

ATLASUL LINGUISTIC ROMÂN

PUBLICAT SUB ÎNALȚUL PATRONAJ AL
M. S. REGELUI MIHAI I

DE MUZEUL LIMBII ROMÂNE

SUB CONDUCEREA LUI

SEXTIL PUȘCARIU

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN CLUJ
REGELE FERDINAND I SIBIU
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

PARTEA II (ALR II)

VOL I: A. CORPUL OMENESC, BOALE (ȘI TERMENI ÎNRUDIȚI)
B. FAMILIA, NAȘTEREA, COPILĂRIA, NUNTA, MOARTEA,
VIAȚA RELIGIOASĂ, SĂRBĂTORI
C. CASA, ACARETURILE, CURTEA, FOCUL, MOBILI-
ERUL, VASE, SCULE

DE

EMIL PETROVICI

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN CLUJ
REGELE FERDINAND I SIBIU

ATLASUL LINGUISTIC ROMÂN

PUBLICAT SUB ÎNALTUL PATRONAJ AL
M. S. REGELUI MIHAI I

DE MUZEUL LIMBII ROMÂNE

SUB CONDUCEREA LUI

SEXTIL PUȘCARIU

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN CLUJ
REGELE FERDINAND I SIBIU
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

PARTEA II (ALR II)

VOL I A. CORPUL OMENESC, BOALE (ȘI TERMENI ÎNRUDIȚI)
B. FAMILIA, NAȘTEREA, COPILĂRIA, NUNTA, MOARTEA,
VIAȚA RELIGIOASĂ, SĂRBĂTORI
C. CASA, ACARETURILE, CURTEA, FOCUL, MOBILI-
ERUL, VASE, SCULE

DE

EMIL PETROVICI

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN CLUJ
REGELE FERDINAND I SIBIU

TOATE DREPTURILE REZERVATE

Hărțile acestui Atlas au fost imprimate de Institutul Cartografic „Unirea”, Brașov.

Intocmirea unui atlas lingvistic — care fixează imaginea spațială a unei limbi la un moment dat — nu are voie să dureze prea multă vreme. Aceasta e mai ales adevărat pentru limba română, care, de douăzeci de ani încoace trece printr'una din cele mai mari prefaceri. Unirea politică a avut ca urmare firească unificarea limbii.

Dacă voiam să salvăm principiul unui singur anchetator — care ni se pare indispensabil — o economie de timp nu se putea realiza decât prin reducerea punctelor anchetate și a întrebărilor. Dar răzind prea mult rețeaua comunelor cercetate, ne scăpau prea multe forme cu colorit local prin golurile iscate; reducând, pe de altă parte, chestionarul, n'am fi cunoscut aspectul geografic al unor cuvinte din cele mai interesante.

De aceea am conceput planul unei duble anchete, făcută de doi anchetatori, cu două chestionare diferite, în puncte diferite. Având astfel pentru fiecare anchetă un singur anchetator, materialul adunat e perfect comparabil dela hartă la hartă; numărul comunelor românești anchetate a crescut la 377, iar cel al întrebărilor la mai mult de 7000.

Acest plan s'a putut realiza, când D-I E. Petrovici s'a întors din străinătate, unde, în capitala Franței, făcuse șase ani de studii la cei mai străluciți maeștri ai lingvisticii moderne, specializându-se cu deosebire în fonetica experimentală și slavistică.

L-am întrebat dacă vrea să sacrifice cinsprezece ani, poate chiar douăzeci de ani din viață și din tinerețe pentru Atlasul Lingvistic Român. Mi-a răspuns fără ezitare „da” și a pornit cu un admirabil devotament mai întâi la anchetele pe teren — pe cari nu le-a întrerupt decât un an, pentru studii de specializare în Bulgaria — apoi la redactarea acestui volum.

Cele două atlase, care se întregesc unul pe altul, formează împreună Atlasul Lingvistic Român. Cei doi anchetatori și în același timp autori ai lor — D-nii S. Pop și E. Petrovici — intră cu părți egale de colaborare la această operă care datorește tot atât de mult unuia cât și celuilalt.

Spre deosebire de chestionarul „normal”, care cuprindea întrebări mai puține și mai ușoare, referindu-se la cuvinte din cele mai obișnuite, chestionarul D-lui E. Petrovici avea să fie întrebat în mai puține puncte și putea fi deci mai mare și să cuprindă întrebări mai grele, care intrau în amănunte, răscolind rezervele lexicale ale subiectelor și căuta să prindă terminologia specială pentru diferitele aspecte ale vieții dela sate. Pe când chestionarul D-lui Pop cuprindea înainte de toate termenii cei mai uzuali aflași și în chestionarul lui Weigand și în chestionarul celorlalte limbi române — permițând astfel o comparație a limbii române la distanța de patru decenii și o urmărire a unor cuvinte latine pe tot spațiul neolatin — chestionarul D-lui Petrovici ținea seamă cu deosebire de particularitățile limbii române. Alcătuirea lui s'a făcut cu colaborarea celor mai mulți membri ai Muzeului Limbii Române, dar se datorește în primul rând D-lui Petrovici însuși. El va servi de sigur ca bază pentru alte atlase viitoare din Europa sud-est europeană, cu o viață sătească, industrie casnică și o formă mentis asemănătoare cu cele dela noi.

Uncori au fost trecute intenționat câteva chestiuni din ALR I și în ALR II, precum cuvântul cărunt (I/12 și II/6806), pentru că să obținem o rețea mai deasă pentru asemenea cuvinte cu variante lexicale sau formale interesante. Tot astfel se repetă cuvântul vintre (II/101 și II/2209) întrebat de D-l Pop direct și de D-I Petrovici indirect, sau cuvântul gât pentru care în ALR I s'au pus două întrebări (gât și grumaz I/354 și 357), iar în ALR II s'a pus una pentru gâtul întreg (II/6947), alta pentru partea de dinainte (II/6948) și a treia pentru partea de dinapoi a gâtului (II/6949). Din comparația unor asemenea hărți dobândim și o confirmare a unor forme auzite la fel de două urechi diferite în puncte învecinate.

Altădată cuvântul din ALR I se repetă în răspunsurile obținute la alte chestiuni din ALR II. Astfel sânge în chestiunea pentru sânge încheșat (II/2220) sau inimă (I/122), în răspunsurile pentru inima bate, etc. (II/2203) și mă doare la inimă (II/2204). Mult mai des e cazul când unor substantive ca sudoare (I/107) sau cocoasă (I/117) le corespund derivate verbale (asud II/2201) sau adjectivale (cocoșat II/2197). Comparând cele două atlase, putem urmări intrucât arile nădușeală și gheb (în loc de sudoare și cocoasă) corespund arilor năduși și ghebos (în loc de asuda și cocoșat).

În chestionarul „normal” avem cuvinte ca barbă, deget; în chestionarul „desvoltat” sunt strânse numirile diferitelor feluri de a purta barba (cioe, muscă, favoriți, etc. II/6932) și numirile speciale date celor cinci degete dela mână (mare, arătător, inelar, etc. II/2184-2188) și dela picioare. Lui mază și picior din ALR I îi corespunde în ALR II a chiorăi (II/2210), a se împiedeca (II/2248), adjectivul crăcănat, etc. (II/2231, 2232).

O deosebită atenție s'a dat în ALR II părții semantice și celei stilistice: după aspru (II/2180) urmează opusul neted (II/2182); la unele părți ale corpului s'a întrebat cum e numită aceeași parte la animale (de ex. grebăn II/2196); la burtă s'a întrebat, cum îi zice, în glumă sau în batjocură, la o „burtă mare” (II/2211) și ce deosebire se face între burtă, foale, pânteco și răuză (II/2212). Din răspunsurile primite se vede că termenul uzual de astăzi a fost mai demult (și e încă în unele regiuni) un termen glumeț sau batjocoritor.

Mai mult decât atât. Spre a vedea legătura care se face de obicei între un adjectiv și substantivul pe care-l întovărășește de obicei ca atribut, la înalt (II/2258) sau aspru (II/2181) s'a întrebat: „ce e înalt” sau „ce e aspru”? Răspunsurile, deosebite, sunt totuși limitate la câteva tipuri care se repetă în diferite regiuni.

Spre a obține termenii speciali din toate ramurile vieții și din toate straturile sociale, D-I E. Petrovici a trebuit să se adreseze la subiectele de diferite vârste, sexe și indeletniciri și să zăbovească câte 8-10 zile într'o comună. Pe când D-I Pop a anchetat în fiecare punct numai câte un subiect, isbitind astfel să ne prezinte 301 graiuri individuale, D-I Petrovici și-a extins ancheta totdeauna asupra mai multor indivizi, căutând să ne prezinte graiul colectiv din 85 de celule lingvistice (dintre care 12 minoritare). Cu abilitatea și stăruința ce-l caracterizează, d-sa a isbit să obțină răspunsuri — de obicei indirecte — și la cele mai grele chestiuni. I-au venit în ajutor patru calități pe care le posedă în mare măsură: o curiozitate științifică multilaterală și veșnic trează, un spirit de observație pătrunzător, o ureche fină și disciplinată și, înainte de toate, acel ascuțit discernământ lingvistic, care-i da imediat posibilitatea să distingă ceea ce merită o deosebită atenție din ceea ce e banal și convențional. Astfel a reușit să descopere, bunăoară, în satul Scărișoara pe o femeie care păstrează rotacismul intact. În același timp însă, prinzând imediat deosebirea în tratamentul lui N înainte de vocală palatală în diferite cuvinte, el a putut stabili — printr'o anchetă prelungită — urmele sigure ale rotacismului și la subiectele numai în parte rotacizante sau care au pierdut cu totul rotacismul (cf. Daoromania VIII, 149-163).

Amândouă anchetele și prelucrarea materialului s'au făcut după aceleași principii generale. Cele arătate în introducerea volumului I despre transcrierea fonetică, abrevieri, gruparea materialului după criterii semantice, raportul între autorii și conducătorul lucrării, etc., sunt valabile și pentru acest volum. În harta anexată primului volum se văd însemnate cu roșu punctele anchetate de D-I Petrovici.

Totuși există deosebiri între cele două atlase, căci conducerea lucrării a căutat să utilizeze calitățile speciale ale fiecăruia dintre anchetatori.

Date fiind cunoștințele de limbă ale D-lui Petrovici — un

adevărat poliglot — anchetele lui au fost lărgite asupra unui număr de douăsprezece puncte minoritare: trei ungurești (cuprinzând, pe lângă limba maghiară, și cele două dialecte vorbite de Săcui și Ciangăi), două săsești (din Nord-Estul și din centrul Transilvaniei), două bulgărești (din Dobrogea și dintr-o colonie din Vestul țării), două sârbești (dintre care unul reprezentând vechiul dialect carașovean), două rutenești (dintre care unul — anchetat în tovărășie cu D-l Gr. Nandriș, profesor de slavistică la Universitatea din Cernăuți — huțuense) și, în sfârșit, unul țigănesc (din împrejurimile capitalei). Formele minoritare se deosebesc în hărți de cele românești prin scrierea dreaptă, nu cursivă, și prin încadrarea cifrelor într-un dreptunghiul căruiu îi lipsește latura de jos. Când dreptunghiul e complet, înseamnă că în punctul respectiv au fost chestionați și Români.

Grație acestor anchete la minoritari, care cuprind partea cea mai mare a celor 4800 de chestiuni ale chestionarului „desvoltat”, relație adesea la termeni speciali neînregistrați prin dicționare, Atlasul nostru devine un neprețuit izvor de informații pentru Slavisti, Germaniști, Ungarologi și Indoeuropeiști. Dar și lingvistica generală găsește, prin studiul comparativ al limbilor unor neamuri deosebite, trăind însă în simbioză și supuse aceluiași influențe, un material deosebit de prețios. Împrumuturile dintr-o limbă într-alta, decalcuri întemeiate pe aceeași mentalitate, metafore plămuite sub același climat, arii care cuprind în sine limbi diferite, — iată o mulțime de fenomene care pot fi studiate pe hărțile noastre.

Materialul lexical extrem de bogat — peste 70.000 de fișe la acest volum — n'a putut fi trecut pe hărți decât în parte. Deși numărul hărților a putut fi dublat față de ALR I, căci li s'a putut da un format mai mic — potrivit numărului mai mic de puncte — totuși au rămas multe chestiuni care n'au putut fi date decât ca material necartografiat. În spațiul liber rămas pe fiecare filă s'au dat mai întâi notele referitoare la hărți. Urmează apoi, după MN, acest material necartografiat. Sistemul după care D-l Petrovici a reușit să-l grupeze e atât de limpede, încât ne putem restrânge aici la câteva observații:

Formele se dau sau întocmai după cum au fost auzite, în transcrierea fonetică (în care caz ele sunt scrise cu cursive subliniate) sau într-o formă „literarizată” (în care caz sunt scrise cu majuscule cursive). Acest lucru s'a întâmplat atunci când ele prezintă mai ales un interes lexical și se poate face deci abstracție de la rostirea lor locală. Între ghilimele se pun explicările date de subiectele anchetate, cu vorbele acestora, dar într-o formă literarizată.

După cuvântul din titlu se dă totdeauna, în paranteze col-

țuroase, ca și la ALR I, numărul chestiunii. Este recomandabil ca citațiunile unei forme din Atlas să se facă în felul următor: spovadă 2787/47, ceea ce înseamnă că în punctul 47 (comuna Vălcăni din județul Timiș-Torontal) se zice spovadă în locul literarului spovedanie, cuvânt care poartă în chestionar numărul curent 2787 și care se găsește la pag. 98 a volumului I din ALR II. Cum chestionarul „desvoltat” începe cu numărul 2161, toate cifrele mai mici aparțin lui ALR I și toate mai mari lui ALR II.

Correspondențele din dialectul istroromân (02), aromân (010) și meglenoromân (012) urmează după un D. În urmă vin — după un M. — formele minoritare, specificate prin (ung), (rut), (sârb), (bulg), (săș), (țig).

Fiecare filă are, la stânga sus, notată pagina, hărțile și numerele chestiunilor date în material necartografiat, iar la dreapta, volumul.

Când, într'un punct, răspunsul a fost primit de la mai multe subiecte, se arată prin cifre romane, puse în paranteze înainte de răspunsul dat, de la care subiect provine fiecare răspuns. În volumul introductiv, pe care-l va publica D-l E. Petrovici, se va da descrierea exactă a subiectelor și listele chestiunilor care au fost puse fiecărui subiect. Autorul va expune și principiile după care a alcătuit lucrarea sa. Câte un volum de Texte și de Indice se vor da la sfârșitul lucrării.

Alături de atlasul „mare” apare un atlas „mic” în colorii (ALRM II), în care se dau hărți mici, alcătuite după aceleași principii ca cele din ALRM I, câte două pe o filă. A fost proiectat pe hărți colorate cu deosebire materialul necartografiat, putându-se face astfel și câteva distincții privitoare la forma cuvintelor „literarizate” în text (cf. harta dulce). Pe hărțile „mute” alăturate fiecărui volum, cititorul poate să completeze numărul hărților colorate.

Dintre dialecte, au fost studiate câteși trele în câte un punct și adică cel aromân (din Peștera, în Bulgaria), cel meglenoromân (din Liurnița, în Grecia) la coloniștii din Dobrogea nouă de D-l Th. Capidan (care nu a însemnat totdeauna accentul), iar cel istroromân, în comuna Jeliâni, în Istria, de D-l Șt. Pașca.

Acestor colaboratori, precum și D-lui Yves Auger, care a binevoit să completeze traducerea franceză, atât de greu de aflat pentru multe din cuvintele din titlu, le exprimăm cele mai vii mulțumiri. De asemenea harnicilor și conștiințioșilor corectori și colaboratori la redactare Matilda Constantinescu, Ștefania Lelescu, Dimitrie Macrea, Ioan Pătruș, Nicolae M. Turcan și cartografilor Ion Nițescu, Ștefan Poenaru și Nicolae Popescu.

Bran, Iulie 1940.

Sextil Pușcariu

CUPRINSUL

VOLUMUL I

(ALR II)

Pag.	Harta	HĂRȚI	M N
1.	1.	<i>Numele oficial al localităților studiate.</i> „Nom officiel des localités étudiées“.	<i>Numele colectiv ce și-l dau locuitorii din localitățile studiate.</i> „Nom collectif que les habitants des localités étudiées se donnent à eux-mêmes“.
	2.	<i>Numele popular al localităților studiate.</i> „Nom populaire des localités étudiées“.	<i>Numele colectiv al locuitorilor din regiunile unde se află localitățile studiate.</i> „Nom collectif des habitants des régions où se trouvent les localités étudiées“.

A. CORPUL OMENESC, BOALE (ȘI TERMENI ÎNRUDIȚI)

Pag.	Harta	Întrebarea	Întrebarea
2.	3.	6801 <i>Dă din cap.</i> „Il hoche la tête“.	6802 <i>Gândește.</i> „Il pense“.
			6803 <i>Ceafă.</i> „Nuque“.
	4.	6806 <i>(Păr) cărunț.</i> „(Cheveux) gris“.	6804 <i>(Păr) creț.</i> „(Cheveux) frisés“.
			6805 <i>(Păr) alb.</i> „(Cheveux) blancs“.
			2237 <i>Încărunțește.</i> „Il grisonne“.
			6809 <i>(Om) roșcat, cu părul roșu.</i> „(Homme) roux“.
			6810 <i>Păduchios.</i> „Pouilleux“.
3.	5.	6807 <i>Oacheș.</i> „(Homme) brun“.	6811 <i>Îi caută în cap.</i> „(Elle) l'épouille“.
			6815 <i>Chelie.</i> „Calvitie“.
	6.	6808 <i>Bălan.</i> „(Homme) blond“.	6816 <i>Cute (pe frunte).</i> „Rides (sur le front)“.
			6817 <i>Încrêțește fruntea.</i> „Il fronce (le front)“.
			6818 <i>Sprâncenat.</i> „Qui a des sourcils épais“.
			6819 <i>(Sprâncene) imbinat.</i> „(Sourcils) unis“.
4.	7.	6812 <i>Părul din frunte.</i> „Cheveux retombant sur le front“.	6821 <i>Închide pleoapele.</i> „Il ferme les paupières“.
			6822 <i>Clipește (din ochi).</i> „Il cligne“.
	8.	6813 <i>Îl flocăie.</i> „Il le prend aux cheveux“.	6823 <i>Globul ochiului.</i> „Le globe de l'œil“.
			6826 <i>Gunoiul din ochi.</i> „Il m'est tombé un fétu dans l'œil“.
			6828 <i>Se uită.</i> „Il regarde“.
			6829 <i>Plânge.</i> „Il pleure“.
5.	9.	6814 <i>Perciuni.</i> „Cadenettes (des juifs)“.	6831 <i>Mă plâng.</i> „Je me plains“.
			6835 <i>Nas.</i> „Nez“.
	10.	6820 <i>Încrunță sprâncenele.</i> „Il fronce les sourcils“.	6836 <i>Nas cărn.</i> „Nez camus“.
			6838 <i>Om cu nasul mare.</i> „Homme au gros nez“.
			6839 <i>Sgârbiul nasului.</i> „Diaphragme du nez“.
			6840 <i>Muci.</i> „Morve“.
6.	11.	6824 <i>Mijeste.</i> „Il ferme les yeux à demi“.	6841 <i>Mucos.</i> „Morveux“.
			6842 <i>Își eufăia nasul.</i> „Il se mouche“.
	12.	6825 <i>(Om) cu ochi mari.</i> „(L'homme) aux grands yeux“.	6843 <i>Miros.</i> „Odeur“.
			6844 <i>Pute.</i> „Cela pue“.
			6845 <i>Cu peștele tău împușești casa.</i> „Avec ton poisson tu empestes la maison“.
			6846 <i>Putoare.</i> „Puanteur“.
7.	13.	6827 <i>Cearcăn (la ochi).</i> „Cerne bleu sous l'œil“.	6847 <i>(Pâine) mucedă.</i> „(Pain) moisi“.
			6851 <i>(Calul) forăic.</i> „(Le cheval) s'ébroue“.
	14.	6830 <i>Plângi! [imperat].</i> „Pleure!“.	6852 <i>Bobârnac.</i> „Chiquenaude“.
			6853 <i>Urechiat.</i> „Qui a de grandes oreilles“.
			6854 <i>(Calul) ciulește (urechile).</i> „(Le cheval) baisse les oreilles“.
8.	15.	6832 <i>Privește cu coada ochiului.</i> „Il regarde du coin de l'œil“.	6855 <i>Calul își îndreaptă urechile înainte.</i> „Le cheval dresse les oreilles“.
			6857 <i>Sună (clopotul).</i> „La cloche sonne“.
			6858 <i>Sună (de clopot).</i> „Le son (de cloche)“.
	16.	6833 <i>Orb.</i> „Aveugle“.	6859 <i>Surd.</i> „Sourd“.
			6860 <i>Buză.</i> „Lèvre“.
			6861 <i>Buzat.</i> „Lippo“.
			6862 <i>(Om cu) buze răsfrânte.</i> „(Homme) aux lèvres grosses et irrégulières“.
9.	17.	6834 <i>Om cu căruia îi curg ochii.</i> „Homme dont l'œil pleure“.	6863 <i>Suge.</i> „Il suce“.
			6864 <i>Fluieră.</i> „Il siffle“.
	18.	6837 <i>(Om) cu nasul coroiat.</i> „(Homme) au nez aquilin“.	6865 <i>Șuieră printre dinți.</i> „Il siffle entre les dents“.
			6866 <i>La ce se mai zice gură?.</i> „Qu'est-ce qu'on appelle encore bouche?“
			6867 <i>Om cu gura mare.</i> „Homme à grande bouche“.

10. 19. 6848 (Slănină) rancedă. „(Du lard) rance“.
20. 6849 Fornăiește. „Il nasille“.
11. 21. 6850 Strănută. „Il éternue“.
22. 6856 Îmi ține urechea. „L'oreille me bourdonne“.
12. 23. 6868 Casc; caști; cască; să caste. „Je baille; tu bailles; il baille; qu'il baille“.
24. 6870 Vorbește. „Il parle“.
13. 25. 6871 Întreb [1-3] și [subj 3]. „Je demande“.
26. 6872 Răspund. „Je réponds“.
14. 27. 6873 Vorbește tare. „Il parle haut“.
28. 6874 Gălăgie. „Tapage“.
15. 29. 6876 Flecărește. „Il dit des balivernes“.
30. 6877 Flocar. „Bavard“.
16. 31. 6881 Mormăie între dinți. „Il marmonne“.
32. 6882 Bălbăe. „Il bégaié“.
17. 33. 6884 Peltic. „Qui zézaie“.
34. 6888 Hohotește. „Il rit aux éclats“.
18. 35. 6889 (Ele) chicotesc. „(Elles) ricanent“.
36. 6897 Sforăe. „Il ronfle“.
19. 37. 6903 Clefăește. „Il mange avec bruit“.
38. 6907 Vomează, a vomat. „Il vomit, il a vomi“.
20. 39. 6916 Pașchea. „Petits boutons sur la langue“.
40. 6919 Îi clănțănesc dinții de frig. „Il claque des dents (de froid)“.
21. 41. 6923 Mă săgeată prin măsea. „J'ai des élan-
gements dans une dent“.
42. 6925 Colți (de măsea). „Racines (d'une dent)“.
22. 43. 6927 (Măsea) găurită. „(Dent) cariée“.
44. 6931 Îi infiercăză mustața. „Sa moustache com-
mence à pousser“.
23. 45. 6941 Ciupit de vărsat. „Marqué de la petite
vérole“.
46. 6947 Gât. „Cou“.
24. 47. 6953 A înghițit rău. „Il s'est engoué“.
48. 6958 Braț; brațe. „Bras“.
25. 49. 2162 Bicepsul. „Biceps“.
50. 2176 Podul palmei. „Thénar (du pouce)“.
26. 51. 2177 Aplaudă. „Il applaudit“.
52. 2184 Degetul cel mare. „Le pouce“.
- 6869 Căscatul (cască) trece dela om la om. „Le bâillement
est contagieux“.
- 6875 Vorbește încet. „Il parle bas“.
- 6878 Strigă. „Il crie“.
- 6879 Răgușit. „Enroué“.
- 6880 Șoptește. „Il chuchote“.
- 6883 Bălbăit. „Bégue“.
- 6885 Mut. „Muet“.
- 6886 A amușit. „Il est devenu muet“.
- 6887 Cântă. „Il chante“.
- 6890 Geme. „Il gémit“.
- 6891 Gemăt. „Gémissement“.
- 6892 Nu mai miorlăi! „Ne pleurniche plus!“
- 6893 Sărută. „Il donne un baiser“.
- 6894 Se sărută. „Il s'embrassent“.
- 6895 Suflă. (lumânarea). „Tu souffles (la chandelle)“.
- 6896 Gâfăe. „Il halète“.
- 6898 Scuipat. „Crachot“.
- 6899 Îi curg balele. „Il bave“.
- 6900 Spumă (la gură). „Écume (de rage)“.
- 6901 Se umple de bale, se îmbălează. „Il se souille de bave“.
- 6902 Mă-e gura uscată de sete. „J'ai la bouche sèche (de soif)“.
- 6904 (Copilul) papă. „L'enfant mange“.
- 6905 Râgăe. „Il rote“.
- 6906 Sughățul. „Le hoquet“.
- 6908 Limbă. „Langue“.
- 6909 Linge. „Il lèche“.
- 6910 Dulce. „Doux“.
- 6911 Răspuns la întrebarea: Ce este dulce? „Réponse à la
question: Qu'est-ce qui est doux?“
- 6912 Amar. „Amer“.
- 6913 Răspuns la întrebarea: Ce este amar? „Réponse à la
question: Qu'est-ce qui est amer?“
- 6914 Acru. „Aigre“.
- 6915 Răspuns la întrebarea: Ce e acru? „Réponse à la ques-
tion: Qu'est-ce qui est aigre?“
- 6917 Limba încărcată. „Langue chargée“.
- 6918 Scrâșnește din dinți. „Il grince des dents“.
- 6950 Strepezesc dinții. „J'ai les dents agacées“.
- 6921 Dinții canini. „Les canines“.
- 6922 Măsecauă minții. „Dent de sagesse“.
- 6924 Scot măsecauă. „Je me fais arracher une dent“.
- 6926 Gaură în măsea. „Cario des dents“.
- 6928 Cerul gurii. „Voûte palatine“.
- 6929 Omușor. „Lurette“.
- 6930 Își umflă obrazii. „Il gonfle les joues“.
- 6932 1) Cioc, 2) muscă, 3) favoriți. „1) Barbiche, 2) mouche
3) favoris“.
- 6933 Se rade. „Il se rase“.
- 6934 Briciu. „Rasoir“.
- 6935 Spân. „Imberbe“.
- 6936 Față. „Visage“.
- 6937 Mutră. „Gueule (péjoratif pour visage)“.
- 6938 Rumen la față. „Rouge (de visage)“.
- 6939 Palid. „Pâle“.
- 6940 Sbârcituri. „Rides“.
- 6942 Gropiță în obraz. „Fossette“.
- 6943 Alunică. „Grain de beauté“.
- 6944 Se strămbă. „Il fait des grimaces“.
- 6945 Strămbături. „Grimaces“.
- 6946 Cicatrice. „Cicatrice“.
- 6948 Partea dinainte a gâtului. „Gorge (partie antérieure
du cou)“.
- 6949 Partea dinapoi a gâtului. „Chignon (partie postérieure
du cou)“.
- 6950 Amigdale. „Amygdales“.
- 6951 Gușă. „Goitre“.
- 6952 Se înăbușe. „Il suffoque“.
- 6954 Se înecă (cu un os). „Il s'étrangle avec un os“.
- 6955 Se înecă (în apă). „Il se noie“.
- 6956 Își drege glasul. „Il s'éclaircit la voix“.
- 6957 Andreaua gâtului. „Clavicule“.
- 6959 Îmbrățișez. „Je prends dans mes bras“.
- 6960 Antebraț. „Avant-bras“.
- 2161 O mână (de făină). „Une poignée (de farine)“.
- 2162 Cot; coate. „Coude“.
- 2163 Îi fac semn cu cotul. „Je le pousse du coude“.
- 2164 Dau coate (în mulțime). „Je joue des coudes“.
- 2166 Mâna stângă. „Main gauche“.
- 2167 Mâna dreaptă. „Main droite“.

27. 53. 2189 (Ca unghiile) *șgârie*. „Il griffe“.
54. 2193 *Subsuoară mă gădil*. „Je suis chatouilleux“.
28. 55. 2195 *Duc (copilul) în cărcă*. „Je porte (l'enfant) à mon cou“.
56. 2197 *Cocopat*. „Bossu“.
29. 57. 2199 *Coșul pieptului*. „La cage thoracique“.
58. 2204 *Mă doare la inimă*. „J'ai mal au cœur“.
30. 59. 2205 *Junghiu*. „Point de côté“.
60. 2207 *Sfârceul țâței*. „Bout du sein“.
31. 61. 2209 *Vintre*. „Aine“.
62. 2210 *Chiorăie maște*. „Les boyaux lui gargouillent“.
32. 63. 2214 *Burtos*. „Ventru“.
64. 2215 *Stomac*. „Estomac“.
33. 65. 2220 *Sânge încheșat*. „Caillot de sang“.
66. 2226 *Avârl*. „Je jette“.
34. 67. 2230 *Mă crăcesc*. „J'écarte les jambes“.
68. 2234 *Mă furnică (prin picior)*. „Le pied me fourmille“.
35. 69. 2237 *Sar [1]; săi [2]; sare [3]; săi! [imperat]; să sară [subj 3]*. „Je saute“.
70. 2241 *(Merg) pe jos*. „(Je vais) à pied“.
36. 71. 2245 *Stau în picioare*. „Je reste debout“.
72. 2246 *Șed (pe scaun)*. „Je suis assis“.
37. 73. 2248 *Se împiedecă*. „Il trébuche“.
74. 2249 *(Mă duc la) plimbare*. „(Je vais faire une) promenade“.
38. 75. 2250 *Șchioapătă pușin*. „Il boitille“.
76. 2252 *Ouăle picioarelor*. „Les chevilles“.
39. 77. 2253 *Bătătură*. „Cor“.
78. 2256 *Uriși*. „Géants“.
40. 79. 2257 *Pitici*. „Nains“.
80. 2260 *(Masa e) scundă*. „(La table est) basse“.
41. 81. 2262 *Pipernicit*. „chétif“.
82. 2263 *Plăpând*. „Débile“.
42. 83. 2264 *Deșirat*. „Grand escogriffe“.
84. 2268 *Sfrișit*. „Sobriquet pour un homme très maigre“.
43. 85. 2270 *(Om) tare*. „(Homme) fort“.
86. 2171 *Vânjos*. „Bien muselé“.
44. 87. 2275 *Clămpânește (de bătrân)*. „Il tremble (de vieillesse)“.
88. 2278 *Svelt*. „Svelte“.
45. 89. 2281 *Osoz*. „Osseux“.
90. 2282 *Oseminte*. „Ossements“.
46. 91. 2285 *Mama își ia copilul în poală*. „La mère prend l'enfant sur ses genoux“.
92. 2286 *(Om) albineț*. „(Homme) d'un blond lavé“.
47. 93. 2290 *Țandără*. „Écharde“.
94. 2291 *Asud*. „Je sue“.
- 2168 *Încheietura mâinii*. „Poignet“.
- 2169 *Un pumn de făină*. „Une poignée de farine“.
- 2170 *Dă cu pumnul*. „Il donne un coup de poing“.
- 2171 *Palnă; palmă*. „Paume“.
- 2172 *Apăs cu mâna*. „Je presse de la main“.
- 2173 *Îi dă o palmă*. „Il lui donne un soufflet“.
- 2174 *Am căpătat o palmă*. „J'ai reçu un soufflet“.
- 2175 *Dă cu dosul mâinii*. „Un coup du revers de la main“.
- 2178 *Buricul degetului*. „Pulpe du doigt“.
- 2179 *Pipăie*. „Il tâte“.
- 2180 *Aspru*. „Raboteux“.
- 2181 *Răspuns la întrebarea: Ce este aspru?* „Réponse à la question: Qu'est-ce qui est raboteux?“
- 2182 *Neted*. „Lisse“.
- 2183 *Răspuns la întrebarea: Ce e neted?* „Réponse à la question: Qu'est-ce qui est lisse?“
- 2185 *Degetul arătător*. „L'index“.
- 2186 *Degetul din mijloc*. „Le médium“.
- 2187 *Inelarul*. „L'annulaire“.
- 2188 *Degetul mic*. „Le petit doigt“.
- 2190 *(Nu-i dau) nici cât negru sub unghie*. „Litt.: Je ne lui donne même pas autant qu'il y a de crasse sous mon ongle (c'est-à-dire je ne lui donne rien)“.
- 2191 *Degetele dela picioare*. „Orteils“.
- 2192 *Umăr; umeri*. „Épaule“.
- 2194 *Mă doare spatele*. „J'ai mal au dos“.
- 2196 *Grebân*. „Garrot“.
- 2198 *Spată*. „Omoplate“.
- 2200 *Coastă*. „Côte“.
- 2201 *Furca pieptului*. „La fourchette du sternum“.
- 2202 *Respiră*. „Il respire“.
- 2203 *Inima bate*. „Le cœur bat“.
- 2206 *Săgetătură*. „Élancement en un point du corps“.
- 2208 *Crucea șalelor*. „Sacrum“.
- 2211 *Burtă*. „Ventre“.
- 2212 *Burtă, foale, pântec, rânză*. „Les mots *burtă, foale, pântec, rânză* et leurs sens“.
- 2213 *Vintricel*. „Le mot *vintricel* et sa signification“.
- 2216 *S'a ciumurluit*. „Il a attrapé une indigestion“.
- 2217 *Ciumurluită*. „Indigestion“.
- 2218 *Spîină*. „Rate“.
- 2219 *Mașul gros*. „Gros intestin“.
- 2221 *Șold*. „Hanche“.
- 2222 *Mă dor mădulele*. „J'ai mal aux os“.
- 2223 *Ciung*. „Manchet“.
- 2224 *Șchilav (fără mâni)*. „Qui a perdu les deux bras“.
- 2225 *Tăietură*. „Coupure (au doigt)“.
- 2227 *Șburătoresc*. „Ils lancent des pierres“.
- 2228 *Nu mă pișca!* „Ne me pince pas!“
- 2229 *Picior (dela șold până la degete)*. „Jambe“.
- 2231 *(Stă) crăcânat*. „(Il se tient) les jambes écartées“.
- 2232 *Poreclă pentru un om crăcânat*. „Surnom pour quelqu'un qui marche les jambes écartées“.
- 2233 *Picioare lungi și subțiri*. „Jambes longues et minces“.
- 2235 *Umblă*. „Il marche“.
- 2236 *Fuge*. „Il court“.
- 2238 *Saltă*. „Il saute ou il soulève“.
- 2239 *Săritură*. „Saut“.
- 2240 *Salt*. „Saut“.
- 2242 *Pas*. „Pas“.
- 2243 *Încețază pașii, că nu mă pot ținea de tine!* „Ralentis, que je ne peux pas te suivre!“
- 2244 *Ūrmă*. „Trace“.
- 2247 *Stau culcat*. „Je suis couché“.
- 2251 *Pulpă*. „Mollet“.
- 2254 *Făptura omului*. „Aspect de l'homme“.
- 2255 *Stat-statură*. „Taille“.

48. 95. 2292, *Cad pe spate, cad în nas.* „Je tombe sur le dos, je tombe sur le nez“.
96. 2293 *Obosesc.* „Je me fatigue“.
49. 97. 2296 *Mă tolănesc.* „Je reste vastré“.
98. 2297 *(Culcat) într'o rână.* „(Couché) sur le flanc“.
50. 99. 2299 *Mi-e foame.* „J'ai faim“.
100. 2301 *Mi-e sete.* „J'ai soif“.
51. 101. 2303 *(Stomacul) mistue (mâncarea).* „(L'estomac) digère“.
102. 2304 *Mi-e greață.* „J'ai du dégoût ou de l'horreur“.
52. 103. 2306 *Sperios.* „Peureux“.
104. 2309 *Moțae.* „Il dodeline de la tête (de sommeil)“.
53. 105. 4162 *Bolnăvicios.* „Maladif“.
106. 4163 *Bugeđ.* „Bouffi“.
54. 107. 4164 *Cu guturaiu.* „Enrhumé“.
108. 4166 *Aiurează.* „Il délire“.
55. 109. 4168 *Zace în pat.* „Il garde le lit“.
110. 4170 *Trage să moară.* „Il se meurt“.
56. 111. 4171 *Rețetă (medicală).* „Ordonnance (d'un médecin)“.
112. 4172 *Farmacist.* „Pharmacien“.
57. 113. 4173 *Spital.* „Hôpital“.
114. 4174 *Balamuc.* „Maison d'aliénés“.
58. 115. 4177 *Olog (din naștere).* „Perclus des jambes“.
116. 4180 *Crampe la stomac.* „Crampes d'estomac“.
59. 117. 4185 *Buboiu.* „Furuncle“.
118. 4190 *Amigdalită.* „Amygdalite“.
60. 119. 4191 *Anghină difterică.* „Croup“.
120. 4192 *Tusc măgărească.* „Coqueluche“.
61. 121. 4193 *Rapăn.* „Teigne“.
122. 4204 *Sugel.* „Panaris“.
62. 123. 4207 *Potcă.* „Paralytic, mauvais œil“.
124. 4209 *Lăuză.* „Nouvelle accouchée“.
63. 125. 4214 *Mi-au alinat durerile (leacurile).* „(Les médicaments) ont calmé mes douleurs“.
126. 4219 *Ciumă.* „Peste“.
64. 127. 4220 *Boală dintru icle.* „Paralytic, rhumatismes“.
128. 4226 *Răspuns la întrebarea: Cum apărați copilul de deochiu?* „Réponse à la question: Comment préservez-vous l'enfant du mauvais œil?“
- 2258 *Răspuns la întrebarea: Ce e înalt?* „Réponse à la question: Qu'est-ce qui est haut?“
- 2259 *Răspuns la întrebarea: Ce e mic?* „Réponse à la question: Qu'est-ce qui est petit?“
- 2261 *(Casa e) joasă.* „(La maison est) basse“.
- 2265 *Gras.* „Gras“.
- 2266 *Poreclă pentru un om umflat de gras.* „Sobriquet pour un homme très gras“.
- 2267 *Slab.* „Maigre“.
- 2269 *Răspuns la întrebarea: Ce este gras?* „Réponse à la question: Qu'est-ce qui est gras?“
- 2272 *Slab (fără putere).* „Faible“.
- 2273 *(Bătrânețea) îl slăbește (pe om).* „(La vieillesse) affaiblit (l'homme)“.
- 2274 *Slăbit de bătrânețe.* „Affaibli par l'âge“.
- 2276 *Gros.* „Gros“.
- 2277 *Poreclă pentru un om gros.* „Sobriquet pour un homme gros“.
- 2279 *Subțire.* „Mince“.
- 2280 *Răspuns la întrebarea: Ce e gros?* „Réponse à la question: Qu'est-ce qui est gros?“
- 2283 *Carne.* „Chair, viande“.
- 2284 *Păros.* „Poilu“.
- 2288 *(Mă) mânăncă (pielea).* „(La peau me) démange“.
- 2289 *Mâncărime.* „Démangeaison“.
- 2294 *Mă odihnesc.* „Je me repose“.
- 2295 *Odihnă.* „Repos“.
- 2298 *Îmi încord toate puterile.* „Je fais tous mes efforts“.
- 2300 *Flămânțesc.* „La faim me prend“.
- 2302 *Setos.* „Altéré“.
- 2305 *Răs.* „Le rire“.
- 2305 bis *Zâmbeste.* „Il sourit“.
- 2307 *Mă cutremur de căte am auzit.* „Je tremble de ce que j'ai entendu“.
- 2308 *Somnoros.* „Endormi“.
- 2308 bis *Poreclă pentru un somnoros.* „Sobriquet pour un endormi“.
- 2310 *Vis.* „Rêve“.
- 2311 *Cuget.* „Pensée“.
- 2312 *Pricepere.* „Compétence, adresse“.
- 4165 *Nu-i acătării.* „Il n'a pas bonne mine“.
- 4167 *Aiureală.* „Délire“.
- 4169 *Bolește.* „Il est malade depuis longtemps“.
- 4175 *Nebun.* „Fou“.
- 4176 *Nebunie.* „Folie“.
- 4178 *Beteag de picioare.* „Estropié des jambes“.
- 4179 *Durere de mijloc.* „Mal aux reins“.
- 4181 *Boală din naștere.* „Maladie congénitale“.
- 4182 *Se molipsește.* „Il attrape une maladie (par contagion)“.
- 4183 *Boală molipsitoare.* „Maladie contagieuse“.
- 4184 *Îi lasă sânge.* „Il le saigne“.
- 4186 *(Buboiul) sparge.* „(Le furuncle) perce“.
- 4187 *(Îi) curge sânge din nas.* „Il saigne du nez“.
- 4188 *Trahomă.* „Trachoma“.
- 4189 *Hemoroizi.* „Hémorroïdes“.
- 4194 *Răios.* „Galeux“.
- 4195 *Sgaibă.* „Excoriation, égratignure“.
- 4196 *Sgăibos.* „Dartreux“.
- 4197 *Alifie.* „Onguent“.
- 4198 *Durere de măsele.* „Mal aux dents“.
- 4199 *Brâncă.* „Erysipèle“.
- 4200 *Compresă (pe locul bolnav).* „Compresse“.
- 4201 *Și-a rupt piciorul.* „Il s'est cassée la jambe“.
- 4202 *Cărje.* „Béquilles“.
- 4203 *Pelagră.* „Pellagré“.
- 4205 *Fanigel.* „Furuncle“.
- 4206 *Orbalț.* „Erysipèle“.
- 4208 *Se obrintește (rana).* „(La blessure) s'enflamme“.
- 4208 bis *Obrinteală.* „Inflammation d'une blessure“.
- 4213 *Coptură.* „Pus“.
- 4215 *Camfor.* „Camphre“.
- 4216 *Unt de rișină.* „Huile de ricin“.
- 4217 *Fapt.* „Boutons pustuleux“.
- 4218 *1) Arsură (rană), 2) Arsură la stomac (jig).* „1) Brûlure, 2) Aigreur d'estomac“.

B. FAMILIA, NAȘTEREA, COPILĂRIA, NUNTA, MOARTEA, VIAȚA RELIGIOASĂ, SĂRBĂTORI

65. 129. 2616 *Bărbatul meu.* „Mon mari”.
130. 2617 *Nevasta mea.* „Ma femme”.
66. 131. 2618 *Mulere.* „Femme”.
132. 2622 *Au doi copii: un băiat și o fată.* „Ils ont deux enfants: un garçon et une fille”.
67. 133. 2623 *Mamă vitregă.* „Marâtre”.
134. 2624 *Frați după tată.* „Frères consanguins”.
68. 135. 2633 *Familiă.* „Famille”.
136. 2634 *Mi-e neam.* „C'est un parent à moi”.
69. 137. 2636 *Au luat un copil de suflet.* „Ils ont adopté un enfant”.
138. 2639 *Băiețandru.* „Adolescent”.
70. 139. 2640 *Băiat măricel.* „Jeune garçon”.
140. 2641 *Fată măricică.* „Fillette”.
71. 141. 2642 *Fată fecioară.* „Vierge”.
142. 2645 *(Femeie) stearpă.* „(Femme) stérile”.
72. 143. 2646 *(Femeie) însărcinată.* „(Femme) enceinte”.
144. 2647 *A avortat.* „Elle a fait une fausse-couche”.
73. 145. 2650 *A murit în naștere.* „Elle est morte en couches”.
146. 2654 *Sugaci.* „Nourrisson”.
74. 147. 2655 *Scutece.* „Langes”.
148. 2656 *Fașă.* „Maillot”.
75. 149. 2660 *Bia! (Nu pune mâna că te frig!)* „Tu vas te brûler!”
150. 2661 *Răsfăț (copilul).* „Elle gâte l'enfant”.
76. 151. 2663 *(Copiii) gănguresc.* „(Les bébés) gazouillent”.
152. 2665 *Mângâie (copilul).* „Elle console (l'enfant)”.
77. 153. 2666 *(În) copilăria mea.* „(Du temps de mon) enfance”.
154. 2667 *Am copilărit cu dânsul.* „J'ai passé mon enfance avec lui”.
78. 155. 2670 *Flăcău de însurat.* „Jeune homme à marier”.
156. 2671 *Fată de măritat.* „Fille à marier”.
79. 157. 2675 *Se logodesc.* „Ils se fiancent”.
158. 2676 *Logodnă.* „Fiançailles”.
80. 159. 2677 *Se căsătoresc.* „Ils se marient”.
160. 2680 *Vălul miresei.* „Le voile de la mariée”.
81. 161. 2684 *Chemător la nuntă.* „Celui qui convie à la noce”.
162. 2685 *Însoțitorul miresei (la nuntă).* „Garçon d'honneur”.
82. 163. 2687 *Bucătăreasă (la nuntă).* „Cuisinière (aux noces)”.
164. 2688 *Paharnic (la nuntă).* „Celui qui verse à boire à la noce”.
- 2610 *Tătâne.* „Père”.
- 2620 *Mămâne.* „Mère”.
- 2621 *Frățâne.* „Frère”.
- 2625 *Frați după mamă.* „Frères utérins”.
- 2626 *Mezin.* „Frère cadet”.
- 2627 *Frate de cruce.* „Frère d'élection”.
- 2628 *Soră de cruce.* „Sœur d'élection”.
- 2629 *Răspuns la întrebarea: Cum se prind frate de cruce?* „Réponse à la question: Comment se lient les frères d'élection à la vie et à la mort.”
- 2630 *Fărtat.* „Camarade”.
- 2631 *Surată.* „Amie (entre femmes)”.
- 2632 *Frăție.* „Ami, copain, frère”.
- 2635 *Nu mi-e străin.* „Ce n'est pas un étranger”.
- 2637 *L-a înfiat.* „Il l'a adopté”.
- 2638 *(E grea) văduvia.* „Le veuvage (est dur)”.
- 2643 *Odraală.* „Descendant”.
- 2644 *Cumetre! cumătră!* „Compère! commère”.
- 2648 *(Femeie) naște.* „(La femme) accouche”.
- 2649 *M'am născut.* „Je suis né”.
- 2651 *Moașa taie buricul (la copil).* „La sage-femme coupe le cordon ombilical”.
- 2659 *Răspuns la întrebarea: Cum cântați copilului când îl săltați pe genunchi?* „Réponse à la question: Comment chantez-vous à l'enfant lorsque vous le faites sauter sur vos genoux?”
- 2662 *Caua.* „Croquemitaine”.
- 2652 *Răspuns la întrebarea: Ce faceți cu copilul după ce s'a născut?* „Réponse à la question: Quelles sont les coutumes de chez vous lors de la naissance d'un enfant?”.
- 2658 *Răspuns la întrebarea: Cum cântați când legănați copilul?* „Réponse à la question: Comment chantez-vous en berçant l'enfant?”.
- 2653 *Urșitorile ursec.* „Les fées présagent (à l'enfant son destin)”.
- 2657 *Leagăn.* „Berceau”.
- 2657 bis *Legăn (copilul) [1]; [2]; [3]; [subj 3].* „Je berce”.
- 2664 *(Copiii mici) se joacă [termen copilăresc].* „(Les bébés) font joujou”.
- 2668 *Am fetit laolaltă.* „Nous avons passé ensemble notre enfance (en parlant de femmes)”.
- 2669 *Tinerete.* „Jeunesse”.
- 2672 *Pețitor.* „Prétendant”.
- 2673 *Pețitor (delegat de mire).* „Celui qui est chargé de faire une demande en mariage”.
- 2674 *(Fata) se pețește (mult).* „(La jeune fille) a beaucoup de prétendants”.
- 2678 *Preotul îi cunună.* „Le prêtre les unit”.
- 2679 *(Fata vrea) să se mărite.* „(La jeune fille veut) se marier”.
- 2681 *Socru mare.* „Le père du jeune marié”.
- 2682 *Nănașule!* „Parrain (au mariage)”.
- 2683 *Nănașă!* „Marraine (au mariage)”.
- 2686 *Cel care strigă darurile (la nuntă).* „Celui qui annonce les cadeaux de noce”.
- 2689 *Măscărici.* „Masques (à la noce)”.
- 2690 *Conducătorie.* „Poésies qu'on dit aux mariages”.
- 2691 *Steag (la nuntă).* „Étendard (aux noces)”.
- 2692 *Mărul dela nuntă.* „Rameau chargé de présents (à la noce)”.

83. 165. 2693 *Însurâţei*. „Nouveaux mariés“.
166. 2694 *Nevastă tânără*. „Jeune femme“.
84. 167. 2696 *Zestre* „Dot“.
168. 2697 *Fetele trebue înzestrate*. „Il faut doter les filles“.
85. 169. 2703 *Priveghiază (mortul)*. „Ils veillent le mort“.
170. 2704 *(Femeile) bocesc (mortul)*. „(Les femmes) pleurent (le mort)“.
86. 171. 2711 *Năsălie*. „Civière“.
172. 2713 *Colaci (la mort)*. „Pains qu'on distribue en mémoire d'un mort“.
87. 173. 2715 *Moştenitori*. „Héritiers“.
174. 2717 *Îmbrăcat în doliu*. „Habillé de deuil“.
88. 175. 2719 *(Morţii) vor învia*. „(Les morts) ressusciteront“.
176. 2720 *Pomană*. „Repas mortuaire“.
89. 177. 2724 *Clopotniţă*. „Clocher“.
178. 2727 *Curtea bisericii*. „Cour de l'église“.
90. 179. 2728 *Cantor*. „Chantre“.
180. 2730 *(Preotul) cădeşte*. „(Le prêtre) encense“.
91. 181. 2733 *Limba clopotului*. „Le battant de la cloche“.
182. 2734 *Fania clopotului*. „Corde de la cloche“.
92. 183. 2742 *Zău, lui Dumnezeu*. „Devant Dieu“.
188. 2745 *Scaraoţchi*. „Le chef des démons“.
93. 185. 2746 *(În) cer*. „(Au) ciel“.
186. 2748 *Protopop*. „Curé-doyen“.
94. 187. 2752 *Mănăstire*. „Monastère“.
188. 2762 *Predică*. „Sermon“.
95. 189. 2765 *Îngenunchiază [6]*. „Ils s'agenouillent“.
190. 2770 *(Preotul) aghesmuieşte*. „(Le prêtre) asperge d'eau bénite“.
96. 191. 2778 *Ortodox*. „Orthodoxe“.
192. 2779 *Sectari*. „Membres d'une secte religieuse“.
97. 193. 2783 1) *Lăsatul de carne*, 2) *Lăsatul de brânză*.
1) Dernier jour où l'on mange de la viande avant le carême, 2) Dernier jour où l'on mange du laitage avant le carême“.
194. 2786 *Ajun (post negru)*. „Jeûne complet“.
98. 195. 2787 *Spovedanie*. „Confession“.
196. 2790 *Mă cuminec*. „Je communie“.
99. 197. 2792 *Anul Nou*. „Jour de l'an“.
198. 2793 *(Copiii) umblă cu uratul*. „(Les enfants) souhaitent la bonne année“.
100. 199. 2799 *(Preotul) umblă cu iordanul (la Bobotează)*. „(Le prêtre) bénit les maisons (le jour de l'Épiphanie)“.
200. 2800 *Sfântul Ioan Botezătorul*. „La Saint Jean (7 janvier)“.
101. 201. 2804 *Întâmpinarea Domnului*. „La Chandeleur“.
202. 2806 *Bunavestire*. „Annonciation (25 mars)“.
102. 203. 2809 *Joia Mare*. „Jeudi Saint“.
204. 2811 *Vinerea patimilor*. „Vendredi Saint“.
- 2695 *Soşi*. „Les époux“.
- 2698 *Moartea vine (pe neaşteptate)*. „La mort vient (inopinément)“.
- 2699 *(Moartea vine) pe neaşteptate*. „(La mort vient) inopinément“.
- 2700 *Şi-a dat sufletul*. „Il a rendu l'âme“.
- 2701 *Mort*. „Le mort“.
- 2702 *A răposat*. „Il est décédé“.
- 2705 *Bocitoare*. „Pleureuses“.
- 2706 *(Mortul) cere iertăciune*. „(Le mort) demande pardon (par la bouche du prêtre)“.
- 2707 *(Preotul) dă (mortului) dealegarea*. „(Le prêtre) donne l'absoute“.
- 2898 *(Preotul) îi cântă (mortului) prohodul*. „(Le prêtre) chante l'office des morts“.
- 2709 *(Preotul) îl prohodeste (pe cel mort)*. „(Le prêtre) chante l'office des morts“.
- 2710 *(Preotul) face stâlpi (la înmormântare)*. „(Le prêtre) fait des stations (à l'enterrement)“.
- 2714 *„Inventar“*. „Inventaire“.
- 2712 *Răspuns la întrebarea: Ce obiceiuri deosebite aveţi la înmormântare?* „Réponse à la question: Quelles coutumes spéciales y a-t-il chez vous pour les enterrements?“.
- 2716 *Moştenesc*. „Ils héritent“.
- 2718 *Fie-ierţat tata, fie-ierţatâ mama*. „Feu mon père, feu ma mère“.
- 2721 *Dau de pomană*. „Faire l'aumône (en mémoire d'un mort)“.
- 2722 *Colivă*. „Blé cuit à l'eau et sucré que l'on distribue en souvenir des morts“.
- 2723 *Catedrală*. „Cathédrale“.
- 2726 *Iconostas*. „Iconostase“.
- 2727 *Strană*. „Stalle du chantre“.
- 2729 *Popă*. „Pape“.
- 2731 *(Cădelniţează cu) cădelniţa*. „Encensoir“.
- 2732 *Cristelniţă*. „Fonts baptismaux“.
- 2735 *Clopotar*. „Sonneur de cloches“.
- 2736 *Cruce*. „Croix“.
- 2737 *Ripidă*. „Sorte d'éventail liturgique“.
- 2738 *Copii îmbrăcaţi în stihare la liturghie*. „Enfants de chœur“.
- 2739 *Isus Hristos*. „Jésus Christ“.
- 2740 *Fecioara Maria*. „La Sainte Vierge“.
- 2741 *Duhul Sfânt*. „Le Saint Esprit“.
- 2743 *Sfântul Ilie*. „Saint Élie“.
- 2744 *Răspuns la întrebarea: Cum îl poreclîţi pe dracul?* „Réponse à la question: Quel surnom donnez-vous au diable?“
- 2747 *(Pe) pământ*. „(Sur) la terre“.
- 2749 *Călugăr*. „Moine“.
- 2749 *Egumen*. „Hégoumène“.
- 2750 *Călugăriţă*. „Religieuse“.
- 2751 *Oameni eclavioşi*. „Gens pieux“.
- 2753 *Pelerinaj la mănăstire*. „Pèlerinage à un monastère“.
- 2754 *Slujbă (în biserică)*. „Service divin“.
- 2755 *Utrenie*. „Matines“.
- 2756 *Liturghie*. „Liturgie“.
- 2757 *Vecernie*. „Vêpres“.
- 2758 *(Dascălul) citeşte apostolul*. „(Le sous-diacre lit) l'épître“.
- 2759 *Evangelia*. „L'évangile“.
- 2760 *(Preotul) iese cu darurile*. „(Le prêtre) présente les saints dons“.
- 2761
- 2763 *Credincioşii (în biserică)*. „Les fidèles“.
- 2764 *Se roagă lui Dumnezeu*. „Ils prient Dieu“.
- 2766 *(Fac) mătâni*. „Ils se prosternent“.
- 2767 *(Preotul) binecuvintează (poporul)*. „(Le prêtre) bénit (les fidèles)“.
- 2768 *(Preotul) împarte anafură*. „(Le prêtre) distribue le pain bénit“.
- 2769
- 2771 *Pământuful de busuioac (cu care se aghesmuieşte)*. „Goupillon“.
- 2772 *Sfinţirea apei*. „Bénédictio de l'eau“.

103. 205. 2817 *Schimbarea la fațã*. „Transfiguration (6 août)“
206. 2818 *Sântămăria Mare*. „L'Assomption“.
104. 207. 2819 *Tăierea capului Sfântului Ioan*. „La Décol-
lation de Saint Jean (29 août)“.
208. 2820 *Ziua Crucii*. „Fête de la Croix (14 septembre)“.
105. 209. 2821 *Cuvioasa Paraschiva*. „La Sainte Paraskévic
(14 octobre)“.
210. 2823 *Intrarea în biserică*. „La Présentation de la
vierge au temple (21 novembre)“.
106. 211. 2824 *(Copiii) colindă*. „(Les enfants) chantent des
noëls“.
212. 2827 *(Umblă) cu brezaia (la Crăciun)*. „Les en-
fants célèbrent la Noël à l'aide d'un objet
symbolique qui ressemble à un cerf ou à
une chèvre“.
107. 213. 2836 *Arminden*. „Mai (arbre)“.
214. 2844 *Pantelimon*. „La Saint Pantélimon“.
108. 215. 2847 *Sâmpietru-de-iarnă*. „La Saint Pierre d'hiver
(16 janvier)“.
216. 2848 *Moșii*. „Fête consacrée au culte des morts“.
109. 217. 2851^u *Îmi serbez ziua numelui*. „Je célèbre ma fête“.
- 2852
218. 2853^u *Serbarea patronului casei*. „La fête du saint
2854 patron de la maison“.
- 110.
- 2773 *Sfeștanie (ce se face în fiecare lună)*. „Bénédictio des
maisons“.
- 2774 *Liftă păgână*. „Paten (sobriquet)“.
- 2775 *Catolici*. „Catholiques“.
- 2776 *Reformași*. „Réformés“.
- 2777 *Uniți*. „Uniates“.
- 2780 *Afurisenie*. „Anathème“.
- 2781 *Cârneleagă*. „Troisième semaine avant le carême où il est
permis de manger de la viande le mercredi et le vendredi“.
- 2782 *Săptămâna învârstată*. „Avant-dernière semaine précédant
le carême où il est permis de manger de la viande, sauf
le mercredi et le vendredi“.
- 2784 *Săptămâna albă*. „Dernière semaine avant le carême où
il est permis de manger du laitage“.
- 2785 *Postul Crăciunului*. „L'aveug“.
- 2788 *Păcat de moarte*. „Péché mortel“.
- 2789 *Canon*. „Pénitence“.
- 2791 *Răspuns la întrebarea: Cine ține cheile raiului?* „Réponse
à la question: Qui est-ce qui garde les clés du paradis?“
- 2794 *Umblă cu plugușorul (la Anul Nou)*. „(Les enfants)
souhaitent une année heureuse à l'aide d'une petite charrue“.
- 2795 *Sorcova*. „Baguette ornée de rubans et de fleurs artificiel-
les avec laquelle les enfants vont de maison en maison
souhaiter une heureuse année“.
- 2796 *(Copiii) sorcovesc*. „(Les enfants) souhaitent une année
heureuse à l'aide d'un bâton orné de fleurs artificielles“.
- 2797 *Umblă cu buhaiul*. „(Les enfants) souhaitent une année
heureuse à l'aide d'un instrument imitant le beuglement
du boeuf“.
- 2798 *Răspuns la întrebarea: Ce obiceiuri mai aveți la Anul
Nou?* „Réponse à la question: Quelles coutumes avez-vous
encore au Nouvel An?“
- 2801 *Răspuns la întrebarea: Ce se dă preotului care umblă cu
iordanul?* „Réponse à la question: Qu'est-ce qu'on donne
au prêtre qui bénit les maisons le jour de l'Épiphanie“.
- 2802 *Răspuns la întrebarea: Se ia busuioc dela preotul care
umblă cu iordanul și de ce?* „Réponse à la question:
Prend-on du basilic qui sert de goupillon au prêtre (le
jour de l'Épiphanie)?“
- 2803 *Sfinții Trei Ierarhi: Vasile, Grigore și Ioan*. „Fête des
trois Saints Hiérarques“.
- 2805 *Aflarea Capului Sfântului Ioan*. „L'Invention du chef de
Saint Jean (24 février)“.
- 2807 *Stâlpare (la Florii)*. „Rameau (qu'on porte à l'église le
Dimanche des rameaux)“.
- 2808 *Săptămâna Patimilor*. „La Semaine Sainte“.
- 2810 *Toacă*. „Claquette“.
- 2812 *Săptămâna luminată*. „La Semaine après Pâques“.
- 2813 *Dumineca Tomii*. „La Quasimodo“.
- 2814 *Înălțarea Domnului*. „L'Ascension“.
- 2815 *Constantin și Elena*. „La fête des Saints Constantin et
Hélène“.
- 2816 *Sfântul Ilie*. „La Saint Élie“.
- 2822 *Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril*. „Fête des Saints
Archanges Michel et Gabriel“.
- 2824^{ab} *Colindători*. „Enfants qui chantent des noëls“.
- 2825 *(Copiii) umblă cu steaua (la Crăciun)*. „Les enfants célèbrent
la Noël à l'aide de l'étoile“.
- 2826 *(Umblă) cu vicleimul*. „Les enfants célèbrent la Noël à
l'aide de la crèche“.
- 2828 *Irozii*. „Mystère de la nativité“.
- 2829 *Tovărășia flăcăilor la Crăciun*. „Association de jeunes
paysans pour célébrer Noël“.
- 2830 *Răspuns la întrebarea: Ce obiceiuri mai sunt la Crăciun?*
„Réponse à la question: Quelles coutumes avez-vous encore
à Noël?“
- 2830 [Continuare].
- 2831 *Sărbătoare băbească*. „Fête tombée en désuétude que célèbrent
seules les vieilles dévotes“.
- 2832 *Preacuvioasa Eudochia*. „La Sainte Eudocie (1 mars)“.
- 2833 *Mărțișor*. „Porte-bonheur employé au mois de mars“.
- 2834 *Joiă după Paști*. „Les jeudis après Pâques“.
- 2835 *Arminden*. „Le 1 mai“.
- 2837 *Ghiorman*. „La Saint Germain“.
- 2838 *Todoruse*. „Fête tombée en désuétude qui se célébrait 24
jours avant la Pentecôte“.
- 111.
- 112.

2838 [Continuare].

- 2839 *Sărbătoarea când se face roata de foc.* „Dimanche des brandons“.
- 2840 *Mărina.* „La Sainte Marina“.
- 2841 *Pălia.* „Fête tombée en désuétude qui se célébrait le 19 juillet“.
- 2842 *Foca (23 Iulie).* „La Saint Phocas“.
- 2843 *Ana.* „La Sainte Anne (25 juillet)“.
- 2845 *Vărtolomeiu.* „La Saint Barthélemy“.
- 2846 *Mina.* „La Saint Minas“.
- 2849 *Răspuns la întrebarea: Când se iau flăcări frați de cruce sau fetele surori de cruce?* „Réponse à la question: Fête où se nouent les liens de fraternité d'élection“.
- 2850 *Răspuns la întrebarea: Ce fel de sărbători băbești mai cunoașteți?* „Réponse à la question: Connaissez-vous encore d'autres fêtes tombées en désuétude?“

C. CASA, ACARETURILE, CURTEA, FOCUL, MOBILIERUL, VASE, SCULE

114. 219. 3757 *Mi-am durat o casă frumoașă.* „Je me suis fait bâtir une belle maison“
220. 3758 *Zidar.* „Maçon“.
115. 221. 3759 *Dulgher.* „Charpentier“.
222. 3760 *Tâmplar.* „Menuisier“.
116. 223. 3763 *Temelie.* „Les fondations de la maison“.
224. 3764 *Talpa casei.* „Sablière basse“.
117. 225. 3766 *Cosoroabă.* „Sablière haute“.
226. 3768 *Chinga căpriorilor.* „Traverse qui unit les chevrons“.
118. 227. 3769 *Lațuri.* „Lattes“.
228. 3771 *Coama acoperișului.* „Faîte de la maison“.
119. 229. 3772 *Șiță.* „Échandole“.
230. 3773 *(Acoperiș de) stuț.* „(Toit de) roseau“.
120. 231. 3775 1) *Țigla,* 2) *Olană.* „1) Tuile, 2) Tuile faitière“.
232. 3776 *(Acoperiș de) tablă.* „(Toit de) tôle“.
121. 233. 3777 *Uluc (la streșină).* „Gouttière“.
234. 3778 *Pridvor.* „Galerie extérieure des maisons paysannes“.
122. 235. 3779 *Prispă.* „Levée de terre entourant une maison de pisé“.
236. 3781 *Odaia cea mică (de locuit).* „Chambre (où l'on habite)“.
123. 237. 3782 *Podole.* „Plancher“.
238. 3784 *Schelă.* „Échafaudage“.
124. 239. 3785 *Lipește (casa).* „Il plaque de la terre-glaise sur le mur“.
240. 3788 *Tencuiește.* „Il applique le mortier“.
125. 241. 3790 *Mistrie.* „Truelle“.
242. 3791 1) *Cărămidă,* 2) *Chirpiciu.* „1) Brique, 2) Pisé“.
126. 243. 3792 *Cărămidar.* „Briquetier“.
244. 3794 *(Varul trebue) stins.* „(Il faut) éteindre (la chaux)“.
127. 245. 3795 *Albăstreală (în var).* „Bleu (qu'on met dans la chaux qui sert à badigeonner les murs)“.
246. 3796-3797 *Văruim (casa) pe dinăuntru.* „Nous blanchissons à la chaux (la maison) à l'intérieur“.
128. 247. 3799 *Vânzător de var.* „Marchand de chaux ambulant“.
248. 3804 *Deschide ușa!* „Ouvre la porte!“
- 3761 *Zid; ziduri.* „Mur“.
- 3762 *Zidește.* „Il fait la maçonnerie“.
- 3765 *Bărnă.* „Solive“.
- 3767 *Grinzi [p]; grindă [s].* „Poutres“.
- 3770 *Podul casei.* „Grenier“.
- 3774 *(Acoperiș) de paie.* „(Toit) de chaume“.
- 3780 *Odaia cea gătită.* „Chambre d'apparat“.
- 3783 *(Odaie) întunecoasă.* „Chambre noire“.
- 3786 *Unge pârtelele cu pământ.* „Il enduit (le mur) de terre-glaise“.
- 3787 *Spoicște (casa cu humă).* „Badigeonner avec de la terre-glaise“.
- 3789 *Tencuială.* „Crépi“.
- 3793 *Varul (trebue stins).* „(Il faut éteindre) la chaux“.
- 3798 *(Văruim casa) pe dinafară.* „(Nous blanchissons à la chaux la maison) à l'extérieur“.
- 3800 *Crăpătură (în zid).* „Crevasse (dans le mur)“.
- 3801 *Cineva bate la ușă.* „Quelqu'un frappe à la porte“.
- 3802 *Nu sta în ușă!* „Ne reste pas sur le pas de la porte!“.
- 3803 *Închide ușa!* „Ferme la porte!“.
- 3805 *Încuiu (ușa).* „Je ferme (la porte) à clef“.
- 3806 *Descuiu (ușa).* „J'ouvre (la porte)“.
- 3809 *Limba dela clanța ușii.* „Clenchette (du loquet)“.
- 3809bis *Scoaba din ușorul ușii.* „Crampon du verrou“.
- 3812 *Răspuns la întrebarea: Ce fel de încuietore de lemn aveți?* „Réponse à la question: Quel système de verrou de bois avez-vous?“
- 3816 *Obloanc; oblon.* „Volet“.
- 3819 *Cort.* „Tente“.
- 3822 *Cort țigănesc.* „Tente (des bohémien)“.
- 3825 *Cămară.* „Resserre“.
- 3827 *Șopron.* „Remise“.
- 3830 *Baracă.* „Baraque“.
- 3832 *Acareturi.* „Attenances“.
- 3834 *Corfă.* „Panier d'osier (à fond arrondi)“.
- 3835 *Oboroc.* „Panier d'écorce“.
- 3836 *Gard.* „Haie“.
- 3836bis *Pârleaz.* „Échalier (permettant de franchir une clôture)“.
- 3838 *Răspuns la întrebarea: Ce fel de închidături aveți?* „Réponse à la question: Quelles sortes de clôtures avez-vous?“
- 3840 1) *Pari (la gardul de nuiele),* 2) *Stâlpi (la ulucă).* „1) Pieux (dans une haie de branchages), 2) Pilots (d'une palissade)“.
- 3842 *Cuiu.* „Clou“.
- 3843 *Cuiu de șindrilă.* „Clou pour fixer les échandoles“.
- 3844 *Cuiu de lemn.* „Cheville de bois“.
- 3845 *Adăpost.* „Abri“.
- 3847 *Ghețârie.* „Glacière“.
- 3849 *Culă.* „Tour“.
- 3850 *Celar.* „Cellier“.
- 3852 *Argea.* „Maison en construction qui n'a pas encore de toiture; métier à tisser“.
- 3855 *Foc.* „Feu“.
- 3856 *Face foc.* „(Elle) allume le feu“.
- 3858 *Aprind [1]; să aprindă [subj 3] (chibritul).* „J'allume; qu'il allume (une allumette)“.
- 3860 *Iască.* „Amadou“.
- 3862 *Scapără cu amnarul.* „Il bat le briquet“.

129. 249. 3807 *Broasca uși*. „Serrure“.
250. 3808 *Clanță*. „Loquet“.
130. 251. 3810 *Zăvor*. „Verron“.
252. 3811 *Încuetoare de lemn*. „Verrou de bois“.
131. 253. 3813 *(Femeia) directică (prin casă)*. „(La femme) met la maison en ordre“.
254. 3814 *Surceaua (ce se pune sub piciorul mesei)*. „Cale“
132. 255. 3815 *Geam de bășică*. „Vessie tendue servant de vitre“.
256. 3817 *(O casă) dăvărânată*. „(Maison) délabrée“.
133. 257. 3818 *Cocioabă*. „Bicoque“.
258. 3820 *Adăpost la câmp*. „Abri improvisé“.
134. 259. 3821 *Baracă (la bălcu)*. „Baraque (de foire)“.
260. 3823 *Țigani de laie*. „Bohémiens nomades“.
135. 261. 3824 *Bătătură*. „Le devant de la maison“.
262. 3826 *Șopron*. „Remise“.
136. 263. 3828 *Cocină*. „Toit à cochons“.
264. 3829 *Cotețul găinilor*. „Poulailler“.
137. 265. 3831 *Cușca porumbeilor*. „Pigeonnier“.
266. 3833 *Coș*. „Panier (d'osier à fond plat)“.
138. 267. 3837 *Gard de uluci*. „Palissade“.
268. 3839 *Gard de lațuri*. „Échalier (clôture)“.
139. 269. 3841 *Portiță (la curte)*. „Petite porte (de la cour)“.
270. 3846 *Mă adăpostesc*. „Je m'abrite“.
140. 271. 3848 *Conac boieresc*. „Maison de campagne“.
272. 3851 *Scară (la pridvor)*. „Escalier“.
141. 273. 3853 *Firidă*. „Niche (dans un mur)“.
274. 3854 *(Casa) se năruc*. „(La maison) se ruine“.
142. 275. 3857 *Surcele*. „Bachettes“.
276. 3859 *Chăbrituri*. „Allumettes“.
143. 277. 3861 *Annar*. „Fusil de briquet“.
278. 3865 *Pe horn iese fum*. „La fumée sort par la cheminée“.
144. 279. 3870 *Sobă*. „Poêle“.
280. 3872 *Focul dădă în sobă*. „Le feu gronde dans le poêle“.
145. 281. 3874 *Lemne pline de apă*. „Du bois mouillé“.
282. 3875 *(Focul) mocnește*. „(Le feu) couve“.
146. 283. 3877 „1) *Cotlon*, 2) *Cotruță*. „1) Niche à bois placée sous le poêle, 2) Banc de maçonnerie adossé au poêle“.
284. 3878 *Jăratec*. „Braise“.
147. 285. 3879 *Jăruitor (prăjină de scotocit în cuptor)*. „Tisonnier (en bois)“.
286. 3882 *Mașină de gătit*. „Fourneau de cuisine“.
148. 287. 3900 *Pătură (de lână)*. „Couverture de laine“.
288. 3917 *Fedeleș*. „Barillet à eau paysan“.
149. 289. 3920 *Putină*. „Tinette“.
290. 3921 *Canea*. „Cannelle“.
150. 291. 3931 *Bidinea*. „Brosse à badigeonner“.
292. 3935 *Lighian*. „Cuvette“.
151. 293. 3937 *Pârghie*. „Lévier“.
294. 3938 *Sfoară*. „Ficelle“.
152. 295. 3941 *Piron*. „Gros clou“.
296. 3942 *Țintuiesc*. „Je fixe avec des clous“.
- 3863 *Fum*. „Fumée“.
- 3864 *(Gunoiiul) fumegă*. „(Le fumier) fume“.
- 3866 *Gura hornului*. „Orifice de la cheminée“.
- 3867 *Mă încălzesc la foc*. „Je me chauffe au feu“.
- 3868 *Vatră*. „Foyer“.
- 3869 *Răspuns la întrebarea: La ce mă ziceți vatră?* „Réponse à la question: Qu'est-ce que vous appelez encore vatră?“
- 3871 *Umple soba de lemne!* „Remplis le poêle de bois!“
- 3873 *Lemnul uscat arde bine*. „Le bois sec brûle bien“.
- 3876 *Clește de foc*. „Pincette (pour attiser le feu)“.
- 3880 *(Focul) se stinge*. „(Le feu) s'éteint“.
- 3881 *Spuză*. „Cendre chaude“.
- 3883 *Rulă*. „Four de cuisine“.
- 3884 *Laptele dă în foc*. „Le lait passe par dessus“.
- 3885 *Focul a încins o casă*. „Le feu a pris dans une maison“.
- 3886 *Vătraiu*. „Tisonnier (en fer)“.
- 3887 *Scară (de lemn)*. „Échelle“.
- 3888 *Carămbii scării*. „Les montants de l'échelle“.
- 3889 *Fușteii dela scară*. „Barreaux (d'une échelle)“.
- 3890 *Țăni*. „Gonds“.
- 3891 *Dulap*. „Armoire“.
- 3892 *Ladă*. „Coffre“.
- 3893 *Lada mirasă*. „Coffret de noce“.
- 3894 *Pat*. „Lit“.
- 3895 *Saltea (umplută cu paie)*. „Paillasse“.
- 3896 *Saltea (umplută cu păr)*. „Matelas“.
- 3897 *Plapomă*. „Couverture piquée“.
- 3898 *Chilotă*. „Édredon“.
- 3899 *Fașă de pernă*. „Taie d'oreiller“.
- 3901 *Scoartă pe pereți*. „Tapis suspendu au mur“.
- 3902 *Polită*. „Tablette“.
- 3903 *Perdele*. „Rideaux“.
- 3904 *Scăuneț*. „Tabouret“.
- 3905 *Mă uit în oglindă*. „Je me regarde dans la glace“.
- 3906 *Arătător (la ceasornic)*. „Aiguille de la pendule“.
- 3907 *Limba ceasornicului*. „Le balancier de la pendule“.
- 3908 *Feștila lumânării*. „Mèche (de la bougie)“.
- 3909 *Iau mucus dela lumânare*. „Je mouche la bougie“.
- 3910 *Sticlă de lampă*. „Verre de lampe“.
- 3911 *Abajur*. „Abat-jour (d'une lampe)“.
- 3912 *(Icoana e) zugrăvită*. „(L'icône est) peinte“.
- 3913 *Cadru (la icoană)*. „Cadre (de l'icône)“.
- 3914 *Butoiul se usucă*. „Le tonneau sèche“.
- 3915 *(Butoiul sună) a dogit*. „(Le tonneau sonne) le fêlé“.
- 3916 *Butoiul se umflă*. „(Le tonneau) se gonfle“.
- 3918 *Ciubăr*. „Baquet“.
- 3919 *Cadă*. „Cuve“.
- 3922 *Găleată*. „Seau“.
- 3923 *Toartă*. „Oreillette (d'un baquet)“.
- 3924 *Damigeană*. „Dame-jeanne“.
- 3925 *Mușama*. „Toile cirée“.
- 3926 *Cârjă*. „Bâton courbé en crosse“.
- 3927 *Bățul cu care se duce o sarcină pe umăr*. „Bâton à l'aide duquel on porte un ballot sur l'épaule“.
- 3928 *Boccea*. „Ballot“.
- 3929 *Perie de haine*. „Brosse“.
- 3930 *Perie de frecat podelele*. „La brosse à parquet“.
- 3932 *Pensulă*. „Pinceau“.
- 3933 *Mătura (de măturat prin casă, din meiu tătarec)*. „Balai de sorgho“.
- 3934 *Mătură de curte*. „Balai de bouleau“.
- 3936 *Macara*. „Palan“.
- 3939 *Ciocan*. „Marteau“.
- 3940 *Pană*. „Coin“.
- 3943 *Sulă*. „Alène“.
- 3944 *Maiu (de bătut pământul)*. „Batte (pour aplanir le sol)“.
- 3945 *Bate (pământul)*. „Il aplanit (le sol)“.
- 3946 *Săculeț*. „Petit sac“.
- 3947 *Lanț*. „Chaîne“.
- 3948 *Zale (la lanț)*. „Mailles (d'une chaîne)“.

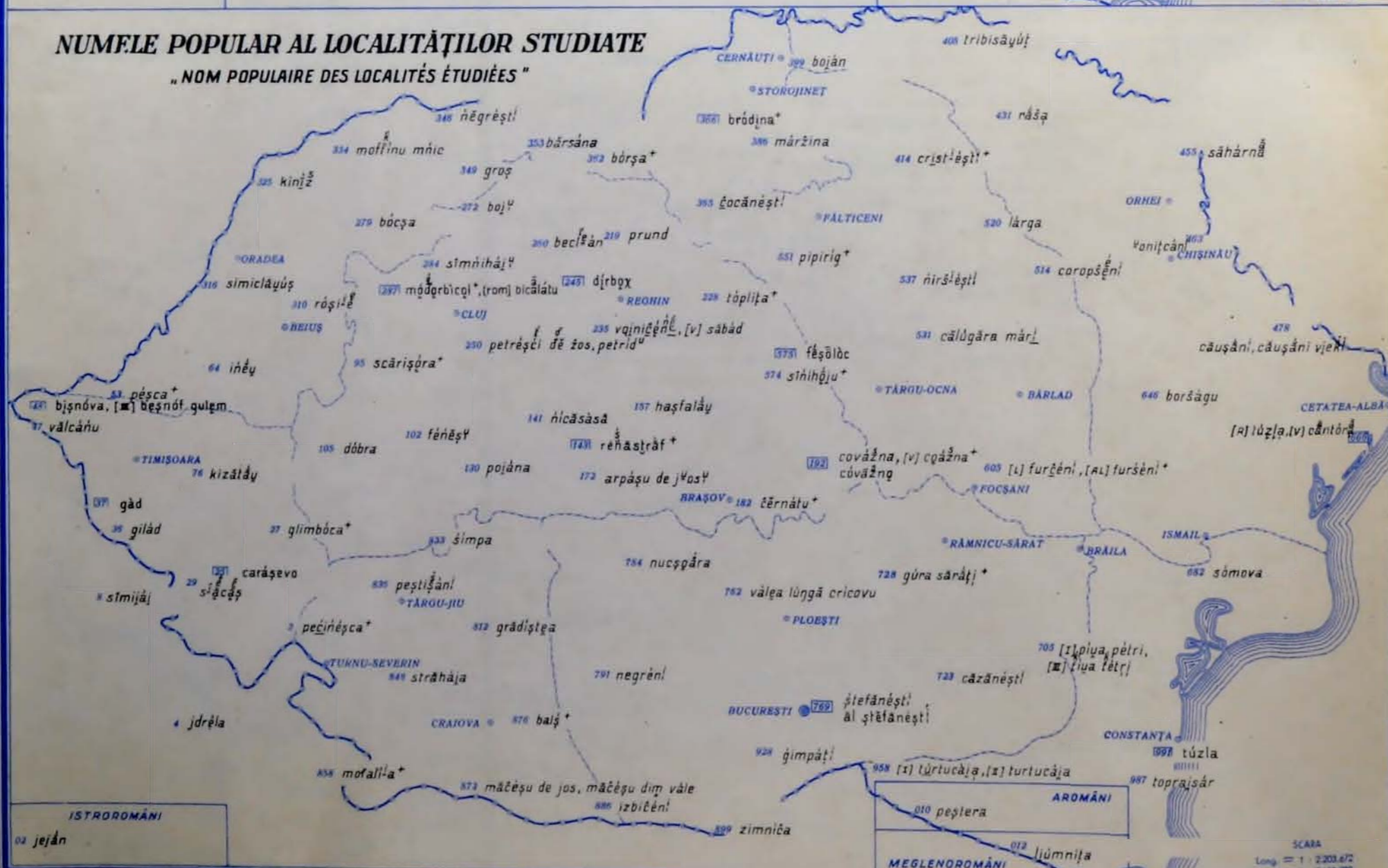
NUMELE OFICIAL AL LOCALITĂȚILOR STUDIAȚE

„NOM OFFICIEL DES LOCALITÉS ÉTUDIÉES”

NUMELE POPULAR AL LOCALITĂȚILOR STUDIAȚE

„NOM POPULAIRE DES LOCALITÉS ÉTUDIÉES”

NUMELE OFICIAL.

I. Cele spuse în notele la harta 1 din ALR. I sânt valabile și pentru harta aceasta.
 Deosebirile față de ALR. I sânt următoarele: 1) ALR. I are și puncte în care s'a studiat numai graiul minoritar. Numerele cartografice care corespund acestor puncte sânt trecute într'un pătrat, căruiu li lipsește latura de jos. Aceste puncte sânt: 1287, 1375 (ungurești); 1326 (rutenesc); 1251, 1371 (sârbești); 1431, 1397 (bulgarești); 1193, 1245 (săsești). Localitățile unde a fost studiat și graiul românesc și cel minoritar au numărul cartografic trecut într'un pătrat complet (ca la ALR. I): 1192 (românesc și unguresc); 1665 (românesc și rutenesc); 1769 (românesc și țigănesc).

2) Deoarece materialul pentru ALR. II a fost adunat într'o localitate, dela mai mulți informatori aceștia, în comunele mai mari, sânt uneori din mai multe cătune ale acelei com. Numele acestor cătune le dăm mai jos, în dreptul numărului cartografic respectiv.

I. 76. Forma CHIAȚĂU (cu ș) dată de indicatorul STATISTIC AL SAȚELOR ȘI UNITĂȚILOR ADMINISTRATIVE DIN ROMÂNIA, București, 1932, este evident greșită.

95. Toți informatorii sânt din CRINGURILE (cătune mai mici, formate din 2-3 case) de lângă Ghejar și de pe Valea Ierlibi Rele ale cătunului OARDA-DE-SUS.

102. Au fost luați informatori și din comuna SATULUNG cu care Cernatul formează împreună cu alte cinci sate, SAȚELE.

1192. Toți informatorii sânt din mahalaua românească a Covasnei, numită VOINEȘTI.

228. Unul dintre informatori s'a născut în comuna SĂRMĂȘU, la 8 km. depărtare de Toplița.

362. Informatorii sânt toți din cătunele șesul POIENII ȘI REPEREA.

1368. Din cătunele CONUNȘI, SADOȘ, NISIPUL ȘI CRASNOIU. Acesta din urmă aparține orașelului SELETIN.

551. Satele DOLEȘTI ȘI PIPIRIG, comuna PIPIRIG.

574. Toți informatorii sânt din cătunul LIVEZI.

726. Forma GURA-SĂRĂȚII, dată de indicatorul STATISTIC, e greșită. Informatorii sânt din satele GURA-SĂRĂȚII ȘI ATĂRNETI, comuna GURA-SĂRĂȚII.

1769. Din cătunele ȘTEFĂNEȘTI-DE-JOS, BOLTĂȘU ȘI PASĂREA.

835. Din cătunele CIMPA, BIRĂONI, RĂSCOALA ȘI JIEȚ. Acesta din urmă aparține comunei LIVEZENI.

648. Au fost luați informatori și din satul SLĂTINICU-MARE.

182. Informator și din SĂTULUNG. Cele șapte sate împreună se numesc: SĂCĂLIE.

1719. Mahalaua VOINEȘTI (ung) VOINEȘȚULU.

228. Unul dintre informatori născut în comuna: SĂRMĂȘU.

1287. Românește: BICĂLĂTU.

362. Cătunele: ȘĂȘU POIENI ȘI ȘĂPĂLĂ.

1368. Cătunele: CUMĂNDKI, SADIU, SİPULU ȘI CĂTUNUL CRASNOIU, aparținător orașelului Seletin.

414. În conversația cu sătenii am auzit: CRISTĂȘTI. Forma cu 1 în loc de 2 e influențată de forma oficială.

551. Satul: DOLEȘȚI.

574. Cătunul: LIVEȘU.

605. Forma pronunțată lentă [i] e cea învățată în școală.

726. Satul: ALTINĂȚI.

769. Cătunele ȘTEFĂNEȘTI DĂ JOS, BOLTĂȘU ȘI PASĂREA.

835. Cătunele ȘIMPA, BIRĂONI, RĂSCOALA ȘI JIEȚ.

836. [*] PEȘȚIȘENI. Adevărată formă populară.

848. Și din satul slătinic mare.

858. Și din bregova, kirimbécu, perlovéc, borolvéc.

876. Și din satul virtina.

NUMELE POPULAR.

I. Am întrebat: Cum numiți satul (sau cătunul) acesta în graiul d-voastră?

În note dăm numele popular al cătunilor de unde au fost luați informatori.

II. 2. În conversație am auzit numai: PEȘINÉ-ȚA. Forma cu ș în loc de ș e datorită influenței formei oficiale.

27. O țărăncă din comuna vecină Var, pronunță: Glimboca.

55. Se zice și: PEĆEA. Așa se învață în școală.

95. Cătunul GİRDA ȘI SUS, CRINGUL PĂȘCĂȘI, dela ȘEFĂRIȘU ȘI PEȘȚIȘI, de pe valea DRĂGHIULU.

1431. Românește: RIKIȘTORF.

182. Informator și din SĂTULUNG. Cele șapte sate împreună se numesc: SĂCĂLIE.

1719. Mahalaua VOINEȘTI (ung) VOINEȘȚULU.

228. Unul dintre informatori născut în comuna: SĂRMĂȘU.

1287. Românește: BICĂLĂTU.

362. Cătunele: ȘĂȘU POIENI ȘI ȘĂPĂLĂ.

1368. Cătunele: CUMĂNDKI, SADIU, SİPULU ȘI CĂTUNUL CRASNOIU, aparținător orașelului Seletin.

414. În conversația cu sătenii am auzit: CRISTĂȘTI. Forma cu 1 în loc de 2 e influențată de forma oficială.

551. Satul: DOLEȘȚI.

574. Cătunul: LIVEȘU.

605. Forma pronunțată lentă [i] e cea învățată în școală.

726. Satul: ALTINĂȚI.

769. Cătunele ȘTEFĂNEȘTI DĂ JOS, BOLTĂȘU ȘI PASĂREA.

835. Cătunele ȘIMPA, BIRĂONI, RĂSCOALA ȘI JIEȚ.

836. [*] PEȘȚIȘENI. Adevărată formă populară.

848. Și din satul slătinic mare.

858. Și din bregova, kirimbécu, perlovéc, borolvéc.

876. Și din satul virtina.

gimpăjen [p]; -jeân 124, turtucăjen [p]; turtucăjen 106, topra[sărén] [p]; topra[sărén] ver.

D.: jeân [p]; jeân [p] 02, [-] 010, 012 ...

M.: [ung] [x] bicpi 287, fésdiokip [p] 975 ...

[rut] [j] dje z dródj [p] 366 ...

[sarb] lúde is caráveva [p] 25, fúdi iz gada, gádan [p]; gádanin 37 ...

[bulg] bijnófte [p]; bijnóvát, [x] pálféne ud begnóf guém 48, túzlenj; túzlenj 991 ...

[sás] réhástirfár, névásté[sár] stingátori de ceatá [p]oreciá] 14, o[đ] dírbáker 245 ...

[ij] o štéfanegéan [m]; de štéfanegéan [f] 769.

NUMELE COLECTIV AL LOCUITORILOR DIN REGIUNILE UNDE SE AFLĂ LOCALITĂȚILE STUDIAȚE.

„NOM COLLECTIF DES HABITANTS DES RÉGIONS OÙ SE TROUVENT LES LOCALITÉS ÉTUDIÉES”

I. Întrebarea a fost pusă astfel: Cum vă ziceți toți cei din partea aceasta a țării?

II. N'am primit răspuns în punctele 29, 55, 107, 228, 362, 565, 405, 551, 705, 958. N'a fost pusă întrebarea în 010, 012 și la minoritari în 192, 575, 668, 245 și 769.

Dăm formele în transcriere fonetică: bânăjen z, sârbijen ... și zic când se duc în Banat ...

aga le zic cei dela codru ... bânăjen; -jan ...

Cei dela Est de Timișoara, confundându-l cu cei din județul Anad, le zic uggurjen ...

Întrebarea a fost pusă astfel: Cum vă ziceți cei care sânteiți din satul acesta?

I. peșineșcari [pm]; peșineșcari [st] z, jdreleș [p]; jdreleș 4, simișjen [p]; simișjen-bufjen [p] z, glimbosjen [p]; glimbosjen [st] z, [x] sâcșân; ștân 29, gillâjen [p]; gillâjen 36, vâlcâjen [p]; rân [st] z, peșcân; peșcân 33, inéyan [p]; inéyan 64, kizâtâjen; kizâtâjen 78, feréșari [p] (nâ zic alté străinâti) [p]; [x] dobrén [p]; dobrén 105, [x] poinári [p]; poinári [st] 150, hicsân; hicsân 141, hâșfâjen; -jen 157, arpâșjen [p]; arpâșjen 172, černâjen [p]; černâjen, satulungén [p]; satulungén 182, covâžneni [p]; neân 192, prundén [p] 219, toplișjen [p]; toplișjen 228, sâbezân; sâbezân [st] [x], vojnișjen [p] 235, petrișjen [p]; -dân 250, beclénari [p] 260, bojén [p]; bojén 272, bocșjen [p]; bocșjen 279, simișjen [p] 284, roșjen [p]; roșjen 310, simiclâjen [p]; -șân 316, kinizân; kinizân 320, moffinân [p]; nân 354, négreștjen [p] 346, grosjen [p]; -șân 349, bârsâ-néș [p] 353, borsân [p] 362, čocânișjen [p] 365, [x] maržineni [p]; maržinen 386, boinčeni [p]; boinčeni 399, tribisâjen [p]; -jan 405, [x] cristășten [p] z, cristășten 414, râșen [p]; râșen 431, sâhârneni [p]; -njan 455, čoničâneni [p]; -njan 465, [x] căușâneni [p]; -njan 478, [x] coropșen; coropșeni 514, [x] lâržan; lârženi 520, călugârjen [p]; -rjan 531, din hirsleșt 537, piprișjen [p]; -ižân 551, lovișâni [p]; lovișân 574, fursân; furseni 605, borséženi [p]; borséžan 646, tuzileni [p]; tuziân 666, somojân; verné 682, [x] piuapetreni [p]; -ijân 705, [x] livân [p]; livân 705, căzânișjen [p]; -[st] 726, gâmen dî štéfanegé [p] 769, nucșorené; -rjan 784, negreân; negreân 791, grâdișten [p]; -štân 812, simpijen [p]; rascoljen [p]; simpijan, rascoljan 835, [st] peștışân; peștışani, [x] peștışân [p]; peștışân 836, strâhâjen [p]; strâhâjen, slătiniceni [p]; slătinicân 848, bregovén [p]; bregovân, kirimbécân [p] 858, măleşân; măleşani din vale [p] 872, vâlgén [p]; vâlgân, virtinân; virtineni 876, izbičân; -čeni 886, zimnicâr [p] 895.

D.: [*] istrilân [p] 02, [-] 010, [-] 012 ...

M.: [ung] [x] cpiatpști 287 ...

[rut] [j] uju [pm]; [j] uju [sm]; [j] uju [st] 366 ...

[sarb] carâșevac [p]; carâșevac 25, banâčani 37 ...

[bulg] ud banâta, [x] banâčene 48, dubružan; dubruženj 991 ...

[sás] zivnóberyár 143.

[6801]

I. Întrebare prin gest: Cum ziceți că face omul când face așa? În același timp dădeam din cap de sus în jos.

- 47. făc_din cap cî-î așa.
250. La întrebarea [44a] (v. mai jos la II), informatorul a răspuns: făc cu capu cî-î așa.
531. Forma capl am auzit-o fără să privească pe informator. Acesta a repetat fraza pe când îl priveam; de data aceasta, văzînd rotunjirea buzelor după p, am distins capl.

[6806]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că e părul omului când e pe jumătate alb așa cum e pe lămpile mele (un fir alb, un fir negru...)?

- 47. o surit.
130. dătu-g cărunțejă.
192. Care nu e bălan.
219. nîlî-î alb, nîlî-î negru.
250. prîngî a bătrîni omu.
260. de jumătate cărunt.
362. unu alb și unu negru.
368. pozișij (omul) a încăruntîl.
463. și alb și suriș, nîgru.
531. Privind subiectul, am distins căruntîl. Subiectul a repetat cuvîntul fără să-i vadă buzele; de data aceasta am auzit: căruntîl.
[579]. Subiectul a răspuns cu fraza: sîrke kîzdetl lînni o feje "capul a început să-i devie cărunt".
998. are și alb și negru.

M N

GÂNDESTE „A PENSE”

[6802]

I. Întrebare indirectă pusă astfel: Ce face omul cu creierii? Cum subiectele nu prea știu ce să răspundă, luăm o altitudine mediativă, ducînd arărilor dela mîna dreaptă la lămpile și zicem: Stă și...

- II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: se gîndește, cu variantele: se ghindește 2. a. 29. 47, se inghindește 4, gîndește 36. 53. 64. 106. 219. 279. 310. 309. 405. 416. 431. 465. 478. 686. 858, ghindește 76. 346, gîndește și se gîndește 362. Uneori, ca a doua formă avem: ștudiește n, ștudiază n. 36, se socotește 27, judecă 250, cugetă 353, lucrează mîntea 463, se bate cu creierii 836. Nu s'a dat (se) gîndește, ci: curetă 130, își face socotelile 172, judecă 182. 728. 791. 886. 987, socotește 192. 349, își socotește mîntea 210, sîmălește 272, creierii îl poartă (pe om) 310, își face gînduri, creierul îl poartă pe om 314, își poartă mîntea 806. 889, lucrează capul 646.
D.: [i] jo mislîs cu mîjflani o2, minduescu cu mîntea o10, mi fudes cu mîntea o12.
M.: [ung] gîndolcozic 192. 287, gî gîdî hîrdîzîp o2 șisî 975.
[rut] gos dumaie subî 366, mozhamî dumaie 666.
[sărb] se gînduje pamelom as, sa mîdscotî misîlî 37.
[bulg] se bur, se misîlî; as se bînnî [s] 46, dâ misîlîm [4] 991.
[săo] eî dîncîn met dâm gîhîrn [r] 143, îh dîncîp 245.
[fig] gîndî-ma, căm mîri socotîlî [r]. Subiectul traduce: „își face socotelile” 760.

CEAFĂ „NUQUE”

[6803]

I. Întrebare prin gest. Punînd palma mîinii drepte pe ceafă, am întreat: Cum numiți partea aceasta a capului?

- II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: ceafă, cere [p]. Pentru plural avem ceare în 27 și 272; cefuri în 95. 172. 225. 334. 349. 620. 833. 958; cefi în 325. 405. 537 și 705. Ni s'a răspuns CEAFĂ și DOSUL CAPULUI în 362; întâi DOSUL CAPULUI, și apoi CEAFĂ în 353 și 365. În 010. 260 și 346, subiectul pretinde că nu există plural dela acest cuvînt. În 365 și 386 nu știe forma pluralului. În 574 forma pluralului e evident greșită: DOUA CEAFĂ. N'a fost întreat pluralul în 769.
D.: [j] čerbiča; [x] o čerbič; [x] čerbič [p] o2 zvercâ o10, [ulnic] o12.
M.: [ung] o cîhîp 192, hîtluljû cîpoňj 287, o hîcîp útînnj, o hîcîp čigajj 575.
[rut] putîlîjî 366, zatloc; zatlikiy [p] 666.
[sărb] lîl 25, pîtlîac 37.
[bulg] lîlâ 48, lîelâ 991.
[săo] hîndâr hîlîl 143, [e] serî 245.
[fig] i cîpîlîna âl qîrîsc, âl qîrîski, [l] âl qîrîski. Subiectul traduce: „ceafa capului” 769.
III. V. ALR. I, vol. I, hărțile 2 și 3!

(PĂR) CREȚ „CHEVEUX” FRISÉS

[6804]

I. Întrebare indirectă pusă în felul următor: Cum ziceți că este părul când e așa? Cu mîna schijam în cap cărlionții părului.

- II. În afară de punctele înșirate mai jos, pretulindenea CREȚ. Alături de CREȚ, avem cărcior 836, ÎNCĂRIONȚAT 987, ÎNCĂRIONȚ 386, ÎNCĂRIONȚAT 784, și scîrlionȚat 848. Celelalte forme obișnuite sunt: COȘIȚA COCOR 4, COCORAT 27, ÎNCOVIGAT 102, CĂRCIET 260, 463, RĂSUCIT 272, STURVIGAT 310, SUCIT 431, CĂRCIET 468, RĂCUT INEL 706, ÎNCĂRIONȚAT 782, FACE INELE 789, INELAT 812, 876, SUCIT, SCĂRLIONȚAT 858, ZĂRLIONȚAT 872, SCĂRLIONȚAT 899, ZĂRLIT 928.
D.: [s] navidîlî [p], [x] zavidîlî [p] o2, qcri-șifal o10, zăsuçut o12.
M.: [ung] cîndor 192, gîndîr 287, gîndîr, cîndorhîjî 575.
[rut] cučer-čivîk, [l] cučer-čivîj 366, cučer-čivîj 666.
[sărb] crejîva 25, crejîva 37.
[bulg] crjîva 48, cîdrîvâ 991.
[săo] crîjîs 143, crîjîs 245.
[fig] crjîonjîmî 769.

(PĂR) ALB „CHEVEUX” BLANCS

[6805]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că este părul bătrînilor când e ca hîrtia acestă?

- II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: alb. Nu s'a răspuns ALB, ci CĂRUNT în 2. 4. 27. 29. 36. 64. 76. 102. 106. 130. 141. 157. 172. 228. 250. 260. 310. 334. 346. 359. 362. 365. 646; ALB și CĂRUNT în 47. 219. 335. 278. 784; CĂRUNT și ALB în 279; CĂRUNT, ALB CA COLIA în 8; ALB și SUR în 83, ALB și BĂLAN în 723; S'A ALBIT PĂRUL, în 836; BĂLAN în 192; LAI în 386; PĂRUL COLIUE în 705 și SUR în 874.
D.: [i] pîri 24bi, [x] âbi per o2, per albu o10, per alb o12.
M.: [ung] fejîr hîjîp von 192, megôsîlî, fejîr 287, megôsîlî 575.
[rut] sîpîjî vîfos, sidîjî 366, bîjîjî vîfos 666.
[sărb] ima beju kicu 25, sêde 37.
[bulg] bîjîjî 48, bîjîjî 991.
[săo] va jo hîdâr 143, vîjîjî, bîjîjî 245.
[fig] o bîi parnî 769.

ÎNCĂRUNȚESTE „IL GRISONNE”

[6807]

I. Întrebare indirectă: Cum ziri ti când omul începe să aibă la tîmple tot mai multe fire albe?

- II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: ÎNCĂRUNȚESTE. S'a mai răspuns: CĂRUNȚESTE 2. 36. 64. 76. 228. 250. 260. 284. 325. 349. 382. 784, ÎNCĂRUNȚEAZĂ 414. 520. 666, ÎNCĂRUNȚEAZĂ 648, SE CĂRUNȚESTE 723, ALBEȘTE 705. 728. 762. 769. 812. 836. 872. 876. 886. 899. 928. 958, ÎNĂLBEȘTE 537, ÎNĂLBEȘTE 574. 581, SE ÎNĂLBEȘTE 531, SUREȘTE 682, ÎNSUREȘTE 95. 145. 463. 478. 605, ÎNSPICALĂ 405. 431. S'a dat mai multe forme: ÎNCĂRUNȚESTE în 386 cu adosul ÎNLIEȘTE; în 791 cu adosul surile ALBEȘTE, ÎNSIVEȘTE; CĂRUNȚESTE și ALBEȘTE 310; CĂRUNȚESTE și SE ÎNSUREȘTE 574; ÎNSUREȘTE și ÎNCĂRUNȚEAZĂ 339, ÎNSUREȘTE și ÎNĂLBEȘTE 646.
D.: [x] jo-âm poșnit sivi o2, nîlbîstrește o10, parî leg s-nîlbîscâ o12.
M.: [ung] sîrcîlî o feje 192, megôsîlî 287, sîrcîlîni [inf] 574.
[rut] poșivje 366, vîfos bilîjîlî 666.
[sărb] pobîlîl 25, ônaî je osîdîj 37.
[bulg] pîčnîna da pubejeva licata 48, pu-bîlîjîva 991.
[săo] hêhê vit grîhê, vî vit grîhê 143, vî vit grîy 245.
[fig] -

(OM) ROȘCAT, CU PĂRUL ROȘU „(HOMME) ROUX”

[6808]

I. Întrebarea a fost pusă astfel: Cum ziceți unui om cu părul roșu?

- II. S'a răspuns în majoritatea punctelor OM CU PĂRUL ROȘU, cu variantele ROȘU, ROȘU LA CAP, ROȘU LA PĂR, uneori cu adosul BĂLAN 235, ROȘCOBAN 414 și ROȘCOVAN 723. Alte răspunsuri: ROȘIATEC 130, ROȘIUIU 316, ROȘCOVAN 64. 192. 279. 310. 987, RĂȘCOVAN 362, ROȘCOBAN 250, ROȘCĂV 858, ROȘCAT 858, 8018. 784, BĂLAN 228. 876, PARCĂ E UN RUS 769, MĂRÎN 812, PLĂVÎȚ 872, SPÂN (spîhî, spîhî) 95. Informatorii n'au știut să răspundă în 172.
D.: [i] rûșu, [x] česta vîm šîre rîjî per, [x] rîjîu [m], rîjîe [f] o2, cîstînac o10, rus o12.
M.: [ung] rîșcovân 192, rîșcovîjî 287, vî reșhîjî 576.
[rut] ? 366, čelovč crâsnîm vîfosom 666.
[sărb] človic ima červînu kicu 25, čovč s [venom] [accentul pe f] cîsom 37.
[bulg] člîgâč z jâlîlîšî fîcâ 48, čula, čules 991.
[săo] rîjît 143, rîjîhîrîh, rîl, la oraș 245.
[fig] o bîi gîlbîno 769.

PĂDUCHIOS „POUILLEUX”

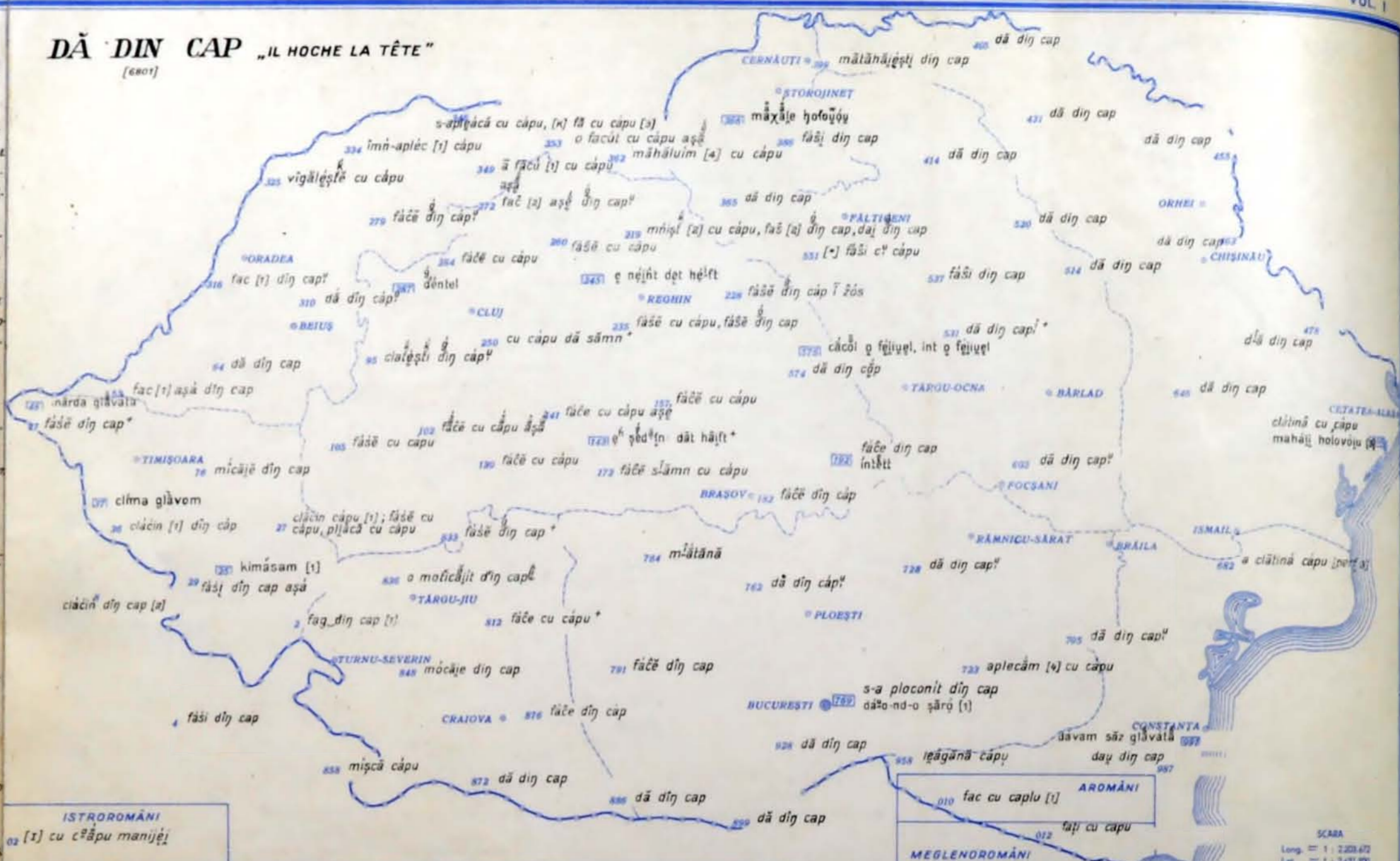
[6810]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți omului cu păduchi în cap?

- II. Cu excepția punctelor 2 și 182, unde s'a răspuns: PLIN DE PĂDUCHI, pretulindenea: PĂDUCHIOS.
D.: [s] peducîr, [x] peducîru ali pac 500, usîvîjî o2, pidicîos o10, piducîos o12.
M.: [ung] tîlveg 192, tîlveg 287, [i] 575.
[rut] yușîjî; 366, voșîvî 666.
[sărb] vašîj 25, vašîvac 37.
[bulg] vîšîju [n] 48, vîšîju 991.
[săo] lîjîzîh 143, lîjîzîh 245.
[fig] o ču'alî 769.

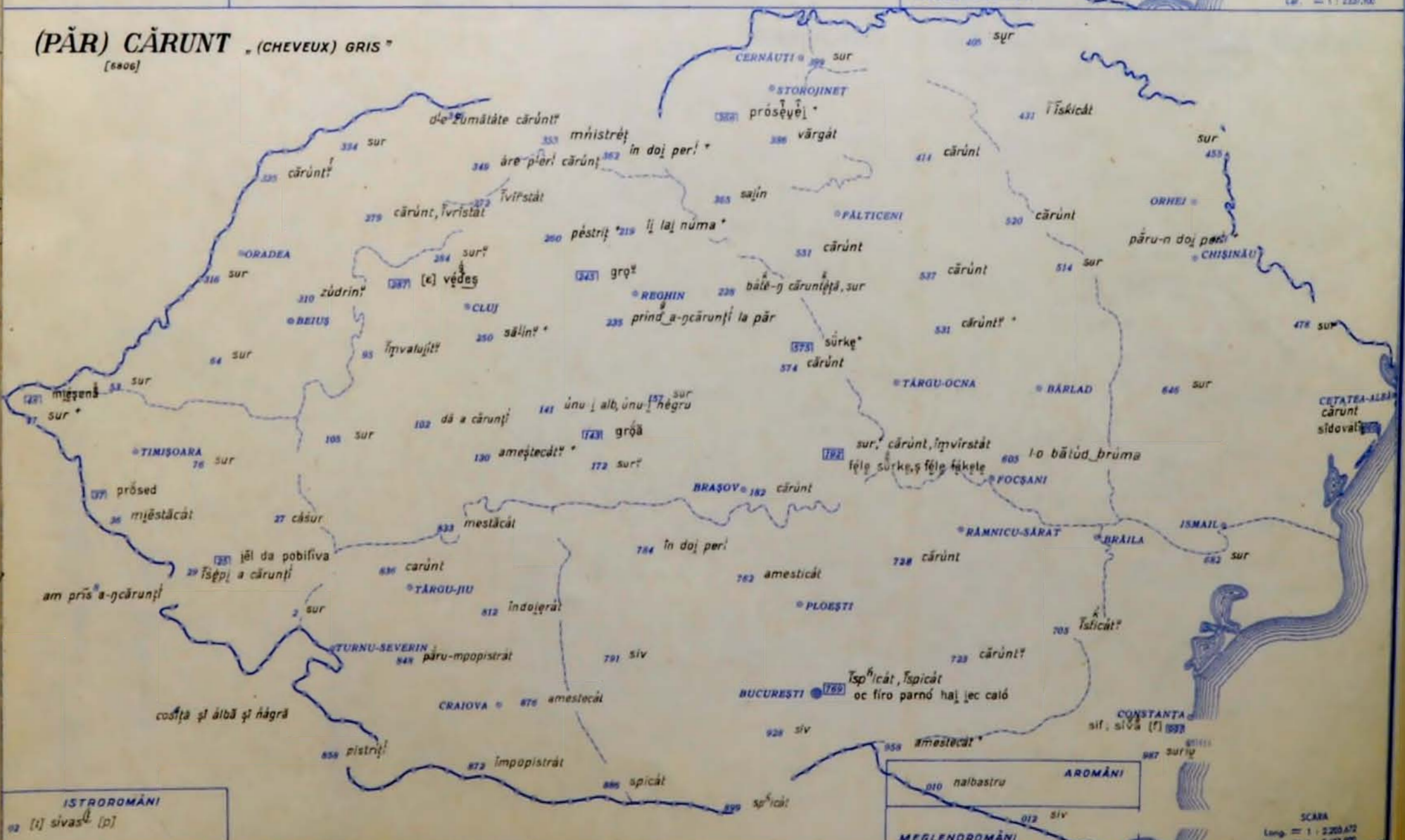
DĂ DIN CAP „IL HOUCHE LA TÊTE”

[6801]

(PĂR) CĂRUNT „(CHEVEUX) GRIS”

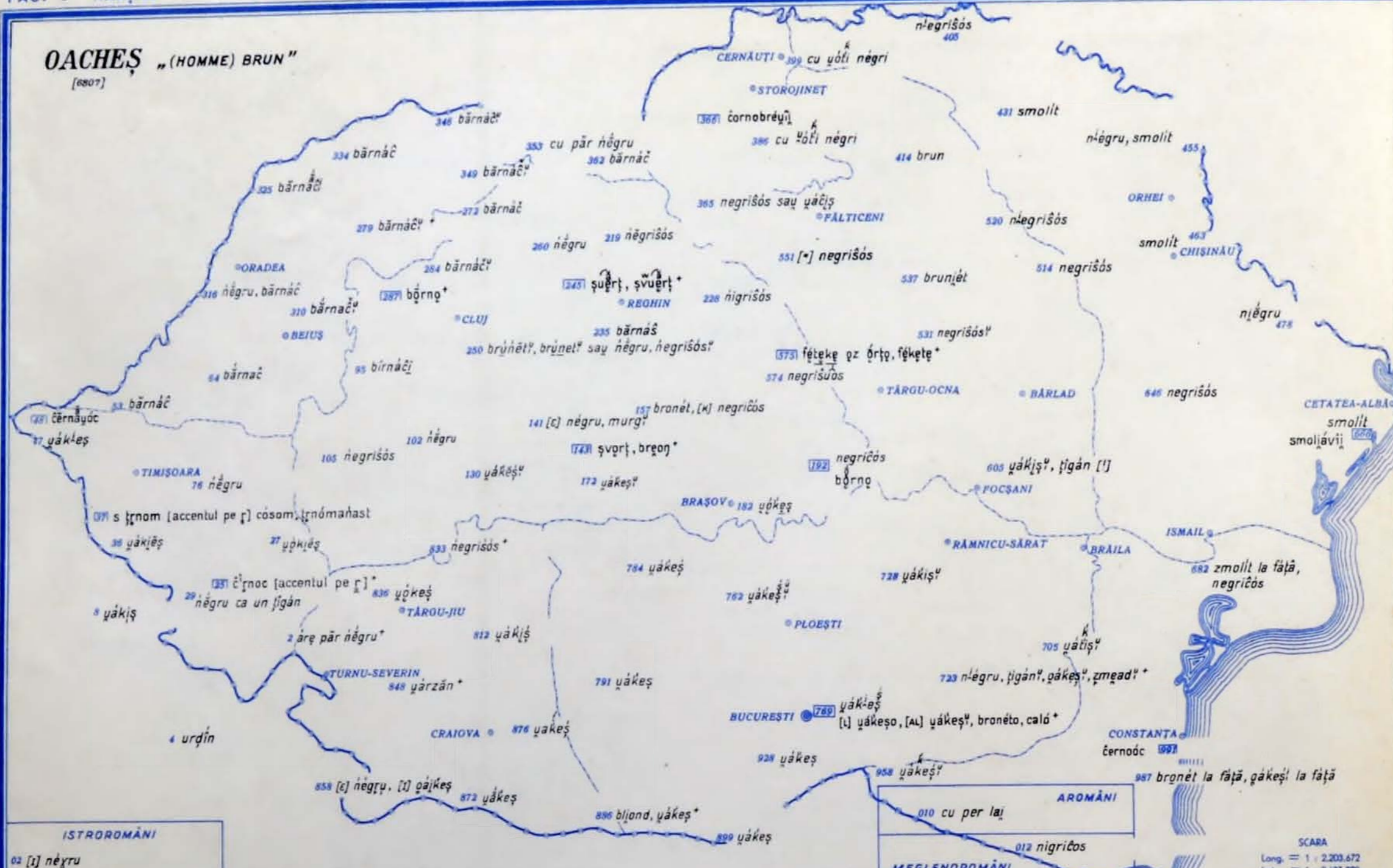
[6806]

SCARA Long. = 1 : 2.200.000 Lat. = 1 : 2.637.000

SCARA Long. = 1 : 2.200.000 Lat. = 1 : 2.637.000

OACHES „(HOMME) BRUN” [6807]

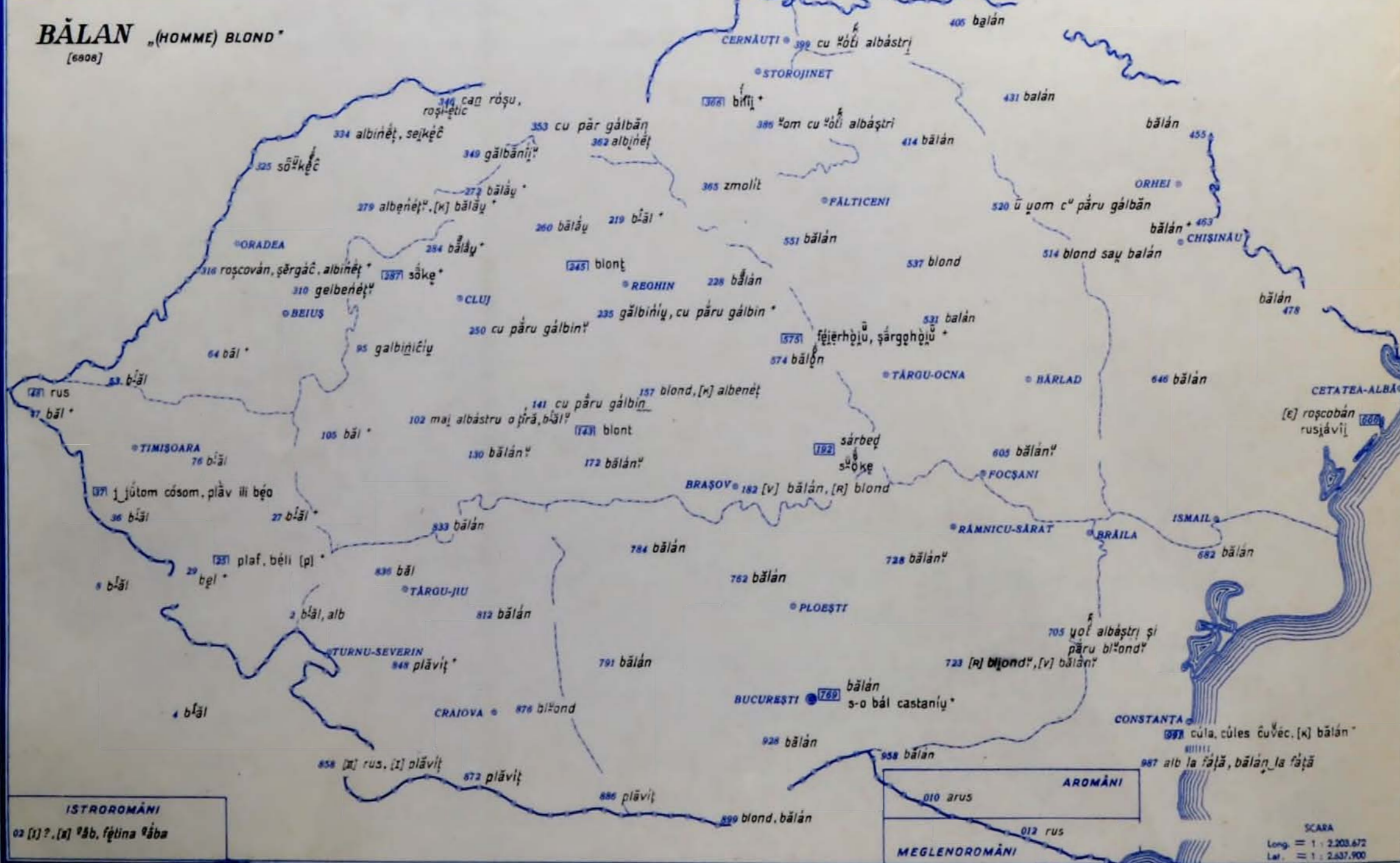
[6807]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți omului cu părul negru, ochii negri și pielea feții mai neagră ?
II. 2. și dki-s negri la iși.

[6808]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți omului cu părul galben, cu ochii albaștri și cu pielea feții mai albă ?
II. [28]. plăvi [p]. Cum sânt : nemți.

BĂLAN „(HOMME) BLOND” [6808]

M N

ÎI CAUTĂ ÎN CAP „ELLE L'ÉPOUILLE” [6811]

I. Întrebare indirectă : Ce ziceți că face mama când ia capul copilului în poală și ..... (aici făceam gestul de a căuta și a ucidă păduchi)?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns : ÎI CAUTĂ ÎN CAP.

ȘUGĂ 105, LUNĂ 260.310.349, POCOȘTURĂ 346, PLEAȘĂ 362, PLEȘCĂ 365.478, CHELUTURĂ 705. Informatorii au mai încercat să exprime ideea prin : OĂVALIA 60ALĂ 141, CĂPĂȚANA COPOASĂ 384, CAPUL CHEL 836, CAP VĂRĂ PĂR, CAP 00L 899.

I. Întrebare indirectă : Cum îi ziceți unui om cu sprâncenele mari ?
II. În marea majoritate a cazurilor s'a răspuns : SPRÂNCENAT. S'a mai răspuns : SPRÂNCENOS 27.64.141.219.279.334.520.646.893.850.

CUTE (PE FRUNTE) „RIDES (SUR LE FRONT)” [6816]
I. Întrebare prin gest. Arătând culele, întrebam : Cum numiți acestea de pe fruntea mea ?

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți că sânt sprâncenele când între ele nu este loc gol fără păr, ci, dela un capăt la celălalt, e ca o singură sprâncenă ?

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți că sânt sprâncenele când între ele nu este loc gol fără păr, ci, dela un capăt la celălalt, e ca o singură sprâncenă ?

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți că sânt sprâncenele când între ele nu este loc gol fără păr, ci, dela un capăt la celălalt, e ca o singură sprâncenă ?

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți că sânt sprâncenele când între ele nu este loc gol fără păr, ci, dela un capăt la celălalt, e ca o singură sprâncenă ?

I. Întrebare prin gest : Cum numiți locul din creștetul capului de unde a căzut părul la unii oameni, ca de pildă la mine ?

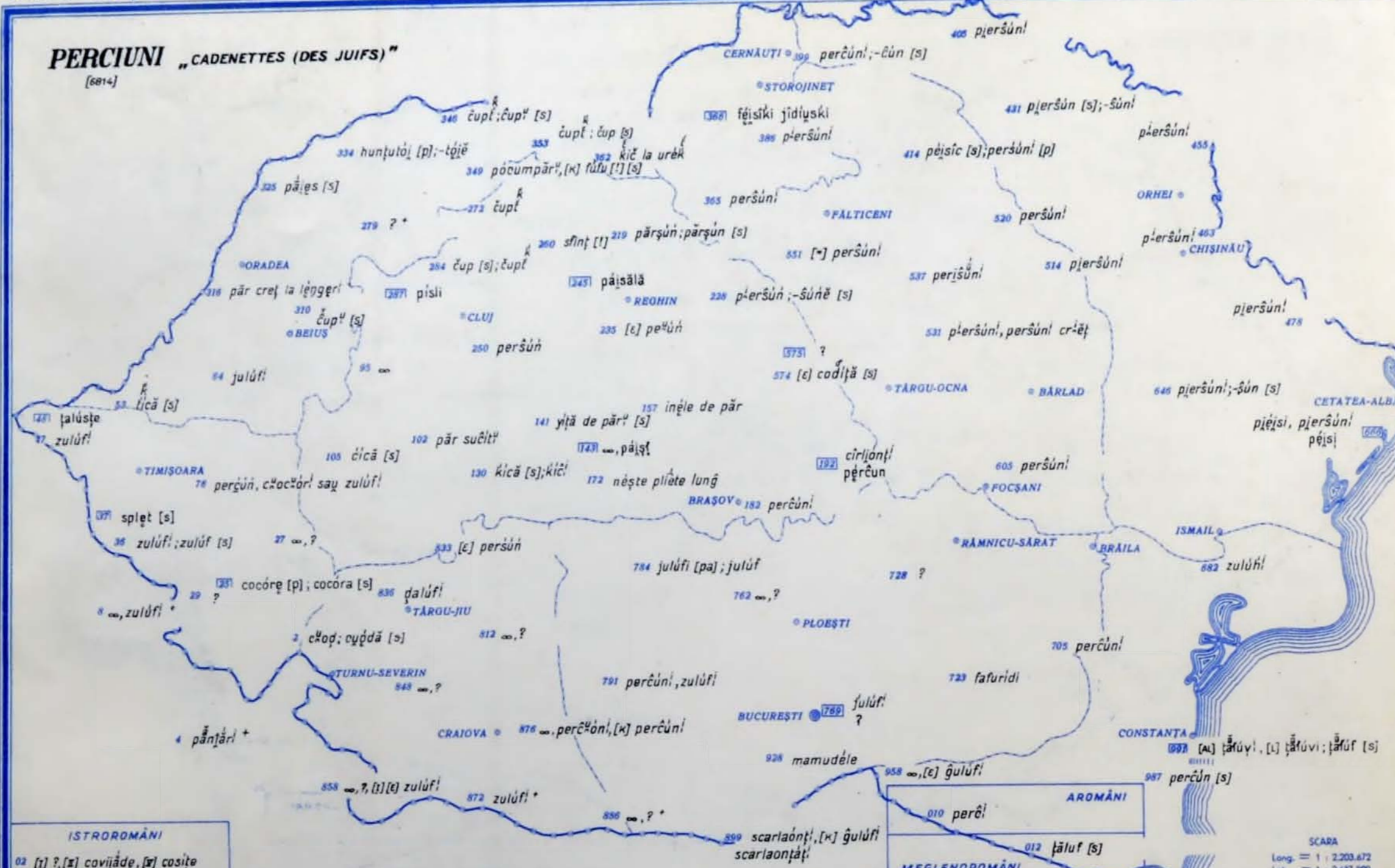
ISTROROMÂNII 02 [i] ? [x] ? Ab, țigina ? Aba

SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat = 1 : 2.637.900

PERCIUNI „CADENETTES (DES JUIFS)”

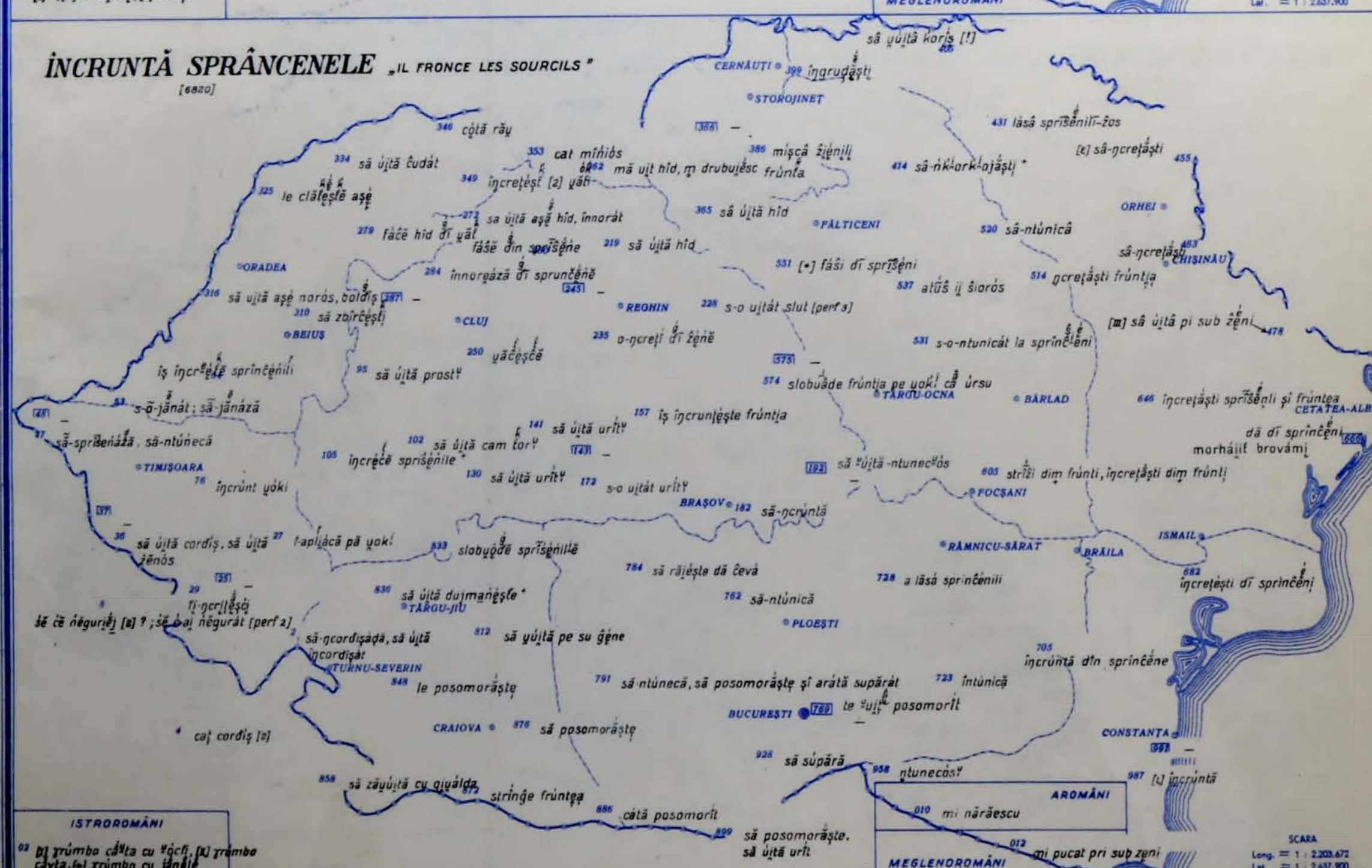
[6814]

ISTROROMÂNII
02 [i] ? [x] covîșade, [r] coșite

ÎNCRUNTĂ SPRÂNCENELE „IL FRONCE LES SOURCILS”

[6820]

ISTROROMÂNII
02 [i] ? [x] covîșade, [r] coșite

[6814]

I. Întrebare indirectă : Cum numiți șuvița de păr răsucit pe care o poartă Evreii la temple ?
II. 4. Subiectul nu știe de Evrei ; poartă însă fețele un fel de perciuni scurți.
B. Poartă fețele și femeile.
279. „A văzut la jidoși zile lăndăr” Evrei din Polonia.
316. Adecă la Evrei din Polonia.
372. De fapt favoriți. Subiectul n'a văzut niciodată perciuni.
386. Subiectul n'a văzut în viața lui niciun Evreu.

[6820]

I. Întrebare indirectă . Încruntând sprâncenele, întrebam : Cum ziceți că face omul când face așa ?
II. 105. fâșe cu vâci
414. Și ti-nk-ork-ogăși la mîni ?
836. cîn îi nacajî, fe slobodă vâle.

M N

MĂ PLÂNG „JE NE PLANG”

[6831]

I. Întrebare directă : Ziceți MĂ PLÂNG ? Ce înseamnă ?
II. În foarte multe puncte s'a răspuns negativ : 2. 53. 74. 219. 250. 260. 272. 284. 310. 316. 325. 346. 349. 353. 362. 386. 478. 537. 791. 846. 872. 876. 02. În trei puncte, 8. 551 și 846, s'a răspuns afirmativ, dar nu s'a știut ce înseamnă. În punctul 4, verbul e pronominal cu înțelesul de „pleurer” nu de „se plandre” cf. MN [6829].

Pentru celelalte puncte, dăm răspunsurile fonetice : mă plîng-plîng Tsâmân 27, me plîng : cîn nis nacajî 29, mă plîng sau mă plîng după fâșe de din 36, mă plîng : mă vajî, m-am plîs câtă cutare 40m 47, mă plîng după jeli „după un mort” 64, mă plîng m-am plîs câtă sînêva, m-ă vâjtât că n-am asta sî-asta 76, ma plîng cîm mî-l lipsă di vârb 95, mă plîng cîm vebînu 102, mă plîng cî n-am aia și n-am aia 105, mă plîng : mă jelu cîm cînevă 130, mă plîng cîm ofemejă cî sînt nacajîta, [k] cîm o mujere cî-z nă-cajîta 157, mă plîng : se plandre 172, mă plîng : spune cînevă um păs, o supărare 182, mă plîng, mă riz „se zice mai înăuntru prin Ardeal” 192, mă plîng : cînd îi vîdmu nacajît 235, mă plîng : se plandre 228, [e] mă plîng : cî să rogă vîdmu la altu om 279, mă plîng : cîndu-i vîdmu nacajît, apu să plîng 324, mă plîng di jeli, mă plîng stogur 365, mă plîng pi dumhêta, [k] dumhêta 399, im plîng pîcătîli 405, mă plîng mult după dîsu „după un mort” 414, ma plîng, cî n-i jeli 431, mă plîng, cî n-am șeja or șeja 455, mă plîng pi mini singură [m] mă compătînesc pe mine însumi 463, mă plîng di nacăz sau di scîrbă 514, mă plîng : cîm pierd ū lucrū 520, mă plîng „spun altuia supărarea” 537, mă plîng : le cîn de vârișe 574, m-am plîs la dîsu 605, mă plîng pi vîrdîni cî nu n-o făcut bini 666, mă plîng la cînevă, m-am jelu la cînevă, dacă am o durere 682, să plîng cî nu are 705, m-am plîs la cînevă 723, mă plî și jeli, m-am plîs plnă mîna de cutare lucrū 728, mă plîng pleurer 762, mă plîng : mă plîngesc 769, mă plîng „spune altuia ce belea are” 784, să plîng cînd are nevoie de ceva 812, m-am plîs câtă cutare vîdmu de asta și de asta 833, mă plîng cî n-am cîte ceva 835, mă plîng : cîm j-a făcū cînevă ceva 858, mă plîng : mă jalu cum trăiesc în casă cu nîru-mă, cî nu mă-njaleg cu ja 886, mă plîng la jeli c-am pătîmit 899, mă plîng : mă vajî la cînevă și lga 928, mă plîng : reclaim 938, mă plîng [e].

rgătă ziua mă plîng „copiii” c-mă plictisese cu plînsul 907.
D. : ? 02, mi plîngu 010, mi plîng 012.

NAS „NEZ”

[6835]

I. Întrebare prin gest. Arătînd cu degetul nasul, întrebam : Cum numiți acesta ?
II. În majoritatea cazurilor : NAS. S'a mai răspuns : NARI [plurale tantum] 64. 95. 279. 284. 325. 334. La plural, în majoritatea cazurilor : NASURI. S'a mai răspuns : DOI NAȘI 646, [e] NAS 414.

D. : [i] năsu, [e] năsur [p] 02, nare, nări 010, nas, năse 012.

M. : [ung] 02 0rrp 192, 0r 287, 0z 0rrp 575.

[rut] nis, nōsī 366, nōs, nōsiu [p] gen 666.

[sărb] nos, nōsove 25, nōs, dvā nōs, pēt nōsova 37.

[bulg] nusā [e], nps [nā], ? [p] 48, nos, nōsuī 991.

[sās] nāy 143, nūās, nūāz 245.

[tig] 0 nāc 769.

NAS CĂRN „NEZ CAMUS”

[6836]

I. Ridicîndu-mi vîrful nasului în sus cu degetul, întrebam : Cum ziceți omului cu nasul așa ?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns : CĂRN. S'a mai răspuns RIDICAT în sus 38. 95. 76. 130. 349. 531. 872, NAS în sus 27. 47. 386. 537. 633, NAS PIS 53. 325. 334, CĂRLIGAT LA NAS 235. 362, BĂRLIGAT 431. 455, CORNOS 463. 478, FĂRN 2, NASUL ÎNTOARS 4, CA CĂRLIGUL 429, S'ĂRN LA NARI 64, NAS 6ĂRJOB 102, BOTOȘ 192, CU NĂRILE în SUS 250, CĂRNIT DE NAS 272, RIDICAT LA NARI 279, NAS STRĂMB LA DEAL 310, SUS DE NAS 316, NAS STRĂMB în SUS 346, ÎNTOARS în SUS 399, TĂRȘIT 405, CĂRNIT în SUS 414, SFRĂNS 574, BONTUR 848, STRĂMB 928, ÎNTOARS PE SPATE 958. S'au dat două răspunsuri : NAS în SUS, RIDICAT 228, CĂRN, BOCS 605, NAS RIDICAT, NĂRI LUNGI 866. S'au dat trei răspunsuri : CIOB, CĂRCIOR, DEȘALAT 8. Nu s'a obținut niciun răspuns în 551, 666, 784.

D. : [i] năsu zafărcnit 02, nare cundifalā, nare plăsată „turliță” 010, ardicat 012.

M. : [ung] tōncp 0rrp vgn 192, pise 287, feličp 0z 0rrp, feličpott 0rrp 575.

[rut] beznōsī 366, kīrpātī 666.

[sărb] nos pridignut 25, nōs pōdignut 37.

[bulg] zadignāt nps 48, nos na gōre 991.

[sās] ? 143, [e] šlupsnūās 245.

[tig] 0 cīrno 769.

MUCI „MORVE”

[6840]

I. Întrebare indirectă. Cum ziceți la ceea ce curge din nas ?
II. Pretulindeni : MUCI.
D. : [i] șmărci, [x] șmrci [accentul pe r] 02, muș 010, muș 010.
M. : [ung] tōcōn [i] 192, tōcō 287, tōcōp 575.
[rut] șmārci 366, iz nōsa sōpli tūcū 666.
[sărb] sōpol 25, silne 37.
[bulg] spof 48, sōpul [p], sōpul [s] 991.
[sās] rōpē 143, rōj 245.
[tig] āi limā [a] 769.

III. Pentru repartizarea pe teren a lui C. V. ș, etc. v. ALRM. I, harta MUCI [6840].

OM CU NASUL MARE „HOMME AU GROS NEZ”

[6838]

I. Cum îi ziceți omului cu nasul mare ?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns OM CU NASUL MARE. S'a mbi răspuns NĂSOS 36. 192. 235. 365. 478. 605. 682. 705. 728. 784. 791. 987, NARE în NAS 29. 47. 310, NĂROS 64. 279. 284, NĂRTOS 455. 514, NASUL CA PIPARCA 2, NASUL CA TOPORUL 272, MARE LA NARI 325, CU NASUL BROS 346, CU NASUL CUM E O BOCALIE 362, NĂSUIU MARE 520, CU NASUL LUNG 876, NAS BOCĂRNAT 988. S'au dat două răspunsuri : NĂRILĂ și E MARE LA NARI 95, OM BUTUCOS. CU NASUL GROS 157, NAS LUNG, CLONȚ LUNG 219, NAS MARE, MARE în NAS 316, CU NARI MARI, NĂROS 334. Nu s'a obținut niciun răspuns în 551.

D. : [i] cu mărle nās 02, nare mare 010, țela cu nās mārī 012.

M. : [ung] nōōrru 192, nōō ūborc 0ru 287, nōōōr 575.

SCARA
Long. = 1 : 2.203.672
Lat. = 1 : 2.637.900

[6824]
 I. Întrebare prin gest. Mișină din ochi, adică închizându-i pe jumătate. Întrebam: Cum ziceți că face omul când face așa? (Câte o dată adăugam: Ca să vadă mai bine în departare.)
 II. [77] jmirca „Se zice că omul închide ochii pe jumătate și iarăși li deschide, apoi iarăși li închide pe jumătate și a.m.d.”
 III. [121] clipiți smignât „om care miște”.
 IV. [122] hoo lăggon mēnēbb „să vadă mai departe”

smărcnes din nas oia...
 M.: [ung] fujg ki pz őrāt, [k] őrāt 192, fujg pz őrāt 207, fult ki pz őrādōls75...
 [rut] yisicā [i] [a] yisicāju [i] 366, siccāje nos 666...
 [sārb] f'ija (accentul pe i) as, brije nōs m. [bulg] se sācne 40, seclī sā, tisti nusk 991...
 [sās] gnē [i] [inf] 143, gnē [i] zih, [k] gnē [i] zih 245...
 [i] g phūrde l o nāc h 'sufliā nasul' 769.

MİROS „ODEUR”
 [6843]

I. Întrebarea a fost pusă astfel: Cum numiți ceea ce se simte cu nasul?
 II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: MIROS. S'a mai răspuns: AMINOS 95, 250, 260, 325, 605, MINOS 219, 272, 346, 353, 362, MIRÖZNA 405, 437, 455, 557, 646, AMINOS 64, 235, 310, 509, 279, 404, 600, 531. S'au dat două răspunsuri: 504A și MIROS 334. S'a răspuns numai cu verbul: AMINOSI în 228, 316, 349, 345, 399, MIROS 29, 705, MINOS 244, AMIROS 306, 478 (în acesta din urmă, ahūrsā [a]).
 D.: [r.2] dūyu 02, hūrizmā 010, mirizmā 011 012...
 M.: [ung] jō ūzē vōn 192, spg 207, spg, būzē jō būz 575...
 [rut] zāpāx 306, ? [subst], nōsōm ūzē 'cu nasul miroase' 606...
 [sārb] miris 25, ? [subst]; miriže [a] 37...
 [bulg] mērūzma 40, ? [subst]; miriži [a] 991...
 [sās] dār gārēx 143, dēr gērēx 245...
 [i] g ? [subst]; mirostī [a] 3 [sucăr 'miroase frumos' 769.

I. Întrebarea a fost pusă așa: Cum ziceți omului cu ochii mari?
 II. a. da că bizgojōsu-i!
 15231. enār mēi grujō dēg, e' grūjōyēh mēntē.
 13551. pu hētē [i].
 13751. āccōrē gūbbis sēmēi vōnpōc.
 723. gōgonātē, yōki gōgonātē 'exoftalmic'.
 1769. Subiectul traduce: e [sic] ochii lui mari.
 872. pārcā sīn de boy [ochii].
 958. alīa yōki dā marē ē āre vōmu āla.

[6825]

I. Întrebarea a fost pusă așa: Cum ziceți omului cu ochii mari?
 II. a. da că bizgojōsu-i!
 15231. enār mēi grujō dēg, e' grūjōyēh mēntē.
 13551. pu hētē [i].
 13751. āccōrē gūbbis sēmēi vōnpōc.
 723. gōgonātē, yōki gōgonātē 'exoftalmic'.
 1769. Subiectul traduce: e [sic] ochii lui mari.
 872. pārcā sīn de boy [ochii].
 958. alīa yōki dā marē ē āre vōmu āla.

MN
MUCOS „MORVEUX”
 [6847]

I. Întrebare indirectă. Cum ziceți unuia căruia îi curg într-una muci?
 II. S'a răspuns aproape pretutindena mucos. S'a dat mucos în 4, 29, 76, 791, 812, 836, 876, 9MARCĂT și mucos în 399.
 D.: [i] g mārcaw, [x] g mārcaw 02, mīcosos 016, mācos, mācosul 012.
 M.: [ung] tōcnoș őrru őrērc 192, tōcnoș 207, 575...
 [rut] g mārcajōy [i] 366, g mārcajt [i] 666...
 [sārb] sopōl'iv 25, dēte slīnavo, slīnav [m] 37...
 [bulg] spōlēy [n] 40, mīrāsōl' 991...
 [sās] rōv'ijh 143, rōtjh 245...
 [i] g limalō [m], limalō [i] 769.

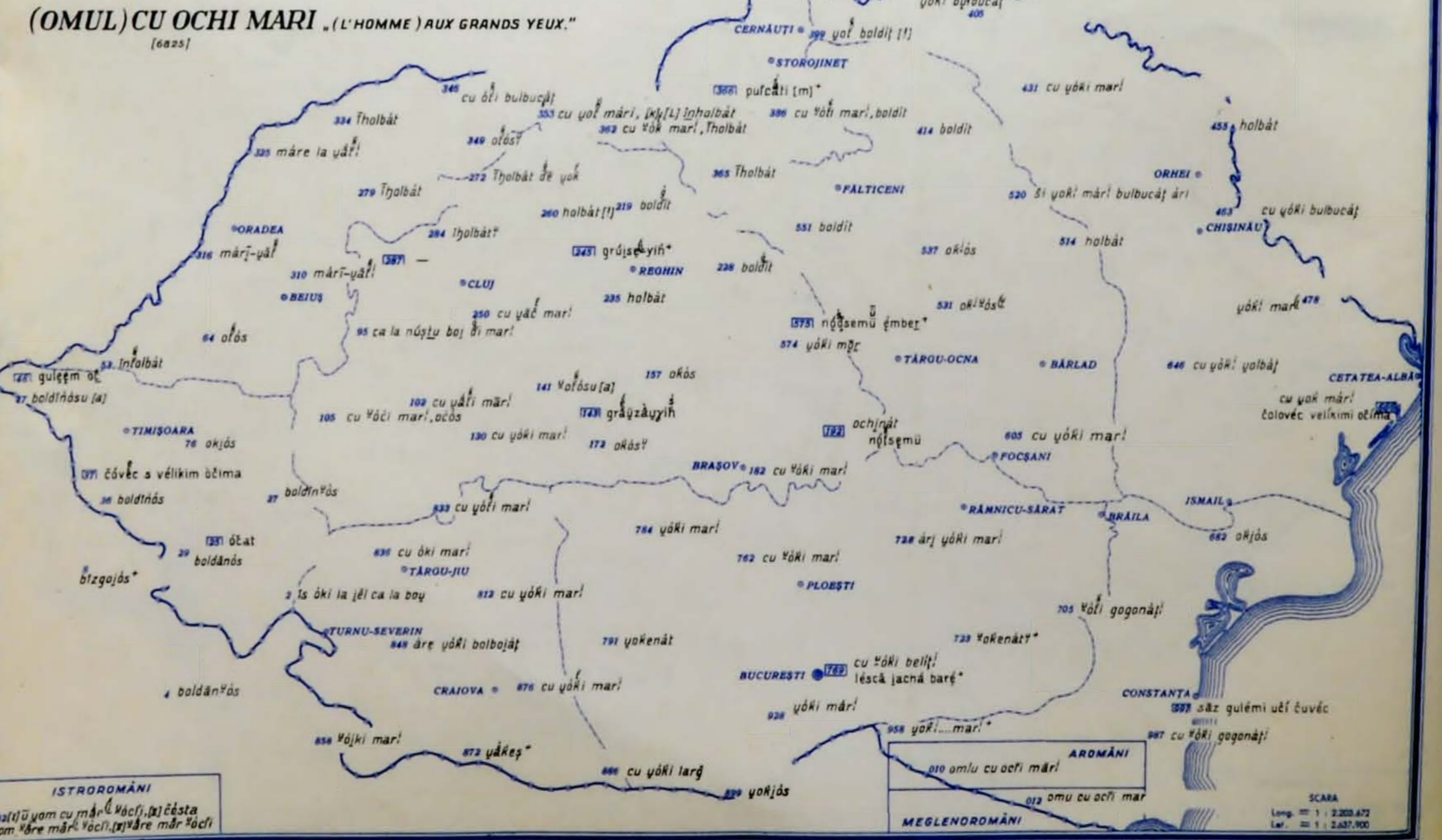
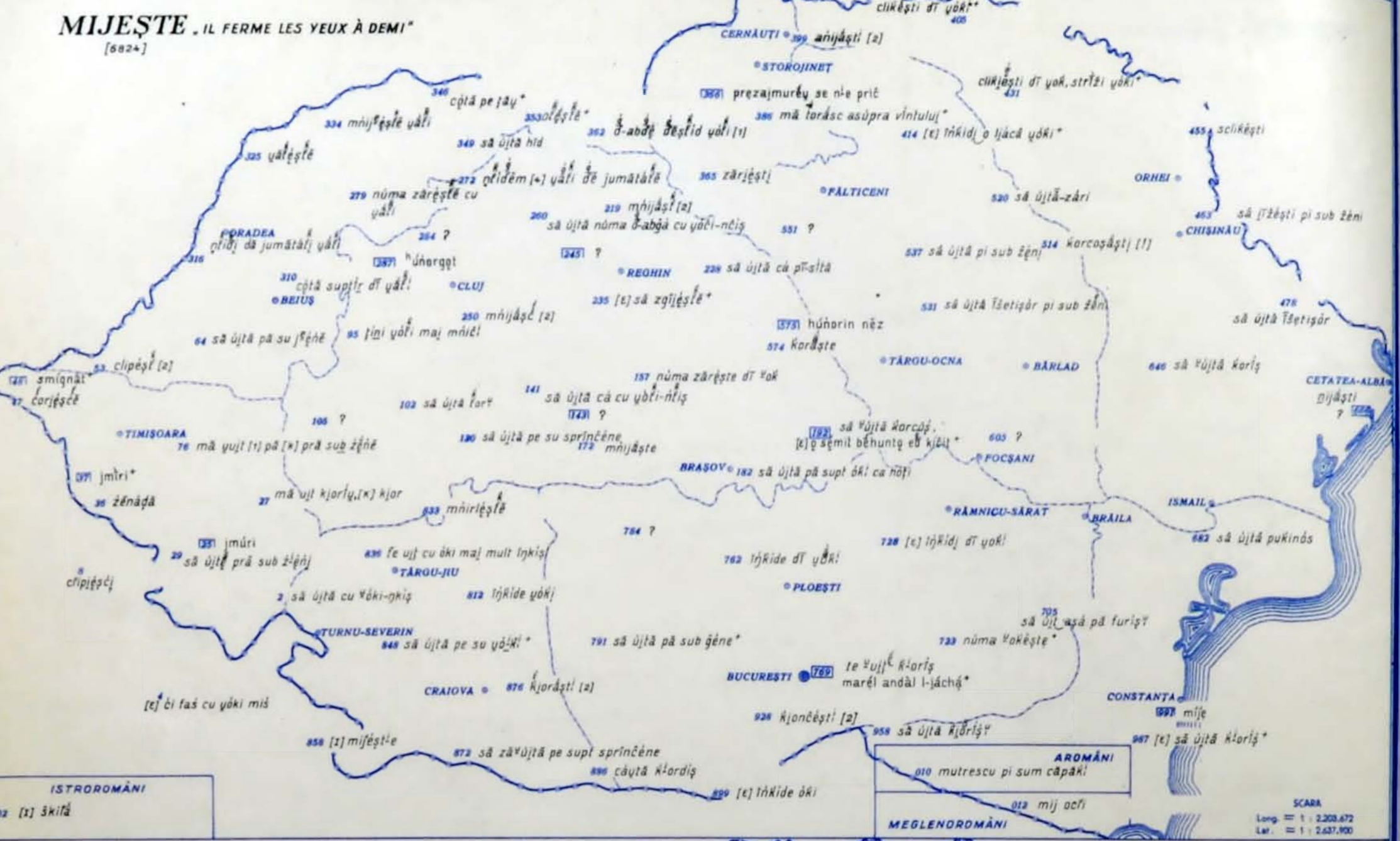
PUTE „CELA PUE”
 [6844]

I. Întrebare directă. Cum ziceți, aici în sat, pute?
 II. Pretutindeni: PUTE. Alături de PUTE, în punctele 29, 833, avem MIROASE GREU, iar în 872, MIROASE URIT, MIROASE SCĂRBOȘ.
 D.: [i] yixnē, [x] puēē, [x] neagā existen-ța formală dată de [x] 02, ampute 010, amputi, mirusgāglī nibun, urol 012...
 M.: [ung] būdōș 192, i] g bē būdōș 207, būdōș spg vō 575...
 [rut] yonjēt 306, sm'rd [f], vōhāje 606, [sārb] pac vōhā, [x] sm'rd 25, sm'rd [st], [bulg] smārdē [a] 49, unī 991...
 [sās] 4t gēngēt, gēngēn [inf] 143, gēngēt 245...
 [i] g mirostī, chāndel' urito 769.

CU PEȘTELE TĂU ÎMPUȘTEȘI CASA
 „AVEC SON POISSON TU ÎMPESTES LA MAISON”
 [6842]

I. Fraza a fost citată în limba literară de anchetori și tradusă de subiect în graiul local.
 II. Dăm mai jos, în transcriere fonetică, traduceri: Împuș casa 2, împuș [mōz] casa 4, aj împușt; Împuș [2] 8, cu p[ē]șcīlī t[ē]y Împușc casa 27, Împuș casa 29, Împușc 36, cu p[ē]șcīlī t[ē]y aj împușt s'ōba 47, cu p[ē]ștele t[ē]y Împuș casa 53, cu p[ē]șcīlī t[ē]y Împușc casa 64, Împuș sōba cu j[ē]l 76, Împuș casa cu p[ē]șt[ē] acīa 95, o-mpuș casa cu p[ē]ștele t[ē]y 102, o-mpușt casa 105, aj-mpușt casa cu p[ē]ștele t[ē]y 130, Împuș casa cu p[ē]ștele 141, Împuș casa 157, cu p[ē]ștele t[ē]y Împuș casa 172, Împuș casa 182, Împușc casa 192, Împușc 219, cu p[ē]ștele t[ē]y tāt aj Împușt casa 220, tāt în Împușc casa [a] 235, aj Împușt-u casa 250, Împușc casa 260, Împușc casa cu j[ē]l 272.

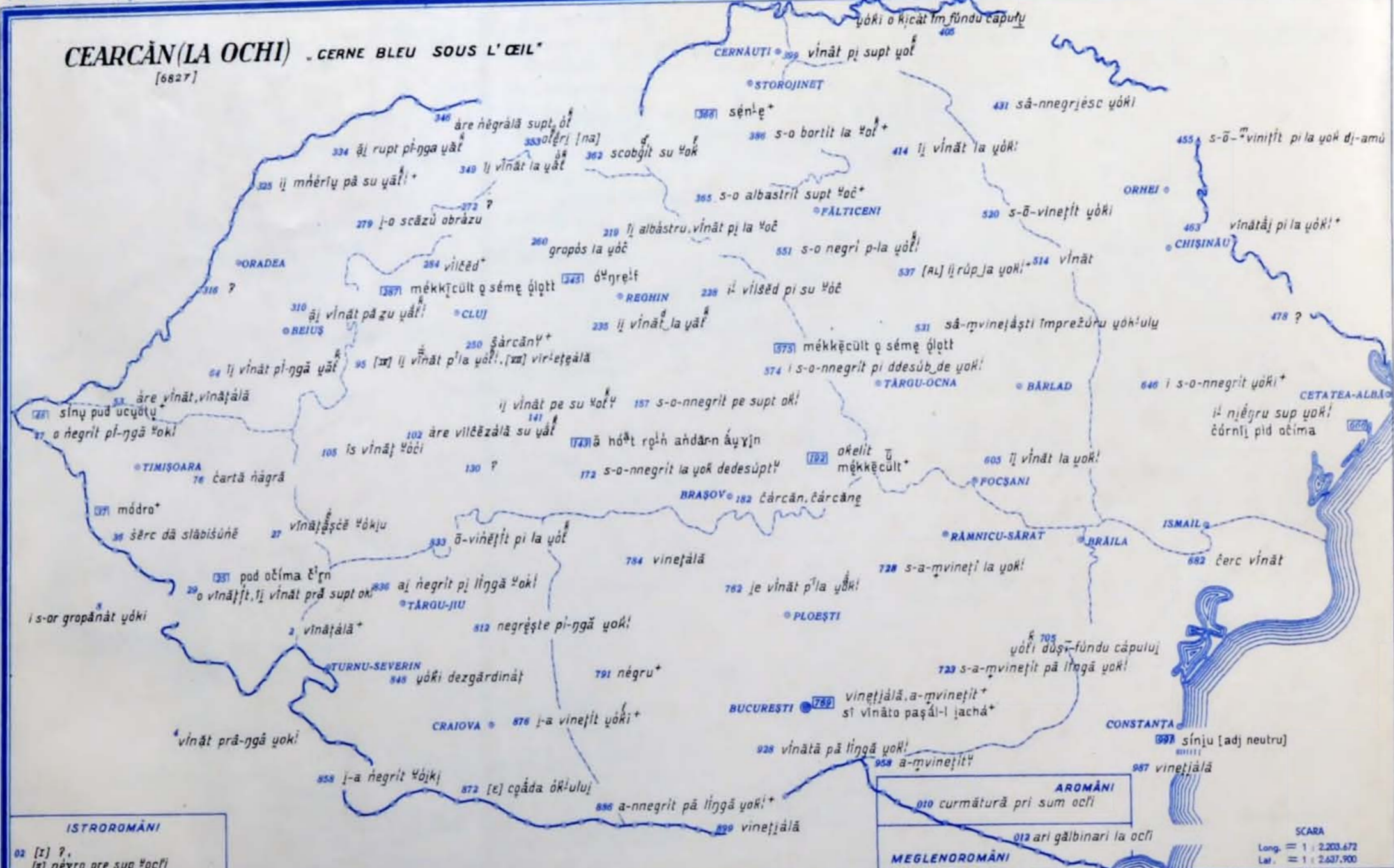
Impuș casa 279, Împușc 284, după 8-mpușc casa cu p[ē]șcīlī 310, Împușt casa cu p[ē]șcīlī āsta rāy 316, n-aj Împușt casa 325, Împușc casa 334, Împușc 346, p[ē]șcīlī cāsā 346, Împușc 353, cu p[ē]ștele t[ē]y m-aj Împușt casa 362, cu p[ē]șcīlī t[ē]y Împușc casa 365, Împușc casa cu p[ē]șcīlī 366, Împușc casa 366, dācā-j p[ē]șcīlī Împușt 399, cu p[ē]șcīlī t[ē]y n-aj Împușt casa 405, Împușc casa 414, cu p[ē]șcīlī t[ē]y Împușc casa 431, Împușc casa 459, Împușc cāsā 463, Împușc cāsā 478, Împușc 510, d-mpușc cāsā [2] 520, cu p[ē]șcīlī t[ē]y aj Împușt cāsā 537, aj ādūs p[ē]șt[ē] - mpușt, n-aj Împușt cāsā 537, Împușc 557, aj Împușt cāsā 605, n-aj Împușt cāsā 640, n-aj Împușt cāsā cu p[ē]șcīlī t[ē]y 666, cu p[ē]șcīlī t[ē]y aj puturōs n-aj Împușt cāsā 682, Împușc cāsā [2], g-i-Împușt 705, a-mpușc cāsā 723, s-a-mpușt 726, aj Împușc cāsā 762, cu p[ē]ștele t[ē]y bōlnāgē, lūmēa a-mpușc cāsā 769, cu p[ē]șcīlī-mpușc cāsā 784, cu p[ē]șcīlī t[ē]y Împușc cāsā 791, cu p[ē]ștele-mpușc cāsā 812, Împușc cāsā cu j[ē]l 833, Împușc cāsā t[ē]tā 836, veniū cu p[ē]ștele-mpușt, Împușc cāsā 844, cu p[ē]șcīlī t[ē]y Împușc sōba 850, Împușc cāsā cu p[ē]ștele t[ē]y 876, Împușc cāsā cu j[ē]l 876, d-mpușc cāsā 886, cu p[ē]șcīlī t[ē]y aj Împușt cāsā 899, Împușc cāsā [4] 920, a-mpușc cāsā 950, cu p[ē]ștele t[ē]y Împușc cāsā, aj umplūt cāsā de putgārē 987.
 D.: [i] cu rība tōtā cāsā yihne, [v] yihni 02, cu pescul alāu ampușc cāsā 010, cu p[ē]șcīlī t[ē]y ampușc cāsā 012...
PUTOARE „PUANTEUR”
 [6846]
 I. Întrebare directă: Ziceți PUTOARE?
 II. Pretutindeni: PUTOARE, cu excepția unui singur punct în care avem iz GREU 362. Alături de PUTOARE, avem, în punctul 219, forma DUHOARE, iar în 666, MIROS GREU.
 D.: [i] tāmān, dūx 02, putgārē 010, putgārē 012...
 M.: [ung] būdōșgēg 192, būdōșgēg 207, būzē rōș būz 575...
 [rut] g mīrd, g mīrd gōhēci 306, vjōn bōfjāja 666...
 [sārb] ? 25, sm'rd [ivaj] [poreclā] 37...
 [bulg] ? 40, mīrās 991...
 [sās] [i] gāstīngsāf, [A] gāstīngsāf 143, dēr gēstīngsāf 245...
 [i] g ? 769.

SCARA
 Long = 1 : 2.203.672
 Lat = 1 : 2.637.900

SCARA
 Long = 1 : 2.203.672
 Lat = 1 : 2.637.900

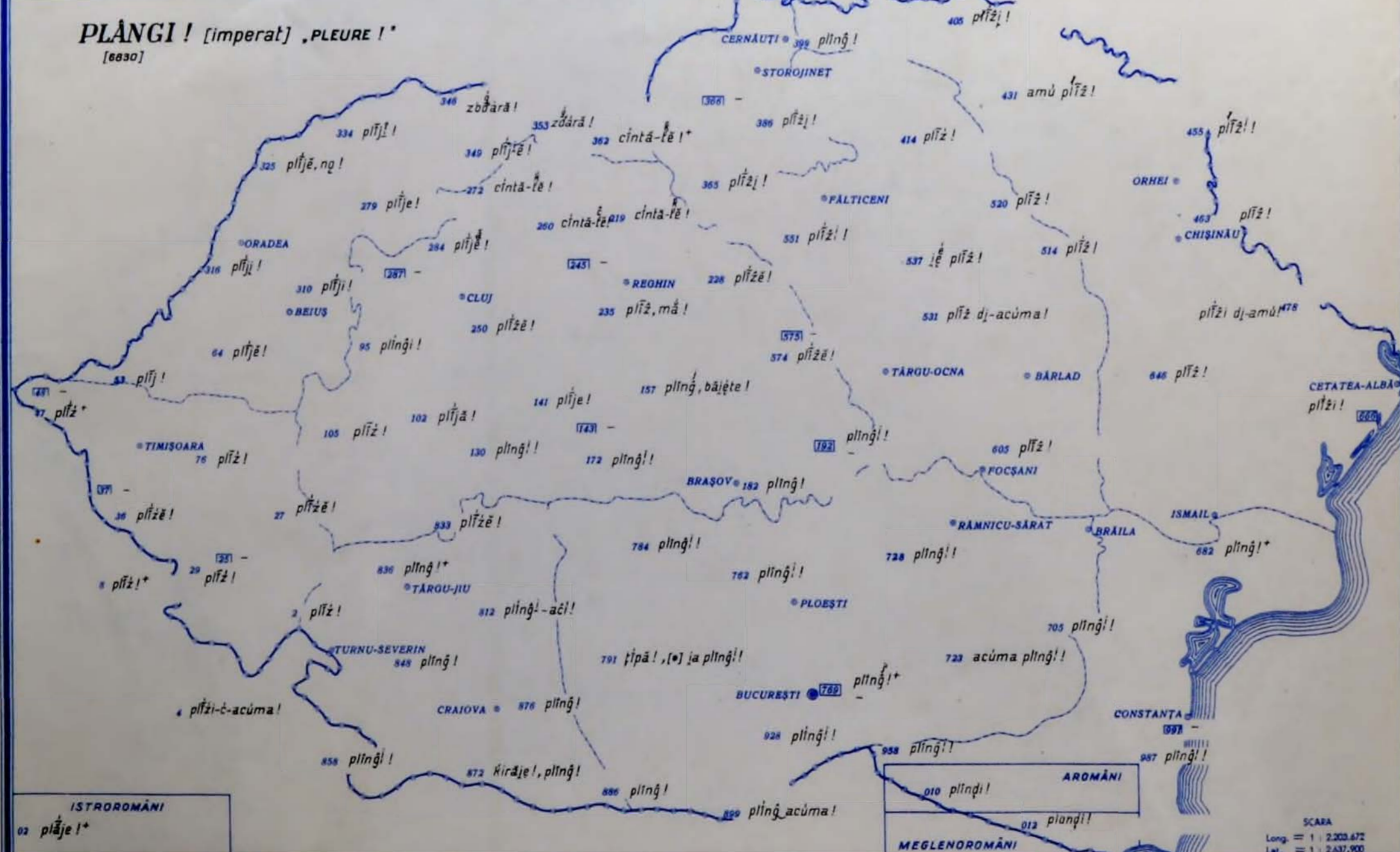
CEARCÂN (LA OCHI) „CERNE BLEU SOUS L'ŒIL” [6827]

ISTROROMÂNII [z] ? [x] negru pre sup ocni

SCARA Long. = 1. 2.203.672 Lat. = 1. 2.237.900

PLĂNGI ! [imperat] „PLEURE !” [6830]

ISTROROMÂNII [z] plăje !

SCARA Long. = 1. 2.203.672 Lat. = 1. 2.237.900

[6827]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți când i se face omului după boală vânat pe sub ochi?
II. 2. Îi vînăjit pi lîngă ok!

[6830]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți unuia (de pildă unui copil) când vrei să plîngă ?
II. 8. c-aj plnru sê.

M N

(PÂNE) MUCEDĂ „(PAIN) MOISI” [6847]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți pâni vechi care a prins ceva verde pe deasupra și miroase urit ?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns MUCEDĂ.

(CALUL) PORĂIE „(LE CHEVAL) S'ÉBROUÉ” [6851]

I. După ce mi s'a răspuns la întrebarea 6850 că omul STRĂNUTĂ (sau STRĂFIĞĂ, etc.), întrebam : Dar calul, și el STRĂNUTĂ (sau STRĂFIĞĂ, etc.) ?

53. sforcojeste 64. și călu zdrăvănă 76. tușești 98. sfornăie 102. zdrăvuie 105. strănută, fôrăie „când suflă” 130. strănută, și calul ” 141. strănută 157. fôrăie 172. [e] lă strănută 182. strănută 192. călu fôrăiește 219. fôrăie 228. [e] trafigă 239. strănută 235. sforcojeste 250. fôrăiește 260. fôrăiește 272. fôrăiește 279. fôrăiește 284. „și calul ” zdrăvii 310. și călu zdrăvii 316. „și calul ” strevunăză 325. „și calul ” strănută, tprușcăiește [r bila-bial] 334. „și calul ” streșină 346. fôrăiește 349. fôrăiește 353. fôrăiește nări (nu străsie) 362. fôrăiește 366. pîrșnește 369. strănută 386. o strănută 399. strănută 405. și călu tot strănută 414. „și calul ” strănută 437. tot strănută 455. strănută 463. „și calul ” strănută 478. „și calul ” fôrăie 514. și călu strănută 520. „și calul ” strănută 537. și călu strănută cîn găsi di dăba mîndu 537. [x] fôrăiește 551. strănută și călu 574. strănută „și ” sforăiește 605. „și calul ” strănută 646. strănută 666. strănută 682. to strănută 705. „și calul ” strănută 723. strănută și jeli 728. sfôrăie 762. strănută și călu 765. strănută și jeli 764. [e] tușăsc 791. „și calul ” străfiğă 812. [e] trafigă 833. trafigă 836. fôrăie călu pe nas : fôrăie 848. și jeli străfiğă 858. străfiğă pe nas 872. străfiğă „are fôrăiește 876. străfiğă 886. strănută 899. și jeli strănută 926. strănută 958. sforăiește 967. D.: [x] călu pîrșne. [x] călu pîrșne 02. frumuceștii 010. calu fôrăiește (cu nori) con vni lupu. ili țiva nibun 012. M.: [ung] sôcot püssenni [inf] 192. - 887. tpusșog [r bilabial] 575. [rû] fôrăiește 366. ejiğăie kin 666. [sâr] pîrșni u năsu 85. [e] frăc [accentul pe r] 87. [bulg] pîrșna 48. prunți [s] 991. [sâs] gănăst 143. [e] și șnôit 245. [fig] o grăst 735. 769. -

(CALUL) CIULEȘTE (URECHILE) „(LE CHEVAL) BAISSE LES OREILLES” [6854]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți când calul pune urechile pe spate ?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns : CIULEȘTE. S'a mai răspuns : LASĂ (urechile) PE SPATE 105. 316. 337. 414. DĂ (urechile) PE SPATE 399. 872. CIUCIULEȘTE 405. 505. CIUCIULEȘTE 455. 463. PUȘTEȘTE (urechile) 2. ÎNTOARCE (urechile) ÎNAPOI 4. SURLĂCĂ (urechile) 27. PITEȘTE (urechile) PE SPATE 76. SIMTE 130. TRĂDE (urechile) ÎNAPOI 235. LE DUCE PE SPATE 272. S'A ÎMBORAT (calul) 279. CIULEȘTE (urechile) ÎNAPOI 353. PUNE (urechile) ÎNAPOI 386. LASĂ (urechile) PESTE CAP 478. SLUȘTEȘTE 520. PLEACĂ (urechile) PE SPATE 666. SE CIUCIULEȘTE 928. MIȘCĂ (urechile) PE SPATE 958. S'au dat două răspunsuri : [x] LE CIULEȘTE, [x] SCHIMBĂ (urechile) ÎNAPOI (și) ÎMBĂPI URĂCI NAPÔ) 95. PUNE (urechile) PE SPATE. CIULEȘTE 228. LE RIDICĂ ÎNAPOI. CIULEȘTE 260. DĂ (urechile) PE SPATE 431. SCHIMBĂ DIN URECHI. CIULEȘTE 705. Nu s'a știut răspunde în 141. 157. 228. 791. D.: [x] česta că a pus urechile năzât 02. Eulgaște 010. calu pleacă urechii pri iur-tinic 012. M.: [ung] hătro vette p tûlit 192. 7 287. hătro čpje p fûlit 575. [rû] kin slôže 366. nahitli ôhă na pteci 666. [sâr] se șuti 29. čili se ili năpred ili nătrag 97. [bulg] slaga 409. năzât sâ mu ușiți 48. ușiți sviva nazât 991. [sâs] dâ čvra lëp [inf] 143. et lëhât dâ čvra nidâr 245. [fig] o grăst čulil 769. -

BOBĂRNAC „CHIQUENAUDE” [6852]

I. Întrebare prin gest. Arătând cu degetele cum se dă bobărnacul, întrebam : Cum ziceți la aceasta ?
II. S'a răspuns printr'un substantiv : BOBĂRNAC 130. 102. 228. 666. 723 (BOBĂRNACI) [p]. 762. 764. 833. 987 (BOBĂRNACE) [p]. SFĂRLĂ 431. 455. 463. 478. 514. 520. 531. 605. FRIȘCĂ 235. 260. 7UMBURȘ. 7UMBURȘ 192. CIOCAN 219. FLINTĂ 325. FLIȘCĂ. FLIȘTE [p] 334. CIOC 682. CIOCNEALĂ 958. S'au dat două răspunsuri : SFĂRLĂ, BOBĂRNAC 414. S'a răspuns printr'un verb : OĂ (cu degetul peste nas) 2. 4. 29. 36. 76. 157. 353. 386. 399. 646. 769. 858. 899. (li) PUȘCĂ (în nas) 27. 53. 95. 272. 310. 349. (li) LOVEȘTE (cu degetul peste nas) 64. 279. 316. 346. 791. 872. POCNEȘTE 102. 105. 362. 705. PLESNEȘTE 250. 337. 551. CIOCĂNEȘTE 284. 886. PĂLEȘTE 405. 836. CIOCNEȘTE 574. 928. (li) FACE (peste nas) 848. 876. 1016. 991. M.: [sâs] șămăi h brôș 143. șemli h 245. [fig] manșo mučegăimé 769. -

URECHIAT „QUI A DE GRANDES OREILLES” [6853]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți unuia cu urechile mari ?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns URECHIAT. S'a mai răspuns : CU URECHILE MARI 102. 346. 349. 362. 537. 574. 666. 762. 833. 848. 872. 876. 928. URECHIOS 27. 53. 64. 147. 157. 219. 279. 551. 648. 784. 886. ARE URECHI MARI 250. 325. 478. 728. 836. 899. ARE URECHI

[6832]

SUNĂ (CLOPOTUL) „LA CLOCHE SONNE”

I. Întrebare indirectă: Uitându-mă cu coada ochiului la stânga sau la dreapta întrebam: Cum ziceți că face omul când face apă? ...

I. Întrebare indirectă: Când auziți clopotul dela biserică, cum ziceți? Auzi clopotul cum ...

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SUNĂ. S'a mai răspuns: TRAGE (clopotul) 102.235.405.537.574.762.769.791.876.886.

[x] CĂNTĂ, [x] ZĂORIE [zayōa] [x] SUNĂ (SUNĂ) 95, BATE, SUNĂ 36, TRAGE, SUNĂ 105.

[6833]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți aceluia ce nu vede? Dar dacă sânt doi? ...

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om cu buzele mari? ...

II. În marea majoritate a cazurilor, s'a răspuns BUZAT. S'a mai răspuns: DRĂMO-RIAT 310, MARE ÎN BUZE 9324, BUZOS 325.0M.

[ru] glădam rebărke 36 să țină cordiș 27 să țină ndărit 33 virca 33 țină cu cyada hokuluj

I. Întrebare directă: Ziceți SUNET de clopot? ...

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns SUNET. S'a mai răspuns: SUNĂT 260.325.334.

BOUREZĂ (urechile) 455.463.646.719A (urechile înainte) 53.346, PUNE (urechile înainte) 192.359.

Informatorii n'au știut răspunde în 4. 172.284.310.349.728.

D.: [x] ? [x] ? [x] ? ylasu de clopot 02, ? 010, cluputes cloputili 012.

SURD „SOURO” [6859]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți la omul care nu aude? ...

II. Pretutindeni surd, cu excepția unui singur punct, 349, în care s'a răspuns N'AUDE.

D.: [x] ylycaŷ, [x] ylyhay, lăpti doj ymir la ylyhay 02, surdu 010, surt 012.

BUZĂ „LÈVRE” [6860]

I. Întrebare prin gest: Arătând cu degetul buzele, întrebam: Cum numiți acestea? Dar una singură? ...

II. S'a răspuns pretutindenea BUZĂ. D.: [x] usna; [x] dō usni 02, buđă [p p] 010, usna; usni 012.

[sârb] búđa; búđy 25, usna ili búđe (právo páorski 'adevărât [ărănește'] 37. [bulg] usna; usne 48, gjuņa; gjuņi, [u] gjuņi 991.

[sâs] lef; lēfjan [lep „la cal”] 143, dēđ glāft 245. [fig] o yúgti, [AL] o yúgt; ai duj yúgti * două buze * 769.

BUZAT „LIPPU” [6861]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om cu buzele mari? ...

II. În marea majoritate a cazurilor, s'a răspuns BUZAT. S'a mai răspuns: DRĂMO-RIAT 310, MARE ÎN BUZE 9324, BUZOS 325.0M.

[ru] glădam rebărke 36 să țină cordiș 27 să țină ndărit 33 virca 33 țină cu cyada hokuluj

I. Întrebare directă: Ziceți SUNET de clopot? ...

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns SUNET. S'a mai răspuns: SUNĂT 260.325.334.

BOUREZĂ (urechile) 455.463.646.719A (urechile înainte) 53.346, PUNE (urechile înainte) 192.359.

Informatorii n'au știut răspunde în 4. 172.284.310.349.728.

D.: [x] ? [x] ? [x] ? ylasu de clopot 02, ? 010, cluputes cloputili 012.

SURD „SOURO” [6859]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți la omul care nu aude? ...

II. Pretutindeni surd, cu excepția unui singur punct, 349, în care s'a răspuns N'AUDE.

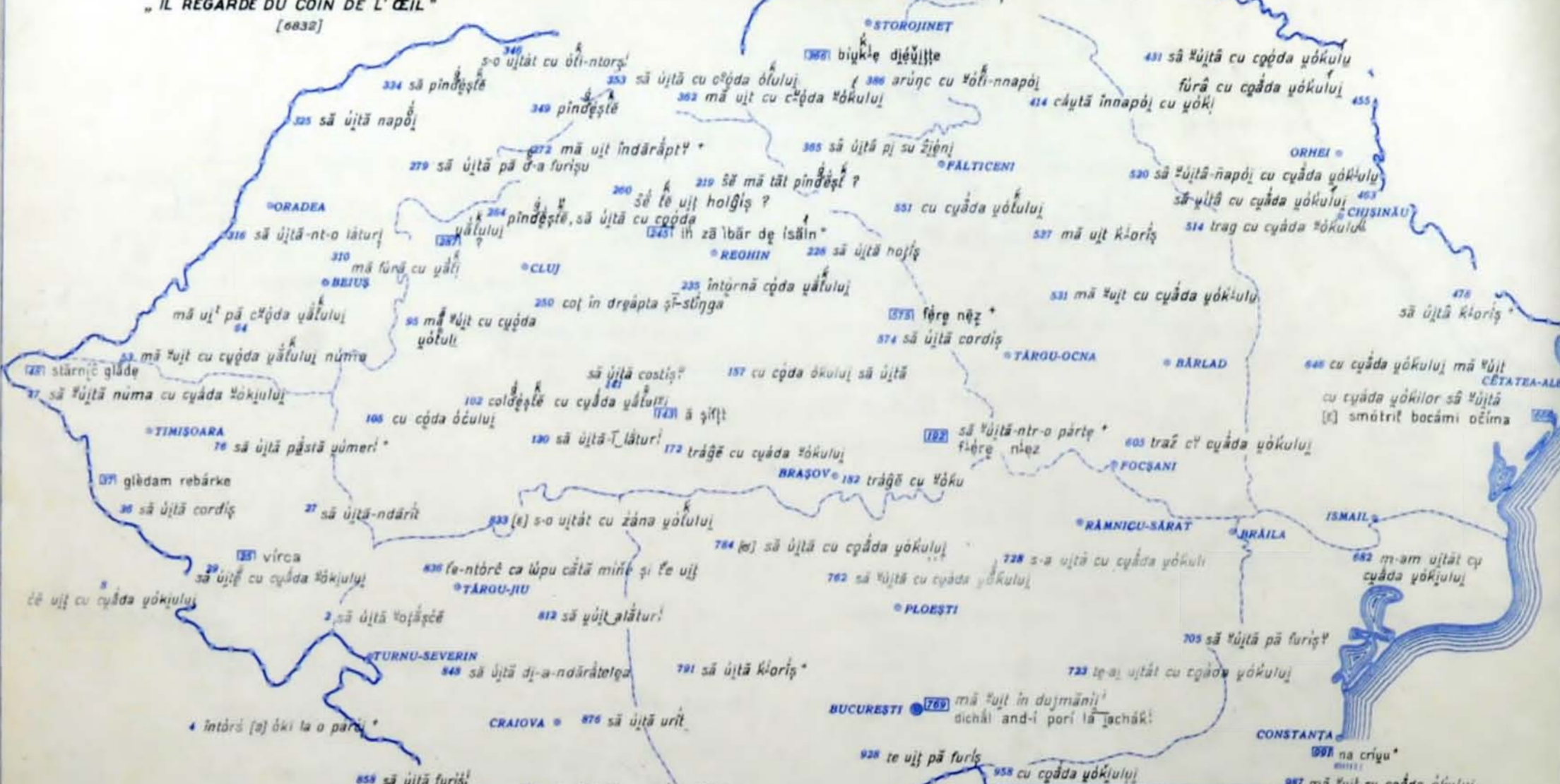
D.: [x] ylycaŷ, [x] ylyhay, lăpti doj ymir la ylyhay 02, surdu 010, surt 012.

BUZĂ „LÈVRE” [6860]

I. Întrebare prin gest: Arătând cu degetul buzele, întrebam: Cum numiți acestea? Dar una singură? ...

II. S'a răspuns pretutindenea BUZĂ. D.: [x] usna; [x] dō usni 02, buđă [p p] 010, usna; usni 012.

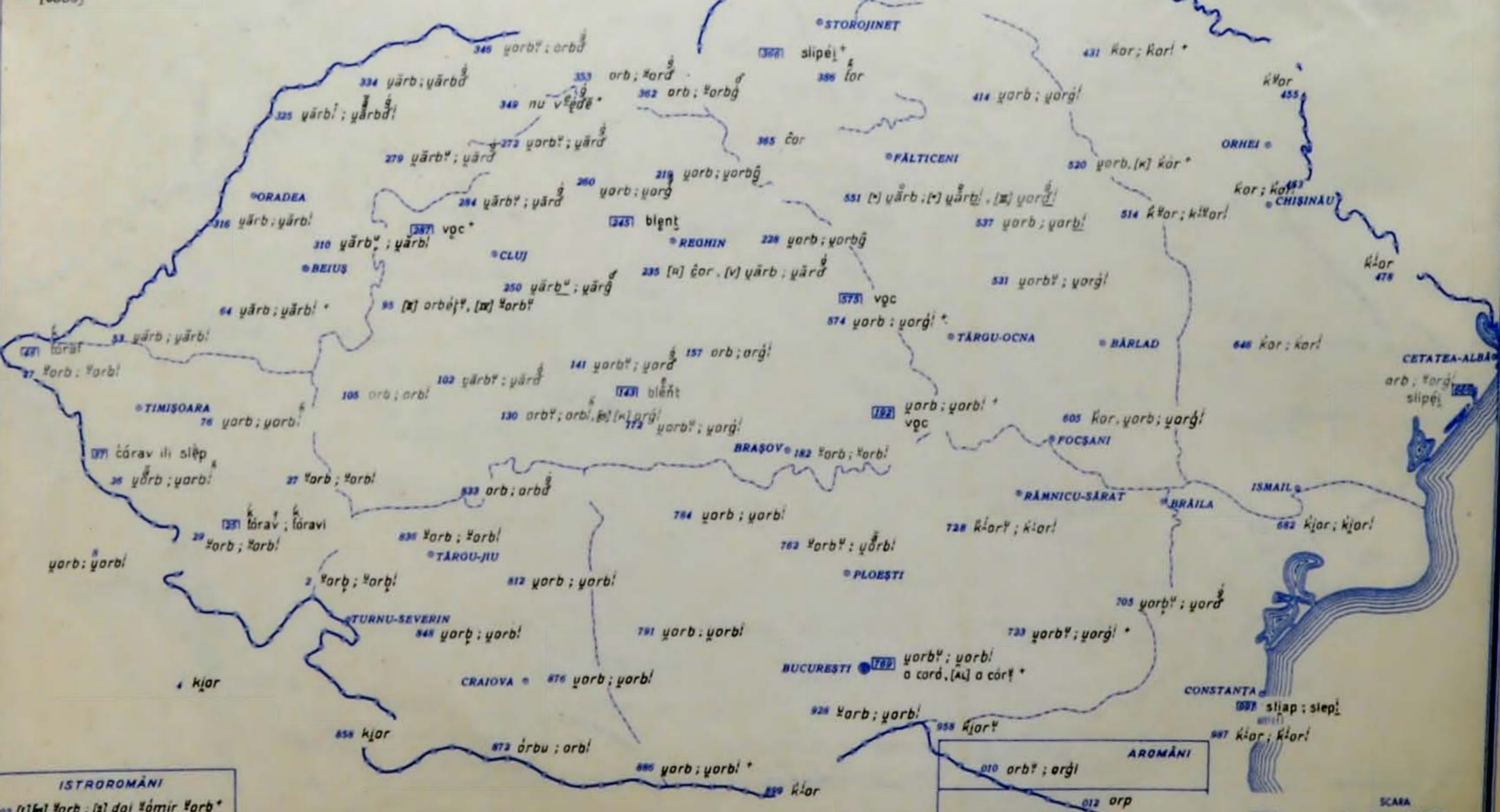
PRIVEȘTE CU COADA OCHIULUI „IL REGARDE DU COIN DE L'ŒIL” [6832]

ISTROROMÂNII [6832] 02 [i]oo bócu caytá, [x] cu crájju de zoclu

AROMÂNII 010 mutrescu pi sum peganile di oclí

ORB „AVEUGLE” [6833]

ISTROROMÂNII [6833] 02 [i] [e] orb; [x] doj yómír yorb *

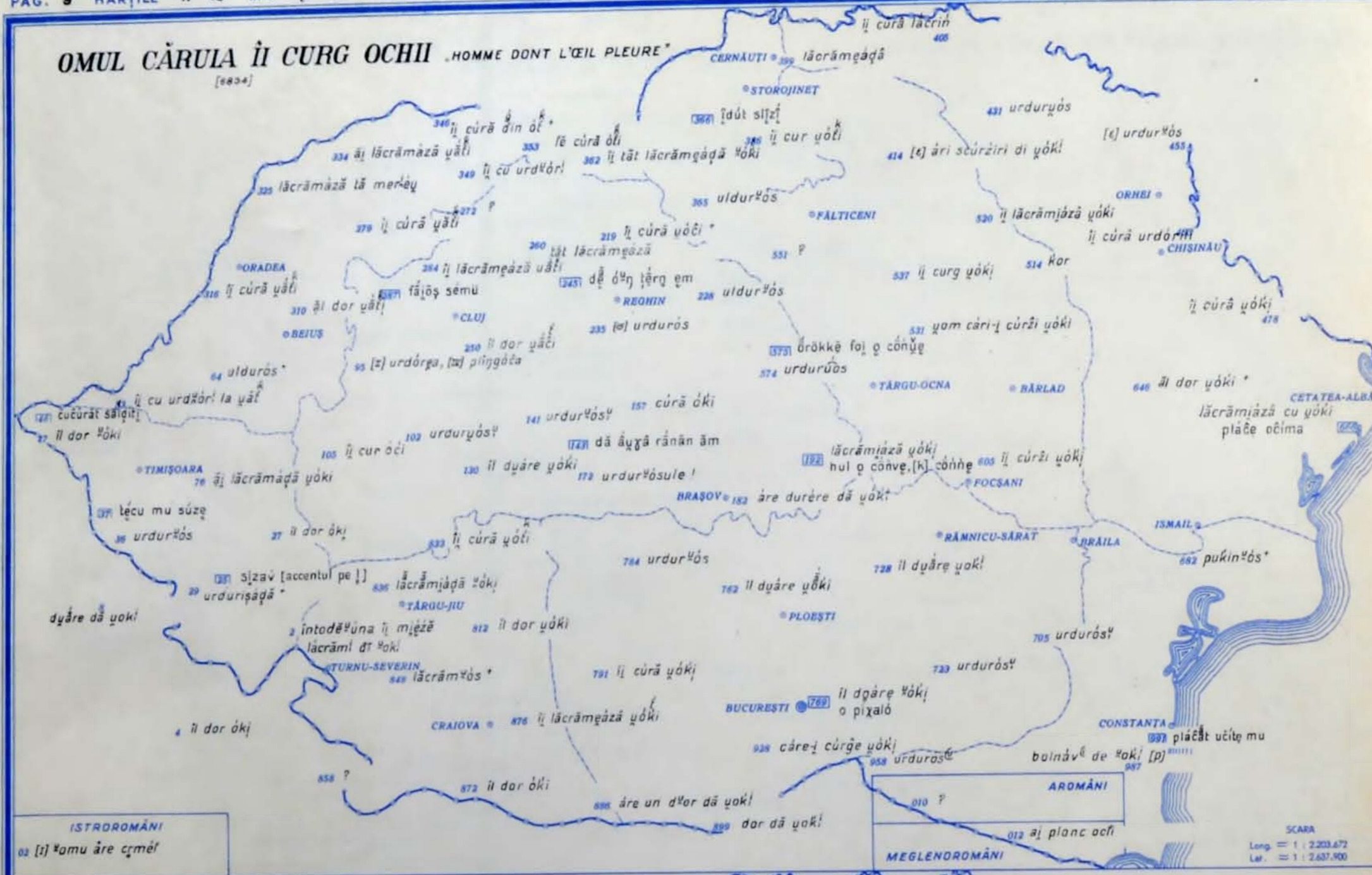
AROMÂNII 010 orb; orđi

SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat = 1 : 2.637.900

SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat = 1 : 2.637.900

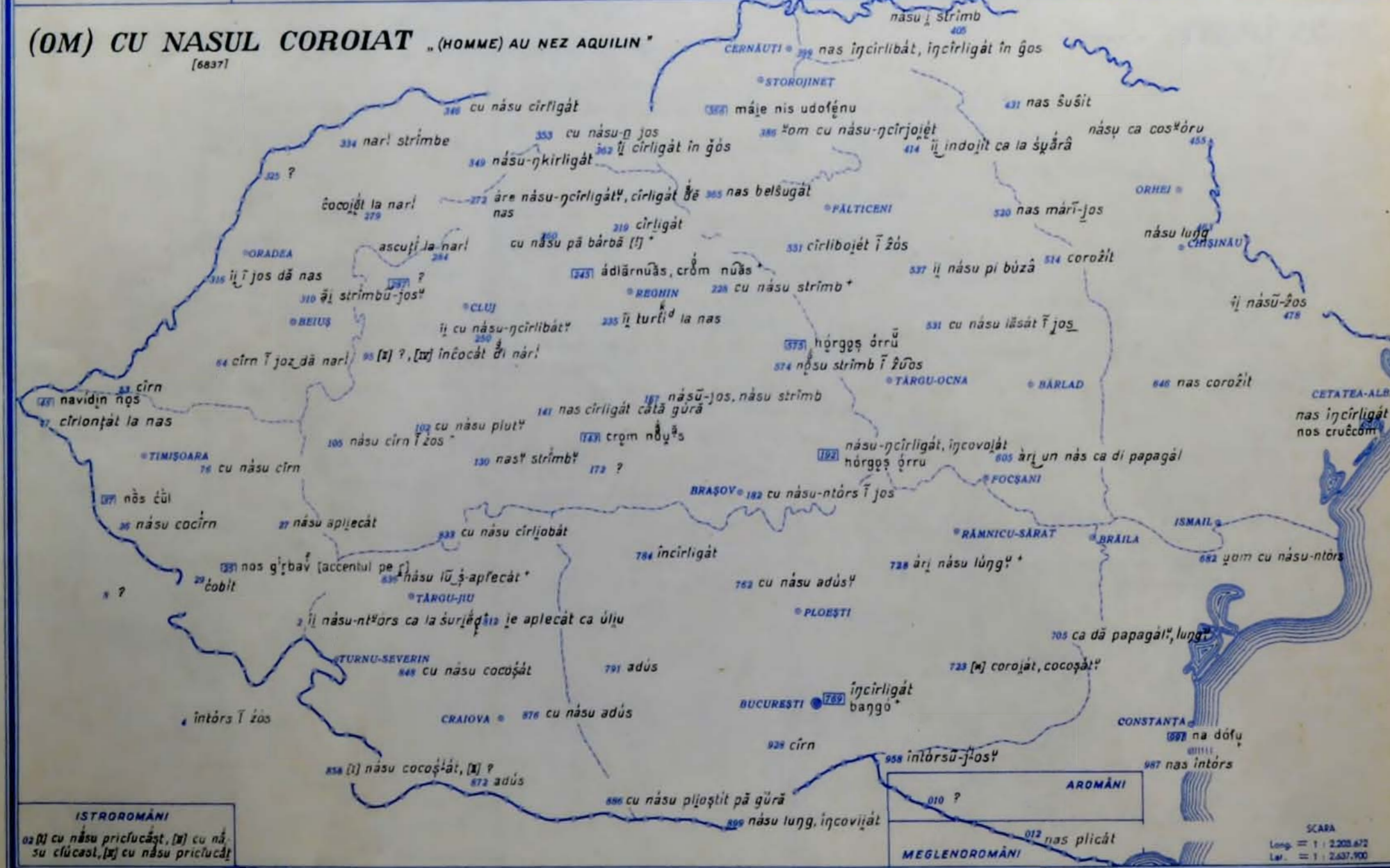

OMUL CĂRULA ÎI CURG OCHII „HOMME DONT L'ŒIL PLEURE”

ISTROROMÂNII
02 [i] *omu are cîrmel

(OM) CU NASUL COROIAȚ „(HOMME) AU NEZ AQUILIN”

ISTROROMÂNII
02 [i] cu năsu plicucăst, [u] cu năsu plicucăst

[6834]

I. Am întrebat: Cum ziceți omului căruia îi curg într-una ochii?
II. 29. lăcrămăză.
64. uđurpăză vâti.
219. ăre pāpā pī la vōc.
346. [n] lăcrāmāzā ōti.
646. ări byāliā di yōki.
682. curg lăcrāmāi-ntī-ūna.
848. ū curā yōki.

[6837]

I. Întrebare prin gest. Cum ziceți omului care are nasul așa? Cu degetul schițam curbura nasului coroiat.
II. 2. ăre năsu ca șurjēgu.
105. naz ūdorēsc.
228. ca birbēli.
[247]. ădlārnuās „din limba literară germană”.
260. ca pāpāpāju.
666. la armēni.
728. [n] cu năsu-ntōrsy.
[769]. „strābm”.

M N

SUGĂ „IL SUCE”
[6863]

I. Întrebare indirectă. Imitând gestul sup-lului, întrebam: Ce face copilul mic când face așa?
II. Pretutindeni: sugă.
D.: [z] iō sūhu ūsnele ‘eu sug buzele’ 02, in suc buđale 010, ăh suc ūsnili ‘imi sug buzele’ 012.
M.: [ung] sōpic 192, sōpiō pz ūjīāt 287, sōpic, sōpiō pz ūjīāt 575.
[rut] su [i]; se [a], se [a] 366, soslēt [a] hubāmī 666.
[sārb] sēm [i]; se [a]; su [e] 29, sīsā [a] 37.
[bulg] smuč [a] 48, sūč [a]; sūčēt [e] 991.
[sās] zēuyān ‘copilul’, lūčŋ ‘boom-boane’ 143, zāuy 245.

FLUIERĂ „IL SIFFLE”

[6864]

I. Întrebare indirectă. Fluierând, întrebam: Cum ziceți că face omul când face așa?
II. În majoritatea cazurilor, s'a răspuns: FLUIERĂ. S'a mai răspuns: ȘUIERĂ 2, 4, 29, 76, 272, 279, 346, 349, 353, 362, 365, 386, 399, 405, 474, 431, 455, 463, 478, 514, 520, 531, 537, 551, 574, 605, 646, 666, 682, FLUIERĂ 102, 812, 833, 836, 848, 876, FIȘCURĂ 310, 316, ȘOIERĂ 95. S'au dat două răspunsuri: ȘUIERĂ, FIȘCĂIE 28. D.: [i] șvikēs 02, șuir cu gura 010, șifres cu dinți 012.
M.: [ung] fūlōl 192, fūlōl 287, fūlōr 575.
[rut] svešēš 366, svīstīf 666.
[sārb] fička 29, svīra 37.
[bulg] svīrē 48, svīrī, svīrī-āt [e] 991.
[sās] flāitŋ 143, flēitŋ 245.
[fig] flujerīl 769.

ȘUIERĂ PRINTRE DINȚI

„IL SIFFLE ENTRE LES DENTS”
[6865]

I. Întrebare indirectă. Șuiерând printre dinți, am întrebat: Cum ziceți că face cineva când face așa?
II. S'a răspuns: ȘUIERĂ 4, 8, 27, 29, 130, 172, 192, 316, 405, 455, 463, 514, 646, 705, 723, 762, 784, 833, 987, ȘUIERĂ PRINTRE DINȚI 2, 76, 279, 386, 399, 414, 431, 478, 520, 537, 574, 605, 666, 682, FLUIERĂ PRINTRE DINȚI 47, 84, 105, 141, 235, 284, 325, 876, 886, FLUIERĂ 728, 791, 858, 928, FIȘCĂIE 38, 157, 228, ȘOIERĂ PRINTRE DINȚI 95, 102, 848, FIȘCĂIE 362, 385, 557,

ZICE PRINTRE DINȚI 53, 250, FIȘCĂIE PRINTRE DINȚI 219, 349, FIȘCĂIE 334, 353, FIȘCĂIE ÎN DINȚI 836, ȘOIERĂ 876, ȘUIERĂ 899. S'au dat două răspunsuri: ȘUIERĂ, FLUIERĂ PRINTRE DINȚI 182. Nu s'a răspuns în 260, 346, 531, 769, 812, 950.
D.: [z] șviki 02, șuir pit dinți 010, - 012.

LA CE SE MAI ZICE GURĂ?

„QU'EST-CE QU'ON APPELLE ENCORE BOUCHE?”
[6866]

I. Întrebarea a fost pusă cum este în titlul de mai sus.
II. Răspunsurile le înșirăm mai jos în transcriere fonetică: gura cămjeși, yōri, pāhāruluļ 2, gura kimjeși, șubāruluļ, cūptōruluļ 4, gurilă „la cămășă”, gura cūptōruluļ, gura pōduluļ 8, gura cămjeși, cūptōruluļ, s'vōbi, șpōjērtuluļ ‘mașină de gătit’, vāji 27, gura kimjeși, gura cūptōruluļ, gura ștepeņișuluļ [numele unei văi] 29, gura kimjeși, cūptōruluļ 36, gura kimjeși 7-a cūptōruluļ 47, s-o făcū gurā la vrēme c'ă s'ă răzbinā, gurā la kimjeși, la cūptōrōl 53, gurā la yōliā, la fntlnā, la kimjeși, la pōlē, la cūptōrōl, la pōd 64, gura cūptōruluļ, kimjeși, șāntuluļ [unde râul Bega se varsă în Timiș] 76, gura cămjeși, lăibāruluļ ‘jiletcă’, gurā la sōbā [de gătit], gurā vāji, parāuluļ 95, gurā șūri, cūptōruluļ, cămjeși, vāji 102, gurā vāli, rlu-luļ, cūptōruluļ, cămjeși, șūri, rēluļ [rura mașinei de gătit] 105, gurā strūn-ģi, collii, ūnuļ corty, cūptōruluļ, vāli 130, prīndeņ gurā la pizā, gurā cūptōruluļ, la vālā, la pāhār 141, gurā de cămășă, gurā cūptōruluļ, gurā vāli 157, gurā sāculuļ, y'orjāluļ, rluļ [de întră-volt 4], gurā vāli njeņre, gurā cămăși, căzi, cūptōruluļ, la căldāre 172, gurā pōduluļ, cūptōruluļ, cămăși, vāli, pādūri, [incēpūtu pādūri] 182, gurā cūptōruluļ, vāji, gurā de ham 192, gurā cūptōruluļ, sōbi, cămjeși, sumā-nuluļ, vāji 219, gurā pōduluļ, parāuluļ, izvōruluļ, la trājstā, sāculuļ, cūptōruluļ, vāli, mūrāuluļ 228, gurā sāculuļ, la cūptōrōl, pōduluļ, cămăși 235, gurā șūri, cămjeși, lăzuluļ [unde intră râul morii în părău] 250, gurā de cūptōrōl, gurā cămjeși, pīvniț, pōduluļ, șūri, vāli, gurā ăpi cīnd i jibā ‘mare’, gurā creți [în capăt] 260, gurā cūptōruluļ, gurā la cūptōrōl, ū gurā vāli, gurā la cămjeși, gurā la o pālā 272, gurā cūptōruluļ, cămjeși 279, gurā cūptōruluļ, cămjeși, de grōpā, de vālē, de yōliā 284, gurā cūptōruluļ, kemjeși, vāji, [acolo îndi] ijeși ăpā 310, gurā hōrnuluļ, cūptōruluļ, kimjeși 316, gurā cūptōruluļ, grōplī 325, gurā cūptōruluļ 334, gurā cūptōruluļ, ūjoșuluļ, sumānuluļ, vāli 346, gurā șūri, cūptōruluļ, cămjeși, vāli 349, gurā la vāsā, gurā kemjeși, vāli cūptōruluļ 353, gurā yāli, olčōruluļ, pōduluļ, cūptōruluļ, vāli, cămjeși 362, gurā cūptōruluļ, sōbi, cămjeși, parāuluļ, polobōculuļ, cōfi 365, gurā cūptōruluļ, gurā dī ham - gurā dī șlei, gurā cămjeși, vāji 386, gurā dī ham, gurā cūptōruluļ, gurā cămjeși 399, gurā cūptōruluļ, pūtini, gurā la cămjeși, la ham 405, gurā la cămjeși, gurā cūptōruluļ 414, gurā la cūptōrōl, la cămjeși, gurā hōrnuluļ 431, gurā cūptōruluļ, cămjeși, 455, gurā sāculuļ, polobōculuļ, cūptōruluļ, cămjeși 463, gurā cūptōruluļ, cămjeși 478, gurā la

OM CU GURA MARE

„HOMME À GRANDE BOUCHE”
[6867]

I. Cum îi ziceți unui om cu gura mare?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: (OM) CU GURA MARE. S'a mai răspuns: (OM) CU GURA LARGĂ 2, 8, 27, 36, 106, 228, 346, 352, 514, 605, 769, 876, 791, 899, MARE ÎN GURĂ 47, 76, 310, 316, MARE LA GURĂ 272, 279, 325, 474, GURATIC 53, 64, 157, GURĂ CĂSCĂȚĂ 260, 463, 848, CĂSCĂȚĂ 235, 455, CĂSCĂȚĂ 130, RĂNUȚ 219. S'au dat două răspunsuri: (OM) CU GURA MARE, ARE O GURĂ CĂT O ȘURĂ 182, CU GURA MARE [are o] GURĂ CĂT O ȘURĂ 882, [are o] GURA MARE, GURILĂ 365, (OM) CU GURA MARE, LARGĂ 531, 886. Nu s'a știut răspunde în 55.
D.: [i] ūomu cu mārā yurā 02, - 010, rost mārī, ăj on rost ca plegānița 012.
M.: [ung] nētsāju 192, nōșsāju 287, đccor nōș sōjēs sāju ămber 575.
[rut] rōl ūjēfki māje 366, čel'vēc iz bošim rōtpm 666.
[sāro] ūstat 25, čovec s vjēlikim ūstima 37.
[bulg] guljēm ustā 48, sās qu-ljāma ustā čuvēc 991.
[sās] mētīh 143, grūjsmājīh 245.

SCARA
Long = 1 : 2.203.672
Lat. = 1 : 2.637.900

[6848]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că e slănină când se îngălbenește (vara mai ales) și miroase greu?
1. 102. cam iute
349. s-a avuțeghe 'se răncezește'.

[6849]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când cineva vorbește pe nas?
II. 8. fôrăie [poreclă].
1781. fôrăie [r].
64. fôră (nume de sufală 'de batjocură').

M N

CÂSCĂTUL (CASCUL) TRECE DELA OM LA OM.
„LE BAILLEMENT EST CONTAGIEUX”
[6869]
I. Întrebare directă: Aveți la D-Voastră în sat zicătoare: Căscătu (sau cascătu) trece dela om la om?

trêțe dila yom la yom 334, + (câscă-tură) 346, + 349, + 353, + 352, câ-scă tăi a somn 365, + 386, [e]câscă-tul trêți dila om la om 399, + 405, cã-scătu trêși dila yom la yom 414, + 431, câscătu trêși dila yom la yom, [i]-[j] im-puș di câscătu dila mini 455, + 463, + 478, + (cascăt) 514, + (cascătu) 520, + 531, cascătu umbilă din yom l yom 537, + 551, câscătură umbilă dila unu la șelă-lănt 574, cascătu trêși d yom-yom 605, câscărege mjêrzi d yom l yom, pân așuți-m pom 646, câscătu trêci din yom l yom 666, câscătu trêci d yom l yom 682, câscătura apă m-erșă d yom-yom, ca păsăreșă-zburî 705, câscătu să mută d yom-yom 723, s-a lya câscă-rege dila dumniată, s-a lya câscărege d yom l yom 728, + 762, câscătu umbilă d yom l yom 769, câscătu trêce dila yom la yom 784, + 791, + 812, să lya câscătu pe noi 833, câscătu nu trêce 836, să ducă dila unu la altu, câscătu 848, câscătu vini dila yom la yom 858, + 872, + 876, câscătu mârșe d yom l yom 886, + 899, da, cam vine la rind 928, + 958, câscătu-] molipsitor 987.

D.: [x] d yom l yom meje duhu 02, [g]-alaq pom di pom, ca hăscărege di om (paste veclu permiahu 'zicătoare veche') 010, caștirea lraqați dila unu la lantu 012.

VORBEȘTE ÎNCET „IL PARLE BAS” [6875]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când cineva vorbește de abia l auzi?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: vorbește încet. S'a mai răspuns: GRĂIEȘTE ÎNCET 141, 157, 219, 365, 386, 405, 414, 431, 478, 646, vorbește mereu 2, 27, 53, 64, 76, 833, ÎNCET 310, 574, 705, 850, 876, vorbește încet 228, 290, 284, băsădește cătingan 334, 349, vorbește binișor 723, 848, vorbește mjêrșor 4, vorbește mereu 8, vorbește blând 56, vorbește cătinel 235, vorbește cătinel 260, vorbește cu tăcere 272, vorbește cătingan 279, vorbește moale 316, cătingan 325, grăiește cătinel 362, grăiește încetișor 455, vorbește în șoptă 520, vorbește moale 531, vorbește bine 769. S'au dat două răspunsuri: vorbește mereu, moale 29, vorbește mereu, mai mereu 47, șoptește, vorbește mai meredaș 95, vorbește moale, mereu 102, vorbește încet, grăiește încet 399, grăiește încetișor, încet 463, vorbește binișor, vorbă liniștită 886, vorbește mai încet, potolit 928.

D.: [x] șoptes, [k] cuvintu po mălo 02, zburăscu pe-anarga 010, prăcăjos că-tiiln 012.
M.: [ung] lôgșșcâam bêsêl 192, lôgșș 287, kičkêm bêsêl 575.
[rut] hojari potjexu 366, tija hovrit 666.
[sârb] govori poigano 25, prômuc-nuto 37.
[bulg] urtuya puljecu 48, pulcê hurtuyâ 991.
[sâs] hêmlih rêsêd 143, g rât mîêlih 245.
[ig] mathôs migurâs (vorbește binișor) 764.

STRIGĂ „IL CRIE” [6878]
I. Întrebare indirectă: Strigând, am întrebat: Cum ziceți că face cineva când face așa?
II. În majoritatea cazurilor, s'a răspuns: STRIGĂ. S'a mai răspuns: SBIARĂ 4, 27, 76, 105, 130, 141, 250, 260, 279, 682, 769, 858, 872, 899, RĂCNEȘTE 362, 365, 386, 431, 455, 514, 520, 551, 537, 646, CHIEU 591, 574, 762, DĂ CHIOT 784, 812, UREZĂ 8, TĂVLEȘTE 272, ȚIPĂ ÎNTR'AIUREA 463, FACE GĂLĂGIE 728, HUIEȘTE 836, DĂ BURĂ 928. S'au dat două răspunsuri: SBIARĂ, CHIOTEȘTE 2, STRIGĂ, SBIARĂ 36, 325, 887, CHIEU, RĂCNEȘTE 219, 414, 478, STRIGĂ, RĂCNEȘTE 228, ȚIUȘȘI, SIRIGĂ 310, ȚAPUREȘTE, RĂCNEȘTE (ȚIPURE, ȚĂGNIȘ) 346, DĂ BURĂ, DĂ CHIOT 791, DĂ CHILOMAN, CHIOTEȘTE 958. S'au dat trei răspunsuri: RĂCNEȘTE, SBIARĂ, ȚIPĂ 723.

D.: [x] vikês 02, auriu 010, jo vikjes, jo jop 012.
M.: [ung] ngodon kiât 192, kiât, kiabâi 287, kiât 575.
[rut] crjciy 566, cricit 666.
[sârb] vica 25, vîcê 37.
[bulg] vicâ 48, vicâ 991.
[sâs] brêh (inf) 143, crâșt 245.
[ig] so zberis zurâlês?, ce strigi tare? 769.

RĂGUȘIT „ENROUÉ” [6879]

I. Întrebare indirectă: Imitând vorbirea omului răgușit, întrebam: Cum ziceți că e omul când vorbește așa ca mine după ce a strigat mult?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: RĂGUȘIT. S'au dat alte răspunsuri: AMORȚIT 279, 310, 316, 324, 348, 349, 353, 362, 365, 386, 399, 405, 414, 431, AMURȚIT 455, 463, 478, 666, RĂGUȘIT 4, 76, RĂGUȘIT 520, 557, RĂGORIT 29, RĂGORIT 36, RĂGUȘITU 64, RĂGUȘIT 150, RĂGUȘIT 279, SITIVIT 899. S'au dat două răspunsuri: RĂGUȘIT, [k] RĂGUȘIT 228, GĂȘĂIT, RĂGUȘIT 514, ȘITĂV, a șitivit 886, gîjjiț, RĂGUȘIT 958.

D.: [x] zayuşenâ 02, vrâhnâsit 010, gușă cajata 012.
M.: [ung] blêrêkêd 192, bêrêkêit 287, bêrêkêit 575.
[rut] zayrêplj 366, zahrîp 666.
[sârb] laguritan 25, prômucio je 37.
[bulg] sîptef 48, njâmâ glas 991.
[sâs] hilizâr 143, hêjzâr „la oraș”, hêjzâr „la țară” 245.
[ig] rôgoșimê 769.

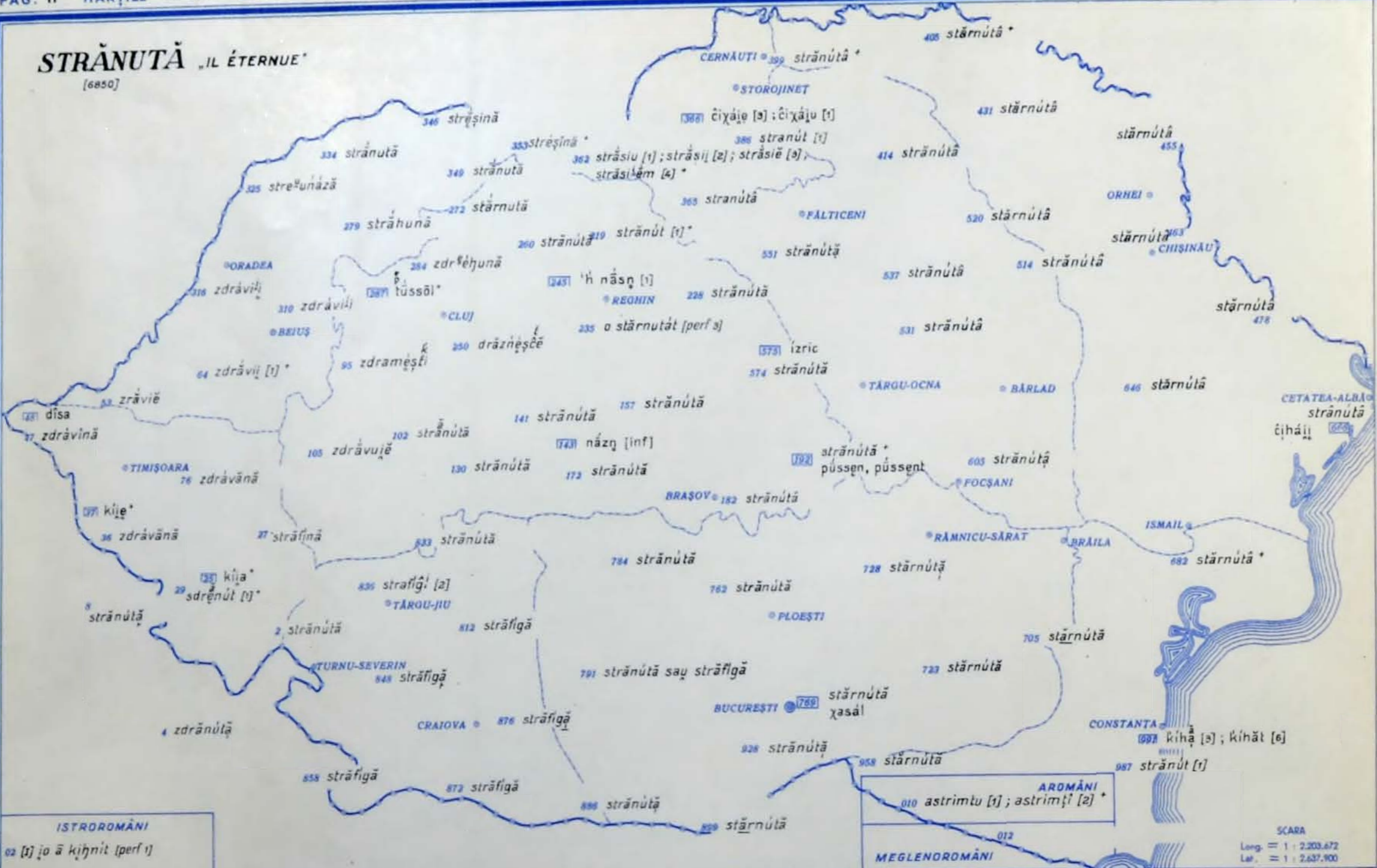
(SLĂNINĂ) RÂNCEDĂ „(DU LARD) RANCE” [6848]

FORNĂIEȘTE „IL NASILLE” [6849]

SCARA Long = 1:2.200.472 Lat = 1:2.207.900

SCARA Long = 1:2.200.472 Lat = 1:2.207.900

STRĂNUTĂ „IL ÉTERNUE” [6850]

ISTROROMÂNI
02 [s] jo ə kihnit [perf.]

[6850]
I. Făcându-mă că strănūt, întrebam: Cum ziceți că face omul când face așa?
[28]. cad on kliję, mi mu vĕlimo: zdrat!
‘când strănută, îi zicem: sănătos!’
29. o sdrĕnūtāt.
[37]. ovaj je kino ‘acesta a strănutat’.
64. am zdrāvijĕi.
95. [x]. am zdrāmniĭt.
192. strănūtā din nas.
219. am strănūtāt.
[287]. Ceea ce notez prin l e o explozie dentală și bilabială. În același timp urmată de vibrații bilabiale.
355. o strĕșināt.
362. am strāsijĕt. [•] cĭ strāsij, āitu dĭčā: vōjĕ bŭnā!
399. Celui care strănută l se zice: sĕ-ĭ hĭj; dj binj și dj sanatātj! Cel care a pōrlit sĕnĕlate ĭ bga mahorič ‘primește un pahar de băutură, îi bea aldămașul’
405. o strĕnūtāt.
682. a strĕnūtāt.
010. astrimĭtj [aor. 1].

[6856]
I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când urechea vă face țî?
II. 2. cînd mă vorbĕșcĕ șĭnĕva dĕ rĕu.
‘Ca să nu mai țĭue’ prind cu ginjĭ dĕ gŭfĕr.
36. atŭșa dĭșĕ vōmu cĕ-l sŭdujĕ șĭnĕva.
47. ca un țĭncĕlĕu.
95. dĕcĕ zayāa urĕța, apj a vŭz o vĕsti nōvŭ.
157. mă grĕșĕște cĭneva de rĕu.
219. cĭn ĭ țĭjĕ urĕcĭlĕ apo-ĭ sĕmn dĕ scĭrbĕ, supĕrĕre.
228. mĕ voroșĕșcĕ dĕ rĕu șĭnĕva.
[243]. dĕt ūr brĕyst mĕr, zĕyst mĕr.
250. fĕșĕ ca pōrcu atŭș.
279. zbinggōjĕ, zbinguiĕ.
284. zĭrnĕșĕșcĕ ūrĕț.
355. [k] mĕ-o țĭnĕit urĕța.
386. ca clōpōtu: țĭpĕ.
399. [•k] țĭpĕ.
431. n-o dĭnĭjĕ ț urĕcĭj.
836. ĭn țĭnĕa urĕcĭja, mĕ-țŭrĕ cĭneva.
876. te vōcĕrĕ cĭneva.
928. cĭneva vorbĭj dĕ noi?

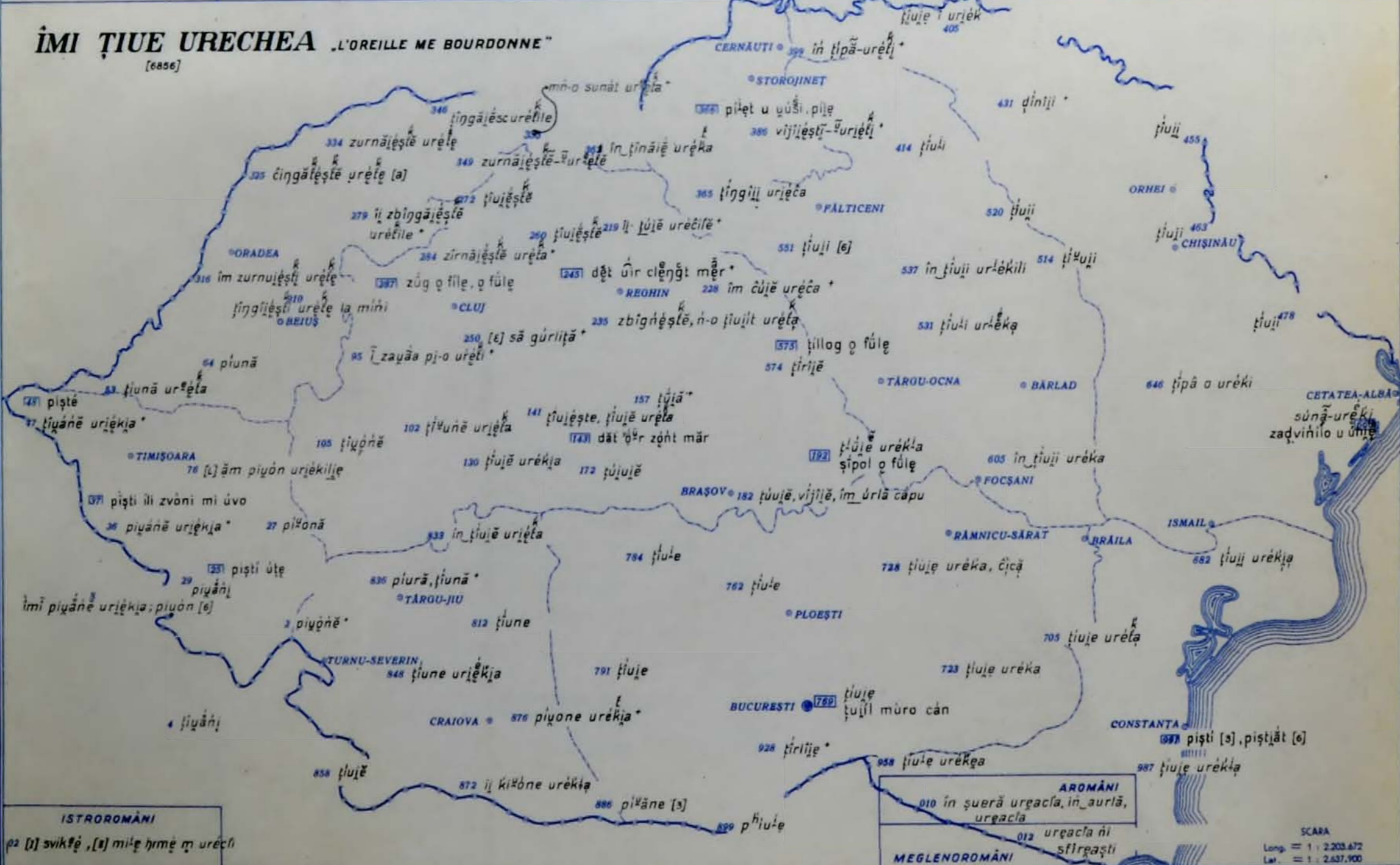
MN
ȘOPEȘTE „IL CHUCHOTE” [6880]
I. Întrebare indirectă: Șoptind, întrebam: Cum ziceți că vorbește cineva când vorbește așa (la urechea altuia)?
II. În majoritatea cazurilor s’a răspuns: ȘOPEȘTE. S’a mai răspuns: ȘOPEȘTE 8. 95. 250. 272. 279. 284. 310. 316. 325. 334. 346. 349. 353. 362. 386. 405. 431. 574. 833. ȘOȘOIEȘTE 235. 514. 705. ȘOPĂTEȘTE 4. 27. SPUNE MEREU LA URECHE 2, TITIEȘTE (Cĭ-ĭjĕșc) 29. CIUCUIEȘTE (șușușĕșcĕ) 47. ȘUȘUIEȘTE MEREU 95. ȘUȘĂIE 105. ȘOPĂCĂIE 172. ȘUPEȘTE 260. VORBEȘTE ÎN ȘOPĂȚĂ 531. SE ȘOPDIEȘC AMĂNDOI SĂ N’AUDĂ NIMEREU 682. SPUNE FURIȘ 858. VORBEȘTE ÎNCET 928. S’au dat două răspunsuri: SPUNE NUMAI ÎNCET, ȘOPEȘTE 141. ȘĂBNEȘTE, ȘOPEȘTE 157. ȘOPEȘTE, ȘOPEȘTE 228. ȘOȘOIEȘTE, ȘOPEȘTE 399. ȘOPĂCĂIE, ȘOPEȘTE 762. ȘOPEȘTE, ȘOPĂCĂIE 791. ȘOPEȘTE, SPUNE VORBĂ DIN ȘOPĂȚĂ 836. ȘOPEȘTE, ȘOPĂIE 987.
D.: [x] șoptĕș 02, čučur 010, șuputes 012.
M.: [ung] șŭgdoș, șŭttog 192, șŭșogjĕ 287, șŭttog 575.
[rut] șĕpōcĭ, pōșĕpĭ cĕ jĕt 366,

șōpĕul adin, [k] odjn drunōmu 666. --
[sĕrb] șĕpĕș 25, șĕpucĕ 37 --
[bulg] bĕbĕre 48, șĕpnĕl [o] 991 --
[sĕș] pĕșpĕrn [inf] 143, pĕșpĕrn [inf] 245 --
[țig] ĭ șōpta 769.
BĂLBĂIT „BÈBUE” [6883]
I. Întrebare indirectă: Cum ziceți unuia care bĕlbĕie (gĕngĕvește, gĕngĕște, etc)?
II. S’a răspuns: GĔNGĔV 36. 47. 55. 64. 172. 228. 235. 250. 279. 284. 310. 334. 386. GĔNGĔIT 405. 414. 431. 455. 478. 520. 557. 646. 686. 762. 769. GĔNGĔV 29. 130. 192. 784. 812. 836. BĂLBĂIT 531. 537. 705. 723. 987. CĂCĂIT 463. 682. 728. 988. MUT 4. 260. 353. GĔNG 848. 872. 876. TĔNDALĔ 2, LĔMBUT 8, PĔTCĔV 27, PĔTCĔV 76, GĔGĔCĔ (gĭgĕcĭ) 95, (om de) GĔȘCĔVEȘTE 102, GĔNGĔIT 141. 151. 160. 161. 219. (aceia) GĔNGĔVEȘTE 316, SE ACĂȚĂ CU VORBĂ 325, CĂCĂILĔ 346, CĂCĂIT 362, ȘĔPELIT 365, DĂCĂȘTE 399, CEPELEAC 514, MĂCĂGĔV 574, CĂCĂITOR 605, GĔNGĔIOS 858, ȘĔȘĂILĔ 886, CĂCĂILĔ 928. S’au dat mai multe răspunsuri: GĔNGĔV, DONDĔNIT, CĂCĂIT 182, CĂCĂIT, CĂCĂITOR 272. Subiectele n’au știut să răspundă în 105. 349. 791. 833. 899.
D.: [•] vōmu cĕ ĭețĕ 02, pĭltec 010, trĭvlĭf, trĭvlĭvu [a] [țelĭj trĭvlĭf, nu ĭa vor țĕtĭli], gĕngĭlĭf 012.
M.: [ung] mōcogō 192, dōdōgō 287, nōcōgōș 575 --
[rut] zahĕcōvĕtĭlĕ ȕofođĭc 366, zahĭcovĕtĭ 666.
[sĕrb] dĕlcĕv 25, 9 37 --
[bulg] gĕngĭf 48, kĭkĭmeđĭ ĭlĭ peltĕf (peltĕr, pu tŭrscu) ‘peltĕr e turcește’ 991 --
[sĕș] gĕtrōcĕș 143, șĕ ștōtĕrĕr 245 --
[țig] o ĭmbŭț, [i] o ĭmbŭțg 769.

MUT „MUET” [6885]
I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți aceluia care nu poate vorbi deloc?
II. Pretutindeni: MUT. Într’un singur punct: NU ȘTIE GRĂI 349. S’au dat mai multe răspunsuri: MUT, MUTALĔU 219, CU LIMBA LEGATĂ, ÎNCURCAT, MUT 702, CU LIMBA LEGATĂ, MUT 769.
D.: [x] mŭtast [s] și [p] 02, amut 010, mut 012 --
M.: [ung] nĕmĕq 192, nĕmq 287, nĕmq 575 --
[rut] nĕmĕj 366, hĭmĕj 666 --
[sĕrb] muĭ 25, mŭtav 37 --
[bulg] nĕem 48, nĕam, nĕĕmi [p] 991 --
[sĕș] ștom (mŭtĭh ‘idiot’) 143, ȕĕ ștōmĕr 245 --
[țig] o mŭta 769.
A AMUȚIT „IL EST DEVENU MUET” [6886]
I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când cineva și-a pierdut graiul?
II. În majoritatea cazurilor s’a răspuns: A MUȚIT. S’a mai răspuns: A AMUȚIT 36. 172. 192. 228. 260. 272. 279. 310. 316. 346. 353. 362. 386. 399. 666. 705. 723. 728. 762. 791. 872. 899. 928. 958, A PIERDUT GRAIUL 29.95. A RĂMAS MUT 551, 646, ÎȘI ȘI LEGAT LIMBA 299. S’au dat două răspunsuri: A AMUȚIT, ÎȘI LUAT GRAIUL 182, S’A MUȚIT, S’A RĂCUT MUT 478, ÎI IA GURA, AMUȚEȘTE 886. Nu s’a știut să răspundă în 4. 47. 141. 228.
D.: [x] ? [x] jĕcōt 02, ancĕnĭre 010, știnĭri 012.
D.: [x] jo zamucnĕș, [x] mutĕvĕș 02, amuțescu 010, mucuțĕștĭ (nu pŭtĕi și pĕcĕjĕșcĕ) 012 --
M.: [ung] mĕgnĭmŭlĭt 192, mĕgnĭmŭlĭt 287,

GĂNTĂ „IL CHANTE” [6887]
I. Întrebare indirectă: Fredonând, am întrebam: Cum ziceți că face cineva când face așa?
II. În marea majoritate a cazurilor s’a răspuns: CĂNTĂ. S’a răspuns HOREȘTE, adăogându-se: SE CĂNTĂ numai la biserică, în 95. 260. 279. 284. 325. 334. 346. 353. S’a răspuns HOREȘTE 250. 310. 316. S’au dat două răspunsuri: DĂINĂLEȘTE, cĭnd ĭj bal ‘beat’ hōrĕșĕșcĕ 272, HOREȘTE, CĂNTĂ 349, CĂNTĂ, DĂRLĂEȘTE 362.
D.: [x] jo cĕntĭu 02, cĕntĭu 010, cont 012 --
M.: [ung] ĭĕnĕkĕl 192, dŭdōl, nōtĕzic 287, ĕnĕkĕl 575 --
[rut] spĭvĕjĕt, spĭvĕt 366, spĭvĕjĕ 666 --
[sĕrb] pōpĕva, pōpĭvĕju [o] 25, pĕva 37 --
[bulg] pĕjĭ [a], pĕjĕ [i], pĕjĭș [a] 48, pĕjĭ [a] 991 --
[sĕș] zō ĭn nĕn 143, zĕnĕn ‘la oraș’, zĕnĕ ‘la sat’ 245 --
[țig] dĭlĕșĭjo 769.
GEME „IL GĔMIT” [6890]
I. Întrebare indirectă: Gemând, întrebam: Cum ziceți când omul, de durere, face așa?
II. S’a răspuns pretutindeni: GEME, CU excepția unui punct: SE VAIETĂ 784. S’au dat două răspunsuri: GEME și SE VAIETĂ 102. 141. 325. 723. 833. 836. GEME și SE VAIETĂ 386, GEME și OFTEZĂ 514.
D.: [x] țĕșcō dĭhĕș [a], jo jo vĕkĕș [i] 02, ancĕnĕște 010, ștĭngĕștĭ 012 --
M.: [ung] nĕg, ĭjĭgōt 192, nĕg 287, nĕg 575 --
[rut] stōhnĭe 366, stōhnĭf 666 --
[sĕrb] jĕvcĕ 25, vĕjĕcĕ 37 --
[bulg] jĕctĕ 48, ōfcĕ 991 --
[sĕș] vĭjĕmĕrn 143, ȕĕ jōmĕrĭt 245 --
[țig] zemĭl 769.
GEMĂT „GĔMISEMENT” [6891]
I. Întrebare directă: Cum ziceți: s’aude GEMĂT de om?
II. În majoritatea cazurilor s’a răspuns: (s’aude) GEMĂND. S’a mai răspuns: GEMĂT 8. 36. 130. 219. 272. 279. 353. 362. 386. 414. 463. 574. 605. 646. 666. 848. 876. GEMET (omul) 235. 784, (s’aude) VAIETĂNDU-SE 102, GEM (ŭ jĕm) 349. S’au dat două răspunsuri: vaiet (pentru om), GEMĂT (pentru vită) 723, MUȚET, GEMET 886. Nu s’a știut să răspundă în 4. 47. 141. 228. 284. 310. 316. 325. 346. 399. 405. 812.
D.: [x] ? [x] jĕcōt 02, ancĕnĭre 010, știnĭri 012.

ÎMI ȚIUE URECHEA „L’OREILLE ME BOURDONNE” [6886]

ISTROROMÂNI
02 [i] svikĕțĕ, [e] mĭșĕ hĕmĕ mĭ urĕcĭ

AROMĂNI
010 ĭn șuerĕ urĕcĕa, ĭn aurlĕ, urĕcĕa
012 urĕcĕa ĭi șĭrĕștĭ
MEGLENOROMĂNI

ȘOPEȘTE „IL CHUCHOTE” [6880]
I. Întrebare indirectă: Șoptind, întrebam: Cum ziceți că vorbește cineva când vorbește așa (la urechea altuia)?
II. În majoritatea cazurilor s’a răspuns: ȘOPEȘTE. S’a mai răspuns: ȘOPEȘTE 8. 95. 250. 272. 279. 284. 310. 316. 325. 334. 346. 349. 353. 362. 386. 405. 431. 574. 833. ȘOȘOIEȘTE 235. 514. 705. ȘOPĂTEȘTE 4. 27. SPUNE MEREU LA URECHE 2, TITIEȘTE (Cĭ-ĭjĕșc) 29. CIUCUIEȘTE (șușușĕșcĕ) 47. ȘUȘUIEȘTE MEREU 95. ȘUȘĂIE 105. ȘOPĂCĂIE 172. ȘUPEȘTE 260. VORBEȘTE ÎN ȘOPĂȚĂ 531. SE ȘOPDIEȘC AMĂNDOI SĂ N’AUDĂ NIMEREU 682. SPUNE FURIȘ 858. VORBEȘTE ÎNCET 928. S’au dat două răspunsuri: SPUNE NUMAI ÎNCET, ȘOPEȘTE 141. ȘĂBNEȘTE, ȘOPEȘTE 157. ȘOPEȘTE, ȘOPEȘTE 228. ȘOȘOIEȘTE, ȘOPEȘTE 399. ȘOPĂCĂIE, ȘOPEȘTE 762. ȘOPEȘTE, ȘOPĂCĂIE 791. ȘOPEȘTE, SPUNE VORBĂ DIN ȘOPĂȚĂ 836. ȘOPEȘTE, ȘOPĂIE 987.
D.: [x] șoptĕș 02, čučur 010, șuputes 012.
M.: [ung] șŭgdoș, șŭttog 192, șŭșogjĕ 287, șŭttog 575.
[rut] șĕpōcĭ, pōșĕpĭ cĕ jĕt 366,

[6868]

I. Căscând, întrebam: Cum ziceți când face omul așa? Dar când faci d-la, cum zici: eu...? Căutam apoi să obțin și persoana a doua. Pentru conjunctiv ziceam: Dmuleț! vine să... Așteptam ca subiectul să completeze caște.

- 27. căscâm [4].
76. căscâm [4].
702. căscâm [4or].
141. n-o vini să casc! 'mi-a venit să casc'.
235. aj căscât.
245. în gîjn 'se zice la oraș (Bistrița)'.
272. căscărîm [4].
279. și 'să'.
353. m-am căscărît.
365. [i] căscă 'a somn' [3].
399. am căscăt.
405. căscăm [prez+]; o căscăt.
414. o căscăt.
662. căscăm [4]; an căscăt.
723. [e] căsc [1].
769. an căscăt; i gîjn să cășci.
791. căscăm [4].
886. căscă [4or]; im veni să casc.
908. im vine să casc.
997. prezjăvică; prezviki [p] 'căscatul'.
912. al vini s-cască 'li vine să caște'.

[6870]

I. Întrebare indirectă: Ce face omul cu gura când nu tace (cum facem de ex. noi acum)?

- 1. a. 'În glumă se zice': lătră [1].
235. boscoroșește cim, vorovște pre mulț.
362. grăjesc [1], grăi [2], grăim [4], grăjesc [4].
365. băi din gură 'flecărește'.
455. flocăi 'flecărește'.
463. Subiectul a zis la început vorb...; apoi, fără să termine cuvântul, s-a corectat: grăjesci.
18731. jâr p săjip 'flecărește'.
17289. dăbduma romanês 'vorbesc țigănește'.

MN

NU MAI MIORLĂI! 'NE PLEURNICHE PLUS!' [6892]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți, cu un cuvânt mai urât, unui copil să nu mai plângă, după ce via cam pliticit cu plânsul?
II. Dăm răspunsurile mai jos în transcriere fonetică: jipă 2, nu cî măronă!; să măryănî [s], da scurtă plisu ala!; s-o mirăjî, să mirlyăjî 8, nu cî răcaduji atla! 27, 7 29, muzăjic 4 plis 36, nu cî căscăt 47, s-o skinčî 53, nu tă băună! 64, sê cê sclirioșeg 7 [1] 76, nu mai miorcôti! 95, nu tă zmorcăji atla! 102, nu băună! 105, miorlăjî [m] niorlăjî 130, nu te mai mornăji! 141, nu te mai scriji atla! 157, te mhirliji [2] 172, să bočegste [k] miorlăje 192, nu mai urlă! 192, sê mhi lē scljēgi atla? 219, nu tē mai scrifoși! 228, nu tē mai boi atla!, tătă zlyā n-o bošil la cap 235, aj zgerāt [2] 250, sê sê lē strjimb 260, nu tāt dirliji atla! 272, nu tē tāt vājā atla!; cê lē tāt vāj [2] 279, nu tē jā vājētā! 284, tāj, nu tē cāvājē! 310, nu tē jōrā! 316, nu-m zurnāi ab-n cap! 325, ūriā 334, nu sclnčî atla! 346, tāj nu rāji! 349, nu zberā! 355, cā mhi lē sclifosi atla? 362, sâ sclifos [s] 365, [e] nu tē sclifosi! 380, cî tē sclimogăji atla? 399, aj rācnit [2] 405, nu mai urlă atla! 434, n-o urlāt coprlu ista 437, sâ scljēgi! 455,

nu mai urlă! 433, nu mai urlă atla! 478, ūriā 514, nu mai suspînă! 520, nu mai rācnî! 531, aj urlāt [2] 537, nōrlā-jēgi 551, nu māj boi! 574, nu māj sclāi! 605, 7 648, 7 666, cê te zger! [2] 7 682, nu tōt? jālî!, unoi bărbat, cê tot hirli [2] 7 'unoi copil' 705, aj zgerāt szi! 723, nu mai sclnčî! 728, nu mai mjerloji! 762, nu te mai izmen! 769, nu mai mjerloji! 784, jipā; nu mai te vājā saq te aoli! 787, nu mai mirāji! 812, nu tē mai scrivi atla! 833, nu mai zberā! 836, nu māj Kirāji, pūtā! 848, nu mai plînjā! 858, Kirāje 872, skinčēgi! [2] 876, nu mai muği! 885, țgātā zlyā a tînu cu gura 899, ține cu gura 928, mjerluje 958, nu mai nōrlāji, mjerlāji! 987.

D.: [x] jmiH 8. [x] rukgā 02, plînde 010, plonđi 012.

SĂRUTĂ 'IL DONNE UN BAISER' [6893]

I. Întrebare indirectă: Făcând gestul sărutului (de obicei ducând o mână spre buze), întrebam: Cum ziceți că face cineva când face așa?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: PUPĂ. S'a mai răspuns: SĂRUTĂ 2. 84. 95. 102. 250. 260. 353. 362. 405. 520. 531. 505. 646. 666. 682. 705. 833. 836. 848. 987. ȚUCĂ 4. 8. 27. 29. 47. 55. 76. 272. 279. 284. 310. 316. 325. 334. 349. S'au dat două răspunsuri: SĂRUTĂ, PUPĂ 157. 182. 192. 399. 791. SĂRUTĂ, ȚUCĂ 36. 105. 346.

D.: [x] jo ŝutcu mără 02, bășare 010, jo băccu: tu băcki; jef băccā 012.
M.: [ung] ččcol 192. 287. 575.
[rut] juvuje 366, pojlavujā, pojl-luvuj 666.
[sărb] jelimav rucu 25, jđbi 37.
[bulg] baj'vja 48, da jđluna rācātā 997.
[sās] mōjt 143, j mōjt; mōjt [inf] 245.
[ti] čumidap ty, [i] čumidap tu 'te sărut' 769.

SE SĂRUTĂ 'ILS S'EMBRASSEMENT' [6894]

I. Întrebare indirectă: Ce ziceți că fac îndrăgostiții?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SE PUPĂ. S'a mai răspuns: SE SĂRUTĂ 2. 64. 95. 102. 105. 150. 172. 192. 250. 260. 272. 353. 405. 414. 531. 605. 646. 682. 705. 769. 833. 838. 876. 987, SE ȚUCĂ 4. 8. 29. 36. 47. 53. 76. 279. 284. 310. 316. 325. 334. 346. 349. S'au dat două răspunsuri: SE SĂRUTĂ, SE PUPĂ 182. 228. 386. 399. 791. 856. 848, SE SĂRUTĂ, SE ȚUCĂ 27. 362.

D.: [x] se ŝutcavēs 02, z-bașe 010, z-băccā 012.

SUFLE (LUMÂNAREA) 'TU SOUFFLES (LA CHANDELLE)' [6895]

I. Întrebare indirectă: Făcând ca și când ai fi suflat o lumânare, întrebam: Ce faci cu lumânarea seara când te culci?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SUFLU ÎN (LUMÂNAREA SAU LAMPĂ). S'a mai răspuns: SUFLU (LUMÂNAREA SAU LAMPĂ) 157. 192. 228. 235. 250. 260. 279. 284. 310. 316. 325. 334. 346. 349. 365. 455. 463. 674. 853. STINGI (LUMÂNAREA SAU LAMPĂ) 76. 405. 431. 646. 886. 928. S'au dat două răspunsuri: SUFLU (LUMÂNAREA), STINGI 130. 386. 478. 514. 706. 958, SUFLU ÎN (LUMÂNARE), STINGI 551. 784. 858. 899. 987. SUFLU ȘI O STINGI 791. 870, SUFLU ÎN (LUMÂNARE), ASTINGI 56, SUFLU

PÂN' SE STINGE 747, SUFLU, ASTINGI 886.
D.: [x] am spuñit: [x] spuñes svičā 02, suflu jgara 010, suflu liminarija 012.
M.: [ung] kifujip 9. 88fāt 192, jfijije 9. 1āmpāt 287, jfijujip 9. 1āmpij 575.
[rut] dūjet; zadūjā svičcu; zadūje svičcu 366, dūnuj i zahasiq-si svičā 666.
[sărb] dūngm na svētu 28, dūva.
[k] ugasio svēcu 37.
[bulg] duj [3] svičtā 48, dūhami svičtā [4] 997.
[sas] 'āy sbijōzq [inf] 143, j bičjot dē jōmp 'ūy 245.
[ti] mudarā i lāmba 769.

GĂFĂE 'IL HALËTE' [6896]

I. Întrebare indirectă: Găfăind, întrebam: Când omul duce o greutate mare în spina-re și face așa, cum ziceți că face?

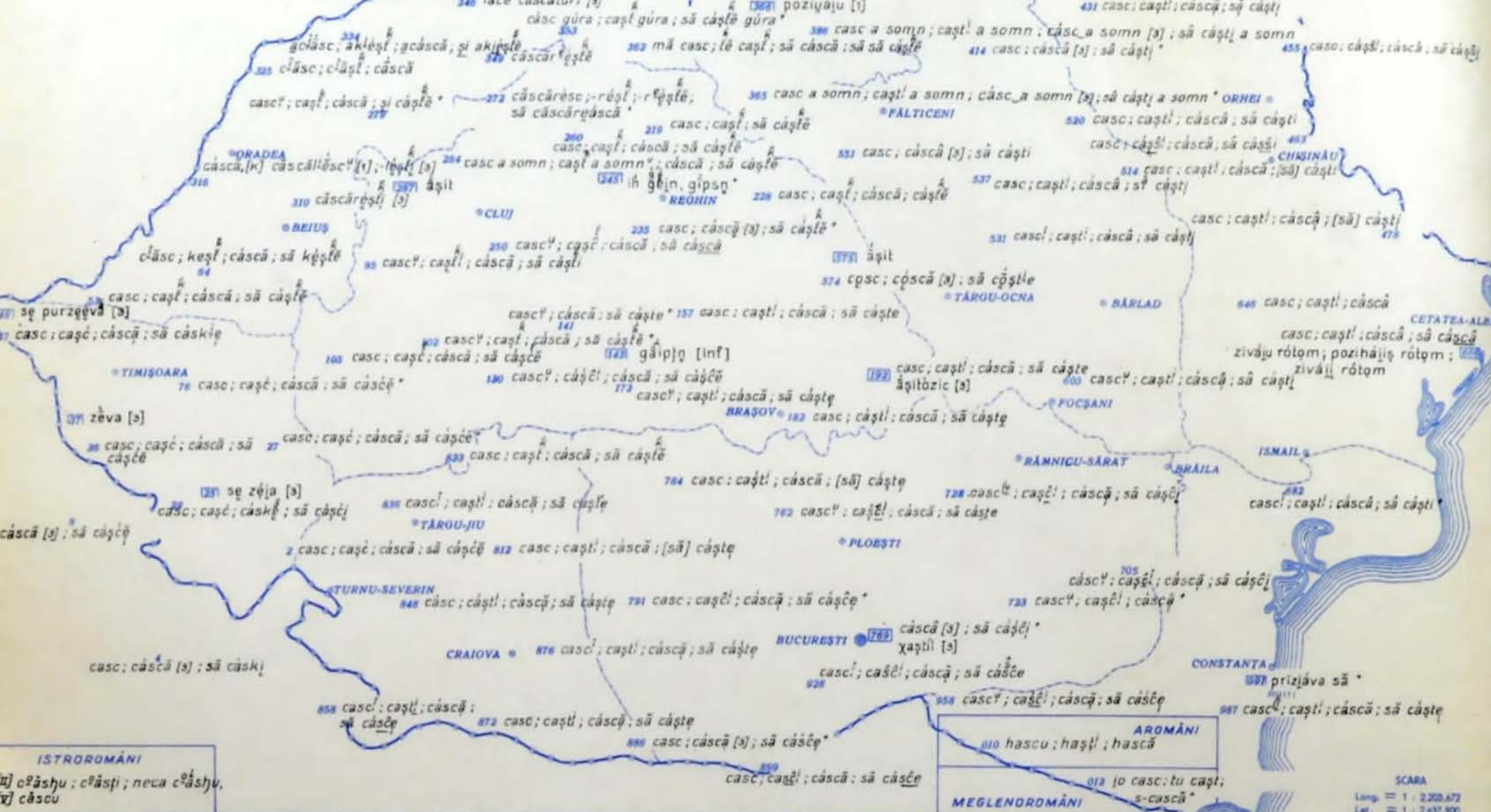
II. Dăm mai jos toate răspunsurile în transcriere fonetică: gifujōne dji grjēy, dji bā rāsūflā dji grjōtāčē 2, ŝușneșci [2] 4, sūflī dā grjēy [2] 9, gifā [1] 27, žēme dā grjēy, dā tovar 29, žēme dā tovarā 36, sâ ŝușcāje 47, gifā [1] 55, sūflī [2]; sūflīā [3] 64, gifā [1] 75, sūflīā tār 95, sūflī [2] grjēy 102, rāsūflī grej [2] 108, gifāje 130, jēme tā j-i grej, [k] gifāje 141, sūflīā tārē 157, sūflū [1] grjēy 172, sūflīā grej, gifāje 182, sūflīā grej 192, sūflīā grej, gifāje 219, abgē sūflū [1] 228, žēme ŝ-ā-lūš 235, abgē sūflū [1] 250, sūflīā dē grjēy 260, gifāješci [1] 272, gifāješci 279, sūflī [2] grjēy, gifāješci 'un bătrân' 284, sâ ŝiujēsti; dā grejotā! 310, abgē sūflī sūflīā cu grjey 325, gifāješci 334, sūflīā grej 346, sâ-nnādūșegē 349, gifāješci [1] 353, sūflīā grjey 362, ofiājā, [k] sūflīā din grjey 365, sūflī grjey [2] 386, sūflīā grjēy 399, sūflī tārē [2] 405, sâ rāsūflī 414, sūflī grjēy [2] 431, sâ rāsūflī 435, sūflī tārē [2] 463, [m] rāsūflī [2], [x] tī rāsūflī [2], [m] sūflīā grej 478, ofiēz [1] 514, icnjēsti [2] 520, giflī [2] 531, sūflū grej [1] 537, sūflīā grej 551, sūflīā tārē 574, cum sūflīā di grej 605, māj ofiēz [1], sūflū grej [1] 646, grjey žlān [2] 666, žēme 682, sūflīā grej, [m] gifujē 705, sūflīā grej 723, žēme 728, žēme 762, sūflū [1] grej 784, sūflī [2], j-e grej 769, sūflī din grej [2] 791, ofiēz [2] 812, sūflīā grjēy ori gifāje 833, sūflīā c-o duz grjey 856, gifāje 848, pūfājē 858, sūflī; sūflīā tōmu 872, sūflī 876, sūflī dā grejotāte 886, sūflī grej [2] 899, žēme, cā m-e grej [1] 928, sūflī [2] 950, giflī [2] 987.

D.: [x] teșco dihēs 02, adif y grej [1], hārkescu [1] 010, dijāgi 012.
M.: [ung] fčjōlic 192, nēg 287, sūšog 575.
[rut] stōhnle 366, tāșco stōhnij [2] 666.
[sărb] dijām [1] zāmașno 25, zadūvo se 37.
[bulg] tajē, lehtē 48, pāșcā 997.
[sās] crājij [inf] 143, j chājlit 245.
[ti] so maj zemil 'cum mai geme' 769.

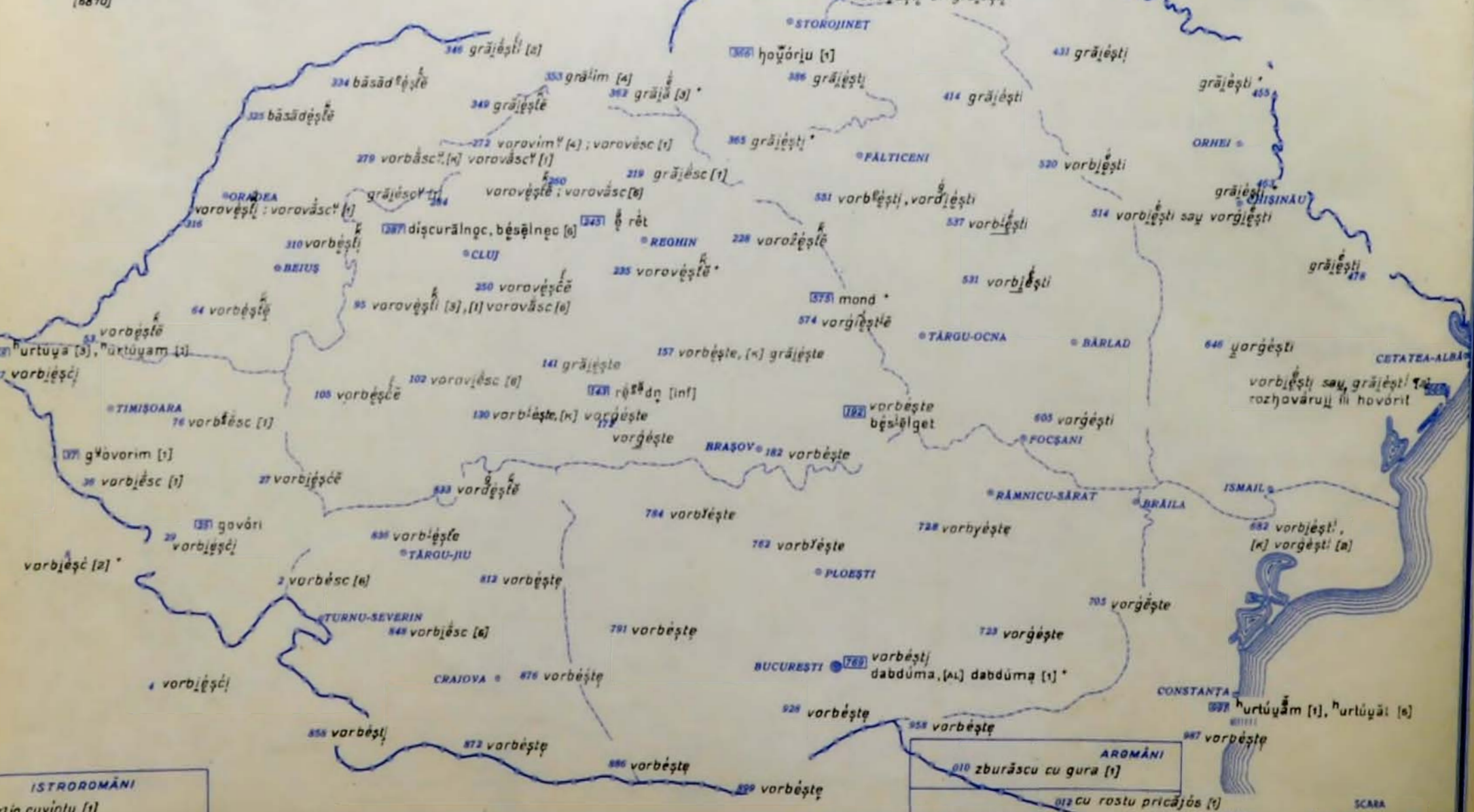
D.: [x] jo ŝutcu mără 02, bășare 010, jo băccu: tu băcki; jef băccā 012.
M.: [ung] ččcol 192. 287. 575.
[rut] juvuje 366, pojlavujā, pojl-luvuj 666.
[sărb] jelimav rucu 25, jđbi 37.
[bulg] baj'vja 48, da jđluna rācātā 997.
[sās] mōjt 143, j mōjt; mōjt [inf] 245.
[ti] čumidap ty, [i] čumidap tu 'te sărut' 769.

CASC : CAȘTI ; CASCĂ ; SĂ CAȘTE

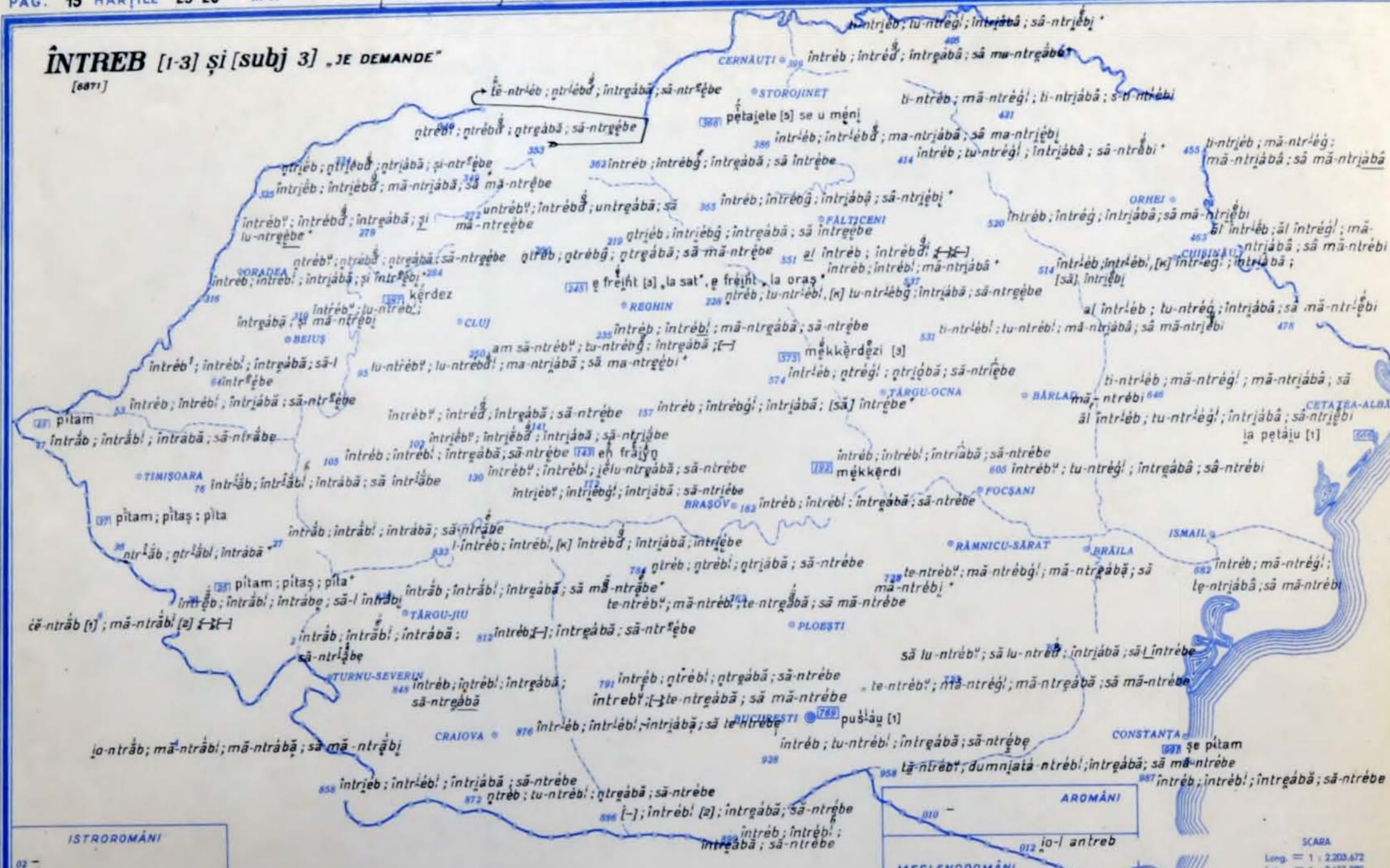
JE BAILLE ; TU BAILLES ; IL BAILLE ; QU'IL BAILLE [6868]

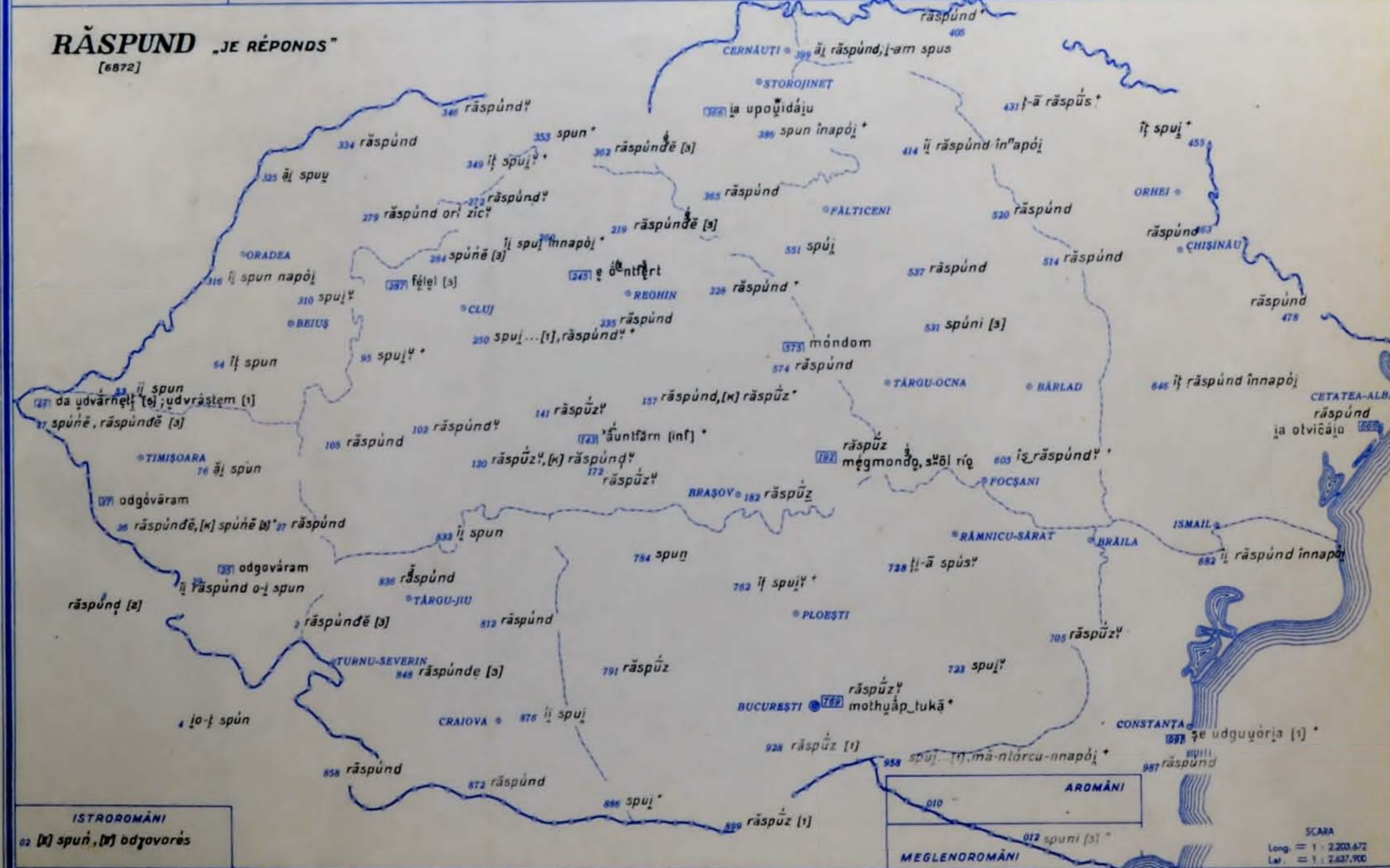
VORBEȘTE 'IL PARLE' [6870]

ÎNTREB [1-3] și [subj 3] „JE DEMANDE” [6871]

RĂSPUND „JE RÉPOND” [6872]

[6871]

I. Întrebare directă. Cum ziceți: (eu) Întreb. (tu) întreb, (el) întreabă, (ei vrea) să întrebe?

II. 2. Întrebăm [4]

125. pitamo [4]; pitate [s]; pităju [o].

36. noi întrebăm.

95. lu-ntrebă [4] [aor 1].

157. întrebăm [4].

279. și lu-ntrebă 'să-l întrebe'.

310. și 'să'.

316. și 'să'.

334. și 'să'.

349. te-ntreb; mă-ntreb; te-ntrebă.

365. întrebăm [4].

399. întrebăm [4].

405. noi întrebăm [prez 4]; întrebăm [5]; întrebă [6]; m-ai întrebă [perf 1]

414. noi întrebăm.

537. întreabă; mă-ntrebă; mă-ntrebă; mă-ntrebă.

728. întreabă-mă [imperat].

836. întrebăm [4].

[6872]

I. Întrebare indirectă. Când te întreb, dumniata Imi...?

II. 36. răspund [1] după scrisurii.

95. i-ă spus ă-ă și i-ă spus.

1763. „sau” *infăr [inf].

157. răspunzi [2]; răspunde [3].

228. răspuz [2]; răspunde [3].

250. răspuz [2].

260. [RĂSPUNDE] mai pe sus.

1207. fêlê vîlîmît rîpă 'răspunde ceva'.

349. i-ă spus [perf 1].

353. i-o spusne.

386. i-am spus înapoi [perf 1].

405. răspuz și i-ă.

431. i-ă răspuz înnapoi [perf 1].

455. „Femeile zic spu, iar bărbaii spun”.

605. is 'i-i'.

762. i spus [2] 'imi spu'.

769. [AL] mothuap tuk 'i-i spun'.

886. i-i day răspusu.

958. [s] i-i dă răspundere, i-a dat răspuz.

991. se udguyôrjât [6].

012. io-l antreb și iel nu-rî spuni.

M N

SCUIPAT „CRACHAT” [6898]

I. Întrebare indirectă. Făcând ca și când aș fi scuipat, întrebam: Cum ziceți că face omul când face așa? După ce obțineam verbul a scuipa, întrebam: Dar ceea ce rămâne jos pe pământ după ce ați scuipat cum se numește?

II. Înșirăm mai jos toate răspunsurile primite, în transcriere fonetică: skipăt 2, skipjêç 4, scupit [pt] 8, scupiat 27, skipit 29, skipit 36, skipiat 47, hircă 0 'sau' scupit 53, skipit; skipitur 0 'sau' și lipit 64, skipjêç [p]; [e] skipit [s] 76, scupit 95, scupiat 102, skipit; skipit 105, scupit - iat 1, [k] scupiat 130, scupiat 141, stupriat; stupriate [p] 157, scupit 172, scupiat 182, scupiat 192, și stopit 'un scupiat' 219, stopit 228, stutit 235, scopit 250, stopit 260, scopit 272, scopit 279, scopit 284, scopit 310, scopit 316, scopit 325, scopit 334, și lipit 348, stopit 349, stopit [a] 353, stopit 362, stopit 365, stopit 386, stopit [e] stutit 399, stutit 405, stopit 414, stutit 431, stutit [a] 455, stutit 463, stutit 478, stutit 514, stopit 520, stopit 531, stutit [a] 537, stopit 551, stopit 574, stutit 605, stopit 646, stopit, stopit 685, scupiat 682, scupiat 705, scupiat 723, scupiat 728.

SE UMLE DE BALE, SE ÎMBĂLEAZĂ „IL SE SOUILLE DE BAVE” [6901]

I. Întrebare directă. Cum ziceți la Dv. în sat: se umple de bale, se îmbălează?

II. Înșirăm mai jos răspunsurile transcrise fonetic: i-i îmbăloșat la gură 2, i-e băloș 4, i-i îmbălat 8, să umple de băle, i-i băloș 27, i-i cur băl dir gură, „mama” s-o pigat cu iel în brățâ, când era copil, de aceea i-i curg balele 29, i-i cur băle dir gură 36, să-mbălăză 47, s-o făcūt i-i zăbălôs 53, i-e să umple de bale 64, i-i plin de bale 76, scupit 80, scupit [porec] 95, i-i plin de bale pe gură 102, s-o umplūt i-i bale 105, plin de bale 130, s-o umplūt de spume, plin de spume la gură 141, s-o murdărit de bale 157, cu bale mūt te 172, i-i plin de bale 182, umplūt de bale 192, să-mbălăză 219, să-mbălăză 228, să umple de băle 235, s-o umplūt de spume la gură 250, să umple de băle 260, i-i plin de bale 272, să-mbălă [vorbeste lucruri necuvincioase], să umple de spume la gură 279, să umple de bale 284, s-o umplūt de băle 310, să umplūt de băle 316, băloș, i-i cur băle 325, să umple de bale 334, i-i băloș 346, să umple de băle 349, s-o umplūt la gură de băle 353, i-i cur băle 362, i-i băloș 366, să-mbălă 365, s-o umplūt de băle 386, băloș 399, să umplūt de băle 405, s-o mbălăt 414, s-o umplūt de zabălă 431, s-o umplūt de băle 455, să-mbălă 463, să-mbălă 478, să-mbălă 486, să-mbălă 520, i-i curg băle 531, i-i curg băle 531, s-o umplūt de băle 537, să-mbălă 551, i-i băloș 574, să umplūt de băle 605, s-o umplūt de spumi și de băle la gură 646, s-o umplūt de băle 666, s-a umplūt de băle, s-a mbălăt 682, a făcūt spumă la gură 705, și umplūt gură de băle 723, i-i băloș, i-i curg băle 728, i-i umplūt de bale 762, băloș, are bale la gură 769, să-mbălăză 784, să umple de bale 791, o făcūt bale la gură 812, i-i băloș 833, i-i umplūt bărbă de băle, băloșufe 836, să-mbălăză 848, [e] să umple de bale 858, să umple de bale 872, să umple de spumă la gură 876, cum i-i cură balele, i-i curg balele 886, să umple de bale 899, să umple de bale 928, i-i curg balele pe pept 958, i-i băloș 987.

D.: [x] se slinavê 02, s-umle di bale 010, s-imbălășati; s-amplo di bale 012.

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la ceea ce iese alb la gură unui om mănios?

II. În majoritatea cazurilor s-a răspuns: SPUMĂ [s].

4. 8. 27. 29. 53. 64. 76. 141. 182. 272. 279. 405. 431. 455. 478. 566. 682. 705. 723. 836. 848. 858. 876. 899. 958. CLĂBUCI 605. 928. ZOBÊLE 47, slabuc 95, spumă 102, ZOALE 157, spumă 172, 310, pospocă 349, CAȘ 531. (II) SPUMEAZĂ (gura) 574, CLĂBUC 728, BOLOBOROCI 886. S-au dat două răspunsuri: CLĂBUCI, SPUMĂ 791, SPUMĂ, CLĂBUC 987.

D.: [x] hççâvî [flegmă], [x] sline 02, aspumă la gură 010, spumă la rost 012.

M.: [ung] hâbzic p săip 192, hqb, hqb-zic p săip 287, zăbolâș p săip 575.

[rut] zasîlînaviy sê 366, pina 666.

[sârb] pêne [p]; pêne [s] 25, pravi pēnu na ūsta 37.

[bulg] pânâ 48, pânâ 991.

[sâs] â sômi 143, sâimî 245.

[tig] cărel spume al m'ôsti „face spume la gură” 769.

SPUMĂ (LA GURĂ) „ÉCUME (DE RAGE)” [6900]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la ceea ce iese alb la gură unui om mănios?

II. În majoritatea cazurilor s-a răspuns: SPUMĂ [s].

4. 8. 27. 29. 53. 64. 76. 141. 182. 272. 279. 405. 431. 455. 478. 566. 682. 705. 723. 836. 848. 858. 876. 899. 958. CLĂBUCI 605. 928. ZOBÊLE 47, slabuc 95, spumă 102, ZOALE 157, spumă 172, 310, pospocă 349, CAȘ 531. (II) SPUMEAZĂ (gura) 574, CLĂBUC 728, BOLOBOROCI 886. S-au dat două răspunsuri: CLĂBUCI, SPUMĂ 791, SPUMĂ, CLĂBUC 987.

D.: [x] hççâvî [flegmă], [x] sline 02, aspumă la gură 010, spumă la rost 012.

M.: [ung] hâbzic p săip 192, hqb, hqb-zic p săip 287, zăbolâș p săip 575.

[rut] zasîlînaviy sê 366, pina 666.

[sârb] pêne [p]; pêne [s] 25, pravi pēnu na ūsta 37.

[bulg] pânâ 48, pânâ 991.

[sâs] â sômi 143, sâimî 245.

[tig] cărel spume al m'ôsti „face spume la gură” 769.

[6873]

I. Întrebare indirectă. Cum ziceți că vorbește cineva când îl auzi de departe ?

- 2. zăbră prja tare.
36. o 'sau' strig țării.
279. vorbesc tare, [k] vorovesc.
762. vorbesc cu gura mare.
769. so mthoz da zuralès „ce tare vorbește”.

[6874]

I. Întrebare indirectă. Când sunt mai mulți oameni la un loc și vorbesc toți tare de nu mai înțelegi nimic, ce ziceți că se face ?

- II. fag gongulă mări [a].
29. mări vorbesc s-o fecut.
761. gălăgie se zice la București.
102. lărmălesc [s].
250. fâse lărmă.
279. lărmălesc [s].
287. lărmăznoe [s].
366. cręc vetecki buy 'a fost gălăgie mare.
386. vorbesc ca țiguri. Subiectul zice de obicei a răsc; aici s-a lăsat influența de anchetor.
405. țără mare gîymăt fac.
666. s-ațu di un glas mări.
668. siljno mnôno holoosu 's-aude multă gălăgie'.
723. s-ațu de o gură.
726. s-ațu di gură, gălăgie.
769. s-ațu di gură mări.
769. „Ce gălăgie mare”.
02. [x] țesti fecor â vryes 'acești fiicăi...'. Pentru subiectul [x] zuca în-seamnă "sunet".

MN

MI-E GURA USCATĂ DE SEȚE.

„J'AI LA BOUCHE SÈCHE (DE SOIF)“

[6902]

I. Întrebare directă. Cînd fraza din titlu, întrebam: Cum o ziceți aceasta în sat la D.-Voastră ?

II. Dăm mai jos traduceri în transcriere fonetică: mi s-o uscată gura de sețe 2, mi s-a uscată gura de sețe 4, mi s-o uscată gura de sețe 8, mi s-o uscată gura de sețe 27, ay, că m-i gura uscată de sețe 29, gura mi s-o uscată de sețe 36, mi s-o friptă gura de sețe 47, mi s-o uscată gura de sețe 53, m-i uscată gura de sețe 64, m-i gura uscată de sețe 89, zvințată 76, m-i uscată gura de sețe 95, m-i gura uscată de sețe 102, m-i gura uscată de sețe 106, m-i s-o uscată gura 150, ni s-o uscată gura de sețe 147, m-i s-o uscată gura de sețe 157, m-i gura uscată de sețe 172, mi s-a uscată gura de sețe 182, s-a uscată gura de sețe 192, m-i uscată gura de sețe 210, m-i s-o uscată gura de sețe 228, ni uscată gura de sețe, ni s-o uscată gura de sețe 250, m-i s-o uscată gura de sețe 260, m-i s-a uscată gura de sețe 272, m-i gura uscată și uscată de sețe 279, m-i gura uscată de sețe 284, m-i gura numai uscată de sețe 310, m-i uscată gura de sețe 316, m-i s-a uscată gura de sețe 325, m-i s-a uscată gura de sețe 334, m-i gura uscată de sețe 340, m-i s-o uscată gura de sețe, (m-o beșicăt) 353, m-i s-a uscată gura de sețe 362, mi s-a uscată gura de sețe, [k] u s-a... 365, m-i gura uscată de sețe 386, m-i gura uscată de sețe 399, de sețe și ni, apu ni s-o uscată în gură 408, ni uscată.

gura di săți 414, s-o uscată gura di săți 431, ni s-o uscată gura di săți 435, ni-i gura arsă di săți 443, ni s-o uscată gura di săți 478, m-i gura uscată 514, în ard gura di săți 520, m-i gura uscată di săți 531, s-o ars gura di săți 537, ni-i gura uscată di săți 551, ni s-o uscată gura 574, ni uscată gura di săți 605, ni-i sufețu uscată di săți, ni-o arț gura di săți 646, ni s-o uscată în gură di săți 666, ni s-a uscată gura di sețe 668, ni s-a friptă gura de sețe 705, ni s-a ars gura de sețe, [s] m-aj cob de sețe 723, mi s-a uscată gura di sețe 728, mi s-a uscată gura de sețe 762, mi s-a friptă gura de sețe 769, m-i uscată de sețe 784, mi să uscată gura de sețe 791, mi să uscată gura de sețe 812, m-i s-o uscată gura de sețe 833, mi să uscată gura de sețe 848, mi e gura uscată de sețe 848, m-i e gura uscată de sețe, sim fript de sețe 872, m-i e gura uscată de sețe 876, mi s-a uscată gura de sețe 886, m-i e gura friptă de sețe 899, je uscată de sețe 928, m-i e gura uscată de sețe 956, m-i e gura uscată de sețe 987.

D.: [x] mje i gura uscată 02, în si uscată gura di sețe 010, - 012.
M.: [ung] p sâjpm mēcsârçtt, uđ ihpt-nâm 192, mēcp/pozol [2] 287, ôjpn sôm/qq vjēoc, mēcsârçtt p sâjpm 575.
[rut] izharju me rot bez vadi 366.
[sârb] zasôhp u rati, vodf hađu [apâ vray] 666.
[sârb] sôva su mi ôsta od jēdi 25.
ôsta su mi sôva od jēdi 37.
[bulg] ustătē sâ mi isânâif ud jâf 48, ustătē mi zăsânâia ud jet 991.
[sâs] dat mēl pst mâr țârôrânt țpâr durçt 143, dēt mârul ês mēr dÿs-gēdrâvxi 245.
[fig] mûro mûj gucô pajēstar 769.

(COPILUL) PAPĂ.

„L'ENFANT MANGE“

[6904]

I. Întrebare indirectă. Despre copilul mic nu ziceți că mănâncă, ci că...
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: MÂNÂNCĂ 102, 349, 478, 533. Nu s'a știut răspunde în două puncte: 310, 646.
D.: [x] papă 02, mâc, dâ-n papă 010, minujif mănâncă papu 012.

RĂGĂE „IL ROTE“

[6905]

I. Întrebare indirectă. Imitând puțin șgometul răgăitului, întrebam: Cum ziceți când face cineva așa ?
II. În marea majoritate a cazurilor s'a răspuns: RĂGĂE. S'a mai răspuns RĂGĂE-ște 64, 95, 219, 250, 260, 272, 279, 284, 310, 316, 334, 346, 349, 386, 399, rîgăia 302, A RĂGĂIT 345, RĂGĂE 605, RĂGĂE 812, IEST RĂGĂIALĂ DIN EL 872. S'au dat două răspunsuri: GĂRĂE, RĂGĂE 514, RĂGĂE, RĂGĂEȘTE 876, li vine jerăgriul, icnește 958.

D.: [x] mije se urihneș 02, aruguescu 010, ah vini jîgăvină - ah vini jîgăvin 012.
M.: [ung] bôkkekē 192, ? 287, bôkkekē 575.
[rut] rēhâje 366, otr[hâj]ia 666.
[sârb] riga 25, podriguē mu 3ē.
[bulg] rigā 48, urigvā 31 991.
[sâs] rēptj [inf] 143, în rēpn 245.
[fig] rigjijl 769.

SUGHITUL „LE HOQUET“

[6906]

I. Întrebare indirectă. Sughitând, întrebam: Când faci așa, cum zici ? M'apucă... (Voiam să obțin substantivul.)

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns SUGHITUL (cu accentul sughitului în 346 și 362). S'a mai răspuns: SUGHITUL 2.8, 29, 36, 130, 157, 172, 235, 326, 812, 836, 848, 876, 886, 899, 928, SUGHITZALA 784, 958, SUGHITURI 192. S'a răspuns prin verb: SUGHITĂ [3] 4, 95, 102, 250, 284, 405, 705, 838, SUGHIT [1] 105, 141, 316, 399, 723, 769, M'APUCĂ SUGHITĂ 810, SUGHITZ 334, M-I-A VENIT SĂ SUGHIT 353, HĂCNEȘTE 666, IMI VINE SĂ SUGHIT 781, PRIMSKI A SUGHITĂ 833, SUGHITAI 872.

D.: [x] mije sē-ay scu[n]t 02, sughit; sughitur 010, ah vini sughită, ah vin multi sughituri 012.
M.: [ung] êclie 192, êclcol [3] 287, êclie 012.
[rut] êcâje, êcēfē 366, hicâje 666.
[sârb] stūže, štupa 37.
[bulg] hâbica 48, hâfjâ 991.
[sâs] dat plūcș 143, dēt gēglūcș „la țară”, dēt plūcș „la oraș” 245.
[fig] malade-â-ma o sughitimōs 769.

LIMBĂ „LANGUE“

[6908]

I. Întrebare prin gest.
II. Pretutindeni LIMBĂ. Pluralul, în majoritatea cazurilor, e LIMBI. Avem pluralul LIMBA în 47, 192, 310, 316, 537, 646, 836, 858, 876, 899, 928.

D.: [x] limba; do limbe 02, limbă; limbe 010, limbă; două limbi 012.
M.: [ung] nēlvē 192, nēlvē 287, nēlvē 575.
[rut] jezic 366, jazic; bahâto jazikiy [multe limbi] 666.

[sârb] jezic 25, jezic; jezici 37.
[bulg] jezic; jezic 48, jazic; jezici 391.
[sâs] jân; jân 143, dēt jân; dēt jân 245.
[fig] i šibjā šibi 769.

LIMBE „IL LÈCHE“

[6909]

I. Întrebare indirectă.
II. Pretutindeni LINGE. S'au dat două răspunsuri: LINGE, LINGEȘTI 514.
D.: [x] lizēs 02, cu limba lingu 010, cu limba linc 012.
M.: [ung] nēl 192, nēl p zjât - lē linge degetul 287, nēl 575.
[rut] lēje [3], lēju [6] 366, lēj [3].
lēje [5] 666.
[sârb] lje 25, lje 37.
[bulg] l [3]; ljet [6] 48, bljij.
bljât 991.
[sâs] lēc'ân [inf] 143, lēt 245.
[fig] lēarls 769.

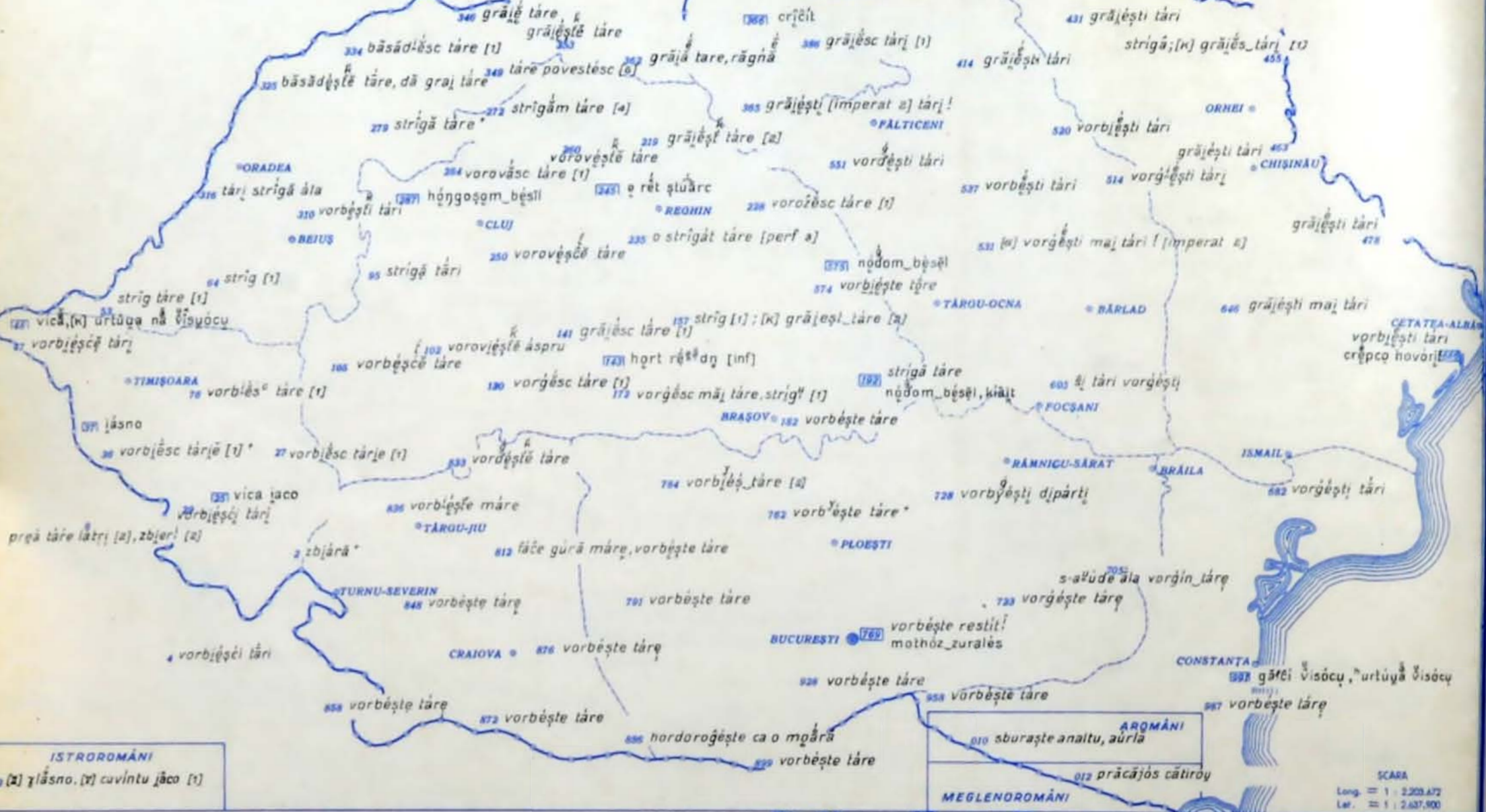
DULCE „DOUX“

[6910]

I. Întrebare indirectă. Ce gust are mierză?
II. Pretutindeni, DULCE.
D.: [x] dūlce 02, dulce 010, dulji 012.
M.: [ung] lēdēs 192, lēdēs 287, lēdēs 575.
[rut] solotki 366, solotki 666.
[sârb] slātco 25, slātco 37.
[bulg] slātcy 48, slātcy 991.
[sâs] zēs 143, zēs 245.
[fig] gulō 769.

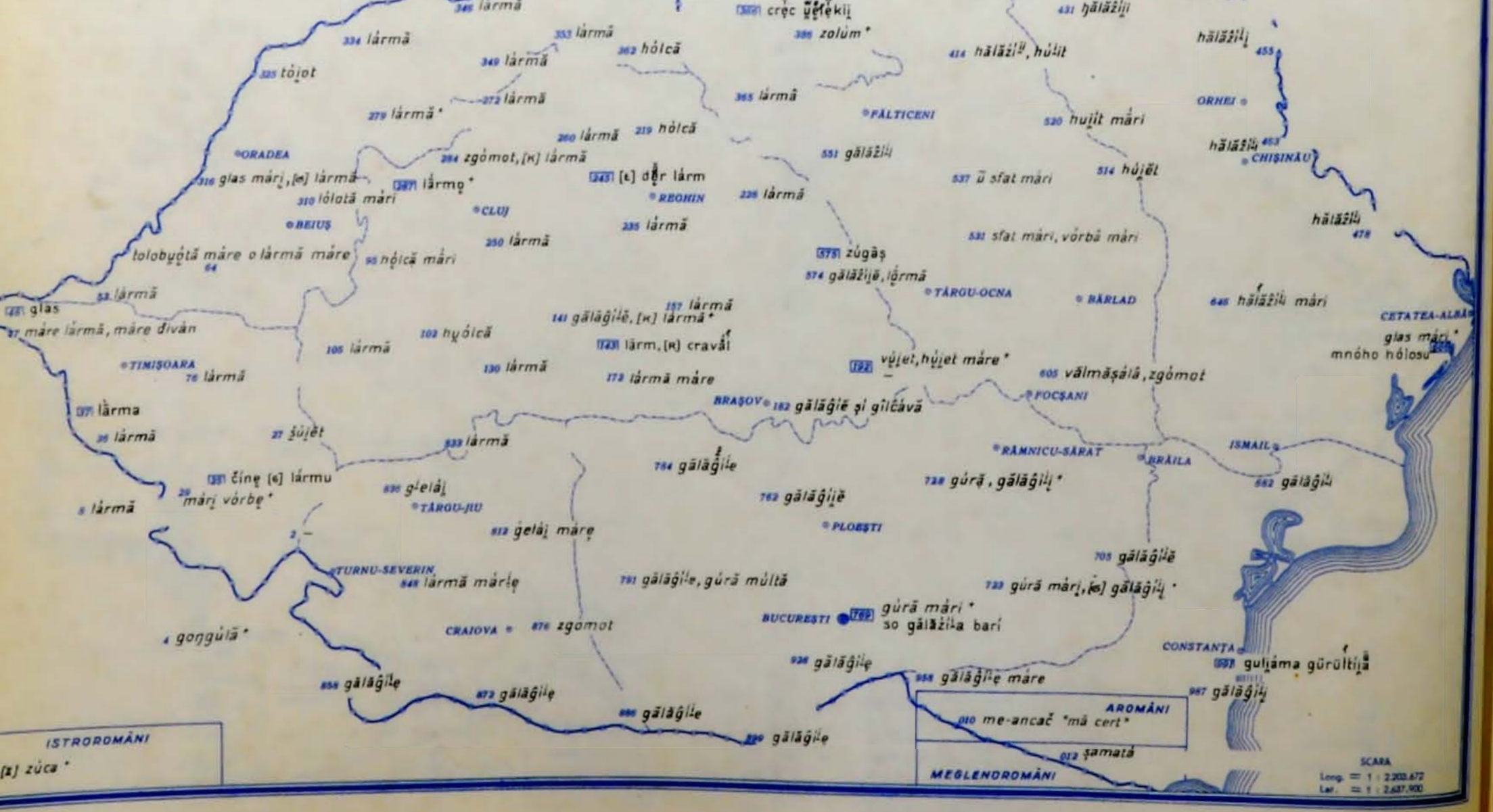
VORBEȘTE TARE „IL PARLE HAUT“

[6875]

GĂLĂGIE „TAPAGE“

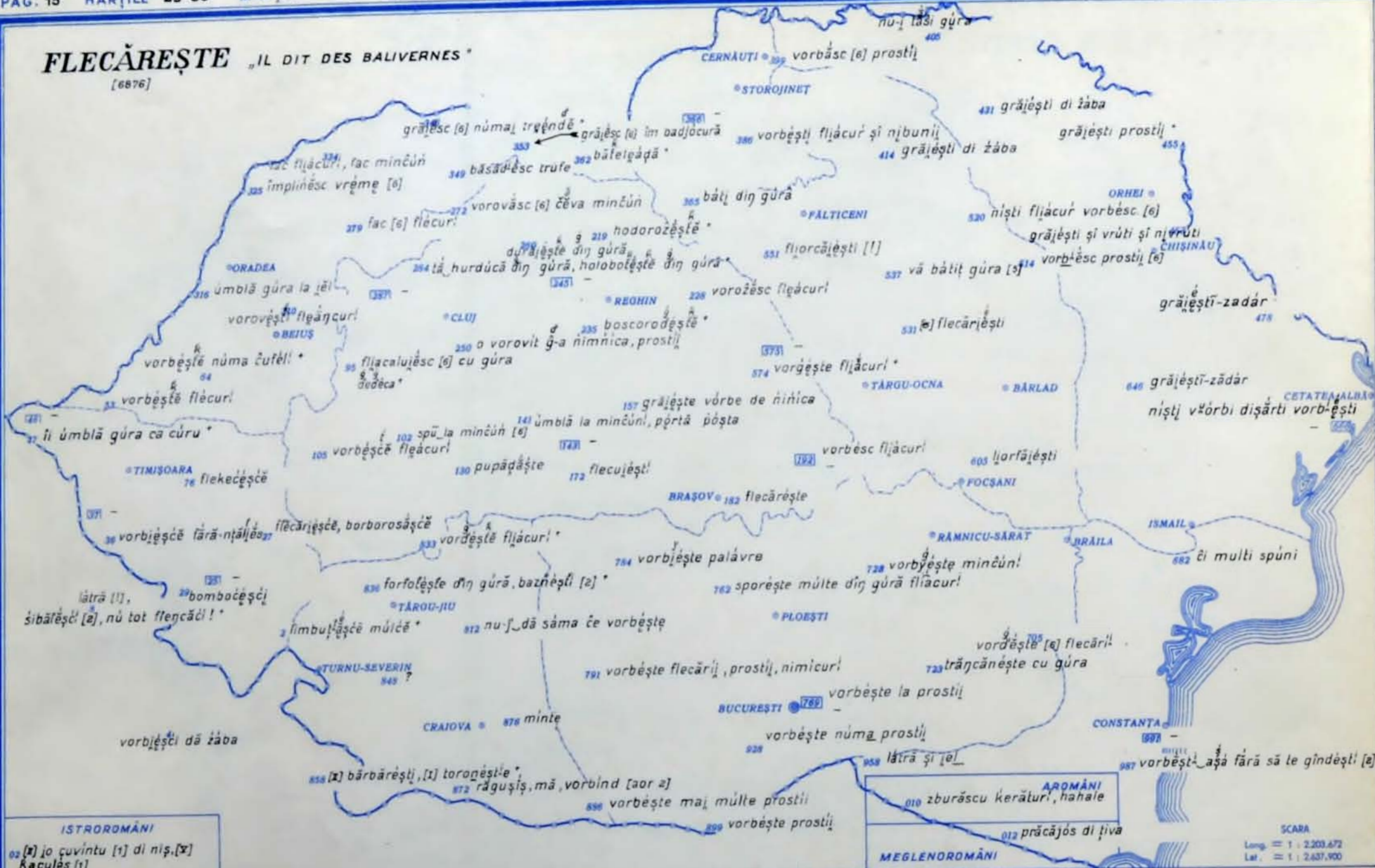
[6874]

SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat. = 1 : 2.637.900

SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat. = 1 : 2.637.900

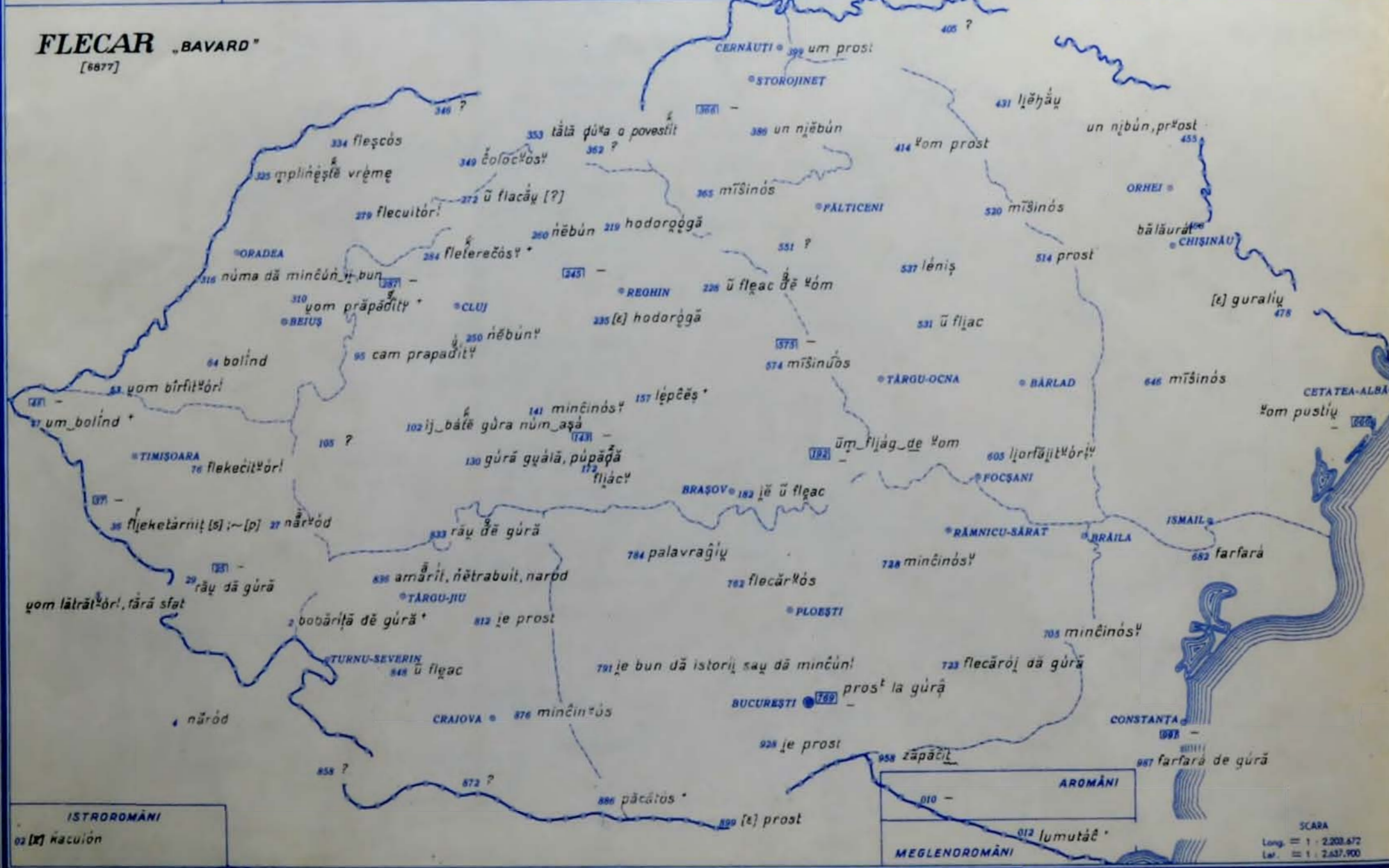
FLECĂREȘTE „IL DIT DES BALIVERNES”

ISTROROMÂNII
02 [x] jo cuvintu [s] di niș. [x] Kaculês [s]

SCARA
Long = 1 : 2.203.472
Lat. = 1 : 2.637.900

FLECAR „BAVARD”

ISTROROMÂNII
02 [x] Kaculôn

SCARA
Long = 1 : 2.203.472
Lat. = 1 : 2.637.900

[6876]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți când cineva vorbește toată ziua nimicuri ?
II. 2. lătră ca cîni la lîună ; ăla-i bun dî păzît la cînpă.
8. lătră [l]
47. da nu știie sê dîsê.
64. vorbêșt a bolîndu.
219. grăiêsc [e] citê fîcărul tătê.
235. nu nodorozi aifa.
264. vorovâsc [e] dî nimîca, vorovâsc [e] fîcărul.
346. trêndê "glume"
362. vôrbe dî-n zădăr
455. [e] grăiêști fîcărul.
633. forfolêjîe mujerești [l] "palavre femeiești".
856. țîrîfe la mincîn.
858. [i] toronêșt-e ca la mgară.

[6877]

I. Întrebare indirectă : Cum porecliți pe unul care vorbește tot timpul nimicuri ?
II. 2. 1. mîerzê gura ca sôcucu la myôră.
47. cãre vorbesc nûma sã nu tacă.
141. mincînôsã [f].
157. ô hom lèpçê de gura.
284. [e] fîcêrã [f].
310. cã nu și tî cî vorbi, nûma faci lãrmã.
463. bãlaurãt la gura.
886. cãre nu-i dã sãma cê vorbește.
012. lumutaçuli ! ; și lumutaçai mult.
și bãmbarçai.

M N

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CE ESTE DULCE ?
„RÉPONSE À LA QUESTION : QU'EST-CE QUI EST DOUT ?”
[6911]

I. Am întrebat : Ce este dulce ?
II. Înșirăm mai jos răspunsurile în transcriere fonetică : [a] q'âr, [u] q'hâr 2, șăçîru 4, zăru 8, pomorygă "portocală" 27, miçcârja bûnê 29, mîerjia, șoroviçîlî 36, zăru-i dîlîș 47, țucuru "zahărul" 55, mîerjia, țucuru 64, țucurilî "zahărul" 89, mîerjia dă stup 76, zahăru și mîerjia 95, zahăru și mîerjia 102, zahăr 105, zahăru, bobyanîă 150, nește zahăr 141, zahăru 157, mûstu de la puamă 172, mîerjia 182, zahăru 192, mîerjia 219, mîerjia 228, mîerjia "zahărul" 235, mîerjia 250, mîerjia "mierea și zahărul" 260, gâredê puamă bûnă, gâredê mâr 272, mîerjia "zahăr" 279, lăptêie, mîerjia "zahărul" mîerjia dî stup, da mai dîlîcê ca mama nu-i nimîca 284, mîerjia "zahărul" 310, țucuru 316, zahăru, [m] țucuru 325, țucor "zahăr", mîerjia [miere] 334, mîerjia "zahăr" 346, mîerjia 349, ca țîja 353, mîerjia 362, zahăru, mîerjia, dîlîçîlî (lăpti dîlîçî) 365, zahăru, mîerjia 366, zahăr 399, cã-i di nîeri 405, mîerjia 414, nîeri, q'hâr 431, nîeri 455, camfîel "bomboană lungă", o bombyană 463, gâhăru 476, q'hâr, lăpti 514, um mâr, duișajă 520, mîerjia 531, lăpti, bombyani, zahăru 537, nîeri 537, mîerjia 574, zahăr 605, q'hăru 646, nîerjia 666, zăhăru 682, [n] zăhăr 687, [v] zăhăr 687, dîlîcê ca mîerjia 705, zăhăru 723, zahăr 728, zăcăr 762, țîja "mamei" 769, zăcăr 812, zahăru or mîerjia 833, q'hăru, "boierește" q'acăr 856, mîerjia, zahăru 844, zăru, mîerjia 858, zar 872, zahăr, aivîșă 876, zăru 886, zahăru, mîerjia 899, zar 928, zahăr 958, zăhăru 957.
D.: [x] țucăr, pârç. [x] bombyone oz, zahăre, nare, nel) friptu 010, — 012.

AMAR „AMER”

[6912]
I. Întrebare indirectă : Cum e pelinul la gust ?
II. Pretutindeni AMAR. În patru puncte avem, la masculin, forma AMARĂ (pelinu-î amără) 95, 812, 848, 856, 872.
D.: [x] jûyco oz, amar 010, măros, marpasă 012.
M.: [ung] kęșerû 192, kęșerû 287, kęșerû 575.
[rut] hîrkîjê 366, hîrkîjê 666.
[sârb] gôrco 25, gôrco 37.
[bulg] gurçêlî 48, gurçîly 991.
[sâs] [v] gôrç, [n] bêtâr 143, [la oraș] bêtâr, [la țară] bêtâr, [v] guârç 245.
[i]g] amar 769.

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CE E AMAR ?

RÉPONSE À LA QUESTION : QU'EST-CE QUI EST AMER ?”
[6913]
I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu : Ce e amar ?
II. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică : pîlînu și șerçîgîna (o fiçeră albă) 2, pelînu, bôju 4, fiçeră 8, fiçerjia 27, șîrçîșă jêștă amără 29, șoroviçîlî crudê-s amârî "poamele crude" și vîhînu 36, pelin 47, pelin 53, fiçerjia 64, pelînu 76, pelînu-î amără 95, o puçmă cãre-i strîcătă 102, cãfa "cafeaua" 105, gîndura pe munte 150, hîerjia 141, hîerjia 157, çajja de nûcã și mîzga de rãkîlî 172, amar ca fiçerjia 182, burçêlî, burçêlî lăptôșî 192, o burjănă, și lăptêie acru sã amărăștê dîntu vâșu "din cauza vasului" 219, șerçerjia, amar cum lî gîntura 228, om mâr strîcăt 235, pîme pãdurêjîă, çojă dî pã lemni, amar ca șerçerjia țîjă 250, șerçerjia orî pelînu 260, um mâr cãre-i strîcăt 272, pelînu 279, pelînu și fiçerjia 284, pi-pârca 310, ca pelînu 316, pelînu 325, hãrã 334, mîere pãdurêjîă 346, frûza 349, ca pelînu 353, șjara dîn mai "fierea din ficat" 362, pîlînu 365, pîlînu 366, pelînu 399, pîlînu 405, fiçerjia și pelînu 414, pîlînu 431, pîlînu 455, om mâr strîcăt 463, pelînu 476, pelînu 514, o miçcârjia strîcătă 520, pîlînu 531, pelînu 537, șerçerjia [a] 537, șjerçerjia, pîlînu 574, hîerjia 705, o cracă dâ pelin 769, kînîna și foilî dâ leandru 791, pelînu 805, "pelinul" 646, kîpîerju, șapa, usturôju 666, pelînu 682, hîerjia 723, pelînu 728, pelînu-î amără 762, çojă de nûcã 784, pelînu, amără ca fiçerjia 812, [e] dîntu-ra, șerçerjia 833, çajjaya 856, burjănă, fiçerjia 848, [x] pelînu jêștî amără 858, fiçerjia 872, burjênî, çotrãvã 876, pelînu-î amără 886, fiçerjia, pelînu 899, fiçerjia 928, pelînu 958, pelînu, fiçerjia 987.
D.: ? oz, fãrmaçiu 010, — 012.

ACRU „AIGRE”

[6914]
I. Întrebare indirectă : Cum e oțetul la gust ?
II. Pretutindeni ACRU.
D.: [x] kîselo ; viru-î kîselo "vinul e acru" 02, acru 010, acru 012.
M.: [ung] șpvrhû 192, șpvrhû 287, șpvrhû 575.
[rut] çyâsnêjê 366, kîslê 666.
[sârb] kîselo 25, kîselo 37.
[bulg] kîselju 48, kîselju 991.
[sâs] zăyâr 143, zăyâr "la oraș", zępûr "la țară" 245.
[i]g] çay çuclò 769.

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CE E ACRU ?

RÉPONSE À LA QUESTION : QU'EST-CE QUI EST AIGRE ?”
[6915]
I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu : Ce e acru ?
II. În majoritatea punctelor s'a răspuns : oțetul. S'a mai răspuns : BORȘUL 255-599, 405-531-551-605-646-769-928, MERELE PĂDUREȘTE 272-520, CURECHIUL 365-478-666, ALĂMĂIA 414-637-682, LAPTELE 64, COARNELE 310, PORUMBELELE 346, MĂRUL NECOPT, MĂRUL ACRU 705, PRUNA VERDE 762, SAREA DE LĂMĂIE 886. S'au dat două răspunsuri : CURECHIUL, oțetul 27-53, CIREAȘA, vișinele 29, oțetul MERELE ACRE 36, vișinele, oțetul 76, LAPTELE ACRU, oțetul 219-353, oțetul, MACRIȘUL 260, MĂRUL, STRAUDURII 334, BORȘUL, oțetul 386-723-987, BORȘUL, VINUL ACRU 431, BORȘUL, LAPTELE 514, POAMELE, SAREA DE LĂMĂIE 728. S'au dat mai multe răspunsuri : MERELE PĂDUREȘTE, CHISĂLIȚA "borșul", MACRIȘUL, TULIȚI DE MACRIȘ 250, oțetul, filtrómu "lămăia", ZERUL, CHISĂLIȚA "borșul" 284.
D.: [x] oțetu oz, lapte puscã 010, ? 012.

LIMBA ÎNCĂRCATĂ

„LANGUE CHARGÉE”
[6917]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți că e limba omului bolnav ?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns : ALBĂ. S'a mai răspuns : ARSĂ 260-279, 987, BEȘICATĂ 4-478-531, VÂNĂTĂ 646-666, ÎNCĂRCATĂ 728-791, NEAGRĂ 769-872, VENI-NODIȘ 36, A ALBIT (limba) 47, FRIPTĂ 76, ALBICIASĂ 150, I SE ALBEȘTE (limba) 182, ÎNFOCATĂ 284, albîjê 346, ARE ALB PE LIMBĂ 362, ARE BUBUȘOARE (pe limbă) 405, GALBENĂ 463, ARE BEȘICI (pe limbă) 872. S'au dat două răspunsuri : PĂRPOȘITĂ, CU BUBIȚE 2, ALBEȘTE, ARDE DE FOC 29, ALBĂ, NEAGRĂ 95, ALBĂ, UMFLATĂ 157, BRASĂ, NEAGRĂ 192, CREPATĂ, FIARTĂ 310, ALBOAIE, FIARTĂ 316, ALBĂ, ARSĂ 399, ALBINEAȚĂ, ARSĂ 520, ALBĂ, ÎNCĂRCATĂ 537, FIARTĂ, ALBĂ 574, ARE O CAMĂȘĂ ALBĂ, Î S-O ZMO-LI limba 856, ALBĂ, CU BĂȘICUȚE 876. Nu s'a știut răspunde în 8.899.
D.: x bîrâna limba oz, n-ajgi limba, in si-ascrumă limba 010, limba l-u albă li galbină 012.
M.: [ung] fęjier, lęfçjôt 192, kî vîm fôvę p hęjivę 287, lęfç, fęjier 575.
[rut] bîlî, zroobêta se plîșnucã na jęzjêti 366, sîni jazic 666.
[sârb] bîel 25, [çn, po]çnio od vãtre jęzic [acentul pe ç] 37.
[bulg] puçêrjêti 48, jîelç 991.
[sâs] bãlôvîhî jay 143, z az bã-luãçt 245.
[i]g] i sib parni "albă" 769.

[6881]

I. Întrebare indirectă. Mormăind printre dinți, am întrebat: Cum ziceți că vorbește cineva când vorbește așa?
I. 64. nîma bondănêștê.
264. Subiectul aprobă forma dată de un subiect ocazional.
349. mindrănêștê pe drum.
414. vorbêștî pîntrî dinți.
465. bolmăjăști im minția lui sîngur.
478. [x] mormăiit ca ursu.
605. vorgêștî sîngur.
635. dăcă nû rûpe vôrbe.
636. „merge pe drum” murăiit sîngur.

[6882]

I. Întrebare indirectă. Imitând bălbăitul, întrebam: Cum ziceți că face cineva când vorbește așa?
I. 2. mîă, scyôcê-ș gacîcîi "gouarecie" dig gûră!
95. gîgăjêștî vôrba.
147. gîgăjê vôrba.
157. [x] gîgăjî.
174. i s-acăjî limba.
179. s-ăjî dă nu pîod vorbi bine.
486. ăre ăjî, legătă limba dă vîrf; sînt băbe căre tîle ăjî cu o trestigără ăjî limba.
62. [z] bîhî. [z] prezintă că verbul din urmă înseamnă: repetă același lucru de 3-4 ori, pisălogește.

M N

SCRĂȘNEȘTE DIN DINȚI „IL BRINCE DES DENTS” [6918]

I. Întrebare indirectă. Scrașnind din dinți, am întrebat: Cum ziceți că face cineva când face așa?
II. Dăm mai jos răspunsurile în transcriere fonetică: crîscyănê din gînj 2, scripîmî [a], scrijîjê măs-ălii 4, scrijîjê cu gînj 27, crîscîjî dinți 29, scrijîjêșcê din gînj 36, scrijîjêșcê din gînj 47, crîscă 53, crîsc [x] 64, scrijîjê-m măs-ălii, în gînj 78, rîpî-m măs-ălii 95, crînjănê-n dinți 102, scrijîjê 105, crîjîjê-n dinți 130, crînjănê 147, crînjănê din dinți 157, crînjănê 172, [x] crînjêștê, [x] crînjêștê-n dinți 189, crînjîe din dinți 192, crînjêștê-n dinți 219, crîscă-m măs-ălii 228, crînjîești-n dinți [z] 235, crîscă-n gînj 250, crîscă-n dinți 260, crînjîm [x], crînjîescu-n dinți [x] 272, crîscă din dinți 279, crîscă 284, hîrjîjêșcê din dinți 310, rîjîjêsc în dinți [x] 316, crîscă 325, crîscă din dinți 334, crîscă-n dinți 349, crîscă cu dinți 353, crîsc [x] în dinți 362, crîscă în dinți 365, scrîjîjî-n dinți 386, scrîcî 399, crînjîjêșcî 405, scrijîcă 414, crîscă din dinți 431, crîjîjî 455, crîscă 463, [x] crîjîjî, [x] crîscă 478, crîscă din dinți 574, crînjîești 605, crîscă din dinți 645, scrijîcă din dinți 660, crînjîește din dinți 682, crînjîești sau crîscă 54, crîscă din dinți 520, crîscîi din dinți 531, [x] crîscîi [z] 537, crîscă 551, scrijîjêștê din dinți 705, scrijîjî din dinți 725, scrijîjêșcî din dinți 728, crînjîește din dinți 762, scrijîjê dî lei 769, crînjîești [z] 784, crînjîești [z] din dinți 797, scrijîjê 812, scrijîjê-n dinți ori-m măs-ălii 835, scrijîjî în gînj [z] 836, scrijîjêșcî din dinți 848, scrijîjî din dinți 850, scrijîjê din dinți 872, crînjîești [z] 876, crînjîește din dinți 886, scrijîjê din dinți 899, scrijîjê dinți 928, [x] scrijîjî 958, scrijîjêșcî 987.
D.: [x] scripesc cu dinți 02, scribîcă dinții 010, jo răjnes cu dinții, jo crăsnesc.

jo cărțajes dinți 012...
M.: [ung] dicorgggg p fôgăt 192, hîjurgîl p fôgăt 287, kergeli p fôgăt 375...
[rut] crêjçâl [a], crêjçâju [e] 366, scrihêșcê zubămi 664...
[sârb] scribîe u zubi 25, scripi zubi 27...
[bulg] scripîe 48, figîrçat [e] 991...
[sas] crîrçp [inf] 143, ç crîrçt mêt-p dînt „la oraș”, măt-p jînt „la țară” 245...
[[ig] scrijîiil anda-i dând 769.

STREPEZESC DINȚII „J'AI LES DENTS AGACÉES” [6920]
I. Întrebare indirectă. Când mănânci multe poame, mai ales când nu sunt bine coapte și cam acre, ce simți la dinți și la mâsele?
II. Dăm mai jos răspunsurile în transcriere fonetică: stărpîjêșcê gînjî dî acrîjîlă 2, s-a stărpîjêșcî 4, stărpîjêșcî 8, sâ stărpîjêșcî 27, sâ stărpîjêșcî 29, stărpîjêșcî gînjî dî acrîjîlă 36, stărpîjêșcî, m-o stărpîjêșcî gînjî 47, stărpîjêșcî 53, stărpîjêșcî 64, sâlbîjêșcî 76, sâ stărpîjêșcî 95, stărpîjêșcî 102, sâ stărpîjêșcî 105, çtrepejêșcî, m-o çtrepejêșcî dinți 130, n-o stărpîjêșcî dinți 141, sâ stărpîjêșcî 157, stărpîjêșcî dinți 172, ç sâ stărpîjêșcî dinți 182, s-a stărpîjêșcî dinți 192, sâ stărpîjêșcî 219, [e] s-o stărpîjêșcî, mîi s-o sârbîjêșcî dinți 228, sâ stărpîjêșcî 235, s-o stărpîjêșcî [e] 250, stărpîjêșcî dinți 260, im stărpîjêșcî dinți 272, stărpîjêșcî 279, stărpîjêșcî dinți 284, stărpîjêșcî dinți 310, mî-s stărpîjêșcî dinți, sâ stărpîjêșcî 316, mî-s stărpîjêșcî dinți 325, sâ stărpîjêșcî 334, sâ sârbîjêșcî 348, is stărpîjêșcî dinți, sâ stărpîjêșcî dinți dî acrîjîlă 349, mî-o stărpîjêșcî dinți 355, mîi-s stărpîjêșcî dinți, mî-o stărpîjêșcî dinți 362, ma mînjîcă dinți dî acrîjîlă 365, sâ stărpîjêșcî 386, sâ terjîjêșcî dinți 399, ço çipîjîești dinți dî ăcru çîj 405, sâ terjîjêșcî dinți 414, ç dîr dinți 431, sâ crîjîjêșcî 455, sâ stărpîjêșcî 463, [x] scrijîjêșcî, [x] scrijîjêșcî 478, trepejêșcî dinți 514, sâ hêtrêscî dinți dî acrîjîlă 520, sâ stărpîjêșcî dinți dî acrimî 531, sâ crîscă 537, sârbîjêșcî dinți 551, n-ă stărpîjêșcî dinți 574, trepejêșcî dinți, trepejêșcî 585, o trepejêșcî dinți și măs-ălii 648, sâ çtrepejêșcî, s-o stărpîjêșcî 666, sâ respîjêșcî 682, sâ stărpîjêșcî, sâ stărpîjêșcî dinți 705, sâ stărpîjêșcî 725, ç sâ stărpîjêșcî dinți 728, sâ scripejêșcî dinți 762, sâ stărpîjêșcî 769, sâ scripejêșcî 784, sâ stărpîjêșcî dinți 791, sâ stărpîjêșcî 812, stărpîjêșcî 835, stărpîjêșcî 836, sâ sârbîjêșcî 848, mî sâ stărpîjêșcî dinți 858, sâ stărpîjêșcî 872, sâ stărpîjêșcî dî acrîjîlă 876, sâ stărpîjêșcî 886, sâ stărpîjêșcî, [x] sâ stărpîjêșcî [e] 899, sâ stărpîjêșcî dinți 928, sâ stărpîjêșcî dinți dî acrîjîlă 958, sâ stărpîjêșcî [e] 987.
D.: [x] dinți mî-ay utîrîit 02, dinții n-amurjîră 010, dinții an si stărpîjêșcî an si stărpîjêșcî 012...
M.: [ung] çivâșlic p fôg 192, çivâșlic p fôgăt 287, çivâșlic p fôg 375...
[rut] mîi oscîmênd 366, oscîma na zubi 660...
[sârb] prokîsi zubi 25, utçnuli zubi od kiselog jêla facentul peç 37...
[bulg] sâ se natçôjîte zăbiti 48, istrâpval zăbiti 991...
[sas] dâ jîhînt ze” mâr irç, [x] ze mâr... 143, zâ vierg irçâl 245...

[ig] stelpezisâjpa mâră dând 769...
DINȚII CANINI „LES CANINES” [6921]
I. Întrebare prin gest. Arătând caninii cu degetul, întrebam: Cum numiți acești dinți?
II. În majoritatea cazurilor s-a răspuns: DINȚII CĂNEȘTI (dinți de câine), dinți cîrscî 95). S'a mai răspuns: colți 36, 47, 310, 365, 389, 405, 455, 463, 478, 520, 531, 646, 668, 784, 872, 987, DINȚII OCHIULUI 147, 157, 172, 182, 192, DINȚII DELA OCHI 260, DINȚII CEI MAI LUNGI 316, scripîog „e cam pe ungu rește” 328, lupi 514, çoiu çliu 605. S'au dat două răspunsuri: dinți di çăliin, çyoçt 431. S'au dat trei răspunsuri: STĂLPII BURII, STĂLPII DINȚILOR, DINȚII CĂNEȘTI 886. Nu s'a știut răspunde în punctul 355.
D.: [x] dinți de çire [subiectul x neagă forma dată de sub. x] 02, çărînte dințîlos 010, dinți di çoiu 012...
M.: [ung] ç çîmpfog 192, çîmpfog 287, ç çîfç fôgç, [x] çîmpfog 375...
[rut] çukçjîjî zubi 366, zubi jîçt 666...
[sârb] çuçêlâti 25, ? 37...
[bulg] çuçêjî zăbi 48, çuçêjî zăbi 991...
[sas] ççjçpênt, ççyççjçpênt 143, dç ççjçpênt 245...
[[ig] çl dând çuçicâne 769.

MĂSEAUA MINȚII „DENT DE SAGESSE” [6922]
I. Întrebare indirectă. Cum numiți măseaua care crește cea de pe urmă, pe la vârsta de 20 de ani?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns MĂSEAUA DE MINTE. S'a mai răspuns MĂSEAUA DIN FUNDUL BURII 2, 105, 130, 141, 278, 334, 405, 574, 835, MĂSEAUA DIN CAPĂT 36, 47, 76, MĂSEAUA MINȚII 182, 362, 856, MĂSEAUA CEA TÂNĂRĂ 219, 310, COPCER MĂSELELOR 27, MĂSELELE CARE CREȘTE MAI TĂRZIU 102, MĂSELELE OCHIULUI 157, MĂSEAUA DIN URMĂ 192, MĂSEAUA CEA MAI DINAPOI 235, MĂSELE 250, RĂȘNIȚA 284, MĂSEAUA ÎNTREACĂ 346, RĂȘNIȚA DELA CAPUL RĂLÇII 886. S'au dat două răspunsuri: a dila çăpu mäs-ăliilor, mäsă mäs-ăliilor 4, RĂȘNIȚA, MĂSEAUA CEA MARE 272, MĂSEAUA DIN FUNDUL BURII, CEA DE MINTE 365. Nu s'a știut răspunde în 53, 64, 172, 260, 325, 349, 353, 386, 399, 605, 666, 762, 784, 812, 858, 872, 958.
D.: [x] dîntele de pămînte 02, mäsçaua vasîlkçască 010, çofu 012...
M.: [ung] çz ççfçog 192, ? 287, ? 375...
[rut] nâj-puççjî zubbç 366, ? 666...
[sârb] mûdrî zubi 25, ? 37...
[bulg] ? 48, ? 991...
[sas] vâjshâjî ççênt 143, ? 245...
[[ig] çl thâr i çorni “măseaua” hujâjâ 769.

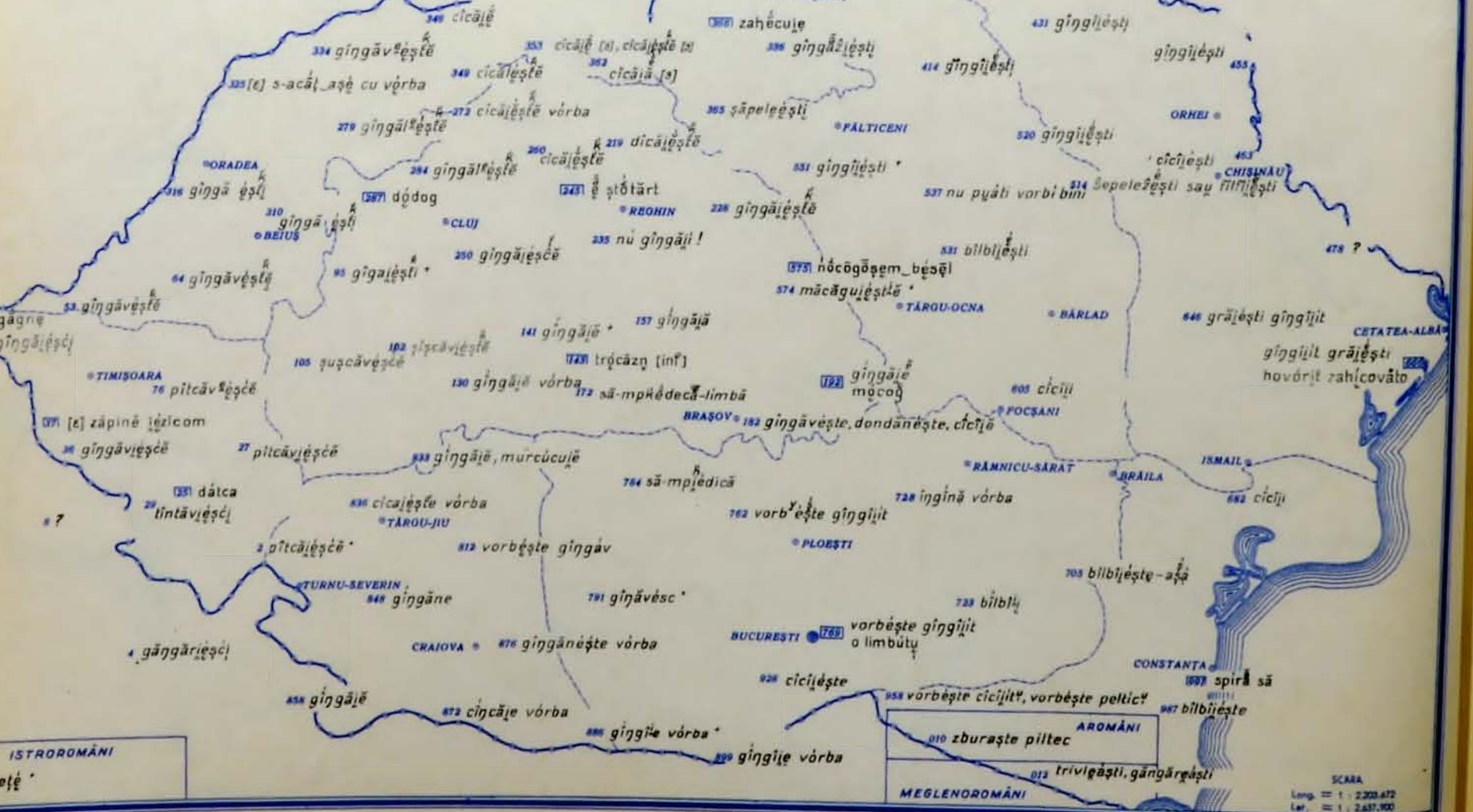
MĂSEAUA MINȚII „DENT DE SAGESSE” [6922]

I. Întrebare indirectă. Scrașnind din dinți, am întrebat: Cum ziceți că face cineva când face așa?
II. Dăm mai jos răspunsurile în transcriere fonetică: crîscyănê din gînj 2, scripîmî [a], scrijîjê măs-ălii 4, scrijîjê cu gînj 27, crîscîjî dinți 29, scrijîjêșcê din gînj 36, scrijîjêșcê din gînj 47, crîscă 53, crîsc [x] 64, scrijîjê-m măs-ălii, în gînj 78, rîpî-m măs-ălii 95, crînjănê-n dinți 102, scrijîjê 105, crîjîjê-n dinți 130, crînjănê 147, crînjănê din dinți 157, crînjănê 172, [x] crînjêștê, [x] crînjêștê-n dinți 189, crînjîe din dinți 192, crînjêștê-n dinți 219, crîscă-m măs-ălii 228, crînjîești-n dinți [z] 235, crîscă-n gînj 250, crîscă-n dinți 260, crînjîm [x], crînjîescu-n dinți [x] 272, crîscă din dinți 279, crîscă 284, hîrjîjêșcê din dinți 310, rîjîjêsc în dinți [x] 316, crîscă 325, crîscă din dinți 334, crîscă-n dinți 349, crîscă cu dinți 353, crîsc [x] în dinți 362, crîscă în dinți 365, scrîjîjî-n dinți 386, scrîcî 399, crînjîjêșcî 405, scrijîcă 414, crîscă din dinți 431, crîjîjî 455, crîscă 463, [x] crîjîjî, [x] crîscă 478, crîscă din dinți 574, crînjîești 605, crîscă din dinți 645, scrijîcă din dinți 660, crînjîește din dinți 682, crînjîești sau crîscă 54, crîscă din dinți 520, crîscîi din dinți 531, [x] crîscîi [z] 537, crîscă 551, scrijîjêștê din dinți 705, scrijîjî din dinți 725, scrijîjêșcî din dinți 728, crînjîește din dinți 762, scrijîjê dî lei 769, crînjîești [z] 784, crînjîești [z] din dinți 797, scrijîjê 812, scrijîjê-n dinți ori-m măs-ălii 835, scrijîjêșcî din dinți 848, scrijîjê din dinți 850, scrijîjê din dinți 872, crînjîești [z] 876, crînjîește din dinți 886, scrijîjê din dinți 899, scrijîjê dinți 928, [x] scrijîjî 958, scrijîjêșcî 987.
D.: [x] scripesc cu dinți 02, scribîcă dinții 010, jo răjnes cu dinții, jo crăsnesc.

MORMĂIE ÎNTRE DINȚI „IL MARMONNE” [6881]

BĂLBĂE „IL BÉGAIE” [6882]

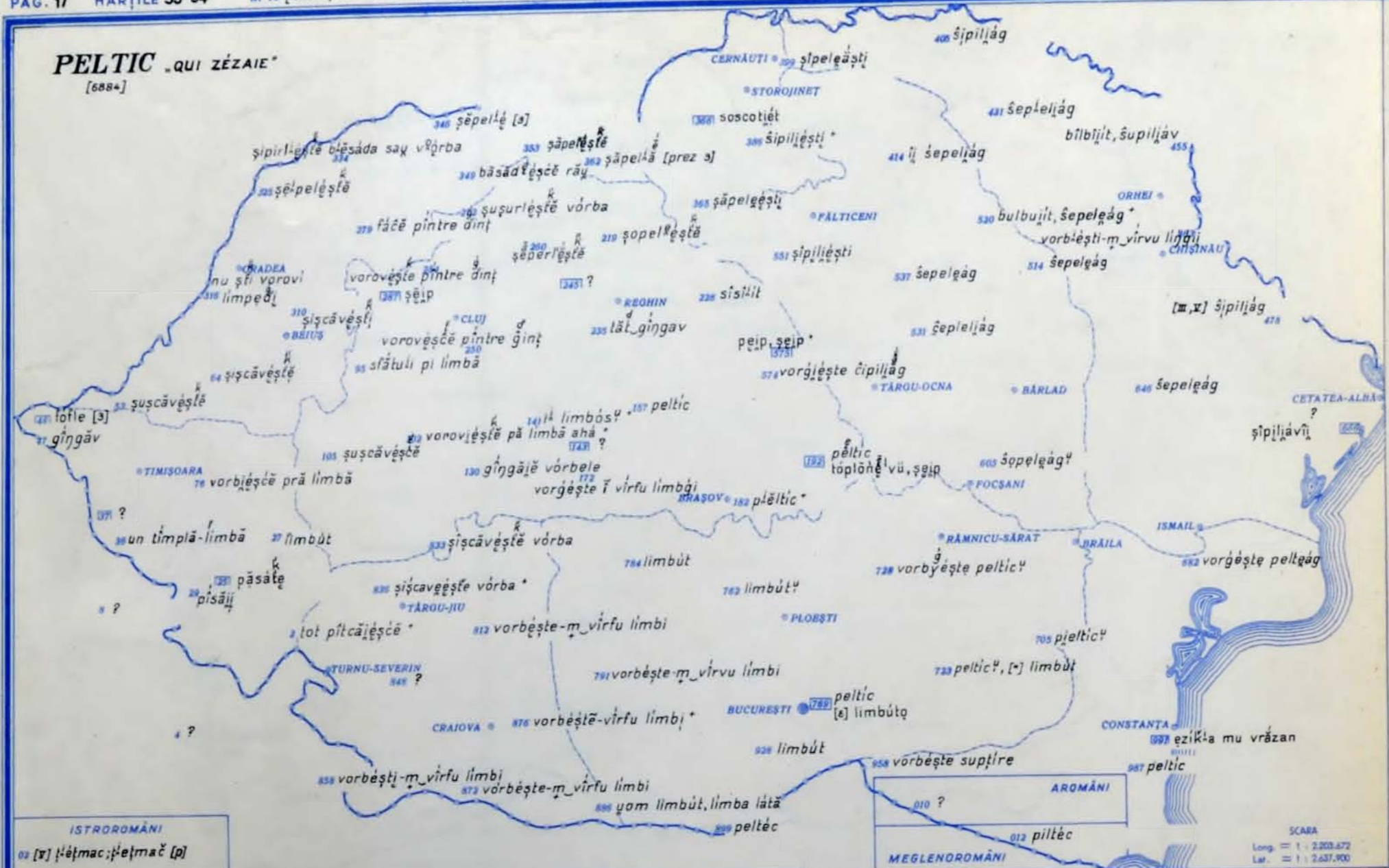

SCARA Long = 1 : 2.200.472 Lat = 1 : 2.637.900

SCARA Long = 1 : 2.200.472 Lat = 1 : 2.637.900

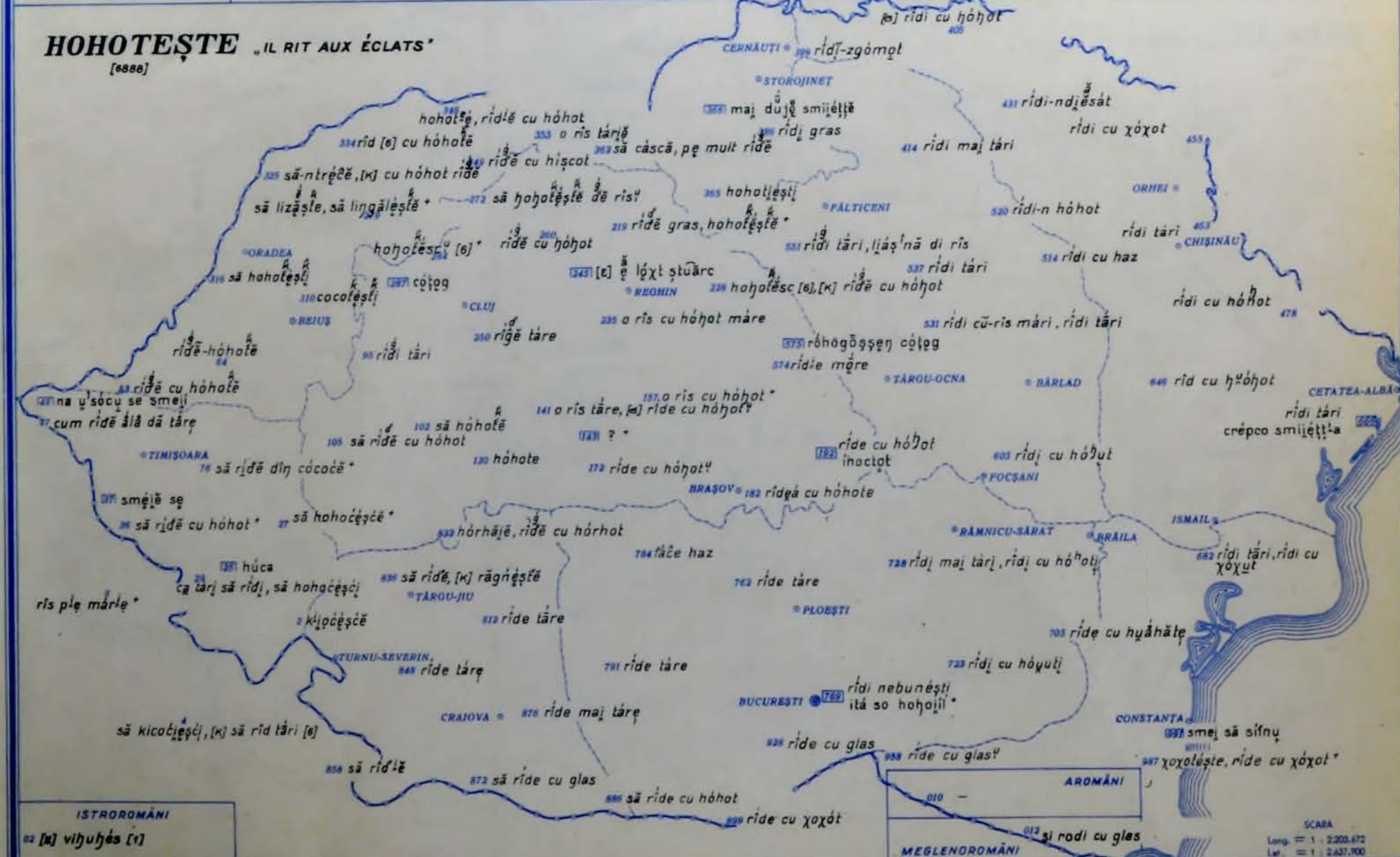

PELTIC „QUI ZÉZAE” [6884]

ISTROROMÂNII
02 [x] h[é]mac; h[é]mac [p]

HOHOTEȘTE „IL RIT AUX ÉCLATS” [6886]

ISTROROMÂNII
02 [x] v[hu]h[é]s [r]

[6884]

I. Întrebare indirectă. Hohotind, întrebăm: Cum ziceți unuia care vorbește așa?
X. 2. [i] limba grășă la [e].
102. aha 'așa'.
141. grășește-limbă.
162. vorbește 7 virfu limbi.
386. vorbești șipiliț. Un subiect ocazional originar din Folticeni a pronunțat tot [e] șipiliț.
520. Șepeleag „se zice mai cu samă despre unul cu multe defecte de vorbire”.
1578. p[é]pem b[é]ș[é]l, p[é] h[é]lve h[é]d[é]n b[é]ș[é]l.
636. limba - mpedecătă.
648. [e] 7 virfu limbi [auzit ocazional de la un copil].
676. je limba apă prisă.
012. p[é]teculi [voc].

[6888]

I. Întrebare indirectă. Hohotind, întrebăm: Cum ziceți că face omul când face așa?
X. 8. c[é] rid [z] ca bogătu, r[é]h[é] [z].
27. hohot.
36. p[é]z[é] cu hohot.
76. p[é]z[é] d[é]n c[é]c[é]c[é].
143. l[é]h[é] „a rade”.
157. hohote [p].
219. căre nu p[é]t[é] să ridă fajr.
279. hohot d[é] p[é]f.
284. „Numai despre femei se zice”.
1769. Subiectul traduce: „Uite ce” hohotește.
987. x[é]x[é]titule [voc].

MN

SCOT MĂSEAU
„JE ME FAIS ARRACHER UNE DENT” [6924]

I. Întrebare indirectă. Ce faci cu o măsea care te doare (în același timp făcând gestul scoaterii unei măsele)?
X. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: o scot. S'a mai răspuns: o scot afară 2. 8. 29. 157. 192. 219. 362. 365. 386. 399. 520. 551. 725. 769. 987, o trag 27. 53. 64. 95. 102. 250. 272. 284. 310. 316. 349. 353, o trag afară 47. 141. 172. 228. 235. 279. 334. 346. 374, o dau afară 605. 812, o ascot afară 326. S'a dat două răspunsuri: o trag afară, o scot afară 105. 885, o scot, o dau afară 682. 728. 928, o trag afară, o scot 260. 848, o scot, o trag 182, o scot, o scot afară 478, o r[é]l, o zmulț 666, o trag, o trag afară 791, o trag, o scot afară 836.
D.: [x] svadi d[é]ntele ke me dor[é] 02, u scot 010, la scot dintill 012.
M.: [ung] kihuzz[é]c 192, kihuzz[é]c 287, kihuzz[é]c 575.
[rut] ūber[é]t, ūk[é]h[é]je, ūd[é] k[é]hn[é]ti zub 366, z[é]v[é]je, z[é]v[é]it zub 666.
[s[é]rb] izv[é]dimo ga 25, v[é]dimo ga n[é]p[é]l[é] 37.
[bulg] izv[é]dim 48, se gu izv[é]diš 991.
[s[é]s] ū[é]nt raj[é]n [inf] 143, ih geve[n] den f[é]nt, [m] ih geve[n] d[é] f[é]nt 245.
[fig] calav[é]v-la, calav[é]v i th[é]r 769.

GAURĂ ÎN MĂSEA
„CARIE DES DENTS” [6926]

X. Întrebare indirectă. Măseaua care te doare, de obicei nu e întreagă. Ce

ziceți că are, când poți, de ex. băga în ea acest v[é]rt de creion?
X. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: gaură. S'a mai răspuns: bortă 95. 219. 260. 272. 284. 316. 346. 349. 365. 386. 399. 405. 451. 455. 463. 478. 514. 531. 551. 574. 605. 646. 666, butoră 47. 53. 76, m[é]nc[é]tură 8. 987, hudă 105. 260, sp[é]rtură 36, hudă 64, butură 102, gaurică 725, scobură 784, s'a găușit 886, e stricată 928. S'a dat două răspunsuri: găușor, s'a găușat 192, gaură, bortă 279. 520, h[é]dră, o str[é]l[é]it v[é]rmele 310, gaură, gaură 325. Nu s'a știut răspunde în 812.
D.: [x] șcufa 02, ? 010, gaură an d[é]nti 012.
M.: [ung] lic 192, ūc[é]p[é] g[é] f[é]g[é] 287, lic[é] v[é] 575.
[rut] d[é]rcă 366, d[é]ră, d[é]rca u z[é]b[é]vi 666.
[s[é]rb] d[é]pca u z[é]bi 25, ū[é]rca 37.
[bulg] d[é]p[é]c 48, d[é]p[é]c 991.
[s[é]s] ? 143, [m] lac[é] „la jară”, l[é]c[é] „la oraș” 245.
[fig] ū x[é]l[é] la th[é]r[é]g[é]i „gaură la măsea” 769.

CERUL GURII „VOÛTE PALATINE” [6928]

I. Întrebare prin gest.
X. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: CERUL GURII. S'a mai răspuns: CERUL GURII 192. 316. 325. 346. 362. 514. 682. 705. 725. 728. 762. 769. 812. 876. 899. 928. 958. 987, șeri-g[é]r[é], șerig[é]r[é] [a] 4, ș[é]r[é]ju g[é]r[é] 105, ș[é]r[é]ju guri 226, ș[é]r[é]ju g[é]r[é] 279, ș[é]r[é]ji g[é]r[é] 334. Nu s'a știut răspunde în 666.
D.: [x] čeru de y[é]ra, [x] n[é]bo de y[é]ra 02, cafc[é]lga 010, s[é]mar 012.
M.: [ung] p[é]z l[é]p[é] 192, s[é]p[é]d[é]l[é]š 287, p[é]z l[é]p[é] 575.
[rut] pid[é]l[é]b[é]nu 366, pid[é]nib[é]na 666.
[s[é]rb] n[é]bo 25, n[é]bo 37.
[bulg] n[é]b[é]t[é] 48, t[é]me 991.
[s[é]s] d[é]r g[é]m[é]n 143, d[é]r him[é]l, [l] d[é]r him[é]l 245.
[fig] ūo č[é]r[é] ū m[é]sc[é] 769.

OMUȘOR „LUETTE” [6929]

I. Întrebare prin gest.
X. D[é]m mai jos răspunsurile în transcriere fonetică: limbur[é]șu 2, limbur[é]ș 4, [e] girg[é]l[é]t[é] 8, limbur[é]șu 27, limbur[é]ș 29, limbur[é]șu d[é]n grum[é]ș 36, limbur[é]șu 47, clemp[é]șu d[é]n grum[é]ș 53, limbur[é]șu d[é]n gir[é]n 64, limbur[é]ș 76, limbur[é]ș 95, limbur[é]șu 102, limbur[é]șu 105, limbur[é]ș 130, [e] mp[é]r[é]t[é]șu 141, clop[é]l[é]u g[é]r[é] 167, ing[é]l[é]t[é]r[é]ja 172, ing[é]l[é]t[é]r[é]ja 182, limbur[é]ș d[é]n ing[é]l[é]t[é]r[é] 192, mp[é]r[é]t[é]șu 219, g[é]ș[é]ru [a] 228, gir[é]l[é]š 235, mp[é]r[é]t[é]ș 250, mp[é]r[é]t[é]ș [l] 1, mp[é]r[é]t[é]șu g[é]r[é] 260, [e] [m] mp[é]r[é]t[é]ș 272, mp[é]r[é]t[é]șu g[é]r[é] [l] 279, mp[é]r[é]t[é]ș 284, limbur[é]ș 310, mp[é]r[é]t[é]șu g[é]r[é] 316, p[é]ja gir[é]l[é] [l] 325, mp[é]r[é]t[é]ș 334, limbur[é]ș 346, mp[é]r[é]t[é]șu 349, ing[é]l[é]t[é]r[é]ja, [m] mp[é]r[é]t[é]ș 553, mp[é]r[é]t[é]șu [a] 362, spir[é]t[é]șu d[é]n grum[é]ș 365, apar[é]t[é]ș 366, ? 399, mp[é]r[é]t[é]ș 405, om mp[é]r[é]t[é]ș, mp[é]r[é]t[é]ș 414, g[é]ș[é]ru 431, mp[é]r[é]t[é]șu 450, [e] apar[é]t[é]ș, subiectul știa cuv[é]ntul, dar n[é] vrul să-l spuie; i se p[é]rea că e cuv[é]nt rusesc 463, [m] g[é]ș[é]ru, apar[é]t[é]ș 478, g[é]ș[é]r 514, mp[é]r[é]t[é]șu gir[é]l[é] 520, ūomuș[é]r 531, mp[é]r[é]t[é]șu gir[é]l[é] 537, [e] spir[é]t[é]ș, spir[é]t[é]șu d[é]n f[é]ndu g[é]r[é] 551, limbur[é]șu gir[é]l[é] la ing[é]l[é]t[é]r[é] 574, gir[é] gir[é]l[é]u, ing[é]l[é]t[é]r[é] 987.

[6889]

I. Întrebare indirectă. Cum ziceți că face femeile când răd infundat între ele ?
II. 284. Subiectul obșnuit confirmă prin „da” răspunsul dat de un subiect ocazional.

[6897]

I. Întrebare indirectă. Sforând, întrebăm: Cum ziceți că face omul când, dormind, face așa ?
II. 2. păr-kie o plicat cu părși.

MN

Își UMFLĂ OBRAJII „IL GONFLE LES JOUES” [6930]

I. Întrebare indirectă. Umflându-mi obrazii, întrebăm: Cum ziceți că face cineva când face așa ?
II. Dăm mai jos materialul în transcriere fonetică: ōflă gura 2, ȝ-ŋmflă obrazu, ȝ-ŋmflă fâlcii 4, cē ŋmflă 8, ōflă būsii 27, būs. ŋ ŋfl [a] 29, ŋflă būsii 36, ōflă būsii 47, sâ ŋflă obrazile 53, ōflu gura 64, ōflă būsii 76, ŋmflă būsii 95, obrazȝ, ŋ-floȝ [s] 102, sâ ŋflă obrazu 105, ŋflă dim būsă, ŋflă bută 130, te ŋflă 141, sâ ŋflă obrazu 157, ŋflu obrazu 172, ŋm ŋflu būsii 182, ŋmflă obrazȝ 192, ŋē boșflȝ; mâ boșflu 219, am ŋflăt obrazȝ 228, ȝ-ŋ ŋflăt la obrazȝ 235, cē-fo [a] 250, ŋflu obrazu 260, ŋē ŋflămȝ; ŋ ŋflă gura 272, ŋ ŋflă obrazu 279, ŋ ŋflă obrazu 284, sâ ŋmflă la obrazȝ 310, ŋm ŋflu obrazu 316, sâ ŋflă 325, mâ ŋflu la obrazȝ 334, ŋ-ŋflă gura 353, sâ ŋflă 362, ŋflă obrazu 365, boșflăȝ obrazu [a] 366, sâ ŋflă; s-ŋ-flăt obrazȝ 399, sâ ŋflă 405, sâ ŋflă obrazȝ 414, sâ ŋmflă obrazȝ 431, sâ ŋflă obrazȝ 435, am ŋmflăt obrazȝ 463, fâls, li ŋflă 478, ŋflă fâlcii 514, ŋflă obrazȝ 520, ŋflă obrazu 537, sâ ŋflă 537, sâ ŋmflă obrazu de o boală 551, ȝ-ă buflăt obrazu 574, ŋmflu obrazȝ 605, sâ ŋflă fâlcii 646, ŋflă cu sūflăt gura [s] 666, am ŋmflăt obrazȝ 662, sâ ŋflă 705, ŋmflă būsii 725, sâ ŋmflă 728, s-ă ŋmflă cu būsii marȝ 762, ŋflă fâlcii 769, sâ ŋmflă 784, ŋmflă obrazȝ 791, ȝ 812, ŋflu būsii 817, 833, te ŋflăt-obrazȝ 836, făcēm būs [a] 848, ŋē ŋflă [a]; sâ ŋflă būsii 858, ŋmflă fâlcie 872, sâ ŋflă, ŋflă dī fâlc 876, ŋflă gura [aor-ȝ] 886, ŋflă būsii 899, sâ ŋmflă fâlcă 928, făcē būs 958, ŋmflu obrazȝ 967.

[sârb] napina lije 28, nâdûva [s] doraz 37...
[bulg] sâ nadûva 48, nadûva sâ 991...
[sâs] ă blejst dâ bęcâr of 143, [e] blâst ziy of 245, [ŋg] phuKarê o obrâzȝ 769.

1) CIOC, 2) MUSCĂ, 3) FAVORIȚI „1) BARBIȚE, 2) MOUCHE, 3) FAVORIS” [6932]

I. Întrebare prin gest. Schițând cu mâna dreaptă forma ciocului, a muștei și a favoriților, întrebăm: Cum numiți barba care ȝ-o lasă unii numai în vârful bărbiei, sau numai sub buză sau numai în dreptul urechilor ?

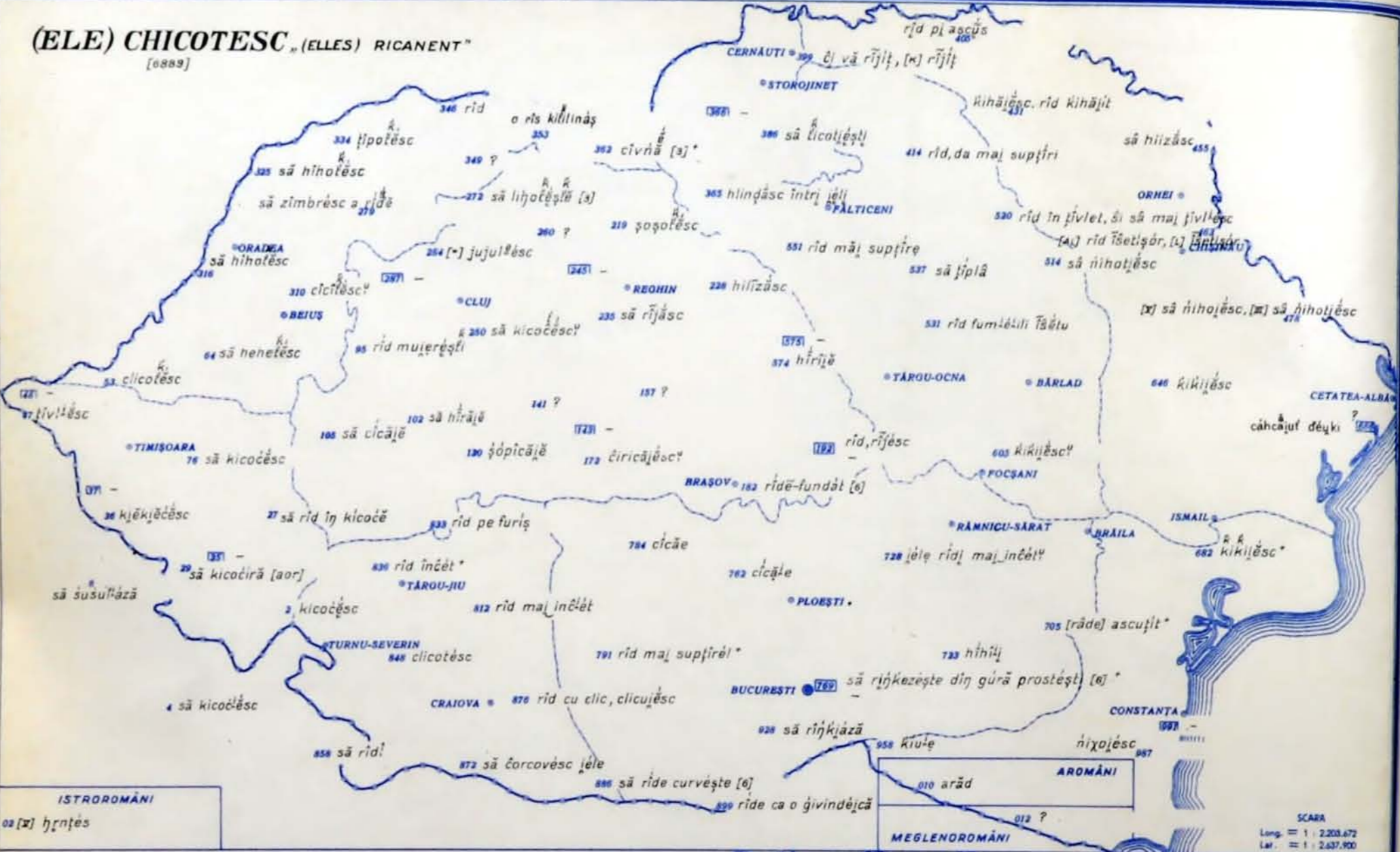
II. Dăm mai jos răspunsurile în transcriere fonetică: ŋ ŋmfoȝ dȝ bârba ca ŋ dâni, 2) aȝ lăsât la bârba ca ŋ lîndic nu l-aj doras [ŋ], 3) pocumpört 2, 1) lăsă ŋm vîrvu la bârba, 2) ȝ, 3) panțârȝ 4, ȝ kîsârȝ, kîsârȝu [aȝ], 2) ȝ, 3) pocumpört 8, 1) mfoȝ, 2) ȝ, 3) pâcupmârȝ 27, 1) cîta cot dâ bârbe ca căpră, 2) ȝ, 3) pocumpört 29, 1) ȝ, 2) ŋ ŋ kîsâr dâ bârba, 3) vfoçumpört 36, 1) nûm aȝ l-ă lăsât, 2) puȝa căȝlîi, ȝ-o lăsât puȝa căȝlîi la gură, 3) pocumpârȝ 47, 1) căȝzâr bârba, 2) pâr puȝn 3) zoluf, mai de mult, ȝ pocumpâr 55, 1) căȝzâr bârba, 2) ȝ, 3) pocumpâr 64, 1) nûma bârba ră-mîhê bârba, pâ lăzurȝ sâ răde, 2) puȝa căȝlîi [ŋ], 3) pocumpâr 76, 1) (e) bârba, 2) ȝ, 3) pōcupmōȝ 95, 1) nûma o ŋ ŋ bârba, 2) ȝ, 3) pocumpârȝ 102, 1) bârba ascu-ŋiă, 2) [e] um moȝ ŋ bârba, 3) pocumpâr 105, 1) cōȝȝ, 2) cōȝȝ 3) ȝ 150, 1) o bârba hîcîȝ, 2) o ŋr de bârba hîcî, 3) pocumpârȝ 141, 1) [e] cōȝ, 2) [e] bârba, 3) pō-cîmpâr 167, 1) ȝ, 2) bârba, 3) pocumpârȝ 172, 1) bârba în cōȝ, 2) [e] barbi-ȝhōn, 3) fâfurizȝ [p], 182, 1) bârba, 2) cōȝ de bârba, 3) cîrȝhōnȝ 192, 1) bârba, 2) o ŋ ŋ bōt ŋ pâr, 3) ȝ 219, 1) bârba ŋnainîfê, 2) nûma ŋ zmoc, ȝmoc, 3) pōcîm-pâr 228, 1) [e] bârba ascuŋiă, 2) smoc, ȝmoc ŋ bârba, 3) bârba reȝască, [k] bârba ŋe împârât 235, 1) ȝ-o lăsât bârba, 2) bârba nûma sub bûză, ȝ-o lăsât bârba ca căpre-ŋe, 3) pōc im pârȝ 250, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) pō-cîmpört 260, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) pocumpâr 272, 1) ȝ, 2) cūp, 3) pocumpârȝ 279, 1) ȝ, 2) cūp, 3) pocumpârȝ 284, 1) o lăsă floȝ a-ŋ-ȝ vîrvu bârbi, 2) pōȝȝ, 3) pōcîrȝ 310, 1) bârba iudovăscă, 2) ȝ, 3) pocumpârȝ 316, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) pocumpârȝ 325, 1) ȝ, 2) bâr-bucă, 3) copompört 334, 1) bârba ascuŋiă 2) ȝ, 3) ȝ 346, 1) bârba, 2) pfoçȝ, pocuȝȝ, 3) pocu-m pâr [a]; [e] pfoçur, im pâr [p] 349, 1) poc în pâr, aîc [la bârba], 2) ȝ, 3) poc în pâr, ȝ aîc [la ureche] 353, 1) cūp, 2) ȝ, 3) pocumpâr 362, 1) bârba, 2) ȝ-o lăsât sâmn dȝ bârba popăscă, 3) fâvôrȝ 368, 1) ȝ pîjbârba, (pȝ nemȝ) ȝȝȝȝ, 2) ŋ ŋup sub bûză, 3) fâvôrȝ 386, 1) ȝtu-ŋiă bârba, 2) ȝ, 3) fâurȝȝȝ, fâurȝȝȝ 399, 1) bârba, 2) ȝ, 3) bōkimbârȝ 405, 1) cōȝ, 2) barbîȝon, 3) lăsă persûnȝ mai lûȝl 414 ȝ juŋic, 2) cūp, 3) pōkimbârȝ 437, 1) [e] o berbîȝcă, 2) ȝ, 3) bukimbârȝ 469, 1) bârba răsă ȝ lăsâtă ŋm vîrvu o lăcă, 2) ȝ, 3) persûnȝ 463, 1) bârba, 2) ȝ, 3) pintinȝ 478, 1) cōȝ, 2) ŋf, 3) persûnȝ 514, 1) o lăcă dī bârba âri, 2) barbîȝon, 3) persûnȝ 520, 1) cōȝ, bârba cu cōȝ, 2) fâburîȝă, o lăsât fâburîȝă, 3) perçûnȝ 537, 1) cōȝ, 2) barbîȝhōn, 3) perçûnȝ 537, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) ȝ 551, 1) bârba, 2) bârba, 3) bōrcȝ ȝȝ 574, 1) cōȝȝ, 2) ȝ, 3) britōn, [k] fâgurîȝ [p] 605,

1) ȝ, 2) muscă, 3) ȝ 666, 1) cōȝ, 2) ȝ, 3) perçûnȝ 602, 1) fâcâllî [a], 2) muscă, 3) fâfurîȝ 705, 1) fâcâllîȝ, 2) o muscă, 3) fâfurîȝ 723, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) fâvôrȝȝ [p] 728, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) pōkimbârȝ [p] 846, 1) o ŋr dâ bârba, 2) ȝ, 3) ȝ 762, 1) cōȝ, 2) tot cōȝ, 3) fâfurîȝ 769, 1) cōȝ, 2) cā-ȝiă, 3) juŋuŋi 784, 1) cōȝ, 2) to cōȝ, 3) zu-luŋi lûnȝi 791, 1) tot bârba, 2) ȝ, 3) ȝ 812, 1) [e] o lăsă cu moȝ, 2) ȝ, 3) [e] picumpâr 833, 1) un cōȝ de bârba, 2) cāȝăȝ, bârba mică, 3) dâiuf 836, 1) lăsă bârba jumătate, 2) lăsă căȝă, 3) zâlufȝ, fâgurîȝ 848, 1) bârba, 2) [e] bâr-buȝă, 3) zuluŋfȝ 858, 1) cōȝ, cōȝ de bârba, 2) tot cōȝ de bârba, 3) zuluŋfȝ 872, 1) [e] fâgurîȝ, [k] cūf, cūf dâ bârba, 2) ȝ, 3) perçûnȝ 876, 1) cōȝ dâ bârba, 2) o firimîȝă dâ cōfuleȝ sub bûză, 3) juŋuŋi 886, 1) cōȝ, lăsă cōȝ, 2) fâvôrȝȝ, 3) juŋuŋi 899, 1) cōȝ, 2) cōȝ, 3) ȝ 928, 1) bârba mică, 2) ȝ, 3) juŋuŋi 958, 1) fâcâllîȝ, 2) cōȝ im bârba, 3) perçûnȝ 987. D.: [z] 1) ȝ, 2) muscă, 3) ȝcârâniȝa 02, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) ȝ 010, 1) ȝ, 2) bârbiȝcă, 3) ȝ 012... M.: [ung] 1) hęcęcęcęcî, 2) ȝ, 3) bōr-cō 192, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) pocumpört 287, 1) ȝz âllârȝ ȝpçâllîȝ hōȝ, 2) ȝ, 3) bōrcō 575... [rut] 1) borodâ rostjâ [ec cȝnōc, 2) ȝ, 3) obfêcōc 366, 1) ȝ, 2) ȝ, 3) pō-combârȝ 666... [sârb] 1) brâdîȝa, 2) pōd bûȝom ne obrîlvno, 3) juŋuŋf 25, 1) ȝ, 2) hęcęcęc, 3) pocumpört 37... [bulg] 1) brâdâ, 2) brâdîȝ, 3) ȝz-luŋȝ 48, 1) [e] brâdîȝcă, 2) [e] cūȝc, cōȝ, 3) [e] ne sâ brâsnȝ sîcçârâ brâdâ 991... [sâs] 1) ȝ, 2) ȝ, 3) ȝ 143, 1) dîr-bûȝrȝ, 2) dîr bûȝrȝ, 3) [e] bōçmbuȝrȝ 245 [ŋg] 1) cōȝ, 2) musculîȝȝ, 3) fâ-furîȝa 769.

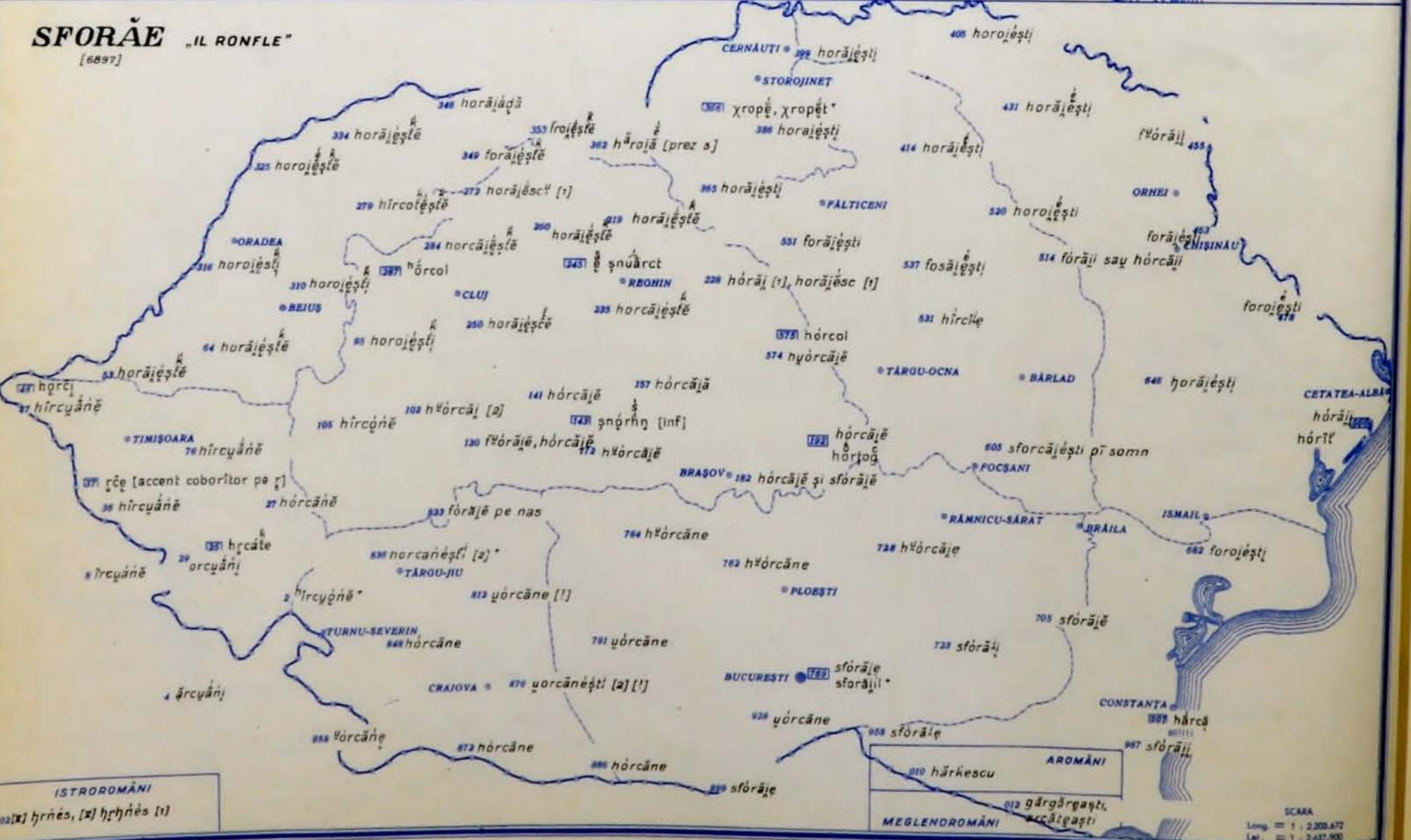
SE RADE „IL SE RASE” [6933]

I. Întrebare indirectă. Făcând cu mâna gestul rasului, întrebăm: Cum ziceți că face omul cu barba când face așa ?
II. În majoritatea cazurilor s-a răspuns: SE RADE. S-a mai răspuns: SE BARBIERE-ȝTE 192, 514, 520, 537, 537, 551, 605, 728, 762, 769, 791, 812, 876, 899, 928, 967. S-au dat două răspunsuri: SE RADE, SE BARBIERE-ȝTE 414, 662, 723. D.: [a] obrî me voȝ ‘mă voui rade’, [x] britva cu cē se bre ‘briciul cu ce se rade’, jo me bres 02, sursescu 010, mi brîȝos 012... M.: [ung] męgbęřtęvâjȝ 192, bęret-vâicozic, lęberetvâjȝ 287, lęberetvâjȝ 575... [rut] brętiȝe 366, brętiȝ 666... [sârb] brîlvi se 25, brîȝa 37... [bulg] se brâsne 48, brâsnȝ brâ-dâ 991... [sâs] razȝrȝȝ [inf] 145, ȝ pîȝrȝt ziȝ 245... [ŋg] rândel i bârba.

(ELE) CHICOTESC „(ELLES) RICANENT” [6889]

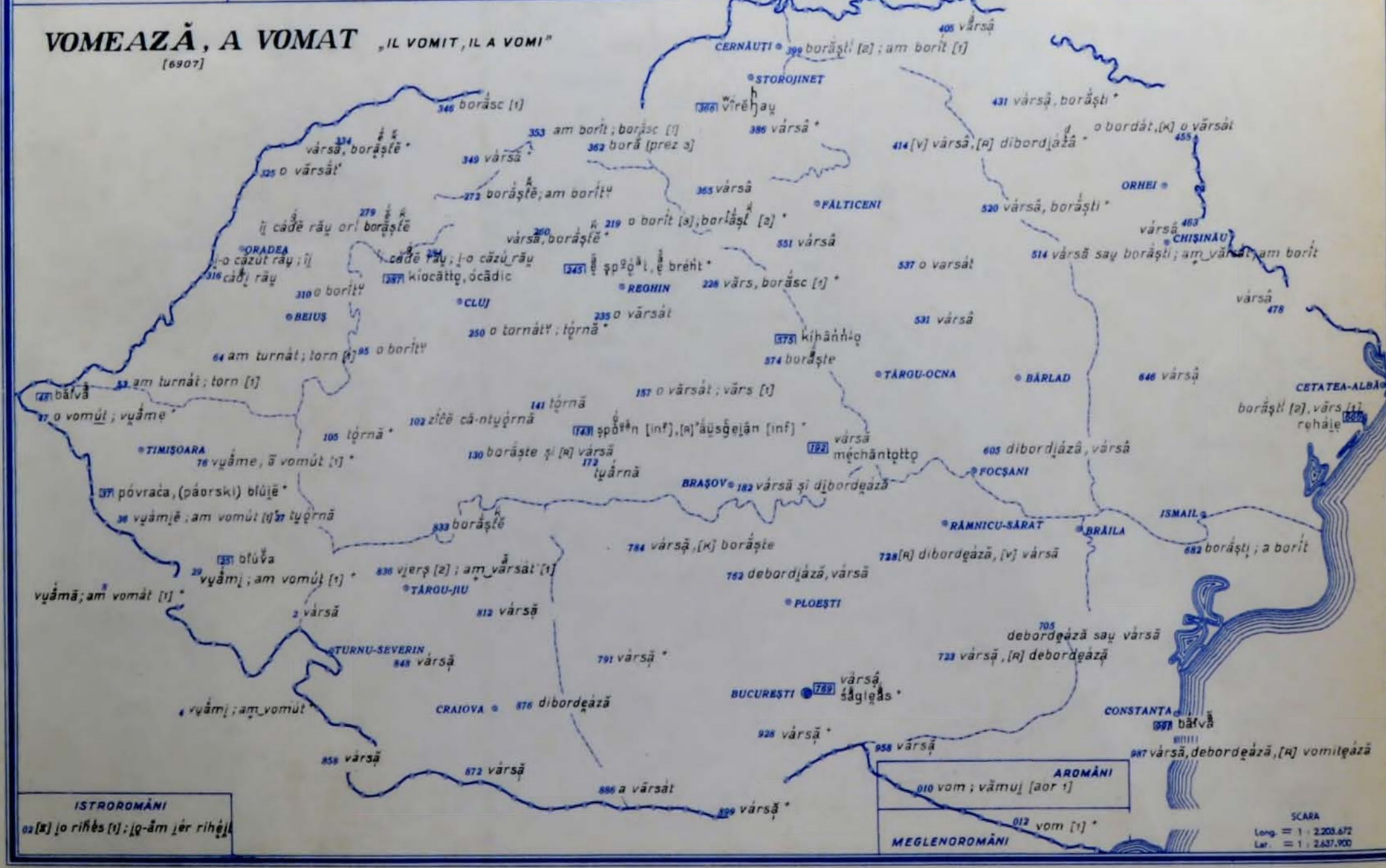
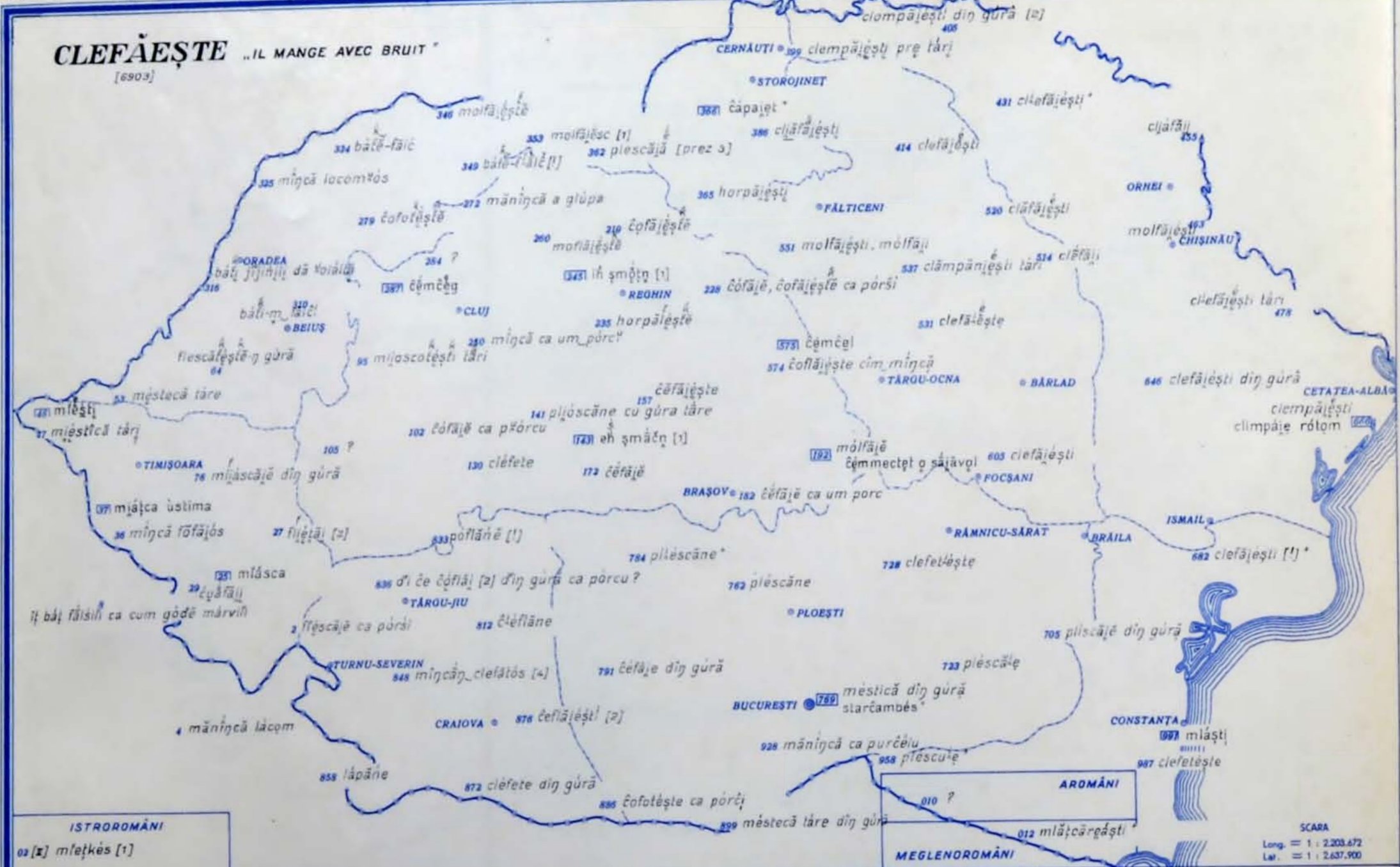

SFORĂE „IL RONFLE” [6897]

SCARA Long. = 1 : 2.203.672 Lat. = 1 : 2.237.900

SCARA Long. = 1 : 2.203.672 Lat. = 1 : 2.237.900

[6903]

I. **Întrebare indirectă** : Cum ziceți când cineva mănâncă așa de șgomatos că-l auzi de departe ?

II. [366] *čăpajet jac svehá*.
431. *clăfăiești din gură*.
682. *clăfăiești din gură*.
[769] *so stardambes cãșgã - ae ce mestečã așã urit* .
784. *mîncã ca pãrteț*.
938. *pieșculeț din gură*.
012. *șã mlațcãreș ca porc*.

[6907]

I. **Întrebare indirectă** : Cum ziceți când cineva (imboldăvind) se, dă afară pe gură tot ce a mâncat ?

II. 4. *vȃom [1] ; vȃomi [2] ; vomîem [4] ; vomuj [aor 1]* .
6. *vȃomi [2]* .
29. *vȃom [1]* .
36. *vȃom [1] ; vȃomi [2] ; vȃomîem [4]* .
[37] *pãorski "jãrãnește"* .
47. *vom [1] ; sã vȃomã [sub j 3]* .
76. *vom [1]* .
105. *torn [1] ; torn [2]* .
1743. [R] *"ãșșeșãn [inf] [eufemism]* .
219. *sã dîșe-n dȃșã țeluri : mai nãințe dîșe c-o borit ; borlãș [2] - amũ prind a dîșe : ș-a j vãrsãt ?*

228. *gorãsc [1] "așã zic bãtrãni"* .
[245] *ș breht [eufemism]* .
250. *torn [1] ; torn [2]* .
260. *vãrsã - o fîrdũcã mai fajn* .
354. *borãște, acșeje - mai uritã vȃvrã* .
349. *vãrsã [1]* .
386. *sã vjersã [sub j 3]* .
414. *o borit (mai urit)* .
431. *o prĩs a vãrsã* .
520. *"bolerește se zice " dibordjãzã"* .
[769] *"a vãrsãt"* .
791. *vãrs [1] ; verș [2]* .
899. *i s-a aplecãt* .
928. *vãrsãturã* .
012. *añ vini vumãturã* .

M N

BRICIU "RASDIR" [6934]

I. **Întrebare indirectă** : Cum spuneți unei-tel cu care se rade omul ?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: **BRICIU** . S'a mai răspuns : **BRICIU DE BĂRBIERIT** 812-876, **CUȚIT DE RAS** 2, **BRICIU TRAIETOR** 848 . S'au dat două răspunsuri : **BRITFA** "de fabrică", **BRICIU** "când se face dintr'o custurã de coasã" 399 .

D.: [z] *britva [s] ; britvi [p]* , [z] *brivna, britva 02, cusurafe 010, brič ; britčur 012* .

M.: [ung] *o bėretvãvpl 192, bėretvãvpl 287, bėretvãvpl, bėretvķėșvpl, bėretvķ 575* .

[rut] *brėtvã 360, britfa 606* .

[sãrb] *brivãșam [instrumental] 25, brivãșem [instrumental] , brivãč 37* .

[bulg] *brãšn [č] 48, brãšnič [s]* ; *brãšnič [p] 991* .

[sãș] *raziřrmjėsãr 143, deț șiermãșãr 245* .

[fig] [al] *o bričũ , [4] o bričũ 769* .

SPÂN "IMBERBE" [6935]

I. **Întrebare indirectă** : Cum îi ziceți bărbatului căruia nu-i cresc nici barbă nici mustăți ?

II. Dãm mai jos întreg materialul în transcriere foneticã : *spĩn 2, čosãy 4, čoš 6, [e] nu-ț pãrõs 27, spĩ 29, čvõș 36, čõžãc 47, piellėg 53, mujėrõtã 64, čuș 76, n-o crescut bãrbã și mustjãșã pi jėl 96, spĩn 102, [e] čos 105, spĩn 130, spĩn 141, spĩn 167, spĩn 172, spĩn 182, spĩn, spĩnãtic 192, spĩnãtic 219, spĩn228, spĩnãt 235, spĩn 250, spĩrc 260, spĩn 278, spĩnãtic 279, spĩn 284, copãri 310, copõs 316, n-are bãrbã, n-are mușteje 325, cop 334, fãrã bãrbã 346, spĩnãtic 349, spĩn 353, spĩnãy 362, spĩn 366, spĩn 386, om fĩmijetic 399, spĩn 405, spĩn 414, spĩn 431, spãn 455, spĩn 463, spĩn 478, spĩn 614, spĩn 520, spĩn 531, spĩn 537, spĩn 551, [e] cõpũ 574, spĩn 605, spĩn 646, spĩnãtic 666, spĩn 682, spĩn 705, spĩn 725, spĩn 728, spĩn 762, spĩn 769, spĩn 784, spĩn 791, spĩn 812, spĩz 833, spĩn 836, spĩn 848, kjo-sãy 858, spĩn 872, spĩn 878, spĩn 886, spĩn 899, spĩn 928, spĩn 958, spĩn 987* .

D.: [z] *lij 02, kusé 010, Roș 012* .

M.: [ung] *cõpũ 192, ? 287, čõrșãju 575* .

[rut] *bãbėcã, bãbuc 366, holobõ-rõtčã 666* .

[sãrb] *čelãv po lju 25, čõșav 37* .

[bulg] *čĩs čpėgĩ 48, kũšũ 991* .

[sãș] ? 143, ? 245 .

[fig] *o spũno 769* .

FAȚĂ "VISAGE" [6936]

I. **Întrebare prin gest** .

II. La singular s'a răspuns în majoritatea cazurilor **FAȚĂ** . S'a mai răspuns : **OBRAZ** 8-76-95-130-172-353, **FAȚA OBRAZULUI** 2, 29-102-316-431-784, **LIȚĂ** 4 . S'au dat două răspunsuri : **OBRAZ**, **FAȚĂ** 27, 36-182-349, **OBRAZ**, **FAȚA OBRAZULUI** 250, **INTREG OBRAZUL**, **FAȚA** 386, **FAȚĂ**, **FAȚA OCHILOR** 876 .

La plural s'a răspuns în majoritatea cazurilor **FEȚE** . S'a mai răspuns : **FEȚE** 157, 192-235-682-705-723-728-762-784-791-872-876-928-958-987, **FEȚI** 102, 310-463-769, **OBRAZURI** 95-172-353, **OBRAZĂ** 76-130, **LIȚĂ** 4, **FIȚĂ** 316, **FIȚĂ** 858 . S'au dat două răspunsuri : **FIȚĂ**, **OBRAZĂ** 27, **OBRAZURI**, **FIȚĂ** 36, **FEȚE**, **OBRAZE** 182 . Nu s'a dat pluralul în : 8-29-325-346-386-399-537-574-886-899 .

D.: [z] *obrãzu ; obrãze 02, fațã ; fãțã [p] 010, ubraz ; ubrazã [p] 012* .

M.: [ung] *gz őrjõ 192, őrjõ 287, gz őrķkėpp 575* .

[rut] *lijã 366, lijõ ; lija [p] 666* .

[sãrb] *liję svę 25, liję 37* .

[bulg] *ubràs, [k] li, lijũ [a] 48, liję ; lija [p] 991* .

[sãș] *gãziht 143, deț gėziht 245* .

[fig] *o obrãzũ 769* .

MUTRĂ "QUEULE (PEJORATIF POUR VISAGE)" [6937]

I. **Întrebare indirectă** : Cum ziceți față cu un cuvânt mai urit, când ești mâniaș ? De pildã : Du-te de aici să nu-ți vãd ... !

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns că n'au un cuvânt deosebit . Rãspunsurile care n'au fost negative le îngrãm mai jos în transcriere foneticã : *fuž, pãrkle jeșõ um pricořĩ 1 2, sã nu-ț vãd obrãzu ! 47, bõtu 53, obrãzu 64, "cãnd e mâniaș zice" niș sã nu-ș vãz fãța ta 95, sã nu-ț vãd pĩtu ! 102, pãfa 105, bõtu 130, bõtu [l] și mũtra 182, [e] kĩpu 192, bõtu 228, [e] obrãzu 250, nu-ț arãtã nãriũ aicã ! 279, pũlile [pã] 325, sã nu-ț vãd gũra*

[6916]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți bubu- lița ce se face în vârful limbii?
II. 29. „Se face când scuipe omul în foc.”
172. „Se zice” mârșăya mja. pe limba la, ca să se vindece pușcheaua.

M.: [ung] gápott, gárgp 192, sínleljen. hólówán gárgp 287, gápott, gárgp, nólálsínú 575.
[rut] bírtj jeq híjina 388, zóltoje 112 666.
[sârb] blet [el] zéjen 25, myódar, jú 57.
[bulg] jált 48, feltencif 991.
[sâs] blas 143, bíelín 245.
[fig] sí gálbeno faját! 'e galben la fajá' 769.

SBĂRCITURI „RIDES”

I. Întrebare indirectă și prin gest. Arătând sbărciturile de pe fața mea. Întrebam: Cum numiți acestea (le au mai cu seamă bătrânii)?
II. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: cráurj 2, zbráitúrl 4, zbráit- túrl 8, crejéurj 27, péturj 29, lncréjéjálá 36, zbráitúrl 47, crejéjéle [p], crejéjéjálá [s] 53, crejéjéjálá 64, zbráitúrl 76, lncré- jéjálá 95, crejéjálá; crejéjálá [s] 102, crejéjálá 108, zbráitúrl; zbráitúrlá [s] 130, ú 109, zbráitúrl pe obráz 141, ú zgréjélt lá fajá 157, lncréjéjálá 172, lncréjéjálá 182, crejéjálá 192, crejéjálá; crejéjálá [s] 219, zbráitúrl 226, crejéjálá 235, ú zbráitúrl 250, crejéjálá; crejéjálá [s] 260, crejéjálá 272, lncréjéjálá 279, cre- jéjálá 284, zbráitúrl 310, crejéjálá 316, cre- jéjálá 325, gerájtúrl 334, zbráitúrl 346, zbráitúrl 349, lncréjéjálá 353, geréjéjálá pá obráz 362, crejéjálá [p] 365, crejéjálá [p] 386, lncréjéjálá [s] 399, s-o zbráitúrl 408, zbráitúrl 414, s-o zbráitúrl 431, zbráitúrl 455, cārárúj [p] 463, zbráitúrl [adj] mp] 478, zbráitúrl 514, crejéjálá [p] 520, zbráitúrl 531, zbráitúrl 537, zbráitúrl 551, crejéjálá 574, zbráitúrl 605, zbráitúrl [adj] 646, lncréjéjálá 666, crejéjálá 682, zbráitúrl 705, zbráitúrl 723, zbráitúrl 726, lncréjéjálá 762, lncréjéjálá 784, lncréjéjálá 789, zbráitúrl 791, lncré- jéjálá 812, lncréjéjálá 833, zbráitúrl ú bairín 836, zbráitúrl 848, zbráitúrl 858, crejtátúrl 872, zbráitúrl [adj] mp] 876, crejéjálá 886, lncréjéjálá, zbráitúrl 899, zbráitúrl 928, zbráitúrl 958, zbráitúrl 987.

D.: [z] scula ŋ obráz, [x] scula ŋ o- bráz 02, guvã pi fajá 010, prájlenj 012.
M.: [ung] lic les p gáran 192, ? 287, pz pztáip bélicgd 575.
[rut] íemcã se róbt 366, [ámocú] [p] 646.
[sârb] rúpca 28, [ámije] na obráz 37.
[bulg] dúpó [p] 48, dúpó [p] na líjetu; dúpó [p] 991.
[sâs] c'eljár, bécã "eljár 143, é lójt mët chãjler 245.
[fig] sí-les xivgã ànd-o obráz 768.

[6919]

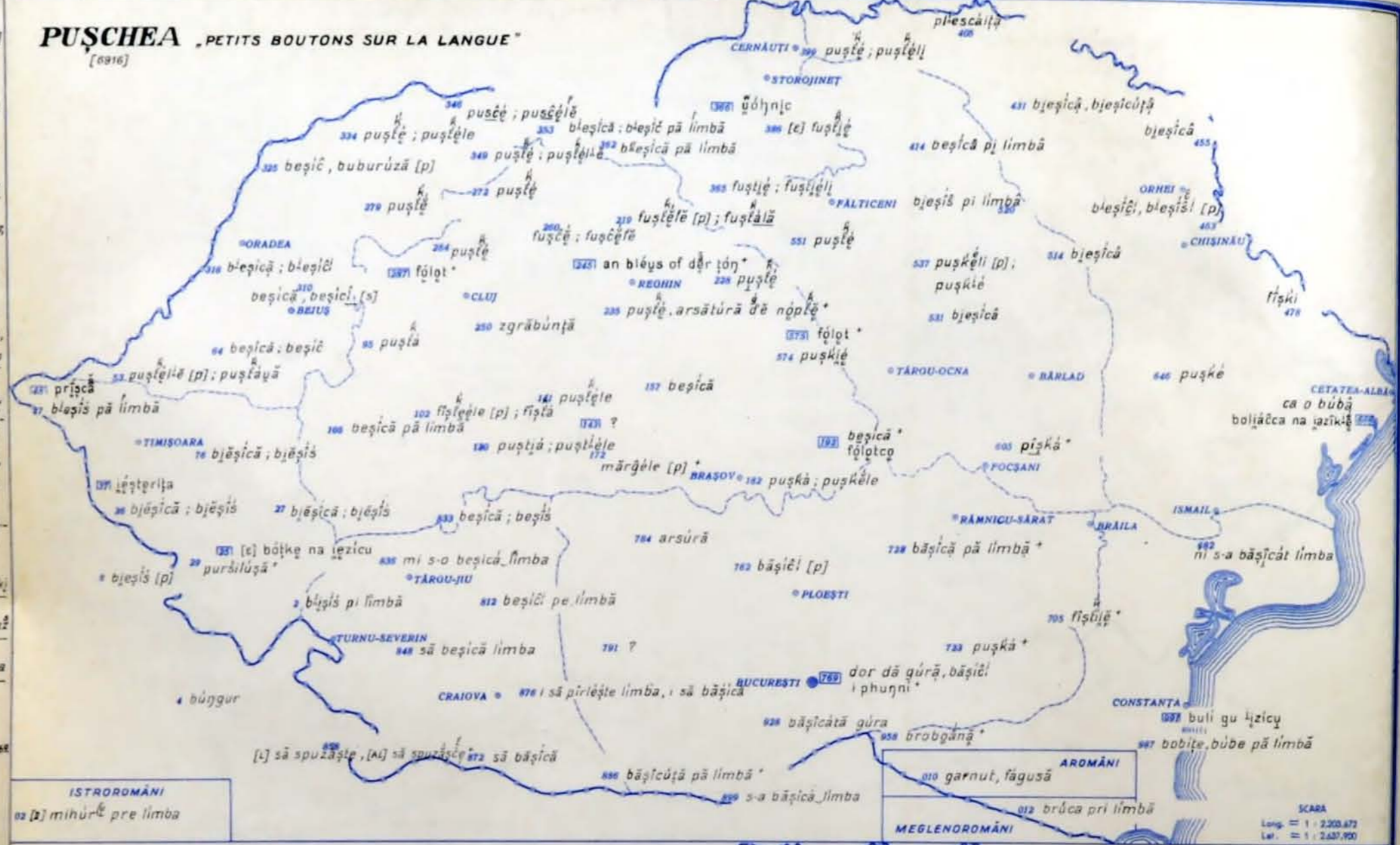
I. Întrebare indirectă. Clănțănind din dinți, întrebam: Cum ziceți că face omul când, de frig, face așa?
II. 2. Are năróc că gîjje trimburá, d-al gúm 'dar alcum' s-ar prăpâdi de frig.
36. Clănțănesc gîjji díg gúrã dá frig.
[769] lá s-o izdrál 'ulte cum tremur'.
1997. trijéjé [s] ut stút 'tremură de frig'.

M N PALID „PÁLE” [6939]
I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că e omul la față când, după boală, i-a pierit tot sângele din obraji?
II. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: gábin 2, gábin 4, gábin 8, gá- bân 27, gábin 29, gábin 36, gá- bân, aqã-j dá fárá fajá 47, alb, albejéj, gábin, vlnát dá slab 83, gálfád 84, gá- bân sau cálfád și o jírã cum úflát 76, pamlnós 95, slab 102, fája gábiná 108, pállit 117, gábin 117, pállit lá fajá 130, gábin 141, gábin 157, gábinule 1, oficyósule 172, gábin, sárbd lá fajá 182, gábin, gábin 193, gábin lá fajá 219, gábin 228, zmolit 255, sác 250, gábin lá fajá 260, gábin 272, gá- bínóy 279, gábin 284, gálfád 310, slác 316, alb, albú, [z] gábinóy 325, gápot [m]; gápotá [f] 334, gábináic 344, gábin 344, gábin lá obráz 353, gábinicós 352, zmolit 365, gábinicós 366, pílmijejálá, véjéjálá pá fajá 399, gábinicós 405, smad 414, gábinicós 431, gábin 455, gábin 463, gábin, gábinicós 478, gábin 514, gábinicós 520, gábin lá fajá, gábinicós lá fajá 531, gábinicós 537, búzit 551, gábin 574, gábin lá fajá 606, [e] fárá sízi, [m] gábinicós 646, gábin lá fajá 666, gábinicós 682, gá- binicós ..., n-are síngé fajá dá loc 705, gábin 725, gábin 725, gábin, n-are síngé Vobráz 762, gábin 769, gábin 784, gábin, gábin lá fajá 791, gábin 812, pállit 833, gábin 836, gábin 846, gábin, gábinicós 858, [e] je slab, gábin 872, zmad lá fajá, slab 876, plávit, smad lá fajá, fárá síngé 886, sílbed 899, gábinicós 928, gábin 958, gábinicós 987.
D.: [z] bíjéacaw 02, gábinos 010, gábinicaf 012.

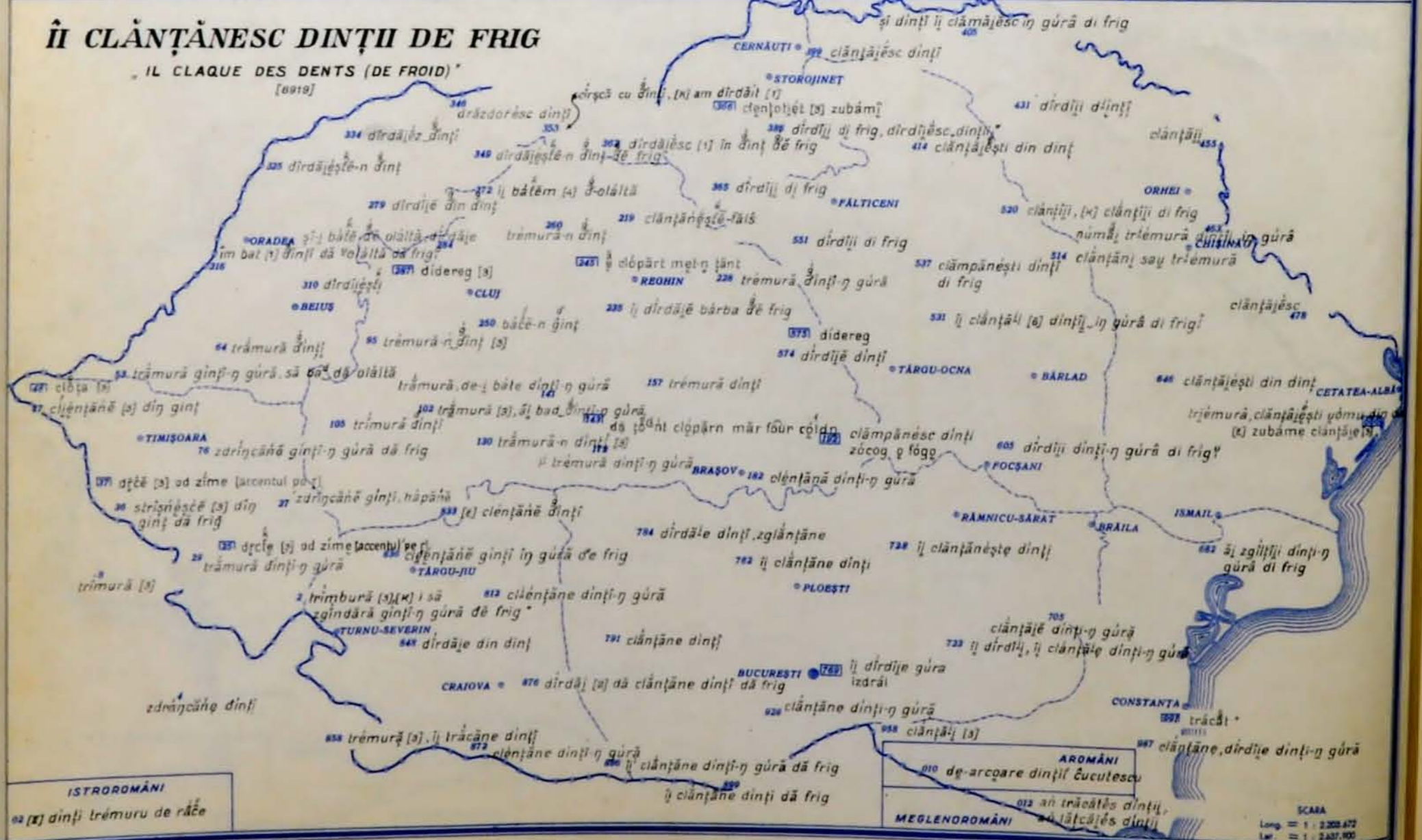
GROPIȚĂ ÎN OBRAZ „POSSETTE”

I. Întrebare indirectă și prin gest: Ce ziceți că fac copiii mici în obraz când răd, mai cu seamă când sunt mai gră- sciori?
II. Dăm mai jos răspunsurile în transcriere fonetică: cráj în obráz; cráurj [p] 2, croy 4, grypã-m búš 8, gropãne [p]; gropã [s] 27, gropurj [p]; grop [s], árj grop ím búc 29, grypãje-m búš 36, gropiã-m búš 47, gropiã 53, gropiã 64, gropiã-m búc, gropiã-m búš 76, jómpe [p], jómpe-m búš lá obrázul; jómpe [s] 95, grypã 102, gropiã 105, V 150, gauricé-Vobráz 141, grypã 157, gauricé [p]; gauricé [s] 172, gauréle-m búč 182, gropicé 192, gaurá-Vobráz 219, i sã fášé gaurá în obráz cí ríde 228, gauricé, gaurá Vobráz 235, grypã 280, grypã-obráz 280, cu grypã-pã-Vobráz 272, grypã-obráz 279, grypã-Vobráz 274, grypã-m búš 284, grypã 310, börtá în obráz 316, gropiã 326, grypã-obráz sau ím búrbá 334,

PUȘCHEA „PETITS BOUTONS SUR LA LANGUE” [6916]

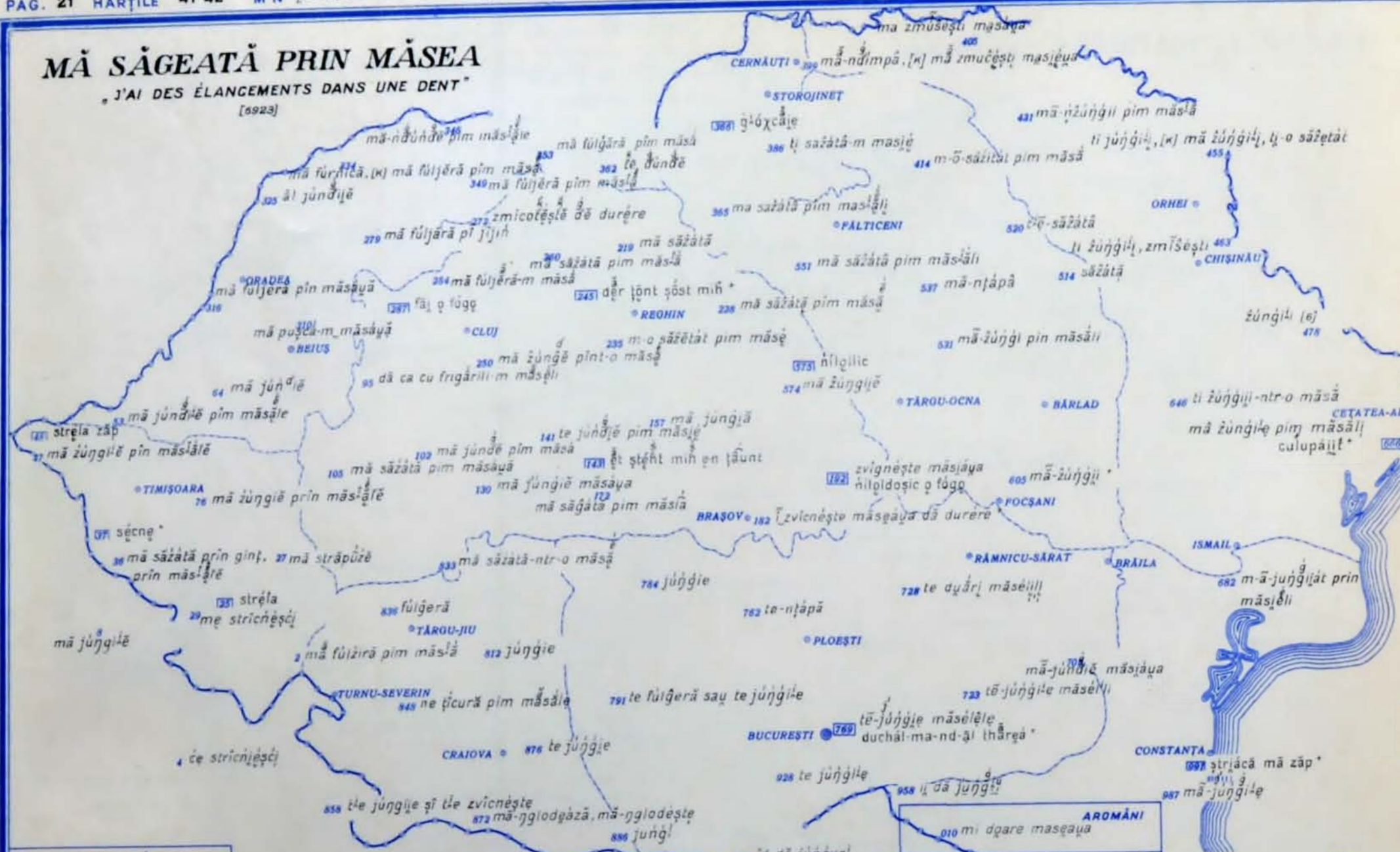
Î CLĂNȚĂNESC DINȚII DE FRIG „IL CLAQUE DES DENTS (DE FROID)” [6919]

MĂ SĂGEATĂ PRIN MĂSEA

'J'AI DES ÉLANCEMENTS DANS UNE DENT'

[6923]

ISTROROMĂNI 02 [2] mire dore dîntele

COLȚI (DE MĂSEA) 'RACINES (D'UNE DENT)'

[6925]

ISTROROMĂNI 02 [3] corenică

[6923] I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când vă doare măseaua de parcă vă împunge cu cuțitul? M.N. 1371. tăco mē sēcunlo 'așa m'a săge-tat'...

[6925] I. Întrebare indirectă: Când scoți o măsea, vezi că are doi sau trei (arătăm cu degetele) cu care se ține în gingie. Cum îi numiți aceia? M.N. 310. cręji [pma]...

M.N. ALUNICĂ 'GRAIN DE BEAUTÉ' [6943] I. Întrebare indirectă: Cum numiți sem-nul negru care îi au unii oameni pe piele de la naștere? M.N. 310. cręji [pma]...

D.: [x] sînăi; sînăie 02, semn 010, damcă neagră 012... M.: [ung] jęd 192, jęd 287, sępļ 575... [rut] bătocă, značoc 366, znač

ot rojděnijā 666... [sārb] bēlic; bēlēzi [p] 25, mādę 37... [bulg] lūngca; luŋē 48, bēlec il niŋān; bēlezi 991...

SE STRĂMBĂ 'IL FAIT DES GRIMACES' [6944] I. Întrebare indirectă: Strămbându-mă, întrebam: Cum ziceți că face copilul când face așa? M.N. 574. SEMN DE LOVITURĂ 130. 260. slāmn...

PARTEA DINAINTEA GĂTULUI 'GORGE (PARTIE ANTERIEURE DU COU) [6948] I. Întrebare prin gest. Punând palma pe partea anterioară a gâtului, întrebam: Cum ziceți la aceasta? M.N. 574. SEMN DE LOVITURĂ 130. 260. slāmn...

STRĂMBĂTURI 'GRIMACES' [6945] I. Întrebare indirectă: Cum ziceți despre copilul care se strămbă, că face la...? Cum nu primeam nici un răspuns întrebam direct: Ziceți STRĂMBĂTURI? M.N. 574. SEMN DE LOVITURĂ 130. 260. slāmn...

CICATRICE 'CICATRICE' [6946] I. Întrebare indirectă: Dacă v'ați tăiat tare la mână de se cunoaște pe urmă toată viața, cum îi ziceți locului acelu-ia? M.N. 574. SEMN DE LOVITURĂ 130. 260. slāmn...

D.: [x] yutu 02, gușa 010, gărtlan 012. M.: [sās] șrom 143, en șrom 245... [řig] ašilga-les siemno 'a ră-mas semn' 769.

D.: [x] yutu 02, gușa 010, gărtlan 012. M.: [sās] șrom 143, en șrom 245... [řig] ašilga-les siemno 'a ră-mas semn' 769.

D.: [x] yutu 02, gușa 010, gărtlan 012. M.: [sās] șrom 143, en șrom 245... [řig] ašilga-les siemno 'a ră-mas semn' 769.

D.: [x] yutu 02, gușa 010, gărtlan 012. M.: [sās] șrom 143, en șrom 245... [řig] ašilga-les siemno 'a ră-mas semn' 769.

D.: [x] yutu 02, gușa 010, gărtlan 012. M.: [sās] șrom 143, en șrom 245... [řig] ašilga-les siemno 'a ră-mas semn' 769.

D.: [x] yutu 02, gușa 010, gărtlan 012. M.: [sās] șrom 143, en șrom 245... [řig] ašilga-les siemno 'a ră-mas semn' 769.

[6927]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți că e măscaua când poți vări în ea ... de pildă, chiar vârful acestui creion ?
II. 57. Accentul " arată ton urcător, iar " , ton coborîtor.
47. s-o mîncă, măsăcăv buturită, c-o mîncă-o vîjermili.
92. [i] s-a găunogă, [ai] s-a gonogăt.
705. -atâcău la mijloc, [k] nijoc.
872. o ară vjermele.

[6931]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți când unui flăcău încep să i se vadă mustața?
II. 4. mustățâ [pna].
137. brcovi 'mustățâ' [accntul pe i].
47. mustățâ [pna]; mustățâ [s].
146. mustățâ [pna].
53. [k] acuma.
64. mustățâ [pna].
95. mustățâ [pa].
105. mustățâ [pna].
162. abia acú-i mijeste mustățâ.
179. bójus 'mustățâ', pipes'or 'pufl'.
1743. erăus 'afară' " forma deia oraș.
250. mustățâ [pna].
1267. bōji 'mustățâ'.
325. cî să-nțepe a creștē.
405. mustățâ [pna].
414. mustățâ [pna].
485. mustățâ [s].
478. mustățâ [pna]; mustățâ [s].
520. mustățâ.
537. mustățâ [pa].
574. mustățâ [s].
605. mustățâ [pna].
640. mustățâ [pna].
660. mustățâ [pa].
705. mustățâ [p].
723. mustățâ [p].
762. mustățâ [p].
769. mustățâ [p].
769. mustățâ [p].
[769. " li crește [sic] mustățâ ", sî-les mustățâ "are mustățâ ".
791. să iveste mustățâ.
836. mustățâ [pa].
840. mustățâ [pna].
876. mustățâ [pna].
920. mustățâ la rîmîn 'Român, bărbat'.
987. mustățâ [s]; mustățâ [p].

šáfa 514, šáfa [k] grumázu gítulu 520, gítu 531, šáfa 537, gítu la spáti 551, čáfa 574, šáfa 605, šáfa 646, šáfa 666, čáfa 682, [ε] sup čáfa 705, grumáji 723, čáfa 726, dúpá čáfa 762, čáfa 769, čáfa 784, čáfa 791, čáfa 812. nódu šé dúpá cap 833. grumáđi cu ósu spinári 836, dúpá cap 840, čáfa: čéfe [p] 858, čáfa 872, ? 876, grumázu gítulu 886, čáfa 899, dápá gít 928, čáfa 958, [ε] čáfa 987.
D.: [x] čerbiča : čerbičje 02, zvercá 010, ljubnic 012.
II. La întrebarea ceară [6805] (v. ALR. I, vol. I., materialul necartografiat de pe aceeași filă cu hărțile 3-4) am arătat puțin mai sus, aproape partea care se numește cu termenul științific occiput.
La întrebarea aceasta [6949], am întrebare punând palma puțin mai jos de cât la întrebarea [6805].

La întrebarea aceasta [6949], am întrebare punând palma puțin mai jos de cât la întrebarea [6805].

AMIGDALE „AMYGDALIS”

[6950]
I. Întrebare indirectă : Cum numiți cele două umflături din gât, la dreapta și la stînga omușorului, care, dacă răcițiți, se umflă și vă der ?
II. Nu s'a știut răspunde în 8. 36. 47. 58. 64. 95. 102. 105. 130. 172. 219. 272. 310. 349. 362. 399. 405. 431. 551. 605. 769. 784. 833. 876. Din punctele în care ni s'a răspuns, dăm răspunsurile în transcriere fonetică: giribjâji [pa] 2, iaturyâni [cînd i] boinău] 4, úrije [p] úrija [s] 27, iaturvón 29, mandúle [p]; mandúla [s] 76. glíc [p]; glíc [s] 141. [ε] mandúle [p]; mandúla [s] 157, [ε] glandúre [p]; glandúra [s], și amigdále [p] 182, [ε] bōtsuri (am) fácu glíc: 'am amigdalitá' 192, mandúle [pa]; mandúla [s] 228, mandúle [p]; mandúla [s] 235, újma (mni) s-o úfiat újmille gila grumáz) 250. [ε] mandúle [p]; mandúla [s] 260, grumázjeri 279, mandúle sau jálúje [p] 284, jélúje [p]; jélúje [s] 316, toródic 325, mandúle [p]; mandúla [s] 334, sugátore [s]; sugátóri [p] 346, bóle [p] [i] beifá de bóle 'are amigdalitá' 353, [ε] gítijli [p] únj mejeri mîncáreja, [k] gítú 365, glíc 386, [ε] îngi]itjári 414, gînduri 455, gítú 463, [ε] gînduri 478, gítú [s]; gítú [p] [fási gítú 'are amigdalitá' 514, gítú 520, glíc 531, gítú 537, má dúare la-ŋgítúare 574, gîndi, gîndili [pa]; o gînda 646, gînduri, gînduri [p] 666, glíc 7, se zice când se umflă de-1 doare pe cineva ? 682, gítú 'amigdalitá' (im-párțile dila omușorú) 705, glíc 'amigdalitá' 723, fáč, glíc 'amigdalitá' 728, beregâ [p] 762, îngi]itjára 791, glíc 'amigdalitá' 812, glíc [ma dýore la-ŋgítúre, c-am fácu glíc] 856, glíc 848, glíc 858, glíc 872, nește fráguli]te 886, múre, múrili gítulu] 899, múrili 928, [ε] momi]te 958, îngi]itjára sau gíime sau glíc 987.
D.: [x] yfinda 02, șuşcă (ascoș uná şuşcă, fičorlu ascgase uná şuşcă) 010, gîndurá (ogn áj mică), jelcá (con áj mari) 012.

M N PARTEA DINAPOI A GĂTULUI

„CHIGNON (PARTIE POSTÉRIEURE DU COU” [6949]
I. Întrebare prin gest. Punând palma pe partea dinapoi a gâtului, am întreat : Cum li ziceți la aceeaia ?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: dúpá cap 2, tupa cáp 4, šáfa 8, grumádu 27, dúpé cap 29, [ε] zugúje-túra 36, dúpá cap 47, cápú spinári 53, dúpá grumáz o dúpá cap 64, úosu grumázulu] 76, dúpá cáp 95, čáfa 102, dúpá cap 105, ? 130, dúpá cap 141, čáfa 157, [ε] gítu, [k] náda gítulu] 172, [ε] maj jós dá čáfa 182, čáfa 192, la šáfa 219, šunúitúra 228, čáfa: čéfe [p] 235, dúpá cap 260, šáfa orí dúpá cap 260, dúpá cap 272, dúpá cáp 279, dúpá cap 284, p dúpá cap 310, napójē grumázilor 316, grumáz 325, líga grumázulu] 334, čóntu grumázilor 348, ? 349, dósu cápulu] 363, [ε] grumáđi-n dos 362, dúpá cap 365, bVória mTšóni 386, čáfa 399, grumáđ 409, gítu supt šáfa 414, grumáđ 431, [ε] gítu 455, dúpá cap 463, grumáđ 478, gít ?

GUȘĂ „BOITRE” [6951]
I. Întrebare indirectă și prin gest. Schițând cu mîna umflătura gușii, întrebam : Cum ziceți umflăturii aceleia mari pe care o au unii oameni la gît ?

I. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: glícă; glíc [p] 2, glíc [p] [glícVos 'gușat' 4, gúșă, gúșă 8, glícă; glíc [p], [k] guș [p] 27, [i] gušat) glícă, glíc [p] 29, -gúșă; guș [p] [gušat] 36, o glícă la grumáz; glíc [p] 47, beșcă, [k] gúșă; guș [p] 53, bóifá; bóife [p] 64, gúșă; guș [p] 76, gúșă, guš [p] 95, gúșă; guš [p] 102, gúșă [i]; guš [p] [gušat] 105, glícă, glíc [p] [gušat] 130, -gúșē. guš [p] 141, újma; újma [p] „o umflătură”, [k] gúșă; gúșē [p] 157, gúșă; [ε] guš [p] 172, gúșe; guš [p] 182, gúșă, guš [p] [gušat] 192, gúșă; guš [p] 219, gúša [gušat] 228, șótcă; gúšj [p] 235, goipjlná 260, gúșă; guš [p] 260, gúșă; guš [p] 272, gúșē; gúšj [p] 279, gúșă; gúšá [p] 284, o gušj [s]; gušj [p] 310, gúšj; gušj [p] 316, gúšē; gušj [p] 325, gúšē; gušj [p] 334, ŋpifá; ŋpif [p], gúše (câre cūră); gušj [p] 344, gúșă; guš [p] 349, gúșă; guš [p] 353, gúšă 352, gúšă; guš [p] [gušetic] 399, gúšē [s]; guš [p] 405, gúšă; gúšă [p] 414, guš [s]; guš [p] 431, - [ε] brăscă, [σ] o fácuđ gúșă 'a fácuđ bábrie de gras ce e' 455, bóifá; bóifi [p] 463, bVóifá; bóifi [p] 478, scrófur [p]; scróf, 514, gúșă [gušat] „la munte” 520, gúșă; guš [p] 531, gúșă; guš [p] 537, gúșă [gušat] „gušat” 551, guš [p]; gúșă; guš [p] [gušat] 605, o bóifá la gít; bóifi [p] 646, bóifá 666, yúdmá; yúdmá [p] 882, glícă; glíc [p], motoflí [p] 705, gúșă; guš [p] [gušat] 723, gúșă; guš [p] [gušat] 728, gúšē [s] [gušat] [p] 762, gúšj [s] gušj [p] [gušat] [p] 769, gúšē; guš [p] 784, -gúšă; guš [p] [gušat] [p] 791, gušj [p]; gúšē 812, guš [p] [gušat] 833, guš [p]; gúšă [gušat] 836, -gúšē; guš [p] [gušat] 848, ŋi]íná; ŋi]in [p] 858, gúšă; guš [p] 872, glíc [p]; glíc 876, brăscă [gušat] 886, gúșă; gúșē [p] [gušat] [p] 899, úfiatúra 928, glícă; glíc [p] 958, gúšē; gušj [p] 987.
D.: [x] 40 búla; dfo búle 02, gușă; guš [p] 010, gušă; guš [p] 012.
M.: [ung] gușo (gúșă; 'gušat') 192, -gúšp 287, gúšp, gúšă [p] vō 'are gușă' 575.
[rut] yóife, (yófejati 'gušat') 366, boljáčca 666.
[sárđ] bVóta (gúšat 'gušat') 25, nadúven 37.
[bulg] ima gúša 48, zatléčany, nadútu, [k] gúšă 991.
[sás] cráyp 143, creyp, dš crejp [p] [la sate], crópe, crejp [p] [la braș] 245.
[ig] i bryásca [estomé] „bra-scă [estomás]” 769.
II. La unele puncte se găsește, între paranteze, termenul dialectal pentru gușat, atunci când ni l-au dat informatorii, fără a fi de altfel întrebati.
Semnul - din unele puncte înseamnă că nu există gușat prin regiune.

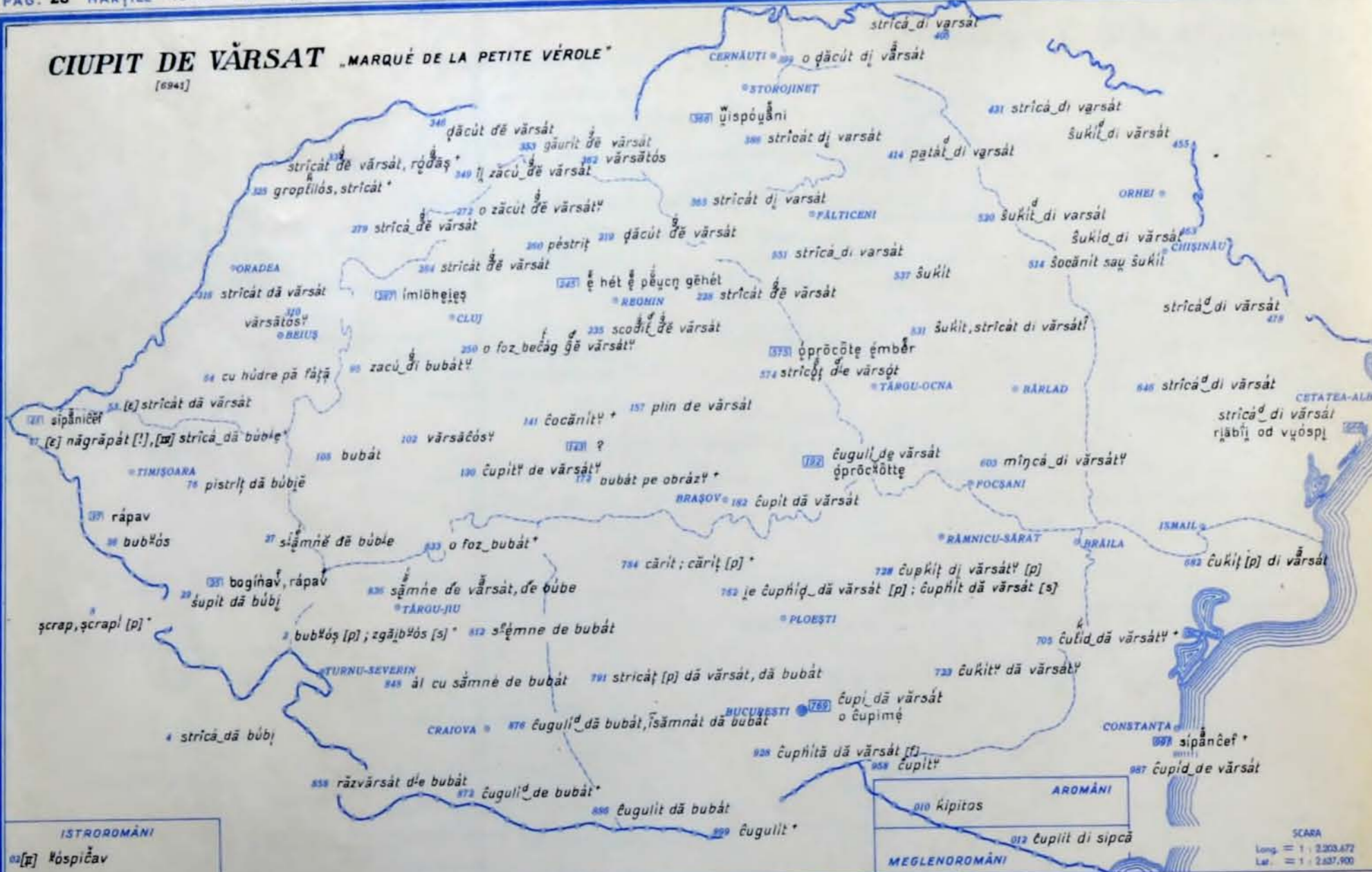
[6951]
I. Întrebare indirectă și prin gest. Schițând cu mîna umflătura gușii, întrebam : Cum ziceți umflăturii aceleia mari pe care o au unii oameni la gît ?

(MĂSEEA) GĂURITĂ „(DENT) CARIÉE” [6927]
Map showing linguistic data for (MĂSEEA) GĂURITĂ „(DENT) CARIÉE” [6927]. The map covers a region in Romania, including areas like CERNAUTI, STOROJINET, ORADEA, TIMISOARA, and BUCURESTI. It features various dialectal forms for terms related to tooth decay, such as 'mășă cu börtă', 'mășă gaurită', and 'mășă stricată'. The map is annotated with numerous place names and their corresponding linguistic variants.

ÎI ÎNFIEREAZĂ MUSTAȚA „SA MOUSTACHE COMMENCE À POUSSER” [6931]
Map showing linguistic data for ÎI ÎNFIEREAZĂ MUSTAȚA „SA MOUSTACHE COMMENCE À POUSSER” [6931]. The map covers a region in Romania, including areas like CERNAUTI, STOROJINET, ORADEA, TIMISOARA, and BUCURESTI. It features various dialectal forms for terms related to mustache growth, such as 'î cresc mustățile', 'î răsar mustățile', and 'î răsar mustățile'. The map is annotated with numerous place names and their corresponding linguistic variants.

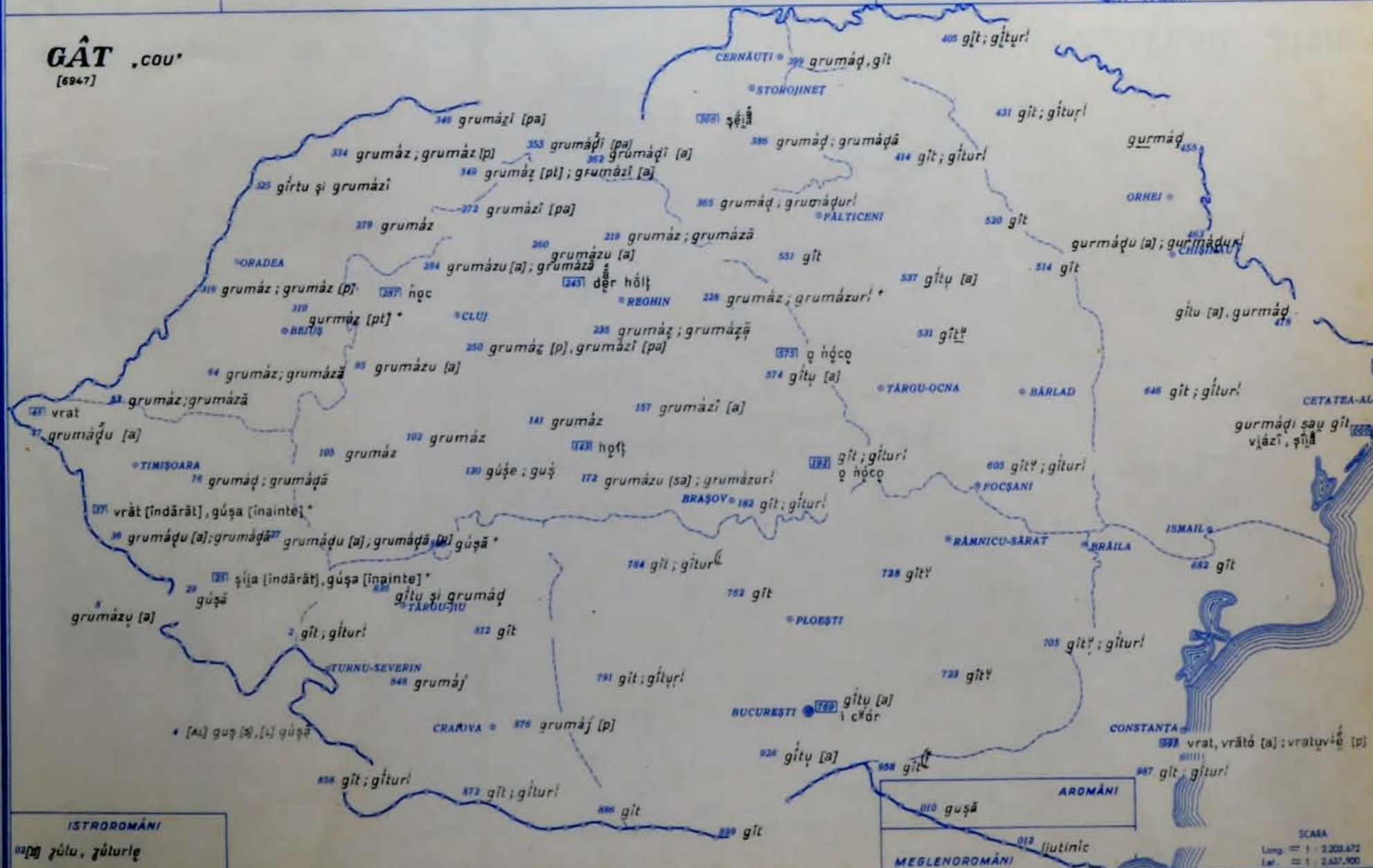
CIUPIT DE VÂRSĂT „MARQUÉ DE LA PETITE VÉROLE”

[6941]

GĂT „COU”

[6947]

[6941]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți aceluia care a avut vârsat și care are fața plină de gropițe? II. 2. pițecă de bubă 'urmele vârsatului pe față' 8. o rămăs șcrap dîm bubă; șcrapu [sm a]; șcrapă [sf]. 47. năgrăpăt, care rămîne dîm bubă așa. 141. cōcănît de vârsăt. 172. sîemne de bubăt. 325. rōdă 'vârsăt'. 334. rucōcō 'poreclă pentru unul ciupit de vârsăt'. 705. cūpitūrî 'urme de vârsat pe față'. 784. sîemne dă vârsat. 835. o foz belăg de bubă. 872. are gaur, gaur. 899. sēmne dă vârsăt. 199n. sîpānțā 'vârsăt'.

[sās] ărgătēkēn 145, e ęrgătēct 245. [fīg] nădușt-ma 769.

SE ÎNNEACĂ (CU UN OS)

„IL S'ÉTRANGLE AVEC UN OS” [6954]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când i se oprește cuiva un os în gât? II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SE ÎNNEACĂ. S'a mai răspuns: SE NEACĂ [cu un singur Ń] 4. 8. 27. 36. 47. 53. 64. 76. 235. 250. 310. 325. 520. 537. 858. S'A ÎNNECAT [cu un singur Ń] 2. 105. 399. m-an-njēcăt 'm'am înecat' 365. m-n-o mjěz rāy 'mi-a mers rău' 172. i-nnā-duș [z] 531. S'au dat două răspunsuri: [x] s-o nēcăt. [x] sā-nnadușt 95. Nu s'a știut răspunde în 455.

D.: [*] me voi zaguși 02, ih se-acală 010, an stă an gușă 012.

SE ÎNNEACĂ (ÎN APĂ)

„IL SE NOIE” [6955]

I. Întrebare indirectă: Ce pățește omul când nu știe înota și cade într-o apă adîncă? II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SE ÎNNEACĂ. S'a mai răspuns: SE NEACĂ 2. 4. 8. 27. 36. 47. 53. 64. 76. 235. 250. 310. 325. 537. 858. [x] s-o-nnaduștū apă. [x] sā-nnadușt 95. s-o-nēcăt, m-am nēcăt 105. sā-nnēcă. [k] sā fulăd'ęștē 279.

D.: [*] utopî 02, mi nec 010, an prisădnești 012.

M.: [ung] bęłę nůvpd 192, męđfullpd 287, męcłūjłpdott, vızbe fūjłott 575.

[rut] utopjte 566, utopjy-sj 666.

[sārb] udāvi se 25, udāvio se, udāvi se 37.

[bulg] se udāv 48, sā udāv 991.

[sās] 'ārzōfŃ [inf] 143, e ęrgătēct 245.

[fīg] tasulō and-i gīrla „s'a înecat în gārliă” 769.

ÎȘI DREGE GLASUL

„IL S'ÉCLAIRCIT LA VOIX” [6956]

I. Întrebare indirectă: Imitând dresul glasului, întrebăm: Cum ziceți când cineva, voină să cînte, face așa înainte de a începe? II. Dăm mai jos răspunsurile în transcriere fonetică: tușășc 2, tușășc, 1ș fāși glās +. [e] sā kicēșcē gītu 8. tușășcē gīnā-ș fāsē māhu dē cîntāt 27, tușășc 1ș-ș kicāscā glāsu, rīcāi 29, 1ș prāgācēșcē glāsu 56, sā scriēm cum sā cîncē 47, scriēm me, 1ș cūrātā gītu 53, 1ș picā-g grumāz și 1lē sā cūrātā 64, tușășc [1], 1ș cūrātā glāsu 76, [x] tușēșt, [x] ăș tomnēșt grumāzu 95, tușēștē 102, tușășc [1] 105, tușēștē 130, 1ș tomnēștē glāsu 141, 1ș ascūte gītu 157, 1ș cūrātā gītu 172, 1ș ascūte glāsu 182, tușēștē 192, 1ș tomnēștē glāsu 219, tușēștē 228, sā pręgāteștē la cîntāt 235, tușășcē 250, 7 260, vre șā-ș fipe fāu dîm grumāz 272, tușēștē 279, 7 284, ăș trāi ăborv 310, sā hīreșt 316, sā tomnēștē 325, ăș ascūteștē glāsu 334, mā derect, [e] m-am dere-gāt 7 346, sā gīrēștē 349, 1ș trāi glāsu 353, s-așterēștē [3], m-așterēșc [1] sā pōt cîntā 362, 1fîn hāngu 365.

D.: [x] pucni, [*] zaduși, [x] zayuși 02, mi zgrum 010, gārgāreăști, l-easi sufilitu 012.

M.: [ung] fūjłpd [s], fūjłpdac [1] 192, fūjłpd, fūjłpdoz 287, fōjlic 575.

[rut] zadușelo, 30 nle mōje djē-χat 366, zad'ħāju-s'ā 666.

[sārb] puși 9a 25, da se ne ugūși, sā nu se innādușe un copil (în perne) 37.

[bulg] se dușā [1], se dușā [2] 48, ne mōj da z'ēm s'ufūc 991.

[6947]

I. Întrebare prin gest: Arătând cu mâna gâtul de jur împrejur, întrebăm: Cum îi ziceți la aceasta? II. [25]. [37]. Nu există un termen general pentru gâtul întreg. 228. ūni zic și gītu. 310. mā dor gurmāz. 835. ar trābūj sā-1 zicā grumāz say gīt. III. Pentru partea dinainte a gâtului v. M.N. [6948], iar pentru partea dinapoi v. M.N. [6949]!

V. și ALR I hărțile Nr. 35 și 36!

MN

SE ÎNNĂDUȘE „IL SUFFOQUE”

[6952]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când un om din cauza vreunei boale (sau când unui copil mic) se întoarce, când doarme, perna peste gură) nu mai poate răsufla? II. S'a răspuns: SE 'NNĂDUȘE 102. 219. 228. 272. 284. 414. 455. 463. 478. 520. 531. 551. 574. 605. 646. 666. 682, SE 'NNĂDUȘEȘTE 157. 260. 279. 310. 346. 349. 355. 362, SE NĀDUȘEȘTE 2. 27. 53. 76. 316. 354. 537, SE 'NNEACĂ 405. 728. 762. 872. 899. 987, SE ASTUPĂ 4. 8. 36. 886. 928, SE 'NFUNDĂ 182. 784. 812, SE NĀDUȘE 64. 250. 366. 399. 833, S'A NĀDUȘIT 141. 172, S'A 'NNĀDUȘIT 235. 431, m-am astupăt 29, mā zādușāsc 47, sā-nnadușt 95, mā nēc 105, innādușcōș 150, nu pōt [1] sā mā rāsūflu 192, innādușā 514, are nādūf 723, mā-nnābușāsc 791, s-ō-fundāt la gurā 836, sā-fundāzā 848, nābușit la gurā 876, are-nnecābū-ne 958.

S'au dat două răspunsuri: sā nādūșe, sā fōjtūjēștē 325, mā nādūș, nū pō sufli 365, are nādūf, are-nnecātūrā 705, j-a lūā sūfletu, te-nfundēzi [2] 769, l-innābușēștē [2], sā-nnecācā 858.

D.: [x] pucni, [*] zaduși, [x] zayuși 02, mi zgrum 010, gārgāreăști, l-easi sufilitu 012.

M.: [ung] fūjłpd [s], fūjłpdac [1] 192, fūjłpd, fūjłpdoz 287, fōjlic 575.

[rut] zadușelo, 30 nle mōje djē-χat 366, zad'ħāju-s'ā 666.

[sārb] puși 9a 25, da se ne ugūși, sā nu se innādușe un copil (în perne) 37.

[bulg] se dușā [1], se dușā [2] 48, ne mōj da z'ēm s'ufūc 991.

SCARA Long = 1 : 2.303.672 Lat. = 1 : 2.637.900

SCARA Long = 1 : 2.303.672 Lat. = 1 : 2.637.900

[6953]

M N

ANDREAU GĂTULUI

„CLAVICULE”

[6957]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când i se duce omului mâncarea pe unde răsuflă, de îi vine să tușească?

1. 95. [x] o mârș pi urmă [lgănujuj] [1].

150. să pūne țevă [in gât].

141. cu miŋcāre.

219. pe gîltānu sēi dē apă.

[251]. dēt āsq gēit en dē pōgerehēt gūrgāl.

250. o mērs um mîhēz pā ūngē sūflu.

284. [•] o mārș pā ūlița [lgănujuj] [1].

349. m rāsāre ‘imi rāsare’.

362. nu mēre p-a-ēst [gātje].

365. s-o dus pī gîlița hieclānā, man-nē-cāt ‘m’am innecat’.

414. pi āit drum.

520. sī nu-i prijești.

574. gîtu sārōșilor.

[575]. p sūsōgō, gēgēbe sōkic vōlōmi, mēticpōdōt.

[769]. ‘A venit māncarea la gură’.

856. [•] [f]igāja a mică.

I. Întrebare indirectă și prin gest. Arătând cu degetul andreaua gâtului, întrebam: Cum numiți osul acesta?

1. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: andrijele [p]; andrije [s], andrije[li] gîtului 2, ? 4, ? a, andrije; andrijele [p] 27, cūārda dila pjept; cūārđi pjeptului [p] 29, andrijāvā, andrijāva dila grumād; andrijele [p] 36, andrijāva dila mīnā 47, indrijele [p]; indrijāvā [s] 53, inlije[li] gîtului [p] 64, furkiță [s]; furkiță [p] 76, [x] țōrta ūmārului [x] țōrta ūmārului 95, andrijāva dila mīnā; andrijele [p] 102, [s] andrijāvā; andrijele [p] [a auzit despre andrea, dar nu știe ce este] 105, undrēā; undrēle [p] 130, vōsu dela ūmār 141, [e] crūcite [p]; crūcea gîtului 107, pūntia ūmārului 172, yasele dila pept 182, yōsu ūmārului, [k] yōsu ūmārului 192, drējēve [p]; drējāvā [s] 219, ? 228, ? 235, bājerile ūmārului 250, sōntu dī pā ūmār 260, cōșōta cāre vīnē gē-la grumāz la ūmār 272, [e] hējējēt-ura lēptului 279, drējāva: drēve [p] 284, indrējāvā 310, ? 316, cōntē [p]; cōnt [s] ‘ps’ 326, legātūra grumāzului 334, ? 335, cōntu grumāzului 362, [e] crūsa dila ūmiri 365, drējēve [p]; drējāvā [s] 388, ? 399, andricā; andrē-ll [p] 405, andrijāva gîtului; andrijele [p] 414, rāndunicā; rīndunjēli [p] 431, yōsu kēptului 455, andricā; andrē-ll [p] 463, ? 478, [s] andrijele 514, andrijele gîtului 520, fūrca kēptului; fūrșili kēptului [p] 531, andrijele [p]; andrije 537, andrijāva gîtului 551, cō-lpnu gîtului 574, andrējāva gîtului 605, ? 646, ? 666, [e] yōsu ūmārului, [k] andrēllil gîtului [p]; andrēā [s] 682, undrēle gîtului 705, undrēllil gîtului 723, undrējāva gîtului 728, vōsu mīni 762, undrējāva gîtului 769, undrijāva mīni 784, undrējāva gîtului, ‘doctorii zic’ claviculā 791, undrējāva gîtului 812, drēvelje [p]; drējāvā [s] 833, drēvele gîtului, trūpului; drējāvā 836, jūgu mīnilor, ai gîtului 848, [e] ōsu pēptului 858, [e] spāta mīni, [k] la cāpu kēptului 872, ? 876, undrējāva mīni 886, undrējāva gîtului; undrē-le [p] 899, undrējāva mīni; undrē-llil mīni [p] 928, undrēle [p], undrē-lele pēptulu; undrēā [s] 958, undrē-lele gîtului [p]; undrēē [s] 987.

D.: ? 02, ? 010, ? 012 --

M.: [ung] g vālcōnt 192, vālcōnt 287, — 575 --

[rut] Țopāt 368, ? 666 --

[sārb] cōcīna; cōcīne [p] 26, cōs ‘os’ 37 --

[bulg] c’vōcālita 48, cōcāl na gūvisiū 991 --

[sās] [e] gējēsbājn 143, ? 245 --

[fig] i ūndrējāva la corākī 769.

jayu-m brățā 47, Imbrățoșăz 63, strijēm [4] 64, mbrățoșāz 76, stringi-m brățj [s] 95, jāvū-m brățā 102, string im brățā 105, priz im brățā [2] 141, ā luātu-m brățā, mbrā-ŋjēgY 130, Țl prizī im brățe 137, string, jāvū-m brățe 172, jēji-m brățe [2] 182, string im brățe; jāvū-m brățe 192, cuprind, [s] imbrățjșāz 219, mbrā-foșāz 228, apūs cu mīnile [2] 235, string im brățā 250, strīzē-m brățā [s] 260, prind țēva-m brățā 272, strj im brățā [2] 279, mbrățoșāz, jēvu-m brățā 284, strjji cu brinčili cātā jēl [s] 310, mbrățoșāz, jēy im brățā 316, mbrățoșēz 326, mbrā-foșēz, sau string 334, adūi [2] cu brā-jaile, Țl jēy im brățā 346, string cātā mīnē 349, am stris cu brățu 353, cuprind [nu imbrățoșāz] 362, Țl strīz [2] cu mīnurl, Țl string im brățā 365, Țl prind 386, Țl jēy brățjș cu āmin-dōyā mīni 399, acuprindi [3] 405, cu-prind 414, acuprindi [3] 431, cuprindi cu mīnuli [3] 455, cuprindi [3] 463, cuprind 478, prind im brăț 514, strīzē-m brățā 520, prindi-m brățā [s] 531, prind im brățā 537, jē-m brățā 551, strīzē [s], jē-m brățā, a-mbrā-foșāt-o [s] 574, o lūātu-m brățā 605, string im brățē 646, cuprindi [s] 666, Țl-am pris im brățj 682, [t] stringē brățu, apuc im brățē, [x] jēji-m brăț [2] 705, Țl jēji-m brățj [2] 723, jā țēva-m brățj [3] 728, jā-m brățē [s] 762, le priz im brățj 769, jāvū-m brăț 784, jay im brățē 791, jā țēva-m brățā [s] 812, mbrățjșāz 833, sāl string [2] im brățā 836, cuprind 848, Imbrā-ŋjēzā [s] 858, Țl jāvū-m brățā 872, jē țēva-m brățā 876, āl prinde-m brățj [3] 886, apūcī-m brățē [2] jēji-m brățē [2] 899, acōpere cu brățj [1] 928, apūcā cu mīnile [s] 958, jayū-m brăț 987.

D.: [x] acajā 02, lū-ambrățāteđ 010, la jay an brăț 012 --

M.: [ung] mēgōlell [s] 192, ōlelēc [4]; ōlel [s] 287, ōlell 575 --

[rut] opčipaje, opkēcāje [s] 366, abhīmājit rucām] 446 --

[sārb] vātē [s] 25, obuvātio ili zāgrābio ili zāuzeo [s] 37 --

[bulg] pregrāste [s] 48, prigrā-štē [s] 991 --

[sās] ‘amțōmān 143, ih ‘am-‘ōarāmā 245 --

[fig] kiday and-i angālī 769.

I. Întrebare prin gest. Arătând cu mâna dreaptă brațul stâng, dela umăr până la degete, întrebam: Cum îi ziceți la aceasta? Dar amândouă?

1. 29. mīnili [pa].

47. mīna [sa]; mīnili [pa].

95. [x] mīnā și brinca; mīnili, [x] brinčil [p], [x] mīrā, mīnā, brinčā; brinčil, brinčili [pa], [x] mīrā, mīna [sa], [x] mīrā; mīrī. Subiectul [x] pretinde că bătrânii ziceau mai mult BRÂNCĂ; MÂNĂ e nou, așa zic ‘domnii’.

102. mīna [sa]; dōyā mīnY, frecām Țn mīnY, mīnule [pa].

105. mīnile [pa].

[143]. ‘Bunica subiectului n’ar fi spus ‘prim’.

192. mīnili, mīnile.

[243]. hōnt ‘e forma întrebuițată la orăș’

349. mīnurlilē [pa].

353. Cuvântul izolat are, la [p], forma: mīnurj. Urmat de cuvânt, Țl final di-spare: mīnur la yom.

362. mā dor mīnurlilē.

386. Înțaiu nu eram sigur dacă am auzit mīn sau mīn, de aceea am notat mīn. Pe urmă, în cursul anchetei, m’am convins că subiectul pronunța mīn.

405. dōyū mīnā.

431. mīnuli [pa].

455. mīnuli [pa].

463. mīnyli [pa].

478. mīnli [pa].

514. [x] mīnili [pa].

520. [x] mījnā, [k] mīnā; mīn, mīnili, [x] mīnili.

537. mīna [sa]; mīnili [pa], [x] mīnā [pna] mīnili [pa].

551. mīna [sa]; mīnurlilē [pa].

605. mīna dī spātā; dōyā brățā.

666. [x] mīnuli [pa].

[668]. dvjē rukejē ‘două brațe’.

682. Am auzit și mīnli.

725. mīnili [pa].

876. mīnile [pa].

010. mīnā [până la încheietură], brăț [dela încheietură până la umăr].

012. brăț [cōl cuprind două brațe].

IMBRĂȚIȚEZ

„JE PRENDS DANS MES BRAS”

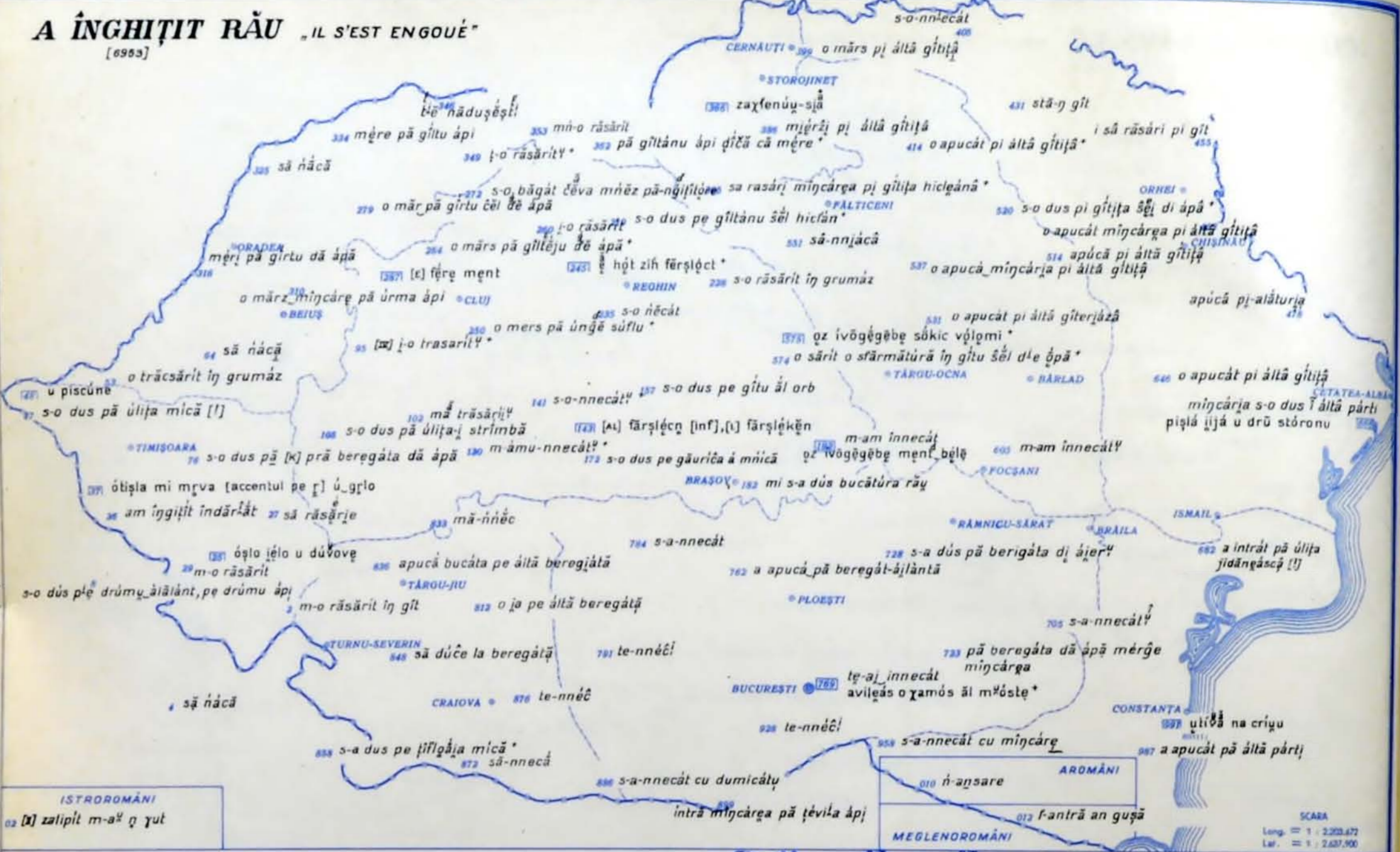
[6959]

I. Întrebare prin gest.

1. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: string cu mīnili 2, prind im brățā 4, Imbrățoșāz [s] 0, jēy im brățā 27, jay im brățā 29, Țl jayū-m brățā, Imbrățjșāz 36, Țl

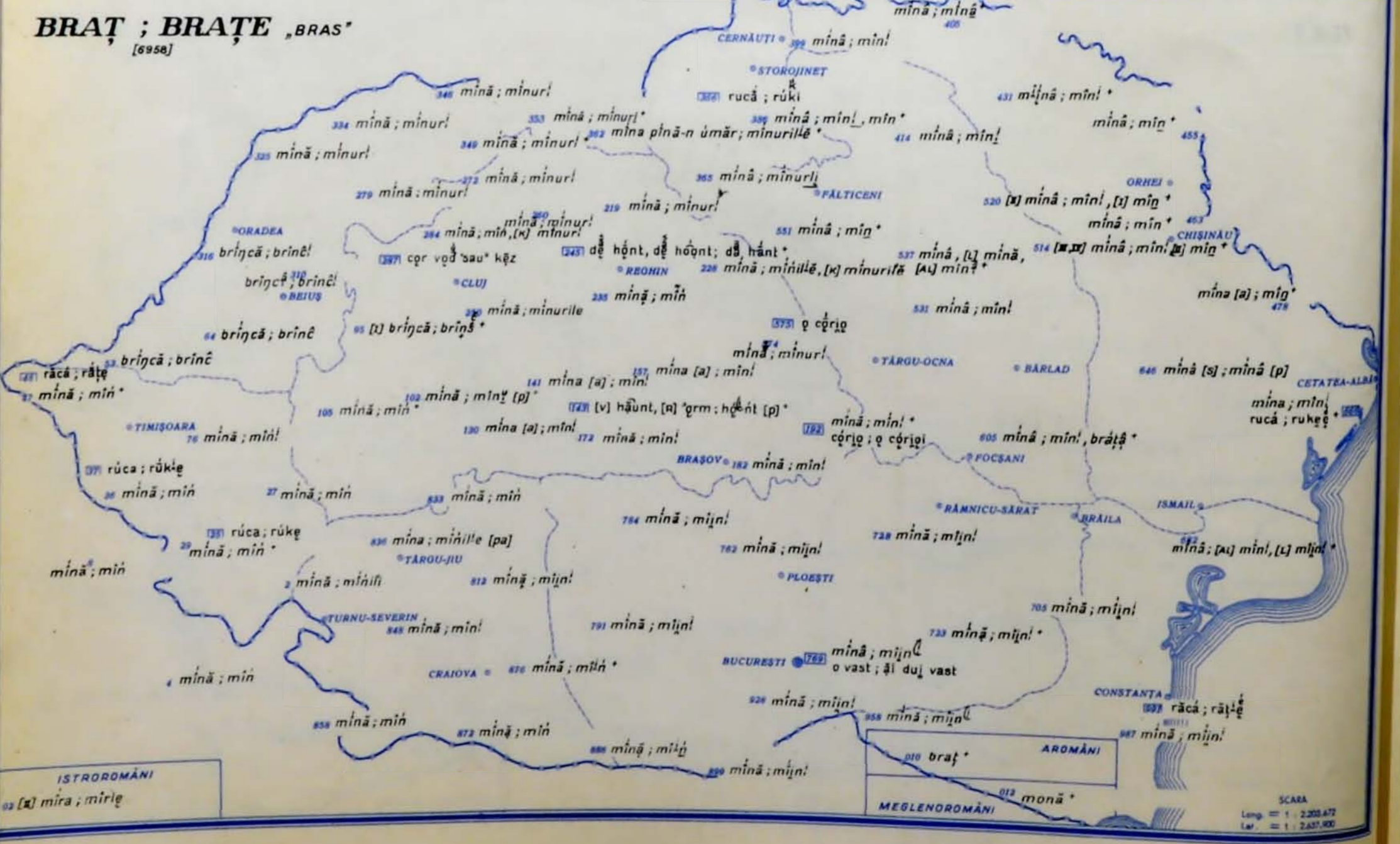
A ÎNGHIȚIT RĂU „IL S'EST ENGOUÉ”

[6953]

BRAȚ; BRAȚE „BRAS”

[6958]

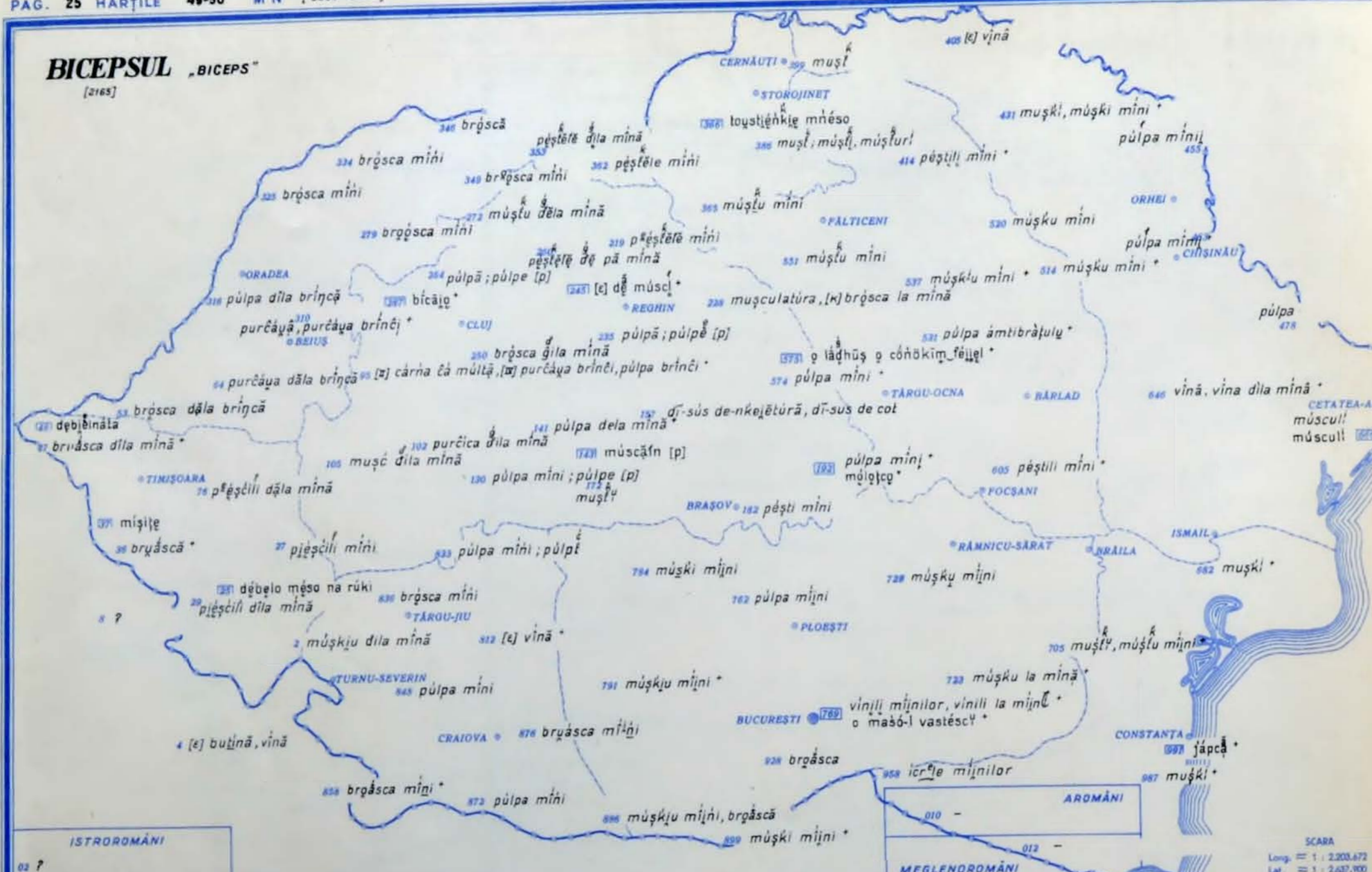

SCARA Long. = 1 : 2.203.472 Lat. = 1 : 2.267.900

SCARA Long. = 1 : 2.203.472 Lat. = 1 : 2.267.900

BICEPSUL „BICEPS” [2165]

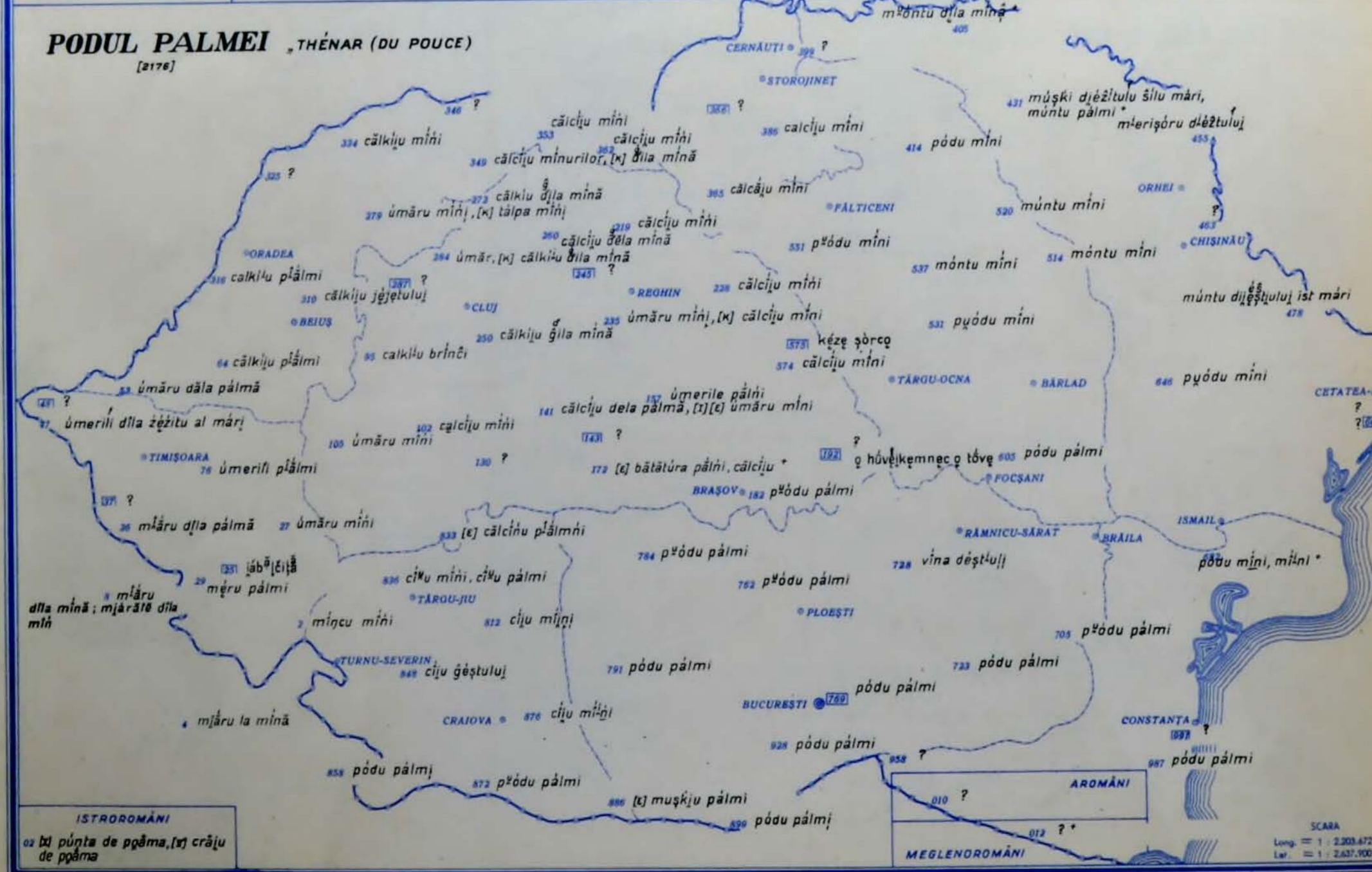

[2165]
I. Întrebare prin gest. Prinzând cu mâna dreaptă bicepsul stâng încordat, întrebam: Cum li ziceți la aceasta?
1. 36. să fășe bryăscă [când omul încoardă mușchii].
47. mîna dî vîmure pî la c'hot.
95. [x] flûira brîncî.
141. mîna dî vîmăr până-ŋ c'ot'v.
192. mîna pînă-vîmărî.
[192]. o c'oh'ok'ên f'êj'j'el o c'or'jo.
[243]. d'ê cr'uât 'broasca' „se zice când bicepsul e încordat”.
[287]. f'ol'șo c'or sau f'el'șo c'or.
310. dîŋ cot pînă-vîmăr'v t'ă brîncî.
t'ă flûj'êru brîncî;
[366]. rucă yid f'ic'fa do p't'êc'ă
414. vîosu dila spătă pâr la c'hot.
431. dila c'hot t' sus mîna.
463. dila c'hot pân t' vîmăr.
514. [e] tot flûj'êr, dila cot t' sus.
531. âmt'ibrăŋ 'âmt'ibrăŋ'.
537. ŧurl'uju la mîna.
574. mîna dila c'hot t' s'us.
[575]. o v'ăill'at'oi l'ê o c'or'jo o c'oh'ok'êŋ.
605. mîna dila c'ot'v-sus'v pâr la vîmăr.
646. dila c'ot p'ă la vîmăr.
682. c'ol'ănu mîj'ni.
705. c'v'ot'oru mîj'ni.
723. vîosu mîșk'uluj'.
762. t'ô p'ulpă.
769. ŧurl'uju mîni.
[769]. „pește la mîini”.
791. [e] între vîmăr și-ntre cot.
812. p'ulpă mîj'ni.
858. mîna dîn d'jal d'ê cot.
899. mîna d'ila c'hot pî la vîmăr.
987. mîna din vîmăr și pînă-n cot.
[997]. [e] r'amu.
II. În note, cu excepția punctelor 36, 245 și [769], am dat răspunsul la întrebarea pusă prin gest, arătând porțiunea brațului dela umăr până la cot: Cum numiți partea aceasta?
172. [x] p'v'odu p'ăini [dela un student].
405. [x] m'untu dila mîna.
431. m'untu p'ăimi „e partea mai puțin cărnosă”.
682. Subiectul a pronunțat de două ori cuvântul MÂNII. E probabil că și forma dintâi a avut un i după i, dar nu l-am auzit.
012. Groapa palmei se numește: p'ălm'ufă.
[2176]
I. Întrebare prin gest. Arătând podul palmei, întrebam: Cum numiți aceasta.
172. [x] p'v'odu p'ăini [dela un student].
405. [x] m'untu dila mîna.
431. m'untu p'ăimi „e partea mai puțin cărnosă”.
682. Subiectul a pronunțat de două ori cuvântul MÂNII. E probabil că și forma dintâi a avut un i după i, dar nu l-am auzit.
012. Groapa palmei se numește: p'ălm'ufă.
[2176]
I. Întrebare prin gest. Arătând podul palmei, întrebam: Cum numiți aceasta.
172. [x] p'v'odu p'ăini [dela un student].
405. [x] m'untu dila mîna.
431. m'untu p'ăimi „e partea mai puțin cărnosă”.
682. Subiectul a pronunțat de două ori cuvântul MÂNII. E probabil că și forma dintâi a avut un i după i, dar nu l-am auzit.
012. Groapa palmei se numește: p'ălm'ufă.

[e] sp'ăju mîni 157, mîna p'ănă-ŋ c'ot'v' 172, mîna dîŋ cot t' vîosu 182, mîna pînă-ŋ c'ot'ê [p'ălm'ă; p'ăime] 192, braŋ 219, ŧol'ănu dila cot p'la gl'êznê 228, v' [p'ălm'ă] 235, mîna dîŋ c'ot'v-ŧos'v 250, mîna dîŋ cot t' ŧos 260, mîna dîŋ c'ot'v-ŧos'v, p'ulp'ga mîni 272, v' 279, mîna 284, flûj'êr'v [p'ălm'a; p'ăim'] 310, dila cot p'la brîncă 316, d'ila cot mîna t' sus say t' jos [c'ăpu mîni 'm'ână'] 325, dila cot pînă la gl'êshê 334, dîŋ cot pînă la p'ălm'ă 346, flûj'êru mîni; flûj'êre [p] 349, mîna-n ŧos dîŋ cot 353, mîna dîŋ cot 362, dila cot pînă la mîna 365, mîna p'la c'ot 386, v' 399, mîna dila cot 405, v'osu dila cot pâr la p'ălm'ă [p'ălm'a] 414, flûj'êru mîni 431, [mîna] 455, dila-ŋ'k'ê-j'it'ur'a v' p'ă_j'a c'ot [d'v'osu mî-ni] 463, dila c'ot p'la mîna [mîna] 478, flûj'êru mîni [l'ăba mîni; l'ăbl'ê amin-d'v'ă 'm'ână'] 514, dila c'hot p'la mîna [p'ălm'a] 520, br'ăŧu [a] [p'ălm'a și d'j'ê-ŧit'ili] 531, [e] mîna [p'ălm'a] 537, v' [p'ălm'a] 551, [i] mîna dila c'ot t' vîosu, [x] cot'v'or'ju mîni [mîna] 574, mîna dila c'ot'v-ŧos'v [l'ăba mîni; l'ăbl'ê 'm'ână'] 605, mîna p'ă_j'a c'ot [mîna] 646, v' [mîna] 666, br'ăŧu mîj'ni; br'ăŧur' [l'ăb'a; l'ăb] 'm'ână' 682, jum'ă-t'ă d'ă c'hot'v say jum'ăt'ă d'ă mîna [l'ăba 'm'ână'] 705, ŧurl'uju mîj'ni [l'ăba mîj'ni 'm'ână'] 723, v' [p'ălm'a 'm'ână'] 728, p'ulp'a mîj'ni [mîna] 762, dîŋ c'ot și p'la gl'êznă [mîna, dîŋ gl'êznă-ŋc'v'ă] 769, p'ulp'a mîj'ni [l'ăba mîj'ni] 784, d'ila c'hot d'ă v'ale t' spre l'ăba mîj'ni 791, [e] mîna [p'ălm'ă; p'ăime] 812, [e] d'ila pum' p'ă_j'a cot 833, p'ulp'a mîj'ni 836, br'ăŧu mîj'ni; br'ăŧ'ale mîj'ni; 848, c'hot, m'ăs'ur'a d'j-un' c'hot [e] gl'ăra 'm'ână' 858, dila c'ot'u mîni pînă la gl'êznă, gl'êznă mîj'ni [mîna dila gl'êznă naj'ini] 872, mîna dîŋ c'hot t' vîosu 876, mîna dîŋ cot [mîna dîŋ gl'êznă] 886, mîna d'ila gl'êznă p'la c'ot [l'ăba mîj'ni] 899, c'ot'u [a] [l'ăba mîj'ni] 928, cot'v [mîna] 958, d'ela c'hot p'la gl'êznă [mîna] 987.
D.: [x] mîr'ê dela cuvăt ân j'v'os 02, bil'ig'ica 010, v' 012 --
M. [ung] o k'êz'em 'antebrațul meu' (o k'êz 'm'ână') 192, ôr'ș'oc'p'r [k'êz'ê f'êj'ê] 287, o c'oh'ok'ên ôl'oi v'ol'ô c'ont (o k'êz'ê) 575 --
[rut] rucă po l'oc'ol' [rucă] 366, v' [rucă] 666 --
[s'ârb] -- 25, -- 37 --
[bulg] -- 48, l'ăcăt 991 --
[s'ăs] h'ăunt [h'ăunt] 143, d'êr ūr'am 245 --
[ŧig] i cuj; âl d'uj' c'v'ăt'ê âl v'ast'êc 769.

Apoi: FĂRINĂ 95.102.219.228.250.260.272.279.284.310.325.334.346.349.355.365, FĂRINĂ 386.455.463.478, FĂRINĂ [cu ŧ] 4.29.36.64.76.316.
D.: [x] ŋon p'um'ân de farîr'ê 02, m'nată 010, ŋh'ă m'ân'at'ă d'î f'arină 012.
M.: [ung] êŧ m'oroc'oc'p'l, êŧ m'oroc list'et 192, êŧ m'oroc list'et ôl'oi, [x] f'êl-m'or'ic, f'êl'm'or'êc 287, êŧ m'oroc list'et 575 --
[rut] za jm'ênu [acuzativ]; jm'ênh'ă [nominativ]; za jm'êncu 366, jm'ênu muk'i 666 --
[s'ârb] ŧăcu [acuzativ] br'ăŧna 25, daj mi j'êdn'u ŧăcu br'ăŧna! d'ă-mi o m'ână de f'aină! 37 --
[bulg] id'ŋ cr'ăv'ăc br'ăŧnu 48, l'înă cr'iv'uc'êŧ br'ăŧno 991 --
[s'ăs] ân h'ăunt'fol m'êl'at 143, ên h'ôn't'fal „la ŧară”, ên h'ôn't'fol „la oraș” 245 --
[ŧig] âq v'ast'or'ô ar'ô 769.
COT; COATE „COUDE” [2162]
I. Întrebare prin gest. Arătând cotul, întrebam: Cum li ziceți la acesta?
Dar la amândouă?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: cot; coturi. S'a mai răspuns: cot; COATE: 8.36.76.95.105.284.310.325.365.405.431.465.463.478.514.531.537.551.574.605.646.682.723.836.872.876.886.928.958.987. cot; COATE: 141.172.192.235.250. c'hot'v, ŋ'k'ê-j'et'ur'a mîj'ni; c'v'ăt'j' 728, cot; COATE, coturi: 858.
D.: [x] c'uv'etu; d'oi c'uv'et'ê 02, cot; cotur 010, cot; cot'j' 012 --
M.: [ung] c'oh'ok'ê 192, c'oh'oc' 287, c'oh'oc'c'ont'p 575 --
[rut] l'oc'ol; f'ic'ci 366, l'oc'ol; l'oc'ci 666 --
[s'ârb] l'ăcat; l'ăctov'ê 25, l'ăcat; l'ăctovi 37 --
[bulg] l'ăcăt; l'ăcăt' 48, l'ăcat; l'ăcăt'j' 991 --
[s'ăs] 'êpl'ăb'ij'uh'ân; 'êpl'ăb'i-y'ên 143, d'êr 'êl'ŋb'og; d'ê 'êl'ŋb'og 245 --
[ŧig] i cuj; âl d'uj' c'v'ăt'ê âl v'ast'êc 769.

PODUL PALMEI „THÉNAR (DU POUCE)” [2176]

[2176]
I. Întrebare prin gest. Arătând podul palmei, întrebam: Cum numiți aceasta.
172. [x] p'v'odu p'ăini [dela un student].
405. [x] m'untu dila mîna.
431. m'untu p'ăimi „e partea mai puțin cărnosă”.
682. Subiectul a pronunțat de două ori cuvântul MÂNII. E probabil că și forma dintâi a avut un i după i, dar nu l-am auzit.
012. Groapa palmei se numește: p'ălm'ufă.
[2176]
I. Întrebare prin gest. Arătând podul palmei, întrebam: Cum numiți aceasta.
172. [x] p'v'odu p'ăini [dela un student].
405. [x] m'untu dila mîna.
431. m'untu p'ăimi „e partea mai puțin cărnosă”.
682. Subiectul a pronunțat de două ori cuvântul MÂNII. E probabil că și forma dintâi a avut un i după i, dar nu l-am auzit.
012. Groapa palmei se numește: p'ălm'ufă.

[e] sp'ăju mîni 157, mîna p'ănă-ŋ c'ot'v' 172, mîna dîŋ cot t' vîosu 182, mîna pînă-ŋ c'ot'ê [p'ălm'ă; p'ăime] 192, braŋ 219, ŧol'ănu dila cot p'la gl'êznê 228, v' [p'ălm'ă] 235, mîna dîŋ c'ot'v-ŧos'v 250, mîna dîŋ cot t' ŧos 260, mîna dîŋ c'ot'v-ŧos'v, p'ulp'ga mîni 272, v' 279, mîna 284, flûj'êr'v [p'ălm'a; p'ăim'] 310, dila cot p'la brîncă 316, d'ila cot mîna t' sus say t' jos [c'ăpu mîni 'm'ână'] 325, dila cot pînă la gl'êshê 334, dîŋ cot pînă la p'ălm'ă 346, flûj'êru mîni; flûj'êre [p] 349, mîna-n ŧos dîŋ cot 353, mîna dîŋ cot 362, dila cot pînă la mîna 365, mîna p'la c'ot 386, v' 399, mîna dila cot 405, v'osu dila cot pâr la p'ălm'ă [p'ălm'a] 414, flûj'êru mîni 431, [mîna] 455, dila-ŋ'k'ê-j'it'ur'a v' p'ă_j'a c'ot [d'v'osu mî-ni] 463, dila c'ot p'la mîna [mîna] 478, flûj'êru mîni [l'ăba mîni; l'ăbl'ê amin-d'v'ă 'm'ână'] 514, dila c'hot p'la mîna [p'ălm'a] 520, br'ăŧu [a] [p'ălm'a și d'j'ê-ŧit'ili] 531, [e] mîna [p'ălm'a] 537, v' [p'ălm'a] 551, [i] mîna dila c'ot t' vîosu, [x] cot'v'or'ju mîni [mîna] 574, mîna dila c'ot'v-ŧos'v [l'ăba mîni; l'ăbl'ê 'm'ână'] 605, mîna p'ă_j'a c'ot [mîna] 646, v' [mîna] 666, br'ăŧu mîj'ni; br'ăŧur' [l'ăb'a; l'ăb] 'm'ână' 682, jum'ă-t'ă d'ă c'hot'v say jum'ăt'ă d'ă mîna [l'ăba 'm'ână'] 705, ŧurl'uju mîj'ni [l'ăba mîj'ni 'm'ână'] 723, v' [p'ălm'a 'm'ână'] 728, p'ulp'a mîj'ni [mîna] 762, dîŋ c'ot și p'la gl'êznă [mîna, dîŋ gl'êznă-ŋc'v'ă] 769, p'ulp'a mîj'ni [l'ăba mîj'ni] 784, d'ila c'hot d'ă v'ale t' spre l'ăba mîj'ni 791, [e] mîna [p'ălm'ă; p'ăime] 812, [e] d'ila pum' p'ă_j'a cot 833, p'ulp'a mîj'ni 836, br'ăŧu mîj'ni; br'ăŧ'ale mîj'ni; 848, c'hot, m'ăs'ur'a d'j-un' c'hot [e] gl'ăra 'm'ână' 858, dila c'ot'u mîni pînă la gl'êznă, gl'êznă mîj'ni [mîna dila gl'êznă naj'ini] 872, mîna dîŋ c'hot t' vîosu 876, mîna dîŋ cot [mîna dîŋ gl'êznă] 886, mîna d'ila gl'êznă p'la c'ot [l'ăba mîj'ni] 899, c'ot'u [a] [l'ăba mîj'ni] 928, cot'v [mîna] 958, d'ela c'hot p'la gl'êznă [mîna] 987.
D.: [x] mîr'ê dela cuvăt ân j'v'os 02, bil'ig'ica 010, v' 012 --
M. [ung] o k'êz'em 'antebrațul meu' (o k'êz 'm'ână') 192, ôr'ș'oc'p'r [k'êz'ê f'êj'ê] 287, o c'oh'ok'ên ôl'oi v'ol'ô c'ont (o k'êz'ê) 575 --
[rut] rucă po l'oc'ol' [rucă] 366, v' [rucă] 666 --
[s'ârb] -- 25, -- 37 --
[bulg] -- 48, l'ăcăt 991 --
[s'ăs] h'ăunt [h'ăunt] 143, d'êr ūr'am 245 --
[ŧig] i cuj; âl d'uj' c'v'ăt'ê âl v'ast'êc 769.

O MÂNĂ (DE FĂINĂ) „UNE POINÉZ (DE FARINE)” [2161]
I. Întrebare prin gest. Arătând mâna ca și când ar fi plină, întrebam: Când iei în mână atâta făină, câtă zici că ai luat?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: MÂNĂ. S'a mai răspuns: BRÂNCĂ 64. 95.310.316, PUMN 192, mînușc'ă 886. S'au dat două răspunsuri: MÂNĂ, MÂNUFĂ 431, PUMN, PUMNIȘOR 574.
Cuvântul FĂINĂ are următoarele forme: În majoritatea cazurilor FĂINĂ.

[2177]

I. Întrebare prin gest. Bătând din pălmi, întrebam: Cum ziceți că face omul când face așa?
II. ss. bat în pălmi, jó [t].
 192. Subiectul a evitat în tot cursul anchetei formele cu labiale palatalizate. Când l-am întrebat, dacă nu se zice [pâln], mi-a răspuns că vorba cu **n** je vorbă ungurjască.
 605. di păre di gini.
 646. **bad dim pălmi.**

[2184]

I. Întrebare prin gest.
II. ss. jejele [p].
 334. „Se zice și jejele, „mai ales în satele vecine”.

MN

II FAC SEMN CU COTUL
 „JE LE PUSSE OU COUDE”

I. Întrebare indirectă: Cum zici că faci când, unui prieten care e lângă d-ta și faci așa cu cotul (arătăm cum se face semn cu cotul), ca să-i arăți ceva fără ca să știe ceilalți?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: je day u ștas la unu cu cōtă 2. **al boldescă [2] 4, il boldescă [2] 8, day u ștat 27, il cojâsc 29, il day cu cōtă 36, il boldescă [2] 47, fac cu cōtă 53, al colesc 64, al colescă [2] 76, mî colescă [3] 79, [x] il clălescă cu cōtă [4] 95, al colescă [2] 102, il colescă 105, l-am boldit, boldescă 130, boldescă [2] 141, il boldescă [2] cu cōtă 157, il boldescă 172, il boldescă [2] cu cōtă 182, dă cu cōtă 192. l-aj colit [2] 219, il colescă 228, mî, pu mî colit [2] 235, l-aj colit 250, il colescă [2] 260, il colescă 272, il colescă [2] 279, il colescă [2] 284, day cu cōtă je-je [2] 310, il lovescă [2] cu cōtă 316, colescă 325, al colescă 334, il colescă [2] 340, l-aj colit cu cōtă 349, l-am colit 353, il day cu cōtă [1] 362, mî colescă [3] 365, al colescă 386, al colescă [2] hărăgești 399, m-o pâlît cu cōtă [3] 400, il day u ștat [2] 414, mî colescă cu cōtă [3] 431, day cu cōtă 455, în dă [3] cu cōtă 463, il dâ [2] cu cōtă 478, il day u ștat day gont 514, il day u ștat [2] 520, il day u ștat cu cōtă [2] 531, je-o dat cu cōtă [3] 537, dâ cu cōtă [2] 551, dă cu cōtă je, m-a boldit [3] 574, il day [2] 605, il day cu cōtă 646, il dâ [3] bold 666, il day [2] cu cōtă 682, l-an dă cu cōtă 705, dâ [3] cu cōtă 723, dâ [3] cu cōtă 728, il dâ [2] cu cōtă 762, il day [2] cu cōtă 769, dâ [2] cu cōtă 784, il day [2] cu cōtă 791, de zice că, face cu cōtă 812, il boldescă, il colescă 833, boldescă [2] cu cōtă 836, il fac [2] cu cōtă 848, il dâ [3] cu cōtă 856, il day [2] cu cōtă 872, l-aj [2] sâmn 876, dâ [3] cu cōtă 886, il day [2] cu cōtă 899, il day [2] cu cōtă 928, il day [2] jejele 956, il day cu cōtă 967.
D.: [x] cu cuvântu hăy dâdârnit, [x] drcni 02. — 010, bufnes cu cōtă 012.
M.: [ung] dâfi o cōnăkivei 192, mîg-dofim 287, o cōnăkivei mîgdofi, hējzâc, mēgdōki [3] 375.
 [rut] menje bēy kictjem 366, torcâje 666.**

[sârb] c[ ]ni ga [imperat]; c[ ]ja [3] 25, g[ ]rno me je lactom 37.
 [bulg] gu sōvā, gu būta 48, sās lăcâti [p] gu būta [3] 991.
 [sās] ? 143, ? 245.
 [fig] c[ ]rdgā lescā-i cōtōsa 769.

DAU COATE (ÎN MULȚIME)
 „JE JOUE DES COUDES”

I. Întrebare indirectă: Cum zici că faci când, fiind grăbit și trebuind să treci prin mulțime, îți faci loc așa (în același timp dădeam coate ca și când mi-aș fi făcut loc prin mulțime)?

II. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: fac loc cu cōpōci 2, je rāsfir [2] 4, ? 8, fā cālē cu cōpōci [1] 27, mî fac loc cu cōpōci 29, il boldescă [2] sâ sâ dă-lături 36, fas dîn cōpōci [2] 47, il būtuș, fac loc 53, l fac drum cu cōpōci dăia brîncă 64, al colescă [3] 76, day cu brîncă-lături și cu cōpōci 95, al colescă [2] 102, r̥būtus 100, cōtēști [2] 130, il fac [2] loc 141, împînș [2] cu cōtele 157, l fac [2] loc cu cōtele 172, daj [2] cu cōtēle 182, day cu cōtēle-n lături 190, daj [2] cōturi, il colescă [2] sâ-l fas loc 219, fâșē [3] dîm mîl sâ jāsâ 228, colescă-lături [2] 235, m-amu-n-gēsăt 250, i colescă-lături [3] 260, il colescă-lături 272, il colescă [2] 279, il colescă sâ-l fac loc 284, fac dim brîncă 310, dâ [3] cu brîncă lături 316, il colescă și mîrg mî depărtē 325, day cu cōturi-lături 334, lărzēști, lărzēști [2] 346, l-aj cōpōci 349, l-am colit și mî-am fācūt loc 353, day dîj cōtē sâ mî duc 362, colescă sâ-jēș! [imperat] 365, l fac loc 386, în fac loc 399, il day [2] cu mîna-ntr-o părți 405, il day [2] cu amîndouă cōturi, ca să sâ ferjāsâ 414, day cu cōpōci sâ mîrg lnaînti 431, day cu cōpōci 455, il blendescă 463, fac loc 478, daj [2] cu cōpōci 514, daj [2] cu brîncă-lături sâ treș 520, day cu cōpōci amîndouă 531, trebu sâ day [2] cu cōturi 537, il day într-o părți, ca s-treș [2] 551, r̥p[ ] [2] 574, day dîj cōturi 605, day cu cōturi și trec lnaînti 646, dâ-lături Nîmja [2] 666, fac cu cōturi și-n drijăpta și-sîngă, day cu cōturi 682, l-an da la o părți 705, fāc [2] cu cōturi sâ sâ dea la o părți 723, fāc [3] cu cōturi, fāc loc sâ treșcā 728, colescă [2] dîm mîl-ni 762, day cu cōturi 769, dâ cu cōturi sâ-l fāc loc 784, il day [2] cu mîl-ni 791, apā-n drcpota și-sîngă 791, daj [2] brîncă cu cōturi 812, il-mping [2] l-mping 833, va-mping cu cōpōci 836, il dâm [4] lături 848, il day [2] la o părți 856, day [2] cu cōturi sâ-l fāc loc 872, il fac loc [2] 876, fāc [2] drum pîntre jeje 886, daj [2] cu cōpōci 899, day dim mîl-ni 928, il day [2] dîntur, ca sâ treș 958, day cu cōpōci 987.

D.: [x] dēsna māră 02. ndrēapta 010, monā drcpātă 012.
M.: [ung] o jōp cōrom 192, job kēlz 287, o jōp 575.
 [rut] prāvā rucā 366, prāvā 666.
 [sârb] dēsna rūca 25, dēsna rūca 37.
 [bulg] desn[ ]a 48, djasna rācā 991.
 [sās] dā rēhēt hāunt 143, dē rēhēt hōnt 245.
 [fig] o vāst o sîngă 769.

MÂNĂ DREAPTĂ „MAIN DROITE”
 [2167]

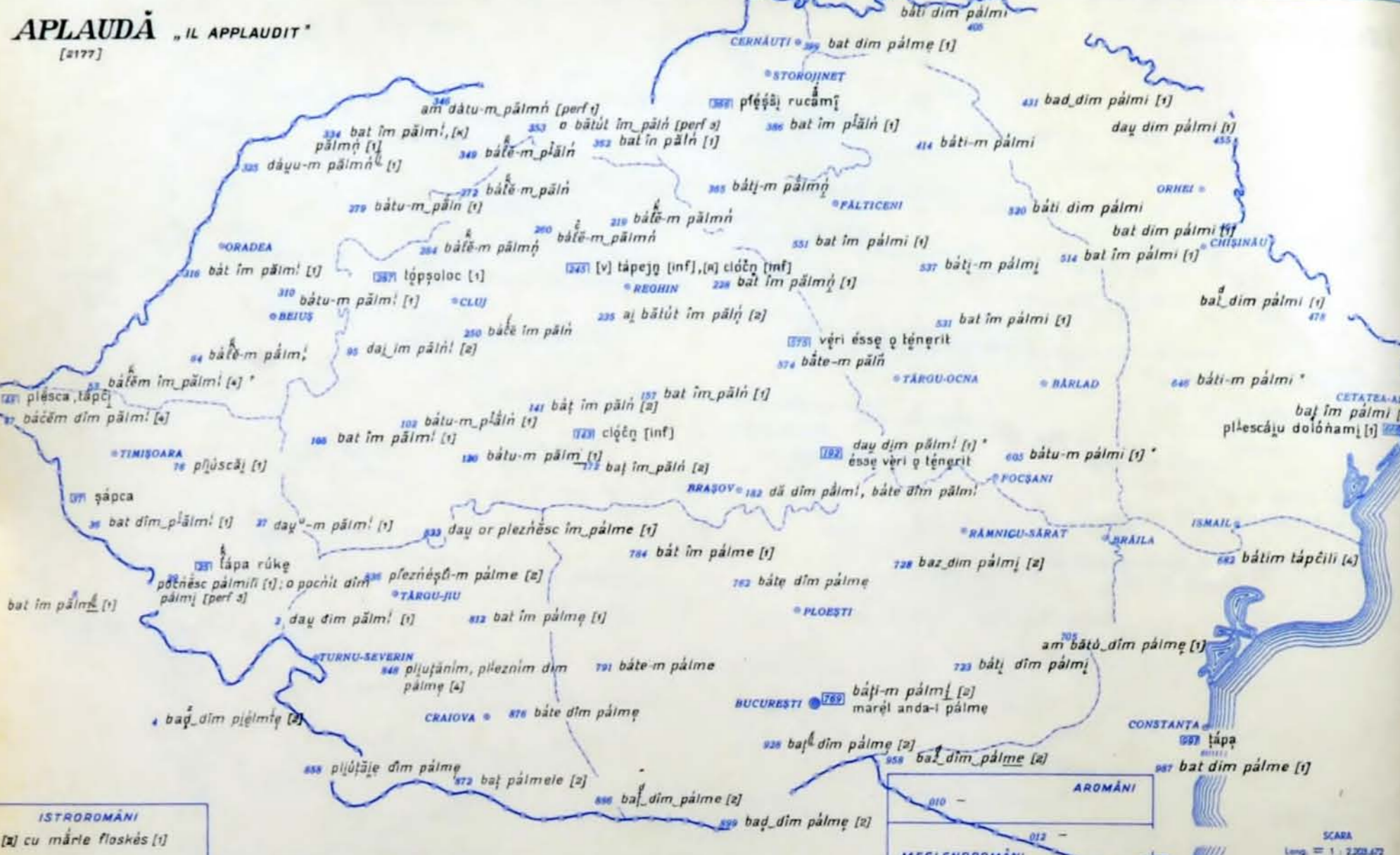
I. Întrebare prin gest.
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: DREAPTĂ. S'a mai răspuns: DREAPTĂ 4, 8, 27, 29, 36, 47, 53, 76, 95, 102, 105, 141, 172, 310, 833, 836, 848, DEREAP-
 TA 130.
D.: [x] dēsna māră 02. ndrēapta 010, monā drcpātă 012.
M.: [ung] o jōp cōrom 192, job kēlz 287, o jōp 575.
 [rut] prāvā rucā 366, prāvā 666.
 [sârb] dēsna rūca 25, dēsna rūca 37.
 [bulg] desn[ ]a 48, djasna rācā 991.
 [sās] dā rēhēt hāunt 143, dē rēhēt hōnt 245.
 [fig] o vāst o drcpō 769.

MÂNĂ STÂNGĂ „MAIN GAUCHE”
 [2166]

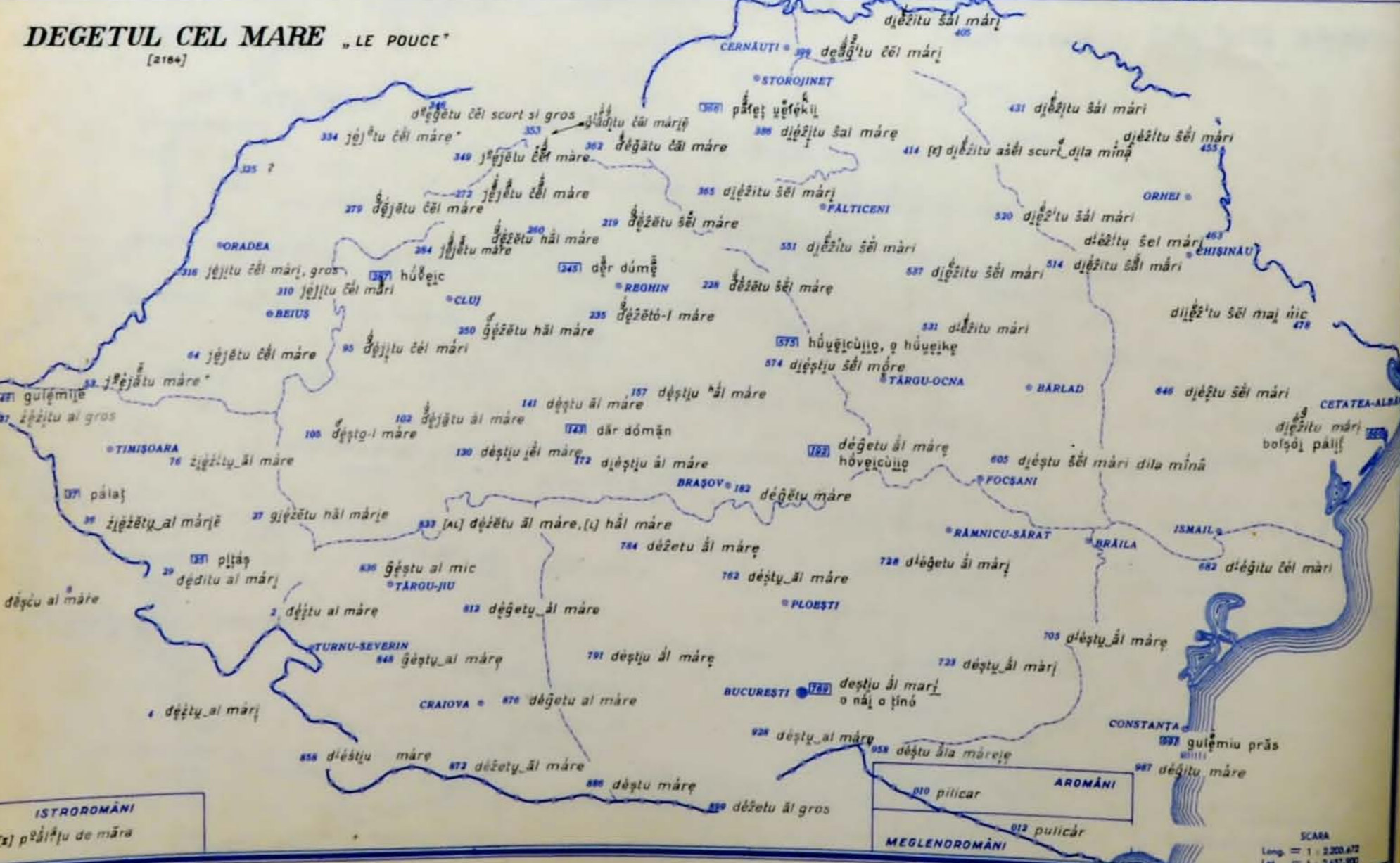
I. Întrebare prin gest.
II. Pretutindeni s'a răspuns: STÂNGA.
D.: [x] ilva māră 02, sîngă 010, monā lēvā 012.
M.: [ung] o bōi cōrom 192, bōi kēlz 287, o bōi 575.
 [rut] menje bēy kictjem 366, torcâje 666.

APLAUDĂ „IL APPLAUDIT”
 [2177]

287. o bōlkeze 575.
 [rut] liyā 366, ljevaja rucā 666.
 [sârb] šūva 25, lēva rūca 37.
 [bulg] lev[ ]a 48, levā rācā 991.
 [sās] dā lēgc hāunt 143, dē lēgc hōnt [hōnt . la oraș] 245.
 [fig] o vāst o sîngă 769.

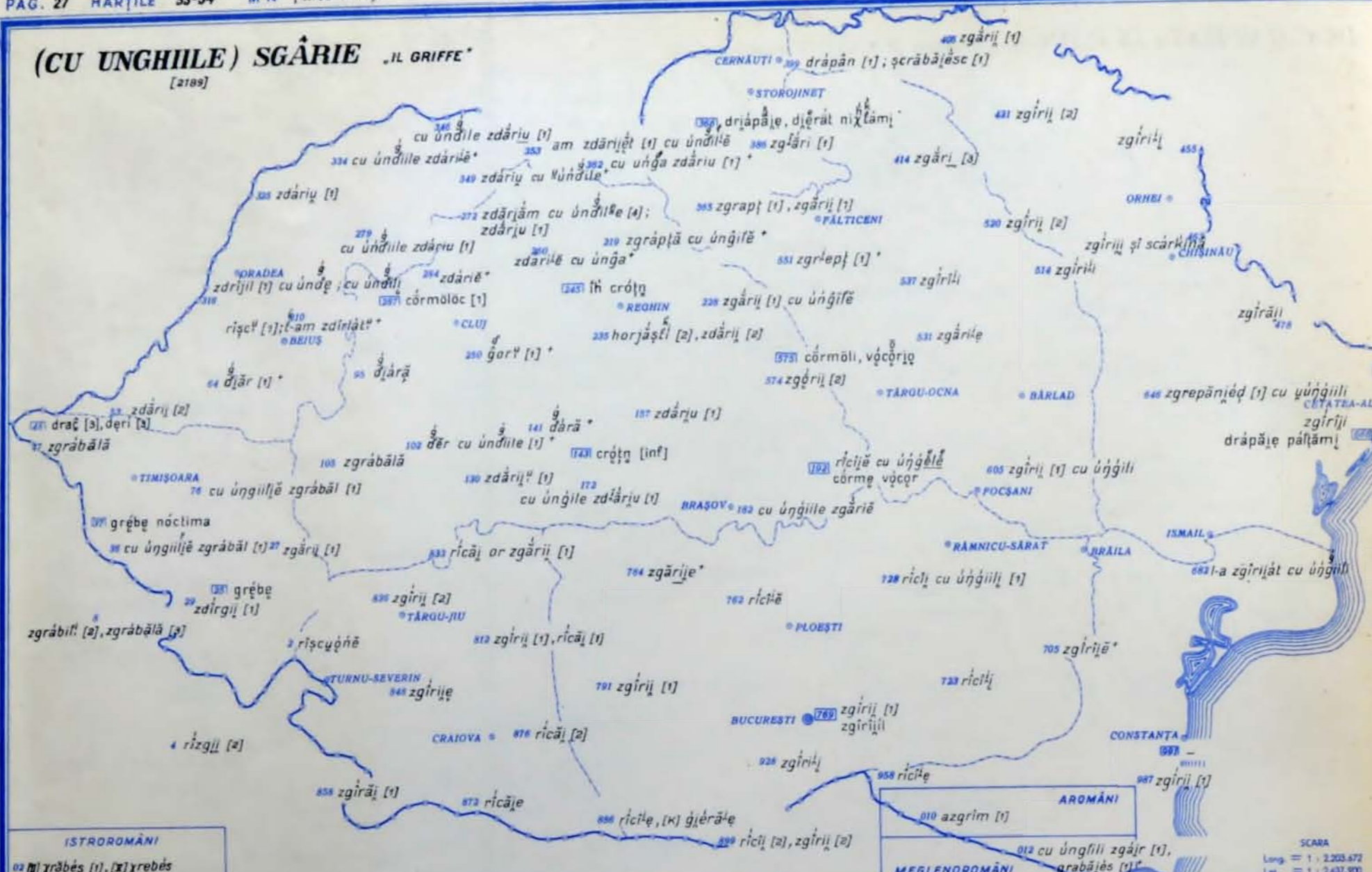
DEGETUL CEL MARE „LE POUCE”
 [2184]

SCARA
 Lung = 1 : 2.300.000
 Lat = 1 : 2.300.000

SCARA
 Lung = 1 : 2.300.000
 Lat = 1 : 2.300.000

(CU UNGHILE) SGĂRIE „IL GRIFFE”

[2189] I. Întrebare prin gest. Făcând gestul ca și când aș fi sgăriat. Întrebam: Cum ziceți că face omul cu unghile când face așa? I. 64. Șer! [2]. 102. Șer! [2]. 141. Șer! [2]. 219. zgrăp! [1]; zgrăp! [2]; o zgrăp-jăt. 250. Șor! [2]. 260. zdări! [1]; zdării! [2]; zdăriem [4]. 284. zdării! [1]. 310. rișcă! [2]; am rișcă! [2]. „Se zice am rișcă! un lucru și am zdări! un om pe față.” 349. am zdări! [1]. 362. I-am zdări! [1]. 551. țî-țî zgrăp! [1]; zgrăp! [2]; zgrăp! [1]; zgrăp! [2]; zgrăp! [3]; zgrăp! [4]; zgrăp! [5]; zgrăp! [6]; am zgrăp! [7]. 784. zgrăru! [1]. 012. la zgrăro [aor 3].

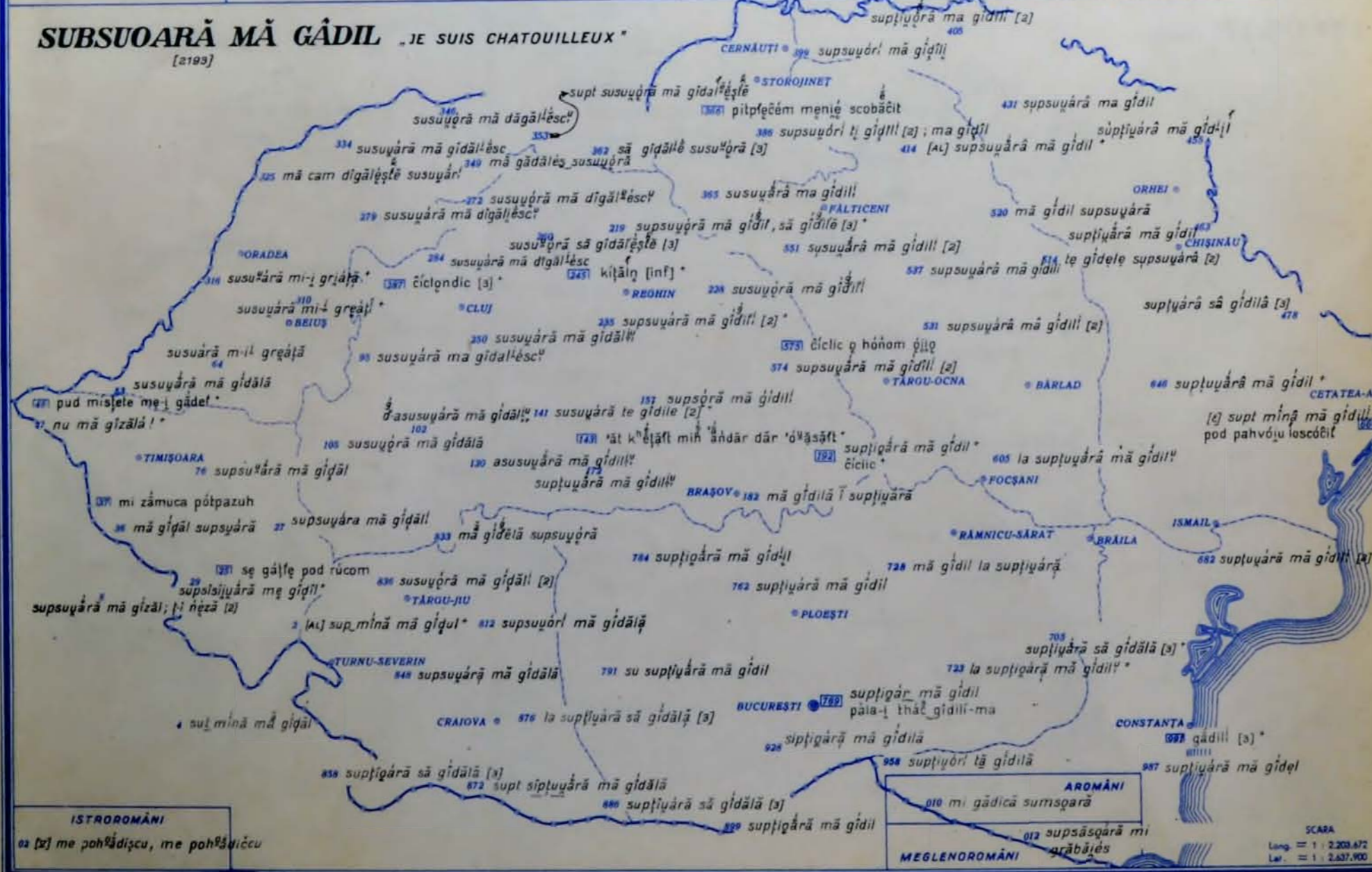
[2193] I. Întrebare indirectă. Punând o mână subsoară întrebam întâi: Cum îi ziceți la aceasta? Apoi întrebam: Cum ziceți când vă pune altul mâna subsoară și nu o puteți suferi. I. 2. [L] supț mână. 29. m-am gîdîlăt. 47. că m-i hîzî, supsușară. 148. te-i gîdel [te gîdîli]. 141. nu să gîdîle tot omu; căre nu să gîdîle-i curvar! 1743. „sau” hîndăr-m orm. 192. supțușor! [p]. 192. o hîng ăjlo “subsoară”. 219. supsușorîle. 235. să gîdîle [3]. 1248. hîndăr dăr “isăl. dăr “ușă” “subsoară”. 1287. hîngi “subsoară”; ne tedd o kezet o hîngom ăjă “nu pune mâna la mine subsoară”. 310. cîn mă dîglîș! [1]. 316. cînd mă dîglîș! [1]. 414. [L] supsușară. 646. supțușor! [p]. 705. supțușor! [p]; te gîdîl! [2]. 723. te gîdîl! [2]. 1991. mișnița [s]; mișniți [p].

MN ÎNCHIEIETURA MĂNII “POIGNET” [2168] I. Întrebare prin gest. Arătând încheietura mâinii, întrebam: Cum numiți aceasta? I. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: închiătura dila mină 2, nodîț, nodîț 4, încheietura dila mină 8, încheietura dila mină 27, nodîț 29, încheietura dila mină 36, încheietura mină 47, încheietura dila mină 53, nodîțu dila mină, nodîț 64, încheietura 76, [s] la-ncheietura brînci, vîuli brînci 95, încheietura [a] 102, ? 105, [s] nodu mină 130, nodurile dela mină; nod! [1], ușăle dela mină; 405! [1] țîșta mină 141, încheietura mină 157, [s] încheietura mină 172, încheietura mină 182, încheietura mină 192, încheietura mină; încheietur! dila mină 219, glîznă; [p] 228, ? 235, forță 40 dila mină 250, glîznă 260, glîznă, glîznă [a] dila mină 272, glîzn, mină din glîzn 279.

Întrebare indirectă. Făcând gestul de a da cu pumnul, am întrebam: Cum ziceți că face cineva când face așa? I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: OĂ CU PUMNUL. S'a mai răspuns: OĂ UN PUMN 95. 141. 272. 351. 574. 605. 723. 856. LOVEȘTE CU PUMNUL 84. 310. 334. 414. 666. 872. BATE CU PUMNUL 27. 405. 431. 455. DAY IM PŌȘIȘ 4, CU PUMU DAJ 7 ȘINEVA 219, DĂ CU PUMU 260, TRAGE CU PUMNUL 337. S'au dat două răspunsuri: OĂ CU PUMNUL, OĂ UN PUMN 105. 150. 316. 858, OĂ UN PUMN, BATE CU PUMNUL 365. 399. 478, PUMNEȘTE, OĂ CU PUMNUL 76, OĂ CU PUMNUL, OĂ CU GHIOLDUL, CU NODURILE DILA DĒGETE 182, OĂ UN PUMN, TRAGE UN PUMN 520, BATE, OĂ CU PUMNUL 876, OĂ CU PUMNUL, TRAGE UN PUMN 886, OĂ, LOVEȘTE CU PUMNUL 899, OĂ CU PUMNUL, BOLDEȘTE CU JEL 958. D.: [z] buși 02, cu bușu day 010, la bat cu bușu 012. M.: [ung] o cûjoccol ūtōm 192, megōcōllec 287, mēgōcōm o mōrcōm-vol, mēccolcolom, cûjoccolvōl rēput-țem 575. [rut] — 366, udărju culacōm 666. [sărb] cîțca ga 25, pēsnița ūdario me pēsnițom 37. [bulg] udăr [3] 48, udări [3] 991. [sās] f_y brân “a mēțar fāșt 143, ih gi dēr en fāșt 245. [țig] day la duchumăsa. [AL] duchumăș 769.

PALMĂ PALME “PAUME” [2171] I. Întrebare prin gest. Arătând, întâi, o palmă, apoi amândouă, întrebam: Cum îi ziceți acestea? Dar la amândouă? I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: PALMĂ; PALME. S'a mai răspuns: PALMĂ; PĂLMI 2. 8. 27. 29. 36. 47. 53. 64. 76. 105. 130. 141. 157. 172. 219. 228. 235. 250. 260. 279. 310. 316. 326. 346. 349. 353. 362. 365. 386. 833. 958, PALMĂ; PĬJĬMĬȚI 4, PALMĂ; PĂLMI SAU PALME 399. D.: [z] pāma de mira 02, palmă; palme 010, plîșniță; plîșniți 012. M.: [ung] o tēņerē 192, tēņir 287, tēņerē 575. [rut] dolōn; dolōni 366, dolōna; dvje dolōni 666. [sărb] dlāna 25, șāca, toatā, dlan “groapa din palmă” 37. [bulg] dlān 48, līnā dlan, dlāntā [sa]; dlāni 991. [sās] plāc 143, dē șmās, la oraș, șmās “la sate” 245. [țig] pālma; ăl pālmi 769.

SUBSUOARĂ MĂ GĂDIL “JE SUIS CHATOUILLEUX”

[2189] I. Întrebare prin gest. Făcând gestul ca și când aș fi sgăriat. Întrebam: Cum ziceți că face omul cu unghile când face așa? I. 64. Șer! [2]. 102. Șer! [2]. 141. Șer! [2]. 219. zgrăp! [1]; zgrăp! [2]; o zgrăp-jăt. 250. Șor! [2]. 260. zdări! [1]; zdării! [2]; zdăriem [4]. 284. zdării! [1]. 310. rișcă! [2]; am rișcă! [2]. „Se zice am rișcă! un lucru și am zdări! un om pe față.” 349. am zdări! [1]. 362. I-am zdări! [1]. 551. țî-țî zgrăp! [1]; zgrăp! [2]; zgrăp! [1]; zgrăp! [2]; zgrăp! [3]; zgrăp! [4]; zgrăp! [5]; zgrăp! [6]; am zgrăp! [7]. 784. zgrăru! [1]. 012. la zgrăro [aor 3].

[2193] I. Întrebare indirectă. Punând o mână subsoară întrebam întâi: Cum îi ziceți la aceasta? Apoi întrebam: Cum ziceți când vă pune altul mâna subsoară și nu o puteți suferi. I. 2. [L] supț mână. 29. m-am gîdîlăt. 47. că m-i hîzî, supsușară. 148. te-i gîdel [te gîdîli]. 141. nu să gîdîle tot omu; căre nu să gîdîle-i curvar! 1743. „sau” hîndăr-m orm. 192. supțușor! [p]. 192. o hîng ăjlo “subsoară”. 219. supsușorîle. 235. să gîdîle [3]. 1248. hîndăr dăr “isăl. dăr “ușă” “subsoară”. 1287. hîngi “subsoară”; ne tedd o kezet o hîngom ăjă “nu pune mâna la mine subsoară”. 310. cîn mă dîglîș! [1]. 316. cînd mă dîglîș! [1]. 414. [L] supsușară. 646. supțușor! [p]. 705. supțușor! [p]; te gîdîl! [2]. 723. te gîdîl! [2]. 1991. mișnița [s]; mișniți [p].

MN ÎNCHIEIETURA MĂNII “POIGNET” [2168] I. Întrebare prin gest. Arătând încheietura mâinii, întrebam: Cum numiți aceasta? I. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: închiătura dila mină 2, nodîț, nodîț 4, încheietura dila mină 8, încheietura dila mină 27, nodîț 29, încheietura dila mină 36, încheietura mină 47, încheietura dila mină 53, nodîțu dila mină, nodîț 64, încheietura 76, [s] la-ncheietura brînci, vîuli brînci 95, încheietura [a] 102, ? 105, [s] nodu mină 130, nodurile dela mină; nod! [1], ușăle dela mină; 405! [1] țîșta mină 141, încheietura mină 157, [s] încheietura mină 172, încheietura mină 182, încheietura mină 192, încheietura mină; încheietur! dila mină 219, glîznă; [p] 228, ? 235, forță 40 dila mină 250, glîznă 260, glîznă, glîznă [a] dila mină 272, glîzn, mină din glîzn 279.

[2195]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că duceți copilul când îl luați în spate ca un sac?

II. Dăm în note expresia pentru ducerea copilului călare după cap, pe umeri.

- 2. și-ade după cap.
4. Il duș tupa cap [2].
8. „tot” Il jay porogiscă.
1231. năsim dețe za șijom.
27. Il duc gisăziu.
1371. zăvrăt ga năsi.

- 836. Il luyă după cap.
848. Il ducem Ț Ūmeri.
858. Ți duc după cap.
872. „La fel”.
876. vino să te jay čerčej! (după gît).
886. Il ja după gît čuș.
899. Il duc dăpă gît.
928. pā Ūmeri, dăpă gît.
958. la Ūmere.
987. Ți pūnem după gît.
1997. na čuș māgārūš.
02. pVörtu truscumēfu, dupa cap.

[2197]

I. Întrebare indirectă și prin gest. Schițând cu mâna rotunzimea cocoșei, întrebăm: Cum îi ziceți omului care are așa ceva în spate?

II. 2. cucuț „cocoșă”.

- 27. căre-i strimb în circă.
1371. gr̄bav „adus de spate” (accențiat pe [r]).
182. cocyāšē [s] „cocoșă”.
250. Țre bōlfā say pupy „cocoșă”.
272. bulzītūrā „cocoșă”.
325. lipiū [p] „cocoșă”.
334. dūjoș mēre pā ungurime.
365. gībā „cocoșă”.
386. gībā „cocoșă”.
431. Despre practicile magice cu ajutorul cărora se apără copilul de șamcă v. volumul de texte: 431. RECCA, pl. Rășcani, jud. Bălți.

- 485. Il strică șamcă. să grebānoșā gībān „cocoșă”.
478. grebānōš „adus de spate”.
520. gībēb „cocoșă”.
531. gībēb „cocoșă”.
551. gībā „cocoșă”.
705. [AL] cocyāšē, [L] cocyāšē [s] „cocoșă”.
784. stā cocoșāt „stă adus de spate”.
858. cocpāšē [s] „cocoșă”.
872. cocpāšē.
876. cocyāšē-spināre [s].
886. cocpāšē.
899. cocpāšē.
987. cocpāšē [s].
1997. Țem tūrski, Țem bālgārski „sau turcește sau bulgărește”.
02. [x] bofe [s]; bof [p] „cocoșă”.
[x] yārba „cocoșă”.

M N

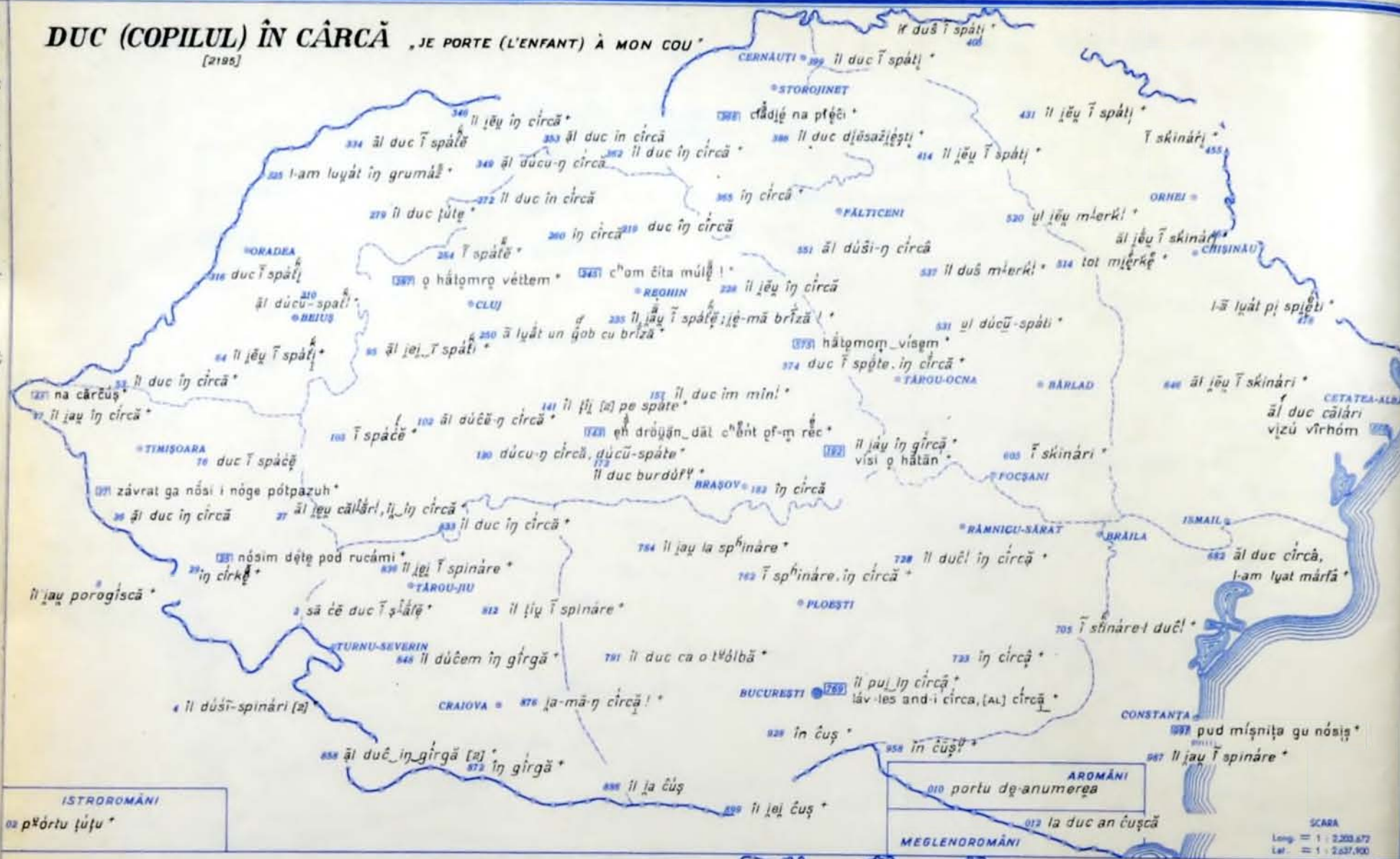
APĂS CU MÂNĂ „JE PRESSE DE LA MAIN” [2172]

I. Întrebare prin gest. Apăsând cu palma pe masă, întrebăm: Cum îi ziceți că face cineva când face așa?

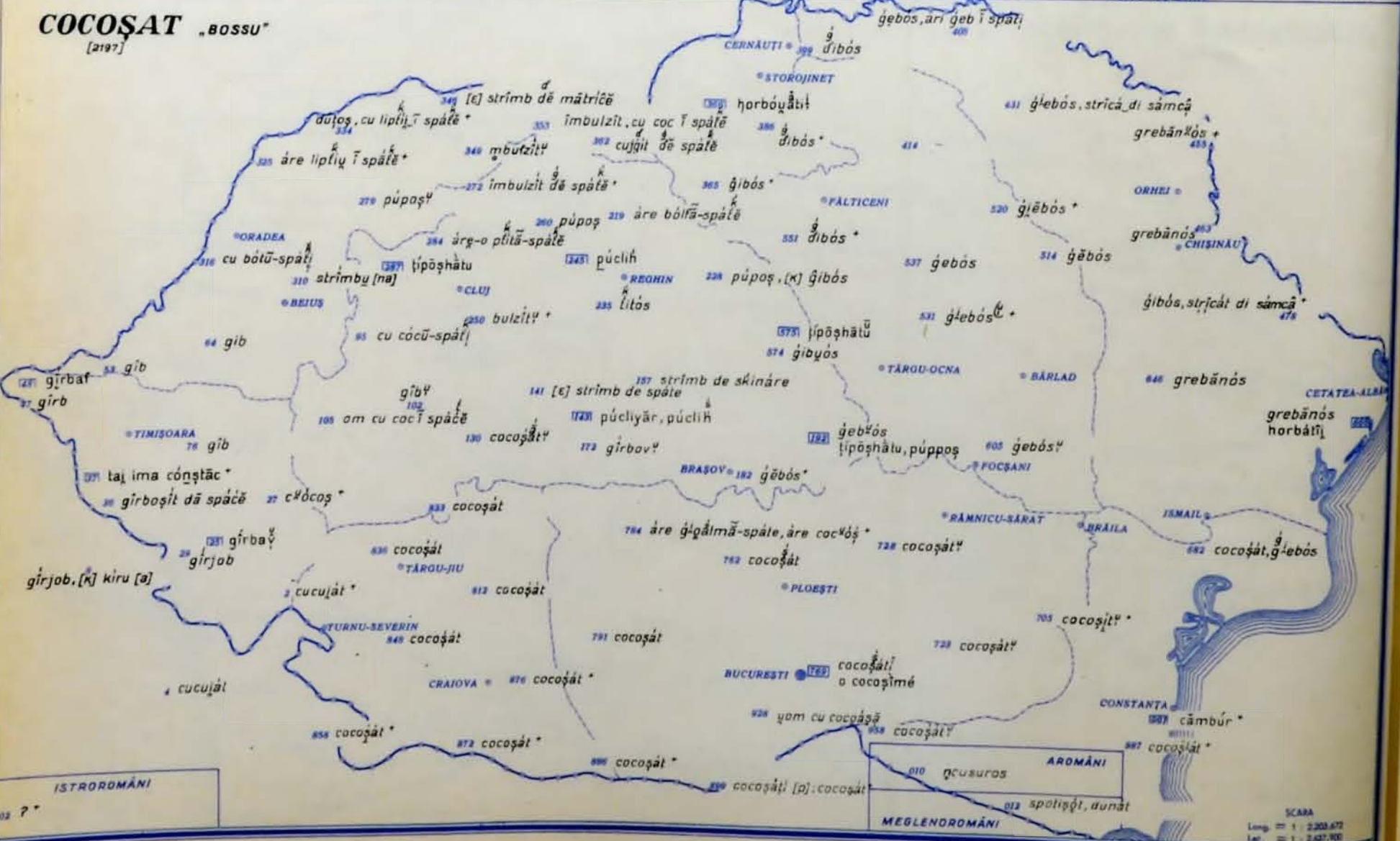
II. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: așăd [1] 2, așād [1] 4, așāz [2] 8, ggiēs [1], ggiēs cu palma [2] 27, așād [1] 29, așād [1] 36, așāz [3], așāzām [4] 47, bātucēc, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsā [sub] s] 53, aspās [1]; aspēs [2]; aspāsā [3]; s- aspēsē [sub] s] 64, așād [1]; așād [2]; așād [3]; s- așādā [sub] s] 76, [x] pāimēs [2] 95, apās cu palma [1]; aspjēs [2]; aspāsā [3]; s- aspjēsā [sub] s] 102, aspās [1]; apēs [2]; aspāsā [3]; s- apēsā [sub] s] 106, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 130, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 141, Indēs, oblesc cu palma [1]; Indēs [2] 187, gđlēs [1]; tu-ndjēs [2]; jēlu-ndjāsā [3]; s- Indjēsē [sub] s] 172, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 182, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 192,

- 145. așāz [1]; așāz [2]; așāz [3] 725, apās cu palma [1]; așāzā cu palma, apāsā cu palma [3] 728, turtește [x] 762, m-apās cu palma [1]; s- apēsē cu palma [sub] s] 769, aspās [1]; aspēs [2]; aspāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 784, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 791, ndēs cu palma [2] 812, ndēs (nū žiše c- apās) [1]; gđdēs [2]; ndēsā [3]; s- ndēsā [sub] s] 833, In- dēs [1]; Indjēs [2]; Indjāsā [3]; s- ndjēsā [sub] s] [s] apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apjēsā [sub] s] 836, așezām, tur- tīm [4] 848, așjēz cu palma [1] 858, așāzā cu palma [3] 872, drēge, turtește, In- dēsā [3] 876, așāz cu palma [2] 886, m-apās [1]; te- apēs pā palmā [2]; s- apāsā [3]; s- s- apēsē [sub] s] 899, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 938, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 958, apās [1]; apēs [2]; apāsā [3]; s- apēsē [sub] s] 987, pri- tisnēs [1]; tu- pri- tisnēs [2]; pri- tisnēs [3]; je re pri- tisnē [conat], [x] neca pri- tisnēs 92, ndēs [1]; ndēs [2] 010, cu pljūsniță prātās nes 012, M [ung] mēgnōm 0 p tēngrem- ve [1] 192, mēgnōm [3] 287, mēgnōm 0 p tēngremve [1] 373, [rut] nātōtoču [1] 386, nadāvūju dolōhju [1] 666, [sārb] pri- pircūje dlānom [3] 25, prepūšāvām dlā- nom 37, [bulg] nāt [scā] saz dlāng [3] 48, nātiscā [3]; nātiscām [4] 991, [sās] — 143, ih drāc [1] 245, [tig] mucā-ma la palmāsa 769.

DOC (COPILUL) ÎN CÂRCĂ „JE PORTE (L'ENFANT) À MON COU” [2195]

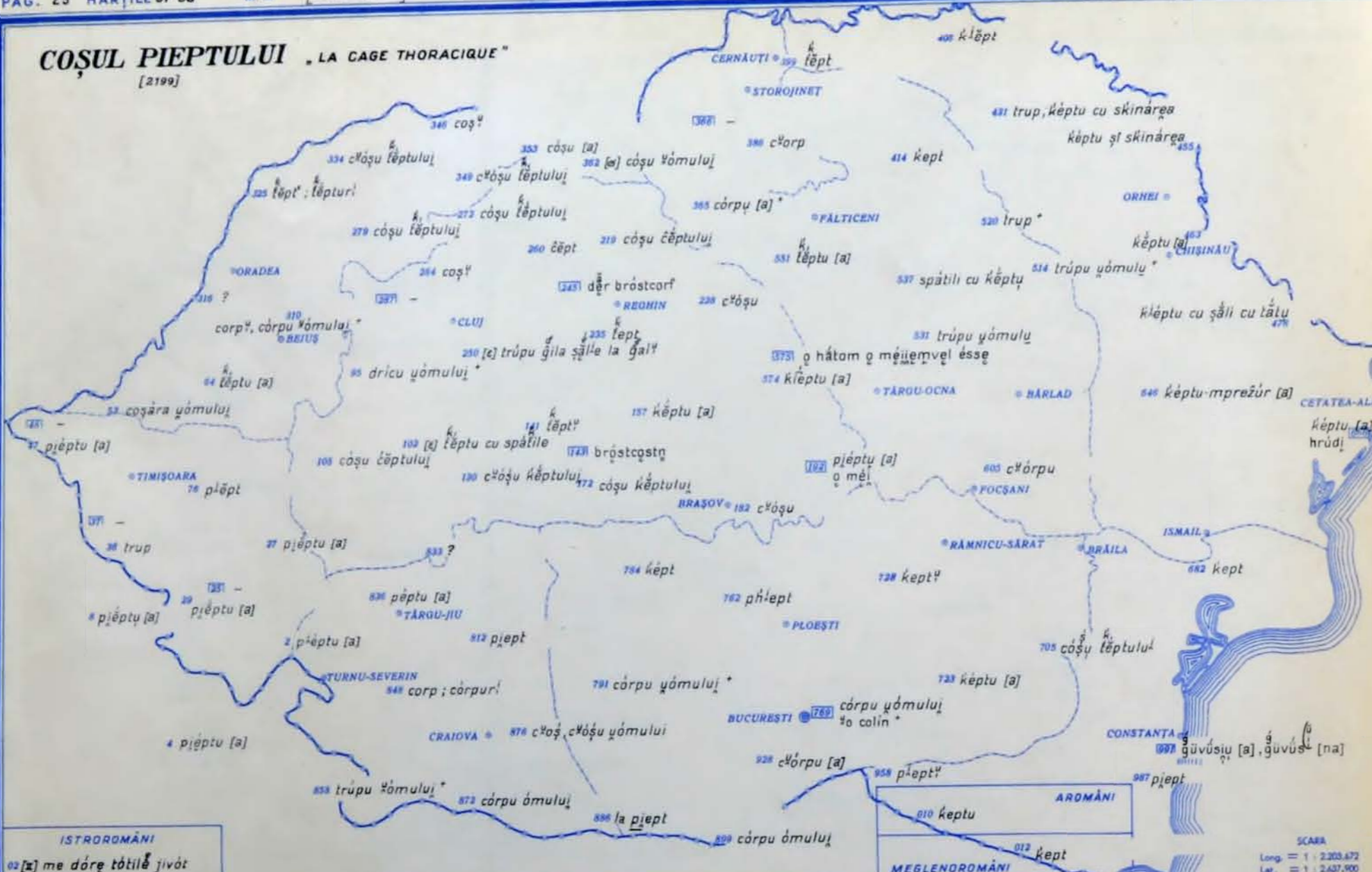
COCOȘAT „BOSSU” [2197]

SCARA Long. = 1 : 2.200.000 Lat. = 1 : 2.200.000

SCARA Long. = 1 : 2.200.000 Lat. = 1 : 2.200.000

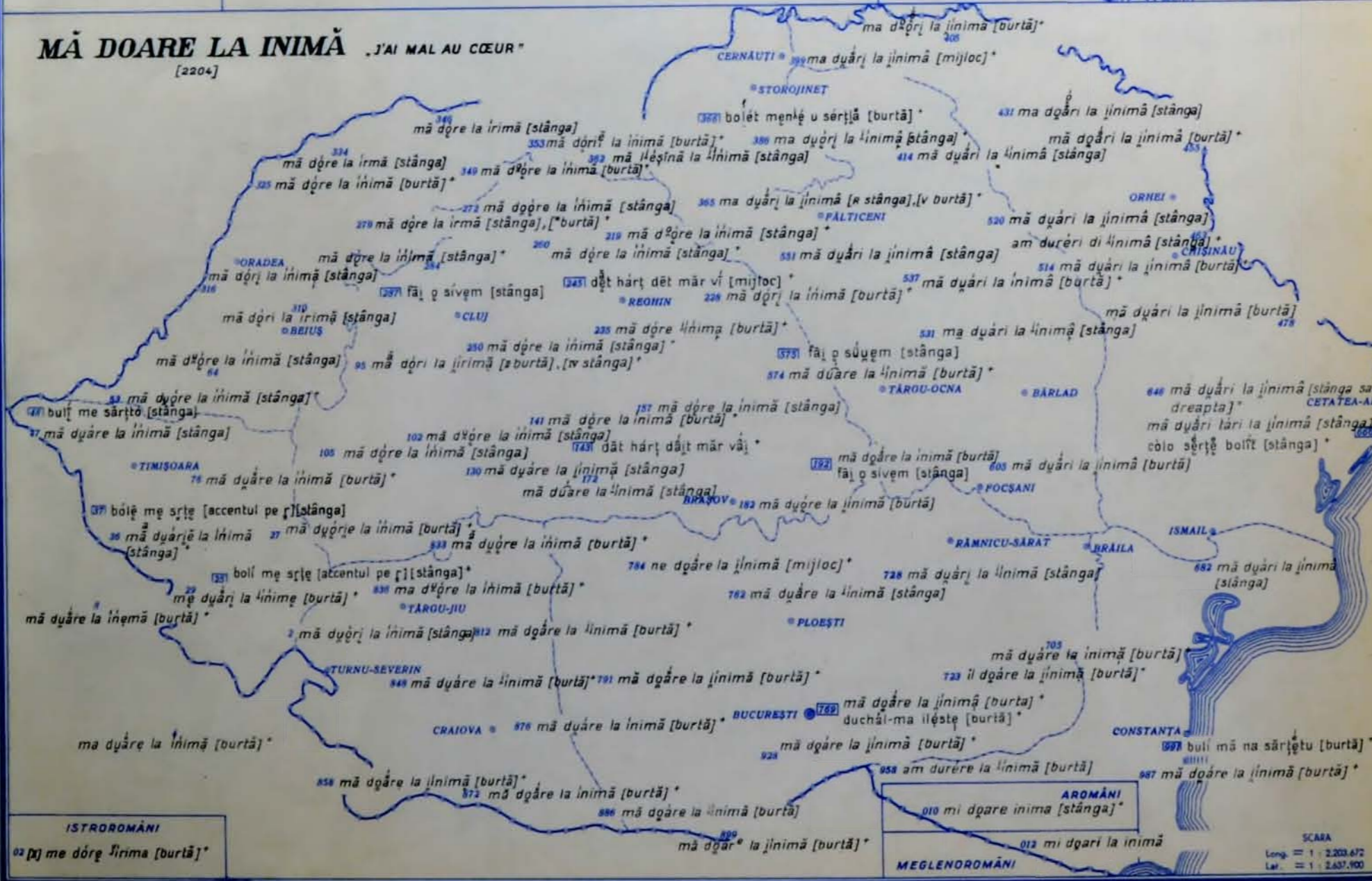
COȘUL PIEPTULUI LA CAGE THORACIQUE [2199]

ISTROROMÂNII 02 [x] me dore tötîlî jivót

SCARA Long = 1 2.203.672 Lat. = 1 2.637.900

MĂ DOARE LA INIMĂ J'AI MAL AU CŒUR [2204]

ISTROROMÂNII 02 [y] me dore jirima [burtă]*

SCARA Long = 1 2.203.672 Lat. = 1 2.637.900

[2199]

I. Întrebare prin gest. Arătând, cu mâ-nile, jur împrejur, coșul pieptului, în-trebam: Cum îi ziceți acestuia? II. 95. kēptu [a] „numai partea dinainte” 310. Am întrebat subiectul, analfabet, în vârstă de 56 de ani, de unde știe cu-vântul. Mi-a răspuns că l-a auzit dela bătrâni. 365. ma dyârj corpŭ. 514. kēptu [a] „numai partea dinainte”. 520. kēpt „numai partea dinainte”. [769]. „piept”. 791. „Așa a învățat la școală; în graiul din sat ar zice”: p'jēptu [a]. 858. tēpt „partea dinainte”, spinăre „partea dinapoi”.

[2204]

I. Întrebare directă: Cum ziceți la D.V. în sat: Mă doare la inimă? Unde vă doare când ziceți așa? II. 4. la buric. „Se zice și”: ma dyāre la burtă. a. „Așa ziceau bătrânii și arătau la stomac. Acuma se zice”: mă dyāre stomăcu. [25]. na šūvoj strāni „la partea stângă”. 27. Subiectul a arătat la mijloc, subț stern. 29. V. nota la punctul 27! 36. žos, îl dyārie la stomăc, după obișeuje, vjeki gšēm: burtă. 53. ō-a stînga. 76. Subiectul știe că inima e la stânga în piept, dar oamenii din sat arată sto-macul. 95. [x] mă dore la jirmă. 141. Subiectul arată la dreapta în burtă. [143]. „Se zice în sens moral”. 219. ō-a stînga. 228. la rîză. 235. V. nota la punctul 27! [240]. „Se zice mai mult în sens moral”. 250. ō-a stînga. 260. ō-a stînga. 279. Preotul satului [x], fiind prezent, îl corectează pe subiect zicând că, de obicei, se arată la stomac. 284. la stînga. 325. Subiectul a arătat la piept și la burtă, în partea dreaptă. 349. V. nota la punctul 27! 353. ōila fūrca kēptului mai žos. 365. „Bătrânii arătau la stomac”. [360]. V. nota la punctul 27! 386. În părțja stîngă. 399. nu știu c-am miŭcāt, c-așă ma dyārj la jirimă. 405. V. nota la punctul 27! 455. V. nota la punctul 76! 463. dim părțea stîngă. 514. Subiectul a arătat în partea stân-gă a burții. 537. V. nota la punctul 27! 574. V. nota la punctul 27! 646. Subiectul a arătat în partea stân-gă, apoi în partea dreaptă a pieptului. [666]. lîngă jirimă mă dyāri. 705. „Acuma se zice”: mă dyāre la stomăc. 723. V. nota la punctul 76! 769. Subiectul a arătat la vîntre. [769]. V. nota la punctul 27! 784. la fūrca kēptului. 791. „Unii arată la stomac”. 812. la burtă. 833. V. nota la punctul 27! 856. V. nota la punctul 27! 848. la buric. D.: [x] am acaițăt 40 trișca 02,

858. ți dōare burtă. 872. ajič la stomăc. 876. ō vine furșālă „îmi vine sfârșea-lă, leșin?”. 899. V. nota la punctul 27! 928. la buric. 987. mă jiy cu mîna la burtă. 991. V. nota la punctul 27! 02. me dore jirima q nūjtru. 010. mi dōare linguriča „stomacul”. III. După răspunsul dat, indicăm, între paranteze colțuroase, dacă subiectul a arătat la piept, în stînga [stînga], la burtă [burtă] sau la piept, în mij-loc, în dreptul sternului [mijloc].

M N II DĂ O PALMĂ „IL LUI DONNE UN SOUFFLET” [2173]

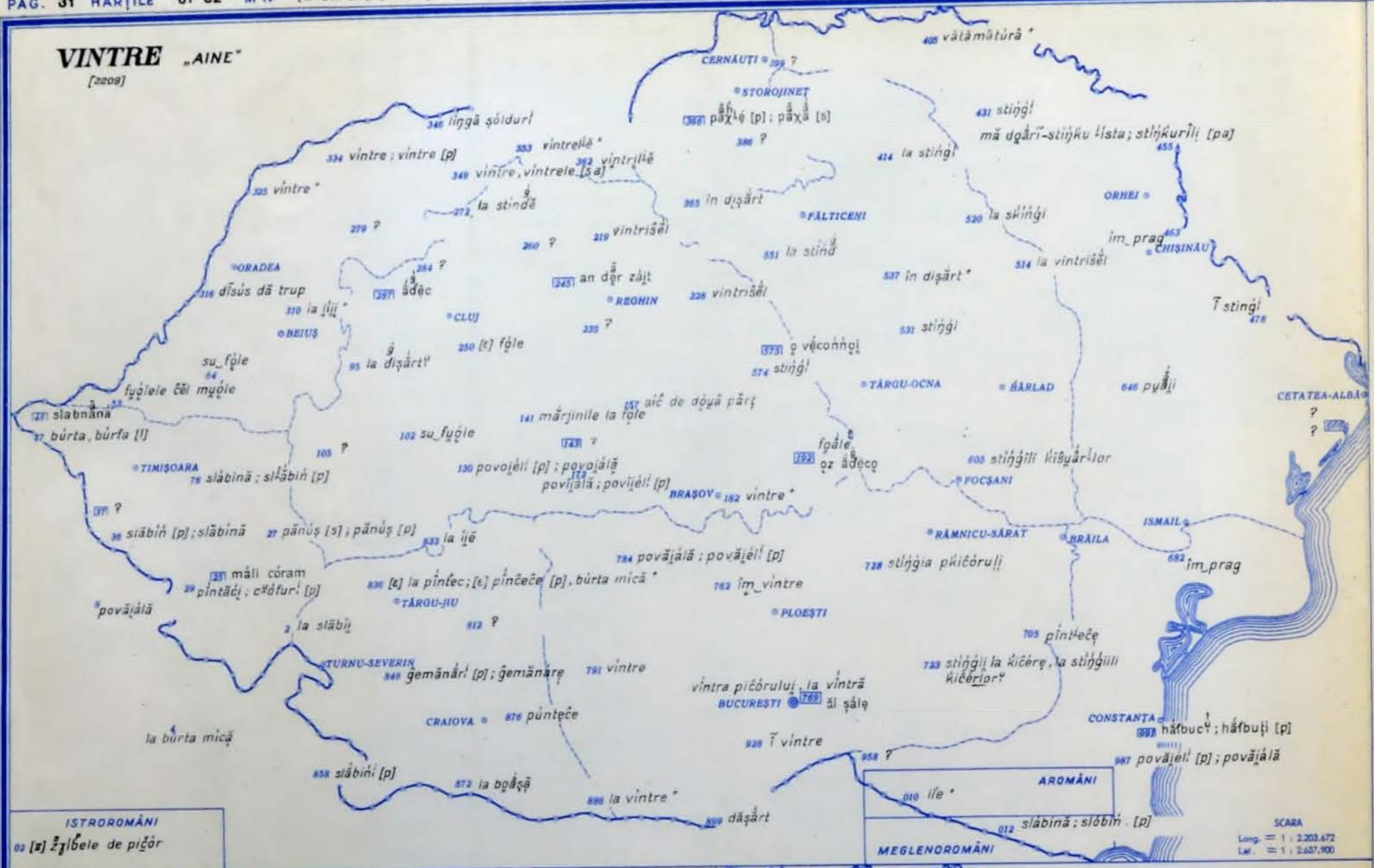
I. Întrebare indirectă: Făcând ca și cum aș da o palmă, întrebam: Cum ziceți când cineva îi face unuia așa? II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: ți dă o PALMĂ. S'a mai răspuns: ți dĂ cu PALMA 29. 463. 812. 858, ți TRAGE O PALMĂ 334. 520. 537. 836, ți LOVEȘTE CU PALMA 64. 666, ți PĂLEȘTE CU PALMA 405, ți ȘTERGE CU O PALMĂ 455, ți DĂ PALME 848, ți TRAGE CU PALMA 886. S'au dat două răspunsuri: ți dĂ CU PALMA, ți DĂ O PALMĂ 4. 872, ți DĂ O PALMĂ, ți CĂRPEȘTE O PALMĂ 172, ți PĂLMUIEȘTE, ți TRAGE PALME 414, ți TRAGE CU PALMA, ți TRAGE O PALMĂ 431, ți DĂ CU PALMA, ți DĂ O PALMĂ 762. S'au dat trei răspunsuri: ți DĂ CU PALMĂ, ți PĂLEȘTE CU PALMA, ți DĂ O PALMĂ 157. D.: [x] jo dāy čelwē do triškē 02, 1' trag unā palmă, 1' dāy unā palmă, lu agudescu, 1' suț unā palmă 010, al' dāy unā pljūsniță 012. M.: [ung] pōfot eđ pōfot q tēnerem-vej 192, pōfon ūllec, pōfon ūltem 287, ūđ megčōptom q tēneremvel 575. [rut] udjērijy po űjū doľōhu 366, udārijy dolōhiju 666. [sārb] ūđri ga, ūđrli sam ga 25, ja sam mu dāo jēđnu šācu 37. [bulg] gu plēšca [s]; gu plēšcam [1] 48, še mu đam idin šāmār; šāmār [p]. [l] šāmārj 991. [sās] 8h hūn 'ām 'ān plāč gā-gēđān 143, ih gi-n-am 'an šmās 245. [tig] dāya les āc palmā 769. AM CĂPĂTAT O PALMĂ „J'AI REÇU UN SOUFFLET” [2174] I. Întrebare indirectă: Dacă cineva îți dă o palmă, ce zici că îi s'a întâmplat? II. În majoritatea cazurilor s'a ră-spuns: AM CĂPĂTAT (o palmă). S'a mai răspuns: MI-A DAT (o palmă) 4. 47. 76. 141. 325. 405. 478. 551. 574. 705. 723. 728. 762. 769. 797. 812. 833. 848. 876. 886. 809. 928. 958. 987, AM LUAT (o palmă) 172, 431. 514. 531. 605. 682. 784. 872, MI-A TRAS (o palmă) 520. 537. 836, AM PRIMIT (o palmă) 455. 463, o dat cutărj și cu-tărj cu palmă-n minj 29, M'A PĂLMUI-IT 414, ā rāđđāt jēy o palmă. đā ā sā-đ dāy dōyā 646, M'A LOVIT 666. S'au dat două răspunsuri: AM CĂPĂ-TAT, AM LUAT (o palmă) 2, AM CĂPĂ-TAT, MI-A DAT (o palmă) 192, 334, M'A BĂTUT, MI-A DAT (o palmă) 95, MI-A TRAS (o palmă), MI-A DAT (o pal-mă) 858. D.: [x] am acaițăt 40 trișca 02,

DĂ CU DOSUL MÂNII „UN COUP DU REVERS DE LA MAIN” [2175]

I. Întrebare indirectă și prin gest. Făcând ca și când aș da cu dosul mâinii, între-bam: Cum ziceți când dă cineva așa? II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: DĂ CU DOSUL MÂNII. S'a mai răspuns: DĂ UN DOS DE MÂNĂ 2. 102. 105. 141. 172. 219. 228. 260. 272. 353. 362. 365. 463. 531, DĂ CU DOSUL PALMEI 157. 192. 705. 723. 784. 858. 928. 987, DĂ UN DOS DE PALMĂ 36. 514. 836, DĂ ÎNDĂRĂT 27. 520, DĂ O PALMĂ ÎNDĂRĂT 414. 537, LOVEȘTE CU DOSUL MÂNII 279. 346, cu d'ōsu plāimi aŭ cōpātāt 53, A LOVIT CU DOSUL BRÂNCHII 64 A DAT CU DOSUL BRÂNCHII 95, TRAGE UN DOS DE PALMĂ 130, LOVEȘTE CU DOSUL 250, LOVEȘTE ÎNDĂRĂPTȘIO, LOVEȘTE CU DOSUL PĂLMII 316, DĂ CU DOSUL PALMEI ÎNDĂRĂPT 399, 1-o pālîl îndārāpt 405, DĂ ÎNDĂRĂT CU PODUL MÂNII 646, DĂ ÎNDĂRĂT CU MÂNĂ 666, IZBEȘTE CU DOSUL MÂNII 876, DĂ O PALMĂ PE DOS 958. S'au dat două răspunsuri: LOVEȘTE CU DOSUL MÂNII, UN DOS DE MÂNĂ 349, DĂ CU DO-SUL MÂNII, UN DOS DE MÂNĂ 605. D.: [x] našōpac f-am dāt o trișcă 02, — 010, 1-u det opcu cu mona 012. M.: [ung] q kēzem hātāvōl ūltem eđ pōfot 192, qttōm nēki eđ tōnācot 287, kēzēhātāvōl sājōq čōpiq 575. [rut] naŭdlijy udjērijy 366, navi-gli udārijy 666. [sārb] ūđrli ga prico rŭkē [2] 25, ? 37. [bulg] me-j mrāđnal, me-j ūrī-pāl 48, pljūsnița nazātj 391. [sās] 8y brān dīh me tār 'ām-gāđrejdār hāunt 143, me tār 'ām-gā-dređq hōnt šlŭ [inf] 245. [tig] đea-ma-g dōso palmāq 769.

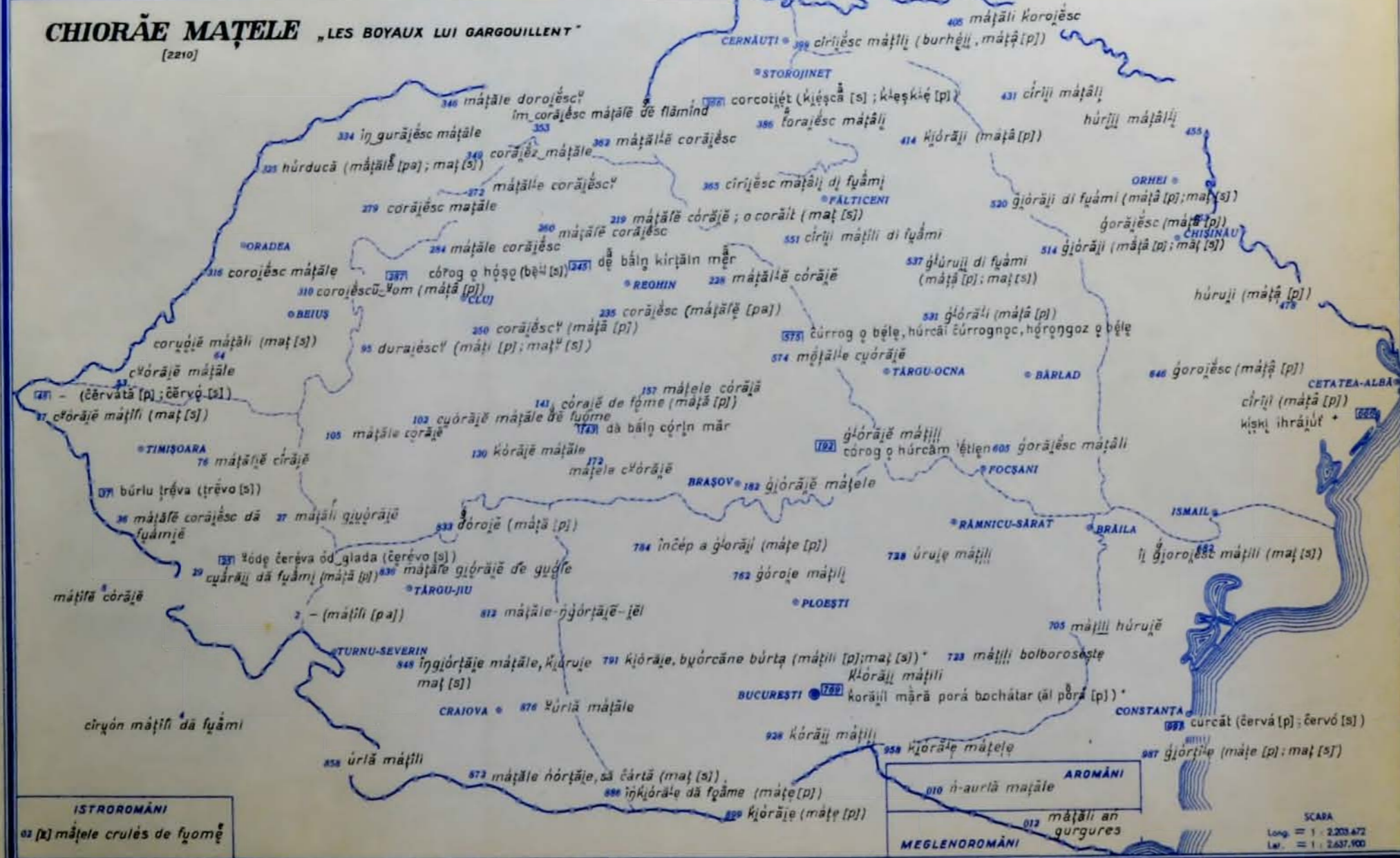

VINTRE „AINE” [2209]

ISTROROMÂNII
02 [s] țigălele de pițior

CHIORĂE MAȘELE „LES BOYAUX LUI GARGUILLENT” [2210]

ISTROROMÂNII
02 [k] mășele cruie de fuomș

[2209]

I. Întrebare prin gest: Apăsând cu mâinile vintrele (adică părțile de jos ale burții, de-asupra coapselor), întrebam: Cum ziceți acestei părți a corpului?

- 10a. între vintre.
310. mă dârj la o [i]i; [i]i [p]
325. mă dor vintrele; la vintre „de o lațure”
349. Ț vintre
353. mă dore în vintre.
405. ă smintit vătămătura.
637. Subiectul arată mai în lături, între șold și coaste.
836. Subiectul, care are de altfel o pronunțare ireproșabilă, nu poate pronunța decât cu mari sforțări pluralul dela pînlec. Numai după ce de mai multe ori a zis pînțece, formă pe care a declarat-o greșită, a reușit în sfârșit să pronunțe: pînțeleife [pa]. Nu pot să țin, m-i limba cam prîsă.
886. „Femeile când nasc se plâng că au dureri la vintre.” unde să-nțepe la țăstu trupului.
010. sum cpaste.

[2210]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că fac mașele când, din pricina foamei, le simți mișcându-se și le și auzi?

- 769. „Imi chiorăe mașele de foame”
791. „mașele fac ”kior”
010. lîe
012. slăbină; slăbin [p]

limbargă, jambulă, per ascur 010.

NETED „LISSE” [2182]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că e ceva care nu e aspru, pe care, dacă dai cu buricele degetelor, nu te sgarie?

- 1. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: nêțed 2, nêțid 4, măi myăle 8, myăle 27, luñcôs, nêțid 29, lîmpjêdê 36, myăle, [k] lúșe 47, myăle, [k] asemîna 53, myăle 64, myăle, lîmpede 76, fajny, lúciy 95, lúciy 102, lúșu 105, myăle, [k] adi- 105, lúci 141, glăja-] maj lúciă ‘sticla’ 157, lúcié [sf]; lúciu [sm] 172, nêted 182, mğăle 192, nêțed 219, nêțed 228, nêțed; nêțedă [sf] 235, nêțed 250, lúș 260, nêțed 272, lúciu [sf] 310, asemîni 316, nêțed 325, mğăle 334, nêțed 346, mğăle, luñcúșă [sf], ojağa-] luñcúșă ‘sticla’ 349, mğăle, nêțed 353, mofcă [sf]: mofcă [sm], [k] nêțed 362, myăi [pjêj], lîná), lúci 365, nêțid 386, nêțid 399, mofcúț, nêțid 405, nêțid 414, mğăle 431, nêțid, lușiyășă [sf] 455, nêțid 463, nêțid 478, nêțid 514, myăi, nêțid 520, myăi, ij myăi la d’êșiti 531, myăi 537, myăi, ‘hărtia’, nêțid ‘sticla’ 551, nêțed 574, nêțid 605, nêțid 646, nêțid 666, nêțid 682, maj myăle 705, nêțed 723, nêțed 728, alunicôs 762, nêted, lîs 769, nêțed 784, nêțed 791, mğăle 812, myăle, [k] lúșu 833, nêțedă 856, myăle ca gâmu 848, lîmpede 858, lúcié [sf]; lúciy [sm], lîmpede (n-are nic-o brobărnă pe [el] 872, lîmpede 876, nêted 886, mğăle, [k] nêted 899, mğăle, lîmpede [alu-nică mîna] 928, lîmpjêd 958, mğăle, [k] nêțid 987.

NISIPUL 2, FIERUL 29, LEMNUL 29, CĂ
o lîlîtură 141, o scîndură gîlăită 182,
șeva lucră zilujit 219, șev-] zilujit 250,
făgu încă-] nêțed la coajă 272, ș-on
drum căre nu-] zgromburôs 284,
FĂINA 334, SCÂNDURA 346, Ț moșăi
ca spuma, nêțed ca 10ku 362, SĂPU-
NUL 365, PĂMÂNTUL 399, CĂ-] lu-
strujit 414, UȘA 463, LEMNUL LUCRAT
514, CĂRPA 848, LĂNA 872, dacă spo-
lești-] căsă 886, PÂNZA, o CĂMAȘĂ
928. Nu s’a răspuns în 53 și 899.

DEGETUL ARĂTĂTOR „INDEX” [2185]

I. Întrebare prin gest. Arătând degetul arătător, am întrebat: Cum îl numiți pe acesta?

II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: dețtu al doila dup-al mare 2, dețtu tup-al mărj 4, a doila 8, a d’oila 27, a d’oila 29, 7 36, zêțtu-al dînti 47, dețtu năsului 53 [e] tă jêjêț mare 64, arătător 76, jêjêtu cel maj mnic 95, dețtu inți după al mare 102, dețtu arătător 105, dețtu arătător 150, dețtu al maj nic 141, dețtu al arătător 157, arătător 172, dețtu arătător 182, dețtu arătător 192, dețtu arătător 219, arătător 228, dețtu după jêl 255, dețtu hăi arătător 250, dețtu arătător 260, jêjêtu al doila 272, dețtu arătător 279, arătător 284, tă jêjêtu cel mări 310, jêjêtu a doile 316, arătător ‘așa a învățat la școală’ 325, al doile 334, dețtu cel cê bîmă al doile 346, jêjêtu cel maj mnic 349, jêjêtu al doila 355, dețtu dinaintê, dînti 362, arătător 365, arătător 386, dețtu arătător 399, dețtu săi maj nic 405, arătător 414, dețtu săi inți 431, dețtu di lîngă șel mări 455, [e] dețtu a d’oila 463, dijêțtu ist mări, dijêțtu șel mări 478, arătător 534, arătător 550, dețtu arătător 551, dețtu arătător 574, dețtu arătător 586, dețtu arătător 605, dețtu arătător 646, dețtu arătător 666, dețtu arătător 682, dețtu arătător 705, dețtu arătător 723, dețtu arătător 728, dețtu arătător 769, dețtu arătător 784, dețtu arătător 791, dețtu arătător 812, dețtu arătător 833, dețtu arătător 856, dețtu arătător 872, dețtu arătător 886, dețtu arătător 899, dețtu arătător 928, dețtu arătător 958, dețtu arătător 987.

M N

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CE ESTE ASPRU? „RÉPONSE À LA QUESTION: QU’EST-CE QUI EST RABOTEUX?” [2181]

- I. Am întrebat: Ce este aspru?
II. S’a răspuns: PERETELE 4. 8. 105. 157. 172. 235. 431. 455. 463. 551. 605. 646. 705. 762. 791. 898. 958, PĂMÂNTUL 29. 53. 141. 310. 666. 723. 812. 836. 848. 876. 886. 899, LEMNUL 64. 76. 192. 279. 316. 346. 362. 833. 987, NISIPUL 76. 326. 414. 537. 723. 784, PIATRA 95. 192. 284. 334. 353. 833, CĂRPA COPACULUI 514. 728. 858, LEMNUL 386. 405. 531, LEMNUL NE-BELUIT 102. 250, SPINUL 47. 279, arina ‘un fel de piatră de nisip foarte sfărâmbăcioasă cu care se presară vatra casei după ce a fost lipită’ 284, AȚA DE LĂNĂ 219, BARBA 520, UN BOLOVAN 723, UN BULGĂRĂȘ 399, DRUMUL 574, ȘEVA 940Z uțričê ‘gunoiv’ 349, O HAINĂ ASPRĂ 334, HIRTIA DĂCĂ ĂRI NODUR 682, PÂNZA ASPRĂ 228, PILA ESTE SĂRĂBUNTOASĂ 105, PĂDURE ‘padelele’ 27, PRISPA 769, PROCĂVIȚA ‘cerga’ 36, PRUNDUL 353, ROBOJINA 928, SCAIUS [p] 365, SCÂNDURA 260, SCÂNDURA NEBELUITĂ 182, GORONU ‘stejarul’ LA SCĂRȚĂ-] ASPRU 272, ȘUPĂRĂ ‘petrișul din rău’ 2, O ȚĂLĂ 872, O ȚĂLĂ ASPRĂ 833, UN FOLIO 478, ZIDUL 8.
D.: [I] ppa, rōba cosm 02,

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CE ESTE NETED? „RÉPONSE À LA QUESTION: QU’EST-CE QUI EST LISSE?” [2182]

- I. Am întrebat: Ce e neted?
II. S’a răspuns: HĂRTIA 8. 36. 47. 102. 105. 150. 192. 219. 228. 260. 279. 316. 325. 345. 386. 405. 431. 514. 520. 531. 537. 551. 646. 682. 705. 723. 769. 784. 812. 833. 958, MASA 64. 76. 172. 235. 250. 310. 349. 353. 399. 455. 478. 574. 605. 666. 701. 836. 876. 57ICLA + 27. 36. 76. 130. 157. 284. 316. 334. 349. 586. 551. 833. 987, GERMUL 260. 353. 728. 762. 848. 858. 876. 958. 987, OBLINDA 29. 47. 876, PERETELE 2. 95,

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CE ESTE NETED? „RÉPONSE À LA QUESTION: QU’EST-CE QUI EST LISSE?” [2183]

- I. Am întrebat: Ce e neted?
II. S’a răspuns: HĂRTIA 8. 36. 47. 102. 105. 150. 192. 219. 228. 260. 279. 316. 325. 345. 386. 405. 431. 514. 520. 531. 537. 551. 646. 682. 705. 723. 769. 784. 812. 833. 958, MASA 64. 76. 172. 235. 250. 310. 349. 353. 399. 455. 478. 574. 605. 666. 701. 836. 876. 57ICLA + 27. 36. 76. 130. 157. 284. 316. 334. 349. 586. 551. 833. 987, GERMUL 260. 353. 728. 762. 848. 858. 876. 958. 987, OBLINDA 29. 47. 876, PERETELE 2. 95,

[2214]

I. Întrebare indirectă: Cum porecliți pe un om cu burta mare?

II. 414. cum în gte rîi "cum îmi zic mie"

[2215]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la acea parte din burtă în care se duce mîncarea?

II. 53. [e] mă dăghe la stomăc. Nu știe ce e stomacul.

105. [e] și stomăh.

192. bîrdăhănu "e la vite", la om nu știe cum se numește.

349. Informatorul crede că omul are și stomac și rînză. Stomacul păstrează mîncarea, iar rînză rînzăște.

405. Din buⁿ mîncarea trece în rînză: rînză cărî rînzăște.

514. Subiectul știe că burduzănu e la vite. Crede că așa se zice și la om.

După ce i-am sugerat cuvîntul, a dat și forma stomăh; [e] stomăguri.

605. Îi s-o dús mîncărga la înimă.

Se zice și stomăg; în el stau toate mațele.

872. Îi derăjât stomăcu "se zice când urdinăm rău "au diaree".

886. În stomac mîncarea "să rûmegă.

958. Subiectul spune că nu prea știe cum e omul pe dinăuntru.

1997. İma i dublăcu, İma i ÷uvēcă, [k] ÷uvēcă "are și vita, are și omul".

M N

DEGETUL DIN MIJLOC

"LE MÉDIUS"

[2186]

I. Întrebare prin gest. Arătând degetul din mijloc, întrebam: Cum îl numiți pe acesta?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: (degetul) DIN MIJLOC. S'a mai răspuns:

AL TREILEA 2. 8. 27. 29. 272. 463. 705. 762. 769. MIJLOCIU 36. 172. 219. 399. 478. 682

833. 928. MIJLOCAR 76. 365. 386. 784. CEL MAI MARE 95. 316. 414. 537. CEL LUNG 4.

250. AL DOILEA 102. 666. DE MIJLOC 310. 958. DELA MIJLOC 858. 875. CEL MARE 47.

DEGETUL CURULUI 53. CEL GROS 157. CEL MAI LUNG 346. INELARUL 514. TRĂBĂTORUL 605. S'au dat două răspunsuri:

DIN MIJLOC. CEL LUNG 551. AL TREILEA. DEGETUL CURULUI 646. AL TREILEA. CEL MIJLOCIU 728. CEL MARE. CEL DIN MIJLOC 836. Nu s'a știut răspunde în

235. 325. 551. 728.

D.: ? 02. marie deađit 010. marli 012.

M.: [ung] 9 cözpşö 192. cözşöp 287. cözpşö, 9 nõđ. nõđuim 575.

[rut] sprědnii pãřet 366. İtarõj pãřit 666.

[sãrb] vëliki prst 25. vëlikist. [bulg] trëřijë 48. trëři 991.

[sãs] [r] mëlřijë nãr 143. đër mâtřangër 245.

[řig] 0 nãj 0 bãřõ 769.

II. În multe puncte subiectele, răspunzând cu multe ezitări, declarau că la ei degetele n'au nume și că nu

mai nu de mult se învață la școală

INELARUL "ANNULAIRE"

[2187]

I. Întrebare prin gest. Arătând inelarul, am întrebat: Cum îl numiți pe acesta?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: (degetul) AL PATRULEA. S'a mai răspuns:

INELAR 172. 182. 219. 284. 365. 386. 399. 414. 728. 764. 791. 833. 987. AL TREILEA 102. 316. 405. 666.

DE LÂNGĂ CEL MIC 157. 260. 558. 689. AL DOILEA DIN MIJLOC 64. 362. 437. MAI MIC 53. 95. 478. AL DOILEA 47.

884. AL INELULUI 105. 192. DE LÂNGĂ CEL DIN MIJLOC 228. 279. CEL DE DUPĂ EL 250.

848. CEL MIC 310. 928. MIJLOCIU 514. 728. DE LÂNGĂ CEL LUNG 4. ÎNTRE CEL MIJLOCAR ȘI ÎNTRE CEL MIC 76. CEL DE VERIGĂ 130.

AL DOILEA DE LÂNGĂ CEL MIC 581. DE LÂNGĂ CEL MIJLOCIU 455. ÎN CARE PORȚI INELUL 520. AL DOILEA DUPĂ CEL MIC 537.

INERĂLU 682. CEL DIN VALE DE MIJLOC 836. CEL DUPĂ CEL DELA MIJLOC 876. Nu s'a știut răspunde în

36. 235. 325. 551. 646. 812.

D.: [z] jãjãtu pre ÷e purëm vitřa ãli pac arëlu 02. di ninga đićić 010. mijlucanu 012.

M.: [ung] 9 nõvetřen ũj 192. nõvetřen đęc 287. 9 đurüş ũjig 575.

[rut] cõta serědnõje 366. trãři pãřit 666.

[sãrb] srědnii prst 25. dõmãli 37. [bulg] đitvãrtijë 48. đitvãrti 991.

[sãs] [r] rõnřijë nãr 143. ? 245. [řig] sã 0 bãřõ "tot mare 769

DEGETUL MIC "LE PETIT DOIGT"

[2188]

I. Întrebare prin gest. Arătând degetul mic, întrebam: Cum îl numiți pe acesta?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: (degetul) AL MIC. S'a mai răspuns:

CEL MIC 64. 192. 219. 228. 279. 310. 346. 363. 362. 365. 399. 514. 537. 551. 574. 646.

682. (degetul) AL MIC 2. 4. 36. 47. 848. 858. AL CINCILEA 8. 27. 141. 705. 762.

478. 537. CEL MICUȚ 316. 334. 348. AL PATRULEA 102. 666. CEL MĂȚĂȚEL 405.

431. URCHIER 386. đjěřtu list mic 455. CEL MITITEL 520. sãl miltřijë 605. MAI MIC 928. S'au dat două răspunsuri:

AL CINCILEA. AL MIC 29. 272. ašël mic. 769. al mic. al mic đe mărđingë 836. đěřtu mic, a đincilgã 958. Nu s'a știut răspunde în

235.

D.: [z] ÷ela micu jãjãtu 02. đićić 010. micu 012.

M.: [ung] 9 kičid ũj 192. kišũj 287. 9 kičikë 575.

[rut] mizëncic. mãřijëkii 366. đitvãrtijë pãřit 666.

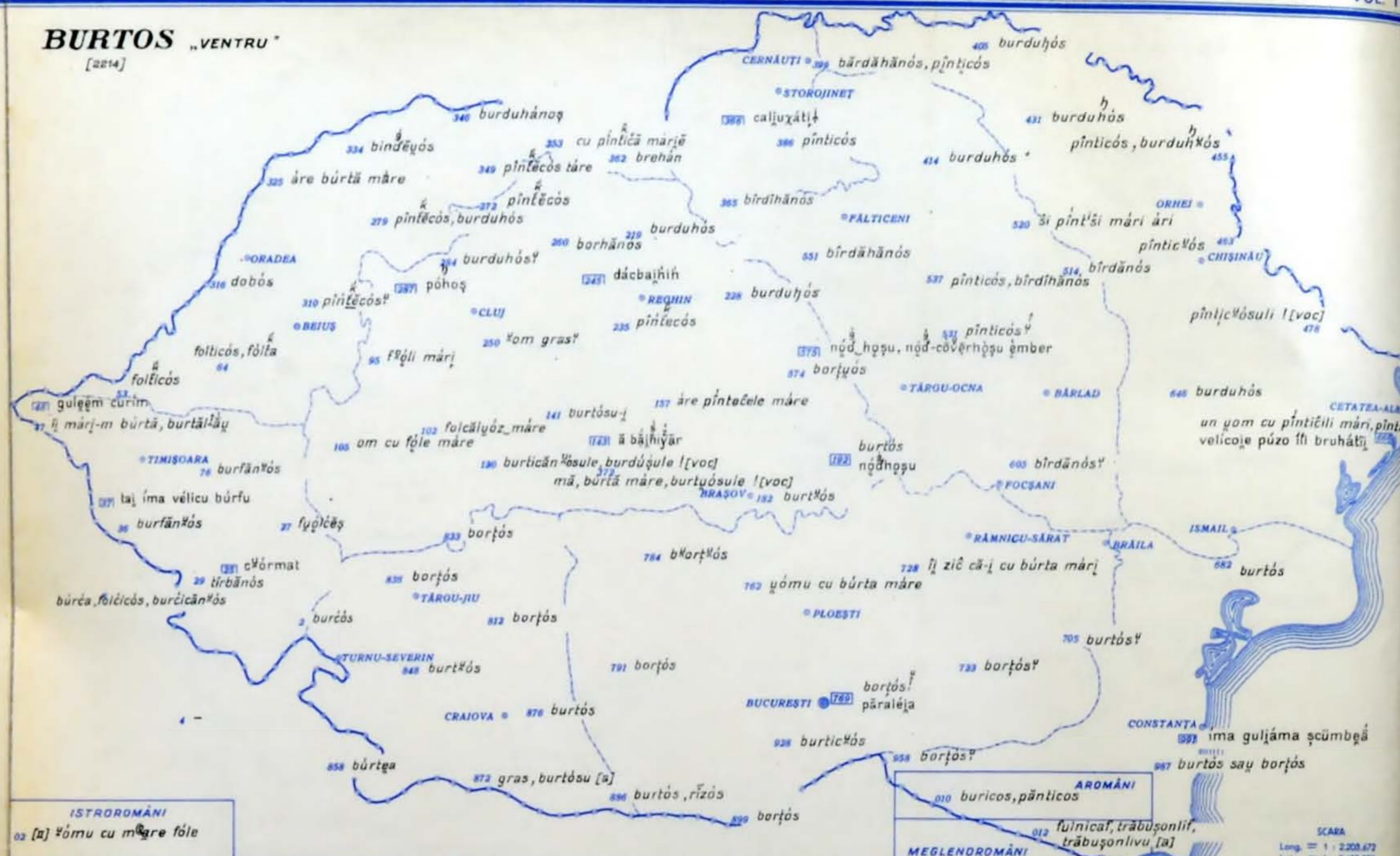
[sãrb] mãli prst 25. mãli 37. [bulg] pëřijë 48. cõtřec. cõtřec cu [a] 991.

[sãs] clãj řõ nãr 143. đër cõt řãřer 245.

[řig] 0 nãj 0 mãj 0 řinõ 769

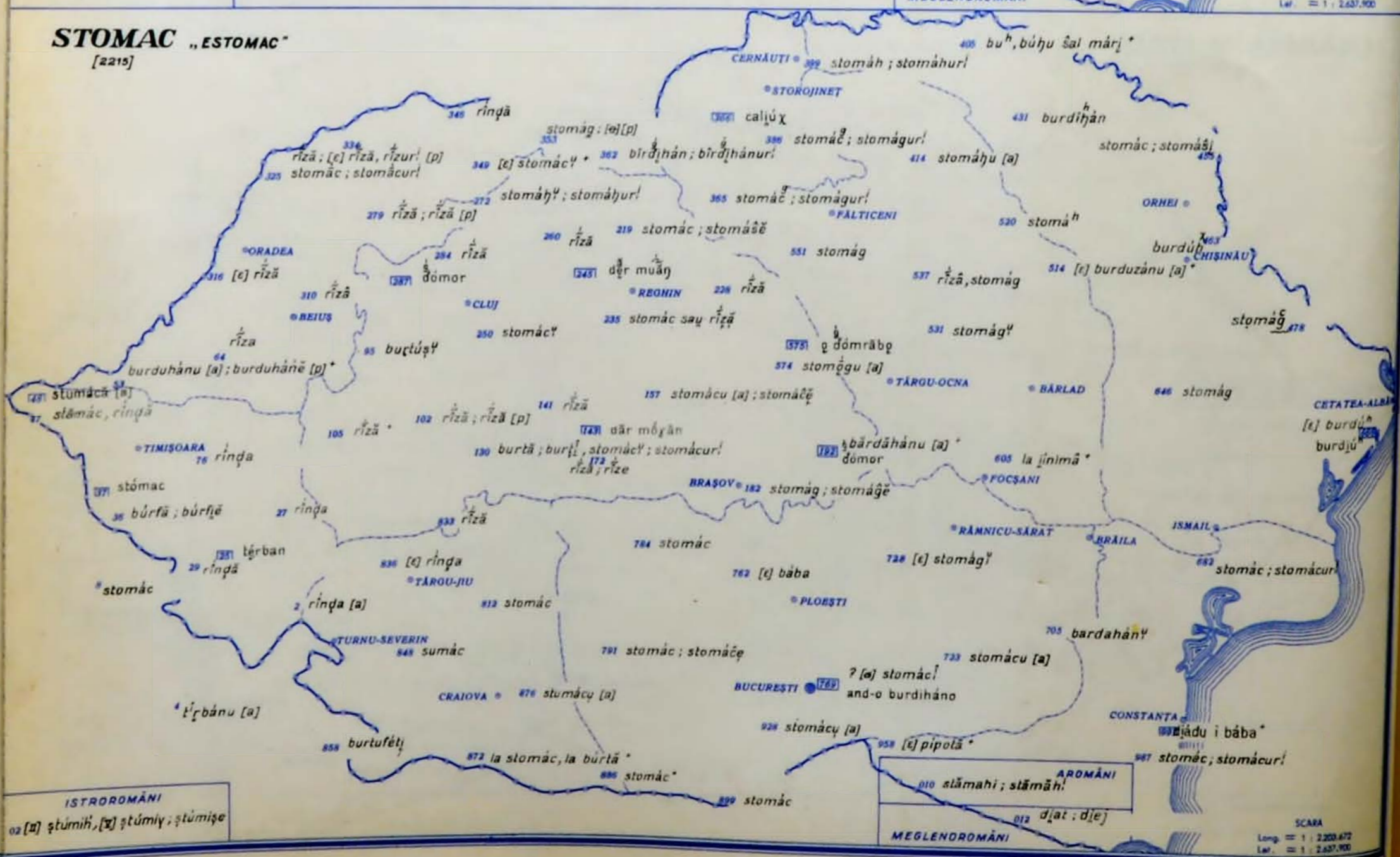
BURTOS "VENTRU"

[2214]

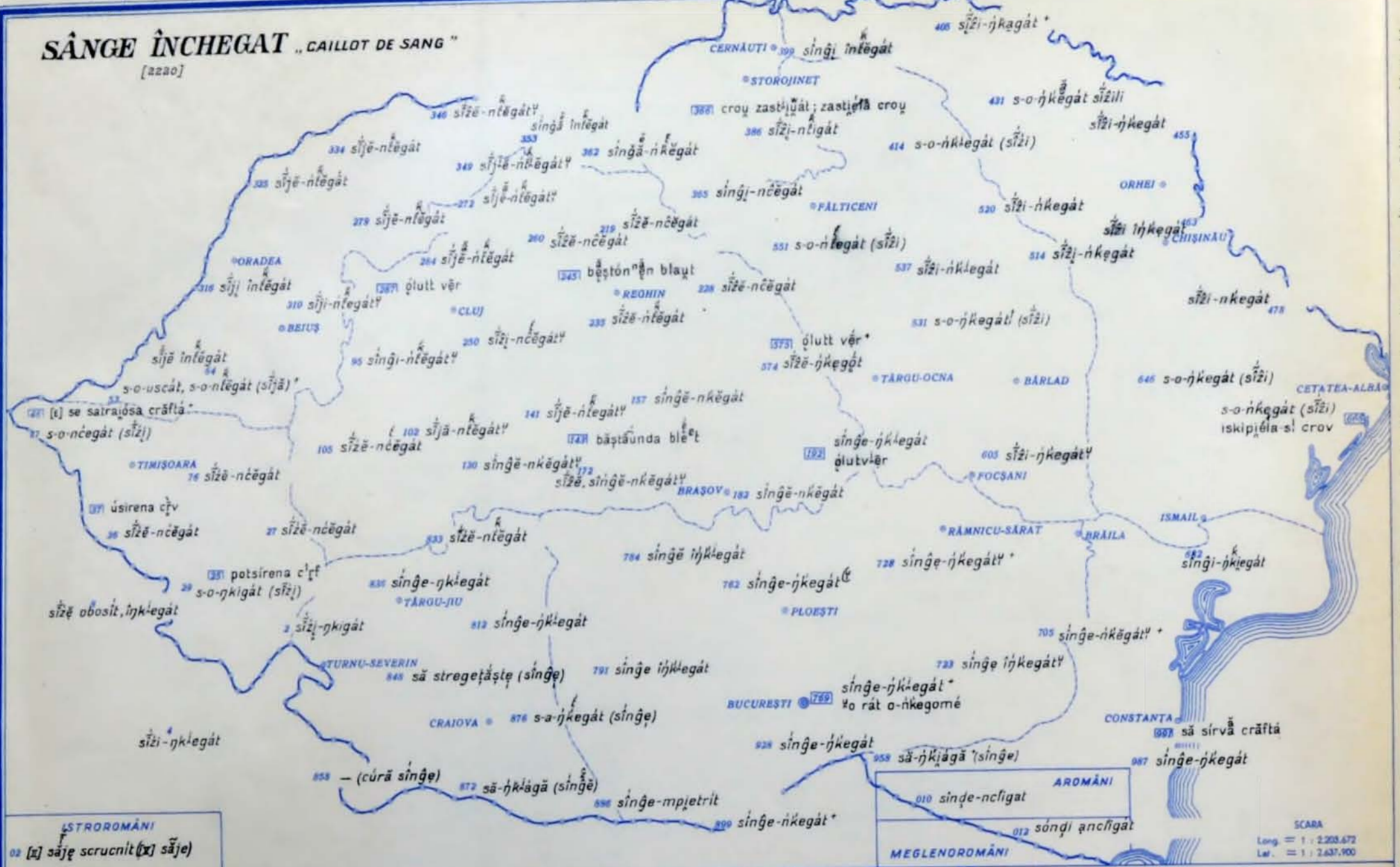
STOMAC "ESTOMAC"

[2215]

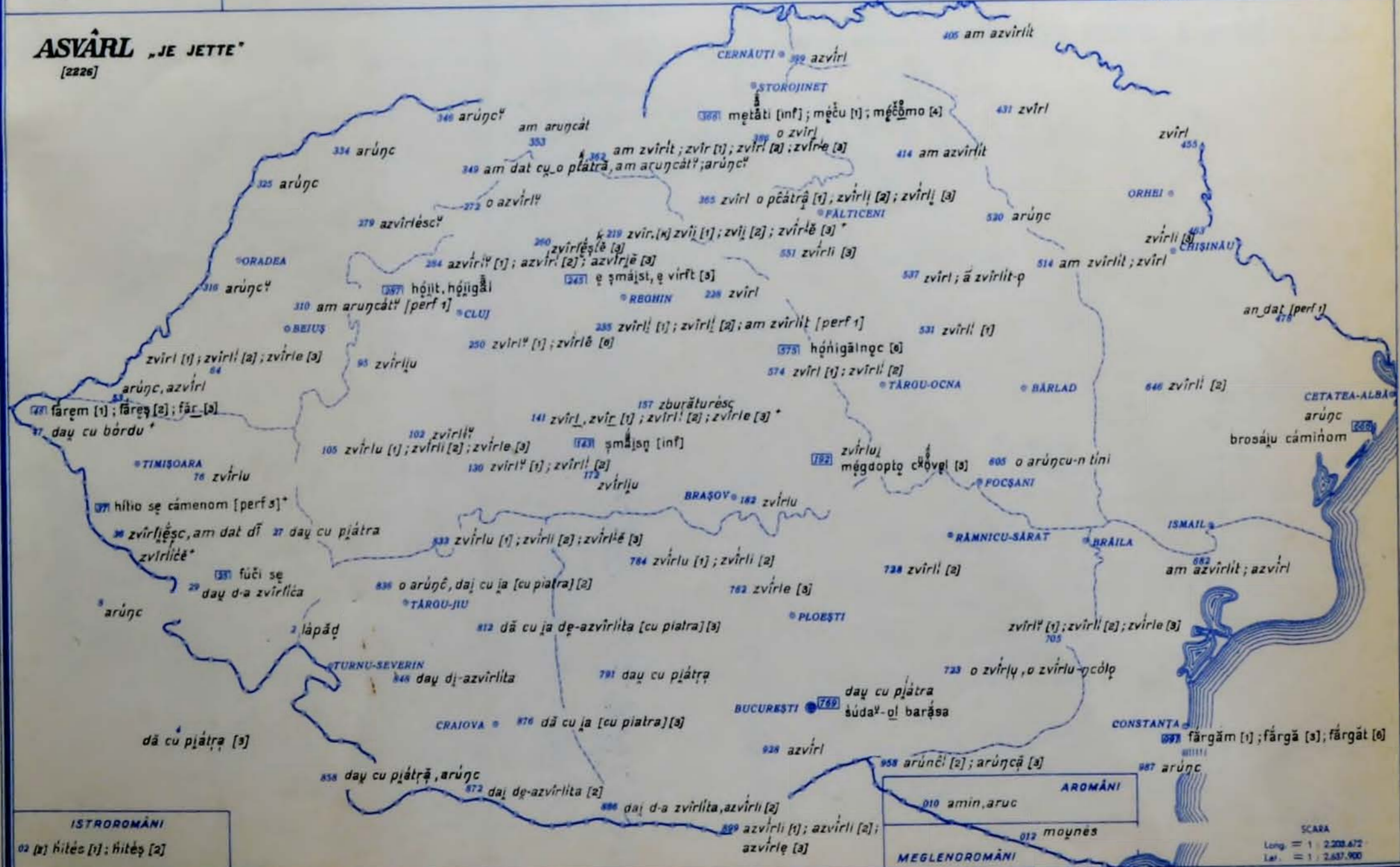

SÂNGE ÎNCEGAT „CAILLOT DE SANG” [2220]

ISTOROMĂNI
03 [x] săje scrucnit [x] săje

ASVÂRL „JE JETTE” [2226]

ISTOROMĂNI
02 [x] hités [1]; hités [2]

[2220]

I. Întrebare indirectă. Cum numiți sângele curs, care se face tare?
I. 1. crăf [f] "sânge".
53. s-o-useat "pe rană, dar "s-o-ncegăt "când curge mai mult și cade jos, de pildă din nas".
405. Odată am notat: sâzi, s-o-ncegăt.
1379. megplusic o vēr "se încheagă sângele".
705. Odată am notat: sîngi, sâ-nkegă-gă.
728. sîngē-nkegă-dă "sânge încegăt, da".
769. Odată am notat: sîngi.
899. Odată am notat: sîze.
II. În cazul când s'a răspuns s'a încheagat, am trecut în paranteză forma dialectală pentru SÂNGE.

[2226]

I. Întrebare indirectă: Cum zici când iei de jos o piatră și faci așa cu ea (în același timp făceam gestul aruncării)?
I. 36. aruncă dila unu la altu lōpta "mingea".
1371. hitio se d'vom ili būsom "a aruncat cu un lemn sau un bulgăr de pământ". [Accent urcator pe ɔ]
47. bōrdū "bulgăr de pământ".
141. o zvīrlit-o.
219. zvīrlim [4]; o zvīrlit [perf 3].

MN

(NU-I DAU) NICI CÂT NEGRU SUBT UNGHIE
LITT.: "JE NE LUI DONNE MÊME PAS AUTANT QU'IL Y A DE CRASSE SOUS MON ONGLE (C'EST-À-DIRE JE NE LUI DONNE RIEN)"
[2190]

I. Întrebare directă: Fraza de mai sus am cetit-o în limba literară, între-bând subiectele cum se zice aceasta în graiul din satul lor.
I. Dăm mai jos toate răspunsurile în transcriere fonetică: ... cît îj nēgru supt ūngiē, hīs sâ myōrā 2, ... hīs cît îj nēgru supt ūngē și nimic 4, ... hīs cîtu-j nēgru supt ūngiē 8, ... cît îj nēgru supt ūngiē 27, ... hīs cîtu-j nēgru supt ūngiē 29, ... hīs cîtu-j nēgru supt ūngiē 36, ... hīs cît îj nēgru supt ūngiē 47, ... hīs cît îj nēgru supt ūngiē 55, ... nimic 64, ... hīs cîtu-j nēgru supt ūngiē 76, ... hīs cît îlinā supt o ūndiē 95, ... hīs cîtu-j nēgru supt ūndiē 102, ... cît îj nēgru supt ūndiē 105, ... niș cî nēgru supt ūndiē 130, ... cā n-am cît i nēgru supt ūndiē 141, ... niș cît i nēgru supt ūngē 157, ... niș cît nēgru supt ūngē 172, niș cît îj nēgru supt ūngiē 182, ... niș cît nēgru supt ūngiē 192, ... hīs cît îj nēgru supt ūngiē 219, ... hīs cît îj nēgru supt ūngiē 228, ... hīs cît nēgru supt ūngiē 235, ... niș atîta cîtu-j nēgru supt ūngiē 250, ... hīs cît i nēgru supt ūngē 260, ... hīs cîtu-j nēgru supt o ūndiē 272, hīs cîtu-j nēgru supt o ūndiē, nu-j day nimic 279, ... niș cît îj nēgru supt ūndiē 284, ... hīs cîtu-j nēgru supt ūndiē 310, ... niș cît nēgru supt ūndiē 316, ... niș cîtu-j

nēgru supt ūndiē 325, ... hīs atîta cîtu-j nēgru supt ūndiē 334, ... hīs cît îj nēgru supt ūndiē 346, ... hīs cîtu-j nēgru supt o ūndiē 348, ... niș cā-j nēgru supt ūndiē 355, niș cît i nēgru supt ūngiē 362, cît nēgru supt ūngiē 366, niș cît îj nēgru supt ūndiē 386, ... cît îj nēgru supt ūndiē 399, ... niș cît îj nēgru supt ūngiē 408, ... niș cît nēgru supt ūngiē 414, ... cît îj nēgru supt ūngiē 431, ... mēcār cît îj nēgru supt ūngiē 455, ... niș cā 463, ... niș cît îj nēgru supt ūngiē 478, ... cît îj nēgru supt ūngiē 514, ... niș cît nēgru supt ūngiē 520, ... nimic, niș cîtu-j nēgru supt ūngiē 551, ... niș cît îj nēgru supt ūngiē 557, cît îj nēgru supt ūndiē 551, ... niș cît îj nēgru supt ūngiē 574, ... cîtu-j nēgru supt ūngiē 574, ... cît îj nēgru supt ūngiē 705, cît nēgru supt ūngiē 728, ... niș cît nēgru supt ūngiē 762, ... niș cît nēgru supt ūngiē 764, ... niș cît nēgru supt ūngiē 791, ... cît îj nēgru supt ūngiē 812, ... niș cîtu-j nēgru supt ūngiē 833, ... hīs cît îj nēgru supt ūngiē, dār-mi-fe-luj sâ-z day mai mult 856, ... cît nēgru supt ūngiē 878, ... niș cît nēgru supt ūngiē 899, ... niș cît nēgru supt ūngiē 928, cît îj cu ūngiē 958, ... niș cît nēgru supt ūngiē 987.
D.: [x] nū-ț dāu cāt îj nēgru de ūngiē 02, - 010, nu-ț day niți cot un-giā 012.
M.: [ung] nēm ōdoc ōnhit șem mind o cōrmōm ōlōt vōn fēkētē 192, eđ cō-rōm fēkētēhit șem ōdoc 287, nēkem ōnhī șinō mind o cōrōm fēkētē "nām nici cāt nēgru subt unghie" 575.
[rut] nē dām tobī tilco jēg.za nițijēm cōrnjē 366, nē dām dājē scōlco cōrno pod hōntōm 666.
[sârb] nē dām mu ni șto ē'cno pod nōctam 25, nē dām mu ni cōl-co [cno pōd nōcat 37.
[bulg] nē dāvām nicāc, ni ștut cal pud nōcāt 48, nē dāvām nili idin nēcāt 991.
[sās] nēmāt vōt șvōrț "ândār-m nōyāt "es 143, iñ gin am nāt emōl vat ē "șūvārț ōndēf dām nūāgāl as 245.
[tig] ni dāv-les so sī calō pālaj ūngiē 769.
III. Cele trei puncte (...) sânt puse în locul cuvintelor nu-i dau. Unde lip-sesc, subiectul a răspuns numai cu restul expresiei

DEGETELE DELA PICIOR
„ORTEILS”
[2191]
I. Întrebare indirectă. Arătând degetele dela mână, întrebam: Cum le ziceți acestora dela picioare?
I. În toate punctele s'a răspuns: DEGETE.
D.: [x] pājētele de piēvōre 02, - 010, pulicar, "degetul cel mare", zēsti [toate celelalte degete] 012.
M.: [ung] lābūj 192, lābūjoc [p] 287, lābūjca 575.
[rut] pājē [s]; pājēti na nōhāj 366, pājēti ot nih 666.
[sârb] p'csti na nōgi [accentul pe ɔ] 25, p'c [s]; p'csti 37.
[bulg] p'rist [p] 48, p'risti na crācō 991.
[sās] tāinān 143, dē [in [p]; dē [i] 245.
[tig] o nāj āl pīnd'āscō 769.

UMĂR; UMERI
„ÉPAULE”
[2192]
I. Întrebare prin gest. Punând mâna dreaptă pe umărul stâng, întrebam: Cum li ziceți: acestuia? Pe urmă am arătat amândoi umerii, pentru a obține pluralul.
II. La singular s'a răspuns în majoritatea cazurilor: UMĂR. S'a mai răspuns: UMERI 8.29.36.47.76.105.157.762.769.835.872.928, UMERI 399.414.
La plural s'a răspuns în majoritatea cazurilor: UMERE [pf]. S'a mai răspuns: UMERI [pm] 29.36.47.76.105.130.157.172.182.762.769.784.791.835.858.872.886.899.928, UMERI [pf] 405.682.
D.: [x] ū vūmer; doj vūmerē 02, numir; numiri 010, numir; nūmiri 012.
M.: [ung] vāllo 192, vāl 287, o vāllo 575.
[rut] ptečičē; ptečičā 366, plicō; plicā 666.
[sârb] rāmē; rāmēna 25, rāmē; rāmēna 37.
[bulg] rāmu; ramā 48, rāmu; ramjā 991.
[sās] vōvāsāt, "sau" vōvōj dār; vōvāsāt dō [p] 143, dē vōvōdār, "la oraș", dē "is" "sau" dē vōvāsāt, "vāsāt" "la sat" 245.
[tig] vō dumō; duj dumē 769.

[2230]

- I. Întrebare prin gest.
- 1. Întrebare prin gest.
- 192. să dăsfăc e un eufemism.
- 02. ali pac 'sau'.

[2234]

- I. Întrebare indirectă: Cum zici când, desmorțindu-se piciorul, trec prin el ca niște ace?
- II. 2. o amorțit.
- 4. ai amorțit.
- 8. țapeșesc [e].
- 126. utynia noga.
- 27. amurțe [a]; amorțit [part].
- 29. amurț [a].
- 36. ț amorțit [part].
- 139. utynia mi noga [accentul urcătar pe a].
- 47. o amorțit.
- 53. m-o zgrăcit.
- 64. o amorțit.
- 95. amurțit.
- 102. m-n-o amorțit um picior.
- 105. o amorțit.
- 140. m-n-o amorțit.
- 151. amorțeste.
- 153. egășlōŋ 'amorțit'.
- 157. în amorțeste.
- 172. m-n-o-nțepenit pkiyărele.
- 192. m-j-a amorțit picioru.
- 192. mējibbdot 'amorțit'.
- 272. [ca cum ț-ar mușca niște furnițe].
- 1287. mējibbdot 'amorțeste'.
- 310. o amorțit.
- 325. am amorțit.
- 353. cū m-n-o amorțit.
- 1360. zātjēpnje [prez a]; zātjēpnj [perf a].
- 386. o amorțit.
- 399. [m-o țăjēt pin țișărj].
- 405. j-amorțeste picioru.
- 414. o amorțit.
- 431. o amorțit.
- 455. o amorțit picioru.
- 463. j-o amorțit.
- 478. țăpinjēsti, o amorțit.
- 514. o amorțit.
- 520. am înțăpenit di pișărj.
- 537. o amorțit.
- 551. j-o amorțit țișōru.
- 574. n-o amorțit.
- 1575. jibbdot 'a amorțit'.
- 605. o amorțit.
- 645. amorțit.
- 666. n-o amorțit picioru.
- 660. zaterpia nohă.
- 682. amorțesc picioru.
- 705. ț-j-a amorțit.
- 723. n-a amorțit picioru.
- 728. m-n-a amorțit picioru.
- 762. m-n-a amorțit picioru.
- 769. a amorțit.
- 769. [thodgă-pe o cîrcj and-o puŋdō - s'a pus cārcei în picior - morțisardegă muro puŋdō 'mi-a amorțit piciorul'.
- 794. amorțeste.
- 791. amorțeste.
- 812. a amorțit.
- 833. m-n-o-ndrevenit um picior, pă

urmă apōj furniță cîn țe scyoll.

836. [L] furnițj m-j-amurțit picioru

848. nē-amurț picioru.

858. ț-a amorțit picioru (trăci ca furnițj).

872. a amorțit.

876. s-a pus ū zgrăc, m-j-a amorțit picioru.

886. [mērgē furnițim pim picior, [L] furnițim.] ț-amorțeste picioru.

899. țj-amorțeste.

928. țj-amorțeste.

958. amorțeste, amorțestă.

987. m-j-a amorțit picioru.

1997. istrăpnaf [perf a]; istrăpnaf [perf e].

III. În note am pus, atunci când ni s'a dat, expresia A AMORȚIT sau participiul AMORȚIT, cu excepția textului trecut între paranteze, care se referă la furnicatură, v. notele 272, 399, 769, 836, 886!

M N

MĂ DOARE SPATELE

„J'AI MAL AU DOS”

[2194]

I. Întrebare prin gest. Arătând cu mâna întoarsă spatele, întrebam: Cum zici când te doare aici?

II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: mă dyăre șălilj 2, mă dyăre spinăreș, lopăcițj 4, spinăreș, [K]spăcițj, mă dor spăcițj 8, mă dyăre-ŋ cîrcă 27, mē dyărj spăcițj și șălē-ŋli 29, mă dyărjē spăcițjē 36, mă dyăre-n spăcē 47, mă dyăre-spătē 53, mă dōre spătē 64, mă dor spăcițj 76, mă dōrj-spătē 95, mă dyărē-spătē 102, spătēle „mai sus”, șălilē „mai jos” 105, mă dyăre spătēle 130, mă dōre spătēle 141, mă dōre hîljocu, [K]skinărjja 157, mă dyăre skinărjja „sau” [K]spki-nărjja 172, mă dyăre spinăreș 182, mă dōre spinărjja 192, mă dōre-ntre spējē, mă dor spătē 210, mă dōre spătē 228, mă dōre-spătē, mă dor spătē 235, mă dorj spăcēle 250, mă dōre-spătē, mă dor șălēle 260, mă dōre în spătē 272, mă dōre spătēle, [K]mă dor spătēle 279, mă dor spătēle 284, mă dōrj-spătē 310, mă dōrj spătē 316, mă dōre mîljocu spătēlor 325, mă dor spătēle 354, mă dōre-ntre spătē 346, mă dōre-spătē 349, mă dōre în cruč orj mîljocu 353, mă dōre spătēle, mă dōre între spătē 362, ma dyărj ț spătē 365, ma dor spătē 386, ma dyărj spinăreș say hîljocu 399, mă dor spătē 405, mă dyărj-spătē 414, ma dor spătē 451, mă dōrj spătē 463, mă dor șălilj 478, mă dyăre skinărjja say șălilj 514, mă dor șălilj 520, mă dyărj șălilj 531, mă dyărj spătē 537, mă dor șălē, [K]mă dor spătē 551, mă dyăr spătēle 574, mă dyărj șira skinărj 605, mă dyărj ț skinărj, ț spătē „mai sus” 646, mă dor șălilj 666, mă dyărj skinărjja 682, mūșj, spătēle 705, mă dōre spătēle (pîntre mîjn, mai pă sus),

mă dōre mūșki say hîljocu „mai jos” 723, spătē 728, mă dyăre spinăreș 760, mă dōre șălilj 769, spătē 784, mă dōre spinăreș 791, mă d'vor șălēle 812, mă dyăre cîrcă, mă dyăre-ŋ cîrcă 833, ma dor șălēle 836, mă dor mūșki „sus”, mă dor șălēle „jos” 848, mă dōre țirgăgu șălilior 858, mă dōre spătēle 872, mă dyăre șălēle 876, mă dōre spinăreș 886, mă dōre spătē 899, mă dōre spinăreș 928, mă dōre spinăreș say spătēle 987.

D.: [a] me dore hăbătu 02, mi dor pătēle 010, mi dōrj spōtu 012.

M.: [ung] fāj ō hătōm cōzepe 192, fāj ō hătōm 207, fāj ō hătōm 575.

[rut] yorbăcă boțēt mēnjē 566, bolf spină lli crițj 666.

[sărō] bolē mē cōstine 25, bōli me lēdă 37.

[bulg] bulj mō crista 48, bull crăstō 991.

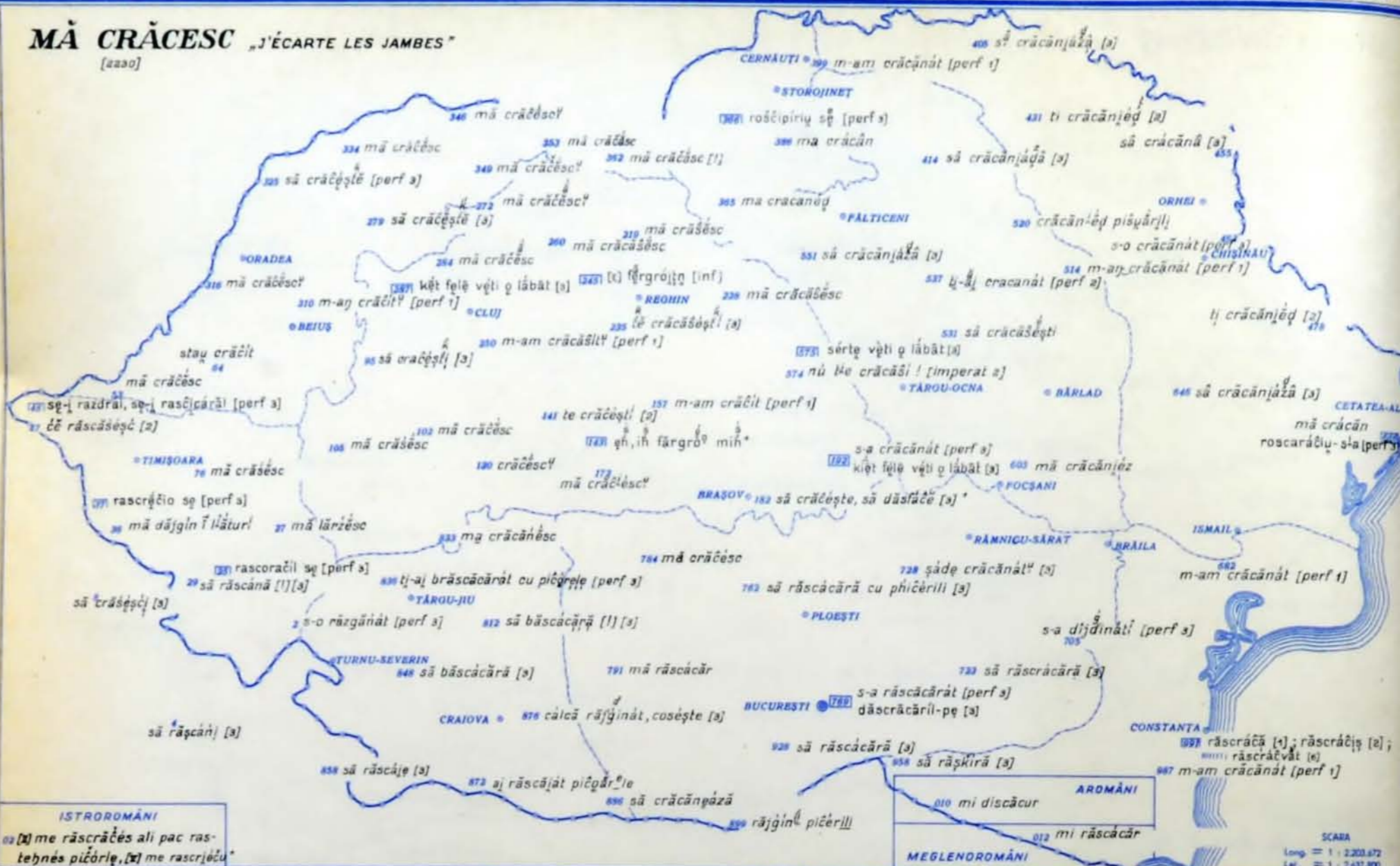
[sās] ț țăjt măr em rēc vāj.

143, dēp rāc dēt mār vj, [A] dēp rāc țēt ... 245.

[tig] duchăl-ma-l phică 769.

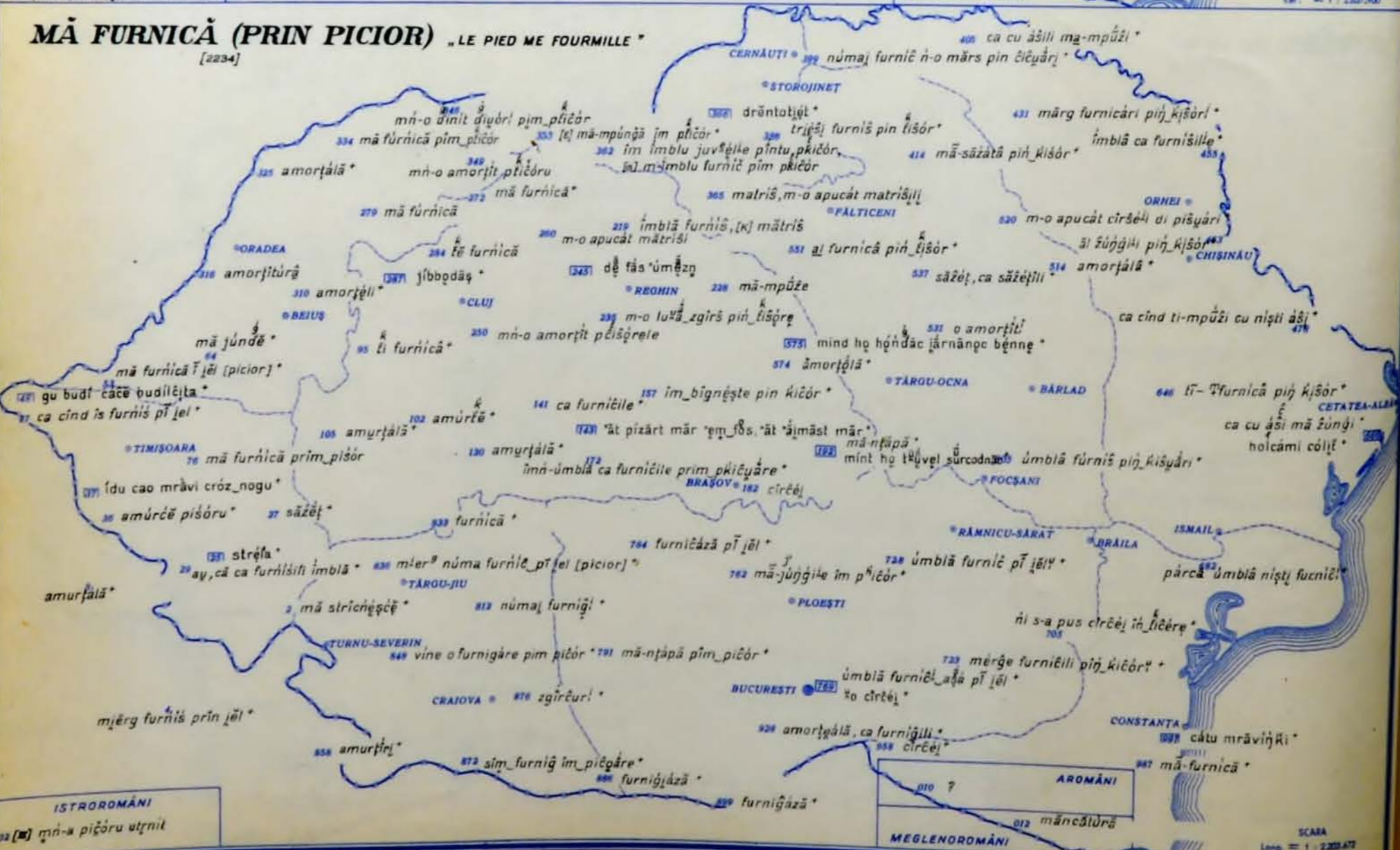
MĂ CRĂCESC „J'ECARTE LES JAMBES”

[2230]

MĂ FURNICĂ (PRIN PICIOR) „LE PIED ME FOURMILLE”

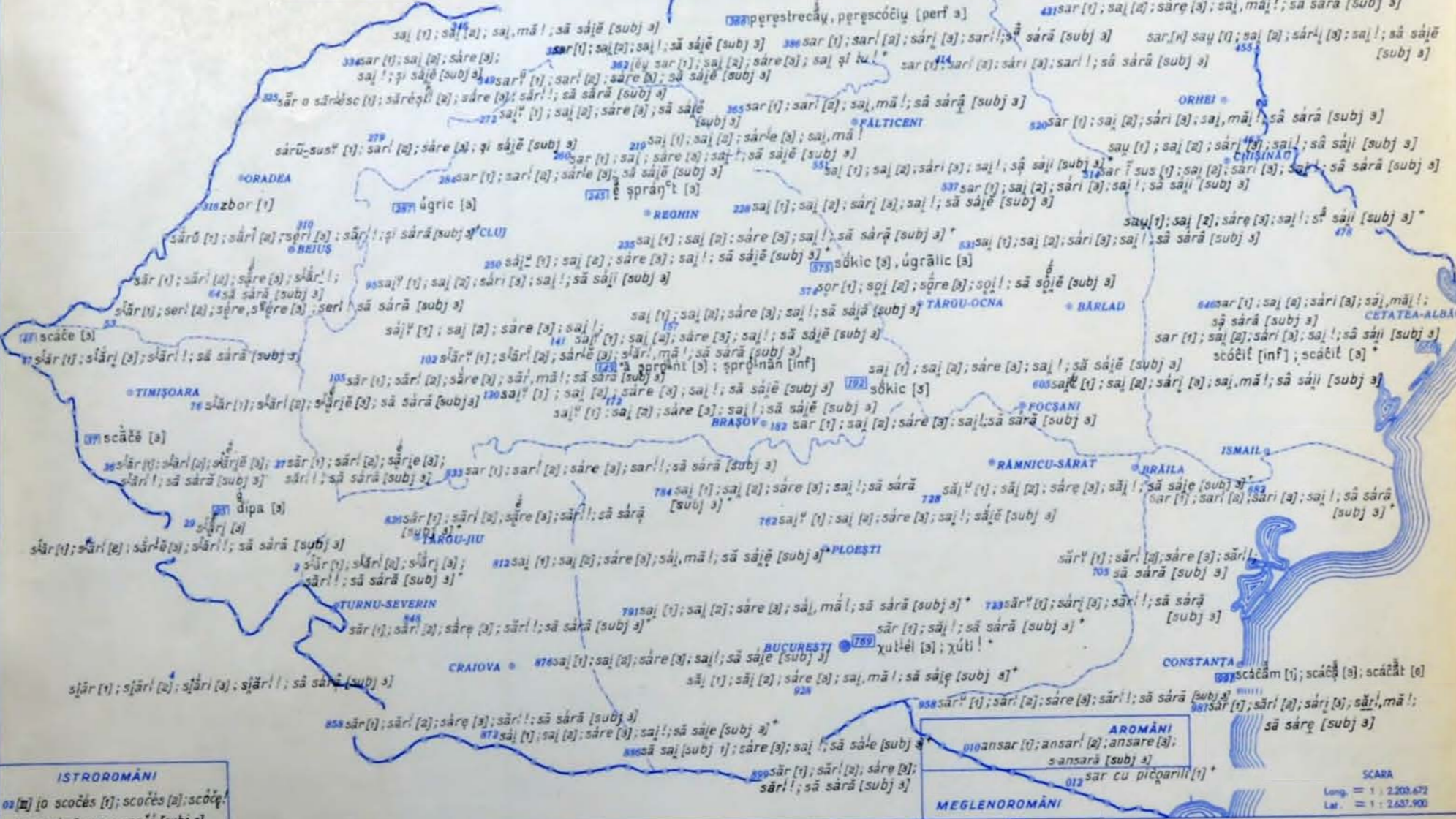
[2234]

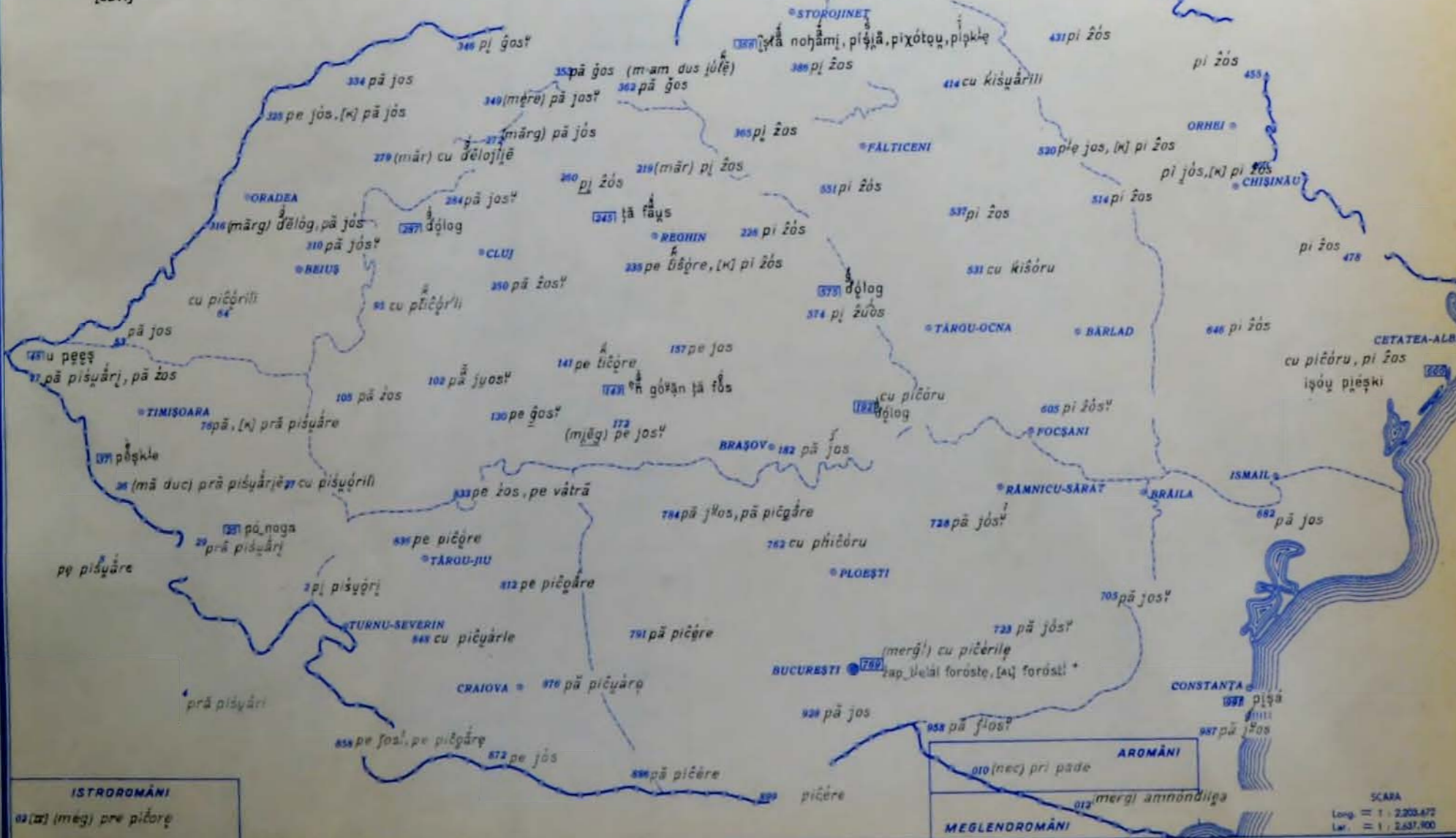
SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat. = 1 : 2.637.930

SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat. = 1 : 2.637.930

SAR [1]; SAI [2]; SARE [3]; SAI! [imperat]; SĂ SARĂ [subj 3] "JE SAUTE" [2237]

(MERG) PE JOS "JE VAIS À PIED" [2241]

[2237]

I. Întrebare indirectă. Ridicându-mă de pe scaun și sărind puțin întrebam: Cum zici că faci când faci așa? Dar cum zici: tu...? Dar el...? Cum îi poruncești cui să sără? Ziceți: vreau să sar. Dar cum ziceți: și el vrea să...?
II. 2. sărim [4].
235. să saj [subj 1].
250. sărim [4].
310. călușești [3] 'sare'; sărim [4]; zboră! [imperat 2] 'saj!'.
362. am sărit [perf 1].
405. sărim [4].
478. o sărit [perf 3].
551. ă sărit [perf 1].
[666]. on nôce scôitil 'vrea să sară'.
682. sărim [4]; ă sărit [perf 3].
728. să săr!; să săj! [subj 1].
769. ă săr! șanțu [perf 3].
[769]. camăp-tea χιτjajy 'vreau să sar'.
784. sărim [4].
791. să saj [subj 1]; sărim [4].
812. vreaș să sar.
836. sărim [4].
848. sărim [4].
872. să saj [subj 1].
886. sărj! [cor 1].
928. sărim [4].
012. scacă 'sare de-a capra'.

[2241]

I. Întrebare indirectă: Cum mergi de aici din sat până la oraș? (Dacă răspunde, cu căruța, întrebam: Dar dacă n-ai căruța?)
II. [366]. 'a mers pe jos'.
[769]. 'merg pe jos la oraș'.

MN

GREBÂN "GARROT" [2196]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți locul acela din spatele vitei, de după gât (mai cu seamă la cal), care e mai ridicat (sau la bou unde stă jugul)?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: 40su spinări 2, la 40m-lerl 4, 0m-lerle [sm] 8, gîrbjă 27, după cap 29, brjăbân 36, șerbiša 47, yăsu dăla spinăre 53, brēb 64, brjăbân 76, 0erdiša bōulu 95, la spēțē 102, 9 105, grēbinl 150, com 141, grumaj, [k] grēbānu skinări 157, grēblān 172, grēbān 182, grēbān 192, hrēbān 219, spēțēle 200, șerjišē 260, grumaz 272, grēbîn 279, 0erdišē [la bou], după cap, [m] spinăre, ptre spēțē 'la cal' 284, 0erbič 'la bou, vacă', gurmaz 'la cal' 310, brēbdu călului 316, 0irb-0ișē [m] 0irbăișē 320, grēbin 334, hrēbān 'la bou' 346, hrēbān 349, cōpmā 'la cal', 0arōița 'la bou' 355, 0ar-bōișta 'la bou' [la cal nu stie] 362, grēbān 368, dj-asupra 0uștulu 366, 0erdišē 399, [m] grjābān 405, adus de spa-te' 405, [m] 414, grēbān 'la cal', gur-māz 'la bou' 431, scrișya bōulu 450, șerjišē jūndi-0 bătū dī ham, dī žug 463, țypā cap 470, 0erjišē, 0er-0ișā bōulu 514, grēbānu 520, grē-

bān 531, 2 [m] grēbānu 537, după cap 551, la spēțē 574, grēbān 605, grēbānu călului, bōulu 646, [m] grēbān 666, grjēbān 682, 0iță 705, grjēbān 'la cal', 0iță 'la bou' 723, [e] [m] grēbānu 'la bou' 728, grjēbānu 0itulu 762, grēbānu 0iti 769, grjēbān 'la cal', la bou și la om 784, grēbān 'la cal', 0iță 'la bou' 791, 0iță 'la bou', grēbin 'la cal' 812, brēbēn 833, grumaj bōulu după cap 836, 0iță 848, [e] grumaj 858, la grēbina călului, bōulu 872, 0iță 876, grēben 'la cal', 0iță 'la bou' 886, grēben 899, 0iță 928, [e] 0m-ere 950, grjēbān 987.
D.: [x] 0erbiča vākefj 02, skinirat 010, - 012 --
M.: [ung] 0 mōrij 192, mōrij 287, 0 mōrij 575 --
[rut] χρεπτό 'la cal', dobra 0ēja do jermā, 'la bou', [x] χρεβēt 'la cal' 366, harp 666 --
[sārb] vrat 25, nā vrat 37 --
[bulg] vrat 'la bou' 48, vrātā 991 --
[sās] gānec 143, ? 245 --
[fig] 0 grēbeno 769.
III. Cf. Întrebarea [5553]: CERBICEA (boului).

SPATĂ "OMOPLETE" [2198]

I. Întrebare prin gest: Arătând cu mâna spata, întrebam: Cum îi ziceți la osul acesta?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SPATĂ. S'a mai răspuns: LOPĂȚIȚĂ 2.4.46.29.36.47.53.64.76.105, SPATA MÂNII 455.514.520.728.762.872.886.928, LOPOTIȚĂ 27, SPATA BRÂNCHII 95, LOPOTEA 235, LOPOTICĂ 260, DREAVĂ 272, CIONTUL DIN SPATĂ 316, SPATA DE LA MÂNĂ 386, LOPĂȚICA LA SPINARE 431, LOPĂȚĂ 463. Nu s'a dat singularul în 399.
Pretutindeni unde avem singularul SPATĂ, de asemenea și în punctul 399, avem, la plural, SPETE. Pentru celelalte forme avem: LOPĂȚIȚĂ 4.29.36.47.53, LOPĂȚIȚI 2.76.105, LOPOTIȚĂ 27, LOPOTILE 260, DREVE 272, CIONTELE DELA SPETE 316, LOPĂȚELE 431, LOPĂȚI 463. Nu s'a dat pluralul în 8.64.236.
D.: [x] lopățița de mără; lopățile [p] 02, paltare; paltari [p] 010, spată; spati [p] 012 --
M.: [ung] 0 lōppotc 192, lōpitc, lōppotc 287, 0 lōppotcm 575 --
[rut] kistcā za pfečēm 366, lōpāta; lōpātki at pličā [p] 606 --
[sārb] lopātca; lopātke [p] 25, plēca 37 --
[bulg] lupatjja; lupatj [p] 48, plēščā; plēščk [p] 991 --
[sās] 0 idarbliē 143, 0 idērbiet; dē 0 idērbliē [p] 245 --
[fig] si-ies 0 iya [e] 'are gata' 769.

[2245]

I. Întrebare indirectă. Ridicându-mă de pe scaun și stând în picioare, întrebam: Cum zici că ești când ești așa?
II. 676. s-a sculat în picioare.
876. s-a sculat în picioare.

? 37. - [bulg] [e] grădlj 'piept' 48.
? 997. - [sās] ? 143, ? 245. - [Ńigj] hartjája la corăxi 769

[2246]

I. Întrebare indirectă. Așezându-mă iarăși pe scaun după întrebarea 2245, întrebam: Dar când ești așa, ce zici că faci?
II. 157. 'șed pe laviță sau pe scaun'
666. m-am puz ȝos.
676. ma! Ńez! [imperat ?]
997. 'șed pe scaun'

RESPIRĂ „IL RESPIRE” [2202]

I. Întrebare indirectă. Respirând, întrebam: Cum ziceți că face omul când face așa?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SUFLĂ. S'a mai răspuns: RĂSUFLĂ 27, 29, 47, 76, 95, 102, 105, 130, 182, 346, 353, 537, 797, 836, 876, SE RĂSUFLĂ 272, 279, 310, 325, 334, 349, 399, 474, 485, 483, 478, 514, 531, 646, 784, TRAGE AERUL 64, SE RESPIRĂ 520, RESPIRĂ 987, S'au dat două răspunsuri: SUFLĂ, TRAGE 4, 335, SUFLĂ, RESPIRĂ 386, 682, RĂSUFLĂ, SUFLĂ 250, TRAGE AER, TRAGE VÂNT 658, RESPIRĂ PE NAS, RĂSUFLĂ PE GURĂ 686.

Din greșală nu s'a pus întrebarea în punctele 723 și 010.
D.: [x] dihés [1] 02. - 010, dijés din képt [1] 012. -
M.: [ung] súsog 192, súsog 287, pihel p túdeiböl 375. -
[rut] djéyaje pótuxom 366, ljónčámj dišim, dihajim [4] 666. -
[sārb] dija 25, dūva 37. -
[bulg] sē uddiše 48, dušata dār-ji, dāha 997. -
[sās] *ājdman [inf] 143, ē *ējnt, ē *ēnt 245. -
[Ńig] phūrdel 769.

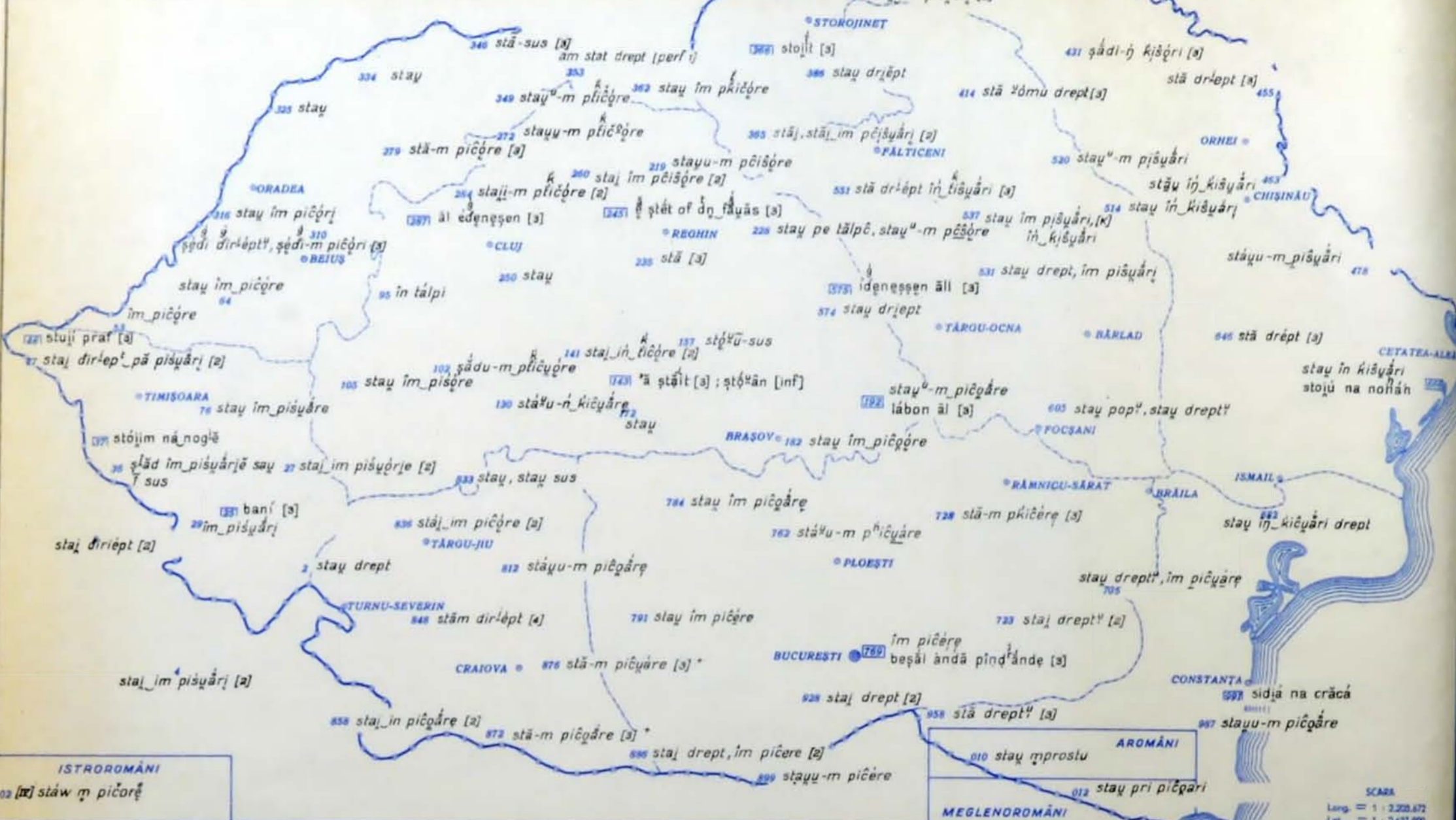
INIMA BATE „LE CŒUR BAT” [2203]

I. Întrebare prin gest. Arătând în dreptul inimei, întrebam întâi: Cum li ziceți acesteia dinăuntru? Pe urmă, făcând cu pumnul gestul baterii, întrebam: Cum ziceți că face?
II. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: inima jučă 2, inima lúpăte 4, s'a zbacē inemā-jēl, zbacēre dē inemā 8, inima s'a bācē 27, inima bācē 29, inima s'a bācē 36, inima s'a zbacē 47, bācē-inimā 53, inima bācē 64, s'a bācē inima 76, [x] inima s'a bācē, [x] zbcājēŃi, [x] inima 95, inima mhišcā, s'a bācē 102, inima s'a zbacē 108, inima s'a bācē 130, bācē (inimā) 141, inima bācē 157, inima bācē 172, inima bācē 182, zbacē inima 192, inima zbcotēŃi 219, inima bācē 228, inima bācē 235, inima s'a bācē 250, inima bācē 260, zbacē inima 272, inima s'a bācē 279, inima s'a zbacē 284, inima tlcjēŃi 310, inima bācē 316, s'a zbacē inima 325, inima bācē 334, inima bācē 346, bācē inima 349, inima Ńpōcā 353, Ńpōcā inima 362, inima bācē 365, inima s'a zbacē ca šāsu 386, inima s'a zbacē 399, inima s'a zbacē 405, inima s'a zbacē 414, s'a zbacē inima 431, inima s'a bācē 455, inima s'a bācē 463, inima lmbilā, s'a bācē 478, inima s'a zbacē 514, inima

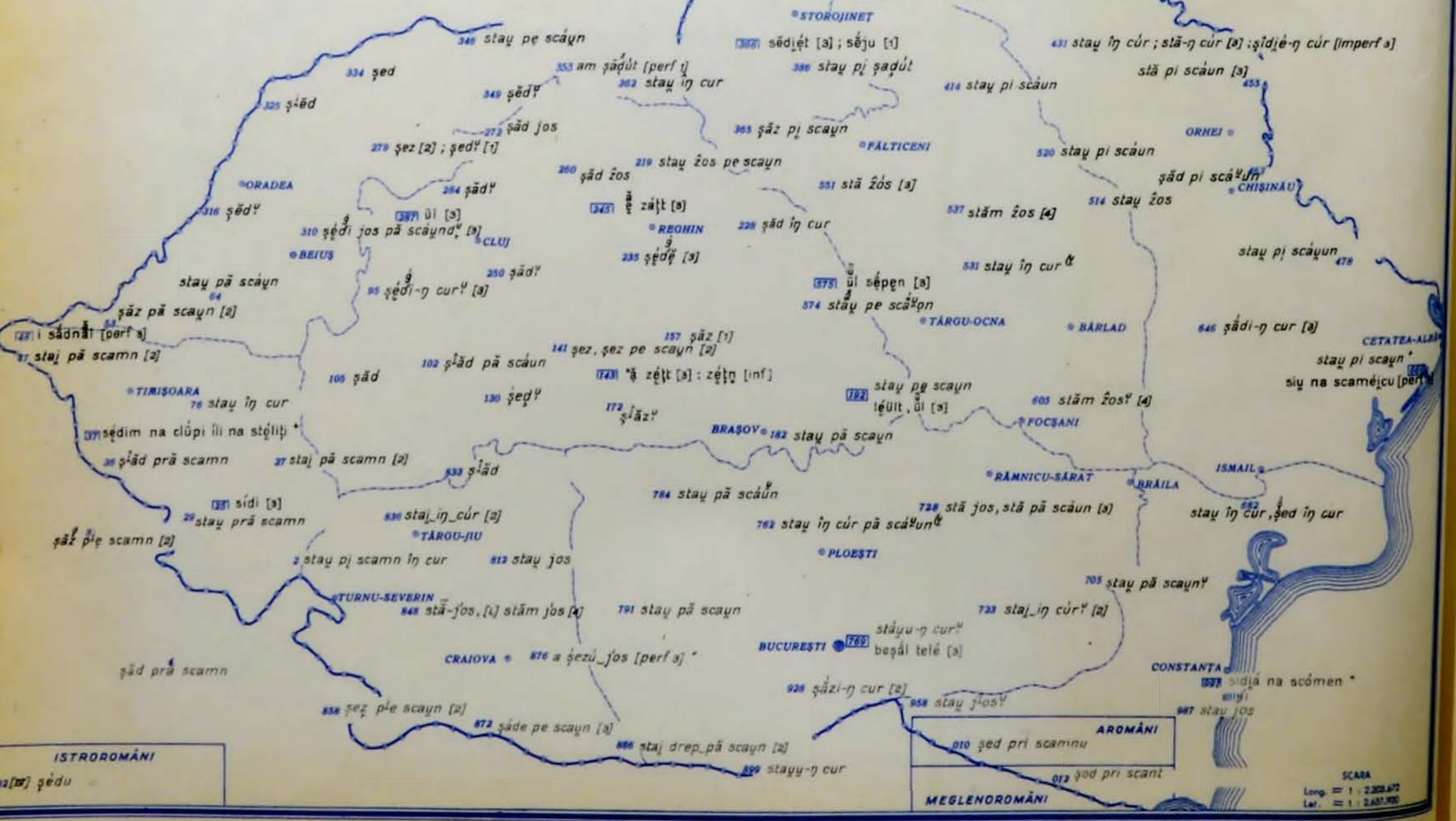
s'a zbacē 520, s'a bācē (inimā) 537, inima s'a zbacē 537, inima s'a zbacē cti, odātā 551, inima s'a zbacē 574, inima s'a bācē 605, inima s'a zbacē Ńyom 646, inima zbcujēŃi-yom 666, inima s'a bācē 682, s'a bācē (inimā) 705, inima s'a bācē 723, inima s'a bācē 728, s'a bācē sūfletu 762, bācāne sūfletu, sūfletu [crede că tot cu acela respiri, care bācāne] 769, s'a bācē inima 784, s'a bācē inima 791, s'a bācē inima-jēl 812, inima s'a bācē 833, inima s'a bācē 836, s'a bācē (inimā) 848, inima bācē 858, tūpāne sūfletu, s'a bācē sūfletu lŃ capu képtuluŃ 872, inima s'a bācē 876, s'a bācē sūfletu 886, inima s'a zbacē 899, s'a bācē sūfletu 928, bācāte dā inima 958, inima s'a bācē 987.
D.: [x] inima ŃboŃwē 02, inima in Ńpōcā 010, inima an Ńpōcā 012. -
M.: [ung] p sive věrdōdic 192, lōctet (stv) 287, vēr p sūve 575. -
[rut] b'jējŃē sŃrŃe 366, sŃŃŃē bjēŃŃa 666. -
[sārb] sŃŃŃe [accentul pe Ń] bjēŃ 25, sŃŃŃe [accentul pe Ń] bjēŃ ili cūja 37. -
[bulg] sārŃtō bij 48, sārŃŃŃu bij 997. -
[sās] dāt hārŃ ŃlāŃt 143, dēŃ hārŃ ŃlāŃt 245. -
[Ńig] marēl-pe mūro liŃ „mi se bate inima” 769.

II. În punctele unde s'a răspuns numai cu verbul, de ex. bācē, am trecut în paranteză forma pentru inimā, de ex. (inimā), pentru a avea în toate punctele anchetate cuvântul care corespunde noțiunii de INIMĂ.

STAU ÎN PICIOARE „JE RESTE DEBOUT” [2245]

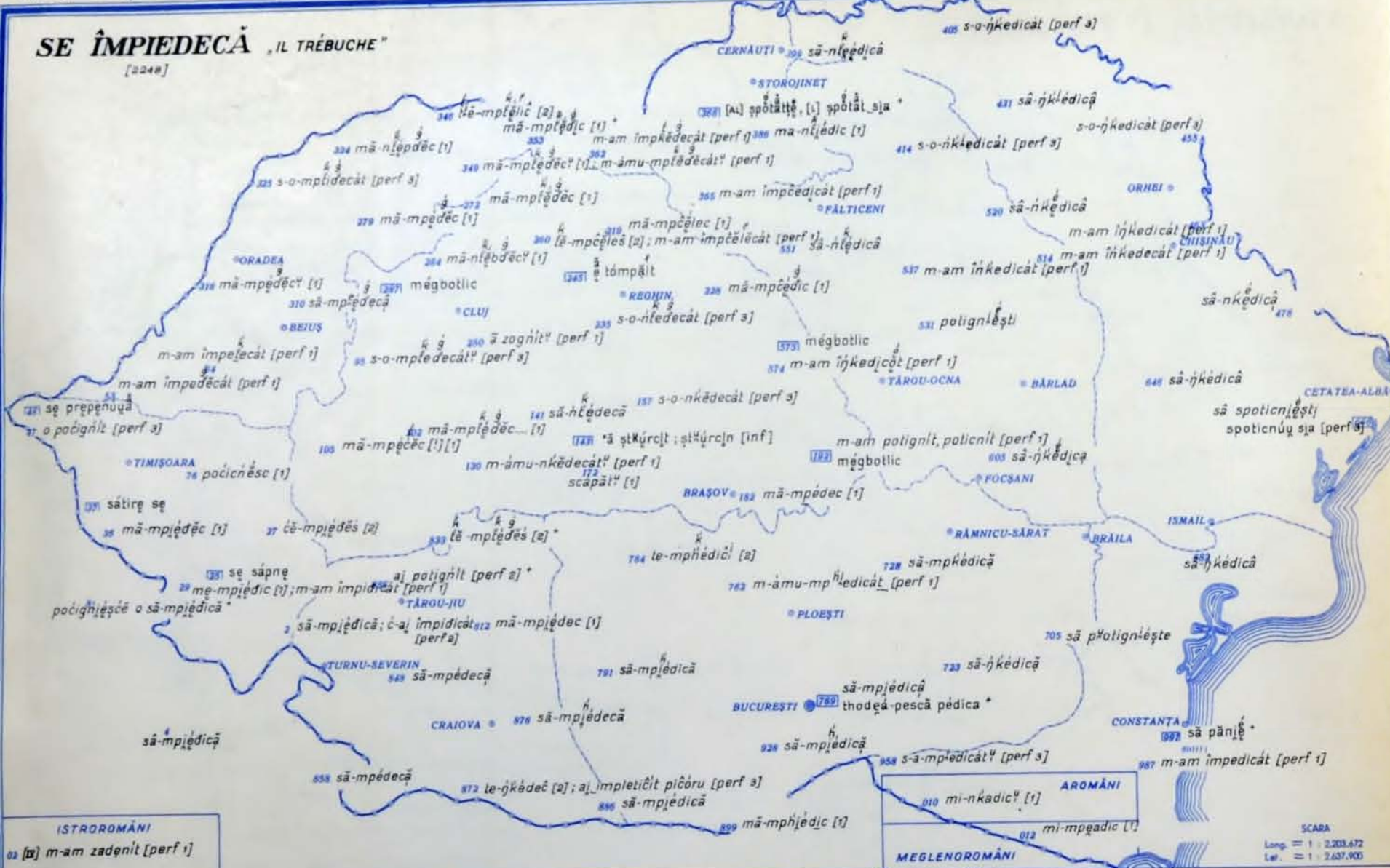
ȘED (PE SCAUN) „JE SUIS ASSIS” [2246]

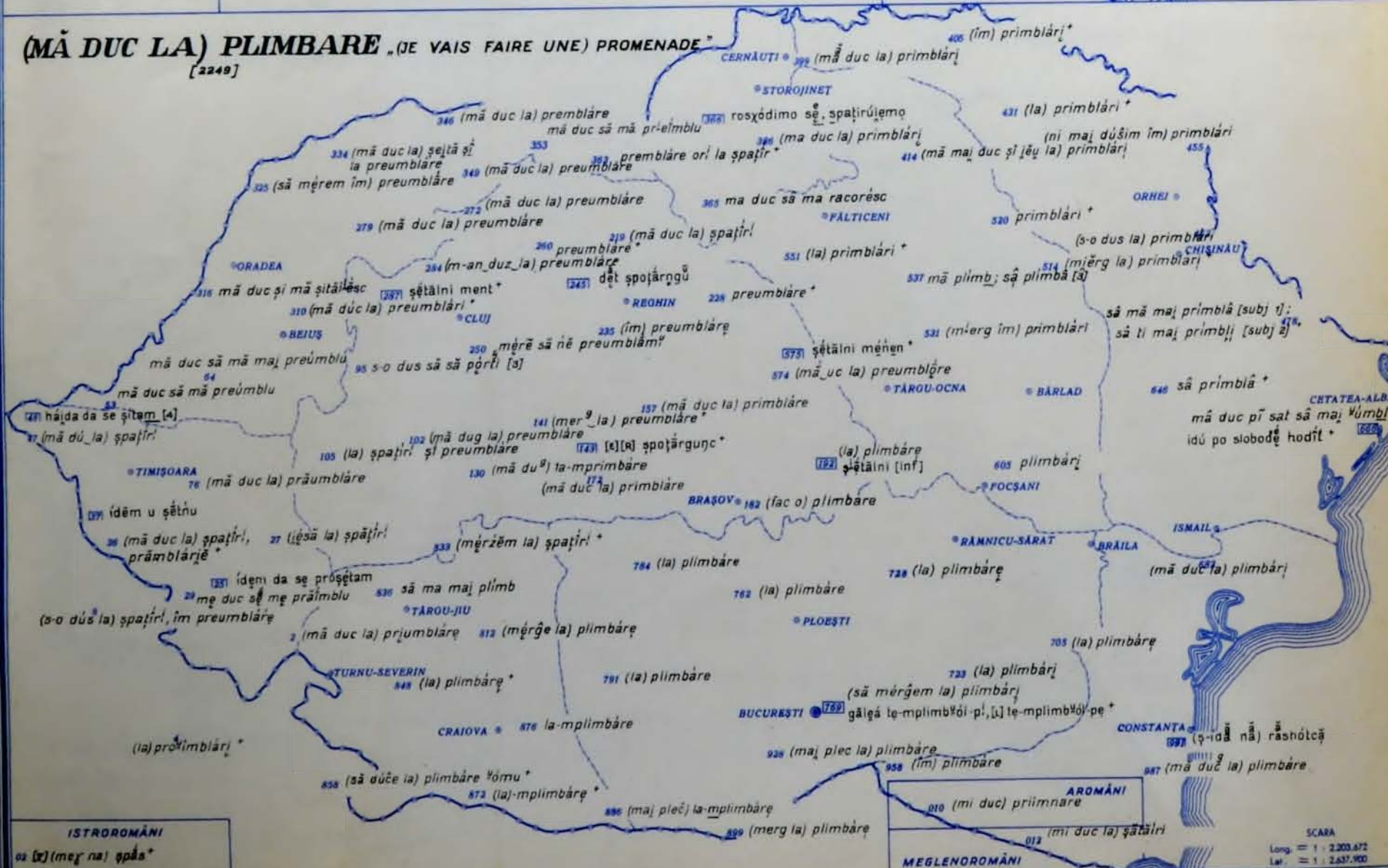
SCARA Long. = 1 : 2.200.000 Lat. = 1 : 2.607.000

SCARA Long. = 1 : 2.200.000 Lat. = 1 : 2.607.000

SE ÎMPIEDECĂ „IL TRÉBUCHÉ” [2248]

(MĂ DUC LA) PLIMBARE „(JE VAIS FAIRE UNE) PROMENADE” [2249]

[2248] I. Întrebare indirectă Umblând și făcând că mă împiedec. Întrebare: Cum ziceți că face omul când face așa? I. a. o „sau”. 355. m-am împiedecat [perf 1]. [366] spătaș se [perf 3], poșpotaș se [perf 3 f] „a poticonit”. [769]. „Și-a pus piedecă”. 833. mă-mpiedecă [aor 1]; să-mpiedecă [aor 3]. 856. ai potighit și-ai olinit picioru: o sărit din nodu lui. 872. să nu te-mpiedec [2]. [991]. să pânje cătu varvi „poticnește mergând”.

[2249] I. Întrebare indirectă. Cum zici când, într-o duminică după masă, pleci de acasă și umbli în sus și în jos pe uliță? Mă duc la... I. 4. ce proumbli [2]. 36. Subiectului nu-i place cuvântul spațiri. Zice că e nemțesc... E mai frumos”: mă duc la prămbărije. 141. mă preumbli. [143]. h gôșe spoțarg. 228. mă preumbli; te preumbli. 260. să preumbli. [287]. „a mers la plimbare”. 310. mă duc și mă preumbli 362. uggurêștê: hê șăitâluim. 405. mă primb; ti primb; să primblă; s-o primblât. 431. mă duc să ma primb. 478. ti mai primblă [imperat 2]. 514. mă primbli 520. mă primbli. 551. să primblă [3]. [575]. „merge la plimbare”. 646. s-o duc s-să primbli. [660]. Răspunsul rutenesc e o traducere a celui românesc. [769]. „S'a dus să se plimbe”. 833. „mêrzem la spațiri se zice mai mult în glumă, când e vorba de orășeni. Nici mērem la primblare nu se obicinu-este. În graiul adevărat din sat s'ar zice”: mai umbli [aor] o țiră. 848. să ne plimbăm. 856. mă duc să mă plimb. 872. mă duc să mă-mpimb. 02. [x] meț mnă.

MN SĂGETĂTURĂ ÉLANCEMENT EN UN POINT DU CORPS” [2206] I. Întrebare indirectă: Cum numiți durerea aceea care îți vine așa de dată, ca și când te-ar împunge cu un cuțit, și-ți trece apoi repede? II. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: m-o fulzirat piț cuștă 2, ce stricnêșci prim piept 4, jungi 8, zungj 27, așa dēd o stricnêșci 29, stricnêșci (mă stricnêșci) 36, mă zungjê, zungj 47, jumê; junduri 53, odată mă jundê 64, săzătă [3] 76, ca cîndă c-oș cuțit 95, mă pușcê-o

duriere pin fēpt 102, zund, zunduri 108, jungj 130, jundj 141, m-o jungiăt 157, ruptură, rupturi, (te rûpe) 172, m-a săgētăt ū jungj 182, mă-jungje ca cu cuțitu 192, săzētătūră dē gung 219, mă săzătă pin cēpt 228, mă săzăt 2, ū zund 235, așa m-o zungjēt ca cum ar și pușcăt 250, zungj 260, fūljărătūră (mă fūljără) 272, mă fūljără 279, mă fūljără 284, m-o jundjēt 310, să țipă pin fēpt 316, jundj; junduri (mă jundjê) 326, ō jundj ca ș-o fūljēr 334, m-o-nundjēt 346, m-o fujjērăt ȳ jundj 349, m-o fūljărăt 353, am un gung 362, m-o săzētăt [perf]; ma săzătă [prez] 365, m-o săzītăt 386, m-o gundjēt dj-odătă 399, zungj 405, ū săzătă pin fēpt 414, ū zungj (m-ō zungjēt) 431, ti jungjê, ti zungjê 455, m-ō-sizētăt 463, mă zungjê 478, zungj, zunguri 514, niști cîrșej 520, am ū jungj 531, zunguri [p]; zungj [s] 537, săzēt [p] pin fēpt (mă săzătă pin fēpt) 551, mă zungjê 574, mă-njăpă 605, mă săzătă; m-o săzētăt pi sup cuștj 646, mă sizătă pin kēpt 666, mă-nj-gjăză 682, jundj; junduri, și cuțit (hi s-a pus ū jundj ca uș cuțit) 705, l-înjăpă 723, jungj 728, jungj 762, mă-njăpă ū jungj 769, mă jungje 784, mă licărî odătă pim piept [aor] 791, mă ficure pim piept 812, mă săzătă; mă săzētă [aor] 833, ma fulgeră o durēere pin trup 836, ne cu-țitjăză 848, jicnêștj 858, cā cînd te tăje peste linimă 872, jungj; junduri [p] 876, în trāsă ū jungj 886, im dēte ū jungj 899, jungj; junduri [p] 928, jungj 958, m-ă jungiăt 987.

D.: [x] pînta 02, ? 010, am pîndiri 012. III. S'a răspuns relativ rar printr'un substantiv. În cazul când s'a răspuns și cu un substantiv și cu o expresie verbală, aceasta din urmă e trecută între paranteze. CRUCEA ȘALELOR „SACRUM” [2208] I. Întrebare prin gest. Arătând crucea șalelor, Întrebare: Cum îi ziceți aceste-lia? II. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: șălê 2, spinări (la c'ôbi) 4, [e] nușda cûrului 8, șkijju 27, spăci 29, kija spăcilor 36, șălê; șălî [a] 47, crucea dăla șălê 53, nodă 64, dric (zôs la dric) 76, f șăl 95, crucea șălêlor 102, [e] șele 105, șele 130, crucea șelelor 141, crucea skinări 157, crucea skinări 172, crucea spinări 182, mijlocu 192, crucea șălêlor 219, crucea șălêlor 228, șălê 235, crucea șălêlor 250, crucea șălêlor 260, în crucea șălêlor 272, cruce șălêlor 279, nre crucele șălelor 284, f șăl 310, cruce șălilor 316, șele, [e] crucea șălilor (la mîșloc) 325, crucea șălêlor 334, crucele șălêlor 346, crucele șălêlor 349, în cruce 353, crucele 362, mijlocu (ma duărj

mijlocu) 365, crucea dintrj șăl 366, crucea șălêlor 399, șăl 405, șăl 414, șăl 431, șăl 445, șăl 463, pi șăl 478, șăl, [e] crucele șălilor 514, șăl 529, șăl 531, șăl 537, șăl 551, șăl 574, șăl 605, șăl 646, șăl 666, hiloc, șăl, pușin mai jos 682, șale 705, șaya, șaya kicêrjlor, șaya cōrpului 723, șăl 728, mijloc 762, mijlocu, 769, șale 784, șale 791, șale 812, șălê 833, șălele la-nbingatōre 836, șălele-ăle mič 848, [e] înkijetura șălilor 858, la șăle, la șăpca șăzūtului 872, mijlocu 876, șălele mijlocului 886, mijloc 899, mijlocu 928, șăru spinări, grumăji șălelor 958, șale 987. D.: [x] vōsu de hrăt 02, cruce 010, mușk 012. M.: [ung] g kērescōnt, (pōpșoșon „lărănește”) g șăggevăcănō 192, dēreč 287, p dērečm 575. [rut] popșēc 366, crj 666. [sâr] polovina 25, cștine (accentul pe ȳ) 27. [bulg] upăscata „mai jos”, crjsta „mai sus” 48, grăbō „mai sus”, cînti-șăl „mai jos” 991. [sās] dāt crēț 143, dēt crăj 245. [ig] o mașcăr (rom) mijlocu 789. --

[2250]

I. Întrebare indirectă - Umbilând prin odaie și schiopătând puțin de un picior, întrebam: Cum ziceți că face omul când face așa?

- 2. „Și vitele”.
[251] nili se ne poznáva “nici nu se cunoaște”.
27. „Și vitele”.
29. „Se zice numai despre vite”.
36. am adîncăt.
47. „Și calul”.
48. “ ”
53. “ ”
64. „Și vitele”.
76. „Și calul”.
102. „Și vitele”.
105. “ ”
130. „Și calul”.
141. „Și vitele”.
157. “ ”
172. adîe se zice despre cal”.
192. „Și vitele”.
219. „Și calul și vitele”.
228. abgêlucă “nițel”. șlopăfază “se zice despre om”.
235. afînă se zice și despre om și despre vită”. Când schiopătă mai tare se zice: șlopăfăz [i]; șlopăfază [s].
250. „Și despre vită”.
260. „Și calul”.
272. mēre alinā.
279. alināzā se zice despre cal”.
310. „Și vitele”.
325. „Și calul”.
346. “ ”
349. șlopjază “omul”, alināzā “calul, boul”.
353. „Și calul”.
365. „Și vită”.
[368]. [i] xramajucî dîjî “merge schiopătând”. „Și despre vite”.
386. „Și o vită”.
399. „Și vită”.
414. „Și calul”.
431. alignjești se zice și despre vite”.
463. „Și vitele”.
478. „Și un cal”.
520. „Și calul”.
531. „Și vitele”.
551. „Și vită”.
574. “ ”
[578]. “ ”
608. „Și calul”.
646. „Și vitele”.
666. “ ”
[666]. “ ”
682. n-a șklopăt un cal.
705. „Și un cal”.
723. „Și vitele”.
762. “ ”
769. „Și un cal”.
784. șklopînd.
791. „Și vitele”.
856. “ ”
886. “ ”
899. “ ”
928. “ ”
958. “ ”
987. mēri și klopā o vită”.
992. „Și vitele”.

[2252]

I. Întrebare prin gest - Arătând ouăle picioarelor (la glesne), întrebam: Cum le numiți acestea?

- 2. „La fel se numesc și încheieturile degetelor (la rădăcina degetelor)”.
[192] bôcp, bôcâj “glesnă”.
[366] u cōtîcu nojā bolēt “doare picioarul la ouăle picioarelor”.
455. „Sau” gljāzna kîșōrului.
463. patru gljēzni “are omul”.
514. Subiectul a arătat osul dinăuntrul dela glesnă.
520. la gljēzni.
[769] Subiectul traduce: „glesnele picioarelor”.
886. la gljēznā, gljēznā.

M N

BURTĂ „VENTRE”

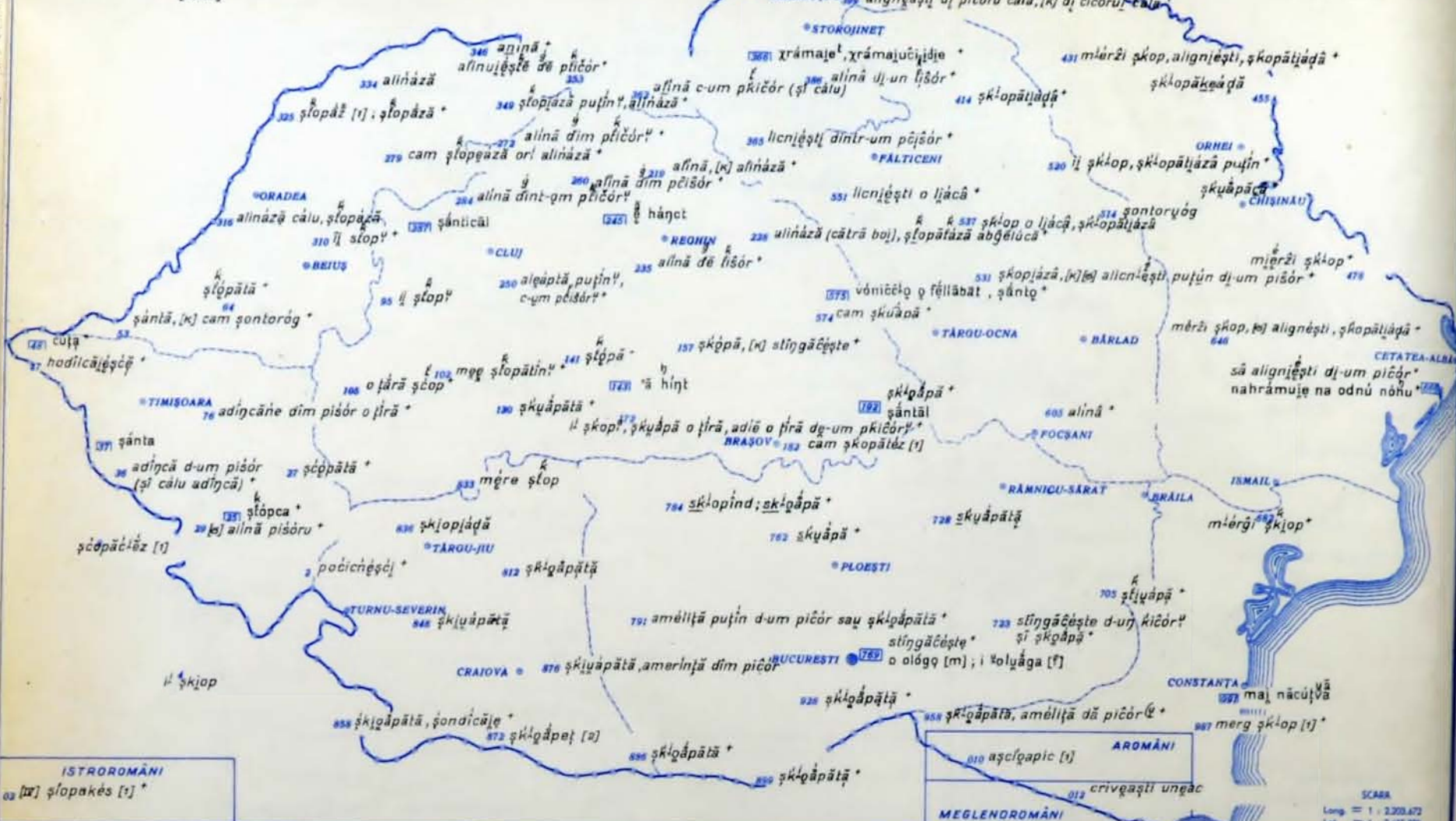
[2211]

I. Întrebare prin gest - Arătând burta, întrebam: Cum le ziceți la aceasta? Dar glumind, când e mare, cum li ziceți?

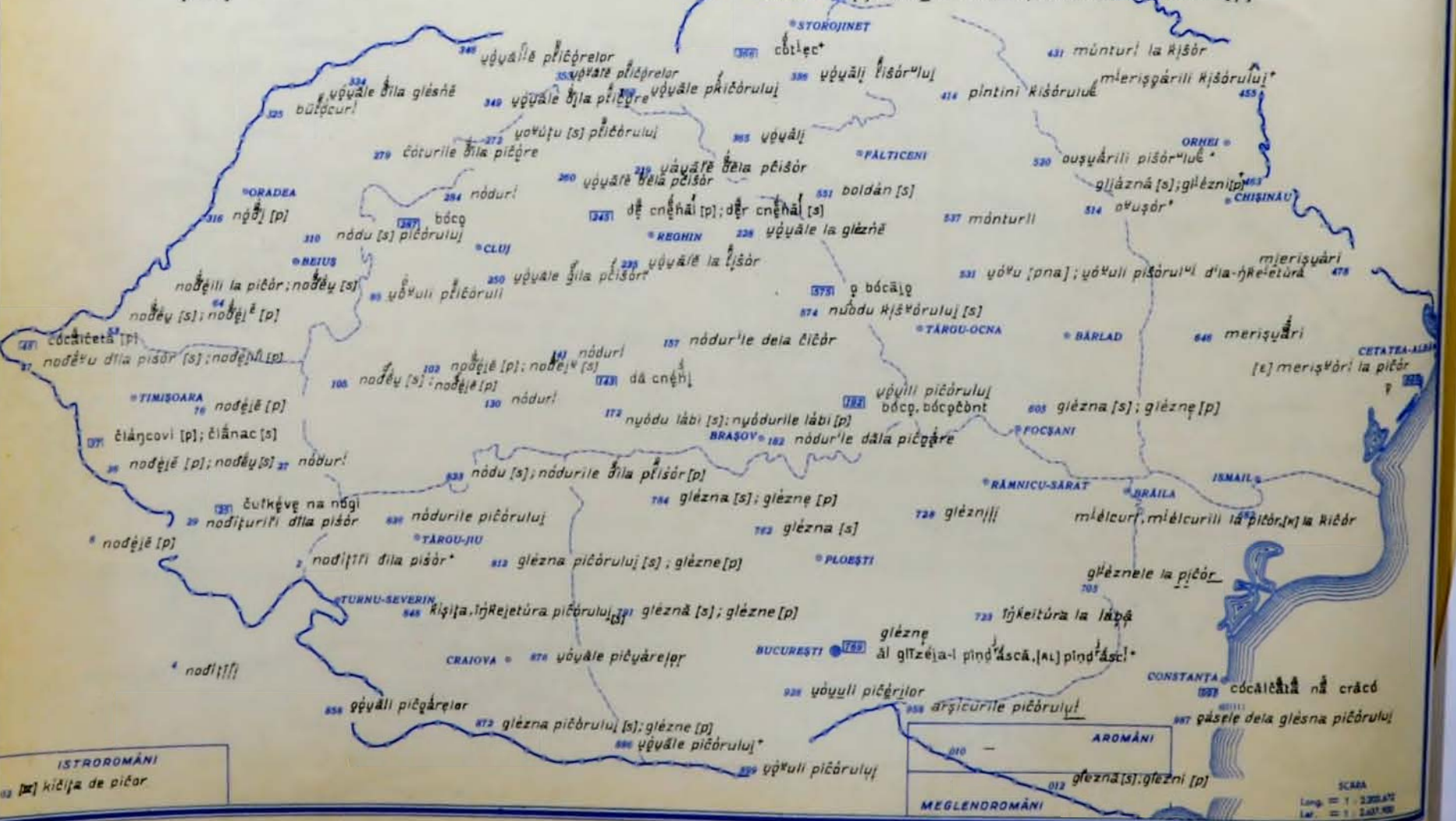
- 2. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: burtā; burj [p] 2, burtj [a], burtj [na] 4, fujālē 8, fujālē 27, fujālē; ? [p], [glum] [irbān 29, fujālē; [e] fujālē [p] 36, fujālē, fujālē [sa], [glum] [i] burducān 47, fujālē; fujālē [p], [glum] burfa 53, fujālē; - [p] 64, fujālē; - [p]. [glum] burtā; burtj 76, fujālē, [glum] [e] burtā mārī “cuvânt nou” 95, fujālē [sm]; fujālē [pf], [glum] burduhāu [cîtu-] burduhāu la cutare 102, fujālē; ? [p] 105, fujālē; ? [p] 150, fujālē; [e] fo [pm sau f], [glum] burtā mārē 141, pîntece; - [p] 157, fujālē; [e] fujālē [p], [glum] burduj 172, burtā; burtj 182, burtā; burtj [p] 192, pîntișē; - [p]; burtā (cam amū dîn noy) fujālē “mai rar”, [glum] burduj 219, pîntișē; [e] - [p], [glum] burtā, [k] bîrdāzān, burduj 228, pîntișē; pîntișē [p], [glum] [R] burtā 235, fujālē 250, pîntișē; ? [p] 260, pîntișē, [glum] burtā, burduhān 272, pîntișē; - [p], [glum] [i] burduh 279, pîntișē; - [p] 284, pîntișē; - [p], [glum] fujālē 310, pîntișē; - [p], [glum] d’vobā; d’vob [p] 316, burtā; burj [p]; [e] d’vobā 325, pîntișē; pîntișē [p], [glum] bîndēy; bîndēy [p] 334, pîntișē; - [p], [glum] burduhān 346, pîntișē; pîntișē [p]; [glum] fujālē [mā] dē fujālē [a] 349, pîntișē [a] 353, pîntișē, [glum] burduj (dacă nē poreclim) 362, [R] fujālē [i] [p], [v] pîntișē; - [p], [glum] [i] bîrdāzān 365, pîntișē; [e] - [p] (în Ar-djāi dîc fujālē), [glum] [i] bof 386, pîntișē; - [p] 399, pîntișē 405, [R] birtā “muntește”, [v] pîntișē, [glum] burduj vōmulj 474, pîntișē; - [pf], [glum] burduhān 487, pîntișē [sm]; pîntișē [pf] 495, pîntișē, [glum] bîrdān 493, pîntișē 478, pîntișē; [e] pîntișē [p], [glum] [i] bîrdān; bîrdān 514, burtā, [k] [i] pîntișē, [R] pîntișē 520, pîntișē, [glum] birtā 537, pîntișē, [glum] burtā 537, pîntișē, [glum] [i] bîrdāhān 551, pîntișē [a] 574, bîrdān, [glum] burtā 608, pîntișē, [glum] burduhān 646, pîntișē, [glum] burtā 666,

burtā; burtj [p] 682, [i] pîntece; pîntișē [p], pîntișē [pa]; [i] burtā; burtj [p] 705, burtā; burtj [p], [glum] o burtā ca ū sac 723, burtā 728, burtā 762, burtā 769, burtā; burtj [p] 764, burtā; burj [p], „în Moldova” pîntece 791, burtā, stomac 812, fujālē; ? [p], [glum] [i] burduj 833, înima, burtā; burtj [pa], [glum] [i] borhānu 836, pîntece; - [pf] 848, burtā; burtj [p], [glum] burduf, burdufj 888, burtā, stomac; burj [p] 872, burtā; burj [p] 876, burtā 886, burtā; burtj [p] 899, burtā; burtj [p] 928, burtā; burtj [p] 958, burtā; burtj [p], [glum] bîrdāzān 987.
D: [i] fujālē; daj fof, [k] fujālē 02, buric; burj [p] 010, fujālē, trābusonā 012.
M: [ung] hqj 192, hqj 287, hqj 576.
[rut] čerēy u pūpā 566, pūzo 666.
[sārb] cōram 25, tčbu; tčbusi [p]; d’vā tčbuva [accentul pe t] 57.
[bulg] curlma; ? [p] 48, curjēmu [a]; curjēmi [p] 991.
[sas] dār bēox; bājh [p], [glum] smērbēox 143, dār bēyx “la jarā”, bax “la oraș”, [glum] smērbēyx 245.
[i] burtā 769.
N: În punctele unde subiectele au dat și un cuvânt (pentru BURTĂ) cu nuanță ironică, acestă e precedat de indicația [glum] “glumind”. Semnul [i] arată că adeseori subiectele au făcut haz de cuvântul comunicat.

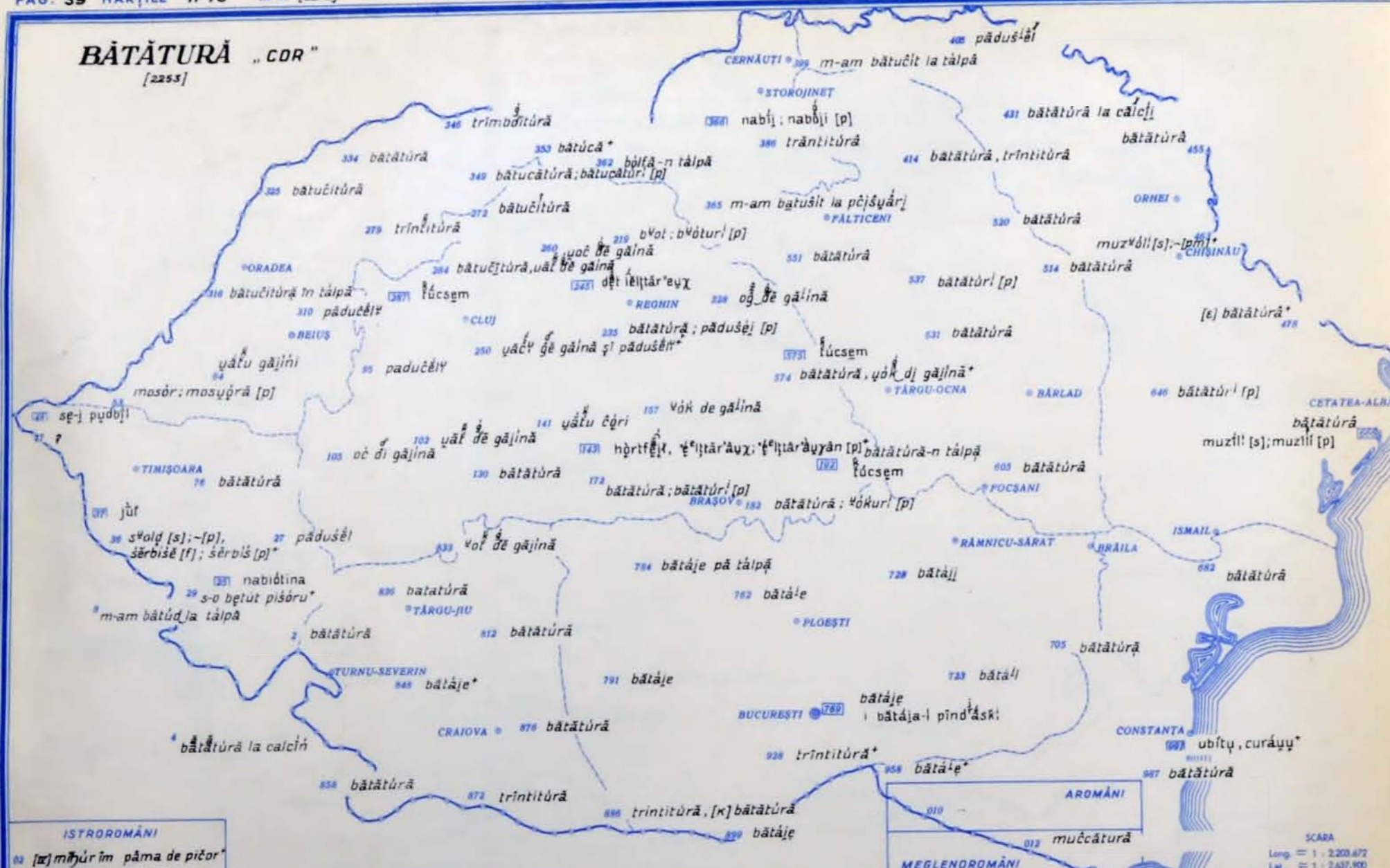
ȘCHIOAPĂȚĂ PUȚIN „IL BOITILLE” [2250]

Ouăle picioarelor „LES CHEVILLES” [2252]

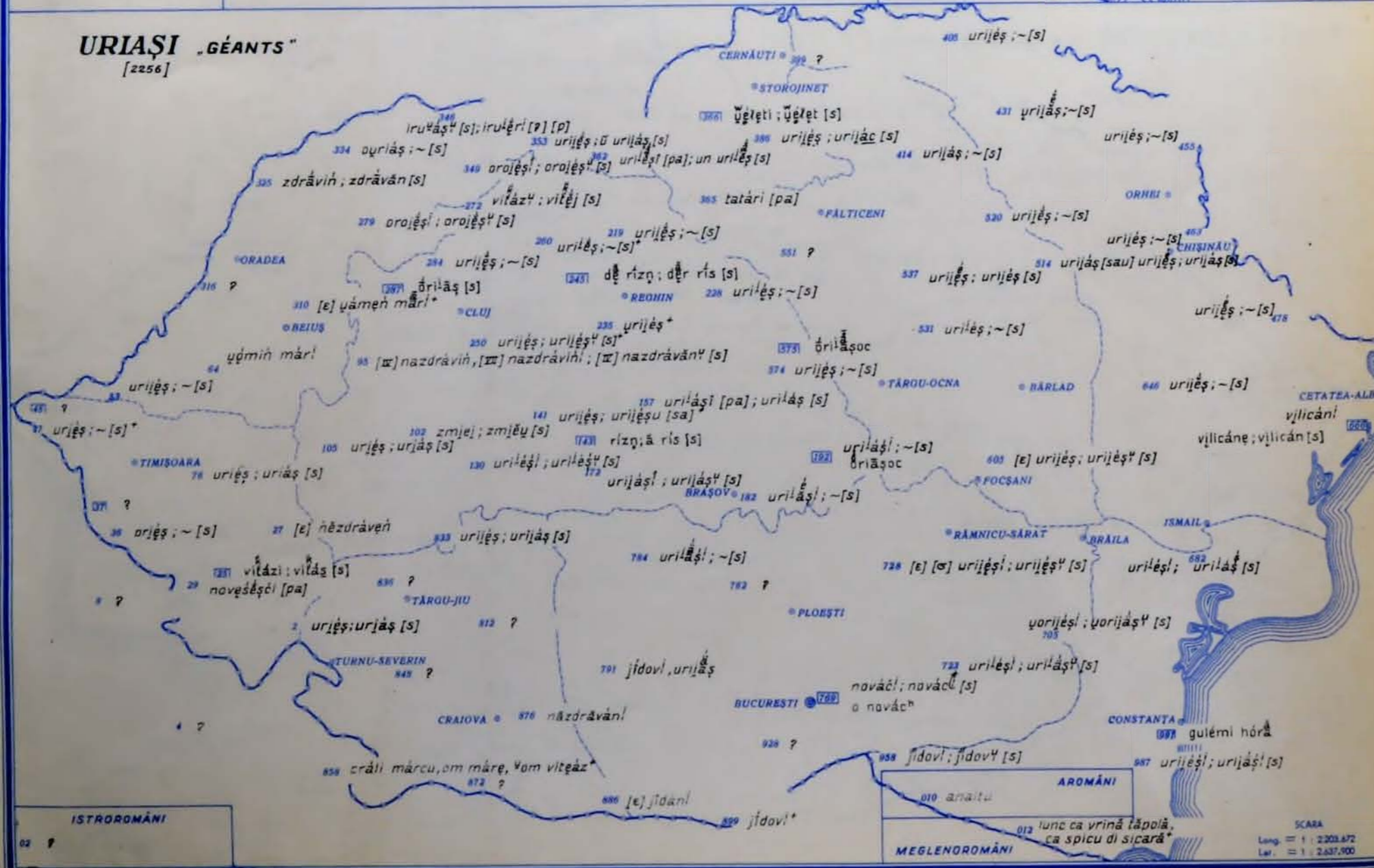

BĂTĂTURĂ „COR” [2253]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți pielea aceea tare care se face câteodată în talpă și care doare?
II. 29. s-o bețutu-să.
36. Despre șerpișie subiectul spune că e o bătătură care se face în palme, de lucru, și în talpă, ca la bou... pe gramuz, de jug, când plouă.
1943. hîrtîțî, „nu doare”.
250. yăčy đe găină; „doare”, pădușelî „mănăncă”.
353. mî-oșs-o făcut la pîcîor bătûč.
465. m-am bătut la talpă.
478. m-am bătut la talpă.
574. pădușîjî [p] „un fel de mîncă-rime”.
648. să bate picîoru.
928. să băle.
958. pădučelî „un fel de mîncă-rime”.
1997. ubîly „bătut”, curayy „tare”.
102. De fapt, bășică cu apă, nu bătătură, după subiectul X.

URIAȘI „GÉANTS” [2256]

I. Întrebare indirectă: Cum le zice în basme oamenilor celor care erau mult mai mari decât oamenii de acum, așa de mari de puteau să calce de pe un deal pe altul?
II. 47. Subiectul a citit un basm despre bătrânii despre uriași. Subiectul X zice că vorbeau bătrânii despre uriași
95. Subiectul mi-a povestit legenda cunoscută despre copiii de uriași care au luat în brațe pe plugar cu plug și cu boi cu tot. V. volumul de texte, punctul 95.
141. urieșîjî [f].
255. merîșey „mergeau” la Ređin după făjîna-mprumut. Adecă pentru uriași Ređinul, care e la 30 km. de Voiniceni, e ca pentru noi, oamenii de rând, casa vecinului, de unde ceri făina împrumut.
250. Subiectul, știutor de carte, după ce dă formele de plural și de singular, adaugă: cu u și i. Adecă, la singular se scrie y la sfârșit, iar la plural i. Firește, la plural n'a pronunțat nici un i.
260. căre-] jlb, țare đe tât.
310. A auzit dela bătrâni legenda cu fata uriașului care a luat pe plugar cu plug cu tot în șorț.
658. călcă din muntîe-m muntî.
899. a mîncat lîme d-ăstalanță mai mărunță.
012. tãpolă „plută (copac)”.

MN

BURTĂ, FOALE, PÂNTECE, RÂNZĂ. LES MOTS BURTĂ, FOALE, PÂNTECE, RÂNZĂ ET LEURS SÈNS [2212]
I. Întrebare directă: Dintre cuvintele BURTĂ, FOALE, PÂNTECE, RÂNZĂ, pe care le cunoașteți și ce înseamnă fiecare?
II. Dăm toate răspunsurile: burtă [v. 2211] - fuyîțe gîșem la yoi, la vas - đin pîncîlî lu mîmă-să „despre capii” - rîz

[2257]

I. Întrebare indirectă: Cum le zice în basme oamenilor mult mai mici decât noi, numai de o palmă sau de un cot?

1.47. Subiectul a cetit despre pitici în Alexandria.

148. "Omul de o palmă, barba de-un cot".

95. Piticii sânt măi supțiri, iar aloșii, măi groși.

141. După forma de singular, subiectul a mai spus un cuvânt pe care nu l-am notat, dar care, formând grup cu cuvântul pitic, a împiedecat formarea lui u final.

219. "Se învață în școală despre pitici".

228. "Cuvântul e nou în sat; se învață la școală".

230. spunăy bătrâni că după noi ay să vijē vōmen care o să-mblățăscă șpele-nt-ōj cupțor ōe pită.

284. "Cuvântul e puțin cunoscut". Subiectul pretinde că e singurul din sat care îl cunoaște.

346. Subiectul nu știe forma pentru singular.

666. Subiectul nu știe cum le zice, dar a auzit dela bătrâni că ay să fiți după noi, ay să-mblățăscă cu-mblășiŭu lŭ cupțor dōispreși ŧș.

658. Subiectul a povestit un basm cu un pitic numit Găvânică, v. volumul de texte, punctul 658.

672. cu păr pe burtă.

1. Cf. Întrebarea Nr. 4244: Statu-Palmă-Barbă-Cot.

vințreșeli [partea inferioară din mijloc a abdomenului] 260, vințriș [adv] (și me) into lături "să mergi deacurmezișul pe drum" 310, [v.2209] 334, [v.2209] 353, ma dŭrj la vințrișeli "zic femeile și răd" djasupra dŭ byășă, dŭ-asupra născătuări 365, vințre: trjē-șj pintr-ŭsu "trece verde prin el" 386, mă dŭrj la vințrișeli [deasupra organului genital] 414, ma dŭrj la vințrișeli [subt stern, la mijloc] 431, [v.2209] 514, vințrișeli "eufemism pentru penis", [x] la vințrișeli "la u" 520, tot la stj-ŭj zjși vințrișeli 531, vințrișeli "la u": deasupra organului genital " 537, vințrișeli "e înăuntru, la copii" 784, ŧes-clnŭ de vitriceli "o boală la copii", trăce apă gușă pin copil, cin ŧj vitriceliu pus pe jel 530, are vetrice, la copii, trēce pŭ jel verzătură, să spurcă vrede 648, vințrișeli, ņ-a jēșt ŭm vințrișeli [umflarea glandei din josul ilor] 672, ŧj dŭrre la vințrișeliu, pe copil " [iile] 676, duplŭ cărți: vințrișeli - lindicu femeji 987.

SA CIUMURLUIT

"IL A ATTRAPÉ UNE INDIGESTION"

[2216]

I. Întrebare indirectă: Cum zici când ai mâncat prea mult, mai cu seamă mâncări grea și ŧi-a venit rău?

1. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: ? (are zgăjbi pi la gura) z. ŧj-ntŭrși rău 4, nu ŧo primit stomăcu e, mă șermăluŭ [ŧ] 27, me-ntō-ŭșj; m-am întonăi, m-am ŧzgăjgăt 29, m-o venit ŭ scro 36, ŧ s-o ŧfiat mŭcărca-ņ stămac, nu pŭcē să ŧjŭhă-scă 47, s-o ŧumurlit; mă ŧumurlēsc 53, să-ŭhidiē la rŭză, ŧj rūpe la fvōle 64, m-am șermăluŭ; mă șermălu-jēsc 76, s-o ŧumurlitŭ 95, să ŧumurljēștē 102, cē ŧumurlēșc 105, s-o ŧumurlitŭ 150, o mŭcāt pre mult de s-o ŧumurlitŭ 141, ŧ să lășă rău, ŧ s-aplăcā 157, ŧe stricē la fvāle, trjēcē pin min 172, ŧ s-aplăcā 182, m-ā stricāt la burtă 192, ŧē ŧurmuluŭșt 219, m-am îmbolnăzīt 228, s-o ŧumurlit 255, m-am ŧumurlitŭ 250, s-o ŧumurlit 260, m-am ŧumurlit 272, mă ŧumurlēsc 279, mă ŧumurlēsc 284, [v] m-o lovŭ grējă dā mŭcārj, [w] [m] m-an ŧumurlid dā mŭcārj 310, mă ŧumurlēsc 316, m-am ŧumurlit 325, ŧē ŧumurlēșt 334, mŭ-o cāgūt 346, s-o ŧumurlitŭ 349, s-o ŧumurlit 353, m-am ŧumurlit 362, m-am ŧumurlit 365, căpātā ŧ rast 386, ŧ-ŧ grējă dŭ căr-ņj 399, nu pŭ ŭini-m pŭntișj, s-o trecūt cu mŭcărca 405, s-o-ŭcārca stomănu ŧi-ŭ vini grjăŧă 414, ŧ dŭrj burd[ŭhănu, [w] ņi s-o-ntōrs mŭcărca 431, [ŧ] ņi să-ntŭrși mŭcărca 455, s-o-ŧfiat, ņ-o stād grēj la ŭinimă 465, ņ-ā smintit stomăgu 478, pŭnticārŭi 514, ņi grj-ŭ la stomă, [ŧ] mŭ s-o stricāt stomăgu 520, o-ŭcārca stomăgu 537, s-o stricāt stomăgu, o mŭcāt preŧ

CIUMURLIALĂ "INDIGESTION"

[2217]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți boala când vă vine rău de mâncare prea multă?

1. În majoritatea cazurilor nu s'a putut obține substantivul având înțelesul de CIUMURLIALĂ, ci de obicei subiectele au repetat răspunsul la Întrebarea 2216. Pentru punctele în care s'a obținut un substantiv sau un răspuns deosebit de cel dela 2216, avem: CIUMURLEALĂ 235 279 284 325, CIUMURLIT 53 349, CIUMURLIALĂ 130 346, CIUMURLITURĂ 272 334, CIUMERNIŶĂ 365 574, CIUMĂRLIALĂ 105, ŧurmulu-jălă 219, BOLNĂVEALĂ 228, GREŶĂ 310, RAST 386, ÎNCĂRCARE DE STOMAC 414, PÂNTECĂRIE 514, DIARREE 520, DURERE DE STOMAC 784, ÎNGEMĂRLIALĂ 836, BOLĂ SILNICOSĂ 848, BOLNAV DE APLE-CATE 858, ŪRDINĂ [s] 872, ÎL DOARE LA INIMĂ 876, ÎNCĂRCĂTURĂ 958.

CIUMURLIALĂ "INDIGESTION"

[2217]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți boala când vă vine rău de mâncare prea multă?

1. În majoritatea cazurilor nu s'a putut obține substantivul având înțelesul de CIUMURLIALĂ, ci de obicei subiectele au repetat răspunsul la Întrebarea 2216. Pentru punctele în care s'a obținut un substantiv sau un răspuns deosebit de cel dela 2216, avem: CIUMURLEALĂ 235 279 284 325, CIUMURLIT 53 349, CIUMURLIALĂ 130 346, CIUMURLITURĂ 272 334, CIUMERNIŶĂ 365 574, CIUMĂRLIALĂ 105, ŧurmulu-jălă 219, BOLNĂVEALĂ 228, GREŶĂ 310, RAST 386, ÎNCĂRCARE DE STOMAC 414, PÂNTECĂRIE 514, DIARREE 520, DURERE DE STOMAC 784, ÎNGEMĂRLIALĂ 836, BOLĂ SILNICOSĂ 848, BOLNAV DE APLE-CATE 858, ŪRDINĂ [s] 872, ÎL DOARE LA INIMĂ 876, ÎNCĂRCĂTURĂ 958.

D: ? 02, ? 010, vumutŭră 012.

D: ? 02, ? 010, vumutŭră 012.

PITICI "NAINS"

[2257]

mŭlt 551, m-an ŧumurluit 574, ņi s-o aplecāt di cārni mŭltă ŧ-am mŭcāt 605, ŧ-o stā rău 646, mă cŭr-mă-m pŭntiș 666, nu pŭāti să rŭgnj-scă stomăcu, nu dov'dești stomăcu să rŭgnj-scă 682, s-a stricā la stomăc ... 705, ņi s-a aplecātŭ 725, ŧ s-a aplecātŭ 728, ŧ s-a aplecāt 762, [ŧ] [w] mŭi s-a aplecāt 769, [ŧ] durere dā stomăc 784, ŧ s-aplăcā 791, mă dŭrre burtā 812, s-o șermăluŭit 833, ŧe-ŭgemărlu-jēșt 856, să scribēște mi să scribi, mi să scribēște 848, ŧ s-a-ntōrs 856, să dearăjzā stomăcu, ŧ derjāt sto-măcu 872, m-am ŭngreunāt 876, s-a-ŭngreunāt 886, mi s-a aplecāt 899, mi s-aplăcā 926, ŭj ŭncārca stomă-cu cu mŭcārca 958, preŧ m-am ŭncār-cāt stomăcu, preŧ m-am ŭpfiat ŧm burtā 987.

D: [x] mŭ mŭ-ay facūt tāmŭă cās-ta cārne 02, ņn yini lŭyurā 010, an ŧi vŭmā, an ŧi putgarnā, ca-s vom 012.

M: [ung] mŭcēmelleŧ ŧ ŧoc ŧeŧ-tōl 192, mŭcēmōllic 287, mŭcēmelleŧ-ŧem 575.

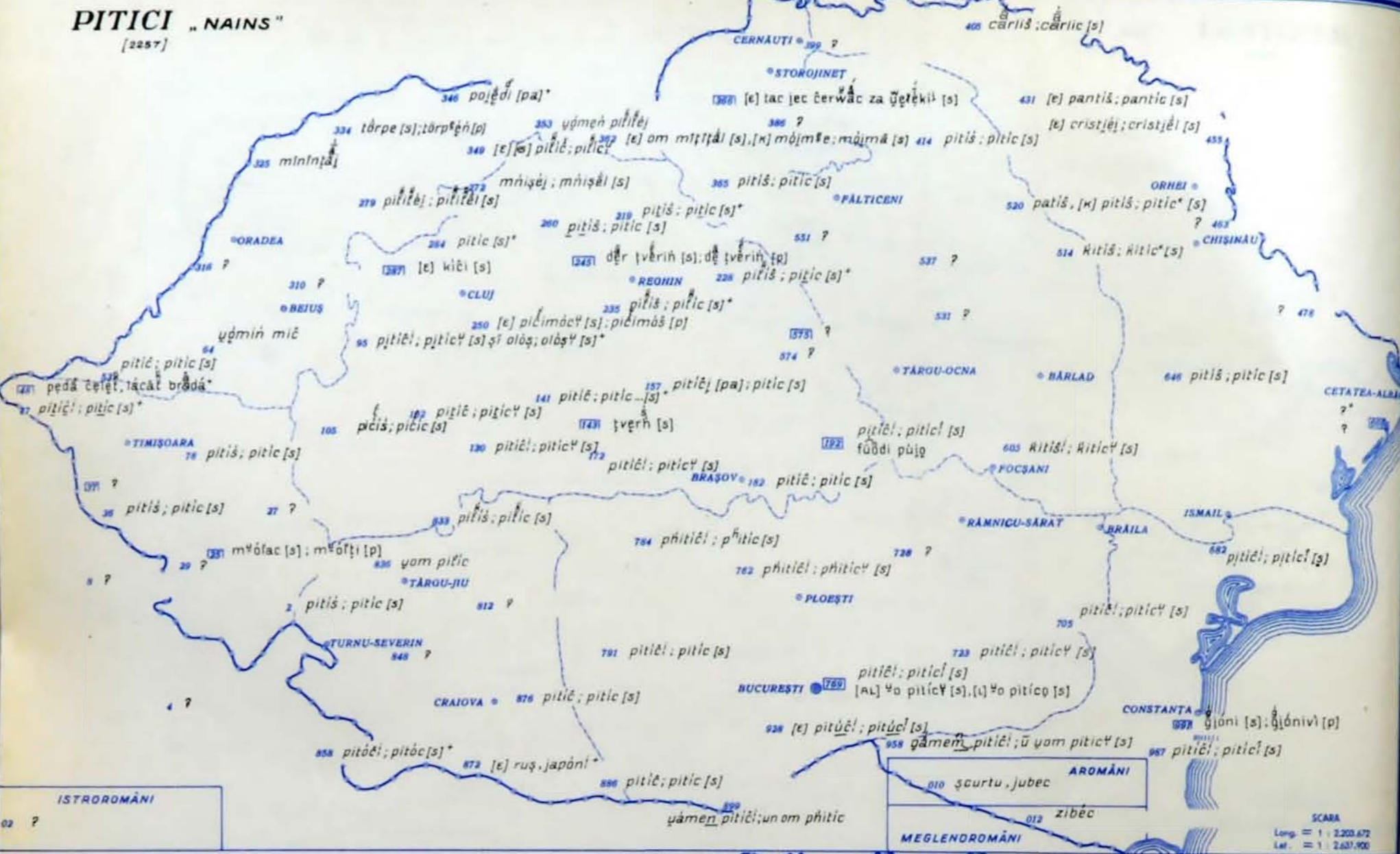
[rut] ? 366, bolŭŭ u ŭlvōŧē 666.

[sărb] [ŧ] se prijēl 25, preŧeo 38 37.

[bulg] gu bull stumăca, gu tresi, [w] sām vābăcōșăi 48, [ŧ] prijāl ŧ se răzbuljāva ŭd jādēŧe 991.

[sās] ņ hŭ gāșemārŭ 143, ŧ hēl zŭh ibārfrāșŭ 245.

[ŧig] ŧalēă preŧ bŭt ta nastăjlu "a mâncat prea mult și sa îmbolnăvit" 769.

[2260]

I. Întrebare prin gest: Cum ziceți că e masa când e așa? (Cu mâna arătam înălțimea, aproape pe jumătate cât înălțimea meselor obicnuite).

1.53. cum ŧj dā jos māsă āstă.

365. preŧ-ŧ ŧos māsă.

1360. "māsă mică pentru copii".

833. cā nŭ ŧŭj sā ŧicā scŭndă.

876. "Când nu e scundă, se zice": māsă sus, māsă ņālă.

CIUMURLIALĂ "INDIGESTION"

[2217]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți boala când vă vine rău de mâncare prea multă?

1. În majoritatea cazurilor nu s'a putut obține substantivul având înțelesul de CIUMURLIALĂ, ci de obicei subiectele au repetat răspunsul la Întrebarea 2216. Pentru punctele în care s'a obținut un substantiv sau un răspuns deosebit de cel dela 2216, avem: CIUMURLEALĂ 235 279 284 325, CIUMURLIT 53 349, CIUMURLIALĂ 130 346, CIUMURLITURĂ 272 334, CIUMERNIŶĂ 365 574, CIUMĂRLIALĂ 105, ŧurmulu-jălă 219, BOLNĂVEALĂ 228, GREŶĂ 310, RAST 386, ÎNCĂRCARE DE STOMAC 414, PÂNTECĂRIE 514, DIARREE 520, DURERE DE STOMAC 784, ÎNGEMĂRLIALĂ 836, BOLĂ SILNICOSĂ 848, BOLNAV DE APLE-CATE 858, ŪRDINĂ [s] 872, ÎL DOARE LA INIMĂ 876, ÎNCĂRCĂTURĂ 958.

D: ? 02, ? 010, vumutŭră 012.

D: ? 02, ? 010, vumutŭră 012.

(MASA E) SCUNDĂ " (LA TABLE EST) BASSE "

[2260]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că e masa când e așa? (Cu mâna arătam înălțimea, aproape pe jumătate cât înălțimea meselor obicnuite).

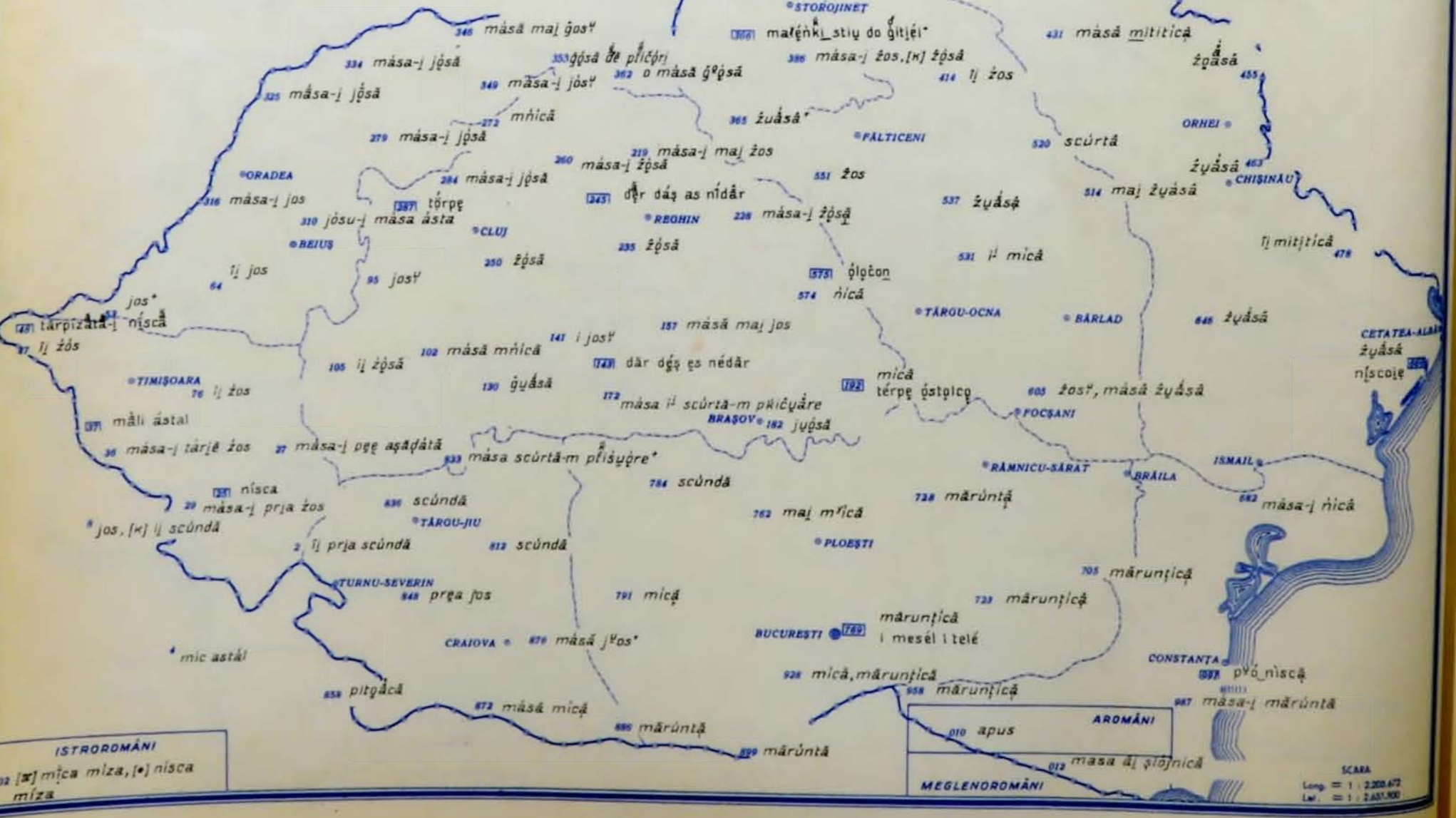
1.53. cum ŧj dā jos māsă āstă.

365. preŧ-ŧ ŧos māsă.

1360. "māsă mică pentru copii".

833. cā nŭ ŧŭj sā ŧicā scŭndă.

876. "Când nu e scundă, se zice": māsă sus, māsă ņālă.

MN

VINTRICEL

"LE MOT VINTRICEL ET SA SIGNIFICATION"

[2213]

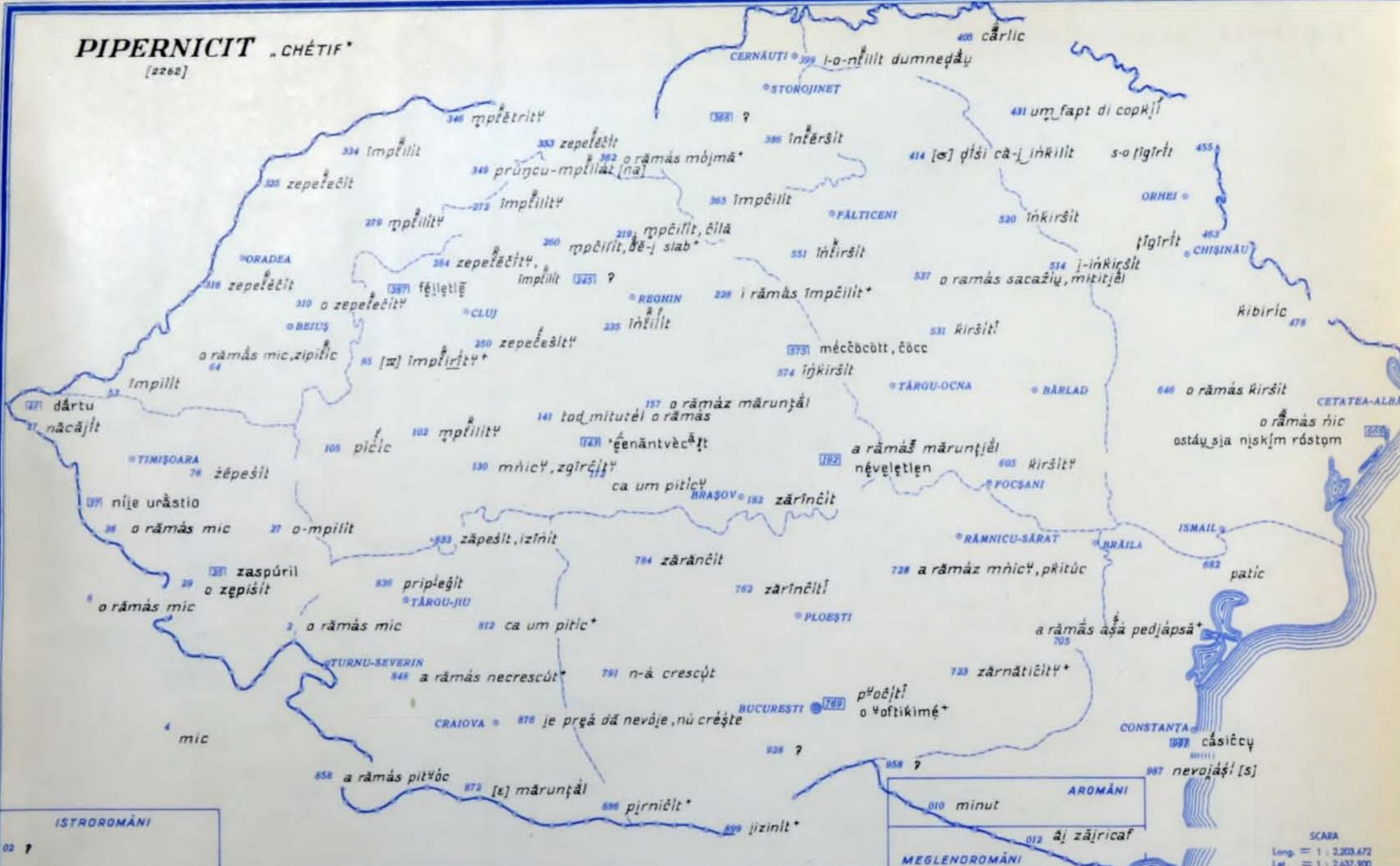
I. Întrebare directă: Ziceți VINTRICEL și ce înseamnă?

1. În majoritatea cazurilor s'a răspuns că nu e cunoscut cuvântul.

Din localitățile unde subiectele au recunoscut cuvântul sau l-au identificat cu vreunul de formă asemănătoare (de ex. în punctul 310), dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: vintre, vintreă căre-ŭ în om [arată la stomac] 64, la vințrișeli, organul genital al femeii " 95, vințrișeli "a auzit cuvântul dar nu știe ce e, ŧ se pare că în pore este ceva ce se chiamă așa" 141, vințrișeli "organul genital al bărbatului" 182, [v.2209] 218, [v.2209] 228, 255 ŧmbliă cā ŭ vințrișeliŭ "se zice unui copil violu sau unei vite" 280,

PIPERNICIT „CHÉTIF”
[2262]

[2262]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui copil care n'a crescut, ci a rămas mic și slab.
II. 95. [x] cã-i împîrlîț.
228. *čipălă* „poreclă pentru un pipernicit”.
260. „poate fi și mare la stat”.
362. *nu pŕtē crește*; [x] o rămăs împîrlîț; *ma ușŕă vŕba: mŕjmă*.
705. *parcã-i* o pedjăpsă.
723. a rămáz zărnatîcîț.
[769]. „e ofticat”.
812. Subiectul nu știe de e: *pitic*.
848. [x] a rămîs necrescŭt.
886. *parcã-i* un dop.
899. a rămăs jizinîț.

MAȚUL CURULUI 848, *mățu curulu* „la porc”. *mățu la popŕy* „boierește” 876. Subiectul n'a știut rãspunde în 537. 551.
D.: [x] *mãrle mãț*, [x] *ča mãra mãta de drob* 02, *maț gros*, *bițre* 010, *gŕznic* 012.
M.: [ung] *q řęęvęchŕcŕq* 192, *vęębęł* 287. — 575.
[rut] *toystã kęęęčã* 366, *słpãja kięčã* 666.
[sãrb] *čeręvo gujňãc* 25, *bŕřãę; burãz* [p] 37.
[bulg] *gãznotu čęrvŕ* 48, *gãznu čęrvŕ* 991.
[sãs] *dar dęcdarm* 143, *dę ũãřș-bãł* 245.
[fig] *i pŕr i řaraj* 769.

lęęã scrię „șira spinãrii” 455, *mã dor mãdulãrãł*, *čolãn'ij*, *tyãti řęęle* 514, *mã dor mãdulãrãł*, *la pișyãr*, *đisús di ženŭňãł* 520, *mã dor mãdulãrãł* — *žolãnili* 646. „de obicei se zice”: *mã dor yãsili*, „dar, câteodãtã, și: *mãdulãrãli* 682, *mã đęãri mãdulãrãli-șoldurili*, *kicęrili* 723, *nŭma la Moldŕva am auzit đã: mãdulãr'ij* „nu știe ce sãnt” 784.
În punctele urmãtoare informatori au declarat cã la ei nu se întrebuinteazã expresia din titlu, ci în locul ei se zice: *mã dor yãsli* 76, *mã dor yŕsili* 95, *mã đŕpe la mãdulãrã* 141, *mã dor înčelęturilę* 228, *mã dor kęęyãr'ij* 478, *mã đyãri kęęyãrli* 605, *yãșijj* 728, *mã dor yãșijj* 791, *mã dor tyŕtę yãșãle* 835, *mã đŕpe mãduha pe 405* 836.

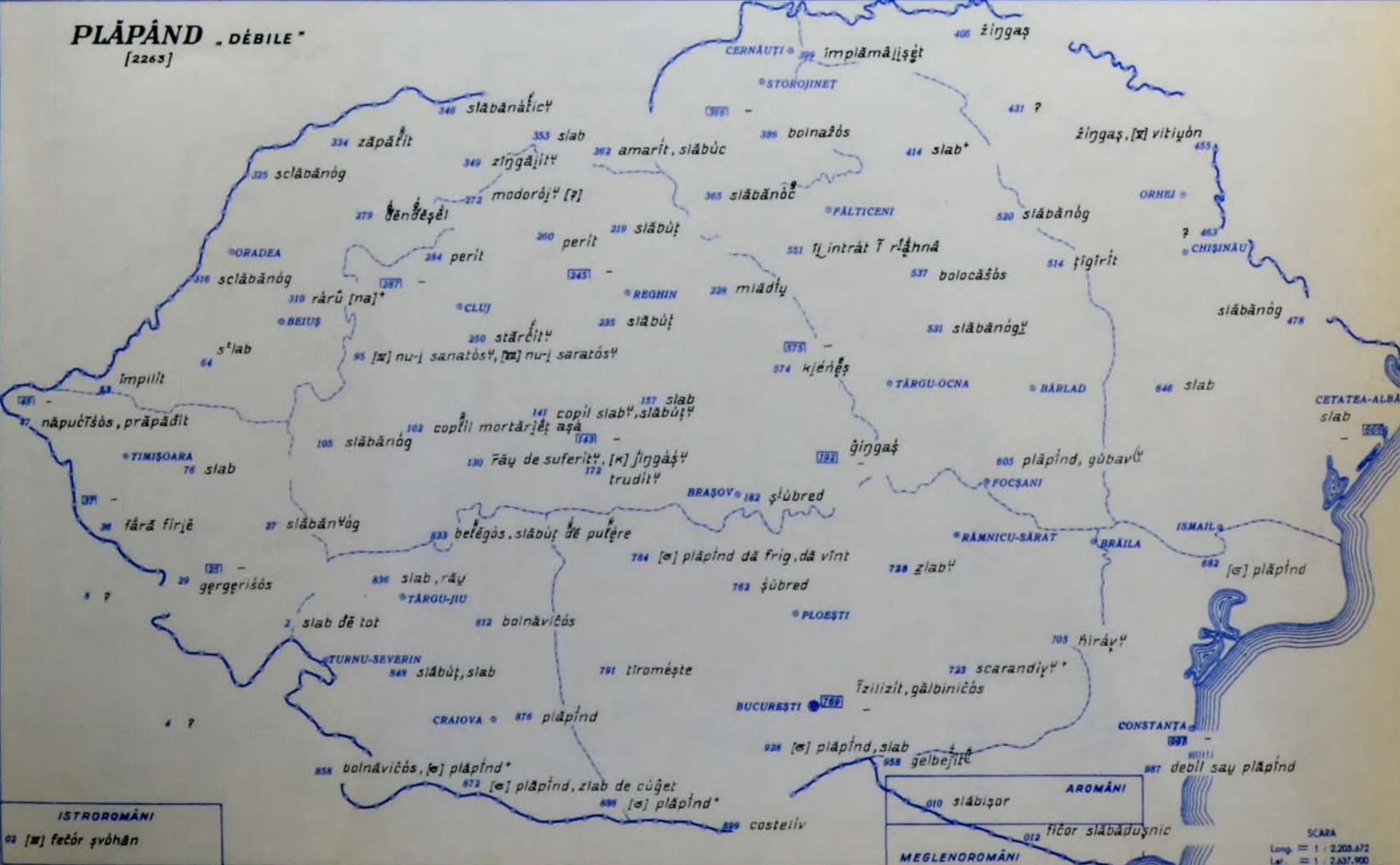
[2263]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui copil care trebuie într-una pãzit de frig, de vânt, cãci se îmbolnãvește foarte ușor?
II. 310. ři-i gãlfãđŕ.
414. [e] *nŭma škilętu-i đl đřsu, așã-i di slab*.
723. *scarandiy đã mŕncãre*.
858. *la frig nu pęãte sã řijj, vŕrbe áspre nu pęãte sã đŭcã, sã rãbde*.
886. „care nu rãbdã la muncã”.

ȘOLD „MANCHE”
[2221]
I. Întrebare prin gest. Punând mâna în șold, întrebam: Cum îi ziceți acestuia?
II. În marea majoritate a cazurilor s'a rãspuns: șold; șolduri. S'a mai rãspuns: *kiš*; *kišurj* 8.29.36.47, *slãbjj* 4, *slãbjję* [s]; *slãbjj* [p] 27, *cljčŕ*; *cljčurj* 95, *brly* (f-a) *pŭs mŕňilę-m brly* 235, *horpŕs* [s]; *horpŕsã* [p] 325, [e] *la brly* 858, *řãłã* [s]; *řãłili* [pa] 928. S'au dat douã rãspunsuri: *horpŕsŕ* [s]; *horpŕsã* [p], *cljčŕ* [s]; *cljčurj* [p] 310, *miljŕcu ōmulu*, *șold*; *șoldurj* 872.
D.: [x] *cuc* [s]; *cŭcurę* [p] 02. — 010, *meãri* [p] 012.
M.: [ung] *q řŕřcŕ* 192, *čřpŕ* 287, *q čęęęę* (čřpŕę řęęi o kęęit „řę pune mãna în șold” 575.
[rut] *clŭbj* [p]; *club* [s] (fudu-řęřę, *řremãje rŭk'ij na clŭbãř* „se fudulește, ține mãnile în șolduri”) 366, *bjŕđra* [p]; *bjđřđ* [s] 666.
[sãrb] *čřcŕcŕę* [p]; *čřc* [s] 25, *pŕjãsi* [p]; *pŕjãs* [s] 37.
[bulg] *čãłřę* [p]; *čãłčã* [s] 48, *na bŭtuřvi* [p]; *but* [s] 991.
[sãs] *dã hŕř*; *dã hŕřę* [p] 143, ? 245.
[fig] [l] o șoldŕ, [r] o șold' 769.

CIUNG „MANCHOT”
[2223]
I. Întrebare indirectă: Cum ziceți unui om care n'are decãt o mãnã?
II. În majoritatea cazurilor s'a rãspuns: ciung. S'a mai rãspuns: *řarã* o mãnã 27.102.346.405.431.463.478, *ciung* 53.76.105.192.228.325.574, *CIUNG DE O Mãnã* 47.334.520.784.833, *CIUNT DE O Mãnã* 399.444.485.514, *Cãł* 8.29, *Bŕlnãv DE O Mãnã* 272.284, *CIŬLãC* 705. 958, *Cãł DE O Mãnã* 2, *CIONT DE O BRãNCã* 95, *CIŬLãP* 150, *řCILãV DE O Mãnã* 157, *řCILãV DE O Mãnã* 172, *SLUT DE O Mãnã* 219, *čILãV DE Mãnã* 250, *řCHOP FãRã O Mãnã* 260, *FãRã DE O BRãNCã* 316, *N'ARE O Mãnã* 349, *Bŕlnãv FãRã DE O Mãnã* 353, *CIUNT* 386, *Cãř DE O Mãnã* 531, *COTONĐ* 537, *OM CALIC*, *CU O Mãnã* 666, *IVALISTŭ* 872. S'au dat douã rãspunsuri: *řec*, *N'ARE O Mãnã* 4, *CIONT*, *FãRã Mãnã* 36, *CIONT DE O BRãNCã*, *CIONT* 64, *N'ARE O Mãnã*, *CIUNG DE O Mãnã* 141, *CIONT*, *CIONT DE Mãnã* 235, *CIUNT*, *CIUNT DE O BRãNCã* 310, *řec DE O Mãnã*, *FãRã O Mãnã* 385, *OM FãRã O Mãnã*, *Cãř (-clj-đj-o mãnã)* 646, *N'ARE O Mãnã*, *CIŬLUMP* 848, *CIŬLãC*, *CIUNG* 987. S'au dat trei rãspunsuri: *peđęstru* [s]; *peđęstri* [p], *čunt*, *n'are o mãnã* 362.
D.: [e] *crŭfast* [m]; *crŭfastã* [f] 02, *sicãł*, *čung di mŕnã* 010, *čung* 012.
M.: [ung] *řęęęcŕu*, *čŕŕcŕ* 192, *řęęęzŭ* 287, *řęęęzŭ čmber* 575.
[rut] *čãłčã bez rŭk'ę* 366, *čel'vęc čãłčã bez rŭki* 666.
[sãrb] *jenom rŭcom* 25, *sãcat u rŭcu* 37.
[bulg] *bez rãca* 48, *čŭlãc*, *bez rãcã* 991.
[sãs] *ãinhpŕndiyãr* 143, *řj-nãndih*, *črãp'* 245.
[fig] *q řhãę* 769.

PLãPãND „DÈBILE”
[2263]

M N

SPLINã „RATE”
[2216]
I. Întrebare indirectă. Ce ziceți cã n'are în burtã omul acela care poate fugi mult fãrã sã osteneascã?
II. O singurã datã s'a rãspuns *SPINã* 29; *incŕlo*, *pretutinden*: *SPLINã* (pronunțat [x] *spłřňã*, [x] *spłřã* în punctul 95).
D.: [e] [x] *șplřra* 02, *splĩnã* 010, *splĩnã* 012.
M.: [ung] *q lęęęę* 192, *řp*, *řęęę* 287, *q lęęęę* 575.
[rut] *seleřznã* 366, *silizĩna* 666.
[sãrb] *slęš* 25, *slęřznã* 37.
[bulg] *bãvãta* (?), subiectul pretinde cã: *řřijřę řãđenętu* „adunã mãncarea” 48, *dãłãc* 991.
[sãs] *dã męňt* 143, *dę malț* 245.
[fig] *i splĩnã* 769.

MAȚUL GROS
„GROS INTESTIN”
[2219]
I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți mațului din apoi de tot?
II. În majoritatea cazurilor s'a rãspuns *MAȚUL CURULUI*. S'a mai rãspuns: *MAȚUL CEL GROS* 4.29.520.574.858, *MAȚUL GROS* 514.605, *mățu lupãsc* 2, *MAȚUL DE PE URMã* 64, *fundãtorju cŭrulu* 386, *MAȚUL CEL Mãł GROS* 405, *NDãRã CURULUI* 478, [e] *řetestinu mãțãlor d'la řŭr-mã* 531, *fundãc* 646, *mațu cãre tręče pĩnr-řu afãrã* 958. S'au dat douã rãspunsuri: *MAȚUL GROS*, *MAȚUL CURULUI* 182.987, *MAȚUL CURULUI*, *MAȚUL CEL GROS* 334, *MAȚUL DOSULUI*, *MAȚUL CURULUI* „la vitã” 386, *kięčã řei gręđãřã* or *mățu řel gros* 455, *MAȚUL UMBLãRII*,

Mã DOR MãDULARELE
„J'AI MAL AUX OS”
[2222]
I. Întrebare directã. Ziceți: Mã DOR MãDULARELE? Ce înseamnã MãDULARE?
II. În majoritatea cazurilor s'a rãspuns cã nu se zice. În punctele ce urmeazã s'au dat rãspunsurile: *mãdulãrj* [pna]; *mãdulãrifi* [pa] „sãnt înlãuntru în om, dar nu știe ce sãnt”, *mã đyãrj mãdulãrju* „nu știe ce înseamnã”, auzit însă expresia “47, *mã đyãr' mãdulãrile* „se zice la coasã, cãnd omul e ostentit; nu știe ce sãnt” 172, *tyŕtę mãdulãrele mã dor*, *parcã-s kęsãł* 182, *mã dor' mãdulãrile* „ganglioanele dela gãł” 250, *mã dor tãř mãdulãrile* „cãnd te doare tot trupul” 279, *mã dor tãř mãdulãr'ij of înčelęturilę* 365, *mã dor mãdulãrili* „dela șold la genunchi” 414, *mã dor mãdulãrili*, *niști vini* pi

ISTROROMÂNII
02 [x] *fečŕ řvŕhãn*

SCARA
Long = 1 : 2.203.472
Lat = 1 : 2.637.900

[2264]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om foarte înalt, cu mâni și picioare așa de lungi și de rău încheiate că parcă n'ar fi ale lui?

II. 2. sârsînîrî! 'prepeleac'. 64. ca-n fufală cîva 'ca în batjocură?'

76. 'slab, rău încheiat, greolu în mișcări, poate fi și mic'

95. ordjălă 'coada îmblăciului'.

130. lî cît o curcubătă.

141. Innălt și supfîre.

162. a ulăt Dumnezey dă jăl.

362. Luggu Năstăki 'porecia unui țigan'.

444. parcă-i o corăngă, și corăngă luggă! Subiectul nu știe ce înseamnă cuvântul corăngă.

769. Întrebat dacă nu se zice deșirat, subiectul a răspuns 'nu'.

[769] 'prea e mare'.

876. nu-i stă bine.

mîlj 769, čung d-amîndoyă 784 [e] ne-noročit 791, [z] ? [w] volôg, [z] volôg de pičgăre, nu de mîjni 812, pebeștru 833, tăt čung 856, mîlj 848, čung de mîni, amîndoyă 858, čung 872, čung 876, betegă, nevôinic 886, nevôinic 899, tăt čung 928, neputinčos 958, čolăc 987.

D.: [z] lăzăr 02, ? 010, ? 012.

TĂIETURĂ 'COUPURE (AU DOBT)' [2225]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți locului din piele unde viața tăiat?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns TĂIETURĂ. S'a mai răspuns: S'A TĂIAT, SAU M'AM TĂIAT. SAU TĂIAT, în punctele: 29, 47, 64, 102, 130, 141, 172, 250, 325, 349, 365, 386, 414, 705, 848, zgăgăc 646.

S'au dat două răspunsuri: M'AM TĂIAT, MANĂ 157, 478, BUBĂ, TĂIETURĂ 53.

D.: [z] seňălu ke juva m'am talăt 02, talătura 010, talătura 012...

M.: [ung] řivăctp mógăt 's'a tăiat' 192, řeb 'rană' 287, řivăctp q kęzit 'și-a tăiat mîna', řeb 'rană' 575...

[rut] uřiję pälę 'și-a tăiat degetul', bubă 'rană' 366, řram 666...

[sărb] posjčotina 25, răseco se 's'a tăiat' 37...

[bulg] se udręzäl 's'a tăiat' 48, purjázany 'tăiat' 991...

[săș] řę řnęř 143, an řnăt 245...

[řig] řo řinimčos 769.

[2268]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți, în batjocură, unui om foarte slab?

II. 53. 'Se zice zipițit și unui pipernicit'.

102. puřma 'prunele uscate'.

157. 'așa e de slab'.

162. n-are nič măte.

520. uscătuli!

899. 'schelet'.

M N

SCHILAV (FĂRĂ MĂNI)

SBURĂTORESC

'QUI A PERDU LES DEUX BRAS'

'ILS LANCENT DES PIERRES'

[2224]

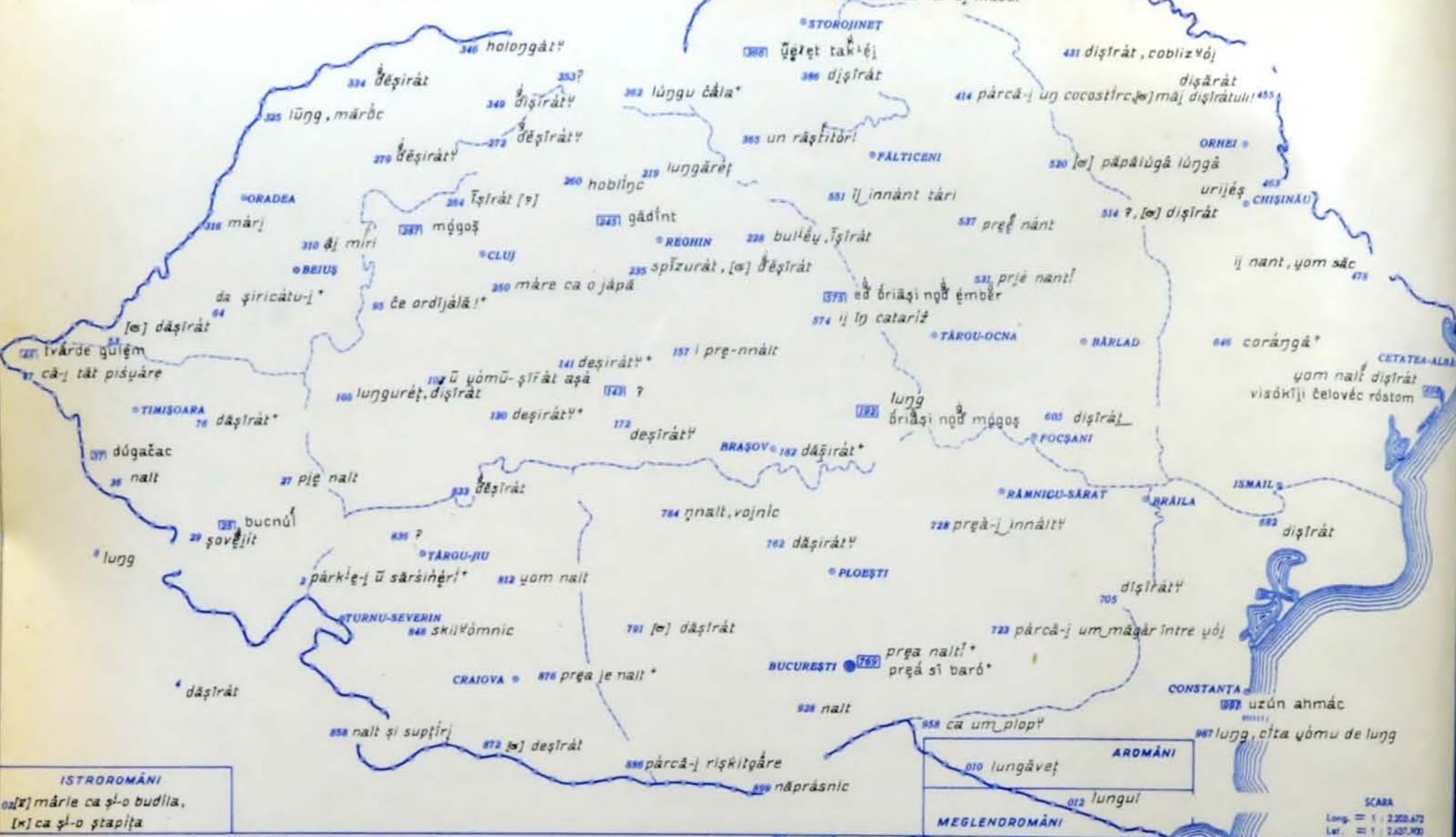
I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om fără mîni (care nici nu se poate hrăni singur)?

II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: cîj dę mîn 2, n-ări mîn 4, volôg dă mîn 8, ulvôg 27, ulvôg n-ări mîn, nu pučăj cu mînîři 29, ulvôg dă mîn 36, řung, ulvôg dă amîndoyă mîn 47, pebeștru 53, fără dă brînc 64, ulvôg 76, ři čont ři amîndoyă brîncîři 95, yom sác 102, nępučisos 105, řilav 130, řilav de mîn 141, řkilav de tot 157, ? 172, řkilod 182, čong de amîndoyă mînîři 192, řilav, [w] čilăžit, řlut 219, [e] nępučisos 228, řilav 235, pebeștru 250, řilav 260, řilav, nępučincos 272, řilav 279, ? řilav de pičgăre, nu pölę męre pă drum 287, bôlnavč, [w] řilavč, řimuric 310, řimuric 316, [e] nępučincos 325, řilav 334, řlut 346, n-are puřere, nu s'a pölę hrăni 349, řilav, fără de mînuri 353, pebeștru, n-are mînuri 362, řom fără mînuri, [w] obřirnic 365, řunt dî mîn 386, čalic cu řătu 399, čalic 405, řunt dî amîndoyă mîn 414, n-are mînă 431, ři ulvôg di mîn 455, fără mînuri amîndoyă 463, čalic, čalič di mîn 478, olôg 514, dambližit 520, čig di amîndoyă mînîři 537, čotunvôg 557, [e] řřilod 681, řilav 674, čleč, bęteřg di mîn 605, čalic 646, čalic 666, čolăc, čolăc di mîn, mînîři, mînîři řtrici 682, tot čolăc 705, čolăc 725, tăt čungu-; zięř 720, čung 762, fără

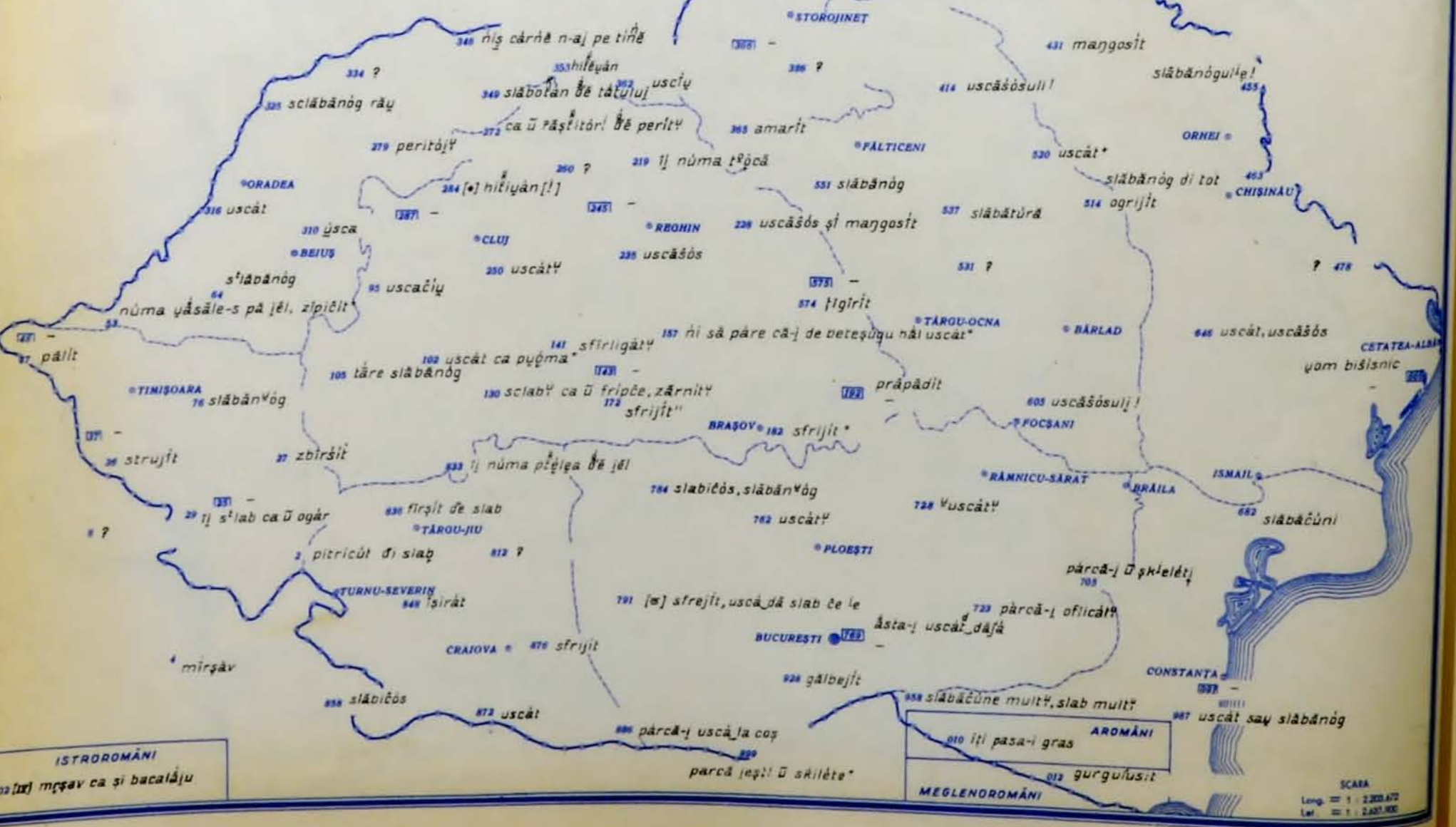
I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că fac copiii când, ziua întreagă, asvări cu pietre?

II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: zburutuřesc cu pętri 2, s'a bat cu pętri 4, arųncă, zvirčesc 8, zburătorčesc cu pętri 27, zburăturčesc cu pętri 29, zvirčesc 36, zburăturčesc 47, zvirčesc cu řetri 53, zvirčesc cu řetre 64, zburătorčesc cu pętri 76, o zvirčesc pętri 95, day cu pętri 102, zvirčesc 105, zvirčesc cu pętri 130, tot zvirčesc 141, zburăturčesc 157, řipă cu pętri 172, zburătorčesc pōmi 'când asvări cu pietre în pōmi' 192, zvirčesc 192, zvirčesc 219, o zvirčesc 228, s-o zvirčesc cu řetri 'unii pe alții' 235, o dat cu pętri [perf 6] 250, zvirčesc 260, day cu pętri tăt 272, zvirčesc 279, tăt zvirčesc 284, tăt arųncă cu pętri 310, ři întărgăřesc 'tot aruncă cu bulgări după ei' 316, tăt arųncă 325, tăt o arųncă cu pętri [perf 6] 334, arųncă 346, tăt arųncă 349, tot o arųncă cu pętri 365, tăt zvirčesc după řetri 362, zvirčesc 365, zvirčesc cu řetri 386, nu zvirčesc atîta cu řetri! [imperat 6] 399, zvirčesc řetri 405, tot zvirčesc cu řetri 414, zvirčesc cu bųřgări 431, zvirčesc cu řetri or improřgăc 455, zvirčesc 463, tăt řilav zvirčesc 478, o zvirčesc o sburătuřit [perf 6] 514, zvirčesc 520, zvirčesc 551, o zvirčesc řa řetri [perf 6] 537, zvirčesc cu řetri 551,

DEȘIRAT „GRAND ESCOGRIFFE”

SFRIJIT „SOBRIQUET POUR UN HOMME TRÈS MAIGRE”

SCARA Long = 1 : 2.200.000 Lat = 1 : 2.200.000

SCARA Long = 1 : 2.200.000 Lat = 1 : 2.200.000

[2275]

I. Întrebare indirectă și prin gest. Tremurând din cap cum fac bătrânii, întrebam: Cum ziceți ca fac bătrânii cîntec da așa de bătrânețe?

[2278]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om bine făcut despre care se zice că poate trece printr'un inel?

drugăy 705. Rîcăr'li luț pârca-j dă bîrçă 723, pîcîcîrili ca restîli 728, pîcîcîrili ca fûsili 762, pârca je niște strigățe 765, ca fûsili, fûse dă piçpîre 784, niște fûse dă piçere, niște uscătîrî 791, je ngît îm piçpîre 812, gîndîștî cî-j îm plîșorîz 833, piçpîre ca nêște rișkîtîrî 836, fuștîl și tîlvîn, ca tîlvu lung 848, piçpîre ca rișkîtîrîrî 858, mîre la lăbă 872, pârca sîn dă skîlîto, fûsă, rișkîtîrîre 876, piçerele ca fuștîl 886, fûșe 899, rișkîtîrîre supîrî 923, ișe, ca um bîrçîj 938, niște crăc lungî 987.

fûjê 325, mî duc fûga, fûg 349, fûjî, dă fûga 728, sâ dîce pî fûgă, sâ dîce fûga 782, FUGA, ALEARGĂ 858, mîrge țare, fûje 938. D.: [x] țîlîs [1]; țîlîș [2] 02, alac [1]; alaț [2]; alagă [3] 010, cu piçgârîlî lac, fuc 012. M.: [ung] sîpîd 192, sîpîd 287, fut 575. [rut] bîjîț [3]; bîju [1] 366, bîjîț 666. [sârb] jûrî sî 25, bîga 37. [bulg] tîc [3] 48, bîgâm [1]; bîgât [2], 991. [sâs] â lăjîf; lăjîf [inf] 143, g rânt 245. [ig] nașâl 769.

UMBLĂ „IL MARCHE” [2235]

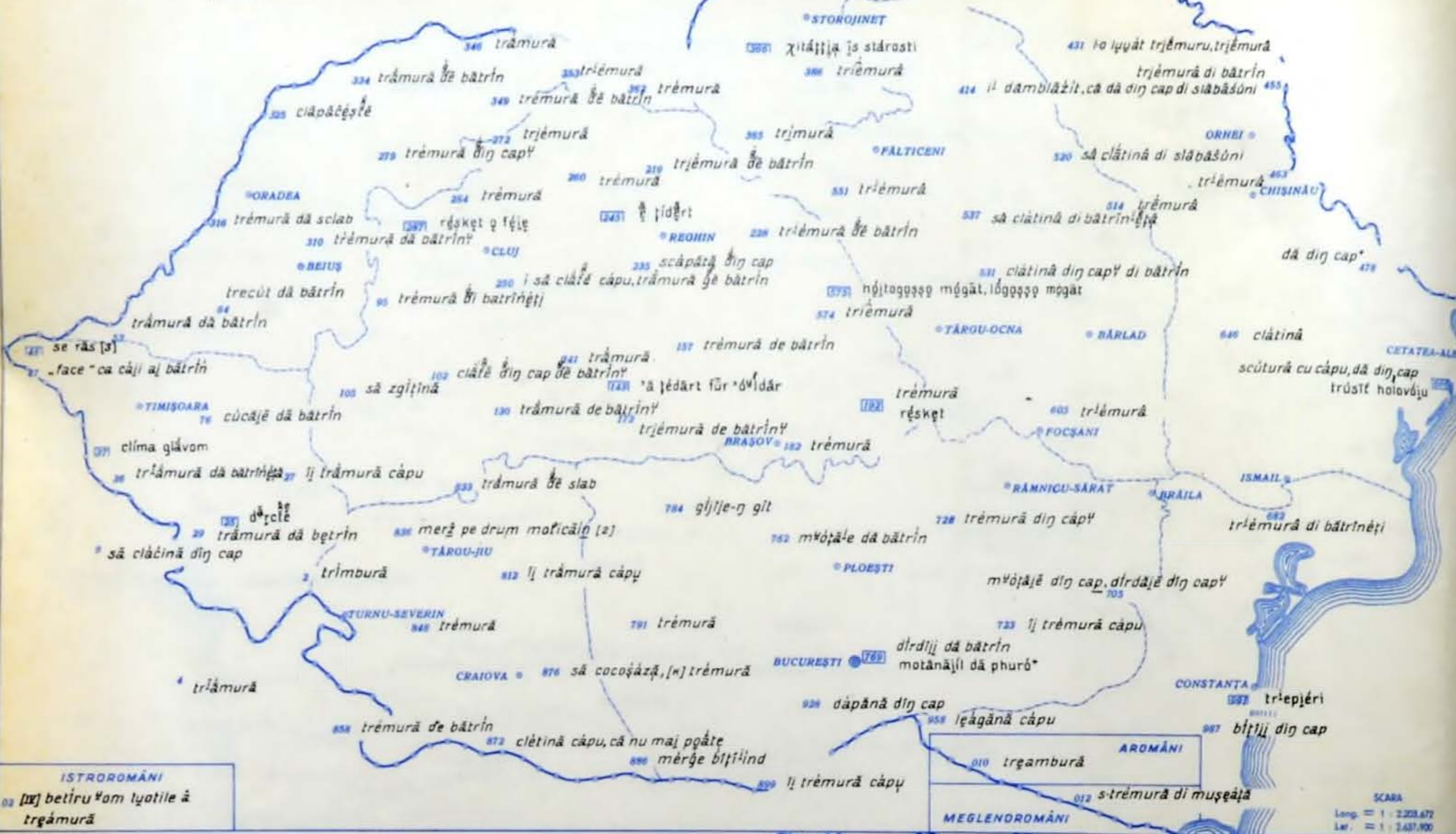
I. Întrebare indirectă și prin gest. Ce face omul cu picioarele? În majoritatea cazurilor s'a răspuns: MERGE. S'a mai răspuns: UMBLĂ 36, 64, 76, 105, 182, 192, 235, 260, 272, 279, 284, 316, 334, 348, 349, 355, 362, 399, PĂȘEȘTE 53, 157, SE DUCE 310, FUGE 463. S'au dat două răspunsuri: MERGE, PĂȘEȘTE 27, 29, 102, 345, 463, 520, 723, 769, 812, 836, 872, UMBLĂ, PĂȘEȘTE 2, 47, 141, 172, 666, MERGE, UMBLĂ 228, 705, 858, SE DUCE, PĂȘEȘTE 574, MERGE, MIȘCĂ 646. S'au dat trei răspunsuri: CALCĂ, PĂȘEȘTE, MERGE 848, 886, PĂȘEȘTE, CALCĂ, SE DUCE 474.

D.: [m] meș [prez 1]; am mîș, tu ai mîș, je a mîș, no am mîș, vo ai mîș, je ai mîș [perf 1+6] 02, [mn] [1]; [mn] [2]; [mn] [3] 010, amnu cu piçgârîlî, mîre cu piçgârîlî 012. M.: [ung] lărcâl 192, mîrge 287, mîrge 575. [rut] çîdîjît, stupîje, stupîjet 366, nîdîl nînâmî, çabîje 668. [sârb] crăca, ipe 25, nîpîdî 37. [bulg] hod [3] 48, vîrîvî [3]; vîrîvî [6] 010, amnu cu piçgârîlî, mîre cu piçgârîlî 012. [sâs] â gâjt; gâjt [inf] 143, g gîjt 245. [ig] phîrîlî 769.

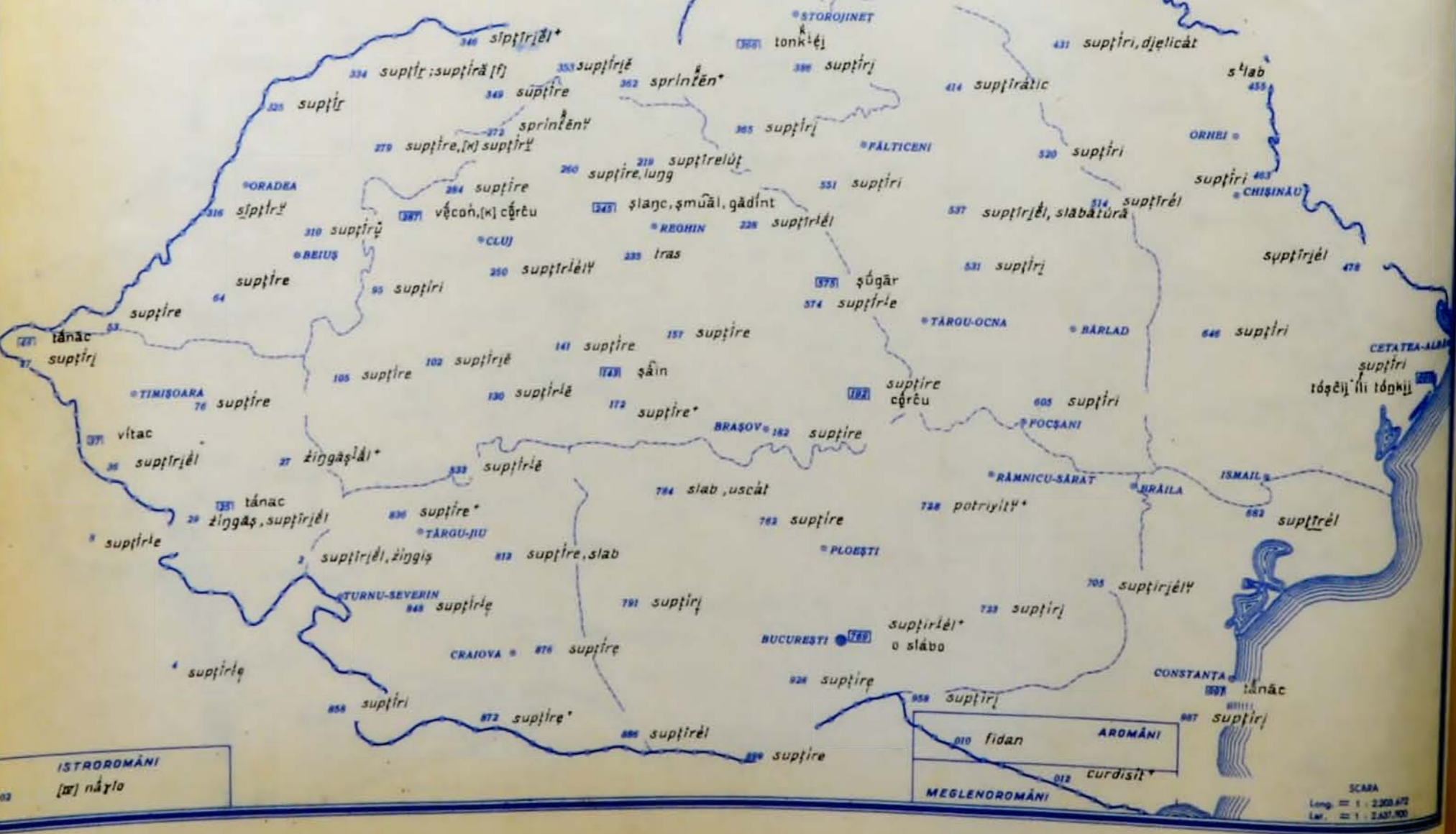
FUGE „IL COURT” [2236]

I. Întrebare indirectă. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: FUGE. S'a mai răspuns: ALEARGĂ 4, 95, 359, 405, 455, 666, DĂ FUGA 682, 723, 769, 784, 872, 899, MERGE LA FUGĂ 431, 551, MERGE FUGA 8, mîrge de a-m fûga 812, 0 RUPE DE FUGĂ 886, DĂ DOZUL 928. S'au dat două răspunsuri: FUGÊ, cînd sâ zîcîcă alîrgî copîlî 36, mî duc fûga, alîrgî 102, FUGÊ say alîrgî „fuge e mai repede” 182, fug, alîrg (cînd fûz mult) 228, mîrge lûcî,

CLĂMPĂNEȘTE (DE BĂTRÂN) „IL TREMBLE (DE VIEILLESSE)” [2275]

SVELT „SVELTE” [2278]

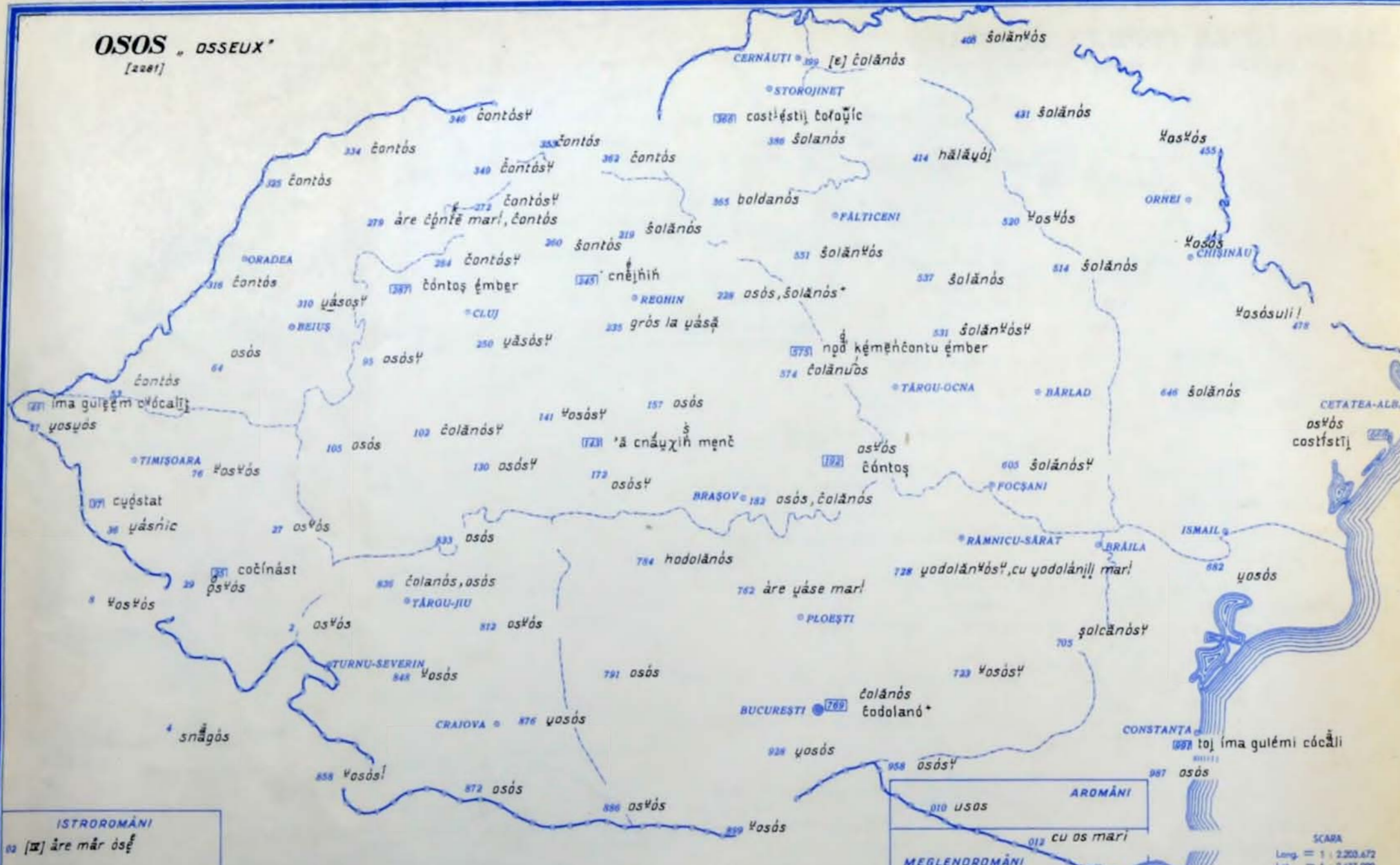

M N

PICIOARE LUNGI ȘI SUBȚIRI „JAMBES LONGUES ET SUBTIRI” [2233]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți în batjocură unor picioare lungi și subțiri? Dăm mai jos toate răspunsurile în transcriere fonetică: rișkîtîrîrî [rɨʃkɨtɨrɨrɨ] 2, fûsă dă crăș 4, rișkîtîrîrî [sm]; rișkîtîrîrî [p] 27, is ca bîcîlî 29, crăș lûz, lî lung lî crăș 36, nêșcî druț lûz 47, cîpre (gîndîștî cî-j pus pî cîpre) (cocostîrç [poreclă]) 03, tofîlîjî mîrî [p]; tofîlîjî [s] 64, lăbe dă cocostîrç 76, gîndîștî cî-j îm plîcîrîrîjî 95, âre plîcîrîre ca la mîz 102, piçpîre lûz ca fûsăle 105, [e] dudăyâ 130, cî nêște fûsă 141, ? 157, jeștî cîl uț cîlușgârîy "cosăș, lăcustă" (mă, bîrçîjîjîle) [poreclă] 172, çîșcî-șîrîte cîl nêște rișkîtîrîrî 182, cotoiâne 192, sê arîn lûz aj 219, catarîj [s]; catarîj [p]; catarîgîs [poreclă] 228, lîșpîre ca rișkîtîrîrîjî, supîrî ca fûsăle 235, cocostîrç [poreclă] 250, cu piçpîre ca dî lîmn, (cocostîrç [poreclă]) 260, șparîngîy (cîre-j 254 lînggu-m piçpîre) 272, ca și niște catarîj 279, 284, âre nêște piçpîre ca nêște fûsă 284, catarîjî 310, nîma fûsă-s piçpîrîjî 316, nêște flîjîre dî piçpîre 325, fûsă 334, catarîj 346, lî lînggu-m piçpîrîre 349, ? 353, lî-j druțî ç-acîo! 362, fûsârî 365, catarîj [p]; catarîj [s] 386, piçpîrîrî dî cocostîrç 399, âri niștî rișgîrî ca cînd is catarîj 405, cu rișpîrîrî ca fûsăle 414, çugîlîyîs [poreclă] 431, rișgîrî ca fûsăle 455, niștî rișpîrîrî ca niștî prî-jîlî 463, ? 478, çurîyîjî [1] 514, piçpîrîrî ca dî cocostîrç 520, çugîlîjî supîrî [s] 531, âri rișpîrîrî ca fûsăle 537, catarîgîs 551, ca niștî fûsă 574, cocostîrç [poreclă] 605, lîjîjî (çugîlîjîjî) "se zice unuia cu picioarele lungi" 546, ca fûsăle stau piçpîrîrî 666, pârca niștî fûsi 682,

OSOS „OSSEUX” [2281]

ISTROROMĂNI
[x] are mâr oșe

[2281]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om cu oase mari?
I. 228. „Bătrânii zic șolănós”.
[763] Vosós.

Nu s'a răspuns în punctele 2-4, 64, 102, 105, 130, 141, 157, 172, 219, 228, 235, 260, 272, 279, 284, 310, 316, 325, 334, 346, 349, 353, 362, 365, 386, 478, 537, 551, 574, 876, 928.
D: *-[x] scoțeș 02, * 010, *-jo sar upa 012.
I. Semnul * înseamnă că subiectul a declarat că nu se zice SALTĂ. După semnul egalității dăm traducerea acestui verb făcută de subiect.

[rut] jg'patá 010, četăróc; četărój [p], ráscačgără [la Džani] 012...
M.: [ung] l'ěpěš 192, l'ěpěš 287, l'ěpěš 575...
[rut] cróc, crókij 366, ša^h; dva šahá; šahj [p] 666...
[sărb] cráč; cráčove 25, cyđrac; cyđraji 37...
[bulg] ráscač; ráscačj 48, rás-cărč; ráscačrčj 991...
[sās] 'ān š'āret; š'āret [p] 143, an šrāt; d'ē šrāt [p] 245...
[fig] āc pāsō; dui pāsuri 769.

[2282]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți oasele pe care le găsește cineva în pământ, dacă sapă într-un loc unde au fost de mult îngropați oameni?
I. [743]. gáčnájih e un colectiv.
172. nú púne mīna, mā, cā mārmu-rjěštj!
[287]. 'Găsește oseminte'.
365. „Oasele de vită moartă se numesc”: čolānj.
[769]. „Oase”.

I. Întrebare indirectă: Când sare cineva peste un șanț, cum ziceți? A trecut peste șanț dintr-o...
I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SĂRITURĂ. S'a mai răspuns SĂRITĂ 310, PĂȘITURĂ 705, SĂRITOARE 764. S'au dat două răspunsuri: SĂRITURĂ, SĂRITĂ 362. Nu s'a răspuns cu abstractul, ci cu verbul a SĂRI, în punctele 4, 102, 141, 316, 557, 728.
D: [*] scoc 02, ? 010, sārītūrā 012...
M.: [ung] ? 192, úgrāš 287, úgrāš 575...
[rut] ? 366, ? 666...
[sărb] ? 25, ? 37...
[bulg] ? 48, ? 991...
[sās] 'āq šprōŋ 143, š' šprōŋ 245...
[fig] cār āq našimvos 'face o sārītūrā; o xulimvos 769.

M N

SALTĂ „IL SAUTE OU IL SOULÈVE” [2238]

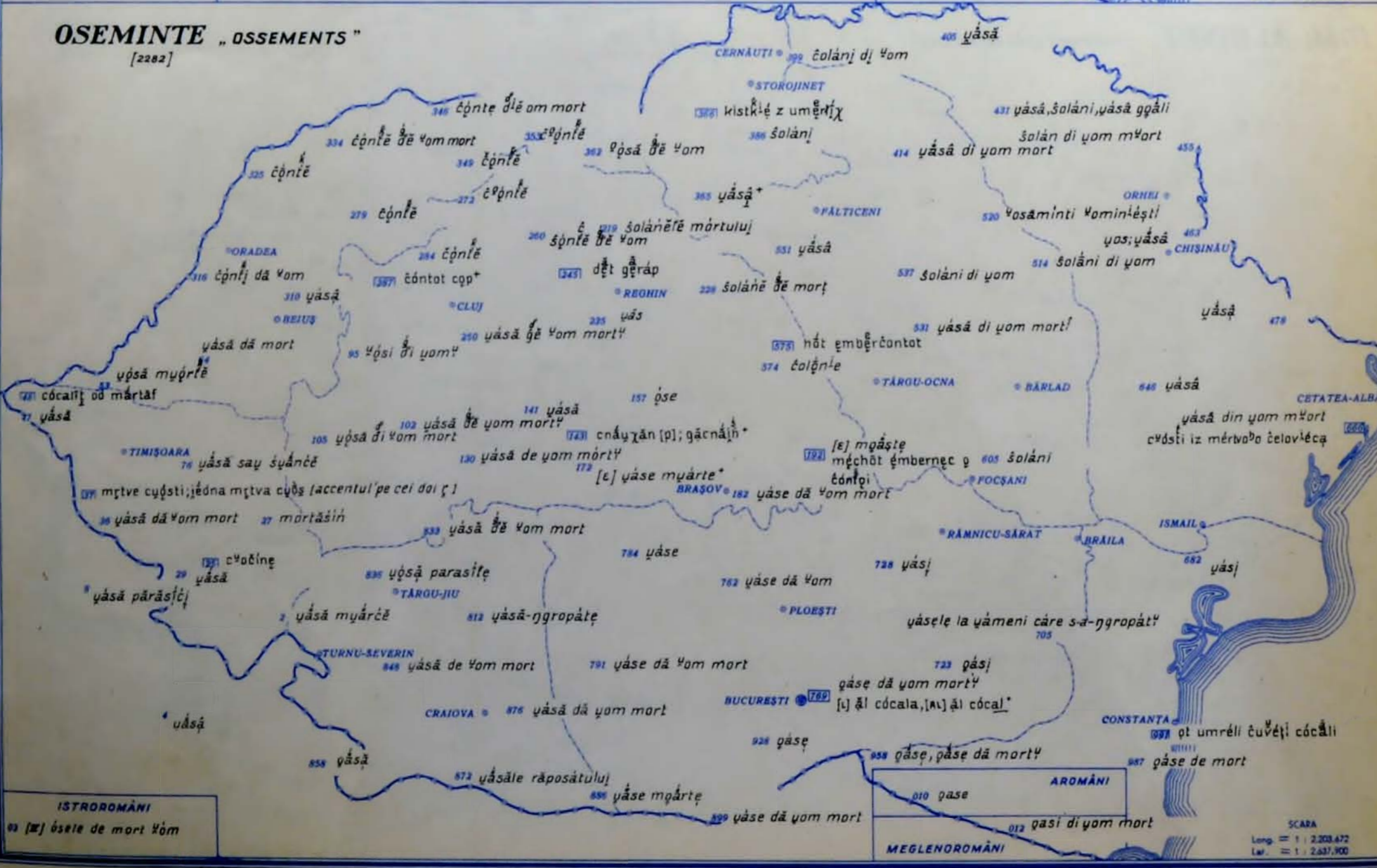
I. Întrebare directă: Ziceți: saltă? Ce înseamnă?
I. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: sáltă, de bucurie * s, sáltă = župčā 27, fúzj dī sáltáčj 29, sáltā dā bucuriē [numai în această expresie] 36, sáltā-ca cind să župšē; sáltām = sārīm 47, sáltā-lj vojōs 53, sáltā dā bucuriē 76, nūma sáltā sā mārġā = žabōā apučā sā mārġā 95, sáltā la jloc, sáltā-lloc 182, sáltā [ridică brusc în sus umerii] 192, înt-o cīntāre cāre sā cīntā la bñnavestire: sáltā acūm și ēē búcu-rā, siyōhē 250, sáltēāđā = ġucind mġā-đj, sáltind 399, sáltā-lj 'ridică-l puțin! 405, sáltjāžā [se ridică de pe tălpi în vârful degetelor] 414, *-rādicā-sus, rādicā 431, n-o sáltāt jīnima, n-o sáltāt kišōru dim, mierišvōr 455, sáltā [stă pe scaun și ridică bustul în sus dând din umeri] 463, am sáltāt [perf. t]; sált ũ sus [prez. t] = „am ridicat în sus o greutate” 514, sáltā-tj -sā sā ridišj; o salt = o masă, o ridic brusc puțin! 520, sáltā, cī ridiš šēva [ridică brusc] 531, sáltā-n o lġaccā dī sácj, sāl-l puĵ pi skinārj! 605, sáltā; sáltā-l sāl-l jēy ũ skinārj! [ridică-l] 646, ūōmu sā sáltā, sā sáltā-sus [se ridică dintr-o dată] 666, m-am sáltāt dūpā scaun-m-am ridicāt 692, sáltā d-acōla! „ca să ridic ceva” 705, l-a sáltātj dumnezēy; sā sáltā „crește orzul, grāul, ș. a. m. d.” 720 a sáltāt așā ũ sus, a sáltātj-susj, s'a ridicāt repede în sus 728, sáltā, cīnd ardicā čevā 762, m-ā sáltāt; sáltā-te o-dātā! = simți-te! 769, sáltā-sūs = sārē-sūs 764, sáltā-mā!, cīnd avēm dā sáltā-čevā, ū lemn, o greotalē [a ridica brusc] 791, sáltā-rādicā 812, „în loc de sáltā, sáltā-sus, se zice rādicā” 833, ũsáltā-le și sārj! = sā-š dje puferj, sā sārā 836, sáltā-lj; s-a sáltāt ũ sus = sā rādicā 848, sáltā, [N] sáltēāžā-te puĵin!, rādicā-te puĵin 858, sáltā-te la đeal! = sā sājē-sus 870, sáltā-rādicā dā sac la spināre 886, sáltā čevā [s]; salt čevā [j] = rādicā [s] 899, ardicā-te sáltā-te dūpā locj 958, tārj sáltā cālu āsta „când mergi cālare” 987.

I. Întrebare directă: Ziceți: salt? Ce înseamnă?
I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns că nu se zice. Cuvântul e cunoscut numai în următoarele puncte: salt; sálturi „la joc” 182, sáltātūrā [acțiunea de a se ridica în vârful degetelor] 414, fac ũ salt „subiectul stă jos, se ridică, fuge și larăși se așează” 520, fā o sārītūrā dīntr-ŭ sáltj! [subiectul sare din loc fără să-și ia avânt] 531, ũ sáltāt 682, sā făcēm ũ salt „când fugim” 791, am făcūt ũ salt la đeal de-am jeșjt dīn grāpa șanțului 872, dīntr-ŭ salt, dīntr-o sáltātūrā a făcūt cīnc mētri 987.
D: * 02, * 010, *-sārītūrā; sārītūr 012.

PAS „PAS” [2242]

I. Întrebare indirectă și prin gest: făcând un pas, întrebam: Ce ziceți că am făcut acum? Un... Dar dacă mai fac unul?
I. La [s]: În majoritatea cazurilor s'a răspuns PAS. S'a mai răspuns PAS 192, 192, 405, 414, 431, 455, 463, 478, 514, 520, 531, 537, 551, 605, 646, 666, 682, 705, 723, 728, 769, 784, 791, 812, 836, 848, 858, 872, 876, 899, 928, 958, 987, PĂȘITURĂ 762, 886.
La [p]: În majoritatea cazurilor s'a răspuns PAS. S'a mai răspuns PASURI 666, 769, 848, PĂȘ 250, DOJ PAS 551, PĪ-ȘITŪR! 762, PĂȘURI! 836, PĪȘTE 886. S'au dat trei răspunsuri PĂȘURI, PĂȘĪI!, PĂȘITŪR! 958.
D: [x] ur cōrac; doj cōrāčē 02,

OSEMINTE „OSSEMENTS” [2282]

ISTROROMĂNI
[x] ósate de mort yom

[2282]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om cu oase mari?
I. 228. „Bătrânii zic șolănós”.
[763] Vosós.
I. Întrebare indirectă: Când sare cineva peste un șanț, cum ziceți? A trecut peste șanț dintr-o...
I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: SĂRITURĂ. S'a mai răspuns SĂRITĂ 310, PĂȘITURĂ 705, SĂRITOARE 764. S'au dat două răspunsuri: SĂRITURĂ, SĂRITĂ 362. Nu s'a răspuns cu abstractul, ci cu verbul a SĂRI, în punctele 4, 102, 141, 316, 557, 728.
D: [*] scoc 02, ? 010, sārītūrā 012...
M.: [ung] ? 192, úgrāš 287, úgrāš 575...
[rut] ? 366, ? 666...
[sărb] ? 25, ? 37...
[bulg] ? 48, ? 991...
[sās] 'āq šprōŋ 143, š' šprōŋ 245...
[fig] cār āq našimvos 'face o sārītūrā; o xulimvos 769.

I. Întrebare directă: Ziceți: saltă? Ce înseamnă?
I. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: sáltă, de bucurie * s, sáltă = župčā 27, fúzj dī sáltáčj 29, sáltā dā bucuriē [numai în această expresie] 36, sáltā-ca cind să župšē; sáltām = sārīm 47, sáltā-lj vojōs 53, sáltā dā bucuriē 76, nūma sáltā sā mārġā = žabōā apučā sā mārġā 95, sáltā la jloc, sáltā-lloc 182, sáltā [ridică brusc în sus umerii] 192, înt-o cīntāre cāre sā cīntā la bñnavestire: sáltā acūm și ēē búcu-rā, siyōhē 250, sáltēāđā = ġucind mġā-đj, sáltind 399, sáltā-lj 'ridică-l puțin! 405, sáltjāžā [se ridică de pe tălpi în vârful degetelor] 414, *-rādicā-sus, rādicā 431, n-o sáltāt jīnima, n-o sáltāt kišōru dim, mierišvōr 455, sáltā [stă pe scaun și ridică bustul în sus dând din umeri] 463, am sáltāt [perf. t]; sált ũ sus [prez. t] = „am ridicat în sus o greutate” 514, sáltā-tj -sā sā ridišj; o salt = o masă, o ridic brusc puțin! 520, sáltā, cī ridiš šēva [ridică brusc] 531, sáltā-n o lġaccā dī sácj, sāl-l puĵ pi skinārj! 605, sáltā; sáltā-l sāl-l jēy ũ skinārj! [ridică-l] 646, ūōmu sā sáltā, sā sáltā-sus [se ridică dintr-o dată] 666, m-am sáltāt dūpā scaun-m-am ridicāt 692, sáltā d-acōla! „ca să ridic ceva” 705, l-a sáltātj dumnezēy; sā sáltā „crește orzul, grāul, ș. a. m. d.” 720 a sáltāt așā ũ sus, a sáltātj-susj, s'a ridicāt repede în sus 728, sáltā, cīnd ardicā čevā 762, m-ā sáltāt; sáltā-te o-dātā! = simți-te! 769, sáltā-sūs = sārē-sūs 764, sáltā-mā!, cīnd avēm dā sáltā-čevā, ū lemn, o greotalē [a ridica brusc] 791, sáltā-rādicā 812, „în loc de sáltā, sáltā-sus, se zice rādicā” 833, ũsáltā-le și sārj! = sā-š dje puferj, sā sārā 836, sáltā-lj; s-a sáltāt ũ sus = sā rādicā 848, sáltā, [N] sáltēāžā-te puĵin!, rādicā-te puĵin 858, sáltā-te la đeal! = sā sājē-sus 870, sáltā-rādicā dā sac la spināre 886, sáltā čevā [s]; salt čevā [j] = rādicā [s] 899, ardicā-te sáltā-te dūpā locj 958, tārj sáltā cālu āsta „când mergi cālare” 987.

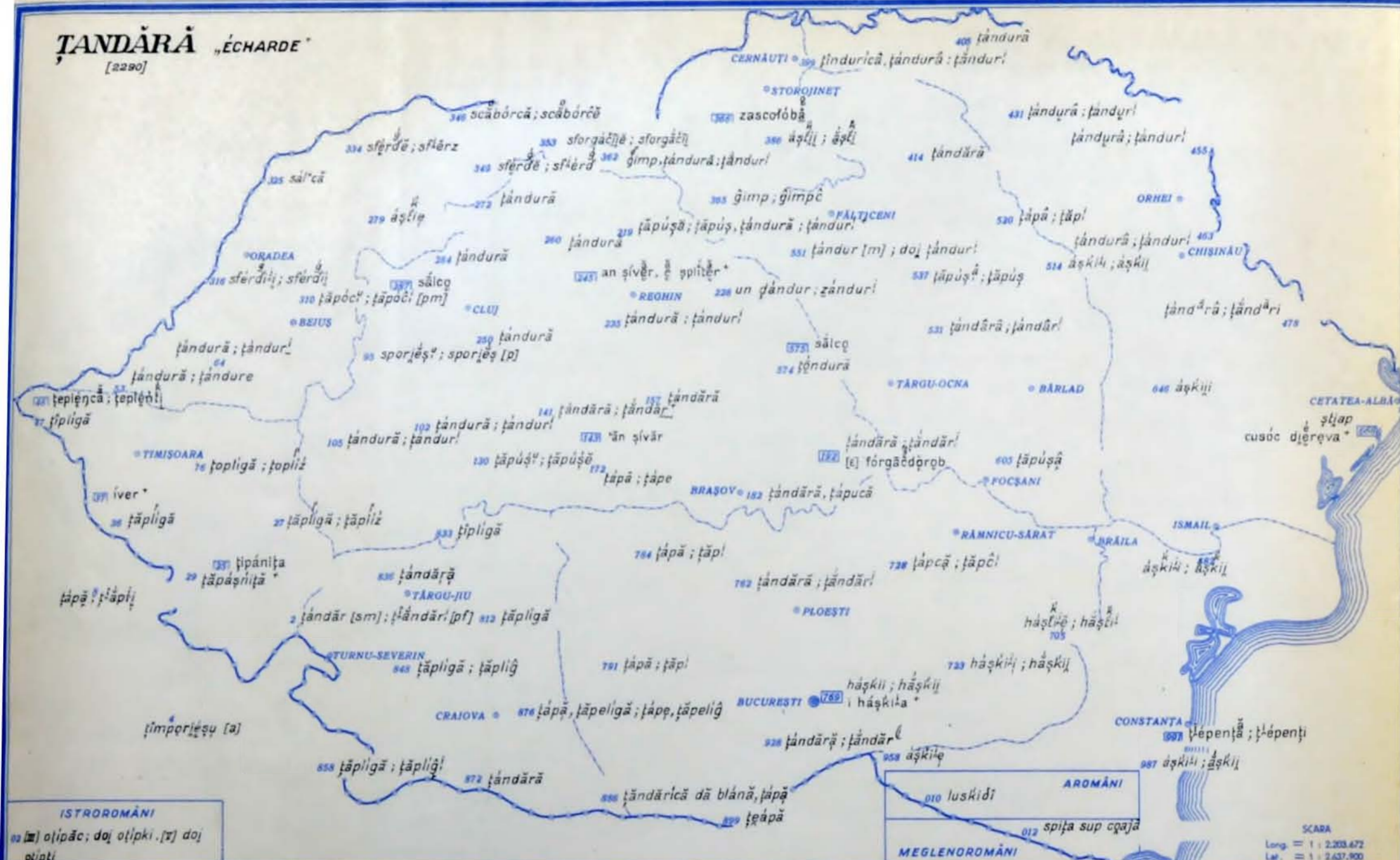
I. Întrebare directă: Ziceți: salt? Ce înseamnă?
I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns că nu se zice. Cuvântul e cunoscut numai în următoarele puncte: salt; sálturi „la joc” 182, sáltātūrā [acțiunea de a se ridica în vârful degetelor] 414, fac ũ salt „subiectul stă jos, se ridică, fuge și larăși se așează” 520, fā o sārītūrā dīntr-ŭ sáltj! [subiectul sare din loc fără să-și ia avânt] 531, ũ sáltāt 682, sā făcēm ũ salt „când fugim” 791, am făcūt ũ salt la đeal de-am jeșjt dīn grāpa șanțului 872, dīntr-ŭ salt, dīntr-o sáltātūrā a făcūt cīnc mētri 987.
D: * 02, * 010, *-sārītūrā; sārītūr 012.

PAS „PAS” [2242]

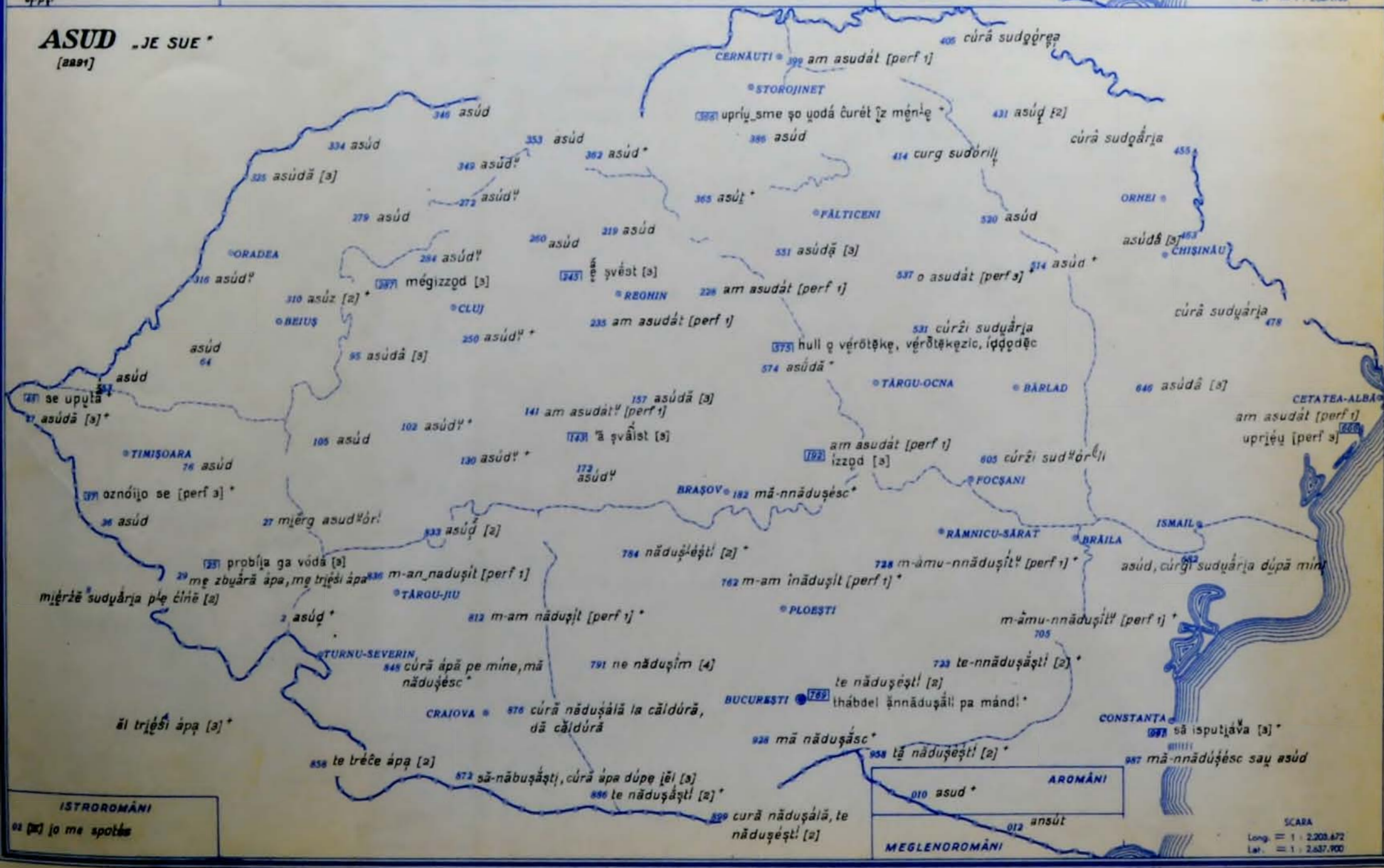
I. Întrebare indirectă și prin gest: făcând un pas, întrebam: Ce ziceți că am făcut acum? Un... Dar dacă mai fac unul?
I. La [s]: În majoritatea cazurilor s'a răspuns PAS. S'a mai răspuns PAS 192, 192, 405, 414, 431, 455, 463, 478, 514, 520, 531, 537, 551, 605, 646, 666, 682, 705, 723, 728, 769, 784, 791, 812, 836, 848, 858, 872, 876, 899, 928, 958, 987, PĂȘITURĂ 762, 886.
La [p]: În majoritatea cazurilor s'a răspuns PAS. S'a mai răspuns PASURI 666, 769, 848, PĂȘ 250, DOJ PAS 551, PĪ-ȘITŪR! 762, PĂȘURI! 836, PĪȘTE 886. S'au dat trei răspunsuri PĂȘURI, PĂȘĪI!, PĂȘITŪR! 958.
D: [x] ur cōrac; doj cōrāčē 02,

TÂNDĂRĂ „ÉCHARDE” [2290]

ASUD „JE SUE” [2291]

[2290]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți bucașica aceea mică de lemn care intră omului sub piele când lucrează cu lemne, cu scânduri?
II. 29. În satul Doman se zice: „[a] [p]ă-niță.

[2291]

I. Întrebare indirectă: Când e cald vara și lucrezi ceva greu de țîi picură apa de pe frunte, ce zici că ți se întâmplă?
II. 2. am asudat [perf 1].
4. mișcăi apa.

M N

PULPĂ „MOLLET” [2251]

I. Întrebare prin gest: Ducând mâna la pulpa mea, întrebam: Cum îi ziceți la această?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: PULPĂ; PULPE [p]. S'a mai răspuns: PULPĂ; PULPI [p] 8. 29. 64. 105. 157. 228. 260.

M. [ung] 97 090 [om] 192, 090 [om] 207, 9 lătnuș 9 lăbn 575...
[ru] 126 066. lăca; lăki 666...
[sărb] prasica 25. dăbeļu mēso na [fēv] dō nōgl'ē 37...

FĂPTURA OMULUI „ASPECT DE L' HOMME” [2254]

I. Întrebare directă: Ziceți: FĂPTURA OMULUI?
Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: mic, mărj la stat 2, stătu: mic, nalt la stat 4, stătătura, mic, märe la stătura 8, mic la stat, la stat märe 27, stătura frumyäsä: mic dă stat, dă stătura - mărj dă stat 29, ärjē stat frumyös 36, mic, märe la stătura 47, mic, märe la stătura 53, stat ca frä-li-so äre: mic-märe 64, frumös la stat, mic, märe la stat 76, mări, miğ, la stătura 95, mñic, märe 102, mic, märe la stătura 105, mñic, märe la stătura 130, hicy-voñic 141, hie, märe la stătura 157, mñic, Innait de stătura, ältu-j de mñjoc de stătura 172, mic dă stătura, märe la stătura 182, mărün-jel, vojnic la stătura 192, lung, mñic 1 stan 219, mñic, mărj la stătura 228, miğ la stăt, märe... 235, mñic 0ē slat, märe clt o jăpă 'prăjină' 250, mñic, märe la stat 260, mñic, märe la stătura 272, mñic, märe la stătura 279, mñic la stat 284, mări-micy 310, miğ la stat, mărj... 316, miğ dă stătura, mărj... 316, mñic așē la stătut say märe 325, mñic la stătura 334, mñic, märe la stat 346, mñic, märe la stat 349, mñic, mărj la stat 355, stäre: [no] nu gl'cam Innait, q-l'cam om nähric, cum stä 9 l'jom nähric. 'Cestaturä äre? E Innait' 362, mñic-märj 365, om mărj-om mñic 386, hie, märe la trup 599, i miğ di stat 405, mic și mări la stat 414, i stat di yom- clt di nant: mări la stat, hie di stat 431, miğ di stat, mări... 465, 2405-nant 465, mări, mic la stat 478, stătura: scurt, nant 514, stătura maj micä, stătura mijloš 520, äri o stătura micä, mări: miš di stat [p] 531, 9 537, yom hie-yom mări 551, hie, märe la stătura lu 574, stătura lu - frumös, drept 605, stätu yomuluj: scurt, lung la stat 646, mic, mărj la stat 666, stătura yomuluj: mic, mări la stătura 682, stătura mărünjicä, mărünjil' - nalt 705, maj mărünjil' - [ru] nalt la stătura, [i] nalt' la stătura 725, mñic la stătura lu 728, je maj m'icil', yom märe-nnält 762, stätu yomuluj: miğ la stat, märe la stat 769, mic la stat, mic la stătura - märe la stat 784, scund-nalt 791, 812, mñic-märe 853, scund, nalt la stätuje 856, scund-nalt 866, mic, nalt la stat 868, stătura omuluj: mărünjäl-märe 872, je dă nevöje, nu-j stä-voñicam, yom mărünj - vojnic 886, stătura: mic la stat, la stätuje je nalt 899, mic-märj 928, mic-märe 958, mic, märe la stătura 987. D.: 9 02, hie tu boj' mic de staturä' 010, cus 'scurt', zibec 'mairuță mică' 012. - M.: [ung] püjg, kičl' ember-mögoš 192, tärmetje: kičtärmetu ngl'tärmetu 287, mögoš jötärmett ember-tärpe, kičl'ike, kičl' o növetje 575 - [ru] stan večl'ik, mät'nik 580, nisyj, večl'ik rost 666. - [sărb] mäla, večl'a rast 25, mäli, večl'ik čövec 37. - [bulg] mäjnen-gulegm 48, dr'eben, nisac, mäliac - visoc, guljam 991. - [säs] dā gäštövit 'ä cläjn menč 'ä grövs menč 143, dē gäštöit 248. - [fig] o xurdö „mărunt” - o Vučö „Inait” 769.

[2292 și 2292 bis]

I. Întrebare indirectă: Când cineva te împinge tare de piept, ce îți se întâmplă? Dar când te împinge tare de la spată?

- 2. pi fușle.
4. pră burtă.
8. Ad [2292]: poăighêșcê : o căzută pi spăci. Ad [2292 bis]: aș căzută pi fușle.
125. po vârmîța.
27. pã fușle.
29. prã fușle.
36. am căpăt prã făță.
137. s lîțem dôle.
47. o căzută pã fușle.
148. pu učîti.
53. pã fușle.
64. piș pã fușle [2].
76. prã fușle.
95. am picăat arînî [perf 1].
102. pã fușle.
105. pã fole.
130. căp pe fușle [1].
141. aș căj jos? pe fole 'am căzut...'.
142. vă fâit 'f oă n'p'as.
157. pe pîntece.
172. pe burtă sau pe fușle.
182. cad în nas.
192. în brînci.
199. êșic pe fîrârge.
219. cu făță-șos.
228. pe pîntișe.
235. în nas.
1240. în fîi' of-îq bęyç.
250. pã fole.
260. pã pîntișe.
272. pã brîș.
279. pã pîntișe.
284. pã pîntișe.
1371. fîrârge êșic.
310. pã pîntișe.
316. pã făță.
320. pã fole.
334. Ad [2292]: m-am îmburdât. Ad [2292 bis]:
346. cu făță în șos? pã pîntișe.
349. cu făță-jos?
353. m-am îmburdât.
362. cu făță-jos.
366. m-am dus cu căpu la vâi.
1360. doilyjî upây sme.
386. ma dă pi nas.
399. am licat înainti [perf 1].
403. o kicăt pi pîntișe [perf 1].
419. aș kicăt în'ajînti pi făță.
431. pi brîș.
455. m-o dat pi pîntișe.
463. pi pîntișe.
478. kic cu făță-șos.
514. cu făță-șos.
520. în brîș.
531. Ad [2292]: m-o hutukîi [perf 1] 'm'a îmbrănci'. Ad [2292 bis]: cu făță-jos.
537. Ad [2292]: m-o dat pi spăt [perf 1].
11-o hutukîi 'te a îmbrănci'. Ad [2292 bis]: kic șos pi făță, pi pîntișe.
551. kic pi brîș.
574. kic în nas [3].
1373. nômîloc êșic.
605. aș kicăt [1] cu făță-șos?
644. Ad [2292]: n-o da brîș. ad [2292 bis]: aș kicăt cu făță-șos [perf 1].
666. am kicăt pi făță [perf 1].

- 666. upây na lîț [perf 1].
682. am căzută pã burtă sau pã kept [perf 1].
705. yi'vu-m brînci.
723. cu gura-jos?
728. caz cu făță-jos [2].
762. pã brînci.
769. Ad [2292]: s-făce brînci 'îți dă brînci'. Ad [2292 bis]: gîi d-a-mbântîi.
1769. Ad [2292]: dea-ma brînci 'mi-a dat brînci'. Ad [2292 bis]: dea-ma telê la pelêm telê 'mi-a dat brînci de am căzută jos'.
784. te dă-m brînci.
791. pã brînci.
812. dăyu-m brînci.
833. pe fușle.
836. aș căzută pe burtă [perf 1].
848. [în dă brînci înainte] căde pe burtă [3].
858. aș căzută în brînci, pe făță, pîe burtă [perf 1].
872. în cap.
876. pã brînci.
886. pã burtă caz.
899. în dă brînci înainte.
928. pã burtă.
958. pã brînci.
987. cu făță-jos.
1999. naprêt, naliț.
02. [x] pre dinț am căzută.
010. cad pi narî.
012. cat an nas.
X. În note, când după n-rul localității nu este nicio indicație, am dat răspunsurile la întrebarea [2292 bis]: CAD ÎN NAS. Când pe lângă răspunsurile la întrebarea [2292]: CAD PE SPATE, trece pe hartă este vreo notă, atunci după n-rul localității se găsește indicația: ad [2292] După nota la [2292] urmează răspunsul la [2292 bis] precedat de indicația: ad [2292 bis].

[2293]

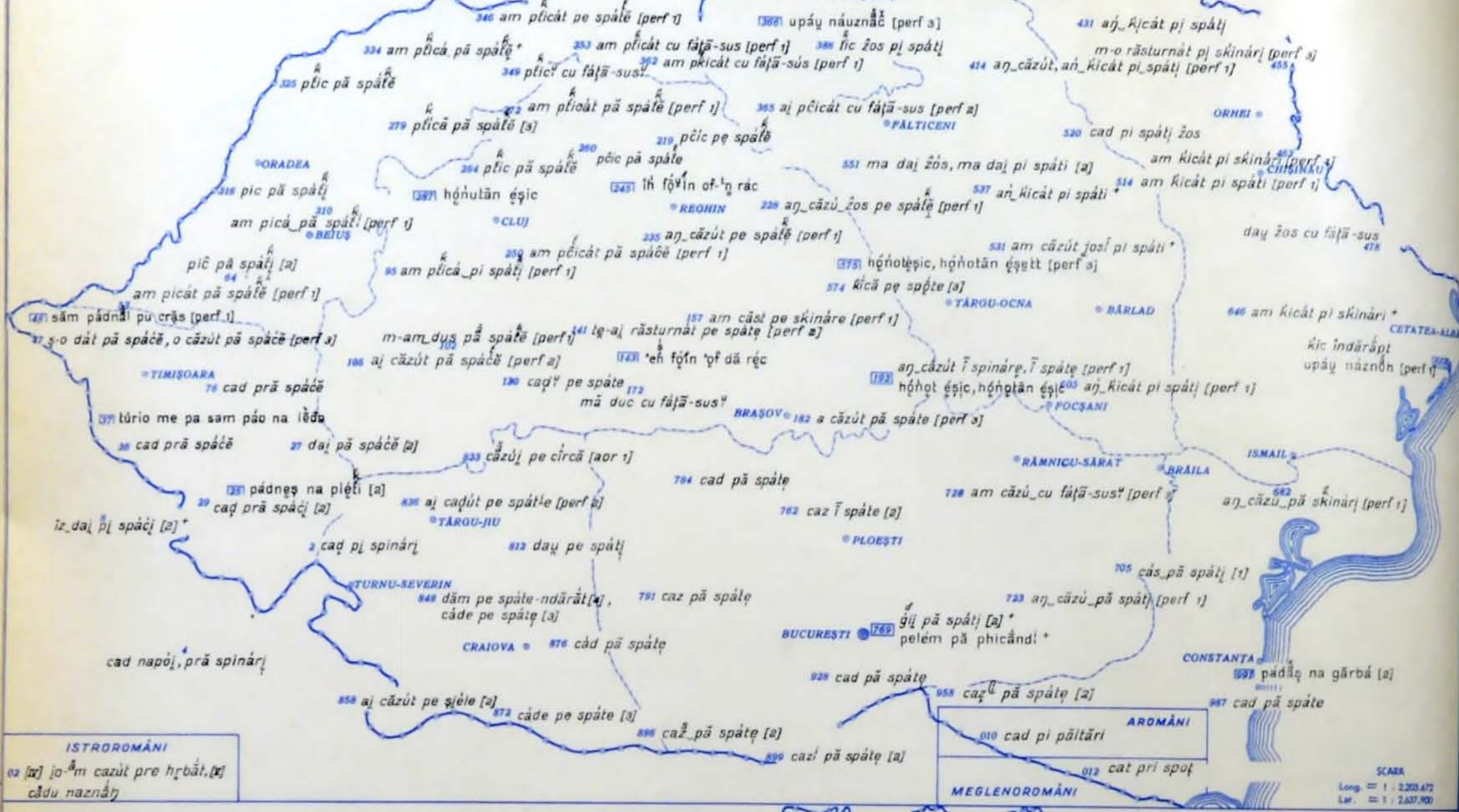
I. Întrebare indirectă: Când lucrezi de dimineața până seara și nu mai poți, cum zici că te simți?

- 1. s. tãbãrãla - ostãnhãla [a].
36. mã tãbãr; am tãbãrit [perf 1] 'sãnt rupt de oboseală'.
1371. úmorã sam 'sãnt oboșit'.
76. tãbãr [3]; am tãbãrit [perf 1] = mã pãrãșc puçerîi.
182. Subiectul a spus cele două cuvinte repede unul după altul. Zice că nu este deosebire de înțeles între ele.
272. nu mã poe rãsuflã.
284. m-am urit, m-am pedesit, m-am oboșit [perf 1]. Tinerii ar zice mai des: m-am oboșit.
316. fi bun ostãnhêști pîntru min, cã [o] întêrci!
333. m-am tare trudit.
362. [1] mã trudeșc zîhn, mã trudeșc mãrgîn 'mã oboșesc venind, mergînd'.
M N
RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CE E ÎNALT?
„RÉPONSE À LA QUESTION: QU'EST-CE QUI EST HAUT ?”
[2286]
I. Întrebare directă: Ce e înalt?
II. S'a răspuns: COPACUL 4.8.27.29.36.47. 63.102.103.141.219.235.250.279.310.316.334.

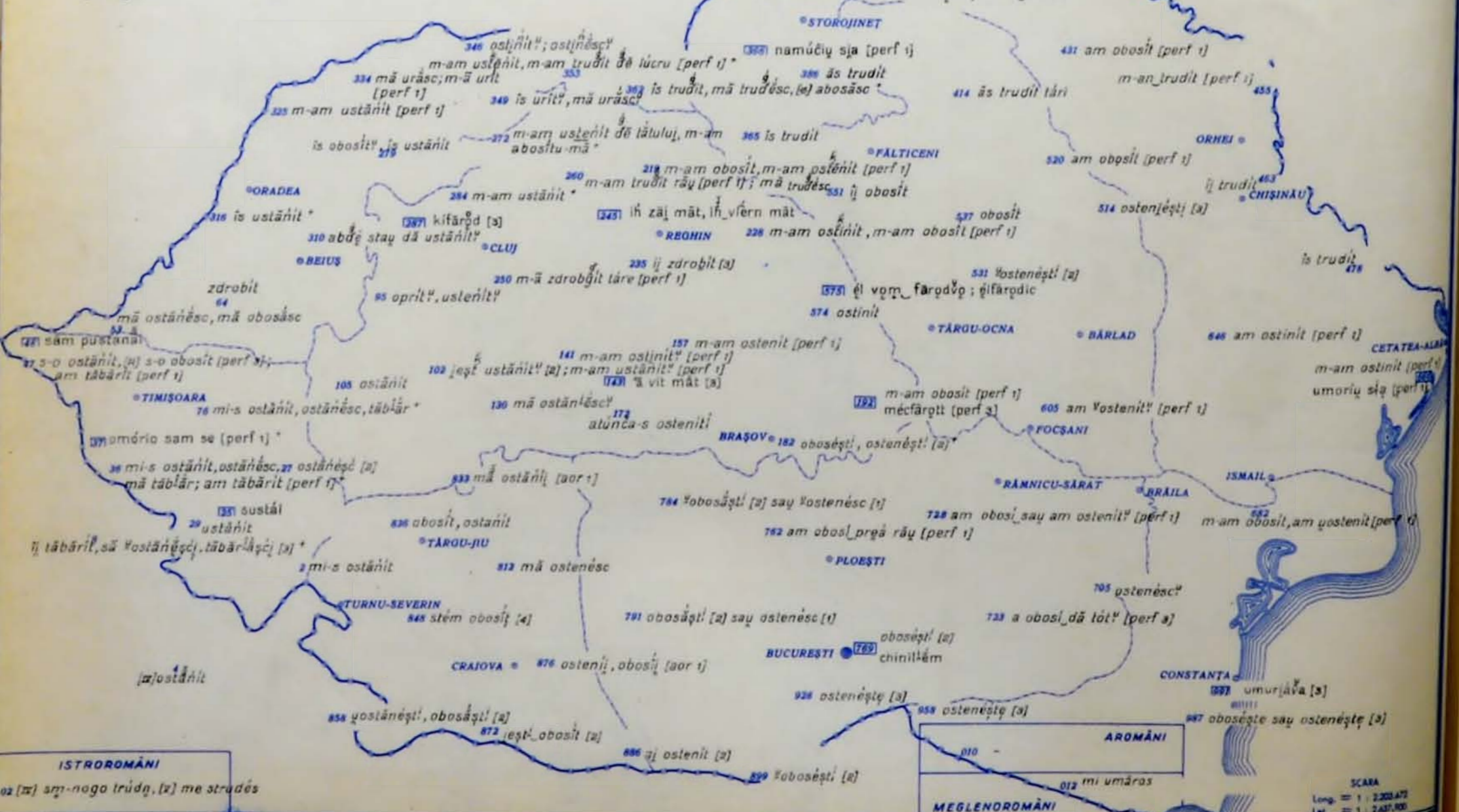
- 349.353.365.386.405.520.537.551.666.682. 723.728.784.791.833.836.848.858.872.899. 905.955.978.551.646.682.705.723.762.784. 791.858.886.899.928.958. CASA 6.47.141.405. 414.531.574.666.705.812.876. BISERICA 219. 366.431.463.520.876. BRADUL 95.172.182.228. 399. DEALUL 250.346.769.987. CLOPOTNIȚA 36.105.320. PLOPUL 76.606.876. VITA 64.157. VĂRFUL MUNTELUI 2, STĂLPUL DE TELEFON 130. CLAIRA 250. RUGUL 316. MUNTELE 362. GARDUL 362. CALUL 414. PARUL 514. Nu s'a răspuns în punctul 260.
D.: ? oz, arbure, pom, casa, pravdã 010. tãpolã, custenij fãci, fajji 012...
M.: [ung] mógoș 192, mógoș: fõ, fõmber 287, - 575...
[rut] vîsôcã sôsna 'brad' 366, visôcp 666...
[sãrb] visôco 25, visoc 37...
[bulg] visôcu, gulemu 48, visoc 991...
[sãs] grôș 'casa, omul' 143, hûç 'casa', grôș manç 245...
[ig] o vucô 769.
RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CE E MIC?
„RÉPONSE À LA QUESTION: QU'EST-CE QUI EST PETIT ?”
[2259]
S'a răspuns: OMUL 4.8.47.53.64.192. 228.310.316.362.399.455.520.551.646.682. 705.723.728.762.784.791.812.858.872.886.899. 987. POMUL 316.605.682.728.876.899. COPACUL 4.47.310.551.723.762. VITA 64.353.682. 784.858. PITICUL 95.105.858.876.958. CASA 362.405.705.812. COPILUL 27.250.958. PURCELUL 130.455. PRUNUL 228.349. PUIUL DE GÂINĂ 284.455. UN VÂRF MIC 2, MUIEREA 8. PASĂREA 64, CÂTELUL 130, CÂȘUȚA 141, SALCIA 172, DEALUL (fățã de munte) 182, BRAZII PITICI 219, GÂINA 250, HOLDA 260, POCIUMBUL 260, MASA 325, CE N'A CRESCUT 354, DÂMBUL MIC 346, TĂRȘUL (un brad mic) 365, VIȚELUL 365, GÂZA 386, ȘOPRONUL 465, SCÂRTA (șirã de paie, de fân) 666, VALER 769, CÂNELE 791, MĂȘUL 833, ȘORARECELE 833, PORUMBUL 836, IARBA 848, rîmîn 'om' 928. Nu s'a răspuns în punctele: 29.36. 76.157.235.272.279.414.431.478.514.531.537. 574...
D.: ? oz, fiçor, ou 010, greúș - pom ca pãrnareq 'arbust spinos', çãz bina 'jneapãn' 012...
M.: [ung] tãrpe 192, tãrpe - om, pom, dobitoc '287, tãrpe hãz, gîgcon 375...
[rut] njêsko 366, njiskj 666...
[sãrb] nisco 25, mãii 37...
[bulg] mãnjenu 48, nisãc 991...
[sãs] clãjn 'om, casã' 143, nîoer hëys, ç clî mãnc 245...
[ig] o manúș o fînaró 'om mic, o pãm çurdoró 'pom mic' 769.

CAD PE SPATE, CAD ÎN NAS

„JE TOMBE SUR LE DOS, JE TOMBE SUR LE NEZ” [2292 și 2292 bis]

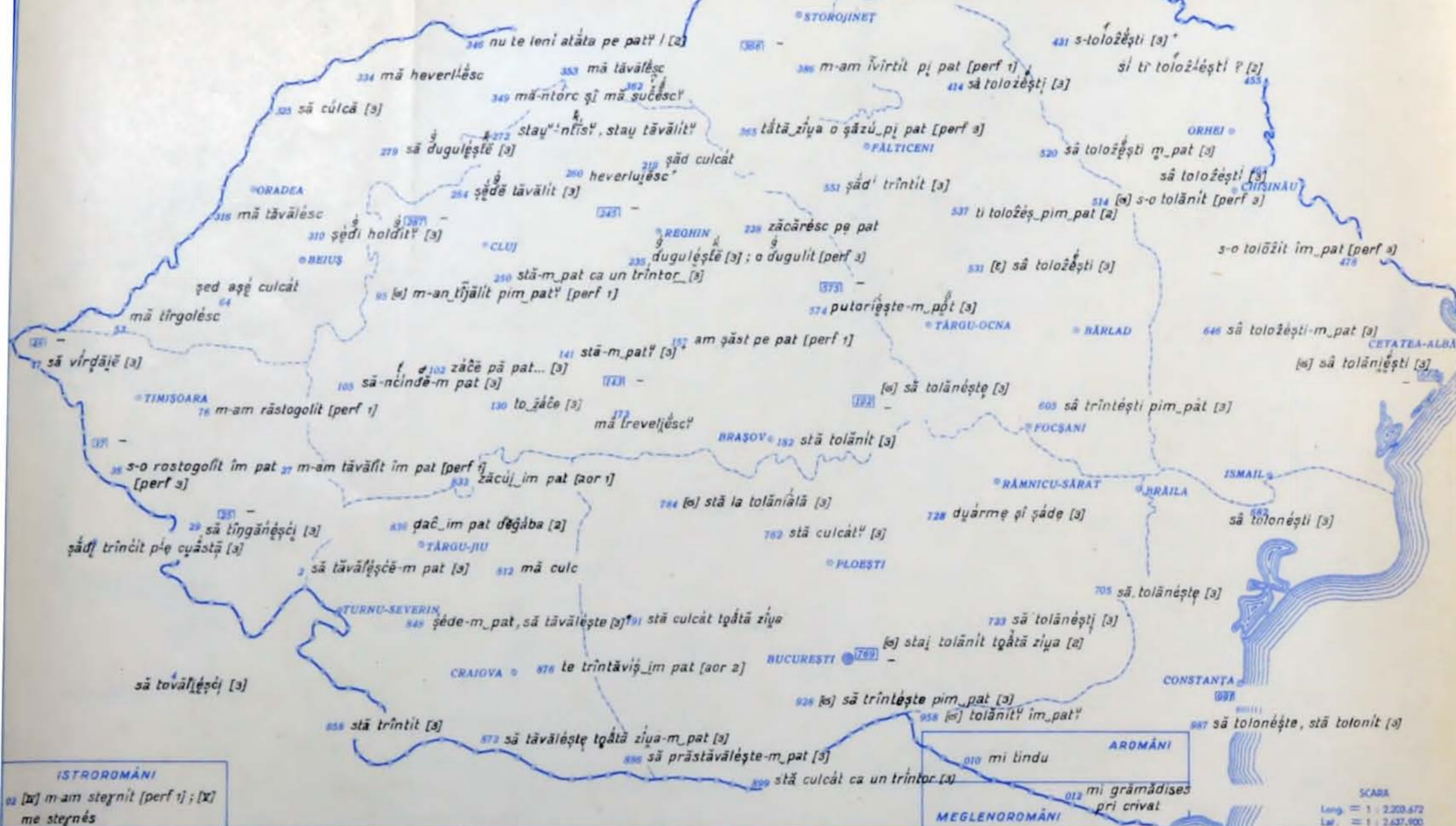

OBOSESC „JE ME FATIGUE” [2293]

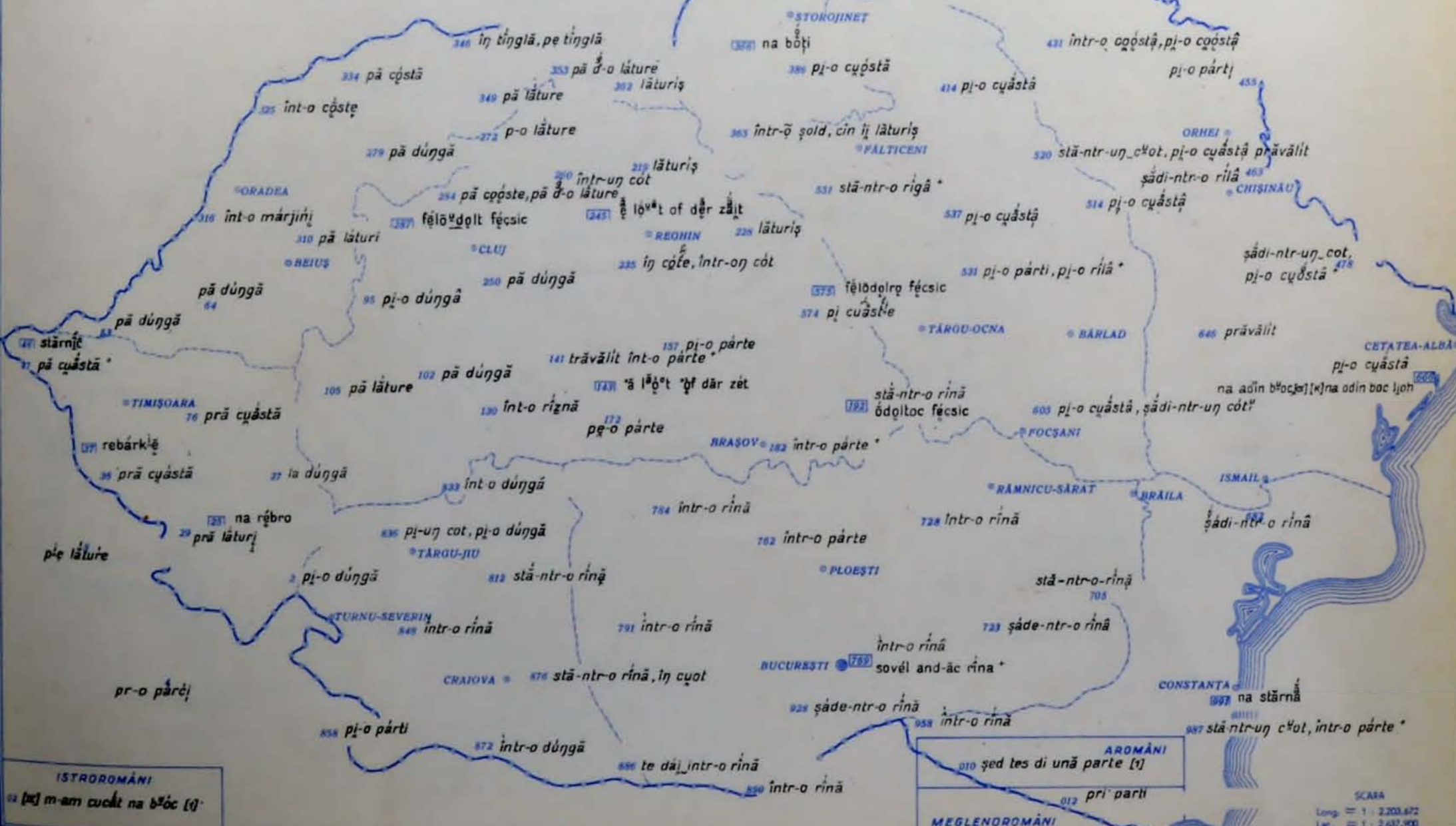
MĂ TOLĂNESC „JE RESTE VAUTRE” [2296]

ISTROROMÂNII
[x] m-am stegnit [perf 1]; [x] me stegnés

SCARA
Long = 1 : 2.203.672
Lat. = 1 : 2.637.900

(CULCAT) ÎNTR'O RÂNĂ „COUCHÉ SUR LE FLANC” [2297]

ISTROROMÂNII
[x] m-am culcat na b'oc [1]

SCARA
Long = 1 : 2.203.672
Lat. = 1 : 2.637.900

[2296]

I. Întrebare indirectă : Ce zici că faci când ziua întreagă, în loc să lucrezi, stai întins în pat ?
II. 141. să tot întîrnă-m-pat'î, n-are ho-dînă.
260. Subiectul a ezitat înfai să pronunțe cuvântul ; a zis că e ungueresc.
431. „Se zice și despre cai”.
848. I¹eneș.

[2297]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți când cineva e culcat așa (și arătam cum se pregătește cineva să se culce într-o rână sprijinit pe un cot) ?
II. 47. s-o răgimă^d dă mină.
141. stă-nt-ur-col'î, cu colul pe masă.
182. Întrebând dacă nu se zice într-o rână, am primit răspunsul : stă într-o rână, se zice când cineva stă în picioare cu un sold mai jos.
478. [e] într-o rîlă.
531. șădi răzămăt într-o rîlă.
551. stă-nt-ur-rigă o lecuiță pus zos nu dreb dîni; stăi lăturiș, „culcat de tot”.
[789]. „Doar într-o rână”.
987. într-o parte, fără col ; [e] stă-nt-ur-col, sprijinit în cot, cu picioarele înlinse.

M N

(CASA E) JOASĂ „LA MAISON EST) BASSE [2261]

I. Întrebare indirectă și prin gest. Arătând cu mâna cum e o casă joasă, am întrebat : Cum ziceți că e o astfel de casă ?
II. În majoritatea cazurilor, s'a răspuns : JOASĂ. S'a mai răspuns : e JOS CASA 4. 47. 64. 172. 310. 316. 349. 551. 666. SCUNDĂ 8. 27. 36. 182. 784. 812. 848. MĂRUNȚICĂ 705. 769. 886. 988. PEA JDS 102. 141. 346. JDS TARE 53. 278. MICĂ 192. 791. TUPILATĂ 228. 431. PEA JOASĂ 385. 399. MĂRUNȚĂ 889. 987. PEA AȘEZATĂ 2. și p'ia zos s'erju la ja 29. NU E ÎNALTĂ TARE 95. MAI JOS ÎN PĂREȚI 157. CĂ SĂ ZPȘĂ-M-PODU D-ASUPRA 219. JOASĂ DIN PĂREȚI 284. JOASĂ ÎN POD 353. MAI JOASĂ ÎN POD 514. TUPILATĂ JOS 537. PEA MĂRUNȚĂ 723. PITĂCĂ 658. PITITĂ LA VALE 872. MAI PITITĂ 876. PITICĂ 858. S'au dat două răspunsuri : JOS, SCUNDĂ 76. JOS JOASĂ 325. PEA MICĂ, PEA JOS 574. MICĂ TUPILATĂ 882. MĂRUNȚICĂ, MĂRUNȚĂ 728. MAI JOSITĂ, MAI JOS 762. ÎI PEE ZOS, ÎI ZUȘĂ. NU SE PEA ZICE " 893. SCUNDĂ, MICĂ 836.

D. [w] căsta cămbra le nisca 02. - oio, oadaia și zlojnică 012. -
M. : [ung] t'erpe o hăz 192, t'orpe 287, o'goc'on 575. -
[rut] nižeenciă xătcă 388, niscoje 666. -
[sărb] nebo nisco 25, sóba je ni-sca 37. -
[bulg] niscă 48, niscă cămeră 981. [sās] d'et hă's es nedar gābāt 143, d'et hă's as nidār 245. -
[pig] o chār xurdoró 769. -

GRAS „GRAS” [2265]

I. Întrebare indirectă și prin gest : Cum numiți un om cu mullă slănină pe el ?
II. Prelubindenii s'a răspuns GRAS, în punctul 812, cuvântul „gras” e explicat de subiect : al cu cărneă lăre pe [e]. S'au dat două răspunsuri : ZORAVÂN, GRAS 172, GRAS, vom cumplit 235.

D. : [w] grās (feta-i grāsa și česta āta maj uscāta) 02, grost' oio, gros oio. -
M. : [ung] cōvīer 192, cūvīr 287, cōvīer 575. -
[rut] toyst'ej, s'ejti 386, jīrni' čelo-vec 666. -
[sărb] dečbēl 25, dečbo 37. -
[bulg] dubjēl 48, dibjēl, [k] člās [m], člāsčā [f] 991. -
[sās] fat, d'ec 143, fat 245. -
[pig] o thulo 769. -

PORECLĂ PENTRU UN OM UMFLAT DE GRAS „SOBRIQUET POUR UN HOMME TRÈS GRAS” [2266]

I. Întrebare indirectă : Cum îl ziceți în glumă unui om umflat, de gras ce e ?
II. Dăm mai jos toate răspunsurile în transcriere fonetică : búftăy 2, bú-lăv [mai mult buhav de bolnav] 4, búr-ča 8, are untură [i] fuyōjē 27, gras ca um porc 29, năzdrăvăn 36, s-o tovār-rič ca ș-um p'orc 47, ūflāt, búfle, groznăt 53, burduhós 64, gras 76, li multă untură pi [e]l' 85, habajúc, așă 102, F 105, încălăt' 130, hrănit' 1, ca um búflețe 141, gras 157, grāsúnule ! 172, i cilt um butoi, s-o-ncălāt 182, bur-t'vós 192, încălāt 219, [e] încălāt, când are șalele late și e gras, burduhós 228, z'fendós (ca ū z'fand "putină"), bur-duhós 235, pútrād' 1, ca um porc " gras" 250, búžed 260, [š]ifós' 272, ncālāt 279, ncālāt 284, [e] s-o-ncālāt ca por-cu 310, pogān 316, [e] ncālāt b'ihē 325, încălāt d'ē cărnē 334, punihós 346, gras lăre 349, lări-i gras 363, abđē sã trāđā d'ē pútrəd, [e] și încālāt 362, búfli, búftos, [e] încălāt, un bou cu multă carne pe el' 365, pútrād d'j gras 386, búftit d'j gras 399, li gras ca um porc, [e] li-ncālāt așă ca um porc 405, burduhós, [e] d'isi cā-l'ncālāt li-ncārni, are carne multă pe el' 414, [e] s-o-ncālāt 431, gras ca um p'orc, bāhār'vós 455, F 463, li-aj-ncālāt 478, ūflātule !, [e] i-ó-bi s-ncālāt li 514, māj, iflālul' 520, li-ncālāt d'j gras 531, cilt om poloboc li-aj fācū d'j gras, încălāt 537, d'isi cā-i-ncālāt lāri 551, bārdāhānyós 574, b'irdānos' 605, [e] li-ncālāt d'j gras 646, li-ncālāt b'ini 666, grāsneq, [e] încălāt b'ini [sārācu [e]l, pārcā-i k'jopa] 682, [e] încālāt', pārcā-i hārānit' 705, gras ca um porc' 723, bur't'vósu, gr'vós' 728, are osizā la búrtā 762, ? 769, b'or'fós 784, pārcā-i ūmflāt 791, q'ifāt (cu cărneă mōale) 812, ūflāt 833, F 836, ? 848, busumflāt 858, māj, bušlōne, māj, pārcā-i butoi 872, iē-mpuși dā viy 876, mangól 886, botfojós 899,

ca p'orcū dā gras 928, gras ca um biyol' 938, botfojós [g], bur't'vōj [p] 987.
D. : [w] česla vom je grās ca și ri porc, [r] grās ca și riba o2, bú-čaf' oio, šiščā, šižmān o12.

SLAB „MAIGRE” [2267]

I. Întrebare indirectă : Cum numiți un om care n'are decât pielea și oasele pe el ?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns : SLAB. S'a mai răspuns : HIT-UIAN 260. 346. 349. 386, PERIT 272. 279. 316. 325, SLAB 29. 64. 455, SEC 130. 250. 353, USCAT 95. 228, SLĂBÂNOC 478. 520, MAI USCAT 102, AMĂRIT 362, USCĂCIOS 414, COSTELIV 886. S'au dat două răspunsuri : SLAB, USCAT 47. 182. 605. 723, SLAB, SLĂBÂNOC 192. 405. 431, m'ir-šau, uscāt 4, amārīt, h'iliyān 219, SLABUȚ, SLAB 235, PIERIT, SEC 284, USCAT, USCĂCIOS 310, h'iliyān, perit 334, amarit, omul', žitiyān "vita" 365, USCAT, h'iliyān 399, zlab și gālb'ın (a intră g'ingār'ița-h'ē) 872.

D. : [w] m'grāv (accentul pe r) 02. slap, uscat' oio, slābādūgnic o12. -
M. : [ung] sigoru 192, šuvāñ, šó-vāñ 287, šóyāñ, šāppōt 575. -
[rut] xud'ej 386, huddj 666. -
[sărb] slap, suf 25, slāb 37. -
[bulg] slap 48, tănāc, sub'f're " [k] slap 991. -
[sās] mō'xār 143, muāgār, gādrēyxt "uscāt" 245. -
[pig] o manuš o slābu, [l] o slā-bo 769. -

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CE ESTE GRAS „RÉPONSE À LA QUESTION : QU'EST-CE QUI EST GRAS ? [2269]

I. Întrebare directă : Ce este gras ?
II. S'a răspuns : PORCUL 2. 4. 8. 27. 36. 53. 76. 95. 102. 105. 130. 172. 192. 219. 228. 250. 310. 325. 334. 362. 365. 386. 399. 405. 414. 455. 463. 520. 537. 574. 666. 723. 769. 791. 812. 833. 836. 848. 858. 876. 886. 899. 928. 958. 012, VITA 36. 47. 141. 157. 235. 272. 310. 414. 431. 478. 531. 561. 674. 605. 646. 705. 728. 762. 784. 886. 899, BOUL 8. 219. 250. 279. 325. 334. 365. 431. 682. 723. 784. 858. 012, VACA 4. 250. 272. 431. 682. 723. 784. 012, CALUL 8. 192. 219. 431. 682. 723. 784, OMUL 64. 316. 349. 858, VITELE 284. 316. 682. 836, OMUL CARE TRĂIEȘTE BINE 29, CEL CARE ARE MULTĂ CARNE PE EL 353, BERBECELE 385, CEL CARE ARE UNTURĂ PE EL 514, PASĂREA 839, UNTURA 987. Nu s'a răspuns în punctele : 260. 346. 872. 02. 010.

[2289]

I. Întrebare directă: Cum ziceți: Mi-e foame?

II. 219. mî-i fîme.

260. mî-i fîme „se zice” într-altă lături.

284. mî-i fîme „zic cei” cărî-văță la școlă.

1566. „Așa sînt de flămînd încît nu pot umbla”. hofodna „flămîndă”.

551. cînd îi flămînd vomu.

1971. glânni smi [s].

ceptibil: s'î- în punctele 29 și 64).

S'a mai răspuns: ÎL DĂHULĂZĂ (ÎL DEHULĂ, l-o dehulăt' 130, ÎI DEHULĂ 172, s-a dăhulăt dă tot 182, al dăhuljăzâ 666, sâ duhuljăzâ 705, m-a dăhulăt' 723, m-a dăhulăt mîngca 762), ÎL SIA- BEȘTE DE PUTERE 141. 272, (sclăbesc [s]) 279. 346, l-o oborît îmbrătrînețja 167, a isprăvit puțlerga 192, l-o agûs slăbguș 362, l-îngrieunâ pî vom 365, l-o mujet 405, l-o ngreoplăt 420, ÎI SKIMOSĂȘTI 682, nû maj puâte 726, pjer- [z] puțlerga 789, l-a topit 812, scade putere dăpe vom 848. ÎI DOBĂRĂ 886, ÎI OBOȘTE 899, ÎI FACE NEPUTINCOS? 958, ÎI FACE SĂ FIE NEVOIĂȘI 987. S'au dat două răs-punsuri: i-o lîț puțerile, l-o slăbit 105, o slăbit dē tot dē bătrîn s-e-i, l-o mîncăt 333, slăbēște, ÎI POCEȘTE 876, o firșește pā putere 928.

D.: ? 02, ? 010, bitirneșta l-ari pri-tăjat 012.

SLĂBIT DE BĂTRÂNEȚE „AFFAIBU PAR L'AGE”

[2274]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om bătrîn pe care bătrînețea l-a lăsat fără puteri?

II. În majoritatea cazurilor s'a răs-puns: SLĂBIT. S'a mai răspuns: SLAB 2. 219. 250. 310. 346. 349. 399. 455. 514. 551. 666. 812. 872, DĂHULĂT (dehu-lăt' 130. 172, dăhulăt 182, duhulă dă tot' 705, dăhulăt' 723, dăhulăt 762), SLĂBIT DE BĂTRÂNEȚE 36. 76. 95. 284. 478.

SLĂBIT DE PUTERI 105. 141. 272, NEPUTINCIOS 192. 228. 958, SLAB DE BĂTRÂNEȚE 102. 414, NU MAI ARE PUTERE 769. 876, LĂBĂ-RIT DĂ BĂTRÎN s, slăbănog 27, s'lab dă puțer' 29, ÎI AMUJÏ DĂ LUCRU 47, țari slab 896, lreçut 520, s-o rub dim puțle re 574, dăkobyit dă bătrînețe 899. S'au dat două răspunsuri: sclab, o sclăb- dît 325, skilav, skimosit 882, a cazăt, l-a dobărit 858, girbov de bătrîn, gir-bovit 887.

Nu s'a răspuns în punctele 64. 157. 279. 365. 405. 431. 646. 728. 836. 848. 886. 928.

D.: ? 02, ? 010, prităjat 012.

M.: [ung] őngge őngg 192, őngge 287, őnggęckę, őrdtjen 575.

[rut] mizerăc, mizerăc slăbosēfi 366, slăbiti 669.

[sărb] slap 25, őpet slăb 37.

[bulg] slap 48, tšęc 991.

[săș] șvoș 143, șvoș 245.

[fig] o slăbo dă s'jâ „slab de tot” 769.

GROS „GROS”

[2276]

I. Întrebare indirectă și prin gest: Cum ziceți că este un om când este așa (și arătam cu mînilor că este gros)?

II. În marea majoritate a cazurilor s'a răspuns: GROS. S'a mai răspuns: TRUNCIOS 285. 858, grosomân' 130, zdrăvăn' 172. S'au dat două răspunsuri: gr'os, țăpân 27, zdrăvân, gros 105, gros' și yigân, sănătos* 346, înçălăt, un om*, gros

„un obiect” 353, robușt, [k] gros 320, plin, gros see.

D.: [z] grōš jăjet 02, gros 010, gros 012.

„un obiect” 353, robușt, [k] gros

320, plin, gros see.

D.: [z] grōš jăjet 02, gros 010, gros 012.

PORECLĂ PENTRU UN OM GROS

„SOBRRIQUET POUR UN HOMME GROS”

[2277]

I. Întrebare indirectă: Cum îl porecli-ți pe unul foarte gros?

II. În multe puncte nu s'a răspuns de loc. Răspunsurile obținute le dăm mai jos în transcriere fonetică: újčē cît îj căftălănu asta 2, lutiču ăia 4, burcicănōs, búrcă 8, ÎI CA UM VAZ- dă gros 29, omănyōc 47, bulicănōs 53, ū vorvăt dă vom „au lucrat Croați la păduri, erau oameni tari” 76, bu-hăjōs' 102, päre cã țēj bică „taur” 105, grosomân' 130, ca um butuč' 141, gros ca um butuč 157, mǎ, urjășule! 172, pintecōs 182, čilav, hălăyōj, hălăyōjē [f] 219, [r] vojnic!, [v] vojic 228, [k] borōs 235, gros ca o búčē 250, bendēyōs' 272, grosolōc 326, ōj ca hur-dăku, zicē, dē gros 334, trunțr, unul mic și gros* 346, înçălăt 353, lat d-o to-poriștē-n kăpt 362, butōs 365, ÎI CÎI O BUȘTUHANĂ (om brad scorborōs, mărj) 388, burduhōs 399, burduhōs 405, bur-duhōs 431, burduhōs 458, pintic'ōs 463, grōsulj! 478, bírdhănōs 514, burdu-hōsulj! 520, bírdhănōs 537, mǎhălōs' 605, preș' gros 666, ūflăt' 705, virtōs' 723, grās' 728, buligăj' 762, borōs 769, búrtōs, bălīgăr! 791, burōs 848, trujkōs 858, părăc-ı bulōj 872, preș je burōs 876, părăc-ı j udubilēj 899.

D.: ? 02, ? 010, bitirneșta l-ari pri-tăjat 012.

SLĂBIT DE BĂTRÂNEȚE „AFFAIBU PAR L'AGE”

[2274]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om bătrîn pe care bătrînețea l-a lăsat fără puteri?

II. În marea majoritate a cazurilor s'a răs-puns: SLĂBIT. S'a mai răspuns: SLAB 2. 219. 250. 310. 346. 349. 399. 455. 514. 551. 666. 812. 872, DĂHULĂT (dehu-lăt' 130. 172, dăhulăt 182, duhulă dă tot' 705, dăhulăt' 723, dăhulăt 762), SLĂBIT DE BĂTRÂNEȚE 36. 76. 95. 284. 478.

SLĂBIT DE PUTERI 105. 141. 272, NEPUTINCIOS 192. 228. 958, SLAB DE BĂTRÂNEȚE 102. 414, NU MAI ARE PUTERE 769. 876, LĂBĂ-RIT DĂ BĂTRÎN s, slăbănog 27, s'lab dă puțer' 29, ÎI AMUJÏ DĂ LUCRU 47, țari slab 896, lreçut 520, s-o rub dim puțle re 574, dăkobyit dă bătrînețe 899. S'au dat două răspunsuri: sclab, o sclăb- dît 325, skilav, skimosit 882, a cazăt, l-a dobărit 858, girbov de bătrîn, gir-bovit 887.

Nu s'a răspuns în punctele 64. 157. 279. 365. 405. 431. 646. 728. 836. 848. 886. 928.

D.: ? 02, ? 010, prităjat 012.

M.: [ung] őngge őngg 192, őngge 287, őnggęckę, őrdtjen 575.

[rut] mizerăc, mizerăc slăbosēfi 366, slăbiti 669.

[sărb] slap 25, őpet slăb 37.

[bulg] slap 48, tšęc 991.

[săș] șvoș 143, șvoș 245.

[fig] o slăbo dă s'jâ „slab de tot” 769.

GROS „GROS”

[2276]

I. Întrebare indirectă și prin gest: Cum ziceți că este un om când este așa (și arătam cu mînilor că este gros)?

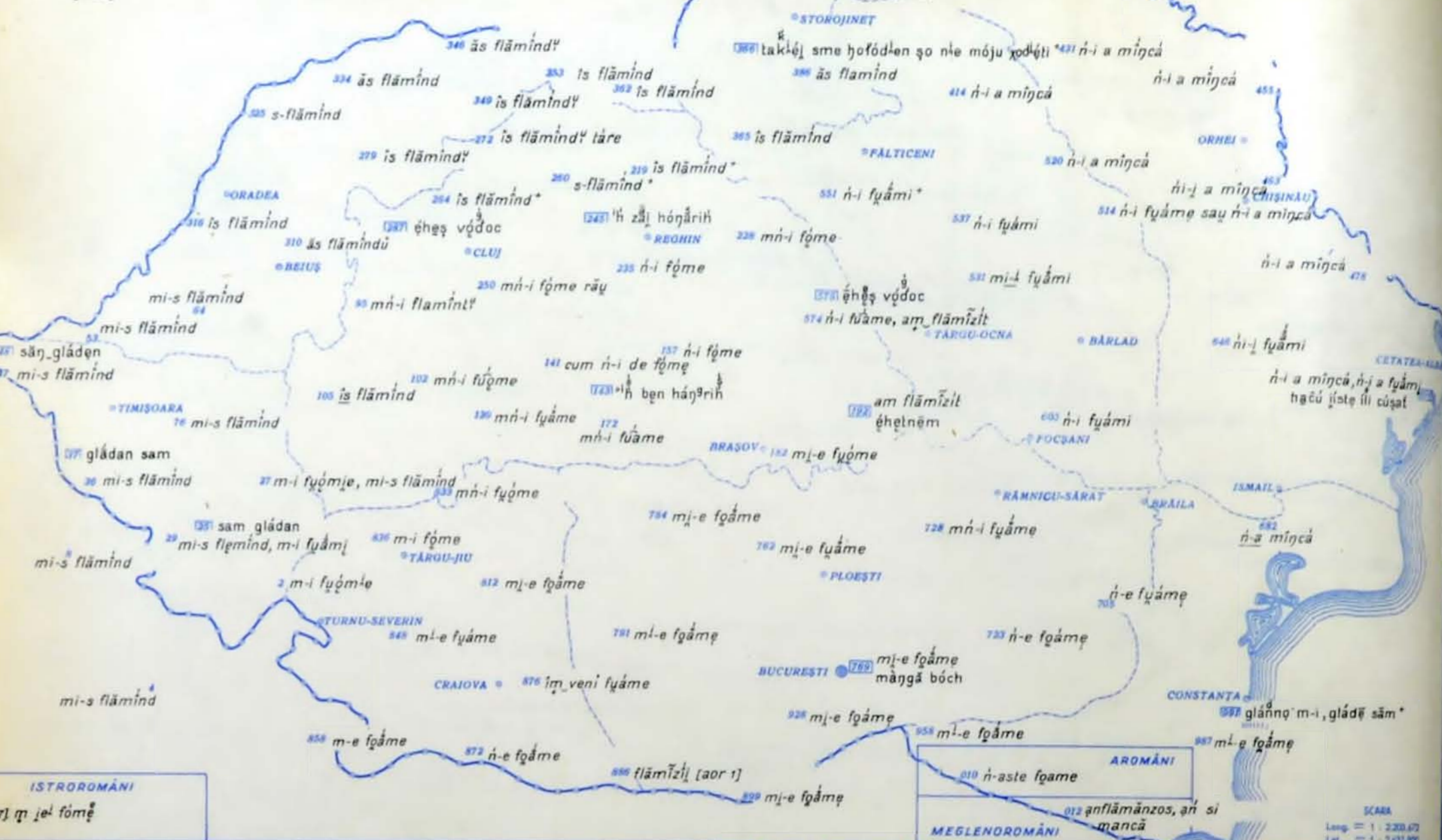
II. În marea majoritate a cazurilor s'a răspuns: GROS. S'a mai răspuns: TRUNCIOS 285. 858, grosomân' 130, zdrăvăn' 172. S'au dat două răspunsuri: gr'os, țăpân 27, zdrăvân, gros 105, gros' și yigân, sănătos* 346, înçălăt, un om*, gros

„un obiect” 353, robușt, [k] gros 320, plin, gros see.

D.: [z] grōš jăjet 02, gros 010, gros 012.

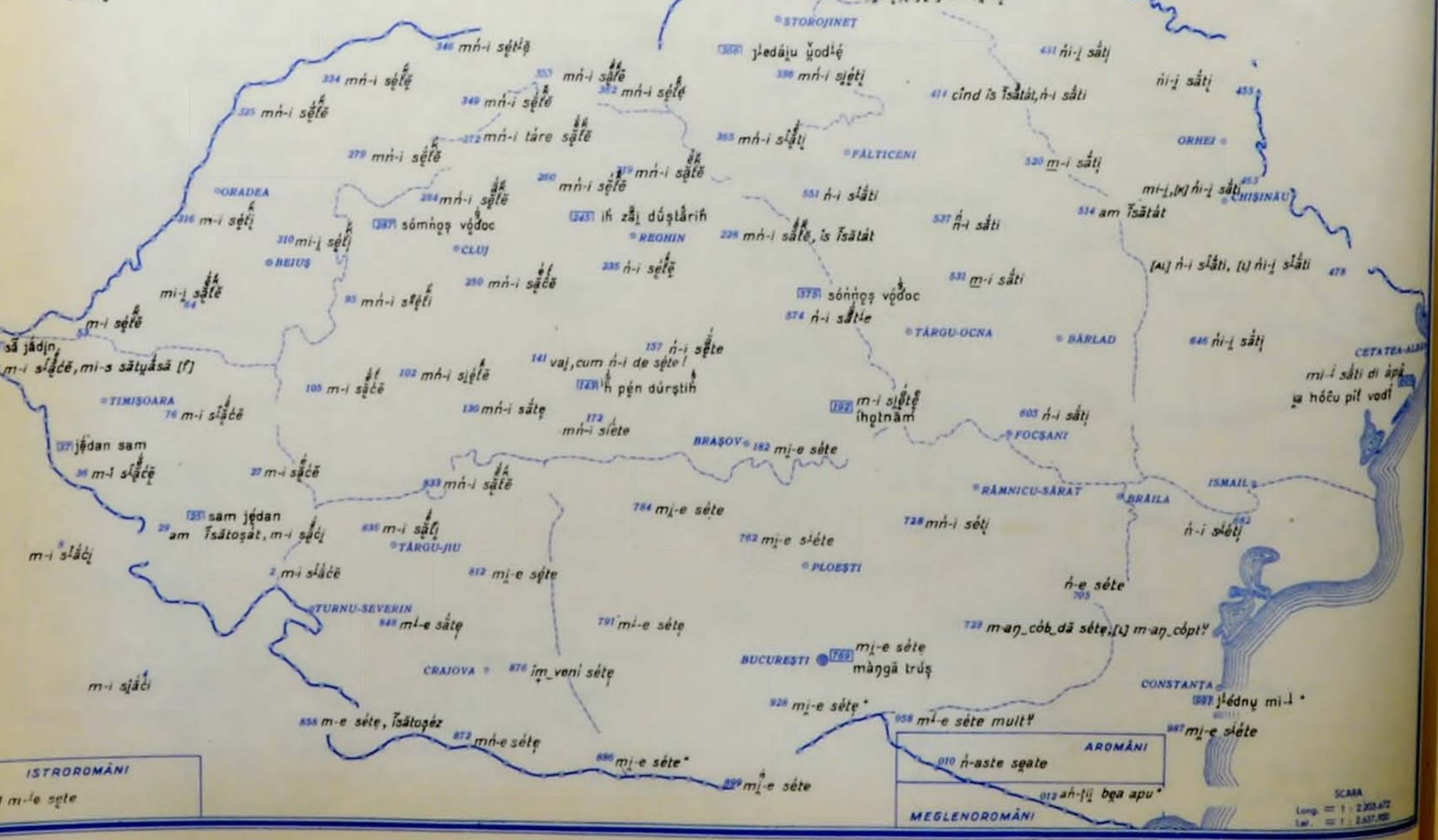
MI-E FOAME „J'AI FAIM”

[2299]

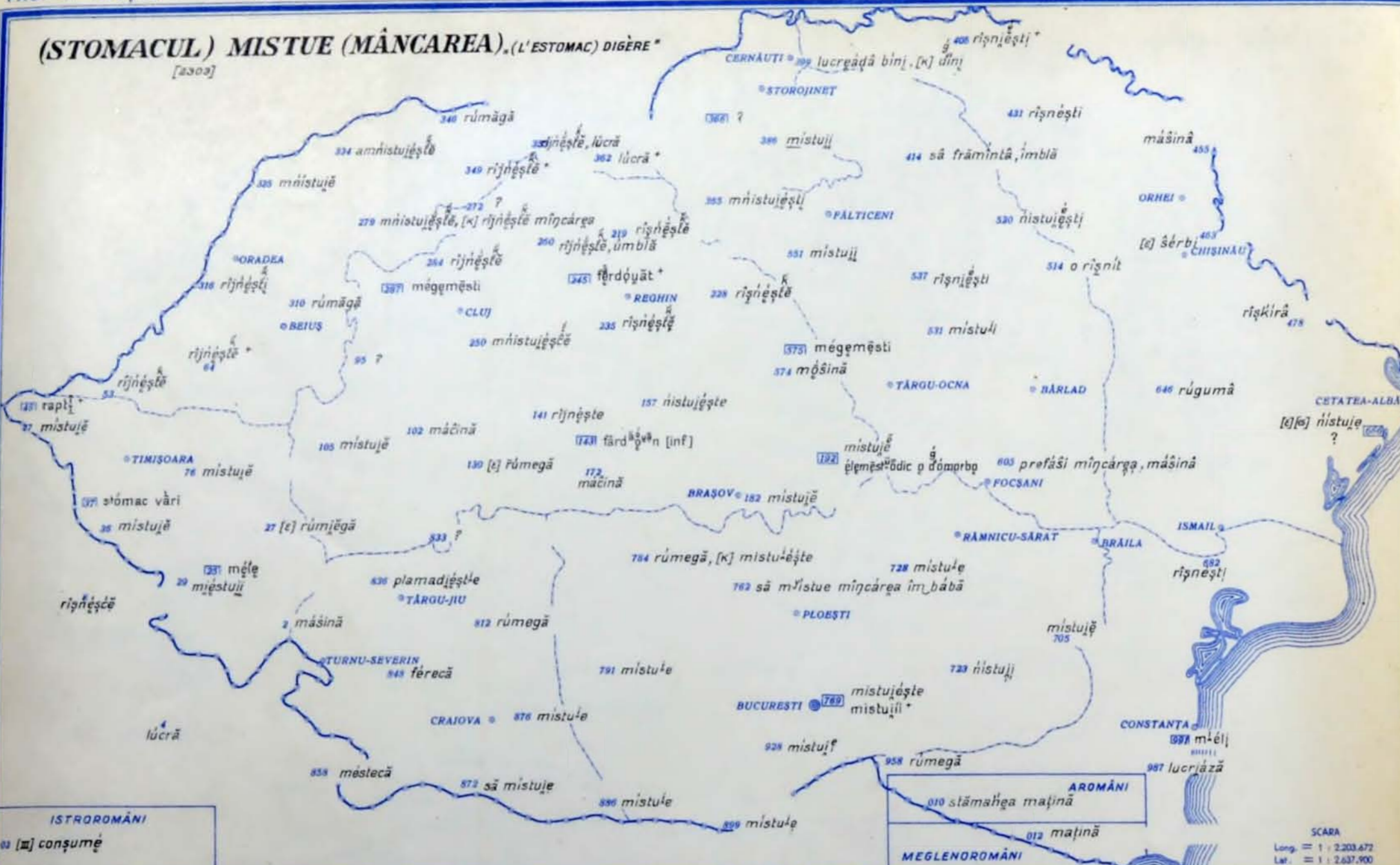

MI-E SETE „J'AI SOIF”

[2301]

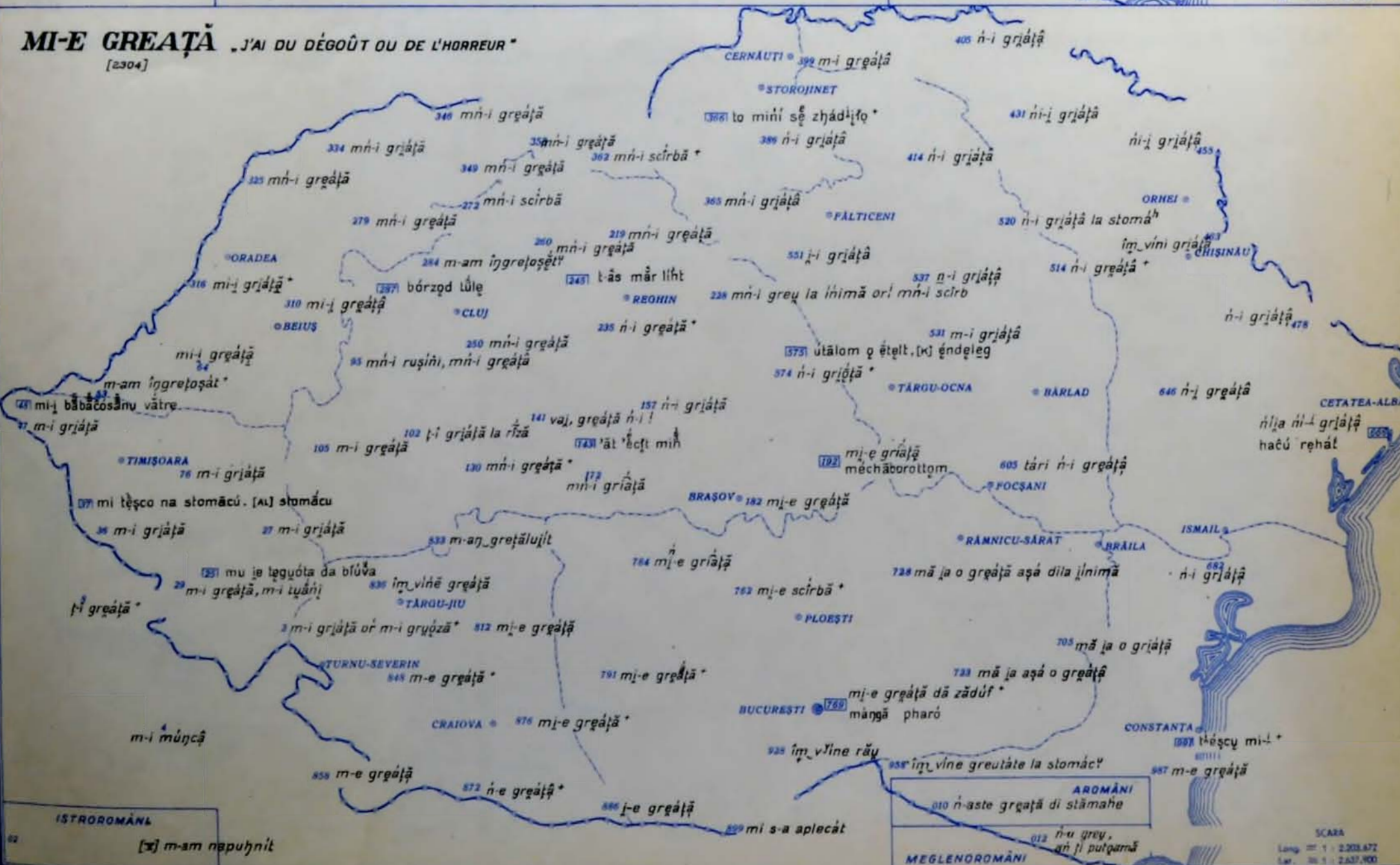

(STOMACUL) MISTUE (MÂNCAREA) „(L'ESTOMAC) DIGÈRE” [2303]

ISTROROMÂN
[x] conșumē

MI-E GREĂȚĂ „J'AI DU DÉGOÛT OU DE L'HORREUR” [2304]

ISTROROMÂN
[x] m-am napuhnîl

[2303]

I. Întrebare indirectă: Ce face stomacul cu mâncarea?

II. 47. stomac.

[48] stumăca raplî jădehetu 'stomacul mistue mâncarea'.

64. stomăcu.

[243] dîr mîușî țîrdîyăt dît 'asîr'.

349. rîza rîjîștî. v. nota la harta Nr. 64.

STOMAC.

362. În lucră rînja, dacă-s vom sănătôs.

405. rînja rîjîștî 'rânza este lângă bu'.

Cf. nota la harta Nr. 64: STOMAC.

605. stomăju.

[769] mistujii o xamôs andă mândî 'mistue mâncarea în mine'.

[2304]

I. Întrebare directă. Cum ziceți? Mi-e greață?

II. 2. cînd mi s-a nîyôrît de-o mîncare căre nu-m plășî.

8. dacă-ș vîhî să vomî.

35. Î vîhî jîg pî grumăz.

130. cîn țî stîi de čevă.

255. o să vîrs.

316. vîhî și-ș cîdă rău „să vîrs”.

362. vaj. greăță mî-i: dacă m-am spîrîlît nîpîa.

365. [u] țîhîdîlîo.

514. say am vîrsăt.

574. mă cîlică lă stomăj.

762. În căde grîjîțî oă cîldîră.

769. țî cîrîge nădușîlîi, țî vine amețîgîi.

791. În vine rău.

848. cîn mînînc čeva rău.

872. cînd ți dîrîe căpu, țî vine rău dîlî nî-mă.

876. mi sâ scribî.

991. [u] hîșcu mi-î.

M N

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CE E GROS?

„RÉPONSE À LA QUESTION: QU'EST-CE QUI EST GROS?”

[2280]

I. Întrebarea a fost pusă astfel: Ce e gros?

II. S'a răspuns: LEMNUL 2.4.8.27.53.76.95.102.105.141.219.235.250.279.310.316.325.334.346.349.405.414.574.705.723.812.833.836.886.928.1034.1437.1456.1463.514.520.551.646.666.762.987. OMUL 316.414.520.551.705.858.899.958. POMUL 386.431.682.728.784.858.899.072. VITA 316.478.682.769.784.872.958. BUTEA 29.102.228.784.848. BOUL 250.365.791.876. BUTUCUL 182.353.605. CALUL 192.414. CE E TORS GROS 47.551. SACUL 53.551. VACA 250.876. BĂRNA 362. BIVOLUL 172. BUȘTEANUL 812. CARE E GRAS 64. CASTANUL 812. CE E PLIN, ROTUND 36. CEARȘAFUL 47. CUPTORUL 284. FUNIA ÎMPLÊTÎȚĂ ÎN 6 VIȚE 399. HAINA 47. DOGONUL 399. PORCUL 876. PUTINA 848. ȘALCIA 791. ȘTEANGUL LA HAM 399. TRUPUL 157. Nu s'a răspuns în 150.260.272.557.02.010.

CARNE

„CHAIR, VIANDE”

[2283]

I. Întrebare indirectă și prin gest: Cum nu-miți aceasta ce are arul pe oase? După ce s'a răspuns CARNE, întrebam: Dar aceea, de viată, ce se mînăncă, tot așa o numiți?

II. Pretutindeni s'a răspuns: CARNE, cu înțelesul și de „viandă”. În următoarele puncte, informatorii au făcut unele observații:

pișînă „e carnea (cîrîj) fragedă, fără oase”

2. mușî. [k] cîrîh 228, cîrîe [de om], cîrîh dîe mîrbă 'viată' 346, pișîjîe se zice adeseori cîrîii de mîncare * 353, înrîgîjî cîrîjî „după ce o tai”: jî, o bucă ōj mușî 365, cîrîj dî porc 399, mîcră „fără oase”, cîrîj cu yâsă cu tot), boșî cu cîrîi 483, mîcră [v. nota precedentă], cîrîi say čolân 'viandă' 666, cîrîe cu 405 'viandă' 723.

D.: ? 02, mîcîlîră 010, mîncîlîră 012.

MĂ ODHINESC „JE ME REPOSE”

[2294]

I. Întrebare indirectă: Când ești ostenit tare și te mai oprești din lucru, cum zici: stau și?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: MĂ ODHINESC. S'a mai răspuns: ODHINESC 4.8.27.29.36.47.858.872. MĂ ODHINESC 76.582.769.812.876.886.928.958, ODHINESC 150.310.723.848, MĂ ODHINESC 899.987, mă odîn 2, mă hîdîhî 102, hîdîhî [i] 835. S'au dat două răspunsuri: mă hîdîhîesc, mă răsîflu 219, răsîflu, hîdîhîesc 172, te odîhîeșî [2], sâ măi răsîflu [sub j] 182, sâ ma hîdîhîesc [sub j] 1, [n] odîhîeșî „așa vorbesc cei care știu carte” 365, mă hîdîhîeșî, [x] hîdîhîeșî 520, mă hîdîdîn, mă hîdîhîeșî 666, sâ ostojîșî obosîi [2], hîdîhî [i] 836.

D.: [x] meșî zăcî, [x] me počînîs 02, apusîsescu, mi discurm 010, mi dăzmăros 012.

M.: [ung] pîhen meșîhîsîc 192, pîhen 287, FLOCOȘ 105.172.316.362, bîrîc, ARE PĂR MULT PE EL 886.

D.: [x] cosmîi 02, pîros 010, pîros 012.

M.: [ung] sîrîșî 192, ôlîgî mind 0 meșîom, sîrîșî 287, sîrîșî 575.

[rut] yojîjîstîjî 366, mohnîjî lîi volostîjî 666.

[sârb] flîcîjî 25, mălav 37.

[bulg] mîdîgu cîsme [lma] 48, vîtrîi 991.

[sâs] bîhîșîert 443, bîhîșîert manč 245.

[fig] - 769.

PĂROS

„FOULU”

[2284]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unui om plin de păr pe el?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: PĂROS. S'a mai răspuns: FLOCOȘ 36.76.250.260.272.279.284.310.349.353.565.586.574.846.855.836.848, ARE PĂR MULT PE EL 728.762.928, FLOTOCOS 102. S'au dat două răspunsuri: PĂROS, FLOCOȘ 105.172.316.362, bîrîc, ARE PĂR MULT PE EL 886.

D.: [x] cosmîi 02, pîros 010, pîros 012.

M.: [ung] sîrîșî 192, ôlîgî mind 0 meșîom, sîrîșî 287, sîrîșî 575.

[rut] yojîjîstîjî 366, mohnîjî lîi volostîjî 666.

[sârb] flîcîjî 25, mălav 37.

[bulg] mîdîgu cîsme [lma] 48, vîtrîi 991.

[sâs] bîhîșîert 443, bîhîșîert manč 245.

[fig] - 769.

(MĂ) MÂNĂNCĂ (PIELEA)

„(LA PEAU ME) DÉMANDE”

[2288]

I. Întrebarea a fost pusă astfel: Ce e gros?

II. S'a răspuns: LEMNUL 2.4.8.27.53.76.95.102.105.141.219.235.250.279.310.316.325.334.346.349.405.414.574.705.723.812.833.836.886.928.1034.1437.1456.1463.514.520.551.646.666.762.987. OMUL 316.414.520.551.705.858.899.958. POMUL 386.431.682.728.784.858.899.072. VITA 316.478.682.769.784.872.958. BUTEA 29.102.228.784.848. BOUL 250.365.791.876. BUTUCUL 182.353.605. CALUL 192.414. CE E TORS GROS 47.551. SACUL 53.551. VACA 250.876. BĂRNA 362. BIVOLUL 172. BUȘTEANUL 812. CARE E GRAS 64. CASTANUL 812. CE E PLIN, ROTUND 36. CEARȘAFUL 47. CUPTORUL 284. FUNIA ÎMPLÊTÎȚĂ ÎN 6 VIȚE 399. HAINA 47. DOGONUL 399. PORCUL 876. PUTINA 848. ȘALCIA 791. ȘTEANGUL LA HAM 399. TRUPUL 157. Nu s'a răspuns în 150.260.272.557.02.010.

MÂNĂNCĂRIME „DÉMANGEAISON”

[2289]

I. Întrebare indirectă: Când vă mînăncă într'una pielea, cum îi ziceți la aceea? Ziceți că areți...?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: MÂNĂNCĂRIME. S'a mai răspuns: MÂNĂNCĂRIMUL 2.4.8.27.29.36.47.858.872. MĂ ODHINESC 76.582.769.812.876.886.928.958, ODHINESC 150.310.723.848, MĂ ODHINESC 899.987, mă odîn 2, mă hîdîhî 102, hîdîhî [i] 835. S'au dat două răspunsuri: mă hîdîhîeșî, mă răsîflu 219, răsîflu, hîdîhîeșî 172, te odîhîeșî [2], sâ măi răsîflu [sub j] 1, [n] odîhîeșî „așa vorbesc cei care știu carte” 365, mă hîdîhîeșî, [x] hîdîhîeșî 520, mă hîdîdîn, mă hîdîhîeșî 666, sâ ostojîșî obosîi [2], hîdîhî [i] 836.

D.: [x] meșî zăcî, [x] me počînîs 02, apusîsescu, mi discurm 010, mi dăzmăros 012.

M.: [ung] pîhen meșîhîsîc 192, pîhen 287, FLOCOȘ 105.172.316.362, bîrîc, ARE PĂR MULT PE EL 886.

D.: [x] cosmîi 02, pîros 010, pîros 012.

M.: [ung] sîrîșî 192, ôlîgî mind 0 meșîom, sîrîșî 287, sîrîșî 575.

[rut] yojîjîstîjî 366, mohnîjî lîi volostîjî 666.

[sârb] flîcîjî 25, mălav 37.

[bulg] mîdîgu cîsme [lma] 48, vîtrîi 991.

[sâs] bîhîșîert 443, bîhîșîert manč 245.

[fig] - 769.

[2306]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unuia care se sperie repede de orice? (Se zice mai cu seamă despre cal).
II. Întrebare directă: Cum îi ziceți unuia care se sperie repede de orice? (Se zice mai cu seamă despre cal).

[2309]

I. Întrebare indirectă și prin gest. Imitând mișcările, întrebăm: Cum îi ziceți când cineva face apă, din pricină că i-e somn?
II. Întrebare directă: Cum îi ziceți când cineva face apă, din pricină că i-e somn?

MN

IMI ÎNCORD TOATE PUTERILE

„JE FAIS TOUS MES EFFORTS” [2298]
I. Întrebare directă: Ditind propoziția așa cum e în titlu, am întrebăm: Cum îi ziceți la acțiunile aici în sa?
II. În majoritatea cazurilor s-a răspuns: IMI PUN TOATĂ PUTEREA. S-a mai răspuns: PRIND CU TOATĂ PUTEREA 55, 95, 284, CU TOATĂ PUTEREA 44, 405, 812, MĂ SUPUN DIN TOATE PUTERILE 76, 846, IMI SUPUN TOATE PUTERILE 2, MĂ OPINESC DIN TOATE PUTERILE 36, MI-AM DAT TOATĂ PUTEREA 157, ÎMI ÎNTĂRESC TOATE PUTERILE 172, MĂ ÎNCORDEZ LA LUCRU 182, [e] m-am lărtăzuit 226, DIN TOATĂ PUTEREA 235, AM PRINS DIN TOATE PUTERILE 250, MĂ ÎNTEPENESC ÎN TOATĂ PUTEREA 260, MĂ REPEZESC SĂ RIDIC CEVA GREUTATE 292, PRINDUȘI CU TĂTĂ PUTEREA 310, ÎMI DAU TOATĂ PUTEREA 325, ÎMI STRĂNG TOATĂ PUTEREA LA CALĂ 334, ÎI CĂTĂ TĂTĂ SINALĂTĂ LUI, CA SĂ O RĂDĂNĂ 352, SĂ ÎNCORDEZ 362, MĂ-FULIC, NU ÎI-FULICĂ APĂ GRILEȘI 365, MĂ OPINESC 437, PUNI, MĂI, SÎLA 5-AI RIDICĂ 478, RIDIC DIN GREU 520, RIDIC CU TOATĂ PUTEREA MEA 505, ÎNCORDEZ TOATE VINELI 784, ÎI RŪPE ÎNIMĂ 876, CU TOATĂ ÎNIMĂ 886, RIDIC DIN PUTERI, DIN TOATĂ PUTEREA 899, SĂ UMFLĂ LA ... 928, MĂ ÎNCORDEZ 987. S-au dat două răspunsuri: MI-AM PUS TOATE PUTERILE, M'AM UMFLAT DIN TOATE PUTERILE 29. ÎNCORD TOATE PUTERILE, ÎMI PUN TOATE PUTERILE 105. Nu s'a răspuns în 4.

FLĂMÂNZEȘC

„LA TRIM ME PREND”

[2300]
I. Întrebare directă: Ziceți FLĂMÂNZEȘC?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns FLĂMÂNZEȘC. S'a mai răspuns: ÎN FLĂMÂNZEȘC 54, 442, 812, 846, 858, 876, 899, SUNT FLĂMÂNDE 102, 386, MĂ E A MÂNCA 478, 646, MI-SĂ ÎLĂMÎND 2, M'AM FLĂMÂNZEȘC 157, MĂ FLĂMÂNZEȘTE [transitiv] „nu-mi dă de mâncare”. S-au dat două răspunsuri: AM FLĂMÂNZEȘC, MI-E A MÂNCA 478.
D. [x] tipos Văma 02, ađun 019, anflămânzós 012.

SETOS „ALTÉRÉ”

[2302]
I. Întrebare directă: Cum îi ziceți despre cineva că e setos?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: sâltôs af sâltôs 2, mi-s sâltôs 4, așă mi-z, dă sâltôs 8, sâltôs 27, sâltôs 29, sâltôs 34, mi-s sâltôs 47, mi-s sâltôs 53, sâltôs 64, sâltôs 76, seșôs 85, setôs 102, lo sâltôs 100, sâltôs 100, + 141, setôs 157, sâltôs 172, sâltôs 182, setôs, sâltôs 192, sâltôs 219, sâltôs 228, sâltôs 235, sâltôs 272, sâltôs 279, sâltôs 284, seșôs 310, sâltôs 316, s-sâltôs 325, sâltôs 324, 344, sâltôs 349, 355, 359, am sâltôs 405, sâltôs 414, sâltôs 437, sâltôs 458, sâltôs 463, 478, 504, 511, sâltôs 520, s-sâltôs 537, 557, am sâltôs 557, sâltôs 574, sâltôs 582, da sâltôs 591, sâltôs 597, sâltôs 612, sâltôs 612, + 728, 742, 742, 742, sâltôs 789, setôs 794, 791, 791, sâltôs 833, sâltôs 836, sâltôs 846, sâltôs 850, seșôs 872, 876, 886, sâltôs 899, 928, 938, țare-s setôs 147.
D. [x] sâltôs napit [7] 02, tot al [i] dea apu 012.

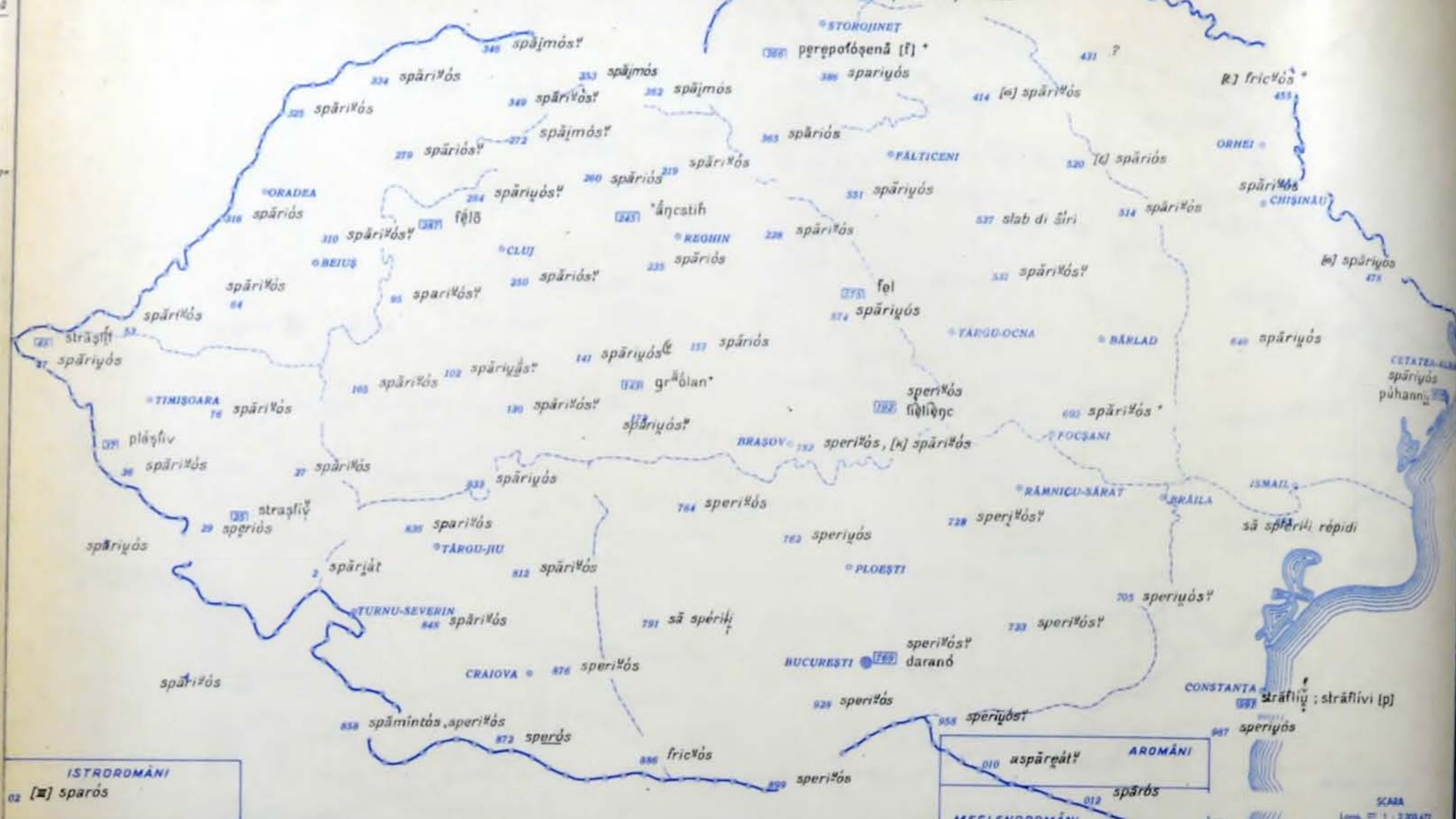
RĂS „LE RIRE”

[2305]
I. Întrebare directă: Se zice pe aici RĂS? (Când auzi pe cineva râzând, însă nu-l vezi, zici că-l cunoști după răs?)
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: RĂS. S'a mai răspuns: RĂSET 666, 899, 928, 915, 76. Pluralul, în cele mai multe puncte, nu s'a putut obține. Pentru punctele unde s'a dat și pluralul, acesta are formele: RĂSURI 27, 29, 64, 102, 105, 157, 172, 192, 272, 284, 310, 349, 365, 455, 374, 405, 482, 784, 833, 848, 987, RĂSETE 380, 463, 520, 728, 899, 938, răsuri, răsote 858.
În punctele următoare nu s'a răspuns cu un substantiv, ci cu verbul A RĂDE: 2, 36, 53, 630, 182, 228, 250, 260, 310, 314, 357, 705, 791, 836, 872.
D. [x] jo me çdu [accentul pe ç] 02, aris 010, rōdri 012.
M. [ung] nēvētēp 192, çp[ç]gās 287, rōhdg, çp[ç]g 575.
[rut] [e] smix 360, smiçç[ç] 646.
[sarb] smeç 25, smejânê 37.
[bulg] smeç 48, smja 991.
[os] dât lēçç, dâ gâldjēn 143, dēt lōçç 243.
[[ig] sostar asās? „ce rāzi?” 769.

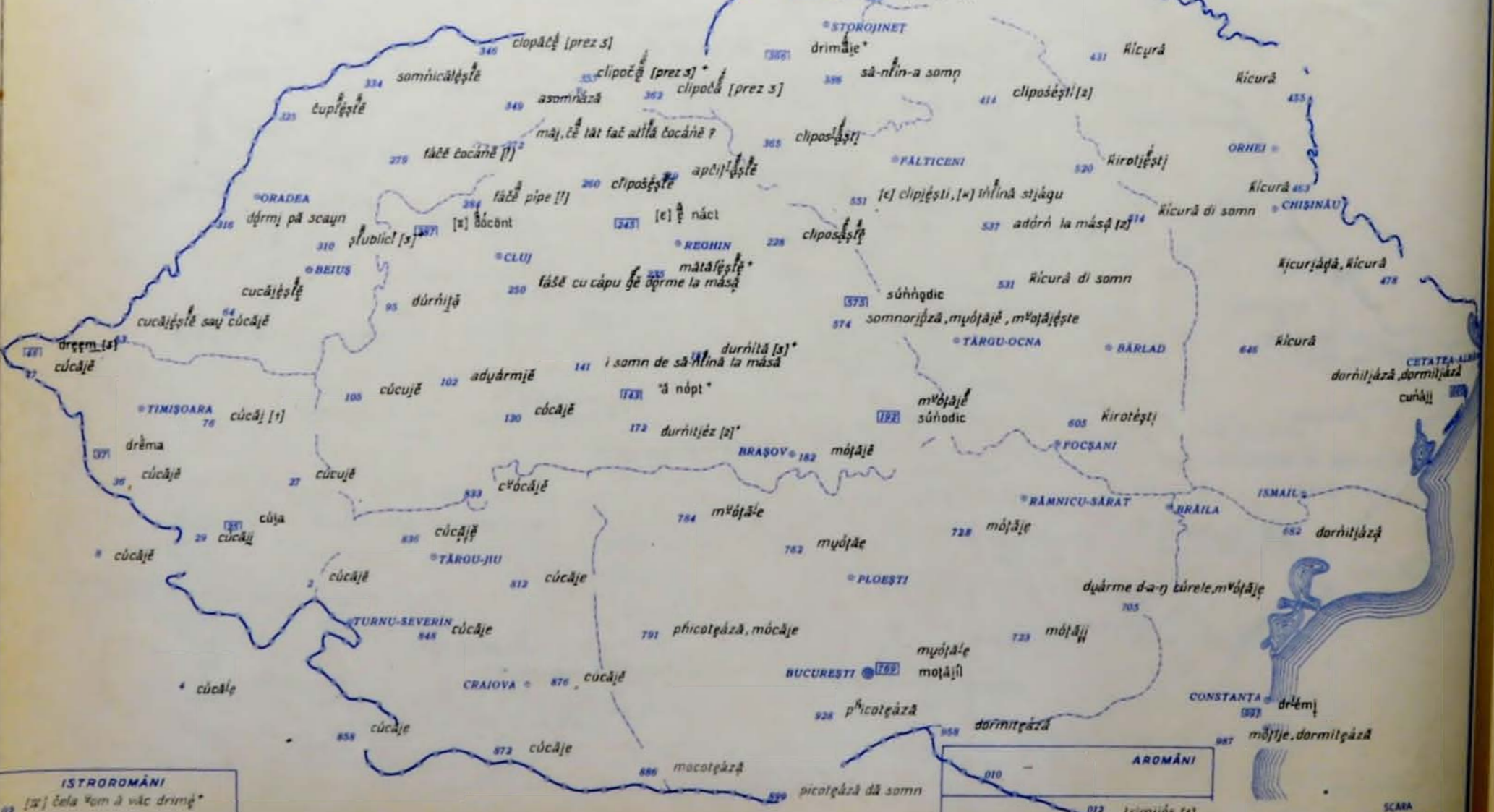
ZĂMBEȘTE „L SOURIT”

[2305 bis]
I. Întrebare indirectă. Zămbind, întrebăm: Când cineva nu râde, ci face numai apă, cum îi ziceți că face?
II. Întrebarea a fost pusă numai în puține puncte. Dăm mai jos răspunsurile (din localitățile unde a fost pusă întrebarea) în transcriere fonetică: sâ zîmbēștē 4, jîmbiçç[ç] 8, o jîmbit o [r] a rîdē [perç] 47, omhizçç[ç] a rîdē 95, zîmbēștē 192, [e] o zîmbiçç[ç] a zîmbiçç[ç] [perç] 235, umlezăz, a rîdē: o umlezăz a rîdē [perç] 310, rîdē pi sup miu-1 içç 409, s-o zîmbiçç[ç] a rîdē [perç] 431, sâ jîmbiçç[ç] 455, sâ zîmbiçç[ç] a rîdē 463, zîmbiçç[ç] 460, sâ zîmbiçç[ç], sâ zîmbiçç[ç] di rîs 646, zîmbiçç[ç] sâ rîdē 882, zîmbiçç[ç] 923, zîmbiçç[ç] sâ rîdē 728, zîmbiçç[ç] sâ rîdē 769, zîmbiçç[ç] 769.

SPERIOS „PEUREUX” [2306]

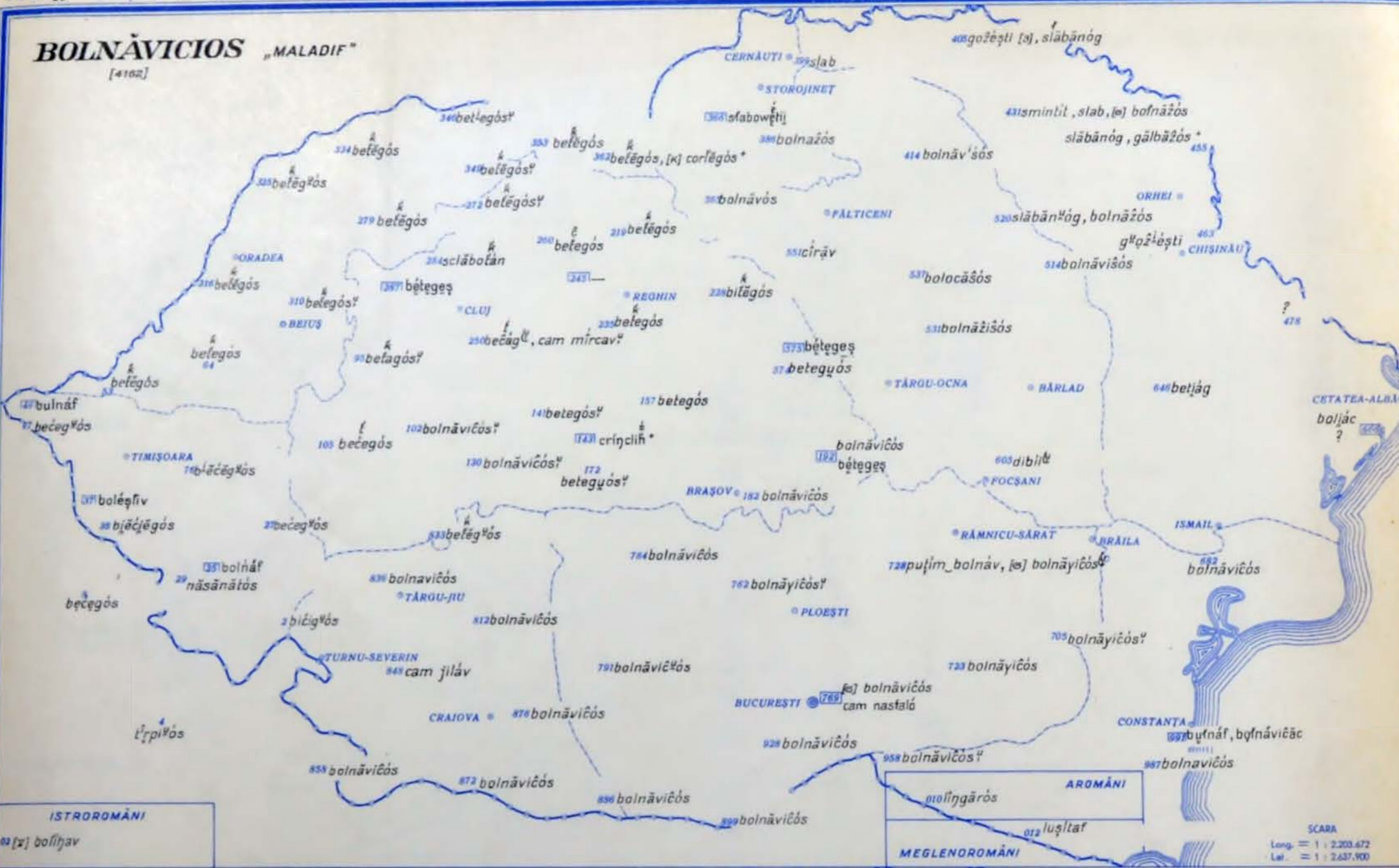

MOTĂE „IL ODELINE DE LA TÊTE (DE SOMMEIL)” [2309]

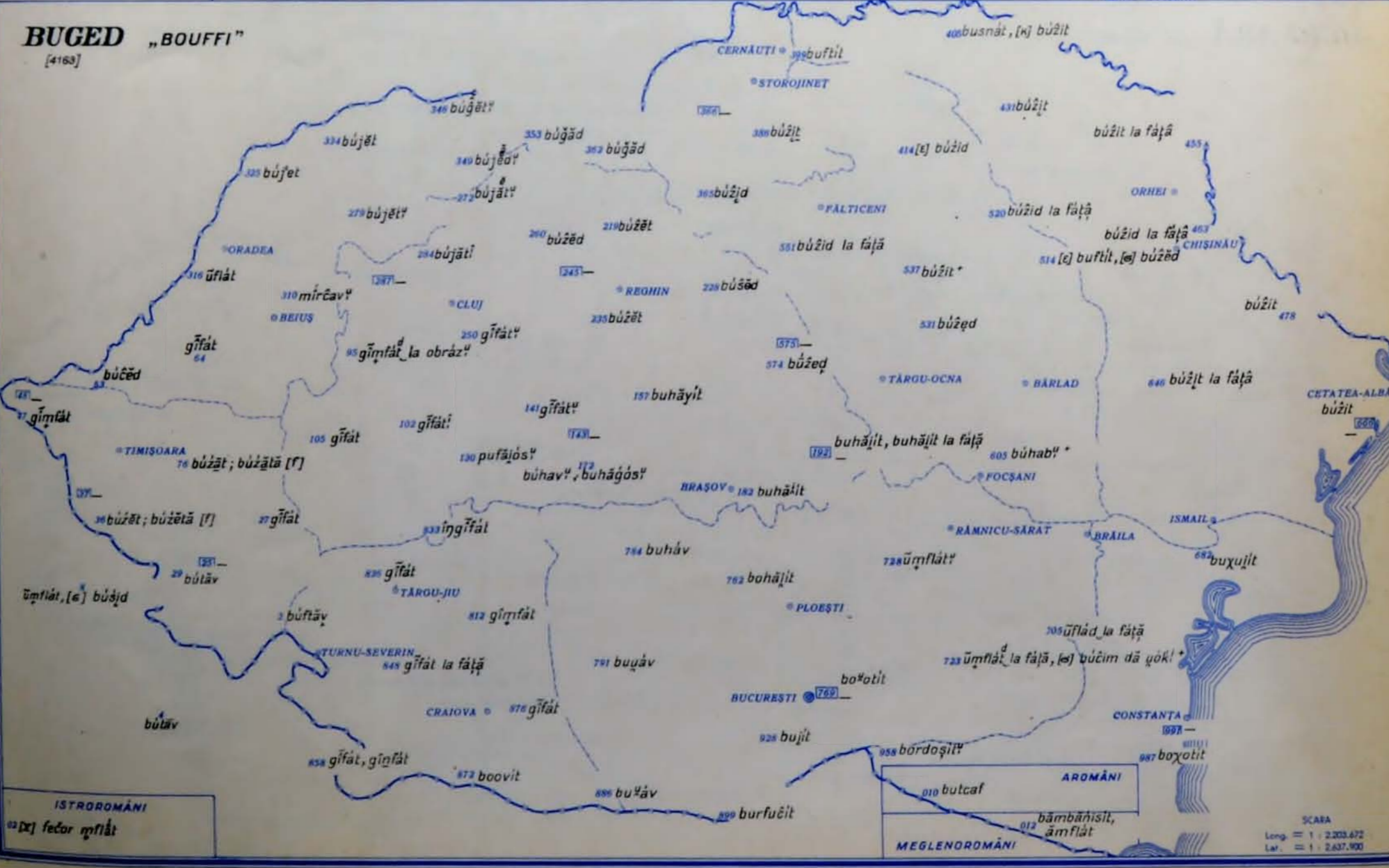
BOLNĂVICIOS „MALADIF”

[4162]

BUGED „BOUFFI”

[4163]

[4162]

I. **Întrebare indirectă.**
 I. 174. *cringă* [n] [inf] *a fi bolnăvicios.
 362. *li corlăg - bulăg* 'bolnav'.
 455. Subiectul afirmă că nu se întrebuințază cuvântul: **BOLNĂVICIOS**.

[4163]

I. **Întrebare indirectă.** Cum ziceți că este un copil umflat la față, fiindcă nu este sănătos?
 I. 537. *ări d'voprică, s-o ōflăt di d'voprică* 'hidropizie'.
 605. *s-o buhăgîlî*.
 723. *būcîm dă vōkî* 'umflat la ochi'

MN

MĂ CUTREMUR DE CĂTE AM AUZIT
 „JE TREMBLE DE CE QUE J'AI ENTENDU”
 [2307]

I. **Întrebare directă.** Cetind fraza din titlu, întrebam pe subiect: Cum ziceți aceasta în graiul de aici?
 I. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: *trîmbur dē frică* 2, 7, 4, *trîmforat* 8, *mă-fiyor* 27, *trēmur* 29, *lm vîhē sâ mă cutră-mur dă cîl-am auzîl* 36, *m-am pūs lm mirăre dă jēl s-o povestîl* 47, *mă cutrămur dă cîl-am auzîl* 53, *mă scūtur dă cîl-am auzîl* 64, *m-am spārîlăt dă cîl-am auzîl* 76, *m-ămugrozîl* 95, *mă-hiorăi dē cîl-am auzîl* 100, *mă cutrămur* 105, *m-ă spārîlăt* 101, *cutrămur* 102, *m-o-ncu-răt și pe mine trămurătura* 141, *m-am l'hiorăt* 152, *m-ăngrozăc de cîl-am auzîl* 172, *mi sâ făcē frică dă cîl-am auzîl* 182, *m-ă-spārîlăt* 192, *mă-hior dē cîl-am auzîl* 219, *mî-i grōzā dē cîl-am auzîl* 228, *mă cutrămur*, *mă lēy luyărî* 255, *mî-i frică s-am auzîl* 250, *m-ă spārîlăt cîl-am auzîl* 260, *mă cutrēmur* 272, *trēmur dē vārde am auzîl* 279, *mîi s-o-ncrî-țenăt cārria pā mîhē cîl-am auzîl vorovînd acōlo* 284, *trî- frică dă cîl-am auzîl* 310, *mă bāgū-rîndu pāmîntului dă cîl-am auzîl* 316, *mă-fricoșez dē cîl-am auzîl* 320, *lăt trāmur dē bes-ăztle cîl-am auzîl* 334, *lăt am trāmurăt* 346, *mă-hiorēz dē cîl-am auzîl* 349, *m-am spārîlăt, c-am auzîl d-ăgîstē* 355, *cînd aud cāva mă spay* 362, *mă-sēurā cîl-am auzîl* 365, *mă-fricoșă d dî cîl-am auzîl* 366, *nūmaj trūpu-mî trēmurā* 399, *o trēmurāt* 405, *mă cutrēmur di frică* 414, *m-ă-spārîlăt cîl spuj tu* 431, *tūc ma mă cutrēmur di cîl-am auzîl* 455, *nūmaj je o grōzā cā s-am auzîl* 463, *mă spārîl* 478, *mă spārîl* 514, *m-am cutremurāt* 522, *trēmurā lînima-m mîni di cîl-am auzîl* 531, *trēmur di cîl-am auzîl* 537, *ma lîēm* 551, *mă cutrēmur de cîl-am auzîl*, *mă bolnă-țîjesc dî dē-am auzîl* 574, *în trēmurā jîni-ma-m mîni di cîl-am auzîl* lēy ăz 605, *mă je frică* 646, *mă trēmurāt cîl-am auzîl* 666, *m-am cutremurā di frică cînd am auzîl* 682, *mă cutrēmur* 705, *m-ă-spārîlăt* 723, *ng-ămu-ngrozîl* 728, *mă cutrēmur dă cîl-am auzîl* 762, *trēmurā cārnea pā mine dă cîl-am auzîl* 769, *mă cutrēmur* 784, *trēmur* 791, *mă crucēsc de cîl-am auzîl* 812, *mă-sî-orāi dē cîl-am auzîl* 835, *m-o luyî frică dē cîl-am auzîl* 856, *ne-ngrozăvim* 848, *sâ scî-lurā cārnea pe mînjî*, *mi sâ spērîle pâr-ū cap* 859, *mă prîsārā frîgurîle*, *trēmur* 872, *mă spērîjē* 876, *mi sâ-fîor d cārnea pā mî-ne*, *trēmurā pārcā mă prîsā frîgurîle* *agā* *mă-ngrozăvîl dă tārē* 880, *mă spāmîni dă*

cîl-am auzîl 899, *mî-e frică dē mî-aj dō* 928, *trēmurā dă frică* 958, *mă crucēsc și mă je grōzā de cîl-am auzîl* 987.
 D.: [x] *me blenēs* 02, *mi cutrēmur li lî-am avîlî* 010, *mi zătrēmur di cōti uzoj* 012.

SOMNOROS „ENDORMI”

[2308]
 I. **Întrebare indirectă.** Cum ziceți că e cineva căruia îi este înțazon somn?
 I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: **SOMNOROS**. S'a mai răspuns: **SOMNOROS** 2.36.47, 55.64.76.130.182.219.250.260.272.279.284.325.554.553.399.431.531.666.723.762.784.812.855.848.872.876.886. S'au dat două răspunsuri: **somnuros**, *căy* 2, *s'omn* 8.
 D.: [m] *vōmu e len* 02, *somnuros* 010, *durmitizat*, *zădurmitizat*, *zădurmit* 012.
 M.: [ung] *ălmōș* 192, *ălmōș* 287, *ălmōș* 575...
 [rut] *drimhūx* 366, *sonîl* 666...
 [sarb] *sahiv* 25, *sahiv* 37...
 [bulg] *săjîl* 48, *zăspāl* *čuyec* 991...
 [sās] *glōfrîh* 145, *glāfrîh* 245...
 [iig] *o lindralō* 769.

PORECLĂ PENTRU UN SOMNOROS

„SOBRIQUET POUR UN ENDORMI”
 [2308 bis]
 I. **Întrebare indirectă.** Cum ziceți în bațjocură unuia căruia îi este înțazon somn?
 I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: **SOMNOROS**. S'a mai răspuns: **SOMNOROS** 36.250.325.551.666.848.872, **PUTOROS** 310.431.574.723.728.899, **SOMNOLER** 47.76.105.150, **SOMNOLER** 53.64.102.284, **SOMNOLER** 219.272.279, **LENEȘ** 228.260.886, **SOMNER** 465.705, **LENOȘ** 4, **MOLER** 8, **PUTOR** 29, **CLIPOCIT** 362, **lîenîș** 551, **SOMNEȘ** 987.
 S'au dat două răspunsuri: **SOMNER**, **SOMNER PĂMÂNTULUI** 2, **IMPURIT**, **lenoș** 27, **SOMNOLER**, **ADORMIT** 172, **SOMNOROS**, **BUTUC** 399, **PUTOROS**, **LENEȘ** 876.
 Nu s'a răspuns în punctele 182.235.334.346.553.792.794.781.812.833.958. D.: — 02.010.012.

VIS „REVE”

[2310]
 I. **Întrebare indirectă.**
 I. Numai odată n'am putut obține substantivul, ci numai verbul: **m-ă visat** 64. În toate celelalte puncte, s'a răspuns **vis**. Pentru plural, în majoritatea cazurilor, avem **visuri**. S'a mai răspuns **vis** 105.705.723.728.762.784.812.836.848.899.958.987. S'au dat două forme de plural: **visuri**, **vis** 182. Nu s'a obținut pluralul în punctele 4.8.84.325.399.

D.: [x] *visu*; *visure* 02, *vis*; *yise* 010, *vis*; *visur* 012...
 M.: [ung] *ălmābō* *ălmōt* lăt 192, *ălom* 9 mit lăt *ălmābōn* 287, *ălom*, *ălmot* lăt 575...
 [rut] *son*; *sonly* [p gen] 366, *son* 666...
 [sarb] *san* 25, *sān*; *sānovi* 37...
 [bulg] *sān* 48, *sān*; *sānișta* 991...
 [sās] *drām*; *drām* 143, *dēr* *trēm*; *dē trēm* 245...
 [iig] *dichāl* *sunō* 'vede vis', *o sunō* 'visul'; *dic* lēm *trî* *sunē* 'am văzut s visuri' 769.

CUGET „PENSÉE”

[2311]
 I. **Întrebare directă.** Ziceți CUGET? Ce însem-

[4164]

- I. **Întrebare indirectă:** Cum îi ziceți unuia care, fiind răcit, are nasul înfundat?
- II. **2. ați găsit troncă "guturaiu".**
- 95. zălfă "guturaiu".
- 102. troncă "guturaiu".
- 172. sū-zdrobăt "sant cu guturaiu".
- [192]. p fețe meg vgn. sōrūv "capul îi este înfundat".
- 219. trōghnă "când strănută întruna".
- 608. trūnă "guturaiu".
- [197]. năstifcă "guturaiu"

[4166]

- I. **Întrebare indirectă:** Cum ziceți că face bolnavul când, având fierbințeli mari, vorbește fel de fel de lucruri fără înțeles?
- II. **4. s-a buzumînit [perf.].**
- 8. Când este bîcîg dă lungyăre "bolnav de febră tifoidă".
- [155]. "febră tifoidă".
- 29. "are febră tifoidă".
- [177]. [este] "în aiureală".
- [180]. "are mare foc".
- [192]. fōrōgăgg vgn "are fierbințeli".
- 250. îi belăg de lîngăre care vorovesc de nu știu de ce.
- 310. [i] bujgujî.
- 359. nu știu de vorovăgîti.
- 478. mări arsură mai āri-ŋ cog!
- 682. āri mari cālduri.
- 723. dă cāldut maf ēg-ārj.
- 728. [o] a-ncepū s-ā ajurgăscă, s-ā gîj c-ā s-ā p-erde.
- 886. āre cālduri.
- [197]. bōiō s-āsvōēm "bolnav de toi".

MN

PRICEPERE
"COMPÉTENCE, ADRESSE"

[2312]

- I. **Întrebare directă:** Ziceți vorba PRICEPERE?
- II. **În majoritatea cazurilor s'a răspuns: PRICEPERE.** S'a răspuns prin verb la o formă personală (PRICEP, AM PRICEPUT) în punctele 2-4, 8-27, 47, 141, 157, 192, 235, 250, 264, 365, 399, 414, 431, 478, 537, 551, 574, 646, 666, 682, 705, 723, 728, 762, 789, 791, 848, 858, 886, 908. Nu s'a dat niciun răspuns în punctele 812, 856, 876, 928.
- D.: [x] rāzum 02, acākiescu [prez t] 010, antipōzin 012.

NU-I ACĂTĂRI

"IL NA PAS BONNE MINE"

[4165]

- I. **Întrebare directă:** Ziceți nu-i acătări despre cineva care e cam bolnav.
- II. **Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică:** n-āre cāltāre 2, + ? 4, nū-ī acătāri - nū-ī lîmpede la mînci 8, nū-ī tō la cap 27, nū-ī vjēsāl 29, nū-ī baq acătārija 36, nū-ī baq sîlav la cap, cam bolnd 47, belāg puțîn 53, nū-ī lar ipinē 64, nū-ī baq acătārija 76, + ? 95, nū-ī acătāriē 102, ls cam belāg 105, āstāz p-āc-ā nū-ī tōi 130, nū-ī sāndtōst 141, nū-ī i-ī k-ār bīne 157, nū-ī acătāri 172, nū-ī āg-ā bīne 182, nū-ī acătāre - nū-ī k-ār tōgmaj bun 192, ls cam marōd 219, nū-ī bōiō 228, + ? 235, nū-ī acătāre - cāre nū-ī fācūt bīnē - nū-ī prez e inteligent 250,

i gîggav - hīst-ī belāg, hīst-ī sīnābōs 260, ls cam belāg 272, nū-ī bōiō 278, nū-mā ālā prē acătāriē sīnābōs 284, + ? 310, āi cam belāg 316, nū-mā sīnābōs bīnē 325, nū-s-ā sīnābōs bīnē 328, nū-s- prē bōiōnē 346, nū-ī prē sīnābōst 349, nū-ī sīnābōs 353, nū-2-ī - acătāriē - nū-3 lāt 362, (nū-ī d-ī-acătāri - nū-ī) om cu gîlīnā [nu e un om extraordinar] nū-ī la loc, nū-ī hīstār 368, nū-ī - ndāmīnā 386, nū-ī acătāri cēvā 399, nū-ī acătāri - nū-ī hītru, cam prostān 408, nū-ī acătāri - l-ī rāy, nū-ī sīnābōs 414, nū-ī acătāri - nū-ī yom dī cuvnt [nu e om cum se cade] 431, + ? 435, nū-ī pr-le acătārija - l-ī prost 469, hīri nū-ī la cālī ōmū lāta 478, l-ī rāy 514, nū-ī acătāri - l-ī bōlnav 520, nū-ī acătāri - nū-ī sīnī gīfī sī lūcru 527, nū-ī acătāri - cam prostū 527, nū-ī acătāri - nū-ī dī trēbā, nū-s-ā [nī dī vōrbā, cfrāv 551, + ? 574, n-āri cātāri-nū-ī cāytā nīmēā [nu se poate însura] 608, nū-ī acătāri - nū-ī bun "orice lucru" 646, nū-ī acătāri - nū-ī k-ār mīnīōs, cam belāg la cap 666, + ? 682, + ? 705, nū-ī acătāri-nū-ī cāytā c-ā jēste jēl... c-ā j-ī ōmū bun 723, ā nū-ī acătāri "nu e bine, nu e frumoasă" 728, nū-ī acătāri, yom "nu e cine știe ce, nu e mare șofală de el" 762, + ? 789, nū-ī acătāri - nū-ī k-ār cīne știe de kom [e mai puțin decît se crede] 794, nū-ī acătāri "vom-je nevoiāq [nu e apă de grozav] 791, + ? 812, nū-ī acătārija - nū-ī tōmn-ī rīnd 833, nū-s-ā sīmīf, sīā pān-ī dōbygrā bōjla 836, + ? 848, + ? 858, + ? 872, nū-mā sīm bī-ne 876, + ? 886, nū-m-ē bīne 899, + ? 928, + ? 958, + ? 987.

D.: + ? 02. 010-012.

III. După cum se vede din răspunsuri, în multe locuri nu-i acătării nu înseamnă "e cam bolnav", e cam indispuș (e. o. 27, 29, 47, 192, 250, 365, 405, 414, 431, 463, 478, 791).

AIUREALĂ "DÉLIRE"

I. **Întrebare indirectă:** Cum ziceți la aceea când un bolnav, cu fierbințeli mare, vorbește fără să știe ce spune?

II. **În majoritatea cazurilor nu s'a putut obține abstractul AIUREALĂ.** S'a repetat verbul dela întrebarea [4166] în punctele 8, 192, 310, 325, 366, 537, 574, 666, 848, 928. Restul răspunsurilor îl dăm în transcriere fonetică: mājā 29, zāburhālā-ŋ cap 36, zāburhālā 76, brodāiā 95, hērbrīnājī 102, ajurgāiā 130, aurjālā "se zice rar" 219, bujgujālā 235, bujgujālā 279, bujgājālā 284, belāg de lîngăre 362, vorbēști-n-tr-ajūr-rga dī arsurā, [k] grājēști... 405, āri ser-bīnījālā 414, āri ārjījē 514, [o] ajurgāiā 682, ajurgāiā 784, ō fel d-ā zāpācītā 791, ajurgāiā 876, [o] ajurgāiā 886.

D.: ? 02. 010-012.

III. Cf. harta Nr. 100, întrebarea [4166].

BOLEȘTE

"IL EST MALADE DEPUIS LONGTEMPS"

[4169]

I. **Întrebare directă:** Ziceți despre cineva că bolește, când zace mult de boală?

II. **În majoritatea cazurilor s'a răspuns: BOLEȘTE.** S'a mai răspuns: ZACE 53, 105, 260, 333, 336, 358, boljēști "se zice în alte părți" 4, boljēști mull, cārj-ī bječag cu āri 36, āre bōjā 102, o bolī mull [bōjōnō, ī] bejgāg 141, bejgāg 172, bolēsc "vitele" 219, boljē 346, boljē nūmaj de mārnhā "vite" gīlām 362, tārī-ī bōdīnāv 478, lot bolește p-ā picēre 538, rōcu 799, prēā [e bolīrī 886. S'au dat două răspunsuri: l de mult țare belāg [m pat, de mul, zāfē 157, l-ī belāg, [e] boljē 278, boljēști, l-ī yom boljēc 666, zāfē de mult, bolește 848. S'a repetat răspunsul dela întrebarea [4166] în punctele 47, 272, 762, 812. S'a răspuns că nu se zice bolește, fārā a-ī da echivalentul, în punctele: 2, 27, 29, 225, 250, 310, 325, 353, 405, 435, 514, 520, 537, 551, 574, 646, 682, 723, 791, 876, 928.

D.: [x] boljē 02, + 010-012.

III. Cf. harta Nr. 100, întrebarea [4166], pag. 50.

CU GUTURAIU "ENRHUMÉ"

[4164]

I. **Întrebare indirectă:** Cum ziceți că face bolnavul când, având fierbințeli mari, vorbește fel de fel de lucruri fără înțeles?

II. **4. s-a buzumînit [perf.].**

8. Când este bîcîg dă lungyăre "bolnav de febră tifoidă".

[155]. "febră tifoidă".

29. "are febră tifoidă".

[177]. [este] "în aiureală".

[180]. "are mare foc".

[192]. fōrōgăgg vgn "are fierbințeli".

250. îi belāg de lîngăre care vorovesc de nu știu de ce.

310. [i] bujgujî.

359. nu știu de vorovăgîti.

478. mări arsură mai āri-ŋ cog!

682. āri mari cālduri.

723. dă cāldut maf ēg-ārj.

728. [o] a-ncepū s-ā ajurgăscă, s-ā gîj c-ā s-ā p-erde.

886. āre cālduri.

[197]. bōiō s-āsvōēm "bolnav de toi".

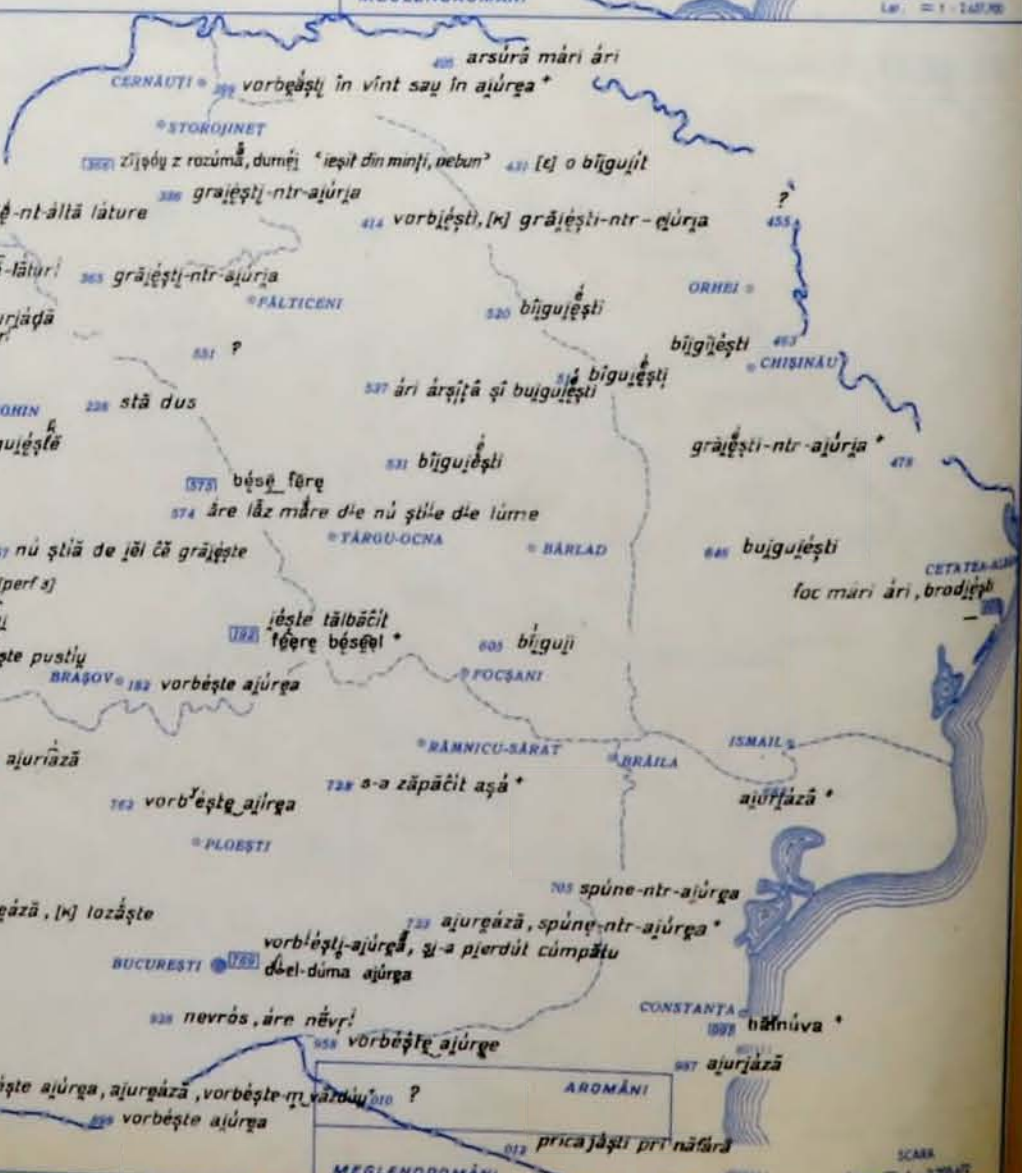
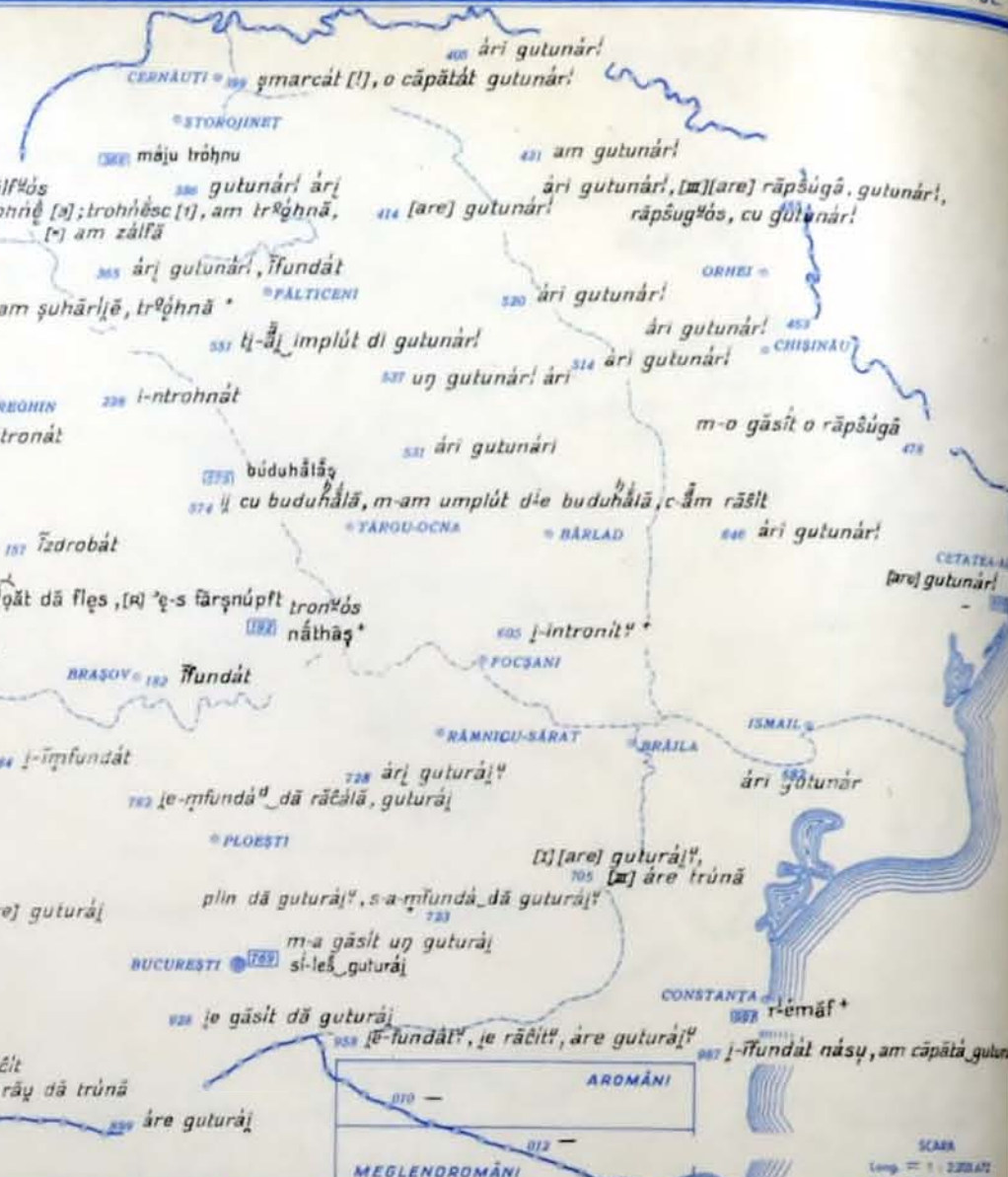
AIUREAZĂ "IL DÉLIRE"

[4166]

I. **Întrebare directă:** Ziceți vorba PRICEPERE?

II. **În majoritatea cazurilor s'a răspuns: PRICEPERE.** S'a răspuns prin verb la o formă personală (PRICEP, AM PRICEPUT) în punctele 2-4, 8-27, 47, 141, 157, 192, 235, 250, 264, 365, 399, 414, 431, 478, 537, 551, 574, 646, 666, 682, 705, 723, 728, 762, 789, 791, 848, 858, 886, 908. Nu s'a dat niciun răspuns în punctele 812, 856, 876, 928.

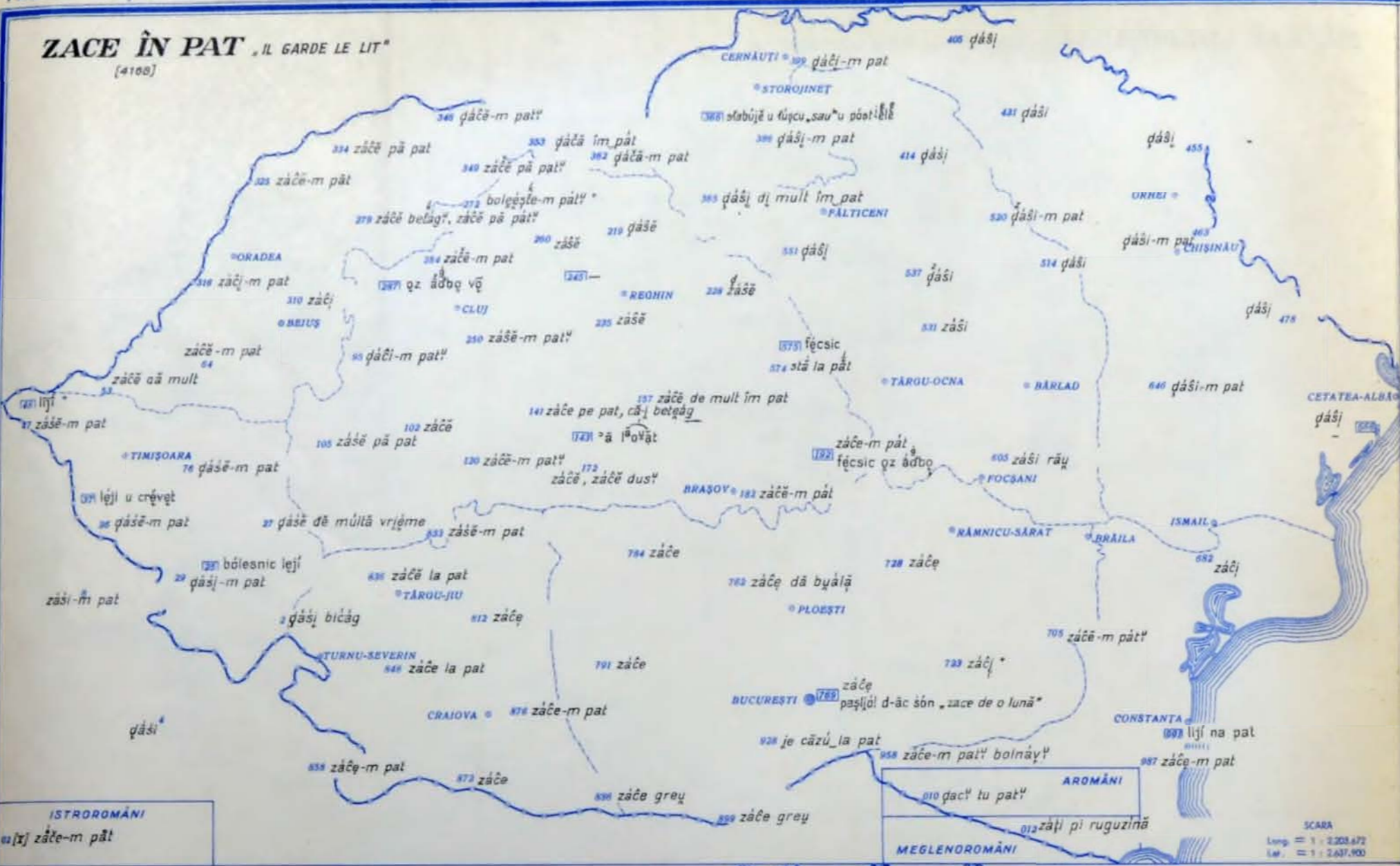
D.: [x] rāzum 02, acākiescu [prez t] 010, antipōzin 012.

SCARA
1 : 2.200.000
1 : 2.400.000

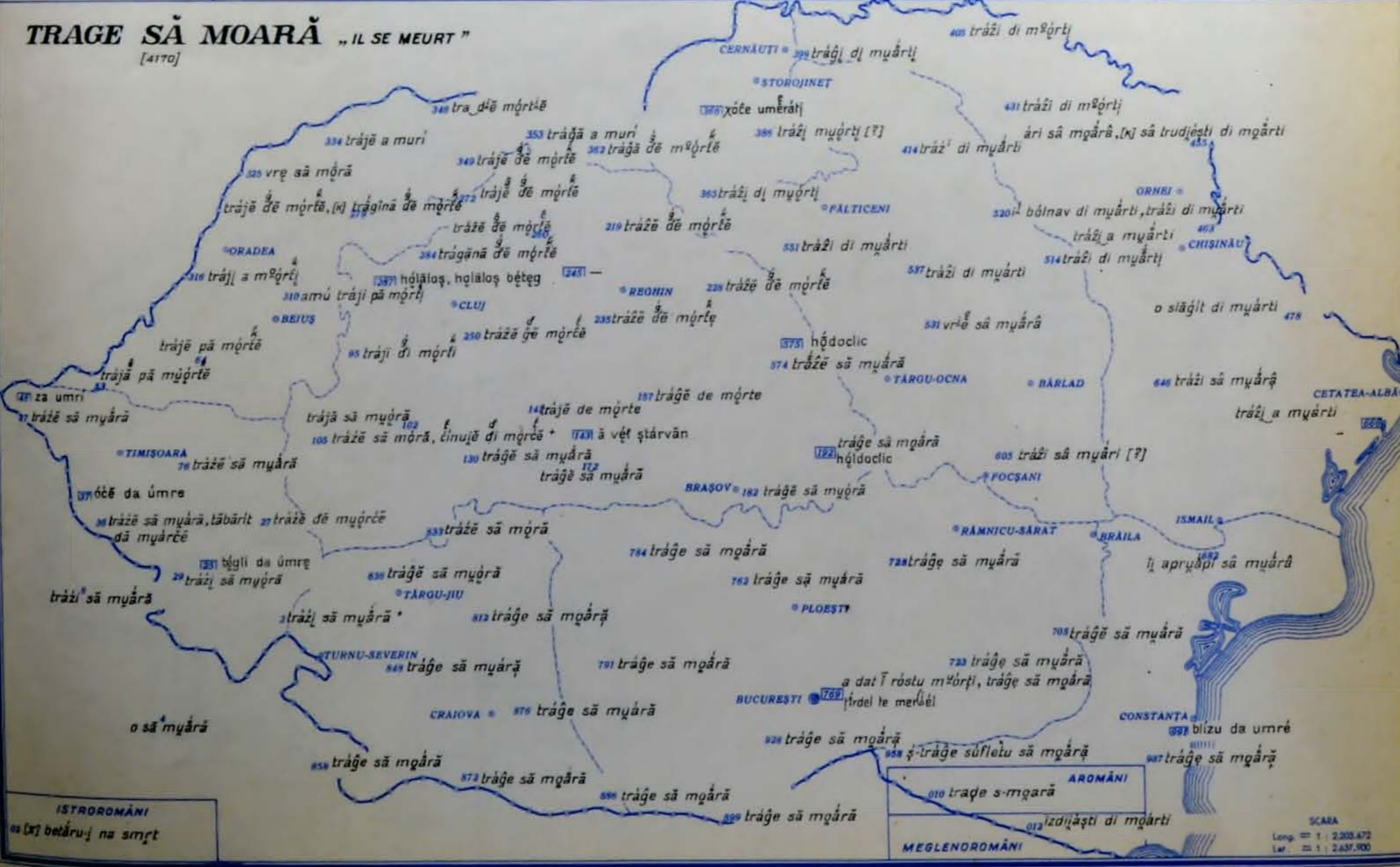
SCARA
1 : 2.200.000
1 : 2.400.000

ZACE ÎN PAT „IL GARDE LE LIT” [4168]

ISTROROMÂNII [x] zăce-m pat

TRAGE SĂ MOARĂ „IL SE MEURT” [4170]

ISTROROMÂNII [x] trăge-m pat

[4168]

I. Întrebare directă: Ziceți despre un bolnav că zace în pat?
II. 198. na ôdăra „pe pat”. 272. [e] „Se zice și zăcē”. 723. zăcēre.

[4170]

I. Întrebare directă. Cum ziceți: TRAGE SĂ MOARĂ, atunci când un bolnav nu mai are mult de trăit?
II. 2. [t] trăzē să muără. 105. la cînu mōrîj.

MN

NEBUN „FOU” [4175]

I. Întrebare indirectă: Cum spuneți aceluia care-i bolnav de cap, nu-și dă seama de ce face și de ce vorbește... și pe care de multe ori trebuie să-l lege, ca să nu facă rău?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: Is zmindîj la cap [p] z, nărVôd [o norođit] 4, [i] cu pljănă, âre pljănă s, năhujăt dē cap 27, prost la crij; prođ [p] 29, nărVôp, bolnđ [p] 36, bolnd [o bolnd] 47, bolz [p]; bolnd [s] 53, bolz [p]; bolnd [s] 64, bolnd [p]; bolnd [s] 76, [x, z] bolnd [p]; stricăt dē minî, bolnd [p] 102, hēbun [p]; hēbun [s] 105, nebun [p]; nebun [p] 130, prođt [p]; prost [p], prost de cap [s] 141, nebun 157, nebun 172, prost, nebun 182, hēbun 192, hēbun 219, hēbun [p]; hēbun [s] 228, hēbun 235, bolz și hēbun [p]; hēbun, bolnd [s] 250, hēbun 260, hēbun 272, bolnd [p]; bolz [p] 279, bolz [p]; bolnd [s] 284, bolnd [p] 310, bolz [p]; bolnd [s] 316, bolnd, ăj cap [p] dē cap 320, hēbun 334, hēbun 346, bolnd, hēbun - bolnd [p] 349, hēbun 353, hēbun 362, n [bun] [p]; n [bun] [s] 365, n [bun] 386, n [bun] d [cap] 399, nebun 405, nebun [p] 455, nebun 463, nebun 478, nebun [p]; nebun [s] 514, zaităt din minî, nebun 520, nebun 537, n [bun] 537, nebun 551, nebun 574, nebun 605, nebun 646, prođ d [minî], iđt dim_minî 666, nebun 682, nebun 705, nebun 723, nebun 728, nebun 762, nebun 769, nebun 784, nebun 791, nebun [p] 812, bolnd; bolz [p] 833, hēbun 836, nebun [p]; nebun [s] 848, nărđj [p]; nărđd [s] 858, nebun 872, nebun 876, nebun 886, nebun 899, prođ [p], nebun [p] 928, nebun 958, nebun 987.

D.: [x] muhîl, neumân, bēdast 02, glar 010, - 012.

bele 27, 29, 36, 47, 102, 105, 141, 326, 405, 451, 478, 666, 723, 886. S'a repetat răspunsul de la întrebarea [4175] în punctul 8. Din restul punctelor dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: bylă norođăscă 2, bylă nărVôd 4, bolz [p] 30, bolz [s] 44, bolnđ [p] 76, [z] o pađt dăbđlă, [x] bolnđ [p] 99, nebun [p] 130, nebun [s] 157, nebun [p] 172, prost, nebun [p] 182, nebun [p] 192, nebun [p] 219, nebun [p] 228, hēbun [p] 236, bolz [p] 250, hēbun [p] 260, hēbun [p] 272, bolz [p] 279, bolz [p] 284, bolz [p] 310, hēbun [p]; hēbun [p] 334, hēbun [p] 346, bolz [p], hēbun [p]; bolz [p], hēbun [p] [p] 349, hēbun [p] 353, hēbun [p] 362, n [bun] [p] 365, n [bun] [s] 365, n [bun] d [cap] 399, nebun 405, nebun [p] 455, [s] n [bun] [p] 463, nebun [p] 514, nebun [p] 520, nebun [p] 537, n [bun] [p] 537, nebun [p] 551, nebun [p] 574, nebun [p] 605, nebun [p] 646, nebun [p] [a] 682, nebun [p] 705, nebun [p] [a] 728, nebun [p] 762, nebun [p] 769, nebun [p] 784, nebun [p] 791, nebun [p] 812, bolz [p] 833, hēbun [p] 836, nebun [p] [j-a venit nebun [p] 848, n [bun] [p] 858, nebun [p] 872, nebun [p] [a] 876, nebun [p] 899, nebun [p] 928, [s] nebun [p] 958, nebun [p] 987.

D.: [x] dorul piciorle, trp de piciorle, adint d [c] gare 010, - 012.

III. Cf. harta Nr. 115, Întrebarea [4177], pag. 56.

BETEAG DE PICIOARE

„ESTROPIÉ DES JAMBES” [4178]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți unuia pe care-l dor rău picioarele încât abia mai poate să umble?

II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: Il d'or piđyđrili 2, ări durVôri, ări durVôri-m piđyđri 4, ăre fălnă 8, Il dor piđyđrili 27, ări gramatizmu 29, s-o ulođt, s-ă ulođesc, ulođg, v. [4177] 36, becăg dă piđyđre 47, Il dor piđyđrele, il cu durigre dă piđyđre 53, v. [4177] 64, p'ē-dēstru 76, ă bolnavu-đătunē 95, belēđg dē piđyđre 102, stricăt la piđyđre 105, s-o olođit 130, Il dor piđyđrele 141, Il għilav de amindōđă kiđyđrele 157, o olođit 172, bolnāv dă piđyđre 182, beljāg dă piđyđre 192, ? 219, olođ 228, hēpultōs 235, ă dor piđyđrele 250, olođ 260, bolnāv dē piđyđre, [x] ilav dē piđyđre 272, Il dor piđyđrele 279, m-ātricōđ 284, s-o ilav [p] 310, stricăt dă piđyđri 316, nimuric dē piđyđre 325, ă dor piđyđrele 334, bolnāv dē piđyđre 346, bolnāv la piđyđre 349, bolnāv 353, v. [4177] 362, callo d [piđyđri] 365, s'illov d [piđyđri] 386, șontorōg d [șovrōng], [x] și beljāg 399, ări rāmākliz 405, j-o stricăt romanizma kiđyđrili 444, b [j] āg, s-o b [j] e [j] t 431, o dat um_vint rāy piđt] d [sy, beljāg 455, o olođt d [kiđyđri] 463, beljāg d [kiđyđri] 478, colonōđ 514, bolnāv d [piđyđri] 520, damb-l-ă 531, [s] beljāg 537, bolnāv d [piđyđri] 551, nu- j s-ān-āyōs la piđyđre 574, o r-ā-m-āz, beljāg d [kiđyđri] 605, romanizma 646, beljāg d [piđyđri], [x] kiđyđri 666, olođ, [s] beljāg d [piđyđri] 682, beljāg dă kiđyđri say dă kiđyđre 705, romanizma [na] 723, romanizma [d-āc-] d [vo loyāli: il d [j] āre piđyđrele] 728, beljāg 782, ăre durimj la piđyđre, [r] m-ātliz 769, beljāg la piđyđre 784, beljāg dă piđyđre 791, romanizma 812, ulōđ 833, beljāg dē piđyđre 836, olođ dim

NEBUNIE „FOLIE” [4176]

I. Întrebare indirectă: Când e omul așa cum ai zis mai înainte, cum îi zici la boala aceea?
II. Subiectele n'au știut să răspunde în punctul...

[4171]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți hărtia aceea pe care scrie doctorul ce leacuri trebuie să luați?
I. as. „năjete pe bulgărește”.

[4172]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți aceluia la care vă trimite doctorul să cumpărați leacuri?
I. as. „policăria” = farmacistă”.

MN

DURERE DE MÏLOC
„MALAUX REINS”

[4179]

I. Întrebare directă și prin gest. Arătând cu amândouă mâinile mijlocul de jur împrejur, întrebăm: Când vă doare pe aici, ziceți durere de mîloc sau altfel?

I. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: durjere pîstă byjle 2, mă-dj-er-spinări 4, dj-ere dă stomac 8, durjere dă gîjle 27, mă dor gîjli 29, săzj-er 7 gîjle 36, îl dor gîjli 47, îl dj-ere crudj 50, [s] durjere pîstă mijloc 64, durjere dă gîjle 76, durjere di mijloc 95, dj-ere durjere-gîjle 102, dj-ere durjere di gîjle 105, mă dj-ere mijloc 130, mă dj-ere mijloc 141, durjere de mijloc 157, mă dj-ere mijloc, mijloc 172, durjere dă mijloc 182, mă dj-ere mijloc 192, durjere dă mijloc 219, mă dj-ere mijloc, mă-o pîcîrî mîj 228, mă dor gîjle, n-o căzîr mîj 235, mă dor gîjle 250, durjere di mijloc 260, mă dj-ere pîstă mijloc 271, mă dj-ere mijloc 280, mă dor gîjle-le 272, durjere pîstă mijloc 279, durjere dă gîjle 284, mă dj-ere pîstă mijloc 310, durjere dă inimă 316, dj-ere durjere pî la gîjle 325, durjere di gîjle 334, durjere dă mijloc 346, mă dj-ere pîstă mijloc 349, mă dj-ere mijloc 353, am ruptjere dă mijloc 368, mă dj-ere mijloc 365, durjere di mijloc 399, îl dor gîjli 405, dor gîjli 414, durjere di gîjli 421, [s] durjere di pîntîrî 455, îl dj-ere la brîj 463, gîjli-l dor 476, dj-ere mijloc 514, dj-ere mijloc 520, durjere di mijloc 531, îl dj-ere gîjli 537, durjere di mijloc, di gîjli 551, mă dj-ere mijloc 574, mă dj-ere gîjli 571, gîjda 605, mă dj-ere mijloc 646, durjere dă mijloc trupulj 648, mă dj-ere mijloc, am mări durjere di mijloc 652, îl dj-ere mijloc 705, durjere dă mijloc 725, am durjere de mijloc 728, durjere dă mijloc 752, am o durjere la mijloc 759, durjere dă mijloc 764, am dor dă gîjle 791, îl dor gîjle 812, durjere dă mijloc 833, durjere dă stomac 836, durjere la bîrî 848, durjere de mijloc say stomac 876, o fâri-mătură căre să zice apucăt, v. [4180] 886, durjere dă mijloc 899, îl dj-ere mijloc 928, îl dj-ere mijloc 936, durjere de mijloc 987.
D.: * 7 02, mi dj-ere mesga 010, durgari la crujj, mijloc mi dj-ere 012.

SE MOLIPSEȘTE

„IL ATTRAPE UNE MALADIE (PAR CONTAGION)”

[4182]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când un om sănătos, apropiindu-se de unul bolnav, se îmbolnăvește și el?

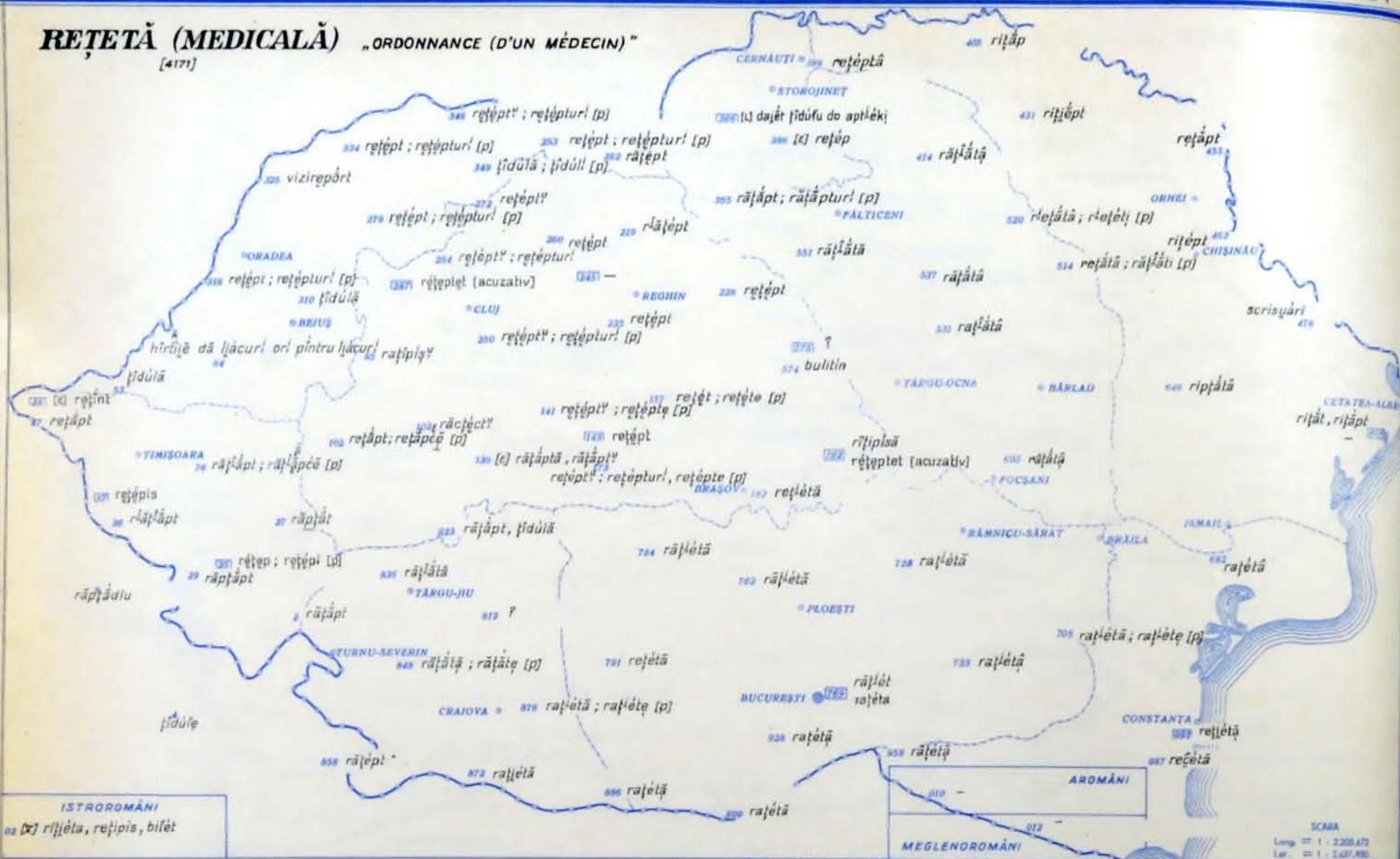
I. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: am căpătăt byjla dila al bičag, s-o mutăt byjla 2, să prîndi dă vom, am prîz byjla 4, îl căpătăt unu dila diltu, să mută 8, să lipj-er 27, să mută 29, să nu căp-er byjla lipj-er 30, o căpătăt byjla 47, să umpl-er dă byjla 53, s-o umpl-er diltu 64, s-o umpl-er dila diltu 76, să lipj-er di pi diltu 98, s-o lujăt o byjla di pi vom 102, s-o mutăt byjla 105, so prîz by-

la 130, s-o lujăt 141, să ja belegu 157, l-o umpl-er 172, să molipsej 182, s-a lipit byjla 192, să imple dă byjla 219, s-o luj-er byjgu di pe [l] 228, s-o lujăt di pe ve-din 235, s-o lujăt di pi [l] 250, s-o lujăt 260, căpătăt di [l] belegu 272, să prînd 279, o căpătăt byjla 284, să umpl-er unu diltu 279, să lipj-er 316, a] dila s-o umpl-er diltu dila diltu dila diltu 325, să umpl-er dila diltu dila diltu, să luj-er, să imple dila diltu diltu 334, s-o -mpl-er dila belegu dila diltu diltu 346, umpl-er um belegu 349, am căpătăt belegu dila diltu diltu 353, să luj-er byjla, să imple 362, m-am imple 365, să imple unu dila diltu 368, s-o -mpl-er di byjla dila diltu diltu 386, s-o -mpl-er di byjla dila diltu diltu 399, să imple: s-o -mpl-er 405, să imple 416, s-o -mpl-er di byjla 431, să imple 435, să imple di byjla 438, m-o -mpl-er di byjla di [l] 476, s-o umpl-er di byjla 514, să molipsej 520, s-o -mpl-er di byjla dila diltu 531, s-o molipsej 537, s-o -mpl-er di byjla dila diltu 551, să luj-er byjla, [x] belegu dila diltu diltu 574, să ja vom dila diltu 605, să umpl-er 646, s-o -mpl-er di byjla 660, s-a umpl-er di byjla dila diltu 682, s-a luj-er byjla dila diltu 723, s-a luj-er byjla dila diltu la cutărj 728, să ja byjla 762, a luj-er byjla dila mijj 764, [s] molipsej 764, say byjla dila diltu, să ja byjla 791, a luj-er 872, s-o lipi byjla di pe cutăr 880, să ja dila unu la diltu 886, a luj-er byjla unu dila diltu, să molipsej „ric boaleri” 888, să ja byjla 898, s-a luj-er byjla 872, să molipsej dila diltu 876, ap lujăt bolnavu dila [l] 888, s-a luj-er byjla dila unu la diltu 898, s-a luj-er byjla 928, să ja 958, s-a molipsej 987.
D.: ? 02, - 010-012.

la 130, s-o lujăt 141, să ja belegu 157, l-o umpl-er 172, să molipsej 182, s-a lipit byjla 192, să imple dă byjla 219, s-o luj-er byjgu di pe [l] 228, s-o lujăt di pe ve-

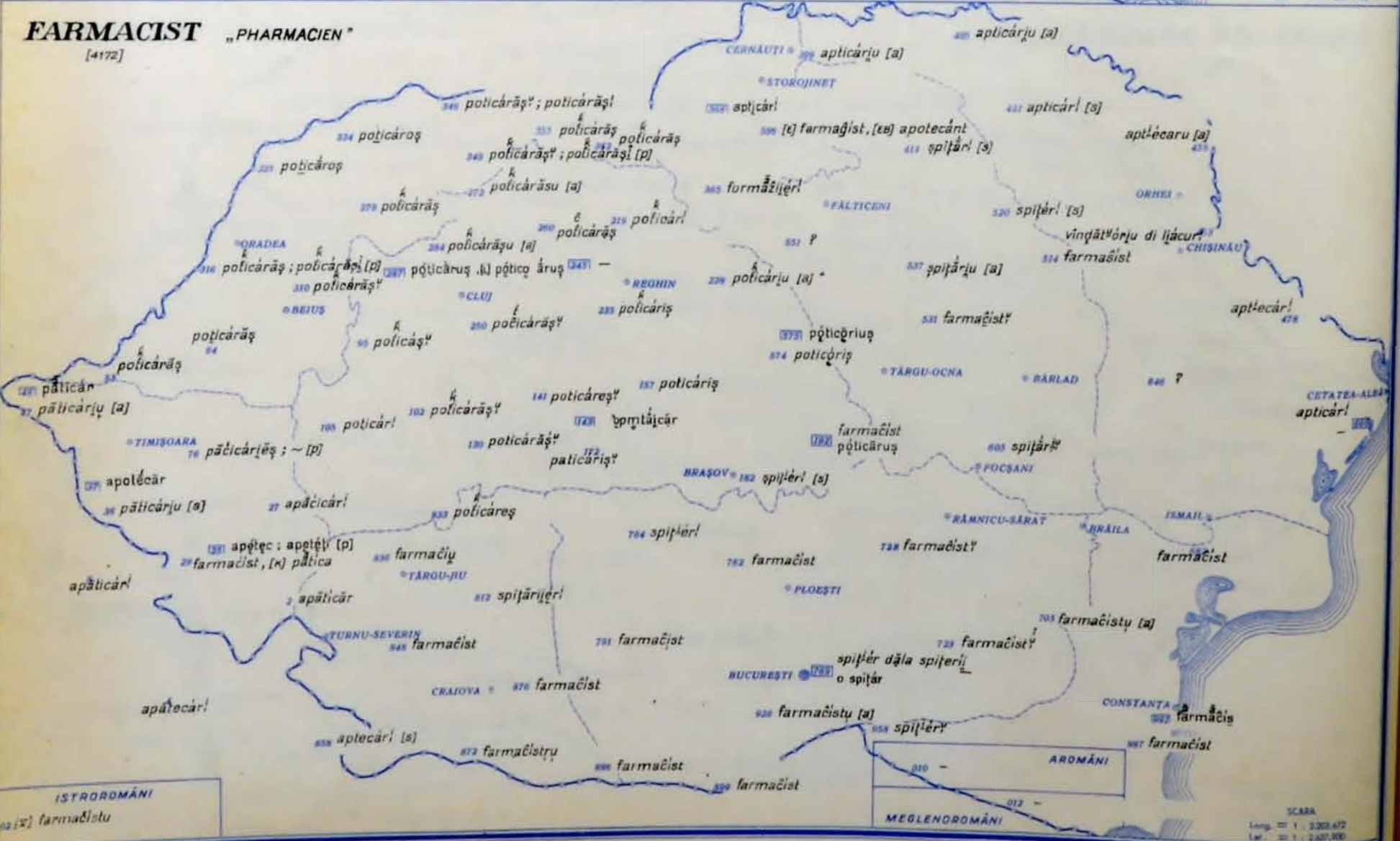
REȚETĂ (MEDICALĂ) „ORDONNANCE (D'UN MÉDECIN)”

[4171]

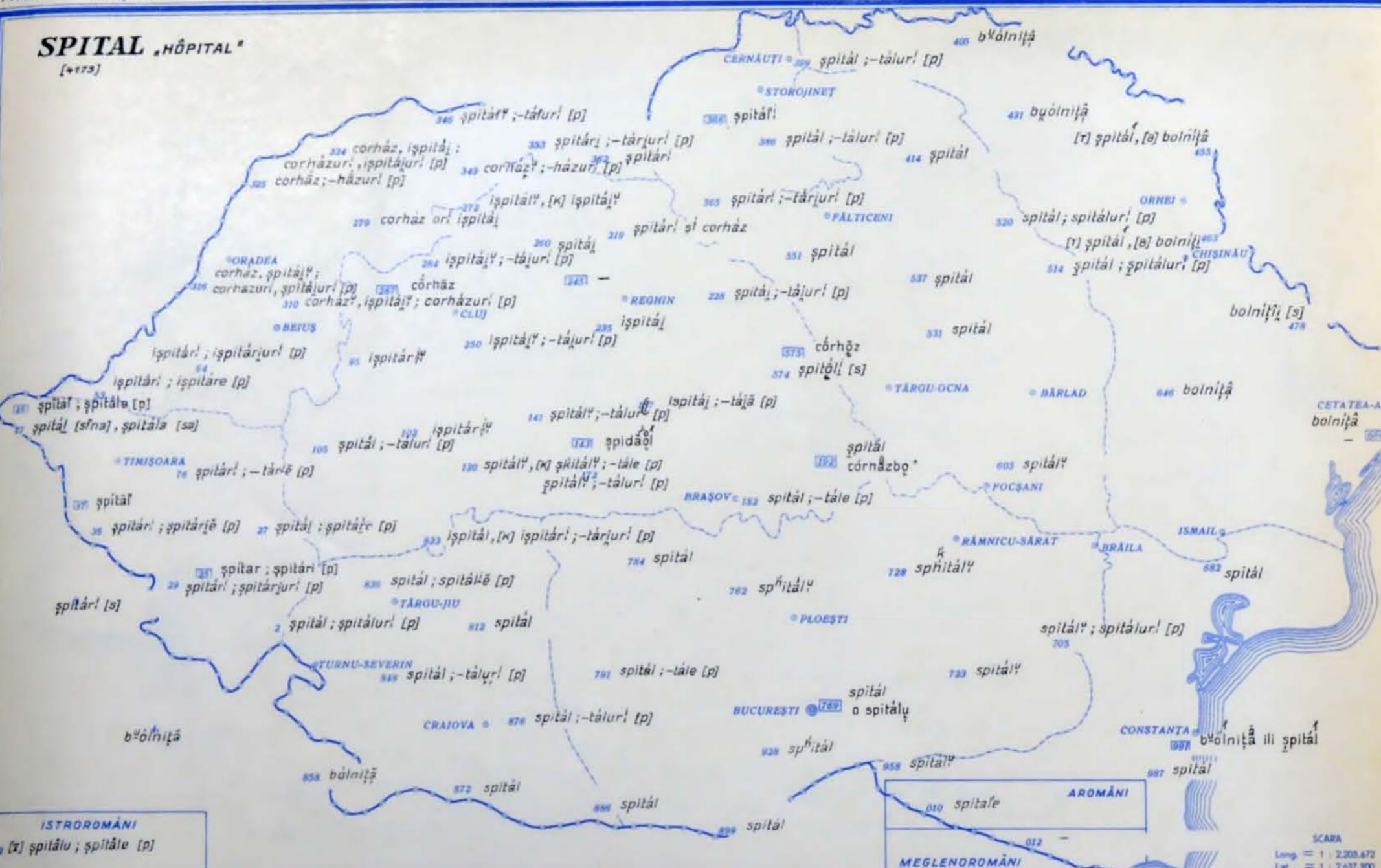
FARMACIST „PHARMACIEN”

[4172]

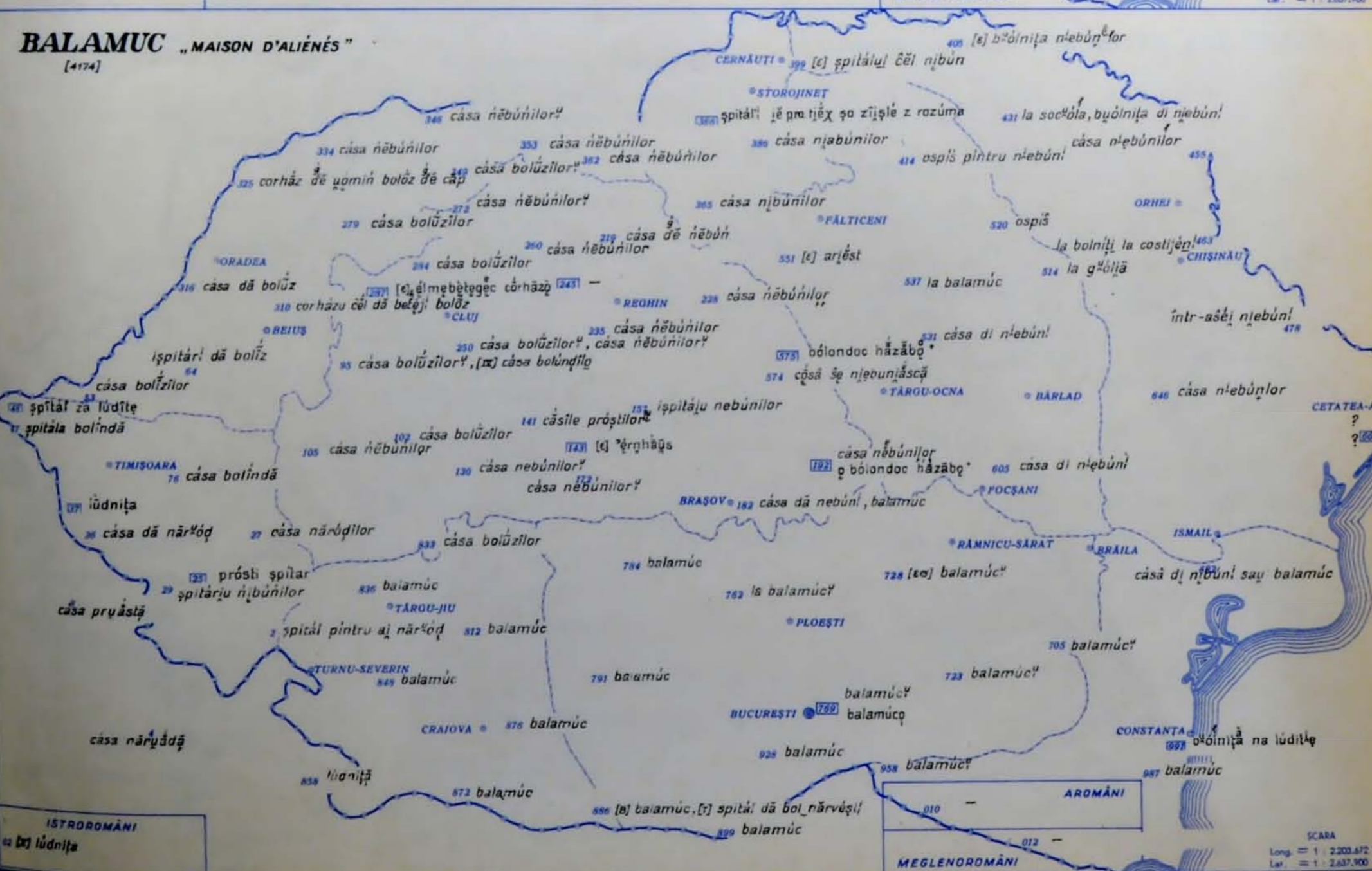

SPITAL „HÔPITAL” [4173]

ISTROROMÂNI
[x] spitalu; spitala [p]

BALAMUC „MAISON D'ALIÉNÉS” [4174]

ISTROROMÂNI
[x] balamuc

[4173]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți casa aceea dela oraș unde sânt îngrijii bolnavii?
I. [122]. "În spital".

[4174]

I. Întrebare indirectă: De obicei puneam întâi Întrebarea NEBUN [4175]. După ce obțineam cuvântul pentru NEBUN, întrebam: Unde îi duc pe cei nebuni?
I. [122]. "În casa de nebuni".
I. [175]. "În casa de nebuni".

M.N.

BOALĂ MOLIPSITOARE „MALADIE CONTAGIEUSE” [4183]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți la boala aceea care se ia?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: o coleră 2, tusăcină 4, bețeșug lipisă 8, bușlă lipisă 27, bușlă mută-țypăr 29, bușlă lipisă 36, coleră 36, [R] bușlă lipisă 47, o bușlă lipisă 53, čeva bôlă 64, coleră 76, o coleră 95, [boală] lipisă 102, coleră 105, i-o bușlă-n-țără 130, bôlă lipisă 141, corolă 157, um bețeșug pe yamen 172, m'olimă 182, bôlă lipisă 192, bôlă 219, bôlă de corolă 228, bôlă lipisă 235, bôlă lipisă 250, coleră, bețeșug care să țagă 260, [R] corolă 272, čumă, bôlă lipisă 279, o bôlă lipisă 284, 7 310, bôlă lipisă 316, 7 325, [e] rōgăș 324, 7 346, v. [4182] 349, coleră 353, coleră 362, bușlă-mpluțypăr 365, bușlă-mpluțypăr 386, o vintă o bușlă 399, 7 405, bușlă molipsitoare 414, 7 431, o nolieră 455, un tif 468, tif 478, bușlă molipsitoare 514, bușlă molipsitoare 520, bușlă molipsitoare 531, tifos 537, 7 551, v. [4182] 574, o bușlă 605, bușlă 646, zarză 666, bușlă molipsitoare 682, tifos, gile 705, [o] m'olimă 729, o bușlă, [o] m'olimă 728, [o] m'olimă 762, o bôlă cări să ja, liggări 769, bôlă molipsitoare 784, [o] m'olimă 791, coleră 812, bôlă lipisă 833, bușlă [e] molipsitoare, molipsitoare 836, bușlă care să ja 848, bôlă de-a če să prinde, de-a če să ja, bôlă lipisă 858, tifos 872, bușlă dă să ja 876, o gripă, o čumă, o oleră, un dor dă linimă (= trêče p' je) "disenterie" 886, tifos 899, liggăre, tifos 928, bôlă dă să ja 958, bôlă molipsitoare 987.

(BUBOIL) SPARGE „LE FUONCLE” PERCE [4186]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când din buboii crescut mare începe să curgă ceva urit?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: să pătruză 2, să spărzi 4, spărzi 8, o curs purôj 27, cûrj d' jêi purôj 29, cûrj purôj 36, să spărzi 47, cûrj, s-o spart 53, cûră 64, cûrj captură 76, spărj 95, cûră purôj dacă spărjă 102, cur captur 105, cûră 130, spărj 141, o spart bubôj 157, spărj, jese captură 172, cûrj purôj (purôj [p]) purôjă 182, spărj 192, cûră punôj 219, punôjă 228, spărj 235, spărj 250, cûră punôj, să stôrșe 260, cûră punôj 272, cûră purôj 279, jês captură, purôj [pm] 284, să spărj 310, cûră captură 316, să spărj, cûră geheçiguri 325, cûră punôj 334, cûră purôj 346, cûră 349, jês purôj 353, cûră punôj 369, spărj, cûră punôj 365, cûră 386, s-o spart bubôj i-o jêt j'jina 399, spărj, cûră niști punôj 405, spărj 414, să spărj 431, să spărj 455, s-spărj, [i] să spărj 463, s' spărj 478, cûrj și spărj 514, cûră și spărj 520, să spărj 531, cûră și spărj 537, să spărj 551, stôrșe 574, spărj 605, să spărj 646, fâș cap, spărj 666, spărj 682, spărj 705, spărj 720, cûră și să spărj 728, spărj, cûrj d'

ÎI LĂSĂ SÂNGE „IL LE SAIGNE” [4184]

I. Întrebare indirectă: Când e cineva bolnav și are prea mult sânge, cum ziceți când îi crestează doctorul, ca să-i mai curgă din sânge?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: slobogde sîze 2, slobogde sîze [subiectul vinecă de durere de cap slobogzind sânge din frunte] 4, slobogde sîze, dă drumu la sîze 8, i-o slobogde sîze 27, slobogde sîze 29, slobogde sîze 36,

i-o dă drumu la sîze 47, i slobogde sîze 59, slobogde sîze 64, slobogde sîze 76, taa dōrturu d' cûră sîzi 76, slobogde sîze 102, lăsa sîze 105, slobogde sîze 150, i slobogde sîze 141, slobogde sîze 157, slobogde sîze 172, i slobogde sîze 182, lăsa sîze 192, slobogde sîze 219, i-o slobogde sîze 228, i slobogde sîze 235, i-o slobogde sîze 250, slobogde sîze 260, i slobogde sîze 272, i slobogde sîze 279, i slobogde sîze 284, d' jê sîzi 310, 7 316, d' slobogde sîze 317, vlnă 325, slobogde sîze 334, slobogde sîze 346, slobogde sîze 349, slobogde sîze 383, slobogde sîze 362, i-o dă drumu la sîze 365, 7 386, am dat drumu sîzi 399, i jê sîzi 405, i jê sîzi, haricșagi pe spate cu briciul " 414, i-o scos sîzi 431, i scyati sîzi 455, dă drumu la sîzi 463, sîzi rây i slobogde 478, i jê sîzi 514, jê sîzi, i scyati sîzi 520, i-o luvât sîzi 531 [v] i jê sîzi, [n] pûni likituri 537, i sîzi 551, i jê sîze 574, i-o lăsa sîzi 605, i-o luvât sîzi 646, slobogde sîzi 666, lăsa d' sîzi 682, i lăsa dă sîze 705, i lăsa sîze 728, sâ-j lăse sîze 728, 7 762, i lăsa sîzi 769, i lăsa sîze 784, i lăsa sîze 791, 7 812, slobogde sîze 833, i dă sîze 836, i ja sîze 848, i scyate sîzi 858, i ja sîze rây d' cap 872, i lăsa sîze 876, i slobogde sîze 886, 7 899, i lăsa sîze 928, i creștăză sâ-j cûră sîze 938, lăsam de sîze 987.

D.: [x] gnoj trêă (sucărvița "puroiul cu sânge ce curge din buboii") oz, prunagă 010, činju cûră (gnoj, Răsaljă - zongji burvit cu gnoj, strogôn-vrău d' činju d' nuntro) 012.

M.: [ung] mēkkp 7 kifocpd 192, kifocpd 287, kifocpd 575.

[rui] wicuref mātēgrija 366, - 666.

[sarb] gnoj lōe is čira 25, prōbij 37.

[bulg] se purbi, tje 48, pribiže o 1.

[sās] "ā piāčt' d' 143, - 245.

[fig] - 769.

[ung] vjert grest pe ōrvag 192, vjert vjēnc ki bōlūj 287, vjert grest 575.

[rui] puseati crou [inf] 366, - 666.

[sarb] pusti čif 25, pusti čif 37.

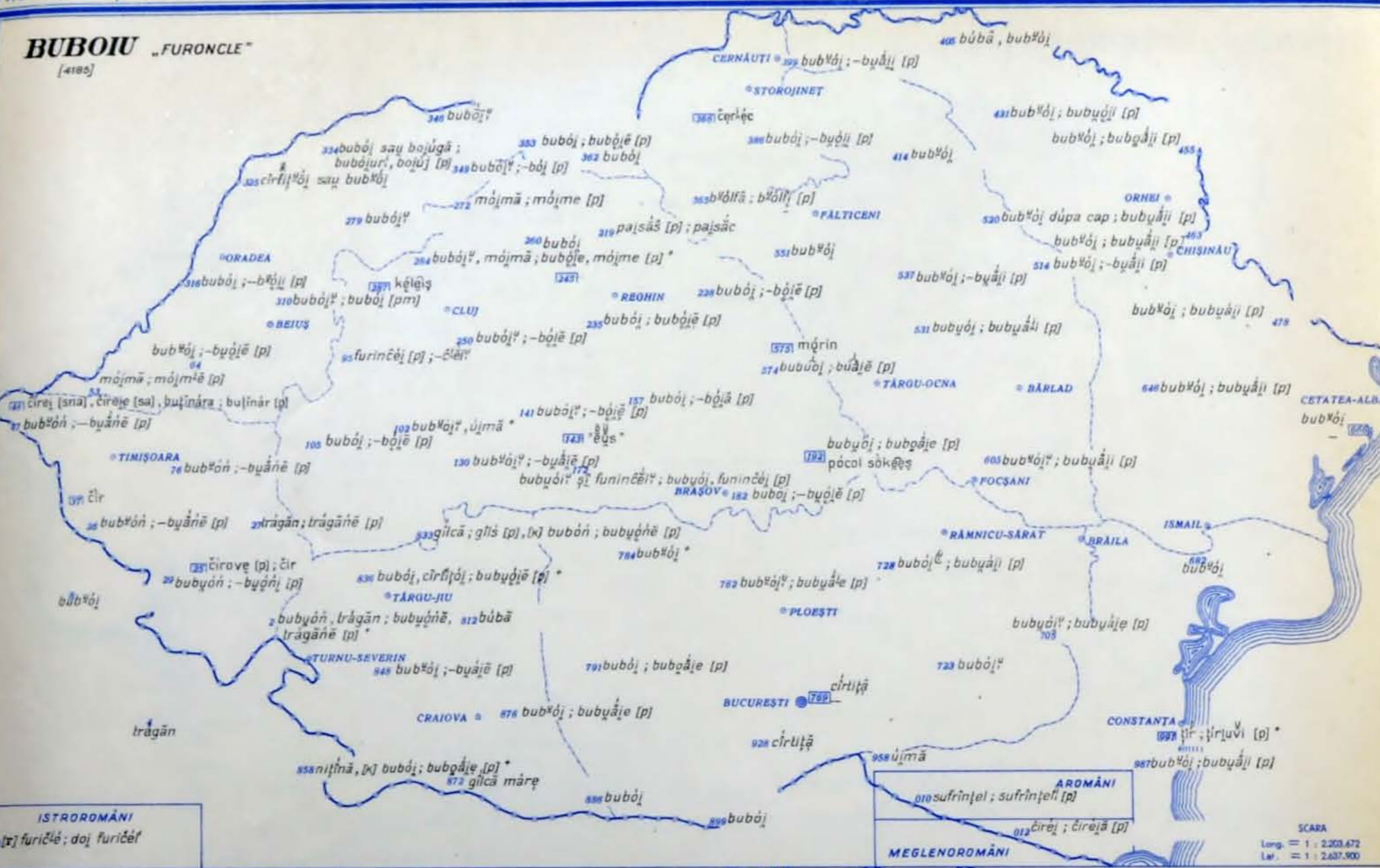
[bulg] pūste crāt 48, puseati crāt 99.

[sās] "ā lēj' "ām blēf' 143, - 245.

[fig] - 769.

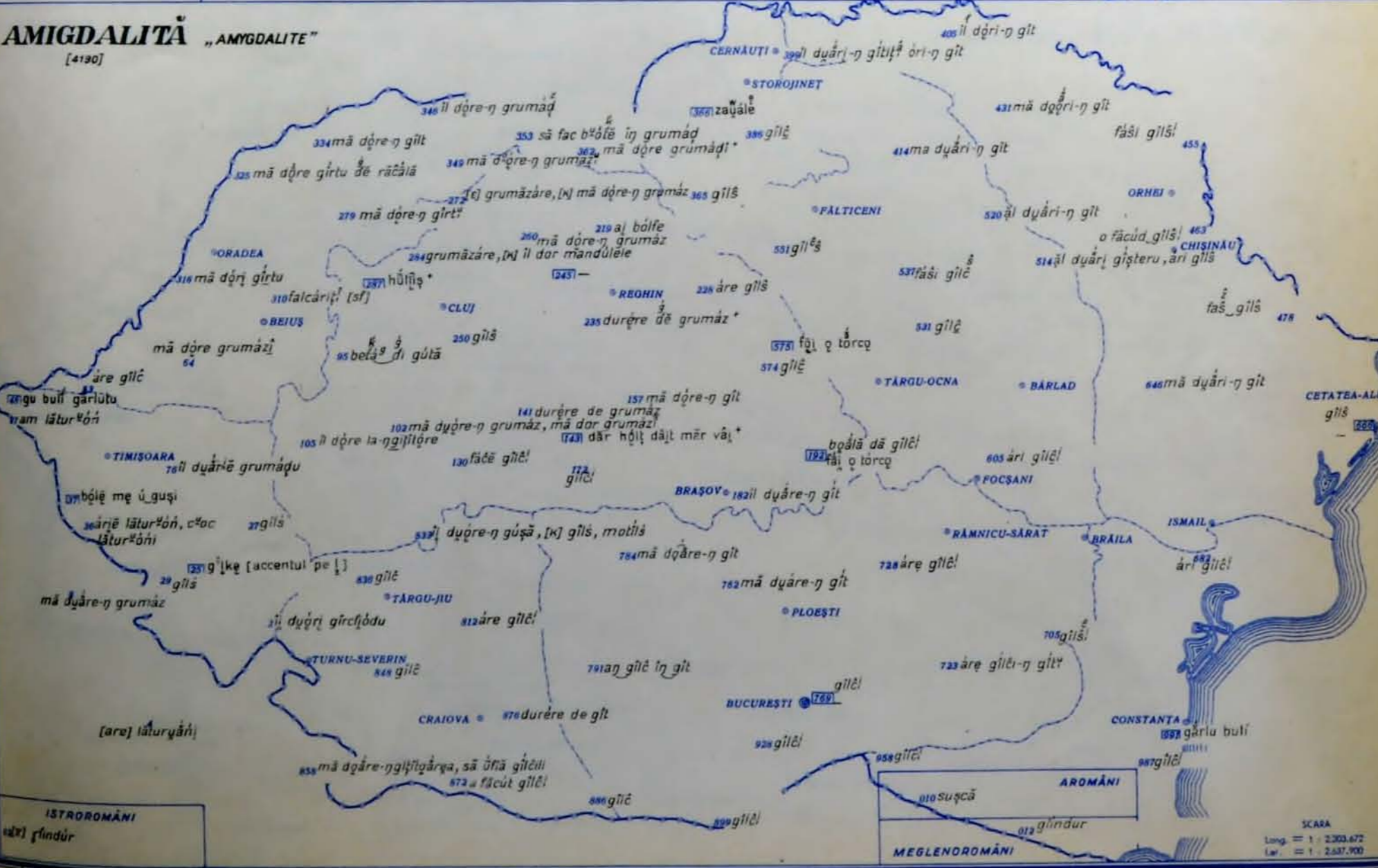

BUBOIU „FURONCLE” [4185]

ISTROROMÂNII [x] furičlă; doj furicel

AMIGDALITĂ „AMYGDALITE” [4190]

ISTROROMÂNII [x] gindur

[4185]

- I. Întrebare indirectă: Cum ziceți umflăturii aceleia rași, la început, care apoi face cap alb... II. 2. „Tragăniul e mai mare decât buboiul”...

[4190]

- I. Întrebare indirectă: Cum ziceți la boala aceea când răciți și vă doare în gât când înghițiți? II. 1931. dăr hîi! dăi! măr vâi ven în șicoc...

SCAIBA

„EXCORIATION, DÉGRATIGNURE” [4195]

- I. Întrebare directă: Ziceți vorba scaibă? Ce înseamnă? II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: zgâjbă și bublă [bubl] s-o făcūt zgâjbă...

zgâjbă „se zice copilar” 705, zgâjbă - pri-dînă [lu ūmbli cu zgâjba 'cu cearta'] 723, o zgâjbă - o bubulă [o bubulă] fără în-semnătate] 726. mj-u [e]gi o zgâjbă; zgâjbi [p]-bubă 722, zgâjbă, [r] zgâjbă - o fărîmă dă bubulă 729, ? 724, zgâjbă - o bubă [sim-plă]; zgâjbi [p] 791, ? 812, bube [p] 838. ? 826, zgâjbă - o bubă la o mîină [u]te zgâjba...

SCĂIBOS „DARTREUX” [4196]

- I. Întrebare directă: Ziceți scaibos? Ce înseamnă? II. În multe puncte nu s'a răspuns: 47, 95, 105, 130, 141, 162, 192, 235, 310, 366, 405, 414, 463, 514, 520, 531, 537, 551, 574, 605, 640, 666, 682, 705, 728, 762, 784, 812, 866, 899, 926, 956, 987. Din punctele în care s'a răspuns, în majoritatea cazurilor avem: scaibos, cu înțelesul de: cel care are scaibe pe el, v. [4195]. S'a mai răspuns: bubos 27, 76, 172, cu zgâjbă 219, 346, are zgâjbă 250, 316, [l] o zgâjbă 29, zgrăbun-tos 157, buburuzos 325, cu țigra 362, ră-pănós 365, ja, a făcūt o zgâjbă 478, plin de bube 838, zgâjbos - rîjós 872. S'au dat trei răspunsuri: rîjós sau zgâjbós, scaibós [scabos] - lă din urmă formă subiectul a învâjlat-o la armată] 848.

ALIFIE „ONGUENT” [4197]

- I. Întrebare indirectă: Cum îl zici la aceea ce-ți dă doctorul să te ungi când ai mîncă-rime de piele, vrea arsură sau vrea durere? II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: UNSORIE. S'a mai răspuns: ALIFIE 130, 162, 320, 351, 605, 662, 705, 723, 728, 769, 791, 812, 836, 848, 872, 876, 886, 928, 956, 987, UNSORI [pt] 102, 192, 386, 405, 431, 455, 463, 478, 646, 699, UNTURĂ 8, 36, alb[el]e [se zice alb[el]e galben] dacă alifia e galbenă] 4, ūșgri tim polica 'far-macie' 95, [r] 260, ūșgri dă rîji, dă văróaji] 910, ūșgri di bubi 531, niști doctori s'a măr ungi 537, masti [de la Ruși] 666 nellémp [l] făce tórđi] 858. S'au dat două răspunsuri: ūșgri, uncióř x, alifi sau ūșgri 814. Nu s'a răspuns în 228.

DURERE DE MĂSELE „MAL AUX DENTS” [4198]

- I. Întrebare indirectă: Ce zici că ai când te dor măselele? II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: mă d'or mășălii x, [l] d'urē mā-șăp x, d'urē dā māșăle, d'urē dā gîp x, d'urē dē māșăle 27, mā d'or māșălii rāy 28, d'urē dē māșăle 28, mā d'or māșălii, [l] pūju la māșăle 47, d'urē dā māșăle 53, d'urē dā māșăle 64, d'urimē dā mā-șăle 76, d'urē dē māșăle 95, d'urē dē māșăle 102, d'urimē dē māșăp 100, mā d'or māșăle 130, mā d'or māșăle 141, mā d'or māșăle 157, d'urē dē māșăle 172, mā d'or māșăle 182, d'urē dē māșăle 192, mā d'or māșăle 219, mā d'or māșăle 228, d'urē dē māșăle, d'urē dē māșăle 235, d'urē dē māșăle 250, d'urē dē māșăle 260, d'urē dē māșăle 272, d'urē dē māșăle 279, d'urē dē māșăle 294, d'urē dē māșăle 310, d'urē dē māșăle 316, am d'urē dē māșăle 325, d'urē dē māșăle 334, d'urē dē māșăle 349, mā d'or māșăle 357, am d'urē dē māșăle 362, d'urē dē māșăle 365, mā d'or māșăle 366, mā d'or māșăle 399, mā d'or māșăle 405, mā d'or māșăle 414, mā d'or māșăle 431, mā d'or māșăle 437, mā d'or māșăle 455, mā d'or māșăle 478, mā d'or māșăle 491, mā d'or māșăle 514, mā d'or māșăle 520, d'urē dē mā-șăle 537, mā d'or māșăle 551, mā d'urē mā-șăle 574, mā d'urē māșăle 585, mā d'or māșăle 605, mā d'urē māșăle 640, mā d'urē māșăle 666, mā d'urē māșăle 682, mā d'urē māșăle 705, mā d'urē māșăle 728, mā d'urē māșăle 769, mā d'urē māșăle 784, d'or dā māșăle 791, d'urē dē māșăle 812, d'urē dē māșăle 836, d'urē lă māșăle 836, mā d'urē māșăp 848, bğăle de dînj, d'urē de dînj 856, mā d'urē māșăle 872, d'urē dē māșăle 876, mā d'urē o māșă d-am înnebunit dā d'or 886, d'or dā māșă 899, d'urē dā māșăle 928, lă d'urē māșăle 958, d'urē dē mā-șăle 987.

[4191]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți boala aceea la copii când li doare rău gâtul și li se face ceva în gât, de se înăbușe și mor? Se la ușor dela un copil la altul.

- 1. s. Forma [x, x] gliș am auzit-o în conversație.
2. s-o umflă la grumăz și-o murit.
102. mor dă gliș.
210. [f]eșe deșclnșcă de șopiriță, x volumul II de texte, Nr. 219.
405. mor di gliș.
410. ai gliș, o făcū gliș.
431. o făcū gliș.
470. ai înăbușă.
568. „Apa zic Rușii”.
872. să umflă-g gli.

[4192]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți boala aceea când copilii tușesc urât, de parcă rage un măgar?

- 1. 26. tușă șcș răgorit "răgorit".
102. tușă săcă "tuberculoză".
125. tușăte măgărăște, tușăte-sect.
886. Se dă copililor lapte de măgărășă ca medicament.

M N

BRÂNCA „BRYNSPIŁE”

[4199]

I. Întrebare directă: Cum numiți boala aceea când vi se umflă un obraz? Urți li zic BRÂNCA.

- I. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: brinca [a] 2, s-a făcū, brinca 4, y umflăt o bubă 8, s-o făcū bubă-obraz 27, brinca 29, rușă 2, dă rușă să flă 26, i s-o umflăt obrazu 47, 7 53, să flă obrazu 64, flă la obraz 76, 7 95, s-o făcū, bubă obrăz 102, mi s-o flă obrazu 100, brinca [S]ubiectul nu ște ce e.] 130, ljmă (cam la urșe ot sub obră) 141, ni s-o flă falcă 157, s-flă obrazu 172, brinca 182, bură 192, brinca, boala la porci 219, brinca „la porci” 220, i s-o umflăt on obraz, [x] 5 obraz 235, 7 250, brinca 260, brinca 272, brinca „la porci”, la om la gât, la un pumn” 279, s-o flă, s-o flă la obraz 284, m-ș flă, la obraz 310, 7 316, m-ș s-o flă falcă 325, brinca 334, 7 346, s-o flă obrazu 347, brinca 358, flegă 362, s-ș flă-dj brinca 365, s-ș flă obrazu 386, flă 399, ni s-o flă o părți di obraz 405, byăli di brinca „la porci și la oameni; se umflă gâtul și capul; se fierbe și se dă la porc burujă di brinca; la om se pune cata-pasmă” 414, s-o flă o părți di cap 431, s-ș flă o falcă 455, am făcū brinca 462, s-o orbă 481, y prilesc orbă 478, 2rj orbă 514, flă 520, brinca „se umflă fața cu gât cu tot” 531, 2rj dalac 537, brinca (la gît) 551, i s-o umflă zumătate o-brăz 574, brinca, brinca bjeșcă 605, 7 648, s-ș flă falcă, brinca „la gât; la parlea dreaptă sau la parlea stângă” 666, 2rj brinca (să umflă capu) 682, brinca 705, am brinca „din răceală; și la o mână” 720, 2rj brinca 728, v. [4199] 762, brinca, la lov brinca, să flă la cap 769, brinca 784, s-a flă falcă, [w] brinca-tot un dor 791, brinca (c) să umflă capu) 812, flă-

tură 835, brinca (să flă capu) 836, brinca (o scrie cu țerngă, și trece) 848, brinca (să flă țera) 858, i s-a umflă falcă din mână, [w] brinca „nu din pricina mâinii” 872, s-a flă la falcă 876, mi s-a flă falcă de doru mână 886, brinca 899, o gliș, m-ș legit o gliș, [w] brinca (se-ș cap (li dăre capu, păru) 928, i s-a flă falcă 958, [w] brinca (o bubă) 967.

D.: 7 02, pisculă arayă „se zice și numai arayă” 010, 7 012.

COMPRESĂ (PE LOCUL BOLNAV)

„COMPRESSE”

[4200]

I. Întrebare indirectă: Cum li zici la aceea cu ce te legi când ai o durere sau o bubă (o cărpă udă sau altceva)?

- I. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: o clrpă 2, byârfe dă dușgic (interiorul bostanului) 4, fărănt, legă-țyăre 8, legătura 27, pjeșic 29, oblojt cu clrpă, legătura [m, bură 200] „lifen dela farmacie”, m-am legăt c-o clrpă 400 47, clrpă, ștergură (s-o-mblojt) 58, c-ot 64, legătura 76, legătura 95, nă-framă 102, m-ș legăt 105, (s-o oblojt) oblojtă 130, un lindy 141, o clrpă 157, legătura 172, (s-a oblojt) legătura 182, păsă [cu vată și cu lifon], legătura 192, legătura: legătura [p] 210, pînă clrpă cu apă rădă 226, legătura 235, legătura 250, legătura ori fagă 260, legătura 272, legătura 279, legătura 284, legătura 310, legătura 316, clrpă 325, 2rj legăt cu clrpă 334, legătura [p] 346, legătura: -lifer [p] 349, legătura 352, 1rj legăt, să fagă 362, bandajă, [w] legătura 365, să oblojt [p], oblojtă 386, umflaj (aista-) cuvint nemjasc) 399, l-o legăt- l-o făcū privityăscă dăltoru „subiectului i se pare că e rusșe” 405, [e] o păsă [p] 410, Meșta- privityăscă 431, [e] legătura -biol “plastru”, dăsmă 455, n-ș legăt bubă 468, cu ū ștergări, cu o bāsmă 478, legătura 514, o clrpă 520, legătura, oblojtă „cu buruleni calde” 531, legătura 537, legătura 551, o-mvăltură 574, m-am legăt, m-am legăt 605, legătura 648, [w] bint, m-am bintujit „din rusșe” 666, (s-a oblojt) oblojtă 682, m-ș legăt c-v-o bazmă, o petică 705, bandaj 728, clrpă 762, o fagă 769, legătura 784, fagă, să bandajă 791, legătura 812, legătura 835, clrpă sau bandaj, să bandajă 836, fagă; fagă [p] 848, legătura 858, um bantaj 872, o clrpă sau bandaj 876, o clrpă 886, o clrpă 899, șarvet 928, o clrpă să leg bubă 958, bandaj 967.
- D.: [x] ca și-m flășter 02, pcalic vinit 010, robur caldi; un rob; robur [p] 012.
- M.: [ung] cōt [p] 192, (bēșcl) cōt [p] 287, cōt [p] 575.
- [rut] trāba clāș [p] ū [p] 366 bint 666.
- [sārb] svēza 25, zāvōj cōjima se zāvijē 37.
- [bulg] se vā [p] 44, vřzavā bulgē cā [p] 991.
- [sās] gāb [p] 149. - 245.
- [līg] - 769.

ȘI-A RUPT PICIORUL

„IL S'EST CASSE LA JAMBE” [4201]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când cineva calcă rău sau cade de sus și osul piciorului face...? (Aici făceam un gest, ca să înțelegă subiectul că e vorba de fractura osului).

- I. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: s-o rup picioru 2, și-a frint picioru 4, s-o rup picioru 8, și-o rup picioru 27, și-o frint picioru, și-o frint picioru [p] 36, și-o rup picioru 47, și-o rupt picioru 53, și-o rupt picioru 64, și-o rupt picioru 76, și-o rupt om picioru 95, s-o rupt om picioru 102, și-o rup picioru 105, și-o rup picioru 130, ni s-o rup picioru 141, ni s-o rupt picioru 157, și-o rupt om picioru 172, și-a rup picioru 182, s-a rup picioru 192, și-o rup picioru 219, s-o rup picioru 235, și-o rup picioru 255, m-ș rupt om picioru 260, m-ș rupt picioru 280, m-ș rupt rupt picioru 272, și-o rupt picioru 279, și-o rup picioru 284, m-ș rupt picioru [p] 310, și-o rupt picioru 316, și-o rupt picioru 325, și-o rupt picioru 334, i s-o rupt picioru 346, i s-o rupt picioru 349, ruptură de picior, și-o rupt picioru 352, și-o rupt om picioru 362, picior rupt, [x] picioru 365, și-o rupt picioru 386, o rupt picioru, [x] o rupt picioru 399, i-o rupt picioru 405, s-o rupt picioru 414, s-o rupt picioru 441, s-o frint picioru 455, s-o rup picioru 463, n-ș rupt picioru [p] 478, și-o rupt picioru 514, și-o rupt picioru 520, și-o rupt picioru 531, [x] rupt picioru [p] 537, și-o rupt picioru 551, i s-a rupt picioru 574, n-ș rupt picioru 605, și-o rupt picioru 648, și-o rupt picioru 666, și-a rupt picioru 682, și-a frint picioru 705, și-a frint picioru 728, și-a rupt picioru 762, și-a frint picioru 769, și-a rupt picioru 784, m-ș rupt picioru [p] „doctorii zic fracturată” 797, și-a rupt picioru 812, și-o rupt picioru 835, cu picioru rupt 836, s-a frint 848, i s-a frint picioru 858, și-a frint picioru 872, și-a frint picioru 876, și-a frint picioru 886, s-a frint picioru 899, m-ș rupt picioru [p] 928, și-a frint picioru 958, și-a rupt picioru 967.
- D.: [x] ziomfēs picioru 02, strāngul-sire di dōcor 010, gluzniri la picior 012.
- M.: [ung] dōtorōit p lāb 192, dōtor p lāb 287, dōtor 575.
- [rut] uōmōy nōhu 366. - 666.
- [sārb] siomli nōgu 25, scrija nōgu 37.
- [bulg] se ičē [p] c-ā [p] 44, ičē [p] s-ā c-ā [p] 991.
- [sās] brē [p] “fractură” 149. - 245.
- [līg] - 769.

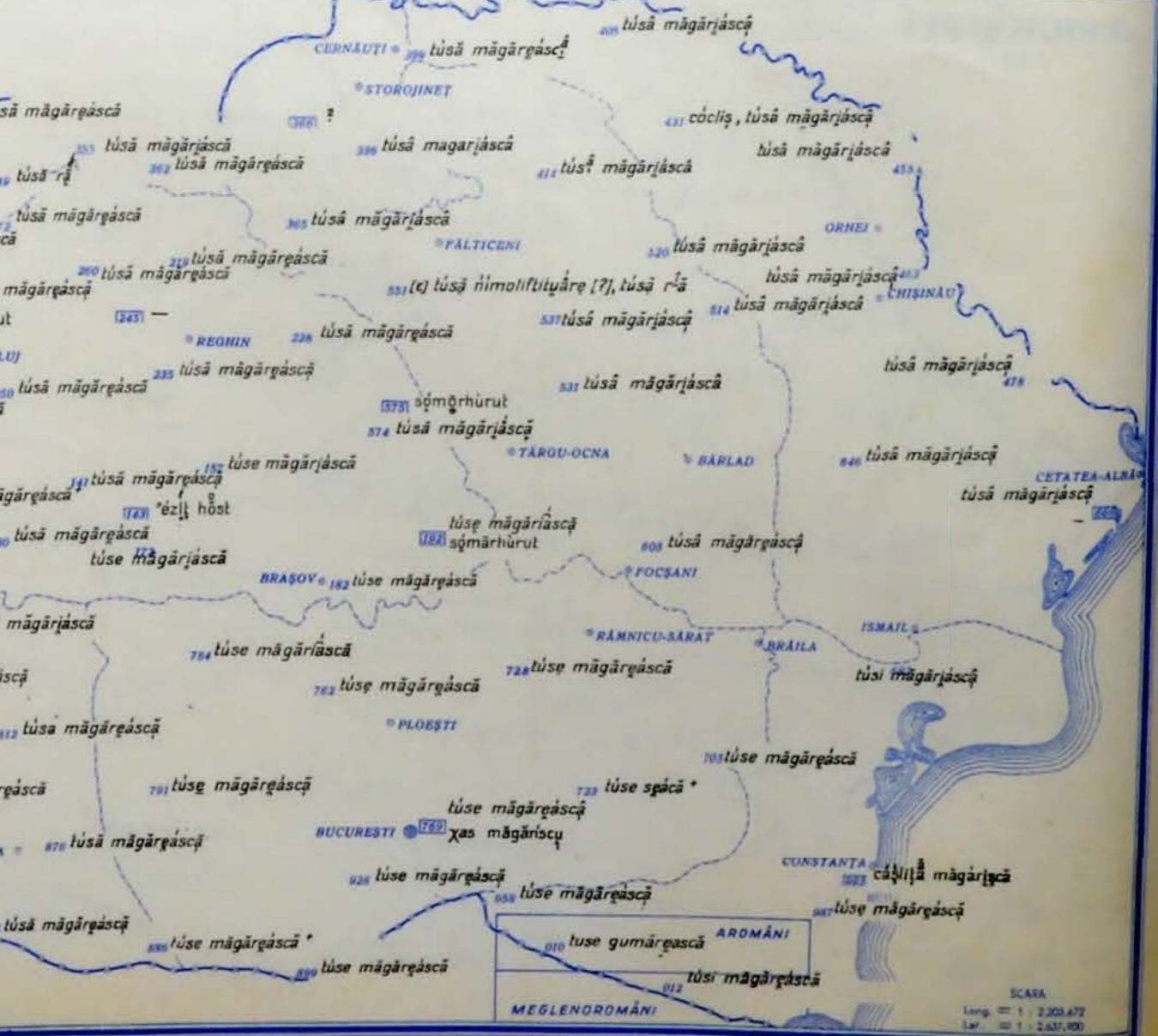
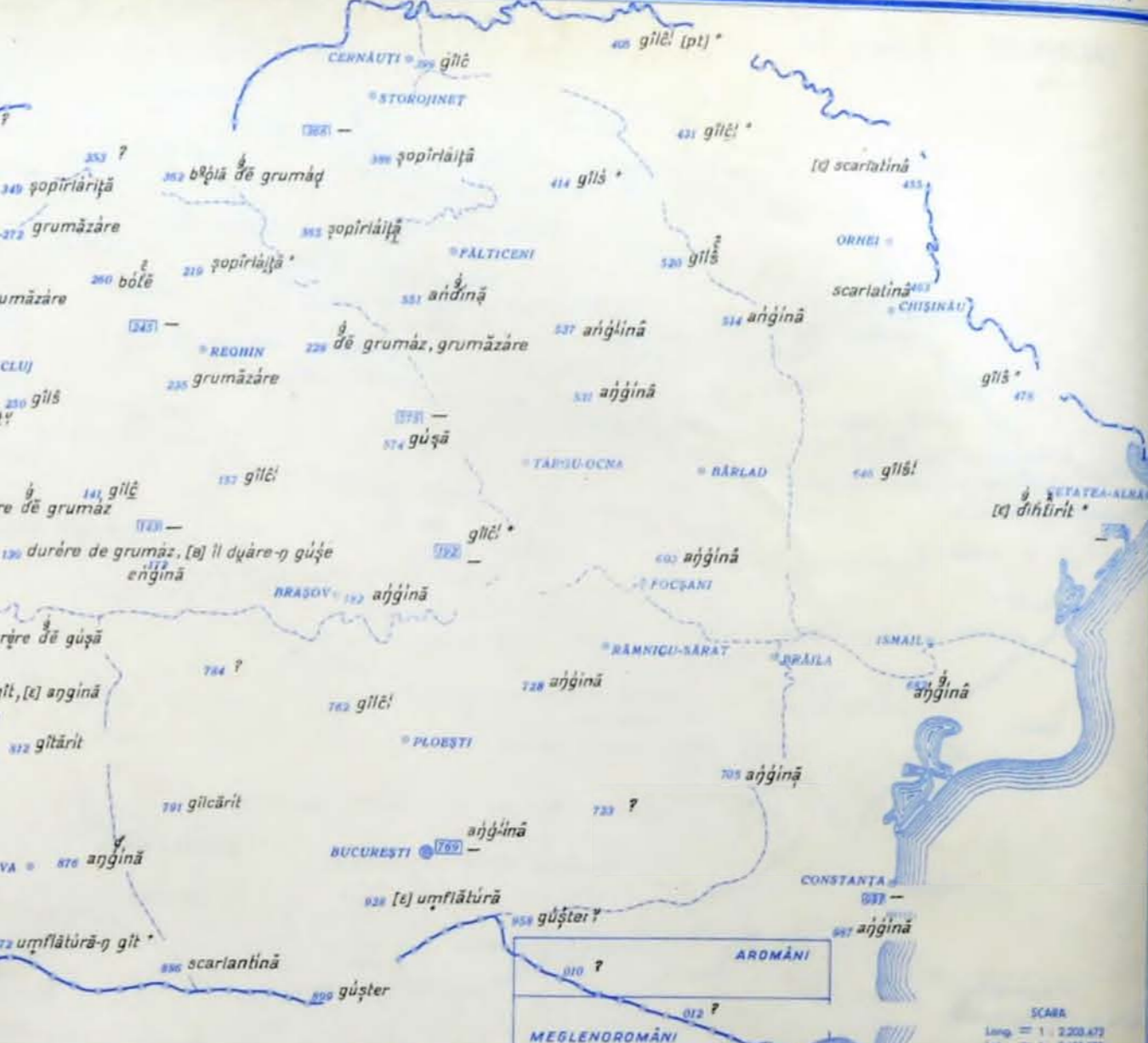
ANGINĂ DIFTERICĂ „CROUP”

[4197]

TUȘE MĂGĂREASCĂ „COQUELUCHE”

[4192]

[4207]

I. **Întrebare directă:** Se vorbește pe aici despre o boală numită potcă ? Cum ziceți ?

I. 4. Subiectul explică că potcătura e un junghiu subț coastă. „Sunt babe care dăscăntă să potcătură”.

95. *li dăscăntă să potcă.*
 105. *li dăscăntă.*
 130. *li deșcăntă.*
 141. *să deșcăntă.*
 172. *li deșcăntă.*
 228. *m-o pătă, o potcă.* Dacă îl doare la răncă, zice: mă dăre la lîimă, că m-o pătă o potcă să năpă.

250. *ăi potcă să potcă t apă.* „cu căreunți”. V. p. [4226].

260. Subiectul a auzit vorbindu-se despre potcă, dar nu știe ce e.

279. *li potcă să potcă ori să deșcăntă.*
 284. *măjerite pătă-m-potcă.* „le lea pete rașii pe piele”.

310. *si o sudă, la noj, să potcă, măma pă prugă;* o faz yam căr-o știut dăscăntă. „Acuma se vorbește tot mai puțin despre potcă”.

325. *o pătă m-potcă, t stricătura, să deșcăntă.*
 334. *că li deșcăntă.*
 349. *o pătă deșcăntă pă jăp.*
 362. *m-o potă.*
 386. *o vînt potătură și li potă.*
 405. *potătură; să li dăscăntă di deșcăntă.* „De obicei li doare capul pe cel bolnav”.

520. *ăi deșcăntă.*
 531. *din didyokă.*
 551. *să potcătură yomu, să deșcăntă.*
 682. *li potă.*
 725. *să șcăntă ba c-o mînă myăle, ba c-um pătătură myăle; di jete; să dăscăntă.*
 759. *li potă.*
 784. *mă daj să potcă – mă primejdăyăt* „mă bagă în primejdie”.

833. *dăscăntă, sîfîlă-m-ș vas cu apă, sîfîlă cărbun și căscă cu lăcărămă.* „Căscatul e semn că-l trece”.

848. *să deșcăntă.*
 858. *s-a deșcăntă.*
 872. *je potă, dim bătă.*
 886. *Cum se vindecă de potcătura șinte-lor v. volumul de texte ALR I, Nr. 086.*
 899. *dășcăntă.*
 987. *li bolnăv de potcă.*

[4209]

I. **Întrebare indirectă:** Cum li ziceți femeii care, după ce a născut, mai trebuie să stea câteva zile în pat ?

I. 92. „këndella durează 40 de zile”.

399. *jă, s-o răsturnat a născut.*
 431. *li răy, nu li-ndămînă.*
 769. *fermeje lăyuză.*
 791. *să pă strat 3 zile; lăyuză, 40 de zile”.*

MN

SE OBRINTEȘTE (RANA)
 „LA BLESSURE” S'ENFLAMME”
 [4208]

I. **Întrebare indirectă:** Ce se întâmplă cu o bubă sau cu o tăietură, când n'ajă păzita de frig ?

I. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: *li obrintă, mi s-o obrintă buba,*

să obrintășcă 4, s-o obrintă 8, s-o obrintă 27, s-o obrintă 29, să obrintășcă 26, s-o obrintă 47, să obrintășcă 53, să obrintășcă 64, să obrintășcă 76, să obrintășcă 95, s-o obrintășcă 102, s-o obrintășcă 105, să obrintășcă 100, să obrintășcă; s-o obrintășcă 141, o klyokă-o frigu 187, să obrintășcă 172, să obrintășcă (și dă prea mltă căldură) 182, să obrintășcă 192, să obrintășcă 219, s-o obrintășcă, că li pătă; frigu 228, să obrintășcă 238, să obrintășcă 250, s-o obrintășcă 260, să obrintășcă 272, să obrintășcă 279, s-o obrintășcă 299, să obrintășcă 310, s-o obrintășcă; să obrintășcă 316, să bolnăvșcă māj lăre 325, s-o mirgăz-ll 324, să obrintășcă 340, o rătășcă 349, să obrintășcă 353, să obrintășcă 362, să obrintășcă 365, să obrintășcă 386, s-o obrintășcă; să nu să obrintășcă 399, o obrintășcă 405, obrintășcă 414, să obrintășcă 441, să obrintășcă 455, să obrintășcă 463, s-o obrintășcă 478, o obrintășcă buba 514, o obrintășcă 520, să obrintășcă 531, să obrintășcă 537, o obrintășcă 551, li klyokă frigu de s-o obrintășcă 574, o obrintășcă 605, să obrintășcă 646, am obrintășcă buba 666, s-o obrintășcă 682, să obrintășcă; s-o obrintășcă 705, s-o obrintășcă 723, o obrintășcă; obrintășcă (yă-y pūnj mālă) cu vynt și să dășcăntă 728, să obrintășcă 762, a obrintășcă 769, obrintășcă 764, s-o obrintășcă 812, s-o obrintășcă 833, să obrintășcă 836, s-a obrintășcă 848, s-a obrintășcă 858, s-a obrintășcă 872, să obrintășcă 876, să obrintășcă 888, s-a obrintășcă di frig 899, să obrintășcă 928, a obrintășcă 936, s-a obrintășcă 987.

D.: [x] nazledito 02, — 010.012. —

M.: [ung] o hlyog megvesi 192, mēgvesi 287, megvesi o hlyog 375. —

[rut] zastudij 366, — 666. —

[sărb] opristil se je 25, pūvrāca se 37. —

[bulg] og-ji uzlita, se-ji razlōcala 48, să razlujit rānata 991. —

[sās] zorn, lā 'ārc'ōvli dār āl! [41] lā 'ārc'ōvli, lār āl! 143, — 245. —

[i'g] — 769. —

OBRINTEALĂ

„INFLAMMATION D'UNE BLESSURE”
 [4208 bis]

I. **Întrebare indirectă:** Când s'o obrinte buba, cum li zici la boala aceea ?

I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: OBRINTEALĂ. S'a mai răspuns: OBRINTIT 36, 363, s'a OBRINTIT 47, 53, bobolă 219, 279, oprintală 272, obrintală 316, să bolnăvșcă māj lăre 325, rătășcă 349, obrintășcă 899. Nu s'a răspuns în punctele: 2 29, 64, 141, 187, 228, 250, 260, 284, 334, 362, 399, 405, 414, 478, 531, 537, 666, 705, 836, 848, 886.

COPTURĂ „PUS”

[4213]

I. **Întrebare indirectă:** Ce curge dintr'un buboi sau sugel când se sparge ?

I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: COPTURĂ. S'a mai răspuns: PUNDIU 310, 399, 405, 463, 478, 514, 520, 574, 646, 666, COPTURI 64, 105, 228, 235, PUROIU 325, 728, 791, 928, coptură 2, 876, cucătura 36, 279, coptă-tură 272, 324, purășcă 4, [z] purășcă, [x] purășcă 95, o copt 157, purășcă [p], purășcă albe 280, coptătura 284, coptură 365, purășcă [p]

414, purășcă [p] 455, pună; purășcă [p] 551, purășcă 728, s'a repetat răspunsul dela Întrebarea [4106] în punctul 762, purășcă; purășcă 769, purășcă 958. S'au dat mai multe răspunsuri: māj lăre, māj lăre, pună 431, coptură, purășcă 536.

D.: ? 02, — 010.012. —

M.: [ung] mēgveg 192, gēn 287, mēgveg 375. —

[rut] gni 366, — 666. —

[sărb] gnoj 25, zāgnajeno 37. —

[bulg] gnoj 48, gnoj 991. —

[sās] gāyvir 143, — 245. —

[i'g] — 769. —

D.: ? 02, — 010.012. —

M.: [ung] mēgveg 192, gēn 287, mēgveg 375. —

CĂMPOR „CAMPHRE”

[4215]

I. **Întrebare directă:** Cum li ziceți cămפורului ?

I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: CĂMPOR. S'a mai răspuns: CĂMPURĂ 365, 386, 399, 414, 431, 455, 463, 478, 520, 531, 537, 605, 646, 666, CĂMPURĂ 362, 514, 531, 682, 833, CĂMPUR 728, 791, 875, 886, 958, CĂMPOR 130, 728, 987, CĂMPORĂ 310, 405, căfor 102, gāfor 172, gāmpor 192, mēgre de căfor 344. S'au dat două răspunsuri: cămpură, [n] cămpură 856. Nu s'a știut răspunde în punctele: 312, 316, 872, 928.

D.: [*] cămpăr 02, — 010.012. —

M.: [ung] cămpor 192, cămpor 287, cămpor 375. —

[rut] cămpir 366, — 666. —

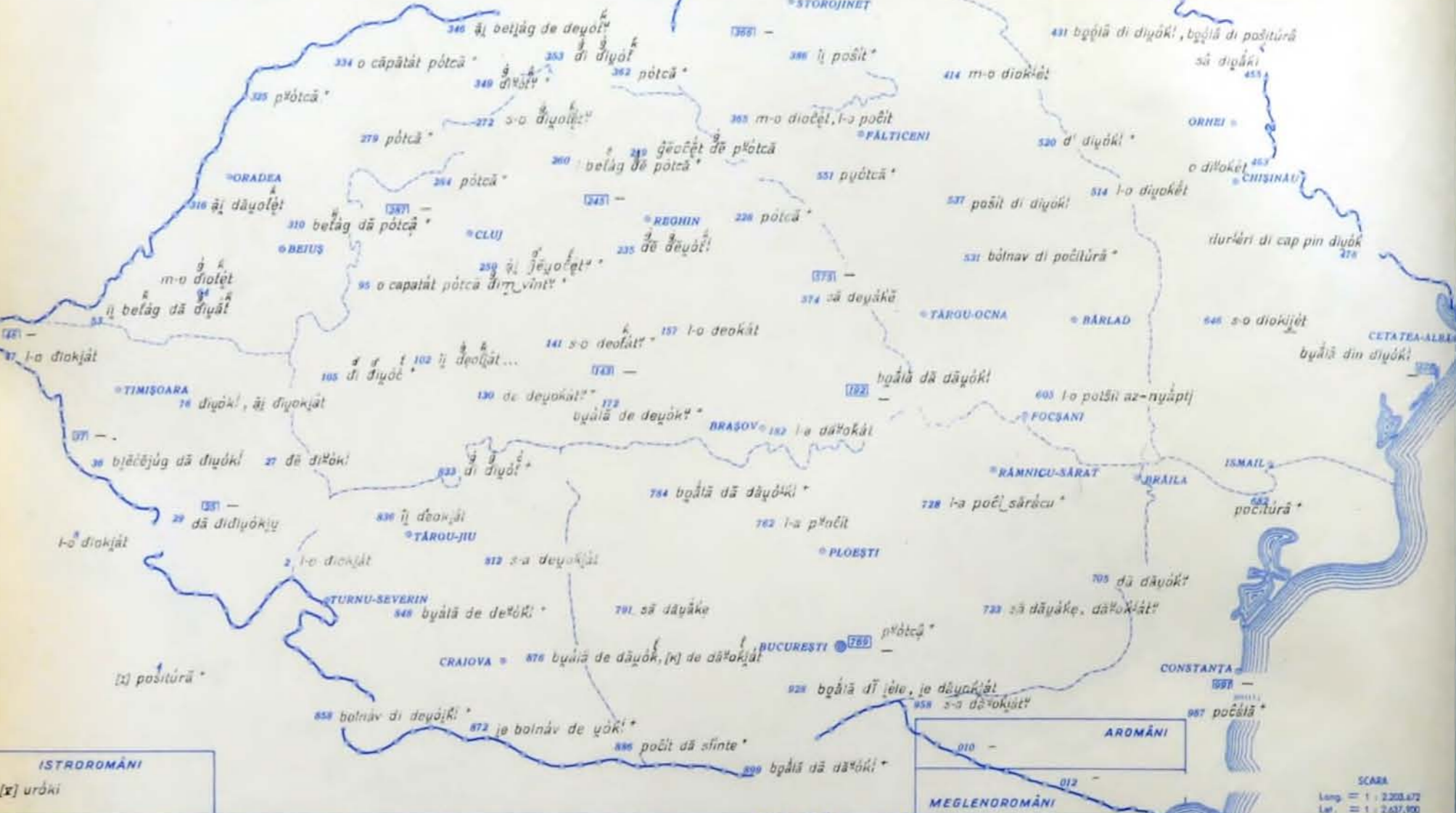
[sărb] cămpor 25, căfor 37. —

[bulg] căfur 48, căfor 991. —

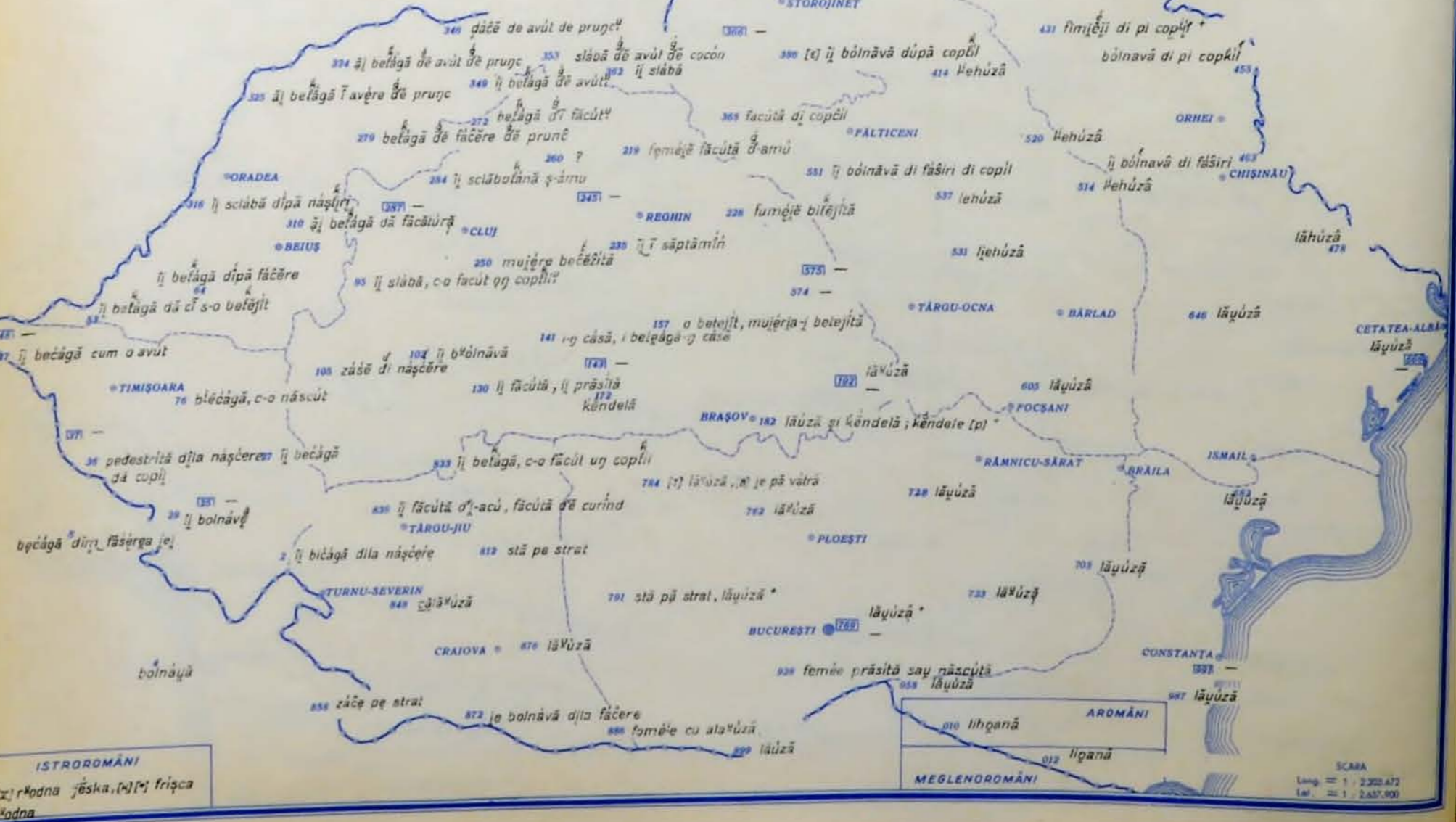
[sās] cămpār 143, — 245. —

[i'g] — 769. —

POTCĂ „PARALYSIE, MAUVAIS ŒIL”

LĂUZĂ „NOUVELLE ACCOUCHÉE”

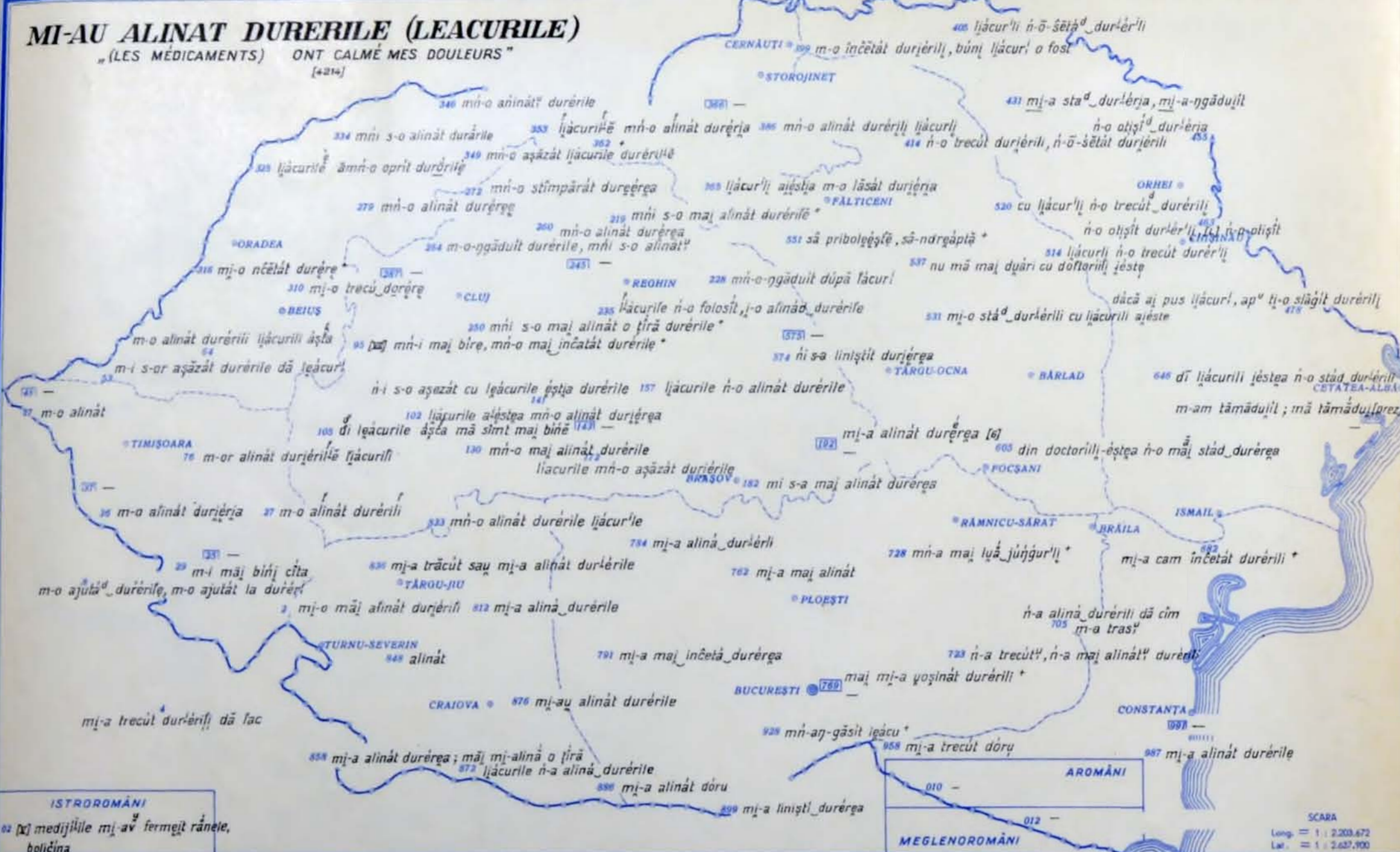

SCARA
 Long = 1 : 2.253.472
 Lat = 1 : 2.637.900

SCARA
 Long = 1 : 2.253.472
 Lat = 1 : 2.637.900

MI-AU ALINAT DURERILE (LEACURILE)

„(LES MÉDICAMENTS) ONT CALMÉ MES DOULEURS”

[4214]

- I. **Întrebare directă**: Subiectul a tradus în graiul local fraza din titlu.
95. s-o mai așază^d durerile.
219. mî-o ngădăit durerile.
250. după leacurile-ajeste.
316. da cînd am băvut orvoșagu.
362. mî-o alinat dureręa.
551. îngădui durler'li.
662. din cauza leacurilor.
728. discintăcu asta mî-a mai luă_ju-jgur'li.
769. mai mi-a alinat nițel.
928. că nu mai mă dgăre nimic, leacu asta mî-a trecut dureręa.

[4219]

- I. **Întrebare directă**: Ați auzit de ciumă? Ce este?
53. Un monstru care mănâncă oame-ni?.
64. cp "ca o".
95. "O buruiană".
141. cîn mor yomeni mulț.
192. În anul 1877 au murit mulți de ciumă".
228. mor ūhi [cai] și sparg pî la gît.
250. Subiectul nu știe ce e.
310. "Așa ziceau bătrânii".
349. "Un băi cu un șomolag de pale în capăt cu care se curăță țeava la sobă".
365. "Se injură cali": mănță-lj ciuma!
399. Subiectul nu știe ce e.
463. "Mureau demult oamenii".
478. ducă-să pî ketyr, să nū mai slīi!
514. o byalā vjēkī.
537. "Așa se zice capîlor".
692. "Așa ocărăsc femeile". [Subiectul crede că ciuma e o ființă mitică].
720. "O boală rea, molipsitoare". [După explicațiile pe care mi le-a dat subiectul, se pare că e dizenteria].
769. te lovęte yodată după căfă și...aj.
866. "myărăta; ciuma umbra pî sat". "Murea multă lume".
958. "Era ca o pisică. Pe bunica subiectului a picat-o la deșt și i-a țeji buba".

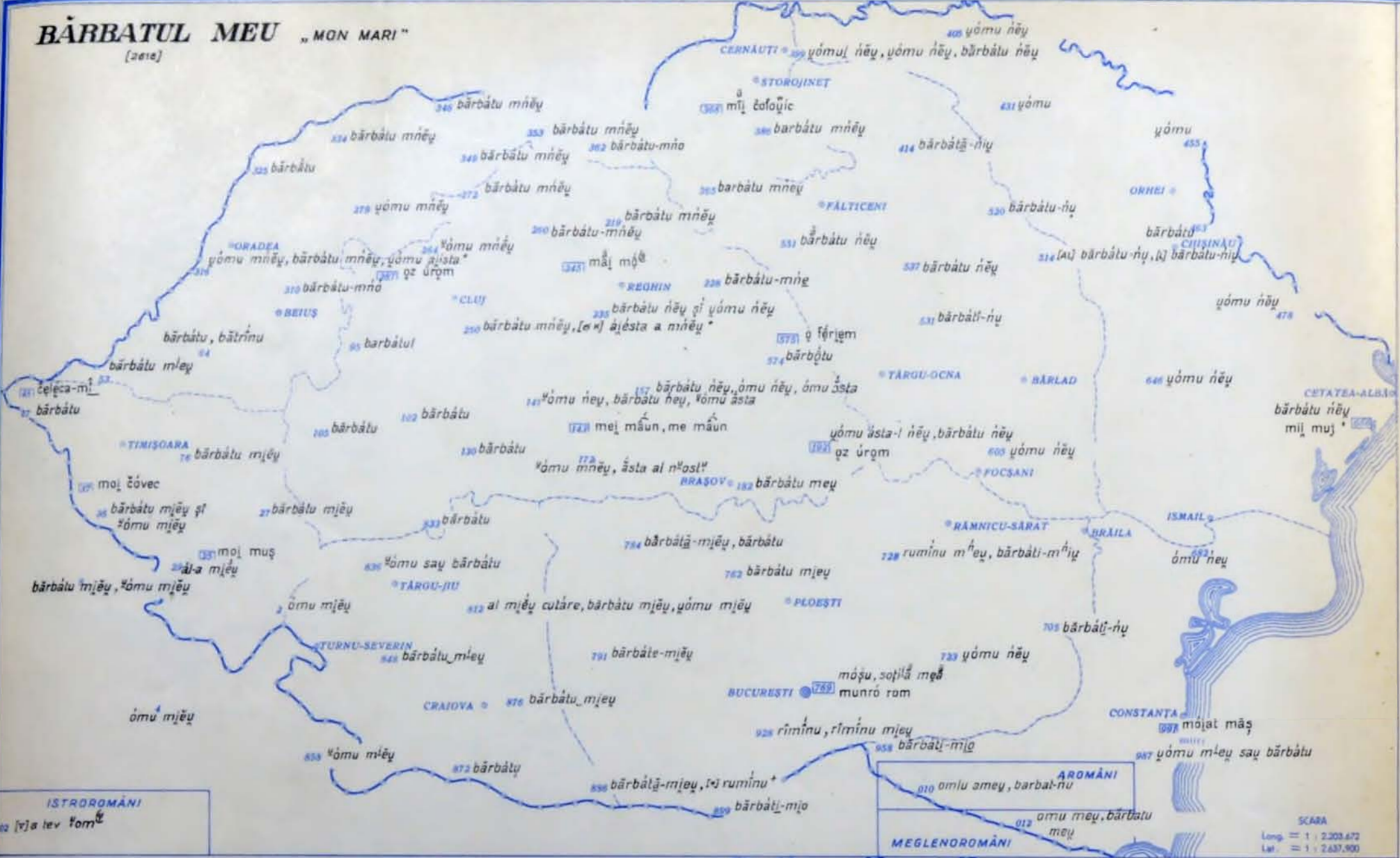
MN

- UNT DE RIȚINĂ, „UILE DE RICIN”**
- [4216]
- I. **Întrebare indirectă**: Cum îi zici la leacul acela, ca un ulei, pe care-i lei când ești încaiat? Ii cumperi dela farmacie.
- II. **Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică** (nu sît știut răspunde în 4.29.36. 55. 93. 102. 157. 172. 219. 228. 270. 310. 316. 394. 395. 399. 531): zăjēn pintru urdināt 2, riținās e, riținā, de urdināt afără 27, reținus, oțjy dă reținus 47, oțjy dă riținūs 44, reținus 78, rițin 100, ulei de răcînā 100, ulei de rățjy 141, unt dă reținā 182, [e] ulei dă riținėjā 192, riținūs, [k] riținūs 235, rițj māj oțjy și oțjy dă rețin 250, rișinūs 280, rișinūs oțjy 279, ulei dē riținūj 304, riținūs dlij 320, rișinūj 346, oțjy dē rișinūj 340, [e] oțjy...? 353, oțjy dē rișinās 362, oțjy dē rișinā 396, un dē rișinā 405, un dē rișinā 414, riținā māsā 431, riținiji mās- lo 455, rișiniji māsā 463, riținā māsā 478, oțjy dē rișinā 514, un dē rișinā 520, yun dē rișinā 531, un dē rișinā 537, nāj- ljad 574, yun dē rișinā 605, un dē rișinā 646, ulei dē rișinā 668, yun dē rișinā 682, yun dē rișinā 708, un dē rișinā 728, yun dē rișinā 769, un dē reținā 812, ulei dē reținā 833, ulei dē reținā 848, [k] un dē reținā 856, ulei de reținā 888, ulei de reținā 872, ulei de reținā 876, un dē reținā 886, yun dē reținā 899, un dē reținere 928, un dē reținā 958, ulei de rețin 987.
- D.: [x] ūle de rițino 02, - 010. 012.
- FACT „BOUȚONS PUSTULEUX”**
- [4217]
- I. **Întrebare directă**: Ziceți la vreo boală, cu bubulițe multe și negre pe față, FAPT?
- II. **Nu sît răspuns în punctele**: 8.29.47.64. 102. 105. 157. 192. 316. 325. 386. 463. 514. 520. 537. 574. 605. 646. 666. 728. 791. 812. 836. 858. 872. 899. 928. 987. N'a fost pusă întrebarea în 784.
- Din punctele în care s'a răspuns, dăm materialul în transcriere fonetică: c'ōșuri 2, fapty 4, buba puțjysă, multe bubulițe roșii 2x, fapt [u] fapt dîn blăstărăm stră-moștāsc) 36, spurv (s-o) jpāt spūrcu la obrāz) 55, fapt „e roșu, umflat obrāzuli” - orbānț 76, fapty (să fald) fapty pi cop- [li] dēj mħiē, ūrii dīm vinty nūșu bu- bulj mħiōțjē și āibi) 95, blinde 130, fapty „e o gōjgā verde, cāt degetul cel mare, cu 2 capete; ūl prind, ūl ard pe cărāmidā, ūl macinā și-l dā culva să bea, unul dug- man”, tōtā să ūmple de fapj „în burā” 141, fapty 172, borbonēle 182, fapt [ū] fēj dē mħgārimē 219, fapt [s-o] mħgā frāz și tāt [o] [fējt fapj] 238, am rōșūt 3 fapty, ūl jpāt yāreșlīē fapty „ūl descā- lā; pete roșii, mănāncā” 235, jūbre „pe față”, fapt „pe burā” 250, bełāg dē fapj „bube pe piele” 260, fapty [z] bełāg dē fapty) 272, fapty „bube” 279, fapty sō j- pā 3 obrāz „ald sau roșu, ca nisipul, pe față” 294, o jējt fapty pā prujcy, ațj- ca pisāty „bubulițe roșii” 310, zgrābūnjā mūlē 324, fapty 346, fapty [vori] dēva pā obrāz) 349, fapt ūē vint 355, fapt 382, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 395, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479, dē fapty [o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 545, fapt [o] fapty 546, blindā [dā] piēre) 549, fapt ūē vint 555, fapt 582, spurbalatūrā, covr, „pe trup” [facalātūrā] - [o] facūt āitu, [o] dscināt, [o] jēgāt) 595, ūl bubōs 399, cōșuri [i-o] fācūt fapt, ca să pātīmjāscā sēvā) 405, fapt [glōimla drā- cu, o vintē fapty-ūl cāsā la mīni] 414, [e] cōșuri 431, fapt „bube multe pe față” 455, an dāt pļiti ū fapty, o byālā griē 479. dē fapty [i-o] fapty [i-o] fācūt sīnlejvā sēvā) 481, fapt [i-o] fācūt sīnlejvā „i-a dat bube, i-a dat dureri” 531, mī-a fācūt ūm_fapty 545, an dāt pļ

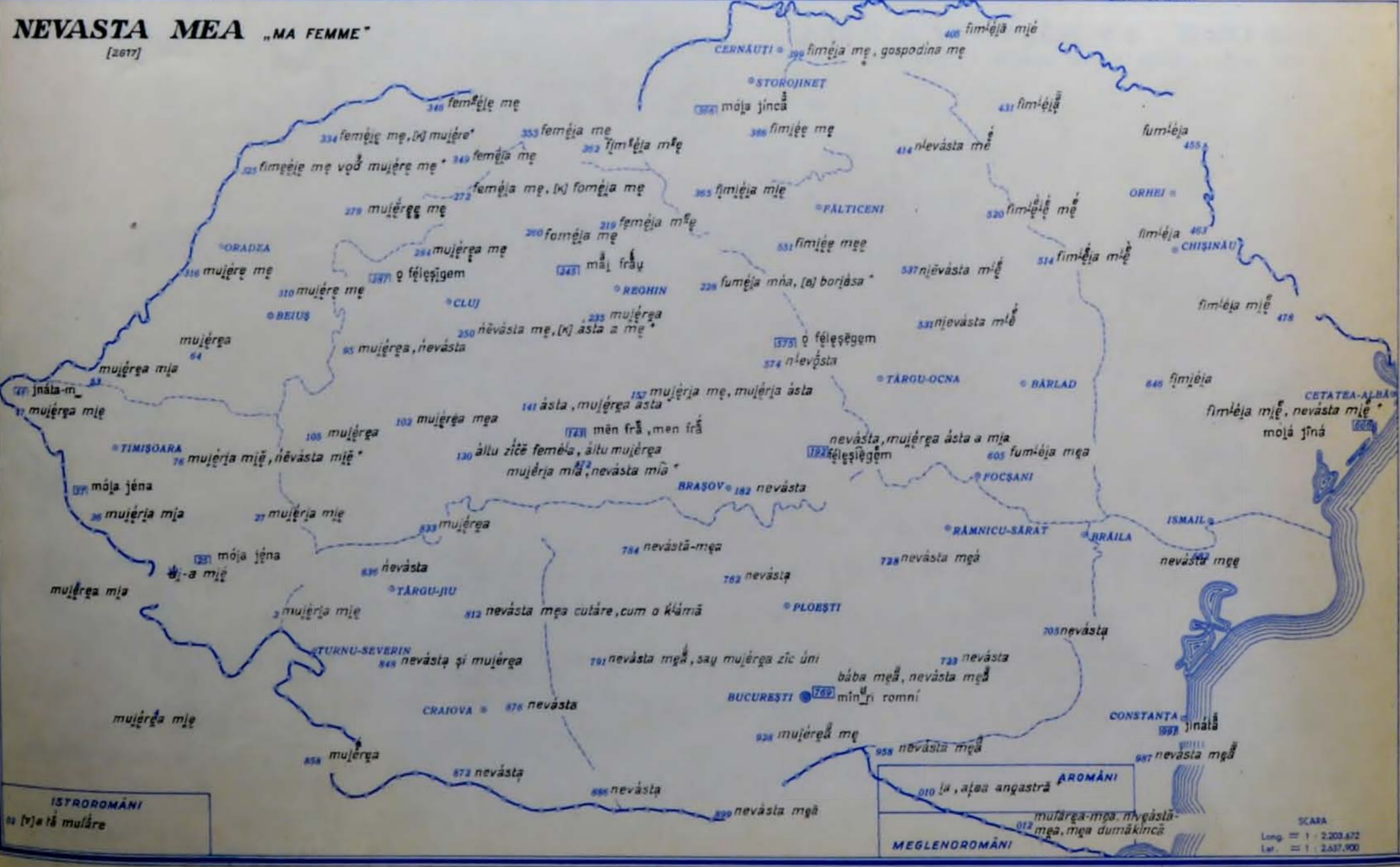

BĂRBATUL MEU „MON MARI” [2616]

NEVASTA MEA „MA FEMME” [2617]

[2616]

I. Întrebare indirectă: Cum îi zice femeia bărbatului ei, când vorbește cu alții despre dânsu ?

II. 250. [Expresia *ajesta a mîhîy* am auzit-o des dela femei. Am sugerat-o subiectului; acesta găsește că e mai frumos *bărbātu mîhîy*].

316. Un subiect ocazional, prezent la anchetă, zice numai *yômu*, *bărbātu*, fără pronume posesiv.

[656]. Subiectul a spus și *muj*; și adăugat însă că *mij* este curat *po hah-lăhki* "rutenește [ironic]".

866. [e] *mj-a* murit rumnu.

[2617]

I. Întrebare indirectă: Cum îi zice bărbatul femeii lui, când vorbește cu alții despre dânsa ?

II. 76. *dăcă-!-j vrîstă: mujêrja mij; dacă-!-măi cînără: hêvâsta mij*.

141. Când i se adresează direct, zice: *tă hă! tă hă!*

172. „Dacă sunt liniți, bărbatul zice: *nevâsta miă*”.

228. *borjese [p]*.

250. V. nota dela [2616].

325. *vôj* "sau".

354. „*Rar se zice femêje me*”.

666. „*Până sunt mai liniți: nevâsta mij*”.

010. nu-l ține pi numă, că l-aste arșine di parinți.

MN

TĂTĂNE „PÈRE” [2619]

I. Întrebare directă: Se cunoaște pe aici vorba TĂTĂNE? Cum o întrebuințați?

II. S'a răspuns că nu se cunoaște cuvântul în 2. 4. 27. 36. 53. 76. 102. 105. 100. 141. 157. 172. 192. 272. 353. 478. 520. 531. 537. 551. 605. 646. 682. 705. 723. 728. 762. 784. 791. 812. 850. 872. 876. 886. 899. 928. 958. 987. Din celelalte puncte, dăm răspunsurile în transcriere fonetică:

[2] *tătîni nôsçii*, „*strămoșii noștri*”, [3] *tătîni* „*părinții*” e, *tătîni-su*, mai mult: *tătă-su* 29, *tătîni-mjey* - *tăt-al bătrîn* "bunicul" 47, a *tătîni-to* 64, a *tătîre-so* 95, *tătîni-mej*, „de obicei se zice însă”: *tătă-mej* 102, a *tătîni-so* 219, *tătîni-mîo* 228, a *tătîni-so* „se zicea mai demult” 235, *pă sâma tătîni-so*, *j-o dat tătîni-so* 250; a *tătîni-so* 260, *tătîni-sây* 279, a *tătîni-so* o fost „*casa aceea*” 284, a *tătîni-so* 310, a *tătîni-sây* 316, *tătîni-tây* 325, a *tătîni-tây* 334, a *tătîni-sây* 344, a *tătîni-so* 349, *dú-lê dă-j tătîni-to* 354, a *tătîni-so*, *sâmnă tătîni-so* 365, *tătîni-su* 386, *tătîni-sây* 399, *tătîni-so* 405, o spus *tătîni-su* *sêvâ* 414, a *tătîni-no* 431, pi *tătîni-so*, *dă-j tătîni-spl* 455, a *tătîni-so* 463, „*rar*”: *tătîni-mjey*, „de obicei”: *tătîni-hêy* 514, a *tătîni-so* 574, *tătîni-so* 666. *dú-te la tătîni-tu* 1 769, *tătîni-mîo* 838, *tătîni-to* 836, *tătîni-so* 848.

D.: +2, + fend; fend! [p] 010, un *tătă*; *doj tătôn* 012.

MĂMĂNE „MÈRE” [2620]

I. Întrebare directă: Cunoașteți pe aici cuvântul MĂMĂNE, MĂNE-SA? Cum ziceți?

II. S'a răspuns că nu se zice așa în 2. 27. 29. 36. 47. 76. 102. 141. 157. 172. 182. 192. 219. 272. 478. 520. 531. 537. 605. 646. 682. 705. 723. 728. 762. 769. 784. 791. 876. 886. 899. 928. 958. 987.

Din celelalte puncte, dăm răspunsurile în transcriere fonetică: *mumîhîti* [pa] 4, *mumîhîti* [pa]; *mumîhî* [pna] 8, *âsta o fost a mîhîe-so* 55, a *mîhîe-la* 64, a *mîhîe-so* 95, *măma mîhî-la* „în înjurătură” 105, a *mîhîe-la* (cf *sûdujê*) 130, a *mîhîe-so* 219, *mîhîe-la* „în înjurătură” 228, a *mîhîe-so* 234, a *mîhîe-so* 250, *mîhîe-so* 279, a *mîhîe-so* 284, a *mîhîe-so* 310, *câmpeje* 310, a *mîhîe-so* 316, *mîhîe-la* 325, a *mîhîe-la* 334, a *mîhîe-so* 345, a *mîhîe-so* 349, a *mîhîe-so* 353, *dú-lê dă-j mîhîe-la* 362, *sâmnă mîhîe-so* 365, *mîhîe-so* 386, *mîhîe-so* 399, *mîhîe-so* 405, *mîhîe-so* 414, a *mîhîe-so* 431, *dă-j mîhîe-so* 445, a *mîhîe-so* 463, *j-o dus mîhîe-so* *cêvâ* 514, *dă-j mîhîe-so* 537, a *mîhîe-so* 574, *mîhîe-so* 666, *mîhîe-so* 812, *măma mîhîe-so*, *mîhîe-so* 838, *mîhîe-so* 836, *mîhîe-so* 848, *mîhîe-so* 872.

D.: +2, *mani* 010, *ună mumă*; *dgy* *mumôn* 012.

FRĂTĂNE „FRÈRE” [2621]

I. Întrebare directă: Ziceți pe aici FRĂTĂNE? Cum ziceți?

II. În marea majoritate a punctelor s'a răspuns că nu se zice. Pentru punctele în care e cunoscut cuvântul, dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: *frăjîhîe-mîhîy* 219, *frăjîhîe-mîo* 228, *frăjîhîe-to* 362, *frăjîhîe-so* 365, *frăjîhîe-su* 386, *frăjîhîe-sây* 399, *frăjîhîe-so* 405, *frăjîhîe-su* 414, *frăjîhîe-no* 431, *frăjîhîe-no* 455, *frăjîhîe-no* 463, *frăjîhîe-mjey* 514, *frăjîhîe-su* 537, *frăjîhîe* 574, *frăjîhîe-so* 666, *frăjîhîe-so* 838, *frăjîhîe-to* 836, *frăjîhîe-mjey* 848.

FRĂȚI DUPĂ MAMĂ „FRÈRES UTÉRINS” [2625]

I. Întrebare indirectă: O femeie, după moartea întâiului bărbat cu care a avut copii, se căsătorește a doua oară și are copii și cu al doilea bărbat; Ce fel de frați sunt copiii din aceste două căsătorii?

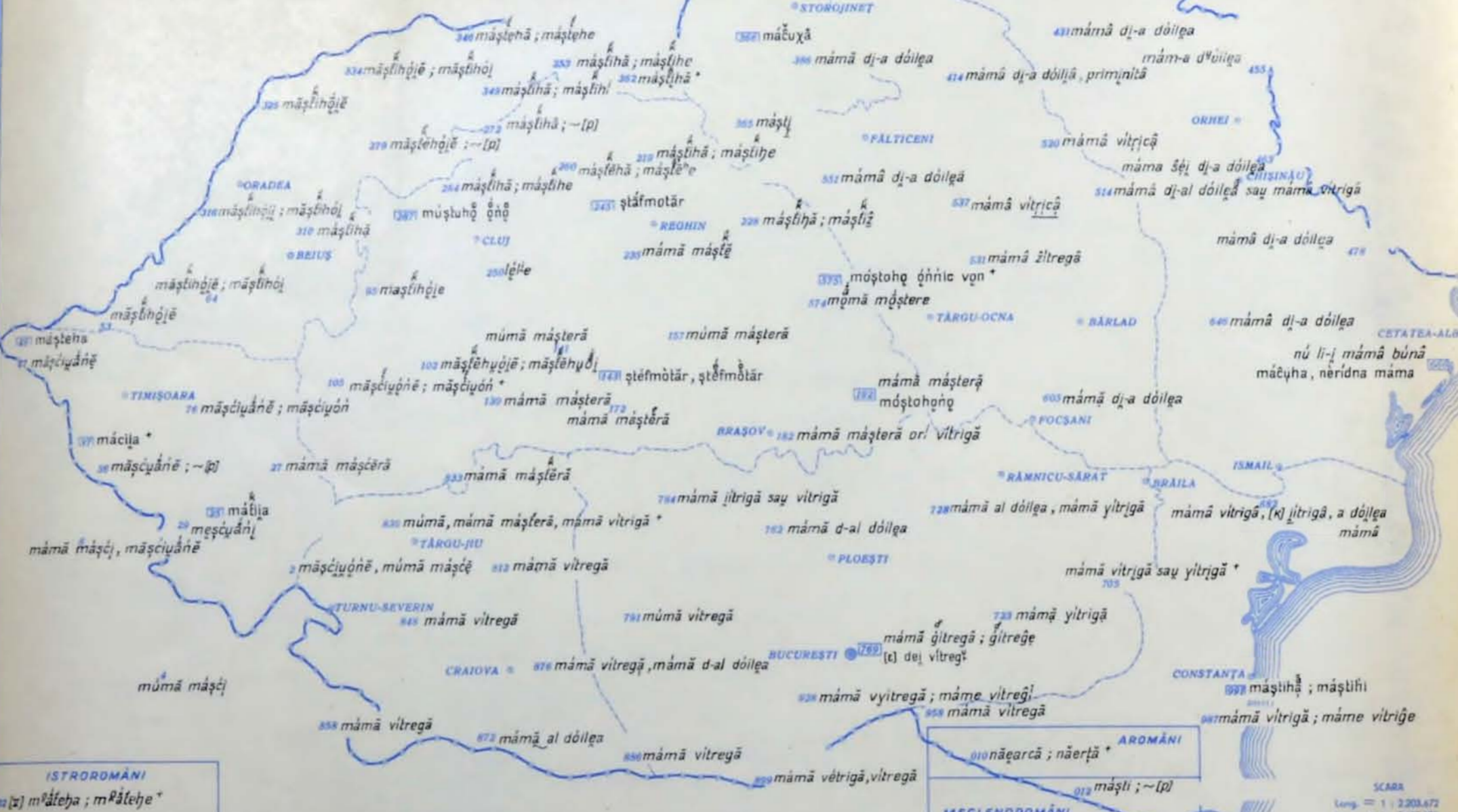
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: *frăj di pi mîmă*, *frăj adunaj* 2, *frăj dă mîmă*, *da nu-z dă tătă* 4, *frăj nîmă dă pi mîmă* 8, *frăj vitregi*, *dê după mîmă* 27, *nîmă dăspră mîmă-s* *frăj* 29, *frăj dă pră mîmă* și *dă pră tătă* nu 36, *surorî*: *is tătă-o mîmă* și *nu-s tătă-un tătă* 47, *sôră dă mîmă* 53, *frăj dă mîmă* 64, *frăj nîmă după mîmă* 76, *frăj dă mîmă* 95, *frăj dă mîmă* 102, *vitregi* [p] 105, v. [2624] 130, *nîmă de pe mîmă-s* *frăj ahîja* 141, v. [2624] 157, v. [2624] 172, *frăj după mîmă* 182, *frăj măzterî* 192, *frăj da nu bun*, *frăj nîmă dă pe mîmă* 219, *frăj di pe mîmă*, *frăj dă scôr-*

lă 228, *frăj nîmă di pe mîmă*, *surorî* *di pe mîmă* 236, *frăj dă mîmă* și *dă tătă* ba 250, *frăj di pi mîmă*, *sôră di pi mîmă* 260, *frăj dă mîmă* *nîmă* 272, *frăj dă mîmă*, *sôră dă mîmă* 279, *nu-s frăj bun*, *nîmă dă mîmă* 284, *frăj dă mîmă* *numă* 310, *frăj dă mîmă*, *frăj dă mîmă* 316, *frăj dă mîmă* 325, *frăj di pi mîmă*, *frăj dă scôrî* 334, *frăj dă mîmă*, *sôră dă mîmă* 344, *frăj di pi mîmă* 349, *frăj dă mîmă*, *surorî* *dă mîmă* 353, *frăj di pi mîmă* 362, *is frăj nîmă di pi mîmă*, *di pi tătă* nu 365, *di pi tătă*, *drepj* 366, *frăj dă mîmă* 399, *frăj bun*, *di pi mîmă* 405, *tot așa*: *copîi primîni* 414, v. [2624] *frăj dă mîmă* 431, *copîi primîni* 445, [2] *nu-s frăj bun*, [3] *frăj di-o mîmă*, *da di doj taj* 463, *frăj di pi mîmă* *bună*, *da tătă dă-a dîliga* 478, v. [2624] 514, *frăj di pi mîmă* 520, v. [2624] 531, *nu-s frăj bun*, *frăj di pi mîmă* [*frăj inlini*] „când se căsătorec un văduv cu o văduvă și au amândoi copii din întâia căsătorie” 537, *copîi di dgy mîmă* 551, *nu-s frăj dulj* 574, *frăj vitregi* 605, v. [2624] 646, *di pi mîmă* *frăj bun* 666, *frăj vitregi* 682, *frăj bun dă mîmă*, *dă tătă* nu 705, *frăj vitregi*, *surorî* *vitregi* 723, v. [2624] 728, *frăj adunătură* [pentru subiect, *tătă* e cel mai important; *mama* doar crește copîi] 762, *frăj dă mîmă* 769, *frăj nîmă dă mîmă* 784, *nîmă dă mîmă* 791, *frăj după mîmă* 812, *nîmă dă mîmă* 836, *frăj vitregi* 848, e 858, *sôră după mîmă* 872, *surorî vitregi* 876, *frăj vitregi*: *dă mîmă* *bû* și *dă tătă vitregi* 886, *frăj bun dă mîmă* 899, *frăj dă mîmă*, *da dă tătă vitregi* 928, *frăj vitregi* 938, v. [2624] 987, e *frăj vitregi de tătă* 850.

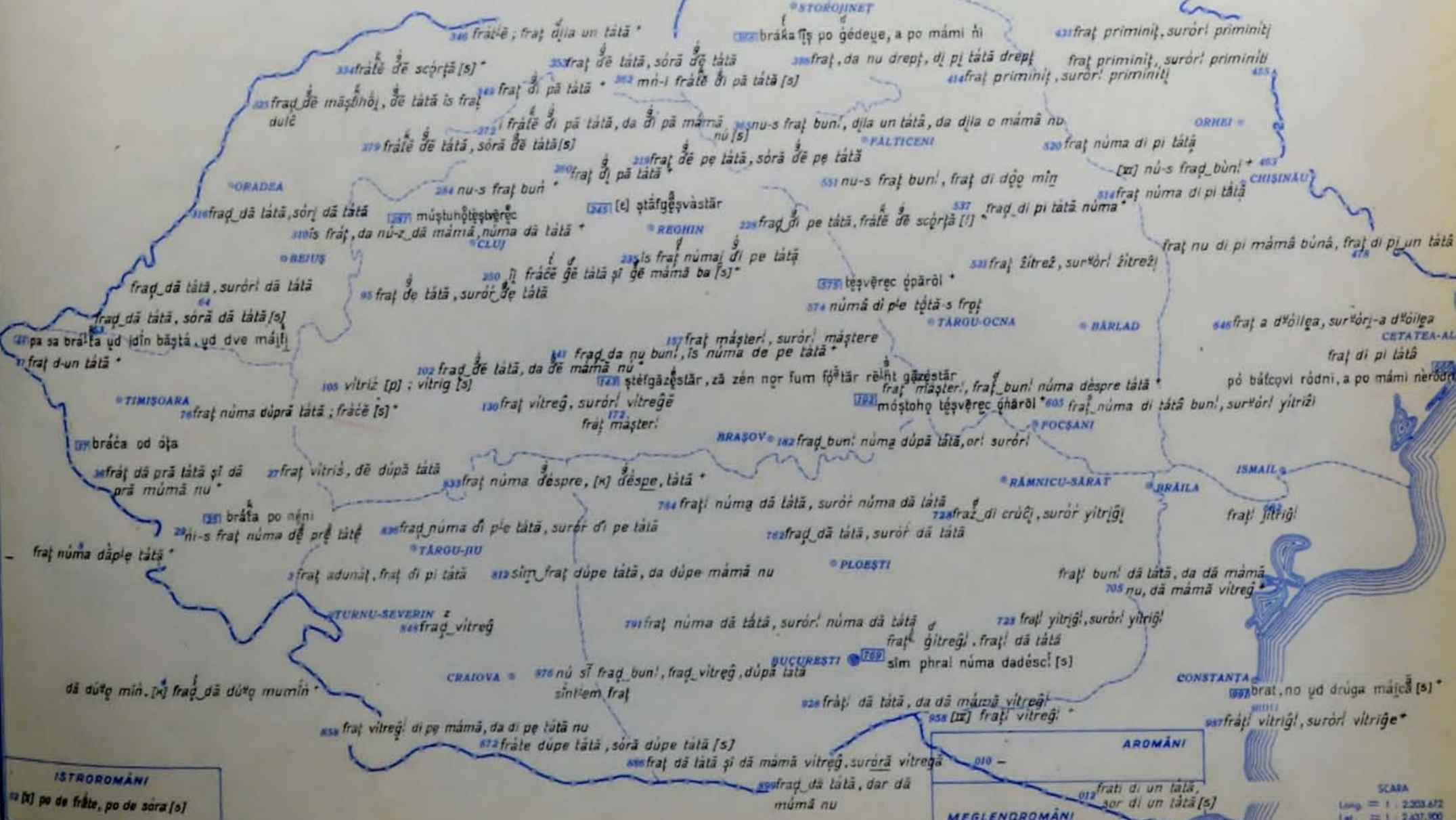
D.: v. [2624] 02, -010, *frati* di *ună mîmă*, *sor di* *ună mîmă* 012.

MAMĂ VITREGĂ „MARĂTRE” [2623]

FRAȚI DUPĂ TATĂ „FRÈRES CONSANGUINS” [2624]

[2623]

I. Întrebare indirectă: Când un bărbat, căruia i-a murit nevasta, se însoară a doua oară, ce fel de mamă e nevasta a doua pentru copiii pe care îi are de la întâia?
157. Subiectul adaugă că românește se zice mămă vitregă.
105. „pă săcă [prin satele vecine] se zice”: măștinjōie; măștinjōi [p].
362. măștē-mēa, măștē-mī.
1375. „Au mamă vitregă”.
705. tātă vitregă sau vitregă.
886. „mămă vitrigă e boierește”.
02. [x] Vócuh „tātă vitreg”.
010. năercu „tātă vitreg”.

[2624]

I. Întrebare indirectă: Dacă un bărbat, după moartea întâiei nevaste, se căsătorește a doua oară și are copii dela amândouă nevestele, ce fel de frați sunt copiii?
I. 4. fraț_dă tātă, sur_vōr_dēvorățj: nu s tot_d-o mămă.
8. sur_vōrj nūma dăp_lē tātă.
36. sur_vōrj dă pră tātă și dă pră mămă nu.
47. nūma după tātă-s fraț, nu și după mămă.
76. sōră nūma după tātă; sur_vōrj [p].
102. sur_vōrj dē tātă.
141. sur_vōrj nūma de pe tātă.
192. sur_vōrj būne nūma dēspre tātă.
199. și opārōl lēdēg lēg_vēv.
228. sōră dē pe tātă, sōră dē scōrțā [l].
250. Is sur_vōrj dē tātă și dē māmă ba.
260. sur_vōrj dē pe tātă.
284. nūma dē tātă; nu-s sur_vōrj būnē, nūma dē tātă.
310. sōră dă tātă.
334. frātē dē pe tātă; sōră dē scōrțā, sōră dē pe tātă [s].
346. sōrē dē un tātă; sōră dē un tātă.
349. sur_vōrj dē pe tātă.
463. [x] fraț_dē dē un tātă, dă dē dōuă māmī.
478. sur_vōrj dē pe tātă.
587. nu-s sur_vōrj būnī.
1375. kēț lēg lēg_vēv „două feluri de copii”.
686. [k] rōdnī, nērōdnī în loc de rōdnī, nērōdnī.
706. sur_vōrj būne dă tātă.
893. sur_vōrj nūma dēspre tātă.
987. frātē vitrig [s], sōră vitrigă [s].
1997. bap_tātă dē dēu, a măj_cōtă pot_fōrēna „tātă aceiași, iar mama de a doua.
MN
SORĂ DE CRUCE
„SŌUR D'ÉLECTION”
[2626]
I. Întrebare directă: Ziceți SORĂ DE CRUCE?
II. În majoritatea punctelor s-a răspuns: SORĂ DE CRUCE. S-a mai răspuns: SURORII DE CRUCE 2.36.365.414.431.455.514.520.537.646.682.762.791.987. SURORĂ; SURATE [p] 172. 272. SORĂ 4, prēlīnē ca dōuă sur_vōrj 260, prēlīnē būnē 279, tovărășjā 362, n-am auzīt să să prīnăd sur_vōrj dē crucej 386, sor dă cruce 705, să ay bōjne ca sur_vōrj 726, sur_vōrj dă crucej [un băjăt și-o tātă nu să bāgă-ntr-un bolēz] 769, sōru-mēa 858, verīgārē dă cruce 886.
S-au dat mai multe răspunsuri: sōră de cruce, vārūjā, sōră verīgārē 141, sōră dă cruce și surātē 183, surātē dē cruce și surātē [p] 228, sōră de cruce - sōră bōdnā 872. Nu s'a răspuns în punctele: 95.102.157.192.219.225.310.316.353.346.551.574.605.725.784.836.848.899.928.958.
D.: ? 02, fortātārē oio, fārtatcā; fārtatki [p] 012.
M.: [ung] fōggdot nūdēg_vēv 192, ? 287. v [2627] 575.
[rul] + 366, posāstrāl-sī „s-au prins surate” 666.
[bulg] drugārj [p]; drugārj [s] 48, v [2627] 575.
[bulg] drugārj [p]; drugārj [s] 48, vjārna prījātēlcā 991.
[sās] ? 143, ? 245.
[fig] - 769.

verīgārē dă cruce 886. S-au dat mai multe răspunsuri: sōră de cruce, vārūjā, sōră verīgārē 141, sōră dă cruce și surātē 183, surātē dē cruce și surātē [p] 228, sōră de cruce - sōră bōdnā 872. Nu s'a răspuns în punctele: 95.102.157.192.219.225.310.316.353.346.551.574.605.725.784.836.848.899.928.958.
D.: ? 02, fortātārē oio, fārtatcā; fārtatki [p] 012.
M.: [ung] fōggdot nūdēg_vēv 192, ? 287. v [2627] 575.
[rul] + 366, posāstrāl-sī „s-au prins surate” 666.
[bulg] drugārj [p]; drugārj [s] 48, v [2627] 575.
[bulg] drugārj [p]; drugārj [s] 48, vjārna prījātēlcā 991.
[sās] ? 143, ? 245.
[fig] - 769.
RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CUM SE PRIND FRATE DE CRUCE?
„RÉPONSE À LA QUESTION: COMMENT SE LIENT LES FRÈRES D'ÉLECTION À LA VIE ET À LA MORT?” [2629]
I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.
II. În multe puncte s'a răspuns că nu există obiceiul de a se prinde frate de cruce (53.64.182.250.279.310.316.346.353.574.726.836.846.858.872.928.958). Celelalte răspunsuri le dăm mai jos: căre-s fraț būr fācūț d-o māmă și d-un tātă 2, mānīncā cruce-n gōrnāc „mānāstīrea Gornjak”, dă sō filē furtāj [v. volumul de texte] 4, să dāspārt: „când unul e foarte bolnav, ca să nu moară, caută fraț dă zāmānā, bolnavul li dēsparte pe gemeni printr-o ceremonie oarecare și unul din ei li devine frate de cruce” 8, [v. volumul de texte] 27, [v. volumul de texte] 29, bār_bātu o avūt un coplī, muljēria o avūt un coplī: ājā sā numjēsc fraț d-o cruce, adāysātūrj 36, [v. volumul de texte] 47, dācā coplīu āl d-o murīt māj āre ū frātē, ori cā māj mic, ori cā māj mārē, nāscūț tot într-o lūnā, sā gfc coplī lūnā-cis și, ca sā āj_bā frātē pră pāmīnt (cā gljē cā-l trātē și pră jēl Im_mormīnt [v. volumul de texte] 75, „se zice” în glūmbā: sīm_lēm_fraț dē cruce 95, sīm_lēm prījētīn cā frāj dē cruce 109, pā sādē jēst cārē sā fac frātē dē cruce „când dintre doi frați unul moare, la un frate de cruce dela un vecin; nu știe cum” 105, fac o vesālīē, sā dēg_tēsc, sā vōspātā, s-o luvā fraț de cruce 150, nē-am prīs vārūjā la sīm_lēder [v. volumul de texte] 141, noj amln-dōj sā ne luvām frāj de cruce!: așā cā slobōd sīngē din dēg_tē, li bāgā-m_pāhār și-l bē 187, cī sā ay bōjne de tūōl, sā prīnd frap.de cruce, așā. dāy mīna 172, cārē sā bōjāzā-ntr-o āpā, zīcē cā-s frāj_dă cruce 192, nūma dāy mīna; ū jēl dē lēgāmīnī 219, [v. volumul de texte] 228, dācā-s prēlīn būr wjē zīc „frāj dē cruce 228, pī sē dē mīnīs o trātē bīnē 250, dāy mīna și-s dāy colāzē ūnī la ājīt 272, cārē sā bolēzā ū-odātā, cārē-s supl om bolēz 284, nūma-n trēj_fā „în glūmā” 325, „care au același naq” 334, sā prīnd ū cruce: [rul] + 366, [v. răspunsul românesc din același punct] 666.
[sārb] „Dacă din doi frați moare unul, părinții li caută celui viu un frate. Tale o monetă în două și dau fiecărui frate nou o bucată”. [v. E. Petrovič, Graiul Caragovenilor, București, 1935, p.233] 25, = 37.
[bulg] ? 48, ? 991.
[sās] = 143, = 245.
[fig] - 769.
III. Descrierea obiceiului se găsește în volumul de texte, la numărul punctului respectiv.

[2633]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți tatăl, mama și copiii laolaltă?
I. 4. În forma feminină, cele două accente sunt egale ca intensitate; cel de pe antepenultima e însoțit însă de o ușoară urcare a tonului, iar la cel de pe penultima tonul e coborât. Subiectul imită accentul sârbesc. A doua oară accentutul e cel obicinuit dinamic: femelija mij.
1343. glôta "copii mulți".
520. Am sugerat subiectului cuvântul FAMILIE. Mi-a răspuns că nu există termen pentru această noțiune
558. Subiectul spune că acest cuvânt l-au luat Moldovenii dela Ruși.

[2634]

I. Întrebare directă. Cum ziceți: MI-E NEAM?
I. 192. "Ne este neam".
1243. "Suntem neam".
723. "Sîntem rudi".
848. "Ne este rudă".

M N

FĂRTAT "CAMARADE"

[2630]

I. Întrebare directă: Ziceți aici FĂRTAT? Ce însemnează?
I. În majoritatea punctelor s'a răspuns că nu se zice. Din punctele în care e cunoscut cuvântul, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: furtăt [p]; -tăcê [svoc] "frați de cruce, adică prieteni buni"; furtăt; furtăt [p] [v. 2627] +, firtăt [d]c așă cî să ogzucurjesc; me; firtăt [p] 29, firtăt [p]; mă; firtăt [p] "le zic așa Crisemilor" 95, vere!, frătel, mă, hăj! 141, mă, firtăt [p] "din copilărie își zic așa doi prieteni buni" 157, firtăt; firtăt [p] "prieteni intim" 182, mă, firtăt [p] "se zice rar" 219, firtăt; firtăt [p]; firtăt [s] 228, mă, firtăt [p] "prieteni" cam bo sâma 235, firtăt; mă, firtăt [p] (cunoscuți și p'ălcê sâcê) "așa zic cei din Indol" 250, firtăt [p]; firtăt [p] cruce 272, firtăt; firtăt [p]; firtăt [p] "își zic unul altuia", firtăt [p], nu-î bin-așă 279, firtăt [p] (așă formă ca fră-țel; mpre acfja-) 284, prētīnu, -mă 310, firtăt [p] "zic bătrânii unui prieten" 325, firtăt [p] (pe al cê nu-î cunôști!) 346, firtăt [p] (să prind și firtăt care trăjesc binê laolaltă) 349, mă, firtăt [p] 352, firtăt [p] cruce [p]; firtăt [s] 355, se zicea: acuma piganii zic mă, firtăt [p] 314, firtăt [p] 350, firtăt [p] zic la nuntă cări sîn djeveri puși; "celui care e" ojavur "li zice mirele"; firtăt [p] 402, mă, vere! 723, firtăt [p] furtăt [p] "prieteni foarte buni; mai puțin ca fra-ți de cruce, se invită reciproc la masă a 2-a zi de Paști, Crăciun etc." 762, firtăt; firtăt [p] "foarte obicinuit între prieteni" 784, firtăt [p] "un anchiu al subiectului zicea"; învâjase în armată 791, mă, firtăt [p] (vine um feli de glumă) 812, firtăt; firtăt [p] "își zic și cei ce nu sunt neam" 826, verișorule, camarade! 866, furtăt; firtăt [p] 850.

D.: = 02, firtăt 010, firtăt; firtăt [p] 012.

SURATĂ "AMIE (ENTRE FEMMES)"

[2631]

I. Întrebare directă: Ziceți aici SURATĂ? Ce însemnează?
I. În majoritatea punctelor s'a răspuns că nu se zice. Din punctele în care s'a răspuns, dăm materialul în transcriere fonetică: vărjucă; vărjucă [p] "prietene bune" 2, verjucă "își zic fetele maimanina alteia" 4, surată; surată [p] (așă ca pre-șință) 64, surată; surată [voc] 95, vărjucă, sora 141, surată; surate [p] "prietene bune" 157, surată; surate [p] [v. 2628] 172, sora dă cruce și surată [v. 2628] 182, surate [p] cruce-z botezate-ntr-o apă 192, surată; surate [p] [v. 2628] 228, surată; surate [p] [v. 2628] 272, prētīnu me, sora me (dăcă trijêz binê) 310, surată; surate [p] "mai demult se zicea între prietene" 316, surată "își ziceau mai demult prietenele" 325, surată; surate [p] 349, sînțem sorate bînê, ca surorile șînem 342, surată dî cruce; surate [p] 365, "piganii lingurari zic: fâ, surată! 314, fâ surată! 605, surată "fetele își zic "dî prietenii"; nu se mai zice" 682, surată; surate [p] 723, fâ, surată! (cînd jerâm jey domnișvără acasă) 728, surate [p] (la paști și la moși -la rusăliș "se ospătează împreună") 762, surată; surate [p] (hăj să ne zicem surate; să fim surate p' la vjăța măryi! [zic] la o furtărli) 769, surată; surate [p] "foarte obicinuit" 784, surată! 812, surată (șifile caș trăjesc binê [zic] sora!, surată!) 826, surată "prietenele își zic așa" 848, surată (hăj, - la yôra!) 872, surată "In alte părți își zic așa prietenele" 876, surată [v. 2629] 886, surată "se zicea demult" 899, surată (dăcă mă am cy-o fătă byine) 928, surată 850.

D.: + 02, surată; surate [p] 010, - 012.

FRĂȚIE "AMI, COPAIN, FRÈRE"

[2632]

I. Întrebare directă.
I. S'a răspuns că nu se zice în punctele: 2-36-47-53-64-95-102-105-147-157-172-192-219-228-235-260-272-310-316-355-365-386-399-520-551-574-605-666-705-791-812-833-848-886.
Din punctele în care se întrebunțează cuvântul, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: miș m-î frățile "mi-e neam" 4, frățile "mai mulți frați" 8, frățile (câre-s fraț mulți) 27, o frățilj mărj "mulți frați într-o familie" 29, frățile (li vje frăția, frăția-î frjanj, cînd e vorba de împărțire de avere") 76, frățile; mă, - [voc] "se zice unul tovarăș" 130, "străinii ce vin la coasă își zic frățile unul altuia" 162, frățile; frăția-la "pre-oșli își zic așa; în glumă zic și jădranii" 250, frățile ori frățe 279, frățile, lucră-frățile vprăc, împărjăscu-frățile vprăc 284, frăț mhej 325, șînem o frățiletăle "prietene mare" 326, frățile! "se zice unui prieten" 346, frățile; frățilj [p] "prietene mare" 349, frățile, o frățile de yă-meh care lăj la nămurj 362, hăj, frățilj, să zucăm l. zic flăcăii "405, trăjim dî-o frățilj 414, ni luym dim frățilj (toț ca fraț dî cruce) 431, frățilj, așă să bje frățilj "societate de prieteni care de obicei

FAMILIE "FAMILLE"

[2633]

beau vin "458, frățilj, avjem o - avjem -bună, tra; bun "prietenie strănsă" 463, așă frățilj cy cutări yom "prietenie sinceră" 478, mă, frățilj! "se zice rar unui prieten" 514, frățilj, dăcă jo trăjese șin c-on dîtu să șlăm "o frățilj sâr, trăjim ca frățilj așă 597, [e] mă, frățilj! "se zice unui prieten" 646, frățilj; dî tu, măj - "își zic flăcăii" 682, mă, frățilj! "își zic prietenii" 723, mă, frățilj! "își zic în glumă flăcăii unul altuia" 728, frățile! "își zic între ei prietenii buni" 762, mă, frățilj, mă! "își zic flăcăii" 769, lă-șo glumă așă: hă, mă, frățile! "zice un prieten altuia" 784, împarjlm pe frățile "frățile 836, hă, frățile, la ôră! "își zic flăcăii" 872, mă, frățile! 876, mă, frățile! "se zice unui prieten" 899, mă, frățile, ce maj făcêț! "se zice fraților" 928, frățile (zice băjêj) mă, frățile! (să strigă) 958, frățilj! mă, frățile! - say mă, frățilj! 987, mă frățile! își zic prietenii de o seamă 850.

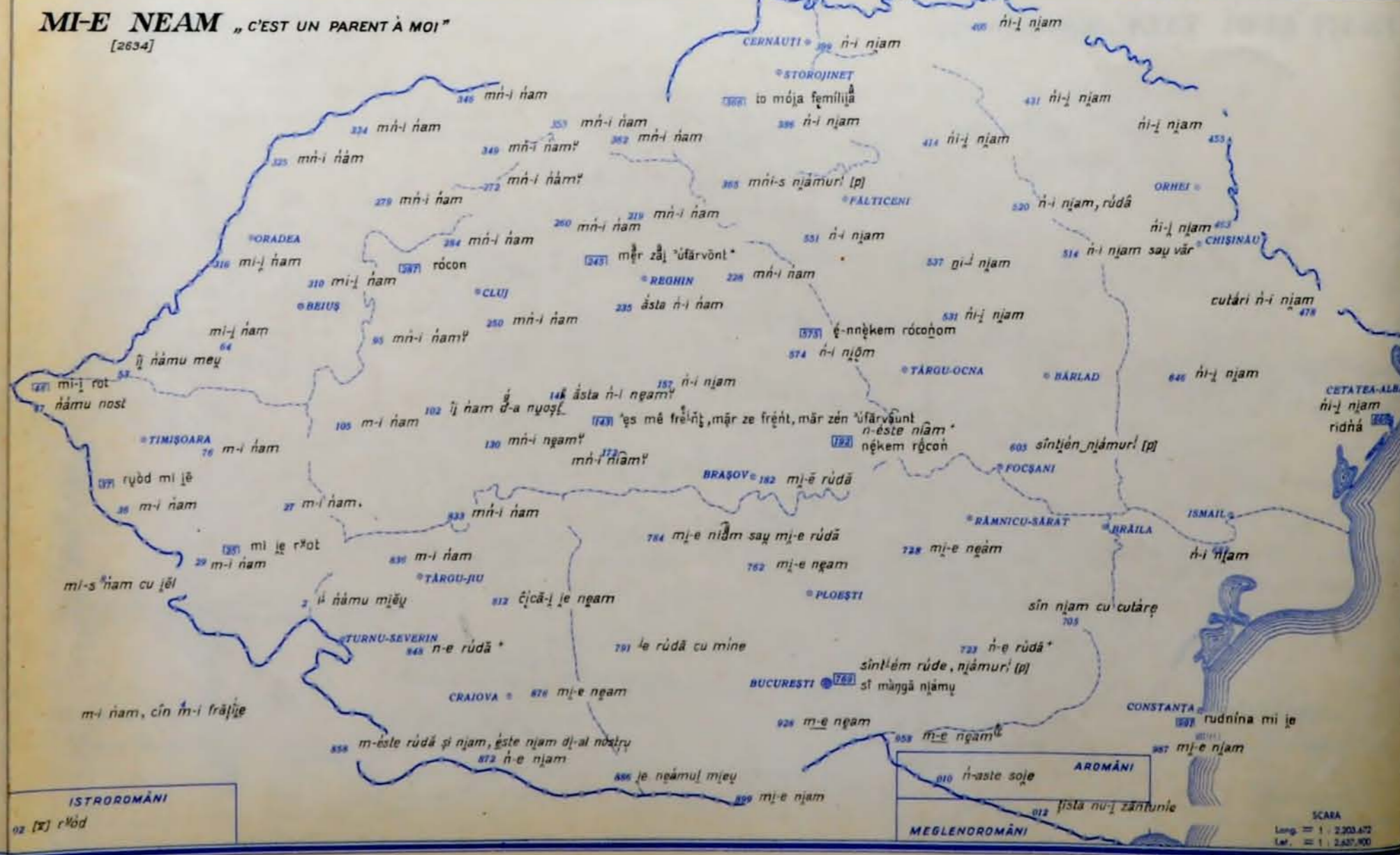
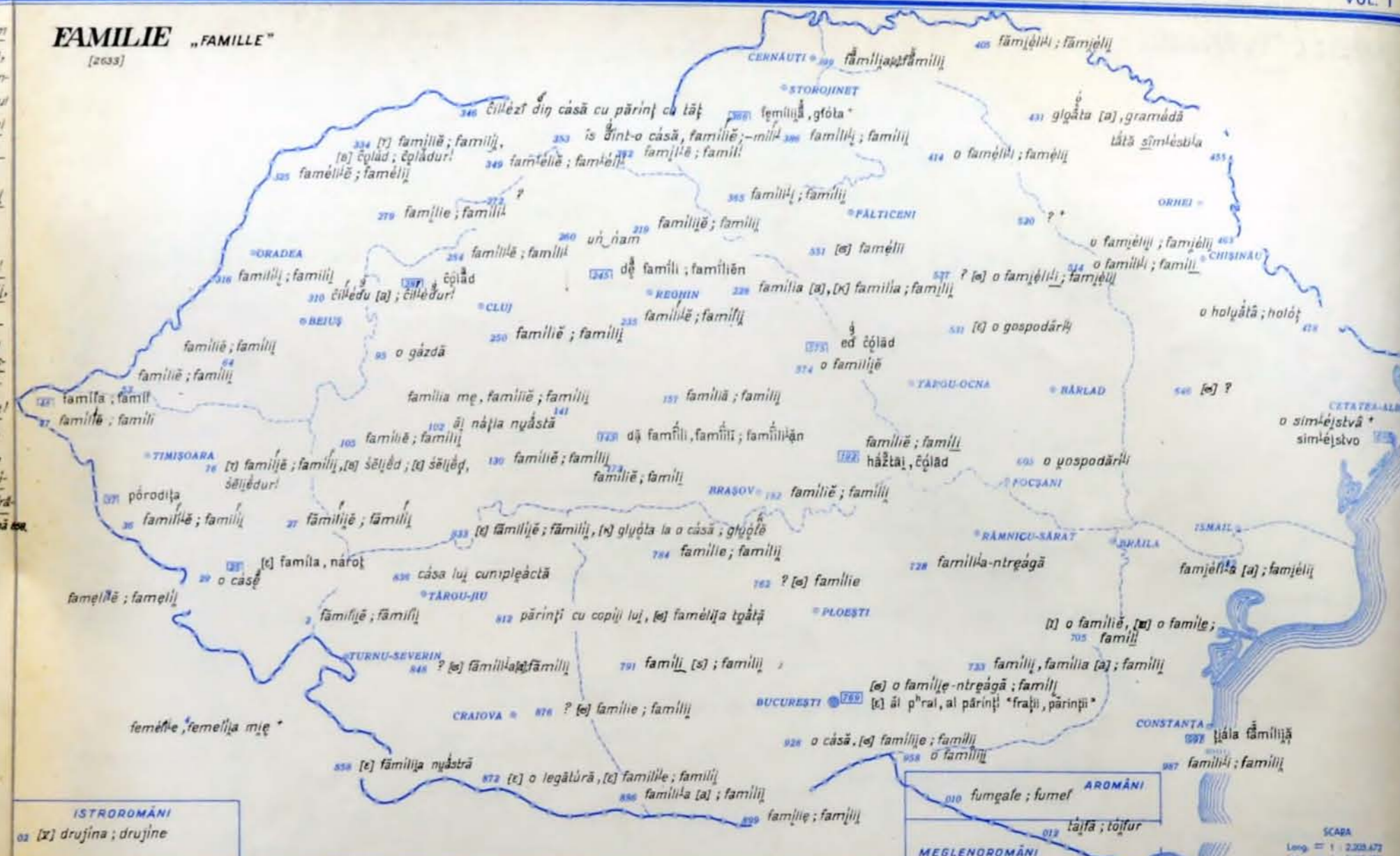
D.: + 02, 010, 012.

MI-E NEAM "C'EST UN PARENT À MOI"

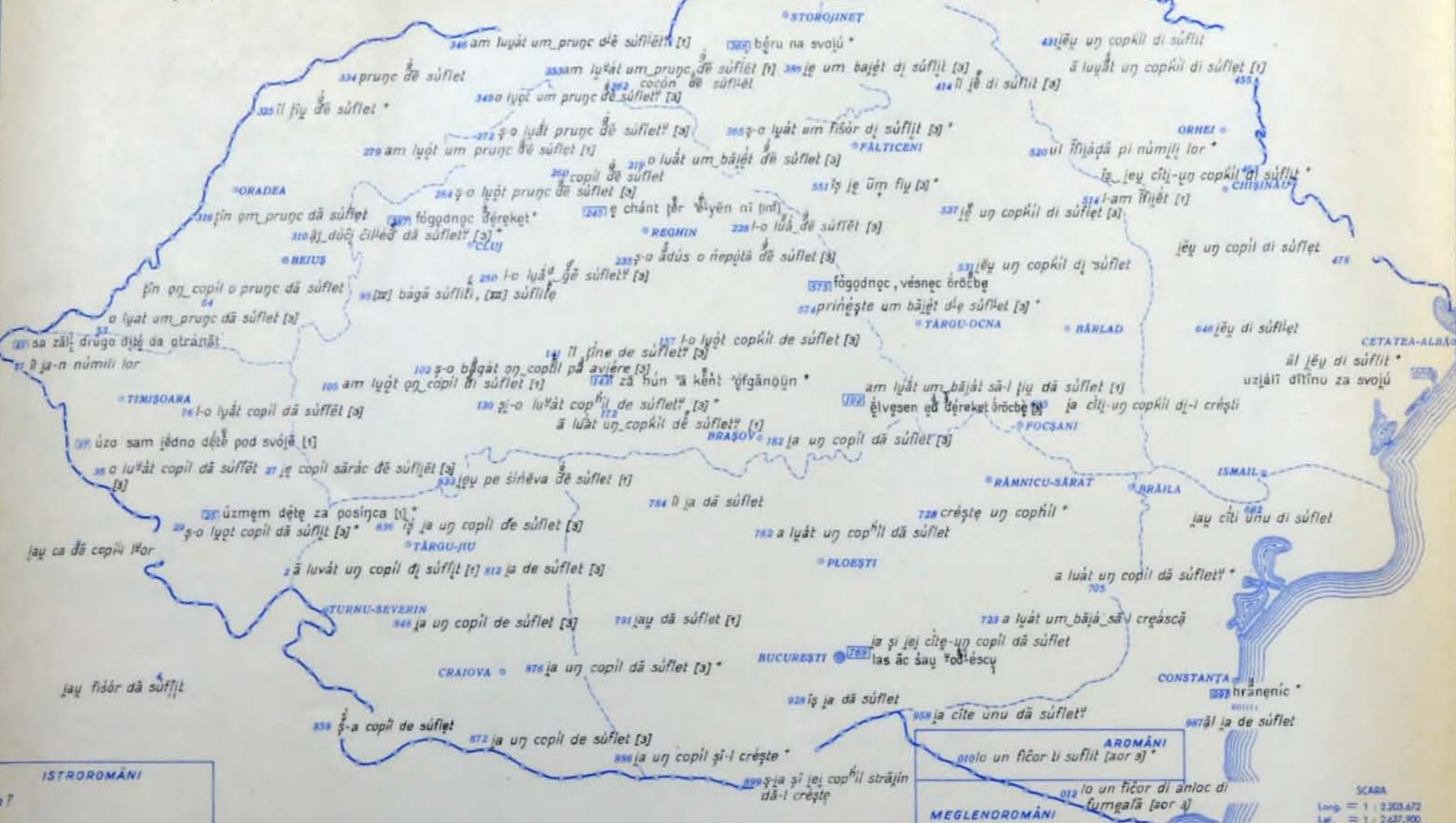
[2634]

I. Întrebare directă.
I. S'a răspuns că nu se zice în punctele: 2-36-47-53-64-95-102-105-147-157-172-192-219-228-235-260-272-310-316-355-365-386-399-520-551-574-605-666-705-791-812-833-848-886.
Din punctele în care se întrebunțează cuvântul, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: miș m-î frățile "mi-e neam" 4, frățile "mai mulți frați" 8, frățile (câre-s fraț mulți) 27, o frățilj mărj "mulți frați într-o familie" 29, frățile (li vje frăția, frăția-î frjanj, cînd e vorba de împărțire de avere") 76, frățile; mă, - [voc] "se zice unul tovarăș" 130, "străinii ce vin la coasă își zic frățile unul altuia" 162, frățile; frăția-la "pre-oșli își zic așa; în glumă zic și jădranii" 250, frățile ori frățe 279, frățile, lucră-frățile vprăc, împărjăscu-frățile vprăc 284, frăț mhej 325, șînem o frățiletăle "prietene mare" 326, frățile! "se zice unui prieten" 346, frățile; frățilj [p] "prietene mare" 349, frățile, o frățile de yă-meh care lăj la nămurj 362, hăj, frățilj, să zucăm l. zic flăcăii "405, trăjim dî-o frățilj 414, ni luym dim frățilj (toț ca fraț dî cruce) 431, frățilj, așă să bje frățilj "societate de prieteni care de obicei

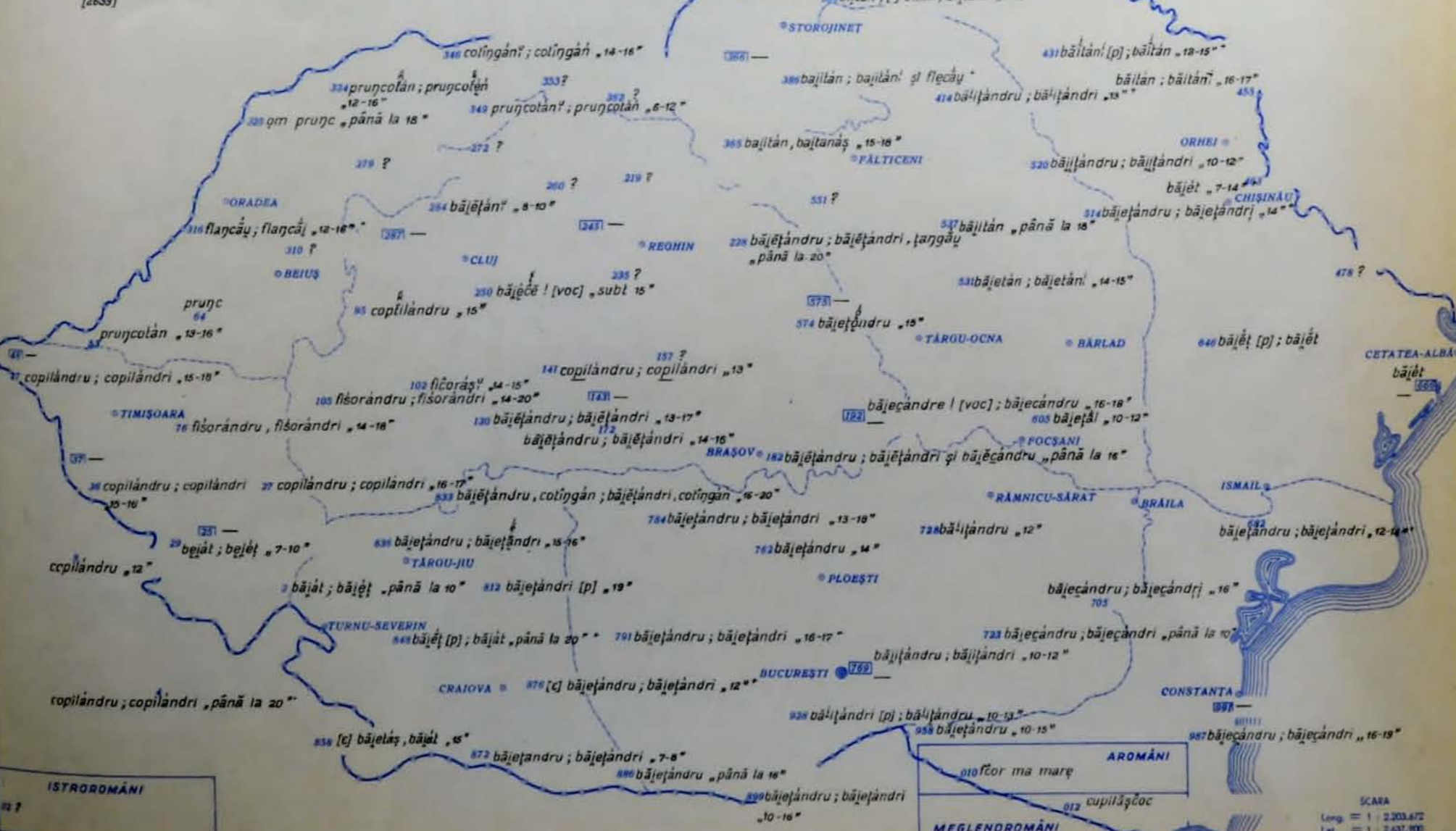
D.: = 02, r'od

AU LUAT UN COPIL DE SUFLET, ILS ONT ADOPTÉ UN ENFANT

BĂIEȚANDRU, ADULESCENT

[2636]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți când cineva care n'are copii și-i iubește își ia unul și-l crește, parc'ar fi al lui?
I.263. pasinac 'fiu adoptiv'.
27. 3-o adus copli dă suflet.
30. 3-o lu'ă suflet.
I.263. f'c'e-l'c' 'copil adoptiv'.
I.267. f'ggodot 'băieț' 'copil adoptiv'.
310. prunc dă suflet.
325. prunc dă suflet.
365. f'at d' suflet 'fiică adoptivă', 'suflet' 'copil adoptiv'.
I.268. hodo'ș'ne' [sm]; hodo'ș'ni' [pm]; hodo'ș'nc' [sf] 'fiu adoptiv'.
405. u' copli d' suflet.
463. l'-'iey... 'își iau...'.
520. l'-'f'iet pi n'umil' m'iey.
551. f' i'ey u'-'f'iy [f].
574. i' u'-'b'iet d' suflet.
666. o lu'at copli d' suflet [perf e].
705. d'-'l' crește.
728. a lu'at u' copli d' suflet.
876. l'a crescut dă suflet.
886. n-ay d' r'adu lor, a lu'at u' copli d' suflet.
I.267. 'Copil de suflet'.
010. fi'or d' l'pat'.

[în 463, nu-i străjin 470, nu-i străjin 516, nu-i străjin 520, nu-i străjin 551, nu-i străjin 557, nu-i străjin 558, nu-i străjin 559, nu-i străjin 561, nu-i străjin 574, nu-i străjin 605, da nu-i strejin 646, nu-i străjin 666, nu-i strejin 682, nu m'-'e strejin' 705, nu n'-'e strejin' 728, strejin' 728, nu strelin' 762, nu-i strejin' 769, nu m'-'e strejin 784, + 791, nu je strin 812, nu-i străjin 835, nu m-i strin 836, nu je strin 848, + 858, nu n'-'e strin 872, nu m'-'e strin 876, nu m-'e strin 886, nu m'-'e străjin 899, nu m-'este strin 928, nu m-'este strejin' 958, nu m-'e strejin 987.
+ nu 'este strin, nu 'e strin 858.
D.: ? 02, nu-n-aste cser 010, nu n-u acsen 012.
M.: [ung] nem idegen 192, idegen 287, nem idegen 575.
[rut] čujč 366, n' čujč 666.
[sarb] ? 25, nič ničin 37.
[bulg] ? 48, ni je ču, 991.
[sas] 'a 'fo mār frēm', [H] 'e-s mār net frēm' 142, + 248.
[ig] - 769.

văduvia în 8.27.29.76.96.105.130.172.182. 250.279.284.310.359.414.520.537.574.682.762. 769.794.872.876.899.928.958. l' gr'č [e] vădu- l'ia, văduv'ia 235, l' gr'čy văduv'itu 284, l' gr'čy văduv'ia 244, amu am c'ăp'it și lo la văduv'ile, [w] și văduv'ile d'c o s'ămă 382, l' gr'čy văduv'ia di dus 481, l' gr'čy di pur'at văduv'ia 455, l' gr'čy văduv'ia 463, l' gr'čy di văduv'it 478, gr'čy je văduv'ia 705, vădu- v'ia 728.
Cuvântul VĂDUVĂ are următoarele for- me: VĂDUVĂ 2.4.6.27.47.59.64.102.130.157. 272.520.705.772.782.784.791.812.833.836. 838.872.886.899.928. VĂDUVĂ 192.265.386.405.414. 455.463.514.537.551.574.805.846.866.882. 728.987, VĂDUVĂ 228.235.346, VĂDUVIE 147. 310, VĂDUVĂ, VĂDUVĂȘ 36, [H] VĂDUVIE 95, VĂDUVĂȘ 260, VĂDUVĂȘ, VĂDUVĂȘ 325. Nu s'a dat cuvântul VĂDUVĂ în 29.76.105.172.182. 219.250.279.284.316.334.349.359.362.399.491. 478.848.876.958.
D.: + 02, - 010, și gr'ey ubduv'ia 5-e' 012.
M.: [ung] özvegyes 'văduv' 192, özvegy 'văduvie' [özvegyes 'văduv' 287, özvegen m'gr'odot 'a r'amas văduv' 575.
[rut] odo'š'ni' 'văduv' 366, ud'o- v'usc' 'văduv' 668.
[sarb] zamažno văduvoj j'eni 'ti este greu femeii văduve' 25, ud'ov'ija 'vă- duv' 37.
[bulg] udv'ija 'văduv' 48, l'č'p'cu da udv'ile ču'ec 'e greu să văduvească omul' [d'v'ij'č 'văduv' 991.
[sas] vēifra 'văduv' 142, v'itf'ra 'văduv' 245.
[ig] - 769.

L-A ÎNFIAT

IL L'A ADOPTÉ

[2637]

I. Întrebare directă: Ziceți aici L-A ÎNFIAT, când a luat cineva un copil de suflet?
I. În majoritatea cazurilor s'a răspuns că nu se zice. Din punctele în care se întrebunțează cuvântul, precum și din acelea unde ni s'a răspuns cu o traducere a expresiei, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: o lu'at copli d' suflet 35, l-o lu'at copli d' suflet 76, l' f'ij'ază 182, l-a-m'fiat p'ă n'umil' luj 192, o lu'at um-b'iet d' suflet 219, l-ā lu'at p'ă n'umelē m'iey d' suflet 260, l-o lu'at prunc d' suflet 272, și l-o adus prunc d' suflet 284, l' duc prunc d' suflet 316, 3-o pr'is o'm prunc d' suflet 325, l-o lu'at prunc d' suflet 334, am lu'at um-prunc d' suflet 346, o lu'at um-prunc d' suflet 349, l-o lu'at prunc d' suflet 353, m'-'am lu'at u' coc'ōn d' suflet 362, l' sānovl'ēf- l'-'m- f'ām'ij'ia luj 405, și-l scri'li pi n'umil' lor 414, și f'ij'ază 514, ul f'ij'ază pi n'umil' lor 520, l-b-f'iet 531, al f'ij'ază 551, ālu-m'f'ij'ază; f'lu-m'f'ij'ēm [w] 605, și i'ey d' suflet 605, l-f'ij'ază 682, l-f'ij'ază 705, l-f'ij'ază 722, lū-m'f'ij'ază în numele lor 728, sigur c'ā-l f'ij'ază, ca să rām'ij'e stāpinitōr 769, l' f'ij'ază 791, l' f'ij'ază ca copli al luj 836, 3-o lu'ā copli s'ā-l creșcā 899, l-f'ij'ază p'ă n'umil' luj 928, l-a lu'ā d' suflet 958, l-ā-f'ij'at 987, l-a lu'at d' suflet 958.
D.: + 02, - 010, l'a f'oni anloc d' fi'or 012.

(E GREU) VĂDUVIA
LE VEUVAGE (EST DUR)
[2638]
I. Întrebare directă: Ziceți VĂDUVIE? De pildă când ziceți E GREU VĂDUVIA.
I. În multe puncte s'a răspuns E GREU A FI VĂDUVĂ (2.4.36.47.53.64.102.147.157.192. 219.228.260.272.316.325.346.365.386.399.405. 478.514.531.551.605.646.666.723.791.812.833. 836.848.899.928.958. S'a răspuns (E GREU)

[2639]

I. Întrebare directă: Cum ziceți pe aici BĂIEȚANDRU? La ce vârstă?
I.316. h'ic'i- f'ec'ōr, h'ic'i- prunc.
386. Până ce se întoarce din armată.
414. Se întrebunțează rar.
431. f'ic'āyān '18'.
463. f'ic'āy 'de la 14 ani înainte'.
514. l'a um-b'iet m'aj m'arișōr, a'gā.
682. a'gā a crescut.
848. Dela 20 de ani înainte e rumin, 40m.
876. Nu se mai zice.
I. Între ghilemele sunt trecuți anii la care unui băiat i se zice BĂIEȚANDRU.

MN

NU MI-E STRĂIN

CE N'EST PAS UN ÉTRANGER

[2635]

I. Întrebare directă.
I. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: și nu-i strin 2, nu m-i strin, m-i fr'ă'ij'e 4, nu m-i străjin 8, nu strin 27, nu m-i strin 29, nu m-i străjin 36, nu-i străjin 47, nu m-i străjin 59, nu m-i străjin 64, nu m-i străjin 70, nu-i strin' 95, nu-i străjin' 102, nu m-i străjin 105, + 130, străjin... 141, nu-i străjin 157, nu m-i străjin' 172, nu m'-'e străjin 182, nu-i străjin' [f] 192, nu m-i străjin 219, nu-i strin 228, nu n-i străjin 230, nu m-i străjin' 250, nu m-i străjin 260, nu m-i străjin' 272, nu m-i străjin 278, nu m-i străjin 284, nu-i strejin' 310, nu m-i străjin 316, nu m-i străjin 325, nu m-i străjin 334, nu m-i străjin 346, nu m-i străjin' 349, nu m-i strejin 353, nu m-i străjin 362, nu-s străjin' 365, nu n-i străjin 386, nu n-i străjin 399, nu n-i strijin 405, nu-i strejin 414, nu n-i strejin 431, nu n-i strijin 455, nu n-i stre-

SCARA
Long = 1 : 2.303.472
Lat = 1 : 2.637.900
SCARA
Long = 1 : 2.303.472
Lat = 1 : 2.637.900

[2640]

I. Întrebare directă: Cum ziceți BĂIAT MĂRICEL ? La ce vârstă ?

- 180. „băiat mărișor” însemnează că e deosebit de înalt.
181. „Nu e legat de vârstă”.
182. „Când merge la școală”.
183. „lăg” = „flăcău”.
184. „lăg” [s] / „lăg” [p] „15-18” — parupede „20” — paruboc „flăcău”.
185. „cînd îi di mârș la școală”.
186. „băiet mai mărișor, băiețândru”.
187. „Cînd începe a umbra”.
188. „lăc-a mări băiețandru nău” „7-8”.
189. „copilăndru „15-16”, copilul mărișor „dela 2-3 ani în sus”.

[2641]

I. Întrebare directă: Cum ziceți FATĂ MĂRICICĂ ? La ce vârstă ?

- 18. „La această vârstă e de măritat”.
191. „î pu crălinjă” = „fata dinapoi”.
235. „felișor” „15-16”.
243. „dălar mēl” = „o fată bătrână”.
310. „lăta drig dă mărly” = „fată chiar bună de măritat”.
330. „găfăina” „până la 10 ani”.
336. „După ce lese din școală”.
337. „Cînd începe a umbra”.
346. „copilă” „12”.
Între ghilemele sunt trecuți anii la care se zice unii fete FATĂ MĂRICICĂ.

MN

ODRASLĂ „DESCENDANT”

[2643]

I. Întrebare directă: Ziceți aici ODRASLĂ, cînd e vorba de copil ?

- În majoritatea punctelor s-a răspuns că nu se zice. Din punctele în care se întrebuijează cuvîntul, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: odrăz-lă; odrăzle [p] 102, odrăslil mlēl 192, rămură dē a nōstă 228, o odrăslil gila rādăslinā, odrăslā „se zice despre plante” 550, odrăzlā; odrăzle [p] „ale unui copac” 551, odrăzle dîn nāmu ajēsta „se zice despre un ins” 274, uodrăzlā; uodrăz-le [p] „la un pom, dela rădăcini” 284, odrăzslā; odrăzslē [p] „pe pom, de pâr [de om nu] 362, odrăzslē [p] „crengi de un an” odrăzlā [s] 346, la coplil mliē „ay o odrăslā 365, odrăslēgl jārba 405, nej, būnā odrăsl aj fācūt! 414, uodrăslā „la pom”; o uodrăslil jārba, pīnja „cereale”; uodrăslil [p] 431, odrăslā mē „zice un tată despre copilul său” 514, odrăslā-puīșōrī (odraslēgl-uj copāc) 520, uodrăsl-lā (um băiet), o rāmās o uodrăslil în ūrma pārinlilor „cînd e un singur băiat” 521, o odrăslil jārba dī-acū 537, odrăslā; odrăslil [p] 551, odrăslā dle mlār, dle plār, dle pjerjūrī 574, uodrăslā „olavă”, aj coslī - 646, āre uōmu uodrăzli 723, āre și jēl o uodrăzli; uodrăzle [p] 729, jī-a dā gumnezey dāyā odrăzle, da būne 762, n-āre sārācu ničo odrăzli pā lūmē, dā gāba trājēgl 769, aj odrăzle ?; odrăzslā 784, [t] uodrăzli le lu [cu coplil lu] 812, odrăzli; odrăzle [p] 872, a odrăsl-

lit [cînd făce dintr-un bob mai multe lire] 899.

D: + 02. 010. 012.

CUMETRE; CUMĂTRĂ!

„COMPÈRE!; COMMÈRE!”

[2644]

I. Întrebare directă: La scela care v'au butezat coplil le ziceți cînd li strigați: CUMETRE!; CUMĂTRĂ! ?

- S'a răspuns: CUMETRE! [m]; CUMĂTRĂ! [f] în punctele: 59, 130, 141, 157, 172, 182, 235, 250, 280, 279, 284, 325, 405, 482, 705, 723, 728, 762, 769, 899, 928, 987, CUMĂTRĂ! [m]; CUMĂTRĂ! [f] 219, 228, 272, 334, 349, 362, 365, 386, 399, 405, 414, 431, 455, 463, 478, 514, 520, 531, 537, 551, 574, 646, 666, [v] cumētre! [m]; cumētrā! [f] 36, COMAČULE! [m]; CUMĂTRĂ! [f] (cînd nu li te adresezi, li zici „CUMĂTRU”) 64, cumētre! [m]; cumătrā! [f] 192, NĀV-ȘULE! [m]; NĀNĂȘĂ! [f] 102, 105, cumnă-tre! [m]; cumnătrā! [f] 812, NĀȘULE! [m]; NĀȘĂ! 886, 958. S'a răspuns că nu se zice în 2, 4, 6, 27, 29, 47, 78, 95, 310, 316, 346, 353, 784, 791, 833, 836, 848, 858, 872, 870.
D: [v] dīverule! [m]; svādvīo! [f] 02, nun 010, māmūș 012.
M: [ung] cōmp! [m]; cōmātrā! [f] 192, cōmām! [m]; cōmpșōn, cōmāmșōn! [f] 287, cōmām! [m], cōmāmșōn! [f] 375.
[rut] cūmē! [m]; cūmō! [f] 366, cum [m]; cumā [f] 666.
[sārb] cūmē! [m]; cūmō! [f] 25, cūmē! [m]; cūmp! [f] 37.
[bulg] cūmē! [m]; cumijē! [f] 48, cumē! [m]; cumijē! [f] 991.
[sās] gāfōtār! [m]; [t] gāfōtār! [f] 143, gāfōtār! [m]; gāfōtārān! [f] 245.
[iq] — 769.

(FEMEIA) NAȘTE

„LA FEMME) ACCOUCHE”

[2648]

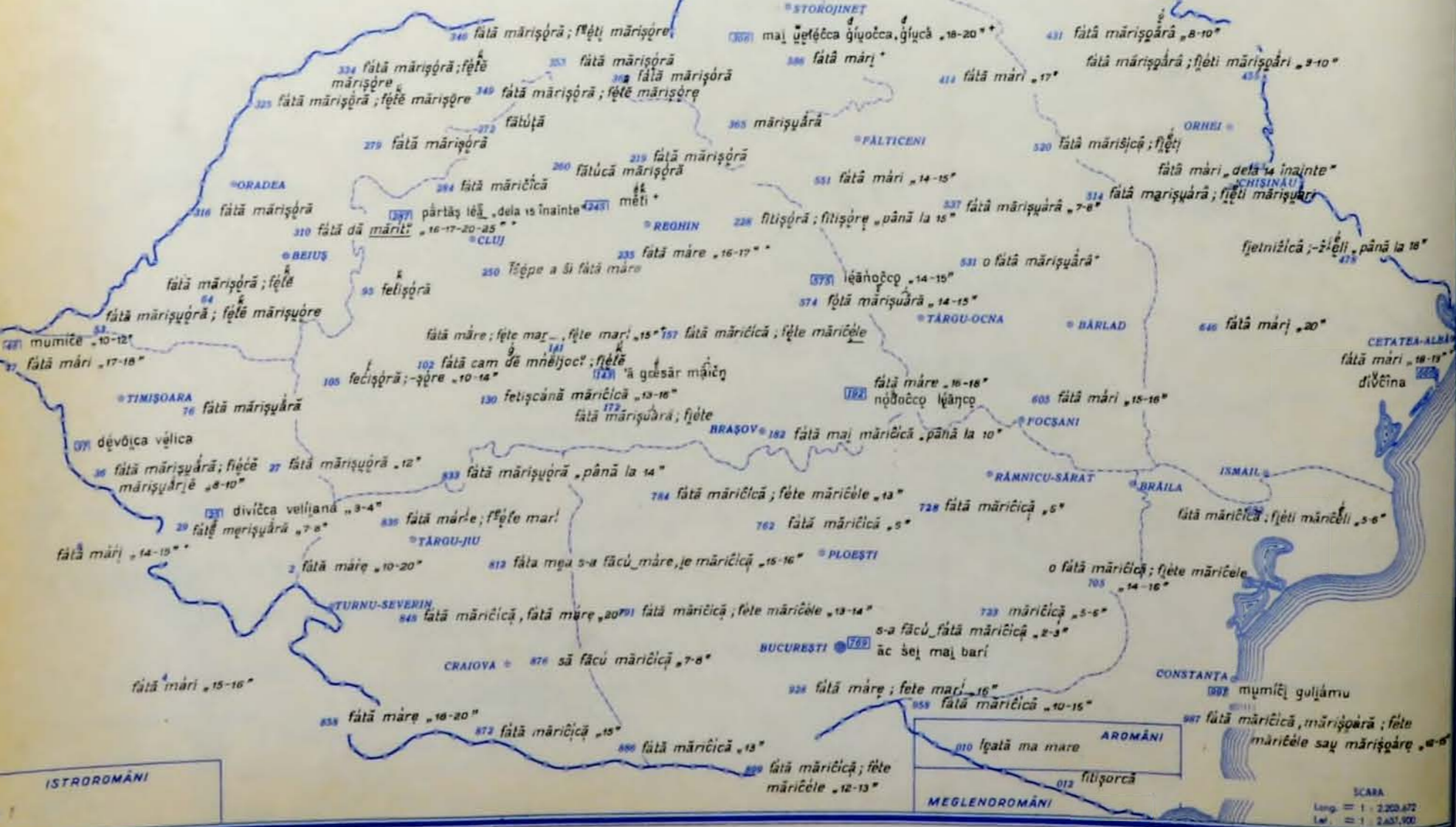
I. Întrebare directă: Cum ziceți pe aici că femela NAȘTE sau FACE un copil ?

- Dăm răspunsurile în transcriere fonetică: nāșcē 2, fātā; sā fiēgl [sub] 3; fāsi coplil, sē rōdēgl 4, o fācūt 8, nāșcē 27, o nēscūt, [w] o fētāt 29, o fācūt 36, nāșcē; o fācūt, o avūt um fīșōr 47, fācē; o fācūt 59, nāșcē o fācē 64, fācē; o fācūt 76, fācē coplil 95, fācē u coplil 102, nāșcē și și fācē „mai demult se zicea mai mult fācē” 105, fācē 130, o fācūt u coplil 141, nāșcē 157, fācē; o fācūt u coplil 172, nāșcē 182, și cā nāșcē și cā fācē 199, fācē um băiet și nāșcē 219, o fācūt 228, fācē; o fācūt 235, fācē; o fācūt... 250, o fācūt 260, fācē u coplil 272, o fācūt 279, mu-lērga fācē 284, l-o fācūt; o nāșcūt 310, mujēre fācē, nāșcē 316, o nāșcūt om prunç 325, mujēre nāșcē sau fācē 334, femēle nāșcē prunç 346, fācē um prunç 349, femēia o nāșcūt 353, o fācūt cocōn 362, o fācūt u coplil 365, nāșcē 386, o fācūt; fācē, nāșcē; o nāșcūt 399, fāsi coplil 405, [s] fāsi, [t] nāșcē 414, fāsi coplil; o fācūt u coplil 431, nāșcē coplil 455, fāsi coplil 463, nāșcē și fāsi; o rodinil 478, fāsi 514, nāșcē 520, o nāșcūt 537, o nāșcūt coplil 537, o fācūt 551, o fācūt 574, o nāșcūt coplil 646, fāsi, nāșcē; o nāșcūt, o fācūt 666, a fācūt și-a nāșcūt 692, a fācūt cutāre u coplil 705, [s] l-a fācūt, [t] l-a nāșcūt 728, a nāșcūt cutārișā 728, a nāșcūt, [in con-versație a zis] irej am fācūt 762, nāșcē; a nāșcūt [per] 3; am innāșcūt [per] 1 789, āle mai prōaste: a fācūt coplil, āle mai dāglēpte: a nāșcūt 784, fācē și nāșcē „se zice mai mult fācē” 791, s-a prās-cūtāre, a nāșcūt, l-a fācūt 812, fācē coplil (nū zisē cā nāșcē) 833, fācē „ro-mānește”, nāșcūt „bulerește” 836, a nāșcūt și fācē 848, 858, fācē 872, [n] fācē coplil, [t] a nāșcūt 876, nāșcē 886, nāșcē 899, nāșcē 928, nāșcē 958, și nāșcē le și fācē 987, o a fācūt u coplil [per] 3.
D: [x] rodī, [w] obabī 02, mufārga amintā, fāje 010, rudēgl 011, fāsi fișōr 012.
M: [ung] mēcsūl q dēreket 192, sūll “a nāșcūt” 287, sūll 575.
[rut] zljēfā, [w] ucinjēfā xpōjā 366, rodjā, imēla dījnu 666.
[sārb] porodilā dēte 26, ruđil 37.
[bulg] rudē dīte 48, rōđdā 991.
[sās] brōit ā kēnt, gāb mēlēt ā kēnt 143, zā gēbēlēt 245.
[iq] — 769.

BĂIAT MĂRICEL „JEUNE GARÇON” [2640]

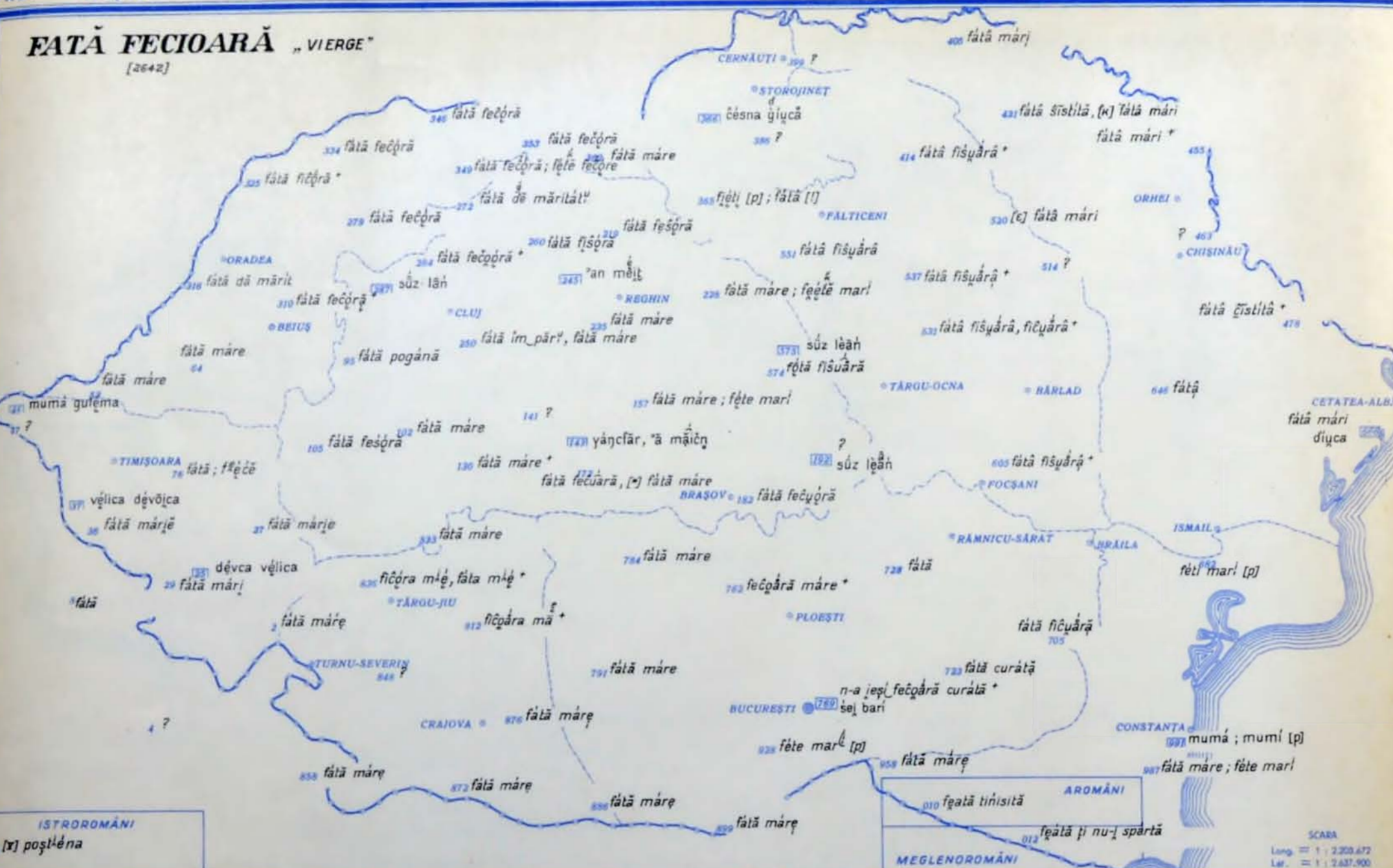

FATĂ MĂRICICĂ „FILLETTE” [2641]

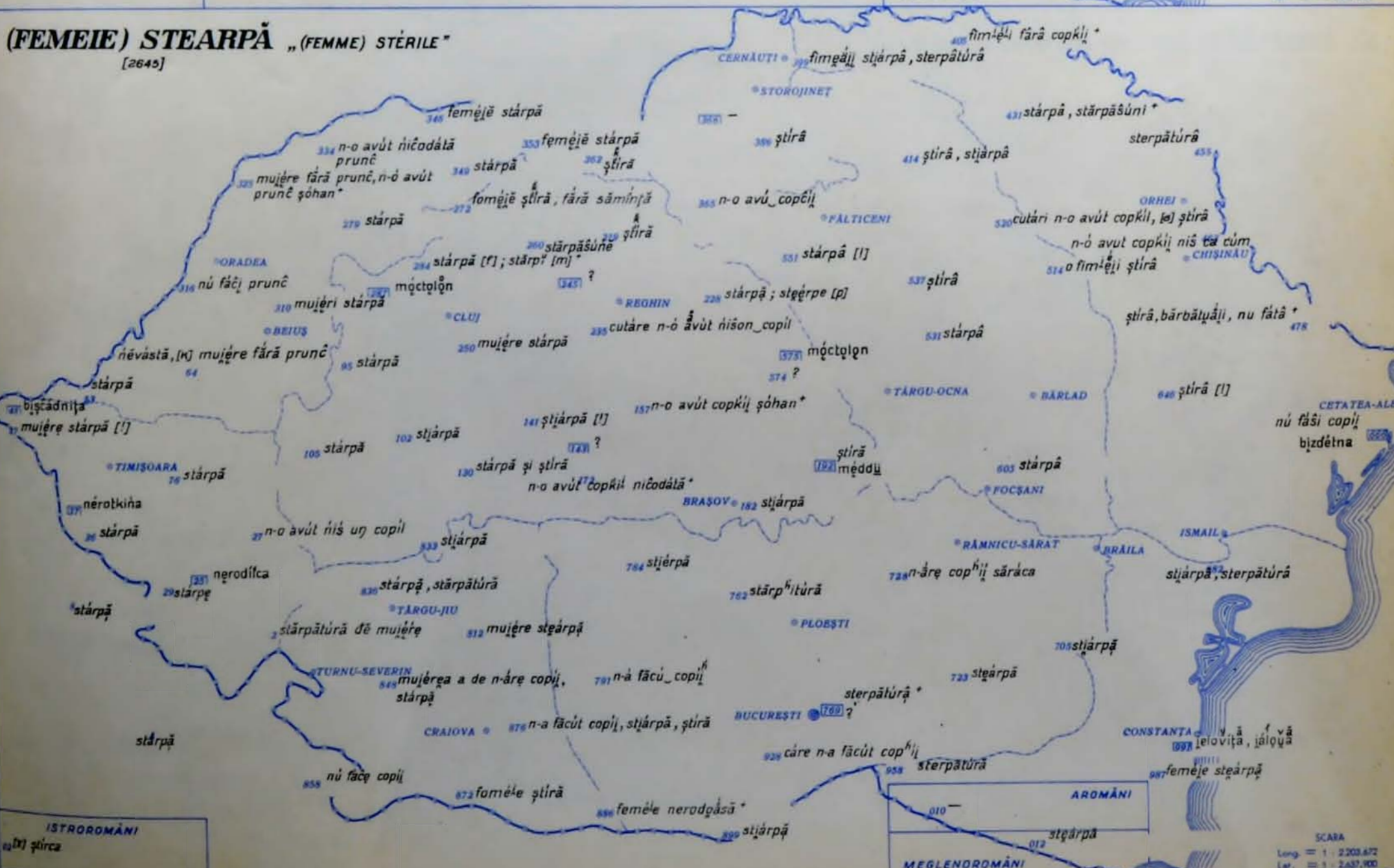
FATĂ FECIOARĂ „VIERGE”

[2642]

(FEMEIE) STEARPĂ „(FEMME) STÉRILE”

[2645]

[2642]

- I. Întrebare directă: Cum ziceți la o FATĂ FECIOARĂ?
II. 130. „Între 16 și 20 de ani”.
264. „Pe la 17, 18 ani”.
310. „Începând dela 16 ani”.
325. „Adecă de măritat”.
414. dacă să găsaști una dî sûtă.
455. „Începând dela 16 ani”.
478. „fîcîară se zice unei fete care a murit curată”.
531. cînd î n-o avu bîrbăt.
537. dacă-î fătă cumînti.
605. „Virgină”.
762. „Începând dela 9, 10 ani”.
769. „Se zice la vreo nunță”.
812. dacă să-nîmplă de n-are copii, are num_o fătă.
836. tîri fîcîra miș, tîri fătă miș 'sau ...sau'.

[2645]

- I. Întrebare indirectă: Cum ti ziceți unei femei care n'a avut copii niciodată?
II. 157. șohan "niciodată".
172. la gîte le zîcē d-gle țîre.
284. lu, stîrpăre!, vādăncă [!].
325. șohan "niciodată".
405. [Însăși Informatoarea n'a avut copii niciodată.].
431. fără sâmință.
478. bîrbălușă! „dacă n'are menstruație”.
769. je păcăt să manînc și dîn mîna [e]; ja nu ștîre canōnu mîișki dōmnului.
886. niș apă dîr gîlgătă să nu-î bej, cî apă je fătē vîrmi.

M N

M'AM NĂSCUT „JE SUIS NÉ”

[2649]

- I. Întrebare directă. Cum ziceți: M'AM NĂSCUT sau AM NĂSCUT în anul care?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: m-am născut 2, m-am născut 4, m-i-s născut 8, m-am născut 27, m-am născut, m-am născut 29, m-am născut 36, m-i-s născut, [a] m-am născut 47, jo m-ă făcut [apărăzâc [1870] 53, ls născut, [e] am născut, m-am născut 64, m-am născut 76, s-o născut 95, m-o făcut măma în cutăre an 102, m-am născut 105, m-am născut 130, m-am născut... 141, m-am născut, (m-an născut „se zice rar”) 157, m-am născut 172, sîn născut; să năștē; s-a născut 182, am născut, sîn născut 192, m-am născut 219, am născut 228, am născut 235, jo m-am născut, gē cînd m-o făcut măma 250, am născut 260, am născut 272, am născut 279, am născut 284, s-o născut, s-o făcut 310, am născut 316, am născut 325, am născut 334, am născut 346, am născut 349, am născut 363, am o născut cocōnu [perf s]; am născut [perf t] 362, ls născut 365, ls născut 386, sîn născut 399, s-o născut 405, m-am născut 414, m-am născut 431, m-an născut 455, m-am născut 463, m-am născut 478, dî-îușî-s făcut 514, [e] m-an născut, cîn m-o născut 520, sîn născut 531, în cîri an je născut? ls născut 537,

m-o făcut, măma, [e] sîn născut 551, am născut 574, sîn născut, sîn născut 605, m-an născut 646, m-an născut 666, m-am născut și am născut 682, m-an născut 705, sîn născut, sîn născut dî lgătū cutărj 723, m-am născut jo 728, m-am născut 762, am născut 769, m-am născut 784, m-am născut 791, m-an născut 812, am născut 833, m-an născut, m-a făcut, m-a 836, m-am născut 848, am născut 872, m-am născut 876, jeștî născut [2], sîn născut [1] 886, m-am născut 899, m-am născut 928, sîn născut 958, m-am născut 987, sîn născut 988.

D.: [x] jo sîn făcut 02, omu s-amin-tă, s-faje 010, omu și rudgajl 012...

M.: [ung] mēcsūletēm 192, sūletēm 207, sūletēm 575...

[rut] narod[et]ă sē 366, rod[uj]-sja 666...

[sārb] sam se porodil 'm'am născut' 26, ēvēc se rōdlo 'omul s-a născut' 37...

[bulg] sē-] rjod[il]u 's'a născut' 48, as sām rud[en] 'm'am născut' 991...

[sās] vit gāb[uj]rj 143, ē virt gē-bējrn [s]; [l] ih zā gēbējrn, [ai] gē-bējrn [a] 245...

[i]g - 769.

MOAȘA TAIE BURICUL (LA COPII) „LA SAGE-FEMME COUPE LE CORDON OMBILICAL”

[2651]

- I. Întrebare indirectă: Cum numiți femeia aceea care ajută pe femeile care nasc? Ce ziceți că face cu foarfecile, la copii, îndată ce s'a născut?

II. La întrebarea întâia s'a răspuns, în majoritatea punctelor, MOAȘA. S'a mai răspuns BABA 76.682.958, BĂBIȚĂ 8.36, MOAȘA CEA MARE 349, MOAȘA SAU BABA 646.

În unele puncte informatorii au adăugat că pe lângă moașa care taie buricul, aleasă dintre rude, mai este prezentă și o moașă diplomatică, numită MOAȘA NEMȚEASCĂ 2.27, MOAȘA 76.682, MOAȘA DE ORAȘ 848.876, CUȘĂRĂCĂ; CUȘĂRĂCĂ [p] 666.

La întrebarea a doua s'a răspuns în toate punctele: TAIE BURICUL. Verbul TAIE are în două puncte forme deosebite: tăa 95 și țejl 310.

D.: [x] bēbița tăia buricu 02, baba taie buricu 010, baba tăia buricu 012...

M.: [ung] (bāb[ss]ō) ēivāgjo p cūdōkkū 192, (bāb[ō]) ēivāgjo p cūdōkkit, [n] pūpāj 207, p bāb[ō]ssōq ēivāctj p cūdōkkit 575...

[rut] mōjā pūp rubājet 356, bāba, bābuška rje pup [cușēra 'moașă diplomatică'] 666...

[sārb] bāba sēčē pūpac dijētū 25, bābița, bāca sēčē pūpac 37...

[bulg] bābā[ā] st[ir]j pāpa 48, bāba rēji mu pāpā 991...

[sās] ('ōmfrā 'moașă') 7 143, 9 245...

[i]g - 769.

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CUM CÂNȚATI COPILULUI CÂND ÎL SĂLȚAȚI PE GENUNCHI?

„RÉPONSE À LA QUESTION: COMMENT CHANTEZ-VOUS À L'ENFANT LORSQUE VOUS LE FAITES SAUTER SUR VOS GENOUX?”

[2659]

I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: hōpa-cicā, hōpa-cicā 2, 3-3-3 4, cūș-cūș „cântare pe măgar” 8, hōp-hōp 27, hōp-cikē, hōp-cikē 29, hōpa-hōpa 36, [l] dudrā 47, lūja-lūja 53, [l] sclicē pā jēnūnj 5-5-5 44, dîrî-dîrî, dîrî-dîrî 76, hōp-hōp-hōp 95, [d] hū-lūj [r] hūl[ā], hūl[ā] 102, lū-lū, lū-lū, [e] și hōpa-hōpa 105, l[ō]-l[ō] 180, mîrî-čē-ī tāta gūra tā, mîrî-čē-ī tāta gūra tā 141, hōp-hōp 157, lūpa [l] dā lūpa [l] 172, hōp-hōp 182, hīja-hīja [l] 192, hūja-hūja 219, hōp-hōp 226, 9 235, lūja-lūja 250, 9 260, lūj[uj] 272, ūpa-ūpa 279, l[ī]a-l[ī]a orl ūja ūja 284, hōp-hōp-hōp 310, hūpa-hūpa 316, [d] ūl[ā] ūl[ā] ūl[ā]-lū, ūl[ā]-nē 325, ūl[ā]-lū 334, hōpa-hōpa 346, hōpa-hōpa 349, hūja-hūja 352, hōpa-hōpa 362, [l] hūl[ā] 9 365, [d] hūl[ā] 9, ca la leagăn [l] zice " 386, [l] daj d[ī]a hūja) hāj d[ī]a hūja) 399, māj-māj-māj-māj-māj 405, [l] zăcā: hōpa-lūca, hōpa-lūca 414, hōj-hōj-hōj-hōj-hōj 431, hōpa-lūca 455, hōp-foā, hōp-foā 463, hōpa-lūca, hōpa-lūca 478, d[ī] daj hūja 514, ūl dā hūja 520, hōpa-hōpa 551, [l] dā hūja p[ī] k[ī]ș[uj]rj 537, hōp 551, h[ō]j-hīja 574, [l] zăcā: hāj cu tāta pūl[ō]r 605, drāgu tāj 646, hūju-lū-tam 666, 9 682, d[ng]l-d[ng]l-d[ng]l-d[ng]l 705, hājd[ī]-hājd[ī] 723, [l] dā lūja 728, hōpa-hōpa 752, jgācā, tālā! jgācā, tālā! 769, hōp-hōp-hōp-hōp 784, 9 9 9 9 [l] saltā) 791, hūpa-hūpa, pā la p[ō]p[ō], s-ī bējrn vīnu, s-ī l[uj]ōn-fāta: așā zice judecā 812, [l] lū-lūj[ē] hōpa 833, [l] lū-lūj[ē] lū-lū-lū-lū-lū 836, [l] l[uj]āc[ē] 9 848, - 858, [l] daj čpāra: čpāra-čpāra 872, [l] l[uj]j[ī] [adī-cā zicl 9] 876, „dacă e băiat”: hāj ca-zācē, cazačēle, če caj ngāp[ē]a p[ī] argēle? după plzā dā izmēne, cā m[ī]-a făcū-pū-pū pēne, s-ī m[ī]-o bag și jo p[ī] lēle 886, hōp-hōp 899, 9 928, 9 958, hājd[ī], cālu, hāj, cālu 987.

D.: [x] [e] hōpa-hōpa 02, (joc fičorlu) 9 010, (la drumbures) 9 012.

[2046]

- I. **Întrebare indirectă:** Cum ziceți că e femeia când va avea un copil?
1343. „Cuvântul *déc* e trivial”.
1345. *z-a pîpîr* 'ea e însărcinată'.
316. „Cuvântul *gruyă* e mai frumos”.
414. „Expresia *li dj-a făsi* e cea mai veche”.
374. *Se aud aproape trei silabe, cu accentul pe u*.
682. „Cuvântul *gravidă* e pă negustor-rești”.
705. „Expresia în poziție e mai veche decât *gravidă*; *grua* e cu adevărat bătrânește”.
837. „Când sarcina se apropie de termen, se zice: *gruyă* mare”.
836. „*borlyșă* e românește, iar *țărăcinată* e boierește”.
874. „*li im poziție* e boierește”.

[2047]

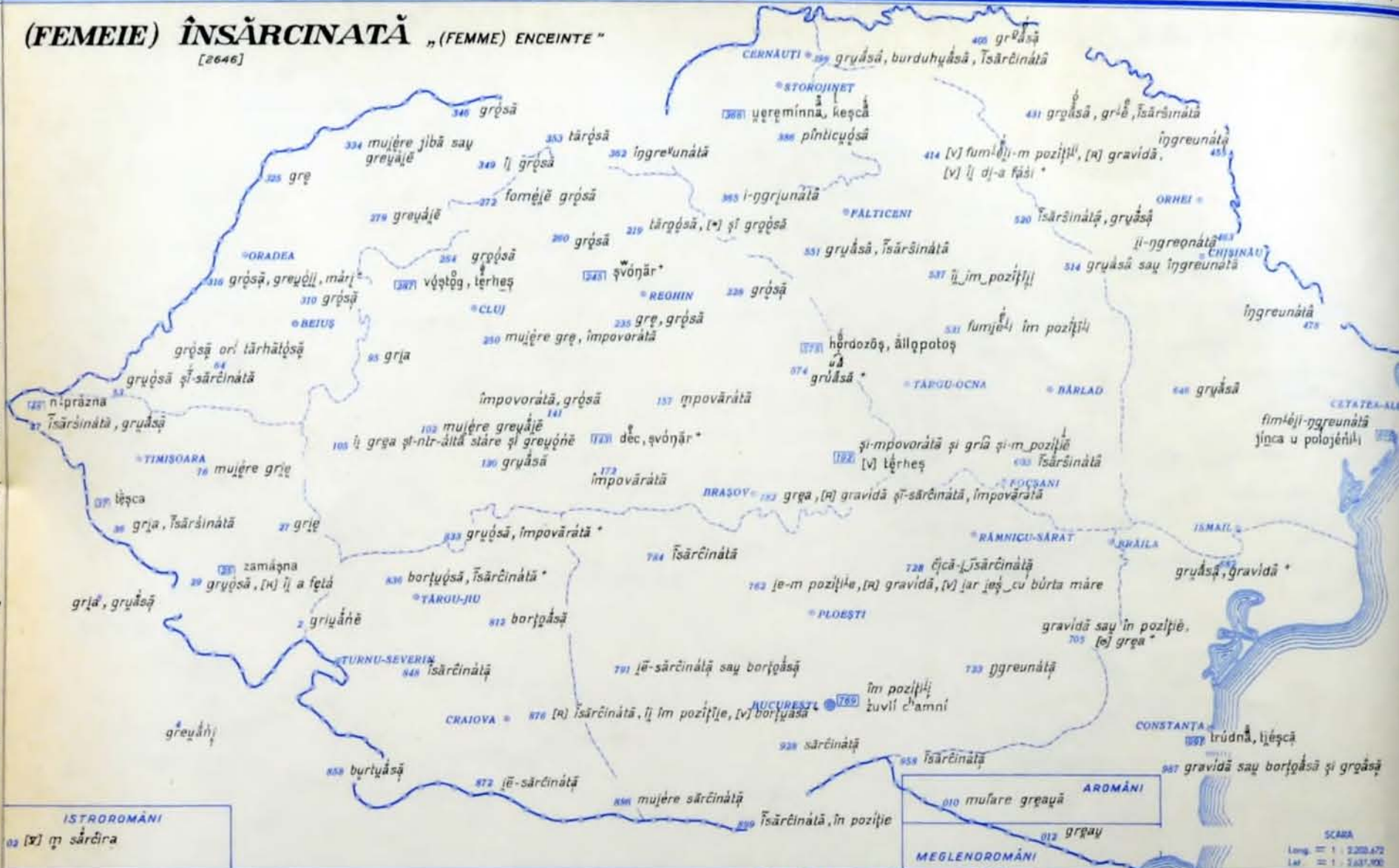
- I. **Întrebare indirectă:** Ce ziceți că face femeia când, după câteva luni de sarcină, fără să vrea dănsa, făcui neisprăvit lese singur? Dar cum ziceți când ea își face ceva, ca să lasă făcui, când nu vrea să aibă copil?
- II. În note dăm răspunsul la întrebarea a doua, dacă s-a răspuns:
- o să stărpăiește, li mîjca.
  - făsi să stărpăiește.
  - li-o lăpădată ja.
1251. *cinila da opădi dēte*.
- o să stărpăiește.
  - pijerdă copili.
  - o pierdūt cu vōja jē.
1267. *li isprătiā*.
- li fac să n-ăjbe prunē.
  - o să strică.
  - pijerdă copilu.
  - li-o lăpădată ja cu vōja jē.
  - o să strică de copili.
  - o pierdūt „se practicā obicinuit aproape în toate familiile”.
  - li făcē de cărătēniē și-o lăpădată cop'liu.
  - o făcū, dj-o lăpădatē.
  - ș-o făcū, ș-o lăpădată cop'liu.
  - lăpădată.
  - a umblā, să-l lăpede.
1272. *li jēsi* (p mājvīlagon mēgesi; moj dīvji 'li mănāncā pe lumea cea-laltā; acuma e la modā')
- li lăpădată, [v]-o pōndūt cu vōja jē.
  - o făcūt să lărdā.
1283. *c'ānjliā* 'o bōrdā (inf)
- o făcūt ș-o pērdūt cop'liu.
  - li-o pērdūt.
  - li-o pērdūt.
1287. *li cīnāc* [i].
- o făcūt yāriē și-l lărdā.
  - [v] li strică prunē.
  - li-o strică.
  - li făcē și n-ăjbe prunē.
  - li pērdūt [prez s].
  - o pierdūt.
  - bej cāvā și-l pērd.
  - li zire.
  - o bāvūt cāvā și pērdā.
  - di jēnu strāișē.

MN

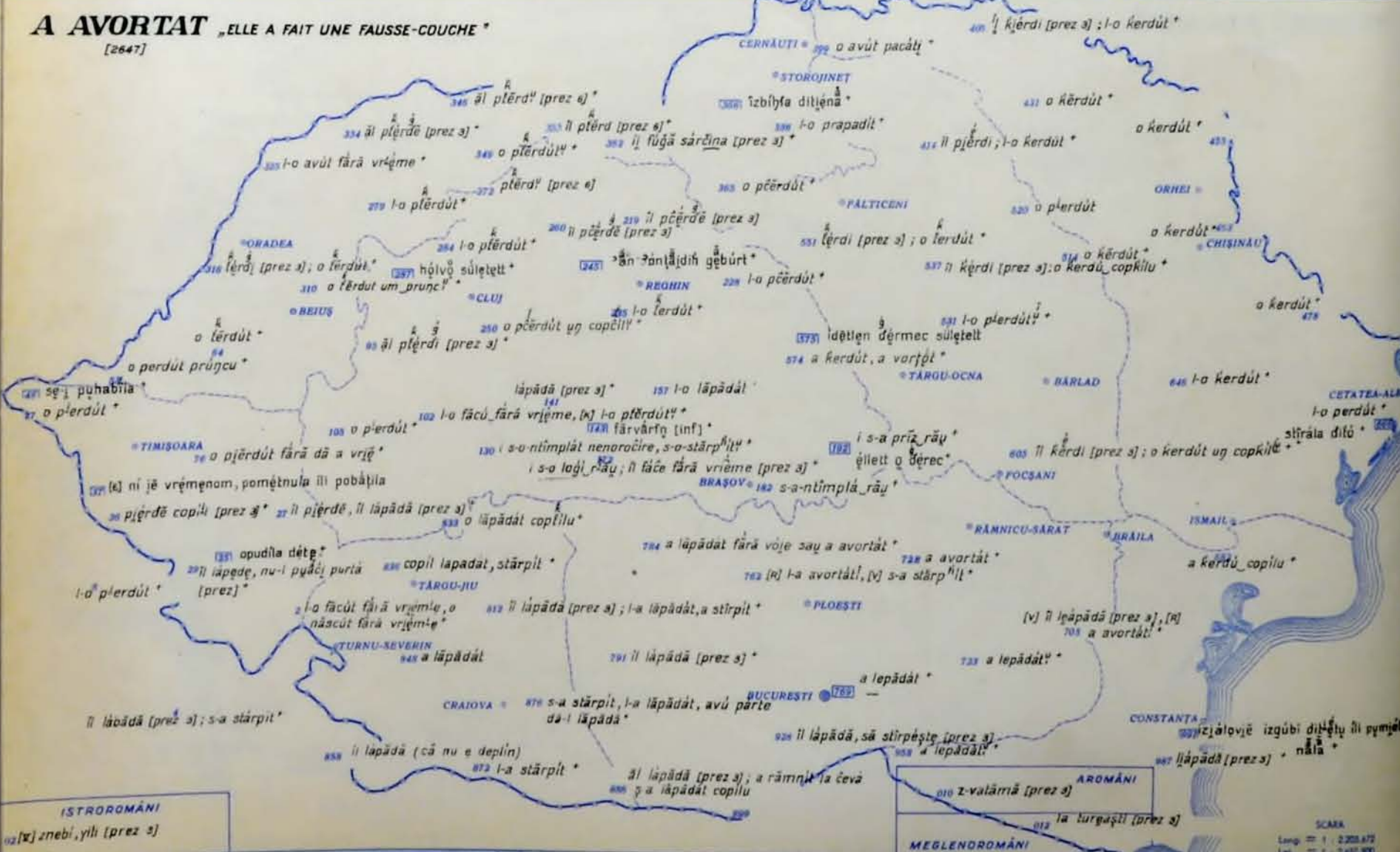
CAUA „CROBUEMITAINE” [2062]

- I. **Întrebare indirectă:** Cu ce speriați copiii, ca să nu se poarte rău? Cine ziceți că vine?
- II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: *vinē mūrōānu z, ci mūsca cīni, ci mūsca dēy* 'ceva' 4, *coșaru, bay-bay z, vinē sēlāyū* 'figan nomad', *vinē nāmju z, vinē bāvūy, gōga-m piē* [i] 29, *vinē bāvū, vinē lūpu z; vinē bāvū, yōmy-ai nēgru* 'hornarui', [v] *vinē līgā-nu cu sācu z, bēbē, bāvū [a] z, bāvū [a] z, bāvū z, bīni pēpē, bīfi pēpē* 95, *cā vinē un līgān și lē dū-cē* 102, *bāvū, bāvūy 105, hūārca, uj cīne* 130, *vinē līgānu, vinē jindāri și te bāgā-sac ... 141, vinē līgānu și te prin-de* 157, *lūpu și gūgā* 172, *mūtu, mūta* 182, *vinē cīnili, vinē bīgāscā și te mūscā, p jārōe mārē* 192, *vinē lūpu, mūtu, bōdā* (= *sēva hid ca bōidūyū* 'mască ce umblā cu țurca') 219, *lē day jo la figan, [vine] bōfiā z, vinē lūpu, vinē līgā-nu și lē dūcē* 235, *li tājē limba pōpa, vinē un līgān și-l bāgā-sāc* 250, ? 260, *vinē gōfā și lē mānīncā* 272, *vinē lūpu, vinē līgānu și l-a dūcē* 279, *vinē pēpē* 284, *vinē cīnele, lūpu, hūlpe* 370.

(FEMEIE) ÎNSĂRCINATĂ „(FEMME) ENCEINTE” [2046]

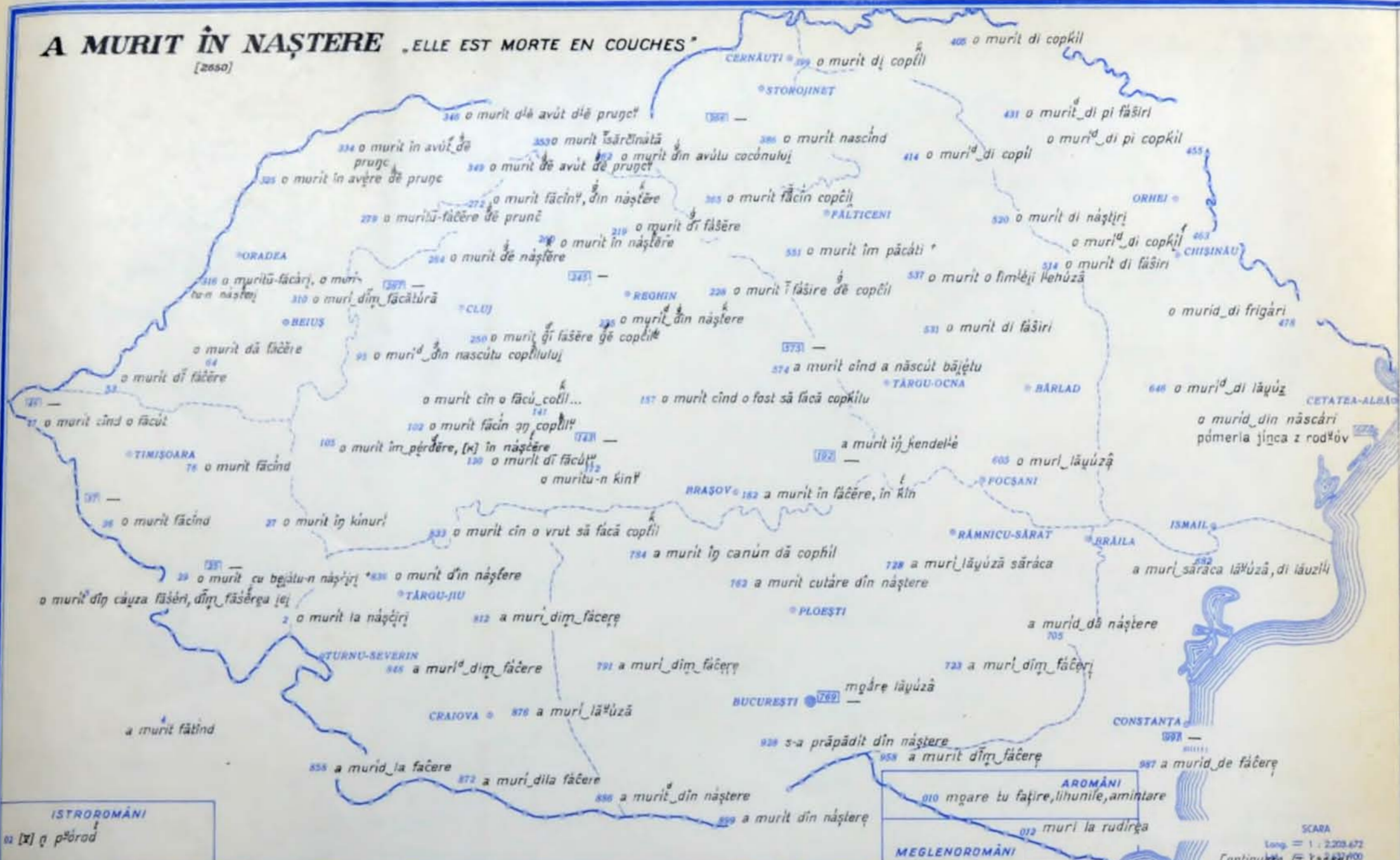
A AVORTAT „ELLE A FAIT UNE FAUSSE-COUCHE” [2047]

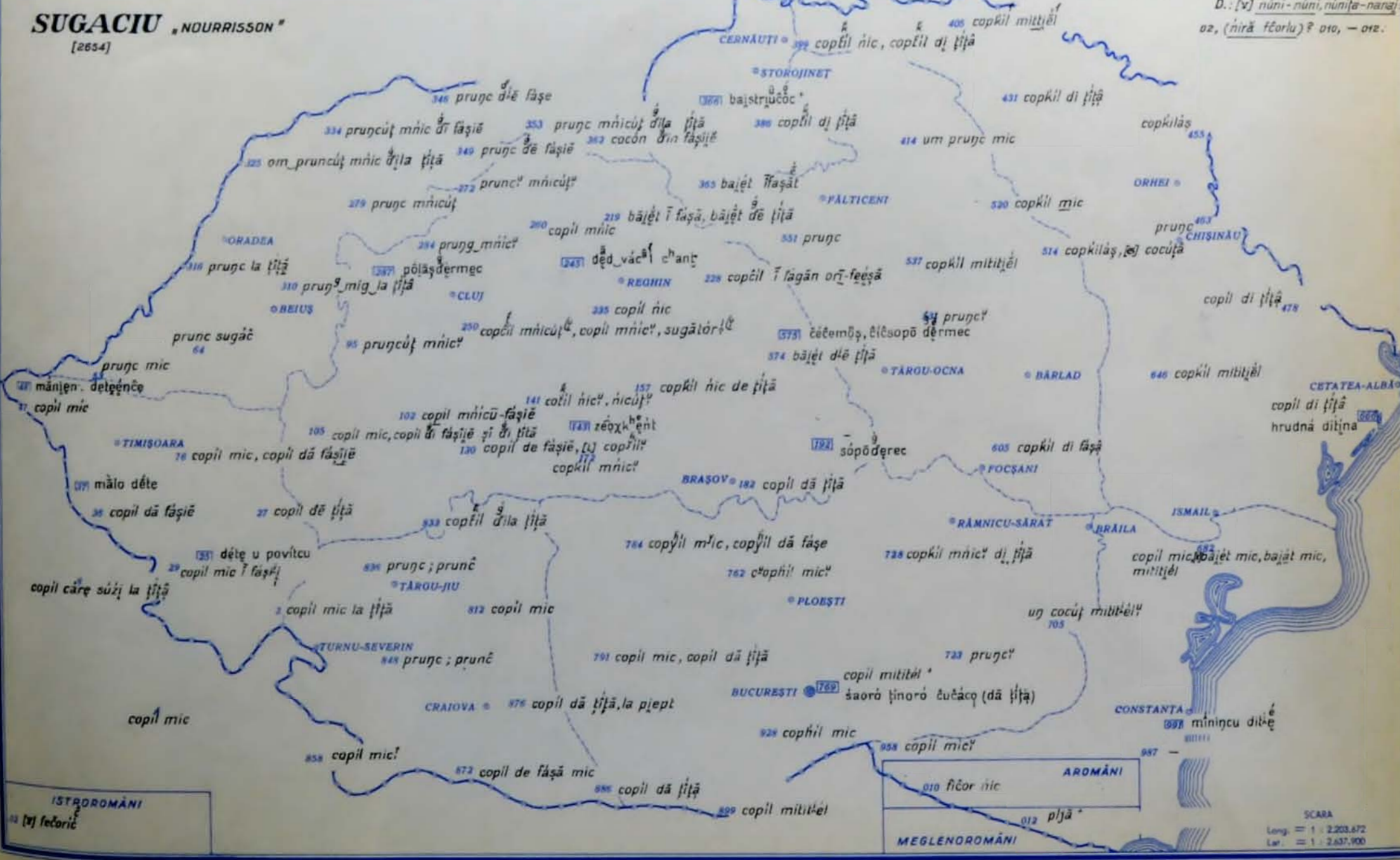
A MURIT ÎN NAȘTERE „ELLE EST MORTE EN COUCHES”

[2650]

SUGACIU „NOURRISSON”

[2654]

[2650]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că a murit o femeie când moare născând copilul? ...

[2654]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți copilului mic de tot care sugă la țâță? ...

MN

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CE FACEȚI CU COPILUL DUPĂ CE S'A NĂSCUT? ...

I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu. II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică ...

peste copkîl, ca să nu-l poacăscă și ...

I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu. II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică ...

re se adună femeile dintre rude, mănâncă, bea, să dîstolețe; soacra, bunica copilului, face lină ...

D. [x] scada o, la-ansară cu cănușe oio, la nulujos [anmqala] cu țigapi, cu sări, cu pișat [livădeni], ca să trăiască și la căldură și la rățimi oio.

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CUM CÂNȚAȚI CÂND LEGĂNAȚI COPILUL? ...

I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu. II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică ...

șuarele, și pune-l în apă și pune-l în apă și pune-l în apă ...

șuarele, și pune-l în apă și pune-l în apă și pune-l în apă ...

șuarele, și pune-l în apă și pune-l în apă și pune-l în apă ...

[2655]

- I. Întrebare indirectă:** Cum numiți cârpele acelea în care înveliți copilul mic?
- I. 95. „Peste CĂRPE vine SCUTECEUL”.
  - 141. „Peste RĂZĂ vine SCUTECEU”.
  - 157. „SCUTECEUL e mai mare și mai bun: vine peste ZDRÂNȚE”.
  - [182]. *bepojca* [p] „Îl învelesc în scutece”.
  - 219. „SCUTECEUL e mai mare”.
  - 235. „Cu SCUTECEUL Îl înveleşte pe stră-dă”.
  - [287]. *fășli* se zice printre boleri”.
  - 414. „SCUTECEUL vine peste PELINCĂ”.
  - 431. „SCUTECEUL e de lână și vine peste PELINCĂ”.
  - 455. „PELINILE sunt mai mici și vin pe sub scutele”.
  - 514. „SCUTECEUL peste PELINCĂ”.
  - [575]. *în scutece*”.
  - 605. „CĂRPELE sunt mai mici și mai rele; SCUTECEUL e mai mare și mai frumos”.
  - 644. „PELINCA e mai subțire; SCUTECEUL e mai gros”.
  - 682. „SCUTECELE sunt ca JORGĂNĂȘII” ca plăpomilearele”.
  - 726. „SCUTECEUL vine peste CÎRPI”.
  - 886. *Î-fășli* cu nește scutețe.

[2656]

- I. Întrebare indirectă:** Cum numiți aceea cu ce legați copilul mic peste scutece?
- I. 2. *dă lîmă say dă șlîpcă* ‘dantele’.
  - [137]. *s cômim se pãvjîa* ‘cu care se în-fășă’.
  - 102. *numă dymîni cumpără d-ălga* [fășe]. ‘făranii au d-ălă’.
  - [143]. *‘efăjî* ‘a înfășa’; ‘dăfășet ‘copii înfășat’.
  - 181. *maj lătișyôre*.
  - [192]. *pôjccotôvej bęcôtic* ‘Îl leagă cu fașă’.
  - 310. *l-âm-u-mișăgîtu* [perv].
  - 399. *fășă copiliu*.
  - 414. *Îl fășă*.
  - 478. *fășălăt c-ă fășă*.
  - 514. *‘U așă lungă*”.
  - 531. Silabisând, subiectul pronunțat: *fîe-șă*.
  - 666. *Îl fășă*.
  - 705. *lă-fășă [s]; lă-fășă [z]*.
  - 728. „fășă peste scutece; bețișî peste plăpomă”.
  - 769. „bete peste plăpomă; fășă peste scutece”.
  - 844. *fășijlem* [z].
  - 886. *dă l-ă dă dăla ursătorî mgășă-sa*.
  - 958. *fășjem cu fășe*.

MN

URSITORILE URSESC

„LES RÊES PRÉSAGENT (À L'ENFANT SON DESTIN)”

[2653]

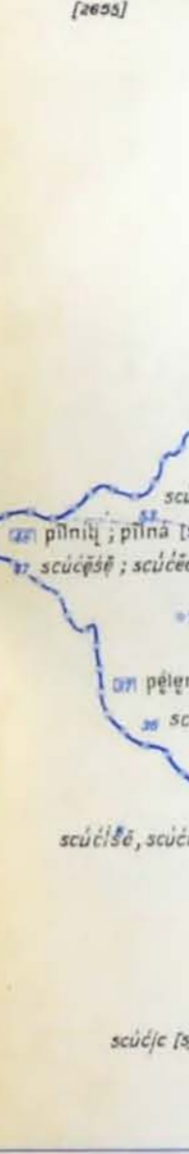
- I. Întrebare indirectă:** Cum numiți pe acelea despre care se crede că vin a treia noapte după nașterea copilului și spun ce va păți copilul în viață? Ce ziceți că faceți cu vinii?
- I. Dăm răspunsurile în transcriere fonetică (nu s-a știut răspunde în punctele: 260, 365, 399, 414, 455, 463, 478, 514, 520, 537, 551, 574, 646): „vin” *ursitvôrli*, ca să-l

zodăscă pî copil ă, să-î ursăscă la copil [v. volumul de texte, Nr. 4: *OBICEIURI LA NAȘTERE*] 4, (*ursitvôrli* [p]) *de-î urștia, l-ă ursit ă, ursitvôrli* urșăsc [m] *șșă adûșe breshîja [e] sã fîjé lîngă copil ă-lûșă-n nyôpca dăja, a trîia sâră* 27, *ursitvôrli urșăsc* [v. volumul de texte, Nr. 29: *OBICEIURI LA NAȘTERE*] 29, *l sâră dă urșitvôrli, fîjé lumânărîja aprîșă l'vôșă nyôpca și pûnê o pogășe: urșăsc* (*ursitvôrli* [p]; *-yôre* [s]) 36, *ursitvôrli* urșăsc la copil [v. volumul de texte, Nr. 47: *Ursitvôrli*] 47, *ursășile, [k] ursitvôrli, l] urșășle* 53, [e] *l] urșășle* urșitvôrli 64, *ursitvôrli* urșăsc (*ursitvôrli* [s]) [v. volumul de texte, Nr. 76: *OBICEIURI LA NAȘTERE*] 76, [p] *ursitvôrli* „una”; *l] rîndușgîți* *de d-ă să pãpă* 95, [f] *ursitvôrli* [p]; *-yôre* [s] *l] urșăscă la ferjăstă* 102, *atûd dî pã sãcê [a] urșitvôrli* [p]; *șpun cã s-ăre sã fîe cu copiliu-vă-jă; le pun mîgăre, cã vin sã mîșé* 105, (*ursitvôrli* [a și p]), *urșăște* [s] 110, *ursitvôrli* *șlimoșăsc, șlimbă, l] făte cômva de nu-î țîtar copiliu* de aceea se așează mătura și cușit lîngă copil” 141, *măjș-tre, [k] urșitvôrli* zîcê cã urșăsc 157, *ursitvôrli* urșăsc „nu mai crede nimeni în ele” 172, *ursitvôrli* *l] urșăște* [l] *făcê, trej serl, copilulu* *o mășūșă; mântîcã* *cltevă ve-ține, sã lășă dăvô farfurî neatfăe și mlé măsă nu o strîngîe; șpune cã vine ursitvôrli* 192, *ursitvôrli* zîcê cã-î urșăște [v. volumul de texte, Nr. 192: *Ursitvôrli*] 192, *ursitvôrli* *l] urșășle* (*șlîșle* *dîne*) 219, *ursitvôrli* *șpun norôc și șprîfa copilulu* 228, „mai demult se vorbea cã” *umbîlăy ursitvôrli*, *la fereastră, a doua sau a treia seară*” 235, *ursitvôrli* [p] *‘a auzit cã au venit ursilele și au spus sã întărzie cu nașterea, cã sã se nască în ceas bun*” 250, *ursitvôrli* *urșăște, urșășă* 272, (*ursitvôrli* [p]) *ursătorî orl ursătorile urșăsc* [l-ă *ursitvôrli* la fereștă] 279, *ursitvôrli* *urșăsc* „nu se mai vorbește de ele” (*ursitvôrli* [s]) 284, *urșășli* [v. volumul de texte, Nr. 310: *Ursitvôrli*] 310, [z] *ursătorî urșăsc* (*pûnî pã măsă plîă și sârî și șpă, și dîbă ursătorî cã mîgă*) 316, *umbîl ursătorile pã la fereștă* (*șpunê cã c-ă pãfî*) 325, *ursătorile urșăsc* *la fereștă* (*ursătorile* [s]) 334, *ursătorili urșăsc* (*ursătorile* [s]) 346, *ursătorile urșăsc* (*ursătorile* [s]) 349, *ursătorile urșăsc* 353, *l] urșășă* *ursătorî* 362, (*ursitvôrli* *copilulu*) *l] mînjîgîti* 366, *vinî urștia* *la fîmê-ja* *șeja și mîpî, dăcã nu sã pãzăști ă* 405, *trîj ursitvôrli* *ârî fîcârî yom* [v. volumul de texte] 431, *vinî urșitvôrli* *‘la ă zîle’, ol urșăști* [v. volumul de texte] 531, *dî mî-njîgîti* *ursitvôrli* [v. volumul de texte, Nr. 605: *Ursitvôrli*] 605, *la trîl dîlî pûni pî fierjăstă* *ur-m-pahâr* *dî d-pã* *ș-o vucăfca* *dî plîni sã vâdă* *șî norôc ărî, baba vede în pahâr dăcã va fi bogat*” 646, *l] urșăști* *ursitvôrli* [v. volumul de texte, Nr. 682: *Ursitvôrli*] 682, (*ursitvôrli* [p]) *yine* *șî-l urșăște* *atundă* *la trej zîle; l] pûne bân-l] pû-ne cundlêj, l] pûne plîne* 705, *ursătorili, dă-l urșăște; pûne măsă acôla* *cu plîj, cu vîni* 723, *ursitvôrli* *l] dîla dumnezey* *urșăște, de-l urșăște* *pã* *lei cînd ărî sã*

myâră, cum ărî sã trăjăscă 728, *urșăște* [z] [v. volumul de texte, Nr. 762: *Ursitvôrli*] 762, *urșășă* [v. volumul de texte, Nr. 769: *OBICEIURI LA NAȘTERE*] 769, *ursitvôrli* *urșăște* *copiliu* [v. volumul de texte, Nr. 784: *Ursitvôrli*] 784, *urșășă* [v. volumul de texte, Nr. 791: *Ursătorli*] 791, (*ursătorli*) [v. volumul de texte, Nr. 812: *OBICEIU LA NAȘTERE*] 812, (*l] urșitvôrli* [p]; *urșitvôrli* [s]) 833, *urșășă* [v. volumul de texte, Nr. 838: *Ursătorile*] 838, *urșășă* [v. volumul de texte, Nr. 848: *Ursătorile*] 848, ● *858, pînă zîle pân* *împlînește* *lêl șaptilămîna* *‘a-tuncî sumă* *ursătorile* (*cum o fi lêl ursăș dîla dumnezey; utigășu* *‘diavolul’* *l] urșășă* *pe lêl, copiliu*) 872, *la trej zîle* *vîne ursătorile, urșășă; l-ă ursăș bine* *‘se pune pâne, vin pe masă și bani; moașă, a doua zi, ridică plînga*” 876, *ursătorile urșășă* [v. volumul de texte, Nr. 886: *Ursătorile*] 886, *ursătorili* *vîne dă-l urșășă* *lêl șpártă* *u sã* *ăjôb-lume; făce o* *turtă și o pûne pã fereștă* 899, *urșășă* *pã copili* [v. volumul de texte, Nr. 928: *Ursătorli*] 928, *zîle cã-l urșășă* *zî* [v. volumul de texte, Nr. 958: *Ursătorli*] 958, *urșăsc* [v. volumul de texte, Nr. 987: *Ursătorli*] 987, ● *urșătorî, șede pe-tri zîle, l] urșășă* 850.

D. [v] *ștrîya ducă* *oz, după dăy-tri dîle* *l] ascaldă, lu la gîne; a treia* *di cșe* *ra grescu* *doj-trej* *îngl* *pîlînă*, cã a treia șgară yin mirile dîl scrișru a fîcărîj cumu va z-bănășă *ăro, narôșnîșl* *la treja șgară* 012.

SCUTECE „LANGES”

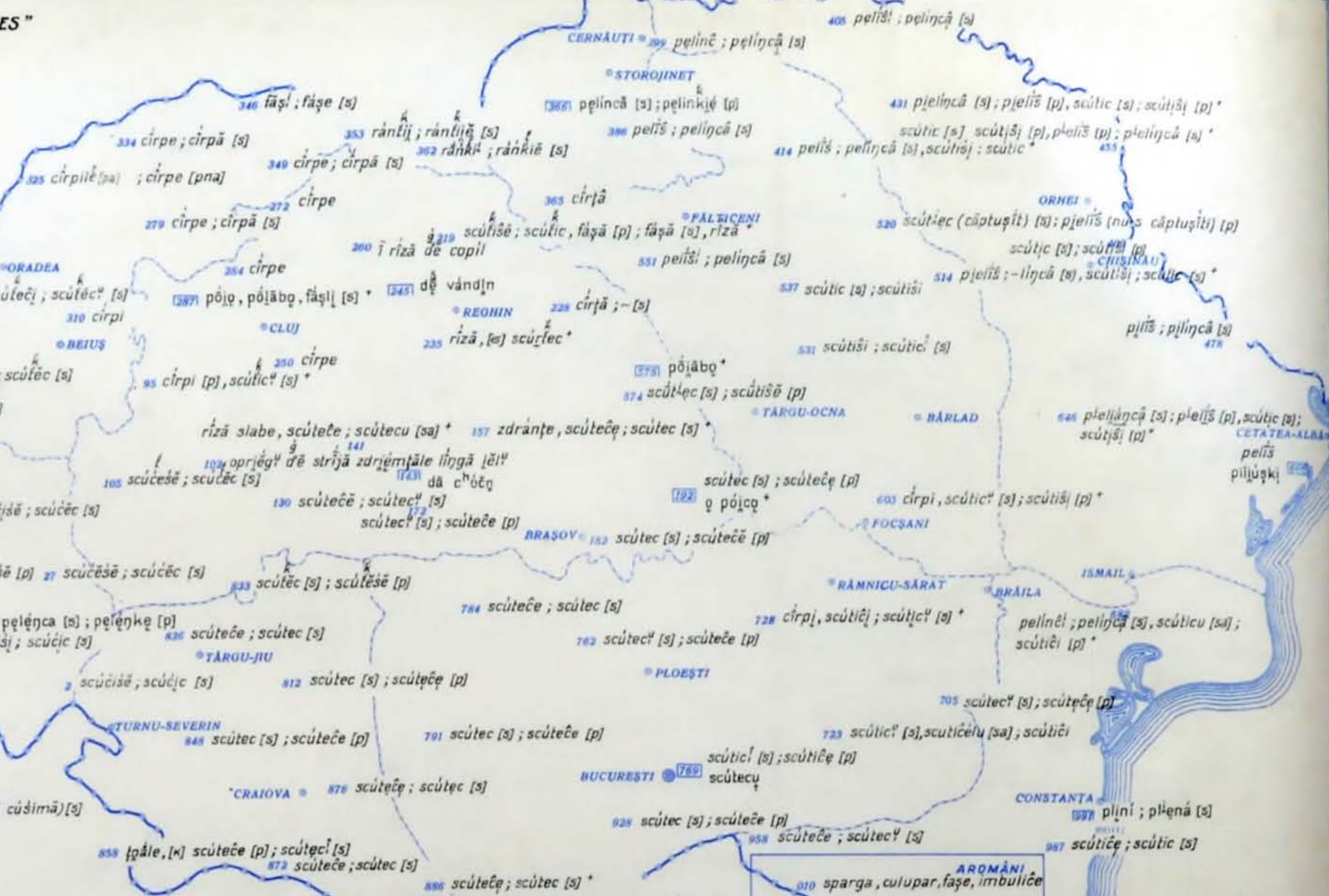

FAȘĂ „MAILLOT”

ISTROROMÂNİ
02 [z] rubina [s]; rubine [p]

ISTROROMÂNİ
02 fășă; făș [p]; fășile [pa]

MEGLENOROMÂNİ
010 sparga, culupar, fășe, imbulliče
012 sparnic, abi [p] (abă di Ionă)

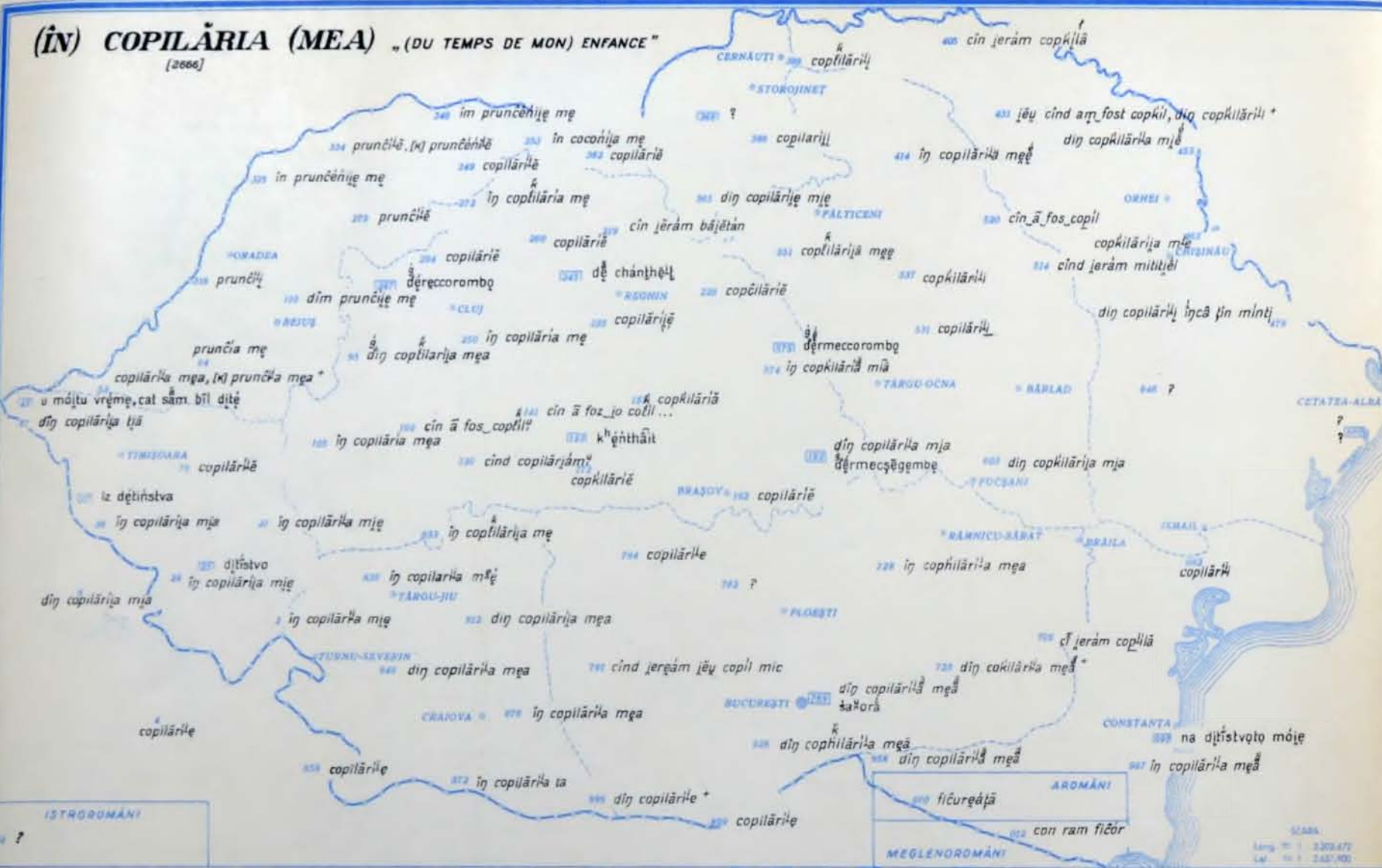
MEGLENOROMÂNİ
010 fășă; foșur
012 fășă; făș [p]; fășile [pa]

SCARA
Long = 1 : 2.203.672
Lat. = 1 : 2.657.900

(IN) COPILĂRIA (MEA) „(DU TEMPS DE MON) ENFANCE” [2666]

[2666]

I. Întrebare directă: Ziceți în graiul de aici, când vreți să ziceți că ceva s'a întâmplat demult, că s'a petrecut în copilăria mea?

I. 55. „numa p'a bănăt se zice copii”.

431. *copilăria* „copii mulți”.

725. *diŋ copilăria mea* „j'eu minti”.

886. *diŋ copilăria mea*.

[2667]

I. Întrebare indirectă: Cum zici când vreți să spui că ai fost copil cu cutare sau cutare?

I. 95. [x] cu *l'ini am pruncit diŋ copilăria mea*.

349. *am tovarășit cu d'usu diŋ copii*.

MN

(COPIII MICI) SE JOACĂ [TERMEN COPILĂRESC] „(LES BÉBÉS) FONT JOUJOU” [2664]

I. Întrebare indirectă: Când alinați copiii mici, cum ziceți, vorbind copilărește, că se joacă (de pildă cu mâinile și picioarele)?

I. Numai în șase puncte s'a răspuns cu un termen copilăresc: să jucărești cu brinții 96, să-ți dea mâna tilli 102, hăia-hăia 353, ūcără-lă! 362, să gîndăcește 705, făce čirp-čirp 728. În majoritatea punctelor s'a răspuns: se joacă. S'a mai răspuns: j'eu făși žocărești 4, j'uăcă 8, să-lă dim. brinț 64, day cu minule și cu picușorele 102, să j'ocă j'eu cu minile lor 157, numa să j'ocă 204, să j'ocă cu brințele 310, să g'udăcă cu minușii 365, să călă minili 151, călă 2405, dringji dim. min și diŋ. kizgârj 455, day diŋ. kizyârj, dim. mină 648, să zăg'ujj 987. S'au dat două răspunsuri: să j'ocă, să zăbe 192, rugu-čičș „dau din picioare”, să j'ocă 325, fă-lăjesc dim. mină, mălăhăjesc 441, dringji, să žuăcă 478, să žuăcă, făc žucărj 510. Nu s'a răspuns în punctele: 136, 219, 228, 260, 272, 346.

D.: [x, *] se țyrēs 02, — 010, fičori minuj si j'ocă 012.

AM FETIT LAOLALTĂ

„NOUS AVONS PASSÉ ENSEMBLE NOTRE ENFANCE (EN PARLANT DE FEMMES)” [2668]

I. Întrebare indirectă: Cum zice o femeie că a fost prietenă cu o altă în copilărie și înainte de a se mărita?

I. S'a răspuns: AM FETIT LAOLALTĂ 53, 76, 95, 157, 172, 228, 235, 250, 260, 310, 324, 349, 362, 365, AM FETIT AMĂNDUĂ 2, 29, 264, 414, 729, 784, 826, 830, 900, 950, AM FETIT DEODATĂ 279, 316, 346, 353, 399, 455, 514, 520, 646, AM FETIT CU CUTARE 8, 27, 130, 478, 705, 797, 872, 886, AM FETIT 105, 431, 463, 574, 762, 876, 899, AM FETIT CU... 64, 987, am fječit cu cutăreși muljri 4, o fječit cu fičē dă vrjsta j'eu 36, am fost fičlē aminduyjă cam d'odată 102, cîn ā foz, noj colile 147, cu cutăre am foz d-o sāmă 192, o fefelit laolaltă 219, am fečorit laolaltă 272, ā felit lnb-lăc 325, ā felit cu-ășēgē 3-ășēgē 386, am fječit cu fāta așēgē 405, am fječit cu d'

sa 581, am fječit odată cu cutări fată 591, am fječit cu ja 728, am fječit cu cutăre lăitā atfya ani 764, am fječit cu ja 818, to d'j-o virste aminduj 848. S'au dat două răspunsuri: am fječit tāt odată, am fōst ortăș aminduyjă 47, ā fost noj fēle-mprevūnă, ā felit 182, aŋ crescut odată, [x] ā felit odată 537, am fječit, aŋ copilărit 605, odāt-am fječit, odāt-am fōst fičlē marl 665, am fječit cu d'nevă, s'ntēm d'j-o sāmă 682, ā felit cu j'eu, am crescut aminduyjă 832.

D.: [x] a mē miădost am cu țyrē trebūt 02, — 010, 012.

TINEREȚE „JEUNESSE”

[2669]

I. Întrebare directă: Cum ziceți pe aici: Aceasta s'a întâmplat în tinerețele mele?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: în d'inerjējli mijlē 2, la d'inerjēja mij 4, din d'inerjēja 8, în d'inerjėjli mijlē 27, în d'inerjėjli mijlē 29, d'inerjēja [pt] 36, dă cînd am fōst nuj d'inerjē [pl] 47, t'lnărăjēja 53, t'lnărăjēja 64, d'inerjēja [pl] 76, [x, x] ūn t'lnărăjėjli mijlē 95, cîn ā f'ostu l'inerl 102, t'lnărăjēja 109, în timpul tinerēj 130, în tinerjēja 141, tinerjēja 147, tinerjēja 157, tinerjēja 172, tinerjēja 182, în tinerjēja mja 192, t'lnărăjēja [p] 219, t'lnărăjēja 228, în t'lnărăjėjli n'istē 254 am petrecūt 255, în t'lnărăjēja 260, t'lnărăjēja 260, t'lnărăjēja 272, t'lnărăjēja [s] string t'lnărăjēja la joc 279, t'lnărăjēja 284, în t'lnărăjėjli mējli 310, t'lnărăjēja 310, în t'lnărăjėjli mējli 325, t'lnărăjēja [s] 334, în t'lnărăjėjli mējli 346, t'lnărăjēja 349, în t'lnărăjėjli mējli 353, t'lnărăjēja [p] 352, în t'lnărăjēja, din t'lnărăjėjli nyăstrē 385, t'lnărăjēja 386, în tinerjēja [pl] mējli 399, cîn am fōst t'lnără 405, în tinerjēja [pl] mējli 414, în tinerjēja [pl] mējli 421, din tinerjēja [pl] mējli 455, în tinerjēja [pl] mējli 463, tinerjēja 478, în tinerjēja mja 514, în tinerjēja [pl] mējli 520, tinerjēja 531, n'am petrecūt t'lnărăjēja 537, t'lnărăjēja 551, în t'lnărăjēja [pl] mijlē 574, din t'lnărăjēja mja 605, t'lnărăjēja cîn j'erām cînd eram tineri 646, t'lnărăjėjli nyăstri 686, în tinerjēja [pl] nyăstri 882, în tinerjēja 705, în tinerjēja nyăstrē 723, cînd j'erām j'o t'lnără, în tinerjēja [pl] mējli 728, în tinerjēja 762, în tinerjēja nyăstră 764, tinerjēja 764, cînd j'erām maj t'lnără, la tinerjēja 797, tinerjēja mja, 812, tinerjēja [p] 833, t'lnărăjēja, în t'lnărăjēja [pl] mējli bîg-am petrecūt 836, din tinerjēja mja 848, 858, în tinerjēja mele 872, la tinerjēja mele 876, din tinerjēja mja 886, tinerjēja 889, din tinerjēja nyăstră 923, în tinerjēja 938, tinerjēja, în tinerjēja mējli 987, 9 tinerjēja 950.

D.: 7 02, t'lnărăjēja 010, 012.

M: [ung] fičp'icorombq 192, fičucorombq 287, fičp'icorombq 378.

[rut] p'ăjē modă bulă 366, modă lălitā 886.

[sărb] u miădini mojō [miădina] 25, iz miădost 27.

[bulg] miădus 48, miădina 991.

[sās] dă yugānt 143, d'j'ugānt 245. [ij] t'armimāta 769.

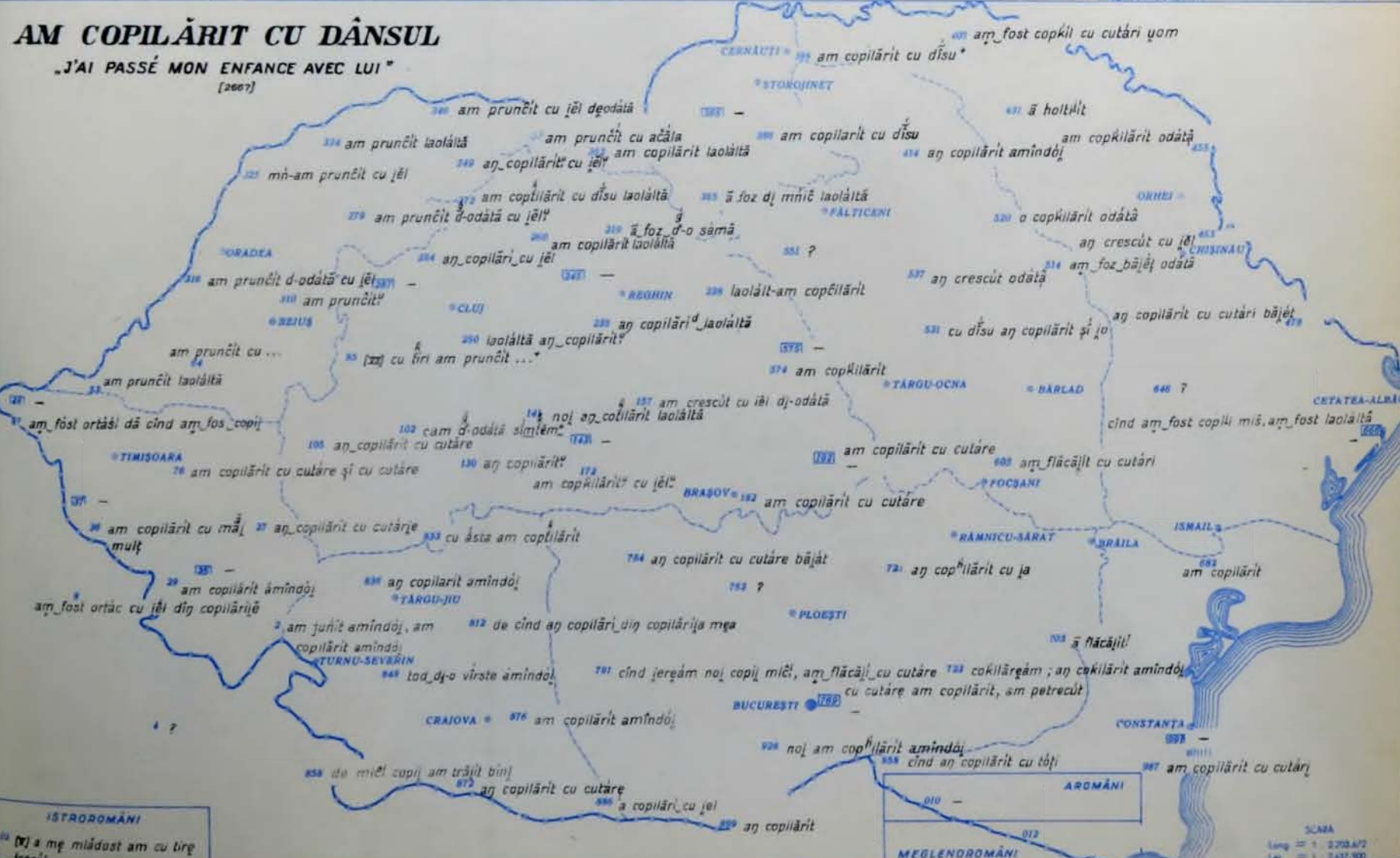
PEȚITOR „PRÉTENDANT” [2672]

I. Întrebare indirectă: Cum ti ziceți la fiicăul acela care vă cere fata în căsătorie?

I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: + 2. pičtjtorl [s] 4, pičtjtorl 8, vin pičtjtorl 27, pičtjtorl 27, pičtjtorl, [p] 36, pičtjtorl [s] 47, pičtjtorl 53, pičtjtorl 64, pičtjtorl [s] 76, pičtjtorl 95, pičtjtorl 102, pičtjtorl 105, pičtjtorl 170, pičtjtorl 141, pičtjtorl 157, pičtjtorl 192, pičtjtorl [s] 219, pičtjtorl 192, pičtjtorl [s] 219, pičtjtorl [s] 228, pičtjtorl „din alt sat” 235, pičtjtorl 250, pičtjtorl 260, pičtjtorl [s] 272, pičtjtorl [s] 279, pičtjtorl [s] 284, pičtjtorl [pn] 310, pičtjtorl [s] 316, pičtjtorl [s] 325, pičtjtorl [s] 334, pičtjtorl [s] 349, pičtjtorl [s] 353, pičtjtorl 362, pičtjtorl 365, 3 366, pičtjtorl 399, j-o vinit p' hiri s-o sāră fāta, (h'ir' r'j'u [s] 405, pičtjtorl 414, h'iri, h'iri [p] 431, u h'iri, j-o vinit u h'iri 455, u h'iri 484, h'iri 479, j-o vinit u h'iri, h'iri [p] 514, pičtjtorl 520, pičtjtorl [s] 531, pičtjtorl 537, pičtjtorl 551, pičtjtorl 574, 7 605, h'iri, j-o vinit h'iri 646, 7 666, impejtor; j-o vinit impejtor [p] 682, [s] pičtjtorl say vāzātōr dă cāsă; [x] pičtjtorl [p] 705, logoditōr 723, [v] m'ia vinit j' logoditōr la fāta, [x] canădāt 728, logodānē 762, amurē 769, pičtjtor 784, pičtjtor 791, pičtjtor [s] 812, pičtjtor 833, pičtjtor [p] 836, pičtjtor; [p] 848, 9 886, pičtjtor 872, pičtjtor 876, pičtjtor 886, impejtor 899, cavalērl [s], pičtjtor [s] 923, pičtjtor, pičtjtor [p] 958, pičtjtor; pičtjtor, pičtjtor [p] 987, 0 cutăre bājat a trimēs la cutăre fāta, ca s-o p' am

AM COPILĂRIT CU DÂNSUL

„J'AI PASSÉ MON ENFANCE AVEC LUI” [2667]

ISTOROMĂNI
[x] a mē miădost am cu țyrē trebūt

SCARA
Long = 1: 270.000
Lat = 1: 243.000

[2670]

I. Întrebare indirectă: Cum li ziceți flăcăului cărui a venit timpul să se însoare?

- 1. 25. „De 20-21 de ani”.
105. pã sãcã zic feșôr.
182. „flăcăi” sunt cei dela oi”.
192. s-a flăcău dă-suratî. [Subiectul pretinde că și bătrânii ziceau [etăi].]
197. flăcăiândru „de 17-18 ani”.

[2671]

I. Întrebare indirectă: Cum li ziceți feței cărui a venit timpul să se mărite?

- 1. 160. „Am o fată de măritat”.
168. s-a flăcău dă măritatî.

MN

PEȚITOR (DELEGAT DE MIRE) „CELUI QUI EST CHARGÉ DE FAIRE UNE DEMANDE EN MARIAGE”

I. Întrebare indirectă: Cum li ziceți aceluia pe care li trimite flăcăul la părinți felei să o ceară de nevastă?

I. Nu s'a răspuns în punctele 95-99. S'a repetat răspunsul dela Întrebarea precedentă [2672] în punctele: 4-8, 27, 29, 30, 47, 53, 64, 76, 102, 105, 130, 157, 172, 192, 219, 228, 260, 310, 325, 349, 382, 520, 531, 574, 784, 823, 836, 899, 928, 958, 977.

Apropae în toate punctele amintite mai sus, cu excepția punctelor 76, 320, 574, subiectele au adăugat că de obicei merg mai mulți PEȚITORI la peșit: [ari] doi peșitîri cu [ei] 987. Pentru restul punctelor, în care s'au obținut răspunsuri nouă, dăm Întreg materialul în transcriere fonetică: gră-llîrî 2, o minăt pî-û #ôm sã vãzã cã mēre după fiçôrî ăla 141, vuytrã; vuytre [p] femel 182, o vim_pe šerîlî 235, ăla mēre-a peșî pîntu fișôrî cutăre 250, o trimăs porundîrîrî pã ăltu 272, tãroste 278, stãroste [p-a trimăs stãroste sã vãdã cã primî-l-a] 284, gră-llîrî; gră-llîrî [p] 314, tãroste; tãroste [p] 324, trimăs ăle pleștîrî 348, mîjîrî; mîjîrî [p] (am minăt mîjîrî a peșî) 353, o mãrs p-a nirebãt 386, stãroste; stãroste [p], [vinî-stãroste] 388, Întrebãrîrî [nu le place cuvîntul; se glumește] Întrebãrîrî [d] cur, stãroste [p] „sunta” 399, an trimăs stãroste [după ce s'a tãjeles # hirîu cî fatã] 405, trimîlîrî tãroste pî šîniva 414, stãroste [l-a stãroste] pleștîrî [p] „s-a oarmeni care însorjesc pe stãroste” 421, stãroste 426, stãroste; stãroste [a] 463, stãroste 476, stãroste 574, stãroste 587, stãroste 551, cutãri bãjêrî o trimăs la cutãri fãtã 605, stãroste 646, stãroste 666, a vinîrî un om cutãri în peșitîr, în peșit la fatã mē 688, a vinîrî în pișit la fatã cutãre 708, logodîrî [p] 728, logodîrîrî; logodîrîrî [p]; logodîrîrî [f] 729, logodîrî, ũ yuňkî, „frate etc.” 748, logodîrî [p] 769, a venîrî ũ yom cu plôscã trimēs dă cutãre 791, pe cîg-ũ yom dî sat say pe cîg-o mujere, trimēte vôrã sã vãdã vrēã sã fãcã nuntã 818, a trimēs ũ yom 848, pe lã-sp 872, trimēte-m peștî 878, împēștîrî [a] 880.

D: [x] pozacantē 02, prețul f-ancuruna 010, popa fa-pcurună 012.

M: [ung] mēgēkîti, mēgãlîy 192, mēgēkîti 287, ăssēgkîti 575.

[rut] vîndējît, vîndējîe 366, bãlușca vîndējîe 886.

[sãr-b] vîndã 25, pãpa / vîndãva 37.

[bulg] ũ vîndã 48, pãpã gî vîndã 491.

[sãs] dãr [pãr [a]] trãt... 54, [l] trãt zã 143, trãdun [inf] 245.

[fîg] cununi-lî o rãjã [w] o rãjã 769.

(FATA VREA) SĂ SE MĂRITE „LA JEUNE FILLE VEUT SE MARIER”

I. Întrebare directă: Cum ziceți (fata vrea) să se mărite?

II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: S'A SE MĂRITE. S'a mai răspuns: S'A SE MĂRITE (cu accentul pe ă) în punctele: 260, 272, 284, 346, 349, 353, 382, 51 se mări-te 279, 310, 316, 324, sã sã mēricî 29, sã sã-mmãrîte 157, 794, sã sã-mmãrîte 192, [l] sã sã mmãrîti, [a] sã sã-mmãrîti 531.

D: [x] se re rad meritã 02, si s-mãritã 010, s-mãritã 012.

M: [ung] mēhem, flērhez “se mări-tã” 192, fērhez menî “s'a mări-tat” 287, fērhez mēnni 575.

[rut] ũ ddađe se gîycã “se mări-tã fatã” 366, hõce zã mij lte 666.

[sãr-b] dēyca dē dã se odã 25, dēvyjke se udãvaju “fetele se mări-tã” 37.

[bulg] da se [j] 48, mumãtã lãcã dã sã jeni 491.

[sãs] ăt vêt zîh frõndãrn 143, dēt mēlî val zîh frõndãrn 245.

[fîg] i šej ãl cutãreski camēl te mãritî-pj 769.

D: [x] se re rad meritã 02, si s-mãritã 010, s-mãritã 012.

M: [ung] mēhem, flērhez “se mări-tã” 192, fērhez menî “s'a mări-tat” 287, fērhez mēnni 575.

[rut] ũ ddađe se gîycã “se mări-tã fatã” 366, hõce zã mij lte 666.

[sãr-b] dēyca dē dã se odã 25, dēvyjke se udãvaju “fetele se mări-tã” 37.

[bulg] da se [j] 48, mumãtã lãcã dã sã jeni 491.

[sãs] ăt vêt zîh frõndãrn 143, dēt mēlî val zîh frõndãrn 245.

[fîg] i šej ãl cutãreski camēl te mãritî-pj 769.

D: [x] se re rad meritã 02, si s-mãritã 010, s-mãritã 012.

M: [ung] mēhem, flērhez “se mări-tã” 192, fērhez menî “s'a mări-tat” 287, fērhez mēnni 575.

[rut] ũ ddađe se gîycã “se mări-tã fatã” 366, hõce zã mij lte 666.

[sãr-b] dēyca dē dã se odã 25, dēvyjke se udãvaju “fetele se mări-tã” 37.

[bulg] da se [j] 48, mumãtã lãcã dã sã jeni 491.

[sãs] ăt vêt zîh frõndãrn 143, dēt mēlî val zîh frõndãrn 245.

[fîg] i šej ãl cutãreski camēl te mãritî-pj 769.

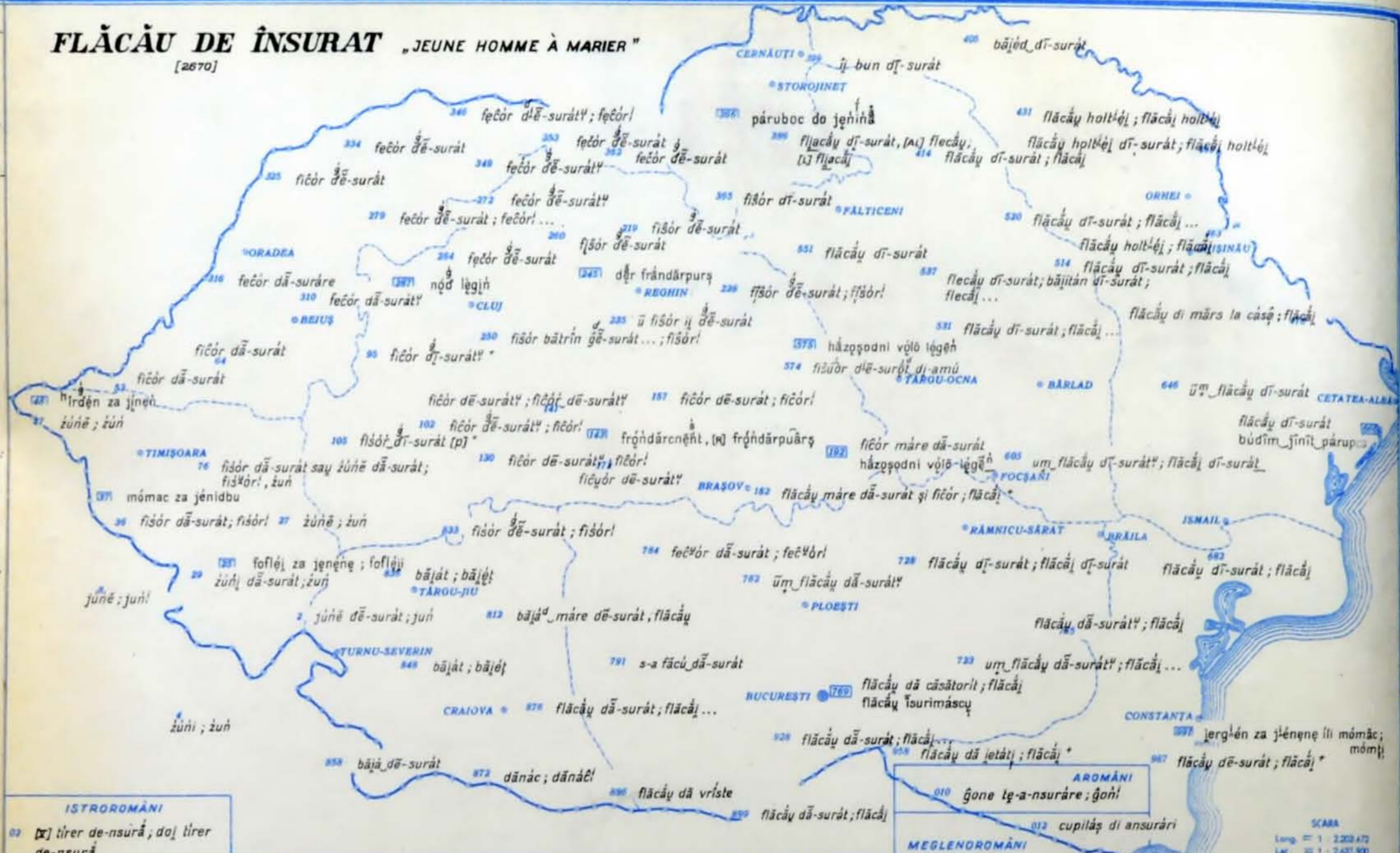
D: [x] se re rad meritã 02, si s-mãritã 010, s-mãritã 012.

M: [ung] mēhem, flērhez “se mări-tã” 192, fērhez menî “s'a mări-tat” 287, fērhez mēnni 575.

[rut] ũ ddađe se gîycã “se mări-tã fatã” 366, hõce zã mij lte 666.

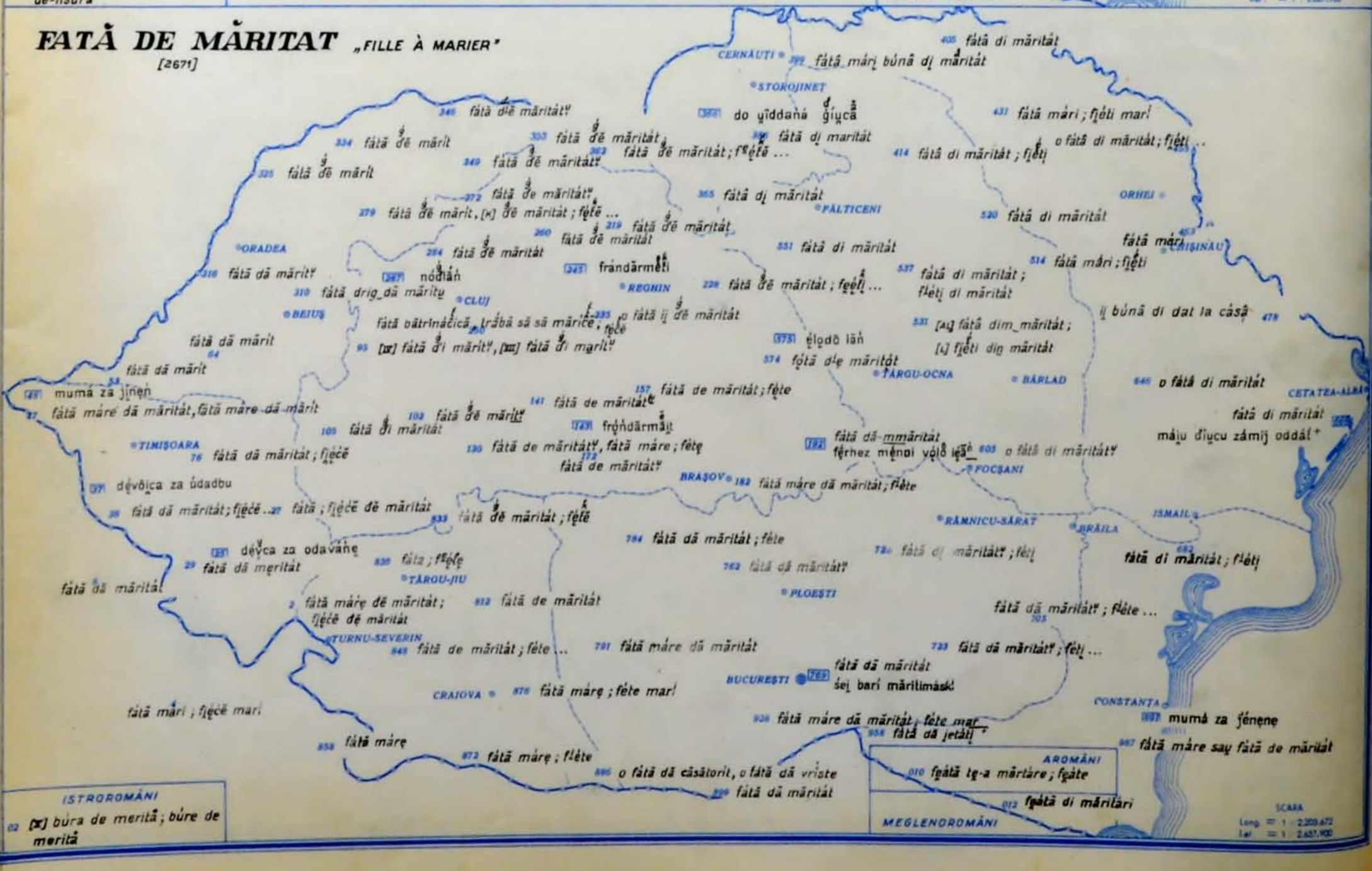
FLĂCĂU DE ÎNSURAT „JEUNE HOMME À MARIER”

[2670]

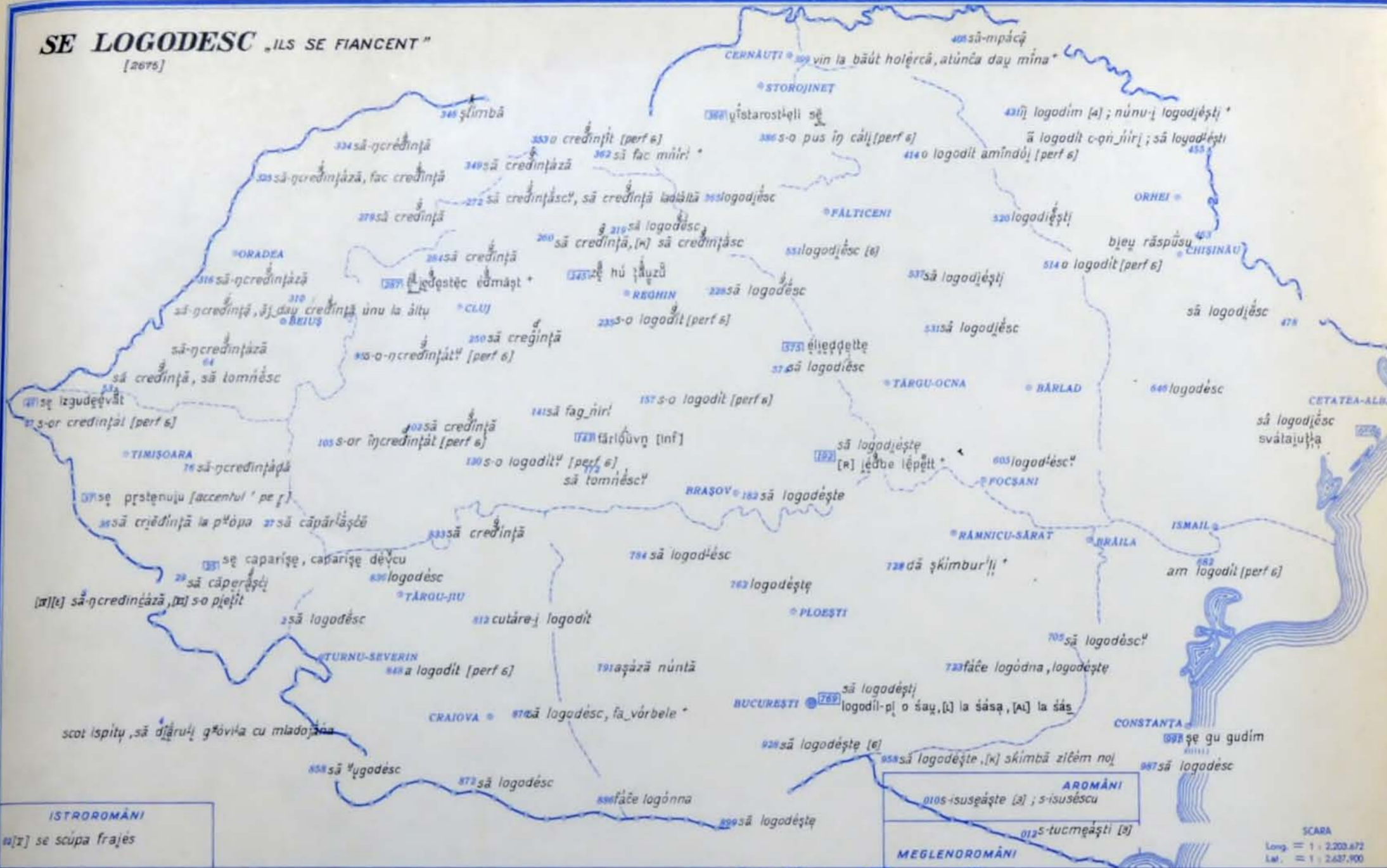

FATĂ DE MĂRITAT „FILLE À MARIER”

[2671]

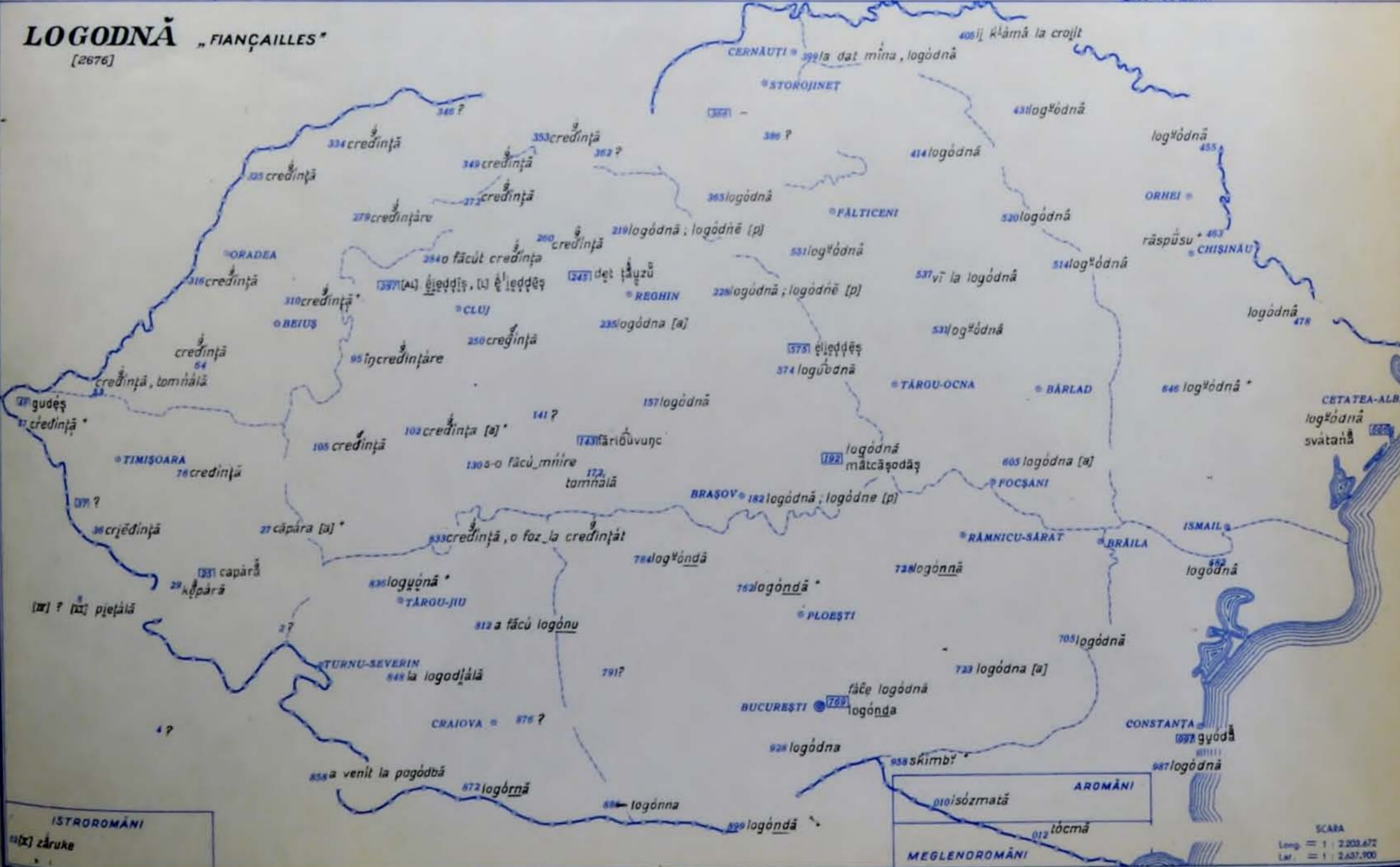

SE LOGODESC „ILS SE FIANCENT” [2675]

ISTROROMÂNII
[u] se scupa frajës

LOGODNĂ „FIANÇAILES” [2676]

ISTROROMÂNII
[u] zâruke

[2675]

I. Întrebare indirectă: Ce ziceți că fac doi tineri când se înțeleg să se căsătorească și schimbă inelele între ei?
II. [193]. [V] măgmalăcșodăst.
[267] [j]eđeđec 'logodiți'.
362. „Preotul [j] credință” Subiectul a zis întâi să logodesc, să înbozițesc, apoi s'a corectat: să fac mîiri.
399. „Se zice rar și s-o logodit [perf 6].
421. V. volumul de texte, Nr. 431: Logodnă.
463. Să grămădițesc la răspuns la hîrj; di-la răspuns, dj-amu, nu să maj strică nînta.
728. a zăzăt, a logodit 's'au învoit'.
876. fa_vorbele 'fac...?'

[2676]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la petrecerea care se face atunci când mirii schimbă inelele?
II. 27. Fîlcăul dă bani fetei drept căpară 'arvună'.
47. Se face la preot acasă o mică ceremonie religioasă: preotul, după o scurtă rugăciune, schimbă inelele mirilor și-i declară logodiți. Nu se face nicio petrecere.
102. V. nota precedentă.
310. „Mirii schimbă inelele”.
463. logodna: atîșta să duși hîrili di-n-trîjbă (să logodesc, skimbă inelului). [Logodna e decl. de fapt, peșitul].
646. V. volumul de texte, Nr. 646: Logodnă.
762. dăpă logodnă skimbă: [a-] dă o cămășe dă ngăpte și jet o r'vôkîie.
836. așeđe de sără făta 'îmi logodesc deseasă fiica'.
958. [-aduțe skimbu: čerčej și inelii].

MN

SOCRU MARE „LE PÈRE DU JEUNE MARIÉ” [2681]

I. Întrebare directă: Cui îi ziceți la nuntă socru mare?
II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: socru mare (tăta coplului) 2, domăcinu coplului 4, [x] s'ocru al mare, [x] socru mare 'tatăl mirelui' 8, socru mareje (tăta coplului) a zînheluj 27, s'ocru 29, socru marjê; socri [p] 'tatăl mirelui' 36, s'ocru mare 'tatăl mirelui' 47, s'ocru mare (tăta lu jînhê) 53, socru mare (tăta fičorului) 84, s'ocru mare 'tatăl miresei sau mirelui' 76, socru 95, s'ocru mare (la tăta fičorului) 102, socru mare (tăta mirelui, socru mic [j] tăta mirêst) 105, socru mare (tatăl mirelui) 130, socru mare 'tatăl mirelui' 147, socru mare (tatăl fičorului) 157, s'ocru mare (tăta mîirelui) 172, socru mare (tăta fičorului) 182, s'ocru mare 192, socru mare 219, socru mare; socri marj [p] (tăta mirelui) „și ai miresei” 228, socru mare 235, socru mare 250, socru mare „și la mire și la mireasă”, socru mîic „unchiul mirelui” 260, socru mare „tatăl mirelui”, socru čel mîic „tatăl miresei” 272, socru mare „și tatăl miresei”

279. s'ocru čel mare „tatăl mirelui”, socru čel mîic [j] și păguobri 'tatăl miresei' 284, socru čel mări 310, socru mare „și tatăl mirelui și ai miresei” 318, socru mare 325, socru mare (tăta mirelui sau a mîirêst) 336, socru čel mare „și tatăl mirelui și ai miresei” 345, socru čel mare (tătu mirelui) și a mîirêst) 349, s'ocru 383, socru (tăta mirelui) 362, socru marj (tăta mîirêst) și a mîirêst) 365, socru marj (of tăta mîirêst) of tăta mirului) 386, socru marj „tatăl mirelui sau ai miresei” 399, socru šal mări 405, socru mări (tătu mîirêst) 414, socru šal cu băjety 431, c'ocnu s'ocru mări 'tatăl mirelui', s'ocru mic „tatăl miresei” 455, socru šal mări 463, socru mări 478, socru mări „tatăl băiatului”, socru hîc (a fiței) 514, socru mări 520, s'ocru mări 531, socru marj 537, socru mări 551, s'ocru šal mîre 574, socru šal mări 605, socru šal mări 646, socru mări 666, socru čel marj 682, socru-al mare „tatăl mirelui-gine-rică” 705, socru al marj 723, socru al marj 728, socru mare 762, socru mare 769, s'ocru mare 784, socru 791, socru, [o] socru mare 812, socru (tăta mirelui) 835, socru mare 836, socru 848, ● 858, socru-al marj 872, socru mare „tatăl mirelui”, socru al maj mic „tatăl miresei” 876, s'ocru 886, socru (tăta mirelui) 899, socru mare 928, socru marj 958, socru marj 987. ● socru la nîntă „e tatăl mirelui” (tatăl miresei se chiamă socru la rakij, căci face rathlu și chiamă oamenii să bea) 858.
D.: [x] socru le nevêste oz, socru oio, latcu (spata spuni la tăta fičorului), majcu (spuni la muma fičorului) 012.
M.: [ung] črômęber 'tatăl mirelui' 192, č legîrncę pz pîpî 227, črômępp 575- [rut] ? 366, holovátj svat 666.- [sărb] svęcar vęliki (nęna dîđetov) 'socru mare (tatăl băiatului)' 25, svęcarj svęcrovi 37.- [bulg] svat [m]; svăta [f], svăta-la [p col] „titlul părinților mirelui la nuntă” 48, svęcăr; svęcări [p] 991.- [să] ? 143, svlyer-fętar „tatăl mirelui sau ai miresei” 245.- [f]ig - 769.

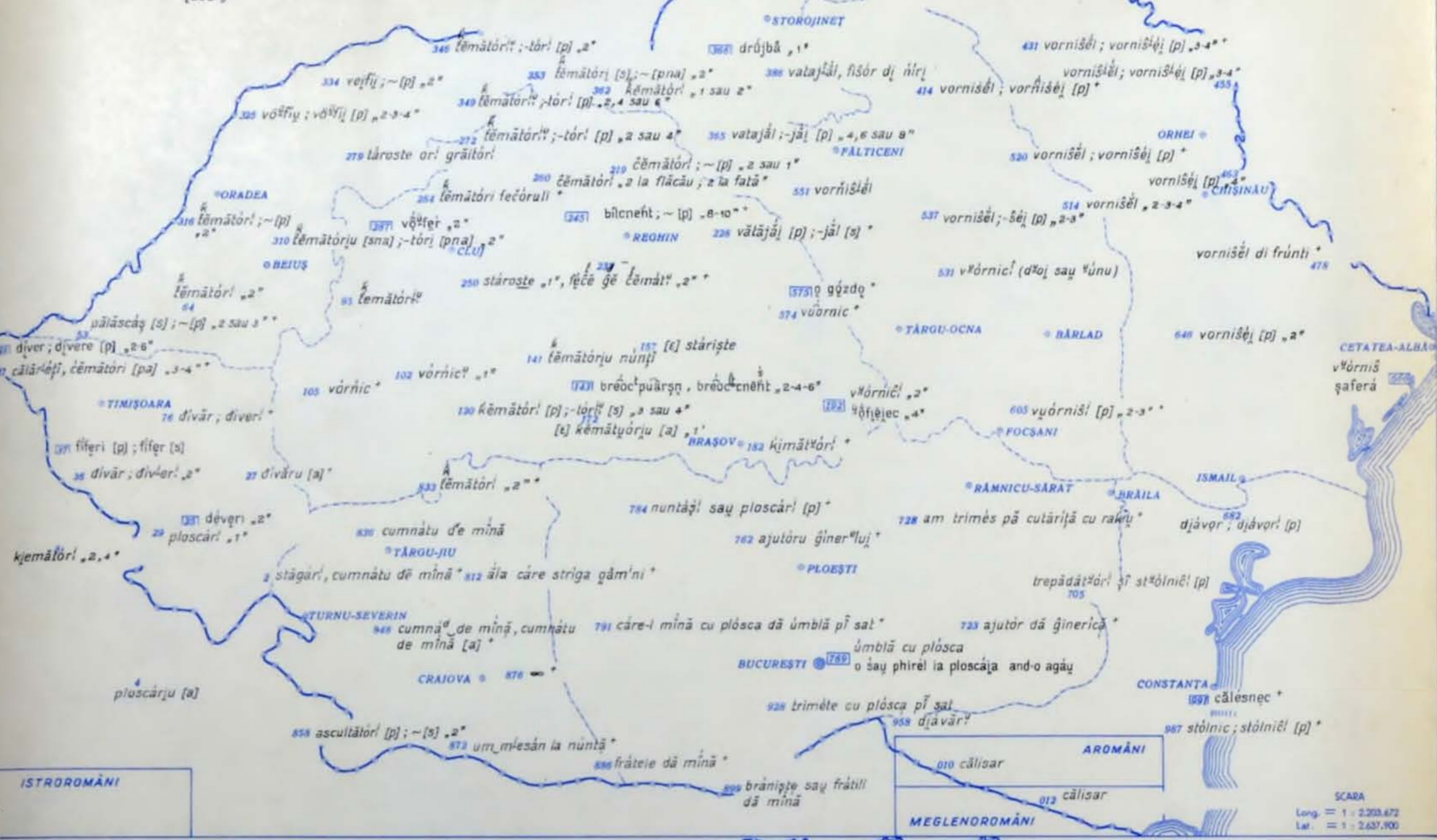
NĂNAȘĂ I „MARRAIN (AU MARIAGE)” [2682]

I. Întrebare indirectă: Cum îi zic nune, la nuntă, mirele și mireasa?
II. În majoritatea cazurilor s'a răspuns: NĂNAȘĂ. S'a mai răspuns: NAȘĂ 2. 192. 705. 781. 826. 848. 872. 876. 899. 928. NAȘE 182. 652. 762. 784. 812. 958. 987. NĂNAȘE 130. 147. 279. 325. 334. 346. NĂȘICĂ 605. 723. 769. NĂ-NAȘI 310. 316. NUNĂȘĂ 29. Fînă (după nuntă: cumătră) 64, NĂNAȘĂ MARE 349, nănașă 353, nănașă hăl 455, nănaș-ă [nănașă hăl] 514. S'au dat două forme: NAȘĂ, NĂȘĂCĂ 728. 886. NAȘĂ, NĂNAȘĂ 172, nășă [nănașică] 1478. nășe!, mōșșe [MOȘȘĂ] a bolezat pe mire: la nuntă se chiamă stăro-kița [a] * 858.
D.: [x] swădvîta oz, nunnă 010, māmūșă 012.
I. Întrebare indirectă: Cum îi zic mirele și mireasa nunului la nuntă?
II. Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică: nășule! 2, nășule! „al mirelui”, starôjco „al miresei” 4, nănașule! 8, nănașule! 27, nunășulj 29, nănașule! 36, nănașule! 47, nănașule! 53, finule! „după nuntă”: comăčule! „și nunul zice mirelui finule!” 64, nănașule! 76, [z] nănașu [a]; [x] nanăș [na] 95, nănașule! 102, nănașule! 105, nănașule! 130, nănașule! 141, nănașule! 157, nășule! 172, nășule! 182, nășule! 192,

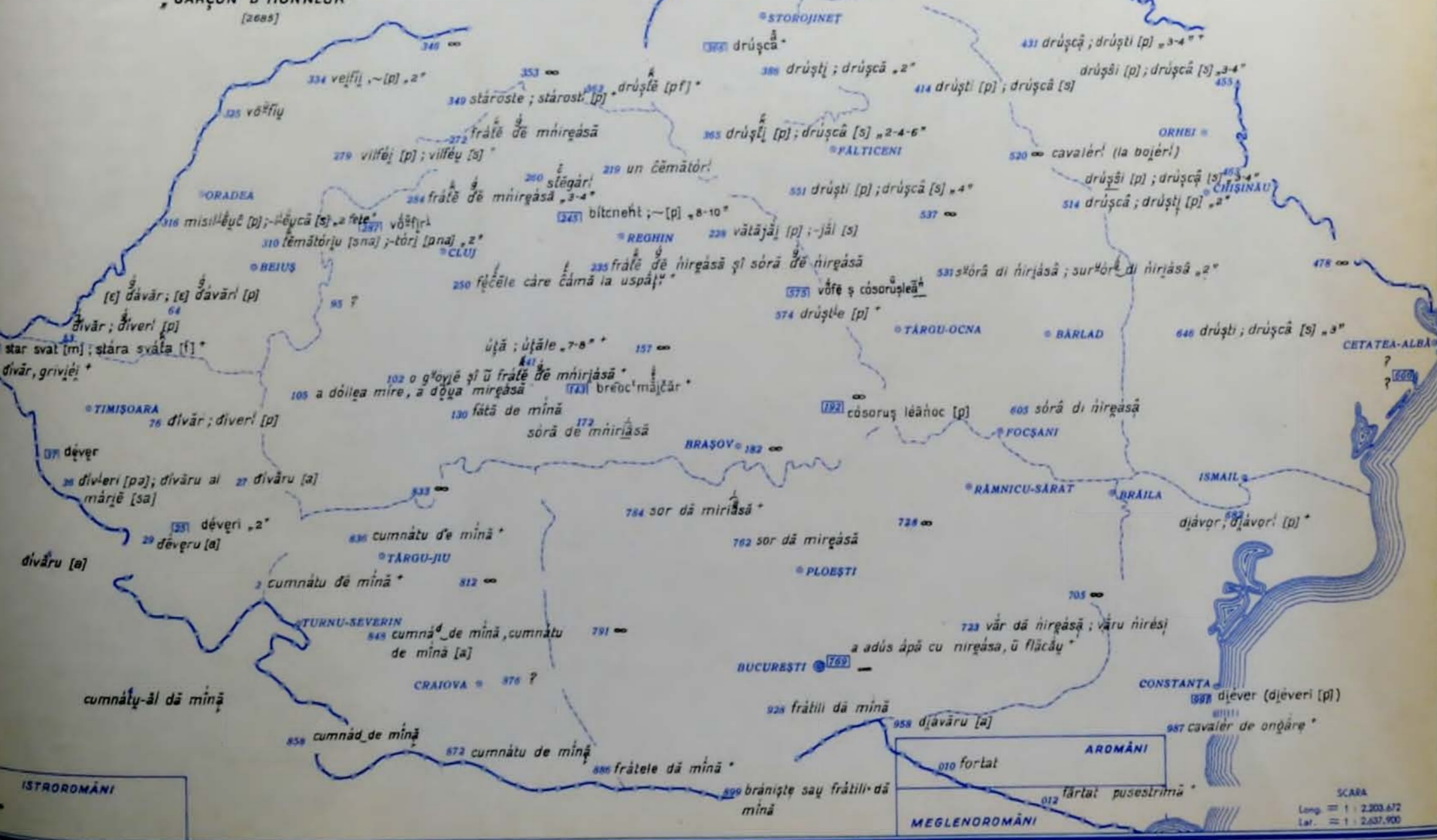

CHEMĂTOR LA NUNTĂ „CELUI QUI CONVIE À LA NOCE”

ÎNȘOȚITORUL MIRESEI (LA NUNTĂ)

[2684]

I. **Întrebare indirectă:** Cum îi ziceți aceluia care umblă din casă în casă și chiamă la nuntă?

II. 2. „Al mirelui se chiamă stăgări; al miresei, cumnatu de mină”.

8. „Sunt 2 sau 4 chemători”.

27. ăla umblă cu ploșca.

47. „Acuma nu se mai umblă călare, ci cu căruța”.

53. și pă jos, și călăr!. „De câțva timp chemătorii merg cu bicicleta la cherna”.

76. „Unul are mirele și unul mireasa”.

105. „Acuma se chiamă la nuntă cu invitare scrisă” pă aice săcșe să zîșe doileț: umblă cu doilea ploșca.

102. „Chemătorii mergeau călare; acuma se împart bilete de invitare”.

124. „Un băiețel, numit vâcâr-kêkêșșș, merge cu chemătorii. Când sosesc la o casă, întreabă: nêîng, hêdâr vâcâr-kêkêșșș? lele, areți un cocoyel? I se răspunde: ja, mâr nû da, avem? și i se dă câte un ou. [Subiectul nu știe exact sensul lui vâcâr-kêkêșșș.]

250. „La casa cu fete mari, starostele e înșoțit de două fete; ele fac chemarea la nuntă”.

284. „Fata nu trimite chemători”.

405. Îi lăgă la mină c-ș șârvăț.

414. cîș vrra să pîl!

431. lăgăt la mină cu basmău. „Vorniceii merg călare”.

478. „Sunt de obicei cinci vornîș”.

520. Doi are mirele și doi, mireasa.

574. „Câte un vornic mirele și mireasa”.

1375. „Gospodarul, tatăl mirelui”.

605. umblă cu ploșca cu-o ploșcă cu yinț.

723. „Acuma se trimite înșoțit”.

728. „Cel care chiama zicea potliț la rakiț Acuma se trimite înșoțit”.

762. umblă cu ploșca gînerluț și c-un al băiat: ajutoru gînerluț. Acuma trimite înșoțit.

784. șim, băiețel; ploșcă pî sat cu ploșt șimbăit după doșpe.

791. „Acuma se face invitarea cu bilete de vizită”.

812. umblă cu gînerle și cu lăutări pî sat din casă-n casă; strigă: bă, cutare! vîno-ncșă de vpa dim ploșcă, ja dim, mină și rgăgă de binț!

833. „Nu prea e obiceiul să se cheme la nuntă”.

848. și gînerle și mireasa are cumnatu de mină.

872. mîeseni nuntași.

876. „Nu se chiamă la nuntă; se duc ru-dele”.

886. un văr al băiatului.

987. „Stolnicii sunt oameni însurați, unul din ei (sau doi) merge cu ploșca prin sat”.

1997. săș cîtură cu ploșca.

III. **Între ghilemele am pus numărul chemătorilor.**

Înșoțite și păzețe, în ziua nunții, pe mireasă?

II. 2. „Dupe lumînările la biserică pe o tavă, le aprinde și le dă preotului”.

47. „Mai demult se zicea arareori și grivjei”.

103. stârja svat [ma]. „Bărbat și nevastă; nărbatul e înșoțitorul mirelui, iar nevasta, a miresei”.

102. „govin, o fată, poartă o cunună în cap; merge tot timpul cu mireasa”.

141. „și mirele are cât mai mulți înșoțitori, călărâș [p], și înșoțitoare, nune”.

193. „De obicei sunt patru fete înșoțitoare ale miresei”.

250. V. volumul de texte, Nr. 250: NUNTA.

279. „Doi vilfêj are mirele și doi, mireasa”.

349. unu mai bătrîn.

362. „Mireasa are două drucșe”.

1366. „Una sau două”.

399. unu-î drujb.

431. și hîriri ari drucști.

574. „Câte două are mirele și câte două mireasa”.

682. îști djăvor dim părțea hîrîluj și îști djăvor dim părțea hîrîșj.

705. „De obicei e chiar văr”.

769. V. volumul de texte, Nr. 769: NUNTA.

794. o fată cu părinți; și merge-n urma jei (a miresei) îngrîind-o să nu i să strîțe nimic.

836. „Umblă cu ploșca”.

886. V. volumul de texte, Nr. 886: NUNTA.

987. „Pe lângă gînerică mire”.

012. pusestrimă înșoțitoare miresei.

MN

MĂSCĂRICI

„MASQUES (À LA NOCE)”

[2689]

I. **Întrebare indirectă:** Aveți aici obiceiul ca, la nuntă, să se îmbrace vreunul sau mai mulți dintre nuntași urți și să facă tot felul de comedii pe drum? Cum le ziceți la aceia?

II. **Dăm toate răspunsurile în transcriere fonetică.** Explicațiile date de subiecte, în legătură cu obiceiul și felul de a se travesti, le dăm între paranteze: murșôjș [p]; murșôjș [ca] [s]; dîzărî [p] (se travestesc; duc hainele miresei) 2, să fâșe maș 2, să trăgoșșe, să luptă, fac comjênj 4, să fac mașamûș 8, să fac narșôjș, narșôjș [s] 27, șîrbûjș brezaie, au pârșit obiceiul de vreo 20 de ani 29, măjêmûș [p]; măjêmûcâ [s] și mozomâjnâ [s]; mozomâjnê [p] 36, mozomâjn [p]; mozomâjn [s] (când învâlesc nevasta, luna, după nuntă) 47, gojôj [p]; gojôj [s] (câte 2; cu luncă subsoară și torc, uma-î gojôjș [s] 53, să fac băbăluj!; băbălușă [s] 64, mozomâjn; mozomâjn [s] 76, = 95, = cînu-vîne după mîrșeșă, să-mbracă unu urîș, ș-ăpuj spîne că-î mîrșeșă, nû îște aita acó 102, mămujșă; mămujșă [s] (nu se mai face la nuntă) 105, paparûde; paparûdă [s] 130, budnâj; budnâj hâlă mare [s] 141, = (numa pe hîrjâș o-mbracă cî vin după hîrjâșă, să n-o cunșcă hîrele „numai a patra oară ro dâ”) 157, = („mai de mult îl pîitulă pe mire;

[2685]

I. **Întrebare indirectă:** Cum îi ziceți băiatului (băiețel) sau fetei (fetel) care

[2687]

I. **Întrebare indirectă:** Cum îi ziceți femeii care gătește de mâncare la nuntă?
L. [251] „La nuntă numai bărbații au funcția de bucătari. Mâncările le gătesc, fiște, femei supravegiate de nastoiniți”.
 29. V. nota precedentă.
 182. „Bucătărele erau ajutate de doi tăcunari care îngrijeau de foc”.
 374. „De obicei sunt trei bucătărese”.
 336. „Ei poartă titlul, dar tot femeile gătesc”.
 486. V. nota precedentă.
 [1971] „Cuvântul ahtîjică e turcesc”.
 012. „O babă bătrână”.

[2688]

I. **Întrebare indirectă:** Cum îi ziceți celei care toarnă băutura la nuntă?
L. 2. „De obicei e unul singur”.
 27. „Stăpânul casei”.
 64. cam după ungurime.
 102. „A la stă înțigă butyoi”.
 192. „De obicei sunt vreo 2-3”.
 279. „Unul sau doi”.
 284. „Doi sau trei”.
 349. „Același care însoțește mireasa”.
 [V. 2685]
 399. „De obicei dintre neamuri: nepoși, veri”.
 405. „Un om al mirelui stîstîgeț”. Tot dânsul chiamă pe socrii cei mici, pe părinții miresei, la nuntă la mire”.
 551. „Al mirelui”.
 574. „Stăpânul casei”.
 769. c-alegărdă la nuntă.
 872. cără răhly și vin.
 958. „Sunt mai mulți”.
 012. „Rege peste nuntă”.

MN
CONACĂRIE

„POÉSIES QU'ON DIT AUX MARIAGES”
 [2690]

I. **Întrebare directă:** Se spun pe aici, la nuntă, versuri care se chiamă conacărie sau colacării?
L. În majoritatea punctelor nu există obiceiul și nu e cunoscut nici vreun termen pentru acest obicei. Pentru punctele în care e cunoscut obiceiul și s'a obținut un termen, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: înă vorbiră 64, vornic vorbește 102, colocări 100 un fecior lângă mire 126, dege colacu la pîrtă la nîrgășă cîm vine după nîrgășă [v. volumul de texte, Nr. 341: NUNTA] 147, spune pîntenu și colacării flacăli le spun; pîntenu-un colac 172, colacării din cărți spune cel care se chiamă colacării 235, colacării [do] fișori care-z-mai ușori 250, colacării 260, stărostegile 286, bescintă la uge „spun glume” 325, versuri dile nunt 334, colocării „duc colaci și la sărbători mari” 365, urături 368, colacării [a dispărut] 405, conacării [le-ti scrisă] 414, doi vornisiei cî conacării dinajînța 431, nîrgășă și cărți dinvâș 431, conacării și mătură 455, conacării [un vornisiei „o spune cî să duși cu nuntă la nîrgășă și-vă-lă dig cărți] 463, conacării [sără la pă-

hâr și gîm la plecării nîrgășă] 478, conacării [s: spuni conacării cîm plăcă la cununi] 514, conacării [cîp vîni și alt sat „zice” numa jertășunja: „din cărți se învață și conacării și iertăciunea”] 528, vin cu colaci și-nîrnă 704 cîm așung la casa nîrgășă; înfin colaci „și spune o” colacării [învață dintr'o brașură] 551, [conocăș se numesc flăcālī cîlare care se due în alt sat după mireasă] 605, conacării [cîm yom cări șiți spuni conacării] 646, șiți conacării, la prag „cînd venea mirele după mireasă”; șiți jertășunja dila părinți „în casa, înainte de a pleca mireasa; mireasa în genunchia” 666, colacării la nuntă: spuni orășili „din carte” 723, colacării spunea orășili „din carte; a dispărut obiceiul” 728, orășile și lăptăru „o spune” 742, orășile spune unu dîntre tineri care vine cu gînerii la nîrgășă, după carte” 784, colacării și jertășunja [din cărți] 812, colocării „o băieți, cu trei batiste; se due după mireasă; strigă” 836, colacării [cîre colacării la nîrgășă „cum-natul de mîna al mirelui”] 848, orășile [a dispărut obiceiul] 876, colacării a țoșă dă mult; băieți dă onpăre „călare”; fratele dă onpăre-biciclistu 886, vornicu spuni conacării cînd jertășunja; o șiți din cărți 891.
 D.: = 02, 010, 012.

STEAO (LA NUNTA)
„ÉTENDARD (AUX NOCES)”

[2691]

I. **Întrebare directă:** Faceți pe aici steao la nuntă? Cum îi ziceți?
L. S'a răspuns că nu există obiceiul în punctele: 95, 105, 182, 192, 272, 325, 334, 349, 405, 414, 435, 463, 478, 520, 551, 605, 646, 666, 682, 705, 723, 728, 769, 784, 791, 812, 833, 872, 886, 920, 967.
 Pentru celelalte puncte, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: stăg [a bādīe „clupele” în vîrfului steagului] 2, stăgu [a] [stăgări „stegar”] 4, = stăg [a la Alibunar] 8, stăg 27, stăg 29, stăg; stăguri [p] 36, stăg 47, stăg „steagul dela primărie” 53, stăgu [a]; stăguri [p] [tricolor] [stegării „stegar”] 64, stăg; stăguri [p] 76, stăg; stăguri [p] 102, stăg; stăguri [p] 130, stăgu [a] [stegășu vine-ntr'e nune] 141, stăguri [p] „a dispărut obiceiul” 157, stăg; stăguri [p] 172, stăg [um înbînă, o bătă] 219, vătajă; vătajă [p] [unu la mîire și unu la nîrgășă] 228, stăg 235, stăg [făcut din prime panglici]; stegării 250, stăg [din năframă marl și mătasă] 260, zazlău 279, stăg 284, lazglău [lazglău și stegar] 310, lazlău; lazlău [p] [din cîrpi dila feli] 316, stăg [cu jurgălău] 346, stăg; stăguri [p] 349, stăg 353, stăg 362, stăguri 365, stăg 386, brad [cînda gișulu; i-lăgă o bastiă albă-m-vîrv „se pune pe masă; se poartă la horă și duce vornisiei] 431, — [i-lăgă cîm o batistă la zăpu boulu cînd dăși gâștă acasă la nîri] 514, stăg [pun brad pi la nuntă „la casa cu nuntă”] 531, tajăg [la catolnî] 537, prăjina [glime puczeji cu prăjina; puczeji mirisii „neamurile, nuntașii mireșii merg la mire seara”] [v. volumul de texte, Nr 752: NUNTA] 742, stăg 836, stăguri [p] 844, stăg 860, brad 876, brad [cracă dim brad; se

aduce dela munte, se acasă de acest brad fire de lînă și flori”] 899, balerăcu [a] 958, bîș [v. volumul de texte Nr 574] 574.
 D.: = 02, hîmbură 010, furglișă 012.

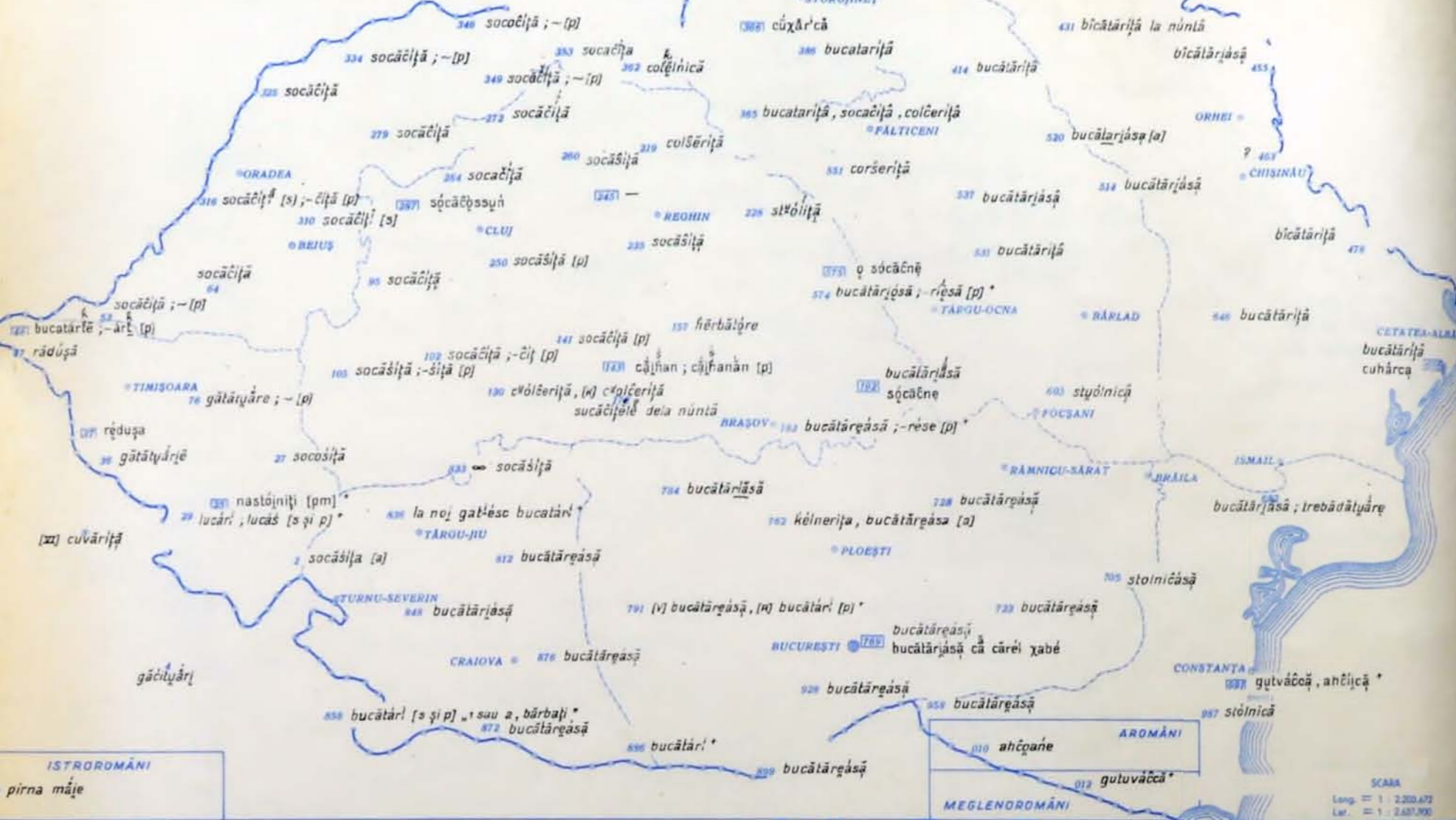
MĂRUL DELA NUNTA
„RAMEAU CHARGÉ DE PRÉSENTS (À LA NOCE)”

[2692]

I. **Întrebare directă:** Aveți pe aici obiceiul de a face măr (o creangă de măr sau de alt pom) la nuntă? Cum îi ziceți?
L. Neexistănd obiceiul, nu s'a răspuns în punctele: 4, 8, 64, 76, 95, 102, 105, 172, 219, 228, 235, 272, 279, 284, 310, 316, 325, 334, 346, 349, 353, 362, 365, 399, 405, 414, 435, 463, 478, 514, 520, 537, 537, 551, 605, 646, 666, 683, 808.
 Pentru punctele în care s'a obținut un termen, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: măr 2, yom 27, măr 5, vîrvu stăgului 29, măr 36, boi „2” [o bîșă cu tri crăcuri; „în fiecare crac un măr, o oglindă și un șir de păncuș; boll li face nănașă”] [v. volumul de texte, Nr. 47: NUNTA] 47, pîmu uspăjului [impănăt cu mere, prune, zahăr, flori, il licitează] 53, măr [o cracă de măr; se pun pe ea colacii, mere, lumînări; se duce la biserică; se pune lângă măsura pe care o înconjură la cununie] 150, mărul mirelui [li slujăște „prelul acasă, seara, la mirele sau li duce la biserică”] 147, colacării „călare pe cal, un flăduș ducea un colac în mîna; gătit cu mere, bonboane, năframă etc.” 157, brădu mireși [gătit cu pesmeți, cornuri, turte, pișcoturi; cel care juică brădu are un kg de pesmeți la mînerul brăduului] 182, pîne brad, doi brăzi, la pîrtă la stăburi și pîne și la nuntă; „li pun vornisiei; i-aduce din pîndure; li gătește mîșca cu flori 192, pom [un mere, prune, turte, colac” il sclujăște pîna] 250, pom cu turte 260, pom butăș „brăduleț și-l împodobăse cu fel de fel de hîrti albăstri, roșă, vîșe și-al duc înaltia nuntă, i-aduce acasă [v. volumul de texte, Nr 586: NUNTA] 366, brad [cînda gișulu; i-lăgă o bastiă albă-m-vîrv; se pune pe masă; se poartă la horă; li duce vornisiei] 431, dîpă lojște, le i-lăgă de pîrtă; doi țîr șiți „molid lînă” 574, fâș brad pîrtă rusășă „Rugii” [o creangă împodobită cu hîrtii colorate, flori, fructe] 682, brădu [brad adevărat; li cumpără; merge un flăcu cu el] 705, brad [molid; se cumpără la negustori la Urziceni] 723, brad [„8; cu soși totdeauna; molizi mici, cu batiste legate de ei; se pun la poartă la mire, mireasă, nunul mare”] 728, brădu [nunul li face] 742, brad [un brad mic]; li pune un măr 5 vîrf și-ung covrig și-țegă mîrgășă și țegărdă la flacău căre-a duz brădu] 765, fâcem brad [tal-o cracă dă brad dila munte și i-aduce-acasă și-i gătește frătii dă gîneri] 784, brad [cracă dă brad și face cu țîrți colorate și cu beșcă; je um băiat care merge cu je; li lășă la gîneră-căz] 791, fâce brad [cumpără dela orăș, unț fac; unț cumpără fâcud, gâta] 812, um brad vîșe [obiceiul nu e în comună. Subiectul li cunoaște din alte părți] 836, pom de măr, pom de brad 844, brad [se cumpără dela Craiova; li fac cu flori, cu țîrți frumgăse „li duce” cumnatu de mină] 874, brad 876, brad [pîne

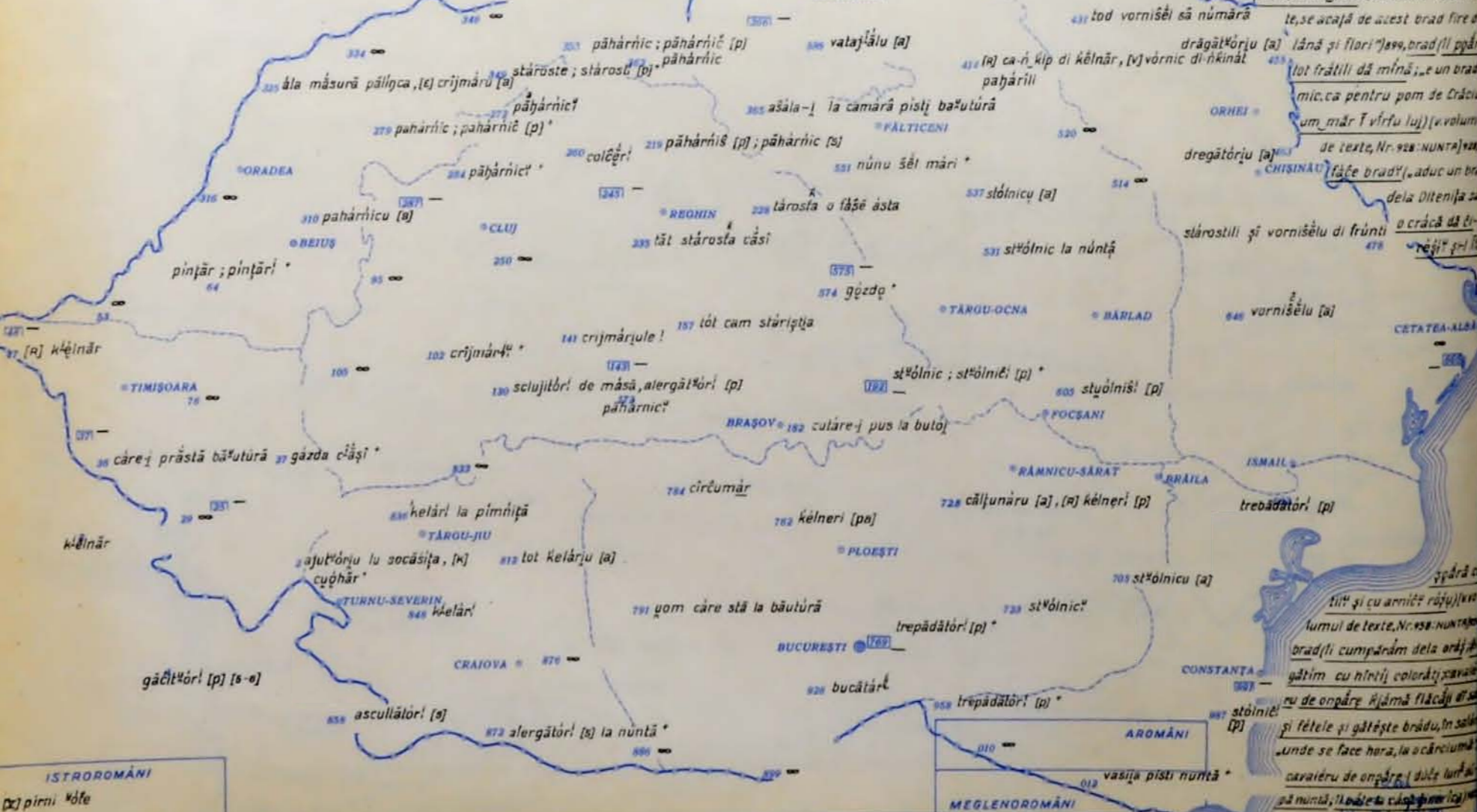
BUCĂTĂREASĂ (LA NUNTA) „CUISINIÈRE (AUX NOCES)”

[2687]

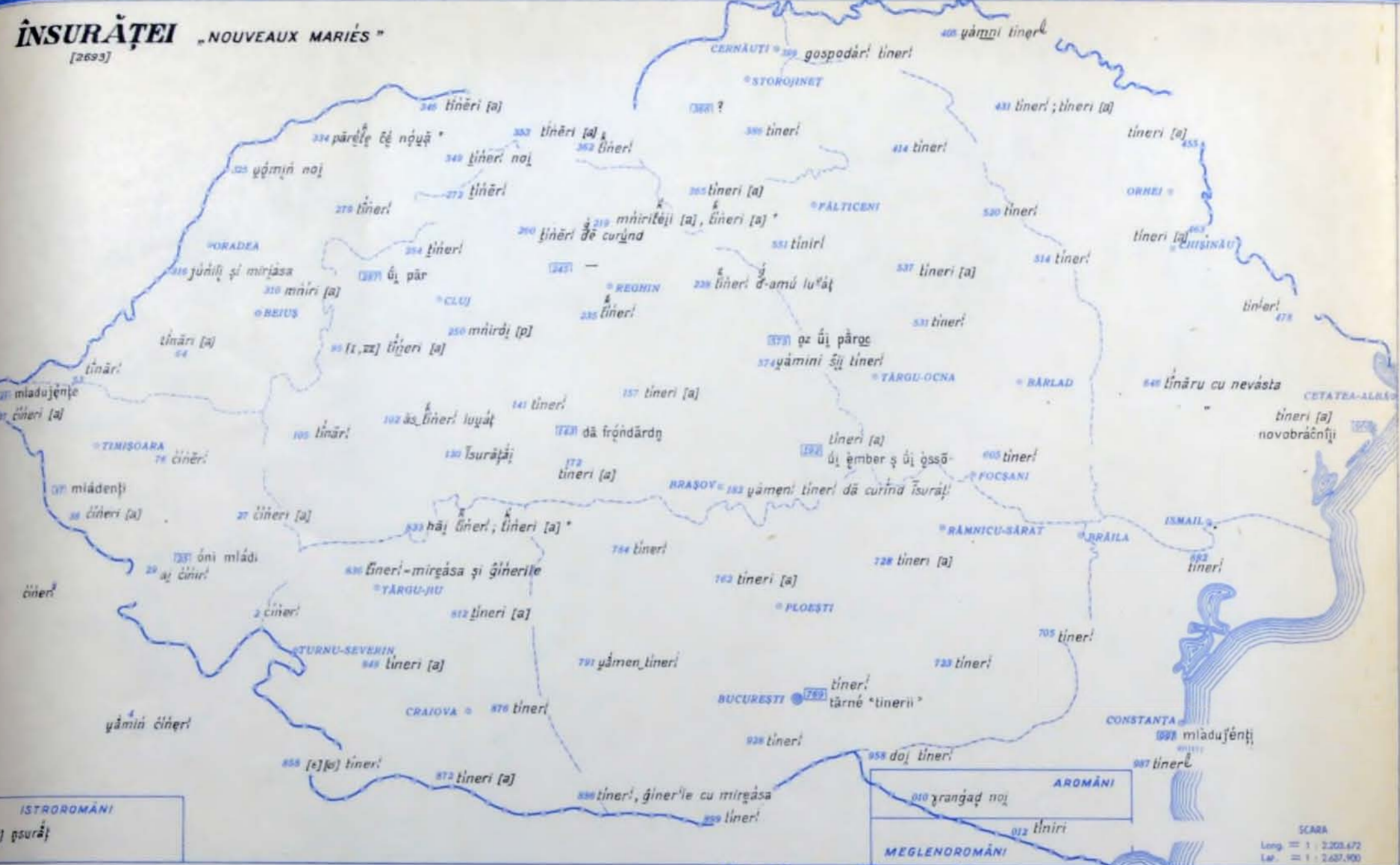

PAHARNIC (LA NUNTA) „CELUI QUI VERSE À BOIRE À LA NOCE”

[2688]

ÎNSURĂȚEI „NOUVEAUX MARIÉS” [2693]

[2693]

I. Întrebare indirectă: Cum le ziceți celor care s-au căsătorit de curând?
 L.219. mîhirîlîi [a] li se zice o zi, două după nuntă; lîneri [a] li se mai zice un an.
 220. yămîni bîj noj.
 221. „La nuntă li se zice lîneri; după nuntă: hâj lîneri”.

[2694]

I. Întrebare indirectă: Cum li ziceți unei femei măritate de 2-3 săptămîni?
 L. s. nevastă „măritată de 2-4 ani”.
 144. u căpîi jă zvăt njevsta „în casă li zic [de obicei suocra] njevsta”.
 143. gajmăun „bărbat nu demult însurat”.
 272. „Timp de un an după nuntă i se mai zice nevastă”.
 216. nevastă „i se zice și până la soțean”.
 225. pînă-j bătrînă „i se zice nevastă”.
 262. „Mai mult se zice nevastă”.
 228. mireasă nîuă „i se zice numai 2-3 zile după nuntă”.

MN

SOȚI „LES ÉPOUX” [2693]

I. Întrebare indirectă: Cum le ziceți cu un cuvînt bărbatului și femeii căsătorii?
 I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: yōmu cu mujēra 2, mujēri, kom 4, mujēra luj și bărbātu [e] s, s'oj'i [a] on, mujēra, yōmu 29, s'oj' 36, yămînj și mujēri 47, yom și mujēre 53, bărbātu și mujēre 64, bărbātu și nevastă 76, 7 95, bărbăt cu mujēra 102, bărbātu cu nevastă 105, s'oj'i (s'oj'je „se zice și bărbatului”) 120, bărbātu și cu mujēra 141, [e] bărbăt cu nevastă 157, bărbātu și nevastă [numă cîm mujēre și să cîntă după jîf, nôm-atînd i zîc] 172, o perche dă yămîni 182, bărbātu cu nevastă 192, soj' 219, s'oj'i [a] 228, nevastă cu bărbātu-sp 235, [e] căsătorîi 259, soj' 260, soj'je 272, soj' 279, s'oj' 284, nevăsta și cu bărbātu jî 310, bărbātu cu mujēre 316, dă Isuraj laolaltă 325, o pâr-fe-lî 334, bărbātu cu femeje 346, s'oj' 349, 7 353, soj'li (soj'je „bărbat sau femeie”: soj'ja me „bărbatul meu”) 362, bărbātu și nevastă 365, s'oj' 386, bărbăt și femeje] 399, yōmu cu nevastă 405, [e] soj' 414, gospodâr'i [p] 421, [e] yōmu cu femeje 455, yōmu cu femeje 462, bărbātu și femeje 478, trăjesc amîndîj 514, nevastă, femeje, bărbăt 520, yămîni 521, 7 537, yămîni „suraj” 551, 7 574, yōmu și nevastă, yōmu cu soj'ja luj 605, bărbātu cu femeje 646, femeje cu bărbātu 646, [o] s'oj'i 682, bărbăt-so, nevastă luj 705, nevastă și cu bărbātu 723, yămîni căsătorîi, soj'ja me, soj'u me, bărbātu cu nevastă 728, [e] s'oj'li: bărbātu cu nevastă 782, bărbātu cu femeje 788, s'oj' căsătorîi, doj s'oj'i 794, bărbātu și cu mujēra luj 791, cutăre și cu cutăre 812, bărbātu cu mujēra 828, yōmu și nevastă luj 836, yămîni și femeje 842, 8 852, 7 872, bărbăt-so cu nevastă 876, mujēra lu cutăre cu rumînu [e] 886, yōmu și femeje 899, rumînu cu mujēra luj 928, nevastă cu bărbātu 958, la luvă'i demult [e] s'oj'i 927, 8 yōmu cu mujēra 938.
 D. [x] cumpăn as, pâr yinaj] 810, — 012.

MOARTEA VINE (PE NEAȘTEPTATE) „LA MORT VIENT (INOPINEMENT)” [2699]

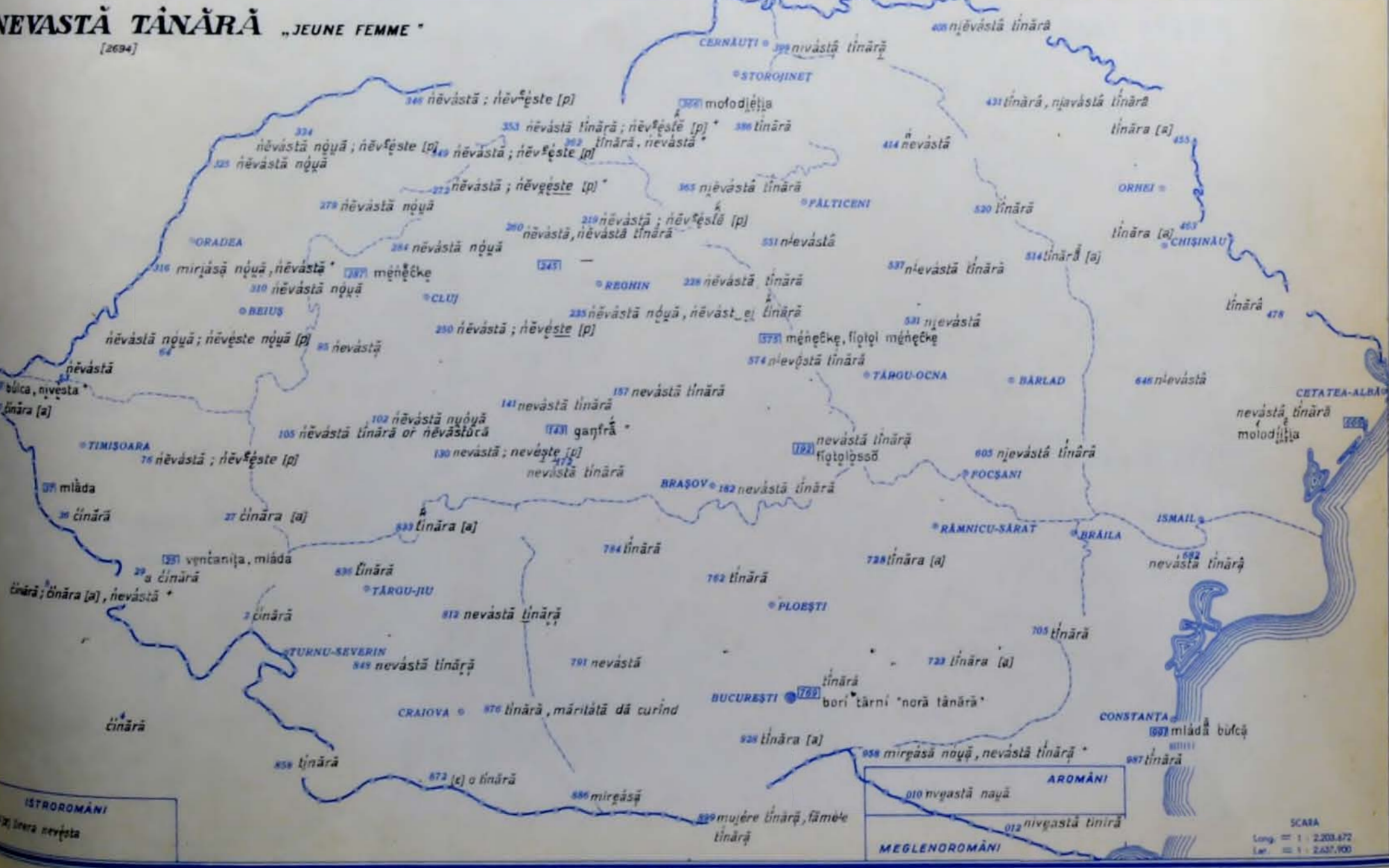
I. Întrebare directă: Cum ziceți la D-voastră în sal: MOARTEA VINE (pe neașteptate)?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: mujēra vinē 2, a vinîl mujēra 4, [e] mujēra vinē 8, mujēra vinē 27, vinî mujēra 29, mujēra vinē 38, vinē mujēra 47, mîrta vinē 53, mîrta vinē 64, mujēra vinē 76, [i] mîrta heglîlîtă, n-o șîm cîm vinē 95, vinē mîrta 102, mîrcē [o murit] 108, sâ nû dorē, mujēra, cî vine [a, [M] vine 130, mîrta vine 141, vine mîrta 157, mujēra vine 172, mujēre năpărnică 182, a venit mîrta grabnică 192, mîrta vinē 219, mîrta vinē 228, mîrta vinē 235, jî mîrcē trăbă sâ șîm gîta cî vinē 250, mîrta vinē 260, vinē mîrta 272, mîrta vinē 279, o vinî, mîrta 284, mîrta vine 310, mîrta vinî 316, mîrta vinē 325, mîrta vinē 334, mîrta șîm 346, mîrta vină 349, o zîhîl mîrta 353, mîrta zîhî 382, mujēra vinî 385, mujēra vinî 386, mujēra vinî 399, mîrta vinî 405, mujēra vinî 414, mîrta vinî 437, jîca vinî mujēra 455, mujēra vinî 463, mujēra vinî 478, mujēra o vinî, dî grabă 514, mujēra vinî 520, mujēra vinî 531, mujēra vinî 537, mujēra n-o așteptăm 551, vine mujēra cu cîlăsa și jî lîje gîtu 574, vinî 585, mujēra vinî 646, mujēra nî-vodă nu sâ dă șînovăi 666, mujēra vinî 682, nû șîi cî vine mujēra 705, ni] nu s-a gîndî la mîrta 723, ni] nu șîi mujēra cî vine 728, mujēra și ne 762, a venit, mujēra 769, mujēra vine 784, mujēra vine 791, maj aprîpă mîrta ca cîmăj 812, mîrta vinē 833, o vehtî mujēra la mîhî 836, vine mujēra și ne [a 842, 8 858, mujēra vine 872, maj dă parte cîmăja cu mujēra 876, a venit, mujēra 886, mujēra vine 899, mujēra vine 928, mujēra vinē 938, mujēra vinî 947, 8 mujēra nu le-ntrebă cîm vinî 950.
 D. [x] moria vine 02, mujēra vine 06, mujēra vine 012...
 M.: [ung] q hlâl [i] jî jî; [AL] jî jî 192, jîm q hlâl 287, jîm hîrlîen mîchlp, mîchîl "a murit apa de fîră veste" 575...
 [rul] prejdîjî smîr 386, smîr nîojîdana "moarte neașteptată" 666...
 [sărb] nînădna "neașteptată" 25, neolekivano 37...
 [bulg] čeljca ni] preprâven "omul nu e pregătîi" 48, 02z vrîme 991...
 [sâs] "nărvîvîrt 143, — 245...
 [jig] — 769.

(MOARTEA VINE) PE NEAȘTEPTATE „LA MORT VIENT (INOPINEMENT)” [2699]

I. Întrebare directă, v cea precedentă [2699].
 I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: pi nîjîcut 2, dă pră fîgă 4, [e] năașteptată, [x] ūmblă yōmu cu mujēra după căp 8, pî nîașteptăcē 27, n-o așteptăm 28, fîră vjēstă 36, prja dă grabă 47, pî nășîlîlî 53, pî nășîlîlî 64, cînd hîs nu gîndîcē yōmu 76, heglîlîtă 85, jîlî, pî nășîlîlî 102, pî nîașteptăcē 108, fîră sâ vrej 150, și n-o aștept [a] 147, nu șîm cînd

NEVASTĂ TÂNĂRĂ „JEUNE FEMME” [2694]

ISTOROMÂNII [x] psură]

SCARA Long = 1:2.203.472 Lat = 1:2.247.900

[2696]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți averii (pământ, vite sau bani) pe care o dau părinții feței când se mărită?

I. a. În cuvântul mirăz, silaba întâia a avut un ton urcător, pe când a doua, unul coborâtor.

- 1. [a] se zice în satul vecin Alibunar.
237. donșia părce 'a adus zestre'.
1371. talco ima tala 'atâtea zestre are'.
70. clă părce 'o adus'.
130. terefe 'hainele de zestre'.
141. 'hăinele, băii'.
1392. ki vpp. gîfirungovp 'are trusau'.
250. [-o dat lăta-33 avere
1368. uzjefta yld mămē yinu 'a primit dela mamă-33 zestre'.
1378. [e] jęcpcăit vîg 'a primit zestre multipoară'; kîrșețitlęc 'au înzestrat-o'.
1685. 'Mai demult ziceau Rușii vjęcē; a cumă sau luat după noi și zic: zăstra'.
682. zăstrji - 'mobiliă, haine etc.'; avjeri - 'pământ'.
233. jē [-o dat] zăstre?
236. [j] dă zăstre.

[2697]

I. Întrebare directă: Cum ziceți pe aici: FETELE TREBUE ÎNZESTRATE?

I. a. În cuvântul mirăz accentul e muzical. Silaba întâia are un ton urcător, iar silaba a doua, unul coborâtor.
232. am înzăstrăt-o.
686. cîi pătru căpățji, cavjor 'covor' mări pintru părceți, cavjor măj mic, pacrivai 'pătură pe pat', lăđri 'taicere' etc.

ȘI-A DAT SUFLETUL
„IL A RENDU L'ÂME”
[2700]

I. Întrebare directă: Cum ziceți aici în sat: și-a dat sufletul, când moare cineva?

I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: o zburat sūfletu 2, jēsă sūfletu 4, o murit 8, jēsă sūfletu 27, j-o jįft sūfletu 29, [j] dă sūfletu 36, myārj 47, o murit 53, o murit 84, o murit 76, mārja [-o lyāt sūfletu] 95, dā sūfletu la mārjele 102, acūma-[-o] sūfletu 105, [j] dā sūfletu 130, [-o] gātă la dā sūfletu 141, a, [-o] murit 157, dia [-o] dā sūfletu 173, și-a dā sūfletu 182, și-a dat sūfletu, și-a dā sūfletu 192, [-o] lyāt sūfletu 210, amū [-o] dā sūfletu 228, o trecū dīm vjāđă 235, și-a dat sūfletu dōmnulu] 250, bę păhāru mārj] 260, și-a dat sūfletu 272, și-a dā sūfletu 279, [j] dā sūfletu 284, [-o] lyāt dumjzō sūfletu 310, mārj 316, amū mārje 325, și-a dā sūfletu 334, mārje 340, [j] dā sūfletu 349, și-a dā sūfletu 353, și-a dā sūfletu 362, [j] dā sūfletu [m. minuril] dōmnulu] 365, myārj 386, [j] jēsă sūfletu 399, și-a dat sūfletu 406, [-o] jįft sūfletu 414, și-a dā sūfletu 431, myārj 433, [j] jē sūfletu 462, [j] jēsă sūfletu 478, [j] jēsă sūfletu 484, [j] dā sūfletu 520, și-a dat sūfletu 531, și-a dā sūfletu 537, [j] dā sūfletu 551, [j] dā sūfletu 557, bjā păhāru sēi amjor 574, și-a dā sūfletu 605, myārj 648, și-a dat sūfletu, 'cei ce și-a spānzurat' 668, [j] dā sūfletu 682, [j] dā sūfletu [am auzit] 72 dā

și în conversație) 705, și-a dā sūfletu 723, [j] jē se sūfletu 762, și-a dā sūfletu, sūfletu 769, și-a dā sūfletu say [-a jįft sūfletu] [a doua oară a zis jęft] 784, [j] jēsă sūfletu 791, [-a jęft sūfletu] 812, [a] [j] dā sūfletu, [u] [j] dā sūfletu 833, o zburat sūfletu dī [j] 836, și-a perdū sūfletu 848, * 856, a jęft sūfletu dī-[-j] 872, [j] dā sūfletu 876, și-a dat odjđile, a [j]ft sūfletu, și-a termenat 886, [j] dā sūfletu 899, și-a jęft sūfletu 928, și-a dā sūfletu 958, [j] dā sūfletu 987, * egātă la mārj] 988.
D: [x] mōre 02, [-o] dā sūfletu 010, și-a dā sūfletu 012.
M: [ung] p jęftit kļōđj 192, mēčhōt, kļōđmvedgt, kļōđp p jęftit 287, jęftit kļōđp 373.
[rot] za duđjy smjor' p rēđtā 366, dāy bōđjvi duđy 668.
[sārb] lējzla mu duđy 25, izilāzi duđy, dājēm duđy 37.
[bulg] izdāhnāi duđata 48, și dāvā duđā 991.
[sās] 'a jįđrft 149, — 245.
[j] 769.

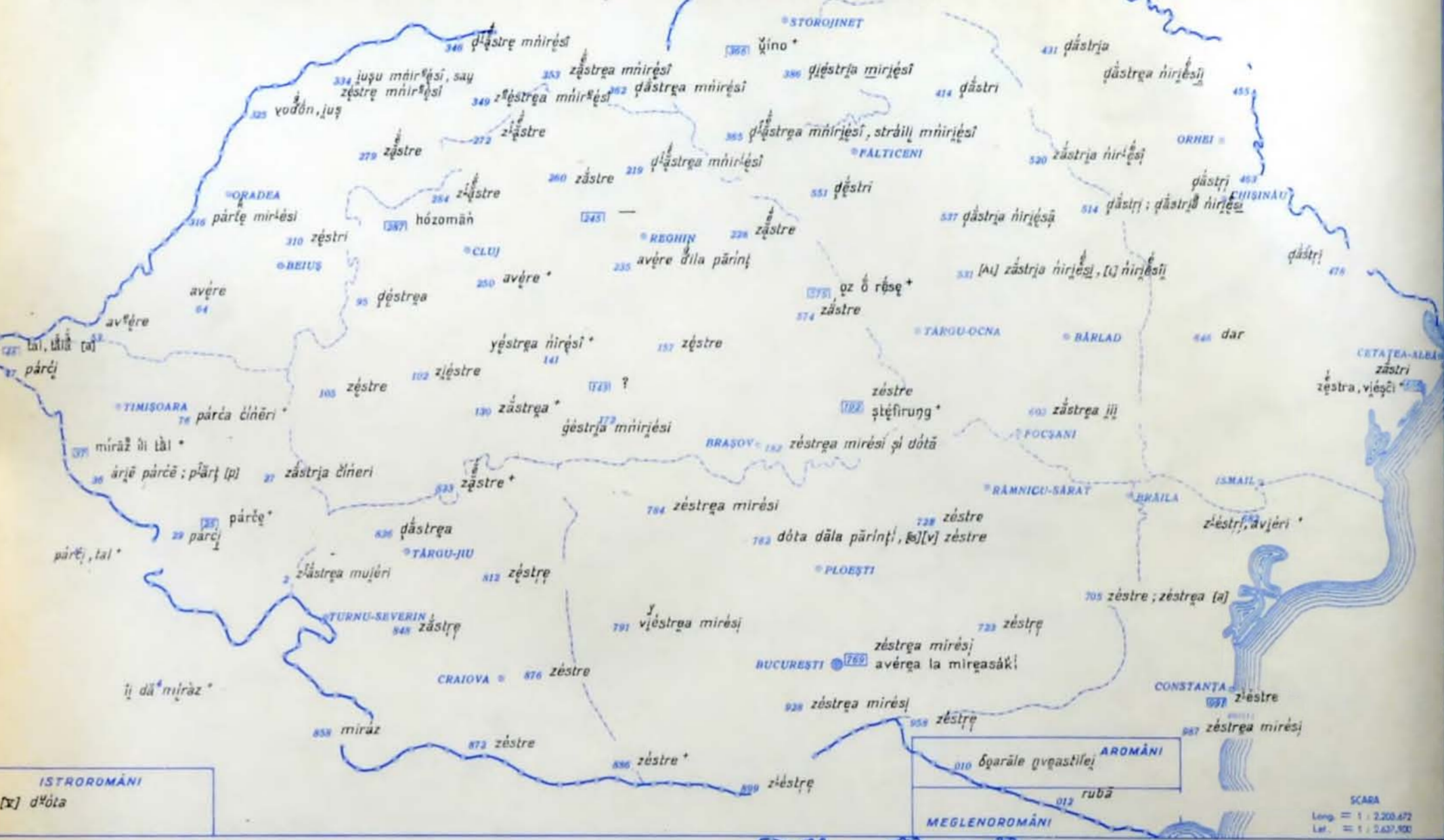
D: * 02. * 010, rīpusj 012.
BODITOARE „PLEUREUSES”
[2705]
I. Întrebare indirectă: Cum numiți femeile care bocesc pe cel mort?
I. În majoritatea punctelor s-a răspuns că nu li se zice nici într'un fel. Pentru punctele în care există un termen sau ni s-a dat vreo explicație în locul termenului așteptat, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: cīnlārjđjā 2, petrecāđyāre [p] (‘le plătesc’, lē dāj cōrnuč dā cīrplē lē pūrj. a]s la spinārj) 4, [j] nāmurilē 8, nāmurilē nūma sā cīntā 64, dīscīnlārjre 105, femelle cāre jēlēđte 182, și-l pīnđe al cu] 19, bođlęre: [-p] 238, mujērj, nāmurilē 250, vājđāđjōrj [p] 310, jēlārjca 325, ‘neamurilē’ 346, nāmurilē mōrtulu] 353, fīmēlilē care-l cīntā 362, bođjyđrj] 365, fēmēlē mai în vārštā 386, cārj-s nāmurilē 414, nāmurilē 531, rūdill 605, nāmurilj 656, jālnilē [p] 705, nāmurilē 723, boditāre [aproape profesionistā] 728, rūdill lu] 784, mujērillē sā jālēsč 791, cīnlārjđjre: [-p] 833, sā cīntā nāmurilē 836, mujērillē dī sat 886, rūdēnij 899, și cārj-[-o] nēam și cārj nu-[-o] nēam s-adūnā și pīnđe 938, nāmurilj 987.
D: * 02. 010. 012.

MORT „LE MORT”
[2701]
I. Întrebare indirectă: Cum li ziceți omului care nu e viu?
I. Pretutindeni: mort. În afară de patru puncte (574. 666. 872. 886), unde nu s'a înțeles, pluralul e pretutindeni: MORȚI.
D: [x] mōrt; mōrtj [p]. 02, mūrj 010, mōrt; mōrtj [p] 012.
M: [ung] hļōlt 192, hļōlt 287, hōvt jember 375.
[rot] umerilē [m]; umerlā [f] 366, mērtvęj] 666.
[sārb] mīrtāva] 25, mrtvāj; mrt vāji [p] [accentul pe r] 37.
[bulg] mārtaf; mārtavijā [mā]; mārtavala [fā] 48, umrēll [p]; umrjāf [p] 997.
[sās] dōđt 143, — 245.
[j] 769.

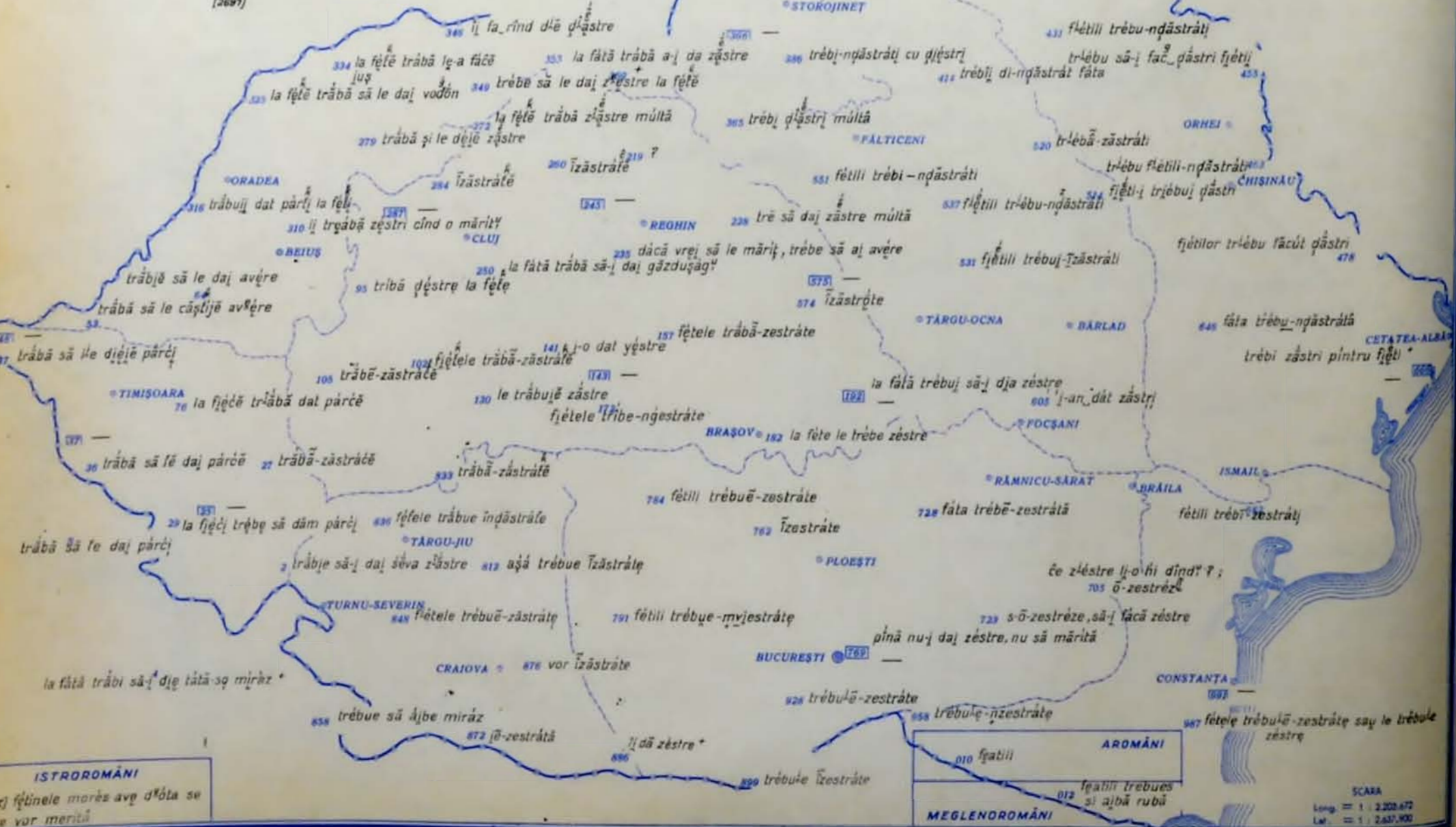
A RĂPOSAT „IL EST DÉCÉDÉ”
[2702]
I. Întrebare directă: Ziceți aici a răposat despre cineva care a murit?
I. S'a răspuns că nu se zice, fără să se dea vreun echivalent în punctele 4. 53. 76. 102. 130. 141. 157. 172. 228. 310. 325. 666. 728. Din localitățile în care ni s'a răspuns că se întrebuințează cuvântul sau ni s'a dat un echivalent, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: * (nūma pōpa đjđ) 2, o murit 8, o răposat 27, * (nūma pōpa đjđ) 29, a] vāđjā đjō dā răposat; noi đjēm o murit 36, o murit 47, o răposat 64, o răposatj 95, o răposat 105, a răposat 182, o răposat 192, o răposat 219, o răposat 279, o răposat 316, o răposat 373, o răposat 379, o răposat 414, o răposat 431, o răposat 478, o răposat 484, o răposat 520, o răposat 531, o răposat 537, o răposat 551, o răposat 557, o răposat 587, o răposat 648, o răposat 668, o răposat 723, o răposat 728, o răposat 791, o răposat 833, o răposat 886, o răposat 899, o răposat 938, o răposat 987.

D: * 02. 010. 012.
I. Întrebare directă: Cum ziceți pe aici în sat: și-a dat sufletul, când moare cineva?
I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: o zburat sūfletu 2, jēsă sūfletu 4, o murit 8, jēsă sūfletu 27, j-o jįft sūfletu 29, [j] dā sūfletu 36, myārj 47, o murit 53, o murit 84, o murit 76, mārja [-o lyāt sūfletu] 95, dā sūfletu la mārjele 102, acūma-[-o] sūfletu 105, [j] dā sūfletu 130, [-o] gātă la dā sūfletu 141, a, [-o] murit 157, dia [-o] dā sūfletu 173, și-a dā sūfletu 182, și-a dat sūfletu, și-a dā sūfletu 192, [-o] lyāt sūfletu 210, amū [-o] dā sūfletu 228, o trecū dīm vjāđă 235, și-a dat sūfletu dōmnulu] 250, bę păhāru mārj] 260, și-a dat sūfletu 272, și-a dā sūfletu 279, [j] dā sūfletu 284, [-o] lyāt dumjzō sūfletu 310, mārj 316, amū mārje 325, și-a dā sūfletu 334, mārje 340, [j] dā sūfletu 349, și-a dā sūfletu 353, și-a dā sūfletu 362, [j] dā sūfletu [m. minuril] dōmnulu] 365, myārj 386, [j] jēsă sūfletu 399, și-a dat sūfletu 406, [-o] jįft sūfletu 414, și-a dā sūfletu 431, myārj 433, [j] jē sūfletu 462, [j] jēsă sūfletu 478, [j] jēsă sūfletu 484, [j] dā sūfletu 520, și-a dat sūfletu 531, și-a dā sūfletu 537, [j] dā sūfletu 551, [j] dā sūfletu 557, bjā păhāru sēi amjor 574, și-a dā sūfletu 605, myārj 648, și-a dat sūfletu, 'cei ce și-a spānzurat' 668, [j] dā sūfletu 682, [j] dā sūfletu [am auzit] 72 dā

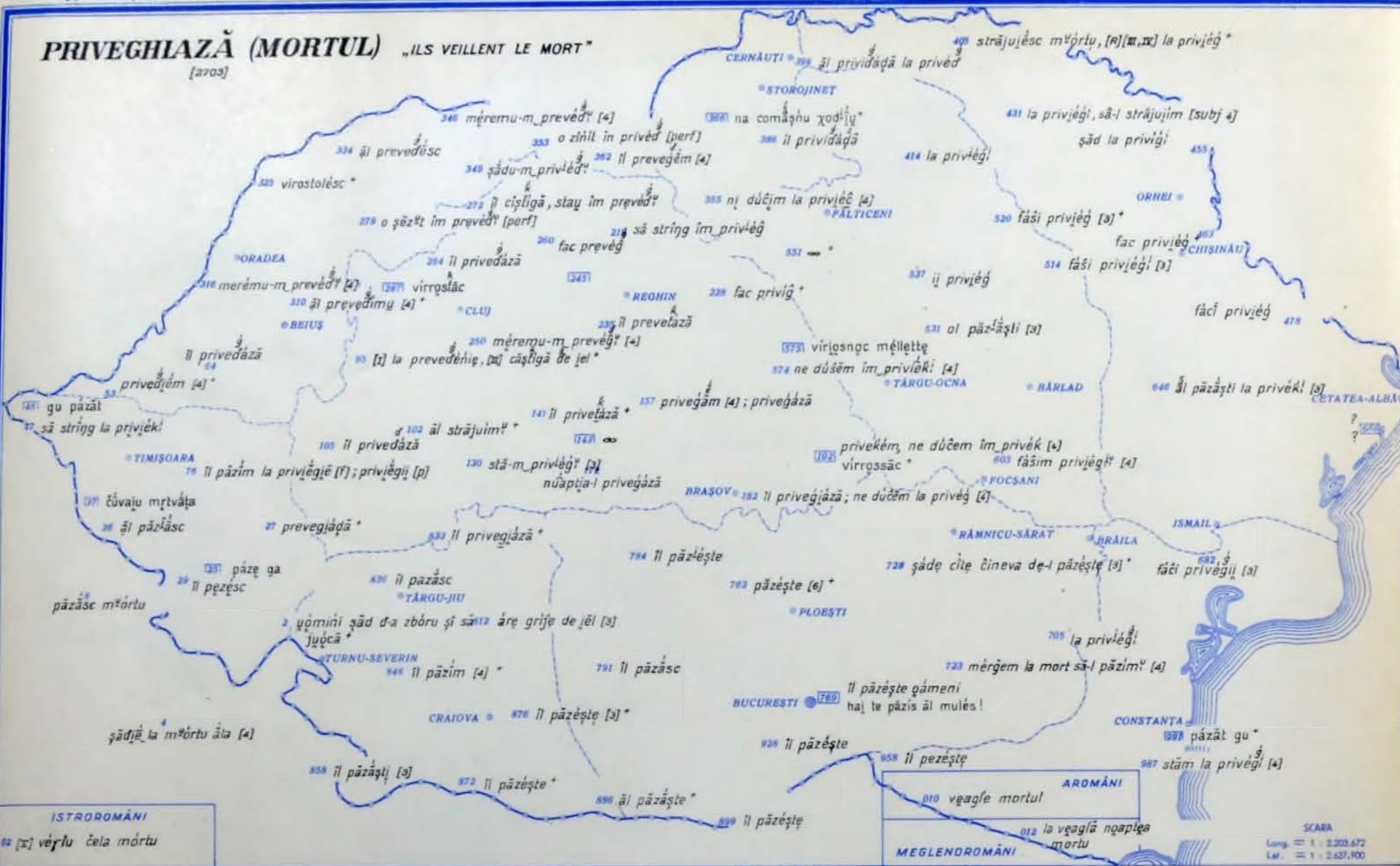
ZESTRE „DOT”
[2696]

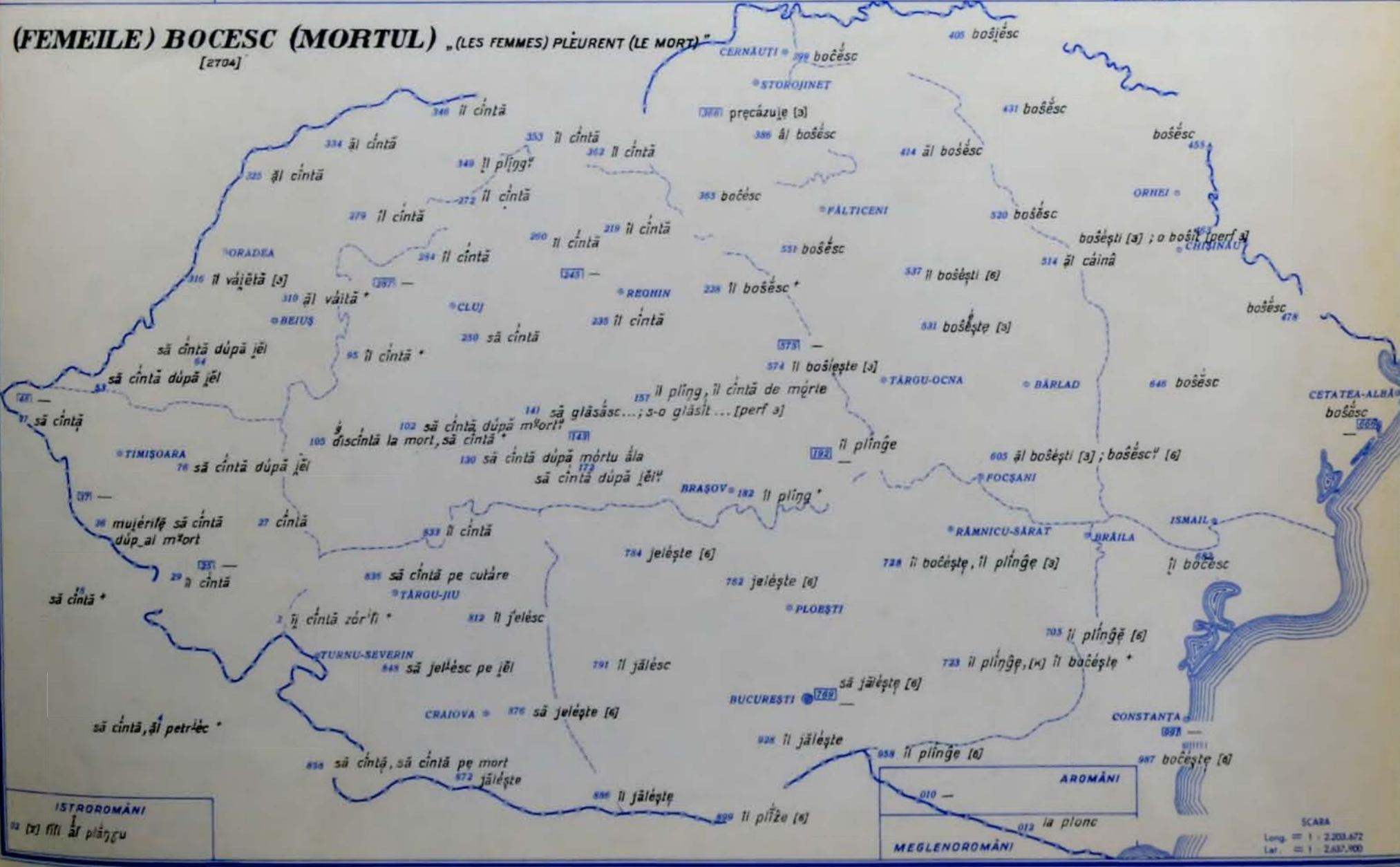
FETELE TREBUE ÎNZESTRATE
„IL FAUT DOTER LES FILLES”
[2697]

PRIVEGLIAZĂ (MORTUL) „ILS VEILLEN LE MORT”
[2703]

(FEMEILE) BOCESC (MORTUL) „(LES FEMMES) PLÈURENT (LE MORT)”
[2704]

[2703]

I. Întrebare indirectă: Ce ziceți să fac aceia care stau toată noaptea, fără să doarmă, în casa mortului și nu-l lasă nici o clipă singur?

II. 2. șad d-a zboru 'stau la taifas'. Femeile îl tărășesc pe cel mort. Flacăii să juocă cu răboșu 'un băț în patru muchi, cu creștături'. Îl aruncă ca pe zar. Câte creștături arată răboșu, atâtea lovituri primește în palmă cu cirpa cu n'vod.

27. mjerēm să priveglăm.

29. mērem la privēd.

39. [x] nu-l lasă s'inguru-ŋ căsă; că-șlīgă ūe jel pără-j mortu.

102. mjeremu-n trăstie 'mergem la priveghiu'.

141. privēl; să jōcā d-i-a cărțile.

[192]. virpștō 'priveghiu'.

228. V. volumul de texte, Nrul 228: Privēg.

310. la prevēd.

325. mērem la virostāy; să jōc-acōlo d-a cărțile.

[366]. comășnā 'priveghiu'.

405. șad yāmnii la strājā.

414. vorbesc, să juocā tineri.

469. 'De câțva timp nu se prea face priveghiu'.

520. V. volumul de texte, Nrul 520: Privēg.

557. 'Subiectul a auzit că în alte părți se adună lumea la mort'.

728. 'Nu se adună multă lume ca în alte părți'.

812. dorm doj-trej gāmen... līgā m'ort.

833. la privēg.

849. să nu treacă mīșă peste jēl, că zice că, dacă-l laș s'ingur și trece mīșă peste jēl, să fācē morōj.

872. 'Treii-patru oameni'.

876. 'Ca să nu treacă vreo pisică peste el, căci se face morōj'.

886. 'Dacă trece o pisică peste el, se face strigoiu'.

[897]. da ne mīne prez negy cōtcā lli cōj: vāpīrosvā să 'să nu treacă peste dānsul pisică sau căne: se face strigoiu-vāpīr'.

(MORTUL) CERE IERTĂCIUNE

(LE MORT) DEMANDE PARDON (PAR LA BOUCHE DU PRÊTRE)

I. Întrebare directă: Ziceți pe aici: mortul cere iertăciune?

II. S'a răspuns că nu se zice în punctele: 4-405, 414, 537, 728, 836, 849, 858.

Din punctele în care am primit o expresie echivalentă, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: lō lō jērtāšūnē (pōpa dīșē: dāj jērtāšūnē mōrtuluj) 2, să dām mōrtuluj jērtāšūnē 'zice popa' 8, mōrtu sēre jērtāšūnē (noj) dīșēm: dumnēgāy s-ā jērcē) 27, mjerēm la jērtāšūnē 29, djerē jērtāšūnē dīla xī vij 36, mōrtu sēre jērtāšūnē 47, lō cēre jērtāšūnē 53, mōrtu cēre jērtāšūnē 64, lō sēre jērtāre 76, cēre mōrtu jērtāšūnē 95, cēre jērtāšūnē 102, pōpa sēre jērtāšūnē 105, să dūcē la jērtāre, lūmea ' 130, jē pōpa jērtāšūnē 141, cēre jērtāšūnē dela mort 157, mōrtu cēre jērtāšūnē 172, mōrtu-ŋ j-ā jērtāšūnē 182, lō j-ā jērtāšūnē 192, pōpa dīșē jērtāšūnē, s-o luyā jērtāšūnē 219, sēre jērtāre 228, trēbe s-ā j fāšēm jērtāšūnē (la pōhd) 235, lō jē jērtāšūnē 250, jērtāšūnē, lō jē jērtāšūnē 260, cēre jērtāšūnē 272, să jē jērtāšūnē dela mort 279, l-o luyā jērtāšūnē 284, cēre jērtāšūnē 310, pōpa cēre jērtāšūnē 316, zic jērtāšūnē pīntu mōrtu 325, luyām jērtāšūnē dīla mort 334, mōrtu cēre jērtāšūnē 346, cēre jērtāšūnē 349, s-o luyā jērtāšūnē 353, lō jēy jērtāri 362, cēre jērtāšūnē 365, lō jē jērtāšūnē 386, mōrtu cēre jērtāšūnē 399, mōrtu-ŋ jēri jērtāšūnē 431, dīșim: dumnēgāy s-ā jērtā 455, s-o jērtā 469, dāj jērtāšūnē mōrtuluj 478, m-am jērtāi cu dīșy 514, dumnēgāy s-yl jērtā! 'zice preotul și oamenii' 520, mōrtu-ŋ jē jērtāšūnē 531, lō jēy jērtāšūnē dīla mōrt, cīm pōpā luyāna dī pi lēptu mōrtuluj 551, lō jē jērtāšūnē dī lōcu 574, sēri jērtāšūnē eos, kāmā să s-ā jērtā 'înainte de a muri' 646, sītēyī jērtāšūnē 686, cēre jērtāšūnē (pān a nu muri) 682, jērtāšūnē 705, să rōgā s-ā jērtām 762, la bisericā sārutām luyāna și lō dām jērtāšūnē 769, cēre jērtāšūnē 784, cēre, cīnd vedē că je s-ā mōrā, jērtāšūnē 791, cēre jērtāšūnē 812, sēre jērtāšūnē 833, cērem jērtāšūnē la mort 872, j-ēre jērtāšūnē 876, cēre jērtāšūnē 899, cēre jērtāšūnē 928, mōrtu s-ā jērtā 938, mōrtuluj lō cērem jērtāri 987, 989.

D: [x] prēwtu dī zacānta 02, - 010, pōpa la contā 012.

[2704]

I. Întrebare indirectă: Ce ziceți să fac femeile când merg multe după mort și își spun durerea?

II. 2. 'Dimineața și seara'.

4. 'Când să cîntă, se aud mai ales cuvintele: scyāiā, scyāiā!' 'și petriec patru femei' - ceea ce în punctele 2 și 8 se zice cāntā sau strigā zorile.

8. 'strigā z'horitē în salul Uzdin'.

95. [x] s-ā cīntā dūpā jēl muerle, hā-murle. 'și bărbaiți se bocesc'.

105. 'discīntā la mort străinele; să cīntā neamurile'.

182. lō plīng cu vōrbe.

228. V. volumul de texte, Nrul 228: Bojōșt.

310. vāitā [în trei silabe].

729. s-ā-i bošim!

(PREOTUL) DĂ (MORTULUI) DESLEGAREA

(LE PRÊTRE) DONNE L'ABSOUTE

[2707]

I. Întrebare directă: Cum ziceți pe aici: (Preotul) dă (mortului) deslegarea?

II. Nu s'a găsit răspunde în punctele: 4-8, 29, 53, 192, 399, 478, 514, 537, 646, 686, 728, 872, 836, 858, 987.

Din celelalte puncte, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: lō dī-șēpō 2, lō dēzīgāgā dē pācāșūnē luy 27, lō sēlōgō 36, lō opūnē dēzīgāgā 47, lō dēzīgāgā 64, dī d-ā dēzīgāgā d-ā pācāșē 76, lō dēzīgāgā 95, fācē dēzīgāgā 102, dēzīgāgā

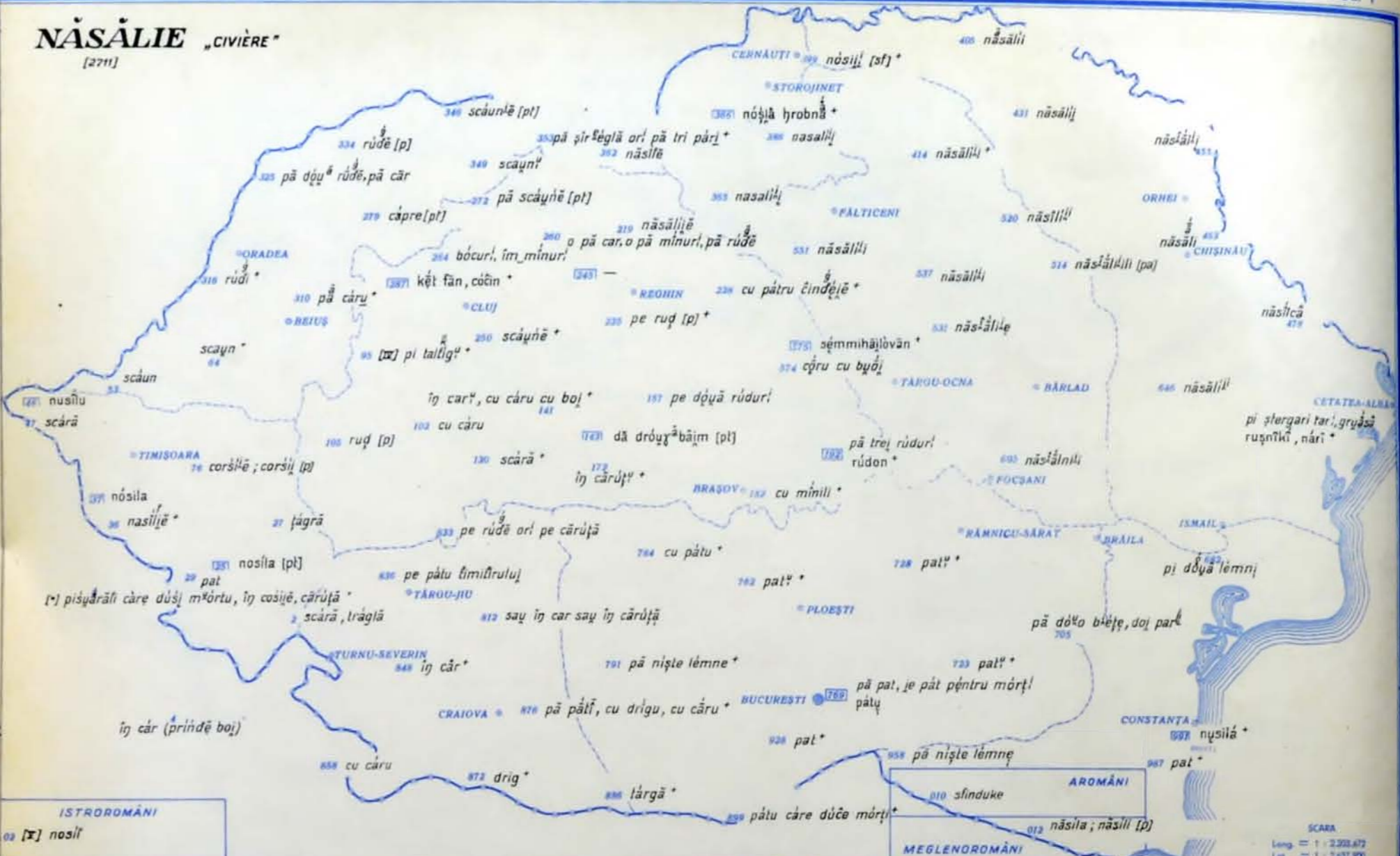
[2711]

I. Întrebare indirectă: Pe ce duceți mortul la groapă?
1. a. coșijă, căruță "dric cu la orăș".
26. acuma pră cărúța d'la fărânt "societate de înmormântare, nemțească - Verzin".
64. "Întărdit ti înmormăntează cu scaun; pe cei bătrâni, cu căru cu boi".
69. "Sau [s] pi cart, [z] pi sâhli; [m] laițig - o silină-jambrată "molid îngemănat"; ti duci și pi suliță [v. arș], ti leagă pi suliță și-l pūre și-a vîdmărt. [Ceea ce se numește laițig e un fel de sanie, formată din doi molizi tineri crescuți dintr-o tulpină, îngemănați, trasă de boi.]
100. cărúță "dric cu la orăș".
145. căre-] colți Alci ti duc-ășe ti fîcăr susuyără.
172. pără la puarta progădat și dj-acolă-pune pe doj parī say pe tri.
182. "Cu ștergare".
[188]. "Mai demult duceau morții pe pră-jini-rudon; acuma ti duc cu dricul- dăscocin".
228. "Cinșigje-ștergare legate de colțul sicriului. Ti duc și cu carul".
235. "Pe cei tineri ti duc pe ruș/pră-jini"; pe cei bătrâni, în car".
250. "Pe cel sărac ti duc pe scăun; pe cel bogat, ti duc cu căru cu boi".
287. kēt fân "pe două lemne"; cōcin "în cărúța".
310. "Ați scōți pără șterguri din car până la groapă".
316. "Două rúdi".
333. șirēglă "năsălie".
361. nōșă hrobnă "năsălie". Sau na colă "pe par", dacă a murit la munte". kiy "par".
399. "Sau caravân "dric".
414. dăc-] ușor, pe năsălie; dăc-] greș. Ti duci cu căru cu boi.
[425]. "Aproape, ti duc cu năsălie - sēmimihăjlovân; departe, cu carul-șekērvl".
[450]. rușnik "ștergare"; nări "năsălie".
666. Există năsălie în sat, dar nu știe cum i se zice românește.
723. pat "năsălie". În timpul din urmă, rar, ti duc și cu dricul - dric".
728. "Cel bogat aduce dricu dela orăș".
782. "Și în cărúța cu boi. Cel bogat cu bricu".
784. "Cel mai bogat plătește la șmē și-i duc cu pătu "năsălie". Cel sărac, cu cărúța".
791. "Aproape, pără niște lemne; departe, cu cărúța".
846. "Rar cumpără dricu dela primăria Strehala, pe care ti trag patru boi".
872. drig "năsălie".
976. Subiectul a inspirat cuvintele cu un ton târâgănat, lungind vocalele accentuate și pronunțând, după 1 final al cuvântului PAT, un 1 lung.
886. "Rar ti duc cu TARON "năsălie"; de obicei în car".
899. "Și cu drigu "dric".
938. pat "năsălie"; și în cărúța.
967. "Nu există pat "năsălie" în sat, ci mortul ti duc pără mjinl, de coșig, sau

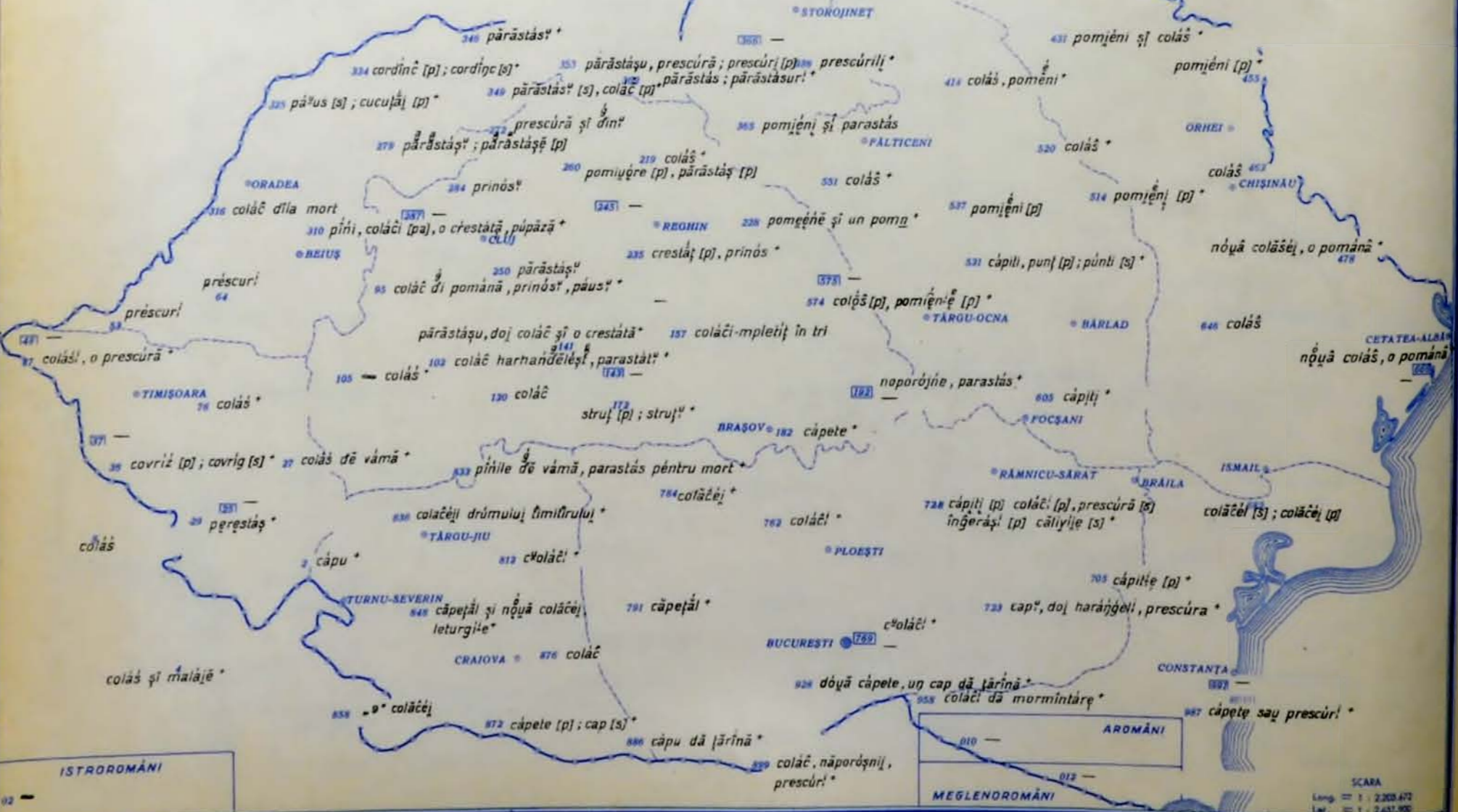
pără ștergare".
1998. cugātu imă cal mldgu, na carúță gu nōs-ai "când e mult noroiu, ti duc cu cărúța".
[2713]
I. Întrebare indirectă: Cum numiți pântecarele care le faceți la înmormântare?
1. 2. ti duci lu părinți: uș colac și brință ot ușuă or-um pjęcē.
4. colăc-] ingdurij.
27. dōyāđ-] și pătru "ti duc cu mortul".
29. "La 6 săptămâni".
36. mijerē cu strălța cu covrız la gryāpā: nōyūā covrız și nōyūā lumānārī supjri; și āl dā-șēpji gryāpa căpā-lā strălța frumyāsā, scōmpā; "covrigii ti dā la copii "grăstă gryāpā.
47. [v. volumul de texte, Nrul 47: obiceiuri LA MORT]. Prescura e în formă de cruce și se dā preotului".
76. "Se împarte copilor peste groapă nouă colăc, 9 crișăr și 9 lumin".
95. [v. volumul de texte, Nrul 95: LA ÎNMORMÂNTARE].
102. āja-] dūcē cī fādē rīdicārgā "parastās" dā la cāntor și la vjgē; parastāt "un colac mai mare; se dā preotului".
105. pără săcē dā colăc la copil pāstā marmīni.
141. "Știu pe masă; ts a pōpi" [v. volumul de texte, Nrul 141: OBICEI LA PARASTAS].
157. rātūng; tot țau căpātā uș colac ș-um bilā de pāsāt ș-ūnu de tisājōā ācā.
172. "O jimbliā dela brutar; se dau la omeni la înmormintare".
182. "A doua zi după înmormântare, la 3 săptămâni, la 40 de zile, la jumătate de an și la un an".
192. noporōjne - uș colac mare. "Se chie-mă parastās când e la biserică și-i slujește preotul; prinuyō la mār - vine-uș colac după dumnezey, o prescūrā, o vritjēl-nij și vine o scārā; cālijjē "un colac care se mănāncā de femeile care au ajutat la făcutul colacilor; se rupe îndată după copt".
219. am scos a sūfletuluj ș rinduri de colăc.
228. atōșā după-] înmormintare-] pun pe masă pomjēnē și un pomj; pomnu-] podobjēt cu colăcē și mēre și tūrte dūc, pomjēnē "trei colaci în formă de cruce puși într-un șur".
235. crestā [p], în căre să fac pōni pe masă, căpu nānāși, trei pomi; pentru preot, pentru cāntor și pentru nānāș "prinō-ș-ārstās "un colac mai mare".
310. "pīhi, lungă pentru cei ce iau parte la înmormântare; colăc-] s pīntrū pōpa; o crestātā, mare ca o cunună; pīlā mōrtuluj - colaci ce se dau preotului la înmormântare; o pūpāzā, colacu spōrgluj, colac cu cruci, "colac pā vās".
325. aridicā pāus [doj colăcē] pōpa; bāgā-] jēl lumīnā; dāy cucujā [p] așē cā-] uș colăcāp "cāt pumnul; cucujā ti stau pe st-cruc; se împart copilor".
334. "se dau în cutea mortului; părăstās [s], lung și prescūr [p]; prescūrā [s].
346. "Un colac; se face la o săptămână".
349. "Se dau celor care-i duc pe cel mort".

362. "T colaci ce se pun pe sălăg "sionu".
386. šur- "merge înainte mortului; într-un coș se așterne o față de masă; se pun prescūrili pe ea, în fiecare prescūrā um dāș cu strălir și câte un mār, cu sau lāmāie".
399. say pōmuri "o creangă se încarcă cu cornuri, bomboane, mere covrigietc.".
414. sā pun la nāsālii pătru colăc; pomēni - doj colăc cīi dōyāspjī kili ūnu.
431. "Pomenile împietile în 6, lungărețe, mari; colaci împietij în 4; rotunzi mai mici".
459. ca colăc; cu mūlti zījā; colăc-] s rā-lūng cu dōyā šijā; pomjēnili: māj pun šijā și pi djasāpra.
478. šur- "o silă, pe ea s colaci și pe colaci o pomānā, împietitā māj djasā apel nucl, mere, alune etc.".
516. ș-o strălīnā cu colivā.
520. in dā di pomānā la șimitirī.
531. căpiti "colaci care merg cu mortul pe nāsălie, înainte mortului; pentru preot"; dā punj [p]; la mēre pā la gryāpā-] uș colac, o ulicā cu āpā și o bucā dī plnjā cīi mōrtu di lūngā-pūnti [s].
551. pūni p'la prāpuri p'la nāsālii.
574. In prāpor și o crōșē; in dā p'pōpi uș cyoș dē pomjēnē [p]-mēy colāc-] o silā dē pomjēnē.
585. fāși căpiti "le comandă la brutărie".
666. și-] uș cu nișē.
682. pōduri "o bicăjicā di p'zā și uș colăcēl; la făcārī yodinicā cīi-um pōd "se dau unul copil; la groapā 9 colăcēl și-o colivā și-o găjīnā; dā găjīnā pistē gryāpā".
705. sā pūne lumīnārī la căpiti și la colivā.
723. "Capul e în patru colțuri; arhanghelii - colăcēl; prescūrā - o cruce".
728. "9 căpiti pe rând; 3 zile etc.", colăcēl "10 colaci la fiecare cap"; prescūrā [s], ca o cruce"; Îngerāși, ca un covrig, cu cruci"; cālijjē "pentru cuminecăturā".
762. pognēte [sm] "1 colac, 1 farfurie, 1 linguriță, 1 șervet".
769. fādēm și c'olăcēl și pūnem pīn vās și-] mpārjēște, dā la pīyot, dā la dāscāl.
784. [v. volumul de texte, Nrul 784: ÎNMORMÂNTAREA].
791. "și vreo 15 colăcēl".
812. dā c'olăcēl cu p'olmēj (batistē) la șimitirī cī l-ingrāpā.
833. "pīhile de vāmā, ce se dau la groapă".
836. "40 de colaci, 40 de lumānārī; se dau pe drum până la cimitir copilor de pomānā; se lasă 9 aj grōpi, se dau la gryāși".
848. "Pe căpeșā se pune un colac mititel numit leturgie".
872. căpete [p]; "c'olăc rotū" cu florī, in fādē dōyā căpete cīm-] mārē; în fiecare sāmăntā cāte un cap [s], 6 săptămāni".
886. zēce colăc aj mōrtuluj, cīm sūte și nōyā aripigāre, o nāpurōjnie, dōyā lāturgjā, o farfurie dā colivā-] āja-] zljōba mōrtuluj.
899. uș colac dā areș, dumnezey.
926. și dā trei zile āltu cap; tot atūnca-] fādē; le ja pōpa.
939. și pomjēnē-] nōyā bucā dā p'zā și nōyā lumīnārī și nōyā bar-] la fiecare colț.
967. in ja p'pōpa.

NĂSĂLIE "CIVIERE" [2711]

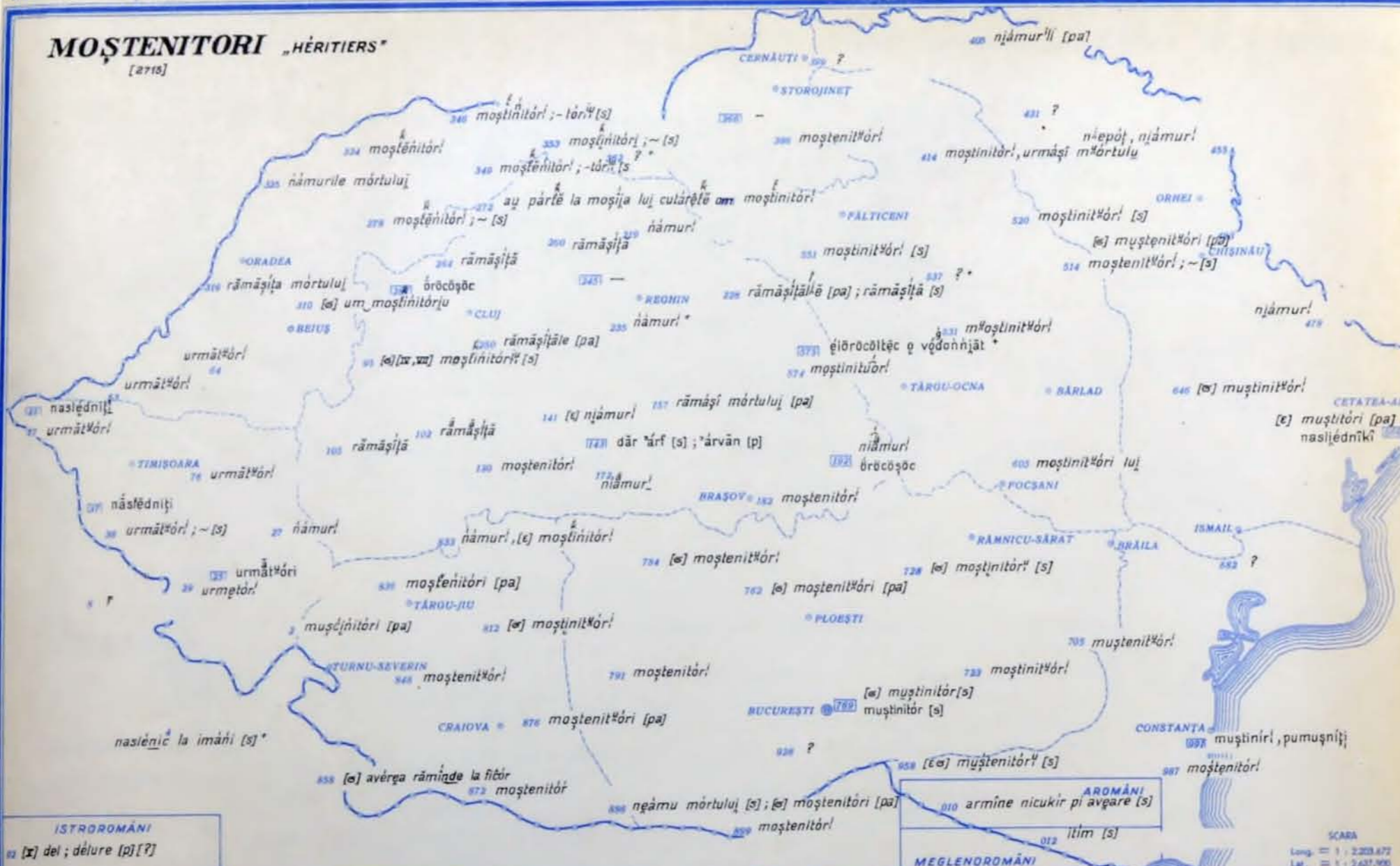

COLACI (LA MORT) "PAINS QU'ON DISTRIBUE EN MÉMOIRE D'UN MORT" [2713]

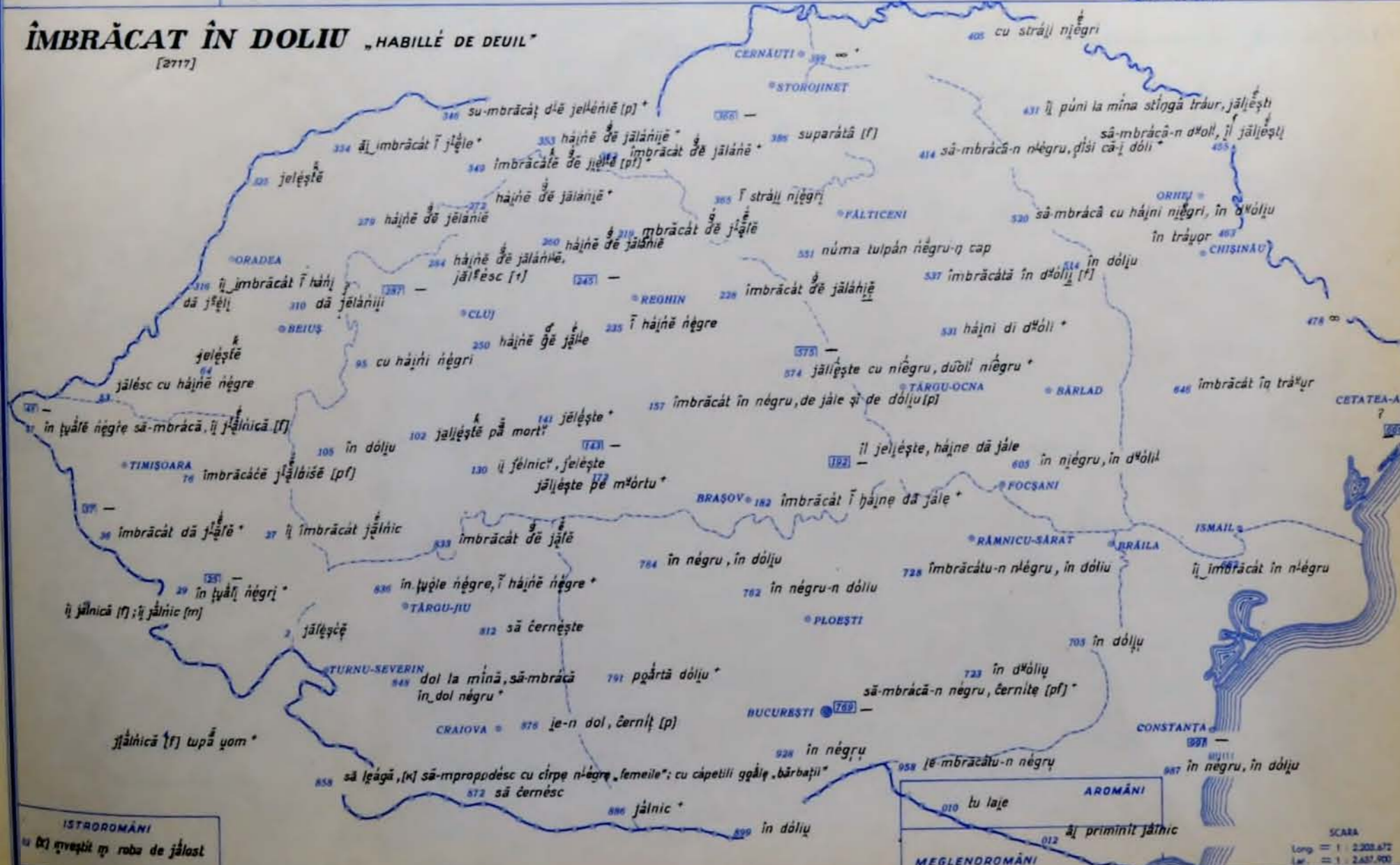
MOȘTENITORI „HÉRITIERS”

[2715]

ÎMBRĂCAT ÎN DOLIU „HABILLÉ DE DEUIL”

[2717]

[2715]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți neamurile cărora le rămâne averea unui care a murit ?

II. 4. naslénic ‘moștenitor’; imáni ‘avere’.

235. s-afliá nãmuri la avére-éja!

362. [După ce am sugerat subiectului cuvântul MOȘTENITORI, aceștia a răspuns] s-o dus la moșténihre ‘a murit, s’a dus la strămoși’.

537. moșteniri.

[275]. ‘i-au moștenit averea’.

[2717]

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că e îmbrăcat cineva căruia i-a murit o rudă apropiată ?

II. 4. ‘poartă’ ‘cîrpă năgră’ ‘năframă neagră’.

29. ‘Numai femeile se îmbracă în haine negre: năframă, catrințe’.

36. ‘mujerile púrtă cotrință, cîrpje ‘năframă’ și ștrîfi ‘ciorapii’ tot negri’.

141. năframă năgră-ŋ cap și ștrîfi năgră și cotrință năgră.

172. ‘Femeile se încalță cu obiele negre’

182. îl jălégste.

272. jălégste.

354. jălégste.

346. ‘Femeile poartă năframă neagră’.

349. ‘Numai femeile’.

353. jălégste. ‘Numai domniile se îmbracă în doliu’.

362. jălégste ‘jălégste’.

399. ‘Se umblă cu capul gol’.

474. ‘Cuvântul e nou, și obiceiul. De altfel nici azi nu se prea îmbracă în doliu’.

531. cări-s mai famjéli ‘din familia mai bune’.

574. păzătúra năgră púrtă-ŋ cap.

769. femeli să černěști; gámeni-púne doliu la mîna.

791. cordă năgră ‘la braț’.

836. jălénic [adj]; jălésc pe lăta.

848. dol la mîna ‘o băta năgră la mîna; cine vrea să-mbracă în dol negru’.

886. ca să fîle pî la patruzăj-dă zle jálnic, púne un d’ol la mîna.

provodégste 264, îl fâc] prohód 316, și cîntă prohódu 324, cîntă prohódu 349, fâc] prohód 353, îl spúne prohódu 362, prohódu lu lăzăr 365, îl jălégst] prohódu 366, [6] cîntă Ingrupămîntea 405, prohódu šel mări prohódu šel nic 414, cîntă prohódu 431, la prohód 455, jălégst] prohódu In pisărică 520, cîntă prohódu 531, îl fâc], îl cîntă prohódu 505, îl fâc] prohód 648, i cîntă mormintărga 705, îl fâc] slujba 723, și slujégste 762, slujégste mormintărga 769, nu să cîntă prohód numa la dómnu crólós, vineri sára spre sîmbăta ‘Inainte de Paști’ 791, îl fâc] slujbă 839, četégste jęșirga sűfletului [prohódu la Vineria Patimilor] 836, četánia mórtului [să četégste prohódu la dénie] 886, îl cîntă prohódu 899, îl čitégste pópa 958.

D.: [x] îl roga spróvodu os, — 010.012.

(PREOTUL) ÎL PROHODEȘTE (PE CEL MORT)

„LE PRÉTRE CHANTE L’OFFICE DES MORTS”

[2709]

I. Întrebare directă: Cum ziceți pe aici: (Preotul) ÎL PROHODEȘTE (pe cel mort) ?

II. S’a răspuns că nu se întrebunțează expresia în punctele: 2. 4. 8. 27. 29. 36. 47. 53. 76. 130. 141. 157. 316. 704. 791. 836. 848. 872. 899. 926. 958. S’a dat răspunsul dela întrebarea [2709] în 405. S’a răspuns: ÎL PROHODEȘTE în punctele: 64. 219. 228. 225. 250. 260. 272. 325. 324. 349. 383. 365. 386. 474. 431. 455. 463. 478. 514. 520. 531. 537. 551. 574. 646. ÎL SLUJEGSTE 95. 182. 310. 762. 812. 876. 987, ÎL CÂNTĂ PROHODUL 102. 105, ÎL PROHODEȘTE 279. 284, ÎL PROHODÉ 346. 362, ÎL FACE SLUJBA 723. 839, ÎL CITEȘTE 723. 850. 886] cîntă puópa 172, numa trîi prohóduri 399, i-o prohódit d’-acú (dă járnă pîsti jël) 405, îl fâc] prohód 666, îl pãvódejésti 682, i cîntă mormintărga 705, slujégste mormintărga 769. S’au dat două răspunsuri: ÎL fâc] slujbă, ÎL slujégste 192.

D.: — 02.010.012.

(PREOTUL) FACE STĂLPI (LA ÎNMORMÂNTARE)

„(LE PRÉTRE) FAIT DES STATIONS (À L’ENTERREMENT)”

[2710]

I. Întrebare directă: Ziceți pe aici la înmormântare că preotul FACE STĂLPI când se oprește cu mortul în drumul până la cimitir și citește câte o evanghelie ?

II. S’a răspuns că nu se zice fără să ni se dea vreun echivalent, în punctele: 4. 95. 141. 157. 325. 346. 399. 455. 551. 574. 872. 899. 958. Pentru punctele în care se întrebunțează expresia sau ni s’a dat un echivalent, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: fâc] stîlpi 2, stîlpu dă jęvangélié 8, ÎL jălégst] stîlpi 27, ÎL fâc] stîlpi, ÎL spúnj ięvangéliá 29, ÎL fâc] stîlpi dă vęngélié ‘patru evanghelii cetite în ajunul înmormântării’ 36, stîlpi; dój stîlpi ‘o evanghelie sau două cetite la casa mórtului înainte de înmormântare’ 47, fâc] stîlpi 53, ÎL jălégst] stîlpu 64, și fâc] stîlpi 76, četégste jărúnteri mîrgfni? 102, evęngéliile 105, četégste la stîlpi 130, stîlpi, [x] fâc] hodina mórtului 172, să čitęscă stîlpi 182, ÎL četégste stîlpi 192, pópásuri ‘când se čitesc 12 evanghelii’ 219, jălégst] stárúlié [o evanghelie

MN

(PREOTUL) ÎL CÂNTĂ (MORTULUI) PROHODUL

„(LE PRÉTRE) CHANTE L’OFFICE DES MORTS”

[2708]

I. Întrebare directă: Cum ziceți: (Preotul) ÎL CÂNTĂ (mortului) PROHODUL ?

II. S’a răspuns că nu se întrebunțează expresia în punctele: 2. 4. 8. 27. 29. 36. 47. 141. 310. 325. 346. 399. 463. 478. 514. 531. 537. 574. 646. 682. 728. 784. 812. 848. 850. 872. 876. 926. 967.

Din punctele în care se întrebunțează expresia sau ni s’a dat un echivalent în locul ei, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: cîntă 53, ÎL cîntă prohódu 64, și fâc] pópa prohódu 76, slujbă 95, ÎL cîntă prohódu 102, ÎL cîntă prohódu 105, ÎL cîntă prohódu 130, ÎL cîntă aielúja mórtului 157, pópá-j cîntă prohódu 172, slujbă mórtului 182, ÎL fâc] slujbă 192, ÎL fâc] prohódu 219, ÎL prohódégst] 228, fâc] prohódu 235, prohódu [a] 250, prohód 260, cîntă prohódu mórtului 272, ÎL fâc] provódu 279,

ISTROROMÂNI [x] del; délure [p] [?]

SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat = 1 : 2.637.900

[2719]

- I. **Întrebare directă:** Cum ziceți pe aici: (Mortii) vor învia?
- 1. 141. zice păpa.
  - 142. "Inviere".
  - 143. "La sfârșitul lumii".
  - 144. "preotu glie".
  - 145. "numa preotu glie".
  - 146. "Așa se zice la Paști". În altă expresie nu auzit verbul a învia.
  - 147. nu mai... ținează morții (prez).
  - 148. "Nu zicem că învia".
  - 149. "Papa o fi zicând că or învia morții".
  - 150. [k] și Țușcrâșni: "vor învia".

[2720]

- I. **Întrebare indirectă:** Cum numiți masa care se dă după înmormântare celor care au petrecut pe mort până la groapă?
- 1. 1. "și la 9 zile, o săptămâni, o săptămâni jumătate de an".
  - 151. hâda na dăcu! "hai la pomână!".
  - 152. frumyșă pomână și o pus. La o săptămâni, cu struguri, cu cireșe, cu păhârle cu vin; face păhârle; la două săptămâni cu dinăgă "farfurii".
  - 153. să pună pomână.
  - 154. [x] făcim la țesă săptămâni, [z] săptămâni.
  - 155. făcăm pomână.
  - 156. pum, pomână, fac pomână.
  - 157. A doua zi după înmormântare, la o săptămâni, la 40 de zile, la jumătate de an și la un an.
  - 158. făc pomână la 6 săptămâni.
  - 159. După înmormântare.
  - 160. să pună prânzic și să săptămâni după mort.
  - 161. al trilegă sără: pomână.
  - 162. După înmormântare: dăzilegâr făc-a trileg zi, la șase săptămâni, la jumătate de an, la un an.
  - 163. comindârj "îndată după înmormântare"; pășușă "la șase săptămâni".
  - 164. făc la șase săptămâni.
  - 165. lam comindârj "lam îngropat"; comind "îngropăciune".
  - 166. Când îi îngropă, la 6 săptămâni.
  - 167. obid rōbet "face un prânz", la 6 săptămâni.
  - 168. La 3 zile, la 6 săptămâni, la 1 an, la 7 ani.
  - 169. La 9, la 40 de zile la un an.
  - 170. făc prânzic la 3, la 9, la 40 de zile.
  - 171. vin la comindârj, făc la mōșă după înmormântare; și puni di-a trēj-ga di dōy-găș di dfl, di pătruzăș, fac prânzic.
  - 172. ac ridicăm di pătruzăș di dfl.
  - 173. făși um prânzic și ridică, adică, sūru; sūru = "sită, pe ea s colaci și pe colaci o pomână "un colac" împlesită mai dōșă și nucl, mere, alune și a."
  - 174. La trei zile "o lăcō di mōșă și dō d' sūfletu mōrtulu "la 9 zile, la 40 de zile" = [m] la prânzic.
  - 175. fășim pomână.
  - 176. făc prânzic la 6 săptămâni.
  - 177. După înmormântare se dă de mâncare lucrătorilor.
  - 178. și di-a trilegă; ridicăm panagă

- 179. la 40 de zile.
- 180. di nōyă zili; la pătruzē di zili și ridică panagă.
- 181. pyarā săptămīna țyātā, țyātē zile.
- 182. hājōj la pomână la cutăre și făc de trēj zile pomână.
- 183. la trēj zile și făc pomână, și făc dā nōyă zile, dā trēj săptāmīni, dā șase săptāmīni.
- 184. la șase săptāmīni.
- 185. hātāmă lōmga acasă și făc pomână cu legūmuri hērtē: vārșă, cōrōb, sarmăle.
- 186. și făc dā țārīnă, adică cōp, l-țygră-pă, uț cōșeșă; la trēj zile la țel; la nōyă, la trēj săptāmīni și la șase săptāmīni "apoi la jumătate de an".
- 187. făc și pomână acasă; și făc de nōyă [zile], de șase săptāmīni.
- 188. făc pomână "acasă, după înmormântare".
- 189. făcēm tot părăjstās și făcēm o măjtoricā-ș cāsă; făcēm pomână la nōyă și țile.
- 190. La 6 săptămâni "și dā țgăle de pomână, și dā urcōr, sticlă, străkīnă cu līgură.
- 191. și făcēm pomână, în toate sāmbețele până la 40 de zile.
- 192. pomână: la pătruzăș, dā zile "se dau hainele mōrtulu".
- 193. făc pomenice.
- 194. făcēm pomână dā trēj săptāmīni.
- 195. și făc, dā săptāmīni, pomână.

ipitropiē 448, a țyāt moștenireā-seris, [m] făc uț-iventār 472, să pūne ipitrop 476, și făc Ț-seris avērga 499, ipitrop [k] 498, și făc țyātā 499, [k] și scrije bogățya 498.

D: [x] vintārila 42, ? 010-012.

M: [ung] fēllēțāroznc mindēni "inventariază totul? 192, lēitār 287, fēllēțā-rojzāc vōdōrōhājēt "și inventariază averea" 475.

[rul] ? 366, opicōstva, apjēca 666.

[sârb] ivintar 25, Țventar 37.

[bulg] predāvāt dubrōjtu 48, duhāj-dāt dā prāvīāt cōtrōl "vin să facă cōtrōl" 991.

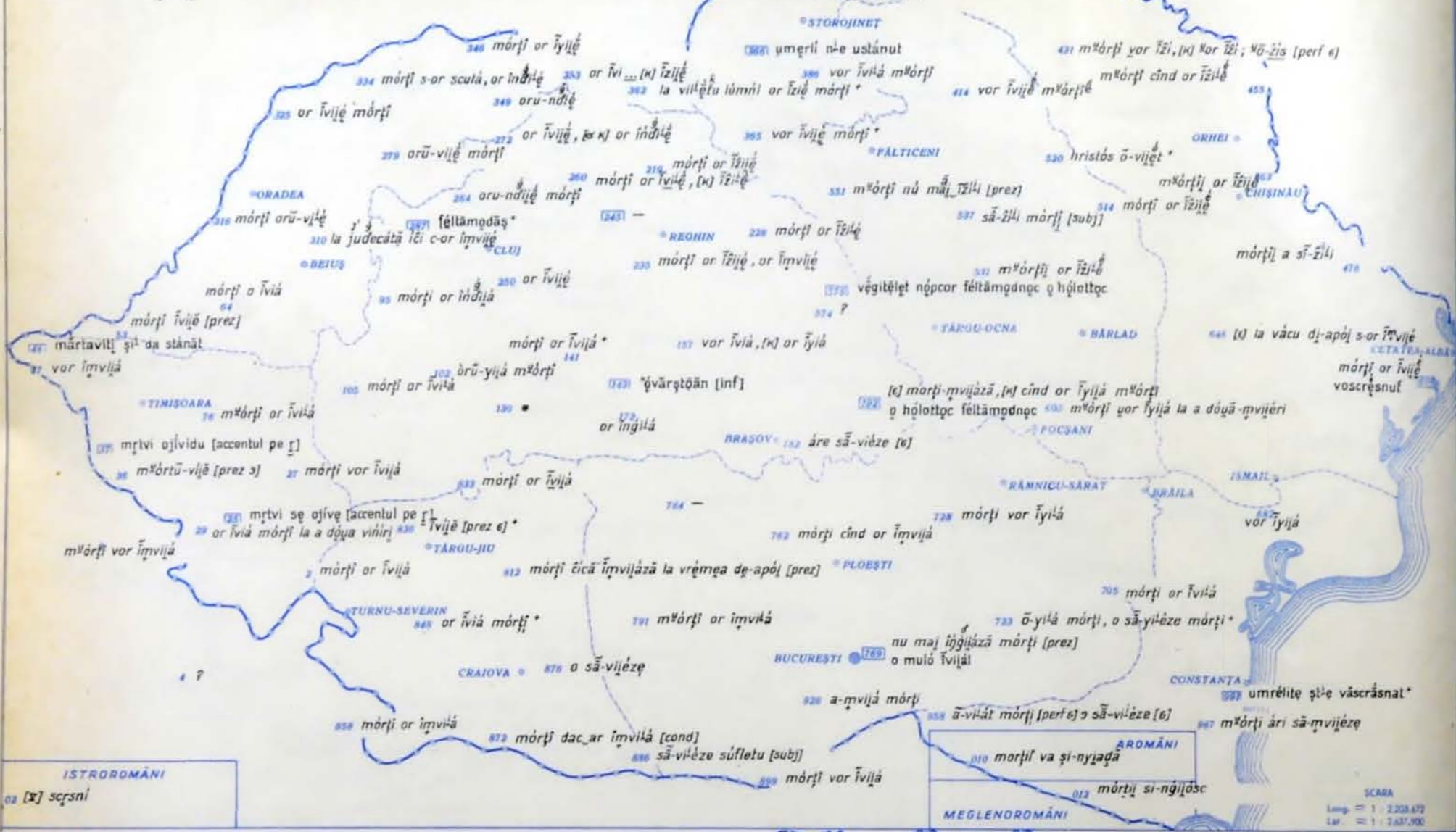
[sâs] ? 143, - 245.

[tig] - 769.

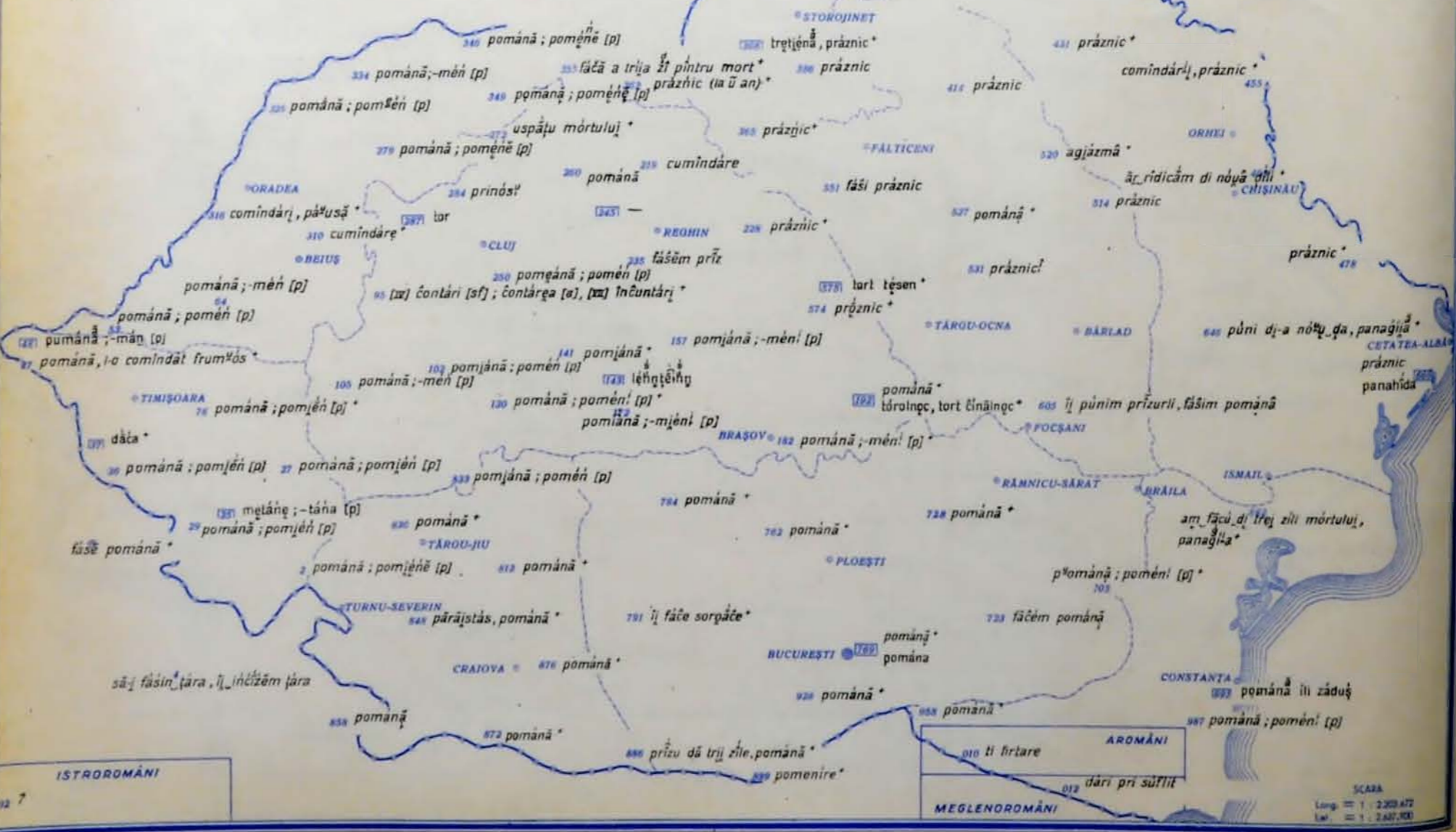
M N
INVENTAR „INVENTAIRE”
[2714]

- I. **Întrebare indirectă:** Ce ziceți că face notarul când, după ce a murit cineva, vine de scrie tot ce a rămas după mort?
- II. Nu s'a găsit răspunde în punctele:
- 59. 110. 325. 359. 362. 431. 514. 537. 666. 705. 769. 886.
  - 196. Din celelalte localități, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: ivintāl 2, avintārj 4, scrije ș-o rumtōj după mort, [k] ș-o udit 27, pritrictārj, [k] ivintārj 29, ivintārj 36, vintārj 47, Țventārj 64, vintārj; vintāre [p] 76, ivintārj 95, ivintārj 102, ivintārj 105, Țventārj 130, avintārj 141, Țventārj 157, eventārj 172, hirtlē dā-mpārțeșă, [k] Țventārj 182, [e]-a scris țyātā avjē-ja 192, ivintārj 219, avintārj 228, Țventārj 235, eventārj 250, iventārj 260, ivintārj 272, lejtārj, lejtārju după mort 279, iventārj 284, lejtār 316, lejtārozāș 334, lē-șcris țāțē, hīstāmōnīē 346, ivintārj 349, ivintārj 365, avintārj 371, sâ trōșj 386, ivintārj 399, țāșj-ū scris pi țātā avērga 414, și puni opjconj pj-avjēj "tutorat" 456, lipicōnj 463, [k] pūni opjēcā "tutorat" 478, pūni ipitropiē, făși ivintārj di pi ipitropiē 520, făși ipitropiē 531, pūni ipitropiē pi lucrurili cārj-s țy cās, acōlp 551, țē sūs lānțōrju 574, ivintārju 605, și scrije avērga 642, [e] ivintārj 723, iventārju 728, scrije tot ce are 762, iventārj 784, iventārj 791, [s] făc ipitropiē 812, ivintārj 823, cātragrāfjē 830, făc

(MORTII) VOR ÎNVIA „(LES MORTS) RESSUSCITERONT”
[2719]

POMANĂ „REPAS MORTUAIRE”
[2720]

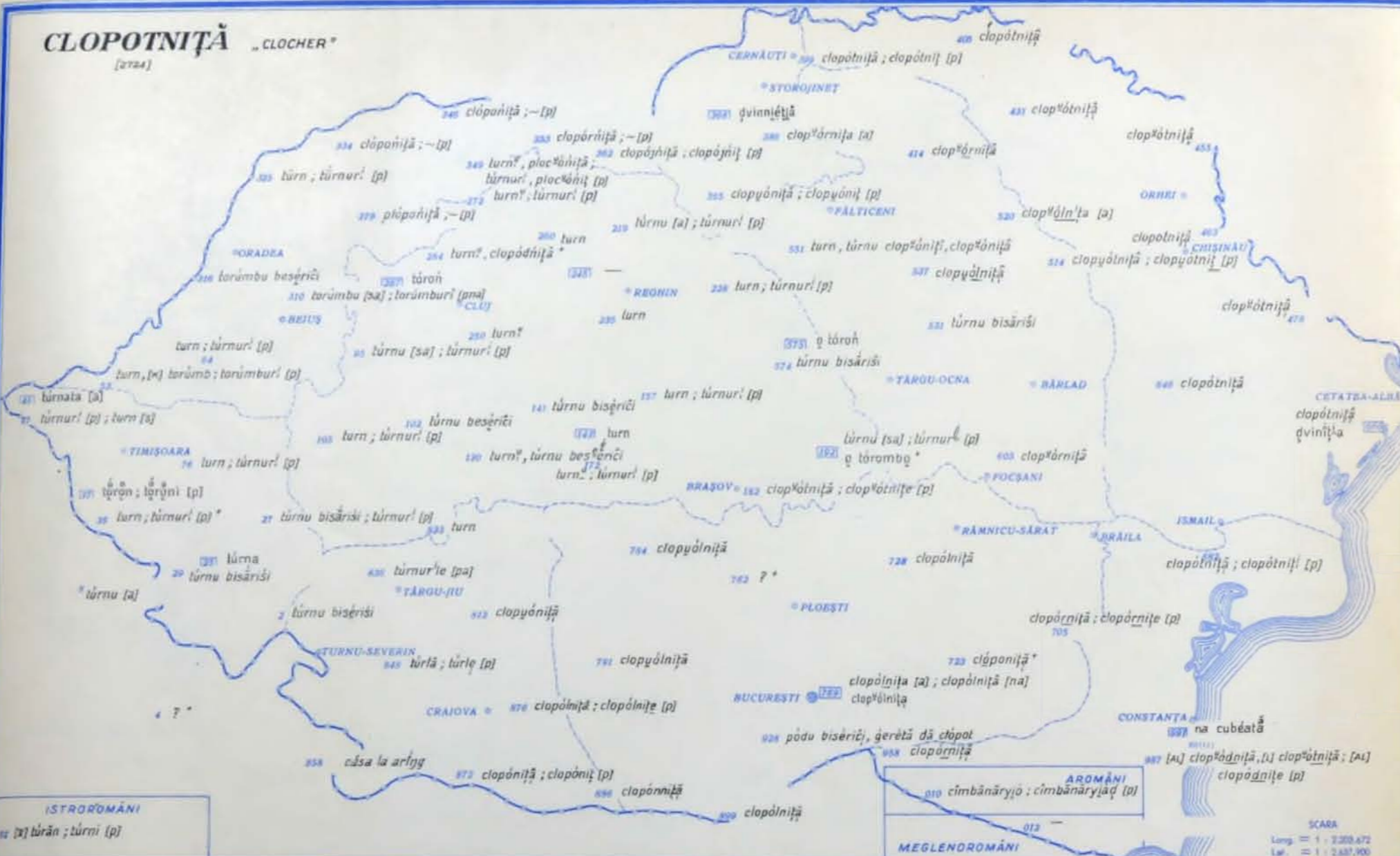

SCARA
Long = 1 : 2.200.072
Lat = 1 : 2.607.900

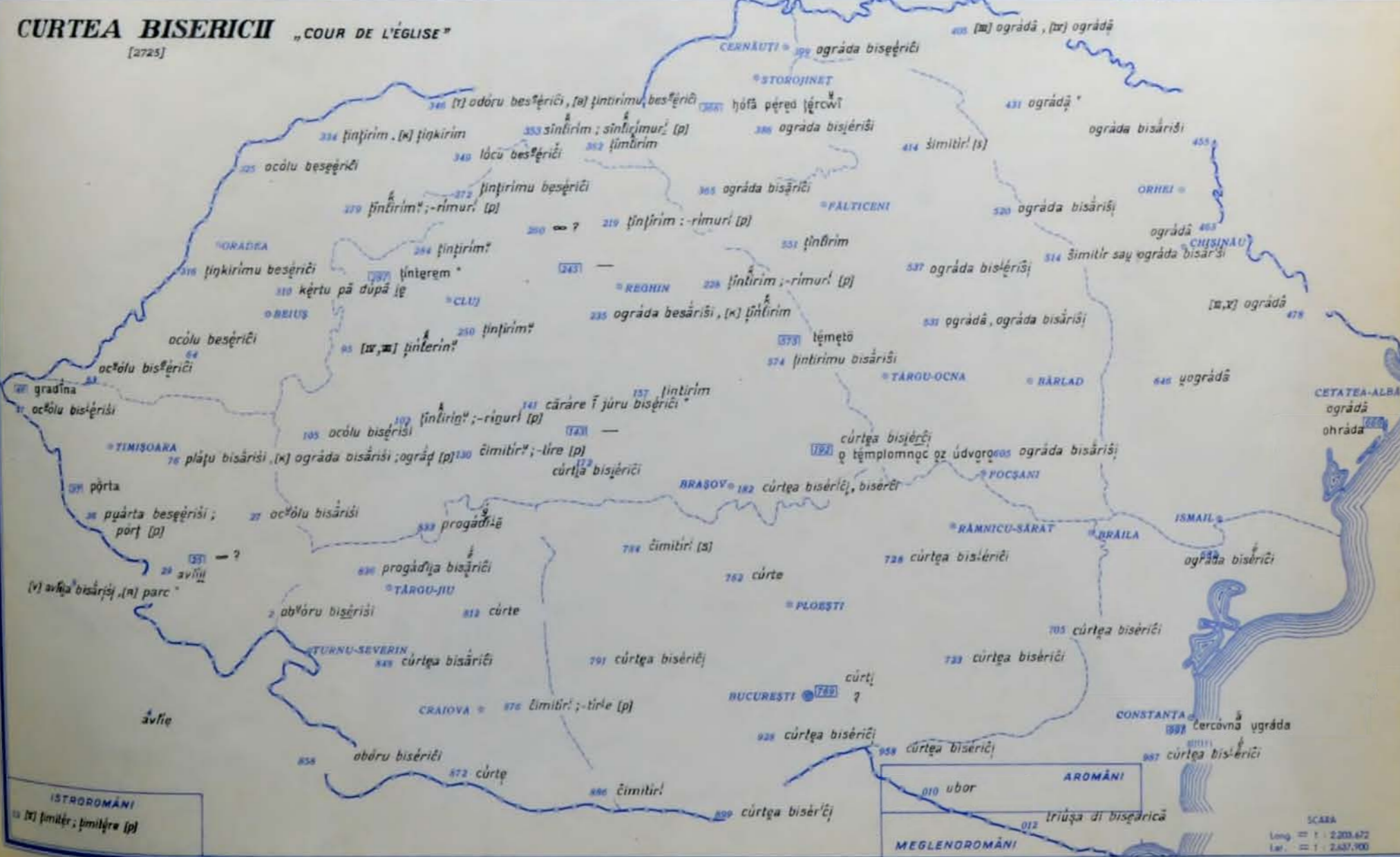
SCARA
Long = 1 : 2.200.072
Lat = 1 : 2.607.900

CLOPOTNIȚĂ „CLOCHER” [2724]

CURTEA BISERICII „COUR DE L'ÉGLISE” [2725]

[2724]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți, la biserică, partea aceea mai înaltă unde stau clopotele?

- 1. Nu este biserică în sat. Prin părțile locuite de Români, ale Sărbiei orientale, abia este câte o biserică la zece sate.
2. scama dă zvâcnă "achela pe care stau clopotele".
3. "În turn".
4. "Clopotniță se numește, dacă e sepa rată de biserică".
5. "E de lemn, lângă biserică. Biserica mai are și turnuri turle; turna biserică".
6. La Valea-Lungă este o clopotniță de lemn foarte joasă, căreia nu știe subiectul cum i se zice.

[2725]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți locul îngrădit dimprejurul bisericii?

- 1. De câțiva ani a fost amenajat un parc în jurul bisericii.
2. Curtea bisericii e foarte mică.
3. g nem mârșă sâ pedit "acesta însă nu este un cuvânt ungurească".
4. Î ogradă la biserică.

M N

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CE OBICEIURI DEOSEBITE AVEȚI LA ÎNMORMÂNTARE "RÉPONSE À LA QUESTION: QUELLES COUTUMES SPÉCIALES V A-T-IL CHEZ VOUS POUR LES ENTERREMENTS"

[2722]

I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

Nu s-a răspuns în punctele: 122, 260, 279. Pentru punctele în care s-a răspuns, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: [Volumul de texte, Nrul 2: OBICEIURI LA MORT] 2, lăsa băn la țel pră pjept; oc-ljéy grăpa cu lgmânărgă și muștr jeli în mînd, să nu să făcă mur'ôn, și bate un pirô în pjept să nu să făcă strigolô; de aceea li păzesc; se pune pe el o seceră; cucuruz fript, uoy fript, dușgă dă zobăhê și fir dă trandafir, să nu se făcă strigolô "În mână dreaptă" și pune o cruciță micuță dă sâră și-ljey pris ț je; cîn li băgă-g coptrădy li uoy cu dșpșrje și cu ljeoșcânjă țică să nu să făcă strigolôn [Volumul de texte, Nrul 27: OBICEIURI LA MORT] 27, li kicêsc "pe cei mort" jnu știe cum; pun rânj-ntro ujăgă d-ăfj mid și dja j-o pîn-j-n săcrih la mort [Volumul de texte, Nrul 29: OBICEIURI LA MORT] 29, pînê băn în mînd [la mort]; aruncă băn în grăpă: li răs-cumpără grăpa asc-o fost dltu-grăpă; li plăcșeșcă bîlja Hocu; bani în mână, li trebus "li vămî cînd muștrê sîffitê să djbă să nu fițe cu mîna gylăd [Volumul de texte, Nrul 36: OBICEIURI LA MORT] 36, li pune bani în buzunar și o bucată de colac mujât în pomână "mâncarea gătită pentru pomână" câteva flori [Volumul de texte, Nrul 47: OBICEIURI LA MORT] 47, "rudeniile aruncă bani în grăpă peste cei mort; ard un piron în loc și-l străpunge inima să nu se făcă strigolô, se pun bani și pe mînile mortului" 53, dă pîstă mort la prună sârăc, colăc of băn 64,

mijerglnd pã drum, lădê preyôtu stâre; dă pã ce a plecat cu mortul dela o stare, o femeie toarnă apă pe locul acela dintr'o oală nouă legată cu petec de pânză nouă, cu apă nouă, li pune un ban în mână "te, [Volumul de texte, Nrul 54: OBICEIURI LA MORT] 54, jfj-um, băn ac-og grăpă și pînê dnu a mînd rî-nul băgă-g coptrădy; daj la gramhijăș pîstă rî-mînt hâjîrê și colăc; să spîlă și pã crucê gramhijăși și cărg-o ajutăt acô la mort [Volumul de texte, Nrul 58: OBICEIURI LA MORT] 58, pînê o cruciță dă sâră și j-o pînim în mînd și-o capicică (ș-amú ũ Hêy) și-o luminărija-prindim în mînd [Volumul de texte, Nrul 58: OBICEIURI LA MORT] 58, li puș o capicică în mînd, mortului pînim pîn o pușmî cu caramideli și cu pleră [Volumul de texte, Nrul 58: OBICEIURI LA MORT] 58, "pun un leu în mână și o luminărică: tojăgu; peste grăpă dau de pomână ogârnă, o oale; un țol, un căpătj "47, pînî tojăg lângă mort "o lumânare lungă făcută colac"; pînî și-um plăc acolo - um băn "într'o cruce făcută din lumânare; i-o pune în mână" 54, li mîndîni lădêrî dila prăg ț ogrăd, și plăc-mă; dă la njămuri, di pomână, hâjîrê soș-crô-șj și pârâli "mortului în mână"; și dă sâră di pomână: un așternut și-o pjernă cînd li scoate și dșpșj [Volumul de texte, Nrul 58: OBICEIURI LA MORT] 58, "li pune lei în mână și sub haină, și așvârli și în gno-pă; cînd e în grăpă, uou jâră și țj freacô mîna cu jârănjă-aruncă pe mort" 219, plînj-șj pîpa jêrtăș-șîhê, daj pîstê săcrij nîștê colăc-șj dē jêrtăș-șîhê 228, "un ban în mână și lumânare de ceară"; se dă întorsură "mâncarea la întorcerea din cimitir"; să cîntă pîpîza (-un colac mic); cîntă cîntari "228. [Volumul de texte, Nrul 280: OBICEIURI LA MORT] 280, la-mort li pînê-m, mînd uoy-cușj bē grly și-um, băn și luminînd; li mîrîndă mortului; pînê pã sâlăș [sic: sicriu] bân la pîpă 272, fac acasă prindut 224, li bă-gă um, paljdy "bâj" și c-om bănd și c-o lumînd li coptrădy, în brîcșă; și jîergură pîstă brînci [Volumul de texte, Nrul 310: OBICEIURI LA MORT] 310, mai demult o făcînt um, paljdy "bâj" dă nujdy și i-o crepăt și-o băgăt êncă grîjâr-țj și i-o pusu-m mînd la mort 316, dē pun căt-un băn în mînd, să să plășc-acole, și-um, plie dē luminîndjă pun în mînd 325, dē pînê uoy grîjârî în mînd și-og colac; hâjîrê și-om bulgărj dē jâră și-l arîncă-g, grăpă 334, li pun vorê grîjârî, ũ Hêy ar, oaj, în mînd; jîcê cã să plătjăscă vîmîlîrê 346, o cruciță dē sâră ș-om băn "i se dă mortului în mână" 349, făcă socolîța colăc și șjêrbe și dă la sârăc, li pînê călê um Hêy ar, oaj și crucă dē sâră în mînd 353, li pune pã lăjă; li făcă sâlășu "sicriu"; li cîntă pînăru prêcșăf; jîcêșm noj cã mîre mortu bîrê-o ujăgă cu horlică și pînê luminînd la jē și-um zoiac-pun pîr-pârî, și-apă [în hîmuri] dē jîergârju acăla și pîpa cîntă pînăru prêcșăf; [pe urmă li trec în jurul membrilor familiei] 366, fac o cruciță dē sâră și pun ũ Hêy li crucița țjē și-o pun în mînd; fac străj și dșu cu stră-maturî nișgrj, li cruciță 368, "se pune mortului în mână o lumânare și o cruciță de ceară" 386, "se aruncă niște lei în grăpă; se plăștețe locul" 399, "se pune în mână un țervei și o batistă; în buzunar, bani și co-

[2728]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți ace- lula care cântă cu prețul în biserică și e plătit pentru aceasta cu o leafă obicinuită?
1. 47. cîntăreț [p]; nepătrîțit; cântor; plă- tit *

[2730]

I. Întrebare indirectă: Ce ziceți că fa- ce prețul când umbliă prin biserică și sculură ceva, din care iese fum, spre icoane și credincioși?
1. 95. țamîie [p] * țămîie *

MN

[CONTINUARE DE PE PAGINA PRECEDENTĂ]

săptămîni li pune cruce * 991, li pune cî- țu-un ban la deștu-a-al drept; li face țreț yodîniri pe drumu biseriei și dă cu ban- de-a-zvîrlia cînd yodînigște yodînigșe, să ajibă pe lîmpînîntă [V volumul de texte, Nr. 812: OBICEIURI LA MORT] 812, [V volumul de texte, Nrul 835: OBICEIURI LA MORT] 835, un ban întru cruce de ceasă se pune în mîna mortu- lui * 836, [V volumul de texte, Nrul 846: OBICE- IURI LA MORT] 846, — 850, li țegău um-ban la deștu, țică să ajibă de țelluțală pe drum; li înțăpă cu un țegău-a-m burtă să nu să fă- că țraiguț [V volumul de texte, Nrul 872: OBICE- IURI LA MORT] 872, i să dă țuiale dă pomînă; se pune batistă și un ban în mînă * 876, li țegău cu um-ban la mîna dregăptă la deștu mic; la brău, într'o batistă, li pun s-o lei 986, țegău um-ban dă deștu; țite că să plăteșcă că la vîm! 899, li pune o pară dă doj țran; o gaurăște ț-o atîrnă dă deștu-al mic; cînd li duțe la țragăpă li maj aruțcă țologăni-a- căle-n țran; țică țlegăcă să ajibă dă țelluțală 928, mortului li pune o țtergăr dă țreț; li țlîțe țm-țerț și ț atîrnă țină țlîș; ț-o ba- listă ț pun-m-țepuț; și o mînă dă bân! țâr- ță ț bagă-țin [V volumul de texte, Nrul 938: OBICEIURI LA MORT] 938, cînd dă de pomînă, o vîlă, o țaje țay țacă țevă, o țrețe țeste mormînt 987. D: ? 02, 010, 012.

chilul * 71, s-o țlîțe „averea” 83, moșținêsc 64, cîpătă țărțe dîm cutăre av țere 76, țx, 82] moșținêștî 96, țpărțe țămîie țlîțe cu- țăre și cutăre av țere 100, o moșținêsc 100, moștenesc 130, țy av țere 141, țē țre mîr- tu să să-țmpărțescă 157, dela dînkumîny, țm 172, moștenesc 182, țg-a țămîș moștenire, s-o-țmpărțî la țămîmuri av țere 219, [a] am țerețl 228, ț-o țămîș av țere mîlîă 235, țlîy țămîie țlîțe 280, moșținêsc dîpă țlî 280, moșținêștî 272, moșținêsc 278, moștenesc 284, [a] moșținêștî 310, cîpătă țărțe 316, țr le țămîie vobînu 325, moșținêsc 334, moș- ținêsc 346, moștenesc 349, moștenesc 350, ț-o țămîș țlîa țăta țuj moșțit 365, moș- ținêsc 366, moșținêștî 386, o țămîș dîla țăr- țlî țlîa 399, [ln] av țere 405, moșținêsc 410, țo țtat ț av țere ță țlîni s-o țst, țlîpînîsc 449, moșținêsc av țere țăr țe țămîș 463, ț-o țămîș dîla țăta 478, moștenesc av țere 534, moșținêștî 580, moștenesc 581, o apucăt o moșteniri 587, moșținêștî 581, moșținêsc 587, moșținêsc dî-ț-ac 601, moșținêsc 646, li țămîni av țere 686, av țere a țămîș, a țămîș a țămîș țră 682, moștenêște [a] țos, moștenê- țlî [a] țră, [a] moștenêștî 728, [a] moștenesc 762, [a] moștenêștî [a] 768, [a] moștenesc 784, moștenesc 791, [a] moștenesc 812, țm- țpărț 833, moștenesc 836, moștenesc [a] 846, moștenêște 886, moștenesc 899, moștenesc [i] 928, [a] moștenêște 938, moștenesc 987. D: ? 02, 010, 012.

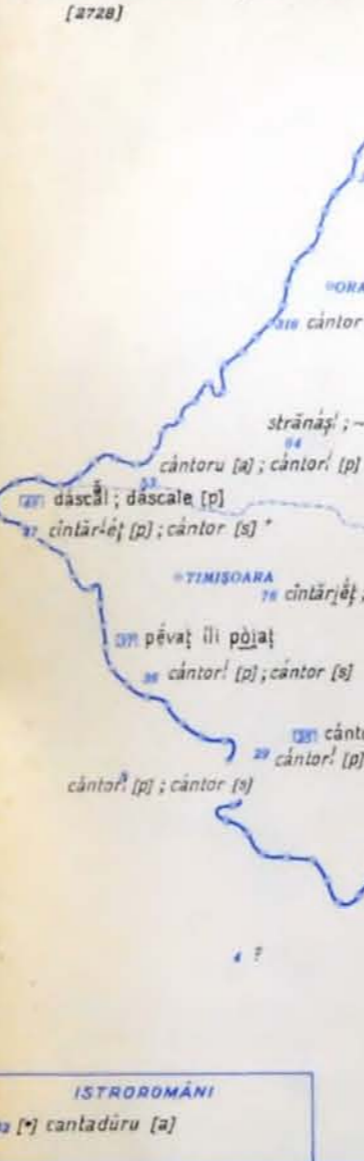
FIE-IERȚAT TATA, FIE-IERȚATĂ MAMA

„FEU MON PÈRE, FEUEMA MÈRE” [2718]

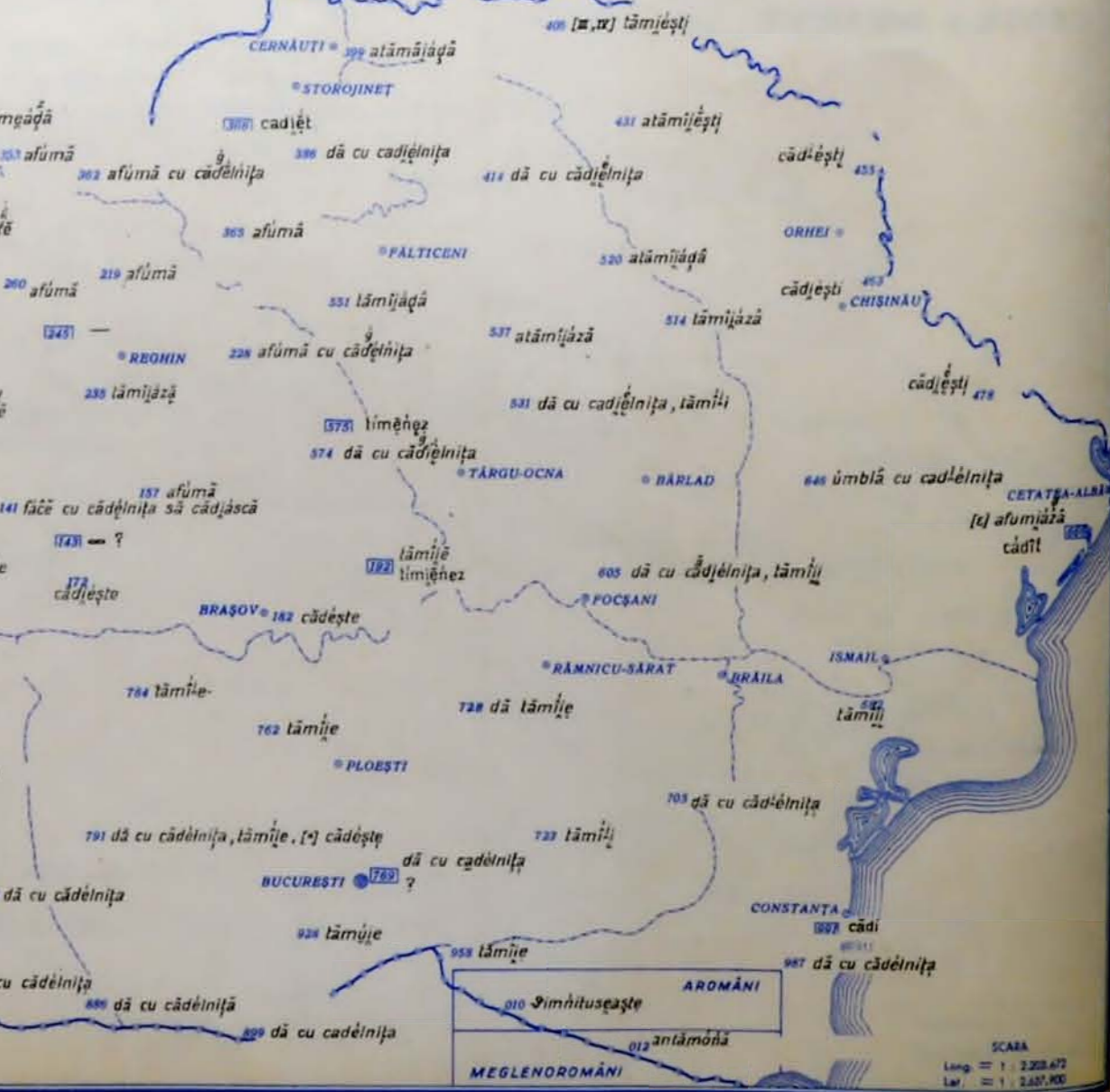
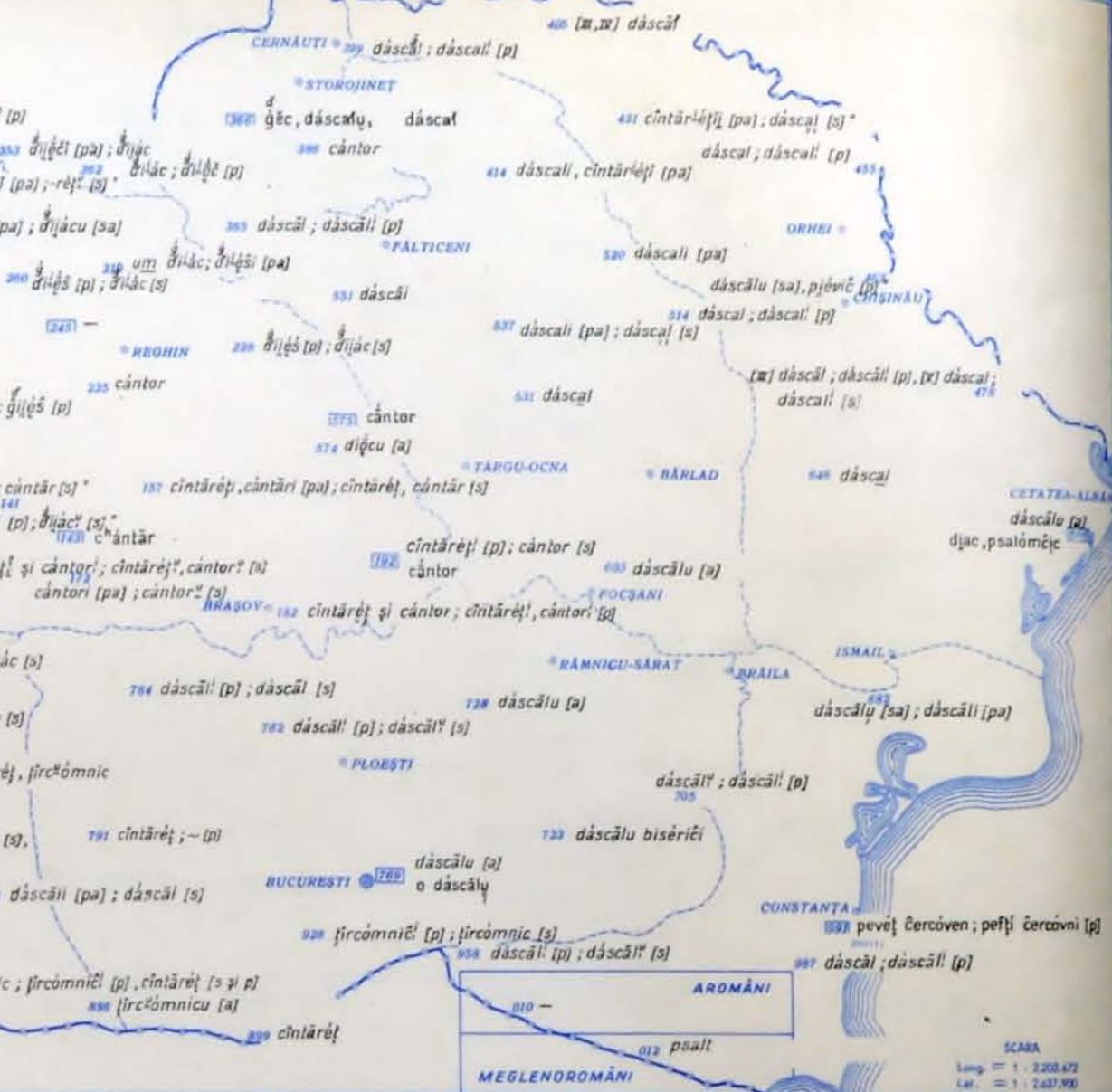
I. Întrebare indirectă: Când pomeniți pe țatăl și pe mama D-voastră morți, cum zi- ceți?
1. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: dumnizăy sâ-l țercă pî țăta, că țlî țășă așă ț-așă; dumnizăy s-o țercă pî mîma, țăta mîy, țărăcu; mîma mîe, țăr- țăca 4, țierțat țăta; țierțată mîma 8, țăta mîy, mîma mîe sâ țlîe țertăy 27, țăta, dumnizăy sâ-l țercă; mîma, dumnizăy s-o țercă țertăy 29, țierțat țăta; țierțată mîma 30, țierțat țăta, dumnizăy, sâ-l odînhăscă; mî- ma țierțată 47, țăta țierțat, mîma țierțată 55, țierțat țăta; țierțată mîma 44, țucă-mjo „unchiul meu” țierțat; mătîy-ț-mja țierțată 76, țăta, dumnizăy sâ-l țercă; mîma, dumnizăy s-o țercă 95, țăta țlîe țertăy și hođînîț; țierțată mîma și hođînîț 102, țierțat țăta moy; țierțată mîma mîa 105, țlîtu, [n] țlîtu țătmîny țierțat 130, țăta-țey, țgmne hođinêște-l, țgm- ne țăr țlî-ț păcățele 141, țărăca mîma; țăr- țăcu țlîț; țierțat țlîț; țierțată mîma 157, țlîe țertăy țăta-mîa; țlîe țertăy mîma 172, țăta, dumnizăy sâ-l țercă; mîma, dumno- zăy s-o odînhăscă 182, țlîtu țăta, dumno- zăy sâ-l țercă; țlîtu mîma, dumnozăy s-o țercă țertăy; mîma, dumnozăy s-o țercă țertăy; mîma țierțat 250, țărăcu țăta, mîma țărăca 280, țăta, dumnoză-l țercă; mîma, țlîe țum-

nêz 278, țierțat țăta; țierțată mîma 279, țlîe țertăy țăta-mîny; țlîe țertăy mî- ma 284, țăta țierțat; mîma țierțat; țum- nêzăy sîntu pî țăta mîny 325, țlîe țertăy țlîtu mîny; țlîe țertăy mătîy țm 334, țăta [a] țierțat; mîma [a] țierțată 346, țlîe țertăy țăta; țlîe țertăy mîma 349, țierțat, [a] țlîe țertăy țăta; sî țertăy mîma 382, țlîtu țăta, dumno- ză-l țlîe; țlîe; țlîe mîma, dumnozăy s-o țercă 382, dumnozăy s-o țercă țertăy; țlîe; țlîe țărăca mîma 386, dumnozăy sâ-l țercă; s-o țercă 399, dumnozăy sâ-l țercă pî țăta; dumnozăy s-o țercă țertăy pî mîma 463, țărăcu, țlîtu țăta, cî țlîy; țărăca mîma, dũșă dî vîlă ță 478, țătu-țey, dumnozăy sâ-l țercă 514, țăta, dumnozăy s-o țercă 520, țlîtu țăta; țlîe țlîe mîma 531, țăta, dumnozăy sâ-l țercă; mî- ma, dumnozăy s-o țercă 537, țlîtu țăta-țey, țlîe mîma 551, mîma, dumnozăy s-o țercă; țlîe mîma 551, mîma, dumnozăy s-o țercă 551, țlîtu țăta-țey, țlîe țătmîny s-o țercă; țlîe țertăy țlîa 576, țlîtu țăta; țlîe mîma 605, dumnozăy s-o țercă pî mîma; dumnozăy sâ-l țercă 646, dumno- zăy sâ-l țercă 646, dumnozăy sâ-l țercă pî țăta; dumnozăy s-o țercă țertăy; țlîe țertăy țlîa 678, țlîtu țăta; țlîe mîma 728, țlîtu țăta rā- țosātu; rāposātu mîma 728, țlîtu țăta rā- țosātu; rāposātu dā mîmā 752, țlîtu rā- țosātu, țărăcu 769, țăta 784, țlîtu țăta, țărăcu; țlîtu mîma, țărăca, dumnozăy s-o țercă 791, țlîtu țăta, dumnozăy sâ-l țercă; țlîe țertăy; mîma țertăy 833, dumnozăy sâ-l țercă pe țăta; dumnozăy s-o țercă pe mî- ma 836, sâ țierțat țăta cā nē-vā țā țācă verbîm țăra de mort țlîem; sâ țle țng- ā țărăt; țlîem sâ nŭ-l vîșăm țnyțlîa 846, mîma 872, țăta; mîma 876, țlîtu mîma; țlîtu țăta, țărăcu 886, țărăcu țlî-ț-mj; țăr- țăca mîma 899, țlîtu țăta, dumnozăy sâ-l țercă, sâ mîe țng-ā-țerăt; țlîtu mîma, dumnozăy s-o țercă, sâ mîe țng-ā-țerăt 928, rāposātu, țlîtu țăta, dumnozăy sâ-l țercă; țlîe țertăy mîma, dumnozăy s-o țercă 955, țlîtu țăta, dumnozăy sâ-l țercă; țlîe țertăy mîma 987, țlîtu de țăta țărăcu dumnozăy sâ-l țercă, țlîe de mîma țărăca 858. D: ? 02, dumnoză sâ-l țertă 010, dumno- ză-l țertă 012.

CANTOR „CHANTRE”

(PREȚUL) CĂDEȘTE „(LE PRÊTRE) ENCENSE”

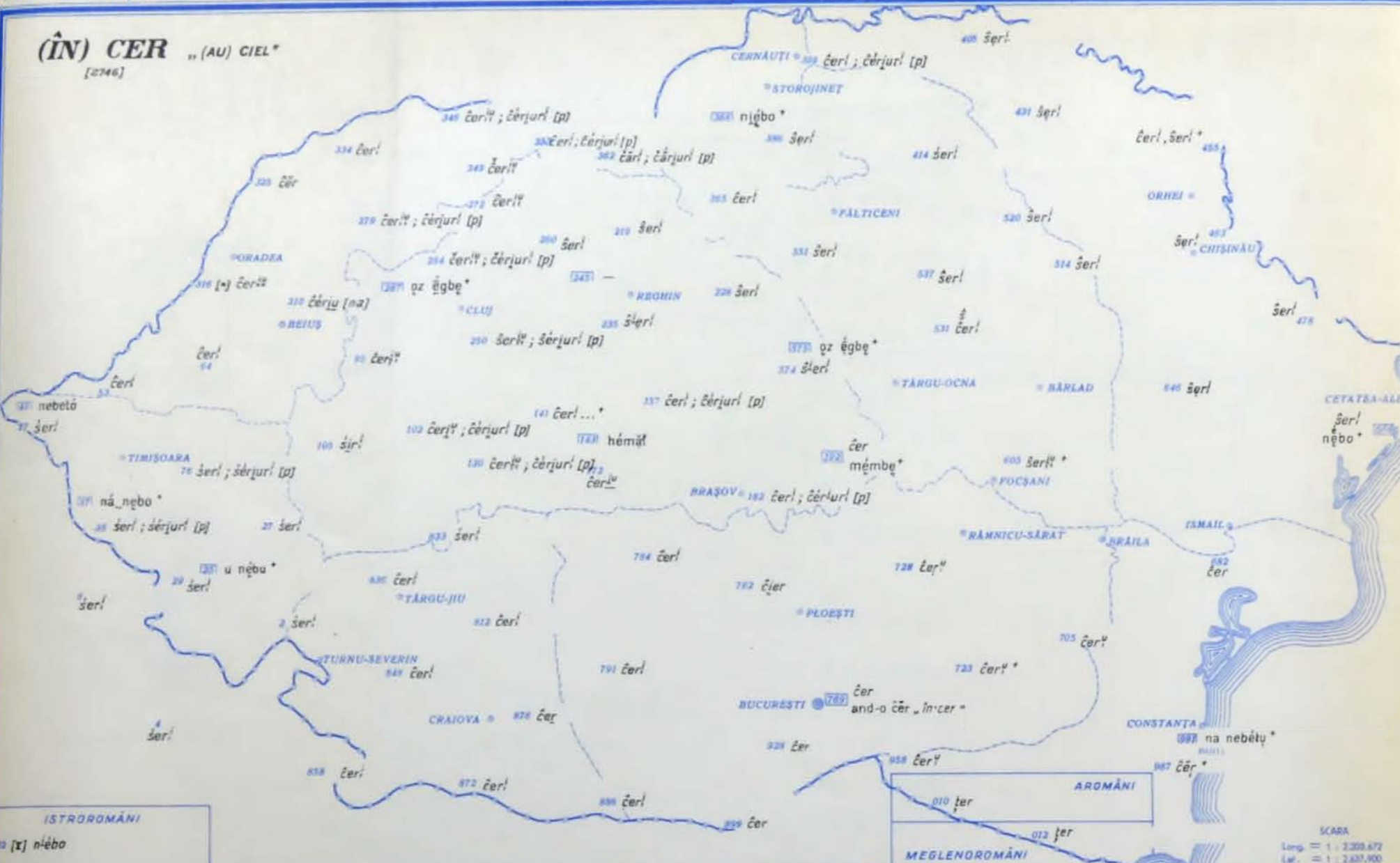
SCARA 1 : 250.000

SCARA 1 : 250.000

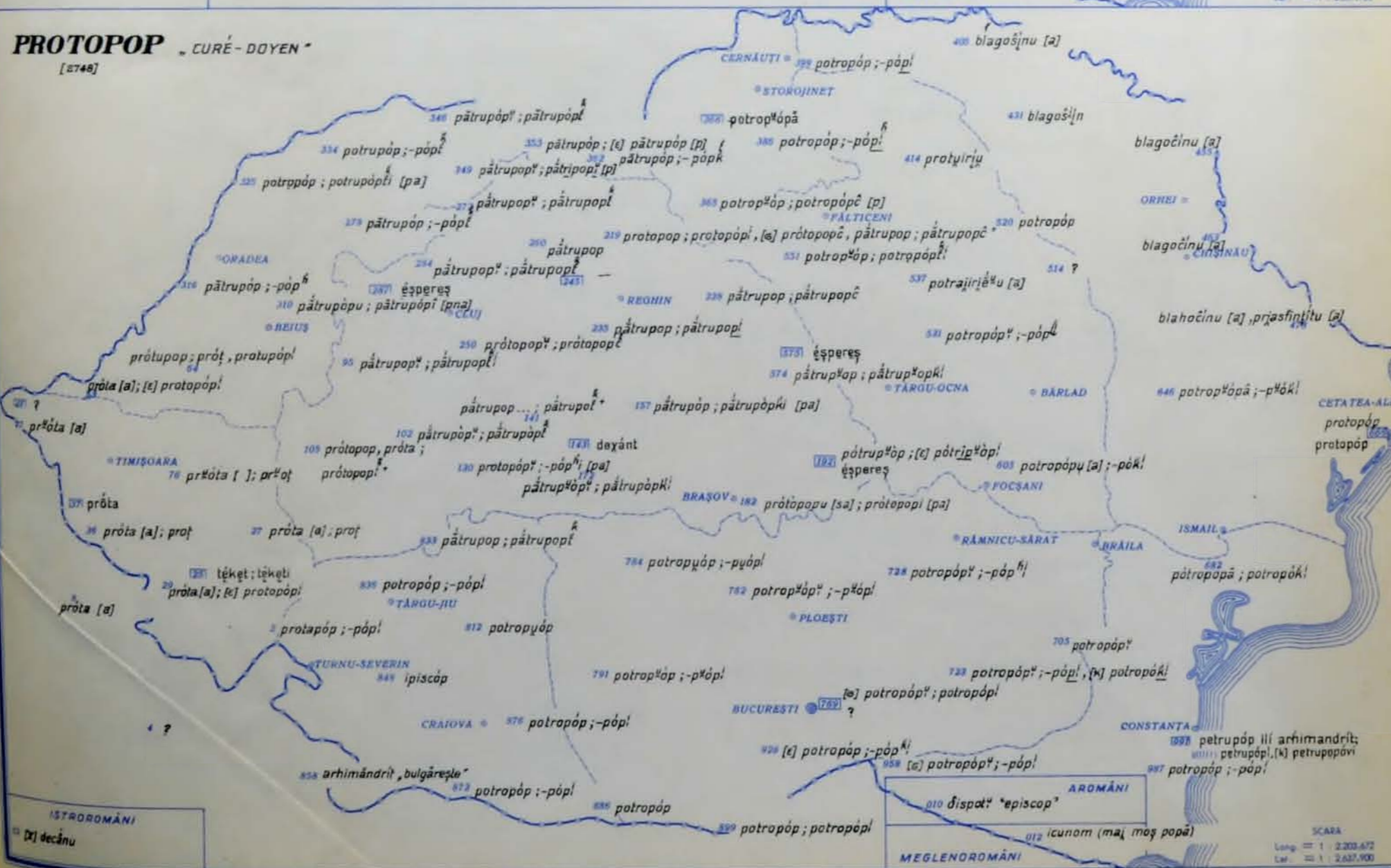

(ÎN) CER [2746]

PROTOPOP [2748]

[2746] I. Întrebare indirectă: Arătând în sus, întrebăm: Unde este Dumnezeu? II. [231]. *In cer. [237]. *In cer? [240]. *Cerul? 141. După cuvântul ceri, subiectul a mai pronunțat câteva cuvinte pe care nu le-am notat. Cuvântul ceri, nefiind final, a pierdut pe acei y finali, care apare numai la finala absolută. [292]. *In cer? [287]. *In cer? [260]. u nigbi *In cer? 455. *ceri zice preotul în biserică. [275]. *In cer? 605. sūsū-șeri. [280]. na nbiot *In cer? 723. le sūsū-n cer. 988. sūsū-n cer. 987. sus în cer. [297]. *In cer?

[2748] I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți preotului aceluia care e mai mare peste mai mulți preoți, dar e mai mic decât episcopul? II. 105. Pentru prōta, subiectul nu știe să formeze pluralul. 141. După pătrup, subiectul a pronunțat mai multe cuvinte, reprezentate pe hartă prin puncte. 219. gōmeri care nu știu așă cărle *a-acea zic *pātrup; pātrupōc.

CLOPOTAR "SONNEUR DE CLOCHES" [2755] I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți aceluia care trage clopotele la biserică? II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: clopotar. S'a mai răspuns: CRĂSNIC 2.27.47.95. 839, DASCAL 605.728.784.876, RĂT 228.324.346, STOROU 431.455.646, CĂNTĂREȚ 791.872.899, SFĂT 250.316, PALIMĂRI 365.386, OMUL CARE TRAGE CLOPOTUL 769.836, PARACLISIER 848.987.310-84. cristănușu 29, criznicu; criznic [p] 64, palamări 399, cristifac 314, dăscăluș bājdu luș 520, clopătar[u] 585, străjăru biserică 466, lăsarū biserică 882, clopōjar 723, careva dintre credincioși 782, um bājāt 812, [tr-cōmunicu] 865, rimlin *un om oarecare 928, sluga biserică 988. S'au dat două răspunsuri: cristănușu, criznic s, clopotari [s] și elisier [s] 182, horogozău, [n] stăluțușu, stăroju, stăroștelu [a] *epitropul 405, stăroju biserică, clopotăru 476. Nu s'a răspuns în punctele 192.705.

CRIȘTELNIȚĂ "FONTS BAPTISMAUX" [2752] I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți vasului aceluia din biserică în care se batează copiii? II. Nu s'a știut răspunde în punctele 4.36. 59.64.109.130.219.260.272.279.284.316.334.359. 362. Din punctele în care s'a răspuns, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: ō lāvūr *un lignian 2, unde batează copiii, unde batează, o căldărie de pământ ar, o māsă dă plātă 29, = (Intr-șu dideși) *farfurie 47, = (Idcu dă boțăzāt) 78, = ([x] moașă îl ține în brațe; pūni apă pi jel 3-asupra preotul; [x] îl ține-m brăți moașă, bāgă apă 3-a-supra pi dīst, preotul) 95, ō lāvūr *un lignian (la pōpa acă-să) 102, = se batează acasă la pōpa 141, căldărūșă 187, = (l botăzā acasă la pārintē) 172, căldărga unde batează copiii 182, căldărūșă 192, = (l țernă apă-g-cap, țernă agăzma) 228, = (numai li stroapește) 255, = se batează la preot acasă 750, = (nu-ma-l ud-ăgă pā capu, dīm-bildu) 310, = în casă la preot 755, = (acasă la pōpa) 766, = li batează acasă 769, = (acasă la preot) 785, = (la preot acasă) 786, = (acasă la preotul 789, [x] cristielniță 405, cristielniță 414, cristielniță 431, cristielniță 455, cristielniță 463, cristielniță 476, cristielniță 514, cristielniță 520, [s] crismic, crismic, [m] cristielniță [s], [e] cristielnic [s] 591, cristielniță 597, cristielniță 597, = (nu-l bōgă-șpă; ple minurilte nānșt-să) 574, cristielniță 608, cristielniță 646, cristielniță 666, [m] cristielniță 682, cazānt 709, cazānu

CROUCE "CROIX" [2750] I. Întrebare directă: Cum îi ziceți pe aici la cruce? II. S'a răspuns pretutindeni: cruce. Alături de singularul cruce, s'a obținut și forma de plural, cruci, în punctele: 36.59.64.74.102. 130.157.172.182.219.228.250.260.272.279.319.334. 346.359.362.399.682.705.848.876. D: [x] crij; crije [p] 02, cruce 010, cruj 012. M: [ung] krest 192, cūruč, (românește se zice: cruce) 287, p krest 275.

CLOPOTAR "SONNEUR DE CLOCHES" [2755] I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți aceluia care trage clopotele la biserică? II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: clopotar. S'a mai răspuns: CRĂSNIC 2.27.47.95. 839, DASCAL 605.728.784.876, RĂT 228.324.346, STOROU 431.455.646, CĂNTĂREȚ 791.872.899, SFĂT 250.316, PALIMĂRI 365.386, OMUL CARE TRAGE CLOPOTUL 769.836, PARACLISIER 848.987.310-84. cristănușu 29, criznicu; criznic [p] 64, palamări 399, cristifac 314, dăscăluș bājdu luș 520, clopătar[u] 585, străjăru biserică 466, lăsarū biserică 882, clopōjar 723, careva dintre credincioși 782, um bājāt 812, [tr-cōmunicu] 865, rimlin *un om oarecare 928, sluga biserică 988. S'au dat două răspunsuri: cristănușu, criznic s, clopotari [s] și elisier [s] 182, horogozău, [n] stăluțușu, stăroju, stăroștelu [a] *epitropul 405, stăroju biserică, clopotăru 476. Nu s'a răspuns în punctele 192.705.

CRIȘTELNIȚĂ "FONTS BAPTISMAUX" [2752] I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți vasului aceluia din biserică în care se batează copiii? II. Nu s'a știut răspunde în punctele 4.36. 59.64.109.130.219.260.272.279.284.316.334.359. 362. Din punctele în care s'a răspuns, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: ō lāvūr *un lignian 2, unde batează copiii, unde batează, o căldărie de pământ ar, o māsă dă plātă 29, = (Intr-șu dideși) *farfurie 47, = (Idcu dă boțăzāt) 78, = ([x] moașă îl ține în brațe; pūni apă pi jel 3-asupra preotul; [x] îl ține-m brăți moașă, bāgă apă 3-a-supra pi dīst, preotul) 95, ō lāvūr *un lignian (la pōpa acă-să) 102, = se batează acasă la pōpa 141, căldărūșă 187, = (l botăzā acasă la pārintē) 172, căldărga unde batează copiii 182, căldărūșă 192, = (l țernă apă-g-cap, țernă agăzma) 228, = (numai li stroapește) 255, = se batează la preot acasă 750, = (nu-ma-l ud-ăgă pā capu, dīm-bildu) 310, = în casă la preot 755, = (acasă la pōpa) 766, = li batează acasă 769, = (acasă la preot) 785, = (la preot acasă) 786, = (acasă la preotul 789, [x] cristielniță 405, cristielniță 414, cristielniță 431, cristielniță 455, cristielniță 463, cristielniță 476, cristielniță 514, cristielniță 520, [s] crismic, crismic, [m] cristielniță [s], [e] cristielnic [s] 591, cristielniță 597, cristielniță 597, = (nu-l bōgă-șpă; ple minurilte nānșt-să) 574, cristielniță 608, cristielniță 646, cristielniță 666, [m] cristielniță 682, cazānt 709, cazānu

CROUCE "CROIX" [2750] I. Întrebare directă: Cum îi ziceți pe aici la cruce? II. S'a răspuns pretutindeni: cruce. Alături de singularul cruce, s'a obținut și forma de plural, cruci, în punctele: 36.59.64.74.102. 130.157.172.182.219.228.250.260.272.279.319.334. 346.359.362.399.682.705.848.876. D: [x] crij; crije [p] 02, cruce 010, cruj 012. M: [ung] krest 192, cūruč, (românește se zice: cruce) 287, p krest 275.

CLOPOTAR "SONNEUR DE CLOCHES" [2755] I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți aceluia care trage clopotele la biserică? II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: clopotar. S'a mai răspuns: CRĂSNIC 2.27.47.95. 839, DASCAL 605.728.784.876, RĂT 228.324.346, STOROU 431.455.646, CĂNTĂREȚ 791.872.899, SFĂT 250.316, PALIMĂRI 365.386, OMUL CARE TRAGE CLOPOTUL 769.836, PARACLISIER 848.987.310-84. cristănușu 29, criznicu; criznic [p] 64, palamări 399, cristifac 314, dăscăluș bājdu luș 520, clopătar[u] 585, străjăru biserică 466, lăsarū biserică 882, clopōjar 723, careva dintre credincioși 782, um bājāt 812, [tr-cōmunicu] 865, rimlin *un om oarecare 928, sluga biserică 988. S'au dat două răspunsuri: cristănușu, criznic s, clopotari [s] și elisier [s] 182, horogozău, [n] stăluțușu, stăroju, stăroștelu [a] *epitropul 405, stăroju biserică, clopotăru 476. Nu s'a răspuns în punctele 192.705.

CRIȘTELNIȚĂ "FONTS BAPTISMAUX" [2752] I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți vasului aceluia din biserică în care se batează copiii? II. Nu s'a știut răspunde în punctele 4.36. 59.64.109.130.219.260.272.279.284.316.334.359. 362. Din punctele în care s'a răspuns, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: ō lāvūr *un lignian 2, unde batează copiii, unde batează, o căldărie de pământ ar, o māsă dă plātă 29, = (Intr-șu dideși) *farfurie 47, = (Idcu dă boțăzāt) 78, = ([x] moașă îl ține în brațe; pūni apă pi jel 3-asupra preotul; [x] îl ține-m brăți moașă, bāgă apă 3-a-supra pi dīst, preotul) 95, ō lāvūr *un lignian (la pōpa acă-să) 102, = se batează acasă la pōpa 141, căldărūșă 187, = (l botăzā acasă la pārintē) 172, căldărga unde batează copiii 182, căldărūșă 192, = (l țernă apă-g-cap, țernă agăzma) 228, = (numai li stroapește) 255, = se batează la preot acasă 750, = (nu-ma-l ud-ăgă pā capu, dīm-bildu) 310, = în casă la preot 755, = (acasă la pōpa) 766, = li batează acasă 769, = (acasă la preot) 785, = (la preot acasă) 786, = (acasă la preotul 789, [x] cristielniță 405, cristielniță 414, cristielniță 431, cristielniță 455, cristielniță 463, cristielniță 476, cristielniță 514, cristielniță 520, [s] crismic, crismic, [m] cristielniță [s], [e] cristielnic [s] 591, cristielniță 597, cristielniță 597, = (nu-l bōgă-șpă; ple minurilte nānșt-să) 574, cristielniță 608, cristielniță 646, cristielniță 666, [m] cristielniță 682, cazānt 709, cazānu

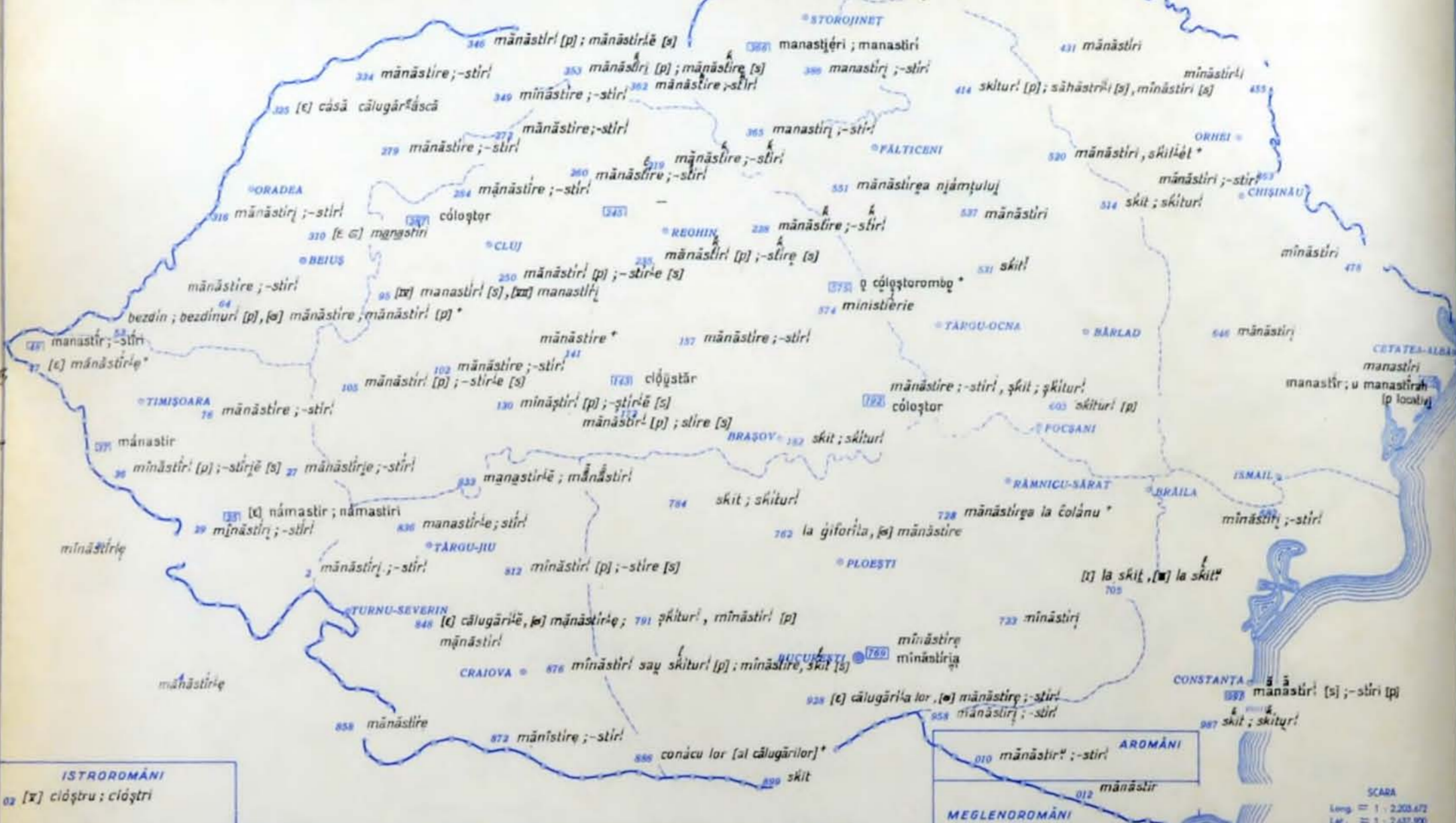
[2752]

I. Întrebare indirectă: Cum se cheamă locașul unde stau călugării sau călugărițele? (Au acolo și o bisericuță).

CRISTÓS 8.47.59.64.216, ISUS CRISTÓS 279. 334.349, ISUS CRISTÓS 359.405.430, ISUS CRISTÓS 105.280, ISUS CRISTÓS 197, ISUS CRISTÓS 255, ISUS CRISTÓS 344, SFÎNTU CRISTÓS 520, ISUS CRISTÓS 648, ISUS CRISTÓS 839. S'au dat două forme: ISUS CRISTÓS, ISUS CRISTÓS, ISUS CRISTÓS, DŌMNU CRISTÓS, DŌMNU CRISTÓS, ISUS CRISTÓS, ISUS CRISTÓS 537. Nu s'a răspuns în punctul 4.

[rut] măter bōjfa a g[e]pā mărija 306, d'eva marila 344. [sâr]b] sveŭta marija 28, mājca bōjja 37. [bulg] bla[ŭ]jna gōspa 48, svitā marij 991. [sās] ? 168. - 245. [ŭg] - 769.

MĂNĂSTIRE „MONASTÈRE” [2752]

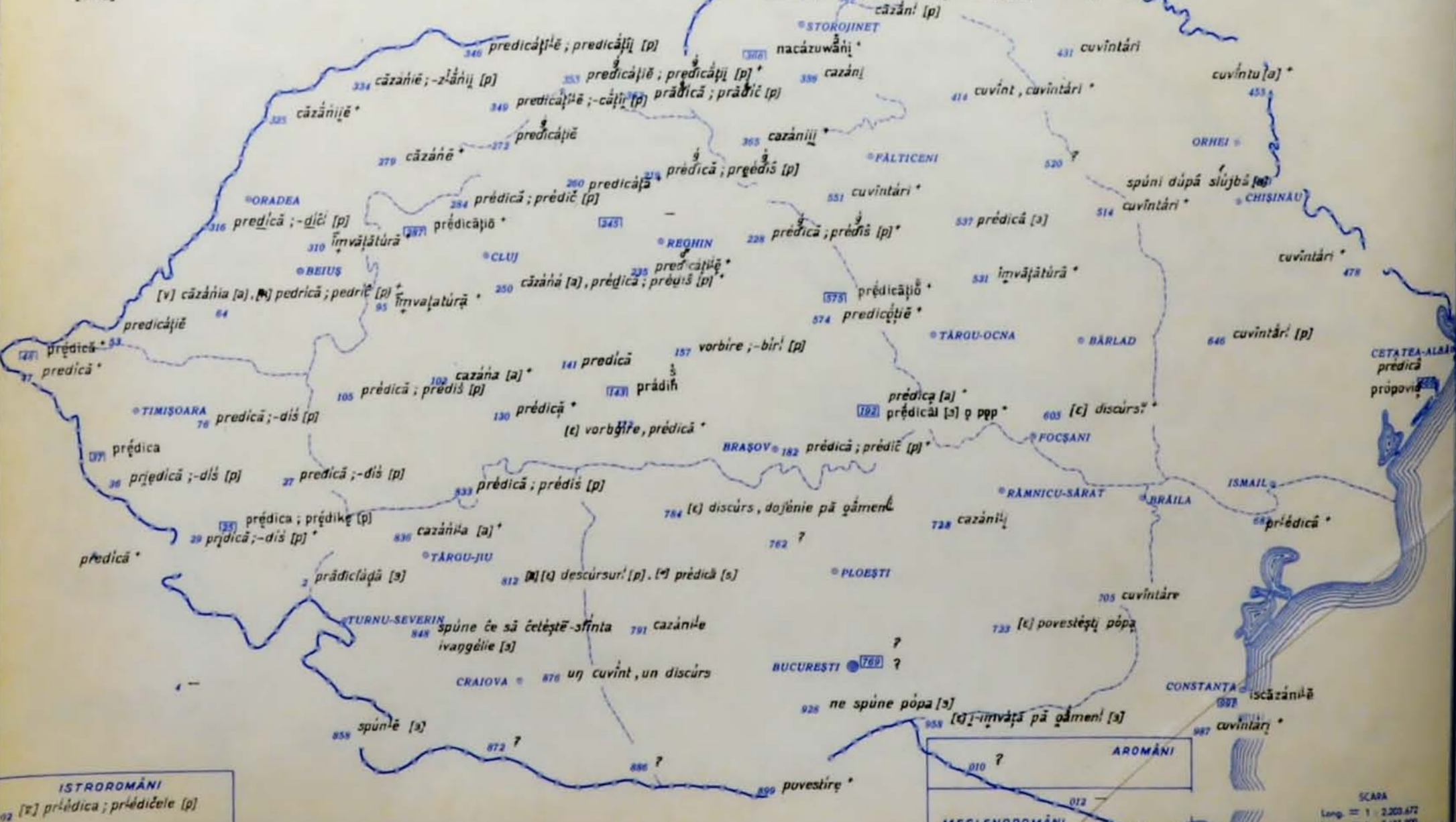
[2762]

I. Întrebare indirectă: Cum și ziceți la cuvântarea aceea ce v'o ține preotul la sfârșitul slujbei?

FECIOARA MARIA „LA SAINTE VIERGE” [2740]

[rut] mājter bōjfa a g[e]pā mărija 306, d'eva marila 344. [sâr]b] sveŭta marija 28, mājca bōjja 37. [bulg] bla[ŭ]jna gōspa 48, svitā marij 991. [sās] ? 168. - 245. [ŭg] - 769.

PREDICĂ „SERMON” [2762]

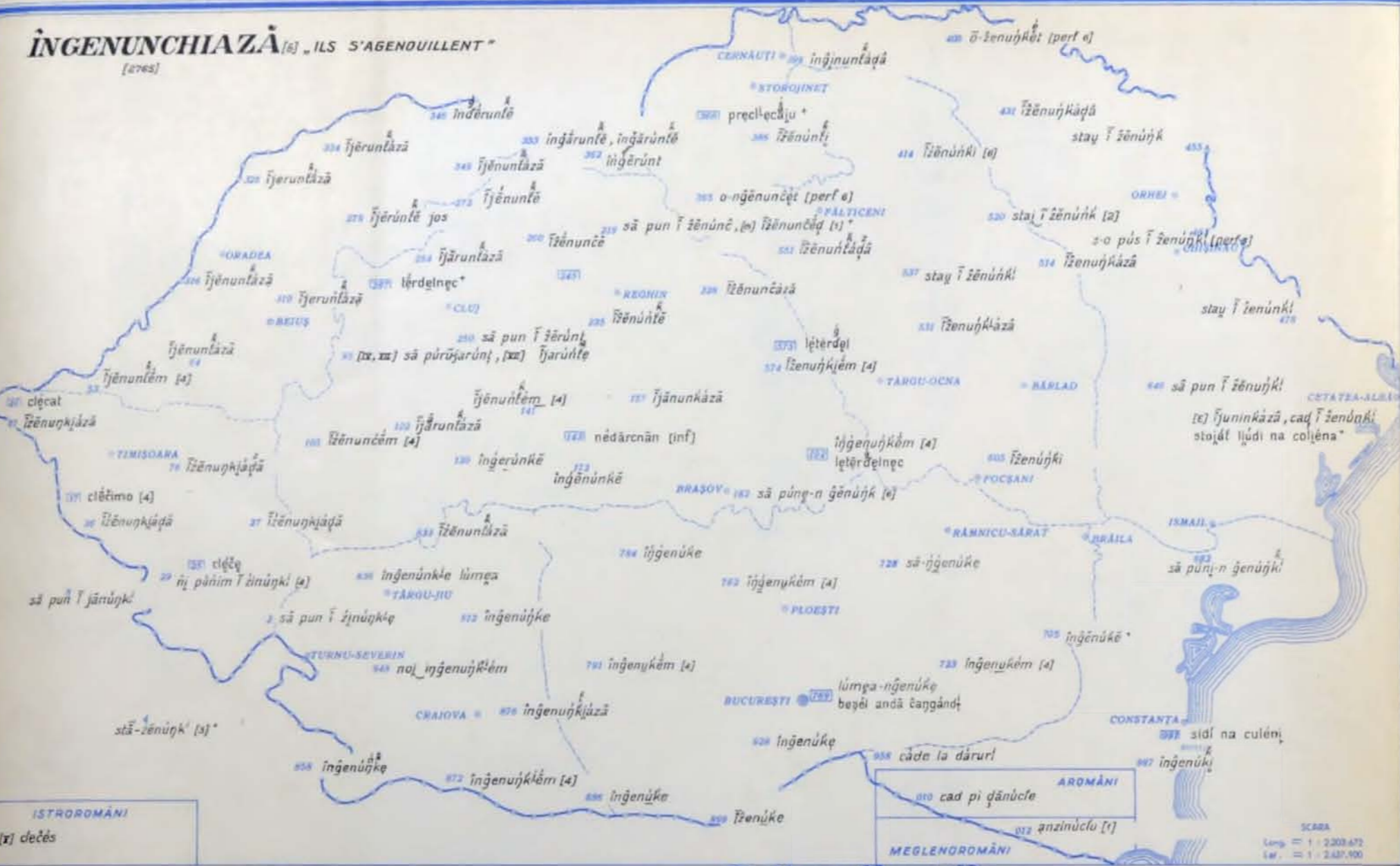
M.N.

ISUS CRISTÓS „JÉSUS CHRIST” [2739]

[rut] duh svēti 02, - 010, ayu duho... [sâr]b] svēti duh 25, svēti duh 37... [bulg] dū svēt 48, [e] duh svit 991...

[rut] duh svēti 02, - 010, ayu duho... [sâr]b] svēti duh 25, svēti duh 37... [bulg] dū svēt 48, [e] duh svit 991...

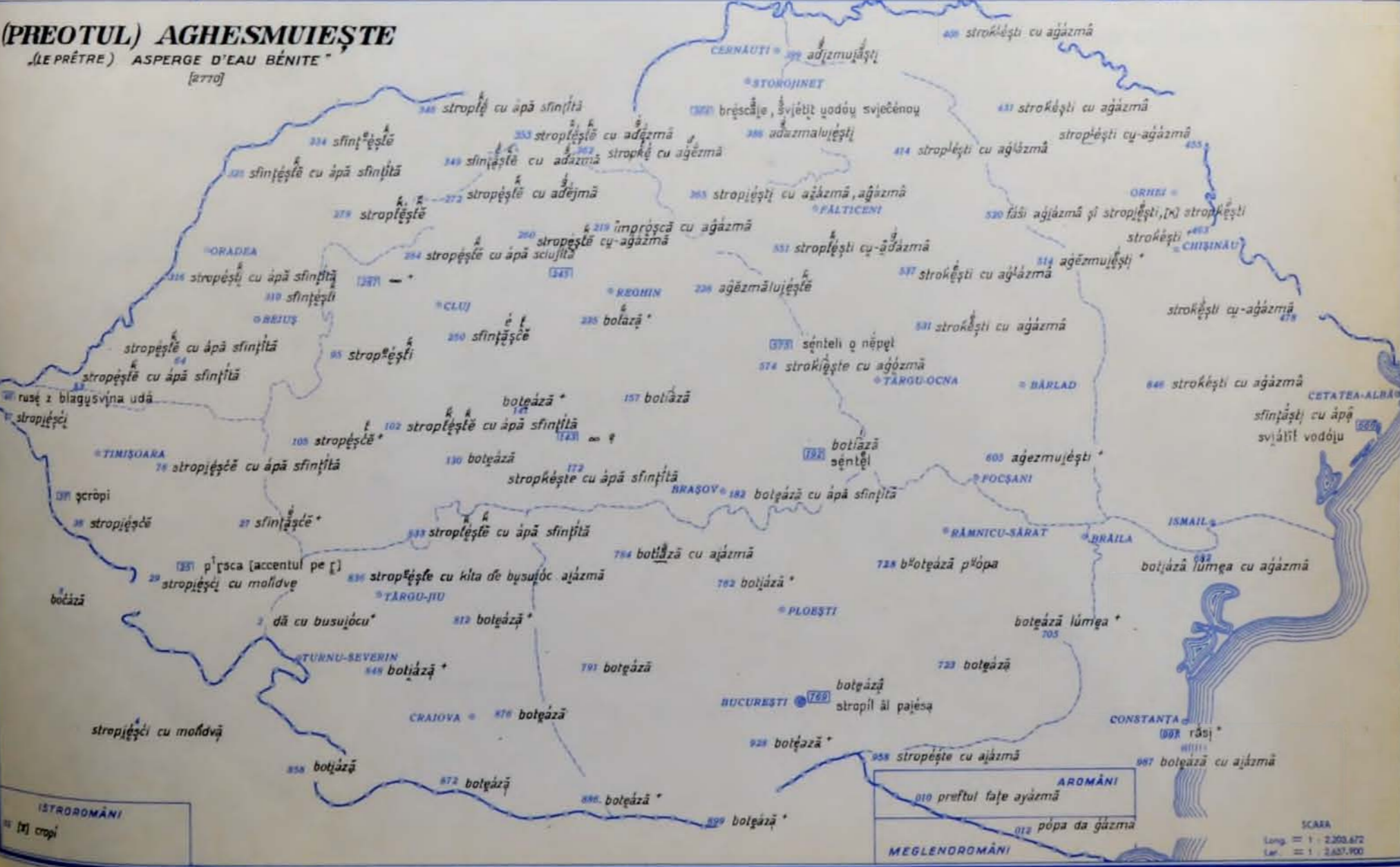
INGENUNCHIAZĂ [63] „ILS S'AGENUILLENT” [2765]

[2765] I. Întrebare indirectă: Ce fac credincioșii în biserică atunci când preotul citește evanghelia? I. 4. „Nu e obiceiul de a Ingenunchia la biserică”.

[2770] I. Întrebare indirectă: Ce face preotul cu pământul de busuioc pe care îl înmoale în apă sfințită? I. 2. „După ce lăst moliflă”.

(PREOTUL) AGHESMUIEȘTE „(LE PRÊTRE) ASPERGE D'EAU BÉNITE” [2770]

[2765] I. Întrebare indirectă: Ce face preotul cu pământul de busuioc pe care îl înmoale în apă sfințită? I. 2. „După ce lăst moliflă”.

tu ilije (cu trăsnetele și cu sfârșirile) etc. sfîntu ilijei (dudușe) etc. sfîntu ilijei (dudușe) etc. sfîntu ilijei (dudușe) etc.

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CUM ÎL PORECLII PE DRACUL CÂND NU VEȘTI SĂ ÎI ROSTIȚI NUMELE? „RÉPONSE À LA QUESTION: QUEL SURNOM DONNEZ VOUS AU DIABLE?”

I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: stăbă, jūda, năjba, sătăna, ușiğă-l crūșă, ușiğă-l țpăca etc.

MN SPĂNTUL ILIE „SAINT ÉLIE” [2765] I. Întrebare indirectă: Cine umbli cu căruța pe bolta cerului, în vreme de furtună, când s'aude tunand? I. Dăm materialul în transcriere fonetică: sfîntu ilije (dudușe) etc.

[2778]

I. Întrebare indirectă: Cum le ziceți celor care sînt în deosebit de răpîn-
dită la noi în țară?

- 1. a. stăruie "ortodorie".
- 2. "Sectarii le zice Ortodocșilor" [1] și
meh d' lămie.
- 25. "Unii zice Ortodocșilor" [1] și [2] d'la
doi, m'li mai d' d' lămie. [De fapt, biserica or-
todoxă e mai la deal.]
- 26. ortodocșii [s și pf]; grecorientălii [pm]
- 27. ortodocșii [pf]
- 28. grecorientălii, năunili [sf]; grecorien-
tălii, năunili [pf]
- 29. o mușire d' a ortodocșilor [sf]
- 30. grecorientălii [pf]
- 31. Satul a fost unit. De câtra timp au în-
ceput să treacă la ortodorie.
- 32. Am întrebat dacă Unii poreclesc pe
Ortodocși: je nu ne poate zice n' d' lămie.
- 33. Subiectul nu ține femininul.
- 34. [x] năunil [pm]; năunilă [sf]; greco-
orientăli [sf]
- 35. "Unii: li poreclesc" [de] cu lăp' d' d'ru
- 36. Subiectul ține că cei din România sînt
ruminil [pmna].
- 37. Subiectul nu ține femininul.
- 38. Fieci împrejuri și în sat s'nt numai
Unii.
- 39. [x] țermeja ortodocșii, [x] ortodocșii [sf]
- 40. De câtra ani au început să treacă la
ortodorie.
- 41. ortodocșii [sf]; ortodocșii [pf]
- 42. moldovân [sm]; moldovăncă [sf]; mol-
dovăncă [sf]; "Călușii li poreclesc țigani" ni
lăp' [sf]
- 43. r'p'i tot romîni s' și je, n' m'gă c'ă vor-
jesc altă limbă, d' tot creștin, s'nt.

CĂLUȘĂRI „MOINE”

I. Întrebare indirectă: Cum numiți pe aceia
care sînt un fel de proși, nelinsurați, și care
treiesc în sărăcie și fac slujbe ziua și noaptea?

- 1. În majoritatea punctelor s'a răspuns: CĂLU-
ȘĂRI; CĂLUȘĂRI [p]. S'a mai răspuns: CĂLUȘĂRI;
CĂLUȘĂRI [100-250-275-279-284-314-344-369-705-725-
765-792-106, CĂLUȘĂRI; CĂLUȘĂRI [p] 363-399-405-
421-551-635, CĂLUȘĂRI; CĂLUȘĂRI [p] 192-652, KĂLU-
ȘĂRI; KĂLUȘĂRI [p] 21, CĂLUȘĂRI; CĂLUȘĂRI [100, CĂLU-
ȘĂRI; CĂLUȘĂRI [102, [x] PĂLĂRI; CĂLUȘĂRI; PĂLĂRI
[p], CĂLUȘĂRI [107, CĂLUȘĂRI [100-114], CĂLUȘĂRI
[p], CĂLUȘĂRI [p], CĂLUȘĂRI [p] 310, CĂLUȘĂRI [p].
- S'a răspuns cu forma de plural: CĂLU-
ȘĂRI 341-375-376-466-709-810-828-899, CĂLUȘĂRI
362. S'a răspuns numai cu forma de singular:
CĂLUȘĂRI. S'a dat mai multe răspunsuri:
pășniș [p], CĂLUȘĂRI [s] 436, monăș; monăși [p],
CĂLUȘĂRI; CĂLUȘĂRI [p] 455, varimonopli [p], CĂLU-
ȘĂRI [s]; CĂLUȘĂRI 872.
- D: [x] capucini, capucini [p] 02, CĂLUȘĂRI;
CĂLUȘĂRI [p] 010, CĂLUȘĂRI 010.
- M: [ung] fergentend [p] 192, f 287, Ră-
dăuș [p] 875.
- [ru] Călușari; Călușari [p] 366, ma-
năși [p] 466.
- [sârb] Călușeri; Călușeri [p] 25, CĂLU-
ȘĂRI; Călușeri [p] 37.
- [bulg] Călușeri; Călușeri [p] 44, CĂLU-
ȘĂRI; Călușeri [p] 99.
- [sâ] = mănăst 143, - 245.
- [lg] - 769.

EGUMEN „REGUMEN”

I. Întrebare indirectă: Cum numiți pe ace-
ia care e mai mare peste călușari?

- 1. Nu s'a știut răspunde în punctele 2 și 27.
- 25-29-34-141-192-235-250-260-272-279-284-310-325-
334-349-363-399-405-551-656-892-705-872-886-928.
- 102. Nu fast pușă întrebarea în +. Din
punctele în care s'a răspuns, dăm întreg ma-
terialul în transcriere fonetică: calimandric,
[x] arhimandrit 47, calimandricu [a] 02, stă-
riș [s și p] 76, [x] viad'icu, Călușariș [p] 02, Că-
lușări - căre-i mai bătrîn [p] 102, egumenu [a],
stăriș; egumén, stăriș [p] 105, stăriș [a] 130, ?
[subiectul a citit cândva cuvântul într-o car-
te, dar l-a uitat] 197, [x] stăriș [a], stăriș [p] 192,
stăriș; stăriș [p] 192, egumén 216, stăriș [a];
stăriș [p] 228, [x] egumén 316, Regumén, Regu-
men [p] 346, [x] Regumén 362, Regumén 362,
arhimandrit, arhimandrit 368, stăriș [sm]; stă-
riș [sf] 414, [x] stăriș [a] 431, eguménu [p] 455,
[x] stăriș [a] 463, arhimandritu, iguménu,
stărișu [a] 478, stăriș 514, piscotu lor 520 [p]
stăriș 501, stăriș 501, igoménu. În Vechiul
Regat 574, stărișu [a] 505, [x] legumej 644,
stăriș 723, [x] subiectul ține numai forma
de feminin stăriș 728, [x] [Subiectul ține
numai forma de feminin stăriș, măca stă-
riș 792, [x] stăriș [a] 799, [x] stăriș 794,
stăriș [sm]; stăriș [sf] 791, [x] stăriș 812, stă-
rișu [a] 823, legumén, stăriș 826, legumén
848, stăriș 876, [x] stărișu [a] 899, stăriș 907.
- M: [ung] 192, - 2 287, 2 575.
- [ru] [x] egumén 366, 2 666.
- [sârb] 2 25, iguman ili arhimandritor.
- [bulg] 2 44, mynân; mynân [p] 99.
- [sâ] = 2 143, - 245.

[2779]

I. Întrebare indirectă: Cum le ziceți acelor
care se leagă de credința lor strămoșească,
nu mai merg la biserică, ci se adună în
câte o casă de se roagă împreună, țără greot?

- 1. a. năzărâni, credinșii [sf]. Li pore-
clesc "li pocăiți [pm]. S'a năzărî "a trecut
la sectari".
- 2. "S'nt vreo 20-30 în sat".
- 29. "Li poreclesc paspici [pm].
- 36. țica-s tri l'ez. [S'nt, de fapt, trei secte].
- 38. Poreclă păcăiți [1] [pm].
- 39. năzărîni, simbatari [pm]; năzărîni
[pm]. Poreclă năzărîni [1] [pm].
- 102. pocăiți [sf]; pocăiți [pf]. S'a d' d' lă
p'ia "a trecut la sectari".
- 105. pocăiți [pf]
- 272. pocăiți [sf]; pocăiți [pf]
- 316. pocăiți [sf]; pocăiți [pf]
- 325. Forma feminină s'ombotși [pf] în-
scamă "sectari".
- 346. Poreclă: băcăiți [p] [pm].
- 349. pocăiți [sf]; pocăiți [pf]
- 353. pocăiți [pf]
- 366. Poreclă: iază [a] [lg].
- 405. Poreclă: uoi, căpri pierduți.
- 521. avintistă [sf]; avintist [pf]
- 605. [x] bărbos [pm] - "poreclă pentru stă-
riș".
- 646. [In simbatia.
- 654. Poreclă: avri [pm].
- 667. pocăiți, membri în Oastea Domnului"
li se zice unșăilor și "avintist".

ORTODOX „ORTODOXE”

Map showing linguistic data for "ORTODOX" across Romania. Includes labels for cities like Oradea, Timisoara, Craiova, Sibiu, and various dialectal forms like "ortodocși", "grecorientăli", "ruminil", "pocăiți", "năunil", "simbatari", "băptiști", "avintisti", "ștund", "ștunț", "ștunțu", "ștunțu [p] [pm]".

SECTARI „MEMBRES D'UNE SECTE RELIGIEUSE”

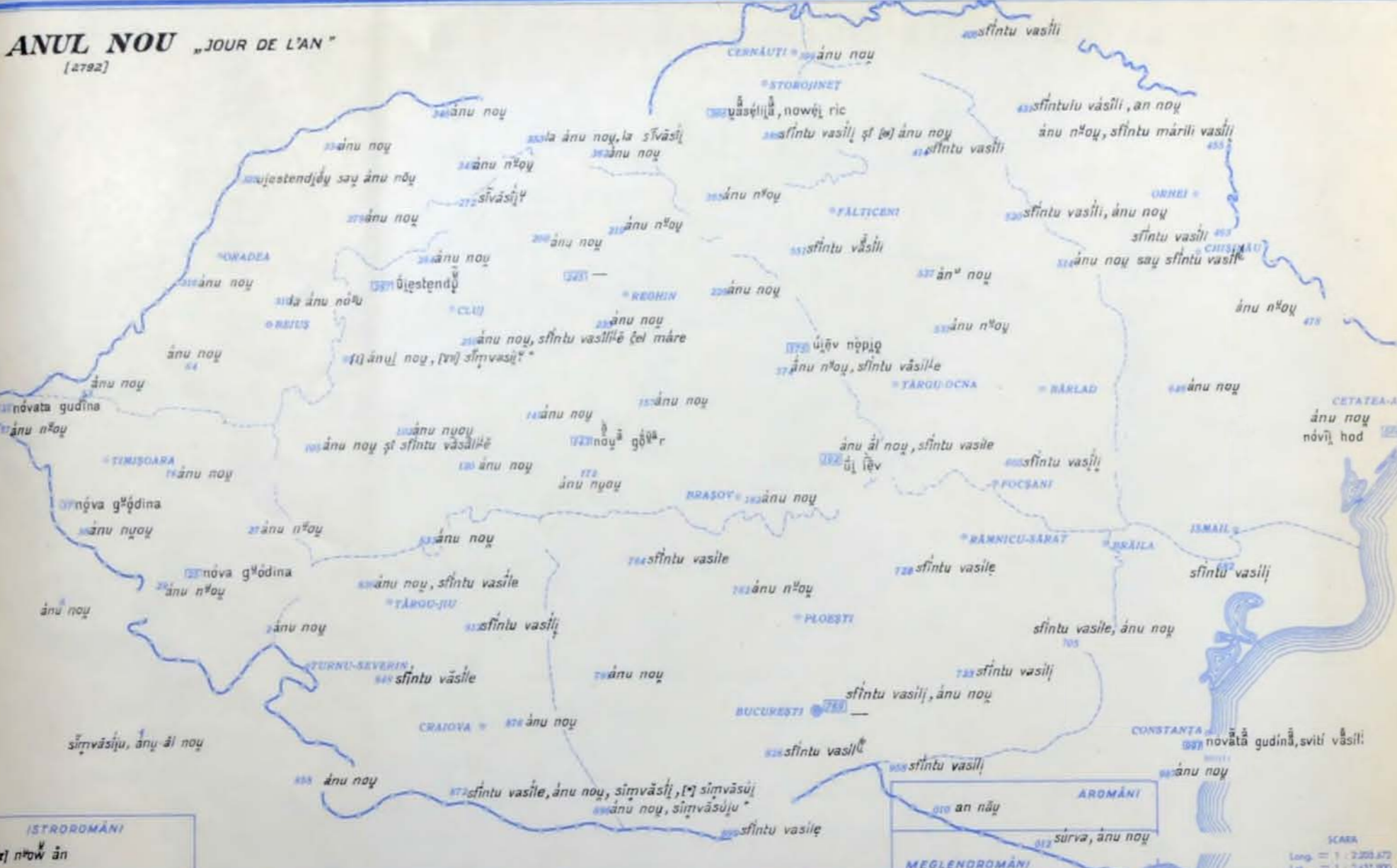
Map showing linguistic data for "SECTARI" across Romania. Includes labels for cities like Oradea, Timisoara, Craiova, Sibiu, and various dialectal forms like "pocăiți", "simbatari", "băptiști", "avintisti", "ștund", "ștunț", "ștunțu", "ștunțu [p] [pm]", "mucări", "mucăriș", "mucărișe", "mucărișă", "mucărișe [p]", "mucărișă [sf]", "mucărișe [p]".

ANUL NOU „JOUR DE L'AN” [2792]

- [2792] I. Întrebare indirectă: Cum li ziceți sărbătorii cu care începe anul? II. 96. Forma simvasiij' a spus-o subiectul [m] într-o strigătură. 98. să duc femeile cu copiii la mește cu ploacăne.

- [2793] I. Întrebare indirectă: Ce ziceți că fac copiii când umblă la Anul Nou din casă în casă și urează anul nou cu bine? II. 2. Anu n'ou ferisit la mulț an!

tică grîu cu pupoși și zvirî 40nū T'ăitu și gîc: să vî fîi di gîni cu anu nou 449. flăcăii-n gîlva di sfîntu vasîli, sâra, îmblă di-a hăițu cu clopot; sîna clopotu și hăițec la ferăstră; s-n' vîjă dîg cărti. 478. cu sâminjă di pîni și spun: sârnătăița nîjă și la anu cu sârnătăița nîjă. 520. îmblă băjeji cu urātu; li daj colac, li daj banî. De fapî umblă [m] cu plugușoru. 531. a dîy-za diminjă; băjeji sârnănu cu mîna byăbi di grîy în casă. 537. băjeji umblă la urăt cu uț clopot l. 551. sîni cărj cu urături. 558. Volumul de texte, Nrul 646: URATUL LA ANUL NOU.

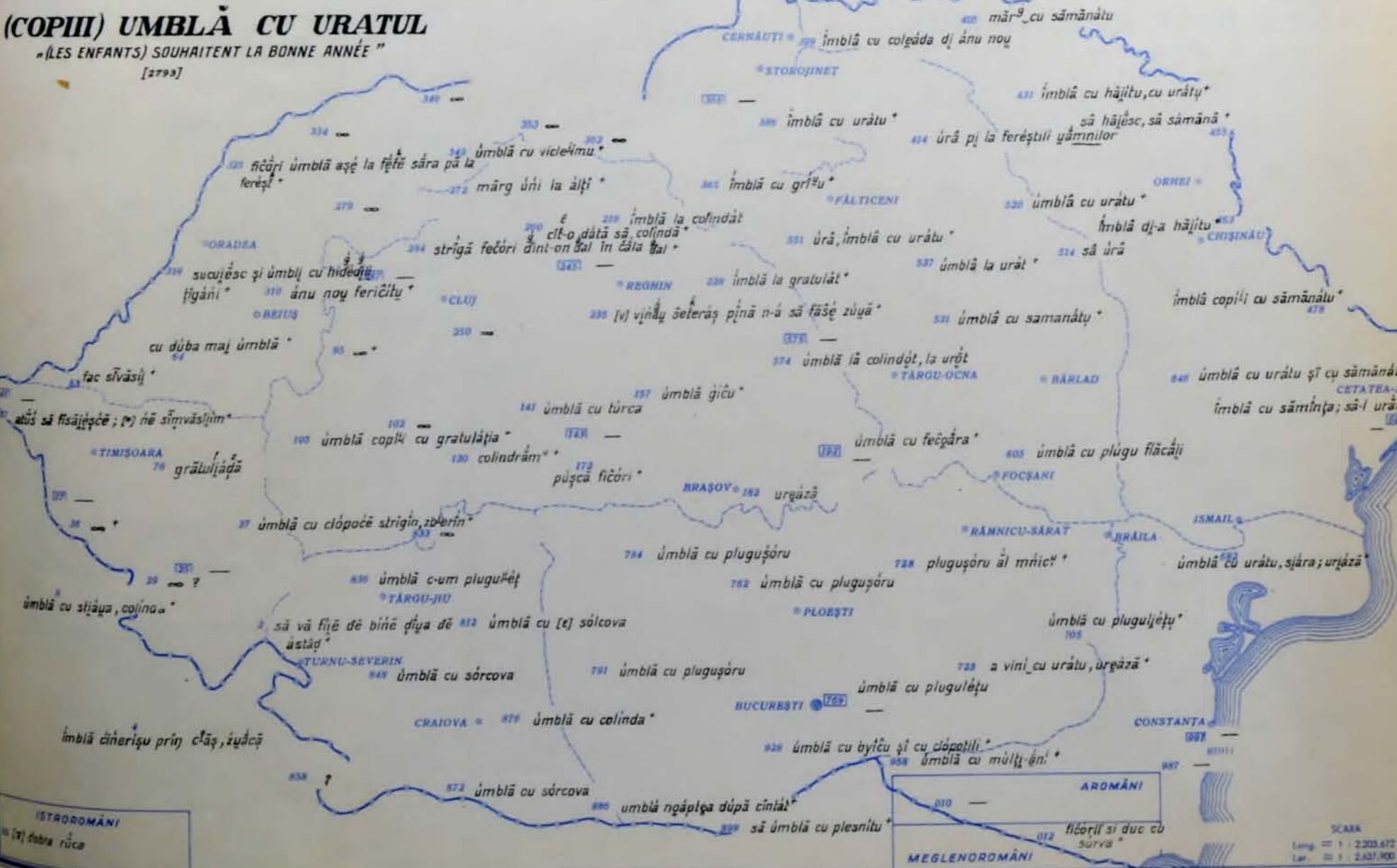
660. Urează copiii și aruncă cu grău peste gazdă n' fâți: bîna diminjă, să trăiți la mușaj cu anu nou sfîntu vasîli! 682. dim bătrîni [spunea] cîji dîyă trei vîrbe. „Acuma băjeji urjăză cu urări lungi, învîjate la țoală”. 705. cu clopot, cu bițy, cu plûgu. 722. „Se avarile cu grău peste cei din casă și se zice: la mulți-ani! 728. „Băjeji umblă cu plugușorul cel mic. Urările le știu din cărți”. 876. cîntă copii sâra la ferăstre... E obiceiul nou”. 886. cîntă: lerj d'omnule, scpăliă, scpăliă, fâliă mără, ș-aprînde d-o luminăre și mi-o pîne-ntre țoșane și lîmără la părăle și scpăte la băjeji afără uț colac și c-o pără, c-apă je datorîă dîja măjca prăcștă. 899. plesnește cu bițili șgăra T'ajunu lui sfîntu vasîle. Zic:

cîntă trăstie pã casă
aîlja gâlbem pã măsș.
ține je-ŋ căs, să trăjăscș,
ține je-afar să-l viscolgăscș.
928. cu bylîu plesnește și cu clopotili sîrnă.
958. băjeji, arînceă cu byăbe dă grîy. Zic:
la mîlji-ăni!
912. di casă-n casă mai mulț și dună carni di porc.

[2798] I. Întrebare indirectă: Ce citește la liturghie dascălul sau vreun băiat mai mare dintr-o carte groasă, ieșind în fața altarelui? II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: (SPUNE, CITEȘTE) APOSTOLUL. S'a mai răspuns: apostolșșc [s] 2, spun apostulul 29, [m] apştulî 95, apştoli [pa] 290, apştuluf 408, apştulj pãvli 491, [m] apştoli [pa] 478, [m] sfîntul apştul 581, sfîntj apştul 581, apştolu pãvel četire 762. Nu s'a știut răspunde în punctele 130, 157, 362, 365, 514, 520, 537, 574, 605, 646, 665, 682, 769, 784, 812, 836, 846, 872, 876, 885, 894, 928, 958, 967. N'a fost pusă întrebarea în 4 și 8.

D: ? 02, ? apşt 010, apştal 012...
M: [ung] ? 192, ? 287, = ? 575...
[rut] ? 266, ? 666...
[sârb] = ? 25, apştal 37...
[bulg] ? 48, apştaliă [a] 991...
[sâs] = ? 243, = 245...
[fig] = 769.

(COPIII) UMBLĂ CU URATUL „LES ENFANTS) SOUHAITENT LA BONNE ANNÉE” [2793]

- 100. an năy
- 010 an năy
- 012 sîrva, anu nou
- SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat = 1 : 2.437.900

- 100. an năy
- 010 an năy
- 012 sîrva, anu nou
- SCARA Long = 1 : 2.203.672 Lat = 1 : 2.437.900

192. „Copii cîntă cîntecul bisericesc: Fe-cloara astăzi...”. Textul e foarte diformat, aproape de nelîneles.
228. Cei ce au relații mai strînse cu intelectualii satului.
225. șelerăș * viorîști?
260. nîpîa.
272. fac [flăcăii] uț crac dî Hémnt', lu-mbracă în dîva hăjîne căre nu li-z dî trăbu-lăiă, li rădică-n-un Hémnt' dî Flst; să maj imbracă și ji dî mărg ūhi la aîlji.
284. Volumul de texte, Nrul 284: OBICEIUL LA ANUL NOU.
310. „Așa se salută n' fâți petrețiri bîni re
316. F sâra dă anu nou.
325. După miezul nopții”.
349. Umblă cu vicelîmu „ca la Crăciun”. „Flăcăii fac verjîti, băgă jîgăny, ie zîlă”.
365. bajji diminjă a, în dîva di anu nou, dîg căsă-ŋ căsă. cîn întră, zvir pî șos grîy și gîc: să trăiți să-flurji ca mîeri ca pjeri.
386. „Copii, flăcăi, bărbați tineri: urjădă jîl di jîl di urături.
431. Îmblă băjeji și mîlji dî hăițu, și mări cu urātu; urjădă „din carte”.
445. să hăițec ūnu pi dîtu țspri sfîntu mării vasîli; diminjă să sârnătă; am-lé-

192. cîntă trăstie pã casă
aîlja gâlbem pã măsș.
ține je-ŋ căs, să trăjăscș,
ține je-afar să-l viscolgăscș.
928. cu bylîu plesnește și cu clopotili sîrnă.
958. băjeji, arînceă cu byăbe dă grîy. Zic:
la mîlji-ăni!
912. di casă-n casă mai mulț și dună carni di porc.

[2809]

I. **Întrebare indirectă:** Cum numiți joi din săptămâna patimilor?

I. 16. la noi să dau cîrjă de "ulcioare" dă pomână la aj. marj.

47. "Se duc femeile la mormînt și fac la fiecare cruce. Duc colaci și împart copiilor. Mai demult se dădeau farfurii de pomână".

102. aj. joi pîntru morîtoșii, aprîs sara pășj grădînă; și c-ăprînșe morîtoșii.

219. cu așjja să-șjpe săjle marj pînă-rușali; I joi a pășilor scot afără o plînt; "mai scot un pahar cu sare și apă cu apă" (j) pîntru morîți; așj spînt: la joi mare.

235. atîș să sfinjisc pîni pîntru marj.

"Pomul se face apă": o creggîjă j, impîntî-ia într-o plîntă apă ca um. pîrăștîș și pînt de apă mîre și joi pîreș "covrigi", apă și vîrt: și impîntî mai mîltie prînt uscăle și nusl. "I duce la biserică și, după slujbă, rămîne preotului".

769. făc_j colivă, pomenim marj.

886. făc_j colăc, împărșim la marj.

II. În multe puncte s-ar fi putut scrie: JOIMARI, într-un cuvînt.

[2811]

I. **Întrebare indirectă:** Cum numiți vineri dimineața de Paști?

I. 219. stînt dupăsprîșe vineri pînt an care ar trăubi (înul cu pasl, cu rugădîn).

228. "Cînd un om e foarte slab, se zice": j ca vinjira săcă.

284. între subiectul obișnuit (j) și cel accidental (a) se naște o lungă controversă, dacă se zice (a) vinjira mare sau (j) vinjira pășilor.

349. vinjira j mare.

576. Trășac vjvâ. "Dul înroșit atunci nu se împute un an de zile".

812. dupăsprîșe vineri înjîntjga pășilor și jîn cu pasl mai riguros".

849. După VINEREA OUĂLOR urmează sîmbăta pășilor.

912. niș pîjni nu si mînanca.

MN

(PREOTUL ÎMPARTE ANAFURĂ "LE PRÊTRE) DISTRIURE LE PAIN BÉNIT" [2768] și [2769]

I. **Întrebare indirectă:** Ce face preotul, după slujbă, cînd dă fiecărui credincios o bucăică de pâine?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: dă cu busujocu 2, bîșjloc 4, kilă e, cîn dă cu busujocu 27, kilă dă busjloc 29, cu pâna dă busjloc 36, busujoc, (j) kilă dă busujoc 47, cu busujocu 53, cu busujoc 64, până 76, pamîntuj 96, matajuz de busujoc 102, busujoc 105, cu mătăvuz 120, mătăvuz de busujoc 141, pînăvuz de busujoc 157, vîstră de busujoc 172, pîmătufu [sa] 182, matoșjvâ dă busujoc 192, busjloc 219, pomătuf de busjloc: pomătufur [p] 228, mătufjvâ de busujoc 235, pomătuf de busujoc și calapăr 250, struj de busjloc 260, struj făcut de busjloc 272, cu pîmătufu 279, busujoc 284, cu busujocu 310, busujoc 316, busujoc 325, cu busujocu 334, pomătuf de busjloc, pomătuf [p] 346, busujoc 349, busjloc, stropjloc de busjloc 353, agjzjv 362, struj dî busjloc 368, struj dî busjloc 399, mătufjvâ dî busujoc 405, j figjloc dî busujoc 414, busujoc 431, agjzmarj 455, j 469, busujoc 478, smoc dî busjloc 514, busujoc 520, felejtoc dî busjloc 531, busujoc 537, j struj dî busjloc 551, bjerlîdî dîm busujoc 574, dă cu busujocu 605, busujoc 646, cu pîmătufu 659, busujoc 682, bisjloc 705, pomojog 723, busujoc 728, bisjloc 762, busujoc 769, pîmătuf 784, busujoc, o kilă dă busujoc 791, busujoc 816, busujoc 839, stropjloc cu kilă de busujoc ajăzma 836, busujoc 846, kilă 858, busujoc 872, cu o stebîl de busujoc 876, cu busujocu 886, mătăvuz dă bisjloc 899, o stebîl dă busujoc 928, cu bisjloc 958, busujoc 987.

D: [x] cropîlnija 02, cu năslăc 010, popa

litie 344, jg "fiicare", hînt n-o prfzînt, năfură 348, — prescură; prescurj [p] 353, le dă năfură 362, dă năfură (azuțorju mhey dja domnu "zice preotul") 365, mpărșj sfinia năfură 386, dă năfura 399, j năfură 405, li dă năfură 414, dă năfjv 431, li dă la vămîr năfură 435, li dă năfură 463, dă năfjv 478, dă năfură la vămîri 514, li dă năfură 520, li dă năfură 537, dă năfura 537, li dă năfură 551, mpjșjv dî "epitropul" dî la fiicăre năfură 574, li dă năfură 605, li dă năfură 646, dă prescură 668, dă la tyănt lūmga năfură 682, o ja lūmga sfinia năfură 705, ja sfinia năfură [j] 723, ja lūmga năfură 728, ja [j] năfură 762, lučm [j] năfură 769, ja năfură (line n-a mîncat) 784, jay năfură 791, ja pămîni năfură 812, o pînt pe mjāsă, năfură 839, [fom [j] năfură 836, [j] ja [j] năfură "cei nemăncat" 846, o 858, jay năfură "bătrâni" 878, ja năfură 876, j 888, sfinjreju împarte năfură 899, ja "fiicare" năfură 928, fiicare-j-ja cîte-o bucăică dă năfură 958, ja năfură lūmga 987, o dă năfură 850.

D: [x] rșaparti sveta păre 02, amparte luturjje 010, amparti luturjvâ 012.

M: [ung] — sîntjlt vjvîr 192, — 227, — 576.

[ru] ŷvjecîlîna doră 366, dajj prăscoc 646.

[sărb] — j 25, prescurjga 37.

[bulg] — j 48, năfură 971.

[să] — 143, — j 245.

[jg] năfură 769.

PĂMĂTUFUL DE BUSUJOC (CU CARE SE AGHESMU-IEȘTE) "COUPELLON" [2771]

I. **Întrebare indirectă:** Cum se numește legătura de busujoc cu care aghesmuiește preotul?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: dă cu busujocu 2, bîșjloc 4, kilă e, cîn dă cu busujocu 27, kilă dă busjloc 29, cu pâna dă busjloc 36, busujoc, (j) kilă dă busujoc 47, cu busujocu 53, cu busujoc 64, până 76, pamîntuj 96, matajuz de busujoc 102, busujoc 105, cu mătăvuz 120, mătăvuz de busujoc 141, pînăvuz de busujoc 157, vîstră de busujoc 172, pîmătufu [sa] 182, matoșjvâ dă busujoc 192, busjloc 219, pomătuf de busjloc: pomătufur [p] 228, mătufjvâ de busujoc 235, pomătuf de busujoc și calapăr 250, struj de busjloc 260, struj făcut de busjloc 272, cu pîmătufu 279, busujoc 284, cu busujocu 310, busujoc 316, busujoc 325, cu busujocu 334, pomătuf de busjloc, pomătuf [p] 346, busujoc 349, busjloc, stropjloc de busjloc 353, agjzjv 362, struj dî busjloc 368, struj dî busjloc 399, mătufjvâ dî busujoc 405, j figjloc dî busujoc 414, busujoc 431, agjzmarj 455, j 469, busujoc 478, smoc dî busjloc 514, busujoc 520, felejtoc dî busjloc 531, busujoc 537, j struj dî busjloc 551, bjerlîdî dîm busujoc 574, dă cu busujocu 605, busujoc 646, cu pîmătufu 659, busujoc 682, bisjloc 705, pomojog 723, busujoc 728, bisjloc 762, busujoc 769, pîmătuf 784, busujoc, o kilă dă busujoc 791, busujoc 816, busujoc 839, stropjloc cu kilă de busujoc ajăzma 836, busujoc 846, kilă 858, busujoc 872, cu o stebîl de busujoc 876, cu busujocu 886, mătăvuz dă bisjloc 899, o stebîl dă busujoc 928, cu bisjloc 958, busujoc 987.

D: [x] cropîlnija 02, cu năslăc 010, popa

da cu bălca dî busujoc și cu crușga 012.

M: [ung] j mējicvpl sēntj [j] 192, — j 287, sēntj [j] bot 575.

[ru] vjāsīpoc 366, vicol; victom [instrumental] 646.

[sărb] z bōtom "e de tinichea" 25, j kilom ed bōsilca 37.

[bulg] ruslju 48, busilec 971.

[să] — j 143, — j 245.

[jg] busujoc 769.

SFINJIREA APEI "BÉNÉDICTION DE L'EAU" [2772]

I. **Întrebare indirectă:** Cum numiți slujba aceea cînd preotul face apă sfinjită?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: fășe mollîta 2, j 4, sfinjrega apă 8, fășe sfinjreja apă 27, sfinjvâjv apă 29, sfinjreja apă 36, sfinjrega apă "la Bobotează" 47, sfinjvâjv apă 53, sfinjreja apă 64, sfinjreja apă 76, sfinjvâjv apă 95, sfinjvâjv apă 102, sfinjreja apă 105, sfinjreja apă 130, slujvâjv apă 141, sfinjvâjv apă, sfinjreja apă 157, sfinjreja apă 172, sfinjreja apă 192, sfinjreja apă 219, sfinjvâjv apă 228, fășe sfinjreja apă 235, apă sfinjvâjv 250, fășe sfinjre la apă 272, sfinjrega apă 279, fășe slujvâjv apă 284, fășe sfinjrega apă 310, sfinjvâjv apă 316, sfinjrega apă 325, sfinjreja apă 334, sfinjvâjv apă 346, sfinjrega apă 349, sfinjreja apă 353, sfinjvâjv apă 368, sfinjreja apă 399, sfinjvâjv apă [x] fășe agjzma 405, sfinjreja apă 414, sfinjrega apă 431, sfinjreja apă 435, [j] sfinjreja apă 463, [x] fășe sfinjreja apă 478, [j] sfinjvâjv apă 514, fășe ajăzma 530, fășe sfinjreja apă 531, sfinjvâjv apă 537, fășe ajăzma 551, sfinjvâjv apă 574, o făcîi agjzma 605, sfinjvâjv apă 646, sfinjvâjv apă 668, sfinjvâjv apă 682, sfinjvâjv apă 723, sfinjvâjv apă 769, sfinjvâjv apă 784, dă sfinjvâjv apă (ajăzma) 791, o sfinjvâjv apă 812, sfinjreja apă ori sfinjvâjv apă 839, o sfinjvâjv apă 846, sfinjvâjv apă 872, sfinjvâjv apă 876, a sfinjvâjv apă "la Bobotează" 876, sfinjvâjv apă 899, o sfinjvâjv apă 928, fășe ajăzma 958, fășe ajăzma 987, sfinjvâjv apă 858.

Depășa slavoslavj 02, — 010.012.

III. Numai în punctele 8 27-36-47-64-76-105-130-157-172-192-219-228-235-272-279-284-310-325-334-346-349-353-362-365-386-414-431-455-463-478-531-723-762-839-872-886 s'a putut obține substantivul care să exprime ideea SFINJIRII APEI. În celelalte puncte s'a răspuns cu verbul (preotul) SFINJINEȘTE APEA.

JOIA MARE "JEUDI SAINT" [2809]

VINEREA PATIMILOR "VENDREDI SAINT" [2811]

SCARA Lung = 1:2.300.072 Lat = 1:2.837.900

SCARA Lung = 1:2.300.072 Lat = 1:2.837.900

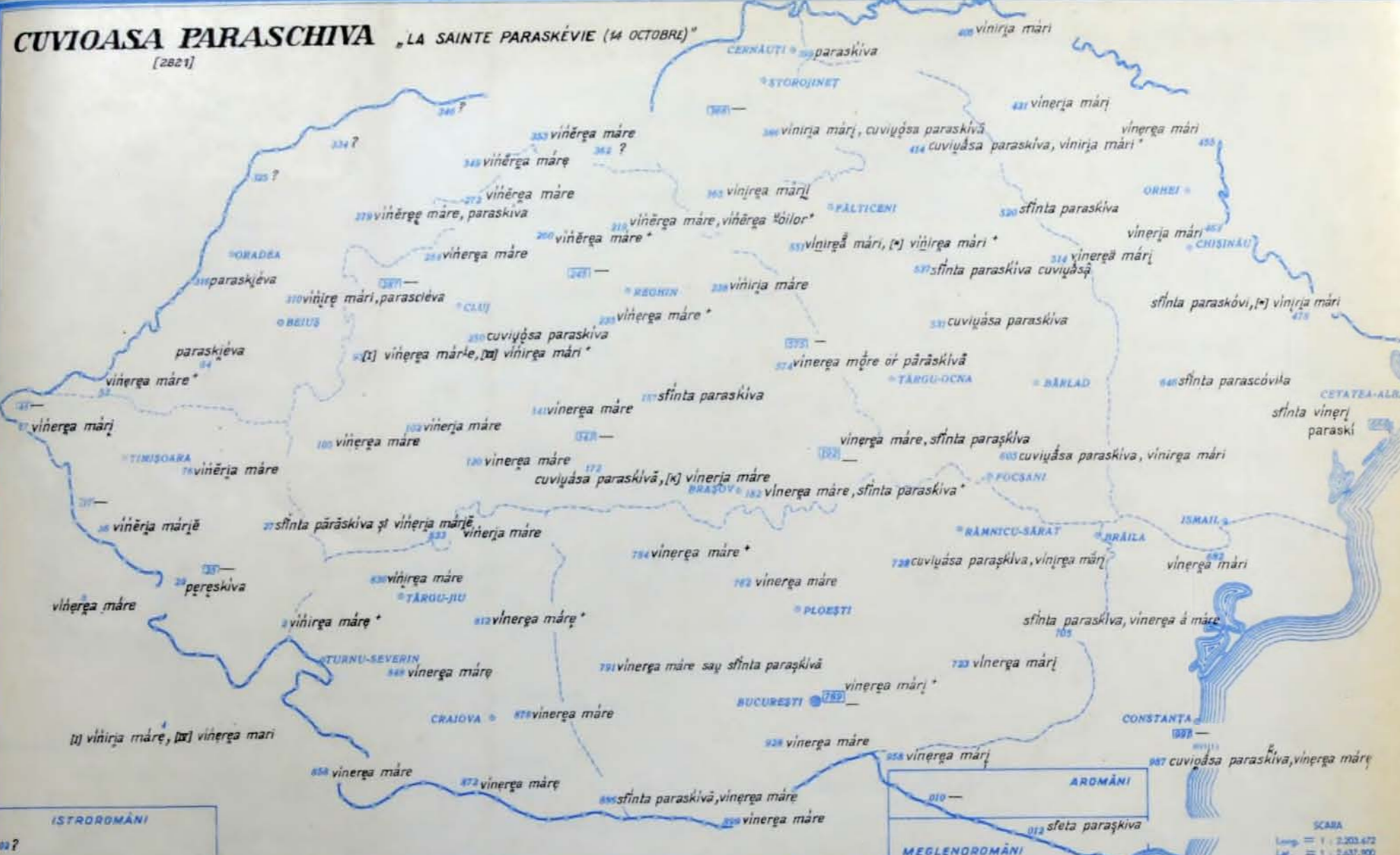

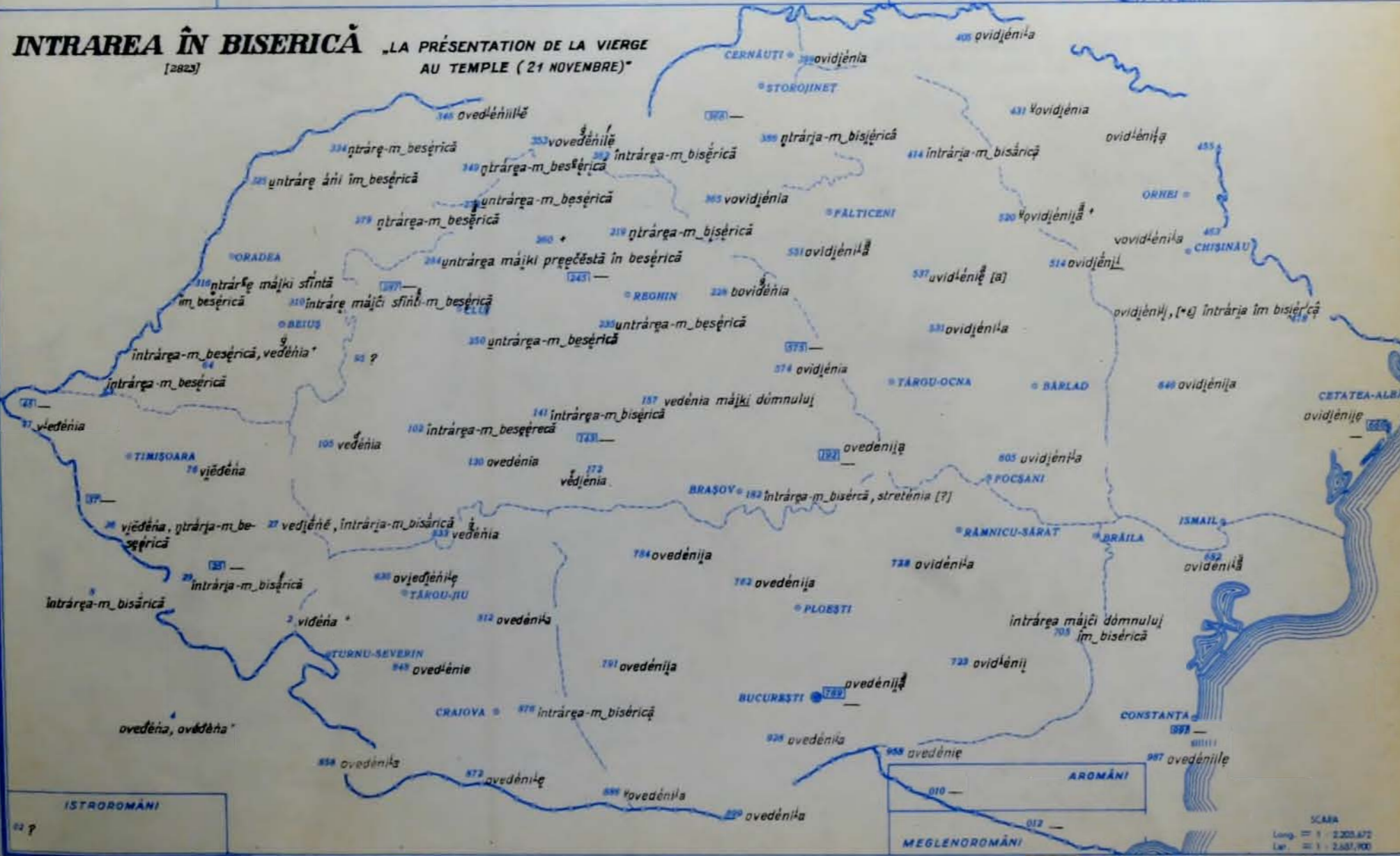
CUVIOASA PARASCHIVA „LA SAINTE PARASKÉVIE (14 OCTOMBRI)”

[2821]

INTRAREA ÎN BISERICĂ „LA PRÉSENTATION DE LA VIERGE AU TEMPLE (21 NOVEMBRE)”

[2822]

[2821]

I. Întrebare indirectă: Ce sărbătoare avem la 14 Octomvrie, la o lună după Ziua Crucii?
 II. 2. aluzi/jm prăznic "patronul casei".
 53. scotăm ut lapte udlie.
 95. [x] "Popa zice": paraschiva.
 198. asta jește a tyămnej. "Sărbătoare însemnată pentru Mocaeni".
 219. atûs s-aleg vâlile de la păcurări.
 225. "Nu se ține".
 260. "Se ține" pîntru dîle.
 414. "Acea care nu-i știu adevăratul nume zic": viniņa mări.
 551. Subiectul ocazional [x] este flica subiectului [x]. În vîrstă de 14 ani.
 769. să numește, la biserică, sfînta paraschivă.
 784. "cîrturări zic": cuvioasa paraschiva.

[2823]

I. Întrebare indirectă: Ce sărbătoare avem la 21 Noemvrie, cam la două săptămâni după Arhanghelii Mihail și Gavril?
 II. 2. să dîșkîjîe țierju.
 4. Subiectul a pronunțat a doua oară cu vîntul a un accent muzical împărțit pe silaba a doua și a treia. Pe silaba -ve-, tonul era urcător, iar pe silaba -de-, coborîtor.
 64. "Femeile zic": vedenia.
 260. untrăre-m_beserică.
 220. fâsim colăș alûsa; dăm di pomănd d' sulileu moflilor, colăș și lumînări ț-o lja di mlycări.

MN

CĂRNELEAGĂ

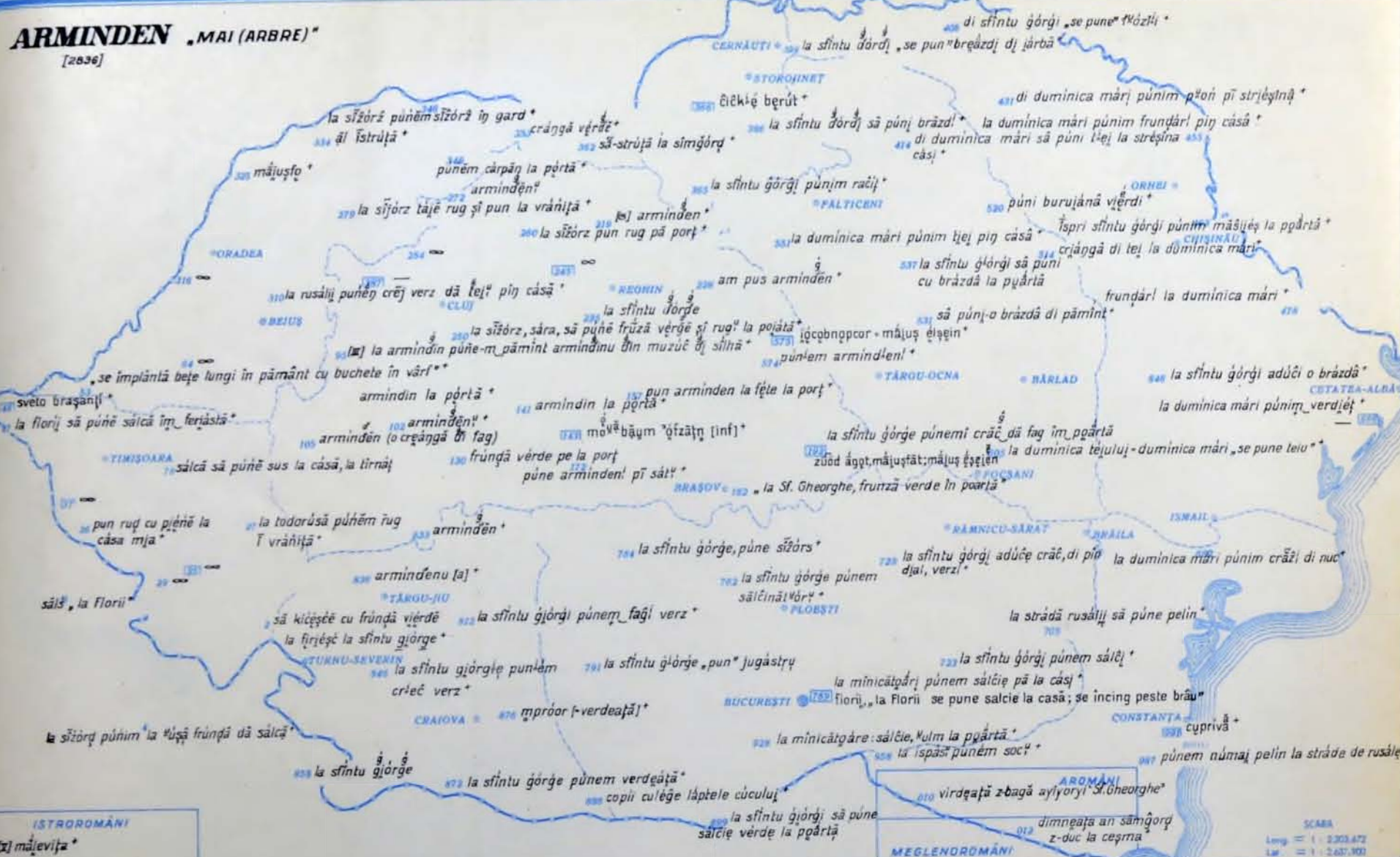
„TROISIÈME SEMAINE AVANT LE CARÊME OÙ IL EST PERMIS DE MANGER DE LA VIANDE LE MERCREDI ET LE VENDREDI”

[2781]

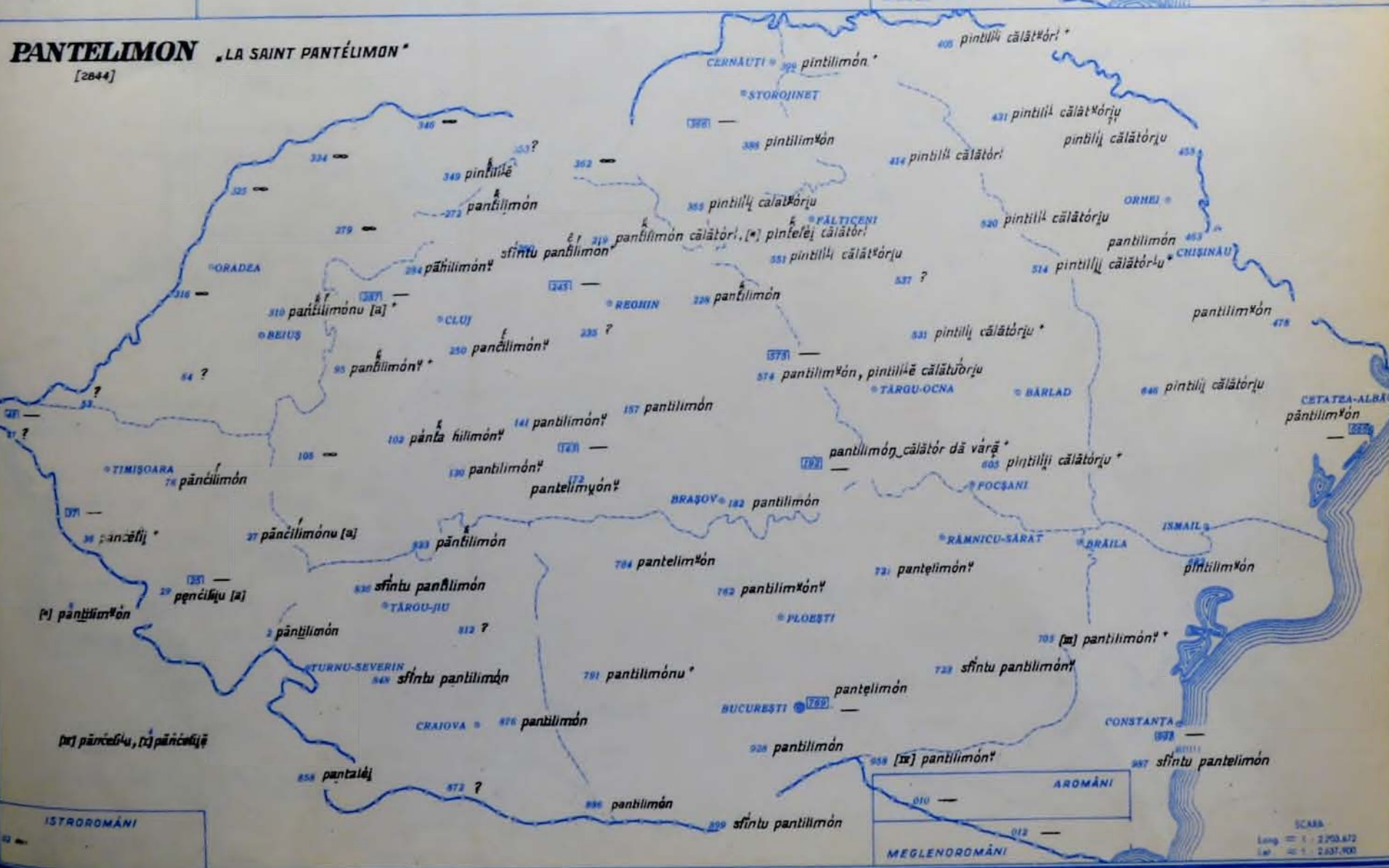
I. Întrebare indirectă: Cum numiți săptămîna dinaintea Postului Paștilor când e voie să se mănînce de dulce și miercurea și vinerea?
 II. Nu s'a Țiut rîspunde în punctele: 36.33 64.26.157.182.260.264. 325.334.353.333.376. Din punctele în care s'a rîspuns, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: săptămîna mărj (l harj, atûs puĵc mlyc ôr și sê, câj harj) 2, arj, sâ arjujĵĵĵĵĵ 4, săptămîna lrjască, [x] săptămîna arjască 6, săptămîna de să mlycă d-a-rîndu 27, săptămîna măjilor 29, lrjască, [e] lrjască [Subiectul [e] din satul Nerduj] 47, săptămîna cu hrlj, hrlji ogăruli (dăcă nu mlycă d' dŭlci miercurea și viniņa, apu saruljĵĵ ogăr-u curj) 95, (săptămînilie d'ia mlycĵĵĵĵ, pîntru cã-sũ-vlstrâlĵ) înt-ũ-na-j hrlj 102, săptămîna hrljască (nu-j post) 105, cîrnelĵĵ 100, cîrnelĵu [sa] (la sas) 741, cîrnelĵĵle (ly clrj "satul Cârja") sâ deșpârț hĵvbrī dela olăgînă "tovărăria flăcăilor" 178, săptămîna cu harj 192, [e] cîrnelĵĵĵĵ - nu știe ce e "219, [ ] săptămînilie-vlstrâlĵ - 3 săptămîni" 228, hrlj, [e] săptămîna ferisăuluj 230, hrlj 250, hrlj 252, hrlj 259, cîrnelĵĵĵĵ, hrlj 310, cîrnelĵĵĵ 316, săptămîna dĵĵ cîrnelĵ 346, săptămîna lăsdări 349, săptămîna cîrnelĵĵĵĵ 368, (săptămînilij vlstrâlĵ) stămîna asta ly hrlj 365, cîrnelĵĵĵ 386, cîrnelĵĵĵĵ 399, cîrnelĵĵĵĵ 405, [e] cîrnelĵĵĵĵ 414, cîrnelĵĵĵĵ 419, cîrnelĵĵĵĵ 425, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 434, cîrnelĵĵĵĵ 439, cîrnelĵĵĵĵ 444, cîrnelĵĵĵĵ 449, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 454, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 459, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 464, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 469, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 474, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 479, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 484, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 489, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 494, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 499, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 504, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 509, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 514, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 519, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 524, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 529, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 534, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 539, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 544, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 549, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 554, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 559, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 564, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 569, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 574, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 579, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 584, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 589, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 594, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 599, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 604, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 609, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 614, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 619, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 624, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 629, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 634, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 639, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 644, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 649, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 654, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 659, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 664, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 669, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 674, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 679, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 684, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 689, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 694, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 699, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 704, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 709, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 714, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 719, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 724, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 729, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 734, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 739, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 744, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 749, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 754, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 759, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 764, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 769, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 774, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 779, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 784, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 789, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 794, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 799, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 804, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 809, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 814, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 819, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 824, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 829, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 834, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 839, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 844, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 849, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 854, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 859, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 864, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 869, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 874, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 879, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 884, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 889, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 894, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 899, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 904, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 909, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 914, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 919, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 924, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 929, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 934, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 939, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 944, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 949, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 954, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 959, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 964, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 969, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 974, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 979, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 984, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 989, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 994, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 999, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1004, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1009, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1014, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1019, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1024, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1029, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1034, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1039, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1044, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1049, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1054, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1059, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1064, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1069, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1074, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1079, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1084, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1089, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1094, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1099, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1104, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1109, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1114, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1119, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1124, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1129, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1134, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1139, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1144, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1149, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1154, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1159, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1164, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1169, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1174, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1179, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1184, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1189, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1194, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1199, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1204, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1209, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1214, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1219, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1224, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1229, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1234, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1239, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1244, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1249, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1254, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1259, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1264, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1269, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1274, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1279, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1284, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1289, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1294, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1299, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1304, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1309, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1314, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1319, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1324, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1329, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1334, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1339, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1344, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1349, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1354, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1359, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1364, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1369, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1374, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1379, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1384, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1389, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1394, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1399, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1404, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1409, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1414, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1419, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1424, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1429, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1434, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1439, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1444, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1449, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1454, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1459, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1464, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1469, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1474, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1479, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1484, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1489, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1494, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1499, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1504, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1509, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1514, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1519, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1524, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1529, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1534, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1539, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1544, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1549, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1554, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1559, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1564, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1569, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1574, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1579, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1584, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1589, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1594, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1599, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1604, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1609, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1614, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1619, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1624, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1629, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1634, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1639, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1644, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1649, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1654, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1659, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1664, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1669, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1674, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1679, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1684, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1689, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1694, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1699, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1704, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1709, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1714, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1719, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1724, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1729, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1734, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1739, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1744, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1749, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1754, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1759, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1764, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1769, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1774, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1779, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1784, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1789, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1794, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1799, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1804, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1809, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1814, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1819, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1824, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1829, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1834, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1839, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1844, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1849, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1854, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1859, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1864, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1869, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1874, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1879, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1884, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1889, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1894, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1899, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1904, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1909, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1914, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1919, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1924, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1929, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1934, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1939, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1944, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1949, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1954, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1959, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1964, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1969, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1974, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1979, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1984, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1989, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1994, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 1999, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2004, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2009, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2014, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2019, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2024, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2029, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2034, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2039, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2044, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2049, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2054, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2059, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2064, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2069, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2074, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2079, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2084, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2089, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2094, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2099, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2104, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2109, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2114, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2119, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2124, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2129, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2134, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2139, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2144, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2149, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2154, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2159, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2164, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2169, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2174, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2179, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2184, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2189, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2194, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2199, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2204, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2209, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2214, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2219, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2224, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2229, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2234, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2239, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2244, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2249, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2254, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2259, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2264, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2269, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2274, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2279, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2284, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2289, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2294, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2299, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2304, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2309, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2314, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2319, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2324, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2329, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2334, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2339, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2344, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2349, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2354, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2359, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2364, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2369, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2374, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2379, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2384, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2389, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2394, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2399, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2404, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2409, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2414, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2419, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2424, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2429, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2434, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2439, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2444, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2449, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2454, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2459, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2464, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2469, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2474, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2479, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2484, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2489, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2494, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2499, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2504, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2509, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2514, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2519, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2524, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2529, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2534, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2539, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2544, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2549, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2554, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2559, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2564, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2569, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2574, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2579, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2584, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2589, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2594, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2599, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2604, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2609, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2614, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2619, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2624, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2629, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2634, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2639, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2644, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2649, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2654, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2659, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2664, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2669, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2674, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2679, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2684, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2689, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2694, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2699, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2704, săptămîna dĵĵ cîrnelĵĵ 2709, săptămîna dĵĵ cîrnel

ARMINDEN „MAI (ARBRE)“
[2836]

PANTELIMON „LA SAINT PANTÉLIMON“
[2844]

[2836]

- I. Întrebare indirectă: Se pune pom verde la casă în ziua de 1 Mai? Cum se numeşte?
- II. 2. Şi la uş şi să trîză colăcu şi sub vîc, ca să nu se spîrîe sîva.
4. Şi la vrăcîiîş djc-ajî ie binj.
27. Şi sîlcă la vîc, la grajî, la sfîrdj; şi cunună fîssem pî gîlîiî la sfîrdj.
36. Şi la altîja şi la altîja [Obicelu pîbesj].
47. Şi-ştrîgî'nî şi la pyărtî.
1281. La Jolî Verde.
53. „Se pune şi panglici; obicelu nemjesc“.
95. pînim acîga lîngă casă, pînim-m pîmînt armîndînu dîn muzîc dj slîhă *vlîsîri linerî de molîd [m] la jîja vîrdj pîre frîză de fag pîj casă, pi la grîdîniî.
102. pînim o clîpîmbî vîrdj nîjîniî cîsî, aşî-j mîda djm-bîtrîn.
141. la sfîrdj să pîne slînişîrî, la poartî, la uş grajîdulî; la slînişîrî ahîja nu s-a prîje ştrîgîile, armîndînu -sîrbîţîrga fîcîlor; le pune fîcîrî armîndînu la pîrtî, dj lemî lîng de fag; la jîfîna pîrtî lî pîne.
1733. „În noaptea spre Florî pun fîscîi o creangă de brad la poarta caselor cu fete mari -djîndînuşt djfîcîj [lînf], iar în noaptea spre Rusaliî, mesteacîn = mîdjîbîym.“
157. „De la Unire Incoace se pune armîndînu la 10 Mai: un mesteacîn tîndîr, înalt“.
172. armîndînu [a]; pîne armîndîni pî sît pe la pydîrîfe vîmenîorî. „Fîcîiî cojesîc brazî linerî, înalî, lasă în vîrf o vîstră un buchet de crengî mîrunte şi-i aşează la porîile gospodariilor mai de seamă“.
219. pînim armîndînu cu ştrîj „bucet“ ş vîr lîngă casă.
228. pun la porî rîz dj rîcîlî; „şi la sfîrdj“.
250. la pîrtî, la ocîlu vîlorî, pî la fîrdj, să nu dîcî strîgîi mîna.
260. pîntîru ştrîgîi, pîntîru ştrîgîiîfe, să nu jî lapîcîîfe la vas.
279. la ferîstî şi la uş.
310. pî la lîzglîrî, pî la strîgîna cîşî; lîju nu-j gîcîlî dî lînu *vrîsnet*, dî djvîlu, lîzglîrî = grîjîdu şi şîra, colîjîlî; lîzglînu *mîmulu*.)
325. „Se pune la poartî „verdeîurî“.
334. „La 1 Mai se pune un lemî verde pe care-şî lîstrîjî *li pun buchele“. „La Sf. Gheorghe se pune *crîj dj rug, ca să *nuvîe ştrîjîle djndîe slnt vîc cu lîpîfe“.
346. la sfîntu djrdî, [k] sfîrdj, pînim sfîrdj lî gard: nîjîlî dj gîlîje cu frîză dj mî-lîcîn.
349. mesteacîn pî la ferîfe.
353. la sfîrdj „se pune la poartî şi la casă“ crîngă vîrdj.
362. să-ştrîjî cu rîkîlî lî gard, p-afîrî.
365. pîm-budîj, pîj gîlîgî; la duminică mîrî „Rusaliî“ pînim lîjîj şi jîrbî vîrdj pîj casă.
399. „La poartî, pe ghîzede dela fîntîni, pe prispe, în uş grajîdulî „la duminică mîrî „Rusaliî“, se pune teiu“.
405. rîkîlî, la poartî, în strîgîna.

[2844]

- I. Întrebare directă: În aici femeie o sîrbîtoare numîtî PANTELIMON?
- II. 30. „Nu se mai jîne“.
95. jîrî nu sî lucrî; ş-âcîla-l jîfî; lî rîy dj lîuf; sî lîmpî, rîy.
102. sî cîlîtorîfe vîra.
120. „Nu se jîne“.
310. „A azît cî se jîne în alte pîrtî“.
319. „Atunci se dau vîgîne de pomînj“.
405. sî cîlîtorîfe lîjîmna cu vîra.
514. sî cîlîtorîfe vîra atîdj.
531. cî sî cîlîtorîfe vîra.
605. dj dz sî cîlîtorîfe vîra.
705. Subiectul [j], un bîrbît, nu ştie de aceastî sîrbîtoare.
791. nu mîncîm; sîra lu sfîntu ilîje.
- RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: CINE TINE CHEILE RAIULUI?
- „RÉPONSE À LA QUESTION: QUI EST-CE QUI GARDE LES CLÉS DU PARADIS?“
- [2791]
- I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.
- II. Nu ştiu ştiut rîspunde în punctele 1-4: 8-15-16-141-260-316-325-365-405-463-514-537-551-605-762-856-842-872-876-899-938-958. Nu fost pusă Întrebarea în punctul 306. Din punctele în care sî rîspuns, dîm întreg materialul în transcriere fonetică: sfîntu pîrtî 2, sfîntu pîrtî 27, sfîntu pîrtî 38, sfîmpîrtî 46, [k] sfîntu pîrtî 47, pîrtî 93, [j] sfîntu pîrtî 64, sfîmpîrtî 76, dumîndîy cu sfîntu pîrtî 102, sfîmpîrtî 105, pîvel şi pîrtî 157, [j] sfîntu pîrtî 172, sfîntu pîrtî 192, sfîntu pîrtî 193, pîrtî, [k] sfîmpîrtî 219, sfîmpîrtî (dj-m pîrtî rîjî) 228, sfîntu pîrtî 229, sfîntu pîrtî 250, pîrtî şi cu pîrtî 272, sfîntu pîrtî 279, sfîntu pîrtî, [k] sfîntu pîrtî 284, sfîntu pîrtî 310, sfîntu pîrtî 324, apîrtî 349, sfîntu apîrtî pîrtî, [k] pîrtî 353, pîrtî apîrtî 362, sfîntu niculî 365, sfîntu pîrtî 399, sfîntu pîrtî 414, sfîntu pîrtî 431, sfîntu pîrtî 433, [m] sfîntu pîrtî 478, [j] dumîndîy lî-a-s-întînd „le va fi jîndînd“ 510, dumîndîy 531, [j] archîdj-gel gavrîl 574, sfîntu pîrtî 646, sfîntu pîrtî 660, sfîntu pîrtî 663, [j] sfîntu pîrtî 705, sfîntu pîrtî 724, [j] sfîntu pîvel 769, sfîntu pîrtî 784, sfîntu pîrtî 791, sfîntu pîrtî 812, sfîntu pîrtî 833, lîngeru 838, sfîntu pîrtî 887, sfîntu pîrtî 705, [j] sfîntu arîngîl 850.
- D.: [x] ş (clîcîurle „cheile“ de rîj) 82, anjelu 010, sfeti pîrtî 012.

[2847]

- I. Întrebare directă: Cum se cheamă sărbătoarea numită în alte părți SÂMPIETRU-DE-IARNĂ?
- II. 2. alțiș glîșă că-i jumătăle iarnă.
- 95. U cam iulii, pemei iros, că m-are post.
- 96. tri și și sărbătorii.
- 99. niinta gaurăciilor.
- 481. „Nu se serbează”.

[2848]

- I. Întrebare directă: Cum se cheamă pe aici sărbătoarea numită în alte părți Moși și când se serbează?
- II. 2. păsui „fasole”; pitelii „piftii”. În săptămâna hărților. Se face păsui slăjit, se pune pe un colac și să dăți la vîșit, să dați pomână; găzda lămîie colacii și-i dă și pomână la moș.

- 4. V. volumul de texte, Nr. 4: DIFERITE OBICEIURI.
- 29. glîșim moși da brîngă. „Se în întrb sămbătă” „să făce da pomână brîngă cu colăceșă „mămăligă”; Întră postul înțem mîșt da cotorușăze „piftii, slăbăleș năjincă da zăpostlu ai mic.
- 26. atîșă țîerb gily și day da pomână mușilor.
- 47. Subiectul ocazional [e] a auzit dela bătrîni că se dădea de pomână la moș; nu știe când se serbau.
- 64. Subiectul a auzit de prin alte părți.
- 75. da mîșt; să day cotorușăze da pomână. [e] „Se țîne” cu-a săptămîna năjincă da zăpost da pagă.
- 96. cî să prînde postul pășilor; săptămîna mîșilor: țîfe are vrîme dute la biserică colac și să rîgă pîntru și, le țîre țeridîune.
- 102. „La Rusalii; se da de pomână; pomenirea strămoșilor”.
- 102. să da gîle da pomână. „De când cu criza, nu se mai dau oale de pomână”.
- 103. să duc pomîșe la biserică pîntru moș, pîntru acăși moș; slujba mîșilor.
- 102. mîș la biserică; duc mîșcare.
- 105. la o săptămîna ducîm ulișii la biserică pîntru mîșii.
- 106. mîș în țîntirim di țîle țîrîță la sarăd. „Nu știe când”.
- 414. „Moșii de iarnă sunt în carneleagă, iar Moșii de vară, înainte de Rusalii”.
- 431. „Sămbătă, înainte de Rusalii”.
- 455. ni dăsim la țîntirim și dăm di pomână colăș și ulgăre.
- 514. să țîn la noi; fac di mîșcară și day di pomână.
- 531. mîș di iarnă; sămbătă înainte di săptămîna dîbă; mîș di vară „după Pașn”.
- 587. moș di iarnă „în sămbăta dinaintea săptămînil albe”; moș di vară „la Rusalii”.
- 591. atîșă dăm di pomână.
- 605. mîș di vară „în sămbăta Rusaliilor”; mîș di iarnă „nu știe când”.
- 644. la mîș, spuni că az țî mîș și nu să lucrăgă. V. volumul de texte, Nr. 446: OBICEIURI LA SĂRBĂTORI.
- 682. împărțim farfurii, cîpi, strădînii țîli; țî-mpodogim cu puțmi, adică țîga stralid, și cu țîori, cu covrîșii; pînim bombayăni; duc copii la rade și vecini”. „Zic”: să țîli di sîțietu lu cutărî, da și pîntru sămbății.
- 722. „Sămbăta înainte de Rusalii” pomenim

mîșii - mîșii da vară, sămbăta mîșilor țîg clîșeșii - „sămbăta înainte de săptămîna brânzei”: pomenic și care pomenim mîșii - mîșii da iarnă.

722. făcăm colivă, împărțim vîșii. „În sămbăta Rusaliilor”.

762. „Sămbăta înainte de Rusalii; fac colaci, colivă” și-mpărțim; făcăm pîntru mușii.

769. țîja je; făcăm colivă, țîom vîșii, dăm și și-mpărțim pî la vecini.

784. împărțim vîșe la mîșii la mîșorii.

791. mîșii da iarnă „la lăsatul de carne” și mîșii da vară „sămbăta înainte de Rusalii”; dăm gîle da pomână „cu apă sau lapte”.

836. mîșii rusaliilor - sămbăta Rusaliilor; se da de pomână la capul mîșilor”.

848. mîșii de piftii, o săptămîna pînă la sârșă postului de carne; se fac piftii și împărțim „de pomână”; mîșii de rusalii, cînd țîeste o săptămîna pînă duminica mare; mîșii lu sămbăta „o săptămîna înainte de Sîntul Dumitru”.

876. cî să-mpărțesc fraș, țîrîșe.

886. mîșii da rusalii, sămbăta mîșilor da rusalii; sămbăta mîșilor la lăsatul de sec da carne, care făce piftii).

MN

(UMBLĂ CU) PLUGUȘORULĂ ANUL NOU)
„(US ENFANTS) SOUHAITENT UNE ANNÉE HEUREUSE À L'AIDE D'UNE PETITE CHARRUE”

[2794]

- I. Întrebare directă: Se umblă pe aici cu plugușorul la Anul Nou?
- II. S'a răspuns că nu există obiceiul în punctele: 2. 4. 8. 27. 29. 31. 47. 55. 64. 76. 95. 102. 105. 130. 141. 157. 172. 250. 260. 272. 279. 284. 310. 316. 325. 334. 346. 349. 353. 362. 574. 646. 666. 833. 848. 858. 876.
- 958. Din punctele în care există obiceiul, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: umblă cu plugușor 182, umblă cu plugușor vechiu 192, cu plugușor 219, umblă cu plugușor 219, umblă cu plugușor „obiceiul e nou” 235, umblă cu plugușor „obiceiul e nou” 235, umblă cu plugușor băjeșii, dimineața, în țîșia di ănu nou; din casa-ș casa țîmbă; cî înțră țîvir pî țîș gily și țîș: să țîrîș și țîrîș ca țîrîș ca țîrîș 265, cu plugușor „mai mult cu clopoșii; fac niște harăpniiș” 286, cu plugușor, urgăpă 319, [V. volumul de texte, Nr. 405: OBICEIURI DE ANUL NOU] 405, umblă cu plugușor 414, umblă cu samanațu „în dimineața de anul nou”, „au cu ei un” plug „cei mari”, „un” plugușor „cei mici” 431, umblă cu plugușor băjeșii 455, în țîșia di ănu nou, dimineața, umblă coplișii cu plugușor și hăjeșc; plug coplișii de lemn cu dăyă crăcănîș și țîștrigă băjeșii; hăjeșc; țîșă gopodăriș și țîș dă uș colac 443, umblă cu hăjeșc [e] năjincă di ănu nou săra) 479. — năma cu clopotu umblă, da spun din gîră di arăt 514, umblă băjeșii cu urātu, [e] cu plugușor 520, umblă cu plugușor „seara”; țîră; am urātu) umblă cu sămbăta țîș dăyă dimineața 531, băjeșii umblă la urātu cu uș clopoșii 537, umblă cu plugușor „prin alte părți” 551, umblă cu plugușor țîșdăii 605, umblă băjeșii cu urātu țîșăra, urgăpă; au înțră țîș țîșcolă; dim bătrîni, cî țîș dăyă țîș vîșăre „spuneau” 682, umblă cu plugușor țîș clopot, cu țîș, cu plugușor 705, umblă cu plugușor „obiceiul vechiu; era un plug de lemn; acuma nu mai cu clopotul și țîșete” 722, plugușor di

mîșii - băjeșii; plugușor di mîșii - țîșdăii”; „urătile le țîș din cîrșii” 722, umblă cu plugușor „obiceiul e nou; datează cam de vreo 40 de ani” 762, umblă coplișii cu plugușor „seara în ăjun” țîș dă bani; spune da pî cîrșe) 769, săra pînă țîștu vasilă umblă cu plugușor; așă țîș am pomenit; mîșă cu plugușor; „urătile le țîș di cîrșii” 794, umblă cu plugușor săra „de vreo săyva ani; obiceiul țîș țîș de la învătării” 791, umblă cu țîș colivă „a auzit că de vreo 3-4 ani a început” 872, plugușor 836, cu plugușor „știți obiceiul dela țîșcolă; e nou de lot” 874, cu plugușor, plugușor „obiceiul nou” 886, să umblă cu plesnitu; plesnățe cu țîșdăii; șgăra țîș ăjunu luș țîștu vasilă 899, umblă cu plugușor 928, în ăjunu de ănu nou coplișii umblă cu plugușor 947.

D.: — 02, — 010, 012.

SORCOVA

„BAGUETTE ORNÉE DE RUBANS ET DE FLEURS ARTIFICIELLES, AVEC LAQUELLE LES ENFANTS VONT DE MAISON EN MAISON SOUHAITER UNE HEUREUSE ANNÉE”

[2795]

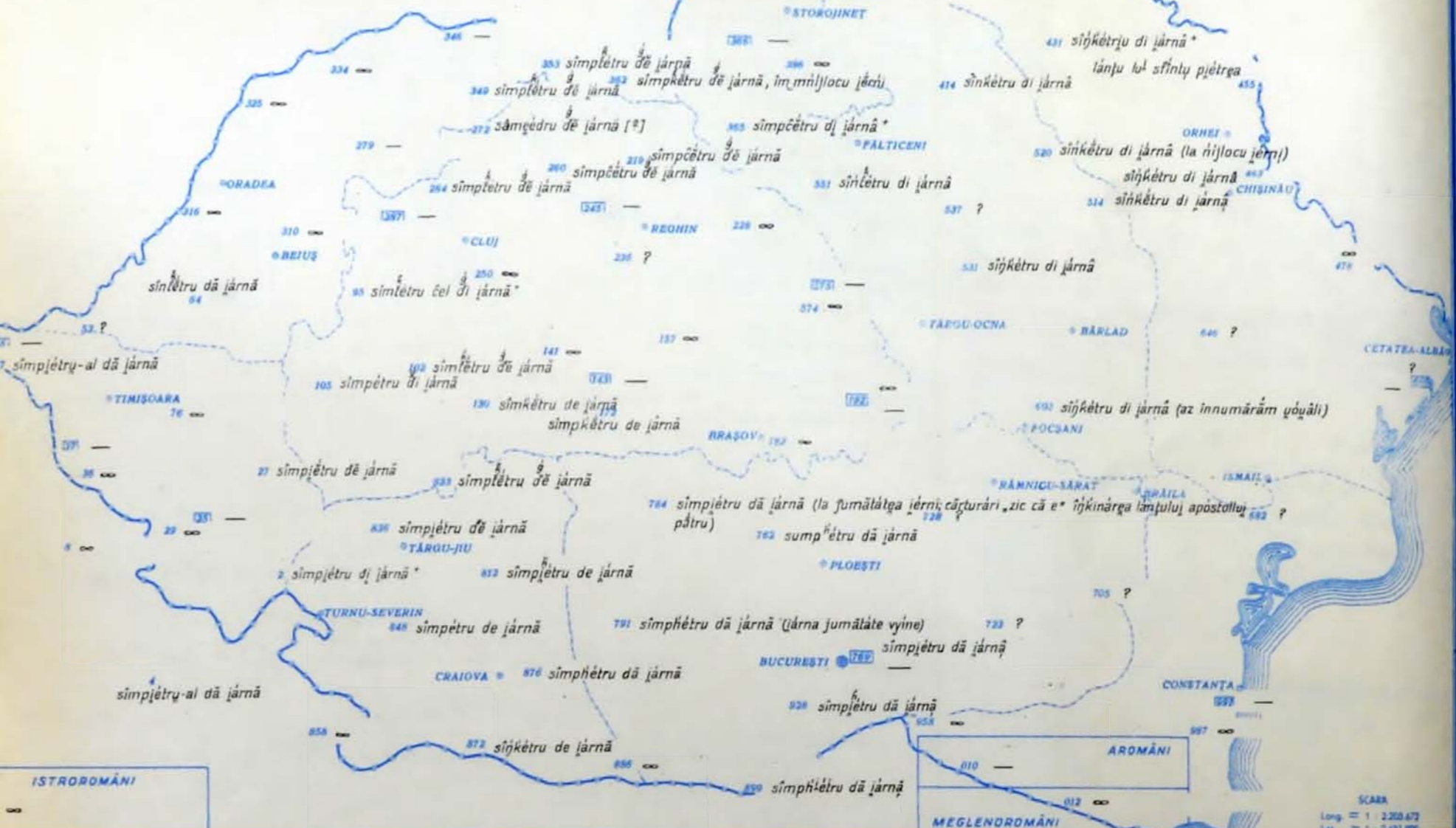
- I. Întrebare directă: Se umblă pe aici la Anul Nou cu sorcova?
- II. În majoritatea punctelor s'a răspuns că nu există obiceiul.

Din punctele în care există obiceiul, dăm întreg materialul obținut, în transcriere fonetică: s'ărcova „obiceiul e nou” 80, s'ărcova 182, umblă cu s'ărcova 192, umblă cu s'ărcova țîș c'ățunu mîșii [Ruși romanizati] umblă coplișii dela țîșc'ă și s'ărcova) 414, s'ărcova 605, umblă cu s'ărcoviliș s'ărcova [s] 682, cu s'ărcova 705, s'ărcova, umblă cu s'ărcova 722, umblă cu s'ărcova 722, s'ărcova „tot atuncă c'ă și cu plugușorul” (da cu s'ărcova-ș cap la gâmeni) 742, umblă coplișii cu s'ărcova; „dimineața”; le dăm covrîșii; 769, umblă și cu s'ărcova 784, umblă și-cu s'ărcova 791, s'ărcova 836, umblă coplișii cu s'ărcova 848, umblă cu s'ărcova 872, umblă cu s'ărcova [un lemnîșor țîșbrăcăt cu bobă de țîrîș colarătă; spun povășii di-ăle s'ărcovi) 876, cu s'ărcova „seara” 886, să umblă cu s'ărcova (dimineața țîșpra țîș) 899, cu s'ărcova 928, s'ărcova; s'ărcove [țîș covrîșii, nuț și da la coplișii] 938, în țîșia de ănu nou coplișii umblă cu s'ărcova 947, umblă cu s'ărcovășe 958.

D.: — 02, s'ărcova 010, s'ărcova 012.

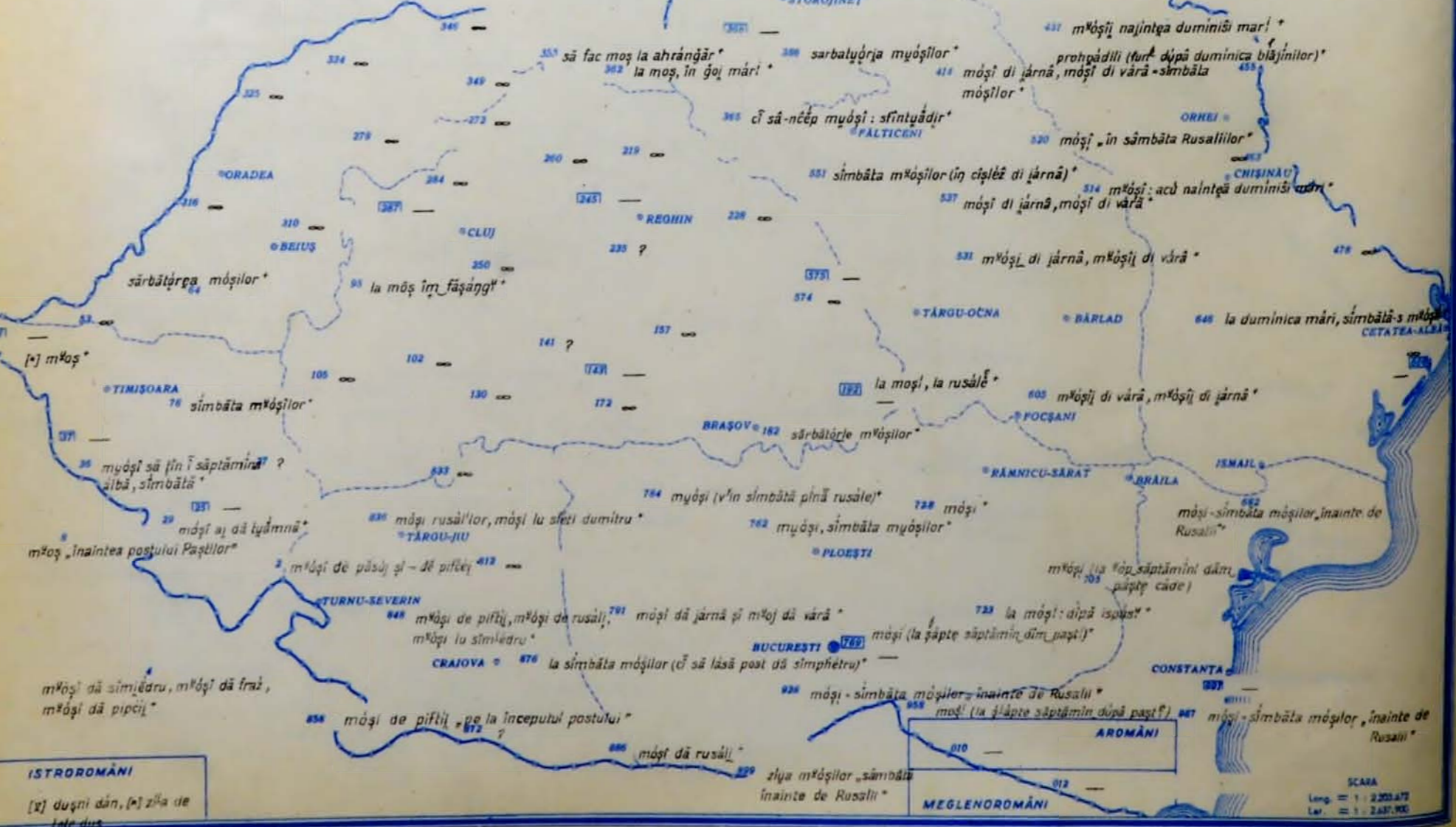
SÂMPIETRU-DE-IARNĂ „LA SAINT PIERRE D'HIVER (16 JANVIER)”

[2847]

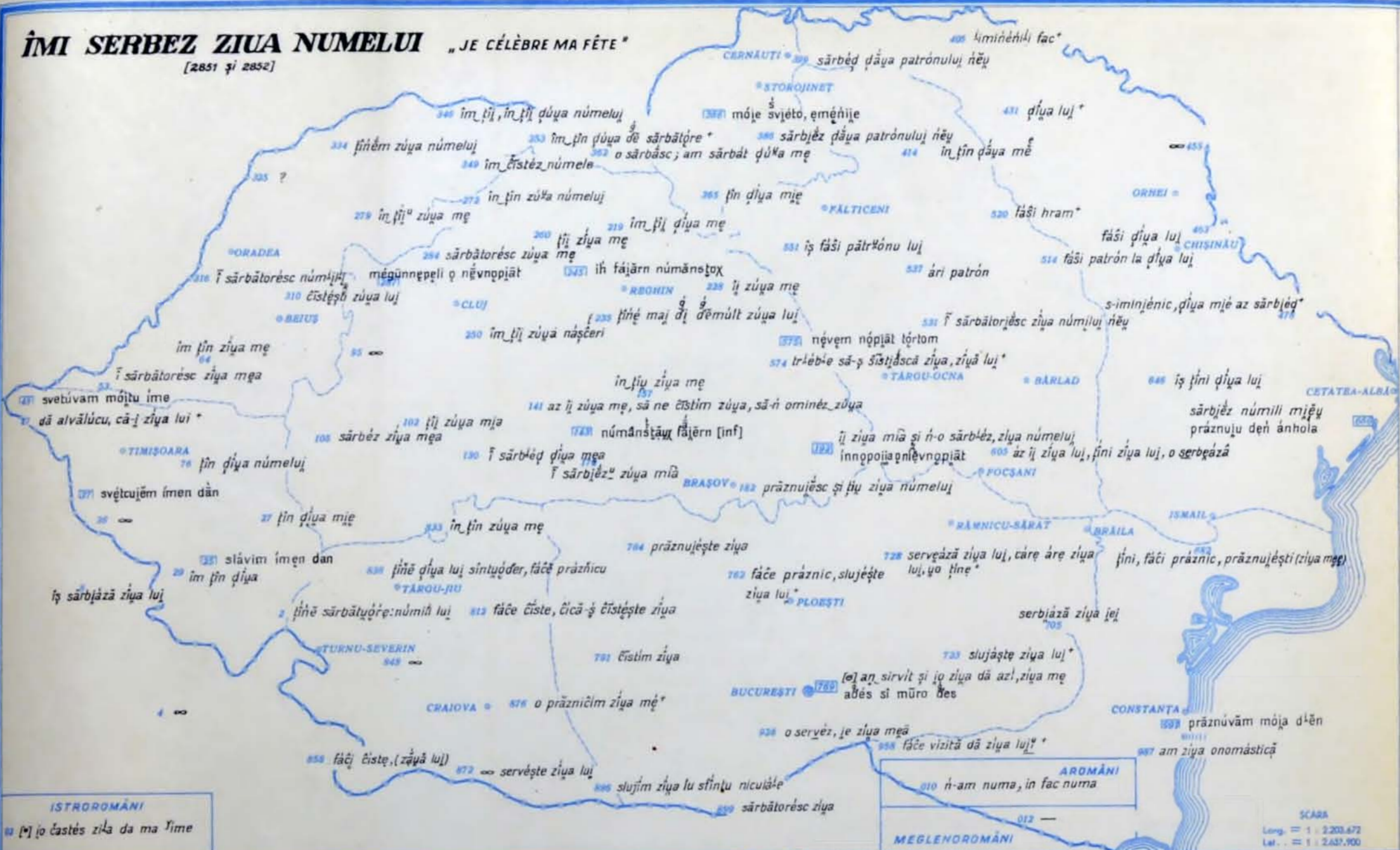

MOSII „FÊTE CONSACRÉE AU CULTE DES MORTS”

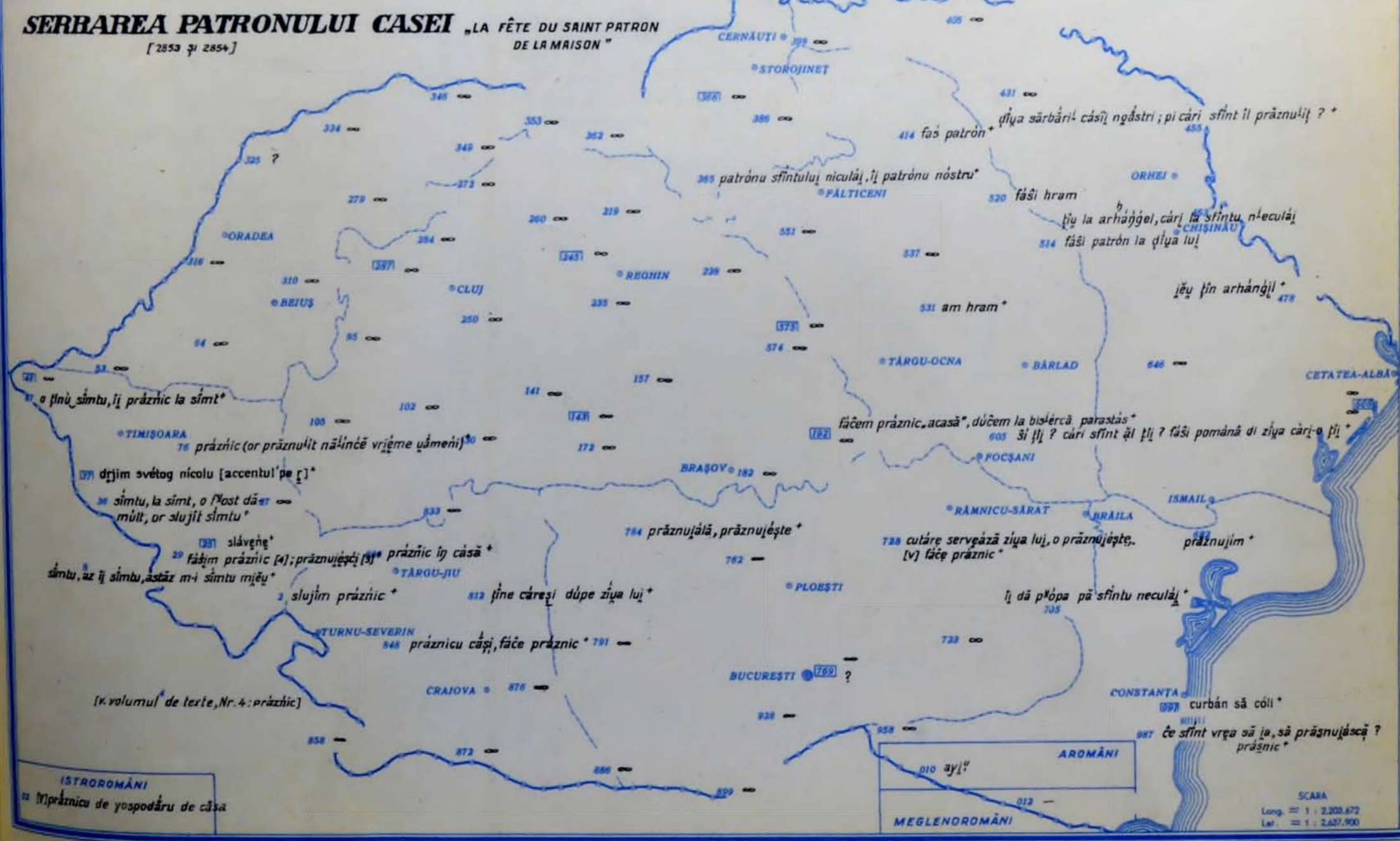
[2848]

ÎMI SERBEZ ZIUA NUMELUI „JE CÉLÈBRE MA FÊTE”
[2851 și 2852]

SERBAREA PATRONULUI CASEI „LA FÊTE DU SAINT PATRON DE LA MAISON”
[2853 și 2854]

[2851 - 2852]

I. Întrebare indirectă: Cum zici când dai o masă la rude și prieteni în ziua sfântului al cărui nume îl porți?
 II. 4x „Se trage cu pușca sau se sparge un blid. Se strigă: să trăiască cutare”.
 353. a. numele mîlei, [k] dîy_a m_e.
 405. „Numai intelectualii serbează ziua numelui”.
 431. „Numai preotul, în tot satul, serbează ziua numelui”.
 478. s-iminjenic „sunt [i]...”.
 520. și Întrăbă popa la cununii că și hram își. „De obicei alege sfântul al cărui nume îl poartă”.
 574. îl prind [pe cel ce serbează] și-l bîgă în apă.
 723. „Face colivă”.
 728. Ia o zi cînd să cunună tineri. „E de fapt patronul casei”.
 762. „Dă o masă; duce colivă la biserică”.
 876. „Subiectul serbează sfîntu costandin și elîena”.
 958. Cel care are ziua lui primește vizite.

[2853 - 2854]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți sîrbătoria în care serbați pe sfîntul care apără casa?
 II. 2. slujesc pîntru pămînt.
 8. V. volumul de texte, Nr. 8: Sîmțu. [Se întrebuițează și piuralul sfînturii.]
 1231. moș svecțar și mioldan „sfîntul meu este Sf. Mihail”?
 29. „sfîntu arăzii e patronul subiectului. Altul pră sfîntu nicolaj-îl prăznujeșcî”.
 36. altu la simicvără, altu la simtămărla mărășe și la simjēdru.
 1371. „Înținem pe Sf. Nicolae?”. „Cel care serbează patronul se numesc svecțari: mi amo svî svecțari „noi toți suntem...”.
 47. fâșe pomănă, o pus pomănă la sfînt. „Obiceiul a dispărut”.
 76. „În satul ohăbă se prăznuiește și astăzi”.
 192. „Tinerii în surățel își aleg un sfînt, o sîrbătoare”.
 365. „Patronul subiectului e Sf. Nicolae. Patronul se alege la cununie”. duc um paras-lă „la biserică”.
 414. cînd ti cununî, țî-dă ũ sfînt; atūs-îl ței di patrôn.
 455. „Cînd se cunună își aleg un sfînt. Preotul întrebă: pi cări sfînt îi prăznujeșcî?”
 478. „Numai doi sfînți sunt patroni în sat: sfîntu njeculaj și arhângjil”.
 531. n-am luțăt ũ hram a nîy „la cununie”.
 605. „Preotul întrebă pe mire la cununie: și țî țî cări sfînt și țî țî? În ajunul sîrbătorii fâși pomănă. În ziua patrônului fâși ple-trășiri.
 682. țey sfînți cîno să cunună.
 705. „De obicei numele bărbatului”.
 728. Ia o zi cînd să cunună tineri.
 784. „Rar se prăznuiește”.
 836. „Fiecare casă serbează doi patroni: pe cel rămas din strămoși și pe cel ales la cununie, de obicei după numele mirelui”.
 848. „Aleg sfîntul cînd se cunună, după cum îi sfătuieste preotul”.
 987. tineri cî să cunună, atîntă prăy-tu-țrăbă năy țe sfînt vră oă ja, să prăznu-jăscă țî prăznic”

jașcă. fâțe colivă la biserică, serbează ziua acasă.
 1991. „Se taie jerfă” [miei, găină, etc.]. „Preotul la cununie întrebă: na, cîj dîen țe cîlij curbân?” „În ce zi vei tăia jerfă?”.
 D.: = 02, = 010, surpris 012.
 (UMBLĂ CU) BUHAIU
 „(LES ENFANTS) SOUHAIENT UNE ANNÉE HEUREUSE À L'AIDE D'UN INSTRUMENT IMITANT LE BRULEMENT DU BOEUF” [2797]

MN
 (COPILII) SORCOVESC
 „(LES ENFANTS) SOUHAIENT UNE ANNÉE HEUREUSE À L'AIDE D'UN BÂTON ORNÉ DE FLEURS ARTIFICIELLES” [2796]

I. Întrebare directă: Cînd umblă copiii cu sorcova ziceți aici că sorcovesc, sau cum ziceți?
 II. În majoritatea punctelor nu s'a găsit răspuns. Din punctele în care s'a răspuns, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: sorcovă: sôrcova, vésela, să trăjim, să-mbătrînim ca un măr, ca un păr, piste vără, primăvără, să-mbătrînim, ca mîerii dă frumôșî, ca pîtrili dă virtôșî! 192, sorcovă: sôrcova, vésela, să trăjeșcî-mbătrîneșcî. etc. „obiceiul e vechiu” 723, sorcovă: sôrcova, vésela, să trăjeșcî-mbătrîneșcî. etc. „obiceiul e nou; l-au introdus niște soldați grăniceri” 455, buhăj 463, cu buhăj „cu buhăj la hăit” 478, cu buhăj 514, fag buhăj di sfîntu vasțli 520, buhăj 551, buhăj 557, cu buhăj imblă băjeșcî „dela școală” nușpîgă spri țiyă di sfîntu vasțli; altu-țu cu cîpștu, altu-țu cu buhăj 591, cu buhăj „cînd merg cu plugușorul au și buhăj” 646, cu buhăj 666, buhăj 822, buhăj 705, buhăj „nu-i lasă, ca să nu sperie copiii” 723, umblă și cu buhăj „împreună cu plugușorul” 728, buhăj (șă cu plugulețu) 769, cu buhăj (acuma a-nceput) 876, buhăj „după războiu” țî cînd a foz „la moldova, acôlo a vărăt” 886, cu buhăj 958, umblă cu semănăt, șpămănă-șă cășă [volumul de texte, Nr. 197: OBICEIURI DE ANUL NOU] 987.
 D.: = 02, 010, 012.

M N

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CE OBICEIURI MAI AVEȚI LA ANUL NOU ?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CE OBICEIURI MAI AVEȚI LA ANUL NOU ?

1. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

I. S'a răspuns că, în afară de cele de la întrebare [2798] - [2799], nu au alte obiceiuri în...

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CE SE DĂ PREOTULUI CARE UMBLĂ CU IORDANUL ?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CE SE DĂ PREOTULUI CARE UMBLĂ CU IORDANUL ?

1. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: doi curușari p'un tâjjeri cu pasuși...

dă căl-un trac de grîu și d'vîșă cyște g-b fu-jor-ț și căle dyaj l'ej 108, ban și fu-jor (fu-jor)...

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

1. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

I. S'a răspuns că nu există obiceiul în punctele: 2 + 36. 110. 210. 250. 260. 275. 284. 310. 316. 334. 341. 349. 353. 362. 315. 405. 431. 514. 520. 551. 574. 605. 646. 664. 702. 819. 834.

nu știe de ce "ar, să-ș pînă la pâr, să-ș cregă-că pârșu sa, [g] [a] de mârli o dă nârde...

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

1. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

I. S'a răspuns că nu există obiceiul în punctele: 2 + 36. 110. 210. 250. 260. 275. 284. 310. 316. 334. 341. 349. 353. 362. 315. 405. 431. 514. 520. 551. 574. 605. 646. 664. 702. 819. 834.

tri sfînj 105, tri sfînj 190, tri sfînj 191, tri-sfîntele 157, trijerărhi 172, sfînji trei jerărhi...

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

1. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: tri sfînj 2, 7 + 4, trijerărhi [aj] 1, [aj] trijerărhi, [aj] trijerărhi, tri trijerărhi...

sălcă) 102, sălcă 105, sălcă 190, sălcă (pînem la grîndă: ij būnă pînă vîremuri) 141, mișgîl...

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

1. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: sălcă 2, 7 + 4, sălcă 2, sălcă 20, sălcă 20...

709, săptămintă mare 704, săptămintă pătimil-săptămintă mare 701, săptămintă mare 702...

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

1. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

I. S'a răspuns că nu există obiceiul în punctele: 2 + 36. 110. 210. 250. 260. 275. 284. 310. 316. 334. 341. 349. 353. 362. 315. 405. 431. 514. 520. 551. 574. 605. 646. 664. 702. 819. 834.

cu știe de ce "ar, să-ș pînă la pâr, să-ș cregă-că pârșu sa, [g] [a] de mârli o dă nârde...

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : SE IA BUSUJOC DE LA PREOTUL CARE UMBLĂ CU IORDANUL ȘI CE CE?

1. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.

I. S'a răspuns că nu există obiceiul în punctele: 2 + 36. 110. 210. 250. 260. 275. 284. 310. 316. 334. 341. 349. 353. 362. 315. 405. 431. 514. 520. 551. 574. 605. 646. 664. 702. 819. 834.

[3757]

I. Întrebare directă: Cum ziceți: Mi-am durat (mi-am înjghebat) o casă frumoasă?

- 4. da birnă. 284. mî-am curujit o casă... 399. Am sugerat subiectului forma n-ă făcut...

[3758]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți meșterii care face case?

- 28. mășorj, e zidarul care clădește din cărămidă... 229. meșter „cel care face casa din lemn și cărămidă”...

MN

ZID; ZIDURI „MUR” [3761]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la aceea ce înalță zidarul clădind unele peste alte pietre sau cărămiți, ca să facă o casă?

- 1. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: zidur[ziduri]... zidur[zi] zid, ziduri [p] zid, ziduri [p] zid...

- ziduri [p] zid, ziduri [p] zid, ziduri [p] zid... ziduri [p] zid, ziduri [p] zid... ziduri [p] zid, ziduri [p] zid...

- D.: [z] zid; zidure [p] oz, stizmă; stizme [p] oz, zit; zidur [p] oz... M.: [ung] zidur [p] oz, zidur [p] oz...

ZIDEȘTE „IL FAIT LA MAÇONNERIE” [3762]

I. Întrebare indirectă: Ce face zidarul când așează piatră peste piatră sau cărămidă peste cărămidă de face zidul?

- II. În majoritatea cazurilor s-a răspuns: zidește. S-a mai răspuns: clădește 405.406... 455.463.478.537.646.666. ziduieste 95.105.106...

BĂRNĂ „SOLIVE” [3763]

I. Întrebare indirectă: Când faceți casa din lemn, cum numiți bucățile acelea lungi și groase de lemn pe care le așezați culcate una peste alta de faceți pereții casei?

- II. În majoritatea punctelor s-a răspuns: BĂRNĂ; BĂRNE [p]. S'a dat numai forma de singular: BĂRNĂ 47.469; numai cea de plural: BĂRNE 8.141.537.682.812. Alte răspunsuri: groș; groș [p] 64.106.591.611.612.106...

- birnă [p] 705, birgină [p] 723, birgină; birgină [p] 728, birgină [p] 728, lemne 791, lăbă; lăbă [p] 928...

- D.: ? oz, — oio, direc oiz... M.: [ung] bôrnăc [p] acuz; bôrnăc [s] 192. bôrnăc [p] bôrnăc; p bôrnăc [p] 575...

ZIDAR „MAÇON” [3758]

I. Întrebare prin gest. Arătând grinzile, întrebăm: Cum numiți lemnele acestea?

II. În majoritatea punctelor s-a răspuns: GRINZI; GRINDĂ [s]. S'a mai răspuns: grinzile; grinză [s] 58, grinză [p] 96, fologrînză; fologrînză [s] 216, corgi; corgi [s] 299, corgă; corgă [s] 606, corgă; corgă [s] 644, mărăță; mărăță [s] 666, podjeli; podje 82, grîndă dăla pōdină; grizel dăla pōdină...

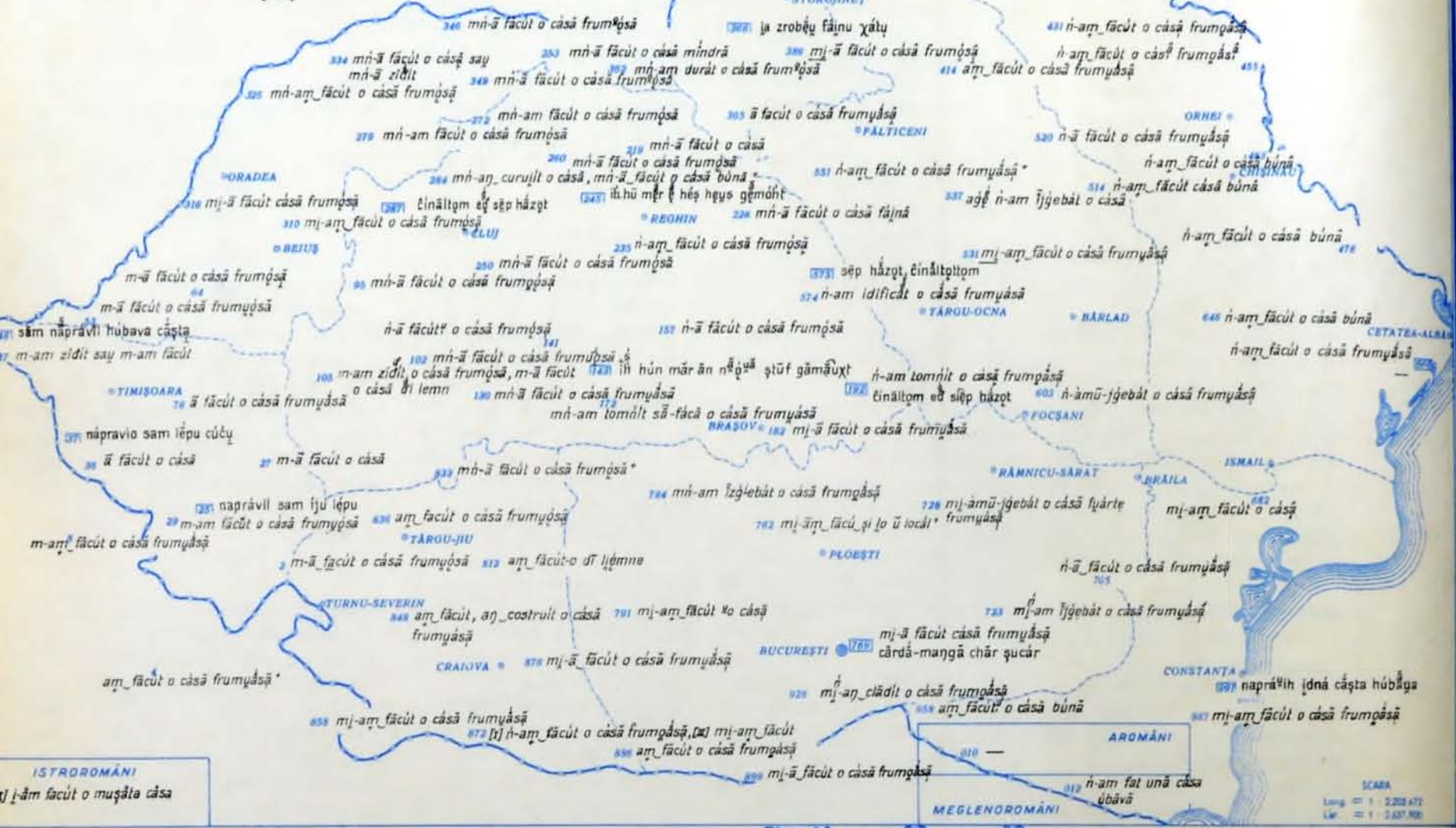
- D.: [z] zideș [s]; zideș [p] oz, zideș [s]; zideș [p] oz... M.: [ung] zideș [s]; zideș [p] acuz; zideș [p] oz... [rui] zideș; zideș [p] 286, — 604...

ZIDAR „MAÇON” [3758]

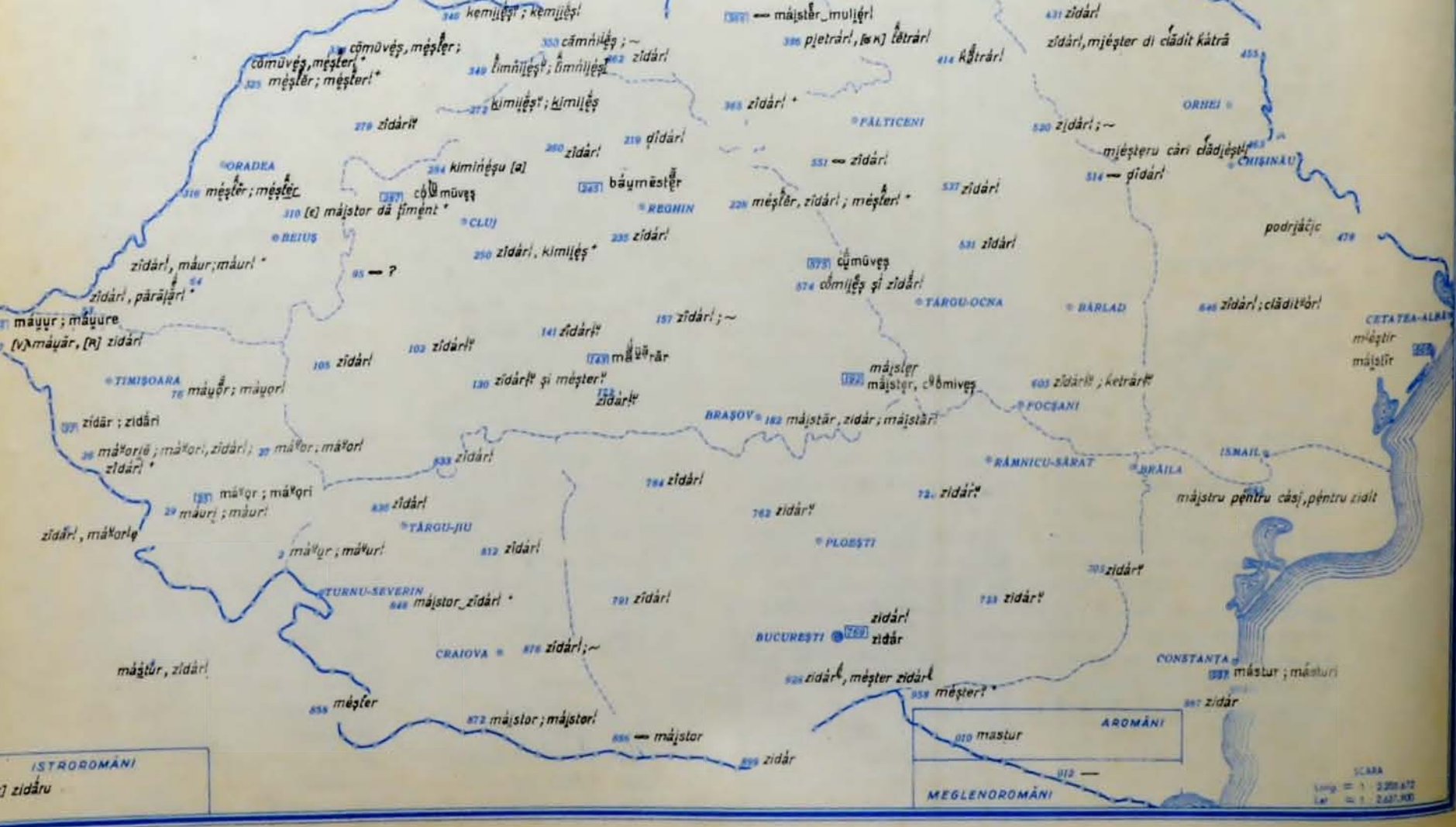
I. Întrebare prin gest. Arătând grinzile, întrebăm: Cum numiți lemnele acestea?

- II. În majoritatea punctelor s-a răspuns: GRINZI; GRINDĂ [s]. S'a mai răspuns: grinzile; grinză [s] 58, grinză [p] 96, fologrînză; fologrînză [s] 216, corgi; corgi [s] 299, corgă; corgă [s] 606, corgă; corgă [s] 644, mărăță; mărăță [s] 666, podjeli; podje 82, grîndă dăla pōdină...

MI-AM DURAT O CASĂ FRUMOȘĂ „JE ME SUIS FAIT BÂTIR UNE BELLE MAISON” [3757]

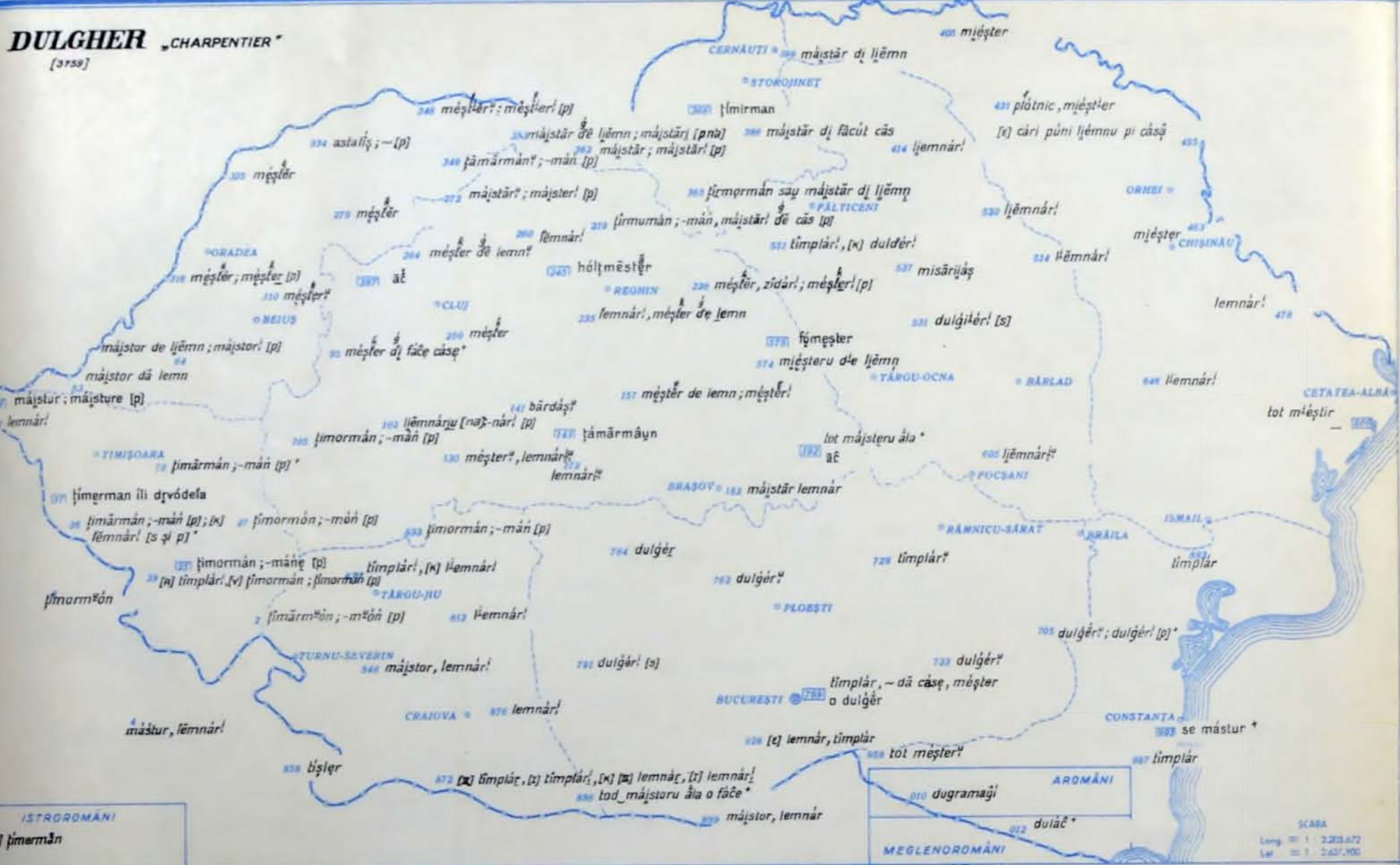
ZIDAR „MAÇON” [3758]

SCARA Long = 1 : 2.200.000 Lat = 1 : 2.200.000

SCARA Long = 1 : 2.200.000 Lat = 1 : 2.200.000

DULGER „CHARPENTIER” [3759]

- [3759]
- I. Întrebare indirectă : Cum numiți meșterul care face lemnăria la casă ?
- II. 36. « Țimărman e cuvânt nemțesc : românește s-ar zice lemnări. Totuși țimărman e cuvântul obișnuit în sat ».
76. am luat-o dila hîmî.
95. « Toți meșterii sunt din satul Sopot de lângă orașulul Cămpeni ».
192. « Casele se fac de obiceiul dî lemn, foarte rar din cărămîidă. De aceea există numai un singur termen pentru [3759] și [3759] ».
705. lucrăză la grosime.
886. Ca cel dela [3759].
- [3759]. « Tot meșter ».
912. omu țe dgară țamniil an păduri.
- « omul ce taie lemnele în pădure ».

[3760]

- I. Întrebare indirectă : Cum numiți meșterul care face ușile și ferestrele ?
- II. 47. țiglar : asta-ț vorbă nemțască ; noi așă-ț țigșem ț-ț țala ; s-ar cădă țimplări.
53. pă uggurețte.
192. țotțloș ț uggurețte.
260. după uggurîle.
666. pi rusții.
705. la țuș, fereste, dulăpuri.
885. astăluș : după uggurime ; unii zic țimplări.
872. Subiectul zice tot ăla, adică cel dela [3759].

M N

PODUL CASEI „GRENIER” [3774]

- I. Întrebare indirectă și prin gest : Cum îl ziceți încăperii care e aici, deasupra tavanelului, sub acoperiș ?
- II. Pretutindeni : pod. S-a dat, alături de singular, și forma de plural : poduri în punctele : 64. 172. 219. 272. 325. 362. 705. Remarcăm forma poduri în punctul 55 și forma pod în punctul 514.
- D.: [m] șuflițu ; șuflițe [p] 02, dăvane 010, pri lăvăn 012. —
- M.: [ung] ț hiu 192, hiu vop ț pđđlăș 287, ț hiț 575. —
- [rut] na podú « în pod », pđđ 366, — 656. —
- [sărb] pot 25, lăvav 37. —
- [bulg] taván ; taváne [p] +6, lăvávú [sa], lăvávú [p] 991. —
- [săs] ț jstřih 143, țaf đem țopň 200. [řig] o pđđ 789.

(ACOPERIȘ) DE PAIE „TOIT” DE CHAUME [3774]

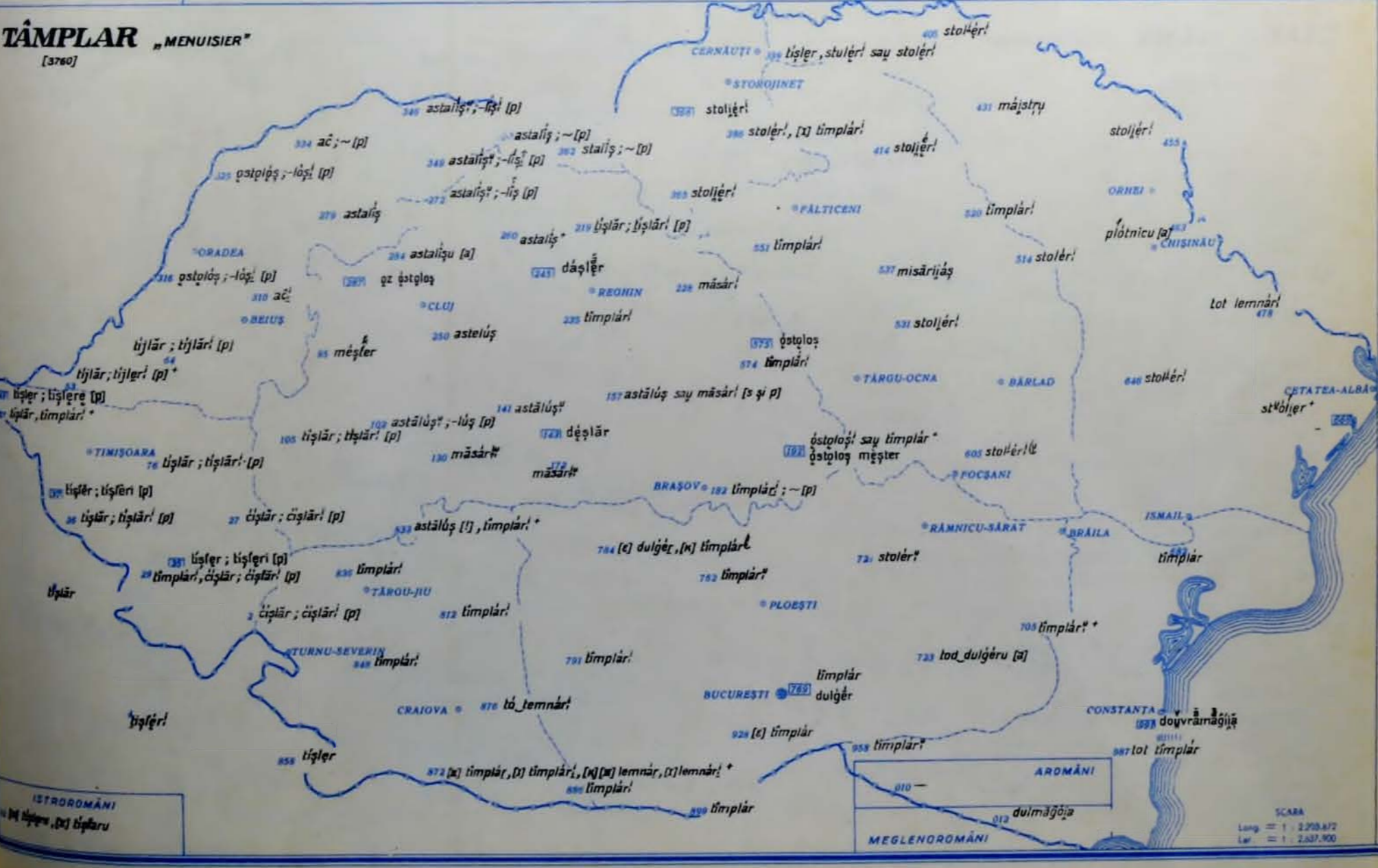
- I. Întrebare indirectă : Cum numiți acoperișul făcut din paie ?
- II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică : = đē pájē 2. [V] dá pájē « colibele » și cu frunđă +. = cu pájē dá sácără « la Unguri », = nu-s coperi-țē cu pájē 27, = dá pájē 29, = cu pájē, cu lulē, cu țovăr 36, = 47, dá pájē dá sácără, cuperiț dá lulē, cu coceni se făceau mai cu seamă casele mai demult 83, cu pájē 64, dá pájē 76, = cu pájē 95, acoperiț cu pájē

- 105, cu pájē 105, = de pájē 130, coperiț de pájē 141, coperiț de pájē 157, de pájē, [k] coperiț cu țipă de pájē 172, cu țipi dá pájē « țurile » 182, mai demult țimveliță cu pájē 192, đē pájē 219, coperiț đē pájē 226, coperiț đē pájē 235, cuperiț cu pájē 250, đē pájē « s-o făcut mai demult » 260, cu țoz đē pájē (pájē), ț hoidá ; țoz đē pájē, după ce a fost imbiățil grăul » 272, țveliță cu pájē 279, cuperiț đē pájē 284, acuperiț cu pájē țim-periț 310, dá pájē 316, țim-pájē 325, coperiț đē pájē 334, țejză ț cu țoz ț 346, cu pájē, cu țupț đē sácără 349, acoperiț hăjzáz cu pá-je 353, [V] acoperemint đē pájē, [n] hăjzáz đē drăniț 368, = 365, = căsă drănițá cu pájē 368, legată cu țuț vřvru căsă 399, ac-pirimint di storohán [= snopi de secară imbiății] 405, púni pájē pițti stu 414, = 431, acoprită cu ocotă « țupi de secară » « era mai demult » 435, am pus pájē pi căsă 463, = (di pájē nu-s) 476, acoperițu di stu ț pájē « de obiceiul » 514, pițti stu 5 să pun pájē 520, pájē « paiele peste stu » 537, = acoperiț di pájē 531, = di pájē (la țără, la țárta țimpulu) 551, coperițu đē pájē « la țurá » 574, [V] cu pájē 605, țimvelitură di pájē, pájē di sácără 646, cu pájē di țin, cu ocotă [- țip imbiățil de secară] 666, = di pájē 682, = cu pájē 705, cu pájē 723, = 728, o-țivălță cu coceni say cu pájē 765, = ț 784, dá pájē, cvočeni 791, = cu pájē 812, = 835, = cu pájē « șoproanele » 856, coperiț de cvočeni say pájē 848, = 872, stuț de pájē say coceni 876, = cvočeni « de porumb ; pe țig-duri » 886, cu pájē nu s-a țivălțte la noi ; « numai bordeele săpate în pământ erau cu paie ; bordele, dispărute de vroo 40 de ani » 899, = n-am auzț, dá pájē 198, = și cu pájē « pe la țără » 056, pájē și țămint peste pájē « la Țătar » 987, = dá pájē 789, = 856.
- D.: [m] cřwú de sláma 02, anvălitură di pájē 010, cuprimint di pájē 012. —
- M.: [ung] [V] jűppel 192, sčlmăhăz 201, sčlmăböl ț cřt țhăc 575. —
- [rut] = đax sołomňęni 366, — 656. —
- [sărb] = slámom « cu paie » 25, = ad sláme « de paie » 37. —
- [bulg] pđcřř ųt trās « acoperiț de trestie » 48, pđcřř sās plđđú 991. —
- [săs] țmęł țřřđ găsđđcř 143, țřřđđđ 245. —
- [řig] sulumá calthásli pe chřř 789.

ODRIA CEA GĂTITĂ „CHAMBRE D'APPARAT” [3780]

- I. Întrebare indirectă : Cum numiți odaia în care nu stați, care e mai curată și cu mobilă mai frumoasă ?
- II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică : sôba ecstră « rar au oamenii » 2, sôba dá statút 4, sôba dá kičit, dá țřnđ, sôba kičitá 8, căsă đinăđincē 27, sôba cārț nu stăy 29, sôbă țecstră (subl [p]la, sôba măre 47, sôba dăđđincē 59, sôba dăđđincē (sôbe [p] 64, sôba đđla drum 76, ? « rar există două încăperi în casă » 85, [e] căsă đinăđincē « nu prea au 2 camere : numai o ținđă și o căsă » 108, căsă đinăđincē 109, căsă țá măre [căs [p]] 130, căsă đđ đinđincē 141, căsă đinđđncē 147, căsă đinđđncē « mai de-

TĂMPLAR „MENUSIER” [3760]

- I. Întrebare indirectă și prin gest : Cum îl ziceți încăperii care e aici, deasupra tavanelului, sub acoperiș ?
- II. Pretutindeni : pod. S-a dat, alături de singular, și forma de plural : poduri în punctele : 64. 172. 219. 272. 325. 362. 705. Remarcăm forma poduri în punctul 55 și forma pod în punctul 514.
- D.: [m] șuflițu ; șuflițe [p] 02, dăvane 010, pri lăvăn 012. —
- M.: [ung] ț hiu 192, hiu vop ț pđđlăș 287, ț hiț 575. —
- [rut] na podú « în pod », pđđ 366, — 656. —
- [sărb] pot 25, lăvav 37. —
- [bulg] taván ; taváne [p] +6, lăvávú [sa], lăvávú [p] 991. —
- [săs] ț jstřih 143, țaf đem țopň 200. [řig] o pđđ 789.

ISTROROMĂNI [m] țigșer, [d] țigșuru

[3763]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți ceea ce se face sub pereții casei, în pământ, din piatră sau din beton, ca să stea casa bine în locul ei?

- 1. 95. „Se pun numai bucăți mari de plâtră, lătră tencuială, sub talpa casei”. [92]. „Fundament din piatră”. 333. „și mur de plâtră; măruri de plâtră”. „Ceea ce se numește fadomânt e o temelie obșnuită, făcută cu tencuială; mur se face la casele de lemn, din bucăți de pietre așezate sub talpa casei”. 386. La Întrebarea mea, dacă nu pronunțăm cumva în loc de pi- în cuvântul PIATRĂ, subiectul zice că dănsul vorbește de obiceiul piatră, pe când alții zic lătră. 403. fadomânt di kătră. 431. „Se face numai la casele de cărămidă, deci foarte rar”. 479. Camăr * zid de chirpicu. 485. tot pi ruslii. 703. „Foarte rar se face temelie la casă”. 705. „La casele din cărămidă”. 762. „harcăya căsi era din piatră”. 836. „Ceea ce se numește biton e în pământ, iar temelie e partea ce e afară din pământ. Casele de lemn au numai temelie”. 848. „Se face din țiment”. 876. În da cărămidă și de piatră. 885. „Nu se prea face temelie”. 958. [R] dă biton; [V] dă piatră.

de lemn, dar nu știe cum se numea talpa”. 478. Casele sunt din pământ bătut sau din chirpicu, deci nu talpa. 514. „și sub pereții din chirpicu”. 531. „În rădăni se așează vertical furci numite amânări”. 605. căsă pi lătră la munte”; La Furcile este numai lătră di prispă”. 705. „Numai pe unde se pun popii dela galerie”. 723. „Numai la prispă”. 728. „În TALPA se așează vertical furci amânări [s]”. 872. „ursul stă curmezîș pe mijlocul casei”. 874. „câre sîn derêji-A-la (în care sunt stâlpii pridvorului)”. 876. „De vreo 30 de ani nu se mai fac case cu talpa, ci de cărămidă”. 886. „Numai sub prispă”. 899. „Numai sub prispă”. 928. „Se pun două, una lungă și una scurtă, pe sub prispă”. 987. „Casele se fac din piatră și chirpiți”.

M N

(ODRIE) ÎNTUNECOASĂ

„CHAMBRE NOIRE”

[3783]

I. Întrebare directă: Cum ziceți: ODRIE ÎNTUNECOASĂ (când nu se vede bine în ea)?

- I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: f sobă-nêgura 2, întunêcyăsă 4, [l] întunêryc] întunecyăsă 8, căsă băznycyăsă 27, nu să vijêji 29, sobă-ntunêcyăsă 36, [ca o zomon]iță [nu știe ce e] întunêcyăsă 47, sobă-ntunêcyăsă 53, sobă-ntunêcyăsă 64, sobă-ntunêcyăsă 76, [c] căsă-ntunecyăsă, [ca] căsă-ntunecyăsă 93, [c] căsă-ntunecyăsă 102, căsă-ntunecyăsă 108, căsă-ntunecyăsă 110, [c] întunecyăsă 121, [c] întunecyăsă 137, căsă-ntunecyăsă 172, căsă-ntunecyăsă 183, căsă-ntunecyăsă 192, căsă-ntunecyăsă 210, căsă-ntunecyăsă 226, căsă-ntunecyăsă 235, ntunecyăsă 250, i-ntunecyăsă 260, căsă-ntunecyăsă 272, căsă-ntunecyăsă 279, căsă-ntunecyăsă 284, întunecyăsă 310, căsă-ntunecyăsă 316, ntunecyăsă 325, căsă-ntunecyăsă 324, căsă-ntunecyăsă 346, ntunecyăsă 349, căsă-ntunecyăsă 352, o bujdă-ntunecyăsă 362, întunecyăsă 365, [l] n-ntunecyăsă, ntunecyăsă 386, căsă-ntunecyăsă 399, [l] mai, întunecyăsă 405, [c] căsă-ntunecyăsă 431, căsă-ntunecyăsă 435, întunecyăsă 463, [ca, r] căsă-ntunecyăsă 478, o-đaji-ntunecyăsă 514, întunecyăsă 520, [l] întunecyăsă 531, întunecyăsă 537, [l] întunecyăsă 551, [c] căsă-ntunecyăsă 574, căsă-ntunecyăsă, căsă-ntunecyăsă 605, căsă-ntunecyăsă 646, i-ntunecyăsă 665, căsă-ntunecyăsă 682, întunecyăsă 705, întunecyăsă 723, întunecyăsă [p] 728, hodăja-ntunecyăsă 762, întunecyăsă 784, je-ntunecyăsă 791, cămera-ntunecyăsă 812, întunecyăsă 838, [l] negură f ja 836, negurycyăsă 848, [c] ntunecyăsă 872, căsă-ntunecyăsă 876, [c] negură-n odaje, nu să vede bine 886, odaje-ntunecyăsă 899, întunecyăsă 948, ntunecyăsă 958, căsă-ntunecyăsă 987, întunecyăsă 989, ntunecyăsă-đobă 858.

D: șcúra cămbra 02, udd scutidos 010, uddă antungărică 018.

UNGE PĂREȚELE CU PĂMÂNT „IL ENDOIT (LE MUR) DE TERRE GLAISE”

[3786]

I. Întrebare indirectă: După ce meșterul a lipit din gros casa cu pământ, cum ziceți când face să fie frumos, neted pe deasupra?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: o nêceqît 2, [l] nêceqîlm [*] pomîntu la colibi * 4, [c] o asemănat e, mûrujê 27, o asemănat pămîntu cu o cêsă 28, nu se mai face * 29, sê-tujêșcê căsă cu sêlujă 36, = (vâtră să mûrujê) 47, mûrujêșcê cu mûrujă 48, p-areșii s-ârușii [lipii] se mûrușesc; cei din vâșusuri chirpicu se vâcșesc și se mûrușesc * 53, o vâcșêșcê cu imă 54, mă-torimăto cu imă 55, o vâcșêșcê și cu plîmă (mătorimăto) 56, = 95, o mûrușim [*] 102, să vâcșêșcê 105, čurujêșcê 130, o-nișă cu pămînt și cu bălegă 141, am mûruș-o (mûrujă 142, baligă și pămînt * 167, [c] [l] čurujim * cu pămînt [m] čirôș cumu-čirôș dăla mămăligă * 172, mûrujêșcê pămînt mai bun și baligă; acuma să țencujêșcê * 182, tinêșcêșcê [s] 192, mûrujêșcê 219, [l] mûrujêșcê 226, o mûrujêșcê cu lut și baligă 235, mûrujêșcê 250, o mûrujêșcê cu lut bun și cu baligă 260, mûrujêșcê [s] 272, mûrujêșcê 279, vâcșêșcê cu lînă (cu mîștâr, căre-are mōdru * posibilitate) 284, măzgălim [*] cu măzgă 285 (cu plêve făcūtă) 310, 7 316, măzgășcê cu lînă 325, mûrujêșcê 324, o mûrujê [s] 346, [l] mûrujêșcê cu lut și 349, unqâm cu lut 353, [c] ūșă căsă culut 362, o pușujêșcê cu nășp și cu var, o sulișcêșcê (sulișă pușulă) 365, o ūșimim; să ūșê cu lut 388, să gruntujêșcê 399, o ūș-o [per]s; o ūșê 408, o fleșujimim [*] cu lud, bun amestecat cu băligă, să nu crăpi 416, o lișcêșcê cu pișăvă, a trîșșă lut 431, = 7 455, fleșujêșcê 463, mûrujê, ūșê 479, o fleșujêșcê [s] 514, o fleșujimim [*] cu băligă di cal) 520, o trășim la scîndură, „apoi” o fleșujêșcê cu țencujă 542, mai demult o lișcê * 551, fleșujêșcê [s] 557, o țencujêșcê (cu lut, cu băligă di cal) 551, o țimitujêșcê 574, o fleșujimim [*] dăm o fleșujă 605, fleșujim [*] cu lut supșri 646, o ūșê, o șicăturișcê 665, [l] lipimim, netezim, cu mînaștes, o lișcêșcê [s] 723, dă cu pămînt și supșre 728, [v] lipjă cu mînaștes 762, o țășujêșcê 784, spojă cu mînaștes, [m] le țencujimim [*] cu brișcujă 812, de nășp și cu var, [v] le lipjă dor cu pămînt 812, mûrujêșcê [s] 838, o drișcujêșcê (drișcujă 812, var mai supșre cu pușin nisip) 838, o drișcujêșcê cu nășp și cu var cu nășp, „aceasta din urmă pe zid” 848, țencujimim [*] țencujă 848, de pămînt) 872, țencujă 876, [l] dă țencujă 886, ră-de „zidul”, [l] neterzile cu-o căzmă 899, drișcujêșcê cu pămînt supșre 938, o țencujêșcê 958, lipêșcê 987, o lipêșcê 799, lipêșcê 800.

D: 7 02, unge casa cu azvestre 010, la ūnzi zidu cu lut 012.

M: [ung] mēcșicăroșic 192, mēgșimifcșo 207, lipșicșicșic [s] 575.

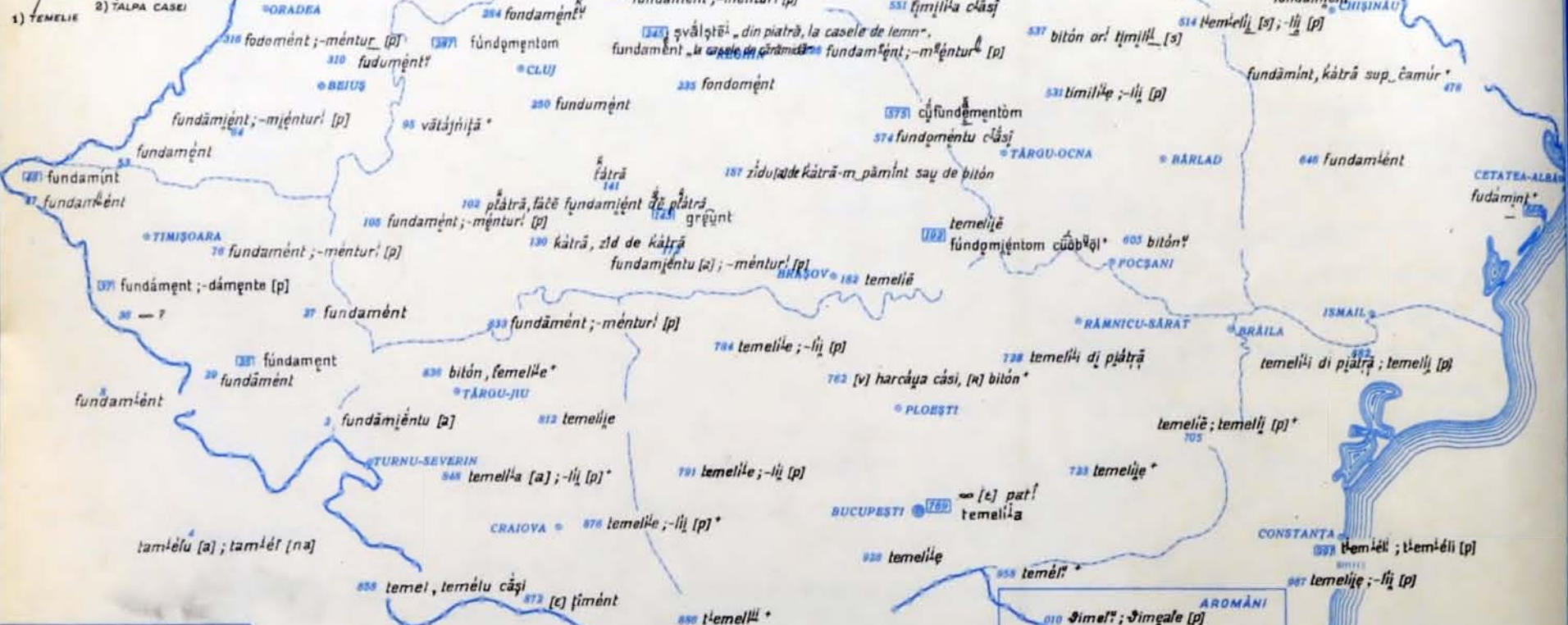
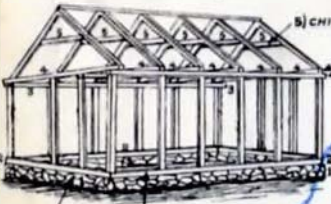
[rut] trășă pușuwăti sRinu 366.

[sărb] spojita [s], spojitam [s] 28, poravă 31.

[bulg] 146, ugă 146 se hūbayu 991.

TEMELIE „LES FONDATIONS DE LA MAISON”

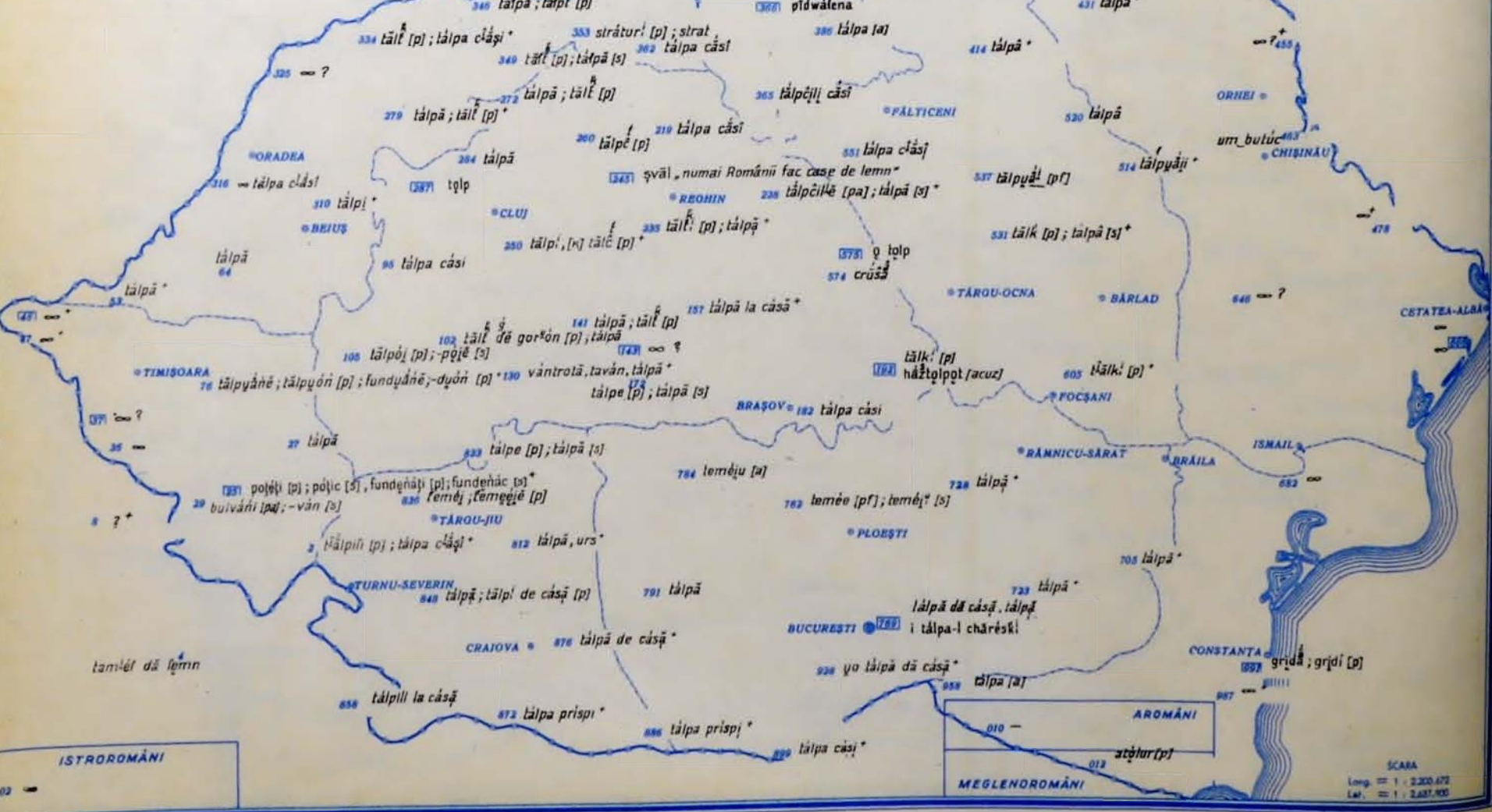
[3783] [V. fig. alăturată, 1]

TALPA CASEI „SABLIERE BASSE”

[3764]

[V. fig. dela harta 223, 2]

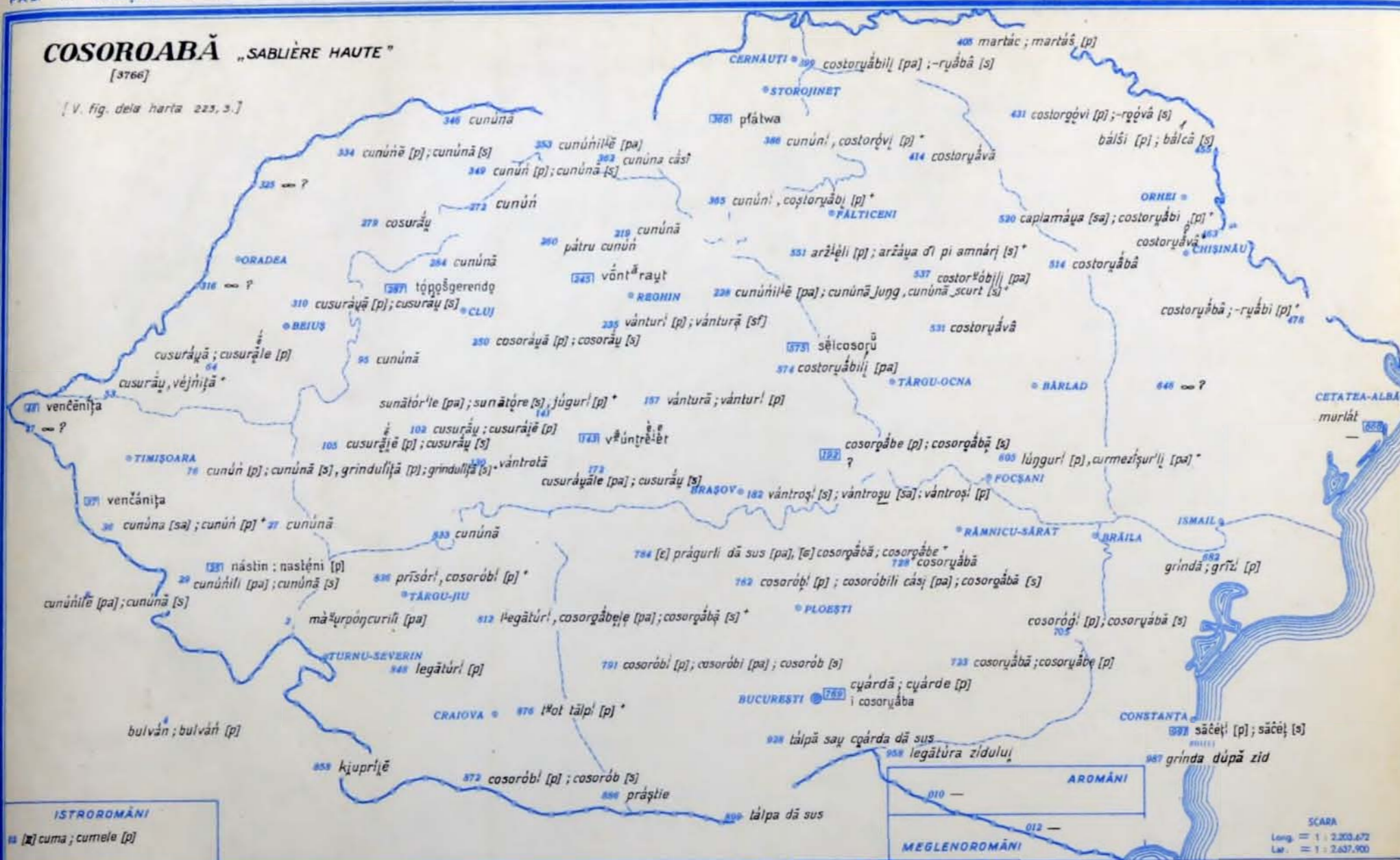

[Continuare la 3764]. [săș] = 7 193, țăr-cșim [inf] 245. [jg] lipi 769.

COSOROABĂ „SABLIÈRE HAUTE”

[3766]

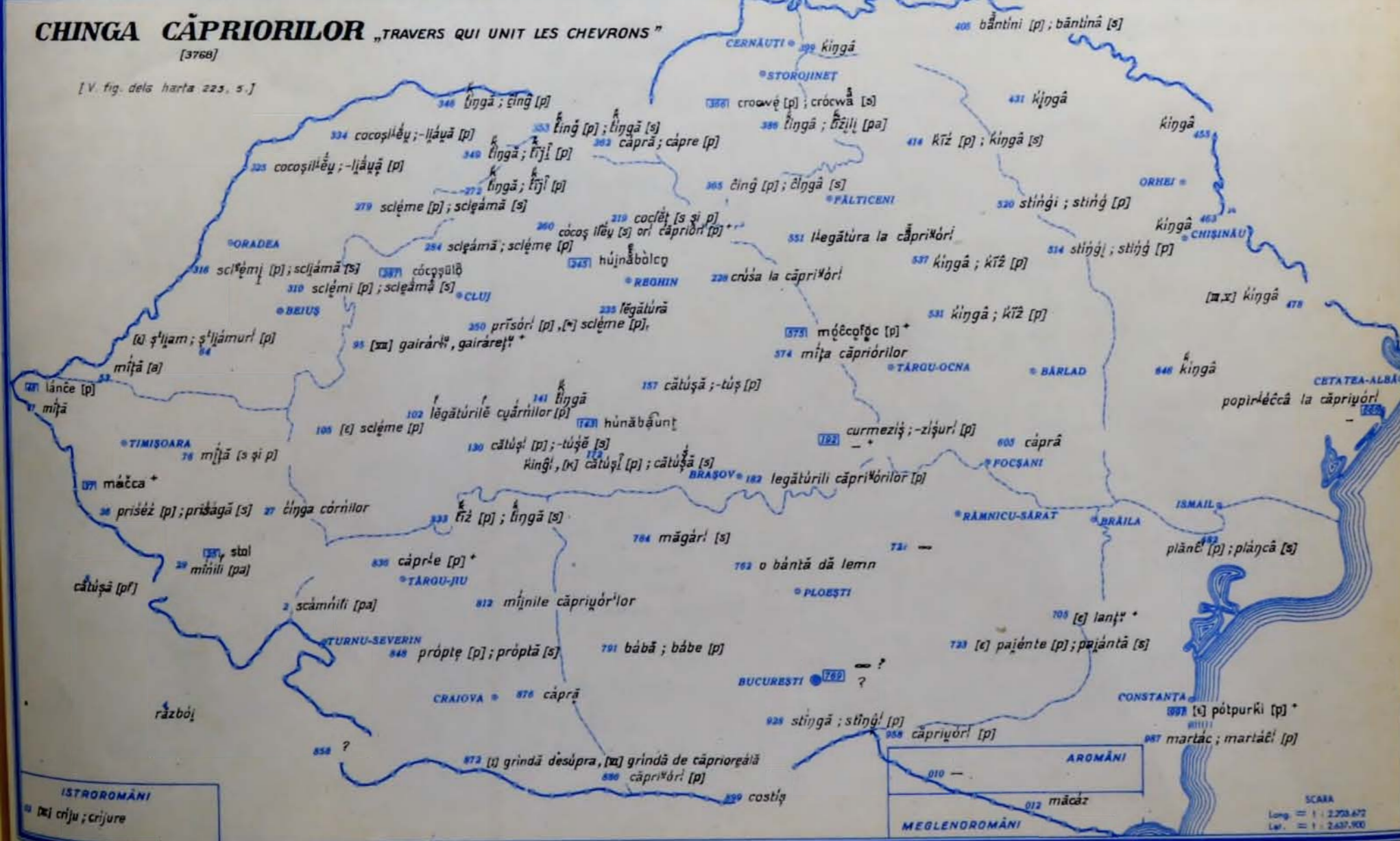
[V. fig. dela harta 223, 3.]

CHINGA CĂPRIORILOR „TRAVERS QUI UNIT LES CHEVRONS”

[3768]

[V. fig. dela harta 223, 5.]

[3766]

I. **Întrebare indirectă:** Cum numiți bărna aceea mai groasă care se așează sus pe păreți și pe care slau căpriorii?

I. 36. „Peste stîlpi, la pridvor.”

35. „cusurău pe păreți; vîjîniță la pridvor, deasupra stălpilor.”

36. grinduțiță: căre „pîrco” deacurmezîșul.

37. „sunător”le sunt două, paralele cu grinzile, deci mai scurte; JOUCUITE sunt tot două, mai lungi, paralele cu meștergrinda; 228. [cunună, lugg “cununa în lung”, paralela cu meștergrinda; cunună, scurt “cununa în scurt”, paralela cu grinzile.]

305. „cununi: pe păreți, sub grinzii, costorău: peste ușorii ușilor și ferestrelor.”

386. „cununi: sub grinzii; costorău: peste grinzii.”

463. „Este și la casa de piatră.”

478. „Mai demult erau patru costorăbi peste furcile casei. Acuma este una singură, peste stălpii prispei.”

520. caplamăya: pi drijlă “stălpii prispei; costorăbi: pi furș “furcile casei.”

551. costorăva d’ pi mărțina grindilor. „ARBELELE ȘI COSTORAVA formează plătfărma clăsi.”

605. lîngurli: dealungul casei, paralele cu meștergrinda; curmezîșur’li: mai scurte, paralele cu grinzile.

784. „prăgurli dă sus: peste stălpii prispei; costorăbe: peste păreți.”

812. „costorăbe: slau peste legături.”

836. „cosorobi: peste grinzii.”

876. „La casele vechi.”

[V] o fățc cu hūmā (l) sūrā), o vārūjē cu hūmā 141, făce cu spojālā 157, spojēște 172, o spojīm cu var, făcā brly cu hūmā niāgrā „Ungureaicele, mai demult” 192, [ca la 3766] 228, [V] o spojē [spojālā „un fel de pămînt” 228, lipēște tāt cu pāmīnī “ prispa la casele vechi” 250, o vārūjēște 220, spojēscī cu lut gālbīnī 272, vārūjēște cu meșelēu, spojēște cu mātura 279, o nāspritī cu spojālā [amū-s o sūtā ūē aj] 284, [V] ūerhīm cu lut pāreți cu mātura “ subiectul a apucat acele timpuri” 310, vārūjēște 316, [e] o līnēlīl, [s] o līnēlīl 325, vārūjēște cu lud, gālbīn 334, [e] o mājīlī “ mai demult” 340, o puțlīt-o cu malōj 365, ūēj cu hūmā 384 cu lut rōgū “ nu se mai face” 386, nițjāsc 399, o ūēl cu hūmā “ mai demult” 405, dādēj cu hūmā 414, murujē cu hūmā 431, ūēl cu hūmā “ mai demult” 455, dā dādēj cu hūmā 464, murujē cu hūmā 478, o līkēștī cu lut bun 514, spojēște 520, o dādēj cu hūmā 531, dādēj cu hūmā 537, vārūjēște căsa cu lufjōr 551, “se face” brly; l) trāzē brly cu albāstry “ un fel de pămînt albāstru; se dā pe jos împrejurul casei = brly” 574, o dāy tu lutjōr, lutjōr gālbānī; vārūjē cu hūmā “ albā”; “ a dispărut de 40 de ani” 605, dādēj cu hūmā 646, unț căsa 666, dādēj cu lutjōr, pāmīnīlē “ în tindă și azi” 682, [V] dādēj cu spojālā 705, [V] o spojē 723, l) dā o spojālā cu var 726, [V] spojā [spojālā] 762, spojālā cu pāmīnī ma, alb 791, brly cu hūmā cu nāsīp 812, [ca la 3766] 833, [V] o spojā tot cu pāmīnī d’-al supjīre 836, [V] [e] o drijcujē, o vārūjē cu pāmīnī gālbīn 888, [V] spojā [cu mīna; lya pāmīnī alb] 872, “ în Moldova” 876, sā spojā, spojā cu mīna cu pāmīnī maj alb, gālbīn 886, spojā cu pāmīnī gālbīn 899, [V] spojā cu pāmīnī alb 928, l) dā cu spojālā 958, spojēște, în alte părți 960, lipjā 880.

D: [m] mājīlī 02, lāsīkī 010, — 012.—

M: [un] lūvēșē mēs și pīmēntē, culīmōs 287, culīmōs 575.—

[rut] mājīlīr 266, 7 466.—

[sārb] mājīlīr 25, mājīlīr 37.—

[bulg] mājīlīr 48, mājīlīr [kerēl “var”, p]lāsēc “nisip” 991.—

[sās] mājīlīr 145, mājīlīr 245.—

[tig] ? 769.

VARUL (TREBUE STINS)
„(L FAUT ÊTEINDRE)LACHAUX”
[3793]

I. **Întrebare directă:** Cum numiți pe aici VARUL?

I. S’a răspuns pretutindeni: VARUL [a]. S’a auzit în final, vārul, în 95 și 249.

D: [m] lāj “na 02, azvestre 010, var 012.—

M: [un] o mēsēj [acuz] mēs, mēsēj l’ cu var 575.—

[rut] vārno 366, — 666.—

[sārb] var 25, crēj 37.—

[bulg] var 48, kerēl [a] 991.—

[sās] dār c’ăvōc 143, dār chōlīl 245.—

[tig] o vārj 769.

[3768]

I. **Întrebare indirectă:** Cum numiți bucată aceea scurtă de lemn care leagă, sus, aproape de vârf, câte doi căpriori, ca să nu se desfacă?

I. 371. āje pīrcōm “aceea deacurmezîșul.”

95. [s] gālnārīlī [pa]; gālnārīlī [s].

[192]. sōluljē “căprior”, sōrvzpjē “căprior-realiă.”

260. „cōcōș līlēu e unguște.”

1575. sōrvzpjē “căprior-realiă.”

705. „Nu se prea pune.”

836. Dela vârf, perpendicular pe căprior, vine un lēc.

[991]. „Rar se pun.”

MN
SPOJÛȘTE (CASA CU HUMĂ)
„BADIRENNER AVEC DE LA TERRE-GLAISE”
[3787]

I. **Întrebare indirectă:** Ce face femeia când, după ce a lipit casa, o unge, în loc de var, cu un fel de pămînt mai alb?

I. S’a răspuns că nu se obișnuiește în s.e. 35. 67. 76. 95. 130. 162. 210. 249. 353. 362. 784. 987. Din punctele în care se obișnuiește sau în care e cunoscut obiceiul subiectului, din alte regiuni sau de odinioară, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: [V] mājīm căsa “o spojīt-o “ a dispărut demult obiceiul” 27, [V] o mājīt căsa “cu lut” 29, — o spojīt-o cu spojālā “a auzit dela bătrāni” 53, o vācālīt-o 64, o fac cu pāmīnī ū-āla gālbīnī 102, o spojīt-o (dādēj căreva vārūjē rāy, zīșē cā nūma o spojīt-o) 105.

[V] o fățc cu hūmā (l) sūrā), o vārūjē cu hūmā 141, făce cu spojālā 157, spojēște 172, o spojīm cu var, făcā brly cu hūmā niāgrā „Ungureaicele, mai demult” 192, [ca la 3766] 228, [V] o spojē [spojālā „un fel de pămînt” 228, lipēște tāt cu pāmīnī “ prispa la casele vechi” 250, o vārūjēște 220, spojēscī cu lut gālbīnī 272, vārūjēște cu meșelēu, spojēște cu mātura 279, o nāspritī cu spojālā [amū-s o sūtā ūē aj] 284, [V] ūerhīm cu lut pāreți cu mātura “ subiectul a apucat acele timpuri” 310, vārūjēște 316, [e] o līnēlīl, [s] o līnēlīl 325, vārūjēște cu lud, gālbīn 334, [e] o mājīlī “ mai demult” 340, o puțlīt-o cu malōj 365, ūēj cu hūmā 384 cu lut rōgū “ nu se mai face” 386, nițjāsc 399, o ūēl cu hūmā “ mai demult” 405, dādēj cu hūmā 414, murujē cu hūmā 431, ūēl cu hūmā “ mai demult” 455, dā dādēj cu hūmā 464, murujē cu hūmā 478, o līkēștī cu lut bun 514, spojēște 520, o dādēj cu hūmā 531, dādēj cu hūmā 537, vārūjēște căsa cu lufjōr 551, “se face” brly; l) trāzē brly cu albāstry “ un fel de pămînt albāstru; se dā pe jos împrejurul casei = brly” 574, o dāy tu lutjōr, lutjōr gālbānī; vārūjē cu hūmā “ albā”; “ a dispărut de 40 de ani” 605, dādēj cu hūmā 646, unț căsa 666, dādēj cu lutjōr, pāmīnīlē “ în tindă și azi” 682, [V] dādēj cu spojālā 705, [V] o spojē 723, l) dā o spojālā cu var 726, [V] spojā [spojālā] 762, spojālā cu pāmīnī ma, alb 791, brly cu hūmā cu nāsīp 812, [ca la 3766] 833, [V] o spojā tot cu pāmīnī d’-al supjīre 836, [V] [e] o drijcujē, o vārūjē cu pāmīnī gālbīn 888, [V] spojā [cu mīna; lya pāmīnī alb] 872, “ în Moldova” 876, sā spojā, spojā cu mīna cu pāmīnī maj alb, gālbīn 886, spojā cu pāmīnī gālbīn 899, [V] spojā cu pāmīnī alb 928, l) dā cu spojālā 958, spojēște, în alte părți 960, lipjā 880.

D: [m] pōbīlē căsa 02, — 010, ay pārs-cājāștī, ay unzi cu var 012.

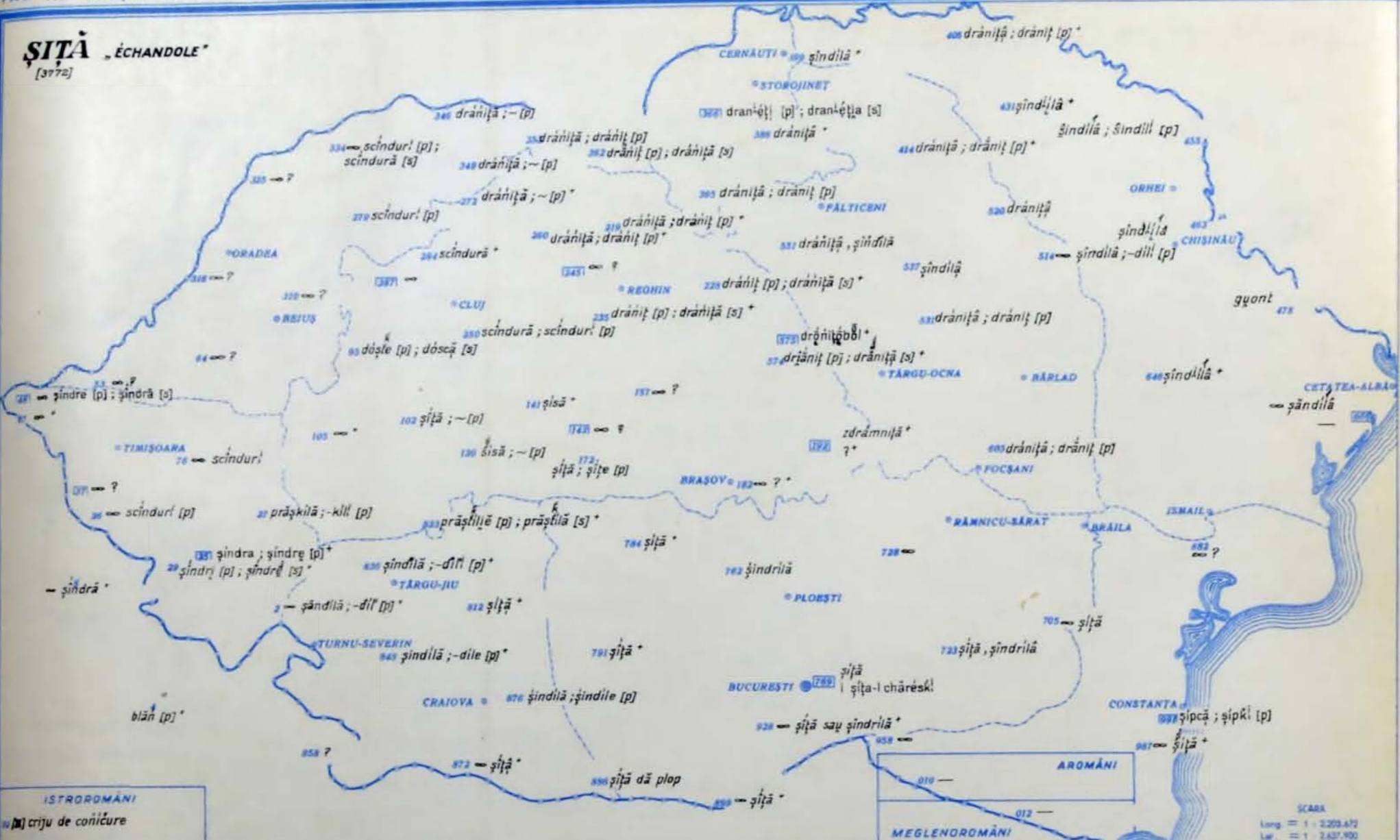
TENCUALĂ „CRĒPI”
[3789]

I. **Întrebare indirectă:** Cum numiți amestecul acela de var și nisip pe care îl lipșete zidarul pe zid?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: mājītār 2, mājītār [dīm var și-pjēsāc] 4, mājītār [pjēsāc și cu var] 6, mājītār 27, mājītār [cu var și cu pjēsāc] 29, mājītār 36, mājītār [var cu pēsac] 47, mājītār 53, mājītār 64, mājītār [dā var] 76, — vācālāștī 95, vācālāștī 102, mājītār 105, var “ amestecat cu nisip” 150, vācālāștī, gūlīmānt “ așă zic zidarul săși” [cu var și cu nāsīp] 141, șīlpā [var mestecat cu nāsīp] 157, [e] nāsīp cu var de frecātī, vācālūjālā 172, līnē 182, līncūjālā [nāsīp cu var] 192, vācālāștī 219, [e] mājītār [cam pe unguștē] 228, mājītār 225, vācālāștī [var și prund] 250, culīmār 260, vācālāștī [mājītār “ tencuală din pāmīnī și nisip” 272, vācālāștī 276, mājītār 284, mājītārā [hāmūcā și cu var] 310, [m] mājītārī, [l] mājītārē 316, mājītār 325, mājītār 334, mājītārī 346, [s] [e] vācālāștī “ ce se pune în zid” [e] mājītārī [l] var cu prund] 349, mājītār 353, mājītār 362, — mājītār 365, mājītār 386, [e] mājītār, [l] mājītār “ nemșește” 399, lut-sāmūr “ la zidul de cărāmīdā ne-

ȘIȚĂ „ÉCHANDOLE” [3772]

[3772]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți scândurițele acelea de brad cu care se acopăr casele și care stau unele peste altele ca șoșii pe pește?
I. 2. „De lemn de fag”. [De fapt, nu e șită, ci zindrilă.]
4. colțibil s-astrucă cu blan. „Mai demult și casele erau acoperite cu blan”.
6. [ȘINORA e de fapt zindrilă.] „Marile seci, numite soci (soaci [s]), erau acoperite cu zindră”.
1371. [De fapt, zindriile, nu șite.]
29. Vnota precedentă. „Sunt foarte rare casele acoperite cu zindri”.
47. „Șite n-au fost niciodată la Vâlcani. Au fost însă case acoperite cu zindrilă zindrilă”.
105. „La Dobra se știe numai despre zindrilă”.
141. zindrilă: jeră mai răcucă; să băgă una-nalta.
182. „La Săcele sunt numai zindriile”.
192. „Șitanele sunt învelite cu zdrămnii. Casa e acoperită cu zindrilă de brad. Zindriile sî sfântuții” are de o parte un șanț în care intră partea ascuțită a zindrii vecine”.
192. Subiectul știe numai despre zindrii zindrii. Șanțul zindrii se numește lămp.
219. Aproape toate casele din Prundul Bârgăului sunt acoperite cu drăniță. „Îi mai lăță și mai lungă decât zindriile”.
228. „Drănițele erau bătute mai demult cu cuge de țisă; acuma cu cuge de șer”.
235. „Sunt și acoperiri de scindur”.
260. „Cele mai multe case din sat sunt acoperite cu drăniță”.
272. „Drănița e rar întrebuințată; mai des, zindriile”.
284. cuperiș de scindură.
386. dăhu-î drăniță [dăhu acoperiș].
399. dăh dî zindrilă acoperiș de țigă (zindrilă guântă zindrii).
408. „Unele case sunt acoperite cu drăniță, altele cu zindrilă”.
414. țipș [p]; țipșă [s] „o scândură lungă, din vârful casei până la streșină”.
431. zindrilă țigă; zindrilim.
574. „Cele mai multe case sunt acoperite cu drăniță. Cele vechi erau acoperite cu scindur lungi de câte 4-5 m”.
1373. (Acoperiș de drăniță).
646. țilăucă zindrilă.
784. „E acoperișul cel mai obișnuit”.
791. V. nota precedentă.
812. V. nota la Nrul 784. coperim cu țigă.
835. „De brad”.
836. coperiș cu zindrilă.
848. de fag sau brad.
872. „Crucile în cimitir au un mic acoperiș de țigă”.
899. „Mai demult erau multe case acoperite cu țigă”.
928. noi mai mul zindrii răcem.
947. „A auzit dela coloniști despre țigă”.

I. 4. „Colibele mai sunt acoperite așa”.
8. coperișu dila cășă.
1391. Accentul pe ș.
36. acoperișă [p].
1371. Accentul pe ț.
1371. păcirt acoperiș.
53. cuperiș; cuperișuri [p].
15. [ș] cu țelina și cu păle.
102. acoperiș.
105. cuperișu cășt; cuperișă [p].
141. coperiș.
182. „In Vechiul Regat”.
192. p țelge acoperișul (ei).
219. hăzărul [p].
228. coperiș de păle.
250. „Rar”.
272. căsa-î Trănită cu trăsție.
279. „Rar”.
310. hăzărul [a] acoperișul.
346. hejzăr cu goz acoperiș cu pale.
349. „Rar”.
353. hăzărul [a] acoperișul.
362. acoperemint de păle, hăzăr de arni.
365. [s] dah acoperiș; hăzăr; cîn il țel, țel; drăniță; hăzăr.
405. „Mai rar”.
431. acoperimint.
455. acoperimint.
463. „Se mai acopăr case cu stuf”. acoperimint.
514. „Foarte obișnuit”.
527. acoperimintu [a].
551. la țără.
574. coperișu cășt.
1373. țelge acoperiș.
605. acoperemintu [a].
646. sau di păpură.
661. „Peste stuf se pun pale, apoi cenușă și deasupra glod; al țel. Se numește: ber-dje”.
682. „Foarte obișnuit”.
705. acoperiș [p].
723. țveliș, acoperiș.
728. acoperiș.
784. coperiș.
791. acoperiș, țveliș.
812. coperișu cășt.
848. coperiș.
872. [s] coperiș, [m] acoperiș.
886. coperișu cășt.
899. acoperișu cășt.
928. „Rar câte un grajd”.
970. anvălțură acoperiș.

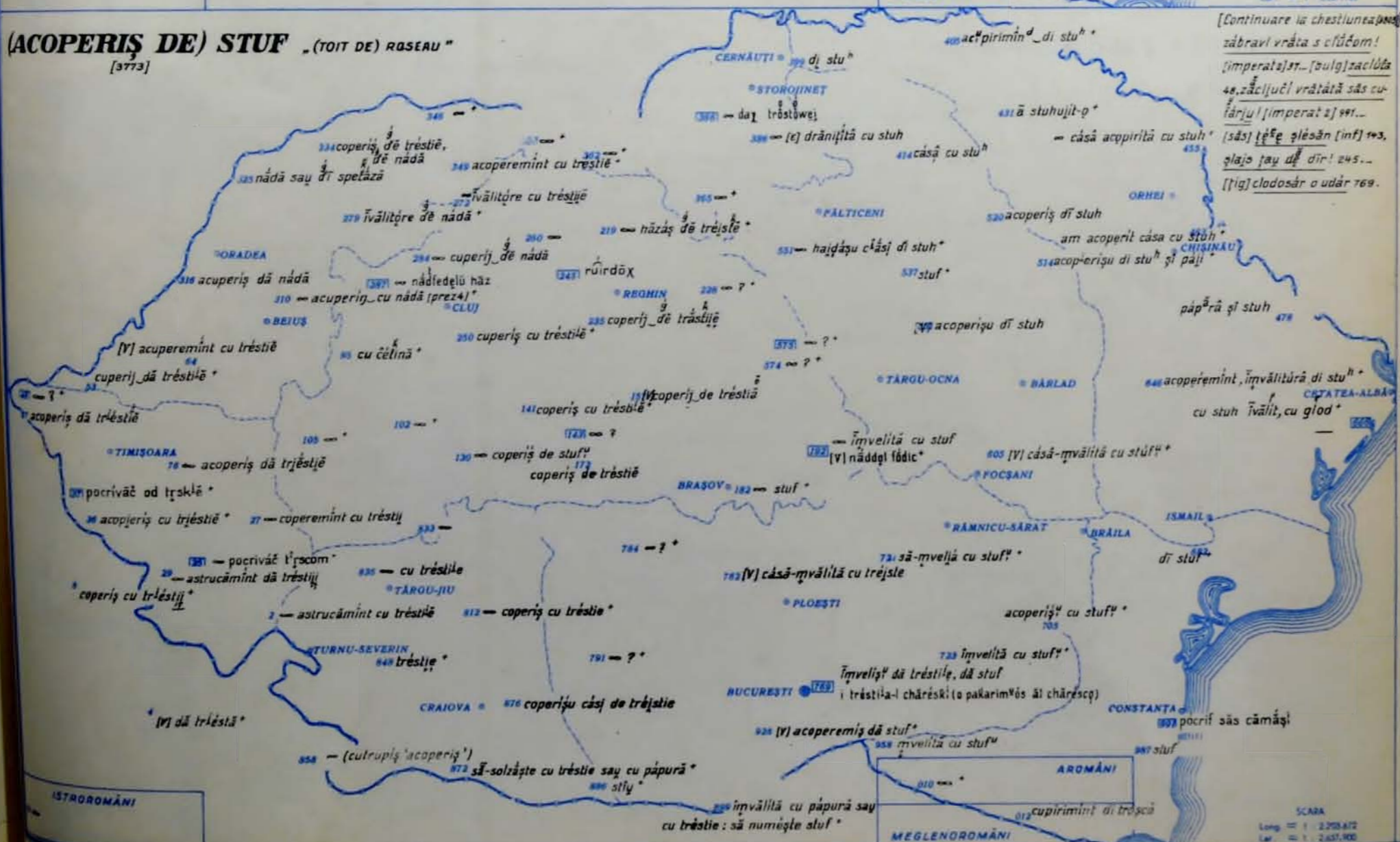
D.: [x] inclide ușă! os, țelide ușă! os, — os.
M.: [ung] țed bē pz țilă! 192, țed bē pz țilă! 192, țed bē pz țilă! 192.
[ru] zaprē dwēri! 366, — 666.
[srb] zaiwari vrata! 26, zaiwari vrata! 26.
[bulg] zaturl vrătă! 48, zaturl vrătă! 49.
[sās] māyx țelē cā diarīw, moy țay dī dīw.
[ig] phānde udar! 789.

INCUIU (UȘA)

„JE FERME (LA PORTE) À CLÉF” [3805]

I. Întrebare indirectă: Ce zici că faci cu ușa când întorci cheia în ea, ca să nu mai poată intra nimeni?
I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: țncūnē [imperat] ușa cu kēja! 2, țncūnē [imperat] 2 + țncūnē cu kēja [s] 1, o-ncūnē-o [per] 27, țncūnē [s] 29, țcūnē 36, o-ncūnē [s] 47, țncūnē cu țelja 88, țncūnē [s] cu țelja 84, țcūnē cu kēja 74, țncūnē 95, o-ncūnē cu țelja 105, țncūnē 105, țncūnē cu kēja 130, o-ncūnē 141, țncūnē; țncūnē [s] 157, țncūnē 172, sâ-ncūnēm ușa cu kēja a mîre [sub] +] 182, țncūnē cu kēja 192, țncūnē cu țelja 219, [o-ncūnē] cu țelja 228, țncūnē [s] 235, cu țelja o-ncūnē ușa [s]; [s] o-ncūnē [s] 250, țncūnē; țncūnē [s] cu țelja 260, țncūnē cu țelja 272, țncūnē cu țelja 279, țncūnē cu țelja, o-ncūnē cu țelja 284, sâ-ncūnē [s] 310, țncūnē ușe cu kēja 319, țncūnē [s] cu țelja 325, țncūnē cu țelja 334, țncūnē ușe cu țelja, [s] țncūnē ușe 344, țilă ușa cu țelja 349, țncūnē cu țelja 353, țncūnē cu țelja 362, țncūnē [s] 365, țncūnē 386, țncūnē sau pūnē [s] zăvorăgul, pūnē [s] zăvorul 399, țncūnē 408, țncūnē 414, țncūnē [s] 431, țncūnē [s] 455, țncūnē 463, țncūnē [s] 478, o-ncūnē cu kēja 574, țncūnē 574, țncūnē [s] 587, țncūnē [s] 587, o-ncūnē [s] cu țelja 591, țncūnē [s] ușa cu kēja 594, țncūnē [s] 605, țncūnē lăcătă 646, o-ncūnē 688, țncūnē cu kēja 682, țncūnē 705, țncūnē [s] 723, țncūnē cu kēja 728, 90-ncūnē 752, țncūnē 768, o-ncūnē 784, țncūnē [s] 791, țncūnē 812, țncūnē 825, țncūnē cu kēja 835, țncūnē cu kēja 848, țncūnē [s] 899, țncūnē [s] cu kēja 928, țncūnē 947, o-ncūnē 953, țncūnē cu kēja 954, o-ncūnē 957. D.: [s] țelide ușa cu clucū os, — os. os. M.: [ung] țără bē pz țilă! p cāșă! 192, țelidē țelē [s] 197, țelidē țelē [s] 197.
[ru] zaiwari vrata s clucami imperat 236.
[srb] zaiwari vrata s clucami imperat 236.

(ACOPERIȘ DE) STUF „TOIT DE ROSEAU” [3773]

[3773]

I. Întrebare indirectă: Din ce ziceți că e acoperișul casei, când e făcut dintr-un fel de iarbă înaltă care crește prin bălți?

I. 4. „Colibele mai sunt acoperite așa”.
8. coperișu dila cășă.
1391. Accentul pe ș.
36. acoperișă [p].
1371. Accentul pe ț.
1371. păcirt acoperiș.
53. cuperiș; cuperișuri [p].
15. [ș] cu țelina și cu păle.
102. acoperiș.
105. cuperișu cășt; cuperișă [p].
141. coperiș.
182. „In Vechiul Regat”.
192. p țelge acoperișul (ei).
219. hăzărul [p].
228. coperiș de păle.
250. „Rar”.
272. căsa-î Trănită cu trăsție.
279. „Rar”.
310. hăzărul [a] acoperișul.
346. hejzăr cu goz acoperiș cu pale.
349. „Rar”.
353. hăzărul [a] acoperișul.
362. acoperemint de păle, hăzăr de arni.
365. [s] dah acoperiș; hăzăr; cîn il țel, țel; drăniță; hăzăr.
405. „Mai rar”.
431. acoperimint.
455. acoperimint.
463. „Se mai acopăr case cu stuf”. acoperimint.
514. „Foarte obișnuit”.
527. acoperimintu [a].
551. la țără.
574. coperișu cășt.
1373. țelge acoperiș.
605. acoperemintu [a].
646. sau di păpură.
661. „Peste stuf se pun pale, apoi cenușă și deasupra glod; al țel. Se numește: ber-dje”.
682. „Foarte obișnuit”.
705. acoperiș [p].
723. țveliș, acoperiș.
728. acoperiș.
784. coperiș.
791. acoperiș, țveliș.
812. coperișu cășt.
848. coperiș.
872. [s] coperiș, [m] acoperiș.
886. coperișu cășt.
899. acoperișu cășt.
928. „Rar câte un grajd”.
970. anvălțură acoperiș.

MN

INCUIE UȘA! „FERME LA PORTE!” [3803]

I. Întrebare directă. Cum ziceți: INCUIE UȘA?
I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: țncūnē ușa 2, țncūnē ușa + țncūnē ușa! 8, țncūnē ușa! 27, țncūnē ușa! 29, țncūnē ușa! 36, o-ncūnē [prez 2] 47, țncūnē ușa! 59, țncūnē ușa! 64, țncūnē ușa! 74, țncūnē ușa! 85, țncūnē ușa! 102, țncūnē ușa! 105, țncūnē ușa! 141, țncūnē ușa! 157, țncūnē ușa! 172, sâ-ncūnēm ușa cu kēja a mîre [sub] +] 182, țncūnē cu kēja 192, țncūnē cu țelja 219, [o-ncūnē] cu țelja 228, țncūnē [s] 235, cu țelja o-ncūnē ușa [s]; [s] o-ncūnē [s] 250, țncūnē; țncūnē [s] cu țelja 260, țncūnē cu țelja 272, țncūnē cu țelja 279, țncūnē cu țelja, o-ncūnē cu țelja 284, sâ-ncūnēm ușa cu kēja a mîre [sub] +] 310, țncūnē ușe cu kēja 319, țncūnē [s] cu țelja 325, țncūnē cu țelja 334, țncūnē ușe cu țelja, [s] țncūnē ușe 344, țilă ușa cu țelja 349, țncūnē cu țelja 353, țncūnē cu țelja 362, țncūnē [s] 365, țncūnē 386, țncūnē sau pūnē [s] zăvorăgul, pūnē [s] zăvorul 399, țncūnē 408, țncūnē 414, țncūnē [s] 431, țncūnē [s] 455, țncūnē 463, țncūnē [s] 478, o-ncūnē cu kēja 574, țncūnē 574, țncūnē [s] 587, țncūnē [s] 587, o-ncūnē [s] cu țelja 591, țncūnē [s] ușa cu kēja 594, țncūnē [s] 605, țncūnē lăcătă 646, o-ncūnē 688, țncūnē cu kēja 682, țncūnē 705, țncūnē [s] 723, țncūnē cu kēja 728, 90-ncūnē 752, țncūnē 768, o-ncūnē 784, țncūnē [s] 791, țncūnē 812, țncūnē 825, țncūnē cu kēja 835, țncūnē cu kēja 848, țncūnē [s] 899, țncūnē [s] cu kēja 928, țncūnē 947, o-ncūnē 953, țncūnē cu kēja 954, o-ncūnē 957. D.: [s] țelide ușa cu clucū os, — os. os. M.: [ung] țără bē pz țilă! p cāșă! 192, țelidē țelē [s] 197, țelidē țelē [s] 197.
[ru] zaiwari vrata s clucami imperat 236.
[srb] zaiwari vrata s clucami imperat 236.

[3775]

I. Întrebări indirecte: 1) Cum numiți acelea, făcute din pământ ars, cu care se acoperă casele? 2) Dar acelea care se pun pe coama casei și sunt făcute ca un jghiab?

II. 2. astrucămînt de țigla. 4. astrucămînt de cărămidă 'olană'; țrep 'țigla dreaptă'.

8. 'În satul vecin, Satu-Nou, țiglele se numesc țirăpi'.

137. țiglom 'cu țigla'.

138. acoperit cu țigla.

139. pocrivă și țrepom ili od țrepa 'acoperiș cu țigla sau din țigla'.

140. acuperemînt cu țirăpi.

102. 2) cvoșurj de țigla; cvoșt de țigla; 103. 2) uđilite de țigla. (cuperiș cu țigle).

145. coperiș de țigla.

172. coperiș cu țigla.

182. coperiș de țigla.

192. țimvelită cu țigla.

228. coperiș de țirăpuri.

310. a) valăuș [p]; valău [s].

352. 2) cūpe [p].

362. acoperemînt de țigle.

365. 'Rar'.

[3806]. 'Rar. Acuma încep oamenii să întrebuințeze țiglele'.

386. 'Sunt, în total, două case acoperite cu țigle'.

405. 'Rar. De obicei țiglele sunt din țiment, cenușii la culoare'.

431. 'Sunt și case acoperite numai cu uđilă 'olană'.'

463. acoperimînt de uđilă.

514. 'Rar'. uluđi: li pūni pi colțuri.

531. căsă-vălită cu volăni.

551. acūpiri [a] căsa cu uđilă.

605. 'O singură casă din sat e acoperită cu țigle'.

646. cu uđilă-mvālit.

666. căprișori cu uđilă.

682. De obicei casele sunt acoperite cu volăni.

705. Se găsec rar și case acoperite cu volăne.

762. 'Casele sunt de obicei acoperite cu țigla sau cu tablă'.

784. 'Foarte rar'.

812. 'Rar'.

833. coperiș de țigle.

848. țigla zic bojeri.

872. Sunt și case acoperite numai cu olăne.

876. V. nota precedentă.

899. Sunt multe case acoperite cu olăni.

'De câțiva ani au început să întrebuințeze și țigla'.

939. De obicei casele sunt acoperite cu olăni, numită și cărămidă. Țigla e necunoscută.

987. Acoperișul obișnuit e cel de volăni.

1007. 2) kūntūvli zā kūpētā 'jghiaburi pentru colțuri'; kīrimidi [p]; kīrimidi [s] 'olăne'.

[3776]

I. Întrebări indirecte: Din ce ziceți că e acoperișul casei când e făcut din tinichea?

II. 'Cu tinichea'.

137. 'Cu tablă, de tablă'.

142. 'De tinichea'.

192. [s] de țigle.

[192]. 'Cu tinichea'. 219. 'Rar se obișnuște. Biserica e acoperită cu tinichea'. 368. 'Rar'. 405. 'Mai rar'. 514. 'Rar'. 551. 'Rar'. 605. 'Foarte obișnuit'. 646. 'Sunt multe case acoperite cu tinichea'. 784. 'Rar'. 812. 'În sat sunt pe jumătate altele case acoperite cu tablă ca cele cu țigla'. 886. 'Cel mai obișnuit fel de a acoperi casa'. 928. V. nota precedentă.

MN

DESCUIU (UȘA)

'J'OUVRE (LA PORTE)'

[3806]

I. Întrebare indirectă: Când vrei să intri în casă și ușa e încuiată, ce faci cu cheia?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: dēscūi[de] [imperat] 2, dāscūn-o [imperat] 2 4, dāskū [s] 8, dēscūn[de] [s] 27, dāscūn [s] 29, dāscūn 36, dāscūn[de] [s] 47, dāscūl 52, dāscūl 64, dāscūn 76, dēscūl 98, dēscūl 102, dēscūl 106, dāscūl 130, dēscūl 141, dēscūl 147, dēscūl 172, dāscūl 182, dēscūl 192, dēscūl 219, dēscūl 228, dēscūl [s] 235, dēscūl [s] 236, [s] dēscūl [s] 239, dēscūl [s] 240, dēscūl 272, dēscūl 279, o dēscūl cu țigla 284, o dēscūl [s] nap[de] 310, dāscūl 316, dēscūl 325, dēscūl 334, dēscūl [s], [s] dēscūl 346, dēscūl 349, dēscūl 353, dēscūl 362, dēscūl [s] 365, dēscūl 386, dēscūl [s] 399, dēscūl 408, dēscūl cu țigla 414, dēscūl [s] 431, dēscūl [s] 455, dēscūl 465, dēscūl [s] 478, dēscūl 514, dēscūl 520, dēscūl [s] 531, dēscūl [s] 537, dēscūl 551, dēscūl 574, dēscūl [s] 605, dēscūl lăc[de] 646, dēscūl 666, dēscūl 682, dēscūl 705, dāscūl [s] 723, dēscūl [s] cu țigla 728, dāscūl 742, dāscūl 749, dāscūl 764, dāscūl [s] 771, dēscūl 872, dēscūl 882, dēscūl 886, dēscūl 848, dēscūl [s] 872, dēscūl [s] 876, dāskūl [s] cu țigla 886, dāscūl 899, dāscūl 928, dāscūl 958, dēscūl 987.

D.: [x] crațunu de clucănița 02, — 01002.

III. [s] dēscūl sau haură 048, 2.]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți bucată aceea de fier dela broasca uși, care se ridică atunci când puneți mîna pe clanță?

II. Nu s'a știut răspunde în: 235. 250. 260. 316.

III. Din celelalte puncte, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: clīnțăcā 2, clēnțăcā 4, răcāda [a] 27, țhkiditv[de] 29, [s] brāvni [s] cocv[de] 47, zar 53, țigle 64, clānță; clēnță [p] 76, răc[de] [s] rāsār-țup[de] zārul 102, [s] țiglu dila țerged[de] 106, limburuđ 130, țigle 141, retēzu dela zār; retēze [p] 187, [s] clānță; clānță [p] 172,

D.: [x] rasclide [s] 02, — 010. 012.

M.: [ung] zār kī [imperat] 2] 102, kizār[de] [s] 287, kizār [s] 575.

[rui] ja roz[m]cnu d[de]vri 366, — 666.

[bāro] otclūdi [imperat] 2] 25, ōbravi [s] 37.

[buig] utclūda [s]; utclūde [s]; utclūde [s] 44, utclūdi [imperat] 2] 99.

[dās] [s] [s] 192, [s] [s] [s] de dir 'of 245.

[țig] dāscūdsār-țes 769.

LIMBA DELA CLANȚA UȘII

'CLANCHETTE (OU LOQUET)'

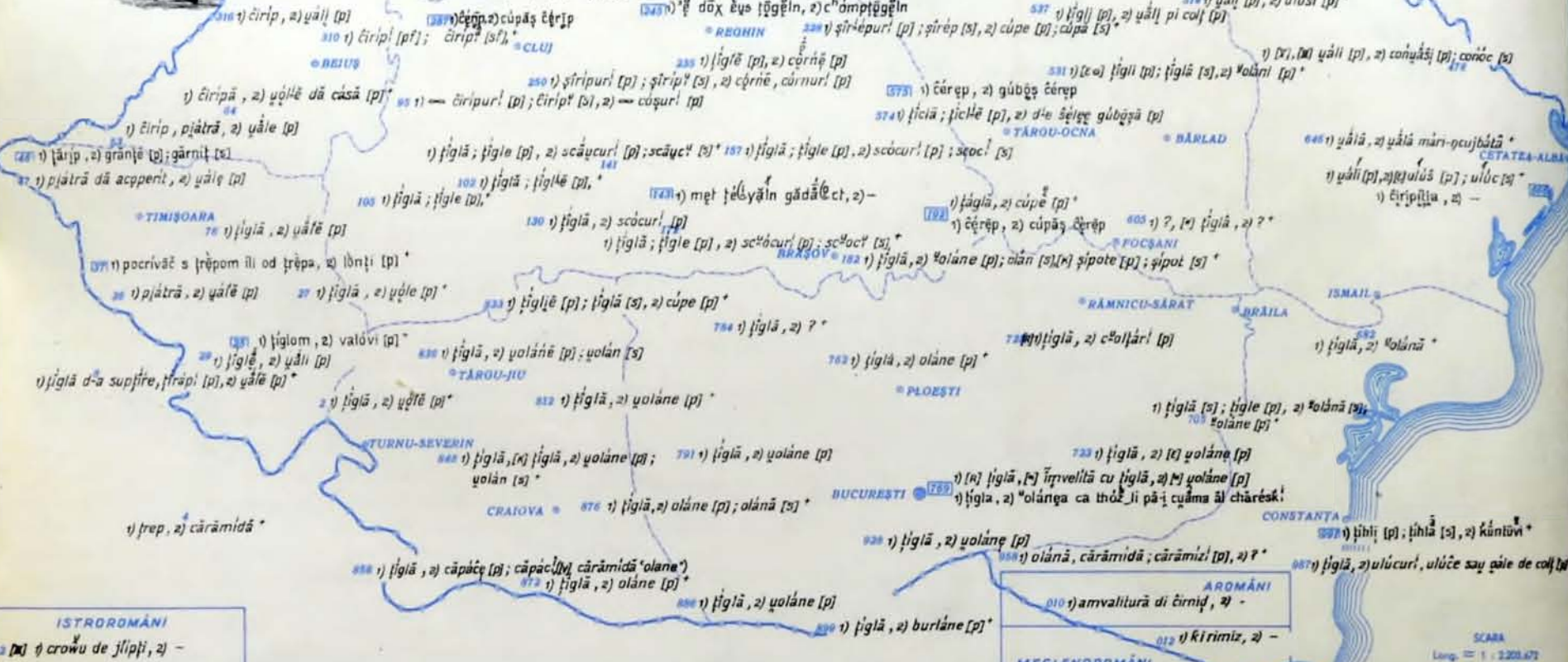
[3809]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți bucată aceea de fier dela broasca uși, care se ridică atunci când puneți mîna pe clanță?

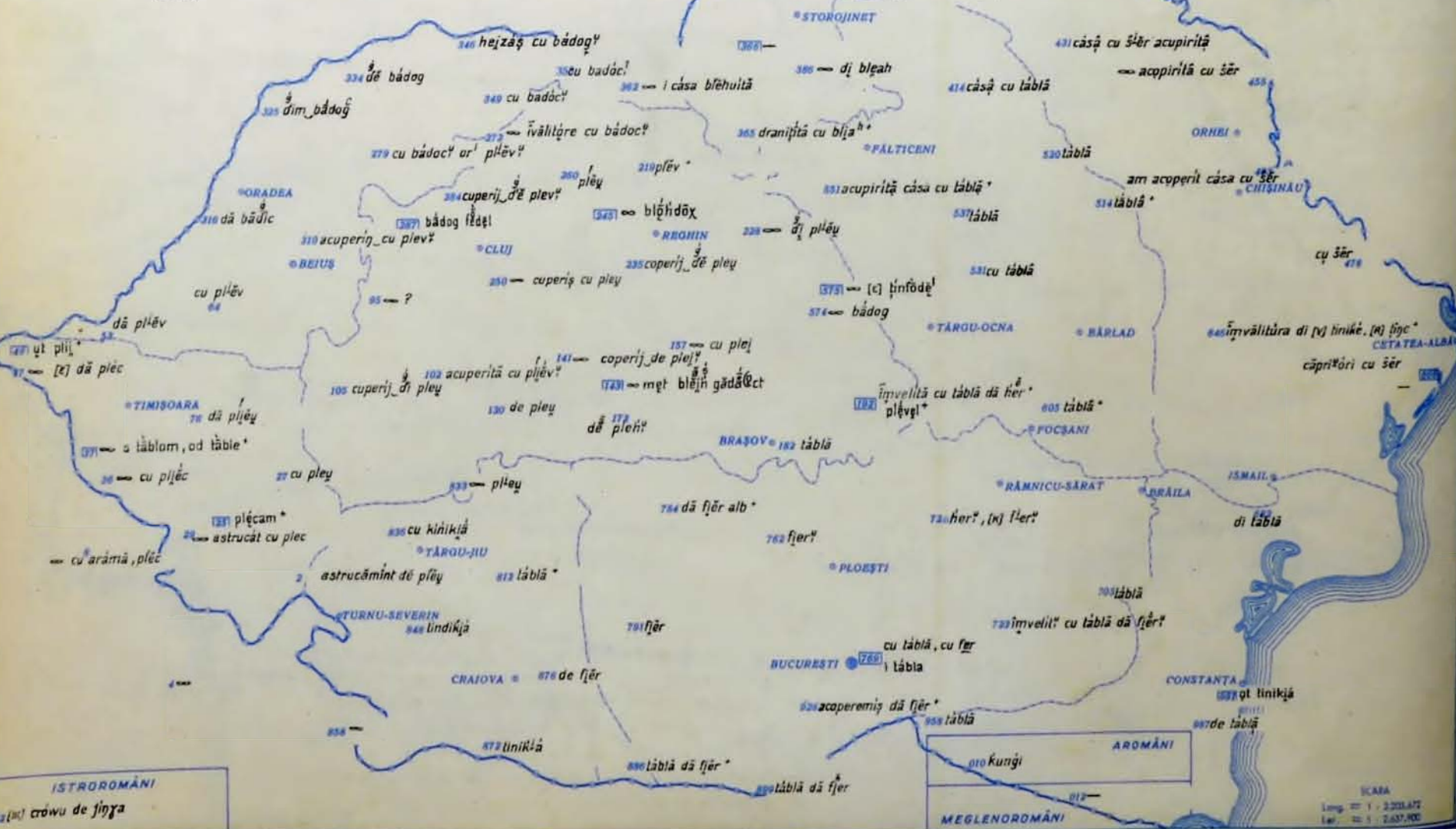
II. Nu s'a știut răspunde în: 235. 250. 260. 316.

III. Din celelalte puncte, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: clīnțăcā 2, clēnțăcā 4, răcāda [a] 27, țhkiditv[de] 29, [s] brāvni [s] cocv[de] 47, zar 53, țigle 64, clānță; clēnță [p] 76, răc[de] [s] rāsār-țup[de] zārul 102, [s] țiglu dila țerged[de] 106, limburuđ 130, țigle 141, retēzu dela zār; retēze [p] 187, [s] clānță; clānță [p] 172,

1) ȚIGLĂ, 2) OLANĂ „1) TUILE, 2) TUILE FAÏTIÈRE” [3775]

(ACOPERIȘ DE) TABLĂ „(TOIT DE) TÔLE” [3776]

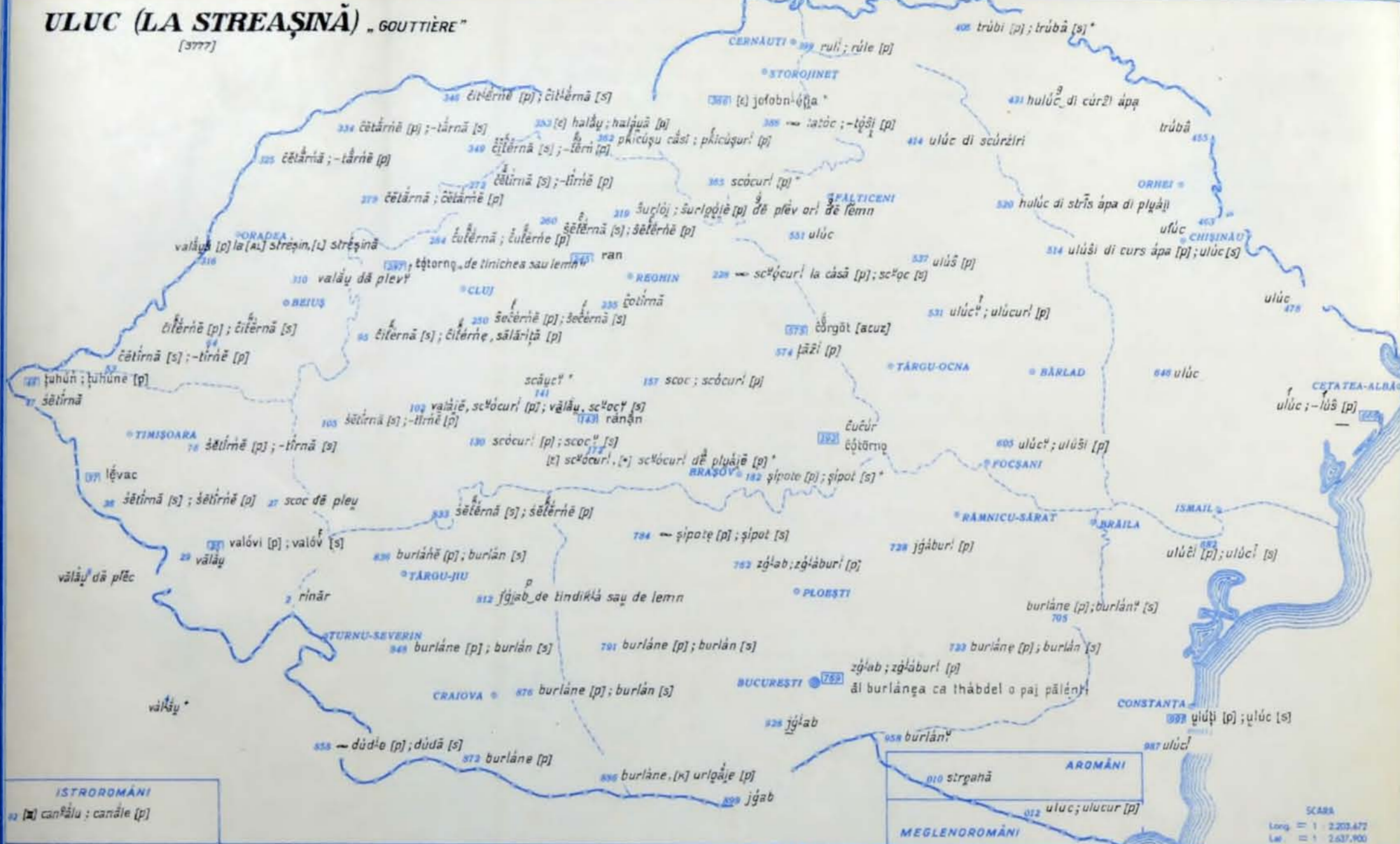

SCARA Lung. = 1 : 2.200.000 Lat. = 1 : 2.650.000

SCARA Lung. = 1 : 2.200.000 Lat. = 1 : 2.650.000

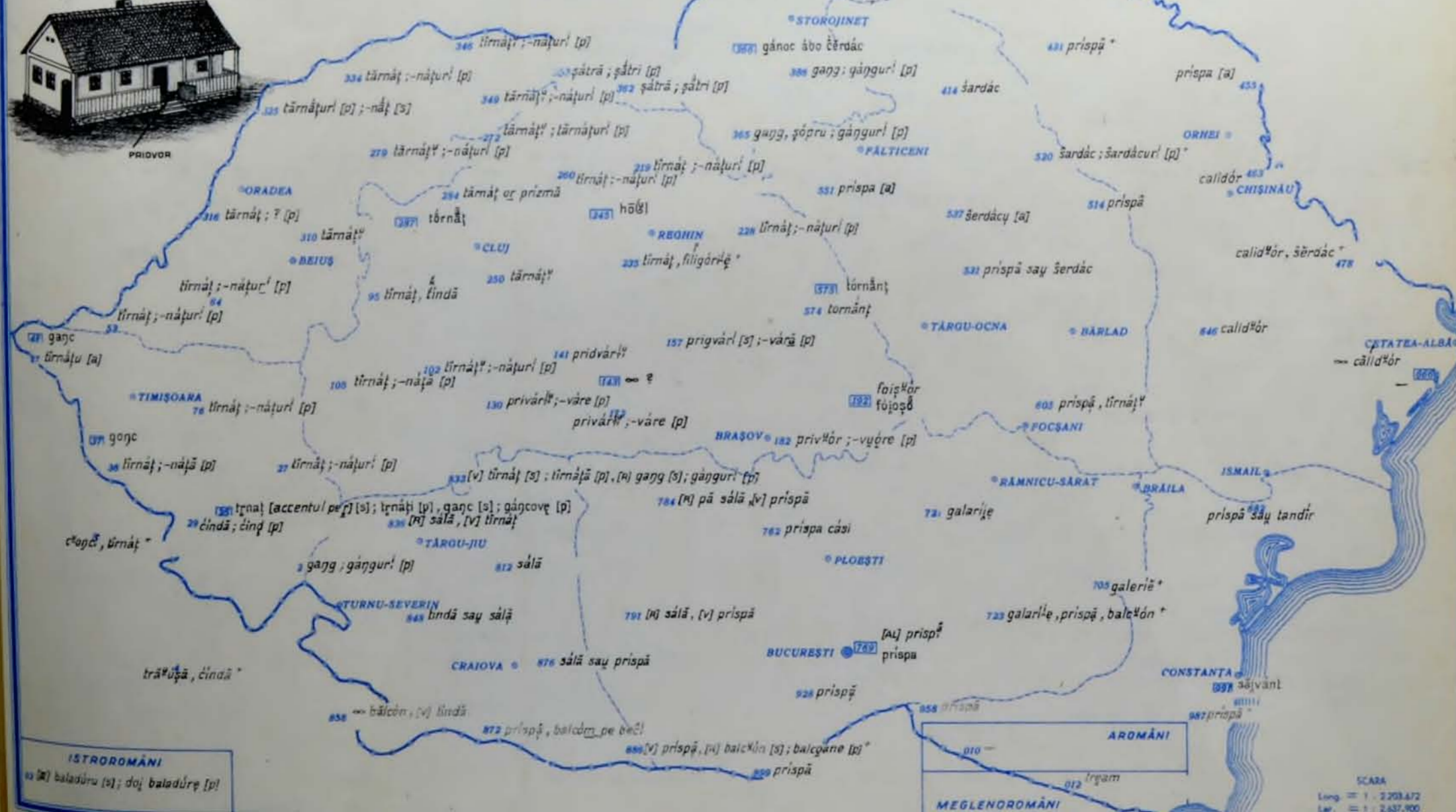

ULUC (LA STREAȘINĂ) „GOUTTIÈRE” [3777]

ISTROROMÂNI
[2] canălu; canăle [p]

PRIDVOR „GALERIE EXTERIEURE DES MAISONS PAYSANNES” [3778]

ISTROROMÂNI
[3] baladuru [s]; doj; baladurp [p]

[3777]
I. Întrebare indirectă: Cum numiți jghia-
bul acela dela streășină pe care se scurge
apa de pe acoperiș?
II. 4. Accentul se împarte egal asupra celor
două silabe ale cuvântului.
141. „De lemn sau de fier”.
172. „Nu sunt la Arpaș”.
182. „De tablă sau de lemn”.
365. „De lemn; rar și de tinichea”.
13681. „Rar; de lemn”.
405. „La biserică și la școală”.

[3778]
I. Întrebare indirectă: Cum numiți partea
aceea a casei în care leșii din tindă, care
e adaptată de streășină și e sprînjinită pe
stâlpi?
II. 4. „Sârbește se zice: divân”.
8. „Căpote”, „la casele nouă, coridor închis
cu geamuri sau pridvor deschis”; tlenăț
„la casele vechi acoperite cu trestie”.
238. Filigoriță „verandă”.
405. „Numai vreo 3 case în sat mai au pris-
pă lătă. Casele nouă au de obicei calidvor,
[k] șardac „verandă închisă”.
431. „Casele nouă au calidvor „verandă
închisă”.
478. Șerdac „verandă mică închisă, înain-
tea ușii”.
520. „Ingrădit; cu porțiță”.
705. „Casele vechi n-au avut galerie”.
723. galarie „cu parmacoc”; balcôn „la
mijloc”.
866. balcôn [ceardac în stil românesc].
987. cu popi.

RĂSPUNS LA ÎNTREBARE: CE FEL DE ÎNCUIETOARE
DE LEMN AVEȚI?
„RÉPONSE À LA QUESTION: QUEL SYSTÈME DE VERROU
DE BOIS AVEZ-VOUS?”
[3812]
I. Întrebarea a fost pusă ca în titlu.
II. Dăm întreg materialul în transcriere foneti-
că: o până (niște scrișturi) [p] ja; se deschide
cu „o kjeje de lemn sau un cirliș de fier” [v.
harta 252, desenul dela nota 105] 2, „se deschide
cu „kijja dă dăcuhat” de lemn” [v. harta
252, desenul dela nota 105] 4, „brăvdă dă lemn
„se deschide cu o „kijje” [v. harta 252, desenul
dela nota 105] 8, „se deschide cu o „cirlișoșă”
[v. harta 252, desenul dela nota 105] 27, (v. har-
ta 252), țicliștă țicliștă [cirlișd] „un cirliș
în care se băga „clânța trasă cu ață” [v.
harta 252, desenul dela nota 47], „avea și
mitliră” [v. harta 252, desenul dela nota 64]
36, [v. harta 252] 47, 7, 53, țicliștă țicliștă
[v. harta 252, desenul dela nota 105] 101,
[v. harta 252] 105, [v. harta 252] 108,
[v. harta 252] 109, [v. harta 252] 110, [v. har-
ta 252] 111, [v. harta 252] 112, [v. har-
ta 252] 113, [v. harta 252] 114, [v. har-
ta 252] 115, [v. harta 252] 116, [v. har-
ta 252] 117, [v. harta 252] 118, [v. har-
ta 252] 119, [v. harta 252] 120, [v. har-
ta 252] 121, [v. harta 252] 122, [v. har-
ta 252] 123, [v. harta 252] 124, [v. har-
ta 252] 125, [v. harta 252] 126, [v. har-
ta 252] 127, [v. harta 252] 128, [v. har-
ta 252] 129, [v. harta 252] 130, [v. har-
ta 252] 131, [v. harta 252] 132, [v. har-
ta 252] 133, [v. harta 252] 134, [v. har-
ta 252] 135, [v. harta 252] 136, [v. har-
ta 252] 137, [v. harta 252] 138, [v. har-
ta 252] 139, [v. harta 252] 140, [v. har-
ta 252] 141, [v. harta 252] 142, [v. har-
ta 252] 143, [v. harta 252] 144, [v. har-
ta 252] 145, [v. harta 252] 146, [v. har-
ta 252] 147, [v. harta 252] 148, [v. har-
ta 252] 149, [v. harta 252] 150, [v. har-
ta 252] 151, [v. harta 252] 152, [v. har-
ta 252] 153, [v. harta 252] 154, [v. har-
ta 252] 155, [v. harta 252] 156, [v. har-
ta 252] 157, [v. harta 252] 158, [v. har-
ta 252] 159, [v. harta 252] 160, [v. har-
ta 252] 161, [v. harta 252] 162, [v. har-
ta 252] 163, [v. harta 252] 164, [v. har-
ta 252] 165, [v. harta 252] 166, [v. har-
ta 252] 167, [v. harta 252] 168, [v. har-
ta 252] 169, [v. harta 252] 170, [v. har-
ta 252] 171, [v. harta 252] 172, [v. har-
ta 252] 173, [v. harta 252] 174, [v. har-
ta 252] 175, [v. harta 252] 176, [v. har-
ta 252] 177, [v. harta 252] 178, [v. har-
ta 252] 179, [v. harta 252] 180, [v. har-
ta 252] 181, [v. harta 252] 182, [v. har-
ta 252] 183, [v. harta 252] 184, [v. har-
ta 252] 185, [v. harta 252] 186, [v. har-
ta 252] 187, [v. harta 252] 188, [v. har-
ta 252] 189, [v. harta 252] 190, [v. har-
ta 252] 191, [v. harta 252] 192, [v. har-
ta 252] 193, [v. harta 252] 194, [v. har-
ta 252] 195, [v. harta 252] 196, [v. har-
ta 252] 197, [v. harta 252] 198, [v. har-
ta 252] 199, [v. harta 252] 200, [v. har-
ta 252] 201, [v. harta 252] 202, [v. har-
ta 252] 203, [v. harta 252] 204, [v. har-
ta 252] 205, [v. harta 252] 206, [v. har-
ta 252] 207, [v. harta 252] 208, [v. har-
ta 252] 209, [v. harta 252] 210, [v. har-
ta 252] 211, [v. harta 252] 212, [v. har-
ta 252] 213, [v. harta 252] 214, [v. har-
ta 252] 215, [v. harta 252] 216, [v. har-
ta 252] 217, [v. harta 252] 218, [v. har-
ta 252] 219, [v. harta 252] 220, [v. har-
ta 252] 221, [v. harta 252] 222, [v. har-
ta 252] 223, [v. harta 252] 224, [v. har-
ta 252] 225, [v. harta 252] 226, [v. har-
ta 252] 227, [v. harta 252] 228, [v. har-
ta 252] 229, [v. harta 252] 230, [v. har-
ta 252] 231, [v. harta 252] 232, [v. har-
ta 252] 233, [v. harta 252] 234, [v. har-
ta 252] 235, [v. harta 252] 236, [v. har-
ta 252] 237, [v. harta 252] 238, [v. har-
ta 252] 239, [v. harta 252] 240, [v. har-
ta 252] 241, [v. harta 252] 242, [v. har-
ta 252] 243, [v. harta 252] 244, [v. har-
ta 252] 245, [v. harta 252] 246, [v. har-
ta 252] 247, [v. harta 252] 248, [v. har-
ta 252] 249, [v. harta 252] 250, [v. har-
ta 252] 251, [v. harta 252] 252, [v. har-
ta 252] 253, [v. harta 252] 254, [v. har-
ta 252] 255, [v. harta 252] 256, [v. har-
ta 252] 257, [v. harta 252] 258, [v. har-
ta 252] 259, [v. harta 252] 260, [v. har-
ta 252] 261, [v. harta 252] 262, [v. har-
ta 252] 263, [v. harta 252] 264, [v. har-
ta 252] 265, [v. harta 252] 266, [v. har-
ta 252] 267, [v. harta 252] 268, [v. har-
ta 252] 269, [v. harta 252] 270, [v. har-
ta 252] 271, [v. harta 252] 272, [v. har-
ta 252] 273, [v. harta 252] 274, [v. har-
ta 252] 275, [v. harta 252] 276, [v. har-
ta 252] 277, [v. harta 252] 278, [v. har-
ta 252] 279, [v. harta 252] 280, [v. har-
ta 252] 281, [v. harta 252] 282, [v. har-
ta 252] 283, [v. harta 252] 284, [v. har-
ta 252] 285, [v. harta 252] 286, [v. har-
ta 252] 287, [v. harta 252] 288, [v. har-
ta 252] 289, [v. harta 252] 290, [v. har-
ta 252] 291, [v. harta 252] 292, [v. har-
ta 252] 293, [v. harta 252] 294, [v. har-
ta 252] 295, [v. harta 252] 296, [v. har-
ta 252] 297, [v. harta 252] 298, [v. har-
ta 252] 299, [v. harta 252] 300, [v. har-
ta 252] 301, [v. harta 252] 302, [v. har-
ta 252] 303, [v. harta 252] 304, [v. har-
ta 252] 305, [v. harta 252] 306, [v. har-
ta 252] 307, [v. harta 252] 308, [v. har-
ta 252] 309, [v. harta 252] 310, [v. har-
ta 252] 311, [v. harta 252] 312, [v. har-
ta 252] 313, [v. harta 252] 314, [v. har-
ta 252] 315, [v. harta 252] 316, [v. har-
ta 252] 317, [v. harta 252] 318, [v. har-
ta 252] 319, [v. harta 252] 320, [v. har-
ta 252] 321, [v. harta 252] 322, [v. har-
ta 252] 323, [v. harta 252] 324, [v. har-
ta 252] 325, [v. harta 252] 326, [v. har-
ta 252] 327, [v. harta 252] 328, [v. har-
ta 252] 329, [v. harta 252] 330, [v. har-
ta 252] 331, [v. harta 252] 332, [v. har-
ta 252] 333, [v. harta 252] 334, [v. har-
ta 252] 335, [v. harta 252] 336, [v. har-
ta 252] 337, [v. harta 252] 338, [v. har-
ta 252] 339, [v. harta 252] 340, [v. har-
ta 252] 341, [v. harta 252] 342, [v. har-
ta 252] 343, [v. harta 252] 344, [v. har-
ta 252] 345, [v. harta 252] 346, [v. har-
ta 252] 347, [v. harta 252] 348, [v. har-
ta 252] 349, [v. harta 252] 350, [v. har-
ta 252] 351, [v. harta 252] 352, [v. har-
ta 252] 353, [v. harta 252] 354, [v. har-
ta 252] 355, [v. harta 252] 356, [v. har-
ta 252] 357, [v. harta 252] 358, [v. har-
ta 252] 359, [v. harta 252] 360, [v. har-
ta 252] 361, [v. harta 252] 362, [v. har-
ta 252] 363, [v. harta 252] 364, [v. har-
ta 252] 365, [v. harta 252] 366, [v. har-
ta 252] 367, [v. harta 252] 368, [v. har-
ta 252] 369, [v. harta 252] 370, [v. har-
ta 252] 371, [v. harta 252] 372, [v. har-
ta 252] 373, [v. harta 252] 374, [v. har-
ta 252] 375, [v. harta 252] 376, [v. har-
ta 252] 377, [v. harta 252] 378, [v. har-
ta 252] 379, [v. harta 252] 380, [v. har-
ta 252] 381, [v. harta 252] 382, [v. har-
ta 252] 383, [v. harta 252] 384, [v. har-
ta 252] 385, [v. harta 252] 386, [v. har-
ta 252] 387, [v. harta 252] 388, [v. har-
ta 252] 389, [v. harta 252] 390, [v. har-
ta 252] 391, [v. harta 252] 392, [v. har-
ta 252] 393, [v. harta 252] 394, [v. har-
ta 252] 395, [v. harta 252] 396, [v. har-
ta 252] 397, [v. harta 252] 398, [v. har-
ta 252] 399, [v. harta 252] 400, [v. har-
ta 252] 401, [v. harta 252] 402, [v. har-
ta 252] 403, [v. harta 252] 404, [v. har-
ta 252] 405, [v. harta 252] 406, [v. har-
ta 252] 407, [v. harta 252] 408, [v. har-
ta 252] 409, [v. harta 252] 410, [v. har-
ta 252] 411, [v. harta 252] 412, [v. har-
ta 252] 413, [v. harta 252] 414, [v. har-
ta 252] 415, [v. harta 252] 416, [v. har-
ta 252] 417, [v. harta 252] 418, [v. har-
ta 252] 419, [v. harta 252] 420, [v. har-
ta 252] 421, [v. harta 252] 422, [v. har-
ta 252] 423, [v. harta 252] 424, [v. har-
ta 252] 425, [v. harta 252] 426, [v. har-
ta 252] 427, [v. harta 252] 428, [v. har-
ta 252] 429, [v. harta 252] 430, [v. har-
ta 252] 431, [v. harta 252] 432, [v. har-
ta 252] 433, [v. harta 252] 434, [v. har-
ta 252] 435, [v. harta 252] 436, [v. har-
ta 252] 437, [v. harta 252] 438, [v. har-
ta 252] 439, [v. harta 252] 440, [v. har-
ta 252] 441, [v. harta 252] 442, [v. har-
ta 252] 443, [v. harta 252] 444, [v. har-
ta 252] 445, [v. harta 252] 446, [v. har-
ta 252] 447, [v. harta 252] 448, [v. har-
ta 252] 449, [v. harta 252] 450, [v. har-
ta 252] 451, [v. harta 252] 452, [v. har-
ta 252] 453, [v. harta 252] 454, [v. har-
ta 252] 455, [v. harta 252] 456, [v. har-
ta 252] 457, [v. harta 252] 458, [v. har-
ta 252] 459, [v. harta 252] 460, [v. har-
ta 252] 461, [v. harta 252] 462, [v. har-
ta 252] 463, [v. harta 252] 464, [v. har-
ta 252] 465, [v. harta 252] 466, [v. har-
ta 252] 467, [v. harta 252] 468, [v. har-
ta 252] 469, [v. harta 252] 470, [v. har-
ta 252] 471, [v. harta 252] 472, [v. har-
ta 252] 473, [v. harta 252] 474, [v. har-
ta 252] 475, [v. harta 252] 476, [v. har-
ta 252] 477, [v. harta 252] 478, [v. har-
ta 252] 479, [v. harta 252] 480, [v. har-
ta 252] 481, [v. harta 252] 482, [v. har-
ta 252] 483, [v. harta 252] 484, [v. har-
ta 252] 485, [v. harta 252] 486, [v. har-
ta 252] 487, [v. harta 252] 488, [v. har-
ta 252] 489, [v. harta 252] 490, [v. har-
ta 252] 491, [v. harta 252] 492, [v. har-
ta 252] 493, [v. harta 252] 494, [v. har-
ta 252] 495, [v. harta 252] 496, [v. har-
ta 252] 497, [v. harta 252] 498, [v. har-
ta 252] 499, [v. harta 252] 500, [v. har-
ta 252] 501, [v. harta 252] 502, [v. har-
ta 252] 503, [v. harta 252] 504, [v. har-
ta 252] 505, [v. harta 252] 506, [v. har-
ta 252] 507, [v. harta 252] 508, [v. har-
ta 252] 509, [v. harta 252] 510, [v. har-
ta 252] 511, [v. harta 252] 512, [v. har-
ta 252] 513, [v. harta 252] 514, [v. har-
ta 252] 515, [v. harta 252] 516, [v. har-
ta 252] 517, [v. harta 252] 518, [v. har-
ta 252] 519, [v. harta 252] 520, [v. har-
ta 252] 521, [v. harta 252] 522, [v. har-
ta 252] 523, [v. harta 252] 524, [v. har-
ta 252] 525, [v. harta 252] 526, [v. har-
ta 252] 527, [v. harta 252] 528, [v. har-
ta 252] 529, [v. harta 252] 530, [v. har-
ta 252] 531, [v. harta 252] 532, [v. har-
ta 252] 533, [v. harta 252] 534, [v. har-
ta 252] 535, [v. harta 252] 536, [v. har-
ta 252] 537, [v. harta 252] 538, [v. har-
ta 252] 539, [v. harta 252] 540, [v. har-
ta 252] 541, [v. harta 252] 542, [v. har-
ta 252] 543, [v. harta 252] 544, [v. har-
ta 252] 545, [v. harta 252] 546, [v. har-
ta 252] 547, [v. harta 252] 548, [v. har-
ta 252] 549, [v. harta 252] 550, [v. har-
ta 252] 551, [v. harta 252] 552, [v. har-
ta 252] 553, [v. harta 252] 554, [v. har-
ta 252] 555, [v. harta 252] 556, [v. har-
ta 252] 557, [v. harta 252] 558, [v. har-
ta 252] 559, [v. harta 252] 560, [v. har-
ta 252] 561, [v. harta 252] 562, [v. har-
ta 252] 563, [v. harta 252] 564, [v. har-
ta 252] 565, [v. harta 252] 566, [v. har-
ta 252] 567, [v. harta 252] 568, [v. har-
ta 252] 569, [v. harta 252] 570, [v. har-
ta 252] 571, [v. harta 252] 572, [v. har-
ta 252] 573, [v. harta 252] 574, [v. har-
ta 252] 575, [v. harta 252] 576, [v. har-
ta 252] 577, [v. harta 252] 578, [v. har-
ta 252] 579, [v. harta 252] 580, [v. har-
ta 252] 581, [v. harta 252] 582, [v. har-
ta 252] 583, [v. harta 252] 584, [v. har-
ta 252] 585, [v. harta 252] 586, [v. har-
ta 252] 587, [v. harta 252] 588, [v. har-
ta 252] 589, [v. harta 252] 590, [v. har-
ta 252] 591, [v. harta 252] 592, [v. har-
ta 252] 593, [v. harta 252] 594, [v. har-
ta 252] 595, [v. harta 252] 596, [v. har-
ta 252] 597, [v. harta 252] 598, [v. har-
ta 252] 599, [v. harta 252] 600, [v. har-
ta 252] 601, [v. harta 252] 602, [v. har-
ta 252] 603, [v. harta 252] 604, [v. har-
ta 252] 605, [v. harta 252] 606, [v. har-
ta 252] 607, [v. harta 252] 608, [v. har-
ta 252] 609, [v. harta 252] 610, [v. har-
ta 252] 611, [v. harta 252] 612, [v. har-
ta 252] 613, [v. harta 252] 614, [v. har-
ta 252] 615, [v. harta 252] 616, [v. har-
ta 252] 617, [v. harta 252] 618, [v. har-
ta 252] 619, [v. harta 252] 620, [v. har-
ta 252] 621, [v. harta 252] 622, [v. har-
ta 252] 623, [v. harta 252] 624, [v. har-
ta 252] 625, [v. harta 252] 626, [v. har-
ta 252] 627, [v. harta 252] 628, [v. har-
ta 252] 629, [v. harta 252] 630, [v. har-
ta 252] 631, [v. harta 252] 632, [v. har-
ta 252] 633, [v. harta 252] 634, [v. har-
ta 252] 635, [v. harta 252] 636, [v. har-
ta 252] 637, [v. harta 252] 638, [v. har-
ta 252] 639, [v. harta 252] 640, [v. har-
ta 252] 641, [v. harta 252] 642, [v. har-
ta 252] 643, [v. harta 252] 644, [v. har-
ta 252] 645, [v. harta 252] 646, [v. har-
ta 252] 647, [v. harta 252] 648, [v. har-
ta 252] 649, [v. harta 252] 650, [v. har-
ta 252] 651, [v. harta 252] 652, [v. har-
ta 252] 653, [v. harta 252] 654, [v. har-
ta 252] 655, [v. harta 252] 656, [v. har-
ta 252] 657, [v. harta 252] 658, [v. har-
ta 252] 659, [v. harta 252] 660, [v. har-
ta 252] 661, [v. harta 252] 662, [v. har-
ta 252] 663, [v. harta 252] 664, [v. har-
ta 252] 665, [v. harta 252] 666, [v. har-
ta 252] 667, [v. harta 252] 668, [v. har-
ta 252] 669, [v. harta 252] 670, [v. har-
ta 252] 671, [v. harta 252] 672, [v. har-
ta 252] 673, [v. harta 252] 674, [v. har-
ta 252] 675, [v. harta 252] 676, [v. har-
ta 252] 677, [v. harta 252] 678, [v. har-
ta 252] 679, [v. harta 252] 680, [v. har-
ta 252] 681, [v. harta 252] 682, [v. har-
ta 252] 683, [v. harta 252] 684, [v. har-
ta 252] 685, [v. harta 252] 686, [v. har-
ta 252] 687, [v. harta 252] 688, [v. har-
ta 252] 689, [v. harta 252] 690, [v. har-
ta 252] 691, [v. harta 252] 692, [v. har-
ta 252] 693, [v. harta 252] 694, [v. har-
ta 252] 695, [v. harta 252] 696, [v. har-
ta 252] 697, [v. harta 252] 698, [v. har-
ta 252] 699, [v. harta 252] 700, [v. har-
ta 252] 701, [v. harta 252] 702, [v. har-
ta 252] 703, [v. harta 252] 704, [v. har-
ta 252] 705, [v. harta 252] 706, [v. har-
ta 252] 707, [v. harta 252] 708, [v. har-
ta 252] 709, [v. harta 252] 710, [v. har-
ta 252] 711, [v. harta 252] 712, [v. har-
ta 252] 713, [v. harta 252] 714, [v. har-
ta 252] 715, [v. harta 252] 716, [v. har-
ta 252] 717, [v. harta 252] 718, [v. har-
ta 252] 719, [v. harta 252] 720, [v. har-
ta 252] 721, [v. harta 252] 722, [v. har-
ta 252] 723, [v. harta 252] 724, [v. har-
ta 252] 725, [v. harta 252] 726, [v. har-
ta 252] 727, [v. harta 252] 728, [v. har-
ta 252] 729, [v. harta 252] 730, [v. har-
ta 252] 731, [v. harta 252] 732, [v. har-
ta 252] 733, [v. harta 252] 734, [v. har-
ta 252] 735, [v. harta 252] 736, [v. har-
ta 252] 737, [v. harta 252] 738, [v. har-
ta 252] 739, [v. harta 252] 740, [v. har-
ta 252] 741, [v. harta 252] 742, [v. har-
ta 252] 743, [v. harta 252] 744, [v. har-
ta 252] 745, [v. harta 252] 746, [v. har-
ta 252] 747, [v. harta 252] 748, [v. har-
ta 252] 749, [v. harta 252] 750, [v. har-
ta 252] 751, [v. harta 252] 752, [v. har-
ta 252] 753, [v. harta 252] 754, [v. har-
ta 252] 755, [v. harta

[3779]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți ridi-cătura aceea de pământ care se face dex-tungul pereților casei, pe care se poate se-dea la adăpostul streașinei?

- 1.36. [E de fapt pridvor obișnuit.]
47. „Era mai demult în fața casei spre stradă; se dea lumea pe ea”.
55. „Nu mai sunt case cu pomnol”.
64. V. nota precedentă.
76. gâdem pră țâlpuză.
95. [E] la țără.
102. „La sobă”.
219. prizmă: o vârbă mai la răpedă; prizpă: mai lămurit.
228. „La casele bătrânești”.
235. V. nota precedentă.
276. „Nu mai sunt case cu prizmă”.
334. „Rar”.
346. „Rar”.
382. să fătă prizme, care n-o fa cu gâ-tră „la casele care n'au fost cu pridvor”.
385. șopru bătrînesc într-un săpăt di cășă. [E] la casele vechi de tot era prizpă.
499. „lată de 1/2 metru”.
405. „Foarte obișnuită la Trebisăuți”.
478. „Sunt tot mai puține”.
574. „La casele vechi”.
666. „Nu se mai face prizpă”.
688. Același nume ca la pridvor.
812. ca să nu între apa su cășă. Demult nu se mai face”.
835. „Se făcea mai demult cu țasă și nușle; se umplea leasa cu pământ”.
886. la căsele-m. pământ.
958. Același nume ca la pridvor.

lăbli [s] (golocătare; golocăt [s] "jaluzele") 172, (golocături; golocăt [s] "jaluzele") obișn.; oblon 235, [e] dufiq [p]lc, acuperiquri [e] fe-répl 235, (golocături; golocăt [s] "jaluzele" șoplieturi; șopliet [s] "dinăuntru") obișn.; oblon [s] 234, căpăcu la țărătoșă, căpăcu esa. Nu se știut răspunde în 405.

D.: [v] șcuréla [s]; șcuréte [p] 02, căpăke [p]; căpăli [p] 010, căpăc [s]; căpăje [p] 012.
M.: [ung] p. tăbli 172, șoplieturi; dufiq 275. [rut] wicónnija 286, - 666. [sărb] lăbli [p] (golocături) [p] "jaluzele" 25, galdng [p]; galdn [s] (șulucături) [p]; șulucătra [s] "jaluzele" 27. [bulg] tábli [p]; tábli [s] 46, šepiēn [s] na šamā; šepiēn [s] 991. [săș] dār [p] 143, lān 245. [fig] o oblon-o țamășco 769.

CORT „TENTE”

[3810]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți pânza aceea pe care o întind soldații de stau sub ea la adăpost ca într-o casă?

- 1. În majoritatea punctelor s'a răspuns: cort; corturi [p]. S'a dat numai singularul cort în 8. 520. 537. 782. S'a mai răspuns: șatră 55. 64. 235. 310. 325, (cu [p] șatre, [x] șătri 58, șătre 64, șătre 235, șătri 310, șătri 325), palat-că 405. 451. 455. 463. 478 (cu [p] PALATCI 431, 463. 478, PALATCE 405. 455), colibă; colibi [p] 234. 346. țelt; țelturi 386. 399, perdele [p] 836. 876, șator 4, țelt (la cături) 358, perdele; perdele [p] 846, polog [p] 858. S'au dat două răspunsuri: șatorlap, țelt 29, țelt, șatră 47, umbră or cort 362, palătcă (pi rusii) [p], șătră 665. Nu s'a știut răspunde în 365. 574.
D.: [x] tēnda 02, tendă; tēnde, țadare [p] 010, țadăr; țadără [p] 012.
CORT ȚIGĂNESC „TENTE (DE BOHÉMIENS)” [3822]

I. Întrebare indirectă: Cum le ziceți la aceea în care stau țigani când poposesc la marginea satului?

- 1. În majoritatea punctelor s'a răspuns: cort; corturi [p]. S'a mai răspuns: șatră; șatre [p] în 399. 405. 414. 431. 455. 463. 478. 646. 666, țelt 266, șătră cu cort; șătri cu cort [p], e pe că-rușă. S'au dat mai multe răspunsuri: bor-de; bordje [p]. În pământ, iarna, corturi 105, colibă; colibă [p] „cei instalați”, corturi 157, corturi, bordje 182, corturi, colibă 279, în bordje [p] sau corturi. S'au repetat răspunsurile dela Întrebarea [3810] în 192. 250. 833.
D.: [x] s'atōr 02, cālive 010, cullibă 012.
M.: [ung] șator 192, șator 207, șator 270. [rut] šétrō; šétrā [p] 266. [sărb] cōrtovē; cort [s] 25, cort, cēr-ge; cērga [p] 37. [bulg] šătra; šătrē [p] 48, cort, cōrtuvi [p] 991. [săș] c'ort 143, dē cōrt [p] 245. [fig] cōrturi [p], cōrt [s] 769.

CĂMARĂ „BOSSERE”

[3829]

I. Întrebare indirectă: Cum fi ziceți la încă-pera aceea în care țineți de ale mâncării: fâină, carne, slănină?

- 1. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: cămără: cămără [p] 4, cîlî, stăja 4, clîc 4, șpaj; șpajuri [p] 27, cămără: cămără [p] 29, cămără say șpaj; 47, cămără; cămără [p] 53, cămără; cămără [p] 64, cîlî; cîlîuri [p] 76, um pi dîc cămără 95, cămără; cămără [p] 102, cămără; cămără [p] 105, cămără; cămără [p] 141, cămără; cămără [p] 157, cămără; cămără [p] 170, magazișă, [x] cămără; cămără [p] 184, gâ-bănăș 192, cămără; cămără [p] 219, șălări de porticuri „obiecte, hamuri, șăcure” [p]; șălă-rjuri 228, gâbănăș 235, cămără; cămără [p] 250, cămără; cămără [p] 260, cămără; cămără [p] 264, cămără; cămără [p] 266, gâ-bănăș 279, cămără; cămără [p] 279, cămără; cămără [p] „lipit de casă” 284, cămără, adăjēm um pi dâ cămără cătă cășă 310, cămără; cămără [p] 318, cămără; cămără [p] 325, cămără; cămără [p] 326, cămără; cămără [p] 328, gajdjuț say camără; camără [p] 365, ca-mără: camără 386, hî; hîjuri [p] 399, cășă [p] „are cuptor, mașină de gătit, un fel de bucătărie de vapă” 405, hambăr; hambări [p] 414, cășă [p] 431, magazii, șătră 458, clădî-că; clădîșă [p] 463, cășă [p] 478, kilîr [s] „lipit de casă” 514, magazii 520, hambăr; hambăruri [p] 537, hambăr 537, magazii, poșă 605, cūhni „la țărani”, kilîri la o cūrti mări 646, comșăr; comșări [p] 656, maga-zii 688, kilîr; kilîruri [p] 705, magazii 728, magazie 762, cūnje 784, [x] pimnișă; ma-gazii [p] 791, magazie „rar” 812, cămără; cămără [p] 823, pimnișă 826, pimnișă; pimni [p] „pentru băuturi”, țelări; țelăre [p] „pentru alimente” [acum se fac numai pimni] care servesc și de celar 848, pimni-șă, [x] beč 872, hambăr; hambăruri [p] 876, ũ supūs, supūs lîngă cășă mai mică 886, kilîr 899, c'ășăr; c'ășări [p] 928, polătră 958, kilîr; kilîre [p] [e în dosul casei sub ace-lași acoperiq] 987, cîlî; cîlîc 98, magazie 228, țelăr; țelări 769, motlîc 858.
D.: [x] butijija; butijie [p] 02, scaf 010, - 012.
M.: [ung] cūmāre vā gōbonāș 192, șō-lonnāș, pāscōmōrō 207, gōbonōș 275. [rut] cūl 266, - 666. [sărb] špājt; špajovē [p], cîcē. cîcōvō [p] 25, șpaj; cîlîc; špāzēvi 27. [bulg] kilēr, u kilēr [s]; kilērē [p] 44. kilēr; kilîri [p] 991. [săș] dā c'ūmmār 143, c'heūrheus 228. [fig] bucătăria 769.

[3781]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți odaia mai mică în care stați de obicei?

- 1.32. „La alte case în locul acesteia este cămăra”.
95. Casa are o singură încăpere.
102. „Când casa are patru încăperi, căș-cioara e a treia”.
272. Subiectul opțional [e] e un Evreu.
365. după bătrînii.
764. E termenul general pentru odaia că-șă are de obicei o singură încăpere.
833. Casa are o singură încăpere.
856. „în țelări se în lucrurile”.
MN

M N

OBLOANE, OBLON „VOLET”

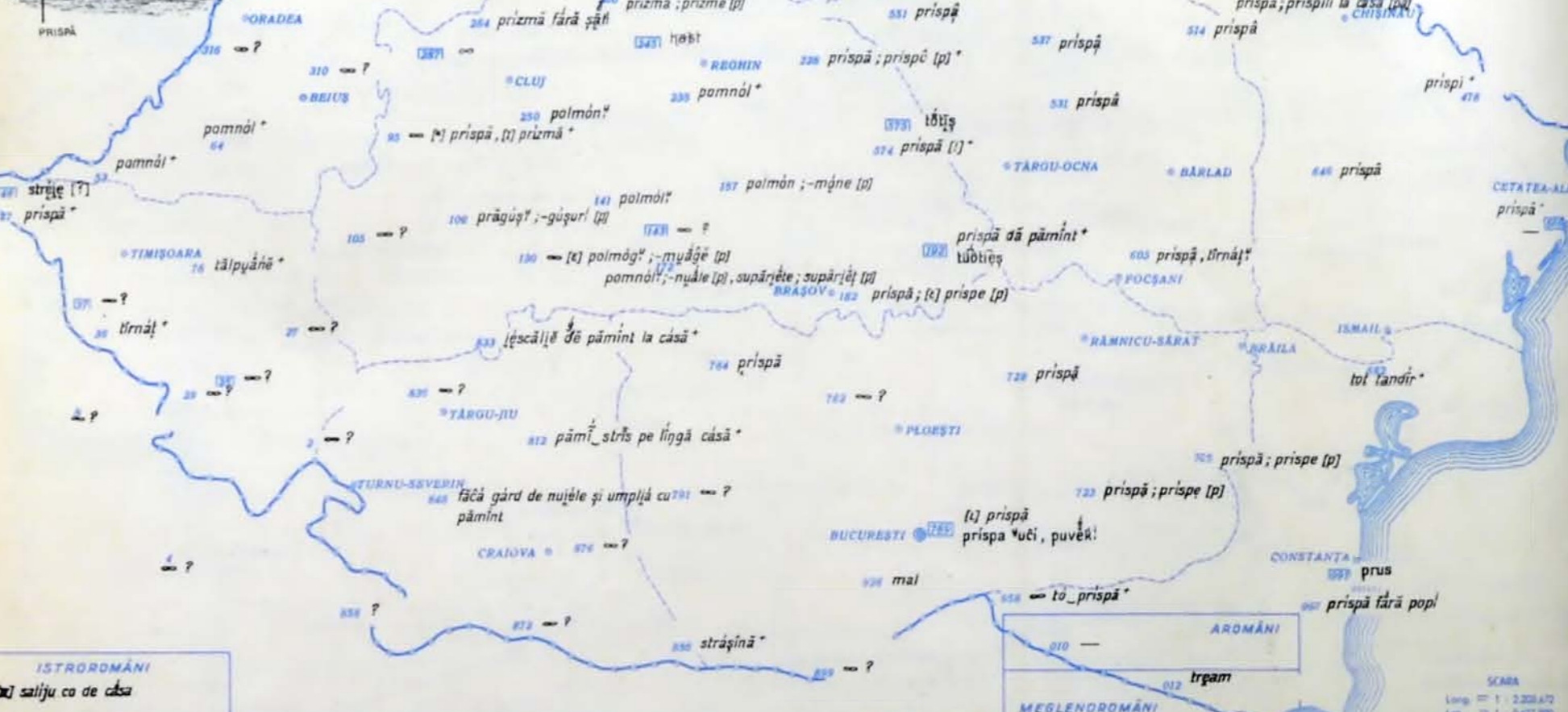
[3816]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți cele două scânduri cu care închideți fereastra pe dinăra, de se face înțineret în casă?

- 1. În majoritatea punctelor s'a răspuns obloane, oblon [s]. S'a mai răspuns: oblor-ce; obloc [s] 95. 102. 105. 284. 833, funduri; fund [s] 27. 346, căpăc 4, tăbli 47, tăble, tăbli [s] 130, tăble; tăbli [s] 141, ũge de lēmnu la obiăc 210, țalapaș, țalapy 216. S'au dat mai multe răs-punsuri: funduri; fund [s] (șălyăniē; șălyōn [s] "jaluzele") 8, funduri; fund [s] (golocături; golocăt [s] "jaluzele") 29, obiăniē; oblon (golocături "jaluzele" „e nemșepte”) 106, tăbli; tăbli [p] (golocături; golocăt [s] "jaluzele") 53, tăble; tăbli [s] (golocături; golocăt [s] "jaluzele") 64, funduri; fund [s] (golocături; golocăt [s] "jaluzele") 76, obiăne; oblon [s] (golocături; golocăt [s] "jaluzele") 157, tăbli;

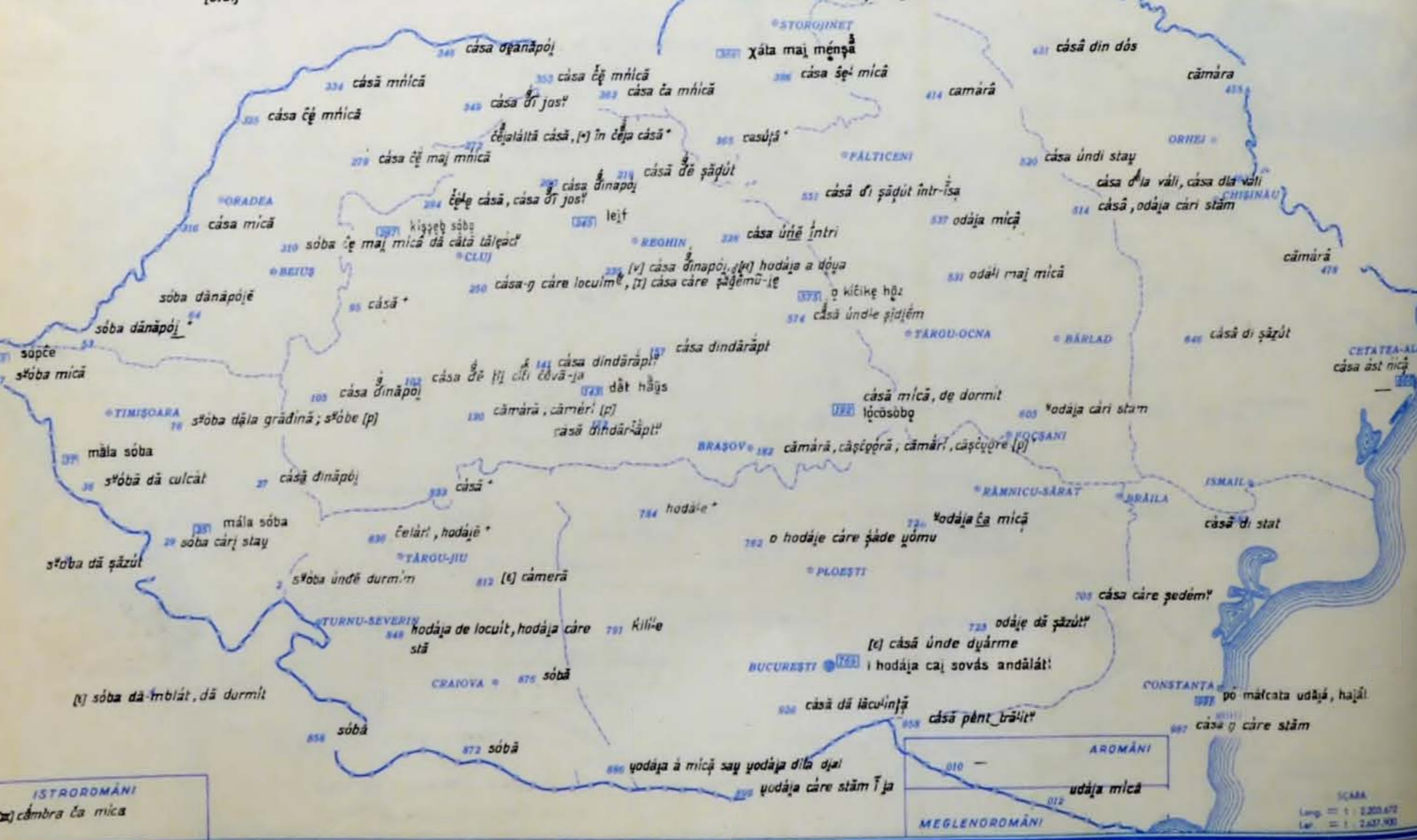
PRISPĂ „LEVÉE DE TERRE ENTOURANT UNE MAISON DE PISE”

[3779]

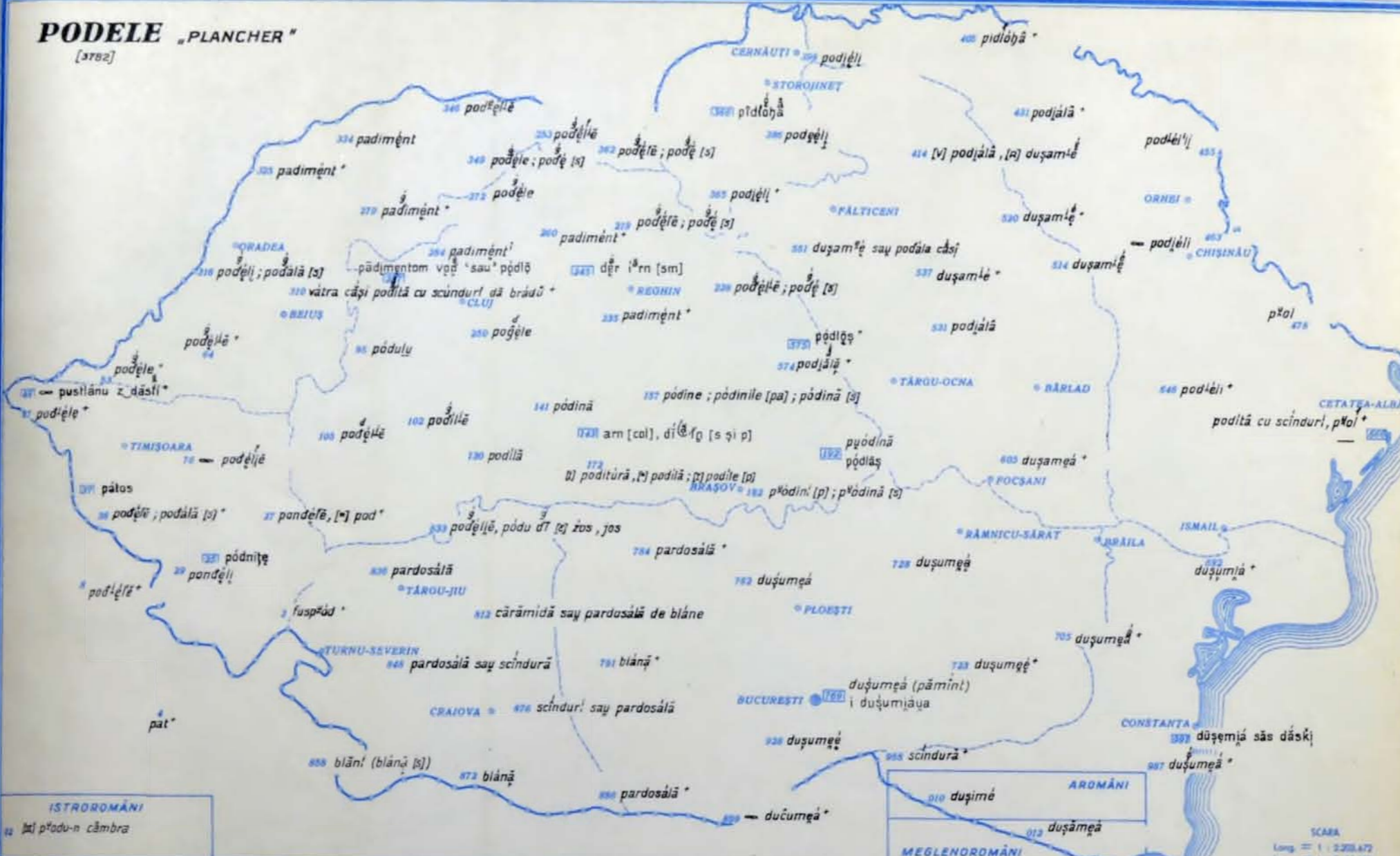

ODAIIA CEA MICĂ (DE LOCUIT) „CHAMBRE (OU L'ON HABITE)”

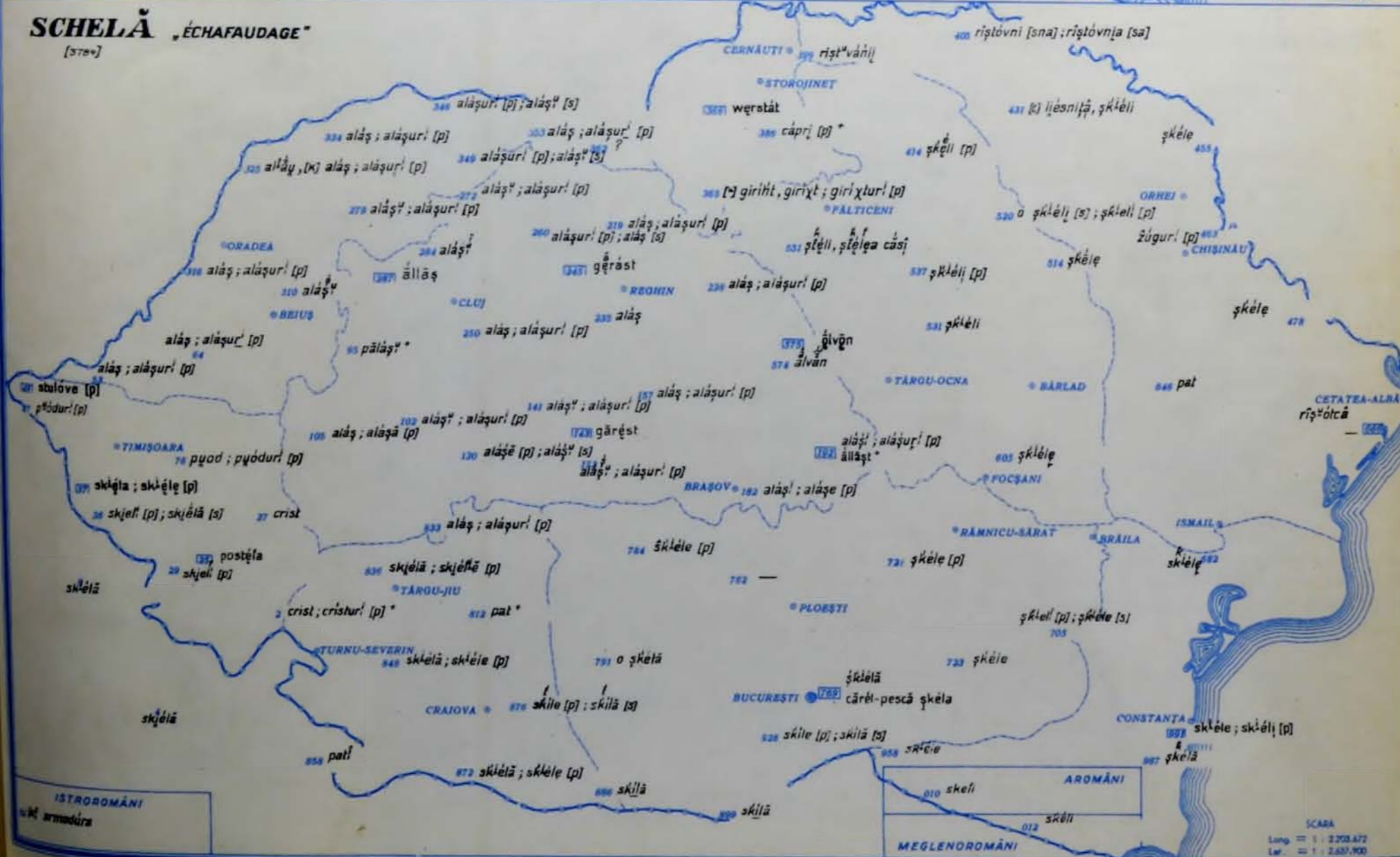
[3781]

PODELE „PLANCHER” [3782]

SCHELĂ „ÉCHAFAUDAGE” [3784]

[3782]

- I. Întrebare indirectă: Cum numiți scândurile cu care se podește casa?
II. 1. „De obicei numai pământ”.
4. „De obicei, pământ prînj căsă”.
8. „De obicei, vătra d'ia s'vîoă fără podele”.
27. „De obicei, vătra d'ie pământ”.
36. „Rar”.
47. „De obicei vătră”.
74. „De obicei zeme „pământ”.
88. „nu-s podele, ci numai făja căpi cu pământ”.
64. „De obicei, vătră, [*] cu pământ”.
235. „De obicei, făja căsă, fără podele”.
260. căre-s mai îm bînă pulțere „au ca se cu podele”.
278. „Din scînduri”.
310. „Numai la primărie. De obicei vătra căpi, fără podele”.
325. „De obicei, făja d'ie căsă, fără podele”.
365. „Mai demult o fost numai ūs cu lut”.
405. „De obicei făja căsă fără podele”.
431. „De obicei făja d'ie căsă nepodită”.
520. făja căsă „nepodită”.
537. nasădă lipită, [*] lipită.
574. „Rar și căsă lipită”.
1878. „Rar și lipostott fo'd „pământ lipit”.
605. „Rar”.
646. „Rar. De obicei, lipit pi zos”.
666. p'vol: pi rusli.
682. „Rar”.
705. „De obicei, lipită, lipită”.
725. „De obicei, pământ lipit, pământit cu pământ g-apd, lipit”.
784. „De scînduri”.
791. „Mai rar. De obicei, vătră, pământ”.
886. „Rar. De obicei pământ”.
899. „Casele au numai pământ, fără podele”.
958. „De obicei, vătră nepodită”.
987. „Rar. De obicei pământ”.

[3784]

- I. Întrebare indirectă: De-și face zidarul din lemne și scânduri, când s'a ridicat zidul, ca să ajungă să clădească mai departe?
II. 2. skjélă „se numește scîndura pe care sunt prinse cu cuie lațuri și servește drept scară”.
95. făce pâlăș.
[192]. E forma acuzativului.
306. pînj căprj; căpră = ππ
818. făce pat.

MN

ȘOPRON „REMISE” [3827]

- I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la clădirea aceea de obicei deschisă (Ară peret) în care țineți carele, plugul?
II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: șopru s. súpă +, șupă s. șopru; șopruni [p] 27, șopru mic 29, șopru say șurd „de obicei deschisă” 47, șopru; șopruni [p] 53, șopru; șopre [p] 64, comărnic; comărnic [p] 76, cîlnă 85, șopru lipit d'ie căsă 102, șopruțică; șopruțică [p] 105, jătră 130, puț [p] 141, pieznițeri; pieznițere [p] „mai mare”.
șjaldără; fiderere [p] 157, bărăcucă; bărăcucă [p] 172, podlă; podlă [p] 192, sin 198, cîrlia; mîncă súpere um pârțică; cîrlie [p] 209, 850.

D. [x] bărăca; bărăke [p] 02, - 010, bărăcă; bără [p] 012.
ACARETURI „ATTENANCES” [3832]
I. Întrebare indirectă: Cum le ziceți cu un cuvânt la toate celelalte construcții de pe lângă casă, care se găsesc în curte?
II. Nu s'a știut răspunde în 4 s. 47. 157. 225. 286. 466. 705. 762. Din celelalte puncte dăm întreg materialul în transcriere fonetică: pâlătu miey, [*] pâlătu clășt s, [m] [e] olățe [p] 27, corlăți [p] 29, jonsăguri 36, olățe „cu tot cu casă” 53, olăț; olățe [s] 64, olățe [m] răzimăt de jură” 574, adaposty, [k] darn 605, șopron; șopru [p] 648, zacyot 666, șopron; șopru [p] 682, șopron 705, șopron; șopru [p] 728, polătră d'ie jînul căruja 762, șopron; șopru [p] 784, șopru; șopru [p] 791, șopru 812, șopru llogă căsă 833, țerdăc, țerdăcuri [p] 836, perdeșă [a] vine la spațele căsă] 848, șopru 872, palăngă; palăngă [p] 876, șupus pîntru car 886, șopron 899, șopron; șopru [p] (aplecători 924) 928, țerdăc 958, șopron, șopru [p] 987, scut cu șobol 96, șopron 728, șopron 760, țerdăc 850.
D. [x] jinya vj de usj; dă jinya [p] 02, - 010, 012.
BARACĂ „BARRAQUE” [3830]
I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la un adapost făcut din scânduri în care poți locui chiar vara? (fac deseori astfel de adaposturi soldații în timp de manevră și de război)
II. S-au repetat răspunsurile date la Întrebarea [3827] în 334. 444. 591. 597. 705. 726. 762. 886. 950. 987. Nu s'a știut răspunde în 272. 349. 455. 446. 566. 872. Din celelalte puncte dăm întreg materialul în transcriere fonetică: jătră 2, cîrlă 4, bărăcă s, bărăcă; bărăș [p] 27, căsă d'ie scînduri 29, pră la orășă, bărăcă say jătră; bărăș [p] 36, [s] șopru 47, șopru; șopre [p] 64, bărăcă; bărăș [p] 76, bărăcă; bărăș [p] 85, o șupăpră; șupăpre [p] 102, șopru 105, jura, furușă 100, cîgnă de vără „din scînduri” 141, bărăcă; bărăș [p] 87, bărăcă; bărăș [p] 102, bărăcă; bărăș [p] 118, bărăcă; bărăș [p] 121, bărăcă; bărăș [p] 219, nu prę fac, că ay bîrnă 226, bărăcă; bărăș [p] 235, ū șopru 250, bărăcă; bărăș [p] 260, bărăcă; bărăș [p] 279, bărăcă; bărăș [p] 284, bărăcă; bărăș [p] 310, bărăcă; bărăș [p] „a auxit în război” 316, bărăcă; bărăș [p] 325, bărăcă; bărăș [p] 346, bărăcă; bărăș [p] 353, bărăcă; bărăș [p] (s-o făcu numa la cătără) 362, bărăcă; bărăș [p] (m paduri; „lucrătorii de pădure”) 365, bărăcă; bărăș [p] 386, bărăcă; bărăș [p] 399, bărăcă; bărăș [p] (numa la moscăli, moscălărimpe) 408, bărăcă; bărăș [p] 421, bütcă; bütși [p] 463, bărăcuri; bărăcă [p] 484, bărăcă; bărăș [p] 498, bărăcă; bărăș [p] 514, bărăcă; bărăș [p] 520, o bărăcă d'ie scînduri 574, bărăcă „la vie, la pepeni”, bărăș [p] 605, bărăcă; bărăș [p] 662, bărăcă „se face în pădure” 704, bărăcă; bărăș [p] 741, bărăcă; bărăș [p] 776, bărăcă; bărăș [p] 833, șopru-m-bîrnit îm blăh 836, bărăcă; bărăș [p] 846, magazile; magazii [p] 876, bărăcă 886, magazile 899, bărăcă; bărăș [p] 928, cîlnă 93, bărăș [p] bărăcă 709, bărăș [p], bărăcă 850.

[3785]

I. Întrebare indirectă: Ce ziceți că face meșterul când, după ce a ridicat păreții casei și i-a făcut acoperișul, frământând pământ cu pleavă și cu apă, îl pune pe păreți?

II. z. „Mai întâiu bădă dărcuri!”

36. „Numai podul se bușește”

137. z. bățom. Subiectul însuși traduce: cu imălă „cu norolu”

37. lipitură.

38. „Pe păreții bătuji din pământ cu mătul se lipeste imălă mușle cu pigăvă. Părețele făcut din vâjguri „cărămizi nearse” li vâcălește „tencuește”

39. „Se lipeste casa de lemn și dă vâjgă „cărămida nearsă”

40. lipitură cu pigăvă.

41. „Nu se obișnuiește”

102. „Întâiu o țercuim: se bat cu cuie peste bârne țercuri - clymbe „crengi” de alun crepăie”

141. țalcă bulgări cu pigăvă.

192. „După ce „părețelje” o cercuesc: 219. ūdă părețelje cu lut.

219. năglăc - înă găbină frământată.

272. lipăscă [v]; lipetește [z]; [v] lipeteș [v]; [v] lipeteș [z]. Subiectul obișnuit admite cele două forme din urmă.

353. „După ce o prărijum cu prărijuri „nuiete crăpate”

354. „După ce vjărijădă: din janduri d j demj”

1368. „Treue uns păretele cu lut”

723. pămint cu pigăvă.

791. „Peste țercujală de stăleț”

833. „Numai pe dinăuntru”

834. „Mai demult cu pământ; acum cu țercujală”

„După ce o țercujăz cu țercur, de sălăc sau de alun spăleț”

848. „După ce o țercujăz, o nujetește”

856. băgă lină, jle, în palente; pămint călăc, amestecat cu păle.

938. „După ce țegrădește cu nujete”

958. „In satele din baltă, în Muntenia, în Nord de Dunăre”

[3788]

I. Întrebare indirectă: Ce face zidarul când, după ce a amestecat var cu nisip și cu apă, dă cu amestecul acesta peste părețele de cărămidă?

II. z. „Tencuește cu tencuială”

95. În conversație am auzit dela același subiect: vâcălește.

172. friacă - izgjește „Inre cărămizi, mai gros”; vâcălește „mai fin, înainte de a văru”

250. „Cel mai bogăți”

284. care are modru „posibilitate”

365. „Numai școala e din cărămidă, deci tencuiată”

399. „In satul vecin Manăia, tencuiala se numește [v] măltăr”

405. Zidul de cărămidă nearsă”

483. „La țară o likești cu lut cu pigăvă; la oraș o țimintujești”

580. var și năsip.

1370. „Îi izbește cu tencuială”

MN

CORFĂ

„PANIER D'OSIER (à FOND ARRondi)”

[3834]

I. Întrebare indirectă: Cum li ziceți la coșul acela făcut tot din nuiete și cage are fundul rotund? (V. fig. din josul paginii.)

II. Nu s'a știut răspunde în z. 6. 27. 29. 53. 64. 78. 95. 105. 228. 265. 399. 416. 431. 455. 478. 514. 648. 689. 728. 758. 107. S'u repetat răspunsurile dela întrebarea [3834] în z. 36. 172. 192. 279. 366. 593. 886. 762.

764. 858. Din celelalte puncte dăm întreg materialul în transcriere fonetică: c'vôguri [p]; c'vôg [p], a dispărut + s, totleț; totleț [p] 102, vâltéy; vâltéyă [p] din „c'vôlturî de mă-tăcan 130, tot coșărcă 141, c'vôrtă; c'vôrtă [p] 98 tot coșărcă 192, c'vôrtă; c'vôrtă [p] 219, tot coșărcă 235, 141 coșărcă 250, c'vôrtă; c'vôrtă [p] „mai des ca coștiugui” 260, totleț; totleț [p] „nu prea sunt; de alun” 278, coșărcă 284, coșărcă dă țărtă 310, țărtăy; țărtăyă [p] dă [m] 318, coșărcă de dus păsăc „la Paști se duce în ea păsăc, mănăcirle, la biserică” 324, totleț; totleț [p] 349, coșărcă; coșărcă [p] 365, coșărcă + os, hodoryăbă; hodoryă [p] 468, oboryăcă; oboryăcă [p] dim miăjă [-nuiete de răchită] 520, c'vôg; c'vôguri [p] 531, c'vôg 587, coșărcă rotundă 591, c'vôg 574, c'vôguri [p]; c'vôg; 609, sepjê; sepjê [p] 682, 1907 c'vôg 700, coșărcă 725, tot coșărcă 741, tot coșărcă 791, c'vôrtă; c'vôrtă [p] 833, c'vôrtă 836, c'vôg 848, țărnă; țărne [p] 872, c'vôg de rufe 876, c'vôg 886, c'vôgnijă; c'vôgnijă [p] 898, c'vôgnijă 898, țărnă fără dă țvârtj 960.

D.: 597a 02, - 010. 012.

OBOROC „PANIER D'ECORCE” [3835]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți coșul acela făcut din scoarță de leu?

II. În majoritatea punctelor s'a răspuns că nu au astfel de coșuri. Din celelalte puncte dăm întreg materialul în transcriere fonetică: oboryăcă; -rôș [p] 27, coșărcă d-êlga dibe [p] din țăgji de alun; scumpe” 141, tot c'vôg „din scoarță de brad sau anin, pentru brânză sau fragi” 192, coșărcă de sc'v'v'v' de brad, coșărcă de fraț (bilegește sc'v'v'v' 228, c'vôrtă; c'vôrtă [p] 362, c'vôguri [p]; c'vôg [s] de scoarță de molid sau de mesteacăn; pentru poame” 365, [e] țăgje; țăgje [p] 409, oboryăcă [p]; oboryăcă [p] 416, to, coșărcă, coșărcă 431, oboryăcă; oboryăcă [p], oboryăcă „mai mică” 455, oboroc; oboryăcă [p] 468, bânijă; bânijă [p] 514, tot coșărcă d' sc'v'v'v' d' l'ej 520, bânijă; bânijă [p] 531, bânijă [p]; bânijă [s] 537, bânijă sau țimintijă, stambol „te șg; mai mic” 551, bânijă d' vâgje 609, panerj [p] „aduse din Muntenia” 682, [v] c'vôg dă te [v], [v] c'vôg; [v] c'vôguri dă porumb [p] 700, bânijă 762, țărnă „Impletit”, c'vôleț 764, bânijă; bânijă [p] 791, c'vôguri [p] 801, bânijă 836, tot c'vôg 848 - țărne [p] 872, tot c'vôguri 876, c'vôgnijă [p] dă te [v] 886, merlic (dă sc'v'v'v' dă te [v]) 928, sipetj; sipetj [p] 938, c'vôguri [p]; c'vôg [s] 947, bânijă; bânijă [p] 725, țărnă; țărne [p] 850.

D.: 02, - 010. 012.

GARD „HAIE” [3836]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți aceea cu ce e înconjurată curtea, ca să nu iasă

din ea păsările, porcu ș.a.?

II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: GARD; GARDURI [p]. S'a mai răspuns: OBOROC 431. 551, INCHISORRE 605. 872. 886, țarc; țarcuri 723. țăplăș 728. S'a dat două răspunsuri în țărgșăre, gard 880.

D.: - 02, gârd; gârduri [p] 010, - 012 -

M.: [ung] k'gr 192, k'gr [v] 287, k'gr 375. [rut] plit 386, - 666. [sârb] plot; plătov [p] 25, zăgrada; zăgrada [p] 37. [bulg] zăgrad; zăgradite [pa] 48, p'let; p'leturi [p] 991. [sâs] țăg 143, ță; [v] [p] 245. [ij] gârd 769.

PĂRLEAZ ÉCHALIER (PERMETTANT DE FRANCHIR UNE CLÔTURE)

[3836 bis]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți treapta aceea făcută din doi pari, unul dincoace de gard și altul dincolo, peste care e pusă o scândură care trece prin gard și pe care puneți piciorul, ca să treceți gardul?

II. Întrebarea n'a fost pusă, fiind mai înrăzuită introdusă în chestionar, decât în următoarele puncte, din care dăm întreg materialul în transcriere fonetică: pirlăz 2, pirlăz; -lăzur [p] 27, țărtăpă prăstă gard, pirlăz [s] 29, - 9 47, pirlăz; -lăzur [p], nu mai sunt; unde s'a rupt gardul se zice că s'a fâcât pirlăz” 31, pirlăz; -lăzur [p] 379, pirlăz; -lăzur [p] „la gardul țarinii” 64, țărcățuri 95, țărcățuri; -țvârj [p] 102, pirlăz; pirlăzur [p] 105, pirlăz 141, -țvârje peste pământ 157, țărcățvârje; țărcățvârj [p] 172, polțăpă 192, pirlăz 235, țărcățvârje (bătrâni zic pirlăz) 250, pirlăz (zbură păsăc vâde pirlăzurile) 264, pirlăz 310, pirlăz 325, țărcățvârj 326, pirlăz 405, pirlăz 414, pirlăz 431, pirlăz 459, pirlăz 463, pînti 478, pirlăz; pirlăzur [p] 514, sârtăvârj 531, pirlăz 537, țărcățvârje 574, pirlăz 609, pirlăz 646, - 9 666, sârtăvârj 682, pirlăz 728, polțăpă 762, călcățgăre, pirlăz, scârllă, țărtăpă 794, pirlăz 812, pirlăz; pirlăzur [p] 833, pirlăz [v] 848, scârllă 872, pirlăzur [p] 898, pirlăz 929, sârtăvârje 947, pirlăz 962, pirlăz 969, pirlăz 980.

D.: [z] țăcă 02, - 010. 012.

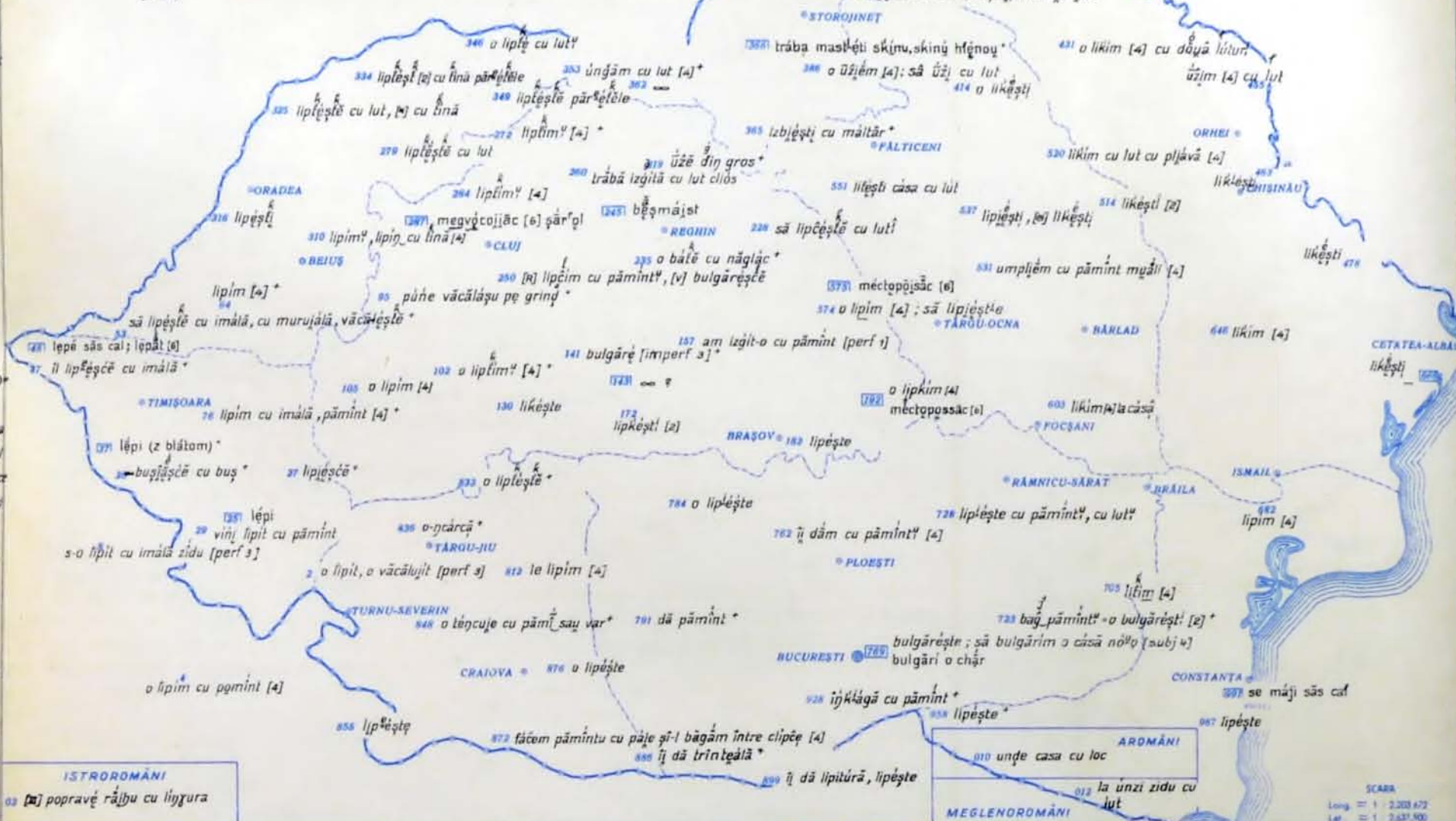
M.: [ung] l'epet 192, hâc 287, l'epet 375. [rut] p'gr 386, - 666. [sârb] pirlaz; pirlazi [p] 25, pirlaz „peste grădini, din nuiete” 37. [bulg] p'rlaz; p'rlazite [pa] 48, p'rlaz; p'rlazi [p] 991. [sâs] țăg 143, țăg [v] 245. [ij] pirlăzo 769.

CORFĂ: întrebarea [3834].

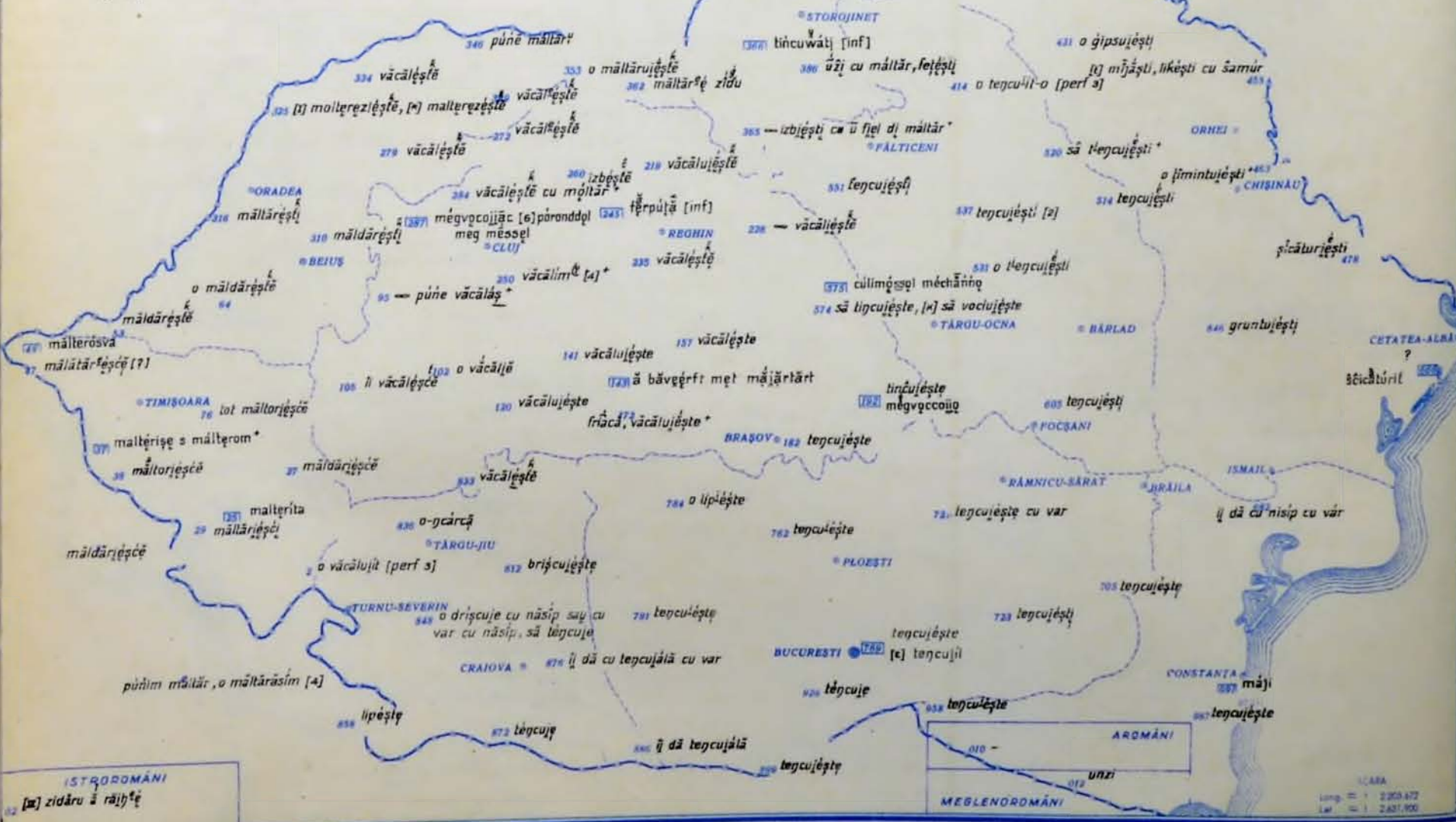
LIPEȘTE (CASA) „IL PLAQUE DE LA TERRE-GLAISE SUR LE MUR”

[3785]

TENCUEȘTE „IL APPLIQUE LE MORTIER”

[3788]

SCARA Long = 1 : 2.263.672 Lat = 1 : 2.637.900

ALBĂSTREALĂ (ÎN VAR)

"BLEU (QU'ON MET DANS LA CHAUX QUI SERT À BADIGEONNER LES MURS)"

[3795]

I. Întrebare indirectă: Înainte de a începe să vârujiți, puneți ceva albastru în var, ca să pară mai albi pereții. Cum numiți ceea ce puneți în var?

II. 219. ca să nu de vînă - gloriocăt - țenușii. 310. băgă mîrișii. 468. lășă căsa mai strîltă. 514. pînîm albastru. 574. pînîte kikișău (p. văr). 728. var gălbenă, vărj - albastră. 791. dă-i dă o țajă mai frumpeșă. 848. "De obicei se pune" vâpsă of gălbîna, of roșie, of albastră. 987. ca să să albaștrăscă.

[3796-3797]

I. Întrebarea [3796] a fost pusă indirect: Ce faceți cu casa când dați apa cu var pe pereți? Întrebarea [3797] a fost pusă direct: Cum ziceți: (Văruim) pe dinăuntru?

II. 2. vâruj [v]. 290. [3797]: pă dîlăuntru. 260. [3797]: pă dîlôntru. 279. vârujșă cu meseleu "bidinea", spojește cu măluraș. 334. [3797]: pă dîlôntru. 349. [3797]: pă dîlôntru. 389. ȫnđi cu var cu perla [v]. 409. ȫspreă "varul cu care se vâruște". 666. [3797]: pi dinnôntru. 728. vârujiș [subst]. 928. ȫi da cu spojă [imperf a]. 998. "În varul cu care se vâruște se pune" pâr dă boy sau dă căpră.

GHEȚĂRIE „GLACIERE”

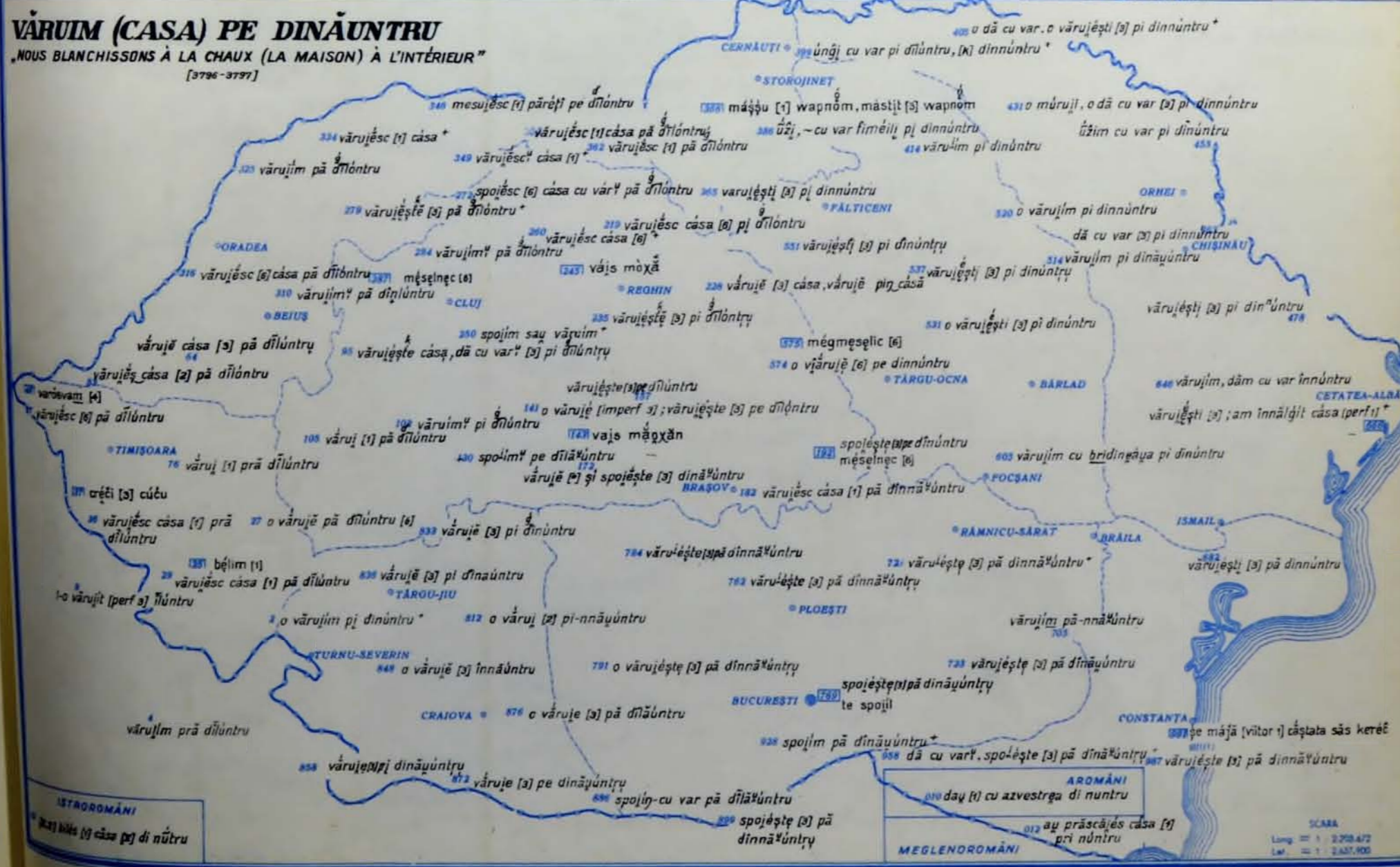
[3847]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți locul acela unde se păstrează gheața pentru vară?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: gjețărîe 2, gjețărîe 4, gjețărîe 6, gjețărîe 8, gjețărîe 10, gjețărîe 12, gjețărîe 14, gjețărîe 16, gjețărîe 18, gjețărîe 20, gjețărîe 22, gjețărîe 24, gjețărîe 26, gjețărîe 28, gjețărîe 30, gjețărîe 32, gjețărîe 34, gjețărîe 36, gjețărîe 38, gjețărîe 40, gjețărîe 42, gjețărîe 44, gjețărîe 46, gjețărîe 48, gjețărîe 50, gjețărîe 52, gjețărîe 54, gjețărîe 56, gjețărîe 58, gjețărîe 60, gjețărîe 62, gjețărîe 64, gjețărîe 66, gjețărîe 68, gjețărîe 70, gjețărîe 72, gjețărîe 74, gjețărîe 76, gjețărîe 78, gjețărîe 80, gjețărîe 82, gjețărîe 84, gjețărîe 86, gjețărîe 88, gjețărîe 90, gjețărîe 92, gjețărîe 94, gjețărîe 96, gjețărîe 98, gjețărîe 100, gjețărîe 102, gjețărîe 104, gjețărîe 106, gjețărîe 110, gjețărîe 114, gjețărîe 118, gjețărîe 122, gjețărîe 126, gjețărîe 130, gjețărîe 134, gjețărîe 138, gjețărîe 142, gjețărîe 146, gjețărîe 150, gjețărîe 154, gjețărîe 158, gjețărîe 162, gjețărîe 166, gjețărîe 170, gjețărîe 174, gjețărîe 178, gjețărîe 182, gjețărîe 186, gjețărîe 190, gjețărîe 194, gjețărîe 198, gjețărîe 200, gjețărîe 204, gjețărîe 208, gjețărîe 212, gjețărîe 216, gjețărîe 220, gjețărîe 224, gjețărîe 228, gjețărîe 232, gjețărîe 236, gjețărîe 240, gjețărîe 244, gjețărîe 248, gjețărîe 252, gjețărîe 256, gjețărîe 260, gjețărîe 264, gjețărîe 268, gjețărîe 272, gjețărîe 276, gjețărîe 280, gjețărîe 284, gjețărîe 288, gjețărîe 292, gjețărîe 296, gjețărîe 300, gjețărîe 304, gjețărîe 308, gjețărîe 312, gjețărîe 316, gjețărîe 320, gjețărîe 324, gjețărîe 328, gjețărîe 332, gjețărîe 336, gjețărîe 340, gjețărîe 344, gjețărîe 348, gjețărîe 352, gjețărîe 356, gjețărîe 360, gjețărîe 364, gjețărîe 368, gjețărîe 372, gjețărîe 376, gjețărîe 380, gjețărîe 384, gjețărîe 388, gjețărîe 392, gjețărîe 396, gjețărîe 400, gjețărîe 404, gjețărîe 408, gjețărîe 412, gjețărîe 416, gjețărîe 420, gjețărîe 424, gjețărîe 428, gjețărîe 432, gjețărîe 436, gjețărîe 440, gjețărîe 444, gjețărîe 448, gjețărîe 452, gjețărîe 456, gjețărîe 460, gjețărîe 464, gjețărîe 468, gjețărîe 472, gjețărîe 476, gjețărîe 480, gjețărîe 484, gjețărîe 488, gjețărîe 492, gjețărîe 496, gjețărîe 500, gjețărîe 504, gjețărîe 508, gjețărîe 512, gjețărîe 516, gjețărîe 520, gjețărîe 524, gjețărîe 528, gjețărîe 532, gjețărîe 536, gjețărîe 540, gjețărîe 544, gjețărîe 548, gjețărîe 552, gjețărîe 556, gjețărîe 560, gjețărîe 564, gjețărîe 568, gjețărîe 572, gjețărîe 576, gjețărîe 580, gjețărîe 584, gjețărîe 588, gjețărîe 592, gjețărîe 596, gjețărîe 600, gjețărîe 604, gjețărîe 608, gjețărîe 612, gjețărîe 616, gjețărîe 620, gjețărîe 624, gjețărîe 628, gjețărîe 632, gjețărîe 636, gjețărîe 640, gjețărîe 644, gjețărîe 648, gjețărîe 652, gjețărîe 656, gjețărîe 660, gjețărîe 664, gjețărîe 668, gjețărîe 672, gjețărîe 676, gjețărîe 680, gjețărîe 684, gjețărîe 688, gjețărîe 692, gjețărîe 696, gjețărîe 700, gjețărîe 704, gjețărîe 708, gjețărîe 712, gjețărîe 716, gjețărîe 720, gjețărîe 724, gjețărîe 728, gjețărîe 732, gjețărîe 736, gjețărîe 740, gjețărîe 744, gjețărîe 748, gjețărîe 752, gjețărîe 756, gjețărîe 760, gjețărîe 764, gjețărîe 768, gjețărîe 772, gjețărîe 776, gjețărîe 780, gjețărîe 784, gjețărîe 788, gjețărîe 792, gjețărîe 796, gjețărîe 800, gjețărîe 804, gjețărîe 808, gjețărîe 812, gjețărîe 816, gjețărîe 820, gjețărîe 824, gjețărîe 828, gjețărîe 832, gjețărîe 836, gjețărîe 840, gjețărîe 844, gjețărîe 848, gjețărîe 852, gjețărîe 856, gjețărîe 860, gjețărîe 864, gjețărîe 868, gjețărîe 872, gjețărîe 876, gjețărîe 880, gjețărîe 884, gjețărîe 888, gjețărîe 892, gjețărîe 896, gjețărîe 900, gjețărîe 904, gjețărîe 908, gjețărîe 912, gjețărîe 916, gjețărîe 920, gjețărîe 924, gjețărîe 928, gjețărîe 932, gjețărîe 936, gjețărîe 940, gjețărîe 944, gjețărîe 948, gjețărîe 952, gjețărîe 956, gjețărîe 960, gjețărîe 964, gjețărîe 968, gjețărîe 972, gjețărîe 976, gjețărîe 980, gjețărîe 984, gjețărîe 988, gjețărîe 992, gjețărîe 996, gjețărîe 1000.

VĂRUIM (CASA) PE DINĂUNTRU

"NOUS BLANCHISSONS À LA CHAUX (LA MAISON) À L'INTÉRIEUR"

MN

ADĂPOST „ABRI”

[3845]

I. Întrebare directă: Ziceți pe aici adăpost?

II. În următoarele puncte s'a răspuns că nu se zice: 2. 4. 8. 27. 29. 36. 47. 53. 64. 76. 95. 107. 219. 226. 230. 260. 272. 279. 284. 310. 326. 335. 344. 349. 353. 365. 386. 399. 405. 431. 459. 465. 478. 574. 646. 666. 812. Din punctele unde s'a răspuns că se zice sau s'a dat corespondentul dialectal, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: ocu-dîlă 8, ocu-dîlă 16, scu-dîlă 47, mă day la adăpost-dîlă 102, am pus la adăpost 108, adăpost? "un gard bun, de ex. unde nu bate vîntul" 130, adăpost? 141, adăpost? (acel-) adăpost? ȫn-ile-ȫ coperitură; adăpăște [p] 172, stay la adăpost 182, adăpost [la cîmp] 192, s-o băgă su brăd la adăpost 196, adăpost? 228, adăpost 312, adăpost [la cîmp] 414, la dîs 455, la adăpost 514, stay la adăpost 520, adăpost [ȫpron simplu pentru car și plug] 537, adăpost 537, adăpost 551, adăpost? 605, adăpost [la cîmp] 622, adăpost? 622, adăpost? 705, adăpost? 728, adăpost? 728, adăpost? 764, adăpost 768, adăpost 784, adăpost [la cîmp] 791, s'a fușim la adăpost 836, adăpost "unde ești apărut de vînt" 836, adăpost? [ȫ să adăpostească un om] 848, adăpost 852, dă-te mai la adăpost 872, adăpost "un loc care te adăpostește" 876, adăpost? ȫ azvădă [mai mulțitem azvădă] 886, adăpost [la cîmp] 897, dăru dăru la adăpost 928, adăpost? 936, adăpost? [adăpost la cîmp sau acarel] 987.

D.: [ȫ] spălîște 82, — 810. 812.

ARDEA

MAISON EN CONSTRUCTION QUI N'A PAS ENCORE DE TOITURE; MÉTIER À TISSER

[3852]

I. Întrebare directă: Cunoașteți cuvîntul ARDEA? Ce înseamnă?

II. Cuvîntul e cunoscut numai în următoarele puncte, din care dăm întreg materialul în transcriere fonetică: arăduya; țîdă mujdri-fon ja; țîdă croy în pămînt ȫ-o azvîrudă cu [ȫor], bate par! în pămînt; pe ele, surulie "4, arăduya căsi pâră la acoperiș", pereții țîdă acoperiș "95, arăđ [o ars hărădu acoperișul] ȫ-o râmăș nîma arăduya căsi - pârăđi cu pîdău-riș" 219, arăđ ȫi căsă - țîdă căsă țîdă, pă grămădă, s'a dămă o arăđ ȫi căsă 280, arăđ; arăduya ȫi pă căsă "acoperișul" 272, arăđ; arăduya căsi - țîlă țîl, ȫi sus, pâră la acoperiș "349, arăduya căsi - năđzăđ "acoperiș" țî făcut o căsă cu dîđđ căsă supt o arăđ, cu două încăperi supt un acoperiș "382, arăđ - străđnăđ, lemnariș ic "arăđ-ya trebu să fiți drăptăđ "41, arăduya căsi [o râmăș nîma arăduya căsi] - o părăđi tot din gospodăriș, nu mai sunt acareturi, nici curte" 422, arăđ; arăduya bēđulăđ "bota de întăre în pînăđi" 516, arăđ "partea dela țîra de țrău care are forma acoperișului" 550, arăđ; arăduya cîđđđ - acoperișu țîđđ 591, arăduya cîđđ, cări vîni dđ-azvîra pi pârăđđ-acoperimîntu 597, arăđđđ [ȫ; arăduya ȫi pi armăriș] 591, în arăđ "la moșie unde stau arșăđđ "608, arăđ "o căsă ađđă cîđđ pētră albăđ đđ lđ [fînă țărna] 622, arăđ; arăđ-bol u de țesut; bordeiul stupilor țărna în pămînt 705, [ȫ] arăđ - [ȫ] răđbol [întă la arăđ "întă în răđbolu"] 722, arăđ "un bordeiu în pămînt unde țeseau femeile; răđbolu din pari în pămînt, a dispărut demult; a auzit numai de el "791, arăđ "se face la cîmp cînd e vremea rea, de se bađđ porumbul în ea "7, fuređ "a fuređ, stăđđđ, căprăđđ 422, arăđ [ȫs un apțernăđ în arăđ - răđbolu] 705, [ȫ] arăđ - [ȫ] răđbol [întă la arăđ "băđđ pātră par, cāđđ-atrănă sîlă dă đđđ-ȫnđ đđ țerđ, căre su ngă sîlă unde punga țîza țesutăđ, țî măđ țerđă țȫnđ đđđđ căre s'a nurgă corîne, ȫnđ-atrănă țȫne țî brieđie căre băđđ spāta, țî măđ țărđ o grăpăđ căre băđđ țîlăre țî legă pūnăđđđđ; o cîđđ đăđđ đđđ țărđ, mîđ căre țegă pūnăđđđđ đđ đđđđ, cāmerăđ, țărđnăđ, ȫnđ đormăđ, țerđă țî arăđ le arăđ 622, arăđ, răđbolu în pămînt 705, arăđ "răđbolu vechu în pămînt 722, arăđ - răđbolu [ȫ se nevăđă, întă în arăđ] 987, arăđ - răđbolu 987.

MN

ADĂPOST „ABRI”

[3845]

CULĂ „TOUR”

[3846]

I. Întrebare directă: Cunoașteți cuvîntul culă? Ce înseamnă?

II. Cuvîntul e cunoscut numai în următoarele puncte, din care dăm întreg materialul în transcriere fonetică: cūla [sa] [un deal la Vârșeț; de fapt este ruina unei cetăți] 8, cūla vîrșăđului [ruina cetății de pe dealul Vârșeđului, în Banatul lugoslav] 28, s'a vjēđ cūla of-la vîrșăđ [o ruină de cetate pe dealul Vârșeđului, în lugoslavia] 76, o cūlă đă ār [o coc-murăđ] 722, cūlă đă bani [casăđ de bani, de fier] 769, cūlă; cūle [ȫ] - zurnuri de observație din bārne și scānduri, făcute de armăđă pe dealul Grăđđștei și pe alte dealuri "812, cūlă la vîle; cūle [ȫ] [făcūđă sus în par] "de acolo se supraveghează via " 814, cūlă "un turn în oragul cūlă [Bulgaria] " 822, cūlă [să țag la vî] [ȫ] cūle [ȫ] [o căsă mică, năllă] 876, cūlă luț țarmăđin "a auzit cā urî grec cu aceol nume, fuđđ la 1821, a avut o cūlă la Guvărđđđ; nu țtie cum era " 822, - cūlă đă bani " a auzit; nu țtie ce e " 822, cūlă; " a auzit " (are sâni-ntrăđ) 822.

D.: [ȫ] cūlă; cūle [ȫ] "bordeiul acoperit cu pāmănt " 82, cūlă; cūle [ȫ] 810, — 812...

CELAR „CELLIER”

[3850]

I. Întrebare directă: Cunoașteți cuvîntul CELAR? Ce înseamnă?

II. În majoritatea punctelor cuvîntul nu e cunoscut. Din punctele unde e cunoscut, dăm întreg

[3799]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți aceluia care umblă cu căruța din sat în sat și vinde var?

[3804]

I. Întrebare directă: Cum ziceți: deschide ușa!

MN

foc „FEU” [3855]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la aceea ce arde în sobă și dă căldură?

FACE FOC „ELLE” ALLUME LE FEU” [3856]

I. Întrebare indirectă: Ca să nu fie frig iarna în casă, ce face mai întâiu femeia, dimineața, când se scaldă?

APRIND [1]; SĂ APRINDĂ [sub 3] (CHIBRITUL) „J'ALLUME; QU'IL ALLUME (UNE ALLUMETTE)” [3856]

I. Întrebare indirectă și prin gest. Făcând gestul de a aprinde chibritul, întrebăm: Ce faci cu chibritul când faci așa?

I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: aprindē [a] rãprijē [u]; s-aprindō s. s-aprindā [sub 3] 4, s-aprindēm [sub 4] s, aprind s-aprindā 27, aprind; sã s-aprindā lumina, aprind [aor 1] 29, aprindē [a]; sã aprindā 26, aprindē [a] feștila; sã s-aprindā 47, aprind; sã aprindā 53, aprind; s-aprindā 64, aprind; sã aprindā 76, s-o aprindē [sub 1]; s-aprindē [a]; sã s-aprindā 83, aprind. Vemnūș, s-aprindā 102, aprindē [a]; sã aprindā 105, aprind; sã aprindā 150, aprindem [a]; sã s-aprindā 141, aprinz, sã aprindā, [k] sã aprinzā 157, aprinz; sã aprinzā 176, scãpãr 152, aprinz 192, aprind; sã aprindā 219, aprind 228, aprinz [a]; sã s-aprindā 235, aprindē [a]; s-aprindā 250, aprind; sã aprindā 260, aprind; sã aprindā 272, aprind; și aprindā 274, aprindē-focu [a]; aprind focu [1]; s-aprindā 284, aprindēm [a] o mășină, s-aprindā [sã se...] 310, aprind; și aprindā 316, aprind mașina; sã s-aprindā 325, aprind; sã aprindā 324, aprind; sã aprindā 344, aprind; sã aprindā 349, aprind; sã aprindā 353, aprind; sã aprindā 362, scãpãr un țibric, aprind focu; s-aprindā 365, țrag d-ji cutiți sã [f]i foc 366, aprind [d]; s-aprindā 399, aprind focu cu sãrnit 405, aprind; s-s-aprindā 414, aprindim [a] 441, aprind [a]; s-aprindā 455, [a] ai aprind [1]; ai aprind [a]; s-s-aprindā 463, ai trãzi d-ji pãcă; s-aprind [a]; s-aprindā 478, aprinz [a] kibritu 514, aprinz focu, aprind focu; s-aprindā 520, scãpãr [a] 531, scãpãr pi cutiți 537, scãpãrãm [a] foc 551, aprinde gũla; sã s-aprindā 574, scãpãr cu kibritu [a]; s-aprind [a] 605, aprind focu [a]; s-s-aprindā 646, ai aprind 666, aprind [a]; s-aprindā 682, aprind; s-aprindā 705, aprinz; sã aprinz 725, scãpãr [a] 728, scãpãr [a] kibrit 762, aprindem [a]; sã s-aprindā 769, aprinz; s-aprindā 784, țrag kibritu s-aprinz focu 791, scãpãrãm [a]; ja foc 812, aprindē [a]; sã aprindā 838, aprindē [a]; sã s-aprindā 839, aprindē [a]; s-aprindā 848, aprind; s-aprindā 859, scãpãrã [a] și ja foc cribitu 870, scãpãrã kibritu și aprinde focu [a]; sã s-aprindā 899, aprinz kibritu; s-s-aprindā 928, aprinz; sã s-aprindā 938, aprinde [a] focu; sã aprindā 957

D. [m] jãscã 02, jãscã 010, jãscã 012... M. [lung] tãplã 192, tãplã 267, tãplã 375... [rut] ãr 346, hũpca 666... [sãrb] gliva 25, [k] trãd 37... [bulg] palũgnica 48, prãhãn 991... [sãs] tãndãr 145, tãndãr 245... [i]g] - 769.

SCĂPĂRĂ CU AMNARUL „IL BAT LE BRIQUET” [3862]

I. Întrebare indirectă și prin gest: Ce face cu amnarul când face așa ca să aprindă?

I. În majoritatea punctelor s'a răspuns: scãpãrã S'a răspuns cu forma de imperfect scãpãrã 130, 316, 365, 431, 455, 463, 514, 520, 537, 551, 605, 762, 769, 791, 848, 872, 876. S'a mai răspuns: aprindē 53, daj [a] cu amnarul pi crãșminã 95, [l]pã skintãșã 325, bãtãrã-crãșminã sã scãpãrãm S'a dat douã răspunsuri: skintejãzã, [k] scãpãrã 157, daj [a] sclitãj, daj [1] sclitãj 235, dã foc, scãpãrã 250.

D. [m] scãpãrã [1] 02, scãpãrãm foc [a] 010, scãpãrãm [a] 012... M. [lung] ùti 957 p cãvãt, sicãrãzic 192, kiút 287, ùttic p lũzet [perf s] 570... [rut] vlãcãșati [inf] vãtrũ 366... [sãrb] sãja 25, crãșp 37... [bulg] sãm țãcnãl [perf 1] 48, jãcã 991... [sãs] ã [1] 143, zã qũ fãjãr 245... [i]g] scãpãrãl 769.

D. [x] zapalēs; neca zapalē je 02, - 010, print 012... M. [lung] ðũjã mēg p ðũfãt [imperat s] 702, mēgđũ [p] 325, mēgđũ [p] 372... [rut] zãpãlãl [inf] 366, - 666... [sãrb] upãll [perf s] 25, upãllim 37... [bulg] zãzapãla [viitor 1] 48, zãpãll [1] 991... [sãs] in ãn [p]inãn dãt [p]ãnthã [cãcn] 143, zã [ant u] 245... [i]g] aștãr o kibritu 769.

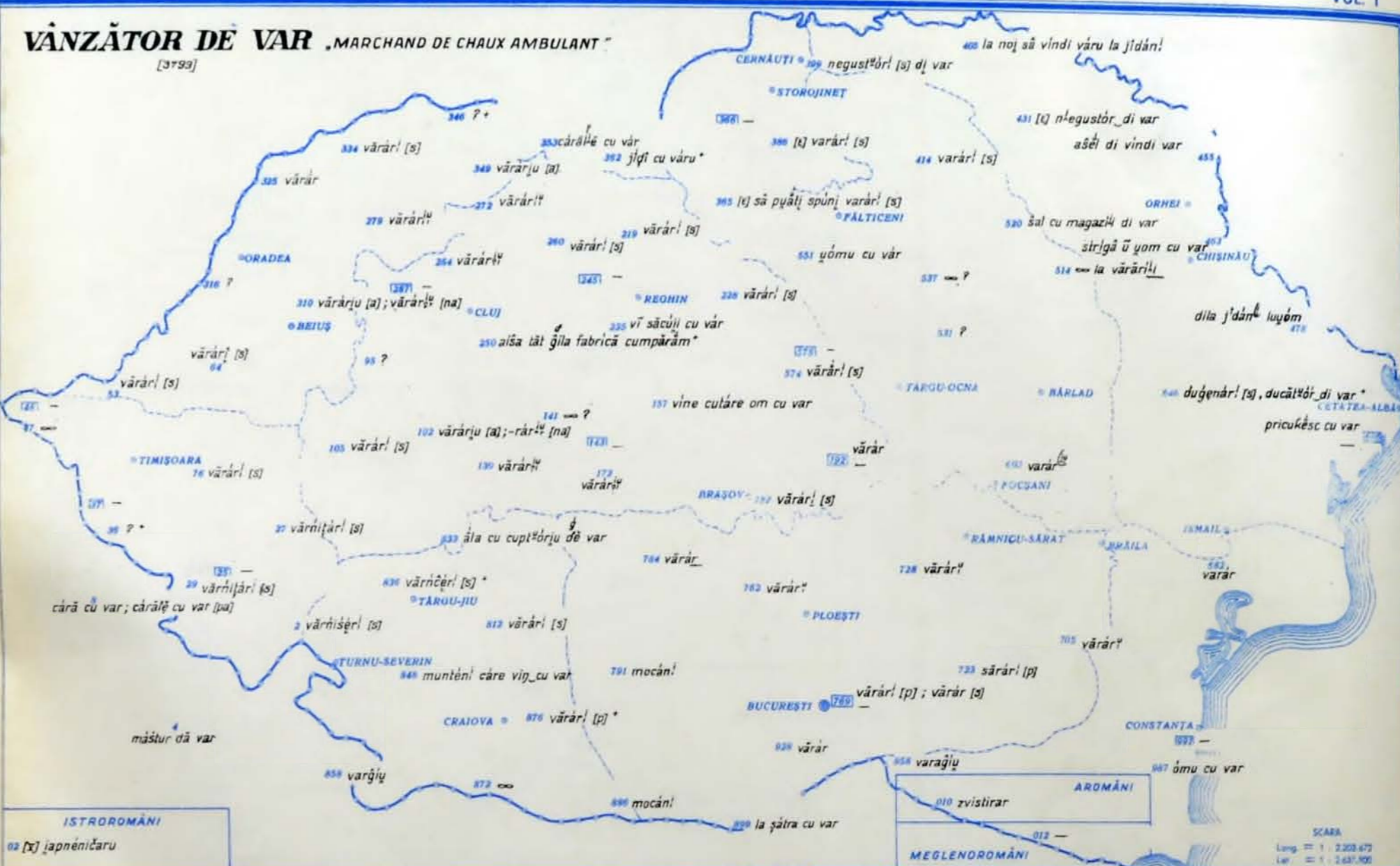
IASCĂ „AMADOU” [3860]

I. Întrebare indirectă: Mai demult, când nu erau chibrituri, cu ce aprindeași focul? Cum numeași aceea ce se aprindea, făcută dintr-un burete?

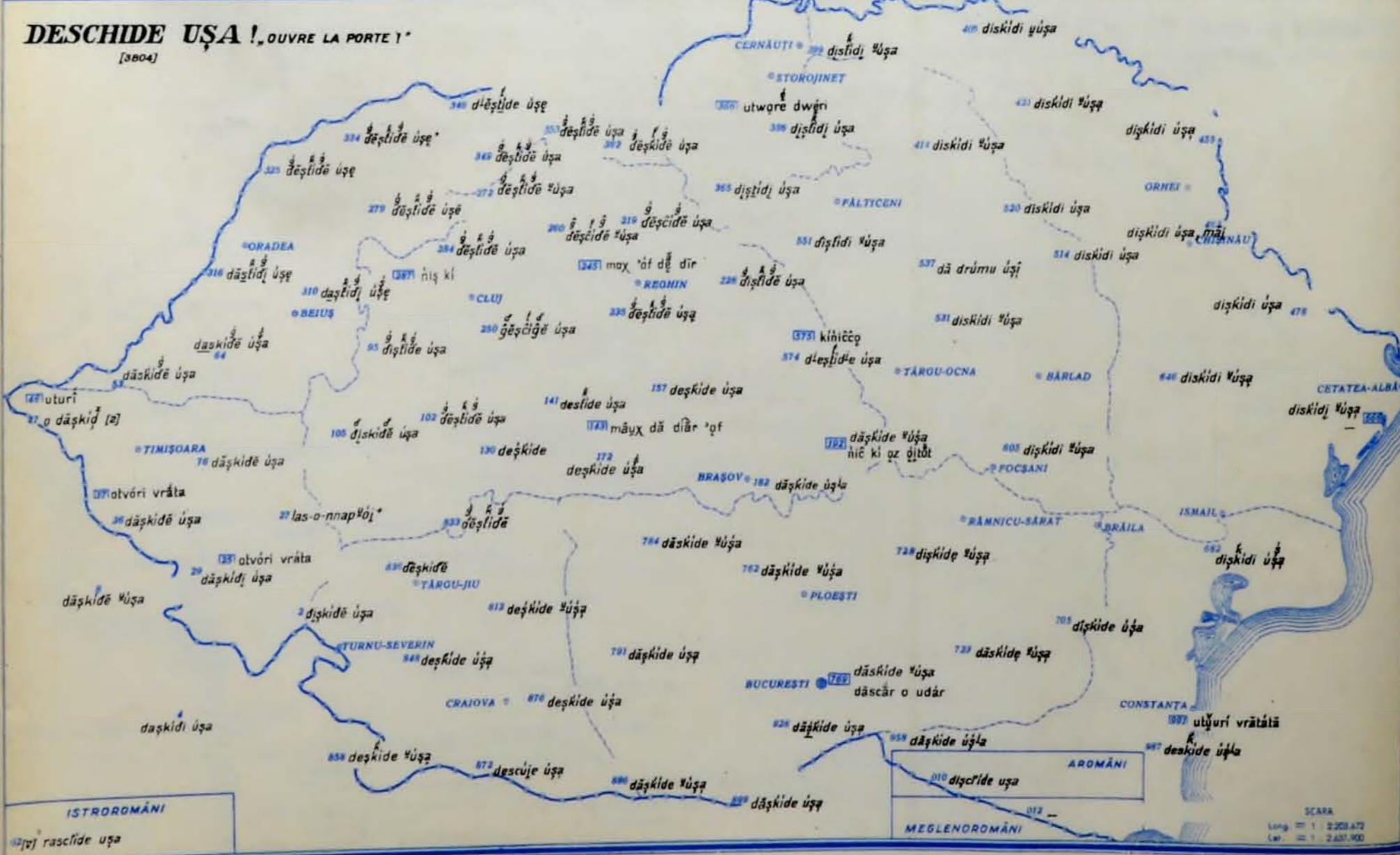
rãspuns pãpurã, în toate celelalte puncte s'a răspuns: iascã S'a dat douã răspunsuri: [e] burete, [•] jãscã 187, ðurjũlã ðũjã lãmrã laolãltã, ðpu [l]pã skintãșã, [a] [o] jãscã 225, jãscã dintr-o pãștãcã 459, jãscã, „acuma” fitil 530, 537, fitilũ, jãscã 682, cãrpã dã bumbãc, jãscã „mai la munte” 725, fitil „de bumbac”, jãscã „mai la munte” 725, fitil „de bumbac”, jãscã 728, fitil „de pãnzã” say jãscã 876, nãște bumbãc, gãlbın, jãscã 886, fitil dã bumbãc, jãscã [dispãrutã] 928. S'a dat trei răspunsuri: jãscã, vãlãtãc de pãjã „se punea în el iascã și se scutura pãnã luau foc”, dãdã „se punea peste pãlele cu iascã; se aprinde repede” 2, jãscã, bumbãc dã scãpãrãt, [a] fitil 928, fitil „se cumpãrã”, fitil din cãrpã say cãrpã dã apris „se fabricã acãșã”, jãscã [dispãrutã] 927.

D. [m] jãscã 02, jãscã 010, jãscã 012... M. [lung] tãplã 192, tãplã 267, tãplã 375... [rut] ãr 346, hũpca 666... [sãrb] gliva 25, [k] trãd 37... [bulg] palũgnica 48, prãhãn 991... [sãs] tãndãr 145, tãndãr 245... [i]g] - 769.

VÂNZĂTOR DE VAR „MARCHAND DE CHAUX AMBULANT” [3799]

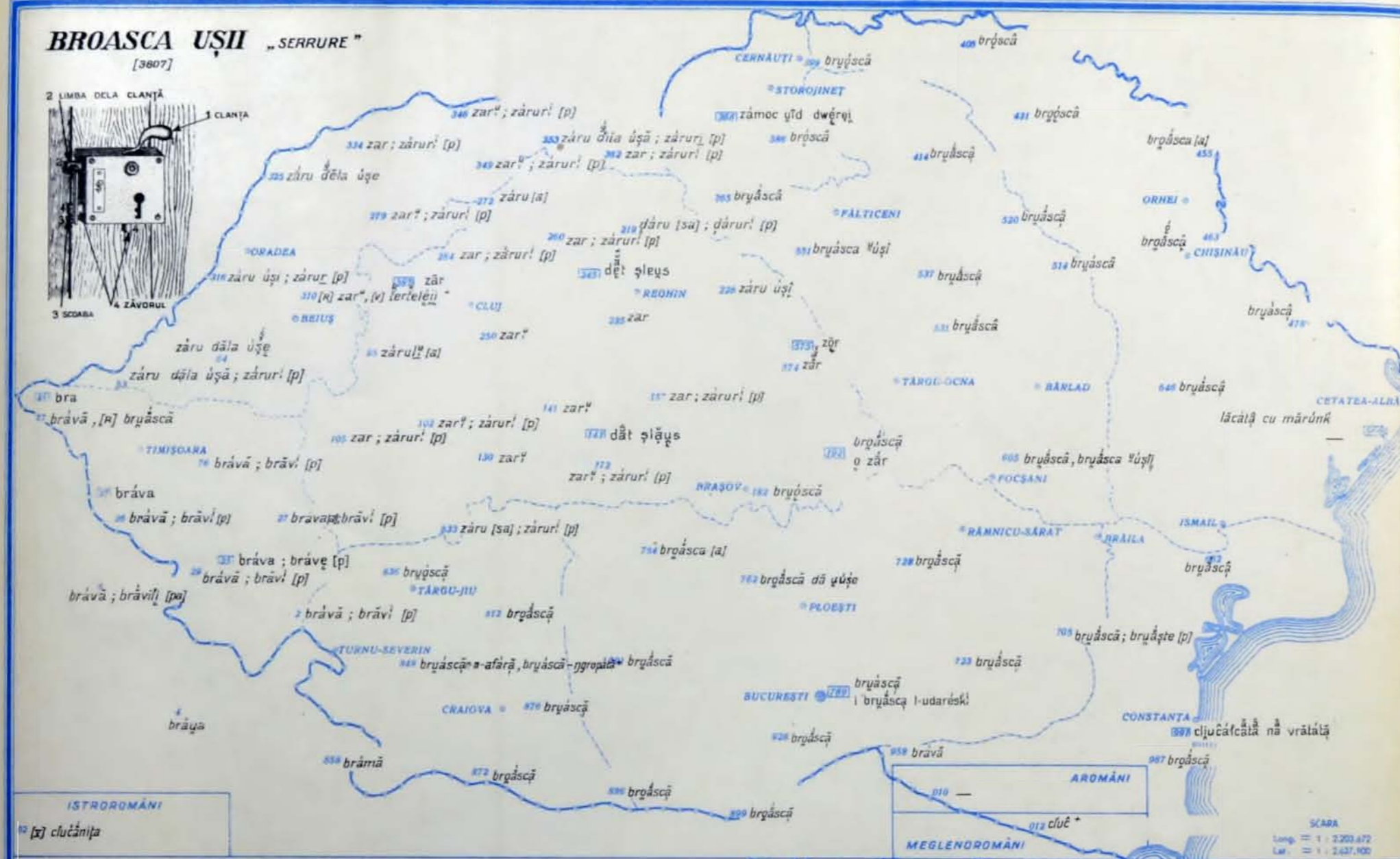
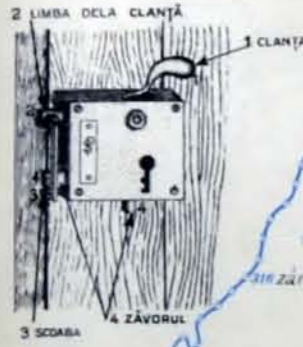

DESCHIDE UȘA! „OUVRE LA PORTE!” [3804]

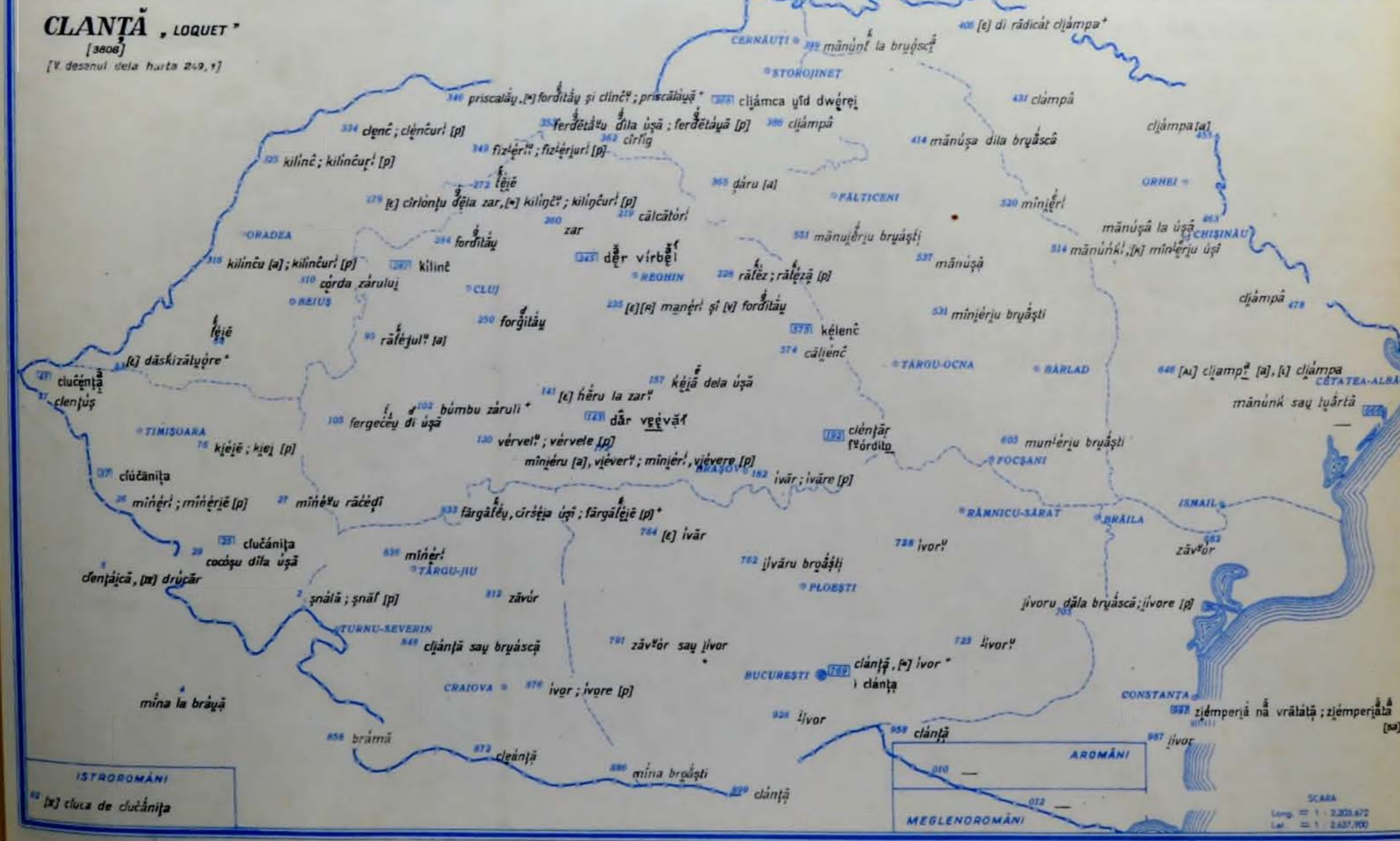

BROASCA UȘII „SERRURE” [3807]

CLANȚĂ „LOQUET” [3808]

[V desenul dela harta 249, 1]

[3807]

I. Întrebare prin gest.

II. 310. „Mai demult era numai ferdețușii, o simplă clanțâ de fier, care se sprijinea pe un cârlig bălăt în ușorul ușii.”

448. broască n-afără „jarănească”; broască-ngropată „orașenească”.

012. Cheia se numește ulfâr.

[3808]

I. Întrebare prin gest.

II. 59. pă că pârhem brinca la ușă.

102. „La broaștele vechi clanțâ era ca un bumb „nature”.

346. priscalău „bătrânesc”; [x] forditău și clințu „modern”.

405. La broasca primitivă, ca o limbă, de fier, pe care se pune degetul.

769. [x] ivor e pe boierește.

855. „clăjeja ușii, la broaștele vechi”.

M N

FUM „FUMÉE” [3863]

I. Întrebare indirectă: Ce iese din iască după ce s'a aprins?

II. Pretutindeni: fum. Pluralul, în majoritatea cazurilor, e fumuri. N'am putut obține pluralul în punctele: 105, 141, 399, 431, 769, 812, 886, 899, 958. Subiectul susține că nu există un plural al cuvântului, în punctul 284.

În punctele 157 și 260 ni s'a dat pluralul numai cu sensul de „case”.

D: [x] dimu 02, fum; fumuri [p] 010, fum 012.

M: [ung] fușt 192, fușt 287, fușt 575... [rut] dijēm 366, — 666... [sârb] dim; dimove 25, dim 37... [bulg] dīm [sna]; dimă [sa]; dīmvē [p] 48, [i] căd'ej, [ai] căd'j; căd'ji [p] 99... [sâs] 215, 225, 245...

(GUNDIU) FUMEGĂ

„(LE FUMIER) FUMÉ” [3864]

I. Întrebare indirectă: Ce face gunduul iarna când se încinge?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: dīg gunđi jāsă āburī 2, mījērē pârâ dīn tōr 4, mījērē ca fūmu 8, mījērē āburī dīg gunđi 27, mījērē āburī dīm duc'ituc 29, mījērē fum dīg gunđi 36, jāsă ābure dīg gunđi 47, gunduju āfūmă 53, jēje ābre dīg gunđi 64, gunduju slōbyădē būră, mījērē fum 76, jēse āburī 95, gunduju ārdē 102, gunduju dă ābure 105, jāsă fum dīg gunđi 130, jāsă ābur' dīg gunđi 141, gunduju fūmă 157, gunduju hērbē 172, jēse āburī dīg gunđi 182, sâ hērbē gunduju cīnō jēse fum 192, jāsă ābur' dīg gunđi 219, jāsă āburī dīg gunđi 228, ābrēștē 235, gunduju ārdē, [x] jēsă fum, [x] jēsă āburī 250, āfūmă 260, jēsă fum' 272, fūmăgă 276, s-ō-hērbintă dīg gunđu, jēsă āburī 284, jēje āburī dī jēj, sâ cōjē 310, gunduju ārdē, jēj fum ā-cōlo 316, ābur'ēștē gunduju 325, gunduju ābur'ēștē, jēsă fum 334, gunduju āfūmă 346, gunduju āfūmă 349, gunduju āfūmă 353, āfūmăgă dīg gunđu 362, ingă sē ābur jēsă dīg gunđu 1 365, ābur'jăpă gunduju 386, s-ō-aprīnđi gunduju, ārdē 398, s-aprīnđi gunduju, jēsă ābrē dīntr'īșu 405, s-aprīnđi, jēsă fum 414, s-aprīnđi, jēsă ābrē 431, jēsă ābur dīntr'īșu

ra cuplorului mai trāntru și în sus pe horn " 483, usyăjică " în loc de horn; iese fumul în pod; ca să nu se aprindă, se acopere cu ursuica de piatră, fumul iese pe de lăuturi 516, gura hoțagulu - pi căsă djasupra 520, gura hoțagulu „deasupra acoperișului " 531, gura hoțagulu (pi căsă) 537, gura hoțagulu (Im p'ōdu căsă) 551, gura hurluăj " deasupra acoperișului " 574, gura hūārni „sus pe casă " 605, gura bāșăculuj „deasupra „peste acoperiș " 646, b'vāria d'iva hoțăc 666, gura hōrnuluj say a bāșăculuj „deasupra acoperișului " 682, gura cōjūjū „sus, peste acoperiș " 705, pā gura cōjūjū „deasupra acoperișului " 723, la gura hōrnuluj, întindă „deasupra vetrii " 728, la gura cōjūjūjū (sus, atând) 762, gura cōjūjū (atâră, sus pā căsă) 769, gura cōjūjūjū (p' p'od, say dăcă je c'vof, d-elelante, v'ine sus) 784, gura cōjūjūjū 795, gura cōjūjūjū „sus" 812, calōn „deasupra vetrii; cu cadru de scânduri", calabūr „de nuiete " [e în dispariție] 833, gura urlōjūjū (Im p'od) 836, gura cōjūjū, sus „deasupra acoperișului " 848, gura cōjūjū „afară, deasupra casei ", gura urlōjūjū „jos în casă " 872, gura cōjūjū, „sus, în pod " 899, gura cōjūjū (lūma sus, ū-să lērmenă jē) 928, gura hōrnuluj, (pārțea dē-sus a hōrnuluj; p'ōdă pā gura hōrnuluj) 937.

GURA HORNULUI

„ORIFICE DE LA CHEMINÉE” [3866]

I. Întrebare directă: Ziceți gura hornului?

II. J'a răspuns că nu se zice în punctele 48, 53, 76, 399, 476, 858, 876, 886, 958. Din celelalte puncte dăm întreg materialul în transcriere fonetică: gura cōjūjū „de la cuplor în sus; în bucătărie " 2, gura cōjūjū „deasupra acoperișului " 27, gura cōjūjū, acōlo sus Im pod; dīm pod 1 sus 29, gura cōjūjū „sus, peste acoperiș " 36, bui hōrli d'iva cōjūjū " gaurile coșului " 47, gura la coș " în pod; pe gură se bagă lucrurile la afumat " 64, gura bāburī „în pod; bāgura e făcută din piatră, în pod, deasupra coșului, ca să nu meargă focul la acoperiș " 95, pūrhe la gura hōrnuluj cōva sâ nu jāsă f'oc, hēștē jēșpez 102, gura hōrnuluj „în pod; pe acolo se mătură coșul " 105, fumăt yāre „pe unde iese fumul din pod " 130, gūră la hōrn... [în pod], pe ūne-l māturi, gaura hōrnuluj, cōl „deasupra lui " 172, tōt urlōjū „gaura hōrli " în tavān, pe unde iese țeava " 192, gura hōrnuluj dīm pod, gura hōrnuluj dīg căsă 210, gura jāsă 228, la ușă dīm pod „se zice " gura hōrnuluj 235, gura hōrnuluj „în pod sau deasupra acoperișului " 250, gura hōrnuluj 272, gura hōrnuluj 278, gura hōrnuluj „la casa veche este " cărlânt; „în cărlan e gura hōrnuluj; „la o casă mai nouă, gura hōrnuluj e Im pōd' sau e afară " 284, gura hōrnuluj „fumul iese în pod pe gura hōrnuluj " 310, gura hōrnuluj (în tindă) 316, gura hōrnuluj „o ușă în pod " 325, gura hōrnuluj „deasupra acoperișului " 334, gura hōrnuluj 346, gura hōrnuluj (jāsă supra pā căsă) 348, gura hōrnuluj 353, gura hōrnuluj 362, gura hōrnuluj „era mai demult, când aveau cuptoare; începutul hornului în casă " 365, oblyōnu hōrnuluj „în pod; ca o ușă; se lasă fumul în pod să se afume carnea " 366, gura cābū „în pod"; uștā la căbū „în casă; se astupă ieșirea în sus, ca să rămâie căldura în casă " 405, gura cōjūjū „deasupra acoperișului " 414, [ai] gura hōrnuluj, [i] gura hōrnuluj „deasupra cuplorului " 431, în gura hōrnuluj „jos, la vatră; prin gura hōrnuluj se ajunge la vatră, la gu-

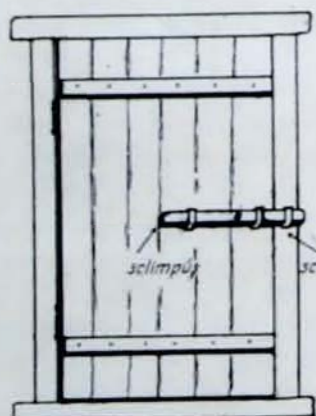
D: [22] gōră de dimfăc 02, gura di ușăc 010, rōstu la buğinic 012.

[3810]

I. Întrebare prin gest.
I. 123. slēpca „pe brască”; cluđănița „subț. brască”
47. rēza mare „zăvorul pe care îl mișcă cheia”; rēza mică „zăvorul care se împinge cu degetul”.
346. priscăliță [s]; priscăliță [p].

[3811]

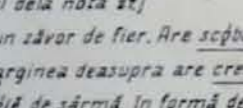
I. Întrebare indirectă. Dar când acesta -adică zăvorul- e de lemn, cum era mai demult, cum îl ziceți?
I. 27. „Zăvorul se numește scimpup. Acesta intră într-o scybă fixată de ușorul ușii”.

29. „Avea două cluđmbi „scaabe” în care umbra. Se deschidea cu o kije dă drud „săr-mă”. [V. desenul dela nota 105.]
47. „Se ridică cu o ață care lese afară printre gaură făcută în ușa deasupra cizn-tușului”.

64. „Se învârtește de jos în sus; are un mâner”.
76. „Se numeau ca cele de astăzi de fier”.
102. „Limbi în două scybă de lemn. La mijloc are un cui care, printre două-tuluri făcute în ușa, iese afară, astfel încât de afară tragi de cuiul răsaritorarea”. [V. desenul dela nota 27.]

105. „Ca un zăvor de fier. Are scybă de lemn. Pe marginea deasupra are creștătură. Cu o kije de sărmă în formă de cot care se împiedică în creștături, se deschide răzezul”.
141. ÎNCUIETORREA are un cērci ca un arc care o închide automat. Deasupra este o gaură în ușa pe unde iese sfoara de care se trage, ca să se descurdă.

172. Mânerul se numește măjeș”.
193. n-am apucat.
230. „Zăvorul umblă în scybă, are crește creștături” în care prinde o kije în formă de cot și care intră pe o hūdă „gaură”.
240. Închizătoarea are dinăuntru o limbă care prinde într-un cērci fixat în ușorul ușii. Dinăfară e mânerul numit kije. [V. desenul dela nota 64.]
272. „Se deschide cu kije de lemn”.
310. pūne rēgia pā ușe!
324. „Zăvorul umblă în două cōpții „scaab” și se numește kije. Se deschide cu o ață. Totul se numește: scybă”.
346. „Priscălița de lemn e ea cel de fier. Zăvorul însuși se numește limbă de lemn sau limba-ncuietori. Se deschide cu o kije de lemn sau de fier”.
399. „Deasupra are răbūșuri „creștături” în care prinde o kije în formă de cot”. [V. desenul dela nota 105.]
405. [INCUIETORREA e un zăvor simplu.] Au și kije di lemn cu cāpă. [V. pag. 121, fig. 2.]
414. „INCUIETORREA e cu cāpă”. Se deschide cu kije di lemn. Căpă răsaritor creștătură”. [V. pag. 121, fig. 2.]
455. „Se deschide cu o kije de sărmă”.
463. dim. părăti-m. părăti.
514. „A dispărut”.
520. „Era o gaură în ușa pe unde se băga mâna și se împingea zăvorul într-o gaură-m. părăti”.
537. Ca zăvorul de fier.
574. „Lemnul încuietorei e creștat deasupra. Din sus de încuietore este o buștă unde să băgă kije; kije are limbă”. [V. desenul dela nota 105.]
605. lōd zăvor să numă.
705. „Zăvorul e mai lung”.
769. „Ca zăvorul de fier”.
784. kēe tō dă lemn. „Cheia prinde în creștăze”. [V. desenul dela nota 105.]
812. „Se deschide cu kije de fier care prinde în creștături. Cheia umblă într-un fel de scybă”. [V. desenul dela nota 105.]
835. cu creștătură; cu gaură „în ușa pe unde se vără o kije de fier”. [V. desenul dela nota 105.]
856. „Se deschide cu o kije cu limbă care se vără pe o gaură în ușa și prinde în creștături. Zăvorul umblă în scybă și intră într-o scybă fixată în ușorul ușii”. [V. desenul dela nota 105.]
868. „Drugul are creștături în care prinde o kije de fier sau de lemn ca un cērci. Drugul intră într-o scybă de lemn fixată în ușor”. [V. desenul dela nota 105.]
872. „Este și kije; prinde într-un cērci fixat în ușor”. [V. pag. 121, fig. 1.]
876. „Drugul e creștat. În creștături prinde kije. Drugul umblă în scybă de fier”. [V. desenul dela nota 105.]
888. pūne drōgu la ușa.
898. „Cioaca prinde într-un cērci fixat în ușor”. [V. pag. 121, fig. 1.] Încuietorearea are creșturi și se deschide cu un cērci care prinde în creșturi”. [V. desenul dela nota 105.]
937. „Zăvorul are creștături în care prinde kije dela zăvor în formă de cot”. [V. desenul dela nota 105.]

MN

MĂ ÎNCĂLZESC LA FOC „JE ME CHAUFFE AU FEU” [1987]

I. Întrebare indirectă. Ce faci iarna la foc când îi e frig?
I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: mă-ncălzesc la foc 2, să-ncălzesc [s] 4, de-ncălzesc [s] 8, ne-ncălzim la foc [s] 17, mă-ncălzesc la lumină 29, mă-ncălzesc la lumină 38, mă-ncălzesc la foc 47, mă-ncălzesc la foc 53, mă-ncă-

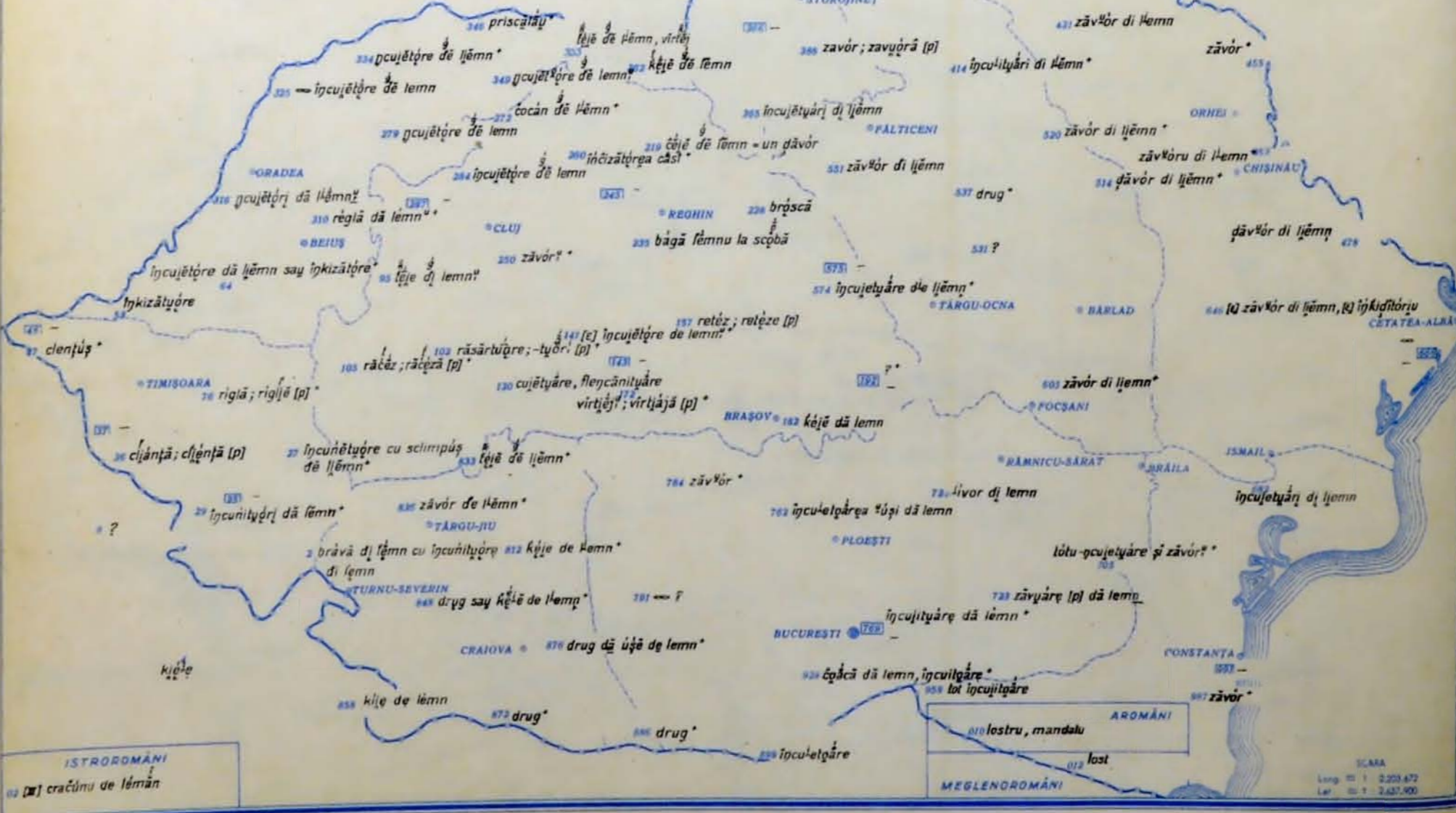
ZĂVOR „VERROU”

[3010] [Desenul dela harta 249, 4.]

ÎNCUIETORRE DE LEMN „VERROU DE BOIS”

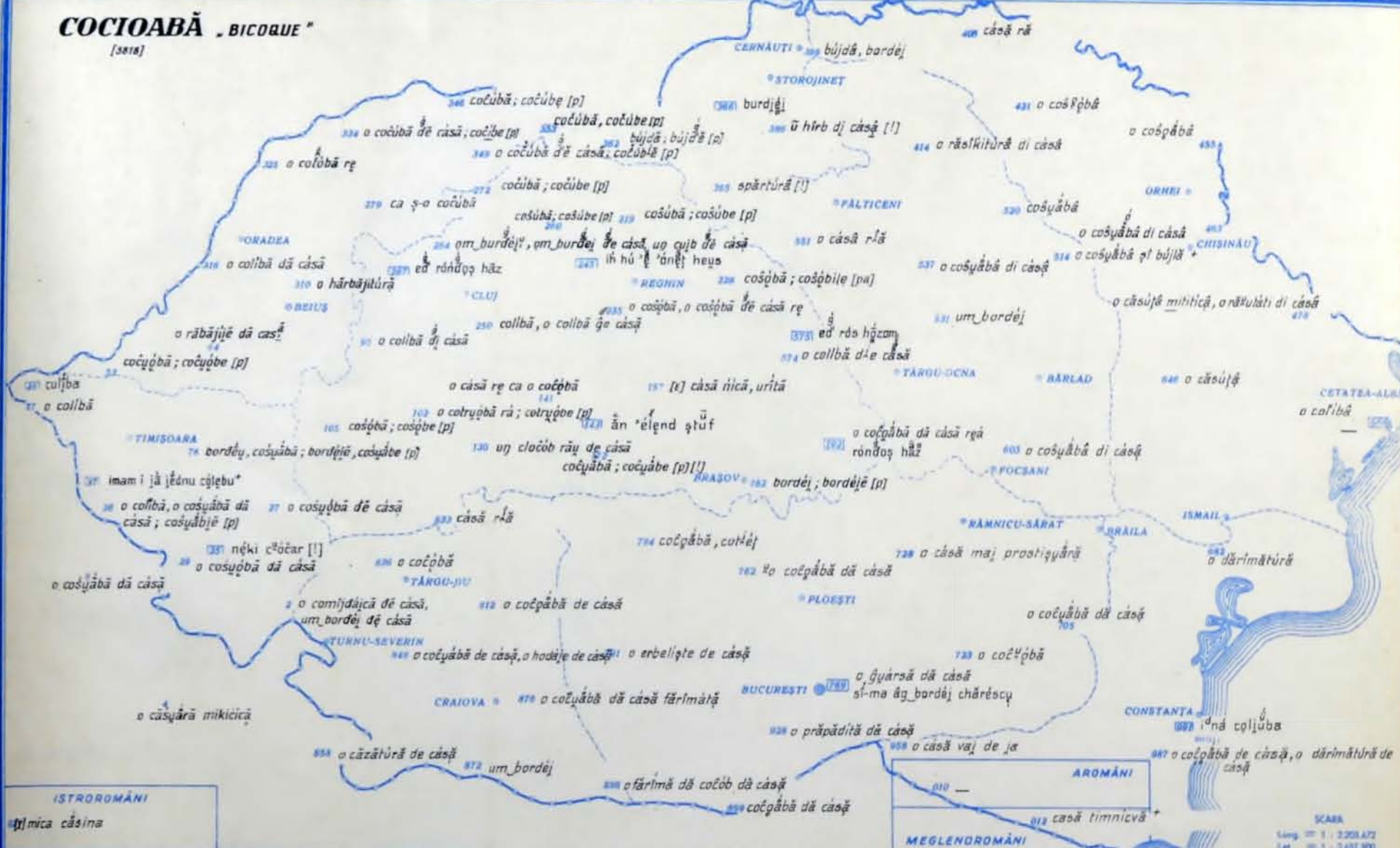
[3011]

COCIOABĂ „BICOQUE” [3818]

[3818]

I. **Întrebare indirectă:** Cum ziceți, în glie-mă, la o casă mai mică și mai urtă?
 I. 571. "Am și eu o colibă".
 514. *bujla az di cășă* "cocioaba aceasta de casă".
 612. "Casă mică în care nu se vede".

[3820]

I. **Întrebare indirectă:** Ce faceți din crengi, din fân, din snopi, când sunteți la câmp și vine o ploaie mare?
 I. 110. "Cu o colibă".
 353. "Din nuiele".
 365. "Din lemne, scânduri, celină".
 376. *igfă*, "cortul soldașilor".
 386. *dj ftr, dj ștlină* "și din sumane".
 443. *stay la dos*.
 444. *ij fad un dos*.
 709. *dj adăpost dă pluăje*.
 886. *ij fac azvădă*.

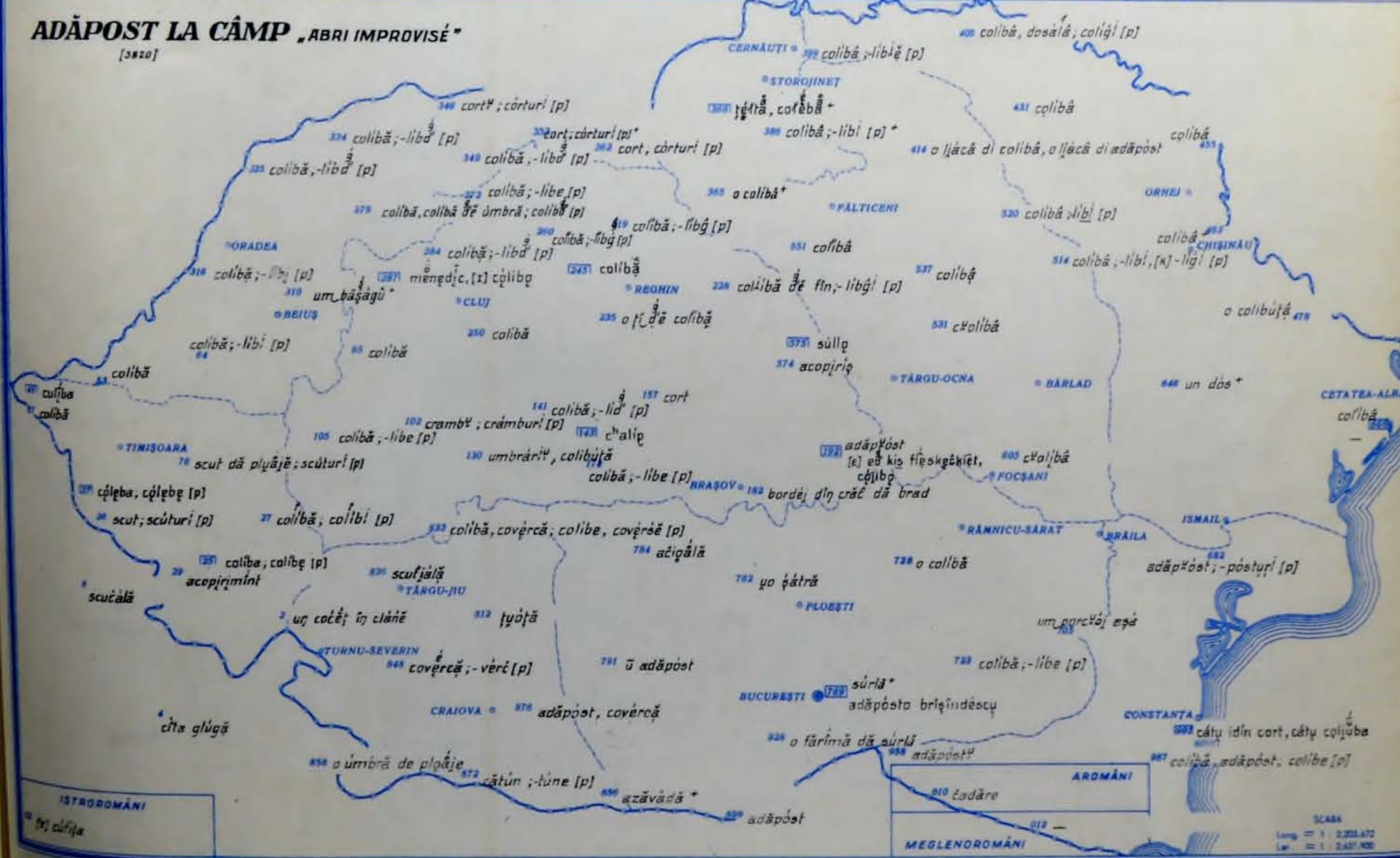
cu jar" 702, *spuză, spuză dă foc (făc și lăr-lă-spuză)* 700, *spuză-țenușa* rămasă fierbinte *dlr, foc* 704, *spuza* [Micului] [c] să potolește: 3-a *spuză* "jăratec" a devenit *țenușă* 701, *spuză* (după ce să potole țibcu rămâne *spuză*) 812, *spuză* (și să lăse pe jg) "Induntru arde" 833, *spuză* "jăratec slăbit" 836, *spuză-țenușă fierbinte* 844, *spuză-jăratec* "țaciuni mici, țenușă" 858, *spuză-jăratec* "ara, spuză-țenușă fierbinte" 870, *spuză-jăratec* [5 m], *spuză-jăratec aproape stins* (făcu mai potolit) 886, *spuză, c]* să potolește *jdrgăju dă răgu*; *ij spuză poj să cod!*
 D: [v] *fiscru* 88, *spurnă* 810, *spuză* 812-816, *spuză* 817, *spuză* [v] *puply* 366, [sărb] *spuză* 85.

M N

SPUZĂ „CENDRE CHAUDE” [3881]
 I. **Întrebare directă:** Ziceți aici *spuză*?
 I. În punctele 8-47-197-192-223-225-386 și 408 nu se întrebunțează cuvântul. Din celelate puncte, dăm întreg materialul în transcriere fonetică: *spuză dila foc (mistăcătă cu țenușă)* 2, *spuză-țenușă amestecată cu cărbuni arzănd* 4, *spuză-țenușă apridă; țenușă cu șindeli* 27, *spuză "jăratec"* 29, *spuză-țibg "jăratec"* 36, *spuză 33, spuză-țenușă nestinsă* 44, *spuză "jăratec care e mai de grabă țenușă; țenușă care mai arde"* 76, *spuză* [v] *țarūșă arșă* [subiectul ocazional e o fată de 18 ani] 95, *spuză "ce se scoate din captor când bagă pâinea"* 103, *spuză-țenușă căre-i cu foc* [v] 105, *spuză "jarul potolit"* 110, *spuză-jaru dila car, dârme* 141, *spuză "de pe cărbune alb; se face țenușă"* 173, *spuză "țenușă nestinsă"* 182, *spuză-țenușă fierbinte* 210, *spuză "țenușă mai măruntă; nu prea se întrebunțează cuvântul"* 235, *țenușă 210, spuză [v] se face "mălăi"* [v] *spuză*: "numai în expresia aceasta" 260, *spuză-gbje "gândăcei"*, "se fac pe varză" 272, *spuză* [v] *șindeli cū-i potolită*, "când bagi mâna, te arde", "jar cu țenușă deasupra" 279, *spuză* [v] "țenușă 224, *spuză-țenușă* 210, *spuză 210, spuză 224, spuză-jăratec cu țenușă mestecată* 242, *spuză 249, spuză dī rără 253, spuză-șindeli* 262, *spuză dī țenușă-țipărlă 267, țgâră 265, spuză 269, spuză-țenușă*, *spuză dī păji "jăratecul de paie"* 431, *spuză-țenușă nestinsă* 455, *spuză dī țenușă*, "când cărbunii s'au prefăcut aproape complet în țenușă" 463, *spuză-scrum dī păji* 478, *spuză (mai ușură dicit țenușă)* 514, *trăzim spuză dīl captor "țenușă"* 520, *spuză-țenușă* 531, 5-a *umplut dă dī spuză-șindeli* 537, *la țenușă mai țipărlă și spuză* 551, *spuză 574, spuză-țenușă fierbinte* 581, *spuză dī foc-*, "țenușă cară slărușdăje", "cā mai ārī foc într-țg 644, *spuză-țenușă stinsă* "cā [v] [foc] 652, *spuză-foc, jăratec cu țenușă amestecat* 682, *spuză* [v] *cin, nu mai are jăratec, dā-i nūma țenușă apridă* 702, *spuză (dă păji)*; *dā-ua să trde dā bol, să fācē țenușă* 723, *spuză-țenușă fierbinte* 738, *spuză "țenușă*

RULĂ „FOUR DE CUISINE” [3883]
 I. **Întrebare indirectă:** Cum spuneți la cuptorașul de la mașina de gătit, în care se frige carne și se coc aluatul?
 I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: *cuptor*: 2, *forūna șporletului* 4, *cuptorașu* [v] 8, *cuptor* 17, *ștign 29, cūșēm* [v] *șpuzj* 36, *rērnă, dūbă* 47, *rērn, dūbă* 83, *dūbă 84, d'ăbă* [v] 76, [rērl, v] [rērl] [v] *biectul ocazional e o fată de 18 ani* 95, [rērl, v] [rērl] [v] 105, *frigătydne* 110, *rēl 141, rērl 147, rērl; rērl* [v] 172, *frigătydne* 185, *frigătydne* 192, *rērl; rērl* [v] 201, *rērl; rērl* [v] 228, *rērl 235, rērl 250, rērl 260, rērl 272, rērl 279, rērl [v] 284, 7* "foarte puține sunt în sat" 310, *rērl; rērl* [v] 316, *rērl 325, brădār; brădār* [v] 329, *blydār* 330, *rjulu* 346, *lert; lert* [v] 349, *blydār; blydār* [v] 363, *brjdar; brjdar* [v] 368, *rūlă 385, dūbă 386, rūră 395, duhovdā* 409, *rūlă 414, docovdā* 431, *docovdā* 455, *duhovdā* 483, *docovdā* 478, *ryōlă 514, rōlă 520, rjōl* 537, *ryōlă 537, rōlă 551, rōl, rjōl* 571 e *unqurēte* 574, *cuptor* 611 595, [v] *duhovdā*, [v] *duhovdā* 646, *duhovdā* 666, *cuptor* 682, *cuptor* 687 708, *cuptor* 728, *cuptor* 782, *cuptor*, *cuptor* [v] 784, *cuptor* 791, *cuptor* 818, *lgr; lgr* [v] [v] "car se găsește" 823, *cuptor dē fer* 836, "cuptor" 845, *cuptor* "la fūră 850, "cuptor 873, *cuptor* 878, *cuptor* dā mașină [noj fācē la fāst] 886, *cuptor 895, cuptoraș 928, lōbă 956, cuptor* 987, *cuptor* 729.

ADĂPOST LA CÂMP „ABRI IMPROVISÉ” [3820]

SCARA
 Lung = 1 : 2.250.000
 Lat = 1 : 2.637.000

D: [v] *lăptele av* *șkipit* pre *șpurjet* 83, *da lăptile-n foc* 810, *lăptile bufnagyi* 816-817.
 M: [ung] *šifut* 192, *šifut* 207, *šifut* 270-271, [v] *motoc zibije* [perf], [v] *șaj-cotjelti moloc abe* ne *zibije* "trebuie puzit laptele să nu dea în foc"; [v] *zibije* [pres] 366, " " 366-367.
 [sărb] *iskipelo mleco* 23, *šōc* dā *iskipi* 297 37-38.
 [bulg] *zavije* ut *crāțala mljēctū* 48, *mljēctū gte kipi* 991...
 [rōs] *dū mljēcti* *šifit* "ivōr" 493, *zē* *šifit* "šyo" 245-246.
 [ij] *o dgas o šud wūd-i* [v] *ja* dā *lăptile-n foc* 709.

LAPTELE DĂ ÎN FOC „LE LAIT PASSE PAR DESUS” [3884]
 I. **Întrebare indirectă:** Când fierbe laptele și se umflă, ce se întinde pe el, dacă nu-i trezi de pe foc?

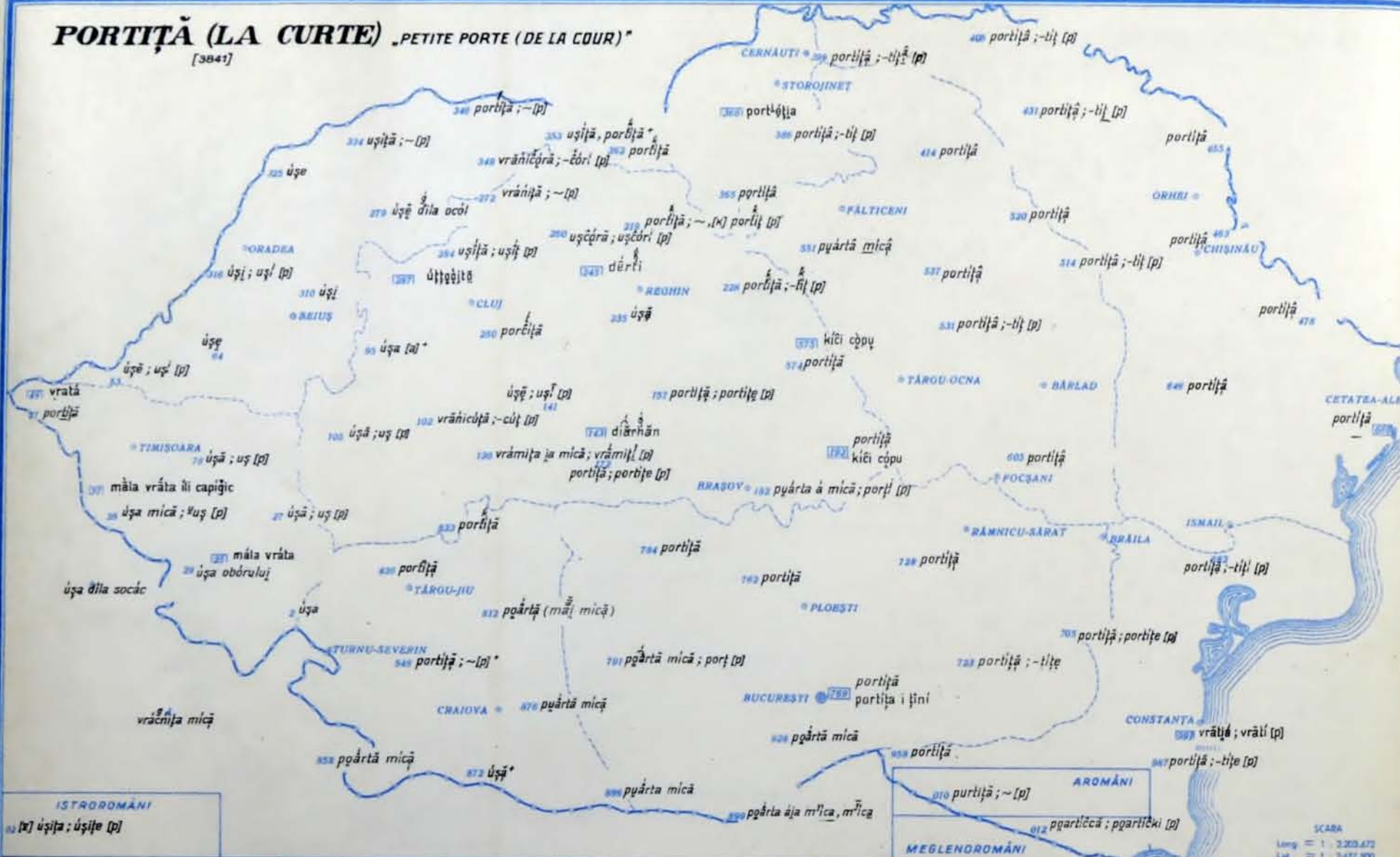

PORTIȚĂ (LA CURTE) „PETITE PORTE (DE LA COUR)” [3841]

MĂ ADĂPOSTESC „JE M'ABRITE” [3846]

[3841] I. Întrebare indirectă: Pe unde intră oamenii în curte? I. 95. „La Scărișoara casele n'au curte”. 339. ușiță „lângă poarta primitivă numită vrâniță”; porțiță „lângă poarta modernă de scânduri”. 440. Atât [s] cât [p] se aude aproape porțiță. 872. „Mai demult poarta se numea ușa mare, iar azi poarta mare”.

[3846] I. Întrebare indirectă: Ce faceți când vedeți că vine o ploaie mare și sunteți la câmp, ca să nu vă plouă? I. 27. scudală „adăpost”. 466. ți adăpu! „adăposteste-te!”; 3-o adăpuț (perf.); să mă adăpuț say mă-ndosăsc (subj.)

MN POLIȚĂ „TABLETTE” [3902] I. Întrebare indirectă: Cum numiți scândura aceea prinsă cu două cuie lungi de perete și pe care puneți blide și alte lucruri? I. În majoritatea punctelor s'a răspuns: pōlițā; pōlițā. S'a mai răspuns: polițā; polițā 29.38.830.872.876, polițā; polițā 2.8.4.7.833.834.840.848.850.851.852.872.873.876.877.878.879.880.881.882.883.884.885.886.887.888.889.890.891.892.893.894.895.896.897.898.899.900.901.902.903.904.905.906.907.908.909.910.911.912.913.914.915.916.917.918.919.920.921.922.923.924.925.926.927.928.929.930.931.932.933.934.935.936.937.938.939.940.941.942.943.944.945.946.947.948.949.950.951.952.953.954.955.956.957.958.959.960.961.962.963.964.965.966.967.968.969.970.971.972.973.974.975.976.977.978.979.980.981.982.983.984.985.986.987.988.989.990.991.992.993.994.995.996.997.998.999.1000.

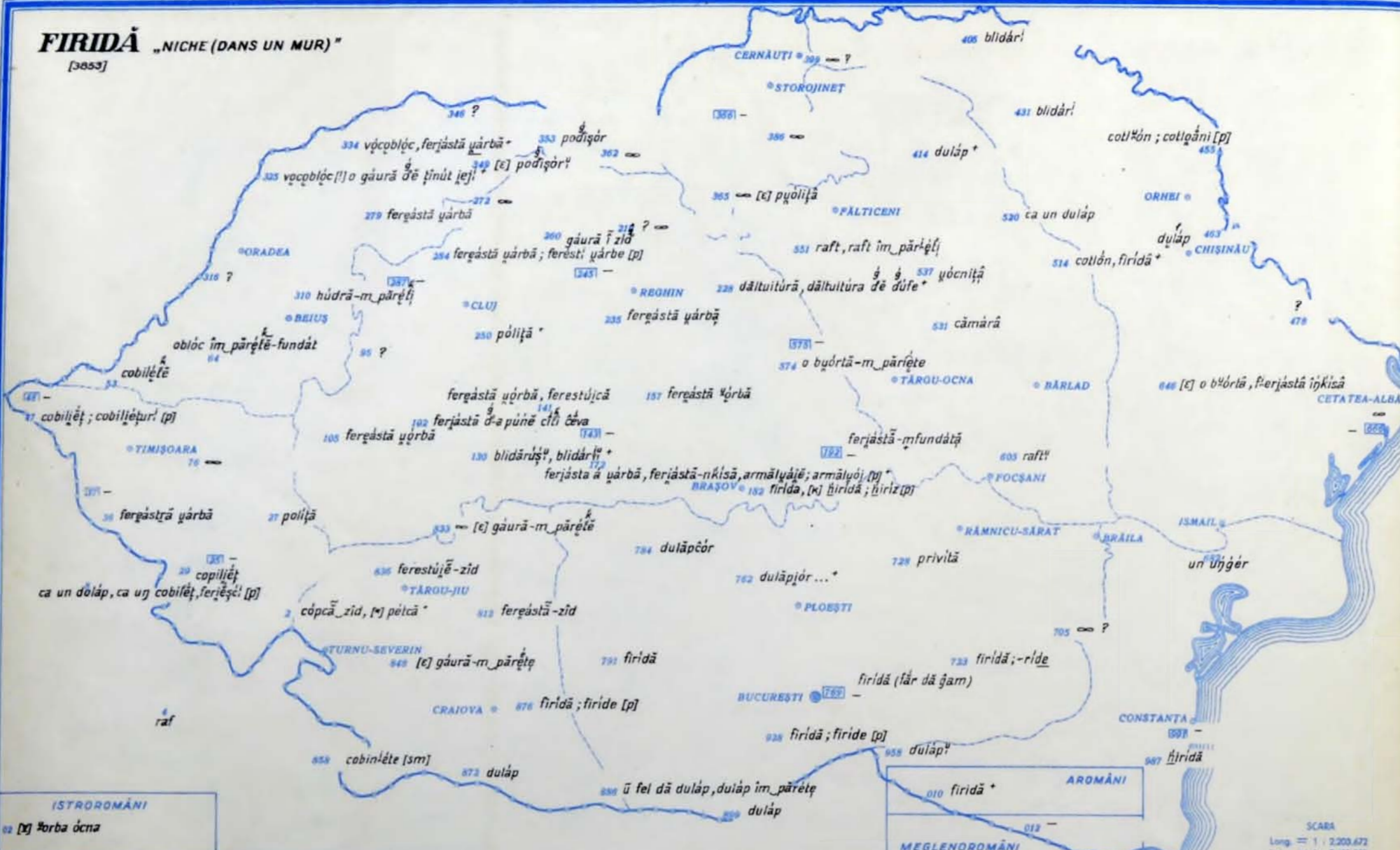
D: coltrina [s]; -trine [p] 02, pirdee; pir-dao [s] 010, pērdē [s]; perdur [p] 012... M: [ung] fūggōr 192, firhōgg 287, fūggō, fūrhōgg 875... [rut] firhōgki; firhōgā [s] 366, - 660... [sārb] firāngge; -rāngga [s] 25, firāngga [s]; firānggē [p] 37... [bulg] frānggite [pa]; frānggā [st] 48, perdg [s]; [e] perdi [p] 91... [sā] fūggōr; fūggōr [s] 193, fūggōr 245... [ij] perdgē; perdgāy [s] 789.

SCĂUNEL „TABOURET” [3904] I. Întrebare indirectă: Pe ce zed eu acum? Cum li ziceți la unul de acestea care e mic de tot? I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: scam_mic 2, clūpā; clūpē 4, scam d-ale miā 8, scāmnu; -nūjā 27, scam d-aj miā 29, scām; scāmriē 31, scāmnu; -nūjā 47, scāmriē; -nējā 53, scāmnu; -nūjā 64, scām-nēl; -nējē 74, scām hiet 83, scāmnu; -nūjā 102, scāmnu; -nūjūl 105, scāmnuē; -nējē 130, scām hiet 141, scāmriē; -nējē 157, scāmnuē; -nējē 172, scāmriē; -nējē 182, scāmriē; -nējē 192, scāmriē; scāmriē 210, scām mic, [e] scāmriē; -nējā 220, scāmriē; -nējā 235, scāmriē; -nējūl 250, scāmriē; -nējā 260, scāmriē; scāmriē 272, scāmriē; scāmriē 278, scāmriē; -nējūl 284, scāmriē; scāmriē 299, scāmriē; scāmriē 310, scāmriē; scāmriē 325, scāmriē; [p] 334, scāmriē; -nējē 340, scāmriē; -nējā 349, scāmriē; -nējūl 353, scāmriē; scāmriē 362, scāmriē; -nējē 388, scāmriē; scāmriē 394, scāmriē; scāmriē 408, scāmriē; scāmriē 415, scāmriē; scāmriē 425, scāmriē; scāmriē 430, scāmriē; scāmriē 435, scāmriē; scāmriē 440, scāmriē; scāmriē 445, scāmriē; scāmriē 450, scāmriē; scāmriē 455, scāmriē; scāmriē 460, scāmriē; scāmriē 465, scāmriē; scāmriē 470, scāmriē; scāmriē 475, scāmriē; scāmriē 480, scāmriē; scāmriē 485, scāmriē; scāmriē 490, scāmriē; scāmriē 495, scāmriē; scāmriē 500, scāmriē; scāmriē 505, scāmriē; scāmriē 510, scāmriē; scāmriē 515, scāmriē; scāmriē 520, scāmriē; scāmriē 525, scāmriē; scāmriē 530, scāmriē; scāmriē 535, scāmriē; scāmriē 540, scāmriē; scāmriē 545, scāmriē; scāmriē 550, scāmriē; scāmriē 555, scāmriē; scāmriē 560, scāmriē; scāmriē 565, scāmriē; scāmriē 570, scāmriē; scāmriē 575, scāmriē; scāmriē 580, scāmriē; scāmriē 585, scāmriē; scāmriē 590, scāmriē; scāmriē 595, scāmriē; scāmriē 600, scāmriē; scāmriē 605, scāmriē; scāmriē 610, scāmriē; scāmriē 615, scāmriē; scāmriē 620, scāmriē; scāmriē 625, scāmriē; scāmriē 630, scāmriē; scāmriē 635, scāmriē; scāmriē 640, scāmriē; scāmriē 645, scāmriē; scāmriē 650, scāmriē; scāmriē 655, scāmriē; scāmriē 660, scāmriē; scāmriē 665, scāmriē; scāmriē 670, scāmriē; scāmriē 675, scāmriē; scāmriē 680, scāmriē; scāmriē 685, scāmriē; scāmriē 690, scāmriē; scāmriē 695, scāmriē; scāmriē 700, scāmriē; scāmriē 705, scāmriē; scāmriē 710, scāmriē; scāmriē 715, scāmriē; scāmriē 720, scāmriē; scāmriē 725, scāmriē; scāmriē 730, scāmriē; scāmriē 735, scāmriē; scāmriē 740, scāmriē; scāmriē 745, scāmriē; scāmriē 750, scāmriē; scāmriē 755, scāmriē; scāmriē 760, scāmriē; scāmriē 765, scāmriē; scāmriē 770, scāmriē; scāmriē 775, scāmriē; scāmriē 780, scāmriē; scāmriē 785, scāmriē; scāmriē 790, scāmriē; scāmriē 795, scāmriē; scāmriē 800, scāmriē; scāmriē 805, scāmriē; scāmriē 810, scāmriē; scāmriē 815, scāmriē; scāmriē 820, scāmriē; scāmriē 825, scāmriē; scāmriē 830, scāmriē; scāmriē 835, scāmriē; scāmriē 840, scāmriē; scāmriē 845, scāmriē; scāmriē 850, scāmriē; scāmriē 855, scāmriē; scāmriē 860, scāmriē; scāmriē 865, scāmriē; scāmriē 870, scāmriē; scāmriē 875, scāmriē; scāmriē 880, scāmriē; scāmriē 885, scāmriē; scāmriē 890, scāmriē; scāmriē 895, scāmriē; scāmriē 900, scāmriē; scāmriē 905, scāmriē; scāmriē 910, scāmriē; scāmriē 915, scāmriē; scāmriē 920, scāmriē; scāmriē 925, scāmriē; scāmriē 930, scāmriē; scāmriē 935, scāmriē; scāmriē 940, scāmriē; scāmriē 945, scāmriē; scāmriē 950, scāmriē; scāmriē 955, scāmriē; scāmriē 960, scāmriē; scāmriē 965, scāmriē; scāmriē 970, scāmriē; scāmriē 975, scāmriē; scāmriē 980, scāmriē; scāmriē 985, scāmriē; scāmriē 990, scāmriē; scāmriē 995, scāmriē; scāmriē 1000.

I. Întrebare indirectă și prin gest: Cum numiți pânzăturile acelea pe care le puneți în ferestre, pentru ca să nu intre vara prea tare soarele în casă sau ca să nu se vadă în casă seara când e aprinsă lampa? I. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: firāngguri; -rāng [s] 2, firānggā [s]; firāngg [s] 27, firānggū; -rāng [s] 29, firānggūl; firāngg [s] 36, firāngg; -rānggūl; -rānggūl 38, firānggūl; -rāng [s] 44, firāngg [s]; -rānggūl 70, firāngg [s] 71, firānggūl; -rānggūl 72, firānggūl; -rānggūl 73, firānggūl; -rānggūl 74, firānggūl; -rānggūl 75, firānggūl; -rānggūl 76, firānggūl; -rānggūl 77, firānggūl; -rānggūl 78, firānggūl; -rānggūl 79, firānggūl; -rānggūl 80, firānggūl; -rānggūl 81, firānggūl; -rānggūl 82, firānggūl; -rānggūl 83, firānggūl; -rānggūl 84, firānggūl; -rānggūl 85, firānggūl; -rānggūl 86, firānggūl; -rānggūl 87, firānggūl; -rānggūl 88, firānggūl; -rānggūl 89, firānggūl; -rānggūl 90, firānggūl; -rānggūl 91, firānggūl; -rānggūl 92, firānggūl; -rānggūl 93, firānggūl; -rānggūl 94, firānggūl; -rānggūl 95, firānggūl; -rānggūl 96, firānggūl; -rānggūl 97, firānggūl; -rānggūl 98, firānggūl; -rānggūl 99, firānggūl; -rānggūl 100.

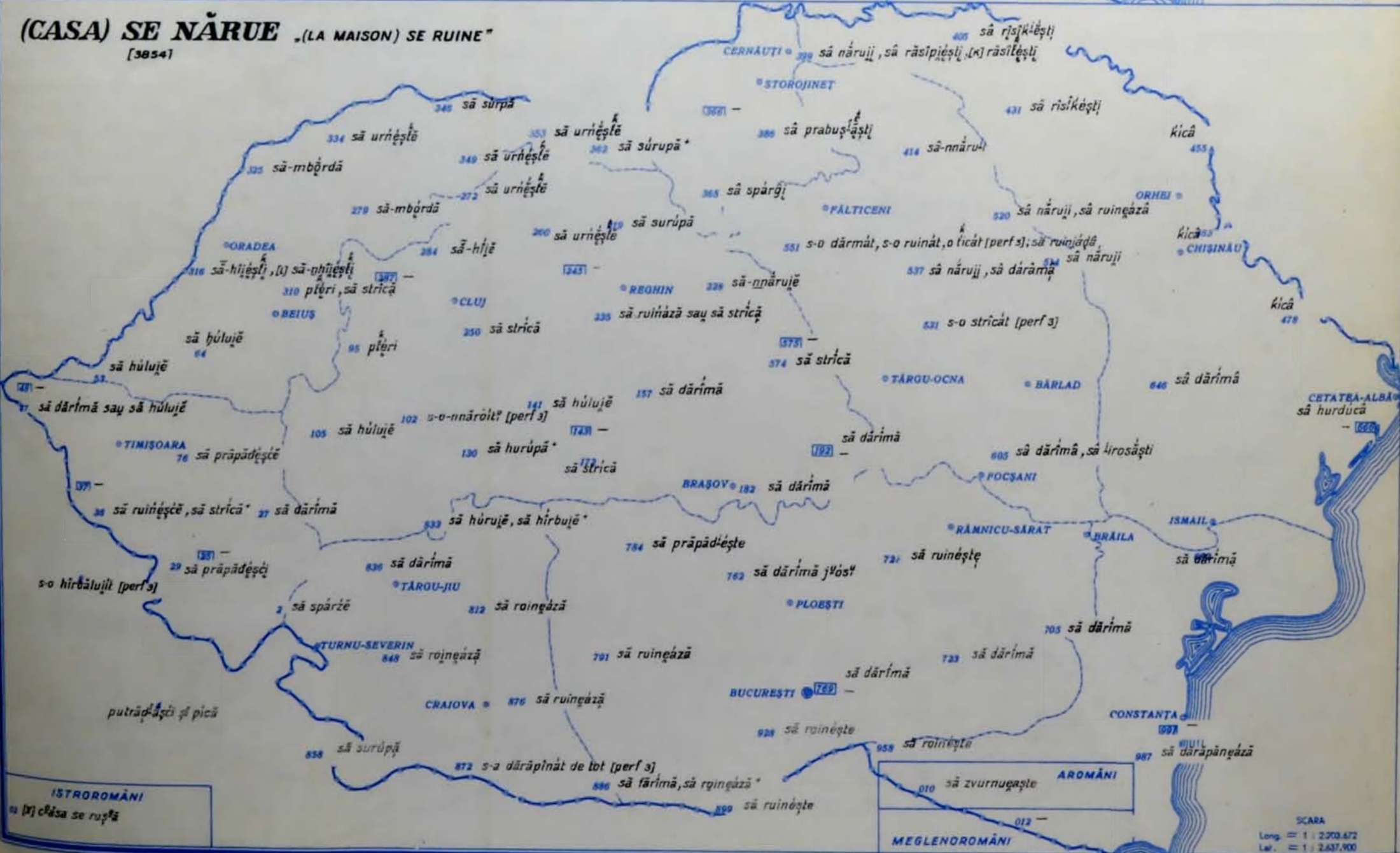

FIRIDĂ „NICHE (DANS UN MUR)” [3853]

ISTROROMÂNII
[x] vorba ocna

(CASA) SE NĂRUE „(LA MAISON) SE RUINE” [3854]

ISTROROMÂNII
[x] căsa se rușe

[3853]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți gaura aceea din perete în formă de fereastră în care țineți fel de fel de lucruri?

I. 2. Subiectul ocazional zice că a auzit în Vechiul Regat [x] peltcă.

130. blidărșuț „mai mic”; blidărșuț „mai mare”.

172. „Dacă firida are ușă, se numește ferjăstă-nlăsa sau armălyajă”.

220. „În peretele de bărne”.

250. „În pivniță”.

325. Subiectul râde de forma vqçpbjdc, deoarece ungurește înseamnă „ferastră oarbă”.

334. „vqçpbjdc e ungurește”.

414. „Un dulap secret în casele bolerești”.

514. „La sobă; se pune ceva la încălzit în colțon, firidă”.

762. Punctele după forma dulăpjör... arată că subiectul a mai pronunțat un cuvânt după ea, astfel că r n'a fost în poziție finală absolută, deci r final n'a fost articulat.

910. Fereastră în genere.

[3854]

I. Întrebare indirectă: Ce se întâmplă cu o casă veche pe care nu îngrijești?

I. 26. Subiectul, vorbind despre o mașină, zice: să ruihăță, să strică. [x] să strică. Subiectul ocazional e un învățător din Timișoara.

130. s-o hurupăt [perf 3].

362. amă că- bătrână.

833. s-o hurujit [perf 3].

886. s-a rginat [perf 3].

MN

FEȘȚILA LUMÂNĂRII
„MÈCHE (DE LA BOUGIE)” [3908]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți bucășica aceea de apă care trece prin mijlocul lumânării și care arde?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: muc 2, muc1 4, feșțila dila lumină, muc 8, muc; mucur1 27, [x] mucu numenării 29, muc dă lumânărjē; mucur1 36, feșțiljē(muc) 47, mucu dila lumină 53, muc 64, mug dila lumină; mucur1 76, feșțiljē 98, mucu [sa], mucur1 102, mucu dila lumină; mucur1 105, mucu lumini, mucu dila lumină 130, muc1 (de feșțiljē de bumbăc) 141, mucu lumini 157, muc1 (de lumânăre) se zice și unei rămășițe scurte de lumânare 172, mucu lumnării say feșțila; mucur1, feșțile 182, mucu, muc și feșțiljē 192, muc; mucur1 219, feșțiljē; feșțiljē 228, feșțiljē (are muș „când aluma”) 235, muc1; mucur1 250, muc; muș (mucur1-lumină mihică) 260, muc1 272, muc1, mucur1 (feșțiljē; feșțiljē „la lampă”) 279, meșcu [sa] 284, muc1 310, mug dila lumină; mucur1 316, mucu dila lumină 325, muc; mucur1 334, muc1; mucur1 346, muc1, mucu dila lumină 349, feșțiljē; feșțiljē (muc dila lumină „ce a rămas”) 358, feșțiljē lumnării (muc dila lumină „o bucășică rămasă”) 362, muc 365, muc 386, muc 399, muc1 405, muc 416, muc 431, muc; muc1 [sa] 455, mucu dila lumină 463, mucu la luminări 478, muc1 514, feșțiljē, muc1

520, mucu la luminări 531, muc 537, muc 551, mlăduya luminii 574, feșțiljē 605, muc 646, mucu [a] 666, muc1 682, muc1; mucur1 ros, felilu luminării 722, feșțiljē [je] mucu la feșțiljē 728, feșțiljē 762, muc1 769, feșțiljē 784, mōșu feșțiljē 791, filil 810, muc dila lumină; mucur1 839, și muc și filil 836, muc 848, dila lumină 858, feșțiljē 872, feșțiljē 876, mucu luminări 886, feșțiljē 899, muc, muc dila luminăre 928, muc1 958, muc1 987.

D: [x] svlčile osnaji 02, — 010.012...
M: [ung] lęšgdic [6] 192, lęvāgjac p cō-nōviti[2]20, eō kičiti lęčipec p mēčēibj[5] 575...
[rut] vřicjati [inf] 866, — 666...
[sārb] usęcņę [a] stiriilo 25, usęchřivā [a] svlčē 37...
[bulg] zaięčupa [a] ut svlčřlutu 48, usicni sviřta [imperat 2] 991...
[sās] ām sneř dāt leht 113, vāgnajin [inf] fum duřt 245...
[řig] mēšin o mucu la momeljācu [řig] mēšin o mucu la momeljācu [imperat 2] 769.

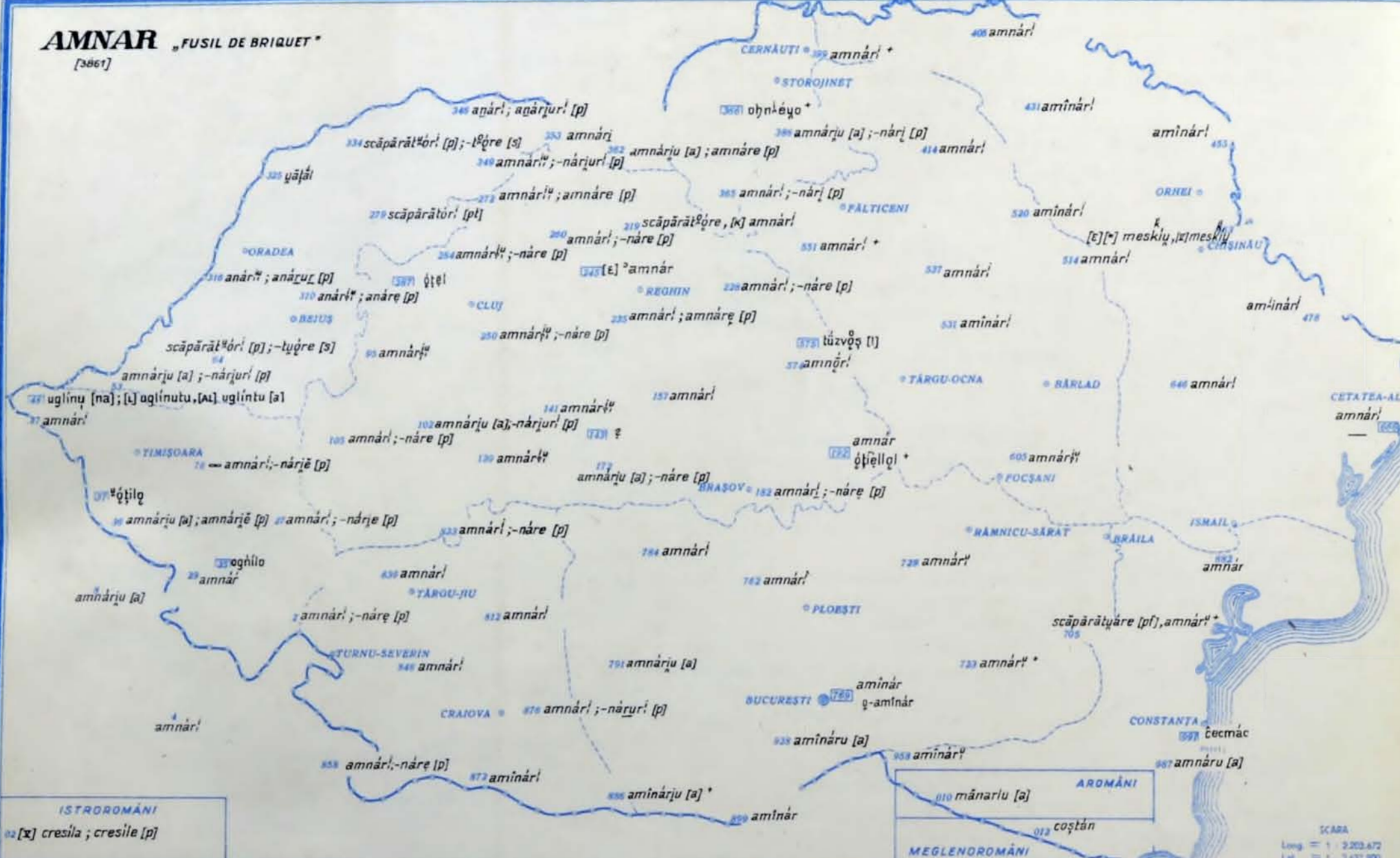
IAU MUCUL DELA LUMÂNARE
„JE MOUCHE LA BOUGIE” [3909]

I. Întrebare indirectă: Ce ziceți că face cineva când e prea lung mucul lumânării și afumă?

II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: tăjem [a] mucu la lumină 2, rupe mucu dila d-asj[imperat 2] 4, [j] rupi [2] dīm, muc, [a] [2] mucu dila lumină 8, lřom [4] mucu 27, [j] rup mucu 29, [a] [3] mucu la lumânărejē; say mucu la lumânărejē 36, tăjem mucu[4]7, rūpem [4] mucu 33, rup mucu 0-1 taj cu fřilčilili 64, iay mucu dila lumină 76, să tijēm feșțiljē [sub] 4] 95, ā lřām [4] mucu 102, am rāčēzāt mucu dila lumină [perf 1] 105, [l] tāj, [a] o fřlā mucu 130, [l] cūrāj [2] cu mlā 141, iay mucu dela lumnāre 157, [ā] [2] mūčl la lumnāre 172, [je] [2] mūčl dila lumināre cu mucār le 182, māj tājem [4] dī [jē] „din muc” 192, ā lřāt mūšl dila lumnāre [perf 1] 219, [je] [2] mūcu sō nu [jē] ađā märe 228, trēbe sō lřām mūšl [sub] 4] 235, [l] taj 250, [jē] [2] mūšl 260, yā stāčun1; am stāčunāt lumnāre [perf] 272, yā stāčunřē, ca și ārdā birē 279, tājējē cu fřlčēile [4] 284, [jē] [3] mucu dila [je] 310, rup mucu dila lumină 316, taj dī [jē] vřō rup (vřō “sau”) 325, stāčun lumnāre 334, tājem dīm, muc [4] 346, stāčun lumnāre 349, trābā stāčunāt, stāčun [1] 353, o mucujēsc 362, rūpem mucu dila lumnāre, c-afumā 365, rupl [2] mucu 386, sō rāčjāgā [3] 399, [l] rŭk [2] 405, [l] rāčjējē 414, tājem [4] cu fāřfjējē 431, āl taj 455, rāčjējē mucu 463, āl [je] [2] 478, ā-řŭk! [2] “l rupi”, āl taj [2] 514, [l] tājē-řosjēstamū-cu āl taj cu fāřfjējē 531, sō rūpim mucu la luminării [sub] 4] 537, āč rūpem “l rūpem [4] 551, [l] o rāčjē [2] cu fāřflica sō nū fū-mižē 574, māj tājem [4] feșțiljē 605, [je] mucu [2] 646, āl taj 666, āl rupl [2]; rūp[3] mucu 682, āl rŭl [2] 705, [l] tāj [3] 723, [je] [2] mucu la feșțiljē 728, taj feșțila 762, ā-řŭp cu mlā “l rup” 769, o cūrēj [2] 784, rāčjēz cu fāřfēčili 791, retēz 812, [l] rŭpe [3] mucu 833, sō- [l] tājem filil, mucu [sub] 4] 836, [l] lom [4] 848, tājē [3] ājā la luminā 858, māj rūpem [4] ađā cu mlā 874, o taj 876, rupl [2] ađā cu mlā 886, iay mucu 899, [l] iay 928, [x] [l] rup1, [x] [l] māj taj 958, rupl [2] mucu 987.

AMNAR „FUSIL DE BRIQUET” [3861]

ISTROROMÂNII
[x] cresăla; cresăle [p]

[3861]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți bucată de oțel cu care loviți cremenea, ca să sară scântei?
II. [3861] „Cu amnarul”.
[3861] crēsăl[ə] ‘amnarul, cremenea și iasca’.
399. cruh ‘un fel de cremene mai tare’.
551. c[ʰ]-p[ʰ]nâr[ʰ] ‘cu amnar’.
705. scăpărățuare [p] ‘amnarul, cremenea și iasca’.
725. scăpărățor[ʰ] [p] ‘amnarul și cremenea’.
886. avgăy scăpărămintē: aminâr[ʰ]u cu cremene și nēște bumbăc[ʰ] gâlbîn, iască

791. ġurġuvġā, rāmā 812, rāzboj[ʰ] (-dē ferjās-lā or dē ic[ʰ]ōnā); -buġġē 833, rāmle [p] 836, rāmā; rāmē 848, čerčevġā 858, rāmā 872, rāmā; rāmē 876, rāmā 886, pervāzur[ʰ] [p] 899, ġipčē [p] 928, čerčevġē 938, rāmā; rām[ʰ] 987.
D.: [x] ocv[ʰ]ru; ocv[ʰ]re 02, — 010, 012...
M.: [ung] p rāmē 192, rāmē 287, rāmē, kēprāmē 575...
[rut] rēm[ʰ]ā 368, — 666...
[sərb] ram; rāmōv 25, rām; rāmōv 37...
[bulg] pārvās [sna]; pārvāza [sa]; pārvāzvete [pa] 48, čerčevġē, čerčevġā zā cādr[ʰ] 991...
[sās] b[ʰ]ēdārr[ʰ]m 143, rum [sf], rāmā [p] 253... soare [ʰ] 769.
[ġ] rāma 769.

010, buțea și uscă 012...
M.: [ung] p hōrdō mēcsārġit [per[ʰ] s] 192, klāz[ʰ]d (hōrd[ʰ] 287, mēcsār[ʰ]d (hōrd[ʰ] 287, In butoiu [ʰ] 575...
[rut] rozl[ʰ]x[ʰ]n[ʰ]jē; ross[ʰ]z[ʰ]t[ʰ] sē [inf] (bōc[ʰ] [s]; bočk[ʰ] [p]; dvi bōj[ʰ] [dual]) 365, — 666...
[sərb] sē raġu[ʰ]l sul 25, būrē sē rasū[ʰ]ilo 37...
[bulg] cāc[ʰ]l[ʰ]u [l] sār[ʰ]nalu 48, bāčvātā dā issāh[ʰ]j 991...
[sās] dā c[ʰ]ot āriā[ʰ]h[ʰ]r[ʰ]w, dēt lē[ʰ] gāl drēu[ʰ]t 245...
[ġ] dōdis[ʰ]l[ʰ]e o but[ʰ]j (cāmēst[ʰ] ‘la butoiul sună) a doġit
‘(LE TONNERU SONNE) LE FÉLÉ’ [3913]

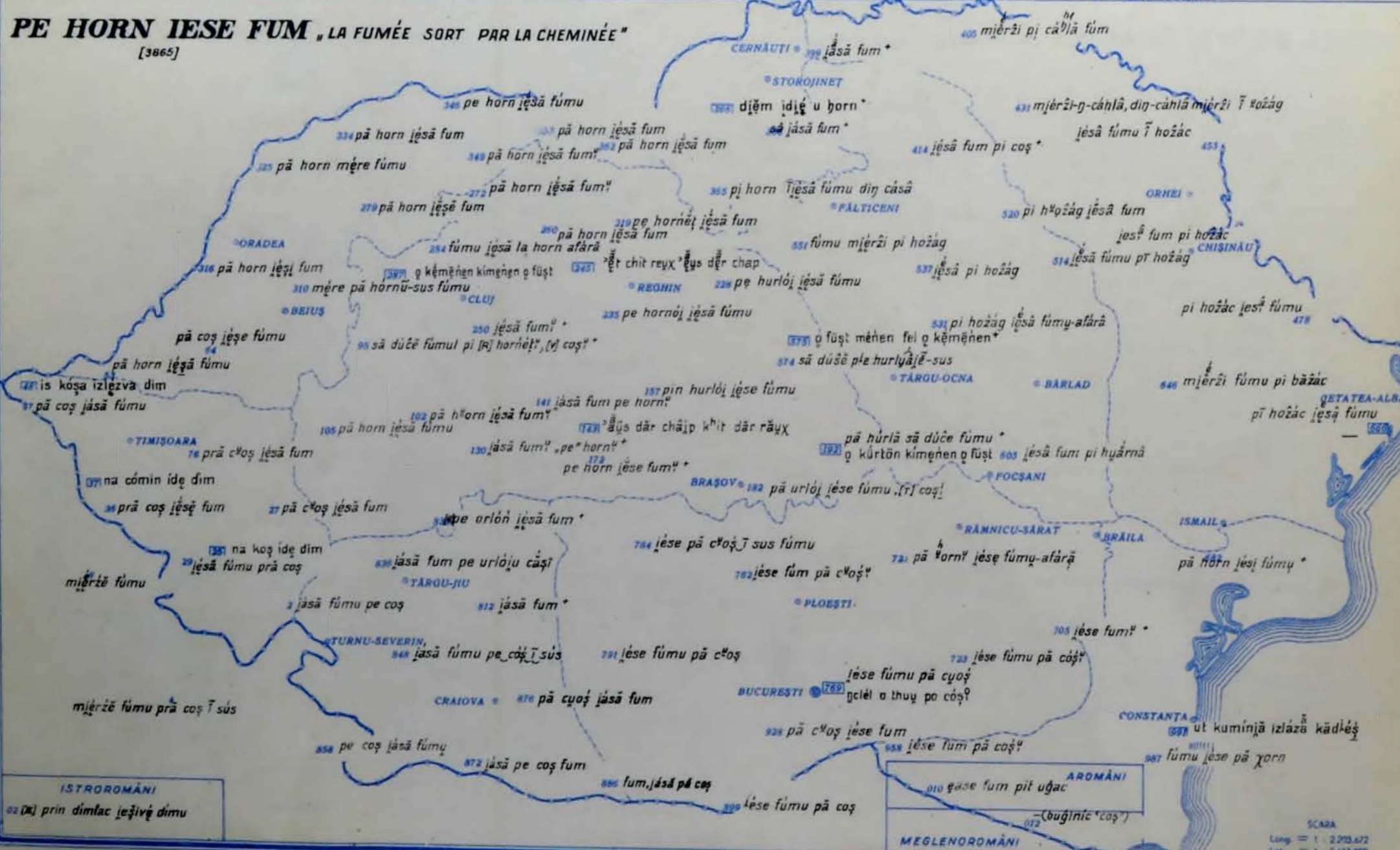
[3865]

I. Întrebare directă. Cum ziceți: PE HORN IESE FUM?
II. 95. Un flăcău a zis [e] horn. ‘cazul era larg, pătrat, deasupra cĂMENEI’.
130. hōrnur[ʰ] [p].
172. ‘HORNUL se deschide în pod. Cel care iese deasupra acoperișului se numește ur[ʰ]d[ʰ]’.
192. hūrlā ‘burian de tinichea’; [v] h[ʰ]orn ‘deasupra vetrei’: sã dučã fūmu pã h[ʰ]orn [ʰ] sus.
250. horn[ʰ]; hōrnur[ʰ].
[3865] [ʰ] d[ʰ]jēt ‘merge’.
386. hornu[ʰ]cā ‘horn’.
399. huġd[ʰ] [In pod]; horn p[ʰ] cās[ʰ] [deasupra acoperișului].
414. [R] hōzāġ, [v] cōġur[ʰ] [p].
[395] kēmēn ‘horn’.
682. ‘Se zice și băgăc’.
705. c[ʰ]oș[ʰ].
812. c[ʰ]oș[ʰ].
833. arluġhē [p].

BUTOIUL SE USUCĂ
‘LE TONNERU SÈCHE’ [3914]

I. Întrebare indirectă: Când butoiul stă multă vreme gol la soare, ce se întâmplă cu el?
II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: sūnā la gol, [x] sūnā la spart, cā[ʰ] d[ʰ]st[ʰ] 2, s-a spārt, nu sã rāsūnā 4, sūnā ca spart 8, sūnā a ġol 27, sūnā vāsu a gol 29, sūnā a dyāġā 36, [s] ʔ 47, sūnā a dyōġā 53, sūnā a spart 64, sūnā a spart 76, c[ʰ]ntā a spārt[ʰ] 95, sūnā d[ʰ]ē[ʰ]l[ʰ]jāt 102, sun-a do[ʰ]it 105, sūnā a dyāġā 130, sūnā a des[ʰ]l[ʰ]jātē 141, sūnā a dōġā, a doġit 157, sūnā a dyāġā 172, sūnā a dyāġā 182, sūnā a doġit 192, sūnā a d[ʰ]ōġā 219, sūnā a dōġā 228, sun-a dōġē 235, sūnā a dōġē 250, sūnā a dōġē 260, sūnā a spārtā [outea] 272, sūnā a d[ʰ]jē 278, sūn-a stricāt 284, [NL] sūn[ʰ] a spārt[ʰ], [L] a spārtā 310, ā[ʰ] d[ʰ]jēt 316, nū sūnā blīnē 325, [s] sūnā a stricāt 324, sūnā a spārt[ʰ] 344, sūnā a spārt[ʰ] 349, c[ʰ]ntā a spart 353, sūnā a dōġā 382, s-uscāt[ʰ] dyāġā[ʰ] 385, sun-a pust[ʰ] [l] 388, sūnā dyāġā[ʰ] a uscāt 399, [s] sun-a uscāt 405, sūnā a doġit 414, a stricāt 431, sūn-a h[ʰ]rbu[ʰ]it 485, sūn-a h[ʰ]rb 488, sūnā a dyāġā 478, sūn-a dyāġā 514, sūnā a dyāġā 520, sūnā a dyāġā 531, sūnā dyāġā[ʰ] 537, sūnā a dyāġā 551, sūnā a dyāġā, s-a doġit 574, sūnā a dyāġā 605, sūnā a r[ʰ]st[ʰ]l[ʰ]t 646, sūnā uscāt 666, sūnā a odorōġit 682, a doġit 709, sūnā a d[ʰ]āġā 725, doġit[ʰ], [x] [s] sūnā s[ʰ]e[ʰ] 728, sūnā a d[ʰ]āġā 752, sūnā a doġit 769, sūn-a d[ʰ]āġā 784, sūnā a doġit 791, sūnā a spart 812, sūnā a doġit 833, sūnā a gol[ʰ] a uscāt 836, sūnā a ġol 848, ʔ 852, [s] sūnā a spart 872, a spart 876, sūnā a gol h[ʰ]ordōġāġ 886, sūnā rāy sã cāzā d[ʰ]āġā[ʰ] 899, sūnā a spart, crāpāt 928, sūnā a d[ʰ]āġā, doġit[ʰ] 959, a d[ʰ]āġā 987.
D.: [x] l[ʰ]r[ʰ]m[ʰ]o 02, — 010, 012.

PE HORN IESE FUM „LA FUMÉE SORT PAR LA CHEMINÉE” [3865]

ISTROROMÂNII
[x] prin dimlac iēġiv[ʰ] dīmu

MN

CADRU (LA ICOANĂ)
‘CADRE (DE LICŢONE)’ [3913]

I. Întrebare indirectă și prin gest: Cum numiți partea aceea de lemn dela Icoană?
II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: ram; rāmur[ʰ] 2, ram 4, rāmā 8, ġerāġ; ġerāġġur[ʰ] [ʰ] 27, rāmū d[ʰ]lā ic[ʰ]ōnā; rāmur[ʰ] [pa] 29, ram; rāmur[ʰ] 36, Fām 47, ram; rāmur[ʰ] 53, Fām; rāmur[ʰ] 64, ram; rāmur[ʰ] 76, p[ʰ]rām[ʰ] 95, arlāmur[ʰ] [p] 102, rāmā 105, rāmā; Fāmē 109, Fāmur[ʰ] [p]; rāmā [s] 141, rāmā; rāmē 157, rāmē [p]; rāmā [s] 172, provāz; provāze 182, rāmā; rāmē 192, ram; rāmle 219, rāmē [p] 228, rāmā 229, [s] rāmē [p]; rāmā [s], [l] [l] p[ʰ]sā-rāmē 250, rāmē [p]; rāmā [s] 260, rāmā; Fāmē 272, ram; rāmur[ʰ] 275, rāmēle [pa] 284, rāzboj[ʰ] pã d[ʰ]upā ic[ʰ]ōnā 310, rām[ʰ] [p]; rāmā [s] 316, Fāmā d[ʰ]lā ic[ʰ]ōnā 325, rāmā; rām[ʰ] 324, rāmā; rām[ʰ] 346, rāmle [p]; rāmā [s] 349, rāmā; rāmē 353, rāmā; rām[ʰ] 362, rāmur[ʰ] [p]; ram [s] 365, ram; rāmur[ʰ] 386, rāmur[ʰ] [p] 389, rāmē (corōpcā; corōp[ʰ] [ca o cutie] 405, rāmā; rām[ʰ] 414, rāmē[ʰ] 431, corōpcā 455, rāmē[ʰ]; rām[ʰ] 463, rāmē[ʰ] 472, čerčevġē [p] 514, p[ʰ]vāz 520, p[ʰ]vāzur[ʰ] [p] 531, rāmā 537, rāmā[ʰ] 538, rāmā 574, rāmā 605, rāmē 646, rāmā 666, rāmā; rām[ʰ] 682, rāmā; rām[ʰ] 705, rāmā 723, rāmā; rām[ʰ] 728, rāmā; rām[ʰ] 762, loc[ʰ] 769, ġurġuvēle [p] sūy rāmā ic[ʰ]ōnā 784, ġurġuvē

349, c[ʰ]ntā a spart 353, sūnā a dōġā 382, s-uscāt[ʰ] dyāġā[ʰ] 385, sun-a pust[ʰ] [l] 388, sūnā dyāġā[ʰ] a uscāt 399, [s] sun-a uscāt 405, sūnā a doġit 414, a stricāt 431, sūn-a h[ʰ]rbu[ʰ]it 485, sūn-a h[ʰ]rb 488, sūnā a dyāġā 478, sūn-a dyāġā 514, sūnā a dyāġā 520, sūnā a dyāġā 531, sūnā dyāġā[ʰ] 537, sūnā a dyāġā 551, sūnā a dyāġā, s-a doġit 574, sūnā a dyāġā 605, sūnā a r[ʰ]st[ʰ]l[ʰ]t 646, sūnā uscāt 666, sūnā a odorōġit 682, a doġit 709, sūnā a d[ʰ]āġā 725, doġit[ʰ], [x] [s] sūnā s[ʰ]e[ʰ] 728, sūnā a d[ʰ]āġā 752, sūnā a doġit 769, sūn-a d[ʰ]āġā 784, sūnā a doġit 791, sūnā a spart 812, sūnā a doġit 833, sūnā a gol[ʰ] a uscāt 836, sūnā a ġol 848, ʔ 852, [s] sūnā a spart 872, a spart 876, sūnā a gol h[ʰ]ordōġāġ 886, sūnā rāy sã cāzā d[ʰ]āġā[ʰ] 899, sūnā a spart, crāpāt 928, sūnā a d[ʰ]āġā, doġit[ʰ] 959, a d[ʰ]āġā 987.
D.: [x] l[ʰ]r[ʰ]m[ʰ]o 02, — 010, 012.

349, c[ʰ]ntā a spart 353, sūnā a dōġā 382, s-uscāt[ʰ] dyāġā[ʰ] 385, sun-a pust[ʰ] [l] 388, sūnā dyāġā[ʰ] a uscāt 399, [s] sun-a uscāt 405, sūnā a doġit 414, a stricāt 431, sūn-a h[ʰ]rbu[ʰ]it 485, sūn-a h[ʰ]rb 488, sūnā a dyāġā 478, sūn-a dyāġā 514, sūnā a dyāġā 520, sūnā a dyāġā 531, sūnā dyāġā[ʰ] 537, sūnā a dyāġā 551, sūnā a dyāġā, s-a doġit 574, sūnā a dyāġā 605, sūnā a r[ʰ]st[ʰ]l[ʰ]t 646, sūnā uscāt 666, sūnā a odorōġit 682, a doġit 709, sūnā a d[ʰ]āġā 725, doġit[ʰ], [x] [s] sūnā s[ʰ]e[ʰ] 728, sūnā a d[ʰ]āġā 752, sūnā a doġit 769, sūn-a d[ʰ]āġā 784, sūnā a doġit 791, sūnā a spart 812, sūnā a doġit 833, sūnā a gol[ʰ] a uscāt 836, sūnā a ġol 848, ʔ 852, [s] sūnā a spart 872, a spart 876, sūnā a gol h[ʰ]ordōġāġ 886, sūnā rāy sã cāzā d[ʰ]āġā[ʰ] 899, sūnā a spart, crāpāt 928, sūnā a d[ʰ]āġā, doġit[ʰ] 959, a d[ʰ]āġā 987.
D.: [x] l[ʰ]r[ʰ]m[ʰ]o 02, — 010, 012.

[3877 și 3877 bis]

I. Întrebare indirectă: 1) Cum numiți un fel de gaură făcută sub vatră sau lângă cuptor, unde țineți lemnele pe care le băgați în foc? 2) Cum numiți locul acela dintre cuptor sau sobă și perete, unde se culcă copiii sau bătrânii la căldură?

II. Dăm sub 2) răspunsurile la întrebarea a doua [3877 bis]:

- 1. 2) pat după cuptor.
2. 2) țig, țigot.
3. 2) după cuptor.
27. 2) după sobă.
29. 2) după cuptor.
30. 2) după cuptor.
27. 2) după cuptor.
52. 2) după cuptor.
64. 2) după cuptor.
76. 2) după cuptor.
95. 2) după cămănișă.
102. 2) după cămănișă.
103. 2) - ?
130. 2) Intră-cuptor, acolo se culcă pisicile; când s'a măritat, era de 14 ani, s'a ducurat că a găsit în casa soacrilor Intră-cuptor pentru păpuși.
141. 2) după cuptor, după plătân... se țin lemne.
157. 2) lângă vatră.
172. 2) între-cuptor. Între cuptor și perete, după cuptor lângă mașina de gătit.
182. 2) colțon - locul unde se pune cazanul pentru fieri apa pentru spălat, făcut din pialtră sau cărămidă.
2) vatra cuptorului.
192. 2) ?
219. 2) pe vatră lângă cuptor.
228. 2) unchi de țezul copil.
235. 2) [V] hudubéj.
250. 1) N'au vatră bătrânească, ci mașini de gătit moderne.
2) [V] după cuptor.
260. 2) ori su vatră.
2) între cuptor, mai demult jo-zis unghéj.
272. 2) țig gurijă.
279. 2) [V] [u] cămănișă.
284. 2) unghéj mare.
310. 2) pe după sporhég.
316. 2) țig, intră cuptor.
325. 2) țig.
334. 2) -
348. 2) după cuptor.
349. 2) [V] dubléj, -bég [p].
353. 2) țig coborve - unde stă lopăta și coborva.
362. 2) după horn.
365. 2) după horn, vatră și după horn.
380. 2) colțon.
389. 1) Sub vatra cuptorului.
2) cutrubiș, e mic, nu poate sta un om.
405. 2) pi vatră, pi cuptor.
414. 2) di pus lémni lăceti.
2) după cuptor, vatră și cuptor.
431. 2) pi cuptor.
438. 2) pi cuptor, locul numit pi cuptor eșezat deasupra țevilor numite țigăși [p], țigăci [s] prin care trece fumul și căldura din cuptor.
443. 1) De scândură.
2) pi cuptor.

- 478. 2) cutjorju [u] ,,câte odată e cuptorul pentru pâine dedesupt; nu lădeana".
514. 2) pi cuptor, ,,la cel de pâine", după sobă ,,la soba de Incălzit".
520. 2) după sobă, pi cuptor, ,,dacă este cuptor pentru pâine".
531. 1) Subiectul a repetat cuvântul; a doua oară n'am auzit niciun a final.
2) camără.
537. 2) după sobă.
551. 2) [V] cotrușă, [N] după sobă.
574. 2) cotrubiș, cotrubiș, ,,a fost la vatra veche".
605. 2) țot hiridă.
646. 1) colțon [loc clădit, pentru ca să se facă foc sub] ceasun.
2) după sobă, pi cuptor.
666. 2) vatră după cuptor.
682. 2) vatră sobă.
705. 1) E ca o mașină de gătit.
2) după sobă.
723. 1) cuptor de lemne.
2) după sobă.
729. 2) [V] hiridă.
762. 2) după sobă.
769. 2) după sobă.
784. 2) la sobă.
791. 2) după sobă.
812. 2) dipe sobă.
833. 1) Cuptorul e nou. Mai demult aveau numai fesi.
2) ,,Cuptorul e în curte".
836. 2) întră sobă.
848. 2) g'odinjețe, g'odinjețe sobă.
858. 2) ?
872. 2) după yorn.
876. 2) după sobă.
886. 2) - [x] colțigășă ,,a auzit că se zice în Moldova".
899. 2) g'itu sobă.
928. 2) după sobă.
938. 2) după sobă.
981. 1) Așa se numește întreg locul unde se face foc.
2) după sobă ,,partea mai mare", între sobă ,,partea mai mică".
92. 2) ?
012. 2) - 010.012.

[3878]

I. Întrebare indirectă: Ce rămâne din lemne după ce au ars, înainte de a se face cenușă?

II. 47. Un subiect ocazional din satul Nerdu zice: [r] jar.

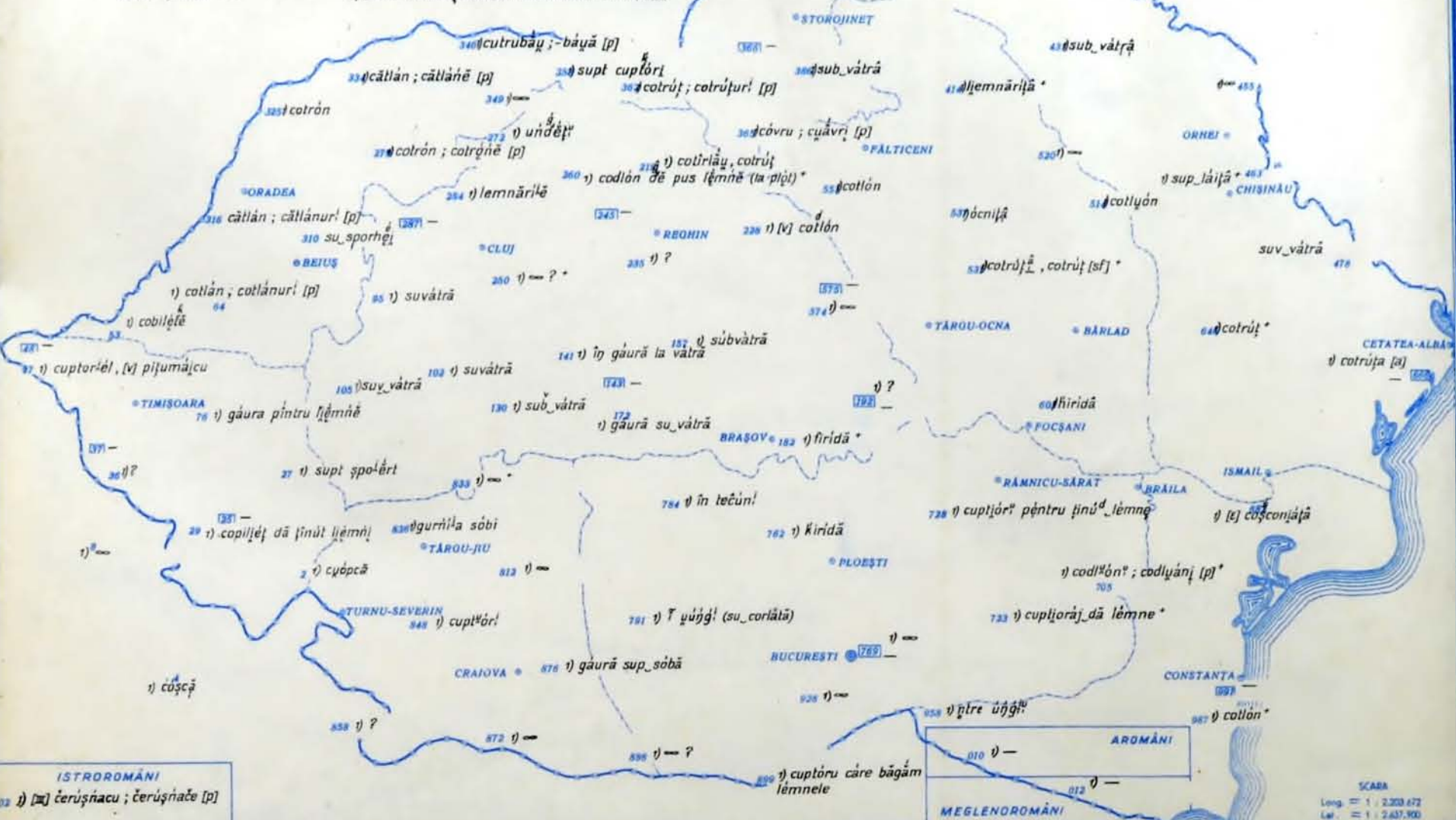
MN TOARĂ ,,OREILLETTE (D'UN BAGUET)" [3923]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți inelele, acelea la ciubăr prin care treceți un băș, ca să-l puteți duce doi țig?

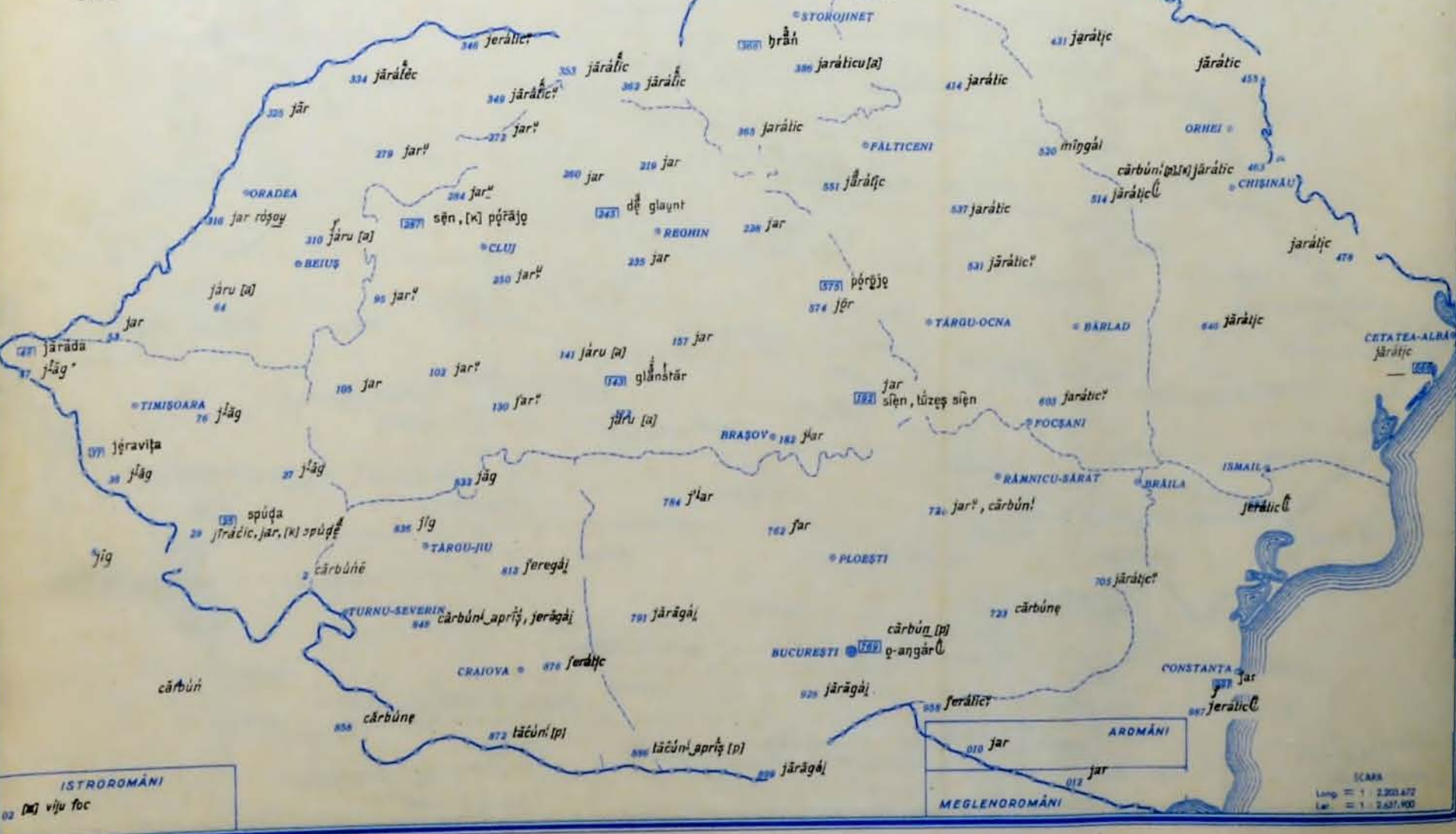
II. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: țigășă, țigăș, urăkl [p] 4, urăklif [pa] la dubăr 2, țigă [p]; țigășă 27, mēnūșă; mēnūșă [p] 29, țigăkl [p]; urăklif 36, urăklif; urăklif 41, urăklif 43, urăklif 44, urăklif 45, urăklif 46, urăklif 47, urăklif 48, urăklif 49, urăklif 50, urăklif 51, urăklif 52, urăklif 53, urăklif 54, urăklif 55, urăklif 56, urăklif 57, urăklif 58, urăklif 59, urăklif 60, urăklif 61, urăklif 62, urăklif 63, urăklif 64, urăklif 65, urăklif 66, urăklif 67, urăklif 68, urăklif 69, urăklif 70, urăklif 71, urăklif 72, urăklif 73, urăklif 74, urăklif 75, urăklif 76, urăklif 77, urăklif 78, urăklif 79, urăklif 80, urăklif 81, urăklif 82, urăklif 83, urăklif 84, urăklif 85, urăklif 86, urăklif 87, urăklif 88, urăklif 89, urăklif 90, urăklif 91, urăklif 92, urăklif 93, urăklif 94, urăklif 95, urăklif 96, urăklif 97, urăklif 98, urăklif 99, urăklif 100, urăklif 101, urăklif 102, urăklif 103, urăklif 104, urăklif 105, urăklif 106, urăklif 107, urăklif 108, urăklif 109, urăklif 110, urăklif 111, urăklif 112, urăklif 113, urăklif 114, urăklif 115, urăklif 116, urăklif 117, urăklif 118, urăklif 119, urăklif 120, urăklif 121, urăklif 122, urăklif 123, urăklif 124, urăklif 125, urăklif 126, urăklif 127, urăklif 128, urăklif 129, urăklif 130, urăklif 131, urăklif 132, urăklif 133, urăklif 134, urăklif 135, urăklif 136, urăklif 137, urăklif 138, urăklif 139, urăklif 140, urăklif 141, urăklif 142, urăklif 143, urăklif 144, urăklif 145, urăklif 146, urăklif 147, urăklif 148, urăklif 149, urăklif 150, urăklif 151, urăklif 152, urăklif 153, urăklif 154, urăklif 155, urăklif 156, urăklif 157, urăklif 158, urăklif 159, urăklif 160, urăklif 161, urăklif 162, urăklif 163, urăklif 164, urăklif 165, urăklif 166, urăklif 167, urăklif 168, urăklif 169, urăklif 170, urăklif 171, urăklif 172, urăklif 173, urăklif 174, urăklif 175, urăklif 176, urăklif 177, urăklif 178, urăklif 179, urăklif 180, urăklif 181, urăklif 182, urăklif 183, urăklif 184, urăklif 185, urăklif 186, urăklif 187, urăklif 188, urăklif 189, urăklif 190, urăklif 191, urăklif 192, urăklif 193, urăklif 194, urăklif 195, urăklif 196, urăklif 197, urăklif 198, urăklif 199, urăklif 200, urăklif 201, urăklif 202, urăklif 203, urăklif 204, urăklif 205, urăklif 206, urăklif 207, urăklif 208, urăklif 209, urăklif 210, urăklif 211, urăklif 212, urăklif 213, urăklif 214, urăklif 215, urăklif 216, urăklif 217, urăklif 218, urăklif 219, urăklif 220, urăklif 221, urăklif 222, urăklif 223, urăklif 224, urăklif 225, urăklif 226, urăklif 227, urăklif 228, urăklif 229, urăklif 230, urăklif 231, urăklif 232, urăklif 233, urăklif 234, urăklif 235, urăklif 236, urăklif 237, urăklif 238, urăklif 239, urăklif 240, urăklif 241, urăklif 242, urăklif 243, urăklif 244, urăklif 245, urăklif 246, urăklif 247, urăklif 248, urăklif 249, urăklif 250, urăklif 251, urăklif 252, urăklif 253, urăklif 254, urăklif 255, urăklif 256, urăklif 257, urăklif 258, urăklif 259, urăklif 260, urăklif 261, urăklif 262, urăklif 263, urăklif 264, urăklif 265, urăklif 266, urăklif 267, urăklif 268, urăklif 269, urăklif 270, urăklif 271, urăklif 272, urăklif 273, urăklif 274, urăklif 275, urăklif 276, urăklif 277, urăklif 278, urăklif 279, urăklif 280, urăklif 281, urăklif 282, urăklif 283, urăklif 284, urăklif 285, urăklif 286, urăklif 287, urăklif 288, urăklif 289, urăklif 290, urăklif 291, urăklif 292, urăklif 293, urăklif 294, urăklif 295, urăklif 296, urăklif 297, urăklif 298, urăklif 299, urăklif 300, urăklif 301, urăklif 302, urăklif 303, urăklif 304, urăklif 305, urăklif 306, urăklif 307, urăklif 308, urăklif 309, urăklif 310, urăklif 311, urăklif 312, urăklif 313, urăklif 314, urăklif 315, urăklif 316, urăklif 317, urăklif 318, urăklif 319, urăklif 320, urăklif 321, urăklif 322, urăklif 323, urăklif 324, urăklif 325, urăklif 326, urăklif 327, urăklif 328, urăklif 329, urăklif 330, urăklif 331, urăklif 332, urăklif 333, urăklif 334, urăklif 335, urăklif 336, urăklif 337, urăklif 338, urăklif 339, urăklif 340, urăklif 341, urăklif 342, urăklif 343, urăklif 344, urăklif 345, urăklif 346, urăklif 347, urăklif 348, urăklif 349, urăklif 350, urăklif 351, urăklif 352, urăklif 353, urăklif 354, urăklif 355, urăklif 356, urăklif 357, urăklif 358, urăklif 359, urăklif 360, urăklif 361, urăklif 362, urăklif 363, urăklif 364, urăklif 365, urăklif 366, urăklif 367, urăklif 368, urăklif 369, urăklif 370, urăklif 371, urăklif 372, urăklif 373, urăklif 374, urăklif 375, urăklif 376, urăklif 377, urăklif 378, urăklif 379, urăklif 380, urăklif 381, urăklif 382, urăklif 383, urăklif 384, urăklif 385, urăklif 386, urăklif 387, urăklif 388, urăklif 389, urăklif 390, urăklif 391, urăklif 392, urăklif 393, urăklif 394, urăklif 395, urăklif 396, urăklif 397, urăklif 398, urăklif 399, urăklif 400, urăklif 401, urăklif 402, urăklif 403, urăklif 404, urăklif 405, urăklif 406, urăklif 407, urăklif 408, urăklif 409, urăklif 410, urăklif 411, urăklif 412, urăklif 413, urăklif 414, urăklif 415, urăklif 416, urăklif 417, urăklif 418, urăklif 419, urăklif 420, urăklif 421, urăklif 422, urăklif 423, urăklif 424, urăklif 425, urăklif 426, urăklif 427, urăklif 428, urăklif 429, urăklif 430, urăklif 431, urăklif 432, urăklif 433, urăklif 434, urăklif 435, urăklif 436, urăklif 437, urăklif 438, urăklif 439, urăklif 440, urăklif 441, urăklif 442, urăklif 443, urăklif 444, urăklif 445, urăklif 446, urăklif 447, urăklif 448, urăklif 449, urăklif 450, urăklif 451, urăklif 452, urăklif 453, urăklif 454, urăklif 455, urăklif 456, urăklif 457, urăklif 458, urăklif 459, urăklif 460, urăklif 461, urăklif 462, urăklif 463, urăklif 464, urăklif 465, urăklif 466, urăklif 467, urăklif 468, urăklif 469, urăklif 470, urăklif 471, urăklif 472, urăklif 473, urăklif 474, urăklif 475, urăklif 476, urăklif 477, urăklif 478, urăklif 479, urăklif 480, urăklif 481, urăklif 482, urăklif 483, urăklif 484, urăklif 485, urăklif 486, urăklif 487, urăklif 488, urăklif 489, urăklif 490, urăklif 491, urăklif 492, urăklif 493, urăklif 494, urăklif 495, urăklif 496, urăklif 497, urăklif 498, urăklif 499, urăklif 500, urăklif 501, urăklif 502, urăklif 503, urăklif 504, urăklif 505, urăklif 506, urăklif 507, urăklif 508, urăklif 509, urăklif 510, urăklif 511, urăklif 512, urăklif 513, urăklif 514, urăklif 515, urăklif 516, urăklif 517, urăklif 518, urăklif 519, urăklif 520, urăklif 521, urăklif 522, urăklif 523, urăklif 524, urăklif 525, urăklif 526, urăklif 527, urăklif 528, urăklif 529, urăklif 530, urăklif 531, urăklif 532, urăklif 533, urăklif 534, urăklif 535, urăklif 536, urăklif 537, urăklif 538, urăklif 539, urăklif 540, urăklif 541, urăklif 542, urăklif 543, urăklif 544, urăklif 545, urăklif 546, urăklif 547, urăklif 548, urăklif 549, urăklif 550, urăklif 551, urăklif 552, urăklif 553, urăklif 554, urăklif 555, urăklif 556, urăklif 557, urăklif 558, urăklif 559, urăklif 560, urăklif 561, urăklif 562, urăklif 563, urăklif 564, urăklif 565, urăklif 566, urăklif 567, urăklif 568, urăklif 569, urăklif 570, urăklif 571, urăklif 572, urăklif 573, urăklif 574, urăklif 575, urăklif 576, urăklif 577, urăklif 578, urăklif 579, urăklif 580, urăklif 581, urăklif 582, urăklif 583, urăklif 584, urăklif 585, urăklif 586, urăklif 587, urăklif 588, urăklif 589, urăklif 590, urăklif 591, urăklif 592, urăklif 593, urăklif 594, urăklif 595, urăklif 596, urăklif 597, urăklif 598, urăklif 599, urăklif 600, urăklif 601, urăklif 602, urăklif 603, urăklif 604, urăklif 605, urăklif 606, urăklif 607, urăklif 608, urăklif 609, urăklif 610, urăklif 611, urăklif 612, urăklif 613, urăklif 614, urăklif 615, urăklif 616, urăklif 617, urăklif 618, urăklif 619, urăklif 620, urăklif 621, urăklif 622, urăklif 623, urăklif 624, urăklif 625, urăklif 626, urăklif 627, urăklif 628, urăklif 629, urăklif 630, urăklif 631, urăklif 632, urăklif 633, urăklif 634, urăklif 635, urăklif 636, urăklif 637, urăklif 638, urăklif 639, urăklif 640, urăklif 641, urăklif 642, urăklif 643, urăklif 644, urăklif 645, urăklif 646, urăklif 647, urăklif 648, urăklif 649, urăklif 650, urăklif 651, urăklif 652, urăklif 653, urăklif 654, urăklif 655, urăklif 656, urăklif 657, urăklif 658, urăklif 659, urăklif 660, urăklif 661, urăklif 662, urăklif 663, urăklif 664, urăklif 665, urăklif 666, urăklif 667, urăklif 668, urăklif 669, urăklif 670, urăklif 671, urăklif 672, urăklif 673, urăklif 674, urăklif 675, urăklif 676, urăklif 677, urăklif 678, urăklif 679, urăklif 680, urăklif 681, urăklif 682, urăklif 683, urăklif 684, urăklif 685, urăklif 686, urăklif 687, urăklif 688, urăklif 689, urăklif 690, urăklif 691, urăklif 692, urăklif 693, urăklif 694, urăklif 695, urăklif 696, urăklif 697, urăklif 698, urăklif 699, urăklif 700, urăklif 701, urăklif 702, urăklif 703, urăklif 704, urăklif 705, urăklif 706, urăklif 707, urăklif 708, urăklif 709, urăklif 710, urăklif 711, urăklif 712, urăklif 713, urăklif 714, urăklif 715, urăklif 716, urăklif 717, urăklif 718, urăklif 719, urăklif 720, urăklif 721, urăklif 722, urăklif 723, urăklif 724, urăklif 725, urăklif 726, urăklif 727, urăklif 728, urăklif 729, urăklif 730, urăklif 731, urăklif 732, urăklif 733, urăklif 734, urăklif 735, urăklif 736, urăklif 737, urăklif 738, urăklif 739, urăklif 740, urăklif 741, urăklif 742, urăklif 743, urăklif 744, urăklif 745, urăklif 746, urăklif 747, urăklif 748, urăklif 749, urăklif 750, urăklif 751, urăklif 752, urăklif 753, urăklif 754, urăklif 755, urăklif 756, urăklif 757, urăklif 758, urăklif 759, urăklif 760, urăklif 761, urăklif 762, urăklif 763, urăklif 764, urăklif 765, urăklif 766, urăklif 767, urăklif 768, urăklif 769, urăklif 770, urăklif 771, urăklif 772, urăklif 773, urăklif 774, urăklif 775, urăklif 776, urăklif 777, urăklif 778, urăklif 779, urăklif 780, urăklif 781, urăklif 782, urăklif 783, urăklif 784, urăklif 785, urăklif 786, urăklif 787, urăklif 788, urăklif 789, urăklif 790, urăklif 791, urăklif 792, urăklif 793, urăklif 794, urăklif 795, urăklif 796, urăklif 797, urăklif 798, urăklif 799, urăklif 800, urăklif 801, urăklif 802, urăklif 803, urăklif 804, urăklif 805, urăklif 806, urăklif 807, urăklif 808, urăklif 809, urăklif 810, urăklif 811, urăklif 812, urăklif 813, urăklif 814, urăklif 815, urăklif 816, urăklif 817, urăklif 818, urăklif 819, urăklif 820, urăklif 821, urăklif 822, urăklif 823, urăklif 824, urăklif 825, urăklif 826, urăklif 827, urăklif 828, urăklif 829, urăklif 830, urăklif 831, urăklif 832, urăklif 833, urăklif 834, urăklif 835, urăklif 836, urăklif 837, urăklif 838, urăklif 839, urăklif 840, urăklif 841, urăklif 842, urăklif 843, urăklif 844, urăklif 845, urăklif 846, urăklif 847, urăklif 848, urăklif 849, urăklif 850, urăklif 851, urăklif 852, urăklif 853, urăklif 854, urăklif 855, urăklif 856, urăklif 857, urăklif 858, urăklif 859, urăklif 860, urăklif 861, urăklif 862, urăklif 863, urăklif 864, urăklif 865, urăklif 866, urăklif 867, urăklif 868, urăklif 869, urăklif 870, urăklif 871, urăklif 872, urăklif 873, urăklif 874, urăklif 875, urăklif 876, urăklif 877, urăklif 878, urăklif 879, urăklif 880, urăklif 881, urăklif 882, urăklif 883, urăklif 884, urăklif 885, urăklif 886, urăklif 887, urăklif 888, urăklif 889, urăklif 890, urăklif 891, urăklif 892, urăklif 893, urăklif 894, urăklif 895, urăklif 896, urăklif 897, urăklif 898, urăklif 899, urăklif 900, urăklif 901, urăklif 902, urăklif 903, urăklif 904, urăklif 905, urăklif 906, urăklif 907, urăklif 908, urăklif 909, urăklif 910, urăklif 911, urăklif 912, urăklif 913, urăklif 914, urăklif 915, urăklif 916, urăklif 917, urăklif 918, urăklif 919, urăklif 920, urăklif 921, urăklif 922, urăklif 923, urăklif 924, urăklif 925, urăklif 926, urăklif 927, urăklif 928, urăklif 929, urăklif 930, urăklif 931, urăklif 932, urăklif 933, urăklif 934, urăklif 935, urăklif 936, urăklif 937, urăklif 938, urăklif 939, urăklif 940, urăklif 941, urăklif 942, urăklif 943, urăklif 944, urăklif 945, urăklif 946, urăklif 947, urăklif 948, urăklif 949, urăklif 950, urăklif 951, urăklif 952, urăklif 953, urăklif 954, urăklif 955, urăklif 956, urăklif 957, urăklif 958, urăklif 959, urăklif 960, urăklif 961, urăklif 962, urăklif 963, urăklif 964, urăklif 965, urăklif 966, urăklif 967, urăklif 968, urăklif 969, urăklif 970, urăklif 971, urăklif 972, urăklif 973, urăklif 974, urăklif 975, urăklif 976, urăklif 977, urăklif 978, urăklif 979, urăklif 980, urăklif 981, urăklif 982, urăklif 983, urăklif 984, urăklif 985, urăklif 986, urăklif 987, urăklif 988, urăklif 989, urăklif 990, urăklif 991, urăklif 992, urăklif 993, urăklif 994, urăklif 995, urăklif 996, urăklif 997, urăklif 998, urăklif 999, urăklif 1000.

- 362. 2) după horn.
365. 2) după horn, vatră și după horn.
380. 2) colțon.
389. 1) Sub vatra cuptorului.
2) cutrubiș, e mic, nu poate sta un om.
405. 2) pi vatră, pi cuptor.
414. 2) di pus lémni lăceti.
2) după cuptor, vatră și cuptor.
431. 2) pi cuptor.
438. 2) pi cuptor, locul numit pi cuptor eșezat deasupra țevilor numite țigăși [p], țigăci [s] prin care trece fumul și căldura din cuptor.
443. 1) De scândură.
2) pi cuptor.

1) COTLON, 2) COTRUȚĂ ,,1) NICHE À BOIS PLACÉE SOUS LE POÊLE, 2) BANC DE MAÇONNERIE ATTENANT AU POÊLE" [3877 și 3877 bis]

JĂRATEC ,,BRAIE" [3970]

[3931]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți aceea cu care vărușiți și care seamănă cu o perie?

[3935]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la vasul acela din care vă spălați pe față?

- 121. Ili "sau" dă țiftu da orșim! "dă-mi bidinea să văruesc"
122. zăgăț glică "se numește perie".
141. Se spală din trăncă "albă" de săpun...

MN

MĂTURĂ (DE MĂTURAT PRIN CASĂ, DIN MEIU TĂTĂRESC)
"BALAI DE SORNO"

I. Întrebare indirectă: Cu ce adunați gunoier din casă?

- 1. Dăm întreg materialul în transcriere fonetică: mătură, mătură (din tătar)...

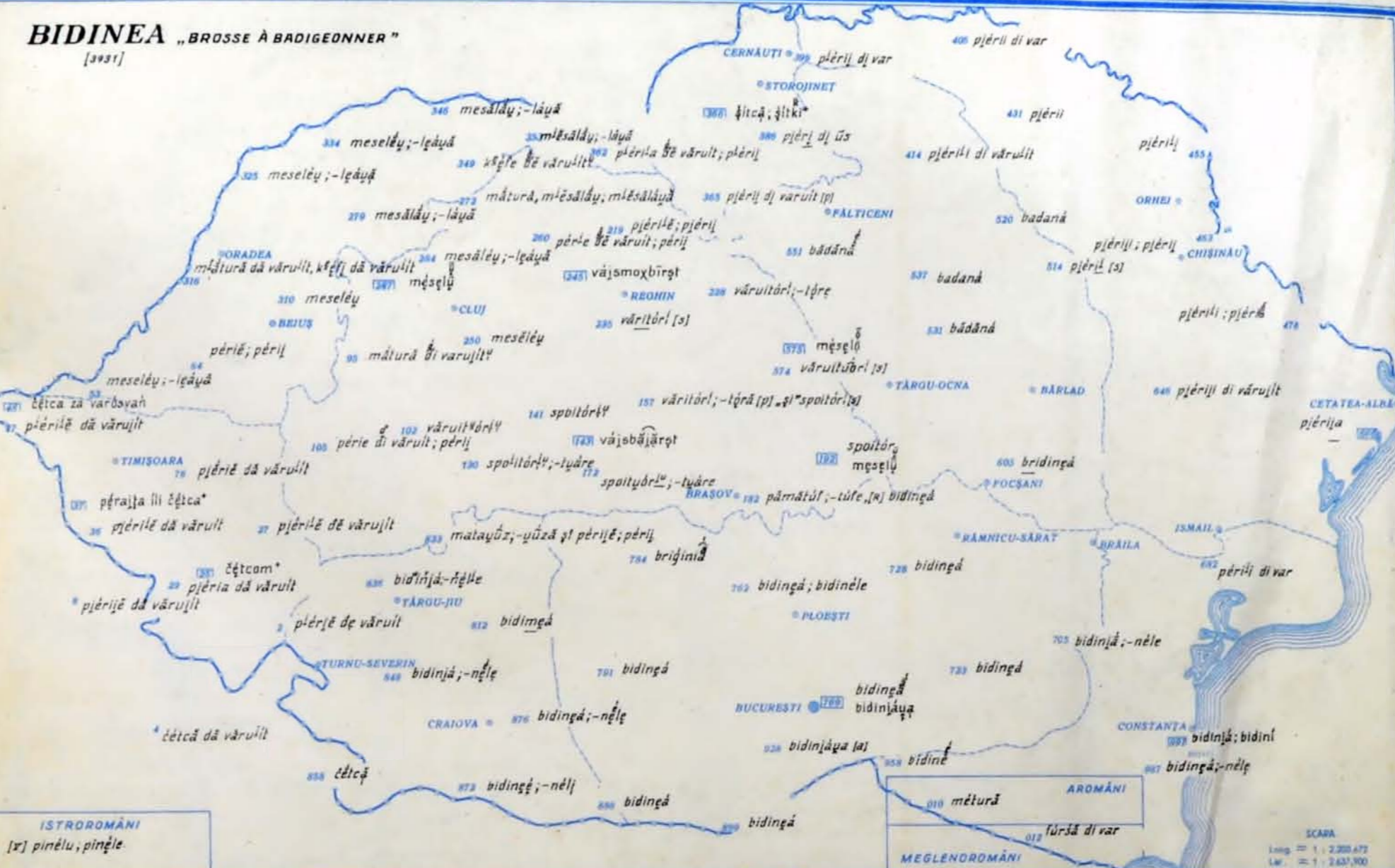
mătură; mătură! [nu știe din ce e] 346, mătură; mătură! (de tătar) 349, mătură; mătură! (de bold "prăvălie", de trăsă) 353, mătură; mătură! (de pelin: pîntru jigă, pîntru dămăji) 362, mătură; mătură! (cumparată) 365, mătură din țig 369, mătura (sa); mătură! (di mătură), care crește în grădina 399, mătură; mătură! (di malaj tătarăsc) 416, mătură; mătură! (di malaj tătarăsc) 431, mătură; mătură! (dim. mălaj) turăsc 435, mătură; mătură! "din meu tătăresc" 438, mătura (sa); mătură! (dim. mălaj) turculuș 476, [1, 2] mătură; mătură! [1] di țig și di grădina, [1, 2] papoși di mătură! 514, mătură; mătură! (malaj tătarăsc) 520, mătură (dim. păt) 521, mătură; mătură! ("din" malaj tătarăsc, malaj di mătură și din "mătură di grădina") 576, mătură di cîmp ("de" tătarăsc "meu tătăresc") 605, mătură (dim. mălaj) tătarăsc 607, mătură; mătură! (dim. mălaj) 608, mătură; mătură! 609, mătură; mătură! = (dă me) tătarăsc! [Nu prea sunt. A sunit dela mine cu o zi mai înainte că se fac prin alte părți, din meu tătăresc] 610, mătură; mătură! ("din" mătură "meu tătăresc") 613, mătură (di grădina) 720, mătură; mătură! (di grădina) 762, mătură; mătură! (dim. mătură dăla cîmp "meu tătăresc") 769, mătură; mătură! (dă păte) 784, mătura; mătură! (dim. mătură "meu tătăresc") 791, mătură 812, mătură; mătură! (de trăsă) 833, mătură; mătură! 836, - mătură; mătură! (de tătar) 848, mătură; mătură! (din tătar) 858, mătură; mătură! (de tătar) 872, mătură dă tătar; mătură 876, mătura; mătură tătarăsc! 880, mătură din tătar 899, mătură; mătură! (di țigare dă mătură dă pă cîmp) 938, mătură (dim. păje dă mătură "meu tătăresc") 959, mătură; mătură! "din meu tătăresc" 987. D: [x] mjetla, mjetli 02, mătură 010, mătură 018. M: [ung] gēprū 192, gēprū 287, gēprū 375. [rut] ŷinj; [s] fōji "din frunziș", fōji "frunziș", jēlōjā fōjā "cetina de brad" 366, - 666. [sārb] mjetla; mjetle 25, mjetla, mjetle 27. [bulg] mjetla; mjetli 48, mjetla; mjetli [ut trișā: wādiārān. pilin, mitli, černa mitla] 991. [sās] bōjōām 493, bōjōām 245. [ig] qulāy "meu tătăresc" 769.

MĂTURĂ DE CURTE
"BALAI DE BOULEAU"

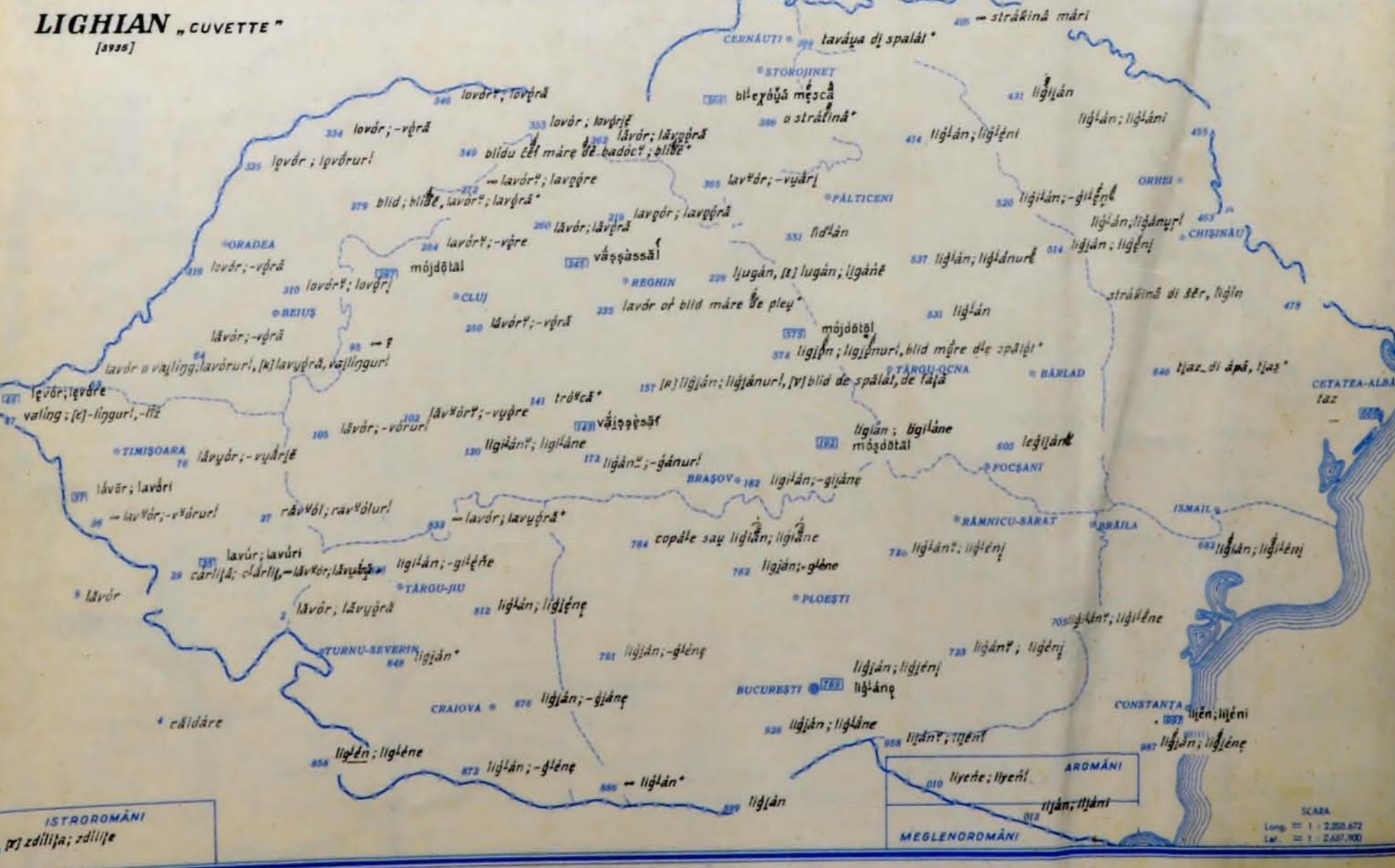
I. Întrebare indirectă: Cum numiți mătura aceea mare cu care măturați prin curte?

(măstăcănț) 190, ... de curte ("din" sîțer) 341, ... de nușle de pădure, [x] dim. pădure 37, mătură! [ona]; - ruyāte, ... mai demult se zicea: itenț, itenuri 172, ... dă nușle 182, ... dă nușle și "di" din mestăcăn 192, ... de mestăcăn, [x] mătură!; mădre, ... de pelin: amū nu sâ fāsē 219, ... (de mestăcăn) 228, mătură! 235, ... de nușle 250, mătură! de mestăcăn 260, ... de mestăcăn 272, mătură!; - rjē (de mestăcăn) 278, mătură!; - rjē 284, ... dă mestăcăn 310, ... dă țigalāy "cu coadă" (felezāy; - zāyā "aduce pușin cu grebla") 316, mătură!; - rjē 323, ... de sîin 324, ... dē gā hējā 344, mătură! [p]; - rjē [s] (de mestăcăn) 349, ... de mestăcăn 353, ... de mestăcăn (tag_rumfri, și de brad) 362, ... di mestăcăn 365, ... fācūit dē noj 386, ... di nușle 389, ... di grădina 408, mătură! di mestăcăn; - ruyāli 614, drapāc, mătură (di hērsi, di pilin, mătură di grădina) 431, ... hreșurgāsā ("din pădure"), mătură di grădina 455, di grădina 463, ... di grădina 476, mătură!; - ruyāli (dim) sîțēr "din sanger") 514, ... dim. piliniț 520, ... di nușle 531, mătură! [p]; - rjē [s] (di sîțēr) 537, mătură! 551, ... dim. mestăcăn 574, ... (di mestăcăn di pădure) 605, ... di grădina 644, ... di hērdic, di peliniț 666, ... di grădina 688, ... di cîmp 703, ... dă grădina, itenț ("din măracine": itenulim pājili cu itenul "măturăm palele prin curte") 722, itenț (di măracin) 728, ... dă mestăcăn 762, itenț (itenulim plm. bālātūrā jārba) 769, ... dă nușle 784, ... dă cîmp 801, ... de mestăcăn 812, ... ("din" nușle de mestăcăn) 833, ... de mestăcăn 836, ... de cîmp, de pojanā (de noj culēșā) 848, itenț; itenuri ("din" tūfā) 858, ... de cîmp, nāj [p] 872, ... dă nușle, ... dă grădina 876, ... dă grădina 886, ... dă bātātūrā ("din" burjēn, dă pă cîmp) 899, iten dă măracin (itenulim) 928, ... dă cîmp 938, ... de grădina 937. D: [x] mjetla de lēmān 02; mjetūrā 010, mjetūrā mārğasā "din pădure", mjetūrā albā "pentru mătura" vrāu "aria" 012. I. Cele trei puncte reprezintă forma cuvântului MĂTURĂ, așa cum e notată în răspunsurile dela Întrebarea precedentă [3932].

BIDINEA „BROSSE À BADIGONNER” [3931]

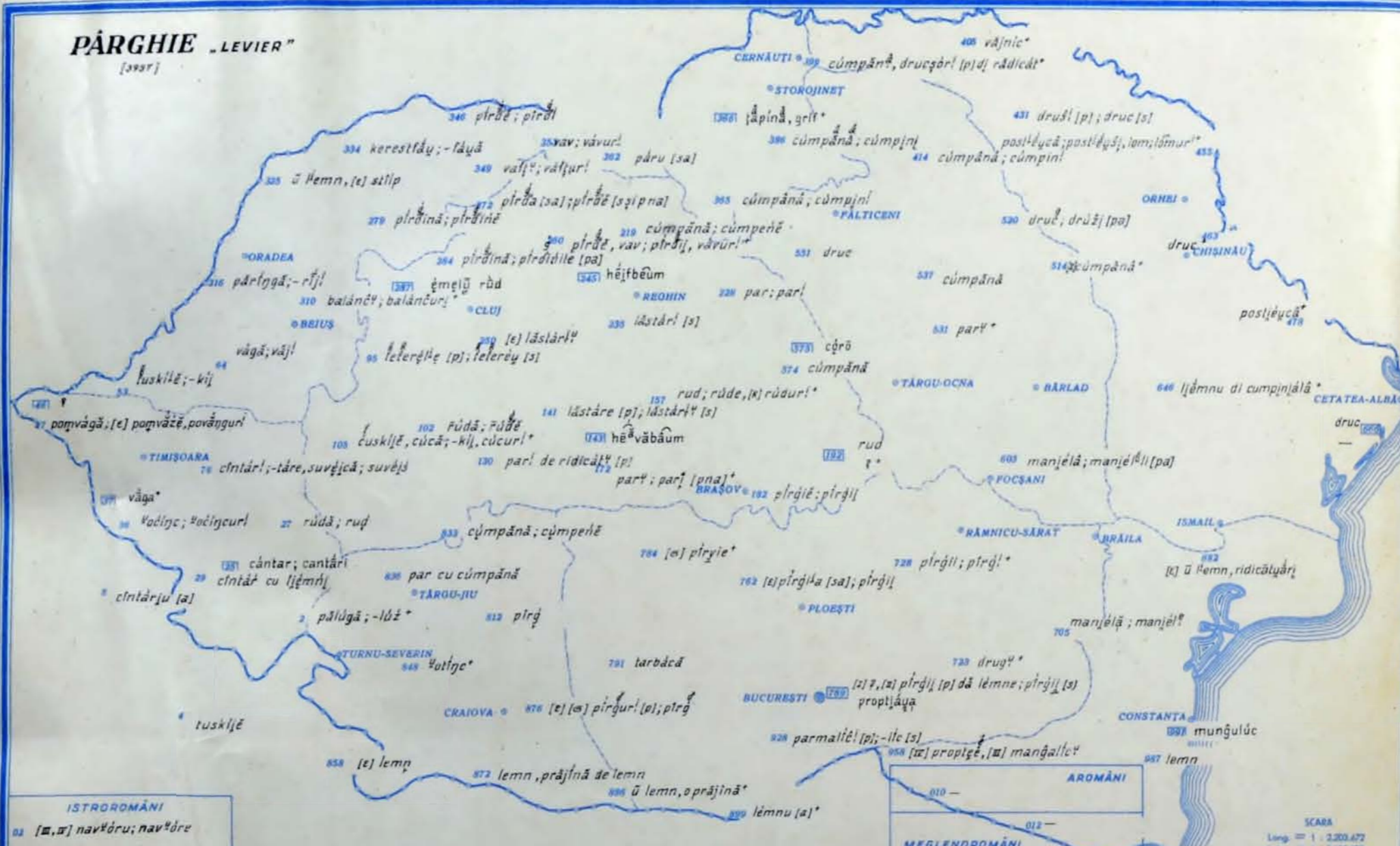

LIGHIAN „CUVETTE” [3935]

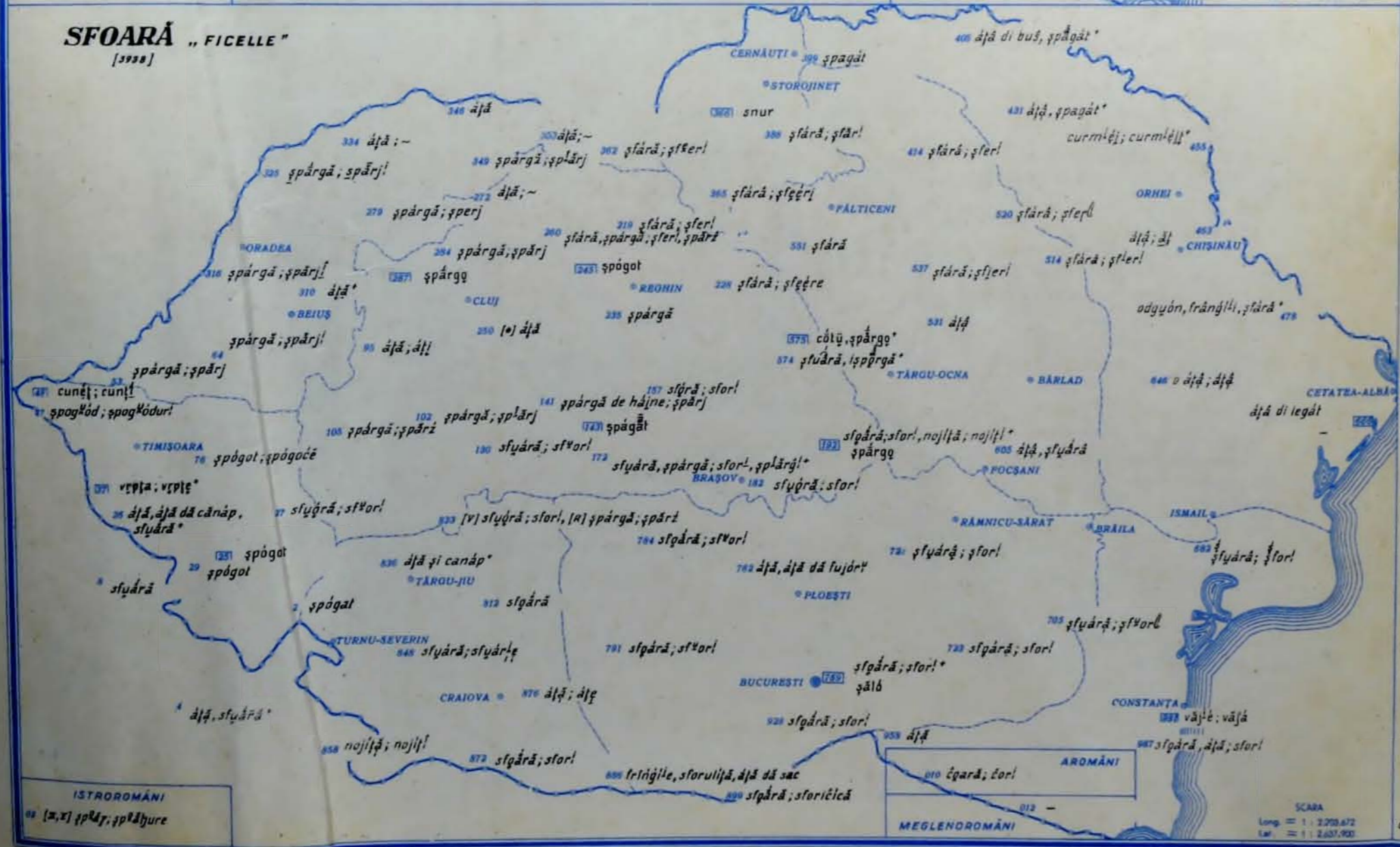
PĂRGHIE „LEVIER”

[3937]

SFOARĂ „FICELLE”

[3938]

[3937]

I. Întrebare indirectă și prin gest. Întrebându-l scuturându-l cu o părghie și ridicând cu el caietul în care e scris chestionarul, întrebam: Cum numiți lemnul acela cu care ridicăți, așa, o greutate mare?

II. a. „sforra e mai groasă”.

b. „Pe sforra se usucă rufeie”.

c. „Sforra e mai subțire, iar noișta, mai groasă”.

d. După ce un subiect ocazional a dat forma [a] și, subiectul obicinuț a aprobat-o.

e. „E fâcută acasă sau e cumpărată. Tot acasă se face, din cânepă, spărnă de brăcinăruș, spărnă de coșuț”.

f. „Așa se face acasă; sforra e mai subțire, iar noișta, mai groasă”.

g. După ce un subiect ocazional a dat forma [a] și, subiectul obicinuț a aprobat-o.

h. „E fâcută acasă sau e cumpărată. Tot acasă se face, din cânepă, spărnă de brăcinăruș, spărnă de coșuț”.

i. „Așa se face acasă; sforra e mai subțire, iar noișta, mai groasă”.

j. După ce un subiect ocazional a dat forma [a] și, subiectul obicinuț a aprobat-o.

k. „E fâcută acasă sau e cumpărată. Tot acasă se face, din cânepă, spărnă de brăcinăruș, spărnă de coșuț”.

l. „Așa se face acasă; sforra e mai subțire, iar noișta, mai groasă”.

m. După ce un subiect ocazional a dat forma [a] și, subiectul obicinuț a aprobat-o.

n. „E fâcută acasă sau e cumpărată. Tot acasă se face, din cânepă, spărnă de brăcinăruș, spărnă de coșuț”.

o. „Așa se face acasă; sforra e mai subțire, iar noișta, mai groasă”.

p. După ce un subiect ocazional a dat forma [a] și, subiectul obicinuț a aprobat-o.

q. „E fâcută acasă sau e cumpărată. Tot acasă se face, din cânepă, spărnă de brăcinăruș, spărnă de coșuț”.

r. „Așa se face acasă; sforra e mai subțire, iar noișta, mai groasă”.

s. După ce un subiect ocazional a dat forma [a] și, subiectul obicinuț a aprobat-o.

t. „E fâcută acasă sau e cumpărată. Tot acasă se face, din cânepă, spărnă de brăcinăruș, spărnă de coșuț”.

u. „Așa se face acasă; sforra e mai subțire, iar noișta, mai groasă”.

v. După ce un subiect ocazional a dat forma [a] și, subiectul obicinuț a aprobat-o.

478. „odoanul e cel mai gros, sforra, mai subțire și sforra, cea mai subțire”.

479. „sforra e mai groasă”.

480. „sforra e mai groasă decât degeul”.

481. „Și să mășină: țigă și zăpă și grău”.

482. canăp. cană bojerșșe.

D. [x] mială; mială pure 12, foet; docuri 10, docan, (vârșje: care frânzi cop mar "care sforra și pietre mari") 12...

M. [ung] cîpăd 198, cîpăd 207, cîpăd 275...

[rut] cîpăd 208, - 208...

[sârb] cîpăd; cîpăci 20, cîpăci; cîpăci 11 "sau" cîpăci; cîpăci 11...

[bulg] cîpă; cîpă 20, cîpă; cîpă 205...

[fig] cîpă 208.

483. „Subț părghie se pune vintrișă "horizontal" un butuc". Subț greutate băgă puredi”.

484. „Părghie în pădure, cu capăt de fier, grif "un simplu par”.

485. „cumpenșșă cu drucșoru "imperașă”.

486. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

487. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

488. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

489. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

490. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

491. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

492. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

493. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

494. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

495. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

496. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

497. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

498. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

499. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

500. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

501. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

502. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

503. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

504. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

505. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

506. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

507. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

508. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

509. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

510. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

511. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

512. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

513. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

514. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

515. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

516. „Imășșășșe "ridic cu părghie”.

517. „postșșeșșe "de lemn", lom "de fier”.

518. „Subț părghie pūni postșșeșșe "un butuc sau bolovan pe care se sprijinește părghie”.

[3941]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți culele acelea groase ca degetul și lungi?
II. Cele trei puncte după forma piron înseamnă că subiectul a pronunțat câte-va cuvinte după această formă, astfel încât final obișnuit. In acest punct n'a fost auzit după...

[3942]

I. Întrebare indirectă: Ce zici că faci când bați mai multe cule în ceva ce vrei să stea lipit de perete?
II. a bătut, nește [fnt] în scindură să stea lipită, [x] lipită dă pârlele.

MN

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți la u-nealta aceea cu care faceți găuri într-o curea?
II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: SULĂ. La [p], s'a dat forma SULE în 2.36.47.

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că se face omul cu maiul când vrea să fie neted pământul, de pildă în casă?
II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: BATE. S'a mai răspuns: BĂTUCEȘTE.

I. Întrebare indirectă: Cum numiți inelele acelea multe din care e făcut lanțul?
II. S'a răspuns: ZALE; ZALĂ.

I. Întrebare indirectă: Cum spuneti la un sac mic?
II. S'a răspuns: SACUȚ.

I. Întrebare indirectă.
II. S'a răspuns: MAIU; MAIE.

I. Întrebare indirectă.
II. S'a răspuns: BĂTĂLĂU.

[x] bălușitlori; -lôre 334, lojôg; iugurî 344, tramboșcă; -bôuș 463, mai di bătut [cln. năstășit] o căsă 514, kilôg-lôzi 537, -măi ducă și de crepal lemne "săy byôlôșsi, byôlă dîe liemn 574, blă:zôj 605, [x] vâlă-luc, [x] mai 666, maj say bătător căre baj, pâmîntu, netezéji 728, pisălôg; pisălgăgi, p'isălgăgi 769, -butucel-tûș 833, maj dă bătut pâmîntu 886, butucel, lem cu g'ulôș e plin salu de ghiulele rămase din lup-tele din 1916" 987. Nu s'a știut răspunde: 102.130.182.272.365.

D.: [x] bitu de șhila 02, - (mal' cu care bat' străhile, 010, - 012.
M.: [ung] [x] bot 192, dōggōlō 287, bot 575. [rut] dōyōnā și pentru despicat lemne " 366, - 666.

BATE (PĂMÂNTUL) CU MAIUL

I. Întrebare indirectă: Cum ziceți că se face omul cu maiul când vrea să fie neted pământul, de pildă în casă?
II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: BATE. S'a mai răspuns: BĂTUCEȘTE.

I. Întrebare indirectă: Cum numiți inelele acelea multe din care e făcut lanțul?
II. S'a răspuns: ZALE; ZALĂ.

SĂCULEȚ „PETIT SAC”

I. Întrebare indirectă: Cum spuneti la un sac mic?
II. S'a răspuns: SACUȚ.

trăjaită d-o țigădără; trăjait' (trăjotă-ră, cînd merizim bărbăți la munte) 192, [x] sâbușă, [R] d'lgmăi („d'lgmăi e un-gurește") 235, sâc'gôr (săculiș) „cel mai mic " 451, sâc'gôr (săculiș) [s2] „mai mic decât săcușorul" 463, sac mai mic (gac: gac' „mic de tot" 572.
D.: [x] o mica beșia [accentul pe ș] 08, sâc'pal 010, - 012.
M.: [ung] țigîșh 192, țigîșh 287, țigăc [rut] miș, miș'gac 366, - 666. [sârb] vrêca; vrêka 25, māl' gâca [bulg] čuvăle 48, čuvăli; čuvăli-čilă 991. [sâs] zăc'fêan 145, zăc'fî 245. [ij] gonô [fnô] 769.

LANȚ „CHAÎNE”

I. Întrebare indirectă: Cum numiți aceea cu care legați carul când e încărcat cu lemne și care e făcută din fier?
II. În majoritatea punctelor s'a răspuns: LANȚ; LANȚURI. S'a mai răspuns: LĂNȚUH; LĂNȚUHURI.

ZALE (LA LANȚ) „MAILLES (D'UNE CHAÎNE)”

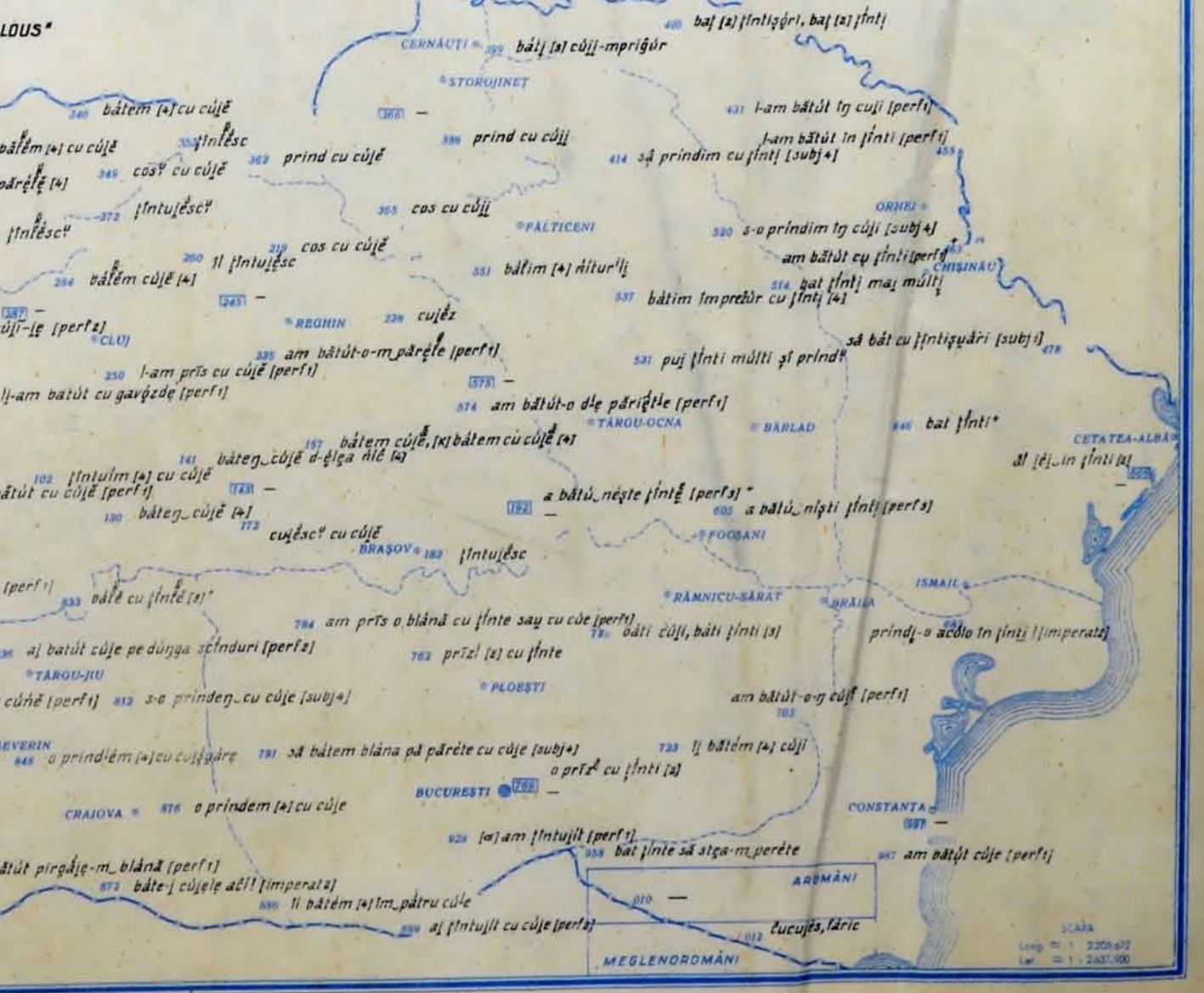
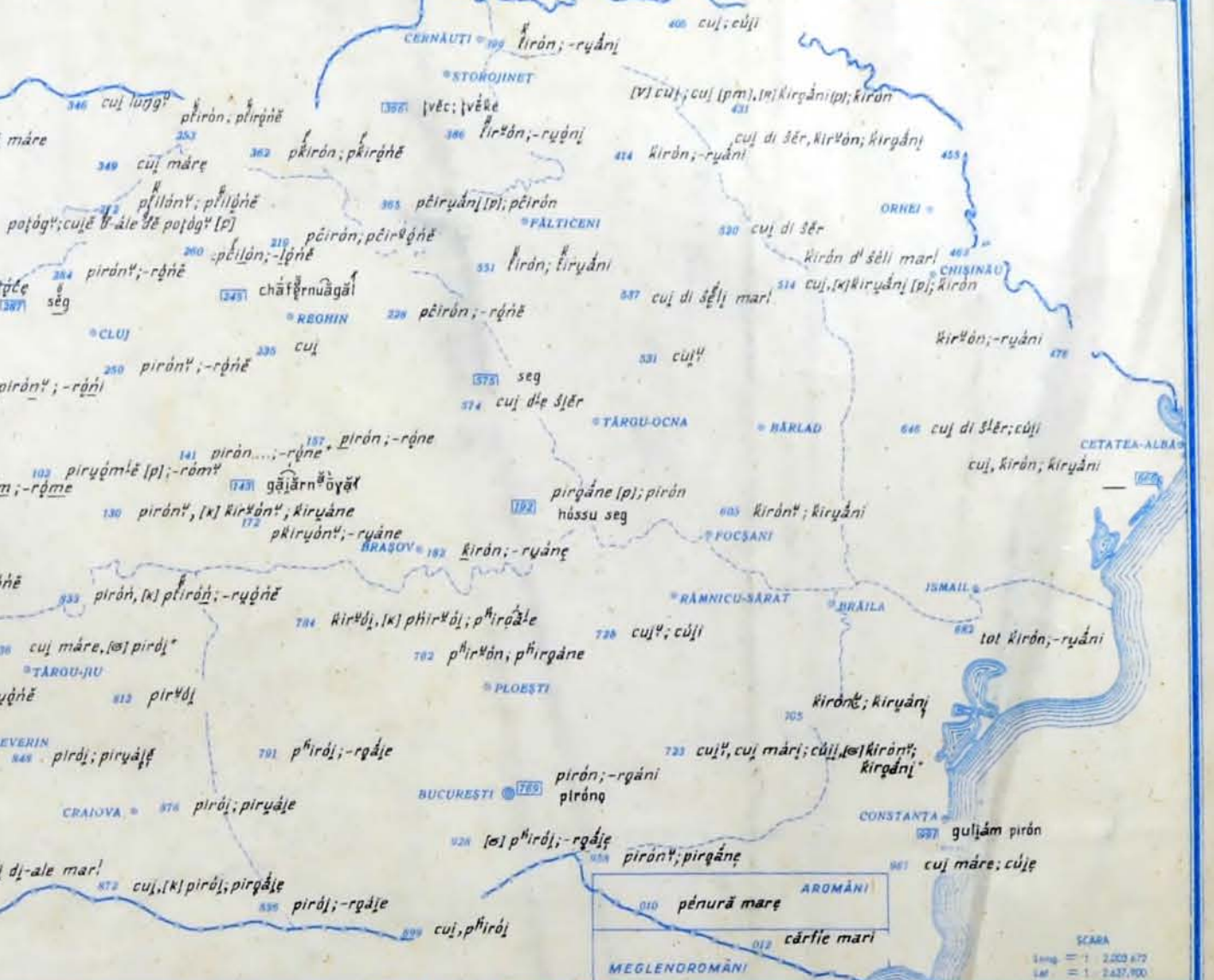
I. Întrebare indirectă: Cum numiți inelele acelea multe din care e făcut lanțul?
II. S'a răspuns: ZALE; ZALĂ.

PIRON „GROS CLOU”

Map showing linguistic data for PIRON. Includes labels like CERNAUTI, STORUJINET, ORADEA, BEIUȘ, CLUJ, REGHIN, BĂRĂDLĂU, etc. with various linguistic notations and numbers.

ȚINTUIESC „JE FIXE AVEC DES CLOUS”

Map showing linguistic data for ȚINTUIESC. Includes labels like CERNAUTI, STORUJINET, ORADEA, BEIUȘ, CLUJ, REGHIN, BĂRĂDLĂU, etc. with various linguistic notations and numbers.

TRANSCRIEREA FONETICĂ.

Până la apariția volumelor introductive ale Atlasului I și II, prezentăm un tablou succint al semnelor fonetice întrebunțate în transcriere. Semnele le-am grupat în ordine alfabetică și le-am exemplificat cu câte un cuvânt. După semnele egalității am arătat corespondentul cel mai apropiat al semnelor noastre în sistemul de transcriere al Asociației fonetice internaționale (ASSOCIATION PHONÉTIQUE INTERNATIONALE) publicat de D. JONES în LAUTZEICHEN UND IHRE ANWENDUNG IN VERSCHIEDENEN SPRACHGEBIETEN (Berlin, 1928, pp. 18-27).

- a (a mijlociu) în muntenescul cap = între a și ă.
- ia (cea mai deschisă vocală din seria posterioară: u, o, ɔ, ɔ̃) în istoromâna căp = o.
- ie (e posterior) în bănețeanul căp = a.
- ai (cea mai deschisă vocală din seria anterioară: i, e, ɛ, ɛ̃) în butovineanul păle 'piele' = æ.
- ia (a anterior) în munt. stea 'stea' = a.
- o (vocală cu deschizătură mijlocie din seria centrală: i, ă, ɛ̃, ɛ̃̃) în munt. păr = a.
- o (vocala cea mai deschisă din seria centrală: i, ă, ɛ̃, ɛ̃̃) în mold. bărbăt = e.
- ă (vocală cu deschizătură mai mică din seria centrală) în mold. casă 'casă' = între a și i.
- b (ocluzivă bilabială fonică) în munt. bun = b.
- c (ocluzivă velară fonică) în munt. corb, întrebunțat numai când e urmat de: ă, ẵ, ẵ̃, i, o, ɔ, u, ɛ̃ sau cons. = k.
- ç (africată alveolo-palatală a fonică, al cărei element fricativ este un ç) în munt. ceară = între ʦ și ʧ.
- ç (africată alveolo-palatală, cu nuanță mai palatală) în transilvăneanul çur 'ciur' = între ʦ și ʧ, dar mai aproape de ʧ.
- ç (africată alveolo-palatală a fonică, al cărei element fricativ este un ç) în băn. frățe 'frate' = ʧ.
- ç (africată palato-alveolară fonică, al cărei element fricativ este un ç) în maramureșanul çăr 'cer' = ʧ.
- ç (africată alveolo-palatală a fonică) între ç și ç̃ = între ʦ și ʧ, dar mai aproape de ʧ.
- d (ocluzivă dentală fonică) în munt. domn = d.
- d (ocluzivă dentală fonică puțin palatalizată) în moldovenescul unde 'unde' = între d și ɖ.
- d (ocluzivă palatală fonică) în trans. din 'din' = ɖ aproape de ɖ.
- d (ocluzivă palatală fonică prin excelență) între d' și ɖ' în trans. căde 'cade', dăță 'ghiață' = ɖ.
- d (africată dentală) în mold. dic 'zic' = dz.
- d (africată alveolo-palatală fonică, al cărei element fricativ este un ç) în băn. des 'des' = ɖç.
- ɖ (fricativă interdentală fonică) în aromânescul ɖală 'zară' = ɖ.
- e (vocală anterioară cu deschizătură mijlocie, de nuanță închisă) în munt. vez

- e (e și mai închis) în mold. vede = între e și i.
- ɛ̃ (vocală centrală cu nuanță anterioară, între ɛ̃ și e) în băn. fășe 'face' = între e și a.
- ɛ̃̃ (ɛ̃ deschis, între ɛ̃ și e) în trans. așe 'așa' = între e și e.
- f (fricativă labio-dentală a fonică) în munt. fîn 'fân' = f.
- g (ocluzivă velară fonică, corespunzând afonicei ç) în munt. gol = g.
- g (africată alveolo-palatală fonică, al cărei element fricativ este un ç) în munt. ger 'ger' = între ɖç și ɖç̃.
- g (africată palato-alveolară, al cărei element fricativ este un ç, corespunzând afonicei ç̃) în maram. găr 'ger' = ɖç.
- g (africată alveolo-palatală fonică) între g și g̃, corespunzând afonicei ç̃ = între ɖç și ɖç̃, dar mai aproape de ɖç.
- g (ocluzivă velară fonică palatalizată) în munt. ghem 'ghem' = ɖç̃.
- g (variantă grafică a lui d) ç.
- ç (fricativă velară fonică) în istorom. çură 'çură' = ç.
- h (fricativă laringală a fonică) în trans. hăină 'haină' = h.
- h (fricativă laringală fonică) în trans. hohot 'hohot' = h.
- h (fricativă palatală a fonică) în munt. hir 'fir' = ç.
- x (fricativă velară a fonică, corespunzând fonicei ç) în munt. hăină 'haină' = x.
- i (vocală cu deschizătură minimă din seria anterioară) în munt. fir = i.
- i (i deschis) în mold. vede = i.
- i (vocala cea mai închisă din seria centrală: i, ă, ɛ̃, ɛ̃̃) în munt. cînd 'când' = i.
- ɨ (vocala centrală cea mai închisă, cu o nuanță anterioară, între i și ĩ) în băn. riu 'rau' = ɨ.
- j (fricativă palato-alveolară) în trans. jar 'jar' = ç.
- j (j muiat) în munt. jug 'jug' = între ç și ç̃.
- k (ocluzivă velară a fonică identică cu ç, întrebunțată înaintea lui e și i) în băn. kip 'chip' = k.
- k (ocluzivă velară a fonică, puțin palatalizată) în munt. kip 'chip' = între k și k̃.
- k (ocluzivă velară a fonică palatalizată, corespunzând fonicei ç̃) în mold. kișor 'picior' = k̃.
- l (laterală alveolară) în munt. ăla 'cela' = l.
- l (l puțin palatalizat) în trans. lele 'ele' = l.
- l (laterală palatală) în arom. hîlu 'fiu' = l.
- l (laterală velară) în basarabeanul cal 'cal' = l.
- m (nazală bilabială) în munt. măsă 'masă' = m.
- m (nazală labio-dentală, urmată de f, v) în munt. învăț 'învăț' = m.
- n (nazală dentală) în munt. mîna 'mână' = n.

- ŋ (nazală slăbită, urmată de consonantă) în trans. munte 'munte'.
- ŋ (nazală velară urmată de ç (k), ç̃) în munt. încă 'încă' = ŋ.
- ŋ sau ŋ̃ (nazală dentală, de durată mai scurtă, vâul palatului necoborînd îndeajuns, mai ales pentru ŋ̃) în pronunțarea lui ŋ intervocalic dela Moji: cîni, cîni 'câne'.
- ŋ (vocală posterioară cu deschizătură mijlocie și cu nuanță mai închisă) în munt. pot = o.
- o (o deschis) în trans. pote 'poate' = o.
- õ (vocală anterioară labială, cu deschizătură mijlocie, cu nuanță închisă) în ungurescul cör 'cerc' = õ.
- p (ocluzivă bilabială a fonică) în munt. par = p.
- r (vibrantă apicală alveolară) în munt. rar = r.
- r̃ (r cu mai multe și mai puternice vibrațiuni) în trans. riu 'rau'.
- r̃ (r cu și mai multe vibrațiuni) în trans. riu 'rau'.
- ɣ (r uvular) în arom. (la Fărșeroji) gupă 'gură' = R.
- ɣ̃ (r uvular, cu mai multe vibrațiuni) în arom. (la Fărșeroji) vopă 'vară'.
- r̃ (r apical cu o singură vibrațiune, foarte slabă) la Moji în çij 'câne' = r̃.
- r̃ (r palatalizat) în trans. învățător 'învățător' = ç̃.
- ɸ (r bilabial) în interjecția munt. tɸ cu care se opresc caii.
- s (fricativă dentală a fonică) în munt. sora = s.
- s̃ (fricativă alveolară-palatală muiată, a fonică) în băn. fășe 'face' = ç̃.
- s̃ (fricativă alveolară-palatală a fonică, aproape identică cu ç̃, dar cu o articulație puțin posterioară) în mold. fășe 'face' = ç̃.
- ç (fricativă palato-alveolară a fonică, corespunzând fonicei j) în mold. și 'și' = ç.
- ç̃ (ç pronunțat mai puternic, dând impresia unui ç mai lung) în mold. și 'și'.
- ç̃ (ç cu nuanță palatală, muiată, corespunzând fonicei j) în munt. așa 'așa' = între ç și ç̃.
- t (ocluzivă dentală a fonică) în munt. tată = t.
- t̃ (ocluzivă dentală a fonică lenis, 'Stimmlose lenis') în săs. 'lârț
- t̃ (ocluzivă dentală a fonică, puțin palatalizată) în mold. munte = t̃.
- t̃ (ocluzivă palatală a fonică) în trans. frățe 'frate' = t̃ aproape de c.
- ç̃ (fricativă interdentală a fonică, corespunzând fonicei ç̃) în arom. nășgămă 'puțin' = ç̃.
- t̃ (africată dentală a fonică, corespunzând fonicei ç̃) în țin 'țin' = ts.
- v (fricativă labio-dentală fonică) în munt. vără = v.
- w (fricativă bilabială fonică) în munt. wom 'om' = w.
- u (vocala cea mai închisă posterioară) în munt. b
- ü (vocala cea mai închisă anterioară labială)

z̃ (aproape identică cu ç̃, dar cu articulație puțin posterioară) în mold. zănă 'geană' = ç̃.

SEMNE DIACRITICE.

- ~ (deasupra vocalelor) nazalitate: õ = õ̃.
- ~ (deasupra vocalelor) semi-nazalitate: õ.
- ~ (subt vocale sau consonante fonice) a fonie: i, r = ĩ, r̃.
- ~ (subt vocale sau consonante fonice) semifonie: ç̃.
- ~ (subt vocale) închidere: e = ẽ.
- ~ (subt vocale) închidere mai mare: e.
- ~ (subt vocale) deschidere: e = ẽ.
- ~ (subt vocale) deschidere mai mare: e = ẽ̃.
- ~ (deasupra consonantelor) palatalizare: t̃ = t̃̃.
- ~ (deasupra consonantelor) semipalatalizare: t̃.
- ~ (înaintea vocalelor) „coup de glotte” = a = ã.
- ~ după ocluzive, arată o explozie mai puternică, în olt. pat „pat”.
- ~ (subt consonante) consonanță silabică: ŋ = ŋ̃.
- ~ (subt o consonantă a fonică) arată că, deși a fonică, consonanta nu e o „fortis”, ci o „lenis”.
- ~ (subt vocale) arată că vocala constituie elementul secundar al unui diftong: day = ũ.
- ~ (subt vocale) arată că vocala care constituie elementul consonantic al diftongului e închisă, în munt. tgâte.
- ~ (subt vocale) arată că vocala care constituie elementul consonantic al diftongului e deschisă, în munt. stea.
- ~ (deasupra vocalelor) arată că două vocale formează un diftong cu elemente egale: trans. toate.
- ~ (deasupra unei vocale sau a unui diftong) accentul principal: vede, tgâte = 'vede.
- ~ (deasupra unei vocale) accent dinamic mai puternic, mai ales în fraze: nū vreau.
- ~ (deasupra unei vocale) accent secundar: sănătate = , sanătate.
- ~ (deasupra unei vocale, lichide sau fricative) lungime: õ, r̃.
- ~ (rar, deasupra unei vocale) scurtime: ü.
- + (subt o nazală) arată că articulația nazalei nu e completă, ci anaoagă constrictivei următoare: îmvăț = imvats.
- ~ (deasupra vocalelor) arată nuanțe vocale intermediare.
- ~ (deasupra vocalelor) arată nuanțe consonantice intermediare.
- ~ (deasupra vocalelor) arată că vocala este slabă.

- Liniuța se întrebuințează ca și în ortografia oficială, cu deosebirea că înlocuiește și apostroful, de ex. *l-am văzút, să-mvețe* "să-nvețe".
- În cazul când repetăm mai multe forme ale aceluiași cuvânt, înlocuim partea cuvântului dinaintea silabei accentuate cu o liniuță, de ex. *kilim*; *limuri*.
- Separă două variante lexicale.
- Separă diferitele forme morfologice ale aceluiași cuvânt, singularul de plural sau 1-a persoană a unui verb de a doua persoană sau prezentul unui verb, etc., de ex. *mînă*; *mînurî* sau *fac*; *facî* sau *clînt*; *clîntăm*.
- O linie pusă în locul răspunsului arată că nu s'a pus întrebarea. Pus în locul unui răspuns arată că informatorul a declarat că nu se zice.
- Pus în locul sau înaintea unui răspuns arată că obiectul (sau obiceiul) întreat nu există în localitate.
- [*] Pus înaintea unui răspuns arată că răspunsul a fost dat de alt informator decât cel obișnuit, de un subiect ocazional căruia anchetatorul nu i-a notat numele.
- [**] Arată un al doilea subiect ocazional.
- [*#] Arată un al treilea subiect ocazional.
- + Pusă după un răspuns trimite la notele hărții.
- ? Pus în locul unui răspuns arată că subiectul n'a știut cum să răspundă; dacă urmează totuși un răspuns, acesta a fost dat după ezitare.
- Când subliniem o literă arătăm că n'am greșit și că am auzit bine chiar sunetul care e reprezentat prin litera respectivă. Adeseori am subliniat și o silabă sau chiar un cuvânt întreg, când am vrut să arătăm că, deși forma e neobișnuită, este exact cea pe care am auzit-o de la subiect.
- Pusă sub o literă, o silabă sau un cuvânt, arată că n'am putut distinge clar sunetele pe care le reproducem.
- În note și în MN cuvintele subliniate redau pronunțarea subiectului așa cum a fost auzită de anchetator, deci toate cuvintele subliniate din note și din MN sunt transcrise fonetic.
- Am reprodus explicația dată de informator în formă literarizată, păstrând numai particularitățile lexicale, nu și pe cele fonetice.
- > Între aceste ghilimele am dat traducerea literară a răspunsului sau a frazei.

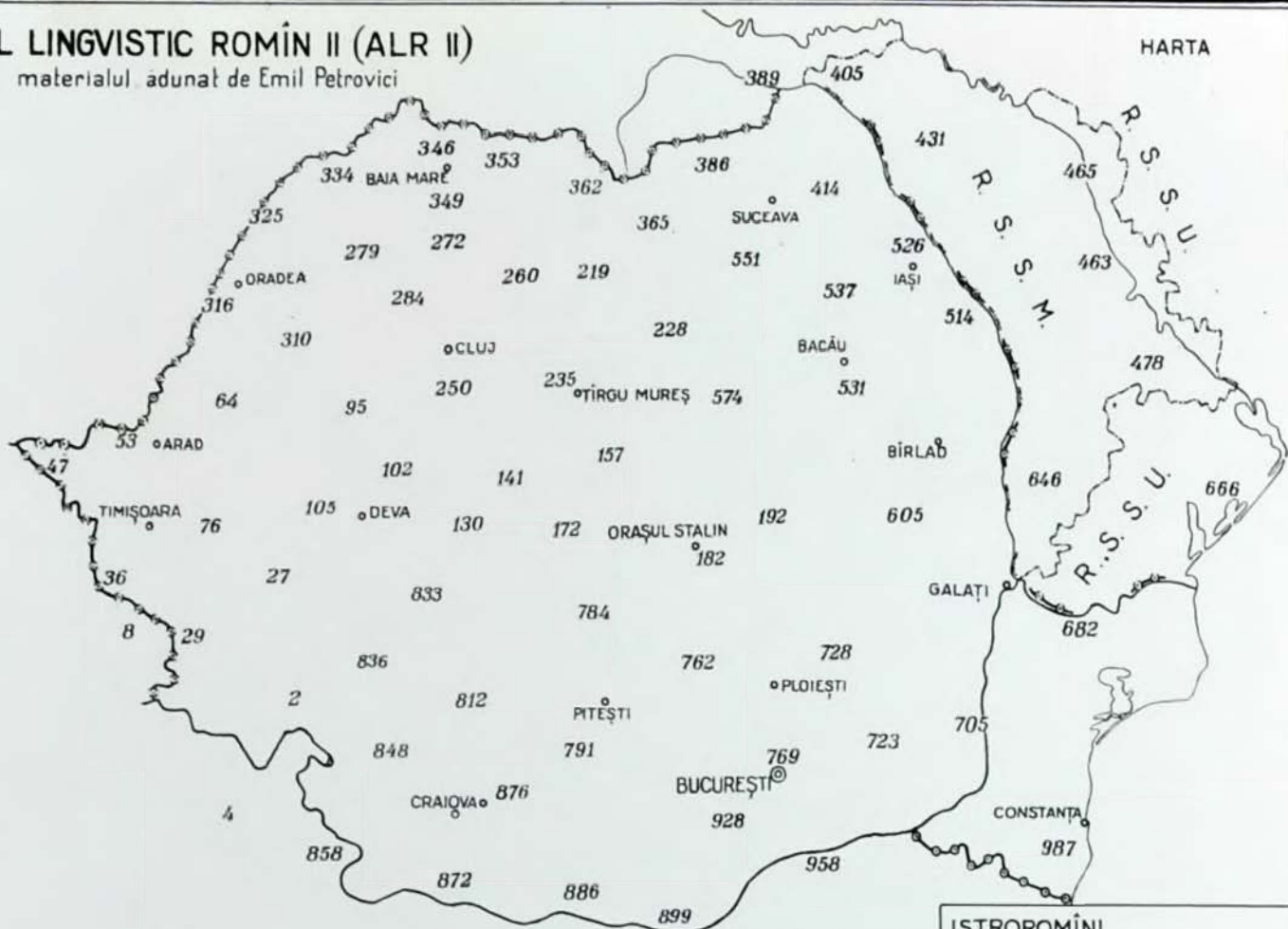
- șilor.
- [I][II][III] etc. Deoarece răspunsurile la ALR I au fost date de mai mulți informatori, i-am însemnat cu câte un [I], [II], [III] etc., pus în fruntea răspunsului, pentru a ști cine a dat răspunsul. Lista informatorilor va fi dată în volumul introductiv la ALR II.
- [ ] Între aceste paranteze se dau observații, completări de ale anchetatorilor. În titluri, la hărți și în MN, cifrele puse între aceste paranteze arată numărul întrebării din chestionar.
- ( ) Între paranteze obișnuite se pun observațiile, completările date de informatori transcrise fonetic. Explicațiile informatorilor, literarizate, sunt date între ghilimele obișnuite (v. mai sus).
- [K] Pus înaintea unui cuvânt arată că informatorul s'a corectat.
- [G] Pus înaintea unui răspuns arată că anchetatorul a sugerat cuvântul.
- [E] Arată că informatorul a ezitat înainte de a da răspunsul pe care-l reproducem.
- [?] După răspuns, arată cazurile când anchetatorul se îndoiește de exactitatea răspunsului înregistrat.
- [!] După răspuns, arată că întrebarea l-a făcut pe informator să rădă.
- [-] N'am întreat forma sau formele morfologice în locul cărora e pus acest semn.
- [s] = singular.
- [p] = plural.
- [pt] = plurale tantum.
- [a] = forma articulată.
- [sa] = singular articulată.
- [sna] = singular nearticulat.
- [pa] = plural articulată.
- [pna] = plural nearticulat.
- [m] = masculin.
- [sm] = singular masculin.
- [pm] = plural masculin.
- [f] = feminin.
- [sf] = singular feminin.
- [pf] = plural feminin.
- [n] = neutru.
- [ø] = așa zic oamenii bătrâni.
- [τ] = așa zic cei tineri.
- [v] = formă veche.
- [R] = formă recentă.
- [F] = așa zic femeile.
- [L] = formă rostită lento.
- [AL] = formă rostită allegro.
- [voc] = vocativ.
- [acuz] = acuzativ.
- [gen] = genitiv.
- [col] = substantiv colectiv.
- [pres] = prezent.
- [perf] = perfect.
- [orist] = orizont.
- [perf] = perfect.
- [mod] = modul subjonctiv.
- [imper] = imperativ.
- [cond] = condițional.
- [adv] = adverbial.

- d. = La MN (ALR II), după d. se dau formele dialectale istroromâne (02), aromâne (010) și meglenoromâne (012).
- m. = La MN (ALR II), după m. se dau formele minoritare.
- [ung] = anchete ungurești.
- [rut] = anchete rutenești.
- [sârb] = anchete sârbești.
- [bulg] = anchete bulgărești.
- [îg] = anchetă țigănească.
- ⊕ = La MN (ALR II), în locul unui răspuns, arată că răspunsul dela punctul cartografic respectiv se află în josul coloanei unde se repetă semnul. (De obicei se înțâmplă aceasta pentru punctul 558).

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN II (ALR II)

După materialul adunat de Emil Petrovici

HARTA

ISTROROMÎNI

02

AROMÎNI

010

MEGLENOROMÎNI

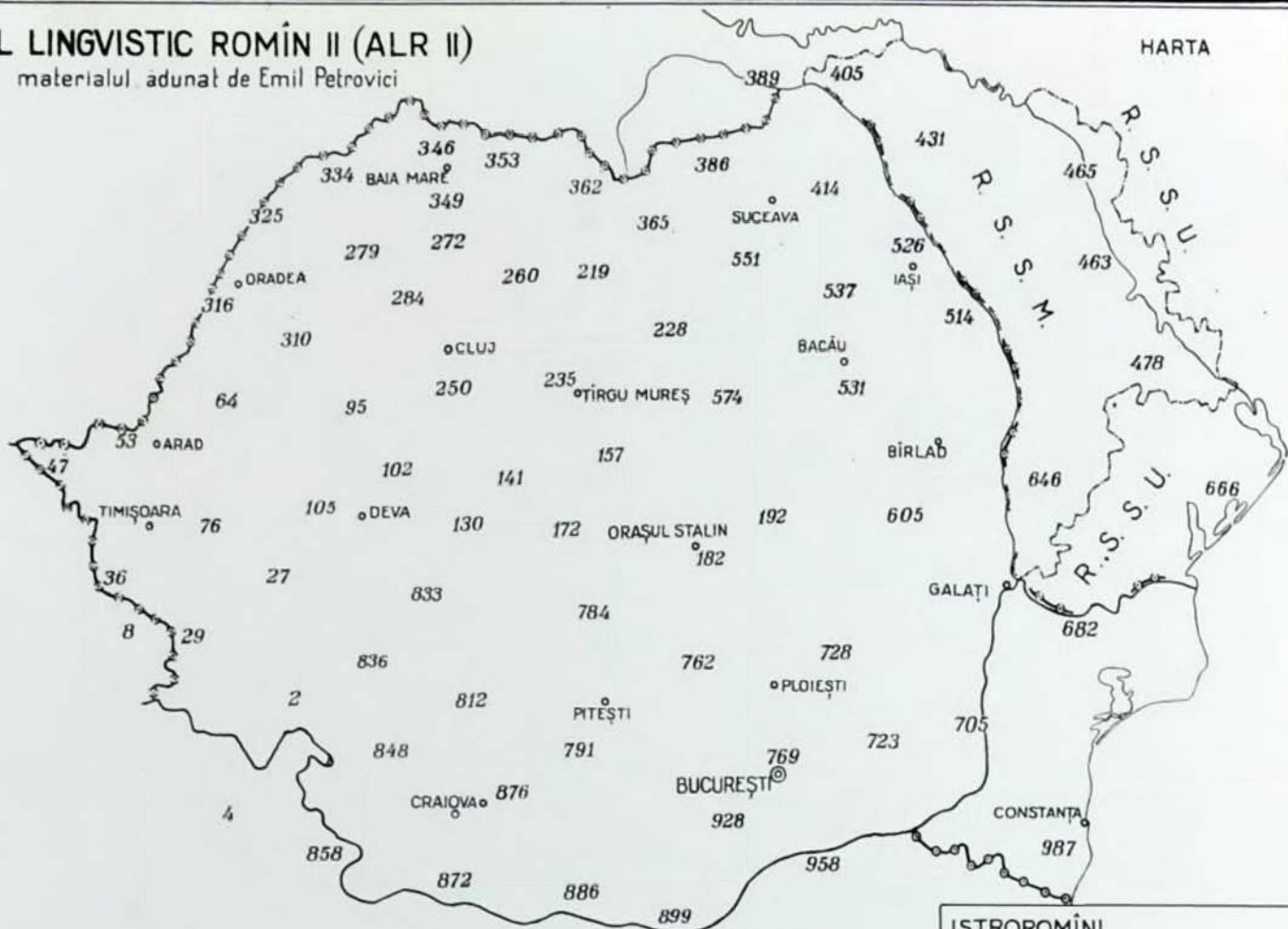
012

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN II (ALR II)

După materialul adunat de Emil Petrovici

HARTA

ISTROROMÎNI

02

AROMÎNI

010

MEGLENOROMÎNI

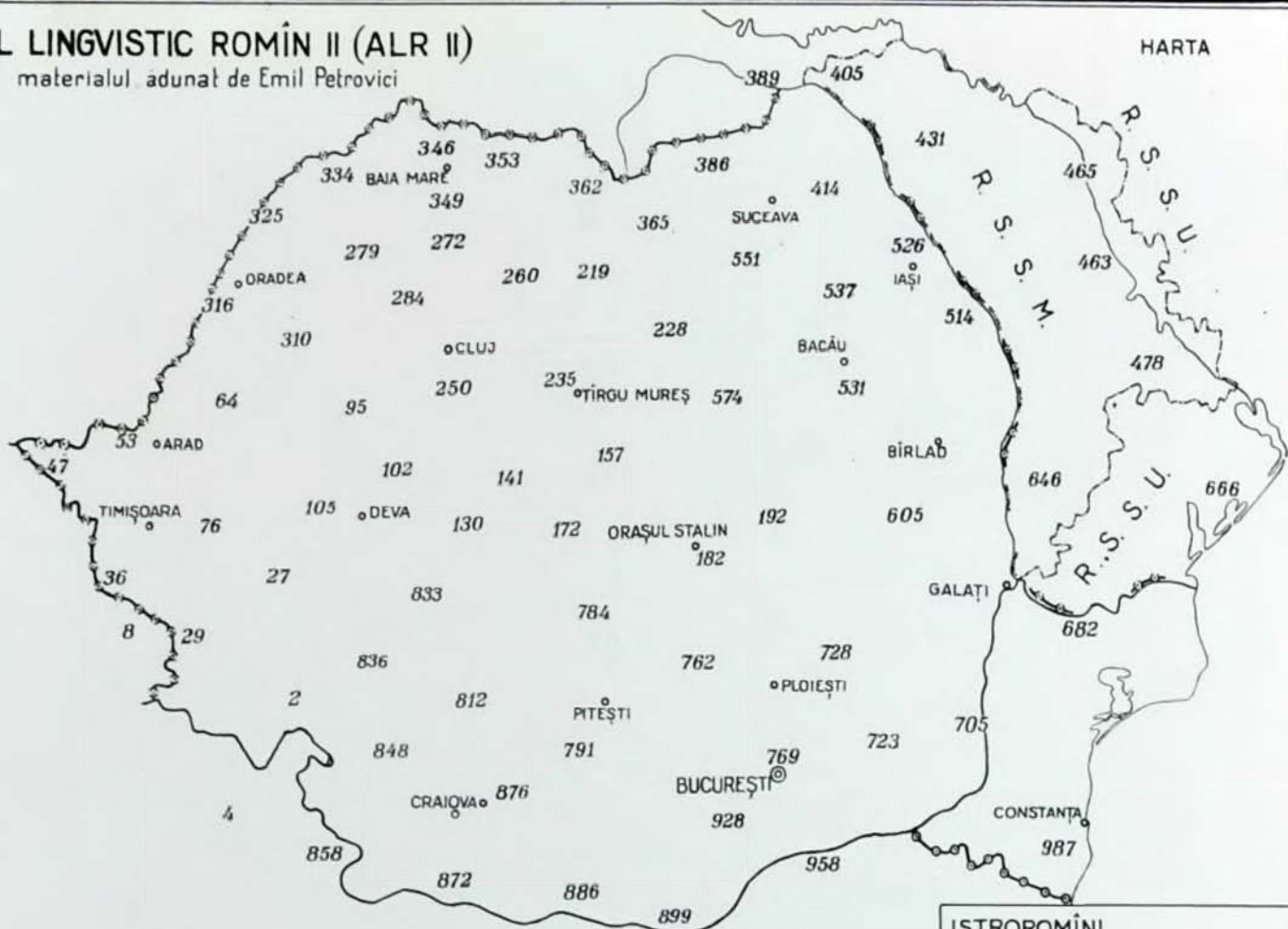
012

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN II (ALR II)

După materialul adunat de Emil Petrovici

HARTA

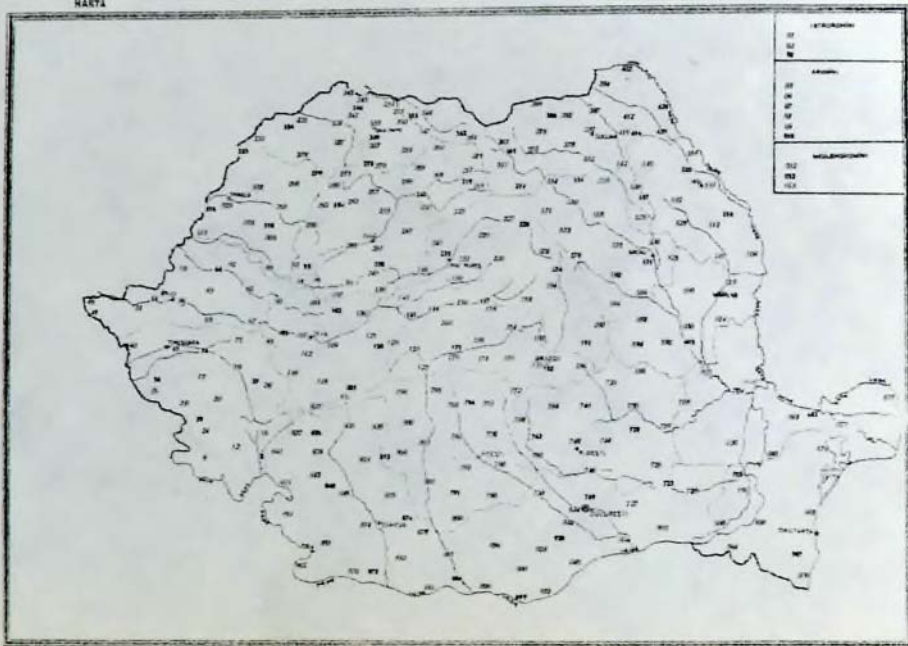
ISTROROMÎNI
02
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

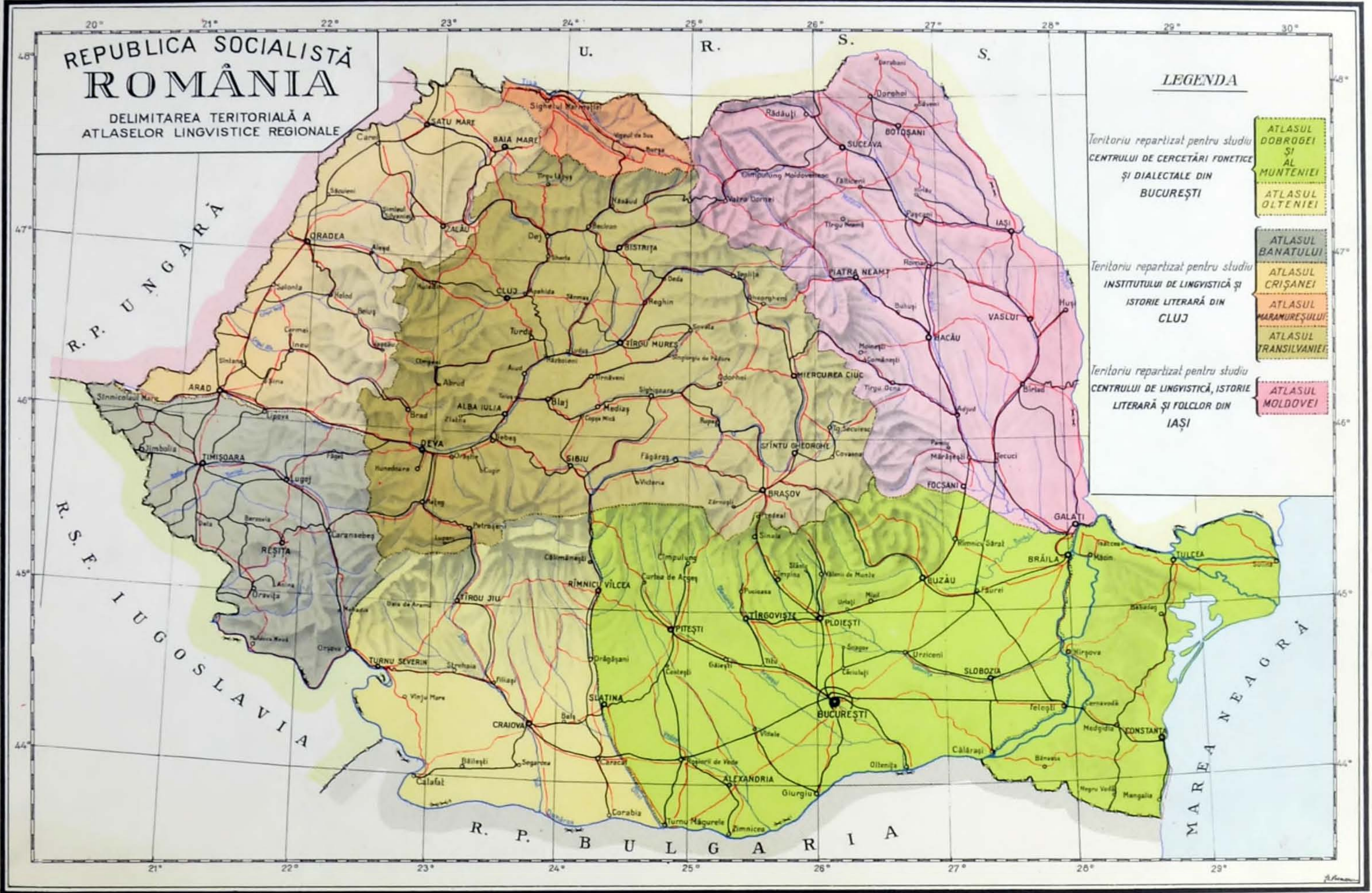

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I.II

HARTA

REPUBLICA SOCIALISTĂ
ROMÂNIA

DELIMITAREA TERITORIALĂ A
ATLASELOR LINGVISTICE REGIONALE

LEGENDA

Teritoriu repartizat pentru studiu
CENTRULUI DE CERCETĂRI FONETICE
ȘI DIALECTALE DIN
BUCUREȘTI

- ATLASUL DOBROGEI ȘI AL MUNTENIEI
- ATLASUL OLTENIEI

Teritoriu repartizat pentru studiu
INSTITUTULUI DE LINGVISTICĂ ȘI
ISTORIE LITERARĂ DIN
CLUJ

- ATLASUL BANATULUI
- ATLASUL CRIȘANEI
- ATLASUL MARAMUREȘULUI
- ATLASUL TRANSILVANIEI

Teritoriu repartizat pentru studiu
CENTRULUI DE LINGVISTICĂ, ISTORIE
LITERARĂ ȘI FOLCLOR DIN
IASI

- ATLASUL MOLDOVEI

MARAMUREȘ

HARTA FIZICĂ

LEGENDA

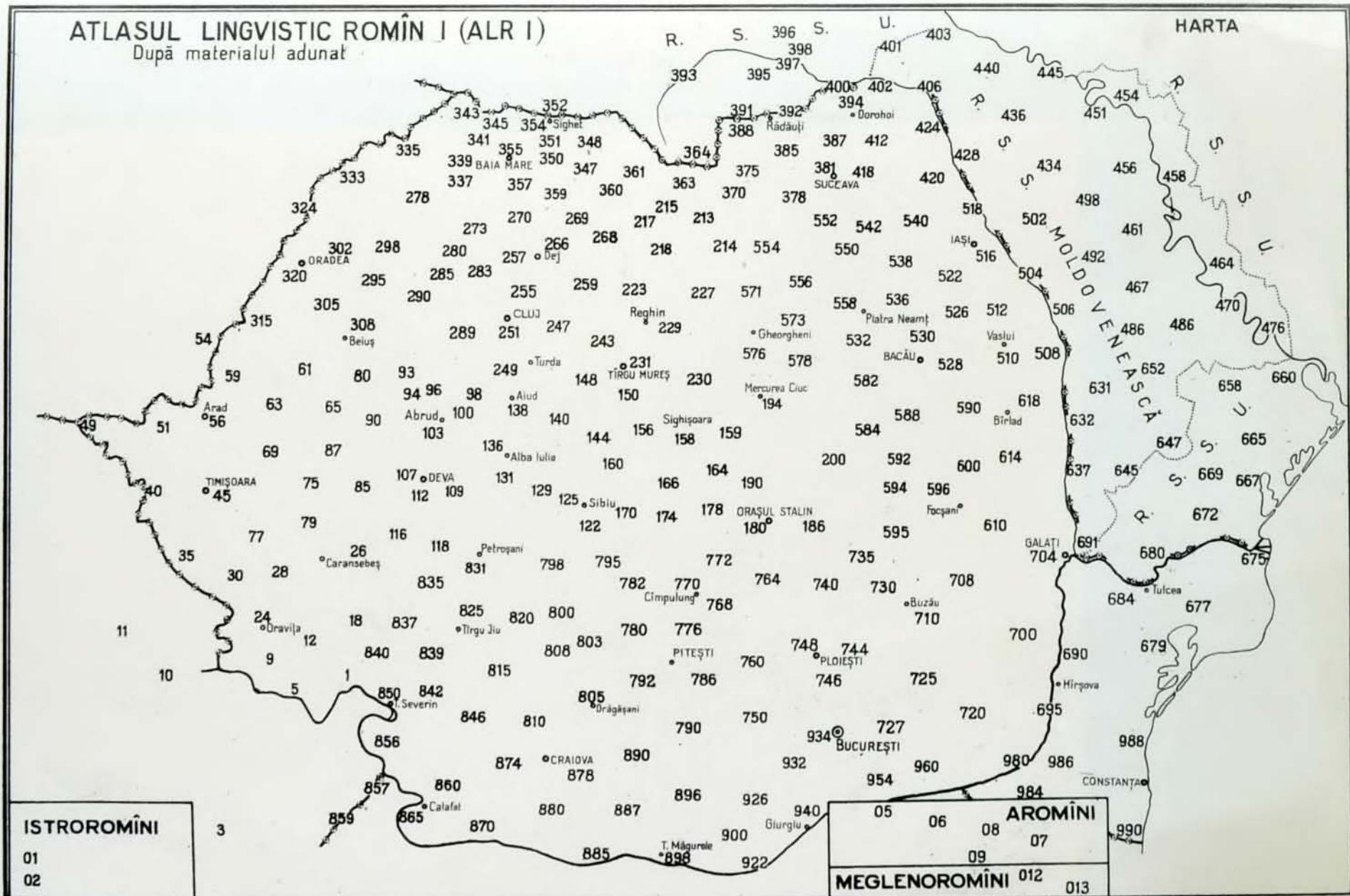
- Limită de țară
- Limită de regiune istorică
- Ape
- Șosele
- Căi ferate
- Localități anchetate
- Localități puncte de reper

23°30' 23°40' 23°50' 24°00' 24°10' 24°20' 24°30' 24°40' 24°50'

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I (ALR I)

După materialul adunat

ISTROROMÎNI
01
02

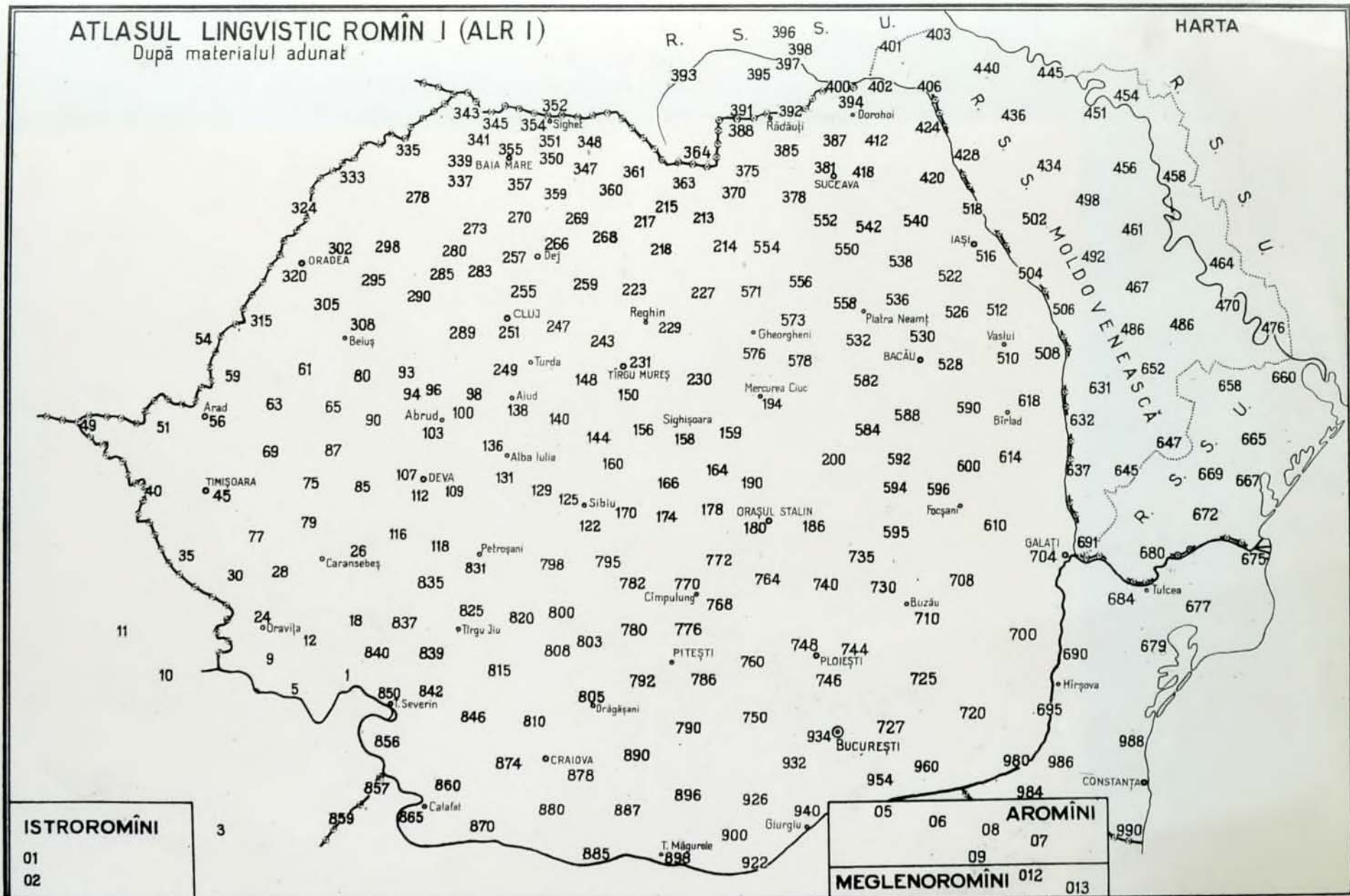
AROMÎNI
05 06 08 07
09
MEGLENOROMÎNI 012 013

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I (ALR I)

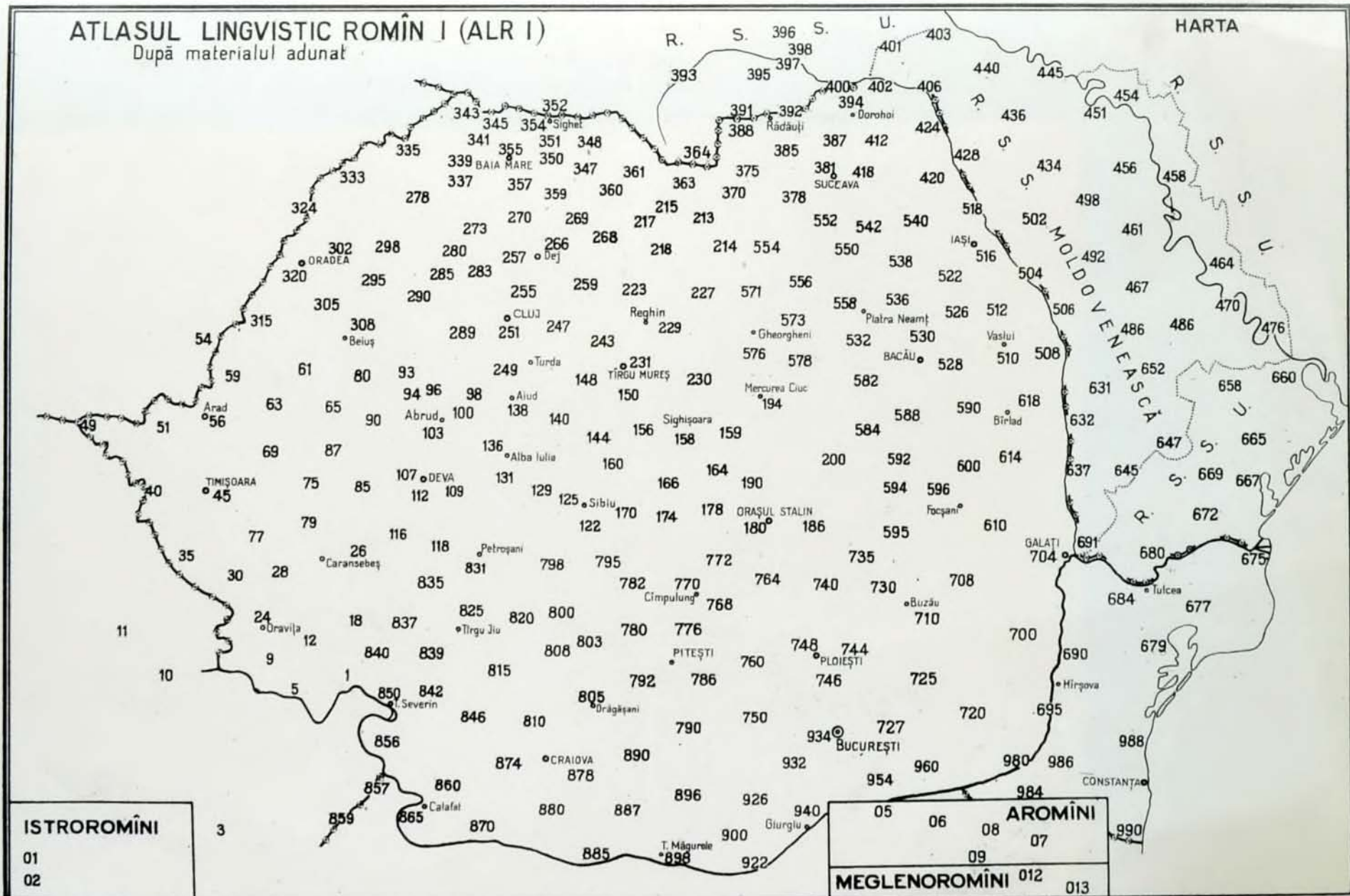
După materialul adunat

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I (ALR I)

După materialul adunat

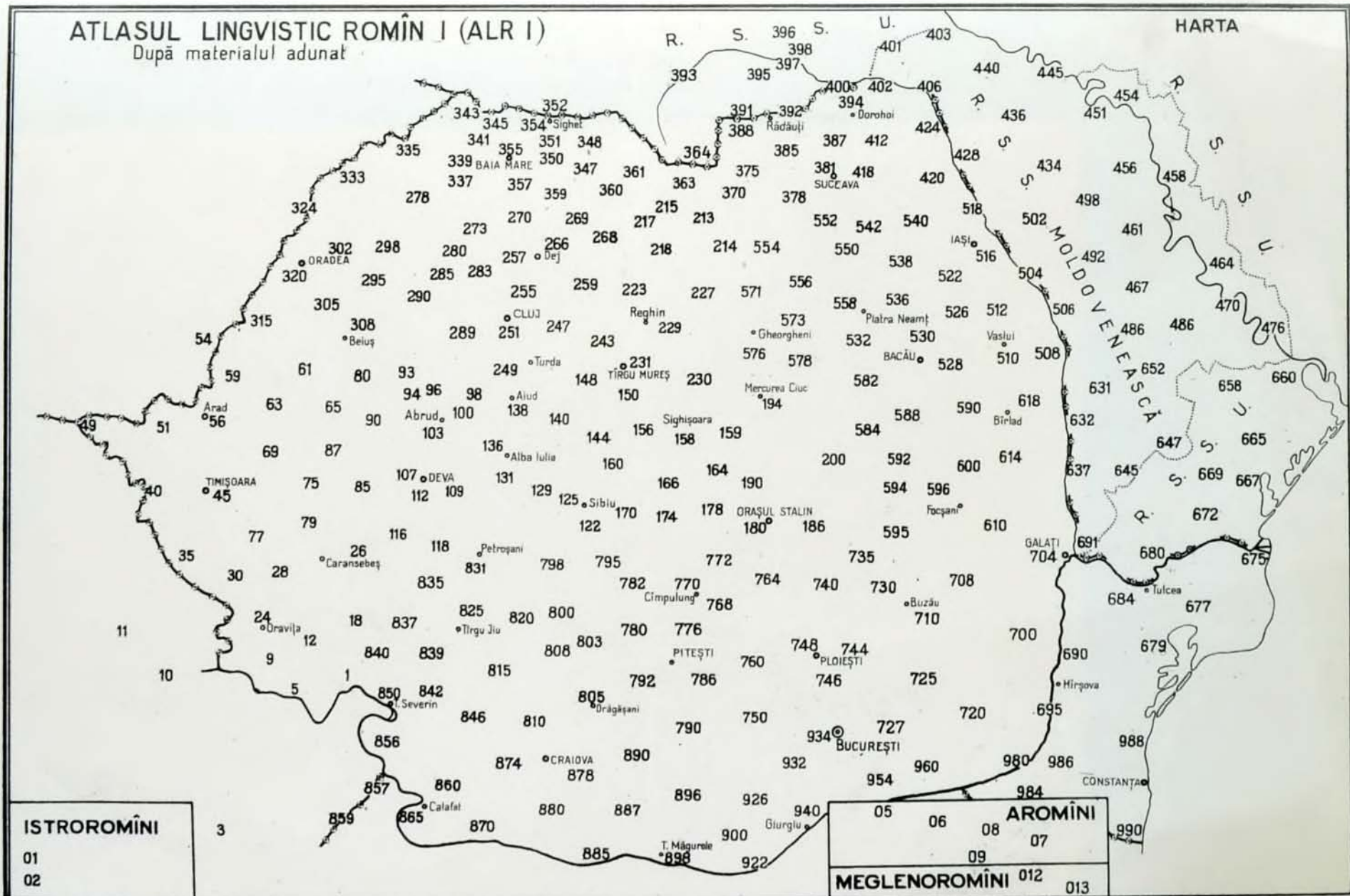
ISTROROMÎNI
01
02

AROMÎNI
05 06 08 07
09
MEGLENOROMÎNI 012 013

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I (ALR I)

După materialul adunat

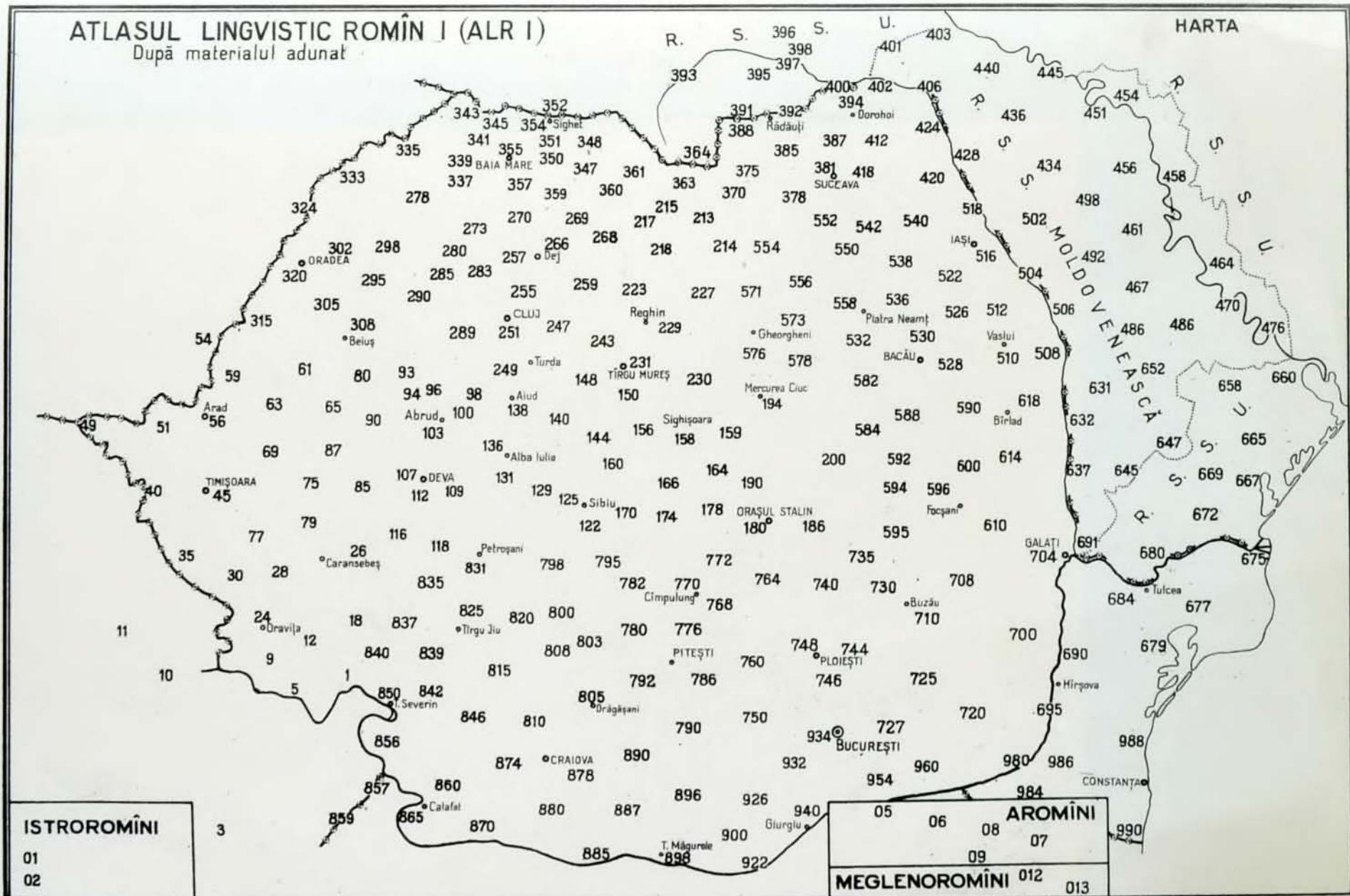
ISTROROMÎNI
01
02

AROMÎNI
05 06 08 07
09
MEGLENOROMÎNI 012 013

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I (ALR I)

După materialul adunat

ISTROROMÎNI
01
02

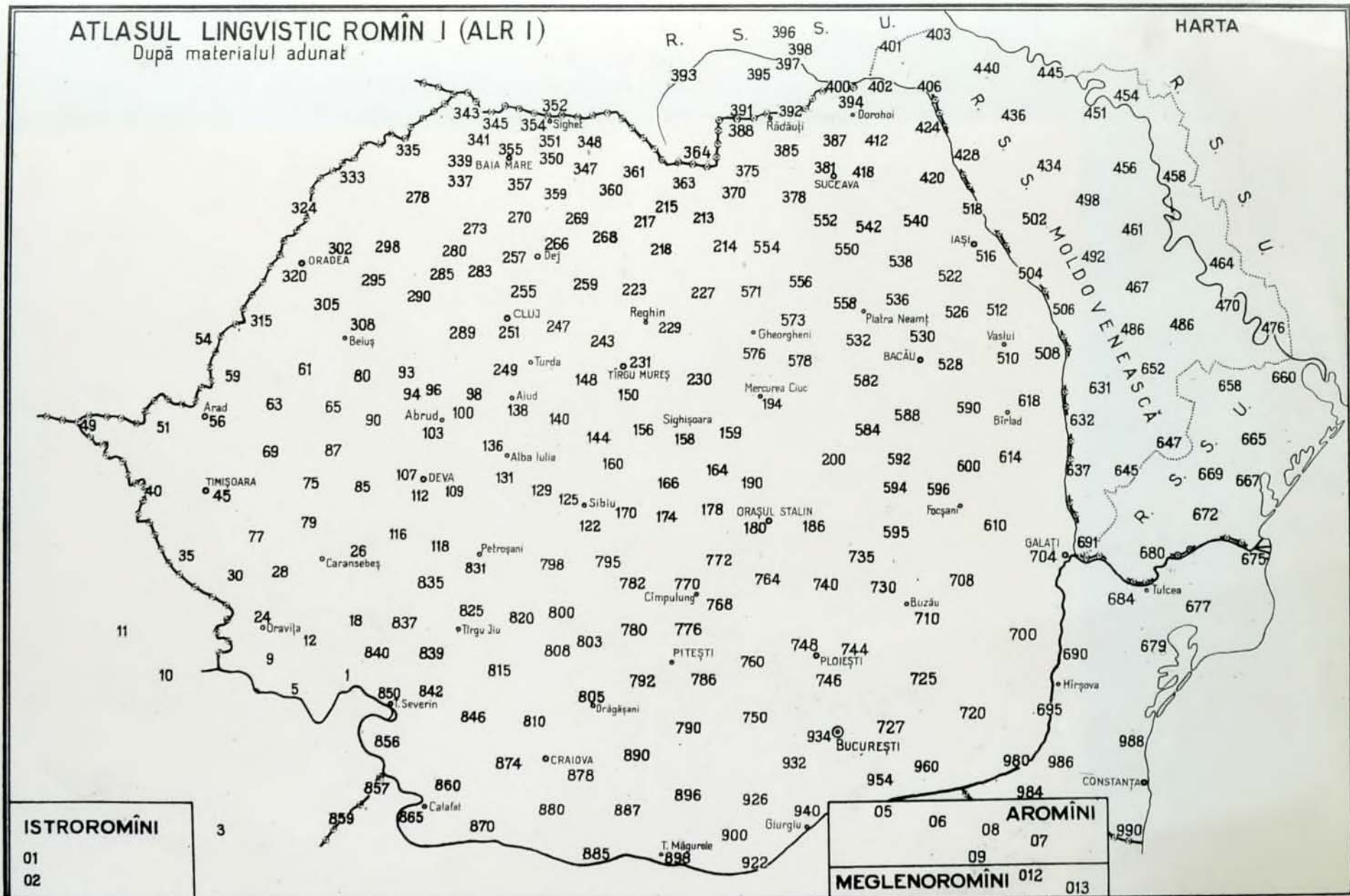
AROMÎNI
05 06 08 07
09
MEGLENOROMÎNI 012 013

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I (ALR I)

După materialul adunat

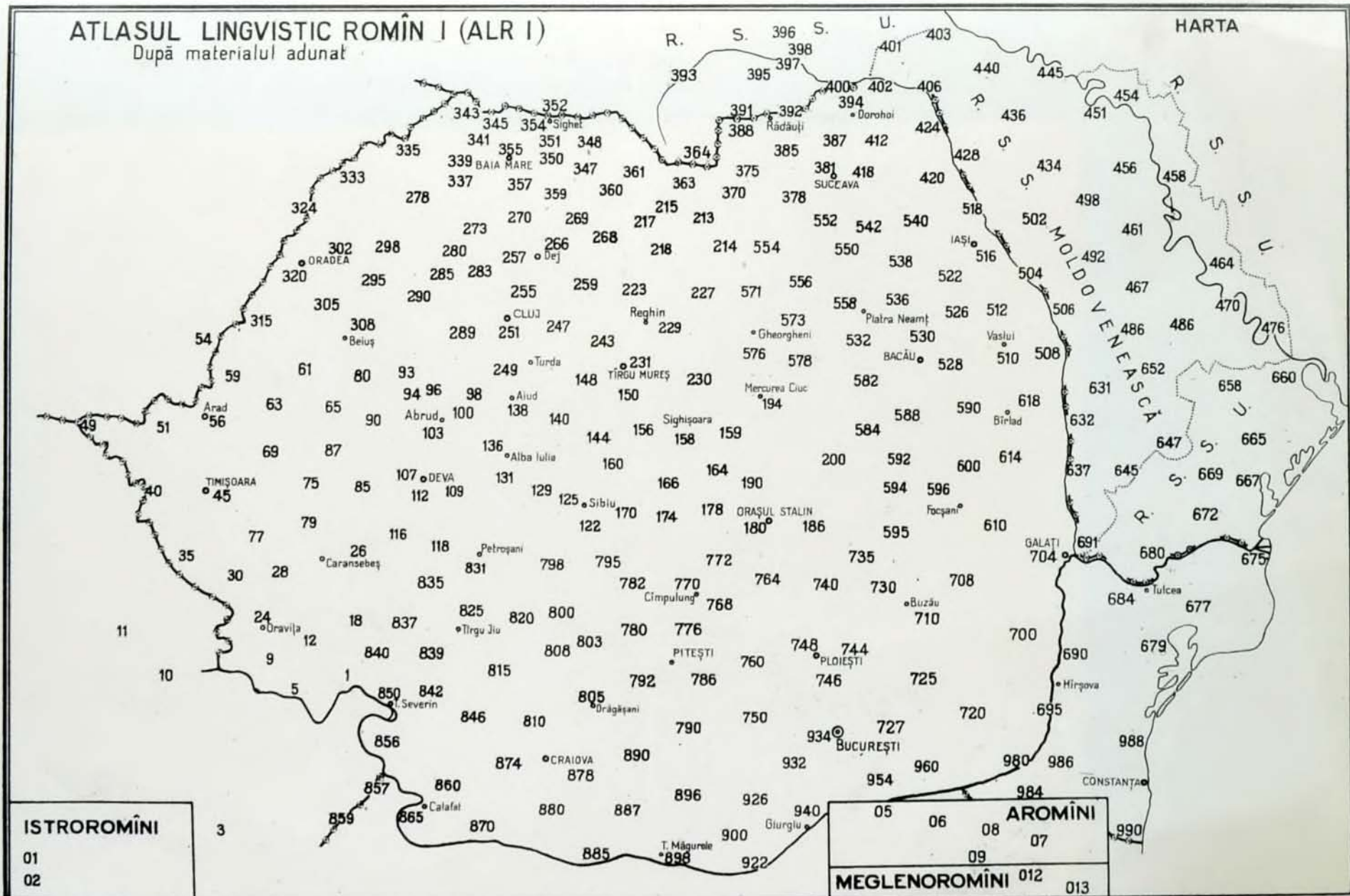
ISTROROMÎNI
01
02
3

AROMÎNI
05 06 07 08 09
MEGLENOROMÎNI 012 013

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I (ALR I)

După materialul adunat

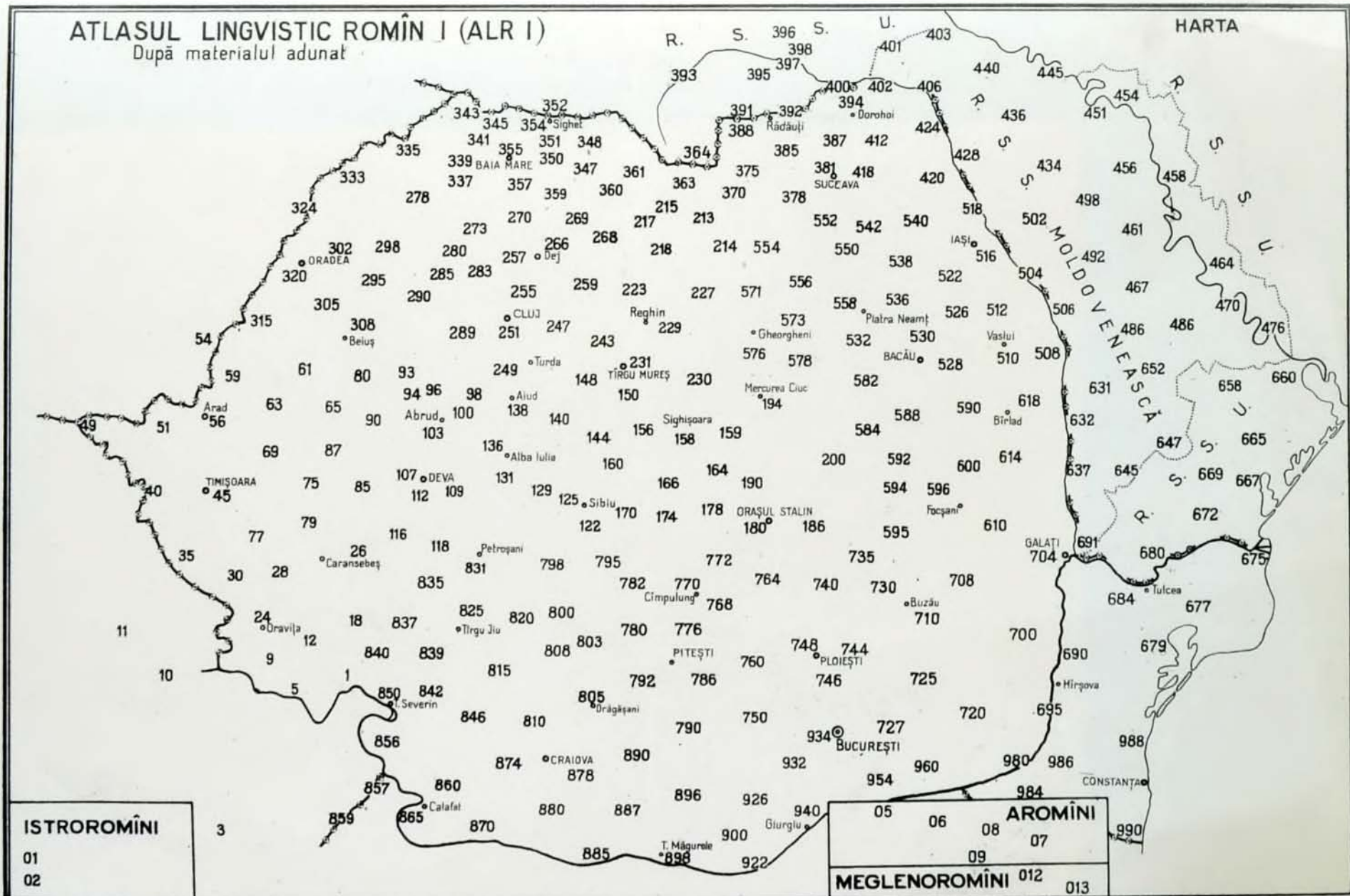
ISTROROMÎNI
01
02

AROMÎNI
05 06 08 07
09
MEGLENOROMÎNI 012 013

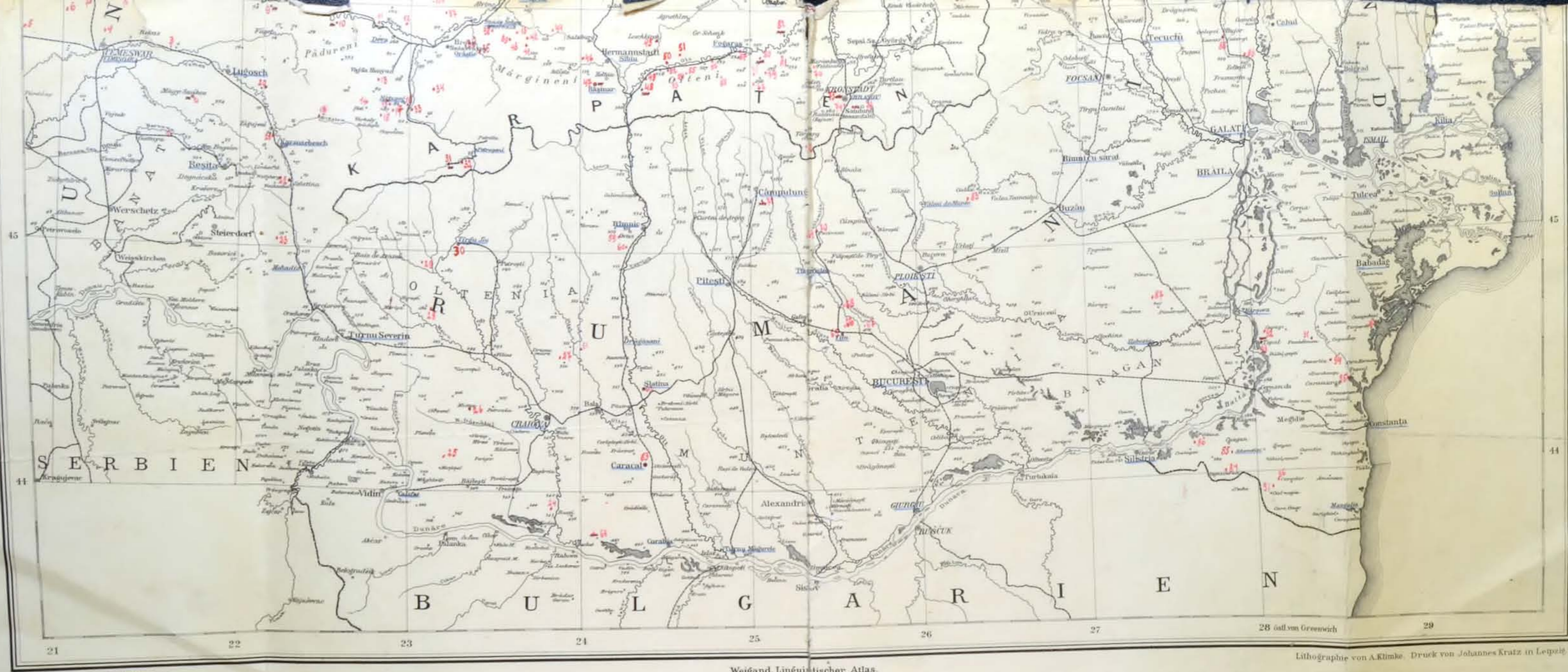

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN I (ALR I)

După materialul adunat

Verlag von J.A. Barth, Leipzig.

Weigand, Linguistischer Atlas.

Lithographie von A. Klimke, Druck von Johannes Kratz in Leipzig.

STADT von über 100.000 Einw.
  STADT von 50-100.000 Einw.
  STADT von 25-50.000 Einw.
  STADT von 10-25.000 Einw.
  STADT von 5-10.000.
  Stadt unter 5.000 Einw.
  Flecken u. Dörfer (die Größe entspricht der Einwohnerzahl).
  Dorf
  Eisenbahn

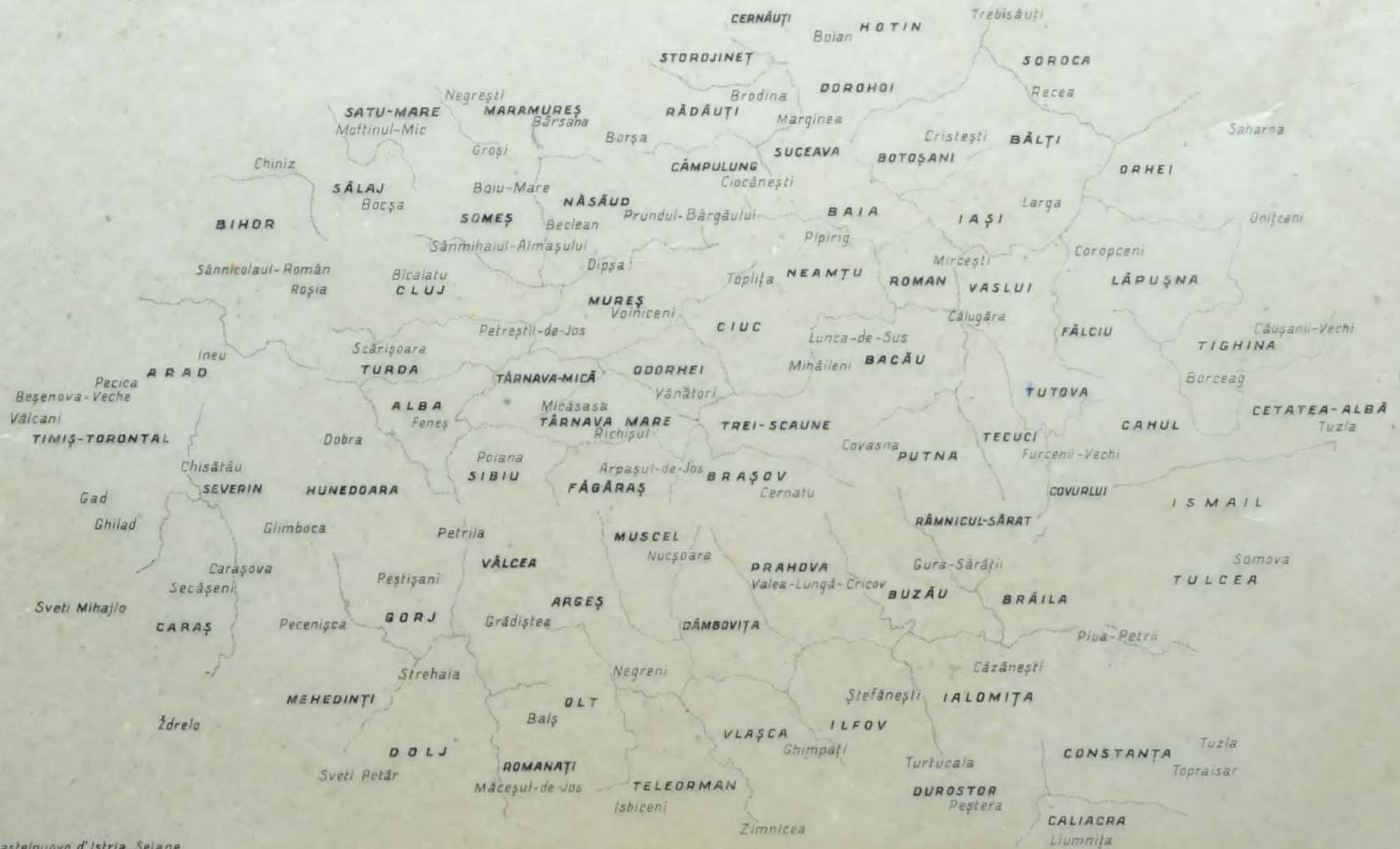
Maßstab = 1:1200.000.

NUMELE OFICIAL AL LOCALITĂȚILOR STUDIATE

"NOM OFFICIEL DES LOCALITÉS ÉTUDIÉES"

S C R I I T O R I

I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI

M. SADOVEANU

I. AGĂRBICEANU

AROMĂNI

MEGLENOROMĂNI

ISTROROMĂNI

05	012	01
06	013	02
07		
08		

S C R I I T O R I			AROMĂNI	MEGLENOROMĂNI	ISTROROMĂNI
I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI	M. SADOVEANU	I. AGĂRBICEANU	05	012	01
			06		
			07		
			08	013	02

S C R I I T O R I

I. AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI

M. SADOVEANU

I. AGĂRBICEANU

AROMĂNI

MEGLENOROMĂNI

ISTROROMĂNI

05	012	01
06	013	02
07		
08		

